

Prydnadsträd och prydnadsbuskar hos två svenska plantskolor 1836 till 1946

Lanbruksakademiens Experimentalfält (1836–1900)
och Vassbo trädskola i Dalarna (1895–1946)

CBM:s skriftserie 58
POM – Programmet för Odlad Mångfald
Träd- och Buskuppropet

Anna Andréasson

Prydnadsträd och prydnadsbuskar
hos två svenska plantskolor
1836 till 1946:

Lanbruksakademiens Experimentalfält (1836–1900)
och Vassbo trädskola i Dalarna (1895–1946)

CBM:s skriftserie 58
POM – Programmet för Odlad Mångfald
Träd- och Buskuppropet

Anna Andréasson

Prydnadsträd och prydnadsbuskar hos två svenska plantskolor 1836 – 1946:
Landbruksakademiens Experimentalfält (1836-1900) och Vassbo trädskola i Dalarna (1895-1946)

Anna Andréasson, POM – Programmet för Odlad Mångfald, Träd- och Buskuppropet

CBM:s skriftserie 58
Centrum för Biologisk Mångfald, 2011
ISSN 1403-6568
ISBN 978-91-89232-70-9
Tryck SLU Reproenheten Alnarp 2011

Omslagsbild: Tre sorter av hagtorn (*Crataegus*) ur i *Illustrierte Garten-Zeitung* 1863

Innehåll

Innehåll	5
Inledning	9
Plantskolorna och de studerade priskuranterna	11
Vassbo Trädskola, Dalarna	11
Landbruksakademiens Experimentalfält, Stockholm	11
Sortiment av träd och buskar – art för art	12
<i>Abies</i> – ädelgranssläktet	12
<i>Acer</i> – lönnsläktet	16
<i>Actinidia</i> – aktinidiasläktet	27
<i>Aesculus</i> – hästkastanjesläktet	28
<i>Ailanthus</i> – gudaträdssläktet	32
<i>Akebia</i> – akebiasläktet	33
<i>Alnus</i> – alsläktet	33
<i>Amelanchier</i> – häggmispelsläktet	36
<i>Amorpha</i> – segelbusksläktet	38
<i>Andromeda</i> – roslingsläktet	39
<i>Aralia</i> – araliasläktet	40
<i>Aristolochia</i> - piprankesläktet	40
<i>Aronia</i> – aroniasläktet	41
<i>Berberidopsis</i>	42
<i>Berberis</i> – berberissläktet	42
<i>Betula</i> – björksläktet	47
<i>Broussonetia</i> – pappersmullbärssläktet	51
<i>Buxus</i> – buxbomssläktet	51
<i>Calluna</i> – ljungsläktet	52
<i>Calophaca</i> – skönvedelsläktet	52
<i>Calycanthus</i> – kryddbomssläktet	53
<i>Caragana</i> – karagansläktet	53
<i>Carpinus</i> – avenbokssläktet	60
<i>Carya</i> – hickorysläktet	61
<i>Castanea</i> – kastanjesläktet	61
<i>Ceanothus</i> – säckbusksläktet	62
<i>Cedrus</i> – cedersläktet	63
<i>Celastrus</i> – trädödarsläktet	64
<i>Cephalanthus</i> – bollbusksläktet	64
<i>Cercis</i> – judasträdssläktet	64
<i>Chaenomeles</i> – rosenkvittensläktet	65
<i>Chamaecyparis</i> – ädelcypress-släktet	65
<i>Chamaecytisus</i> – huvudginstsläktet	68
<i>Cladrastis</i> – gulvedssläktet	71
<i>Clematis</i> – klematissläktet	71
<i>Colubrina</i>	76
<i>Colutea</i> – blåsårtsläktet	76
<i>Cornus</i> – kornellsläktet	77
<i>Corylus</i> – hasselsläktet	84
<i>Cotinus</i> – perukbusksläktet	85
<i>Cotoneaster</i> – oxbärssläktet	85
<i>Crataegus</i> – hagtornssläktet	90
x <i>Crataemespilus</i> – mispelhagtornssläktet	116
<i>Cryptomeria</i> – kryptomeriasläktet	116
<i>Cupressus</i> – cypress-släktet	117
<i>Cydonia</i> – kvittensläktet	118
<i>Cytisus</i> – kvastginstsläktet	118
<i>Daboecia</i> – atlantljungssläktet	119
<i>Daphne</i> – tibastsläktet	119
<i>Deutzia</i> – deutzia	121
<i>Diervilla</i> – getrissläktet	123
<i>Elaeagnus</i> – silverbusksläktet	124
<i>Eleutherococcus</i> – stickaraliasläktet	125
<i>Erica</i> - klockljungssläktet	125
<i>Euonymus</i> – benvedssläktet	127

<i>Fagus</i> – boksläktet	130
<i>Fitzroya</i>	132
<i>Fontanesia</i> – fontanesiasläktet	132
<i>Forsythia</i> – forsythiasläktet	132
<i>Frangula</i> – brakvedssläktet	133
<i>Fraxinus</i> – asksläktet	133
<i>Fuchsia</i> – fuchsiasläktet	136
<i>Genista</i> – ginstsläktet	136
<i>Ginkgo</i> – ginkgosläktet	137
<i>Gleditsia</i> – korstörnesläktet	137
<i>Gymnocladus</i> – kentuckykaffesläktet	138
<i>Halesia</i> – snödroppsträdssläktet	138
<i>Halimodendron</i> – saltbusksläktet	138
<i>Hamamelis</i> – trollhasselsläktet	139
<i>Hedera</i> – murgroönsläktet	139
<i>Hedysarum</i> – buskväpplingsläktet	140
<i>Hippocrepis</i> – hästskoväpplingsläktet	140
<i>Hippophae</i> – havtornssläktet	140
<i>Holodiscus</i> – vippspireasläktet	141
<i>Hydrangea</i> – hortensiasläktet	141
<i>Hypericum</i> – johannesörtssläktet	144
<i>Iberis</i> – iberissläktet	144
<i>Ilex</i> – järnekssläktet	144
<i>Indigofera</i> – indigosläktet	145
<i>Itea</i> – iteasläktet	145
<i>Jasminum</i> – jasmintläktet	145
<i>Juglans</i> – valnötssläktet	145
<i>Juniperus</i> – ensläktet	146
<i>Kalmia</i> – kalmiasläktet	147
<i>Kerria</i> – kerriasläktet	148
<i>Kolkwitzia</i> – paradibusksläktet	148
<i>Laburnum</i> – gullregnssläktet	149
<i>Larix</i> – lärkträdssläktet	151
<i>Ligustrum</i> – ligustersläktet	152
<i>Linnaea</i> – linneasläktet	154
<i>Liquidambar</i> – ambraträdssläktet	154
<i>Liriodendron</i> – tulpanträdssläktet	154
<i>Lonicera</i> – trysläktet	155
<i>Lycium</i> – bocktörnesläktet	165
<i>Maclura</i> – citrusmullbärssläktet	167
<i>x Mahoberberis</i> – hybridmahoniasläktet	167
<i>Mahonia</i> – mahoniasläktet	167
<i>Malus</i> – apelsläktet	169
<i>Menispermum</i> – mänfrörankesläktet	173
<i>Mespilus</i> – mispelsläktet	173
<i>Morus</i> – mullbärssläktet	174
<i>Myrica</i> – porssläktet	174
<i>Myricaria</i> – klädrißsläktet	175
<i>Ononis</i> – puktörnesläktet	175
<i>Ostrya</i> – humlebokssläktet	176
<i>Parthenocissus</i> – vildvinsläktet	176
<i>Periploca</i> – trädslingesläktet	178
<i>Phellodendron</i> – korkträdssläktet	178
<i>Philadelphus</i> – schersminsläktet	178
<i>Physocarpus</i> – smällspireasläktet	188
<i>Picea</i> – gransläktet	189
<i>Pinus</i> – tallsläktet	195
<i>Planera</i>	200
<i>Platanus</i> – platanläktet	201
<i>Platyclusus</i> – orienttjasläktet	201
<i>Podocarpus</i> – podokarpsläktet	202
<i>Populus</i> – poppelsläktet	202
<i>Potentilla</i> – fingerörtssläktet	211
<i>Prumnopitys</i>	212
<i>Prunus</i> – plommonsläktet	212
<i>Pseudotsuga</i> – douglasgranssläktet	227
<i>Ptelea</i> – klöveralmssläktet	227
<i>Pterocarya</i> – vingnötssläktet	228
<i>Pyracantha</i> – eldtornssläktet	228
<i>Pyrus</i> – päronsläktet	229

<i>Quercus</i> – eksläktet	230
<i>Rhamnus</i> – getapelsläktet	234
<i>Rhododendron</i> – rododendronsläktet	235
<i>Rhodotypos</i> – schersminrossläktet	238
<i>Rhus</i> – sumaksläktet	238
<i>Ribes</i> – vinbärssläktet	240
<i>Robinia</i> – robiniasläktet	249
<i>Rubus</i> – hallonsläktet	251
<i>Salix</i> – videsläktet	256
<i>Sambucus</i> – flädersläktet	274
<i>Saxegothaea</i>	279
<i>Sequoiadendron</i> – mammutträdssläktet	279
<i>Shepherdia</i> – bisonbusksläktet	279
<i>Sibiraea</i> - axspireasläktet	280
<i>Solanum</i> – potatissläktet	280
<i>Sorbaria</i> – rönnspireasläktet	281
x <i>Sorbaronia</i> – sorbaroniasläktet	283
x <i>Sorbopyrus</i> – päronoxelsläktet	283
<i>Sorbus</i> – rönnsläktet	284
<i>Spiraea</i> – spireasläktet	294
<i>Staphylea</i> – pimpernötssläktet	322
<i>Stephanandra</i> – stefanandrasläktet	323
<i>Symphoricarpos</i> – snöbärssläktet	323
<i>Syringa</i> – syrensläktet	324
<i>Tamarix</i> – tamarisksläktet	337
<i>Taxus</i> – idegranssläktet	337
<i>Thuja</i> – tujasläktet	340
<i>Thujopsis</i> – hibasläktet	342
<i>Tilia</i> – lindsläktet	342
<i>Tsuga</i> – hemlocksläktet	351
<i>Ulex</i> – ärttörnesläktet	351
<i>Ulmus</i> – almsläktet	351
<i>Weigela</i> – prakttrysläktet	372
<i>Viburnum</i> – olvonsläktet	375
<i>Xanthorhiza</i> – gulrotssläktet	379
<i>Xanthoceras</i> – blomsterkastanjesläktet	380
Referenser	381
Index	385

Inledning

Rapporten redogör för en genomgång av sortimentet av prydnadslignoser – träd, buskar och klättrande buskar – som salufördes från Lantbruksakademiens Experimentalfält i Stockholm mellan 1836 och 1900 och från Vassbo trädskola i Dalarna mellan 1895 och 1946. Projektet har kunnat genomföras tack vare Jordbruksverkets bidrag till tillämpad Försöks- och Utvecklingsverksamhet (2009) inom Programmet för Odlad Mångfald (POM). Studien är framförallt tänkt att fungera som praktiskt arbetsmaterial inom Träd- och Buskupperopet, men vi har bestämt oss för att publicera den eftersom vi tror informationen även kan vara av intresse för andra.

Metod

Studien är baserad på 50 priskuranter som idag finns på Kungliga Biblioteket i Stockholm. I det första steget av arbetet registrerades samtliga omnämningen av träd, buskar och klättrande buskar i en Excel-databas. I varje post registrerades det namn som angavs i priskuranten på svenska och latin samt alla eventuella kommentarer som förekom. Slutresultatet blev en databas med drygt 9 300 poster (5 387 för Experimentalfältet, och 3 941 för Vassbo).

Nästa steg omfattade ”översättning” av de äldre namnen i priskuranterna. För att studien skall vara meningsfull i POM:s arbete måste åtminstone så mycket av växternas taxonomiska historia redas ut att man säga med någorlunda säkerhet vilka växter namnen priskuranten avser och vilka namn som används för dem idag. I de studerade priskuranterna angavs de latinska namnen, men efter 1874 saknades auktorbeteckning och synonymer nämdes sällan. Problemet kunde överbryggas genom användning av *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) femte delen, *Trädplantering*, av Experimentalfältets direktör Erik Lindgren. Boken innehåller beskrivningar samt fullständiga latinska namn inklusive auktorbeteckningar, dessutom ofta med synonymer, för i stort sett alla träd och buskar som då odlades eller hade provodlats på Experimentalfältet. Som komplettering användes Per Svenssons bok *Flora över Sveriges kulturväxter* (1893) på samma sätt. Svensson har i sin bok strävat efter att beskriva alla växter som odlades i Sverige när boken skrevs, och även han nämner ofta flera synonymer inklusive auktorbeteckningar. När dessa två böcker inte var tillräckliga användes som tredje huvudkälla J. C. Loudons *An encyclopædia of trees and shrubs being the Arboretum et fruticetum Britannicum abridged* (1853) som också ger beskrivningar, auktorbeteckningar och synonymer. Även många andra skrifter och artiklar har använts som komplettering – se vidare under respektive art.

Ett annat viktigt arbetsredskap har varit de många databaser som behandlar aktuella växtnamn och äldre synonymer som finns tillgängliga via internet idag. Den databas som använts mest i studien är *SKUD – Svensk Kulturväxtdatabas*. Då internetdatabasen inte varit tillgänglig har dess mest aktuella tryckta motsvarighet använts: *Våra kulturväxters namn: ursprung och användning* av Björn Aldén och Svengunnar Ryman (2009). Några ytterligare databaser som använts mycket är till exempel USDA:s *GRIN Taxonomy for Plants* och *IPNI – The International Plant Names Index*. För mer information om dessa, och om övriga databaser som använts se rubriken Referenser: Internet – databaser, sist i studien.

För den intresserade rekommenderas för mer allmän aktuell information rörande växternas systematiska indelning och släktskap *Angiosperm Phylogeny Website*¹. För den som är intresserad av en mer grundläggande orientering inom områdena taxonomi och systematik samt dessa ämnens historia, rekommenderas *Botanik: systematik, evolution, mångfald* (2008) av Marie och Björn Widén (red.)² och *Plant Systematics: a phylogenetic approach* (2008) av W. S. Judd et.al.³.

¹ Stevens, P. F. (2001 onwards). Angiosperm Phylogeny Website. Version 9, June 2008 [and more or less continuously updated since]. URL: <http://www.mobot.org/MOBOT/research/APweb/>

² Widén 2008, se framförallt kap. 1, 2 och 16.

³ Judd 2008, se framförallt kap. 3: *Classification and System in Flowering Plants: Historical Background*.

Läsanvisning

Informationen i studien redovisas släkte för släkte och art för art. I rubriken för varje släkte återges aktuellt namn på latin och svenska enligt *SKUD*. Direkt under rubriken för släktet följer i vissa fall information och uppgifter ur priskuranterna som rör hela släktet.

Exempel: ***Amorpha* – segelbusksläktet**

Efter släktesrubriken följer artribriker som omfattar växtens fullständiga latinska namn med auktorsbeteckning, samt dess aktuella svenska namn om ett sådant finns i *SKUD*. Om referens ej anges i texten när det gäller växtnamn eller ursprung betyder detta alltså att informationen hämtats från *SKUD*, och läsaren hänvisas till denna källa för ytterligare upplysningar.

Exempel: ***Amorpha fruticosa* L. – segelbuske**
***Acer negundo* L. – asklönn**

Under artribriken redovisas punktvis eventuella underarter, varieteter och sorter som förekommer i priskuranterna. Sortnamn som återfunnits med beskrivning i annan litteratur skrivs utan kursivering med enkla citationstecken. Om det även finns ett svenskt namn återges detta inom parentes efter. Underarter och varieteter anges med aktuellt latinskt namn. I de fall där ett namn i priskuranterna inte gått att reda ut med säkerhet återges det namn som används i priskuranten i kursiv stil (liksom i priskuranterna) och med dubbla citationstecken.

Exempel:

- "*fragrans*"
- '*Lewisii*'
- '*Variegatum*' (vitbrokig asklönn)
- var. *violaceum* (Kirchn.) Jaeger.

Efter detta följer en beskrivning som börjar med en angivelse av växtens naturliga utbredningsområde eller dess ursprung då det är fråga om växter med kulturursprung. Dessa uppgifter kommer om inget annat anges från *SKUD*. Därefter följer en redogörelse för när växten funnits till salu från Experimentalfältet respektive Vassbo trädskola, och hur namnen som anges i priskuranterna har tolkats. Därefter följer en växtbeskrivning, primärt i form av den information om respektive växt som finns hos Lindgren (1878), Svensson (1893) eller Loudon (1853) men vid behov har även andra källor använts. Informationen återges i princip alltid direkt som citat för att förenkla arbetet, säkerställa överensstämmelse med originaltexten och undvika missförstånd.

Exempel:

Nordamerika. Arten såld från Experimentalfältet 1836 och mellan 1869 och 1900. Experimentalfältet listade också två sorter, den ena under namnet *fragrans* mellan 1879 och 1900 och den andra under namnet *Lewisii* mellan 1869 och 1900. Sorten '*Lewisii*' har större blommor [...]. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Amorpha fruticosa* L. med kommentaren:

"n. Am., 6-10 fot, blommor i juli och augusti med brunaktiga, mörkvioletta blommor.

Var: *crispa, glabra, Lewisii, croceo-lanata, fragrans, caroliniana* m.fl."

Längst ner under varje text följer den exakta informationen i priskuranterna med mindre typsnitt, årgång för årgång, först namn och sedan eventuella kommentarer. Detta finns med för att det dels skall framgå tydligt exakt vilken information som fanns i priskuranterna, och dels för att det skall vara lätt för den som vill att gå tillbaka till originalinformationen för att revidera vid behov, inte minst till exempel när det gäller tolkningen av växtnamnen.

Exempel:

Exp.1836,1869-70,1873-74: *Amorpha fruticosa* L. Exp.1874-75,1879-80,1883-84,1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Amorpha fruticosa*. Kommentar (Exp 1869-70): 6-10 f. "n. Am."

[...]

"*fragrans*" – Experimentalfältet 1879-80: *Amorpha fruticosa fragrans*. Exp. 1883-84, 1885-86: *Amorpha fragrans*. Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Amorpha fruticosa fragrans*.

Plantskolorna och de studerade priskuranterna

Vassbo Trädskola, Dalarna

I studien ingår 39 priskuranter från Vassbo Trädskola från åren 1895, 1900-1903, 1906, 1909-1917, 1919-1921, 1923-1927, 1930, 1932-1946. Priskuranterna finns idag på Kungliga biblioteket i Stockholm.

Vassbo ligger i Dalarna strax norr om Ornäs, mellan Falun och Borlänge. Många växter både till prydnad och nytta som planterades i Dalarnas län och längre norrut kring 1900-talets första hälft kom från Vassbo Trädskola.⁴ Trädskolan fyllde 75 år 1938, något som markerades genom en speciell inledning i priskuranten, där man bland annat skrev lite om sin verksamhet:

”År 1862 beslöt Kopparbergs läns Hushållningssällskap att vid sin egendom, Vassbo, anlägga en trädgård, och avsattes för detta ändamål 3 tunnland jord, varav å 1 tunnland skulle anläggas trädskola. Året därpå verkställdes detta beslut. Denna, enligt nutidens begrepp mycket blygsamma areal, har givetvis med tiden betydligt utökats. [...] Trädskolan står nu [1938] också väl rustad att möta de ökande kraven från allmänhetens sida både vad sortiment och växternas kvalitet beträffar. Under årens lopp har också övriga odlingar allt mer fått vika tillbaka för trädskolekötseln, och nästan all disponibel jord användes nu uteslutande för detta ändamål.”

År 1895 samlades de för studien aktuella träden, buskarna och klättrande buskarna under en rubrik: *Träd och buskar för trädgårds och parkanläggningar*. År 1900 delades de upp med tre rubriker: *Häckplantor*, *Rankväxter* samt *Träd och buskar*. Året därpå ändrades den sista rubriken till *Träd och buskar för trädgårds- och parkanläggningar*. År 1906 tillkom två nya rubriker *Alléträd* samt *Barrväxter*. Från år 1914 användes fyra rubriker: *Klätterväxter*, *Park- och alléträd*, *Parkbuskar* samt *Barrväxter*. Från 1916 ändrades rubrikerna till fem olika: *Klätterväxter*, *Park- och alléträd*, *Solitärträd*, *Träd och buskar* samt *Barrväxter*. Från och med året därpå lade man till en sjätte rubrik: *Häckplantor*. Från 1921 ändrades namnet på en av rubrikerna från *Klätterväxter* till *Rankväxter*. Från 1930 byttes samma rubrik på nytt, denna gång till *Slingerväxter*.

Landbruksakademiens Experimentalfält, Stockholm

I studien ingår 11 priskuranter från åren 1836, 1864, 1869-70, 1873-74, 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900. Priskuranterna finns idag på Kungliga biblioteket i Stockholm. När det gäller Experimentalfältet finns från och med 1869-70 i stort sett alla årgångar på Kungliga biblioteket. Det har därför blivit nödvändigt att göra ett urval, eftersom katalogerna är innehållsrika och det var tidsmässigt omöjligt att gå igenom samtliga. På grund av tidsbegränsningen har det också varit nödvändigt att tills vidare avstå från att inkludera Experimentalfältets kataloger från perioden 1900-1950.

Den Kungliga Landbruksakademien grundades 1811 med syftet att verka för det svenska jordbruket och göra detta bättre och mer lönsamt. Den nya akademien anlade ett mönsterjordbruk strax utanför Stockholm, Kungliga Landbruksakademiens Experimentalfält, där man bedrev försöksverksamhet när det gällde allt från växtslag, odlingsmetoder och förädling till redskap, djurraser och utfodringssätt. De nya upptäckterna spreds i landet genom de Hushållningssällskap som grundades i alla län från 1812, och även frö spreds under ett antal år genom dessa kanaler. På Experimentalfältet bedrevs dessutom trädgårdsundervisning, och man hade en plant- och trädskola som kom att bli en av landets största under lång tid. Experimentalfältet sålde även växtmaterial och frö till återförsäljare som sedan spred växterna vidare lokalt.⁵

Experimentalfältets priskuranter var ofta bilagor till olika tidskrifter, främst *Viola* men också *Trädgården*, *Landtmannen* och *Landtmannens månadsblad*. I Experimentalfältets priskuranter angavs fram till 1873-74 även auktorsbeteckning. Från och 1874-75 saknas auktorsbeteckning och man började ange priset i kronor, inte riksdaler.

⁴ Larsdotter 2004 s. 6.

⁵ Lange 2000.

Sortiment av träd och buskar – art för art

Abies – ädelgranssläktet

Släktnamnet *Pinus* användes under en period på 1800-talet i Experimentalfältets kataloger för: ”furu, gran, tall, lärkträd, hemlocksgran”⁶. Lindgren, direktör för Experimentalfältet, kommenterade detta i *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* 1878 på följande sätt i en fotnot:

”Genom att detta släkte dels blifvit sönderdeladt i flera, näml.: *Pinus*, *Abies*, *Picea*, *Pinaster*, *Tsuga*, *Larix*, *Pseudo-Larix*, *Peuce*, *Micropeuce* m.fl., och en del arter föras än till det ena, än till det andra af dessa släkten, har detta tillika med den mängd synonymer, som efterhand uppkommit, åstadkommit en betydlig oreda inom den växtgrupp, hithörande arter tillhöra. För att emellertid underlätta de här upptagna arternas igenfinnande, hafva de alla sammanförts under det ursprungliga släktnamnet *Pinus*, med anförande derjemte af de allmännaste synonyma benämningarna.”⁷

P. Svensson gav i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893) följande kommentar i en fotnot när det gäller namnproblematiken:

”De gamle romarne kallade silfvergranen (*A. pectinata*) *Abies* ock granen (*P. excelsa*) *Picea*. LINNÉ gjorde – felaktigt – tvärt om. DUROI omkastade de Linnéanska namnen redan år 1771. MILLER delade strax därpå (i *The gardeners Dictionary*) det Linnéanska *Pinus*-släktet (*Abietae*) i 3 släkten *Pinus*, *Larix* ock *Abies*. LINK uppställde år 1841 af *Pinus* MILL. släktena *Pinus* ock *Cedrus*, af *Abies* MILL. släktena *Abies* (Tanne) ock *Picea* (Fichte). Slutligen utbröts af CARRIER 1855 släktet *Tsuga* ur *Abies* LK. – D. DON återigen (behållande de Linnéanska namnen) hade redan före LINK uppställt släktena *Picea* (Silver-fir) ock *Abies* (Spruce-fir) af *Abies* MILL. Engelsmännen, lika oemottagliga för främmande inflytande som Asiens kineser, stå fortfarande fast vid de Don-Linnéanska namnen.”⁸

Abies alba Mill. – silvergran

C & S Europa. Arten såld från Experimentalfältet mellan 1836 och 1900 och från Vassbo trädskola 1903-1917. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Pinus Picea* L. silvergran, med synonymerna *Pinus Abies* Dur., *Picea pectinata* Loud. och *Pinus Abies pectinata* DC. samt kommentaren:

”Schweiz etc., 150-200 fot. Temligen hårdig vid Stockholm; de unga framkommande skotten bortfrysa dock ej sällan om våren på frostländiga lokaler.”⁹

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**A. pectinata** DC. *Tysk Silvergran*. Kottefjäll skaftade, cirkelsektorformiga, luddiga; frövingar nästan täckande kottefjällets inre sida; [...] barr ovan utan blåhvita prickar; årgrenar brunluddiga. – *Abies* Plinius; *Pinus Picea* L.; *P. Abies* Dur.; *P. pectinata* Lam.; *A. alba* Mill.”¹⁰

Experimentalfältet 1836: *Pinus picea* L. Exp. 1869-70, 1873-74: *Pinus picea* L. (*Picea pectinata* Loud) silvergran. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95: *Pinus Picea* silvergran. Exp. 1899-1900: *Pinus Picea* vanlig silvergran. Kommentar (Exp. 1869-70, 1873-74): 120-160 f. ”m. Eur. nordl. Asien”. Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 120-200 f. Kommentar (1889-90): 45-60 m. Pris angavs per styck och för ”små” 100 st. Kommentar (1894-95): 45-60 m. ”Ett mycket ståtligt, snabbväxt barrträd”. Kommentar (1899-1900): 65 m.

Vassbo 1903: *Pinus pectinata* silvergran. Vassbo 1906, 1909, 1910-17: *Abies pectinata* tysk silvergran. Kommentar (Vassbo 1914-1917): ”Vacker och snabbväxande, men fordrar vanligen skydd, åtminstone i yngre år.”

⁶ Lindgren 1878 s. 73.

⁷ Ibid.

⁸ Svensson 1893 s. 25f.

⁹ Lindgren 1878 s. 75f.

¹⁰ Svensson 1893 s. 25f.

***Abies balsamea* (L.) Mill. – balsamgran**

Kanada, NÖ USA. Arten såld från Experimentalfältet mellan 1836 och 1900 och från Vassbo trädskola 1903-1946. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Pinus balsamea* L. balsamgran, med synonymerna *Abies balsamea* Mill. och *Picea balsamea* Loud. samt kommentaren: ”30-40 fot, utmärkt vackert, fullt hårdigt träd.”¹¹ Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”A. **balsamea** (L.) MILL. *Balsam-silvergran*. Kottar i början violetta; kottefjäll skaftade, korta, breda, upptill rundade och helbräddade; frövingar mörkt violetta, nästan täckande kottefjällets inre sida; [...] prickarne i hvarje band på barrens undersida i minst 5 rader; knoppar starkt överdragna med harts [...] Hemland: *Nordamerikas östra delar*.”¹²

Experimentalfältet 1836: *Pinus balsamea* L. Exp. 1869-70, 1873-74: *Pinus balsamea* L. (*Picea balsamea* Loud.) balsamgran. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86: *Pinus balsamea* balsamgran. Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Pinus balsamea*. Kommentar (Exp. 1869-70): 30-50 f. ”n. Am.” Pris angavs per styck och per dussin. Kommentar (Exp. 1873-74): 30-50 f. ”n. Am.” Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 30-40 f. Kommentar (1889-90, 1894-95): 9-12 m. Kommentar (1899-1900): 25 m. ”Utmärkt vacker, absolut hårdig. Förtjenar planteras mycket allmänt.”

Vassbo 1903: *Pinus balsamea* balsamgran. Vassbo 1906, 1909-1913: *Abies balsamea* balsamgran. Vassbo 1935-1946: *Abies balsamea*. Kommentar (Vassbo 1935-1938): ”snabbväxande art med glänsande, mörkgröna barr.” Kommentar (Vassbo 1939-1946): ”Snabbväxande med mörkgröna barr och smalt pyramidformigt växtsätt.”

***Abies cephalonica* Loudon – grekgran**

Grekland. Arten såld från Experimentalfältet 1889-90. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Pinus cephalonica* Endl. med synonymerna *Abies cephalonica* Lindl. och *Picea cephalonica* Loud. samt kommentaren:

”Kefalonia (Joniska öarna) på berget Enos, 3-4 tusen fot öfver hafvet, 50-60 fot, utmärkt vacker art. Visar sig fullt hårdig å Experimentalfältet.”¹³

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”A. **cephalonica** LK. *Grekisk Silvergran*. Barr kortare, nästan allsidigt riktade, nästan vinkelrätt utstående, styva, taggspetsade, ovan fårade och utan blåhvita prickar. – *Pinus cephalonica* Endl. Hemland: *Grekland (på Olympen och Parnassen samt på bärget Elatos på ön Kefalonia)*.”¹⁴

Experimentalfältet 1889-90: *Pinus cephalonica*. Kommentar (Exp. 1889-90): 15-20 m.

***Abies concolor* (Gordon & Glend.) Hildebr. – coloradogran**

V & SC USA – NV Mexico. Arten såld från Vassbo trädskola 1914-1946. Arten kommenterades i priskuranterna från Vassbo 1914-1917 som: ”af jämförelsevis ny odling i vårt land” och den nämns inte i *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878). Den beskrevs dock på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”A. **concolor** LINDL. *Kalifornisk Silvergran*. Barr längre, nästan 2-sidigt riktade, mot grenspetsen spetsvinkligt utstående, slaka, trubbspetsade, ovan ofårade och med flera rader af blåhvita prickar. – *Pinus concolor* Englm. Hemland: *Kalifornien*.”¹⁵

¹¹ Lindgren 1878 s. 74.

¹² Svensson 1893 s. 26.

¹³ Lindgren 1878 s. 74.

¹⁴ Svensson 1893 s. 27.

¹⁵ Ibid.

Vassbo 1914-17: *Abies concolor* kalifornisk silfvergran. Vassbo 1919-1921, 1923-1927: *Abies concolor* kalifornisk silvergran. Vassbo 1930, 1932-1938: *Abies concolor* kalifornisk silvergran. Vassbo 1939-1946: *Abies concolor* kalifornisk silvergran. Kommentar (Vassbo 1914-1917): "Är af jämförelsevis ny odling i vårt land, utan tvifvel ett af de allra värdefullaste och vackraste barrträden. Växetsättet är medan exemplaren äro mindre, något oregelbundet. Barren ända till 7 cm. långa, af mycket ljust grön eller blågrön färg. Fullt hårdig här." Kommentar (Vassbo 1919-1920): "Ljust grön eller blågrön färg. Fullt hårdig här." Kommentar (Vassbo 1939-1946): "Tämligen snabbväxande med långa, ljusgrå barr. Ett av våra vackraste barrträd."

***Abies fraseri* (Pursh) Poir. – virginiagran**

SÖ USA. Arten såld från Experimentalfältet mellan 1873 och 1895. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Pinus Fraseri* Pursh. med synonymerna *Picea Fraseri* Loud. och *Abies Fraseri* Lindl. samt kommentaren: "nv. Amerika på höga berg, 15-20 fot, vacker, hårdig art."¹⁶ P. Svensson betraktar den snarast som en form av *A. balsamea* (L.) Mill. och kommenterar den i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893) i en fotnot under denna art:

"A. **Fraseri** LINDL., med mindre kottar, utskjutande ock tillbakaslagna brakteer samt något mindre barr, torde endast böra betraktas som en form häraf."¹⁷

Experimentalfältet 1873-74: *Pinus Fraserii* Prsh. (*Ab. Fras.* Lindl.). Exp. 1874-75: *Pinus Fraserii*. Exp. 1889-90, 1894-95: *Pinus Fraseri*. Kommentar (Exp. 1873-74): 15-20 f. "n. Am.". Kommentar (Exp. 1874-75): 15-20 f. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95): 3-6 m.

***Abies homolepis* Siebold & Zucc. – nikkogran**

Japan. Arten såld från Vassbo trädskola mellan 1939 och 1941. Den nämns varken av Lindgren 1873 eller av Svensson 1893, men skall ha introducerades till Storbritannien 1861 från Japan.¹⁸

Vassbo 1939-1941: *Abies homolepis*. Kommentar (1939-1941): "Kraftigt växande med regelbunden pyramidal form och mörkgröna barr."

***Abies lasiocarpa* var. *arizonica* (Merriam) Lemmon – korkgran**

SV – SC USA. Såld från Vassbo trädskola mellan 1939 och 1946. Den skall ha introducerats till Storbritannien 1903 från USA¹⁹ och nämns av förklarliga skäl varken av Lindgren (1878) eller Svensson (1893),

Vassbo 1939-1946: *Abies arizonica*. Kommentar (1939-1946): "Långsamt, kompakt växande gran med ljusa barr. Lämplig i mindre trädgårdar."

***Abies nordmanniana* (Steven) Spach – nordmannsgran**

NÖ Turkiet, Kaukasus. Arten såld från Experimentalfältet mellan 1869 och 1900 och från Vassbo trädskola mellan 1909 och 1917. I Experimentalfältets priskurant 1869-70 kommenteras den som ett: "Nytt praktfullt, fullkomligt hårdigt barrträd". Lindgren, direktör för Experimentalfältet, beskrev den i *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) under namnet *Pinus Nordmanniana* Stev. med synonymerna *Abies Nordmanniana* Link. och *Picea Nordmanniana* Loud. samt kommentaren:

"Krim på berg, 80-100 fot, högst praktfullt träd, kanske det praktfullaste af hela slägtet. Visar sig temligen väl utan betäckning uthärda vintrarne å Landtbr.-Akademiens Experimentalfält, äfven på mindre gynsamma lokaler, men har flere gånger skadats af sent på våren inträffande frostnätter, som förstört de redan utväxta skotten, och bör derfor erhålla en sådan plats, som icke är frostländig."²⁰

¹⁶ Lindgren 1878 s. 74.

¹⁷ Svensson 1893 s. 26.

¹⁸ Hillier 2002 s. 422.

¹⁹ Ibid s. 423.

²⁰ Lindgren 1878 s. 75.

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**A. Nordmanniana** LK. *Nordmanns Silvergran*. Barr täckande årgrenarnes öfre sida; prickarne i hvarje band på barrens undersida i minst 5 rader. Hemland: *Bärgstrakterna kring Svarta havet*. – *Det skönaste af alla barrträd; upptäckt af finske prof. A. V. NORDMANN ock infördt till Europa 1848.*”²¹

Experimentalfältet 1869-70, 1873-74: *Pinus Nordmanniana* Stev. (*Picea Nordm.* Loud.) Exp. 1873-74, 1874-75, 1879-80, 1885-86: *Pinus Nordmanniana*. Exp. 1889-90: *Pinus abies Nordmanniana*. Exp. 1894-95, 1899-1900: *Pinus Nordmanniana*. Kommentar (Exp. 1869-70): 80-100 f. ”Georgien, Krim på berg. Nytt praktfullt, fullkomligt hårdigt barrträd”. Kommentar (Exp. 1873-74): 80-100 f. ”Georigen, Krim på berg”. Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1885-86): 80-100 f. Kommentar (Exp. 1889-90): 24-30 m. Kommentar (Exp. 1894-95, 1899-1900): 30 m.

Vassbo 1909-1910, 1912-1917: *Abies nordmanniana* nordmansk silfvergran. Kommentar (1909-1910): ”stora, vackra.” Kommentar (1912-1917): ”Utomordentligt vacker samt snabbt och frodigt växande. Då den icke öfverallt är fullt hårdig, bör man gifva den en god och skyddad plats.”

***Abies procera* Rehder – kaskadgran**

V USA. Arten såld från Experimentalfältet mellan 1873 och 1875. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Pinus nobilis* Dougl. med synonymerna *Abies nobilis* Lindl. och *Picea nobilis* Loud. samt kommentaren:

“nv. Amerika, 150-200 fot. Är en bland de vackraste af släktet. Har uthärdat flere vintrar oskadad på Experimentalfältet.”²²

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**A. nobilis** LINDL. *Amerikansk Silvergran*. [...] barr riktade åt sidorna ock uppåt, krökta, i grenspetsarne över knopparne hopvridna, ovan med en smal fåra samt flera rader af blåhvita prickar, i spetsen afrundade, vid basen vridna ock omärkligt afsmalnade. Hemland: *Wästra delen af Förenta staterna. Bildar stora skogar på Klippbärgen.*”²³

Experimentalfältet 1873-74: *Pinus nobilis* Dougl. (*Picea nob.* Loud.) Exp. 1874-75: *Pinus nobilis*. Kommentar (Exp. 1873-74): 100-200 f. ”Kalifornien”. Kommentar (1874-75): 150-200 f.

***Abies sibirica* Ledeb. – pichtagran**

NV Ryssland – Ö Sibirien, Kamtjatka, Tian Shan. Arten såld från Experimentalfältet mellan 1889 och 1900 och från Vassbo trädskola mellan 1909 och 1934. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Pinus Pichta* Enell. sibirisk silfvergran, med synonymerna *Picea pichta* Loud., *Abies Pichta* Forb. och *Abies sibirica* Ledeb. samt kommentaren: “Sibirien, Altai, 30-50 fot. Fullt hårdig.”²⁴ Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**A. Pichta** FORB. *Sibirisk Silvergran*. Barr helt och hållet täckande årgrenarnes öfre sida; prickarne i hvarje band på barrens undersida i högst 4 rader, knoppar starkt överdragna med harts. – *A. sibirica* Led. Hemland: *Sibirien. Bildar stora skogar på Altaj-bärgens norra sluttningar, går därifrån ned till polcirkeln ock upp på Uralbärgen.*”²⁵

Experimentalfältet 1889-90: *Pinus Pichta* sibirisk silfvergran. Exp. 1899-1900: *Pinus Pichta* (*Abies sibirica*) sibirisk silfvergran. Kommentar (Exp. 1889-90): 10-15 m. Kommentar (Exp. 1899-1900): 40 m. “En bland de vackraste och hårdigaste af alla granarter.”

²¹ Svensson 1893 s. 27.

²² Lindgren 1878 s. 75.

²³ Svensson 1893 s. 27.

²⁴ Lindgren 1878 s. 76.

²⁵ Svensson 1893 s. 26.

Vassbo 1909-13: *Picea pichta* sibirisk silfvergran. Vassbo 1914-1917: *Abies sibirica* (= *pichta*) sibirisk silfvergran, 1919-1920: *Abies sibirica* (= *A. pichta*) sibirisk silvergran. Vassbo 1921, 1923-27, 1930, 1932-1934: *Abies sibirica* sibirisk silvergran. Kommentar (1914-1920): ”Av kraftigt, mycket regelbundet och vackert växtsätt. Fullt härdig ännu långt uppe i Norrland.”

***Abies veitchii* Lindl. – fujigran**

Japan. Arten såld från Vassbo trädskola mellan 1934 och 1946. Den beskrevs första gången 1860 av John Gould Veitch, som fann den på berget Fuji, och den skall ha introducerats till Europa 1879 från Japan av Charles Maries.²⁶

Vassbo 1909-1946: *Abies veitchii*. Kommentar (1934-1938): ”Barren på översidan glänsande gröna, på undersidan silvervita. Har ett mycket vackert, regelbundet växtsätt.” Kommentar (1935-1946): ” Strängt regelbundet växtsätt. Barren på översidan mörkgröna, på undersidan silvervita. Utomordentligt härdig och odlingsvärd.”

Acer – lönnsläktet

***Acer campestre* L. – naverlönn**

- 'Austriacum'
- 'Tauricum'
- 'Pulverulentum'

Europa (Sverige), NV Afrika, Turkiet – N Iran. Arten såld från Experimentalfältet mellan 1836 och 1900 och från Vassbo 1917. Förutom arten såldes även tre sorter från Experimentalfältet: 'Austriacum' 1836 och 1889-90, 'Pulverulentum' 1889-90 och 'Tauricum' 1873-74 samt 1889-90. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten och flera sorter under namnet *Acer campestre* L. naverlönn, med kommentaren:

”hemland mell. Europa, äfven, ehuru sannolikt förvildad, i Sverige. Blir vid Stockholm endast 6-12 fot hög buske; i skåne troligen 20 fot. Är icke särdeles kinkig på jordmån men fordrar varmt läge. Varieteter: *A. ætnense*, *austriacum* (något frodigare än arten), *albo variegatum*, *fol. varieg.*, *pulverulentum* (med hvitpunkterade blad), *suberosum* (med starkt korkartad bark).²⁷

'Austriacum' – sorten beskrevs i Experimentalfältets priskurant 1889-90 och av Lindgren i *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) som: ”en något frodigare varietet”. I modern litteratur beskrivs sorten som en stor månggrenad buske med större blad än arten²⁸. I boken *Trees and Shrubs hardy in the British Isles* (1970) beskrevs den under namnet *A. campestre* var. *Austriacum* (Tratt.) DC. på följande sätt: “leaves more leathery than in the type, the lobes more pointed and less indented; it occurs wild in S.E. Europe.”²⁹

'Tauricum' – sorten är enligt Experimentalfältets priskurant 1889-90 från norra Persien och Ryssland. Nämd i modern litteratur som en sort introducerad i europeisk odling 1842³⁰.

'Pulverulentum' – enligt Experimentalfältets priskurant 1873-74 en sort med tätt vitpunkterade eller nästan helt vitskimmrande blad. Beskrevs av Lindgren (1878) som en sort med vitpunkterade blad (se ovan). I boken *Trees and Shrubs hardy in the British isles* (1970) beskrevs den på följande sätt:

”Leaves speckled and flecked with white. The true clone of this name was in cultivation in the Muskau Arboretum in 1864, but its origin is unknown. Forms have also been described in which the leaves are more coarsely blotched with white”³¹.

²⁶ Hillier 2002 s. 424.

²⁷ Lindgren 1878 s. 31.

²⁸ Le Hardy De Beaulieu 2003 s. 53.

²⁹ Bean 1970 s. 189

³⁰ Le Hardy De Beaulieu 2003 s. 54.

Experimentalfältet 1836: *Acer campestre* Linné. Exp. 1869-70, 1873-74: *Acer campestre* L. naverlönn. Exp. 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Acer campestre* naverlönn. Kommentar (Exp. 1869-70): ”m. Eur. Uppnår i mellersta Sverige blott 6-8 fots höjd. Fordrar torrt, varmt läge.” Pris angavs per styck och per dussin. Kommentar (Exp. 1873-74): ”m. Eur. Uppnår i mellersta Sverige blott 6-8 fots höjd. Fordrar torrt, varmt läge.” Pris angavs per styck och per tio stycken. Kommentar (Exp. 1883-84, 1885-86): 6-12-20 f. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95): 2-4 till 6 m. Kommentar (Exp. 1899-1900): 2-4 till 5 m.

Vassbo 1917: *Acer campestre* naverlönn. Kommentar: bildar täta vackra häckar, hårdig.

’**Austriacum**’ – Experimentalfältet 1836: *Acer austriacum* Trattnick. Exp. 1889-90: *Acer campestre austriacum*. Kommentar (Exp. 1889-90): ”en något frodigare varietet”.

’**Tauricum**’ – Experimentalfältet 1889-90: *Acer tauricum (hyreanum)*. Kommentar (Exp. 1889-90): 5-6 m. ”norra Persien, Ryssland.”

’**Pulverulentum**’ – Experimentalfältet 1873-74, 1889-90: *Acer campestre Pulverulentum*. Kommentar (Exp. 1873-74): ”Har tätt hvitpunkterade eller n. helt och hållet hvitskimrande blad”. Kommentar (Exp. 1889-90): ”med hvitpunkterade blad”.

***Acer circinatum* Pursh – vinlönn**

SV Kanada – Kalifornien. Arten såld från Experimentalfältet 1894-95. Om denna skrev Experimentalfältets direktör Lindgren (1878) endast att det inte är säkert om arten *A. circinatum* Pursh. passar för odling i svenskt klimat. Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**A. circinatum** PURSH. *Rundbladig Lönn*. Blommor i kvast; vingar rakt utstående; blad rundadt hjärtlika, handlikt 7-9-klufna; bladflikar smalspetsade; ojämnt och hvasst sågad; bladskäft afskuret lämnande en vattenklar saft; årgrenar röda. [...] Hemland: Västra kusten af Förenta staterna.”³²

Experimentalfältet 1894-95: *Acer circinatum*. Kommentar (Exp. 1894-95): 3-6 m.

***Acer x hybridum* Bosc.**

Såld från Experimentalfältet 1836 under namnet *Acer hybridum* Bosc. Härstamning oklar, möjligen hybrid mellan *A. opalus* och *A. pseudoplatanus* eller udda form av *A. pseudoplatanus*.³³ I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, en *Acer hybridum* Spach. som han kommenterar: ”Anses vara bastard emellan Pseudoplatanus och spicatum; blir 20-30 fot högt.”³⁴ Möjligen avser detta samma hybrid. Namnet *A. x hybridum* Spach. förekommer också i den senaste utgåvan av *Hillier Manual of Trees and Shrubs*, där den beskrivs som en korsning mellan *A. opalus* och möjligen *A. pseudoplatanus*: ”Plants of this parentage occur in the wild with the parents”.³⁵

Experimentalfältet 1836: *Acer hybridum* Bosc.

***Acer macrophyllum* Pursh. – jättelönn**

V Kanada – Kalifornien. I Experimentalfältets priskurant 1869-70 listas en *Acer macrophyllum* storbladig lönn. Sannolikt avses arten *Acer macrophyllum* Pursh. men kommentaren ”varietet” i priskurant förvirrar. Möjligtvis skulle det istället kunna röra sig om en storbladig sort av *Acer pseudoplatanus*, men någon sådan har i så fall inte kunnat hittas någon annanstans. Namnet *Acer macrophylla* återkommer inte i de studerade priskuranterna, och nämns inte av Lindgren 1878. Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**A. macrophyllum** PURSH. *Storbladig Lönn*. Hylleblad breda; stift 2; fruktämne borsthårigt; vingar långa, med mellanrum mindre än vingens bredd; blad djupt 5-klufna, under glänsande gröna;

³¹ Bean 1970 s. 189f.

³² Svensson 1893 s. 252.

³³ GRIN, Nomen No. 1145, *Acer x hybridum*, 111127.

³⁴ Lindgren 1878 s. 31.

³⁵ Hillier 2002 s. 14.

bladflikar långspetsade, spetsflikiga, i kanten håriga [...] Hemland: *Wästra delen af Förenta staterna (mellan Klippbärgen och havet, «on the alluvial banks of rivers»)*.³⁶

Experimentalfältet 1869-70: *Acer macrophyllum* storbladig lönn. Kommentar (Exp. 1869-70): ”varietet”.

***Acer monspessulanum* L. – dvärglönn**

C och S Europa, NV Afrika, Turkiet. Arten såld från Experimentalfältet 1836 samt mellan 1894 och 1900. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *A. monspessulanum* L. med synonymerna *Acer trilobatum* Lam., *Acer trilobum* M. och *Acer illyricum* Jacq. samt kommentaren att den är en i Sverige odlingsvärd art från Sydeuropa.³⁷ Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**A. monspessulanum** L. *Fransk Lönn*. Blomkvastar kortare än bladen, i början svagt hängande; vingar upprätta; blad till midten klufna; bladflikar mest helbräddade. [...] Hemland: *Sydvästra Tyskland, Frankrike, Sydeuropa, Orienten till Persien. – I Jardin des plantes i Paris står ett träd med manstjock stam.*”³⁸

Experimentalfältet 1836: *Acer monspessulanum* L. Exp. 1894-95, 1899-1900: *Acer monspessulanum*. Kommentar (1894-95, 1899-1900): 4-6 m.

***Acer negundo* L. – asklönn**

- ‘**Variegatum**’ (vitbrokig asklönn)
- var. **violaceum** (Kirchn.) Jaeger.

Nordamerika – Guatemala. Arten såld från Experimentalfältet mellan 1836 och 1900. Förutom arten såldes från Experimentalfältet även sorten ‘Variegatum’, vitbrokig asklönn, 1894-95, samt varieteten *violaceum* och/eller underarten *californicum* (se vidare nedan) mellan 1873 och 1900. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Acer Negundo* L. med synonymen *Negundo fraxinifolia* Nutt. samt kommentaren att den kan odlas vid Stockholm, men där bara blir 6-8 fot hög eftersom den varje år avfryser. P. Svensson beskrev i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893) *Negundo*, Asklönn, som ett släkte med två arter: *Negundo californicum* kalifornisk asklönn och *Negundo fraxinifolium* amerikansk asklönn:

”**N.[egundo] fraxinifolium** NUTT. *Amerikansk Asklönn*. Stift fria; frukt glatt; vingar uppåtriktade; blad mest 2-pariga, under slutl. glatta; småblad inskuret sågade, nedre sidoblad tydligt skaftade; äggrundt elliptiska, öfre oskaftade, elliptiska, spetsade, årgrenar glatta. – *Acer Negundo* L. Varieteter: 1. v. *variegata*. Blad brokiga. 2. v. *crispa*. Blad krusiga. 3. v. *violacea*. Smågrenar violetta. Hemland: *Nordamerikas östra delar.*”³⁹

’**Variegatum**’ kommenteras i Experimentalfältets priskurant 1894-95 som utmärkt vacker med hvitbrokiga löv. P. Svensson (1893) listade den som en varietet tillhörande arten *Acer Negundo* L. (se ovan). I *Trees and Shrubs hardy in the British isles* (1970) beskrivs ‘Variegatum’ på följande sätt:

“One of the commonest of variegated trees, once largely used in town gardens and grown in pots for the decoration of halls and large rooms. The leaflets have an irregular border of white, or are sometimes wholly white. It first appeared as a sport on the green-leaved type in a nursery at Toulouse in 1845, but trees of a large size appear to be very uncommon. It is female, and the fruits are variegated like the leaves”⁴⁰

³⁶ Svensson 1893 s. 254.

³⁷ Lindgren 1878 s. 31f.

³⁸ Svensson 1893 s. 253.

³⁹ Svensson 1893 s. 255.

⁴⁰ Bean 1970 s. 214.

var. violaceum och/eller *californicum* – Mellan 1873 och 1886 listas i Experimentalfältets priskuranter också *Acer negundo californicum*, vilket skulle kunna motsvara varieteten *Acer negundo* var. *californicum* (Torr. & A. Gray) Sarg.⁴¹. Men mellan 1889 och 1900 ersattes namnet *Acer negundo californicum* i priskuranten av namnet *Acer negundo californicum (violaceum)* vilket borde motsvara *Acer negundo* L. var. *violaceum* (G. Kirchn.) H. Jaeger⁴². Det är sannolikt att det var den sistnämnda, *violaceum*, som såldes hela tiden, men före ca 1889 under fel namn. Ett stöd för detta är att Lindgren uttryckligen var tveksam i *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) om man faktiskt odlade *californicum* under rätt namn:

”En varietet, som, ehuru troligen orätt, odlas under namn af *californicum*, är vidare hårdigare än arten; har derjemte snabbare växt och ett frodigare utseende och torde uppnå 20-30 fots höjd.”⁴³

Ytterligare en omständighet som stöder antagandet att det är en och samma sort som man fortsätter sälja under nytt namn är att kommentarerna i Experimentalfältets priskuranter fortsätter vara exakt desamma från *californicum* till *californicum (violaceum)*. Enligt P. Svensson (1893) odlades dock även *californicum* i Sverige. Han beskrev den i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**N.[egundo] californicum** TORR. & GR. *Kalifornisk Asklönn*. Stift nedtill hopväxta; frukt hårig; vingar utspärrade; blad mest 1-pariga, under grålundna; småblad flikigt inskurna ock tandade; sidoblad otydligt skaftade, äggrundt elliptiska; årgrenar i början grålundna. Hemland: *Kalifornien ock Mexico*.”⁴⁴

Experimentalfältet 1836: *Acer negundo* L. Exp. 1864: *Acer negundo (Negundo fraxinifolium)* Asklönn. Exp. 1869-70, 1873-74: *Acer negundo* L. askbladig lönn. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-85, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Acer negundo* askbladig lönn. Kommentar (Exp. 1869-70, 1873-74): ”n. Am. Blir i mellersta Sverige endast en buske af 8-10 fots höjd.” Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84): ”Vid Stockholm omkr. 8-10 f.” Kommentar (Exp. 1885-86): ”Vid Stockholm omkr. 8-10 f.” Smärre, pris angivet per styck och per tio stycken. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): ”Uppnår i mell. Sverige omkr. 2-3 m.”

’**Variegatum**’ – Experimentalfältet 1894-95: *Acer negundo fol. varieg.* Kommentar (Exp. 1894-95): ”Utm. vacker med vitbrokiga löf.”

violaceum (californicum) – Experimentalfältet 1873-74, 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86: *Acer negundo californicum*. Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Acer negundo californicum (violaceum)*. Kommentar (Exp. 1873-74): ”utmärkt vacker och hårdig”. Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 20-30 f. ”Vackrare och vida hårdigare än sjelfva arten.” Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 9-12 m. ”Vackrare och hårdigare samt uppnår större höjd än sjelfva arten”.

Acer opalus* Mill. ssp. *opalus

År 1836 såldes från Experimentalfältet en art under namnet *Acer opalus* Ait. Den nämns bara denna gång i de studerade priskurnterna, och den nämns inte heller i *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878). P. Svensson (1893) beskrev en art *A. opulus* i *Flora öfver Sveriges kulturväxter* (1893):

”**A. Opulus** DC. *Italiensk Lönn*. Blommor hvitgula; vingar bågformigt hopböjda; blad under blekgröna, glatta, i nervvinklarne håriga. – *A. italum* Lauth. T. *Italienischer oder südlicher Ahorn*; eng. *Italian Maple*; fr. *Erable duret*, *Er. D’Italie*; ital. *Loppo*. Hemland: *Södra Europa* (Plentiful about Rome (G.DON), *Schweiz*, *Orienten*.”⁴⁵

Han kommenterar den vidare i en fotnot:

⁴¹ ITIS, Taxonomic serial No.: 526851, 111127.

⁴² ITIS, Taxonomic serial No.: 182132, 111127.

⁴³ Lindgren 1878 s. 32.

⁴⁴ Svensson 1893 s. 254f.

⁴⁵ Ibid s. 253.

”AITON skriver *A. Opalus*, ett namn, som troligen insmugit sig genom felskrivning. – *A. italum* är misslyckat, såvida icke ett *Opulus* skall underförstås; såldes *A. Opulus italum* (d. ä. *Opulus Italarum*). Också har man ändrat namnet till *A. italicum*.”⁴⁶

Acer opalus Ait. och *Acer opulus* DC. är således enligt Svensson (1893) synonymmer. Namnet *Acer opulus*, med det engelska namnet Gueldres-rose-leaved maple (Ait. Hort. Kew, 3. 436), omnämns också med synonymerna *Acer rotundifolium* Lam. och *Acer opulifolium* Villars. till exempel i den engelska *Penny cyclopaedia* 1833⁴⁷. Där beskrivs denna art vidare:

“Leaves more or less heart-shaped, roundish, five-lobed, smooth beneath, the lobes generally obtuse, and coarsely serrated. Flowers in drooping corymbs. Keys smooth. – A small tree, ten or twelve feet high, found in France, especially in Dauphiny, where they call it ayart, and also in Spain. It is, in some respects, like *A. obtusatum*; but is readily known by its leaves being smooth beneath, and is far inferior to that noble species. It is not uncommon in botanical collections. Its leaves are sometimes very round, and sometimes have the lobes tapering; both are figured”⁴⁸.

Enligt boken *Maples of the world* av Gelderen (1994) är *A. opulifolium* Villars (1786) och *A. rotundifolium* Lamarck (1786) äldre synonymer för *Acer opalus* Miller (1768) ssp. *opalus*, en underart med det engelska namnet Italian maple. Den växer vild främst i bergig teräng på ca 1000 m ö.h. i Schweiz, Frankrike, Spanien, på Korsika, i Italien och österut till Kaukasus, samt i Marocko och Algeriet.⁴⁹

Även om *A. opalus* var. *opalus* inte beskrevs av Lindgren, beskrev han däremot en annan underart, *Acer opalus* Mill. ssp. *obtusatum* (Waldst. & Kit ex Willd.) Gams⁵⁰, under namnet *Acer obtusatum* W. & K. med synonymen *Acer neapolitanum* Ten. samt kommentaren: ”20-30 fot. Utmärkt vacker och teml. härdig å Experimentalfältet”⁵¹. Inte heller denna verkar dock ha blivit långvarig i svensk odling, den nämns till exempel inte i någon av de studerade priskuranterna från Experimentalfältet. P. Svensson (1893) beskrev den sistnämnda som en egen art:

”**A. obtusatum** KIT. *Trubb-bladig Lönn*. Blommor gröngula; vingar raka; utspärrade; blad under grågröna håriga. [...] Hemland: *Ungern, Kroatien, Italien*.”⁵²

Experimentalfältet 1836: *Acer opalus* Ait.

***Acer pensylvanicum* L. – amerikansk strimlönn**

NC USA – SÖ Kanada och Appalacherna. Arten såld från Experimentalfältet mellan 1836 och 1895. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten *Acer striatum* Dur. med synonymen *Acer pensylvanicum* L. som en i Sverige odlingsvärd art från Nordamerika: ”15-20 fot, med stora vackra löf och egendomligt hvitstrimmig bark.”⁵³ Arten beskrevs också av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**A. striatum** LAM. *Hvitstrimmig Lönn*. Kronblad breda, längre än de smala foderbladen; stift 1; fruktämne nästan glatt; frukthälvor utspärrade, md bågformigt uppböjda vingar; blad ända till den hjärtlika basen ojämnt och hvasst sågade; bladflikar uppåtriktade, lång- och smalspetsade, hvasst dubbelsågade. – *A. pensylvanicum* L. T. *Gestreifter Ahorn*; eng. *Stripe-barked Maple*. Hemland: *Östra delen af Nordamerika (från Kanada till Georgien)*.”

Experimentalfältet 1836: *Acer pensylvanicum* L. Exp. 1864: *Acer striatum*. Exp. 1869-70, 1873-74: *Acer striatum* DuR. strimlönn. Exp. 1874-75: *Acer striatum* strimlönn. Exp. 1879-80: *Acer striatum* hvitstrimmig

⁴⁶ Svensson 1893 s. 253.

⁴⁷ Long, 1833, s. 77.

⁴⁸ Ibid.

⁴⁹ Gelderen, 1994 s. 189.

⁵⁰ GRIN, Nomen No, 100741, *Acer opalus* ssp. *obtusatum*, 111127.

⁵¹ Lindgren 1878 s. 32.

⁵² Svensson 1893 s. 254.

⁵³ Lindgren 1878 s. 32.

lönn. Exp. 1894-95: *Acer striatum*. Kommentar (1864): ”Ett mindre träd från n. Amerika, med vackert, vitstrimmig bark.” Kommentar (Exp. 1869-70, 1873-74): 20-30 f. ”n. Am.” Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80): 15-20 f. Kommentar (Exp. 1894-95): 4-6 m. ”med vitstrimmig bark”.

***Acer pictum* Thunb. – spetslönn**

Kina, NÖ Asien, Japan. Arten såld från Experimentalfältet mellan 1873 och 1900. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten *Acer pictum* Thunb. med synonymerna *Acer cultratum* Wall., *Acer laetum* Mey., *Acer colchicum rubrum* Hort. samt kommentaren att den är en vacker art från: ”Japan etc.”. Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**A. cultratum** WALL. *Kniflönn*. Kronblad tunglika; foder glatt, blad mest 7-klufna; bladflikar helbräddade, mot spetsen vanl. brunröda; bladskaft rödgröna. – *A. laetum* Mey. T. *Rothspitziger Ahorn*; eng. *Cultrate-winged-fruited Maple*. Hemland: *Asien (i bärgstrakter från Kaukasus till Nordkina)*.”⁵⁴

Experimentalfältet 1873-74: *Acer pictum* Thunb. (*Acer colchicum rubrum* hort.). Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86: *Acer pictum*. Exp. 1894-95, 1899-1900: *Acer pictum (colchicum, rubrum)*. Kommentar (Exp. 1873-74): 30-50 f. ”Japan. Utmärkt vacker och vid Stockholm fullt härdig art”. Kommentar (Exp. 1875-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 30-50 f. Kommentar (Exp. 1894-95, 1899-1900): 9-15 m.

***Acer platanoides* L. – skogslönn**

- **’Laciniatum’**
- **’Dissectum’** (flikbladig skogslönn)
- **’Schwedleri’** (blodlönn)
- **’Reitenbacki’** (rödblågig skogslönn)

Europa (Sverige), Turkiet – N Iran. Arten såld från Vassbo trädskola mellan 1900 och 1946 och från Experimentalfältet mellan 1836 och 1900. Både Vassbo och Experimentalfältet sålde av arten vid vissa tider speciella plantstorlekar avsedda för alléer, häckar och bersåer. Från Experimentalfältet såldes också fyra sorter, två flikbladiga: ’Laciniatum’ mellan 1836 och 1886 och ’Dissectum’ mellan 1874 och 1900, samt två rödblågiga: ’Schwedleri’ mellan 1874 och 1900 och ’Reitenbacki’ mellan 1885 och 1900. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Acer platanoides* L. vanlig lönn med kommentaren:

”Sverige, 50-70 fot. Ståtligt allé- och parkträd. Fortkommer öfver allt der jorden icke är allt för torr eller sur. Varieteter: *palmatum*, (med stora löf), *dissectum* (med smärre, djupt inskurna löf), *laciniatum (crispum)*, *schweleri* (med i synnerhet om våren röda löf), *fol. varieg.* (föga utm. brokbladig varietet).”⁵⁵

Arten beskrevs av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**A. platanoides** L. *Svensk Lönn*. Blommor fullt så tidigt som bladen; kronblad elliptiska, föga längre än foderbladen; foder och blomskaft glatta; blad stora, tunna, glatta; bladskaft afskuret lämnande en mjölkvit saft; stot träd. Former: 1 *f. laciniata*. Blad djupare klufna, med fliktandade flikar. 2 *f. dissecta*. Blad nästan delade; bladflikar djupt 3-5-klufna, med grundt klufna flikar. 3 *f. palmata*. Blad större, nästan delade; bladflikar grundt 3-5-klufna, med fliktandade flikar. 4 *f. variegata*. Blad gul- eller vitbrokiga. 5 *f. crispa*. Blad krusiga. [...] Hemland: *Hela Europa (i Sverige till Dalarne och Ångermanland, i Norge till Dovre)*.”⁵⁶

⁵⁴ Svensson 1893 s. 252.

⁵⁵ Lindgren 1878 s. 32.

⁵⁶ Svensson 1893 s. 252.

'Laciniatum' – Sorten listad i Experimentalfältets priskuranter under namnet *Acer platanoides laciniatum*, under 1880-talet med kommentaren: ”med djupt flikade löf.” Av Lindgren (1878) listad som en varietet med synonymen 'Crispum' utan vidare kommentarer (se ovan). Svensson (1893) beskrev den under namnet *Acer platanoides f. laciniata* med kommentaren: ”Blad djupare klufna, med fliktandade flikar” (se ovan). Sorten beskrevs i *The Hillier manual of Trees & Shrubs* (2002), med det engelska namnet Eagle's claw maple, som dokumenterat odlad i Storbritannien 1683:

“An erect, large tree, the leaves fan-shaped at the base, 5-veined and deeply 5-lobed, the lobes ending in long, slender, claw-like points.”⁵⁷

'Dissectum' – Sorten listad i Experimentalfältets priskuranter under namnet *Acer platanoides dissectum*, under 1870-tal och 1880-tal med kommentaren: ”med djupt inskurna löf” och under 1890-tal med kommentaren: ”bladen djupt flikiga”. Av Lindgren (1878) listad som en varietet under namnet *Acer platanoides f. dissecta* med kommentaren: ”Blad nästan delade; bladflikar djupt 3-5-klufvna, med grundt klufna flikar” (se ovan). Ej listad av Svensson (1893). Beskrevs i *The Hillier manual of Trees & Shrubs* (2002) som dokumenterat odlad i Storbritannien 1869:

“Almost identical to 'Palmatifidum', but leaves darker and glossier green, the lobes with crinkled margins and straight or down-pointing lobes.”⁵⁸

'Schwedleri' – Sorten listad i Experimentalfältets priskuranter under namnet *Acer platanoides schwedleri* 1874-75 med kommentaren: ”med röda löf” samt mellan 1883 och 1900 med kommentaren: ”med i synnerhet om våren röda löf.” Av Lindgren (1878) listad som en varietet med kommentaren: ”med i synnerhet om våren röda löf”⁵⁹. Ej listad av Svensson (1893). Sorten kommenteras i *The Hillier manual of Trees & Shrubs* (2002) som dokumenterat odlad i Storbritannien 1864: “Leaves and young growths rich crimson-purple”.

'Reitenbacki' – Sorten listad i Experimentalfältets priskuranter under namnet *Acer platanoides reitenbacki*, med kommentaren: “med röda löf”. Sortnamnet nämns varken av Lindgren (1878) eller av Svensson (1893). Den beskrivs i *The Hillier manual of Trees & Shrubs* (2002) som dokumenterat odlad i Storbritannien 1874:

“A medium-sized tree. Leaves red on emerging, gradually turning to green and finally assuming red autumn tints.”⁶⁰

Experimentalfältet 1836: *Acer platanoides* L. Exp. 1864: *Acer platanoides* vanlig lönn. Exp. 1869-70, 1873-74): *Acer platanoides* L. vanlig lönn. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900): *Acer platanoides* vanlig lönn. Kommentar (Exp. 1869-70, 1873-74): 50-70 f. ”Sverige”. Kommentar (1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 50-70 f. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 18-24 m.

Vassbo 1895: *Acer platanoides* lönn. 1900-1901: *Acer platanoides* vanlig lönn. 1902: *Acer platanoides* lönn. 1903, 1906, 1909-1917, 1919-1921, 1923-1927, 1930, 1932-1946: *Acer platanoides* vanlig lönn.

'Laciniatum' – Exp. 1836, 1883-84, 1885-86: *Acer platanoides laciniatum*. Kommentar (Exp. 1883-84, 1885-86): “med djupt flikade löf.”

'Dissectum' – Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1894-95, 1899-1900: *Acer platanoides dissectum*. Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): ”med djupt inskurna löf.” Kommentar (Exp. 1894-95, 1899-1900): ”bladen djupt flikiga”.

'Schwedleri' – Exp. 1874-75, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Acer platanoides schwedleri*. Kommentar (Exp. 1874-75): ”med röda löf.” Kommentar (Exp. 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900): ”med i synnerhet om våren röda löf”.

'Reitenbacki' – Exp. 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Acer platanoides Reitenbacki*. Kommentar (Exp. 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900): ”med röda löf”.

⁵⁷ Hillier 2002 s. 18.

⁵⁸ Ibid.

⁵⁹ Ibid.

⁶⁰ Ibid.

Vassbo

1900-1901	vanlig storlek, häckplantor och plantor: "stora buskformade till bersåer".
1902-1903	vanlig storlek och häckplantor.
1906, 1909-1912	Häckplantor och Alléträd.
1913-1920	Endast Park- och alléträd
1921, 1923-1927	ordinarie storlek, samt Park- och Alléträd.
1930-1946	Endast trädformade exemplar.

Experimentalfältet

1869-70	2-års plantor, 1-års plantor samt: "större buskformiga eller missbildade stamexemplar, passande till parkanläggningar" och alléträd i tre storlekar: högstammiga, 8-9 fot samt 6-7 fot höga.
1873-74	3-års skolade plantor och alléträd i tre storlekar: högstammig, 8-9 fot och 6-7 fot.
1874-75	alléträd i tre storlekar: högstammig, 8-9 fot och 6-7 fot.
1879-80	alléträd i tre storlekar: högstammig, 8-9 fot och 6-7 fot, samt 3-års plantor "till höga skyddshäcker", 2-års och 1-års plantor.
1883-84	två storlekar alléträd: högstammiga och 6-9 fot.
1885-86	två storlekar alléträd: högstammiga och 6-9 fot, samt 1-års plantor under rubriken Häckplantor.
1889-90	två storlekar alléträd: högstammiga och 2-3 m höga stamexemplar, samt fyra storlekar under Rubriken Häckplantor: 0,8-1 m höga, 1-års och 2-års plantor, och plantor storlek 1,5-2 m höga: passande till bersåer, häcker, hvilka man redan vid planteringen vill hafva färdiga etc." Under rubriken häckplantor finns även kommentaren: " Dessa lönnar äro användbara till samma ändamål och behandlas på samma sätt som utskotts stamexemplar af alm".
1894-95	två storlekar alléträd: högstammiga och 2-3 m höga stamexemplar, samt fyra storlekar häckplantor: större buskar, smärre buskar, 2-års plantor och 1-års plantor.
1899-1900	två storlekar alléträd: högstammiga och 2-3 m höga stamexemplar, samt tre storlekar häckplantor: större buskar, 2-års plantor och 1-års plantor

Sammanställning av plantstorlekar av *Acer platanoides* sålda från Vassbo och Experimentalfältet.

Acer pseudoplatanus L. – tysklönn (sykomorlönn)

- 'Variegatum' (*variegat.* / *fol. varieg.*)
- 'Purpureo-variegatum' (*purpur. fol. varieg.*)
- 'Atropurpureum' (*fol. atropurpureus* / *fol.purp.*)

Europa, Turkiet, Kaukasus. Arten såld från Vassbo trädskola 1910-1913 och från Experimentalfältet mellan 1836 och 1900. Från Experimentalfältet har också sålts tre sorter. 'Variegatum' . såldes mellan 1836 och 1900 under namnen *Acer pseudoplatanus variegat.* / *Acer pseudoplatanus fol. varieg.* brokbladig sykomorlönn. 'Purpureo-variegatum' med purpuröda och gulflammiga blad såldes 1874-75 under namnet *Acer pseudoplatanus fol. purp. varieg.* 'Atropurpureum' som har blad som är purpuröda på undersidan såldes mellan 1873 och 1900 under namnen *Acer pseudoplatanus fol. atropurpureus* / *Acer pseudoplatanus fol. purp.* I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Acer pseudoplatanus* L. sykomorlönn, berglönn, med kommentaren:

"60-70 fot. Högt, ståtligt träd. Affryser stundom i ungdomen vid Stockholm. Varieteter: *fol. varieg.* (med hvit- och gulbrokiga blad, prakfull), *tricolor* (äfven brokbladig, men mindre vacker), *fol. purpureis* (med i synnerhet på undre sidan purpuröda blad), *lutescens* (med gulaktiga löf), *Leopoldii* (med hvit- och gulbrokiga blad, föga utm.), *purpur. fol. varieg.* (med purpuröda gulflammiga löf)."⁶¹

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

"**A. Pseudoplatanus** L. *Bärglönn*. Hulleblad smala; stift 1; fruktämne ludet; vinglar korta, med mellanrum större än vingens bredd; blad grundt 3-5-klufna, under blågröna; bladflikar kortspetsade, groft trubbsågade, i kanten glatta; bladflikarnes mellanrum vid basen smalspetsade. Varieteter: 1. *v. purpurea*. Blad under purpuröda. 2. *v. variegata*. Blad gul- eller hvitbrokiga. [...] Hemland: *Mellersta ock södra Europas bärgstrakter, i öster ända till Kaukasus.*"⁶²

⁶¹ Lindgren 1878 s. 32.

⁶² Svensson 1893 s. 254.

'Variegatum' – Sorten kommenterad i Experimentalfältets priskuranter under 1870-tal och 1880-tal: "vackert brokbladig" och under 1890-tal: "med brokiga löf". Av Lindgren (1878) listad som en varietet med kommentaren: "med hvit- och gulbrokiga blad, praktfull" (se ovan). Av Svensson (1893) listad som varietet med kommentaren: "Blad gul- eller vitbrokiga" (se ovan).

'Purpureo-variegatum' – Sorten i Experimentalfältets priskuranter 1874-75 kommenterad: "med purpuröda gulflammiga löf". Av Lindgren (1878) listad som en varietet med kommentaren: "med purpuröda gulflammiga löf" (se ovan). Ej listad av Svensson (1893).

'Atropurpureum' – Sorten listad i Experimentalfältets priskuranter under 1870-tal och 1880-tal med kommentaren: "med på undre sidan purpuröda blad" och under 1890-tal: "med synnerligast på undre sidan purpuröda löf". Av Lindgren (1878) listad som en varietet med kommentaren: "med i synnerhet på undre sidan purpuröda blad" (se ovan). Av Svensson (1893) listad som en varietet med kommentaren: "Blad under purpuröda"⁶³. I boken *Maples of the world* (1994) beskrevs denna sort:

"**'Atropurpureum'**. Groinland (1862). Späth (1883). Germany. Tree of normal size, to 25 m in height, leaves dark green, of the same shape as the species, undersides intensely purple during the whole of the summer and autumn [...] This is a sturdy cultivar, frequently planted as a street tree. Its samaras are also dark purplish red. The famous Späth Nursery in Berlin introduced this tree as 'Atropurpureum' in 1883 [...] It is essential to propagate this cultivar by budding on seedlings, despite the fact that a good percentage of its seeds come true."⁶⁴

Experimentalfältet 1836: *Acer pseudoplatanus* L. Exp. 1864: *Acer pseudoplatanus* sykomorlönn. Exp. 1869-70, 1873-74: *Acer pseudoplatanus* L. sykomorlönn. Exp. 1974-75, 1879-80, 1883-84, 1885-85, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Acer pseudoplatanus*. Kommentar (Experimentalfältet 1869-70): 60-70 fot. "m. Eur." Kommentar (Exp. 1873-74): 60-70 f. "m. Eur. Sykomorlönnen visar sig stundom i ungdomen något ömtålig vid Stockholm. Uthärrar dock väl å torra, varma platser." Kommentar (1874-75, 1883-84, 1885-86): 60-70 fot. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1900-1900): 18-24 m.

Vassbo 1910-1913: *Acer pseudoplatanus* sykomorlönn.

'Variegatum' – Exp. 1836: *Acer pseudoplatanus variegat*. Exp. 1869-70: *Acer pseudoplatanus* L. *fol. varieg.* brokbladig sykomorlönn. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1894-95, 1899-1900: *Acer pseudoplatanus fol. varieg.* Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): "vackert brokbladig". Kommentar (Exp. 1894-95, 1899-1900): "med brokiga löf".

'Purpureo-variegatum' – Exp. 1874-75: *Acer pseudoplatanus fol. purp. varieg.* Kommentar (1874-75): "med purpuröda gulflammiga löf".

'Atropurpureus' – Exp. 1873-74: *Acer pseudoplatanus fol. atropurpureus*. Kommentar (1873-74): "Bladen äro på undre sidan vackert purpuröda". Experimentalfältet 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Acer pseudoplatanus fol. purp.* Kommentar (1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): "med på undre sidan purpuröda blad." Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): "med synnerligast på undre sidan purpuröda löf".

Experimentalfältet

1869-70	Träd/alléträd i två storlekar: högstammiga och 7-8 fot höga, samt: "Större buskformiga eller missbildade stamexemplar passande för parkanläggningar".
1873-74	Alléträd: högstammiga.
1874-75	Alléträd 7-6 fot höga.
1883-84	Alléträd: högstammiga och 6-8 fot höga.
1885-86	Alléträd: högstammiga.
1889-90	två typer av plantor: buskformiga och stamformiga.
1894-95	två typer av plantor: buskformiga och stamformiga.
1899-1900	två typer av plantor: buskformiga och stamformiga.

Sammanställning av plantstorlekar av *Acer pseudoplatanus* sålda från Experimentalfältet.

⁶³ Svensson 1893 s. 254.

⁶⁴ Gelderen 1994 s. 315.

Acer rubrum L. – rödlönn

SÖ Kanada - SÖ och SC USA. Arten såld från Experimentalfältet 1874-75. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *A. rubrum* L. med synonymerna *Acer carolinianum* Walt., *Acer coccineum* Ait. och *Acer virginianum* Herm. som en i Sverige odlingsvärd art från Nordamerika som blir 20-30 fot hög.⁶⁵ Den beskrivs i *Flora öfver Sveriges kulturväxter* (1893) under namnet *Acer rubrum* L. Röd Lönn: Hemland: Östra delen af Förenta staterna (från Kanada till Florida, i fuktiga skogar).⁶⁶

Experimentalfältet 1874-75 *Acer rubrum*. Kommentar (Experimentalfältet 1874-75): 20-30 f.

Acer saccharinum L. – silverlönn

• f. *laciniatum* (Carrière) Rehder (flikbladig silverlönn)

NC USA och SÖ Kanada - SÖ USA. Arten såld från Experimentalfältet mellan 1836 och 1900. Under 1870-tal och 1880-tal såldes också en flikbladig sort under namnet *Acer saccharinum* f. *laciniatum*. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Acer dasycarpum* Ehrh. silfverlönn, med synonymerna *Acer eriocarpum* Mx., *Acer saccharinum* L., *Acer glaucum* Marsh. och *Acer virginianum* Mill. med kommentaren:

”n. Am. 30-40 fot högt, vackert träd; fullt härdigt såsom äldre vid Stockholm. Är den sockerrikaste af alla lönnarterna. Varietet: *laciniatum*, (*Wageneri laciniatum*) med djupare flikade löf.”⁶⁷

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**A. dasycarpum** EHRH. *Hvit Lönn*. Blomhülle enkelt, sambladigt, oregelbundet tandadt; fruktämne hårigt; frukt liten; vingar upprätta; blomskåft kortare än blommorna; blad till midten 5-klufna, under silverhvita; bladflikar fliktandade; med nedtill rundade mellanrum. Form: 1. f. *laciniata*. Blad djupare klufna; bladflikar flikiga, med tandade flikar. Sv. syn. *Silverlönn*. [...] Hemland: *Östra delen af Förenta staterna (från Nya England till Georgien, på flodstränder)*.”⁶⁸

Experimentalfältet 1836: *Acer daycarpon* Ehrhart. Exp. 1869-70, 1873-74: *Acer dasycarpum* Ehrh. Silfverlönn. Exp. 1874-75, 1879-80, 1889-90, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Acer dasycarpum* silfverlönn. Kommentar (1869-70, 1873-74): 30-40 f. ”n. Am.”. Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80): 30-40 f. Kommentar (1889-90, 1894-95, 1899-1900): 9-12 m.

f. *laciniatum* – Exp. 1874-75: *Acer dasycarpum laciniata*. Exp. 1879-80: *Acer dasycarpum laciniat*. Exp. 1883-84, 1885-86: *Acer dasycarpum laciniatum*. Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80): ”med djupare flikade blad”. Kommentar (Exp. 1883-84, 1885-86): 30-40 f.

Acer saccharum Marshall – sockerlönn

Ö Kanada - NC och SÖ USA. Arten såld från Experimentalfältet 1836 och mellan 1874 och 1895. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Acer saccharinum* Wangerh. sockerlönn, med synonymen *Acer nigrum* Mx. och kommentaren:

”n. Am., 30-40 fot. Sockerlönnen förblandas ofta med *Pseudoplatanus* och åtskilliga andra arter. Att döma af plantor, dels direkt erhållna från Amerika, dels uppdragna af förf. efter derifrån erhållna frön, är sockerlönnen en art, som mycket liknar vår vanliga lönn. Alla lönnarter gifva för öfrigt socker. Trädet visar sig fullt härdigt i mell. Sverige.”⁶⁹

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

⁶⁵ Lindgren 1878 s. 32.

⁶⁶ Svensson 1893 s. 251.

⁶⁷ Lindgren 1878 s. 31.

⁶⁸ Svensson 1893 s. 251.

⁶⁹ Lindgren 1878 s. 32.

”**A. saccharinum** WNGHM. *Socketlönn*. Blommor fullt så tidigt som bladen, gulgröna, vanl. utan kronblad; vingar upprätta; blad glatta; bladskäft ovan med en smal fåra. [...] Hemland: *Kanada, Förenta staterna*. [...] LINNÉS *A. saccharinum* är icke denna art; man har gissat på *A. dasycarpum*. Torde väl snarare vara *f. laciniata*, då LINNÉ om sin art säger: *Folia versus basin divisa, acuminata apicibus et dentibus* (Sp. pl. ed. 1).”⁷⁰

Experimentalfältet 1836: *Acer saccharinum* L. Exp. 1873-74: *Acer saccharinum* Wanghen. socketlönn. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95: *Acer saccharinum* socketlönn. Kommentrar (Exp. 1873-74): ”n. Am.” Kommentrar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 30-40 f. Kommentrar (Exp. 1889-90, 1894-95): 9-12 m.

***Acer saccharum* ssp. *nigrum* (F.Michx.) Desmarais – svartlönn**

SÖ Kanada, NC & Ö USA. En underart såld från Experimentalfältet 1936 under namnet *Acer nigrum* Michaux. Den nämns inte av Lindgren (1878) men P. Svensson ger i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893) ger i en fotnot under arten *A. saccharum* Wingham. följande kommentar:

”*A. nigrum* MCHX är en form med större ock på undersidan mörkt färgade blad. Namnet passar icke för arten i sin helhet.”⁷¹

Experimentalfältet 1836: *Acer nigrum* Michaux.

***Acer spicatum* Lam. – axlönn**

C och Ö Nordamerika - Appalacherna. Arten såld från Experimentalfältet mellan 1836 och 1900. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Acer spicatum* Lam. med synonymerna *Acer pensylvanicum* Dur., *Acer montanum* Ait. och *Acer parviflorum* Ehrh. samt kommentaren: ”n. Am., 15-20 fot, fullt hårdig, vacker buske.”⁷² Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**A. spicatum** Lam. *Axlönn*. Blommor små; kronblad smala; foder hårigt; blad rundadt hjärtlika; stor buske eller litet träd. [...] Hemland: *Östra delen af Nordamerika (i Kanada ock längs Alleghanybärgen)*.”⁷³

Experimentalfältet 1836: *Acer montanum* Aiton. Exp. 1864: *Acer spicatum*. Exp. 1869-70, 1873-74: *Acer spicatum* Lam. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Acer spicatum*. Kommentrar (Exp. 1864): ”En 10-15 fot hög buske från norra Amerika, som härstädes visar sig fullt hårdig. Trives bäst på torra platser”. Kommentrar (Exp. 1869-70, 1873-74): 10-15 f. ”n. Am. Vacker, fullt hårdig. Trifves öfverallt, äfven å torra, magra platser.” Kommentrar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 15-20 f. Kommentrar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 4-6 m.

***Acer tataricum* L. – rysk lönn**

Ö och SÖ Europa, Turkiet - N Iran. Arten såld från Experimentalfältet mellan 1836 och 1900 samt från Vassbo trädskola 1910-1912 och 1930-1946. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Acer tataricum* L. rysk lönn, med synonymen *Acer cordifolium* Mch. samt kommentaren: ”Ryssland etc., 15-20 fot, med vackra röda frön om hösten.”⁷⁴ Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**A. tataricum** L. *Rysk Lönn*. Blommor i små kvastar, bildande en klaselik samling; fruktsamling nästan upprätt, blad medelstora, fjädernerviga, från intryckt bas äggrunda, glest inskurna ock sågade,

⁷⁰ Svensson 1893 s. 253.

⁷¹ Ibid.

⁷² Lindgren 1878 s. 32.

⁷³ Svensson 1893 s. 252f.

⁷⁴ Lindgren 1878 s. 32.

yngre under håriga; några blad upptill flikigt inskurna. [...] Hemland: *Östra Europa (från Norr landtryggen ned till Adriatiska, Svarta ock Kaspiska haven, samt ett stycke in i Asien.*⁷⁵

Experimentalfältet 1836: *Acer tataricum* L. Exp. 1869-70, 1873-74: *Acer tataricum* L. rysk lönn. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Acer tataricum* rysk lönn. Kommentar (Exp. 1869-70, 1873-74): 15-20 f. ”n. Asien”. Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 15-20 f. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95): 5-6 m. ”V acker, ytterst hårdig.” Kommentar (Exp. 1899-1900): 5-6 m.

Vassbo 1910-1912: *Acer tataricum* rysk lönn. 1930, 1932-1946: *Acer tataricum*. Kommentar 1930, 1932-1946: ”Mycket vackert, mindre träd eller buske”.

***Acer tataricum* ssp. *ginnala* (Maxim.) Wesm. – ginnalalönn**

Ö Asien. Underart såld från från Experimentalfältet mellan 1885 och 1900 och från Vassbo trädskola 1946. Kommenterad i Experimentalfältets priskurant 1885-86 som: ”Ny utm. vacker fullt hårdig buske från Amurområdet.” Den nämns inte i *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878)⁷⁶ men beskrivs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**A. Ginnala** MAX. *Ginnala-lönn*. Blommor i små knippen, bildande en klaselik samling; fruktsamling nästan hängande; blad täml. Små, nästan handnerviga, 3-flikiga, med rundad till hjärtlik bas, från början glatta; nedre bladflikar utstående, kortspetsade, öfre långspetsad, alla mer eller mindre fliktandade; några blad näsan hela ock fjädernerviga. Hemland: *Amurlandet, Japan.*⁷⁷

Experimentalfältet 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Acer Ginnala*. Kommentar (Exp. 1885-86): 15-20 f. ”Ny utm. vacker fullt hårdig buske från Amurområdet”. Kommentar (1889-90, 1894-95, 1899-1900): 5-6 m. ”Utmärkt vacker, hårdig buske med flikiga löf, erinrande om ornäsbjörkens. Hemland Amurområdet.”

Vassbo 1946: *Acer ginnala*. Kommentar (1946): ”Vacker buske med mot hösten starkt rödfärgade blad.”

***Actinidia* – aktinidiasläktet**

***Actinidia kolomikta* (Rupr. & Maxim.) Maxim. – kameleontbuske**

C och Ö Kina - NÖ Asien, Japan. Arten såld från Experimentalfältet mellan 1889 och 1900. Den beskrevs i *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) av Lindgren, direktör för Experimentalfältet, som även omtalar arten *Actinidia polygama* (se nedan) som en synonym:

”Östra Sibirien, Amurområdet, 6-7 fot hög rankväxt, med hjertlika, långspetsade löf. Uthärdar endast på torra, varma, skyddade platser vid Stockholm. Odlas ofta under namn af *Actinidia polygama.*⁷⁸

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**A. Kolomikta** MAX. Blommor mest ensamma; foderblad slutl. nedböjda ock kvarsittande; blad hjärtligt äggrunda, sträva. Hemland: *Ostsibirien, Amurlandet.*⁷⁹

Experimentalfältet 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Actinidia kolomikta*. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95): Rankande 2,5-3 m.”Utmärkt vackra rankväxter, den förra [*A. kolomikta*] från Amurområdet, den senare [*A. polygama*] från Japan. Fordrar varm plats vid spalier emot söder.” I samma priskuranter även under rubrik Rankväxter med följande kommentar: ”Vackra, men något ömtåliga för våra vintrar.” Kommentar (Exp. 1899-1900): Rankande 2,5-3 m.

⁷⁵ Svensson 1893 s. 251.

⁷⁶ Lindgren 1878 s. 31.

⁷⁷ Svensson 1893 s. 251.

⁷⁸ Lindgren 1878 s. 33.

⁷⁹ Svensson 1893 s. 179.

***Actinidia polygama* (Siebold & Zucc.) Maxim. – klätteraktinidia**

Kina – NÖ Asien, Japan. Arten såld från Experimentalfältet mellan ca 1889 och 1900. Artnamnet nämns i *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) av Lindgren, direktör för Experimentalfältet, endast i förbigående som en synonym till *Actinidia kolomikta* Max. (se ovan). Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**A. polygama** SIEB. Blommor mest i flock; foderblad slutl. affallande; blad elliptiska, glatta. Hemland: *Japan*.⁸⁰”

Experimentalfältet 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Actinidia polygama*. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95): Rankande 3-5 m.”Utmärkt vackra rankväxter, den förra [*A. kolomikta*] från Amurområdet, den senare [*A. polygama*] från Japan. Fordrar varm plats vid spalier emot söder.” I samma priskuranter även under rubrik Rankväxter med följande kommentar: ”Vackra, men något ömtåliga för våra vintrar.” Kommentar (Exp. 1899-1900): Rankande 3-5 m.

***Aesculus* – hästkastanjesläktet**

Angående hästkastanjesläktet använder P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893) släktnamnet *Hippocastanum* istället för *Aesculus*, med följande kommentar i en fotnot:

”Äkta Hästkastanj (*H. vulgare*) överfördes från Asien till Europa omkring år 1550. MATHIOLUS kallar den först *Castanea equina*. TOURNEFORT översatte detta namn på grekiska och nämnde den således *Hippocastanum*. Att LINNÉ bortkastar Tourneforts särdeles passande namn ock upptager namnet *Aesculus* (*Aesculus*), som va en ek (PLIN. Nat. Hist. XVI: 8; VIRG. Georg. II: 16; HORAT. Carm. III: 10, 17), kan endast förklaras därigenom, att växten bar detta namn i Hortus Cliffortianus. GÄRTNER återtog Tourneforts namn 1791, men vann icke efterföljd. Det må här uppträda för 3:je gången.”

***Aesculus x carnea* Hayne – rödblommig hästkastanj**

Kulturursprung, kromosomtalsförddubblad hybrid mellan *A. hippocastanum* och *A. pavia*. Arten såld från Experimentalfältet mellan 1869 och 1900 under namnen *Aesculus rubicunda* Lodd. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Aesculus rubicunda* Lodd. med synonymen *Aesculus carnea* Willd. samt kommentaren:

”Anses vara bastard av föregående [*A. pavia*] och vanlig hästkastanie, 40-50 fot, med röda blr.”⁸¹

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**H.[hippocastanum] rubicundum** (Lodd.) SVN. *Rödblommig hästkastanj*. Blommor röda; krona 4-5-bladig; de 2 öfre kronbladen föga smalare ock föga längre än de nedre; ståndare föga utskjutande; foder bägerformigt; småblad större, grofsågade, under i nervvinklarna ulliga. Hemland: *Nordamerika*.⁸²”

Experimentalfältet 1869-70, 1873-74: *Aesculus rubicunda* Lodd. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Aesculus rubicunda*. Kommentar (Exp. 1869-70): 15-20 f. ”n. Am. Båda dessa senare [*A. pavia* och *A. rubicunda*] ha rödaktiga blommor.” Kommentar (Exp. 1873-74): 15-20 f. ”n.Am.” Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 40-50 f. ”Med röda blommor”. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 12-15 m. ”Med röda blommor”.

⁸⁰ Svensson 1893 s. 179.

⁸¹ Lindgren 1878 s. 34.

⁸² Svensson 1893 s. 249.

***Aesculus flava* Sol. – gulblommig hästkastanj**

NC USA - Appalacherna. Arten såld 1836 från Experimentalfältet under namnet *Aesculus flava*. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Aesculus flava* Ait. med synonymerna *Aesculus lutea* Wangenh., *Pavia flava* Münch. och *Pavia lutea* Poir. samt kommentaren:

”n. Am., 20-30 fot (i sitt hemland 60-70 fot), med gula blr. Var.: *neglecta*.”⁸³

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**H.[jippocastanum] flavum** (Ait.) SVN. *Gulblommig Hästkastanj*. Blommor blekgula; blad under ljusgröna ock glest mjukhåriga. – *Esc.[ulus] Lutea* Wnghm. Hemland: *Östra delen af Nordamerika*.”⁸⁴

Experimentalfältet 1836: *Aesculus flava*.

***Aesculus glabra* Willd. – stinkhästkastanj**

NC och NÖ - SÖ USA. Arten såld från Experimentalfältet 1836 under namnet *Aesculus ohioensis* Michx. och mellan 1894 och 1900 under namnet *Aesculus glabra*. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Aesculus glabra* Willd. med synonymerna *Aesculus ohioensis* Mx., *Aesculus echinata* Mühlb., och *Pavia glabra* Spach. samt kommentaren: ”n. Am. (Ohio, Kentucky), 10-20 fot, med gula blr.”⁸⁵ Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**H.[jippocastanum] glabrum** (Willd.) SVN. *Glattbladig Hästkastanj*. Blommor gula; krona 4-bladig; de 2 öfre kronbladen smalare ock längre än de nedre, upptill tillbakaböjda; ståndare långt utskjutande; floder klockformigt; småblad mindre, småågade, under glatta, med små hårtofsar i såghaken. Hemland: *Nordöstra delen af Förenta staterna*.”⁸⁶

Experimentalfältet 1836: *Aesculus ohioensis* Michx. Exp. 1894-95, 1899-1900: *Aesculus glabra*. Kommentar (Exp. 1894-95, 1899-1900): 6 m.

Hästkastanj – *Aesculus hippocastanum*

- 'Nigra'
- 'Praecox'
- "flor. alb. plen." sannolikt 'Baumannii'
- 'Digitata' ('Pumila')
- "heterophylla laciniata" sannolikt f. *laciniata* (Jacq.) Schelle.
- "variegata"
- "fol. varieg." ("fol. aureis varieg.")

C Balkan. Arten såld från Experimentalfältet mellan 1836 och 1900 och från Vassbo trädskola mellan 1895 och 1946. Experimentalfältets priskuranter nämner även sju sorter: 'Nigra' 1836, 'Praecox' 1836, *variegata* 1836, *flor. alb. plen.* (sannolikt 'Baumannii') mellan 1873 och 1900, 'Digitata' ('Pumila') mellan 1879 och 1900, *heterophylla laciniata* sannolikt f. *laciniata* (Jacq.) Schelle mellan 1883 och 1900, samt en gulbrokbladig sort under namnen "fol. varieg." och *fol. aureis varieg.* mellan 1889 och 1900. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Aesculus Hippocastanum* L. vanlig hästkastanje, med synonymen *Hippocastanum vulgare* Gärtn. samt kommentaren:

”från mindre Asien infördt, 60-80 fot högt, praktfullt träd. Synnerligen vackert till alléer och outhärligt i parker. Blommar i maj med hvita, rödfläckiga blr. Var.: *fol. argenteis* med vitbrokiga

⁸³ Lindgren 1878 s. 33.

⁸⁴ Svensson 1893 s. 249

⁸⁵ Lindgren 1878 s. 33.

⁸⁶ Svensson 1893 s. 249.

och *fol. aureis varieg.* med gulbrokiga blad, *fol. alb., fl. pl., laciniata, nigra, coccinea maxima, m.fl.*⁸⁷

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**H.[hippocastanum] vulgare** GÄRTN. *Äkta Hästkastanj*. Blommor rödhvita; krona 5-bladig; ståndare håriga; frukt taggig; blad glatta; högt träd. [...] – *E. Hippocastanum* L. Form: 1. *f. laciniata*. Småblad mer eller mindre flikiga. [...] *Allmänt planterad i Europa ock Orienten ända till Persien.*”⁸⁸

’**Nigra**’ – Såld från Experimentalfältet 1836 under namnet *Aesculus hippocastanum nigra*, vilket bör motsvara sorten ’Nigra’, nämnd av Hatch (2007) med kommentaren: ”Deep purple when young”.⁸⁹

’**Praecox**’ – Såld från Experimentalfältet 1836 under namnet *Aesculus hippocastanum praecox*, vilket bör motsvara sorten ’Praecox’ som enligt Hatch (2007) har blad som slår ut två veckor tidigare än den typiska artens, och även blommar 10-14 dagar tidigare.⁹⁰

’**variegata**’ – I Experimentalfältet priskuranter listades 1836 en sort under namnet *Aesculus hippocastanum variegata*. Detta skulle kunna vara den gulvariegerade sort som kom att sälja senare, men också en sort med annan variegering. Lindgren (1878) nämnde exempelvis även en vitbrokig sort under namnet *fol. argenteis*.

’**flor. alb. plen.**’ sannolikt ’**Baumannii**’ – Från Experimentalfältet såldes mellan 1873 och 1900 en sort under namnet *Aesculus hippocatanum flor. alb. plen.* som i priskuranten kommenteras: ”med hvita dubbla blommor”. Enligt *The Hillier manual of trees and shrubs* (2002) är ’Flore Pleno’ en synonym för sorten ’Baumannii’ upptäckt i form av en sport ca 1820.⁹¹

’**Digitata**’/’**Pumila**’ – Experimentalfältet sålde 1836 en sort under namnet *Aesculus hippocastanum pumila*, och mellan 1879-1900 *Aesculus hippocastanum digitata*. Enligt *The Hillier manual* (2002) har sorten ’Digitata’ även kallats ’Pumila’. Samma källa kommenterar den vidare: ”A curious, dwarf form, with smaller, deeply incised leaves”⁹²

’**heterophylla laciniata**’ sannolikt **f. laciniata** – I Experimentalfältets priskuranter listades mellan 1883 och 1900 *Aesculus hippocastanum heterophylla laciniata*, som t.ex. i priskuranten 1883-84 kommenteras: ”en högst egendomlig, helt låg, vacker form med prydliga löf.” Sannolikt är det flikbladig hästkastanj *Aesculus hippocastanum f. laciniata* (Jacq.) Schelle. som avses.

’**fol. varieg.**’ (’**fol. aureis varieg.**’) – I Experimentalfältet priskuranter listades mellan 1889 och 1900 en sort under namnet *Aesculus hippocastanum fol. varieg.* med kommentaren ”med gulbrokiga löf”. En gulvariegerad sort nämns också av Lindgren (1878) som en varietet under namnet: *fol. aureis varieg.* (se ovan).

1869-70	alléträd: högstammiga, 8-9 fot höga och 6-7 fot höga, samt: ”större buskformiga eller missbildade stamexemplar för parkanläggningar” och smärre buskformiga.
1873-74	träd/alléträd: högstammiga, 8-9 fot, 6-7 fot, samt: ”större buskformiga eller missbildade stamexemplar för parkanläggningar”, smärre buskformiga och 3-års fröplantor.
1874-75	träd/alléträd: högstammiga, högstammiga stora praktexemplar, 8-9 fot höga, 6-7 fot höga.
1879-80	träd/alléträd: högstammiga, 8-9 fot höga och 6-7 fot höga, samt buskformiga plantor.
1883-84	träd/alléträd: högstammiga, 8-9 fot höga och 6-7 fot höga, samt buskformiga plantor.
1885-86	träd/alléträd: högstammiga, 8-9 fot höga och 6-7 fot höga, samt buskformiga plantor.
1889-90	träd/alléträd: stamexemplar 2-3 m höga, 1,5-2 m höga, samt buskformiga plantor.
1894-95	träd/alléträd: stamexemplar 2-3 m höga, 1,5-2 m höga, samt buskformiga plantor.
1899-1900	träd/alléträd: stamexemplar 2-3 m höga, buskformiga plantor, samt under rubriken Häckplantor: kraftiga skolade plantor samt 2-års plantor.

Sammanställning av plantstorlekar av *Aesculus hippocastanum* sålda från Experimentalfältet.

⁸⁷ Lindgren 1878 s. 33.

⁸⁸ Svensson 1893 s. 250.

⁸⁹ Hatch, 2007, *Aesculus hippocastanum* ’Nigra’.

⁹⁰ Hatch, 2007, *Aesculus hippocastanum* ’Praecox’

⁹¹ Hillier 2002 s. 21.

⁹² Ibid.

Experimentalfältet 1836: *Aesculus hippocastanum* L. Exp. 1864: *Aesculus hippocastanum* hästkastanie. Exp. 1869-70, 1873-74, 1874-75: *Aesculus hippocastanum* L. vanlig hästkastanie. Exp. 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-900: *Aesculus hippocastanum* vanlig hästkastanie. Kommentar (1869-70, 1873-74): ”införd från m. Asien (blir 60-80 fot hög)”. Kommentar (1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 60-80 f. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 18-24 m.

Vassbo 1895: *Aesculus hippocastanum* hästkastanie. 1900-1903, 1906, 1909-1913: *Aesculus hippocastanum* vanlig hästkastanie. 1914-1917, 1919-1920: *Aesculus hippocastanum* vanlig hästkastanj. 1921, 1923-1927, 1930, 1932-1936: *Aesculus hippocastanum* hästkastanj. Vassbo 1937-1946: *Aesculus hippocastanum* vanlig hästkastanj. Kommentar (1895, 1900-1901): buskförmig. Kommentar (1902-1903): småbuskar. Från och med 1906 verkar hästkastanj enbart ha sålts som träd från Vassbo.

’**Nigra**’ – Experimentalfältet 1836: *Aesculus hippocastanum nigra*.

’**Praecox**’ – Experimentalfältet 1836: *Aesculus hippocastanum praecox*.

’**variegata**’ – Experimentalfältet 1836: *Aesculus hippocastanum variegata*.

’**Baumannii**’ (**flor. alb. plen.**) – Experimentalfältet 1873-74, 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Aesculus hippocatanum flor. alb. plen.* Kommentar (Exp. 1873-74, 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900): ”med hvita dubbla blommor.”

’**Digitata**’ (**’Pumila**) – Experimentalfältet 1836: *Aesculus pumila*. Exp. 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Aesculus hippocastanum digitata*.

f. **laciniata** – Experimentalfältet 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Aesculus hippocatanum heterophylla laciniata*. Kommentar (Exp. 1883-84, 1885-86): 4-6 f. ”En högst egendomlig, helt låg, vacker form med prydliga löf.” Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95): 1-2 m. ”En egendomlig, låg, vacker form med prydliga löf.” Kommentar (Exp. 1899-1900): 1-2 m.

’**fol. varieg.**’ (**’fol. aureis varieg.**) – Experimentalfältet 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Aesculus hippocastanum fol. varieg.* Kommentar (1889-90, 1894-95, 1899-1900): ”med gulbrokiga löf.”

***Aesculus pavia* L. – amerikansk hästkastanj**

Texas - SÖ USA. Arten såld från Experimentalfältet 1836, och mellan 1869 och 1900. I Experimentalfältets priskuranter mellan 1894 och 1900 listas dessutom *Aesculus hippocastanum lyoni*, vilket skall vara en synonym.⁹³ I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Aesculus Pavia* L. med synonymerna *Pavia rubra* Poir., *Pavia octandra* Mill. och *Pavia Willdenowiana* Spach. samt kommentaren: ”vestl. N. Am., 20-30 fot, med röda blr.”⁹⁴ Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

’**H.[ippocastanum]** *Pavia* (L.) SVN. *Pavii* Hästkastanj. Blommor gulröda; blad under gröna, nästan glatta, i nervvinklarne luddiga. – *Pavia rubra* Poir. Hemland: *Förenta staterna*.’⁹⁵

Experimentalfältet 1836: *Aesculus pavia* L. Exp. 1869-70, 1873-74: *Aesculus Pavia* L. (*Pavia rubra* Lam.) Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Aesculus Pavia*. Kommentar (1869-70): 20-30 f. ”n. Am. Båda dessa senare [*A. pavia* & *A. rubicunda*] har rödaktiga blommor”. Kommentar (Exp. 1873-74): 20-30 f. ”n. Am.” Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 20-30 f. ”med röda blommor.” Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 6-9 m. ”med röda blommor.”

Experimentalfältet 1894-95, 1899-1900: *Aesculus hippocastanum Lyoni*.

***Aesculus x hybrida* DC – tvåfärgad hästkastanj**

ÖC USA, en korsning mellan *Aesculus flava* och *Aesculus pavia*. Såld från Experimentalfältet 1836 under namnet *Aesculus discolor* Pursh. Enligt databaserna GRIN och ITIS skall *Aesculus discolor* Pursh. vara synonymt med *Aesculus pavia* L.⁹⁶ I Experimentalfältets priskurant listas dock namnet parallellt med *Aesculus pavia* L. Förklaringen finns sannolikt hos Lindgren som anger *Aesculus hybrida* DC som en synonym. Sannolikt är det denna som också avses i

⁹³ IPNI, ID: 781604-1, *Aesculus lyonii* Loudon, 111127.

⁹⁴ Lindgren 1878 s. 34.

⁹⁵ Svensson 1893 s. 249.

⁹⁶ ITIS, Taxonomic Serial Number 183659, 111127 / GRIN, Nomen No. 456925 *Aesculus discolor* 111127.

priskuranten. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Aesculus discolor* Pursh. med synonymerna *Aesculus hybrida* DC och *Pavia discolor* Spach. samt kommentaren:

”nordöstra Am., 4-6 fot. Skall enligt uppgift af dir. Löwegren vara fullt hårdig i Göteborg.”⁹⁷

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**H.[ippocastanum] discolor** (Pursh) SVN. *Olikfärgad Hästkastanj*. Blommor brunröda, med hvitt, gult eller purpur; blad under grå, mjukhåriga. Hemland: *Östra delen af Förenta staterna*.”⁹⁸

Experimentalfältet 1836: *Aesculus discolor* Pursh.

***Aesculus parviflora* Walter – småblommig hästkastanj**

SÖ USA. Arten såld från Experimentalfältet 1836 och 1883-84. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Aesculus macrostachya* Mx. med synonymerna *Aesculus parviflora* Walt. och *Pavia alba* Poir. samt kommentaren:

”sydöstra n. Am., 4-5 fot, utm. vacker buske, med långa, rent hvita blommor. Har sedan flera år odlats å Landtbruksakademiens experimentalfält, men sällan blommat, enär topparne nästan årligen affrusit.”⁹⁹

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**H.[ippocastanum] parviflorum** (Walt.) SVN. *Småblommig Hästkastanj*. Blomklase lång; blommor hvita; ståndare långt utskjutande; foder rörformigt; småblad under glest mjukhåriga. – *E. macrostachya* Mchx. Hemland: *Sydöstra delen af Förenta staterna*.”¹⁰⁰

Experimentalfältet 1836: *Aesculus macrostachya* Michx. Exp. 1883-84: *Aesculus macrostachya*. Kommentarer (1883-84): 4-5 f.

***Ailanthus* – gudaträdssläktet**

***Ailanthus altissima* (Mill.) Swingle – gudaträd**

C Kina. Arten såld från Experimentalfältet mellan 1869 och 1900. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Ailanthus glandulosa* Desf. med synonymen *Rhus Cacodendron* Ehrh. samt kommentaren:

”Kina, Japan. Blir hos oss vanligast blott 6-10 fot hög buske, men i sydligare länder ett träd af 40-60 fots höjd. Affryser vid Stockholm hvarje vinter betydligt, men skjuter årligen ånyo långa, frodiga skott; bladen stora, parbladiga, stundom ända till 4 fot långa. Fortplantas lättast genom införskrifna frön, hvilka sås på drifbänk, men kan äfven förökas genom delning. De unga fröplantorna öfvervintras första vintern säkrast i täckt bänk eller sval källare. Fortkommer i hvarje god jordmån, men fordrar varmt läge.”¹⁰¹

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**A. glandulosa** DESF. Blommor i sammansatta, klaselika, toppställda samlingar, små gröngula; foder kort, 5-tandadt; krona 5-bladig; kronblad utböjda, med uppvikna, vid basen håriga kanter [...] vingfrukt lansettlik, med ett snedt äggrundt ock hoptryckt frö i midten, midt emot fröet på ena sidan urnupen; blad parbladiga med uddblad; [...] träd. Hemland: *Moluckerna, Japan, Kina*.”¹⁰²

⁹⁷ Lindgren 1878 s. 33.

⁹⁸ Svensson 1893 s. 249.

⁹⁹ Lindgren 1878 s. 33.

¹⁰⁰ Svensson 1893 s. 249.

¹⁰¹ Lindgren 1878 s. 34.

¹⁰² Svensson 1893 s. 248.

Experimentalfältet 1869-70, 1893-74: *Ailanthus glandulosa* Desf. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1894-95, 1899-1900: *Ailanthus glandulosa*. Kommentar (Exp. 1869-70, 1873-74): "(blir vid Stockholm vanligen ej mer än 6-8 fot hög) Affryser hos oss årligen men skjuter hvarje år nya frodiga skott; har stora vackra parbladiga blad, af ända till 4 fots längd." Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): "40-60 fot." "vid Stockholm blott 6-10 f." Kommentar (Exp. 1894-95, 1899-1900): "hos oss vanligen 2-3 m".

Akebia – akebiasläktet

***Akebia quinata* (Houtt.) Decne. – fembladig akebia**

C Kina - Korea, Japan. Arten såld från Experimentalfältet mellan 1879 och 1900. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Akebia quinata* Thunb. med kommentaren:

"Japan 6-10? fot hög, vacker rankväxt, med fina grenar och 5-delade löf. Blommar om våren med violetta blr. Har uthärdat 2 vintrar å Experimentalfältet. Fordrar varm, skyddad plats och lätt, varm jordmån. Fortpl. genom avläggning och sättqvistar under glas."¹⁰³

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

"**A. quinata** THUNB. Blomklasar sidoställda; blommor violetta; honblommor 1-2, nedom de mindre, kortare skaftade samt hängande hanblommorna; ståndarknappar genom längdspringor öppnande sig utåt [...] rankväxt. Hemland: *Japan*."¹⁰⁴

Experimentalfältet 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Akebia quinata*. Kommentar (Experimentalfältet 1879-80): "6-10? f. "Utmärkt vacker och snabbväxt, temligen hårdig vid Stockholm." Kommentar (Exp. 1883-84, 1885-86): "6-10-20 f. " Utmärkt vacker och snabbväxt, temligen hårdig vid Stockholm" samt under rubriken Rankväxter: "Ny, vacker, träartad, slingerväxt från Japan. Synes uppnå 10 fots höjd, möjligen deröfver. Visar sig temligen hårdig." Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95): "2-3-6 m. "Utmärkt vacker och snabbväxande rankväxt, temligen hårdig vid Stockholm" samt under rubriken Rankväxter: "Ny, vacker, träartad rankväxt från japan. Uppnår 2-3-6 meters höjd, möjligen deröfver. Visar sig temligen hårdig." Kommentar (Exp. 1899-1900): "2-4 m. "Utmärkt vacker och snabbväxande rankväxt.

Alnus – alsläktet

Alnus acuminata* Kunth ssp. *acuminata

NV Sydamerika. Såld från Experimentalfältet 1836 under namnet *Alnus ferruginea* Kunth.¹⁰⁵ Nämnas varken av Lindgren (1878) eller Svensson (1893).

Experimentalfältet 1836: *Alnus ferruginea* Kunth.

***Alnus cordata* (Loisel.) Duby – italiensk al**

Korsika, S Italien, NV Albanien. Arten såld från Experimentalfältet 1836¹⁰⁶. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Alnus cordata* Lois. med synonymen *Alnus cordifolia* Ten. och kommentaren:

"Italien, etc., 25-30 fot, affryser ofta vid Stockholm och uppnår der föga storlek, men deremot betydlig vid Göteborg, enl. direktör Löwegren, och anses af honom förtjena allmänt odlas."¹⁰⁷

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

"**A. cordata** LOIS. *Hjärtal*. [...] blad hjärtlika, hjärtlikt äggrunda eller stund. nästan cirkelrunda, trubbspetsade, jämnt småsågade, med glandelspetsade sågtänder, under nästan glatta, i nervvinklarna

¹⁰³ Lindgren 1878 s. 34.

¹⁰⁴ Svensson 1893 s. 204.

¹⁰⁵ GRIN, Nomen No. 416072, *Alnus ferruginea*, 111127.

¹⁰⁶ The Plant List, <http://www.theplantlist.org/tpl/record/kew-6297>, 111127.

¹⁰⁷ Lindgren 1878 s. 34.

luddiga, yngre af små hvita fjäll prickiga; knoppar skaftade; årgrenar glatta; stam slät, brun.
Hemland: *Södra Italien, Korsika, Kaukasien.*¹⁰⁸

Experimentalfältet 1836: *Alnus cordifolia* Tenore

***Alnus glutinosa* (L.) Gaertn. – klibbal**

- 'Laciniata'
- 'Imperialis'
- 'Incisa' ('*Oxyacanthaefolia*')
- 'Quercifolia'

Europa (Sverige) – Sibirien & Turkiet, Kaukasus, NV Afrika. Arten såld från Experimentalfältet mellan 1869 och 1900, och från Vassbo trädskola 1911-1912. Den såldes framförallt i trädform, även till alléer. Från Experimentalfältet har också sålts fyra flikbladiga sorter: 'Laciniata' 1836 samt mellan 1879 och 1900, 'Imperialis' mellan 1879 och 1900, 'Incisa' ('*Oxyacanthaefolia*') mellan 1879 och 1900 och 'Quercifolia' mellan 1894 och 1900. I *Handbok i svenska trädgårds-skötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Alnus glutinosa* Gaertn. klibbal, med kommentaren:

"Sverige, n. Afrika, Orienten, Sibirien, Japan, 40-60 fot. Varieteter: *quercifolia, laciniata, imperialis, oxyacanthaefolia, fol. aur.*"¹⁰⁹

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

"**A. glutinosa** (L.) GÄRTN. *Klibbal*. Blad från rundad eller vigglik bas rundadt aflånga, i spetsen tvära eller intryckta, ojämnt sågtandade, under nästan glatta, i nervvinklarnas luddiga, yngre klibbiga; årgrenar glatta, yngre klibbiga; bark äldre sprickfull; träd. Former: 1. *f. quercifolia*. Blad bugtflikiga, med tandade flikar. 2. *f. oxyacanthaefolia*. Blad små, pardelade, med mest 3 par korta, omvänt äggrunda, upptill trubbtandade flikar. 3. *f. laciniata*. Blad grundt parklufna, med mest 4 par korta, mot den trubbiga spetsen hastigt afsmalnande flikar. 4. *f. imperialis*. Blad djupt parklufna, med 5-6 par långa, mot den smala spetsen långsamt afsmalnande flikar. Hemland: *Europa (i lägre belägna trakter, i Sverige allmän upp till Dalälven, norr därom spridd), Nordafrika, Orienten, Sibirien.*"¹¹⁰

'**Laciniata**' – Sorten såld från Experimentalfältet 1836 samt mellan 1879 och 1900. Den beskrevs av Hatch (2007) som: "moderately incised 1/3 to 1/2 depth, far less so than 'Imperialis' [...] found in the garden near St. Germain, France in 1819."¹¹¹

'**Imperialis**' – Sorten såld från Experimentalfältet mellan 1879 och 1900. Den beskrevs av Hatch (2007) som: "smaller, slower than species, often a shrub rather than a tree [...] deeply incised to 2/3 deep, much more deep than 'Laciniata' [...] in gardens since before 1859."¹¹²

'**Incisa**' ('**Oxyacanthaefolia**') – Sorten såld från Experimentalfältet under synonymen '*Oxyacanthaefolia*' mellan 1894 och 1900. Den beskrevs av Hatch (2005) som: "often shrubby but a small tree with age, mounded when young, usually dense [...] lightly incised, actually more shallowly lobed resembling a Crataegus or hawthorn leaf. 'Imperialis' and 'Laciniata' are far more incised [...] cultivated since about 1800."¹¹³

'**Quercifolia**' – Sorten såld från Experimentalfältet mellan 1894 och 1900. Den beskrevs av Hatch (2007) som: "incised 1/8 to 1/4 deep with 6-8 lobes per leaf, often broader above the middle unlike other lobed or cut cultivars. It reminds one more of oak than hawthorn or cutleaved beech for example [...] more narrowly cuneate than some other cultivars, especially 'Laciniata' and 'Lobularia' which are broadly cuneate to rotund."¹¹⁴

¹⁰⁸ Svensson 1878 s. 131.

¹⁰⁹ Lindgren 1878 s. 34.

¹¹⁰ Svensson 1893 s. 130.

¹¹¹ Hatch 2007, *Alnus glutinosa* 'Laciniata'

¹¹² Hatch 2007, *Alnus glutinosa* 'Imperialis'

¹¹³ Hatch 2007, *Alnus glutinosa* 'Incisa'

¹¹⁴ Hatch 2007, *Alnus glutinosa* 'Quercifolia'

Experimentalfältet 1869-70, 1873-74: *Alnus glutinosa* W. klibbal. Exp. 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90: *Alnus glutinosa* klibb-al. Exp. 1894-95, 1899-1900: *Alnus glutinosa* klibbal. Kommentar (Exp. 1869-70): 40-50 f. ”Sverige” sålda plantor 3-4 fot höga. Kommentar (1873-74): 40-50 f. ”Sverige”. Stamformiga, även listad under alléträd. Kommentar (Exp. 1879-80): 40-60 f. Stamformiga, 4-6 fot höga, smärre samt 1-års plantor. Även listad under alléträd: stamformiga, 4-6 fot höga och smärre. Kommentar (Exp. 1883-84): 40-60 f. Stamformiga, 4-6 fot höga, smärre. Även listade under alléträd. Kommentar (Exp. 1885-86): 40-60 f. Stamformiga och 4-6 fot höga, även listade under alléträd. Kommentar (Exp. 1889-90): 12-18 m. Stamexemplar, även listade under alléträd. Kommentar (Exp. 1894-95): 12-18 m. Kommentar (Exp. 1899-1900): 12-18 m. Även listad under alléträd.

Vassbo 1911-1912 *Alnus glutinosa* klibbal. År 1912 listad under rubriken alléträd.

’**Laciniata**’ – Experimentalfältet 1836: *Alnus glutinosa* L. v. *laciniata*. Exp. 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1894-95, 1899-1900: *Alnus glutinosa laciniata*.

’**Imperialis**’ – Exp. 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1894-95, 1899-1900: *Alnus glutinosa imperialis*.

’**Oxyacanthæfolia**’ – Experimentalfältet 1894-95, 1899-1900: *Alnus glutinosa oxyacanthaefolia*.

’**Quercifolia**’ – Experimentalfältet 1894-95, 1899-1900: *Alnus glutinosa quercifolia*.

***Alnus incana* (L.) Moench – gråal**

- ”**argentea**” (”silveral”)
- ’**Laciniata**’ (flikbladig gråal)
- **ssp. rugosa** (hasselal)

Europa (Sverige), Kaukasus, Ö Sibirien – Kamtjatka, Korea. Arten såld från Experimentalfältet mellan 1869 och 1900 och från Vassbo trädskola mellan 1906 och 1912. Från Experimentalfältet såldes även en sort med mer silverfärgade blad under namnet *Alnus incana argentea* silfveral 1869-70, och en flikbladig sort under namnet *Alnus incana laciniata* 1899-1900. I Experimentalfältets priskurant 1836 listas även underarten *Alnus incana* (L.) Moench. ssp. *rugosa* (DuRoi) R.T.Clausen, hasselal, från N Nordamerika – Appalacherna, under namnet *Alnus americana*.¹¹⁵ Arten *A. incana* beskrivs i *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) av Lindgren, direktör för Experimentalfältet, under namnet *Alnus incana* Willd. gråal, med kommentaren:

”Sverige, mellersta och södra Europa, norra Asien, n. Amerika, 15-20-30 fot. Var: *argentea*, *fol. varieg.*, *laciniata* (*sublaciniata*).”¹¹⁶

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**A. incana** (L.) WILLD. *Gråal*. Blad äggrundt elliptiska, spetsade, bugtbräddade, sågtandade, aldrig klibbiga, under gråaludna; årsgrenar småaludna; bark slät. Form: 1. *f. laciniata*. Blad parklufna. Hemland: *Europa (i högre belägna trakter, i Sverige allmän ned till Dalälven, söder därom spridd), Kaukasien, Sibirien, Amurlandet, norra delen af Nordamerika*.”¹¹⁷

Experimentalfältet 1869-70: *Alnus incana* Willd. Gråal, alder arr. Exp. 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Alnus incana* gråal. Kommentar (Exp. 1869-70): 40-50 f. ”Sverige”. 3-4 fot höga plantor. Kommentar (Exp. 1879-80): 20-30 f. 4-5 fot höga plantor. Kommentar (Exp. 1883-84, 1885-86): 20-30 f. även listad under Alléträd. Kommentar (Exp. 1889-90): 6-9 m. stamexemplar, även listad under Alléträd. Kommentar (Exp. 1894-95): 5-10 m. Kommentar (Exp. 1899-1900): 5-10 m. Även under Alléträd.

Vassbo 1906, 1909-1910: Alar, grå-. Vassbo 1911: *Alnus incana* gråal. Vassbo 1912: Alar, grå-. Under hela perioden listad under rubriken alléträd.

”**argentea**” – Experimentalfältet 1869-70: *Alnus incana argentea* silfveral. Kommentar (Exp. 1869-70): ”varietet af föreg. [*A. incana*]”

’**Laciniata**’ – Experimentalfältet 1899-1900: *Alnus incana laciniata*.

Alnus incana* ssp. *rugosa – Experimentalfältet 1836: *Alnus americana*.

¹¹⁵ GRIN, Nomen No. 414014, *Alnus americana*, 1111127.

¹¹⁶ Lindgren 1878 s. 24.

¹¹⁷ Svensson 1893 s. 130f.

***Alnus serrulata* (Aiton) Willd.**

SÖ Kanada, C och Ö USA. Arten såld från Experimentalfältet 1836. Den nämns varken av Lindgren (1878) eller Svensson (1893).

Experimentalfältet 1836: *Alnus serrulata* Willdenow.

Amelanchier – häggmispelsläktet

***Amelanchier asiatica* (Siebold & Zucc.) Endl. ex Walp.**

Kina, Japan, Korea.¹¹⁸ Arten såld från Experimentalfältet 1899-1900. Den nämns varken av Lindgren (1878) eller Svensson (1893).

Experimentalfältet 1899-1900: *Amelanchier asiatica*. Kommentar: 5 m.

***Amelanchier bartramiana* (Tausch) M. Roem.**

Nordamerika¹¹⁹. Arten såld från Experimentalfältet 1899-1900. Den nämns varken av Lindgren (1878) eller Svensson (1893).

Experimentalfältet 1899-1900: *Amelanchier oligocarpa*. Kommentar: 3 m.

***Amelanchier lamarckii* F.G.Schroed. – prakthäggmispel**

Ö Nordamerika. Arten såld från Experimentalfältet 1836 under namnet *Pyrus botryapium* L. och mellan 1864 och 1900 under namnet *Amelanchier botryapium*, och från Vassbo trädskola mellan 1900 och 1946 under namnet *Amelanchier botryapium*. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Amelanchier Botryapium* DC. med synonymerna *Pyrus Botryapium* L.fil., *Mespilus canadensis* L., *Aronia Botryapium* Pers., *Crataegus racemosa* Lam. och *Mespilus arborea* Mx. samt kommentaren:

”n. Am., 10-15 fot, vacker, ytterst härdig, förträfflig buske, med hvita blr i maj eller juni och blåsvarta bär. En bland våra allra bästa parkbuskar. Bären söta, ätas gärna af barn.”¹²⁰

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”A. **Botryapium** DC. Klase mångblommig, nästan glatt; kronblad elliptiska, högst 3 ggr längre än foderflikarne; foderflikar utstående; blad finsågade, under i början glest småluddiga. – *M. canadensis* L. Hemland: *Nordamerika*.”¹²¹

Enligt Grandtner (2005) är *Amelanchier botryapium* DC. non Borkh. en äldre synonym för *Amelanchier lamarckii* F.G.Schroed.¹²² Rune Bengtsson (1998) skriver i boken *Stadsträd från A till Z om Amelanchier lamarckii*, prakthäggmispel:

”Ursprunget till denna häggmispel är inte känt. Man antar att den uppkommit i kultur någonstans i Västeuropa. Den såldes tidigare under namnet *Amelanchier canadensis* vilket är en annan art vildväxande i Nordamerika.”¹²³

I boken *The Hillier manual of Trees and Shrubs* (2002) kommenteras *Amelanchier lamarckii* Shröd. på följande sätt:

”[...] The best species for general planting, a tree in full flower being a beautiful spectacle. Naturalised in Belgium, Holland, NW Germany and several parts of England where it has been variously, but wrongly, referred to the following species: *A. canadensis*, *A. laevis* and *A. confusa*.”¹²⁴

¹¹⁸ GRIN, Nomen No. 2872, *Amelanchier asiatica*, 111127.

¹¹⁹ GRIN, Nomen No. 409170, *Amelanchier oligocarpa*, 111127.

¹²⁰ Lindgren 1878 s. 35.

¹²¹ Svensson 1893 s. 325.

¹²² Grandtner 2005 s. 52 nr 400.

¹²³ Bengtsson 1998 s. 53.

¹²⁴ Hillier 2002 s. 24.

Experimentalfältet 1836: *Pyrus botryapium* L. Exp. 1864: *Amelanchier botryapium*. Exp. 1869-70: *Amelanchier botryapium* DC. bärpäron. Exp. 1873-74, 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86: *Amelanchier botryapium* DC. bärmispel. Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Amelanchier botryapium*. Kommentar (Exp. 1864): ”En vacker, högre buske med talrika hvita blommor tidigt på våren och svartblå söta välsmakande bär, som mogna i juli och augusti. Vacker i anläggningar och äfven tjenlig till häckar. Är fullkomligt härdig.” Kommentar (Exp. 1869-70, 1873-74): 10-15 f. ”n. Am. Vacker, fullt härdig och i hög grad förnöjsam i afseende på jordmån.” Kommentar (Exp. 1874-75): 10-15 f. Kommentar (Exp. 1879-80): 10-15 f. Även listad under Häckplantor. Kommentar (Exp. 1883-84, 1885-86): 10-15 f. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 3-5 m. Även listad under rubriken Häckplantor.

I Vassbo trädskolas kataloger kallas släktet *Amelanchier* bärmispel eller bärmespel. Vassbo 1900-1903, 1906, 1909-1917, 1919-1920: *Amelanchier botryapium*. Vassbo 1921, 1923-1927: *Amelanchier canadensis*. Vassbo 1930, 1932-1946: *Amelanchier botryapium*. Kommentar (Vassbo 1914-1917, 1919-1920): ”3-5 [m hög] Vacker, ytterst härdig buske med vita blommor i juni, blåsvarta bär i aug.” (Åren 1917, 1920-1921 även listad under rubriken häckplantor.) Kommentar (Vassbo 1930, 1932-1946): ”3-5 [m hög] Vacker, mycket härdig buske med vita blommor i maj, juni och blåsvarta bär.”

***Amelanchier ovalis* Medik. – berghäggmispel**

C Europa – Turkiet, Kaukasus, NV Afrika (utbredning avser samtliga underarter). Arten såld från Experimentalfältet mellan 1836 och 1900 och från Vassbo trädskola mellan 1916 och 1920. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Amelanchier vulgaris* Mönch. med synonymerna *Amelanchier rotundifolia* Lam., *Amelanchier ovalis* Med., *Aronia rotundifolia* Pers., *Crataegus amelanchier* Desf., *Mespilus Amelanchier* L., *Pyrus Amelanchier* Willd. och *Sorbus amelanchier* Crantz. samt kommentaren:

”s. och m. Eur., 4-5 fot, utmärkt vacker, fullt härdig buske med hvita blr i maj eller juni, hvaraf busken bokstafligen är öfverklädd, samt blåsvarta bär.”¹²⁵

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**A. vulgaris** MCH. Klase flerblommig, filthårig; kronblad tunglika, många ggr längre än foderflikarne; foderflikar nedböjda; blad trubbsågade, under i början tätt filtluddiga. – *Mespilus Amelanchier* L. Hemland: *Södra ock mellersta Europas bärgstrakter.*”¹²⁶

Experimentalfältet 1836: *Pyrus amelanchier* L. Exp. 1869-70, 1873-74: *Amelanchier vulgaris* DC (*Pyrus amelanchier* Willd.). Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Amelanchier vulgaris*. Kommentar (Exp. 1869-70): 6-10 f. ”m. Eur.” Kommentar (Exp. 1873-74): 6-10 f. ”m. Eur. En utmärkt vacker, rikblommig och ytterst härdig buske.” Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 4-5 f. ”utm. vacker” Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95): 1-1,5 m. ”utm. vacker”. Kommentar (Exp. 1899-1900): 1-2 m. ”utm. vacker”.

Vassbo 1916-1917, 1919-1920: *Amelanchier vulgaris*. Kommentar (Vassbo 1916-1917, 1919-1920): ”Snarlik föreg. [*A. canadensis*].” (Åren 1917 och 1920 även listad under rubriken häckplantor.)

***Amelanchier spicata* (Lam.) K. Koch. – häggmispel**

Ö Nordamerika. Arten såld från Experimentalfältet mellan 1874 och 1900. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Amelanchier sanguinea* DC med synonymerna *Crataegus spicata* Lam., *Aronia sanguinea* Nutt. och *Pyrus sanguinea* Pursh. samt kommentaren: ”n. Am., 10-15 fot.” Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**A. sanguinea** DC. Blomknippe fåblommigt, glatt; blommor långskaftade; foderflikar nedböjda; frukt aflång; blad utdraget elliptiska, spetsade, hvasst sågade. Hemland: *Nordamerika.*”¹²⁷

¹²⁵ Lindgren 1878 s. 35.

¹²⁶ Svensson 1893 s. 325.

¹²⁷ Ibid. s. 326.

Experimentalfältet 1874-75: *Amelanchier sanguinea*. Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Amelanchier spicata (sanguinea)*. Kommentar (Exp. 1874-75): 10-15 f. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 3-5 m.

Amorpha – segelbusksläktet

Amorpha canescens Pursh – grå segelbuske

N och C Nordamerika. Såld från Experimentalfältet 1894-95. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Amorpha canescens* Nutt. med kommentaren:

”Dessutom odlas: *A. nana*, NUTT., n. Am.; *A. canescens*, NUTT., n. Am., hvilka båda bli lägre buskar. Alla äro utmärkt vackra, men något ömtåliga för våra vintrar. Fordra därför torr, varm jordmån. Fortplantas genom frön, som utsås om våren, afläggning och sättqvistar.”¹²⁸

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**A. canescens** NUTT. Stift krökt; segel blått; fodertänder spetsade; öfre blad oskaftade, nedre kort skaftade; småblad äggrundt elliptiska, gråhåriga; foder, blom- och bladspindlar samt årgrenar grått filthåriga; lägre buske. Hemland: *På stränderna af Mississippi och Missouri*.”¹²⁹

Experimentalfältet 1894-95: *Amorpha canescens*. Kommentar: 1-2 m.

Amorpha fruticosa L. – segelbuske

- ”*fragrans*”
- ’*Lewisii*’

Nordamerika. Arten såld från Experimentalfältet 1836 och mellan 1869 och 1900. Experimentalfältet listade också två sorter, den ena under namnet *fragrans* mellan 1879 och 1900 och den andra under namnet *Lewisii* mellan 1869 och 1900. Sorten ’*Lewisii*’ har större blommor än den typiska arten, och skall ha varit omnämnd i katalogen från Loddiges Nurseries 1830.¹³⁰ I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Amorpha fruticosa* L. med kommentaren:

”n. Am., 6-10 fot, blommor i juli och augusti med brunaktiga, mörkvioletta blommor. Var: *crispa*, *glabra*, *Lewisii*, *croceo-lanata*, *fragrans*, *caroliniana* m.fl.”¹³¹

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**A. fruticosa** L. Stift rakt; segel svartviolett; 4 fodertänder trubbiga, 1 sylspetsad; blad skaftade; småblad elliptiska, tilltryckt håriga; foder, blom- och bladspindlar samt årgrenar glest och tilltryckt håriga, stund. glatta; högre buske. *Skön buske: odlad i parkanläggningar*. Hemland: *Östra delen af Förenta staterna (på flodstränder)*.”

Exp. 1836, 1869-70, 1873-74: *Amorpha fruticosa* L. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Amorpha fruticosa*. Kommentar (Exp. 1869-70): 6-10 f. ”n. Am.” Kommentar *Amorpha* 1869-70: ”Vackra men för våra vintrar något ömtåliga buskar med blå- eller brunviolettera blommor i juli eller augusti. Löfvet fint, vackert akasielikt.” Kommentar (Exp. 1873-74): 6-10 f. ”n. Am.” Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 6-10 f. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 2-3 m.

”*fragrans*” – Experimentalfältet 1879-80: *Amorpha fruticosa fragrans*. Exp. 1883-84, 1885-86: *Amorpha fragrans*. Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Amorpha fruticosa fragrans*.

’*Lewisii*’ – Exp. 1869-70, 1873-74: *Amorpha Lewisii* Lodd. Exp. 1874-75: *Amorpha Lewisii*. Exp. 1879-80: *Amorpha fruticosa Lewisii*. Exp. 1883-84, 1885-86: *Amorpha Lewisii*. Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Amorpha fruticosa Lewisii*. Kommentar (Exp. 1869-70, 1873-74): ”anses såsom variete av *fruticosa*”.

¹²⁸ Lindgren 1878 s. 35.

¹²⁹ Lindgren 1878 s. 375.

¹³⁰ New Ornamentals Society, 2001/2003.

¹³¹ Lindgren 1878 s. 35.

***Amorpha glabra* Desf. ex Poir.**

SÖ USA.¹³² Arten såld från Experimentalfältet mellan 1869 och 1900, under namnen *Amorpha glabra* och *Amorpha fruticosa glabra*. Lindgren listar den i *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) som en varietet av *Amorpha fruticosa* (se ovan).¹³³ Den nämns inte av Svensson (1893).

Experimentalfältet 1869-70, 1873-74: *Amorpha glabra* Desf. Exp 1874-75: *Amorpha glabra*. 1879-80: *Amorpha fruticosa glabra*. Exp. 1883-84, 1885-86: *Amorpha glabra*. Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Amorpha fruticosa glabra*. Kommentar (Exp. 1869-70, 1873-74): 3-5 f. ”n. Am.”

***Amorpha nana* Nutt.**

Nordamerika.¹³⁴ Arten såld från Experimentalfältet mellan 1889-90. Den nämns inte av Svensson (1893) men i *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Amorpha nana* Nutt. med kommentaren:

”Dessutom odlas: *A. nana*, NUTT., n. Am.; *A. canescens*, NUTT., n. Am., hvilka båda bli lägre buskar.”¹³⁵

Experimentalfältet 1889-90: *Amorpha nana*. Kommentar: 0,6-1 m.

***Amorpha herbacea* Walt.**

USA.¹³⁶ Arten såld från Experimentalfältet 1869-90. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Amorpha pubescens* Willd. med synonymerna *Amorpha herbacea* Walt. och *Amorpha pumila* Mx. samt kommentaren: ”n. Am., 3-6 fot, med brunvioletta blommor i augusti.”¹³⁷ Arten nämns inte av Svensson (1893).

Experimentalfältet 1869-70, 1873-74: *Amorpha pubescens* Prsh. Exp. 1883-84, 1885-86, 1889-90: *Amorpha pubescens*. Kommentar (Ex. 1869-80) 3-6 f ”n. Am.” Kommentar (Exp. 1873-74): 3-6 f. ”n. Am. Vackra buskar med blå- eller brunvioletta blommor i juli eller augusti. Löfvet fint, vackert, akasielikt. Äro något ömtåliga på styfvare, kallare jordmån, men ganska hårdiga på torra växtplatser med lättare och ej allt för bördig jordmån.” Kommentar (Exp. 1885-86): 3-6 f. Kommentar (Exp. 1889-90): 1-2 m.

***Andromeda* – roslingsläktet**

***Andromeda polifolia* L. – rosling**

Nordligt cirkumpolär (Sverige), Alperna. Arten såld från Experimentalfältet 1836. Lindgren nämnde i *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) inga arter, men kommenterar släktet *Andromeda* på följande sätt:

”Af detta slägte finnas några arter vilda hos oss och ett betydligt antal afhandlade i utländska skrifter. De hafva alla rätt vackra blommor, men buskarne äro för öfrigt med få undantag små och oansenliga, hvarjemte deras odling är förenad med större besvär, än som synes vara skäl påkosta dem, hvadan de icke något närmare afhandlas här. De fordra dy- eller ljunngjord, ett fuktigt, skuggigt läge, och de allra flesta utländska sorgfällig täckning under vintern.”¹³⁸

Experimentalfältet 1836: *Andromeda polifolia* L.

¹³² GRIN, Nomen No. 435618, *Amorpha glabra*, 111127.

¹³³ Lindgren 1878 s. 35.

¹³⁴ GRIN, Nomen No. 2941, *Amorpha nana*, 111127.

¹³⁵ Lindgren 1878 s. 35.

¹³⁶ ITIS, Taxonomic Serial No. 25377, *Amorpha herbacea*, 111127.

¹³⁷ Lindgren 1878 s. 35.

¹³⁸ Ibid. s. 37.

Aralia – araliasläktet

Aralia elata (Miq.) Seem. – parkaralia

Ö Asien. Arten såld från Experimentalfältet mellan 1883 och 1900. Lindgren (1878) nämner inte släktet *Aralia*. Svensson (1893) listar visserligen sex arter inom släktet *Aralia*, men inte denna.

Experimentalfältet 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Aralia mandschurica* (*Dimorphanthus mandschuricus*). Kommentar (Exp. 1883-84): 8-10 f. ” Dessa båda utomordentligt vackra och intressanta nyheter förtjena den största uppmärksamhet. Den förstnämnda [*A. mandschurica* = *A. elata*] har utan all täckning fullkomligt uthärdat sista vintern planerad i öppet läge å Landtbruksakademiens Experimentalfält. Den sistnämnda [*A. spinosa*] är ännu ej försökt, enär de förefintliga exemplaren hittills skyddats genom vintertäckning, men denna art anses allmänt vara lika härdig. Till utseendet skilja de sig från hvarandra genom att den senare är mera taggig än den förra. Kommentar (1885-86): 8-10 f. ”Å skyddad lokal och varm jord fullt härdig.” Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95): 2-3 m. ”Utmärkt vacker. Har här uthärdat under alla de senare för allt ömtåligt ogynnsamma vintrarne.” Kommentar (Exp. 1899-1900): 2-3 m. ”Utmärkt vacker”

Aralia spinosa L. – taggaralia

Texas – NC och Ö USA. Arten såld från Experimentalfältet mellan 1883 och 1890. Lindgren (1878) nämner inte släktet *Aralia*, Svensson (1893) listar däremot sex arter. Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**A. spinosa** L. Blommor i flock, blomflockar i dubbel klase [...] småblad hjärtligt till elliptiskt äggrunda ock triangulärt tillspetsade, under svagt nervhåriga; spindlar ock bladskäft nästan glatta; stjälk tätt taggig. Hemland: *Östra delen af Förenta staterna*.”

Experimentalfältet 1883-84, 1885-86, 1889-90: *Aralia spinosa*. Kommentar (Exp. 1883-84): 6-10 f. ” Dessa båda utomordentligt vackra och intressanta nyheter förtjena den största uppmärksamhet. Den förstnämnda [*A. mandschurica* = *A. elata*] har utan all täckning fullkomligt uthärdat sista vintern planerad i öppet läge å Landtbruksakademiens Experimentalfält. Den sistnämnda [*A. spinosa*] är ännu ej försökt, enär de förefintliga exemplaren hittills skyddats genom vintertäckning, men denna art anses allmänt vara lika härdig. Till utseendet skilja de sig från hvarandra genom att den senare är mera taggig än den förra.” Kommentar (Exp. 1885-86, 1889-90): 6-10 f. ”Är ännu vackrare och n. lika härdig.”

Aristolochia - piprankesläktet

Aristolochia macrophylla Lam. – pipranka

SÖ Kanada - Appalacherna. Arten såld från Experimentalfältet mellan 1836 och 1900 och från Vassbo trädskola mellan 1906 och 1946. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Aristolochia Sipho* l'Her. med synonymen *Aristolochia macrophylla* Lam. samt kommentaren:

”n. Am., ståtlig slingerväxt, som går 10-12-30 (?) fot högt och fortkommer väl i det fria hos oss. Har bruna blr, formade som piphufvud, hvilka framkomma i juli-aug., stora blad och ett yppigt utseende.”¹³⁹

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**A. Sipho** L'HER. *Glatt Pipranka*. Blommor mest parvisa vid grenvecken; de bruna teckningarne på kalkbrämet starkt framträdande; kalkpip ock fruktämne gröngula, glatta; blomskaft vanl. försedt med ett bladlikt skärm vid midten; blad ovan glatta, under småludna; årsgrenar glatta. Hemland: *Östra delen af Förenta staterna*.”¹⁴⁰

Experimentalfältet 1836: *Aristolochia sipho* Heritier. Exp. 1869-70, 1873-74: *Aristolochia Sipho* L. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86: *Aristolochia sipho*. Kommentar (Exp. 1869-70): Virginien. Ståtlig, härdig rankväxt, som går 10-12 (30?) fot högt; har dock det felet, att den efter omplantering vanligen står 3

¹³⁹ Lindgren 1878 s. 37.

¹⁴⁰ Svensson 1893 s. 159.

år innan den börjar skjuta.” Under rubriken Rankväxter: ”Anses af somliga kunna uppnå ända till 30 fots höjd; torde dock ej uppnå mer än 10-12 fot.” Kommentrar (Exp. 1873-74): ” Virginien. Ståtlig, hårdig rankväxt, som går 10-12 (30?) fot högt; har dock det felet, att den efter omplantering vanligen står 3 år innan den börjar skjuta.” Under Rankväxter: ”Anses af somliga kunna uppnå ända till 30 fots höjd.” Kommentrar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): ”rankväxt 10-12-30?f.” Under Rankväxter: ”anses av somliga kunna uppnå ända till 30 fots höjd”. Kommentrar (Exp. 1889-90): Rankar 6-10 m. ” rankar 6-10 m. Kraftiga ex. rotade i krukor och smärre ex. äfvenledes rotade i krukor. Aristolochia tillhör våra ståtligaste, hårdiga rankväxter. Som exemplar, planterade på vanligt sätt, med blottade rötter, ej sällan stå i 3 år, innan de börja skjuta, tillhandahållas exemplaren rotade i krukor, hvilka utsatta med hel rotklump genast utveckla en liflig växtlighet.” Under Rankväxter: ”Vacker, hårdig, uppnår 6-10 meters höjd. Tillhandahålles i krukexemplar, enär, planterade på vanligt sätt med blottade rötter, exemplaren ej sällan stå 3 år, innan de börjar skjuta. Kommentrar (Exp. 1894-95, 1899-1900): Rankar 6-10 m. Under Rankväxter: Vacker, hårdig, uppnår 6-10 m höjd.”

Vassbo 1906: *Aristolochia siphon* pipblomster. Vassbo 1917: *Aristolochia siphon*. Vassbo 1930, 1932-1946: *Aristolochia siphon* pipranka. Kommentrar (Vassbo 1930, 1932-1946): ” Bladen äro taktegglagda och bilda synnerligen vackra beklädnader kring verandor m.m. Blommorna likna piphuvuden.”

Aronia – aroniasläktet

Aronia x prunifolia (Marshall) Rehder – slånaronia

NÖ Nordamerika, hybrid mellan *Aronia arbutifolia* och *Aronia melanocarpa*. Arten såld från Experimentalfältet mellan 1869 och 1900 under namnet *Crataegus prunifolia*. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Crataegus (Mespilus) prunifolia* Poir.¹⁴¹ med synonymen *Crataegus macrophylla* Hort. samt kommentaren: ”n. Am., 10-15 fot, vacker art, med blodröda frukter.”¹⁴² Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**C.[rataegus] prunifolia** BOSCH. Stift 2; frukt blodröd; blomkvast hårig; blad elliptiska, ovan höggröna och föga glänsande; årgrenar och tornar rödbruna. – *Mespilus* Poir. Hemland: Östra delen af Förenta staterna.”¹⁴³

Experimentalfältet 1869-70: *Crataegus prunifolia* Lindl. Exp. 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Crataegus prunifolia*. Kommentrar (Exp. 1869-70): 12- 15 f. ”n. Am.” Kommentrar (Exp. 1879-80, 1883-84, 1885-86: 10-15 f. Kommentrar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 3-5 m.

Aronia arbutifolia (L.) Pers. – rödaronia

NC och Ö Nordamerika - Texas. Arten såld från Experimentalfältet mellan 1869 och 1874 under namnet *Pyrus arbutifolia (Aronia pyrifolia)*¹⁴⁴ och mellan 1874 och 1900 under namnet *Sorbus arbutifolia (alpina)*¹⁴⁵. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Sorbus arbutifolia* K. Koch med synonymerna *Sorbus alpina* hort. och *Pyrus alpina* Willd. samt kommentaren: ”n. Amerika, 6-10 fot, med röda frukter.”¹⁴⁶ Arten beskrevs så här av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**S.[orbus] arbutifolia** (L.) K.KOCH. *Mispeloxel*. Blommor hvita; stift nedtill ulliga; blomkvast hårig; frukt hårig, röd (huvudf.); blad kort skaftade, elliptiska, åt båda ändar spetsade, fint och glandulöst naggsågade, under i början grålundna; bladens huvudnerv på ovansidan glandelprickig; buske eller litet träd. Form: 1. f. *melanocarpa*. Frukt glatt, svart. – *S. melanocarpa* (Willd.) K.Koch. *T. Apfelbeerstrauch*. – *Mespilus* L.; *Aronia* Pers. Hemland: Nordamerika.”¹⁴⁷

¹⁴¹ IPNI ID: 1203821-2, *Mespilus prunifolia* Poir., 111127.

¹⁴² Lindgren 1878 s. 50.

¹⁴³ Svensson 1893 s. 329.

¹⁴⁴ GRIN, Nomen No. 30443, *Pyrus arbutifolia*, 111127.

¹⁴⁵ GRIN, Nomen No. 412619, *Sorbus arbutifolia*, 111127.

¹⁴⁶ Lindgren 1878 s. 102.

¹⁴⁷ Svensson 1893 s. 323f.

Experimentalfältet 1869-70, 1873-74: *Pyrus arbutifolia* L. (*Aronia pyrifolia* Pers.) Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Sorbus arbutifolia (alpina)*. Kommentar (Exp. 1869-70, 1873-74): 3-6 f. ”n. Am.”Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 6-10 f. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 2-3 m.

***Aronia melanocarpa* (Michx.) Elliott – svartaronia**

C och Ö Nordamerika. Såld från Experimentalfältet mellan 1874 och 1900.

Experimentalfältet 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Sorbus melanocarpa*. Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 3-4 f. ”en buskväxt med svarta frukter”. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 1-1,5 m ”buskväxt med svarta frukter”.

Berberidopsis

***Berberidopsis corallina* Hook.f.**

Chile¹⁴⁸. Såld från Experimentalfältet 1873-74 under namnet *Berberidopsis corallina* korallbuske. Släktet *Berberidopsis* nämns varken av Lindgren (1878) eller Svensson (1893). Namnet korallbuske används idag för *Erythrina crista-galli* L. en art som också nämns av Svensson (1893) med detta svenska namn. Båda härstammar från Sydamerika men det är alltså inte samma.

Experimentalfältet 1873-74: *Berberidopsis corallina* Hook. Korallbuske. Kommentar: Kili.

***Berberis* – berberissläktet**

Berberis är ett omfattande släkte med många arter och synonymer. Flera av de artnamn som nämns i Experimentalfältets priskuranter har varit svårtolkade. Ett har ännu inte kunnat tydas alls, det 1836 listade *Berberis asperrima*, även om namnet förekommer här och där i äldre litteratur. Två andra exempel på namn som är osäkra är *Berberis canadensis provincialis* och *Berberis canadensis macracantha* som kan vara typer av *Berberis canadensis* eller eventuellt andra arter eller hybrider, som *Berberis x provincialis* Audib. ex Schrad. och *Berberis x macracantha* Schrad. (se vidare nedan under *Berberis canadensis*).

***Berberis buxifolia* Poir. – buxbomsberberis**

• ’Nana’

Chile, Argentina. Arten såld från Experimentalfältet mellan 1869 och 1900. Sorten ’Nana’ såldes från Vassbo trädskola mellan 1937 och 1946. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Berberis buxifolia* Poir. (Lam.) med synonymerna *Berberis dulcis* Sw. och *Berberis microphylla* F. samt kommentaren:

”Patagonien, 2 fot, vacker, ständigt grön buske med myrtenlikt löf, stora gula blommor i juni och stora runda, blåbärslika frukter. Uthärdar under en lätt betäckning väl å Experimentalfältet.”¹⁴⁹

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**B. buxifolia** LAM. Blommor mörkgula; blad läderartade, vanl. uddspetsade, hastigt hopdragna till skaft, mest övervintrande; bladknippen stödda af 3-5 tornar; grenar kantiga, brunludna. Hemland: Sydamerikas södra delar.”¹⁵⁰

Experimentalfältet 1869-70: *Berberis dulcis* Sweet. sötfruktig berberis. Exp. 1873-74: *Berberis buxifolia* Lam. (*B. dulcis* Sw.) Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Berberis buxifolia*. Kommentar (Exp. 1869-70): 2 f. Magelhaens land. Kommentar (Exp. 1873-74): 2 f. Sydligaste spetsen af södra Am. Har stora, söta, blåbärslika frukter och ständigt gröna myrtenlika löf. Måste täckas

¹⁴⁸ GRI, Nomen No. 411407, *Berberidopsis corallina*, 111127.

¹⁴⁹ Lindgren 1878 s. 38.

¹⁵⁰ Svensson 1893 s. 201.

med granris under vintern för att hålla sig grön. Utmärkt vacker.” Kommentrar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86: 2 f. Kommentrar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 0,5-0,6 m.

’**Nana**’ – Vassbo 1937-1946: *Berberis buxifolia nana*. Kommentrar: ”Ständigt grön buske med gula blommor. Lämplig för stenpartier.”

***Berberis canadensis* Mill.**

- **”microphylla serrata”**
- **”provincialis”** (ev. *Berberis x provincialis* Audib. ex Schrad.?)
- **”macracantha”** (ev. *Berberis x macracantha* Schrad. ?)

NC och Ö USA. Arten såld från Experimentalfältet mellan 1869 och 1895 under namnet *Berberis canadensis*, under 1880-tal och 1890-tal användes också det svenska namnet amerikansk berberis. Experimentalfältets priskuranter listar dessutom tre ytterligare varianter av arten: *microphylla serrata* mellan 1879 och 1900, *provincialis* 1894-95, samt *macracantha* 1894-95. De två sistnämnda kan mycket väl vara andra arter eller hybrider, till exempel *Berberis x provincialis* Audib. ex Schrad.¹⁵¹ och *Berberis x macracantha* Schrad.¹⁵²

I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Berberis canadensis* Pursh. med synonymen *Berberis caroliniana* Loud. samt kommentaren:

”n. Amerika, 4-5 fot, liknar vulgaris. Varieteter: *brevifolia*, *provincialis*, *nitens*, *declinata*, *glauca* (*glaucessens*), *heterophylla*, *microphylla serrata* (utmärkt vacker), *macracantha*, *macrotheca* m.fl.”¹⁵³

P. Svensson beskrev den i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**B. caroliniana** LOUD. Klasar flocklika, nästan oskaftade; kronblad i spetsen urnupna; blad smalt omvänt äggrunda, på sterila grenar bredare, glest taggsågade; grenar slaka, blågiga. Hemland: Nordamerikas östra delar.”¹⁵⁴

Botanisten J. C. Loudon beskrev 1853 ”**B. CANADENSIS** Mill. The Canadian Berberry”:

”*Synonymes*. B. vulgaris *Mx. Fl. Bor. Amer.*, 1. p. 205.; B. vulgaris var. canadensis *Martyn’s Mill.*, No. 1. [...] Flowers yellow; May and June. Berries red; ripe in September. Decaying leaves yellowish green and reddish. Naked young wood whitish yellow. Leaves much smaller and narrower than in B. vulgaris, attenuate at the base, but nearly sessile; the margins serrulate, with 6-8 distant, often inconspicuous, mucronate teeth. Raceme 5-8-flowered, nodding; flowers smaller than in B. vulgaris; fruit smaller and much shorter. Stem and roots yellow; the former rarely exceeding 3 ft. in height. Found in the Alleghany Mountains, Virginia and Carolina, Tennessee, and Georgia. (Tor. And Gray.) Introduced into England in 1759, but probably lost, as we have seen no plant answering this description in British gardens.”¹⁵⁵

Experimentalfältet 1869-70: *Berberis canadensis* Mill. Exp. 1873-74: *Berberis canadensis* Pursh. Exp. 1874-75, 1879-80: *Berberis canadensis*. Exp. 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95: *Berberis canadensis* amerikansk berberis. Kommentrar (Exp. 1869-70): 3-6 f. ”Kanada”. Kommentrar (Exp. 1873-74): 3-6 f. ”n. Am.” Kommentrar (1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 4-5 f. Kommentrar (Exp. 1889-90, 1894-95): 1-1,5 m

”**microphylla serrata**” – Experimentalfältet 1879-80, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Berberis canadensis microphylla serrata*. Kommentrar (Exp. 1879-80): ”Utmärkt vacker”. Kommentrar (Exp. 1889-90): ”vacker”. Kommentrar (Exp. 1894-95, 1899-1900): ”Sällsynt, egendomlig.”

”**provincialis**” – Experimentalfältet 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Berberis canadensis provincialis*.

”**macracantha**” – Experimentalfältet 1894-95: *Berberis canadensis macracantha*.

¹⁵¹ GRIN, Nomen No. 6940, *Berberis x provincialis*, 111127.

¹⁵² GRIN, Nomen No 6910, *Berberis x macracantha*, 111127.

¹⁵³ Lindgren 1878 s. 38.

¹⁵⁴ Svensson 1893 s. 201.

¹⁵⁵ Loudon 1853 s. 45f.

***Berberis chinensis* Poir.**

Asien.¹⁵⁶ Arten såld från Experimentalfältet mellan 1889 och 1895 under namnen *Berberis spathula* och *Berberis spathulata*. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) kommenterade Lindgren *Berberis spathulata* som en art som: ”försökts å Experimentalfältet” men: ”synas dels icke förtjena odling, dels icke uthärda hos oss.”¹⁵⁷

Experimentalfältet 1885-86: *Berberis spathula*. Exp. 1889-90, 1894-95: *Berberis spathulata*. Kommentrar (Exp. 1885-86): 6-8 f. Kommentrar (Exp. 1889-90, 1894-95): 2-3 m.

***Berberis cretica* L.**

Grekland, Cypern¹⁵⁸. Arten såld från Experimentalfältet 1894-95. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) kommenterade Lindgren *Berberis cretica* som en art som: ”försökts å Experimentalfältet” men: ”synas dels icke förtjena odling, dels icke uthärda hos oss.”¹⁵⁹

Experimentalfältet 1894-95: *Berberis cretica*. Kommentrar: 1-1,5 m.

***Berberis empetrifolia* Lam.**

S Chile, S Argentina¹⁶⁰. Arten såld från Experimentalfältet mellan 1869 och 1874. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Berberis empetrifolia* Lam. med kommentaren:

”Patagonien, låg, n. krypande, ständigt grön buske, med stora, gula blommor, vacker. Uthärda väl å Experimentalfältet.”¹⁶¹

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**B. empetrifolia** LAM. Foder med 3-bladigt ytterfoder; blad taggspetsade, under fårade; bladknippen stödda af en torn; nedre tornar vid basen med 2 utstående sidotornar; grenar nästan trinda. Hemland: Sydamerikas södra delar.”¹⁶²

Exp. 1869-70: *Berberis empetrifolia* Lam. Kommentrar: ”Patagonien. Låg, ständigt grön, hårdig buske.”

***Berberis koreana* Palib. – koreansk berberis**

Korea. Arten såld från Vassbo trädskola mellan 1943 och 1946. Arten nämns varken av Lindgren (1878) eller Svensson (1893).

Vassbo 1943-46: *Berberis koreana*. ”Nyhet. Storbladig art med gula blommor. Synnerligen värdefull”.

***Berberis napaulensis* (DC.) Spreng.**

Kina, Bhutan, Indien, Nepal¹⁶³. Arten såld från Experimentalfältet 1894-95. Arten nämns varken av Lindgren (1878) eller Svensson (1893).

Experimentalfältet 1894-95: *Berberis nepalensis*. Kommentrar: 1-1,5 m.

***Berberis sibirica* Pall.**

C Asien – Sibirien, Mongoliet, Manchuriet.¹⁶⁴ Arten såld från Experimentalfältet mellan 1894-1895. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för

¹⁵⁶ GRIN, Nomen No 6964, *Berberis spathulata*, 111127.

¹⁵⁷ Lindgren 1878 s. 39.

¹⁵⁸ GRIN, Nomen No. 6844, *Berberis cretica*, 111127.

¹⁵⁹ Lindgren 1878 s. 39.

¹⁶⁰ GRIN, Nomen No. 6857, *Berberis empterifolia*, 111127.

¹⁶¹ Lindgren 1878 s. 38.

¹⁶² Svensson 1893 s. 200.

¹⁶³ GRIN, Nomen No. 6922, *Berberis napaulensis*, 111127.

¹⁶⁴ GRIN, Nomen No. 6958, *Berberis sibirica*, 111127.

Experimentalfältet, arten under namnet *Berberis sibirica* Pall. med kommentaren: ”Sibirien, etc., 2-3 fot.”¹⁶⁵ Den nämns däremot inte av Svensson (1893). Botanisten J. C. Loudon beskrev 1853 ”B. SIBIRICA Pall. The Siberian Berberry”:

”Synonymes. *B. altaica* Pal. [...] An erect deciduous shrub. Siberia, on hills and the lower mountains. Height 2 ft. to 3 ft. Introduced in 1790. Flowers yellow; May and June. Berry red; ripe in September”¹⁶⁶

Experimentalfältet 1894-95: *Berberis sibirica*. Kommentar: 2-3 m.

***Berberis thunbergii* DC. – häckberberis**

- ’*Atropurpurea*’ (röd häckberberis)

Japan. Arten såld från Vassbo trädskola mellan 1924 och 1946. Sorten röd häckberberis, *B. thunbergii* Rödblådiga Gruppen, såldes från Vassbo mellan 1936 och 1946 under namnet *Berberis thunbergii atropurpurea*. Arten skall ha introducerats till Europa ca 1864¹⁶⁷ men artnamnet nämns varken av Lindgren (1878) eller Svensson (1893).

Vassbo 1924-1927, 1930, 1932-1946: *Berberis thunbergii*. Kommentar (Vassbo 1924-1927): ”Låg buske med små, ovala blad, i juni översållad med små gula blommor, på hösten synnerligen vacker med sina talrika korallröda frukter och sitt gulröda eller brunröda bladverk.” Kommentar (Vassbo 1930, 1932-1946): ”Knappt meterhög buske med små ovala blad, i juli översållad med små gula blommor. På hösten synnerligen vacker med sina talrika, korallröda frukter och sitt gulröda eller brunröda bladverk.”

Vassbo 1936-1946: *Berberis thunbergii atropurpurea*. Kommentar (Vassbo 1936-1942): ”Liknar föregående [d.v.s. *Berberis thunbergii*] men har mörkt blodröda blad. Nyhet.” Kommentar (1943-1946): ”Liknar föreg. [d.v.s. *Berberis thunbergii*] men har mörkt blodröda blad.”

***Berberis vulgaris* L. – berberis**

- ’*Atropurpurea*’ (blodberberis)
- ”*marginata aurea*”/”*fol. aur. varieg.*”
- ’*Jacquinii*’

Europa (Sverige), Turkiet, Kaukasus. Arten såldes från Experimentalfältet mellan 1836 och 1900, den listades också under rubriken häckplantor. Sorten ’*Atropurpurea*’ såldes från Experimentalfältet mellan 1869 och 1900 och från Vassbo trädskola mellan 1909 och 1932. Från Experimentalfältet såldes 1869, 1875 och 1894-95 även en sort med gulkantade blad under namnen *fol. marginata aurea* och *fol. aur. varieg.* samt 1894-96 sorten ’*Jacquinii*’. Arten beskrivs i *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) av Lindgren, direktör för Experimentalfältet, under namnet *Berberis vulgaris* L. vanlig berberis med kommentaren:

”Sverige, etc., 10-16 fot, allmänt bekant. Varieteter: *fol. atropurpureis* (blodberberis), *marginata aurea* (med gulkantade blad), *sulcata*, *alba*, *apyrena (aspera)*, *dulcis* (ej att förblanda med *buxifolia*), *edulis*, *Jacquinii*, *innominata*, *mitis*, *Neubertii* (hybrid af *B. vulgaris* och *Mahonia aquifolium*), *rotunda*, *rubra*, *violacea*, *crenulata*, *laxiflora*, *fol.var.*, *microphylla*, *oblongata*, *atropurpurea*, *rotundifolia*, *arborescens*, *serotina*, *speciosa*.”¹⁶⁸

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**B. vulgaris** L. Klasar utdragna, skaftade; kronblad i spetsen hela; blad omvänt äggrunda, tätt taggsågade; grenar utstående. Former: 1 *f. aureo-marginata*. Blad med gula kanter. 2 *f. atropurpurea*. Blad mörkt purpurröda. Arten varierar dessutom med röd (*v. rubra*), hvit (*v. alba*), svart (*v. nigra*), blå (*v. violacea*), gul (*v. lutea*), söt (*v. dulcis*), stor (*v. macrocarpa*) o.s.v. frukt; med små (*v.*

¹⁶⁵ Lindgren 1878 s. 38.

¹⁶⁶ Loudon 1853 s. 45f.

¹⁶⁷ Hillier 2002 s. 36.

¹⁶⁸ Lindgren 1878 s. 38.

microphylla), rundade (v. *rotundifolia*) o.s.v. blad. Hemland: *Europa, västra ock sydvästra delarne af Asien.* – Odlas allmänt i parkanläggningar.”¹⁶⁹

Botanisten J. C. Loudon skrev 1853 bland annat följande om ”B. VULGARIS L.”:

”Varieties. B. v. 2 *lutea*. – Fruit yellow, sometimes stoneless. B. v. 3 *alba*. – Fruit white. B. v. 4 *violacea*. – Fruit violaceous. B. v. 5 *purpurea*. B. *innominata Kalm*. – Fruit purple; leaves narrow, hardly ciliated. B. v. 6 *nigra*. – Fruit black; leaves oblong, ciliate serrated, serratures few. The fruit of this plant is said by Tournefort, who found it on the banks of the Euphrates, to be of delicious flavor. B. v. 7 *dulcis*. – Fruit red, somewhat less acid than that of the common barberry. Leaves of a bright shining green. Native of Austria, where it was first considered to be a distinct species, till the fruit of plants raised from its seed was found to be as acid as that of the common barberry. It is now, however, propagated by layers; the leaves and fruit are considerably larger than those of the species, and the fruit is found perfectly sweet and agreeable to eat. In short, this variety is to the common barberry, what the apple is to the crab. B. v. 8 *asperma*. *The seedless Barberry*. – Fruit destitute of seeds. Miller, and also Du Hamel, both say that suckers taken from this variety commonly produce fruit with seeds; that, as the tree grows older, the seeds become fewer, and that it is the age of the plant that at last causes the fruit to be seedless; in that case this plant must be considered more a variation than a variety. B. v. *asperma* is said by Du Hamel to produce the best fruit for preserving; and it is from it that the delicious *Confitures d’E’pine vinette*, for which Rouen is so celebrated, are made. (*Nouv. Duh.*, iv. p. 13.) B. v. 9 *longifolia* Booth. – Leaves longer than those of the species. B. v. 10 *glauca*. B. *glauca Booth*. – Leaves glaucous. Mr. Gordon considers this plant as related to B. *sibirica*; but, as it has not yet flowered in the Horticultural Society’s Garden this point cannot be determined (See *Gard. Mag.*, vol. xvi. p. 2.) B. v. 11 *mitis*. – Shoots without spines. Leaves glaucous, rather broader. B. v. 12 *provincialis* Schrad. – Young shoots brown. Leaves and fruit as in the common barberry. All these varieties are in the London Horticultural Society’s Garden. *Other Varieties*. In the Horticultural Society’s Garden a number of alleged species of berberies have been raised from seed, which have all proved varieties of B. *vulgaris*, and most of them so slight, as to be scarcely worth keeping distinct. (See *Gard. Mag.*, vol. xvi. p. 2.) The common barberry will live for two or three centuries, without increasing much in size. The wood is hard and brittle, of a yellow colour, and but little used except for dyeing. The rate of growth, when the plant is young, is rapid”¹⁷⁰

Experimentalfältet 1836: *Berberis vulgaris* L. Exp. 1864: *Berberis vulgaris*. Exp. 1869-70, 1873-74, 1874-75, 1879-80: *Berberis vulgaris* L. vanlig berberis. Exp. 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Berberis vulgaris*. Kommentar (Exp. 1869-70): 6-10 f. Under rubriken Häckplantor nämns två plantstorlekar, större och 2-års plantor. Kommentar (Exp. 1873-74): 6-10 f. En storlek, även nämnd under Häckplantor. Kommentar (1874-75, 1879-80): ”till häck”, en storlek, även listad under Häckplantor. Kommentar (Exp. 1883-84, 1885-86): Även listad under Häckplantor, två storlekar, kraftiga skolade buskar och smärre. Kommentar (Exp. 1889-90): Även listad under Häckplantor, tre storlekar: buskar, kraftiga häckplantor och smärre. Kommentar (Exp. 1894-95): 3-5 m. Även listad under häckplantor, två storlekar: kraftiga och smärre. Kommentar (1899-1900): 3-5 m.

’**Atropurpurea**’ – Experimentalfältet 1869-70, 1873-74: *Berberis vulgaris fol. atropurp.* blodberberis. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Berberis vulgaris fol. atropurpueis* blodberberis.

Vassbo 1909-1917: *Berberis vulgaris atropurpureus* blodberberis. Vassbo 1919: *Berberis vulgaris atropurpurea* blodberberis. Vassbo 1920: *Berberis vulgaris atropurpureus* blodberberis. 1924-1927: *Berberis vulgaris atropurpurea* blodberberis. Vassbo 1930, 1932: *Berberis atropurpurea*. Kommentar (Vassbo 1909-1913): ” En utmärkt vacker och härdig buske med mörkröda blad och röda frukter.”. Kommentar 1914-1917, 1919-1920, 1924-1927): ”Mörkröda blad och röda frukter.” Kommentar (1930, 1932): ”Har gula blomklasar och mörkröda blad och frukter.”

’**fol. marginata aurea/fol. aur. varieg**’ – Experimentalfältet 1869-70: *Berberis vulgaris fol. marginata aurea*. Exp. 1874-75: *Berberis vulgaris marginata aurea*. Kommentar: ”med gulkantade blad.” Experimentalfältet 1894-95: *Berberis vulgaris fol. aur. varieg*. Kommentar: ”med gulkantade löf”.

’**Jacquinii**’ - Experimentalfältet 1894-95: *Berberis Jacquini*. Kommentar: 1-1,5 m.

¹⁶⁹ Svensson 1893 s. 201.

¹⁷⁰ Loudon 1853 s. 43.

Betula – björksläktet

***Betula alleghaniensis* Britton – gulbjörk**

NC USA och Ö Kanada - NÖ Kanada och Appalacherna. Arten såld från Experimentalfältet 1836 samt mellan 1889 och 1895 under namnet *Betula excelsa*. I Experimentalfältets priskurant 1836 används namnet *Betula excelsa* Ait., vilket idag betrakta som en synonym för *B. papyrifera* (se nedan), men eftersom även *B. papyracea* Ait. listas i samma priskurant, är det mest sannolikt att man av misstag använt fel auktorbeteckning och att det är *B. excelsa* Pursh. som avses, vilket idag betraktas som en synonym för *B. alleghaniensis*.¹⁷¹ I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Betula excelsa* Pursh. högbjörk med synonymen *B. lutea* Mx.¹⁷² samt kommentaren: ”norra Am., 60-80 fot högt, ståtligt, vackert träd, som trifves väl hos oss.”¹⁷³ Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**B. excelsa** PURSH. Högbjörk. Blad snedt och hjärtligt äggrunda, kortspetsade, under i nervvinklarna häriga; högt träd. – *B. lutea* Mchx. [...] Hemland: Östra delen af Nordamerika.”¹⁷⁴

Experimentalfältet 1836: *Betula excelsa* Ait. Exp. 1889-90: *Betula excelsa*. Exp. 1894-95: *Betula excelsa* högbjörk. Kommentarer (Exp. 1889-90): 18-24 m. ”Ståtligt, fullt härdigt träd.” Kommentarer (Exp. 1894-95): 18-24 m.

***Betula fruticosa* Pall.**

Sibirien, Mongoliet, Kina¹⁷⁵. Arten såld från Experimentalfältet 1936. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Betula fruticosa* Pall. med kommentaren: ”Sibirien etc., 8-10 fot.”¹⁷⁶ Arten nämns inte av Svensson (1893).

Experimentalfältet 1836: *Betula fruticosa*.

***Betula lenta* L. – körsbärsbjörk**

SÖ Kanada och NÖ USA - Appalacherna. Arten såld från Experimentalfältet 1836 under namnet *Betula carpinifolia* Ehrh.¹⁷⁷ och 1874-74 under namnen *Betula lenta* (*carpinifolia*). I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Betula lenta* L. med synonymerna *B. nigra* Dur. och *B. carpinifolia* Ehrh. samt kommentaren: ”n. Am. 40-60 fot.”¹⁷⁸ Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**B. lenta** L. Sockerbjörk. Frukten hinnkanter småludna; frukthängefjäll mjukludna, hårbräddade, med breda, uppåtriktade sidoflikar; blad större, kort skaftade, äggrunda, yngre mjukhåriga, äldre under nervhåriga; bladskäft och årsgrenar häriga. – *B. carpinifolia* Ehrh. [...] Hemland: Östra delarna af Nordamerika.”¹⁷⁹

Experimentalfältet 1836: *Betula carpinifolia* Ehrh. Exp. 1874-75: *Betula lenta* (*carpinifolia*).

¹⁷¹ The Plant List, <http://www.theplantlist.org/tpl/record/kew-21297>, 111127.

¹⁷² ITIS, Taxonomic Serial Number 509506, *Betula lutea*, 111127.

¹⁷³ Lindgren 1878 s. 39.

¹⁷⁴ Svensson 1893 s. 129.

¹⁷⁵ GRIN, Nomen No 7090, *Betula fruticosa*, 111127.

¹⁷⁶ Lindgren 1878 s. 39.

¹⁷⁷ Newmaster 1998 & COSEWIC 2006 s. 3.

¹⁷⁸ Lindgren 1878 s. 39.

¹⁷⁹ Svensson 1893 s. 130.

***Betula papyrifera* Marshall – pappersbjörk**

N Nordamerika. Såld från Experimentalfältet 1836 och mellan 1894 och 1900. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Betula papyracea* Ait. pappersbjörk, med synonymerna *B. papyrifera* Mx, *B. grandis* Schrad. och *B. latifolia* Tausch, och kommentaren: ”Kanada etc., 60-70 fot.”¹⁸⁰ Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**B. papyracea** AIT. *Pappersbjörk*. Frögömmen mycket smalare än hvardera hinnkanten; knoppar i spetsen klubbiga; blad större, längre skaftade, bredt äggrunda, ojämnt sågade, under blekgröna och utan hartsprickar; bladskäft grundt färadt och glest brunprickiga; årgrenar nästan glatta och upphöjdt hvitprickiga. [...] Hemland: *Norra delen af Nordamerika (går i söder till Wisconsin, i norr så långt skog växer, vid Mackenzie-floden nästan ned till Ishavet), östra Sibirien.*”¹⁸¹

Experimentalfältet 1836: *Betula papyracea* Ait. Exp. 1894-95, 1899-1900: *Betula papyracea* pappersbjörk. Kommentarer (1894-95, 1899-1900): 18-20 m.

***Betula populifolia* Marshall**

Nordamerika¹⁸². Såld från Experimentalfältet 1836. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Betula populifolia* Marshall, med synonymerna *B. lenta* Dur. och *B. acuminata* Ehrh. samt kommentaren: ”n. Am. 40-60 fot.”¹⁸³ Arten beskrevs av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**B. populifolia** AIT. *Poppelbjörk*. Blad mer eller mindre rutformigt triangulära, långspetsade, under i nervvinklarna glatta; lågt träd. Hemland: *Östra delen af Nordamerika (från Kanada till Pennsylvanien).*”¹⁸⁴

Experimentalfältet 1836: *Betula populifolia* Ait.

***Betula pendula* Roth. – vårtbjörk**

- ‘*Dalecarlica*’ (ornäsbjörk)
- ‘*Laciniata*’
- ‘*Laciniata Nova*’ (Experimentalfältets flikbladiga björk)
- “*pendula*”
- ‘*Youngii*’ (tårbjörk)
- ‘*Purpurea*’ (blodbjörk)
- ‘*Fastigiata*’ (pelarbjörk)
- ‘*Virgultosa*’

Europa (Sverige) - Sibirien, Turkiet - N Iran, NV Afrika. Arten såld från Experimentalfältet mellan 1869 och 1900, och från Vassbo trädskola mellan 1895 och 1946, under namnen *Betula alba* och *Betula verrucosa*. Mellan 1873 och 1900 listas arten även under rubriken Alléträd i Experimentalfältets priskuranter. Minst tre flikbladiga sorter listas också i priskuranterna: ‘*Dalecarlica*’ (äkta ornäsbjörk) hos Experimentalfältet 1869-1900 och hos Vassbo 1900-1914, 1943-46, ‘*Laciniata*’ hos Experimentalfältet 1889-1900 och hos Vassbo 1937-1942, och ‘*Laciniata Nova*’ (Experimentalfältets flikbladiga björk) hos Experimentalfältet 1883-1900. Minst en hängande sort såldes från Experimentalfältet. År 1836 användes namnet *v. pendula* och 1885-86 listades *Betula alba pendula (elegans, youngi etc.)*. Från Vassbo såldes sorten ‘*Youngii*’ 1937-1942. Utöver dessa har ytterligare tre sorter sålts från Experimentalfältet: mellan 1883 och 1886 ‘*Purpurea*’ blodbjörk, mellan 1889 och 1900 ‘*Fastigiata*’ pyramidbjörk, och mellan 1894 och 1900 ‘*Virgultosa*’ med små krusiga och flikiga blad.

¹⁸⁰ Lindgren 1878 s. 39.

¹⁸¹ Svensson 1893 s. 129.

¹⁸² GRIN, Nomen No 7134, *Betula populifolia*, 111127.

¹⁸³ Lindgren 1878 s. 39.

¹⁸⁴ Svensson 1893 s. 129.

I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) använde Lindgren, direktör för Experimentalfältet, namnet *Betula alba* L. för glasbjörk, med synonymerna *Betula odorata* Bechst. och *Betula glutinosa* Wall. Samtidigt beskrev han *B. pendula* under namnet *Betula verrucosa* Ehrh. hängbjörk, masurbjörk, slöjdbjörk, med synonymen *Betula pendula* Roth. samt kommentaren:

”Sverige, mell. Eur., Orienten, Sibirien på torra platser, 60-80 fot. Varieteter: *dalecarlica* eller *laciniata* (ornäsbjörken), *fol. purpureis* (blodbjörk), med mörkröda löf, ny; *urticaefolia*, *arbuscula*, m.fl.”¹⁸⁵

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**B. alba** L. *Hvitbjörk*. Blad mer eller mindre rutformigt äggrunda, spetsade; högt, hvistammigt träd. Former: 1 *f. pendula*. *Hängbjörk*. Grenar nedhängande. 2 *f. atropurpurea*. *Blodbjörk*. Blad rödbruna. 3 *f. laciniata*. *Ornäsbjörk*. Blad parflikiga. [...] Hemland: *Europa ock Asien (mest i dess nordliga delar)*.”¹⁸⁶

’**Dalecarlica**’ – Ornäsbjörken listas i i Experimentalfältets priskuranter mellan 1869 och 1900 och i Vassbo trädskolas priskuranter mellan 1900 och 1914 samt 1943 till 1946. Vassbo använder två svenska namn, äkta ornäsbjörk 1900-1914, och ornäsbjörk 1943-46 och kommenterar sorten: ”Flikiga blad och sirligt, hängande växtsätt.” I Experimentalfältets priskuranter användes i början namnen *Betula alba dalecarlica* och *Betula alba laciniata* som synonymer, med det svenska namnet ornäsbjörk. Något senare används namnet ”flikbladig s.k. ornäsbjörk”, och 1889-1900 äkta ornäsbjörk. I priskuranten 1889-90 kommenterades *Betula verrucosa dalecarlica* äkta ornäsbjörk:

”Den äkta ornäsbjörken har hittills endast å Experimentalfältet blifvit förökad. Dess sällsynthet och dess svårighet att föröka gör att plantorna måste betinga ett temligen högt pris.”

och i Experimentalfältets priskuranter 1894-95, 1899-1900 skev man vidare:

”Den äkta ornäsbjörken förökad här af qvistar från den förr därstädes existerande, senare kullblåsta, exemplaret vid Ornäs - skiljer sig icke obetydligt från alla andra flikbladiga björkar. Har ett utomordentligt elegant utseende och är den härdigaste af alla odlade björkformer. Utslår dessutom sina löf icke obetydligt tidigare om våren än t.o.m. de i Stockholmstrakten vildväxande björkarne.”

’**Laciniata**’ – Listas i Vassbo trädskolas priskuranter 1937 till 1942 och i Experimentalfältets priskuranter mellan 1889 och 1900. I Experimentalfältets priskurant noteras åtminstone från och med 1889-90 en klar skillnad mellan denna och ’*Dalecarlica*’:

”Detta är den sort, som förut gått under benämningen ornäsbjörk. Skiljer sig dock icke obetydligt från den verkliga ornäsbjörken. Sorten dock utm. vacker, synnerligast derigenom att sidogrenarne sloka särdeles vackert.”

och i Experimentalfältets priskurant 1894-95 skrev man vidare:

”Detta är den sort, som förut innan förökning skett af björken vid Ornäs, gick under benämningen ornäsbjörk. Skiljer sig icke obetydligt från den verkliga ornäsbjörken. Sorten dock utm. vacker, synnerligast derigenom att sidogrenarne sloka särdeles vackert.”

’**Laciniata Nova**’ – mellan 1883 och 1900 listades i Experimentalfältets priskuranter *Betula verrucosa laciniata nova* Experimentalfältets flikbladiga björk. Den beskrivs som en sort: ”här uppkommen 1876 af frö” vilken växer frodigare än ’*Laciniata*’ men inte slokar på samma sätt.

’**pendula**’ och ’**Youngii**’ – En hängbjörk såldes från Experimentalfältet 1836 under namnet *Betula alba* L. v. *pendula*. En hängbjörk såldes också från Experimentalfältet 1885-86 under namnet *Betula alba pendula (elegans, youngi etc.)* och 1894-95 under namnet *Betula alba pendula* hängbjörk, med kommentaren: ”med starkt slokande grenar”. Från Vassbo såldes 1937-1942 sorten ’*Youngii*’ med det svenska namnet äkta hängbjörk. Bakom namnen i Experimentalfäl-

¹⁸⁵ Lindgren 1878 s. 39.

¹⁸⁶ Svensson 1893 s. 129.

tets priskuranter kan möjligen mer än en sort dölja sig, till exempel både den småvuxna 'Youngii' och storvuxna sorter som 'Tristis' en sort som fanns i odling i Storbritannien 1867¹⁸⁷.

'**Purpurea**' – blodbjörk såldes från Experimentalfältet mellan 1883 och 1886.

'**Fastigiata**' – pelarbjörk såldes under namnet *Betula alba pyramidalis* pyramidbjörk från Experimentalfältet mellan 1889 och 1900. Den beskrevs som en ny, snabbväxande sort.

'**Virgultosa**' – Såld från Experimentalfältet mellan 1894 och 1900 under namnet *Betula verrucosa virgultosa*, kommenterad som en sort med små krusiga och flikiga löv.

Experimentalfältet 1869-70: *Betula alba* L. vanlig björk. Exp. 1873-74: björk (i denna katalog endast under rubriken alléträd). Exp. 1874-75: *Betula verrucosa* hängbjörk, masurbjörk. Exp. 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Betula alba*. Kommenter (Exp. 1869-70): 60-80 fot. Kommenter (Exp. 1874-75): 60-80 fot. Även listad under alléträd. Kommenter (Exp. 1883-84, 1885-86): 60-80 fot. Även listad under Alléträd. Kommenter (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 18-24 m. Även listad under Alléträd.

Vassbo 1895, 1900-1903, 1906, 1909-1913: *Betula alba* vanlig björk. Vassbo 1914-1917, 1919-1920: *Betula verrucosa* (= *alba*) vanlig björk. Vassbo 1921, 1923-1927: *Betula alba* björk. Vassbo 1930, 1932-1946: *Betula alba* vanlig björk. Endast såld som träd.

'**Dalecarlica**' – Experimentalfältet 1869-70: *Betula alba laciniata* ornäsbjörk. Experimentalfältet 1874-75: *Betula verrucosa dalecarlica* (*laciniata*) ornäsbjörk. Exp. 1879-80: *Betula verrucosa dalecarlica* ornäsbjörk. Kommenter (Exp. 1879-80, 1883-84, 1885-86): 60-80 fot. Exp. 1883-84, 1885-86: *Betula verrucosa dalecarlica* flikbladig s.k. ornäsbjörk. Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Betula verrucosa dalecarlica* äkta ornäsbjörk. Kommenter (Exp. 1889-90): 18-24 m. "Den äkta ornäsbjörken har hittills endast å Experimentalfältet blifvit förökad. Dess sällsynthet och dess svårighet att föröka gör att plantorna måste betinga ett temligen högt pris." Kommenter (Exp. 1894-95, 1899-1900): 18-24 m. "Den äkta ornäsbjörken förökad här af qvistar från den förr därstädes existerande, senare kullblåsta, exemplaret vid Ornäs - skiljer sig icke obetydligt från alla andra flikbladiga björkar. Har ett utomordentligt elegant utseende och är den härdigaste af alla odlade björkformer. Utslår dessutom sina löf icke obetydligt tidigare om våren än t.o.m. de i Stockholmstrakten vildväxande björkarne."

Vassbo 1900, 1902-1903, 1906, 1909-1914: *Betula verrucosa dalecarlica* äkta ornäsbjörk. Vassbo 1943-1946: *Betula dalecarlica* ornäsbjörk. Kommenter (1943-1946): "Flikiga blad och sirligt, hängande växtsätt."

'**Laciniata**' – Experimentalfältet 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Betula verrucosa laciniata* flikbladig eller s.k. ornäsbjörk. Kommenter (Exp. 1889-90): "Detta är den sort, som förut gått under benämningen ornäsbjörk. Skiljer sig dock icke obetydligt från den verkliga ornäsbjörken. Sorten dock utm. vacker, synnerligast derigenom att sidogrenarne sloka särdeles vackert." Kommenter (Exp. 1894-95): "detta är den sort, som förut innan förökning skett af björken vid Ornäs, gick under benämningen ornäsbjörk. Skiljer sig icke obetydligt från den verkliga ornäsbjörken. Sorten dock utm. vacker, synnerligast derigenom att sidogrenarne sloka särdeles vackert."

Vassbo 1937-1942: *Betula laciniata*. Kommenter (1937-1942): "Vacker björk med djupt flikiga blad."

'**Laciniata Nova**' – Experimentalfältet 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Betula verrucosa laciniata nova* Experimentalfältets flikbladiga björk. Kommenter (Exp. 1883-84, 1885-86, 1889-90): "Växer frodigare än föregående [*Betula verrucosa dalecarlica*] och är lika vacker." Kommenter (Exp. 1894-95): "Sorten uppdragen här af frö. Växer betydligt frodigare än föregående [*Betula verrucosa laciniata*] och är lika vacker. Slokar dock icke liksom denna." Kommenter (Exp. 1899-1900): "Sorten här uppkommen 1876 af frö. Växer betydligt frodigare än föregående [*Betula verrucosa laciniata*] och är lika vacker. Slokar dock icke liksom denna."

'**pendula**' och '**Youngii**' – Experimentalfältet 1836: *Betula alba* L. v. *pendula*. Exp. 1885-86: *Betula alba pendula* (*elegans*, *youngi* etc.). Exp. 1894-95: *Betula alba pendula* hängbjörk. Kommenter (Exp. 1885-86): "med starkt slokande grenar".

Vassbo 1937-1942: *Betula pendula Youngii* äkta hängbjörk.

'**Purpurea**' – Experimentalfältet 1883-84, 1885-86: *Betula alba purpurea* blodbjörk.

'**Fastigiata**' – Experimentalfältet 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Betula alba pyramidalis* pyramidbjörk. Kommenter (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): "Ny, vacker, snabbväxande."

'**Virgultosa**' – Experimentalfältet 1894-95, 1899-1900: *Betula verrucosa virgultosa*. Kommenter (Exp. 1894-95, 1899-1900): "med små krusiga och flikiga löf".

¹⁸⁷ Hillier 2002 s. 39.

Betula nana L. – dvärgbjörk

Nordligt cirkumpolär (Sverige). Arten såld från Experimentalfältet mellan 1894 och 1900. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Betula nana* L. dvärgbjörk med kommentaren: ”Sverige, n. Asien, Grönland, n. Am., 1-2 fot.”¹⁸⁸ Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**B. nana** L. *Dvärgbjörk*. Frögömmen mycket bredare än hvardera hinnkanten; blad kort skaftade, tandade, ofta något bredare än långa; buske låg, krypande. [...] Hemland: *Norra Europa, mellersta Europa i bärgstrakter, Sibirien, Brittiska Nordamerika, Grönland.*”¹⁸⁹

Experimentalfältet 1894-95, 1899-1900: *Betula nana* dvärgbjörk. Kommentar (Exp. 1894-95): 0,3-2,6 m. Kommentar (Exp. 1899-1900): 0,6 m.

Broussonetia – pappersmullbärssläktet

***Broussonetia papyrifera* (L.) Vent. – pappersmullbär**

SÖ Asien, N - C Kina och Taiwan, Japan. Arten såld från Experimentalfältet 1900. Nämns ej av Lindgren (1878) men beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**B.[roussonetia] papyrifera** (L.) VENT. Honblommor i klotformiga, kort skaftade huvuden vid bladvecken; hanblommornas kalk 4-delad, honblommornas tandad; blad stora, hela ock flikiga, ovan sträva, under gråhåriga; bladflikar mot basen smalare; bladskäft trinda; årgrenar håriga; träd buskartadt, med mjölksaft. Hemland: *Kina, Japan. – Ömtålig; blommar icke i Sverige.*”¹⁹⁰

Experimentalfältet 1899-1900: *Broussonetia papyrifera*. Kommentar: 2-3 m?

Buxus – buxbomssläktet

***Buxus sempervirens* L. – buxbom**

- ’*Suffruticosa*’ (kantbuxbom)
- ’*Arborescens*’ (trädbuxbom)
- ”*arborescens fol. marginatis*”
- ”*subglobosa*”

C och S Europa - V Asien, N Afrika. Arten listad i Experimentalfältets priskuranter 1836 samt mellan 1869 och 1874. Sorten ’*Suffruticosa*’, kantbuxbom, såldes från Experimentalfältet mellan 1894 och 1900. Sorten ’*Arborescens*’, trädbuxbom, såldes från Experimentalfältet mellan 1883 och 1900 och från Vassbo trädskola 1916-1917. En variererad typ av ’*Arborescens*’ listades i Experimentalfältets priskurant 1879-80 under namnet *arborescens fol. marginatis*. Dessutom listades från Experimentalfältet en sort med klotformigt växtsätt mellan 1894 och 1900 under namnet ”*subglobosa*”. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Buxus sempervirens* L. med kommentaren:

”södra Europa. Varieteter: *arborescens* (15-30 fot), *arbor. latifolia*, *arbor. angustifolia*, *arbor fol. arg. var.*, *fol. marginatis*, *suffruticosa* (helt låg, användes temligen allmänt till infattningar), m.fl. Fordrar skyddat läge och ej för styf jord. Fortplantas genom delning, afläggning och sätqvistar.”¹⁹¹

¹⁸⁸ Lindgren 1878 s. 39.

¹⁸⁹ Svensson 1893 s. 128.

¹⁹⁰ Svensson 1893 s. 145.

¹⁹¹ Lindgren 1878 s. 40.

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**B. sempervirens** L. Blommor små, gulaktiga; kalkblad hinnaktiga; blad kort skaftade, läderartade; yngre grenar genom de nedlöpande bladkanterna 4-kantiga. Varieteter: 1 v. *variegata*. Blad i kanterna hvita. 2 v. *arborescens*. Litet träd. Hemland: *Wästra och södra Europa, Orienten*.”¹⁹²

Experimentalfältet 1836: *Buxus sempervirens* L. Exp. 1869-70, 1873-74: *Buxus sempervirens* L. buxbom. Kommentar (Exp. 1869-70): 1-3 fot. Kommentar (exp. 1873-74): 1-3 fot. ”s. Eur.”

’**Suffruticosa**’ – Exp. 1874-75: *Buxus sempervirens suffruticosa* buxbom. Exp. 1894-95, 1899-1900: *Buxus sempervirens suffruticosa* dvergbuxbom. Kommentar (Exp. 1874-75): 1-2 fot. Kommentar (1894-95, 1899-1900): ”till infattningar. Det kan beräknas att till infattning 10 plantor åtgå pr meter.”

’**Arborescens**’ – Vassbo 1916-1917: *Buxus sempervirens arborescens*.

Experimentalfältet 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Buxus sempervirens arborescens*. Kommentar (Exp. 1883-84, 1885-86): 15-30 fot, i mell. Sverige ej så hög. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 5-9 m ”i mell. Sverige ej så hög”

”**arborescens fol. marginatis**” – Experimentalfältet 1879-80: *Buxus sempervirens arborescens fol. marginatis*. Kommentar: 15-30 fot, i mell. Sverige ej så hög.

”**subglobosa**” – Exp. 1894-95, 1899-1900: *Buxus sempervirens subglobosa*. Kommentar: ”Växer i klotform”.

Calluna – ljungsläktet

Calluna vulgaris (L.) Hull – ljung

- ”*alba*”
- ’*Alportii*’

Europa (Sverige) - Sibirien och Turkiet, NV Afrika. Från Experimentalfältet såldes mellan 1873 och 1875 två sorter: en vitblommande under namnet ”*alba*” och den upprättväxande ’*Alportii*’ med karmosinröda blommor.¹⁹³ I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Erica vulgaris* L., vanlig ljung, med synonymen *Calluna vulgaris* Salisb. och kommentaren:

”Sverige, 1-2 fot, med röda blr i augusti. Fordrar torr växtplats och ljungjord. Varieteter: *alba*, *Alportii*, *aurea*, *dumosa*, *elata*, fl. pl., fol.var., *nana*, *prostrata fl.alb.*, *Pumilo*, *Reginae*, *rubra*, *repens*, *tomentosa*.”¹⁹⁴

”*alba*” – Experimentalfältet 1873-74, 1874-75: *Erica vulgaris* L. *fl.alb*. Kommentar (Exp. 1873-74): ”hvitblommande vanlig svensk ljung.” Kommentar (Exp. 1874-75): ”låg”.

’*Alportii*’ – Experimentalfältet 1873-74: *Erica vulgaris alportii*. Exp. 1874-75: *Erica vulgaris Alportii*. Kommentar (Exp. 1873-74): ”de här upptagna erikorna kunna odlas på en af ljungjord danad bädd i det fria; herbacea och cinerea fordra dock täckning under vintern.”

Calophaca – skönvedelsläktet

Calophaca wolgarica (L.f.) DC – rysk skönvedel

Ö Europa, Kaukasus, V Kazachstan. Arten såld från Experimentalfältet 1874-75 och 1899-1900. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Calophaca Wolgarica* Fisch. med kommentaren:

”låg buske, som växer vid nedre Wolga på torra, sandiga platser och har gula blr. Trifves i ofruktbar sandjord. Härdig å Experimentalfältet. Fortpl. genom frön samt genom ympning på stammar af *Cytisus Laburnum*, hvarigenom vinnas små hängträd.”¹⁹⁵

¹⁹² Svensson 893 s. 163.

¹⁹³ Hillier 2002 s. 47.

¹⁹⁴ Lindgren 1878 s. 55f.

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**C. wolgarica** FISCH. Blomklase axlik, fåblommig; blommor gula; balja glandelhårig; foder 5-tandadt; blad 6-7 pariga; småblad små, rundade; stipler syllika; bladspindlar ock årsgrenar glandelhåriga; buske låg. Hemland: *På stäpperna kring Kaspiska havet.*”¹⁹⁶

Experimentalfältet 1874-75, 1899-1900: *Calophaca wolgarica*. Kommentar (Exp. 1874-75): 2 fot. Kommentar (Exp. 1899-1900): 0,4 m.

***Calycanthus* – kryddbusksläktet**

***Calycanthus floridus* L – hårig kryddbuske**

Ö USA¹⁹⁷. Såld från Experimentalfältet 1836. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Calycanthus flordius* L. med kommentaren:

”n. Am., 4-5 fot, med mörkbruna blr. Äro enligt å Experimentalfältet vunnen erfarenhet ömtåliga, kunna dock såsom egande vackra blad förtjena odlas som bladväxter, men fordra täckning under vintern. Fordra varm, lös jord och solig växtplats. Fortpl. genom avläggning.”¹⁹⁸

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**C. floridus** L. Blommor kort skaftade; hylleflikar smala, nästan jämbreda. Hemland: *Östra delen af Nordamerika.*”¹⁹⁹

Experimentalfältet 1836: *Calycanthus flordius* L.

***Caragana* – karagansläktet**

***Caragana arborescens* Lam. – häckkaragan**

- ”*redowskii*”
- ”*globosa*”
- ’**Nana**’ (tuvkaragan)
- ’**Pendula**’ (hängkaragan)
- ’**Lorbergii**’ (fjäderkaragan)

Sibirien, C Asien, Mongoliet. Arten såld från Vassbo trädskola mellan 1895 och 1946 och från Experimentalfältet mellan 1836 och 1900. I Experimentalfältets priskuranter listas dessutom fyra andra typer: ”*redowskii*” 1836, samt mellan 1874 och 1890, ”*globosa*” mellan 1889 och 1900, ’**Nana**’ mellan 1889 och 1900, och ’**Pendula**’ mellan 1869 och 1900. Vassbo listade förutom arten även sorten ’**Lorbergii**’, fjäderkaragan, mellan 1938 och 1946. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Caragana arborescens* Lam. sibiriskt ärtträd, med synonymen *Robinia Caragana* L. och kommentaren:

”Sibirien, 10-15 fot, bekant, allmänt odlad, förträfflig buske till plantering i parker och öfverträfflig till häckar i vårt klimat. Var.: *Redowskii, fruticosa, sophoraefolia, pendula.*”²⁰⁰

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**C. arborescens** (L.) LAM. *Sibirisk Ärtbuske*. Blommor flera tillsammans; blad 4-6-pariga; småblad under glatta; småbladens sidonerver starkt förgrenade; stor buske, stundom litet träd. Hemland: *Sibirien. – Odlas hos oss allmänt i parker ock till häckar i trädgårdar.*”²⁰¹

¹⁹⁵ Ibid. s. 40.

¹⁹⁶ Svensson 1893 s. 374.

¹⁹⁷ GRIN, Nomen No. 8661, *Calycanthus floridus* L., 111127.

¹⁹⁸ Lindgren 1878 s. 40.

¹⁹⁹ Svensson 1893 s. 273.

²⁰⁰ Lindgren 1878 s. 40.

"redowskii" – listades i Experimentalfältets priskuranter 1836 under namnet *Robinia caragana* var. *Redowskii* samt mellan 1874 och 1890 under namnet *Caragana arborescens Redowskii*. Enligt GRIN Taxonomy for Plants betraktas *Caragana arborescens* Lam. var. *redowskii* Bean som en synonym för *C. arborescens* Lam.²⁰² Lindgren betraktar den 1878 som en varietet av *C. arborescens* (se citatet ovan). Botanisten J. C. Loudon beskrev 1853 "C. (A.) REDOWSKI Dec. Redowski's Caragana":

"Leaves with two pairs of ovate, acute, smooth leaflets. Stipules spinose. Flowers yellos. (Don's Mill.) A low shrub. Siberia. Height 4 ft. To 5 ft. Introduced in 1820. Flowers yellow; April and May. Legume brown; ripe in August. [...] In general appearance and habit of growth, it resembles C. Altagána, of which it is probably only a variety."²⁰³

"globosa" – listad i Experimentalfältets priskuranter mellan 1889 och 1900 under namnet *Caragana arborescens globosa*. Mellan 1894 och 1900 följs den exempelvis av kommentareren:

"Ympad på stam. [...] Dessa båda sorter [*nana*, *globosa*] hafva ett sammanträngdt växtsätt och antaga klotrund form. Stamexemplar äro af utmärkt effekt och kunna hos oss utgöra ersättning för klotakasier."

'Nana' –, tuvkaragan, såldes från Experimentalfältet mellan 1889 och 1900. Se kommentar i priskuranterna ovan under **"globosa"**.

'Pendula' –, hängkaragan, såldes från Experimentalfältet mellan 1869 och 1900, och från Vassbo trädskola 1902-1909. I Experimentalfältets priskuranter kommenteras den 1874-75: "med slokande grenar, högstammiga", mellan 1889 och 1900: "stamexemplar". Sorten listas också under rubriken Häng- eller slokträd.

'Lorbergii' –, fjäderkaragan, såld från Vassbo trädskola 1938-1946 med kommentaren: "Finbladig art med sirligt hängande grenar".

Experimentalfältet 1836: *Robinia caragana* L. Exp. 1864: *Caragana arborescens* sibiriskt ärrträd. Exp. 1869-70, 1873-74: *Caragana arborescens* Lam. sibiriskt ärrträd. Exp. 1874-75, 1879-80: *Caragana arborescens* sibiriskt ärrträd. Exp. 1883-84: *Caragana arborescens* sibir. ärrtr. Exp. 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Caragana arborescens* sibiriskt ärrträd. Kommentar (Exp. 1869-70): 10-15 f. "n. Kina. Alla dessa caragana-arter har visat sig fullt härdiga." Kommentar (Exp. 1873-74): 10-15 fot. "Sibir." Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80): 10-15 f. Kommentar (Exp. 1883-84, 1885-86): 10-15 f. Under häckplantor: Sibiriska ärrträdet hör till de allra förnämsta buskar till häckar och är lika förträffligt både till stängsel- och höga prydnadshäckar och borde i synnerhet för de norra orterna städse föredragas framför hagtorn, hvilken derstädes icke är fullt härdig." Kommentar (Exp. 1889-90): 3-5 m. Under Häckplantor: "Sibiriska ärrträdet hör till de allra förnämsta buskar till häckar, är lika lämpligt både till stängsel- och höga prydnadshäckar och borde i synnerhet för de norra orterna – men äfven annorstädes enär det är mindre noggräknadt på jordmån – städse föredragas framför hagtorn, hvilken där icke är fullt härdig." Kommentar (Exp. 1894-95, 1899-1900): 3-5 m. "Sibiriska ärrträdet hör till de allra förnämsta buskar till häckar, är lika lämpligt både till stängsel- och höga prydnadshäckar och borde i synnerhet för de norra orterna - men äfven annorstädes enär det är mindre noggräknadt på jordmån - städse föredragas framför hagtorn, hvilken i de nordligare trakterna t.o.m. å mindre gynnsamma lokaler inom Mälaredalen icke är fullt härdig. Också vinner sibiriska ärrträdet, allestädes der det dertill börjat användas, allt mer och mer anvndning till häckar."

I Experimentalfältets priskurant 1869-70 listas endast "större buskar" i den generella delen och priset anges för ett exemplar samt pariter om 100 plantor. Dessutom listas under rubriken Häckväxter tre plantstorlekar; större buskar (pris anges för 100 st.), 2-års plantor (100 st.) samt 1-års plantor (100 st.) I nästa studerade priskurant 1874-75 listas buskar på samma sätt i den generella delen, men under Häckplantor har antalet storlekar ökat till fem; buskar (partier om 100 st.), smärre buskar (100 st.), 3-års plantor (100 st.), 2-års plantor (100 och 1000 st.) samt 1-års plantor (100 och 1000 st.) I priskuranten från 1874-75 listas samma fyra storlekar både i den generella delen och under rubriken Häckplantor; buskar (100 st.), smärre buskar (100 st.), 3-års plantor (100 st.) och 2-års plantor (100 respektive 1000 st.). Experimentalfältets priskurant 1883-84 listar bara "buskar" i den generella delen (1 och 100 st.) men under Häckplantor anges samma storlekar och mängder som 1874-75. I priskuranten 1885-86 listas följande fyra

²⁰¹ Svensson 1893 s. 377.

²⁰² GRIN, Nomen No. 8926, *Caragana arborescens* var. *redowskii*, 090916.

²⁰³ Loudon 1853 s. 238f.

storlekar under Häckplantor; äldre buskar (100 st.), 3-års plantor (100 st.), 2-års plantor (100 st.) och 1-års plantor (100 resp. 1000 st.) I nästa studerade priskurant 1889-90 har mängderna ändrats markant. Samma fem storlekar listas både i den generella delen och under rubriken Häckplantor: större buskar (100 st.), smärre buskar (100 och 1000 st.), 3-års plantor (100, 1000 och 10 000 st.), 2-års plantor (100, 1000 och 10 000 st.) samt 1-års plantor (100 och 1000 st.). I priskuranten 1894-95 listas i den generella delen två storlekar; större buskar (1 och 100 st.) och smärre buskar (100 och 1000 st.), och under rubriken Häckplantor fem storlekar; större buskar (100 st.), smärre buskar (100 och 1000 st.), 3-års plantor (100, 1000 och 10 000 st.), 2-års plantor (100, 1000 och 10 000 st.) samt 1-års plantor (100 och 1000 st.). I Experimentalfältets priskurant 1899-1900 listas i den generella delen endast en storlek och priset anges per styck, medan man under rubriken Häckplantor listar tre storlekar: 3-års plantor (100, 1000 och 10 000 st.), 2-års plantor (100, 1000 och 10 000 st.) samt 1-års plantor (100, 1000 och 10 000 st.).

Vassbo 1895, 1900-1903, 1906, 1910-1917: *Caragana arborescens* sibiriskt ärtträd. Vassbo 1919: *Caragana arborescens* ärtträd. Vassbo 1920, 1921, 1923-1927, 1930, 1932-1946: *Caragana arborescens* sibiriskt ärtträd. Kommentar (Vassbo 1914-1917, 1919-1920, 1921, 1923-1927, 1930, 1932-1946): ”3-5 [m hög] med gula blommor i juli”. *C. arborescens* såldes även som häckplantor och som stamformade ”solitärträd”. Man saluförde från Vassbo buskformade plantor under hela perioden och stamformade under vissa delar av den. Under rubriken häckplantor listades 1902 två storlekar, 3-års skolade respektive större häckplantor. Priset angavs för partier om 100 respektive 1000 plantor. År 1903 listades tre storlekar, 2-års skolade, 3-års skolade samt större häckplantor, och priserna anges för partier om 100 plantor. Åren 1906, 1909-1912 sålde man samma tre storlekar, och priserna angavs för 2- och 3-årsplantorna per 100 respektive 1000 stycken, och för de större plantorna för partier om 100 plantor. Åren 1914-1915 listades också stamformade exemplar, och 1916-1917 listades stamformade exemplar under rubriken Solitärträd. År 1917 listas en storlek under rubriken häckplantor och priset angavs per 100 plantor. Åren 1921 och 1925 listas också en storlek och priset angavs per 10 respektive 100 plantor. År 1926-1927 sålde man häckplantor av 1:a och 2:a kvalitet, för 1:a kvalitet angavs priset för 10 respektive 100 plantor, och för 2:a kvalitet för 100 plantor. Åren 1930, 1932, 1934-1937 såldes tre varianter av plantor under rubriken häckplantor, extra stora (pris angavs för 10 st), samt 1:a kvalitet och 2:a kvalitet, där priset angavs för 10 respektive 100 plantor. År 1938 listas två varianter, 1:a och 2:a kvalitet, och priserna anges för 10 respektive 100 plantor. Åren 1942-1946 listas endast 1:a kvalitet och priset anges per 100 st plantor.

”**redowskii**” – Experimentalfältet 1836: *Robinia caragana* var. *Redowskii*. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90: *Caragana arborescens Redowskii*.

”**globosa**” – Experimentalfältet 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Caragana arborescens globosa*. Kommentar (Exp. 1889-90): ”Dessa båda sorter [*nana*, *globosa*] hafva ett lågt sammanträngdt växtsätt och antaga klotrund form.” Kommentar (Exp. 1894-95, 1899-1900): ”Ympad på stam. Dessa båda sorter [*nana*, *globosa*] hafva ett sammanträngdt växtsätt och antaga klotrund form. Stamexemplar äro af utmärkt effekt och kunna hos oss utgöra ersättning för klotakasier.”

”**Nana**” – Experimentalfältet 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Caragana arborescens nana*. Kommentar (Exp. 1889-90): ”Dessa båda sorter [*nana*, *globosa*] hafva ett lågt sammanträngdt växtsätt och antaga klotrund form.” Kommentar (Exp. 1894-95, 1899-1900): Ympad på stam. ”Dessa båda sorter [*nana*, *globosa*] hafva ett sammanträngdt växtsätt och antaga klotrund form. Stamexemplar äro af utmärkt effekt och kunna hos oss utgöra ersättning för klotakasier.”

”**Pendula**” – Experimentalfältet 1869-70, 1874-75, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Caragana arborescens pendula*. Kommentar (Exp. 1869-70): ”Alla dessa caragana-arter har visat sig fullt härdiga.” Kommentar (Exp. 1874-75): ”med slokande grenar, högstammiga.” Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95): ”stamexemplar”. Kommentar (Exp. 1899-1900): ”stamexemplar”. Även listad under rubrik Häng- eller slokträd.

”**Lorbergii**” – Vassbo 1938-1946. Kommentar: ”Finbladig art med sirligt hängande grenar”. Såldes samtliga år både i buskform och stamform.

***Caragana frutex* (L.) K. Koch – lyckobladsbuske**

• ”*mollis*”

Ö Bulgarien – C Asien. Arten såld från Experimentalfältet mellan 1836 och 1895, mellan 1879 och 1886 såldes parallellt också ”*Caragana mollis*” vilket skall vara en synonym för *C. frutex*, möjligen med något avvikande egenskaper. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Caragana frutescens* L. med synonymerna *Caragana frutex* L., *Caragana digitata* Lam. och *Caragana cuneata* Mnch. samt kommentaren: ”Sibirien, 3-4 fot, vacker buske. Var.: *acutifolia*, *angustifolia*, *obtusifolia*,

sylvatica, latifolia.²⁰⁴ P. Svensson beskriver arten i *Flora över Sveriges kulturväxter* (1893) med det svenska namnet fyrbladig ärtbuske:

”**C. frutescens** (L.) DC. *Fyrbladig Ärtbuske*. Blommor 2-3 tillsammans; småblad nästan glanslösa, hopsittande, utgående från samma punkt; stipler böjliga, trubbspetsade, icke torniga. Hemland: *Wästra Sibiriens ock Sydrysslands stäpper*.²⁰⁵

Botanisten J. C. Loudon beskrev 1853 ”**C. FRUTESCENS** Dec. The shrubby *Caragana*”:

”Leaves having 2 pairs of leaflets, which approximate near the top of the petiole: they are obovate-cuneated [...] A low shrub. Native of Russia, on the banks of the Wolga and other rivers. Height in open situations 4 ft.; in woods and gardens 9 ft. to 10 ft. Introduced in 1752. Flowers yellow; May. Legume brown; ripe in August²⁰⁶

”**mollis**” – Mellan 1879 och 1886 såldes från Experimentalfältet även en *Caragana mollis* parallellt med *Caragana frutescens*. *C. mollis* Bess. skall vara en synonym för *C. frutex*²⁰⁷ men att döma av beskrivningarna nedan har den något avvikande egenskaper. Lindgren beskrev 1878 *Caragana mollis* Bess. utan synonymer med kommentar: ”Kaukasus, 2-3 fot, liknar *frutescens*.²⁰⁸ Även J. C. Loudon beskrev den 1853, som art eller underart, under namnet ”**C. (F.) MOLLIS** Bess. The soft *Caragana*”:

”Leaves with 2 pairs of oblong, cuneated, approximate leaflets, near the tip of the petiole, clothed with soft hair. [...] A low shrub. Native of Tauria and Podolia. Height 2 ft. to 3 ft. Introduced in 1818. Flowers yellow; April and May. Legume brown; ripe in August.²⁰⁹

Experimentalfältet 1836: *Robinia frutescens* L. Exp. 1864: *Caragana frutescens*. Exp. 1869-70, 1873-74: *Caragana frutescens* DC. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95: *Caragana frutescens*. Kommentarer (Exp. 1869-70): ”Östra Ryssland och n. Asiens stepper 3-6 f. Alla dessa *caragana*-arter har visat sig fullt härdiga.” Kommentarer (Exp. 1873-74): 3-6 f. ”Sibirien” Kommentarer (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 3-4 f. Kommentarer (Exp. 1889-90, 1894-95): 1-1,2 m.

”**mollis**” – Experimentalfältet 1879-80, 1883-84, 1885-86: *Caragana mollis*. Kommentarer: 2-3 fot.

***Caragana grandiflora* DC.**

V Asien, Kaukasus, C Asien, SÖ Europa²¹⁰. Arten såld från Experimentalfältet mellan 1873 och 1900. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Caragana grandiflora* Bieb. med kommentaren: ”Kaukasus etc. 4-5 fot, praktfull art med stora gula blr.”²¹¹ Arten nämns inte av Svensson (1893). J. C. Loudon (1853) beskrev den under namnet ”**C. GRANDIFLORA** Dec. The great-flowered *Caragana*”:

”Leaves with 2 pairs of oblong-cuneated approximate leaflets, near the tip of the petiole, which is very short. Stipules and petioles spinose. Pedicels solitary, almost the length of the calyx, which is bibbous at the base. [...] A low shrub; native of Georgia, near Teflis. Height 2 ft. to 4 ft. Introduced in 1823. Flowers yellow, 1 in. long; June and July. Legume brown; ripe in September.²¹²

Experimentalfältet 1873-74: *Caragana grandiflora* DC. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Caragana grandiflora*. Kommentarer (Exp. 1873-74): 4-6 fot. ”Kaukasus”. Kommentarer (Exp. 1874-75, 1879-80): 4-5 fot. ”praktfull” Kommentarer (Exp. 1883-84, 1885-86): 3-5 fot. ”praktfull” Kommentarer (Exp. 1889-90): 1-1,5 m. ”praktfull”. Kommentarer (Exp. 1894-95, 1899-1900): 1-1,5 m. ”praktfull” Såldes i busk och stamform dessa år.

²⁰⁴ Lindgren 1878 s. 40.

²⁰⁵ Svensson 1893 s. 376f.

²⁰⁶ Loudon 1853 s. 239.

²⁰⁷ Catalogue of Life, <http://www.catalogueoflife.org/details/species/id/614541/synonym/616430>, 111127.

²⁰⁸ Lindgren 1878 s. 41.

²⁰⁹ Loudon 1853 s. 239.

²¹⁰ GRIN, Nomen No. 8939, *Caragana grandiflora*, 111127.

²¹¹ Lindgren 1878 s. 41.

²¹² Loudon 1853 s. 241.

***Caragana jubata* (Pall.) Poir. – borstkaragan**

C Asien - V Kina och Mongoliet, Ö Sibirien - Ochotsk. Arten såld från Experimentalfältet mellan 1885 och 1900. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Caragana jubata* Poir. med synonymen *Robinia jubata* Pall. samt kommentaren: ”Sibirien, 2-3 fot, med rödhvita blr. Något öm.”²¹³ P. Svensson beskrev den i *Flora över Sveriges kulturväxter* (1893):

”**C. jubata** Poir. *Mån-ärtbuske*. Blommor stora, kort skaftade; baljor håriga; foder grundt 5-kluvet, glesthårigt; foderflikar taggspetsade; blad tätt sittande, 4-6-pariga, håriga; småblad jämbredt elliptiska; bladskaf med spindel ock de breda, taggspetsade stiplerna kvarsittande på de ulliga fjolårsgrenarne, buske krypande. Hemland: *Sydöstra Sibirien*.”²¹⁴

C. J. Loudon (1853) beskrev ”C. JUBÅTA Poir. The crested Caragana”:

”Leaves with 4 or 5 pairs of oblong-lanceolate lanuginously ciliated leaflets. [...] A low shrub; native of Siberia near Lake Baikal. Height 1 ft. to 1 ft. 6 in. Introduced in 1796. Flowers white, tinged with rhed; April and May. Legume brown; ripe in August. This species has a curious shaggy appearance, occasioned by the footstalks of the leaves being bristly or thorny, and remaining on long after the leaflets have dropped of. Increased by grafting on Caragana aroréscens, and as a standard forming a very singularlooking object.”²¹⁵

Experimentalfältet 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Caragana jubata*. Kommentar (Exp. 1885-86): 2-3 f. ”Ny, högst egendomlig. Har enligt flera års iakttagelser visat sig fullt hårdig.” Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95): 0,5-1m. ”Ny, högst egendomlig. Ytterst hårdig.” Kommentar(Exp. 1899-1900):0,5-1 m.

***Caragana microphylla* Lam. – sandkaragan**

• ”arenaria”

Ö Sibirien, Ö Mongoliet, Manchuriet och N Kina. Arten såld från Experimentalfältet 1836 samt mellan 1869 och 1895. Mellan 1873 och 1886 såldes samtidigt *Caragana arenaria* (se vidare nedan). År 1836 användes för *C. microphylla* namnet *Robinia altagana* Herit. I priskuranten 1869-70 användes namnet *Caragana Altagana* Poir. (kommentar: ”Daurien 4-6 f.”), 1873-74 skrev man *Caragana Altagana* DC. (*C. microphylla* Lam.) (kommentar: ”Sibirien etc. 4-6 f.”) och i de följande *Caragana altagana*.

I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten *Caragana Altagana* Poir. med synonymerna *Caragana microphylla* Lam., *Robinia altagana* Pall. och *Caragana glomerata* Hort. samt kommentaren: ”Sibirien, 5-6 fot, vacker, hårdig, förträfflig parkbuske”²¹⁶ P. Svensson beskrev den i *Flora över Sveriges kulturväxter* (1893):

”**C. Altagána** POIR. *Mångbladig Ärtbuske*. Blommor 1-2 tillsammans; blad 6-8-pariga; småblad under tilltryckt håriga; småbladens sidonerver föga greniga; mindre buske. [...] *C. microphylla* Poir., med trinda baljor, 5-7-pariga ock mera håriga blad, är en i efterfölj art [*C. arborescens*] övergående form. – *Rob. microphylla* Pall. Hemland: *Sydöstra sibirien (på sandslätter)*.”²¹⁷

C. J. Loudon (1853) nämnde inte namnet *C. altagana* däremot beskrev han ”C. (A.) MICROPHYLLA Dec. The small-leaved Caragana”:

”Leaves with 6-7 pairs of hoary retuse leaflets. Petioles and stipules rather spinescent at the apex. Root creeping [...] A low shrub. Siberia, in the Desert of Baraba, and in other arid places. Height 2 ft. to 3 ft. Introduced in 1819. Flowers yellow; April to June. Legume brown; ripe in August.”²¹⁸

”**arenaria**” – såld från Experimentalfältet mellan 1873 och 1886 parallellt med *C. altagana* (= *C. microphylla*). I priskuranten 1873-74 användes namnet *Caragana arenaria* Don. mellan 1784 och

²¹³ Lindgren 1878 s. 41.

²¹⁴ Svensson 1893 s. 377.

²¹⁵ Loudon 1853 s. 241.

²¹⁶ Lindgren 1878 s. 40.

²¹⁷ Svensson 1893 s. 377.

²¹⁸ Loudon 1853 s. 238.

1880 bara *Caragana arenaria* och 1885-86 kallas den *Caragana altagana arenaria*. Namnet *C. arenaria* Donn. är under utredning och kan ännu inte säkert sägas vara en synonym för *C. microphylla*²¹⁹ men eftersom Lindgren beskriver den som en varietet av denna art placeras den tills vidare här i föreliggande studie.

I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, den som en varietet av *C. altagana* Poir. med omnämnande av auktor Donn. och kommentaren: ”1-2 fot, blir, ympad på arborescens, högre.”²²⁰ C. J. Loudon beskrev 1853 ”*C. (A.) ARENARIA* Donn. and Sims. The Sand Caragana”:

”Leaves with, usually, 4 or more pairs of obcordate leaflets. Pedicels usually twin, and shorter than the flowers. [...] A low shrub. Siberia. Height 1 ft. To 2 ft. Introd. 1802. Flowers yellow; April and May. Legume dark brown; ripe in August. Probably only another variety of *C. arborescens*. It ripens seeds in England, but is generally propagated by grafting.”²²¹

Experimentalfältet 1836: *Robinia altagana* Herit. Exp. 1869-70: *Caragana Altagana* Poir. Exp. 1873-74: *Caragana Altagana* DC. (*C. microphylla* Lam.) Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95: *Caragana Altagana*. Kommentar (Exp. 1869-70): 4-6 fot. ”Daurien. Alla dessa caragana-arter har visat sig fullt härdiga.” Kommentar (Exp. 1873-74): 4-6 fot. ”Sibir.etc.” Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 5-6 fot. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95): 1,5-2 m.

”*arenaria*” – Experimentalfältet 1873-74: *Caragana arenaria* Donn. Exp. 1874-75, 1879-80: *Caragana arenaria*. Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80): 1-2-4 fot. Exp. 1885-86: *Caragana Altagana arendria*.

***Caragana pygmaea* (L.) DC. – dvärgkaragan**

- ’Pendula’
- ”*gracilis/arenaria*”

V Sibirien – Mongoliet. Arten såld från Experimentalfältet mellan 1873 och 1886 under namnet *Caragana pygmaea*. Den hängande ’Pendula’, som är en planta av arten ympad på en stam, såldes från Experimentalfältet mellan 1894 och 1900. Från Experimentalfältet såldes mellan 1873 och 1900 också en *Caragana pygmaea gracilis (arenaria)* se vidare nedan.

I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *C. pygmaea* DC. med synonymen *Robinia pygmaea* L. samt kommentaren:

”Kaukasus, Sibirien, Tatariet, 2-3 fot, n. krypande, utm. vacker finbladig buske, med temligen stora gula blr. Om den ympas på stammar af vanligt sibiriskt ärträd, erhållas små vackra hängträd, i priskuranterna förekommande under namn af *C. pygmaea pendula*. Var.: *arenaria* Fisch. äfven kallad *gracilis*.”²²²

P. Svensson beskrev arten på följande sätt i *Flora över Sveriges kulturväxter* (1893):

”*C. pygmæa* (L.) DC. *Häng-ärtbuske*. Foder cylindriskt, nästan regelbundet 5-tandadt, med uddspetsiga tänder; blad 2-pariga, liksom 4-bladiga; småblad kort skaftade, smala mot basen afsmalnande; fjorårsgrenar taggiga af bladens kvarsittande tornuddar ock stipler; buske liten, krypande. Form: 1. *f. grandiflora*. Blommor stora; buske mera upprätt. – *C. grandifl.* DC. *Ympas på stammar af föreg. art [C. arborescens] ock har då nedhängande grenar.* Hemland: *Ryska Asien*”.²²³

C. J. Loudon beskrev 1853 ”*C. PYGMAEA* Dec. The pygmy Caragana”:

“Leaves with 2 pairs of linear, glabrous, approximate leaflets near the tip of the petiole, which is very short. Stipules and petioles spinescent. [...] A low shrub. Native of the Altaic Mountains. Height 2 ft. to 6 ft. Introduced 1751. Flowers yellow; April and May. Legume brown; ripe in August [...] This species has large trifid spines, slender leaves, and small flowers. The leaflets are remarkable for being in fours, disposed in the form of a star, in the axils of the spines. The young shoots are of a fine

²¹⁹ The Plant list, <http://www.theplantlist.org/tpl/record/kew-2698709>, 111127.

²²⁰ Lindgren 1878 s. 40.

²²¹ Loudon 1853 s. 239.

²²² Lindgren 1878 s. 41.

²²³ Svensson 1893 s. 377.

yellow, very tough, and fit for being used as withs. When grafted as standard on *C. arboréscens*, it forms a small tree of very singular appearance. Increased by suckers or by grafting.”²²⁴

”**gracilis/arenaria**” såld från Experimentalfältet mellan 1873 och 1900, 1873-74 under namnet *Caragana pygmaea gracilis* och mellan 1874 och 1900 under namnet *Caragana pygmaea gracilis (arenaria)*. Lindgren (1878) beskrev den som en varietet: ”*arenaria* Fisch. äfven kallad *gracilis*.”²²⁵ Även C. J. Loudon (1853) beskrev detta som en varietet: ”*Variety. C. p. 2 arenaria* Fisch. has linear-cuneate leaflets, and pedicels of the flowers generally longer than the calyx.”²²⁶

Experimentalfältet 1873-74: *Caragana pygmaea* DC. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86: *Caragana pygmaea*. Kommentrar (Exp. 1873-74): 2-3 f. ”Har små löf, fina, taggiga nedhängande grenar; vacker.” Kommentrar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 2-3 f. ”vacker finbladig”.

”**Pendula**” – Experimentalfältet 1894-95, 1899-1900: *Caragana pygmaea pendula*. Kommentrar: ”Stamexemplar. Slokande, utm. vacker.” 1899-1900 även listad under rubriken Häng- eller slokträd.

”**gracilis/arenaria**” – Experimentalfältet 1873-74: *Caragana pygmaea gracilis*. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Caragana pygmaea gracilis (arenaria)*. Kommentrar (Exp. 1873-74): ”Alla dessa Caragana-arter äro vackra buskväxter. Trifvas i hvarje ej för fuktig eller styf jordmån och fortkomma väl äfven på torr, mager, dålig jord.” Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900: 0,6-1 m. ”vacker, finbladig”.

Caragana sinica (Buc'hoz) Rehder – kinakaragan

C, Ö och S Kina. Arten såld från Experimentalfältet 1836 samt 1869-70²²⁷. P. Svensson beskrev arten på följande sätt i *Flora över Sveriges kulturväxter* (1893):

”**C. Chamlågu** Lam. *Kinesisk Ärtbuske*. Blommor 1-2 tillsammans; småblad ovan glänsande, de 2 nedre aflägsnade från de öfre; stipler styva, taggspetsade, såsom tornar kvarsittande. Hemland: *Nordkina*.”²²⁸

C. J. Loudon (1853) beskrev ”**C. CHAMLÅGU** Lam. The Chamlagu, or *Chinese Caragana*”:

“Leaves with 2 pairs of distant, oval, or obovate, glabrous leaflets. [...] Root smelling like liquorice. [...] A diffuse smooth shrub. Native of China. Height 2 ft. to 4 ft. Introduced in 1773. Flowers yellow, at length becoming reddish, large; May and June. Legume brown; ripe August.”²²⁹

Experimentalfältet 1836: *Robinia chamlagu* Herit. Exp. 1869-70: *Caragana Chamlagu* Lam. Kommentrar (Exp. 1869-70): 3-6 fot. ”n. Kina. Alla dessa caragana-arter har visat sig fullt hårdiga.”

Caragana spinosa (L.) Vahl ex Hornem.

Sibirien, Mongoliet, Kina, Ö Europa²³⁰. Arten såld från Experimentalfältet mellan 1874 och 1890. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Caragana spinosa* DC. med synonymerna *Caragana ferox* Lam., *Robinia spinosissima* Laxm., *Robinia spinosa* L. och *Robinia ferox* Pall. samt kommentaren: ”Sibirien, 3-5 fot, taggig, vacker buske. Är icke fullt så hårdig, som åtskilliga af de öfrige.”²³¹ P. Svensson beskrev arten på följande sätt i *Flora över Sveriges kulturväxter* (1893):

”**C. spinosa** (L.) DC. *Torn-ärtbuske*. Blommor kortskaftade; blad 2-4-pariga; småblad smala, mot basen afsmalnande; stipler torniga, hinnkantade, kvarsittande; liten buske. Hemland: *På slätterna bland Altaj-bärgen*.”²³²

C. J. Loudon (1853) beskrev ”**C. SPINOSA** Dec. The spiny *Caragana*”:

²²⁴ Loudon 1853 s. 240.

²²⁵ Lindgren 1878 s. 41.

²²⁶ Loudon 1853 s. 240.

²²⁷ The Plant list, <http://www.theplantlist.org/tpl/record/ild-32745>, 111127.

²²⁸ Svensson 1893 s. 376.

²²⁹ Loudon 1853 s. 241.

²³⁰ GRIN, Nomen No. 8946, *Caragana spinosa*, 111128.

²³¹ Lindgren 1878 s. 41.

²³² Svensson 1893 s. 376.

”Leaves with 2-4 pairs of cuneate-linear glabrous leaflets. [...] A spiny shrub. Siberia, in gravelly arid situations; and also said to be plentiful in China, about Peking, where branches of it are stuck in clay upon the tops of the walls, in order that its spines may prevent persons from getting over them (Pall. Fl. Ross.) Height 3 ft. to 4 ft. Introduced in 1755. Flowers yellow; April and May. Legume brown; ripe in August. Seeds, cuttings, or grafting. Standard high it makes a very singular plant.”²³³

Experimentalfältet 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90: *Caragana spinosa*. Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86: 3-5 f. Kommentar (Exp. 1889-90): 1-1,5 m.

***Caragana tragacanthoides* L.**

Kazakstan, Kina²³⁴. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Caragana tragacanthoides* Pall. med kommentaren: ”Sibirien, 3-5? fot, skall likna föregående [*C. spinosa* DC].”²³⁵ C.J. Loudon (1853) beskrev ”C. TRAGACANTHÖIDES Poir. The Goat’s-thorn-like Caragana”:

“Leaves with 2-4 pairs of oblong-lanceolate silky leaflets, ending in a little spine. [...] A low spiny shrub. Native of Siberia, among granite rocks. Height 6 in. to 1 ft. Introduced in 1816. Flowers yellow, drooping; April and May. Legume brown; ripe in August. When grafted standard high, it forms a very singular object.”²³⁶

Experimentalfältet 1889-90: *Caragana tragacanthoides*. Kommentar: 1-1,5 m.

Carpinus – avenbokssläktet

***Carpinus betulus* L. – avenbok**

- ”*fol. laciniata*” (flikbladig avenbok)
- ”*fol. purpurea*” troligen ’Purpurea’

Europa (Sverige), N Turkiet, Kaukasus, N Iran. Arten såld från Experimentalfältet 1836, samt mellan 1869 och 1900, och från Vassbo trädskola mellan 1916 och 1920. Arten från Experimentalfältet även såld under rubriken Häckplantor. Experimentalfältet sålde också två sorter 1894-95: *fol. lacin.* och *fol. purp.* (se nedan). I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Carpinus betulus* L. vanlig avenbok, med kommentaren:

”Sverige, 30-40-60? Fot, utm. vackert träd, tjenligt till alléer, till plantering i parker och att bilda utmärkta häckar. Har troligen det fastaste och bästa virke af alla våra träd. Var.: *fol. alb.*, *fol. aur. var.*, *fol. purpureis*, *heterophylla*, *incisa*, *pendula*, *pyramidalis*, *carpinizza*.”²³⁷

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**C. Betulus** L. *Svensk Annbok*. Honhängen långa, glesa; fruktägarens flikar 1-nerviga, mellanflik minst dubbelt längre än sidoflikarne, vanl. sågtandad; blad större, äggrundt elliptiska, hopdraget spetsade, dubbelsågae; träd. Former. 1 *f. quercifolia*. Blad smalare och flikiga. 2 *f. pendula*. Grenar hängande. [...] Hemland: *Europa, Mindre Asien, Kaukasien*. I Sverige i *Skåne och Blekinge, samt södra delarne af Halland, Småland och Öland*.”²³⁸

”*fol. laciniata*” – såld från Experimentalfältet 1894-95 med kommentaren ”flikbladig”. Sannolikt rör det sig om en sort inom *Carpinus betulus* Flikbladiga Gruppen, flikbladig avenbok.

²³³ Loudon 1853 s. 240.

²³⁴ GRIN, Nomen No 315680, *Caragana tragacanthoides*, 111128.

²³⁵ Lindgren 1878 s. 40.

²³⁶ Loudon 1853 s. 240f.

²³⁷ Lindgren 1878 s. 41.

²³⁸ Svensson 1893 s. 133.

“fol. purpurea” – såld från Experimentalfältet 1894-95 med kommentaren ”med rödaktiga löf”. Nämnas också som en varietet av *C. betulus* av Lindgren 1878 (se ovan). Sannolikt rör det sig om sorten ’Purpurea’ som skall ha funnits i odling 1873²³⁹.

Experimentalfältet 1836: *Carpinus betulus* L. Exp. 1869-70, 1873-74: *Carpinus betulus* L. avenbok, vitbok. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84: *Carpinus betulus*. Exp. 1885-86: *Carpinus betulus* avenbok. Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Carpinus betulus*. Kommentar (Exp. 1869-70, 1873-74): 40-60 f. ”s. Sverige”. Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80): 30-40-60?f. Kommentar (Exp. 1883-84): 30-40-80f. Häckplantor: 3-års plantor 100 st. 5 kr. Kommentar (Exp. 1885-86): 30-40-80f. Häckplantor: 3-års plantor 100 st 5 kr, 1-års plantor 100 st. 2 kr. Kommentar (Exp. 1889-90): 10-14-24 m. Häckplantor kraftiga 100 st. 6 kr. Kommentar (Exp. 1894-95): 10-15-24 m. Kommentar (1899-1900): 10-15-24 m. Häckplantor: kraftiga 100 st 6 kr.

Vassbo 1916-1920: *Carpinus betulus* avenbok.

“fol. lacin.” – Experimentalfältet 1894-95: *Carpinus betulus fol. lacin.* Kommentar: ”flikbladig”.

“fol. purp.” – Experimentalfältet 1894-95: *Carpinus betulus fol. purp.* Kommentar: ”med rödaktiga löf”.

Carya – hickorysläktet

Carya tomentosa (Poir.) Nutt. – storbladig hickory

NC USA och Texas - SÖ Kanada och NÖ USA. Arten listad i Experimentalfältets priskurant 1836 under namnet *Carya alba* Nuttall. Enligt GRIN är *Carya alba* (L.) Nutt. en synonym för *Carya tomentosa* (Lam.) Nutt.²⁴⁰

I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Carya tomentosa* Nutt. med synonymerna *Juglans tomentosa* Lam. och *Carya alba* Mill. samt kommentaren: ”n. Am., 60-80 f.”²⁴¹ Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**C. tomentosa** NUTT. *Ludd-hickory*. Fruktkött hårdt och tjockt lagradt; nöt hårdskalig; knoppar gulgröna; småblad under med gult ludd; spindel och årsgrenar luddhåriga. [...] Hemland: *Östra delen af Förenta staterna (mest på Alleghany-bärgens östra sluttningar)*.”²⁴²

Experimentalfältet 1836: *Carya alba* Nuttall.

Castanea – kastanjesläktet

Castanea pumila (L.) Mill.

USA.²⁴³ Arten listad i Experimentalfältets priskurant 1836. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) kommenterade Lindgren, direktör för Experimentalfältet, den på följande sätt:

“Bland öfriga arter af detta slägte torde *C. pumila* WILLD. från n. Am., 10-15 fot hög buske, förtjena försökas hos oss. Den växer vild i Maryland och Florida på torra höjder.”²⁴⁴

C.J. Loudon (1853) beskrev ”**C. PUMILA Willd. The Dwarf Chestnut, or Chincapin**”:

“Leaves oblong, acute, mucronately serrated; covered with white tomentum beneath. (*Willd.*) A deciduous shrub. North America, New Jersey, Delaware, Maryland, South Carolina, Georgia, and Lower Louisiana. Height 8 ft. to 40 ft. Introduced in 1699. Flowers yellow; May. Fruit half the size of the common chestnut. In dry arid soils *C. pumila* is a shrub not exceeding 6 or 7 feet in height, but in rich soil it is a low tree.”²⁴⁵

Experimentalfältet 1836: *Castanea pumila* Michx.

²³⁹ Hillier 2002 s. 58.

²⁴⁰ GRIN, Nomen No. 9249, *Carya alba*, 111128.

²⁴¹ Lindgren 1878 s. 43.

²⁴² Svensson 1893 s. 138.

²⁴³ GRIN, Nomen No. 9444, *Castanea pumila*, 111128.

²⁴⁴ Lindgren 1878 s. 42.

²⁴⁵ Loudon 1853 s. 914.

***Castanea sativa* Mill. – äkta kastanj**

SC Europa, Balkan - Turkiet och Kaukasus, NV Afrika. Arten såld från Experimentalfältet 1836 samt mellan 1869 och 1890. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Castanea vesca* Willd. med synonymerna *Castanea sativa* Mill. och *Fagus Castanea* L. samt kommentaren:

”södra Europa, norra Amerika, blir i sydliga länder ett stort träd, vid Stockholm endast en buske. Fordrar varm jord, varmt skyddadt läge och fortplantas genom afläggning samt införskrifna frön.”²⁴⁶

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**C. vesca** GÄRTN. *Äkta Kastanj*. Hängen från bladvecken, oskaftade; blommor ljusgula, illaluktande; kalk 6-flikig; ståndare långt utskjutande; nötter bruna, ätbara; fruktställda, skaftade, långa, lansettlikt elliptiska, hvasst sågtandade, läderartade, ovan glänsande; bark slät. – *Fagus Castanea* L. Hemland: *Medelhafsländerna, södra delen af Frankrike*.”

Experimentalfältet 1836: *Castanea vesca* Gärtner. Exp. 1869-70, 1873-74: *Castanea vesca* Willd. äkta kastanie. Exp. 1879-80: *Castanea vesca*. Exp. 1883-84, 1885-86, 1889-90: *Castanea vesca* äkta kastanie. Kommentar (Exp. 1869-70, 1873-74): ”s. Eur. Blir vid Stockholm endast 6-10 fot. Blir vid Stockholm endast 6-10 fot hög buske, emedan den oftast affryser rätt betydligt.” Kommentar (Exp. 1879-80): ”Är temligen ömtålig för mell. Sveriges klimat.” Kommentar (Exp. 1883-84, 1885-86, 1889-90): ”Blir i mellersta Sverige blott en 6-10 fot hög buske och fordrar varm plats.”

***Ceanothus* – säckbusksläktet**

***Ceanothus americanus* L. – vit säckbuske**

C & Ö Nordamerika. Såld från Vassbo trädskola mellan 1936 och 1946 och från Experimentalfältet mellan 1873 och 1900. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Ceanothus americanus* L. med synonymerna *Ceanothus tardiflorus* Horn., *Ceanothus herbaceus* Raf. och *Ceanothus perennis* Pursh. samt kommentaren:

”n. Am., 2-3 fot, tät, vacker buske med hvita blommor från juli till oktober. Fordrar god, varm, ej för torr jord och ett skyddadt läge. Öfriga arter, hvilka, så vidt förf. känner, icke äro försökta hos oss, men sannolikt värda att försökas äro: *C. ovalis* Big. (*C. intermedius* Hook.), hvita blommor; *C. thyrsiflorus* Eschsch., blå blommor, och *C. divaricatus* Nutt., blå blr. Alla äro lägre, 1-2 f. höga, täta buskar från n. Am. Fortplantas genom införskrifna frön och afläggning.”²⁴⁷

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**C. americanus** L. Blomknippen i toppen och grenspetsarne; blommor och blomskäft hvita; ståndarskiva svartviolett; blad ovan glatta, under småhåriga; grenar glatta. Hemland: *Nordamerikas östra delar*. – *Odlas ute*.”²⁴⁸

Experimentalfältet 1873-74: *Ceanothus americanus* L. Exp. 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Ceanothus americanus*. Kommentar (Exp. 1873-74): 2-3 f. ”n. Am. Utm. vacker med hvita blommor.” Kommentar (Exp. 1883-84, 1885-86): 2-3 f. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 0,5-1 m.

Vassbo 1936-1946: *Ceanothus americanus*. Kommentar: ”1 [m]. Liten buske med vita blommor under hela eftersommaren.”

²⁴⁶ Lindgren 1878 s. 42.

²⁴⁷ Lindgren, 1878, s. 42.

²⁴⁸ Svensson 1893 s. 261.

Cedrus – cedersläktet

***Cedrus atlantica* (Endl.) Carrière – atlasceder**

NV Afrika. Såld från Experimentalfältet 1873-74. Kommenteras i Svensk kulturväxtdatabas (SKUD): ” Kan inte med säkerhet skiljas från *Cedrus libani*. Namnet kommer på sikt att dras in under nämnda art, troligen under namnet *C. libani* Atlantica-Gruppen”²⁴⁹ Av Lindgren 1878 i *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) kommenterad:

”*Cedrus atlantica*, som odlas å Experimentalfältet, synes vara detsamma som himalajacedern.”²⁵⁰

Experimentalfältet 1873-74: *Cedrus Atlantica* Manett. silfverceder. Kommentar: ”Atlasbergen” och ”underhållas helst i krukor eller korgar och öfvervintres frostfritt i källare eller täckta öfvervintringskaster.”

***Cedrus deodora* (Lamb.) G. Don – himalayaceder**

Afghanistan – V Himalaya. Såld från Experimentalfältet 1873-74. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Cedrus Deodara* Roxb. himalayaceder, med synonymerna *Cedrus indica* Chambr., *Abies Deodara* Lindl. och *Larix Deodara* Koch., samt kommentaren:

”Himalaja, blir i England 60 fot hög. Har uthärdat flera år utan betäckning å Experimentalfältet, men dervid dock toppfrusit. Fordrar en varm, skyddad plats med lätt, torr, ej för bördig jord. Fortpl. genom införskrifna frön.”²⁵¹

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**C. Deodara** ROXB. *Himalayaceder*. Barr mera slaka; barrknippen glest sittande, icke täckande smågrenarne; smågrenar spensliga, slaka ock hägande. Hemland: *Hindu-kusch ock västra delen af Himalaya. Stiger högre upp på bärigen än föregående art, ända till 3,000 meter.*”²⁵²

Experimentalfältet 1873-74: *Cedrus Deodara* Loud. himalayaceder. Kommentar: ”Himalaja” och ”underhållas helst i krukor eller korgar och öfvervintres frostfritt i källare eller täckta öfvervintringskaster.”

***Cedrus libani* A.Rich. – libanonceder**

Libanon, Syrien, Turkiet. Såld från Experimentalfältet 1873-74. Av Lindgren 1878 i *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) kommenterad: ”Libanoncedern (*Cedrus Libani*) är mindre vacker och har städse bortfrusit å Experimentalfältet.”²⁵³ Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**C. Libani** BARR. *Libanonceder*. Barr styva; barrknippen tätt sittande ock nästan täckande smågrenarne; smågrenar tjocka, styva ock utstående. – *Pinus Cedrus* L. [...] Ett träd af denna art, med manstjocka grenar, står i Jardin des plantes i Paris. Planterades där af Bernard de Jussieu år 1735.”²⁵⁴

Experimentalfältet 1873-74: *Cedrus Libani* Barr. libanons ceder. Kommentar: ”Libanon” och ”underhållas helst i krukor eller korgar och öfvervintres frostfritt i källare eller täckta öfvervintringskaster.”

²⁴⁹ Aldén & Ryman 2009 s. 123.

²⁵⁰ Lindgren 1878 s. 43.

²⁵¹ Ibid.

²⁵² Svensson 1893 s. 24.

²⁵³ Lindgren 1878 s. 43.

²⁵⁴ Svensson 1893 s. 23.

Celastrus – traddödarsläktet

Celastrus scandens L. – amerikansk traddödare

N och C Nordamerika. Såld från Experimentalfältet 1836 samt mellan 1883 och 1900. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Celastrus scandens L.* med kommentaren:

”n. Am., rankväxt, som uppnår 10-15 och möjligen ända till 30 fots höjd och deröfver. Visar föga liflig växt å Experimentalfältet, dock möjligen därför att den der har för styf jord. Fordrar god, lös jordmån och något skugga samt fortplantas genom rotskott, rotbitar, afläggning och frön, hvilka ligga 1 år innan de gro. Har obetydliga blommor, men vackra, röda frukter om hösten.”²⁵⁵

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**C. scandens L.** *Trädmördare*. Blommor i toppställda samlingar, små, gulgröna; frukt röd; blad strödda, skaftade, bredt elliptiska, spetsade, glatta; bladskäft ovan med smala, uppstående kanter; buske klättrande. [...] Hemland: *Nordamerikas östra delar*.”

Experimentalfältet 1836: *Celastrus scandens L.* Exp. 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Celastrus scandens*. Kommentar (Exp. 1883-84, 1885-86): 10-14-40? f. ”vacker slingerväxt”. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 3-5-12 m. ”vacker slingrande rankväxt”.

Cephalanthus – bollbusksläktet

Cephalanthus occidentalis L. – bollbuske

C och Ö Nordamerika, Kalifornien - Nicaragua, Västindien. Såld från Experimentalfältet 1836. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Cephalanthus occidentalis L.* med synonymen *Cephalanthus oppositifolius M.* samt kommentaren:

”n. Am., 4-5 fot. Fordrar varmt, ej för tort läge och lös, god jord. Uthärdar under betäckning, men har dock icke någon synnerlig framgång vid Stockholm. Fortplantas genom afläggning, ehuru trögt, samt genom rotbitar.”²⁵⁶

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**C. occidentalis L.** Blommor i huvud; blomhuvuden klotformiga, ensamma eller i klaselika, toppställda knippen; blommor gulhvita, välluktande; krona smalt trattformig, 4-flikig; stift långt utskjutande; foder litet, 4-tandadt; frukt läderartadt, 2-4-fröigt fröhus; blad motsatta, stundom 3 i krans, kort skaftade, äggrundt elliptiska, helbräddade, glänsande glatta; grenar rödbruna. Hemland: *Nordamerika*.”²⁵⁷

Experimentalfältet 1836: *Cephalanthus occidentalis L.*

Cercis – judasträdssläktet

Cercis canadensis L. – amerikanskt judasträd

C och Ö USA - Mexiko. Arten såld från Experimentalfältets 1899-1900. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Cercis canadensis L.* med synonymen *Siliquastrum cordatum M.* och kommentaren: ”Kanada, Virginien, 20-30 f., med vackra purpurröda blommor om våren.”²⁵⁸ Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

²⁵⁵ Lindgren 1878 s. 43.

²⁵⁶ Ibid.

²⁵⁷ Svensson 1893 s. 529f.

²⁵⁸ Lindgren 1878 s. 44.

”**C. canadensis** L. Foder otydligt 5-tandadt; blad hjärtlika, platta, med grund ock bred inskärning vid basen. Hemland: *Östra delen af Nordamerika*.²⁵⁹

Experimentalfältet 1899-1900: *Cercis canadensis* judasträd. Kommentar: 16 m.

Chaenomeles – rosenkvittensläktet

Chaenomeles japonica (Thunb.) Spach – liten rosenkvitten

• ‘Maulei’

Japan. Arten såld från Experimentalfältet mellan 1873 och 1900, och från Vassbo trädskola mellan 1938 och 1946. Från Vassbo såldes också sorten ‘Maulei’ mellan 1938 och 1945. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Cydonia japonica* Pers. japansk qvitten med synonymerna *Pyrus japonica* Thunb. och *Chaenomeles japonica* Lindl. samt kommentaren:

”Japan, 2-4 fot, med stora skarlakansröda blr om våren . Är temligen ömtålig vid Stockholm. Fortpl. genom rotskott, förädling på hagtorn, sättqvistar af unga skott i kruka, samt genom rotbitar, hvilka säkrast läggas på drifbänk. Fordrar varmt, skyddat läge och täckning under vintern med mossa eller granris.²⁶⁰

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**C. japonica** PERS. *Japanskt Kvittenträd*. Blommor glatta, högröda till rödhvita; frukt rödgul, glatt; blad elliptiska, mot båda ändar tillspetsade, hvasst sågade, glatta; stipler stora, sågade, kvarsittande; yngre grenar ofta torniga. Hemland: *Japan*.”²⁶¹

”**‘maulei’**” – från Vassbo såldes 1839-1945 *Cydonia japonica Maulei*.²⁶² Med kommentaren ”Något lägre än föregående med stora, tegelröda blommor.” ‘Maulei’ verkar ses som en sort.

Experimentalfältet 1873-74: *Cydonia japonica* Pers. japansk qvitten. Exp. 1874-75: *Cydonia japonica*. Exp. 1883-84, 1885-86: *Cydonia japonica* japansk qvitten. Exp. 1894-95, 1899-1900: *Cydonia japonica*. Kommentar (Exp. 1873-74): 3-6 f. ”Japan. Har lysande röda blommor.” Kommentar (exp. 1874-75, 1883-84, 1885-86: 2-4 f. Kommentar (Exp. 1894-95, 1899-1900): 0,6-1 m. ”med stora, skarlakansröda blommor.” Vassbo 1938-1946: *Cydonia japonica*. Kommentar: ”1-1,5 [m]. Röda utmärkt vackra blommor i maj-juni.”

Vassbo 1938-1945: *Cydonia japonica Maulei*. Kommentar: Något lägre än föregående med stora, tegelröda blommor.”

Chamaecyparis – ädelcypress-släktet

Chamaecyparis lawsoniana (A. Murray bis) Parl. – ädelcypress

V USA. Arten såld från Experimentalfältet mellan 1873 och 1895. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Cupressus Lawsoniana* Murray., Lawsons cypress, och kommentaren:

”n. Kalifornien, 60-100 fot, högst praktfullt barrträd, erinrande om Thuja, men ojemförligt vackrare. Infördes först 1856 i Europa, men är redan temligen allmänt odladt. Har å Landtbruksakademiens experimentalfält fullkomligt uthärdadt vintrarne under loppet af mer än 10 år utan alla betäckning. Fordrar lös, bördig, ehuru icke starkt eller nyligen gödslad jord och bör i mell. Sverige, säkrast, erhålla ett varmt läge. Fortplantas lätt genom införskrifna frön och sättqvistar under glas.²⁶³

P. Svensson beskrev arten på följande sätt i *Flora över Sveriges kulturväxter* (1893):

²⁵⁹ Svensson 1893 s. 389.

²⁶⁰ Lindgren 1878 s. 52.

²⁶¹ Svensson 1893 s. 323.

²⁶² GRIN No. 10012, *Chaenomeles maulei*, 111128.

²⁶³ Lindgren 1878 s. 51f.

”**Cupressus Lawsoniana** MURR. *Lawsons Cypress*. Kottefjäll 6-8, hvarje med en bred tand på ryggen; barr trubbspetsade kantbarr trindryggade, sidobarr glandelfårade; smågrenar 2-sidigt riktade, nästan trinda. – *Chamaecyparis* Spach. [...] Hemland: *Kalifornien, Oregon*.²⁶⁴

Experimentalfältet 1873-74: *Cupressus Lawsoniana* Murr. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95: *Cupressus Lawsoniana*. Kommentar (Exp. 1873-74): 60-100 f. “Oregonområdet. Ett nytt praktfullt barrträd, liknande Thuja men vackrare. Uthärda här fullkomligt utan all vinterbetäckning.” Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 60-100 f. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95): 18-30 m.

***Chamaecyparis nootkatensis* (D. Don) Spach – nutkacypress**

Alaska - N Kalifornien. Arten såld från Experimentalfältet mellan 1873 och 1895. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Chamaecyparis nutkaënsis* Hort., nordisk cypress, med synonymerna *Chamaecyparis nutkatensis* Spach., *Cupressus Nootkatensis* Koch., *Cupressus nutkaënsis* Lamb., *Cupressus americana* Trautv., *Thuja excelsa* Bong. och *Thujopsis borealis* Fisch. samt kommentaren:

”nv. Am. (vid Nutkasundet och på ön Sitka), 80-100 f., utmärkt vacker barrväxt, som uthärdar fullkomligt å Landtbruksakademiens experimentalfält. Ett af de värdefullaste barrträd, som under senaste tiden införts; förtjenar allmän odling. Liknar Thuja, men är vackrare. Var.: *glauca, fol. var.*”²⁶⁵

P. Svensson beskrev arten på följande sätt i *Flora över Sveriges kulturväxter* (1893):

”**Cupressus nutkaënsis** LAMB. *Nutkacypress*. Kottefjäll 4-6, hvarje med en smal tand på ryggen; smågrenar 4-kantiga; sidobarr otydligt glandelfårade. – *Thujopsis borealis* Fisch. Hemland: *Nordvästa kusten af Nordamerika*.²⁶⁶

Experimentalfältet 1873-74: *Chamaecyparis nutkaënsis* Spach. (*Thujopsis borealis* Fisch.) Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95: *Chamaecyparis nutkaënsis* (*Thujopsis borealis*). Kommentar (Exp. 1873-74): 30-50? f. ”nordv. Am. vid Nutkasundet. Utmärkt praktfullt barrträd liknande Thuja. Uthärdar fullkomligt härstädes utan all vinterbetäckning. Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 30-50f. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95): 10-15? m.

***Chamaecyparis obtusa* (Sieb. & Zucc.) Endl. – japansk ädelcypress**

Japan. Arten listades i Experimentalfältets priskurant 1873-74 under namnet *Retinospora obtusa* Sieb. & Zucc.²⁶⁷ Namnet nämns däremot inte av Lindgren (1878). P. Svensson beskrev arten på följande sätt i *Flora över Sveriges kulturväxter* (1893):

”**Cupressus obtusa** S. & Z. *Solcypress*. Kottefjäll mest 8, hvarje med 2 breda, svagt framträdande upphöjningar; frön med 2 hartskanaler; smågrenar starkt hoptryckta, platta; sidobarr små, med en glandel nära spetsen; kantbarr havsst kölade, åtskilda genom en smal på grenarnes undersida i början silverhvit fåra. Hemland: *Japan (bildar skogar på Nippon)*.²⁶⁸

Experimentalfälte 1873-74: *Retinospora obtusa* Sieb. & Zucc. Kommentar (Exp. 1873-74): 6-10?f. ”Japan”.

***Chamaecyparis pisifera* (Sieb. & Zucc.) Endl. – ärtcypress**

- ‘Plumosa’
- ‘Squarosa’
- ‘Plumosa Aurea’
- ‘Plumosa Albopicta’

Japan. Själva arten listas inte i Experimentalfältets priskuranter, däremot flera sorter, samtliga under släktnamnet *Retinospora*. Mellan 1873 och 1900 såldes från Experimentalfältet sorterna

²⁶⁴ Svensson 1893 s. 18.

²⁶⁵ Lindgren 1878 s. 44.

²⁶⁶ Svensson 1893 s. 17.

²⁶⁷ Silba 1986: *Retinospora obtusa* Sieb. & Zucc. 1870

²⁶⁸ Svensson 1893 s. 18.

'Plumosa' och 'Squarrosa'. Mellan 1883 och 1900 tillkom dessutom 'Plumosa Aurea' och 'Plumosa Albopicta'. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Retinospora pisifera* Sieb. & Zucc. med kommentaren:

"Japan, hvarest den lär uppnå ända till 30 fots höjd, blir troligen betydligt lägre hos oss. Har uthärdat några vintrar å Experimentalfältet. Var.: *plumosa*, utmärkt vacker, synes vara den häridaste af alla *Retinospora*; *plumosa aurea*, gulaktig, vacker; *plumosa picta*, grön med hvitt, vacker. Dessa varieteter är ännu ej försökta på kalljord."²⁶⁹

P. Svensson beskrev arten på följande sätt i *Flora över Sveriges kulturväxter* (1893):

"**Cupressus pisifera** S. & Z. *Ártcypress*. Kottefjäll 8-10, hvarje på midten fördjupadt ock med en omärklig upphöjning i fördjupningen; frön med 2 hartskanaler, smågrenar starkt hoptryckta, platta; barr tillspetsade, sidobarr med en glandel på ryggen, kantbarr rundkölade ock med utstående spets; kantbarr på grenarnes undersida med 1, sidobarr med 2 silverhvita fläckar. Hemland: *Japan*."²⁷⁰

'**Plumosa**' såldes från Experimentalfältet mellan 1873 och 1900 under namnet *Retinospora plumosa*. Den är ett litet till medelstort koniskt träd eller en stor kompakt buske, och skall ha introducerats till Storbritannien 1861 från Japan av J. G. Veitch.²⁷¹

'**Squarrosa**' såldes från Experimentalfältet mellan 1873 och 1900 under namnen *Retinospora squarrosa* respektive *Retinospora plumosa squarrosa*. Den är ett litet till medelstort träd med brett koniskt växtsätt, introducerad 1861 från Japan till Storbritannien av J. G. Veitch.²⁷²

'**Plumosa Aurea**' såldes från Experimentalfältet mellan 1883 och under namnet *Retinospora aurea* respektive *Retinospora plumosa aurea*. Dess unga skott är gula, och den skall ha introducerats till Storbritannien 1861 av Robert Fortune.²⁷³

'**Plumosa Albopicta**' såldes från Experimentalfältet mellan 1883 och 1900 under namnet *Retinospora picta*, respektive *Retinospora plumosa picta*. Sorten ser ut som 'Plumosa' förutom att den är vitprickig. Den skall ha funnits i odling i Storbritannien 1855.²⁷⁴

Det var länge känt att de arter som fördes samman under *Retinospora* egentligen inte tillhörde ett eget släkte, men man gjorde det ändå för att underlätta hanteringen inte minst vid försäljning. I boken *Commercial Gardening, A Practical & Scientific Treatise For Market Gardeners* (1913) skrev man exempelvis om *Retinospora*:

"Although really forms of *Cupressus*, the *Retinosporas* are so distinct in appearance and habit that they are kept separate for business purposes. A great trade is done in varieties of the Japanese *C. obtusa*, some of the best-known forms being albo-picta, aurea, compacta, filicoides, gracilis aurea, lycopodioides, nana, and plumosa - names which convey an idea as to habit or appearance and colour. There are several forms of the feathery plumosa, such as albo-picta, argentea, aurea, etc. *P. pisifera* is another elegant variety of obtusa, more graceful and slender in appearance. There are many forms of it, including filifera (fig. 452), f. aurea, and squarrosa. The plant known as leptoclada is probably a form of *Cupressus thyoides* (*P. ericoides*), and has a nice pyramidal habit. Amongst other varieties of obtusa are Crippsi, a fine golden one, with dwarf and slender forms."

'**Plumosa**' – Experimentalfältet 1873-74: *Retinospora plumosa* hort. Exp. 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Retinospora plumosa*. Kommentar (Exp. 1873-74): "troligen varietet". Kommentar (Exp. 1889-90): "Utmärkt vackra barrväxter, som enligt flera års erfarenhet äro fullt härdiga" Kommentar (Exp. 1894-95): 0,5-1 m. Utmärkt vackra barrväxter, som enligt flera års erfarenhet temligen väl uthärda våra vintrar" Kommentar (Exp. 1894-95): 0,5-1 m. Utmärkt vackra barrväxter, som enligt flera års erfarenhet temligen väl uthärda våra vintrar"

'**Plumosa Aurea**' – Experimentalfältet 1883-84: *Retinospora aurea*. Exp. 1885-86, 1889-90, 1899-1900: *Retinospora plumosa aurea*. Kommentar (Exp. 1889-90): "Utmärkt vackra barrväxter, som enligt

²⁶⁹ Lindgren 1878 s. 85.

²⁷⁰ Svensson 1893 s. 18.

²⁷¹ Hillier 2002 s. 434.

²⁷² Ibid.

²⁷³ Ibid.

²⁷⁴ Hillier 2002 s. 434.

flera års erfarenhet äro fullt härdiga” Kommentar (Exp. 1894-95): 0,5-1 m. Utmärkt vackra barrväxter, som enligt flera års erfarenhet temligen väl uthärda våra vintrar”

'Plumosa Albopicta' – Experimentalfältet 1883-84: *Retinospora picta*. Exp. 1885-86, 1889-90: *Retinospora plumosa picta*. Kommentar (Exp. 1889-90): ”Utmärkt vackra barrväxter, som enligt flera års erfarenhet äro fullt härdiga”

'Squarrosa' – Experimentalfältet 1873-74: *Retinospora squarrosa* Sieb. & Zucc. Exp. 1883-84, 1885-86, 1889-90: *Retinospora squarrosa*. Exp. 1894-95, 1899-1900: *Retinospora plumosa squarrosa*. Kommentar (Exp. 1873-74): 5-6 f. ”Japan. R. ericoides och squarrosa uthärdade sista vintern utan betäckning.” Kommentar (Exp. 1889-90): ”Utmärkt vackra barrväxter, som enligt flera års erfarenhet äro fullt härdiga” Kommentar (Exp. 1894-95): 0,5-1 m. Utmärkt vackra barrväxter, som enligt flera års erfarenhet temligen väl uthärda våra vintrar” Kommentar (Exp. 1894-95): 0,5-1 m. Utmärkt vackra barrväxter, som enligt flera års erfarenhet temligen väl uthärda våra vintrar”

***Chamaecyparis thyoides* (L.) Britton & al. – tjuacypress**

• 'Ericoides'

Ö USA. Endast sorten 'Ericoides' erbjöds till försäljning i Experimentalfältets priskurant 1873-74 under namnet *Retinospora ericoides* Zucc.²⁷⁵ I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Retinospora ericoides* Zucc. med synonymerna *Chamaecyparis ericoides* Carr., *Widdringtonia ericoides* Knight, *Cupressus ericoides* hort. och *Thuja ericoides* hort. samt kommentaren:

”Japan, 4-6 fot, vacker buske. Har enligt några års erfarenhet visat sig kunna uthärda äfven vid Stockholm.”

'Ericoides' är en juvenil form av *C. thyoides* med kompakt, koniskt växsätt. Sorten kallas på engelska ”heath-leaved cypress” ljunbladig cypress. Dess speciella utseende beror på att dess barr förblir juvenila. Sorter av barrväxter med enbart juvenila barr är svårbestämda och har genom åren vållat stor förvirring när det gäller nomenklatur. Men genom att jämföra veden på cellnivå kan man, som de amerikanska forskarna R. B. Miller och F. G. Meyer visat, bestämma 'Ericoides' som en sort av arten *C. thyoides*.²⁷⁶ Denna art introducerades enligt J. C. Loudon (1838) till Europa 1736. Sorten 'Ericoides' har sannolikt framkommit som en sport, men var och när vet man inte. I vissa källor hävdas med hänvisning till Carrière 1867 att den framkom som en sport 1840 hos en fransk plantskola, men den växt Carrière talar om där är enligt Miller och Meyer med säkerhet en annan, troligen *C. pisifera* (Sieb. & Zucc.) Endl. 'Squarrosa', en välkänd juvenil sort med japanskt ursprung.²⁷⁷ Veitch påpekade redan 1881 att *Retinospora ericoides* inte var av japanskt ursprung.²⁷⁸

Experimentalfältet 1873-74: *Retinospora ericoides* Zucc. Kommentar (Exp. 1873-74): 6-10?f. ”Japan. R. ericoides och squarrosa uthärdade sista vintern utan betäckning.”

***Chamaecytisus* – huvudginstsläktet**

***Chamaecytisus austriacus* (L.) Link – balkanginst**

ÖC Europa – Kaukasus. Artens såld från Experimentalfältet 1873-74 under namnet *Cytisus austriacus* L. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Cytisus austriacus* L. med synonymerna *Cytisus canescens* Presl. och *Cytisus pallidus* Hort. samt kommentaren: ”Österrike, Kaukasus etc., 2 fot.”²⁷⁹ Artnamnet nämns inte av P. Svensson (1893).

Experimentalfältet 1873-74: *Cytisus austriacus* L. Kommentar (Exp. 1873-74): ”Österrike”

²⁷⁵ Miller & Meyer 1989 s. 63: *Retinospora ericoides* Zucc. ex Gordon, Pinet. Suppl. 91. 1858.

²⁷⁶ Ibid. s. 57ff.

²⁷⁷ Miller & Meyer 1989 s. 57ff.

²⁷⁸ Ibid. s. 58.

²⁷⁹ Lindgren 1878 s. 52.

***Chamaecytisus elongatus* (Waldst. & Kit.) Link. – vidjeginst**

NÖ Balkan. Sannolikt är det denna art som erbjöds till försäljning från Experimentalfältet mellan 1864 och 1874 under namnet *Cytisus elongatus*, och mellan 1874 och 1900 under namnet *Cytisus supinus elongatus*. Lindgren betraktade i *Handbok i Svenska trädgårdsskötseln* (1878) *C. elongatus* W. & K. som en typ av *Cytisus supinus* – under artnamnet skrev han endast ”se *supinus*”. P. Svensson såg den däremot som en art, men angav förvirrande nog *C. hirsutus* L. som en synonym. Svensson beskrev arten på följande sätt i *Flora över Sveriges kulturväxter* (1893):

”**C. elongatus** W. & K. *Sidblommig Bönbuske*. Blomflockar från grenarnes sidor, fåblommiga; blommor utan skärm vid basen; balja något krökt; småblad bredt elliptiska, under utstående håriga (huvudf.) – *C. hirsutus* L. Form: 1. f. *biflora* [...] – *C. biflorus* l’Her. Hemland: Södra ock mellersta Europa, Orienten, Sibirien.”²⁸⁰

Enligt Svensk kulturväxtdatabas (SKUD) är följande tre namn synonymer: *Chamaecytisus glaber* (L.f.) Rothm., *Cytisus elongatus* Waldst. & Kit. och *Cytisus glaber* L.f.

Experimentalfältet 1864: *Cytisus elongatus*. Exp. 1869-70, 1783-74: *Cytisus elongatus* Waldst. & Kit. Kommentar (Exp. 1869-70, 1873-74): 3-6 f. ”Ungern” och ”Alla här uppräknade cytisararter har gula bl. De blomma rikt, ha vackert löf och förtjena mycken uppmärksamhet, helst de trifvas på torra, magra, sandiga platser der föga annat kan växa.”

Experimentalfältet 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1899-1900: *Cytisus supinus elongatus*.

***Chamaecytisus hirsutus* (L.) Link – luddginst**

C och S Europa - N och C Turkiet. Arten såld från Experimentalfältets mellan 1869 och 1900 under namnet *Cytisus hirsutus*. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *C. hirsutus* L., med synonymerna *Cytisus triflorus* Lam., *Cytisus villosus* Presl., *Cytisus virgatus* Vest. och *Cytisus Lamarckii* Ten. samt kommentaren:

”m. och s. Eur., 2-3 fot, bekant, allmänt odlad, ytterst hårdig buske. Varieteter: *C. capitatus* JACQ. (anses ofta som en egen art); *Tommasinii*, VIS.; *ruthenicus*, HORT.; *ciliatus*, WAHLENB.; *ponticus*, GRIS.; *falcatus*, W. & K.; *serotinus*, KIT.; *prostratus*, SCOP.; *repens*, WOLFN.; *bisflorens*, HORT. Åtskilliga af dessa betraktas såsom egna arter; somliga af de anförda namnen torde vara synonymer.”²⁸¹

Enligt SKUD är följande tre namn synonymer till *Chamaecytisus hirsutus* (L.) Link: *Chamaecytisus triflorus* (Lam.) Skalická, *Cytisus hirsutus* L. och *Cytisus triflorus* Lam.

Experimentalfältet 1869-70, 1873-74: *Cytisus hirsutus* L. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Cytisus hirsutus*. Kommentar (Exp. 1869-70): 2-3 f. ”Ungern” och ”Alla här uppräknade cytisararter har gula bl. De blomma rikt, ha vackert löf och förtjena mycken uppmärksamhet, helst de trifvas på torra, magra, sandiga platser der föga annat kan växa.” Kommentar (Exp. 1869-70): 2-3 f. ”S. Eur.” och ”Alla här uppräknade cytisararter har gula bl. De blomma rikt, ha vackert löf och förtjena mycken uppmärksamhet, helst de trifvas på torra, magra, sandiga platser der föga annat kan växa.” Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 2-3 f. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 0,6-1 m.

***Chamaecytisus purpureus* (Scop.) Link – rosenginst**

S och SÖ Alperna, N Albanien, Slovenien. Arten erbjöds till försäljning i Experimentalfältets priskuranter mellan 1885 och 1900. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Cytisus purpureus* Scop., med synonymerna *Viborgia purpurea* Mch. och *Chamaecytisus purpureus* Lk. samt kommentaren:

²⁸⁰ Svensson 1893 s. 382.

²⁸¹ Lindgren 1878 s. 52.

”Österrike, n. Italien, helt låg, vacker buske med röda, utm. vackra blr. Fordrar torr, varm, skyddad växtplats. Var.: *fl. alb., atropurpureus, erectus, incarnatus major, albo-carneus, amsanticus, versicolor.*”²⁸²

P. Svensson beskrev arten 1893 på följande sätt i *Flora över Sveriges kulturväxter*):

”**C. purpureus** SCOP. *Rödblommig Bönbuske*. Foder rörformigt, glatt; småblad bredt elliptiska, mörkgröna, slutl. glatta; bladskaff breda ock bredt färade; grenar utbredda, trinda, rödbruna; buske låg. Hemland: *Alperna.*”²⁸³

Experimentalfältet 1885-86, 1889-90, 1899-1900: *Cytisus purpureus*. Kommentar (Exp. 1885-86): ½-1 f. ”Låg, vacker med röda blommor” Kommentar (Exp. 1889-90). 0,15-0,30 m. ”Låg, vacker, med röda blommor” Kommentar (Exp. 899-1900): 0,3 m. ”med röda, vackra blommor”.

***Chamaecytisus supinus* (L.) Link – huvudginst**

C, S och Ö Europa, N Turkiet. Arten såld från Experimentalfältet mellan 1869 och 1895 under namnet *Cytisus supinus*. Mellan 1864 och 1874 salufördes dessutom *Cytisus capitatus*, samt mellan 1874 och 1900 *Cytisus hirsutus capitatus*, vilket bör avse samma växt. Att man från Experimentalfältet sida betraktat *Cytisus supinus* och *Cytisus capitatus* som olika, med olika utseende, verkar dock klart, eftersom de säljs parallellt. Namnet *Cytisus supinus* nämns inte alls av P. Svensson (1893), men Lindgren, direktör för Experimentalfältet, beskrev arten i *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) under namnet *Cytisus supinus* Jacq., med synonymerna *Cytisus biflorus* l’Her., *Cytisus ruthenicus* Fisch., *Cytisus cinereus* Host., *Cytisus Ratisbonensis* Schaff. och *Chamaecytisus biflorus* Lk., samt kommentaren:

”s. och m. Eur., Sibirien etc., 2-3 fot, vacker, rikblommig, ytterst härdig art, som står *C. hirsutus*, synnerligast genom vissa former, temligen nära. Varieteter: *elongatus*, W. & L. (Ungern, 4-5 fot, anses n. allmänt som egen art), *canescens*, *polystachys*, *multiflorus*, *purpurascens* (med stora rödaktiga blr; praktfull).”²⁸⁴

Enligt SKUD är följande två namn synonymer till *Chamaecytisus supinus*: *Cytisus capitatus* Scop. och *Cytisus supinus* L. Även *Cytisus capitatus* Jacq. skall vara en äldre synonym för *Cytisus supinus* L.²⁸⁵ Lindgren (1878) betraktade däremot *Cytisus capitatus* som en typ av *C. hirsutus* – i *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) skrev under *C. capitatus* Jacq. endast ”se *hirsutus*”. P. Svensson beskrev däremot *C. capitatus* Jacq. som en egen art på följande sätt i *Flora över Sveriges kulturväxter* (1893):

”**C. capitatus** Jacq. *Toppblommig bönbuske*. Blomflockar i grenspetsarne, mångblommiga, ofta vid basen med slutl. utdragna, blombarande smågrenar; blommor med 3 skärm vid basen, af hvilka 2 trådsmla, det 3:e större, lansettlikt; balja rak; småblad smalt elliptiska, under tilltryckt håriga. – *C. supinus et austriacus* L. spl. Pl. ed. 2. Hemland: *Sydöstra Europa.*”²⁸⁶

Experimentalfältet 1869-70, 1873-74: *Cytisus supinus* L. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95: *Cytisus supinus*. Kommentar (1869-70, 1873-74): 2-3 f. ”Sibirien” och ”Alla här uppräknade cytisararter har gula blr. De blomma rikt, ha vackert löf och förtjena mycken uppmärksamhet, helst de trifvas på torra, magra, sandiga platser der föga annat kan växa.” Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 2-3 f. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95): 0,5-0,9 m.

Experimentalfältet 1864: *Cytisus capitatus*. Exp. 1869-70, 1873-74: *Cytisus capitatus* Jacq. Kommentar (Exp. 1869-70, 1873-74): 3-5 f. ”Österrike.” och ”Alla här uppräknade cytisararter har gula blr. De blomma rikt, ha vackert löf och förtjena mycken uppmärksamhet, helst de trifvas på torra, magra, sandiga platser der föga annat kan växa.”

Experimentalfältet 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Cytisus hirsutus capitatus*.

²⁸² Lindgren 1878 s. 53.

²⁸³ Svensson 1893 s. 381f.

²⁸⁴ Lindgren 1878 s. 53.

²⁸⁵ Tela Botanica, <http://www.tela-botanica.org/eflore/BDNFF/4.02/nn/78522/synonymie>, 111128.

²⁸⁶ Svensson 1893 s. 382.

Cladrastis – gulvedssläktet

Cladrastis kentukea (Dum.Cours.) Rudd– gulved

NC – Ö USA. Arten såld från Experimentalfältet mellan 1873 och 1900 under namnet *Virgilia lutea*. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Virgilia lutea* Mx. med synonymen *Cladrastis tinctoria* Raf. samt kommentaren:

”n. Am., 12-20 fot, vacker buske, erinrande om Robinia, men med mycket större blad. Har i unga ex. uthärdat flere vintrar obetäckt å Landtbr.-Akademiens Experimentalfält. Fordrar lös, varm jord och varmt läge. Fortplantas genom införskrifna frön.”²⁸⁷

Artnamnet *Cladrastis tinctoria* Raf. omnämns av SKUD (Svensk Kulturväxtdatabas) som en äldre synonym för *Cladrastis kentukea* (Dum.Cours.) Rudd. Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”V. lutea MCHX. Blommor i enkel, hängande klase, hvita; fruktämne ludet; småblad strödda, elliptiska, glatta. Hemland: *Mellan Mississippi-fl. ock Alleghany-bärgen.*”²⁸⁸

Experimentalfältet 1873-74: *Virgilia lutea* M x. Exp. 1874-75, 1899-1900: *Virgilia lutea*. Kommentar (Exp. 1873-74): 2-3 f. ”n. Am. Har uthärdat tre vintrar härstades utan betäckning.” Kommentar (Exp. 1874-75): 12-20 f. Kommentar (Exp. 1899-1900): 4-6 m.

Clematis – klematissläktet

Clematis (Sena Storblommiga Gruppen) – sen storblommig klematis

- ‘Jackmanii’ (jackmanklematis)
- ‘Ville de Lyon’)

Kulturursprung. Sorten ‘Jackmanii’ såld från Vassbo trädskola mellan 1935 och 1946 och sorten ‘Ville de Lyon’ såld från Vassbo mellan 1940 och 1946.

‘Jackmanii’ – är resultatet av en korsning mellan *Clematis languinosa* och *Clematis viticella* ‘Atrorubens’ gjord av George Jackman Jr. i Woking, England 1858. Den blommade första gången 1862 och introducerades i handeln första gången 1862.²⁸⁹ P. Svensson kommenterade i boken *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893) ”Jackmanni” i en fotnot under arten *C. patens*:

”Emellan dessa 2 arter [*C. languinosa* LINDL. och *C. patens* MORR. & DCNE.] ock stund. även den föregående gives det talrika, praktfulla, i kultur uppkomna bastardformer. En sådan är den bekanta *C. Jackmanni*, med mycket stora, purpurvioletta blomor.”²⁹⁰

‘Ville de Lyon’ – är resultatet av en korsning mellan sorten *Clematis* ‘Vivian Morel’ och *Clematis texensis* gjord av Francisque Morel i Frankrike, introducerad i handeln 1899.²⁹¹

‘Jackmanii’ – Vassbo 1935-1946: *Clematis Jackmanni*. Kommentar: Utmärkt praktfull med stora, mörkblå blommor.”

‘Ville de Lyon’ – Vassbo 1940-1946: *Clematis Ville de Lyon*. Kommentar: ”Rödblommande form av Jackmani.”

²⁸⁷ Lindgren 1878 s. 112.

²⁸⁸ Svensson 1893 s. 388.

²⁸⁹ *Clematis on the Web*, database entry 237: *Clematis* ‘Jackmanii’, 111128.

²⁹⁰ Svensson 1893 s. 211.

²⁹¹ *Clematis on the Web*, database entry 550: *Clematis* ‘Ville de Lyon’, 111128.

***Clematis alpina* (L.) Mill. – alpklematis**

C Europa. Såld från Experimentalfältet 1873-74 under namnet *Atragene alpina*²⁹² och från Vassbo trädskola 1946 under namnet *Clematis alpina*. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Atragene alpina* L. med synonymen *Clematis alpina* DC. samt kommentaren:

”Österrike, klänger 6-8 fot högt. Blr smutshvita eller violettblå. Trifves bäst i soligt läge; fortpl. genom frö eller afläggning.”²⁹³

P. Svensson placerar i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893) arten under släktnamnet *Atragene*, Alpranka, med följande beskrivning:

”**A. alpina** L. Blommor ensamma, toppställda, långskaftade, lutande; kronblad hvitgula, yttre spadlika, inre övergående i ståndare; foderblad korsställda, äggrundt elliptiska, hårbräddade, blå, sund. Hvita; karpeller glatta, tätt och huvudlikt gytrade, med långhårigt spröt; blad 2-3 ggr 3-fingrade; småblad af 1:a ordn. skaftade, af 2:a ordn. nästan oskaftade, spetsade, sågade; stjälk klättrande, nedtill buskartad. Hemland: *Alperna, Pyreneerna*.”

Experimentalfältet 1873-74: *Atragene alpina* L. alprefva. Kommentar (1873-74): ”Österrike etc., rankväxt som uppnår 10-15 f. En praktfull art med stora blå blommor”

Vassbo 1946: *Clematis alpina*. Kommentar: Översållad med blå blommor i juni. Ganska härdig.”

***Clematis flammula* L. – vippklematis**

S Europa – N Iran. Arten såld från Experimentalfältet mellan 1869 och 1886. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Clematis flammula* L. med synonymen *Clematis suaveolens* Salisb. samt kommentaren:

”s. Europa, 10-15 f., med hvita blr i juli och okt. Var.: *cæspitosa, fragrans, maritima, rotundifolia, rubella*. Förtjenar allmän odling.”²⁹⁴

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**C. Flammula** L. Hylleblad glatta, kanthåriga; blad mest dubbelt parbladiga, 3-4-pariga; småblad små, äggrunda, smalspetsade; stjälk strimmig. Hemland: *Medelhafsländerna*.”²⁹⁵

Experimentalfältet 1869-70: *Clematis flammula* L. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86: *Clematis flammula*. Kommentar (Exp. 1869-79): 10-15 f. ”s. Eur. hvita väll. blr” och ”Alla dessa clematisarter äro utmärkt vackra skönblommade rankväxter.” Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 10-15 f.

***Clematis grahamii* Benth.**

Namnet *Clematis grahami* hort. listades i Experimentalfältets priskurant 1869-70 med kommentaren: ”trol. varietet, vacker, röda blr”. Gissningsvis rör det sig om *Clematis grahamii* Benth. vilket enligt The Plant List skall vara ett accepterat artnamn²⁹⁶. Den nämns bara denna gång, och den saknas också i Lindgrens *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878). Namnet *Clematis grahamii* Benth. förekommer i *Plantas Hartwegianas imprimis Mexicanas...* 3, 1839.²⁹⁷ Det finns även ett herbarieexemplar under detta namn på Harvarduniversitetet, som skall vara insamlat av George J. Graham, juni 1828, i Mexico²⁹⁸.

Experimentalfältet 1869-70: *Clematis grahami* hort.

²⁹² GRIN, Nomen number: 5980, *Atragene alpina*, 111128.

²⁹³ Lindgren 1878 s. 37.

²⁹⁴ Lindgren 1878 s. 45.

²⁹⁵ Svensson 1893 s. 211.

²⁹⁶ The Plant List, <http://www.theplantlist.org/tpl/record/kew-2726080>, 111128.

²⁹⁷ IPNI, ID: 709736-1, 111128.

²⁹⁸ HUH http://kiki.huh.harvard.edu/databases/specimen_search.php?mode=details&id=61489, 111128.

***Clematis montana* DC. – bergklematis**

- **var. *rubens*** (Röd bergklematis)

Arten från Himalaya – Ö Kina, och var. *rubens* från C och S Kina. Arten såldes från Experimentalfältet 1899-1900 och var. *rubens* från Vassbo 1935-1942. Arten beskrevs i *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) av Lindgren, direktör för Experimentalfältet, under namnet *Clematis montana* Ham. med synonymen *Clematis anemonaeflora* Don. samt kommentaren:

”Himalaja, 15-20 f., med vackra hvita eller rödlätta blr. Har vid försök vid Stockholm icke öfverlevvat vintern på kalljord; uthärdar i Göteborg.”²⁹⁹

var. *rubens* – såld från Vassbo trädskola mellan 1935 till 1942. Den beskrevs första gången 1884 av Dr. Henry och introducerades till Europa från Kina 1901 av Ernest Wilson.³⁰⁰

Experimentalfältet 1899-1900: *Clematis montana*. Kommentar (Exp. 1899-1900): 6 m.

Vassbo 1935-1942: *Clematis montana rubens*. Kommentar: ”Rödblommade med något mindre blommor än föregående [’Jackmanii’].”

***Clematis virginiana* L. – virginsk skogsklematis**

C och Ö Nordamerika. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Clematis virginiana* L, med synonymerna *Clematis canadensis* Mill., *Clematis cordifolia* Mnch., *Clematis fragrans* Salisb. och *Clematis catesbuyana* Pursh. samt kommentaren:

”n. Am., 20-40 f., med talrika hvita blommor i juli, aug. En snabbväxande, utmärkt art.”³⁰¹

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**C. virginiana** L. Blommor i knippen i grenspetsarne ock öfre bladveckan, hvita; småblad hjärtligt äggrunda, några mindre ock elliptiskt äggrunda, alla fliktandade ock med uddspetsade fliktänder, glatta; rankväxt. Hemland: *Östra delen af Förenta staterna.*”

Experimentalfältet 1869-70: *Clematis virginiana* L. Exp. 1874-75, 1879-80: *Clematis virginiana*. Kommentar (1869-70): 20-30 f. ”n. Am. hvita väll. blr” och ”Alla dessa clematisarter äro utmärkt vackra skönblommade rankväxter.” Kommentar (1874-75, 1879-80): 20-40 f.

***Clematis vitalba* L. – skogsklematis**

Europa (utom N), Turkiet - N Iran och Afghanistan, Kaukasus, NV Afrika. Såld från Experimentalfältet mellan 1874 och 1900, och från Vassbo trädskola mellan 1914 och 1927. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Clematis vitalba* L. med synonymerna *Clematis sepium* Lam. och *Clematis dumosa* Salisb. samt kommentaren:

”m. Eur., 20-30 f., med talrika hvita blommor från juli till hösten. En utmärkt vacker och snabbväxande art, som förtjenar att allmänt planteras.”³⁰²

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**C. Vitalba** L. Hylleblad filtludna; blad mest enkelt parbladiga, mest 2-pariga; småblad täml. stora, hjärtligt till äggrundt triangulära, några stund. fliktandade; stjälk färad. Hemland: *Södra ock mellersta Europa, Orienten, norra Afrika.*”

Experimentalfältet 1874-75, 1879-80, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Clematis vitalba*. Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80): 20-30 f. Kommentar (Exp. 1889-90): 6-10 m. Kommentar (Exp. 1894-95, 1899-1900): 6-9 m.

²⁹⁹ Lindgren 1878 s. 45.

³⁰⁰ Clematis on the Web, database entry 318: *Clematis montana* var. *rubens*, 111128.

³⁰¹ Lindgren 1878 s. 45.

³⁰² Ibid.

Vassbo 1914, 1916: *Clematis vitalba* tysk sippranka. Vassbo 1920-1921, 1923-1927: *Clematis vitalba*. Kommentrar (1914): "Grenar 3-4 m. långa. Blommor talrika, hvita." Kommentrar (Vassbo 1916-1917, 1920-1921, 1923): "Clematis viticella och vitalba äro härdiga och lämpliga till beklädnad af verandor, bli 2,5-3 m.höga. Blommor tacksamt i augusti och september." Kommentrar (Vassbo 1921, 1923-1927): "3-6 [m]. Den förste med vita, den andre med blå blommor i aug-sept."

***Clematis viticella* L. – italiensk klematis**

- 'Flore Pleno'/'Mary Rose' (*pulchella/multiplex*)
- "flore coeruleo"
- "flore rubro"

S Europa, V Turkiet. Artnamnet listas i Experimentalfältets priskuranter mellan 1869 och 1875, och den såldes från Vassbo trädskola mellan 1914 och 1946. I Experimentalfältets priskurant listades 1869-70 också en fylldblommig sort under namnet "pulchella", sannolikt sorten 'Flore Pleno'/'Mary Rose' (se vidare nedan). Mellan 1879 och 1900 såldes från Experimentalfältet även en blåblommig typ under namnet "flore coeruleo" och en rödblommig under namnen "flore rubro" och "rubro". Arten beskrevs i *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) av Lindgren, direktör för Experimentalfältet, under namnet *Clematis viticella* L. med synonymerna *Clematis lugubris* Sal. och *Viticella deltoides* Mnch. samt kommentaren:

"s. Europa, 20-30 f. En utmärkt praktfull art med antingen rödvioletta eller blå blommor under en stor del av sommaren. Varieteter och hybrider: *pulchella*, *grandiflora*, *Chandlerii*, *fl. albo*, *fl. pallido*, *venosa*; alla dessa äro härdiga."³⁰³

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

"C. *Viticella* L. Blommor ensamma i grenspetsarne, långskaftade, täml. stora, blå, violetta till purpuröda, i början nästan klockformiga; ståndare hvitgula med breda, kanthåriga strängar; karpeller hoptryckta, håriga; hylleblad mot spetsen bredare, under upphöjdt 3-nerviga ock mot kanterna luddiga; blad 1-3-pariga, med uddblad; småblad lansettlikt äggrunda, uddspetsiga; skottens småblad hjärtlikt äggrunda, spetsade, inskurna; stjälek refflad, klättrande ock slingrande, äldre buskartad. Hemland: *Södra Europa, Orienten*."

'Flore Pleno'/'Mary Rose' (*pulchella, multiplex*) – Såld från Experimentalfältet 1869-70 under namnet "pulchella". Engelsmannen C. J. Loudon omtalade 1853 *Clematis viticella pulchella* Pers. som en synonym till *Clematis viticella multiplex* G. Don. Han beskrev den som en varietet med dubbla blå blommor, och: "This variety produces more robust, more extended, and fewer shoots, than the single-flowered blue or purple varieties."³⁰⁴ Sorten tros ha odlats redan under 1600-talet i Europa. Den återintroduerades på marknaden 1981 av Barry Fretwell under namnet 'Mary Rose'.³⁰⁵

"flore coeruleo" Sorten såld från Experimentalfältet mellan 1879 och 1900, med kommentaren att den har blå blommor. C.J. Loudon beskrev 1853 *Cleamatis viticella caerulea* som en varietet med blå blommor.³⁰⁶

"flore rubro" Sorten såld från Experimentalfältet mellan 1879 och 1900, med kommentaren att den har röda blommor. En *viticella rubra* finnas beskriven i litteraturen redan 1597³⁰⁷.

Experimentalfältet 1869-70: *Clematis viticella* L. Exp. 1874-75: *Clematis viticella*. Kommentrar (1869-70): 20-30 f. "Eur. Röda eller blå praktfulla blr." och "Alla dessa clematisarter äro utmärkt vackra skönblommande rankväxter." Kommentrar (Exp. 1874-75): 20-30 f.

Vassbo 1914, 1916-1917: *Clematis viticella* italiensk sippranka. Vassbo 1920-1921, 1923-1926, 1930, 1932-1946: *Clematis viticella*. I katalogerna 1930, 1932 och 1934 står i Vassbo katalog det svenska namnet skogsreva som en översättning av det latinska *Clematis*. Kommentrar (1914): "Något längre än föregående

³⁰³ Lindgren 1878 s. 45.

³⁰⁴ Loudon 1853 s. 12.

³⁰⁵ Clematis on the Web, database entry 576: *Clematis* Mary Rose/*viticella* 'Flore Pleno', 111128.

³⁰⁶ Loudon 1853 s. 12.

³⁰⁷ Clematis on the Web, database entry 2701: *Clematis* 'Rubra', 111128.

[d.v.s. *C. vitalba*]. Blommar synnerligen rikt till långt fram på hösten, bl. violetta.” Kommentar (Vassbo 1916-1917, 1920): ”*Clematis viticella* och *vitalba* äro härdiga och lämpliga till beklädnad af verandor, bli 2,5-3 m.höga. Blommar tacksamt i augusti och september.” Kommentar (Vassbo 1921, 1923-1927): ”3-6 [m]. Den förste med vita, den andre med blå blommor i aug-sept.”. Kommentar (Vassbo 1930, 1932-1934): ”2-6 [m]. med blå blommor på eftersommaren.” Kommentar (Vassbo 1935-1946): ”Har ännu mindre blommor än föregående arter [d.v.s. 'Jackmanii' & *C. montana* var. *rubens*] men är härdigare än dessa. Blå blommor.”

”**Flore Pleno**” – Experimentalfältet 1869-70: *Clematis viticella pulchella*. Kommentar (Exp. 1869-70): ”Alla dessa clematisarter äro utmärkt vackra skönblommande rankväxter.”

”**flor. coeruleo**” – Experimentalfältet 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Clematis viticella flor. coeruleo*. Kommentar (1879-80, 1883-84, 1885-86): 20-30 f. ”Med blå blommor” Kommentar (Exp. 1889-90): 6-10 m ”med blåa blommor”. Kommentar (Exp. 1894-95, 1899-1900): 6-10 m.

”**flor. rubro**” - Experimentalfältet 1879-80: *Clematis viticella flor. rubro*. Exp. 1883-84, 1885-86: *Clematis viticella rubro*. Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Clematis viticella flor. rubro*. Kommentar (1879-80): 20-30 f. ”med röda blr” Kommentar (1883-84, 1885-86): 20-30 f. ”med röda blommor” Kommentar (1889-90): ”med röda blommor”.

***Clematis patens* C.Morren & Decne. – praktklematis**

• ”*odoratissima*”

NÖ Asien, Japan. Arten såld från Experimentalfältet mellan 1874 och 1886. I Experimentalfältets priskurant 1869-70 listas även *Clematis odoratissima* hort. (se vidare nedan). I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Clematis patens* Morr. med synonymerna *Clematis caerulea* Lindl., *Clematis azaurea grandiflora* Hort., *Clematis caerulea grandiflora* Hort. samt kommentaren:

”Japan, 10-15 ? f., med ytterst praktfulla blå blr af 3-4 tums diameter. Uthärda väl utan betäckning å Experimentalfältet. Varieteter: *Amalia*, *amethystina fl. pl.*, *Anna*, *atropurpurea*, *candidissima fl. pl.*, *Helena*, *insignis*, *Louise*, *odorata fl. pl.*, *Reginae*, *Sophia fl. pl.*, *violacea*, hvilka alla äro ytterst praktfulla; tvivelaktigt är dock om alla varieterna uthärda våra vintrar på fritt land.”³⁰⁸

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**C. patens** MORR. & DCNE. Hylleblad mest 8, elliptiska, mörk blå (huvudf.), under hvitaktiga; blad 1-2-pariga, med uddblad; småblad äggrunda, spetsade. Kulturform: 1 f. *candidissima*. Blommor mer eller mindre fyllda, hvita. Hemland: Japan.”³⁰⁹

”***odoratissima***” – I Experimentalfältets priskurant 1869-70 listas även *Clematis odoratissima* hort. med kommentaren: ”varietet, starkväxande, hvita väll.[välluktande] blr [blommor].” Möjligen rör det sig om samma sort som nämns som en varietet av Lindgren i *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) under namnet *Clematis patens odorata fl. pl.*

Experimentalfältet 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86: *Clematis patens (azurea grandiflora)*. Exp. 1894-95: *Clematis patens*. Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 10-15 f. Kommentar (Exp. 1894-95): 3-5 m. ”storblommig, utm. vacker”

Experimentalfältet 1869-70: *Clematis odoratissima* hort. Kommentar (Exp. 1869-70): ”varietet, starkväxande, hvita väll. blr.”

***Clematis tangutica* (Maxim.) Korsh. – gullklematis**

Mongoliet, N och V Kina. Arten såld från Vassbo trädskola 1937-1945. Arten skall ha introducerats från Kina till Europa 1898.³¹⁰

Vassbo 1937-1945: *Clematis tangutica*. Kommentar: ”Härdig klängväxt med talrika gula blommor under större delen av sommaren.”

³⁰⁸ Lindgren 1878 s. 45.

³⁰⁹ Svensson 1893 s. 211.

³¹⁰ *Clematis on the Web*, database entry 513: *Clematis tangutica*, 090925.

Colubrina

Colubrina arborescens (Mill.) Sarg. – kaffecolubrina

Florida, Västindien, Mexiko - Panama. Arten erbjöds till försäljning i Experimentalfältets pris-kurant 1836 under namnet *Rhamnus colubrinus* L. vilket sannolikt avser denna art. Enligt *Elsevier's dictionary of trees* (2005) är *Rhamnus colubrinus* Jacq. en synonym för *Colubrina arborescens*³¹¹. Arten listas inte i av Lindgren i *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878).

Experimentalfältet 1836: *Rhamnus colubrinus* L.

Colutea – blåsårtsläktet

Colutea arborescens L. – blåsårt

C & S Europa, NV Afrika. Arten såld från Experimentalfältet mellan 1869 och 1900, samt från Vassbo trädskola mellan 1916 och 1920. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Colutea arborescens* L. med kommentaren:

”s. och m. Eur., 6-8 (12-15?) f., utm. vacker buske med gula blommor; juli-oktober.”³¹²

P. Svensson beskrev arten 1893 på följande sätt i *Flora över Sveriges kulturväxter*:

”**C. arborescens** L. Klase 3-6-blommig; blommor gula; segel vid basen med 2 åsar, omgifna af en röd, upptill hjärtlik rand; balja i spetsen slutet; de 3 längre fodertänderna syllika; småblad omvänt äggrundt elliptiska. Form. 1 f. *media*. Blommor orangefärgade; småblad omvänt hjärtlika. – *C. media* Willd. Hemland: *Södra Europa, går ett stycke in i Mellaneuropa.*”

Experimentalfältet 1869-70, 1873-74: *Colutea arborescens* L. blåsbuske. Exp. 1874-75, 1879-80: *Colutea arborescens*. Exp. 1883-84, 1885-86, 1889-90: *Colutea arborescens* blåsbuske. Exp. 1894-95, 1899-1900: *Colutea arborescens*. Kommentar (Exp. 1869-70): 3-6 f. “s. Eur. gula blr” Kommentar (Exp. 1873-74): 3-6 f. “södra och mell. Eur. gula blr” och “Vackra buskar, fordrar lätt torr jord” Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 6-8 f. Kommentar (Exp. 1889-90): 1,6-2 m. Kommentar (Exp. 1894-95, 1899-1900): 1-1,5 m.

Vassbo 1916-1917, 1919-1920: *Colutea arborescens* blåsbuske. Kommentar: 2-2,5 m.

Colutea orientalis Mill. – kopparblåsårt

Kaukasus – C Asien. Arten såld från Experimentalfältet mellan 1869 och 1890. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Colutea cruenta* Ait. och synonymerna *Colutea orientalis* Mill, *Colutea sanguinea* Pall. och *Colutea aperta* Mnch.³¹³ samt kommentaren:

”sydöstra Eur., Orienten, Tatariet, 4-6 f., utm. vacker buske, med röda eller brungula blommor, juli-okt.”³¹⁴

P. Svensson beskrev arten 1893 på följande sätt i *Flora över Sveriges kulturväxter*):

”**C. cruenta** AIT. Klase 2-4-blommig; blommor blodröda; segel vid basen med 2 knölar, i midten med en hjärtlik, gul fläck; balja i spetsen snart öppen; de 3 längre fodertänderna korta, triangulära; småblad omvänt äggrunda eller nästan cirkelrunda. – *C. orientalis* Mill. Hemland: *Sydöstra Europa, Orienten.*”³¹⁵

Experimentalfältet 1869-70: *Colutea cruenta* Willd. Exp. 1873-74: *Colutea cruenta* Ait. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90: *Colutea cruenta*. Kommentar (Exp. 1869-70): 3-6 f. “s. Eur. Gulröda blr” Kommentar (Exp. 1873-74): 3-6 f. “sydöstl. Eur. Gulröda blr” och “Vackra buskar, fordrar lätt torr jord” Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 4-6 f. Kommentar (Exp. 1889-90): 1-1,6 m.

³¹¹ Grandtner 2005 s. 240.

³¹² Lindgren 1878 s. 46.

³¹³ The Plant List, <http://www.theplantlist.org/tpl/record/ild-8752>, 111128.

³¹⁴ Lindgren 1878 s. 46.

³¹⁵ Svensson 1893 s. 374.

Cornus – kornellsläktet

Även erfarna taxonomer har problem med släktet *Cornus*, speciellt vissa grupper av arter som t.ex. *Cornus alba*-gruppen. Som författarna till boken *Dogwoods the Genus Cornus* (2005) uttrycker det:

”There are subtle differences in morphology, geography, and so forth, but the species are all quite similar. [...] *Cornus alba*, *C. stolonifera* and *C. sanguinea* are by far the most commonly planted species in this group and generally the species with the showiest bark, but the list is tremendous. Within the genus *Cornus*, this is by far the largest group in quantity of species and breadth of native range. They cover most of North America, Europe, northern and central Asia, North Africa, and even northern South America. [...] the taxonomy is, at best, a mess.”³¹⁶

I föreliggande studie är det inte primärt de vildväxande arternas taxonomi som är av intresse, utan i första hand att försöka tolka och sätta idag användbara namn på arter och sorter i gamla svenska priskuranter. Av praktiska skäl diskuteras därför *Cornus alba* L. rysk kornell och *Cornus sericea* L. videokornell under samma rubrik nedan, eftersom de historiskt ofta förts samman, och inte sällan har blandats ihop.

***Cornus alba* L. – rysk kornell & *Cornus sericea* L. – videokornell**

- ‘Variegata’
- “albomarginatis”
- ‘Spaethii’
- ‘Sibirica’
- ‘Sibirica Variegata’ (“sibirica fol. var. elegans”)

Cornus alba L. är en asiatisk art (NV Ryssland–Manchuriet, Korea), som har många likheter med den nordamerikanska art som idag kallas *Cornus sericea* L. Framförallt gäller detta underarten *Cornus sericea* ssp. *sericea*/*Cornus stolonifera* Mchx. Enligt boken *Dogwoods the Genus Cornus* (2005) skiljs *C. alba* (tatarian dogwood) från *C. stolonifera* (*Cornus sericea* L. ssp. *sericea*) genom olika växtsätt, och genom att *C. alba* inte sprider sig med rotskott lika våldsamt som *C. stolonifera* och därför inte bildar stora bestånd. Dessutom menar man att *C. alba* kan bli något högre och tenderar att ha ett mer upprätt växtsätt som ung även om äldre plantor tenderar att ha mer bågböjda grenar. *C. stolonifera* beskrivs som en buske med mjuka, böjda grenar.³¹⁷ Ytterligare en skillnad är att stenen i frukten hos *C. alba* är avlång och tillplattad i ändarna.³¹⁸ *Cornus stolonifera* (eng. red osier, red-stemmed dogwood, snakeroot) beskrivs som en lägre och bredare kusin till *C. alba*, som på grund av att den skjuter en stor mängd rotskott kan breda ut sig mycket:

”Think of *Cornus stolonifera* as a shorter, wider growing cousin of *C. alba*. [...] The suckering habit makes it a bit tough to use this dogwood in smaller scale landscapes. Winter stems are deep to bright red, occasionally yellow, and as with all its relatives, the stem color is best on young, vigorous plants”³¹⁹

Problemet, när det gäller tolkningen av vilka arter som faktiskt odlades, är att både den nordamerikanska och den asiatiska arten har kallats *Cornus alba*, och det händer att både Nordamerika och Asien samtidigt anges som ursprungsplatser i äldre litteratur. Så gör till exempel J. C. Loudon när han 1853 beskrev ”C. ALBA L. The white-fruited Dogwood”:

“Branches recurved. Branchlets glabrous. Leaves ovate, acute, pubescent, hoary beneath. Corymbs depressed. Branches of a fine red colour. Fruit white, or bluish white [...] A large shrub. Siberia, at the rivers Oby and Irtysh, among bushes, &c. ; North America, from Virginia to Canada, on the

³¹⁶ Cappiello & Shadow 2005 s. 47f.

³¹⁷ Ibid s. 49.

³¹⁸ Ibid. s. 50.

³¹⁹ Ibid. s. 70.

banks of rivers and lakes ; and also in North California. Height 4 ft. to 10 ft. Introduced in 1741. Flowers white ; May to July. Fruit white or bluish white ; ripe in September. Decaying leaves red or reddish yellow. Naked young wood intensely red or coral colour. [...] *C. a. 3 sibirica* Lodd. Cat., ed. 1836, has the shoots of a fine orange red, covered with a delicate bloom. It makes a splendid appearance in the winter season.”³²⁰

Lindgren, direktör för Experimentalfältet, skiljer däremot i *Handbok i svenska trädgårdsskötsel* (1878) mellan *C. alba* L. vilket han anger som en synonym till *C. sibirica* Lodd. (se nedan) och *C. alba* Wangenh. som han beskriver som synonymt med *C. stolonifera* Mx. Lindgren beskrev 1878 de två arterna på följande sätt:

”*C. alba*, WANGENH: (*C. stolonifera*, Mx.), Kanada, 8-10 f., med lysande röda grenar, hvita blommor och hvita bär. En bland de bästa och vackraste buskar för parker. Varietet: *fol. varieg.*, med vitbrokiga löf, utmärkt vacker. (*Cornus alba*, L., se *C. sibirica*.)”³²¹

”*C. sibirica*, LODD. (*C. tatarica*, MILL.; *C. alba*, L., *C. purpurea*, TAUSCH.), Sibirien, n. Kina, 6-8 f., med lysande röda grenar och vitblå bär. En utmärkt praktfull, ytterst hårdig buske. Har de mest lysande grenar af alla i hela släktet.”³²²

P. Svensson anger i *Flora över Sveriges Kulturväxter* (1893) endast Nordamerika som ursprungsplats för *C. alba*, samtidigt som han beskriver *C. sibirica* som en egen art från Sibirien:

”**C. alba** L. (ex parte) *Trädgårds-kornell*. Frukt först röd, slutl. hvit; blad större, nästan släta; grenar blodröda; högre buske [...] Detta är den hos oss vanligast förekommande arten, också en af de skönaste parkbuskar, som finnas. Bladen angripas icke af insekter, äro gröna ock vackra på senhösten, då andra buskar ock träd hava sina bortfallna eller förstörda. – Förekommer även förvildad i gamla trädgårdar [...] Varietet: 1. v. *variegata*. Blad vitbrokiga. *C. stolonifera* Mchx är ett misslyckadt namn. Hemland: *Nordamerikas östra delar, kalifornien (på flod- och sjöstränder)*.”³²³

”**C. sibirica** Lodd. *Korall-kornell*. Frukt först gulhvīt, slutl. ljusblå; blad mindre, något skrynkliga; grenar korallröda; lägre buske. – 6. Hemland: *Sibirien, Nordkina* – Odlas nästan lika allmänt som föreg. [*C. alba* L.]”³²⁴

När det gäller de studerade priskuranterna ser det ut på följande sätt: I Experimentalfältets priskuranter återfinns artnamnet *Cornus alba* mellan 1864 och 1900. I årgångarna 1869-70 och 1873-74 används auktorsbeteckning *Cornus alba* L. I priskuranten 1869-70 skriver man också att vissa arter, t.ex. *alba* och *sibirica*, har en lysande röd färg på sina skott, och 1873-74 anges ursprungsland för *C. alba* som Kanada och Sibirien. I priskuranterna från Vassbo listas artnamnet *Cornus alba*, utan auktorsbeteckning, mellan 1895 och 1900. Mellan 1900 och 1913 används också samtidigt det svenska namnet videokornell. Under 1920-talet åtföljs artnamnet av kommentaren: ”Vacker, hårdig buske med lysande röda grenar och vita blommor i juni.”

”**fol. varieg.**” – Både Experimentalfältet och Vassbo listar en vitbrokig sort under namnet *Cornus alba fol. varieg. (foliis variegatis)* – Experimentalfältet mellan 1874 och 1900 och Vassbo trädskola mellan 1900 och 1946.

”**fol. albomarginatis**” – Från Vassbo såldes 1916 en sort med vitkantade blad under namnet *Cornus alba foliis albomarginatis*.

’**Spaethii**’ – från Vassbo såldes 1940-1946 den gulbrokiga sorten ’Spaethii’.

’**Sibirica**’ – Sorten *Cornus alba* ’Sibirica’ betraktades förr oftast som en art. I Experimentalfältets priskuranter återfinns artnamnet *Cornus sibirica* mellan 1864 och 1900. I priskuranterna 1869-70 och 1873-74 används auktorsbeteckning hort. och 1869-70 noterar man som nämnt att vissa arter, t.ex. *alba* och *sibirica*, har en lysande röd färg på sina skott. I priskuranterna 1869-70, 1873-74 anges ursprungslandet för *C. sibirica* som Sibirien. I priskuranterna från vassbo listas

³²⁰ Loudon 1853 s. 503.

³²¹ Lindgren 1878 s. 46.

³²² Ibid. s. 47.

³²³ Svensson 1893 s. 262.

³²⁴ Ibid. s. 263.

1895-1946 *Cornus sibirica*, utan auktorsbeteckning. Under 1910-talet åtföljs namnet av kommentaren: ”lysande röda grenar, hvita blommor och ljusblå bär” och under 1920-talet: ”Grenarna ha högröd färg, mycket härdig, värdefull för Norrland”.

’**Sibirica Variegata**’ – Av Vassbo listades även en brokbladig sort mellan 1906 och 1912 under namnet *Cornus sibirica fol. var. elegans*. Sannolikt avses sorten ’Sibirica Variegata’.

Experimentalfältet 1864: *Cornus alba*. Exp. 1869-70, 1873-74: *Cornus alba* L. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Cornus alba*. Kommentrar (1869-70): 8-10 f. ”Kanada, Sibirien. Dessa cornusarter äro utmärkt vackra buskväxter, med vackert löfverk och hvita blommor samt hvita eller blåaktiga frukter, hvarjemte en del arter (t.ex. alba och sibirica) ha en lysande röd färg på sina skott.” Kommentrar (1873-74): 8-10 f. ”Kanada, Sibirien.” (Även listad under rubriken Häckplantor 1873-74). Kommentrar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 8-10 f. Kommentrar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 2-3 m.

Vassbo 1895: *Cornus alba*. Vassbo 1900-1903, 1906, 1909-1913: *Cornus alba* videokornell. Vassbo 1921, 1923-1927, 1930, 1932-1946: *Cornus alba*. Kommentrar (Vassbo 1921, 1923-1927): ”2-3 [m]. Vacker, härdig buske med lysande röda grenar och vita blommor i juni.” Kommentrar (Vassbo 1930, 1932-1946): ”Vacker, härdig buske med vita blommor i juni.”

’**alba fol. varieg.**’ – Experimentalfältet 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Cornus alba fol. varieg.* Kommentrar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900): ”med vitbrokiga, praktfulla löf.”

Vassbo 1900, 1906, 1909-1913: *Cornus alba fol. varieg.* Vassbo 1914-1917, 1919: *Cornus alba foliis variegatis*. Vassbo 1920: *Cornus alba fol. variegatis*. Vassbo 1921: *Cornus alba fol. varieg.* Vassbo 1923-1927: *Cornus alba fol. varieg.* Vassbo 1930, 1932-1946: *Cornus alba foliis variegatis*. Kommentrar (Vassbo 1900, 1906, 1909-1913): ”med vitbrokiga vackra löf”. Kommentrar (Vassbo 1914-1917, 1919): ”med vitbrokiga löf.” Kommentrar (Vassbo 1920): ”med vitbrokiga löv”. Kommentrar (Vassbo 1921): ”vitbrokiga blad”. Kommentrar (Vassbo 1923-1927): ”vitbrokiga blad.” Kommentrar (1930, 1932-1946): ”lika som föregående med vitbrokiga blad.”

’**alba fol. albomarginatis**’ – Vassbo 1916: *Cornus alba foliis albomarginatis*. Kommentrar (1916): ”stamformig.”

’**Spaethii**’ – Vassbo 1940-1946: *Cornus alba Spaethi*. Kommentrar (1940-1946): ”1-2 [m]. har vackra gulbrokiga blad.”

’**Sibirica**’ – Experimentalfältet 1864: *Cornus sibirica*. Exp. 1869-70, 1873-74: *Cornus sibirica* hort. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1894-95, 1899-1900: *Cornus sibirica*. Kommentrar (Exp. 1869-70): 6-8 f. ”Sibirien. Dessa cornusarter äro utmärkt vackra buskväxter, med vackert löfverk och hvita blommor samt hvita eller blåaktiga frukter, hvarjemte en del arter (t.ex. alba och sibirica) ha en lysande röd färg på sina skott. Kommentrar (Exp. 1873-74): 6-8 f. ”Sibirien”. Kommentrar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 6-8 f. Kommentrar (Exp. 1894-95, 1899-1900): 2-2,5 m.

Vassbo 1895, 1900-1903, 1906, 1909-1917, 1919-1921, 1923-1927, 1930, 1932-1946: *Cornus sibirica*. Kommentrar (Vassbo 1914-1917, 1919-1920): ”2-3 m. Med lysande röda grenar, hvita blommor och ljusblå bär.” Kommentrar (Vassbo 1921, 1923-1927): ”2-3 m. Grenarna ha högröd färg, mycket härdig, värdefull för Norrland” Kommentrar (Vassbo 1930, 1932-1946): ”2-3 m. Har lysande röda grenar, vita blommor och ljusblå bär”.

’**Sibirica Variegata**’ – Vassbo 1906, 1909-1912: *Cornus sibirica fol. var. elegans*.

***Cornus alternifolia* L.f. – kranskornell**

NC och Ö Nordamerika. Arten såld från Experimentalfältet 1869-70. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *C. alternifolia* L.: ”Kanada, 20-30 fot hög, uppnår troligen icke denna höjd hos oss.”³²⁵ P. Svensson beskriver den på följande sätt i *Flora över Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**C. alternifolia** L. fil. Frukt prickig, först röd, slutl. svartblå; blad stora, långskaftade, under blåaktigt grågröna ock småludna; bladskaft glatta, ovan rundade; årsgrenar glatta; fjorårsgrenar mörkröda, prickiga – 7 – Hemland: *Nordamerikas östra delar*.”³²⁶

³²⁵ Lindgren 1878 s. 76.

³²⁶ Svensson 1893 s. 263.

J. C. Loudon beskrev 1853 ”C. ALTERNIFOLIA L. The alternate-leaved Dogwood”:

“Leaves alternate, ovate, acute, hoary beneath. Corymbs depressed, spreading. Branches warted. Pomes purple, globose, about the size of a grain of pepper. Leaves on long petioles. Branches green or reddish brown. [...] smooth deciduous shrub or low tree. North America, from Canada to Carolina, in shady woods on river banks. Height 15 ft. to 20 ft. Introduced in 1769. Flowers white; May to July. Fruit purple; ripe in October. Decaying leaves reddish yellow. Naked young wood greenish or reddish brown. This species is easily known from every other, even at a distance, by the horizontal umbelliferous character assumed by the branches, which are also dichotomous, with clusters of leaves at the joints; and the general colour is that of a lively green. The leaves are generally alternate, but not unfrequently opposite”³²⁷

Experimentalfältet 1869-70: *Cornus alternifolia* L. Kommentar (1869-70): 8-12 f. ”n. Am. Dessa cornusarter äro utmärkt vackra buskväxter, med vackert löfverk och hvita blommor samt hvita eller blåaktiga frukter, hvarjemte en del arter (t.ex. alba och sibirica) ha en lysande röd färg på sina skott.”

***Cornus amomum* Mill.**

NC och Ö Nordamerika. Arten såld från Experimentalfältet 1869-70 under namnet *Cornus sericea* L’Her. och mellan 1879 och 1900 under namnet *Cornus amomum*. Att döma av de synonymmer och beskrivningar som ges av Loudon (1953), Lindgren (1878) och Svensson (1893) är det *C. amomum* Mill. som avses när det äldre namnet *Cornus sericea* L’Her. används.

I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten *Cornus Amomum* Mill. med synonymerna *Cornus sericea* L., *Cornus caerulea* Lam, *Cornus rubiginosa* Ehrh., *Cornus cyanocarpos* Mneh och *Cornus languinosa* Mx. samt kommentaren: ”n. Am., 6-10 f., med ljusblå frukter.”³²⁸ P. Svensson beskriver den under namnet *Cornus sericea* L. med synonymen *Cornus Amomum* Mill. på följande sätt i *Flora över Sveriges Kulturväxter* (1893):

”C. sericea L. Silkes-kornell. Frukt ljusblå; blad ljusgröna, under först vitt, slutl. rostbrunt småhåriga; grenar utstående. – 7-8. – *C. Amomum* Mill. Hemland: *Hela Nordamerika*.”³²⁹

C. J. Loudon (1953) skrev följande om C. (A.) SERICEA L’Hérit. The silky Dogwood:

“Synonymes. *C. languinosa* Michx. *Fl. Bor. Amer.* 1. p. 92; *C. alba* Walt. *Fl. Car.* 88, but not of Lin. ; *C. caerulea* Lam. *Dict.* 2 pl. 116 ; *C. Amomum Du Roi Harbk.* 1. P. 165 ; *C. rubiniosa* Ehrh. *Beitr.* 4. P. 15 ; *C. ferruginea* Hort. *Par.* ; *C. candidissima* Mill. ; *C. cyanocarpos* Moench, but not of Gmel. [...] Branches spreading. Branchlets woolly. Leaves ovate, acuminate, clothed with rusty pubescence beneath. Corymbs depressed, woolly. Pomes bright blue. Nut compressed.[...] A large shrub. Canada to Carolina, in swampy woods and on riverbanks. Height 5 ft. to 8 ft. Introduced in 1693. Flowers white; June and July. Fruit bright blue; ripe in October. Decaying leaves rusty brown. Naked young wood brown and green.”³³⁰

Även enligt *Dogwoods the genus Cornus* (2005) är *Cornus amomum* en egen art med det engelska namnet silky dogwood. Den blommar något tidigare än *Cornus alba* och *Cornus stolonifera*, och växer vild längs östkusten i USA från New York till Georgia, och västerut till Kentucky och Tennessee.³³¹

Experimentalfältet 1869-70: *Cornus sericea* L’Her. Kommentar (1869-70): 4-8 f. ”n. Am. Dessa cornusarter äro utmärkt vackra buskväxter, med vackert löfverk och hvita blommor samt hvita eller blåaktiga frukter, hvarjemte en del arter (t.ex. alba och sibirica) ha en lysande röd färg på sina skott.”

Experimentalfältet 1879-80, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Cornus amomum*. Kommentar (Exp. 1879-80): 6-10 f. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 2-3 m.

³²⁷ Loudon 1853 s. 501f.

³²⁸ Lindgren 1878 s. 47.

³²⁹ Svensson 1893 s. 263.

³³⁰ Loudon 1853 s. 505.

³³¹ Cappiello & Shadow 2005 s. 57f.

***Cornus asperifolia* Michx.**

Nordamerika. *Cornus asperifolia* listas i Experimentalfältets priskuranter mellan 1869 och 1900. Enligt författarna till boken *Dogwoods the genus Cornus* (2005) är *Cornus asperifolia*, med det engelska namnet Rough leaf dogwood, lik arten *Cornus amomum*, men med vissa skillnader:

”more pubescence on stems, leaves, buds, and so forth. The leaf is more uniformly ovate and lacks the acuminate apex. Stems retain some of the purplish red a season or two longer than on *C. amomum*. White pith in the stems and fruit tends to be whiter than the typical blue of *C. amomum*. The range of *C. asperifolia* tends to overlap that of *C. amomum* but extends farther north south and west. The species is typically found in the eastern and central United States.”³³²

I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten *Cornus asperifolia* Mx.: ”n. Am., 6-10? f. Är något lik föregående [*C. Amomum* Mill.]”³³³ Lindgren noterade alltså också likheten med *C. amomum*.

Experimentalfältet 1869-70: *Cornus asperifolia* hort. Exp. 1873-74: *Cornus asperifolia* Mchx. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Cornus asperifolia*. Kommentar (Exp. 1869-70): 6-8 f.? ”möjligen en varietet. Dessa cornusarter äro utmärkt vackra buskväxter, med vackert löfverk och hvita blommor samt hvita eller blåaktiga frukter, hvarjemte en del arter (t.ex. alba och sibirica) ha en lysande röd färg på sina skott.” Kommentar (Exp. 1873-74): 5-8 f. ”n. Am.” Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 6-10 f. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 2-3 m.

***Cornus florida* L. – blomsterkornell**

Mexiko och Texas - SÖ Kanada och Florida. Sald från Experimentalfältet 1873-74. P. Svensson beskriver arten i *Flora över Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**C. florida** L. *Blomster-kornell*. Blommor utslående samtidigt med bladen; frukt mindre, oätbar; svepeblad mycket längre än flocken, hvita; blad större, under blekgröna ock glanslösa, i nervvinklarna icke luddiga. T. *Blumen-hartrigel*; eng. *Flowering Dogwood*. Hemland: *Nordamerikas östra delar*.”³³⁴

Experimentalfältet 1873-74: *Cornus florida* L. Kommentar (1873-74): 6-10 f. ”n. Am.”

***Cornus foemina* Mill.**

Nordamerika. Arten såld från Experimentalfältet mellan 1873 och 1900 bland annat under namnen *Cornus stricta* Lam.³³⁵ och *Cornus femina* (*stricta*, *fastigiata*). I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten *Cornus femina* Mx. med synonymerna *Cornus stricta* L’Her, *Cornus cyanocarpos* Gm., *Cornus fastigiata* Mx. och *Cornus striata* DC. och kommentaren:

”n. Am., 8-10 f., med röda grenar och blå frukter, öm. De buskar, som gå i handeln under de namn som tillhöra denna art, anses af Koch vara andra.”³³⁶

Cornus foemina Mill. med det engelska namnet Stiff dogwood³³⁷, betraktas i boken *Dogwoods the Genus Cornus* (2005) som idag inkluderad i *Cornus racemosa* av de flesta taxonomer, och, författarna skriver de vidare: ”may be the lineage of some of the more treelike forms.”³³⁸ USDA (United States Department of Agriculture) listar den dock fortfarande som en egen art, vildväxande i sydvästra USA, vilket stämmer med Lindgrens kommentar om den som ”öm” och från Nordamerika.³³⁹

³³² Cappiello & Shadow 2005 s. 58.

³³³ Lindgren 1878 s. 47.

³³⁴ Svensson 1893 s. 262.

³³⁵ GRIN, Nomen number: 318354, *Cornus stricta* Lam., 111128.

³³⁶ Lindgren 1878 s. 47.

³³⁷ USDA Plants profile for *Cornus foemina*, 111128.

³³⁸ Cappiello & Shadow 2005 s. 62.

³³⁹ USDA Plants profile for *Cornus foemina*, 090825.

Experimentalfältet 1873-74: *Cornus stricta*. Exp. 1869-70: *Cornus stricta* Lam. Exp. 1873-74: *Cornus sibirica stricta* Lam. Exp.: 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Cornus femina (stricta, fastigiata)*. Kommentarer (Exp. 1869-80, 1873-74): 8-10 f. ”n. Am. Dessa cornusarter äro utmärkt vackra buskväxter, med vackert löfverk och hvita blommor samt hvita eller blåaktiga etc. frukter, hvarjemte en del arter (t.ex. alba och sibirica) ha en lysande röd färg på sina skott.” Kommentarer (Exp. 1879-80, 1883-84, 1885-86): 8-10 f. Kommentarer (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 2-3 m.

***Cornus racemosa* Lam.**

Nordamerika. Arten såld från Experimentalfältet mellan 1869 och 1900 under *Cornus paniculata* l’Her. (*fastigiata* hort., *candidissima* M.). respektive *Cornus candidissima (paniculata)*. Enligt *Elsevier’s dictionary of trees* (2005) är *Cornus paniculata* l’Her. en äldre synonym för *Cornus racemosa* Lam.³⁴⁰ I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Cornus candidissima* Mill. med synonymerna *Cornus paniculata* l’Her., *Cornus racemosa* Lam., *Cornus albida* Ehrh. och *Cornus citrifolia* Desf. och kommentaren: ”Kanada, 4-6 f., med hvita frukter”³⁴¹ *Cornus racemosa*, med det engelska namnet Gray dogwood, omnämns i boken *Dogwoods the Genus Cornus* (2005) som en anspråkslös art som växer vild från östra Kanada till Georgias östkust och västerut till Nebraska.³⁴²

Experimentalfältet 1869-70, 1873-74: *Cornus paniculata* l’Her (*fastigiata* hort., *candidissima* M.). Experimentalfältet 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Cornus candidissima (paniculata)*. Kommentarer (Exp. 1869-70): 6-10 f. ”n. Am. Dessa cornusarter äro utmärkt vackra buskväxter, med vackert löfverk och hvita blommor samt hvita eller blåaktiga frukter, hvarjemte en del arter (t.ex. alba och sibirica) ha en lysande röd färg på sina skott.” Kommentarer (Exp. 1873-74): 6-10 f. ”n. Am.” Kommentarer (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 4-6 f. Kommentarer (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 1- 1,6 m.

***Cornus rugosa* Lam.**

NV Nordamerika. Arten såld från Experimentalfältet mellan 1864 och 1900, under namnen *Cornus verrucosa* och *Cornus circinata* l’Her. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Cornus circinata* l’Her. med synonymerna *Cornus verrucosa* hort., *Cornus rugosa* Lam. och *Cornus tomentulosa* Mx. samt med kommentaren: ”Kanada, 3-4 f., med vårtiga grenar och blå frukter.”³⁴³

Cornus rugosa Lam. med det engelska namnen Round leaved dogwood, Rough leaved dogwood, beskrivs i boken *Dogwoods the Genus Cornus* (2005): ”Young stems are green, changing to purple, with a distinctly rough or warty surface.”³⁴⁴ Arten är vildväxande i nordvästra Nordamerika.³⁴⁵

Experimentalfältet 1864: *Cornus verrucosa*. Exp. 1869-70, 1873-74: *Cornus circinata* l’Her. (*verrucosa* hort.). Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Cornus circinata (verrucosa)*. Kommentarer (Exp. 1869-70): 6-10 f. ”n. Am. Dessa cornusarter äro utmärkt vackra buskväxter, med vackert löfverk och hvita blommor samt hvita eller blåaktiga frukter, hvarjemte en del arter (t.ex. alba och sibirica) ha en lysande röd färg på sina skott.” Kommentarer (Exp. 1873-74): 6-10 f. ”n. Am.” Kommentarer (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 3-4 f. Kommentarer (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 0,6-1 m.

***Cornus sanguinea* L. – skogskornell**

- ”fol. var.”/”fol.varieg.”
- ssp. *australis*

³⁴⁰ Grandtner 2005 s. 262.

³⁴¹ Lindgren 1878 s. 47.

³⁴² Cappiello & Shadow 2005 s. 62.

³⁴³ Lindgren 1878 s. 47.

³⁴⁴ Cappiello & Shadow 2005 s. 66.

³⁴⁵ USDA Plants profile for *Cornus rugosa* , 090825.

Europa (Sverige), Turkiet - C Asien. Arten såld från Vassbo trädskola mellan 1903 och 1927 och från Experimentalfältet mellan 1864 och 1900. Experimentalfältet sålde även en brokbladig sort under namnet "*fol.var./fol.varieg.*" 1864 och 1873-74, samt underarten ssp. *australis* mellan 1879 och 1900. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Cornus sanguinea* L. "svensk kornel" med kommentaren:

"Sverige, 6-10 f., med svartblå frukter. En utmärkt vacker, tätbladig buske. Var.; fol. var., med vitbrokiga blad, vacker."³⁴⁶

J. C. Loudon skrev 1853 om "C. SANGUINEA L. The blood-red-leaved, or common, Dogwood":

"One of the commonest shrubs in old shrubberies ; and easily known from all the other kinds of Cornus by the abundance of its dark purple fruit, and the intensely dark red or its leaves before they drop off in autumn."³⁴⁷

"*fol. var./fol. varieg.*" – En brokbladig sort såldes under dessa namn från Experimentalfältet 1864 och 1873-74. Den nämndes också som varieteten "*fol. var.*" av Lindgren (1878) med kommentaren: "med vitbrokiga blad, vacker" (se ovan). Loudon (1853) nämnde en "*foliis variegates* Lodd. Cat." som har blad varierade i vitt och gult, ibland även strimmor av rött.³⁴⁸

ssp. *australis* – *Cornus sanguinea* L. ssp. *australis* (C.A.Mey.) Jáv. Såldes från Experimentalfältet mellan 1879 och 1900. Detta är enligt databasen *GRIN Taxonomy for Plants* en underart av *C. sanguinea*, vildväxande i västra Asien, Kaukasusområdet samt mellan, östra och södra Europa, som förr kallats bl.a. *Cornus australis* C.A. Mey.³⁴⁹

Experimentalfältet 1864: *Cornus sanguinea*. Exp. 1869-70, 1873-74: *Cornus sanguinea* L. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Cornus sanguinea*. Kommentar (Exp. 1869-70): 6-10 f. "Sverige. Dessa cornusarter äro utmärkt vackra buskväxter, med vackert löfverk och hvita blommor samt hvita eller blåaktiga frukter, hvarjemte en del arter (t.ex. alba och sibirica) ha en lysande röd färg på sina skott" Kommentar (Exp. 1873-74): 6-10 f. "Sverige". Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80): 6-10 f. Kommentar (Exp. 1883-84, 1885-86): 6-10 fot. Även listad under rubriken Häckplantor dessa år med kommentaren: "Bildar vackra, höga prydnadshäckar." Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 2-3 m.

Vassbo 1903: *Cornus sanguinea*. Vassbo 1906, 1909-1913: *Cornus sanguinea* svensk kornell. Vassbo 1914-1917: *Cornus sanguinea*. 1919: *Cornus sanguinea* kornell. Vassbo 1921, 1923-1927: *Cornus sanguinea*. Kommentar (1914-1917, 1919-1920): "2-3 [m] med röda grenar, hvita blommor och svarta bär."

"*fol.var./fol.varieg.*" – Experimentalfältet 1864: *Cornus sanguinea fol. var.* Exp. 1873-74: *Cornus sanguinea fol. varieg.* Kommentar (Exp. 1873-74): "Med vitkantade blad. Ny utmärkt vacker varietet."

ssp. *australis* – Experimentalfältet 1869-70, 1873-74: *Cornus australis* Mayer. Exp. 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Cornus sanguinea australis*.

***Cornus sericea* L. – videkornell**

Se vidare under rubriken *Cornus alba* ovan.

***Cornus mas* L. – körsbärskornell**

• 'Variegata'

C & SÖ Europa - Kaukasus. Arten såld från Experimentalfältet mellan 1873 och 1900 och från Vassbo mellan 1935 och 1946. 1873-74 listade Experimentalfältet även en vitbrokig sort under namnet "*fol. varieg.*" vilket gissningsvis motsvarar sorten 'Variegata'. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Cornus mascula* Dur. kornellkörs, med synonymen *C. mas* L. och kommentaren:

³⁴⁶ Lindgren 1878 s. 47.

³⁴⁷ Loudon 1853 s. 502.

³⁴⁸ Ibid.

³⁴⁹ GRIN, Nomen number: 11543, *Cornus australis* C.A. Mey., 111128

”m. och s. Eur., 10-15 f. med gula blommor på bar qvist i april och korallröda eller svartröda ätliga frukter. Uthärdar väl å Experimentalfältet.”³⁵⁰

’Variegata’ – I Experimentalfältets priskurant 1873-74 listades ”*fol. varieg.*” vilket bör motsvara sorten ’Variegata’ som ska ha varit odlad i Storbritannien 1838³⁵¹. Lindgren nämnde 1878 ytterligare två variegerade sorter, vilka han kommenterade som ”vackra”, en med vit och gul variegering *fol. albo et aureo var.* och en med vit och gul punktering *fol. albo et aureo punct.*³⁵²

Experimentalfältet 1873-74: *Cornus mascula* R.&S. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1899-1900: *Cornus mascula* kornellkörs. Kommentar (Exp. 1873-74): 10-15 f. ”m. Eur.” Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 10-15 f. Kommentar (Exp. 1889-90, 1899-1900): 3-4 m.

Vassbo 1935-1946: *Cornus mas.* Kommentar (1935-1946): ”1-2 [m]. Blommar på bar kvist med gula blommor och har röda bär på hösten.”

’Variegata’ – Experimentalf.1873-74: *Cornus mascula fol. varieg.* Kommentar: ”med hvitbrokiga blad”

Corylus – hasselsläktet

Corylus americana Walter – amerikansk hassel

SC och SÖ Kanada, NC och Ö USA. Arten såld från Experimentalfältets mellan 1879 och 1895. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Corylus americana* Walt. med kommentaren: ”n. Am., 6-8 fot. Nötterna värdelösa.”³⁵³

Experimentalfältet 1879-80, 1883-84, 1894-95: *Corylus americana.* Kommentar (Exp. 1879-80, 1883-84): 3-5 f. Kommentar (Exp. 1894-95): 2-2,5 m. ”Vackrare än vanlig hassel”

Corylus avellana L. – hassel

- **’Atropurpurea’** (blodhassel)
- **’Laciniata’** (flikhassel)
- **’Pendula’**
- **’Quercifolia’**

Europa (Sverige), Turkiet - NV Iran, Kaukasus. Arten såld från Experimentalfältet mellan 1869 och 1900, även listad under rubriken häckplantor. Arten också såld från Vassbo trädskola 1940-1946. Experimentalfältet sålde även ’Atropurpurea’ mellan 1869 och 1900, ’Laciniata’ mellan 1874 och 1900, ’Pendula’ 1894-95 och ’Quercifolia’ mellan 1889 och 1900. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Corylus avellana* L. med kommentaren: ”Sverige, 10-15 fot, bekant. Varieteter: *atropurpurea* (blodhassel), *laciniata*, *quercifolia* m.fl.”³⁵⁴

’Atropurpurea’ – blodhassel, såld från Experimentalfältet mellan 1869 och 1900. I priskuranten 1883-84 kommenterad: ”m. rödbruna löf”.

’Laciniata’ – flikhassel, såld från Experimentalfältet mellan 1874 och 1900, bland annat med kommentaren: ”Bladen vackert flikiga”. Både denna och ’Quercifolia’ skall enligt *Hillier Manual of Trees & Shrubs* (2002) vara synonymer för ’Heterophylla’ som beskrivs: ”Leaves smaller and deeply lobed”³⁵⁵ men detta verkar osäkert eftersom både ’Laciniata’ och ’Quercifolia’ såldes parallellt från Experimentalfältet.

’Pendula’ – sorten såld från Experimentalfältet 1894-95 Den beskrivs i *Hillier Manual* (2002) som ”A form with weeping branches” och skall ha odlats i Storbritannien 1867.³⁵⁶

³⁵⁰ Lindgren 1878 s. 47.

³⁵¹ Hillier 2002 s. 76.

³⁵² Lindgren 1878 s. 47.

³⁵³ Lindgren 1878 s. 47.

³⁵⁴ Ibid.

³⁵⁵ Hillier 2002 s. 80.

³⁵⁶ Ibid.

'**Quercifolia**' – sorten såld från Experimentalfältet mellan 1889 och 1900. Både denna och 'Laciniata' skall enligt *Hillier Manual of Trees & Shrubs* (2002) vara synonymer för 'Heterophylla'³⁵⁷ men detta verkar osäkert eftersom både 'Laciniata' och 'Quercifolia' såldes parallellt från Experimentalfältet.

Experimentalfältet 1869-70, 1873-74: *Corylus avellana* L. hassel. Experimentalfältet 1874-75: *Corylus avellana* hassel. Experimentalfältet 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Corylus avellana*. Kommentar (Exp. 1869-70): 10-15 f. "Sverige". Kommentar (Exp. 1873-74): 10-15 f. "Sverige", även listad under Häckplantor med pris angivet för partier om 100 st. Kommentar (Exp. 1874-75): 10-15 f. Kommentar 1879-80: 10-15 f. Pris anges för en planta och 100 st. Även listad under häckplantor: äldre buskar i partier om 100 st och 3-års plantor i partier om 100 st. Kommentar (Exp. 1883-84, 1885-86): 10-15 f. "Se vidare häckplantor" Under Häckplantor: större buskar pr 100 st och pr st, kraftiga plantor pr 100 st. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 3-5 m. Buskar pr 100 st och pr st. Under häckplantor: buskar pr 100 st och pr st, häckplantor pr 100 st.

Vassbo 1940-1946: *Corylus avellana* vanlig hassel.

'**Atropurpurea**' – Experimentalfältet 1869-70: *Corylus avellana atropurpurea (tubulosa* Willd.) blodhassel. Experimentalfältet 1873-74, 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Corylus avellana atropurpurea* blodhassel. Kommentar (Exp. 1883-84): "m. rödbruna löf".

'**Laciniata**' – Experimentalfältet 1874-75, 1879-80, 1883-84: *Corylus avellana laciniata*. Exp. 1889-90: *Corylus avellana laciniata* flikbladig hassel. Exp. 1894-95, 1899-1900: *Corylus avellana laciniata*. Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84): "bladen vackert flikiga". Kommentar (Exp. 1894-95, 1899-1900): "flikbladig".

'**Pendula**' – Experimentalfältet 1894-95: *Corylus avellana pendula*.

'**Quercifolia**' – Experimentalfältet 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Corylus avellana quercifolia*.

Cotinus – perukbusksläktet

Cotinus coggygria Scop. – perukbuske

S och Ö Europa - Himalaya och Kina. Arten såld från Experimentalfältets 1836 samt mellan 1894 och 1900 under namnet *Rhus cotinus*.³⁵⁸ I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Rhus cotinus* L. med kommentaren:

"s. Eur., 6-10 fot, vid Stockholm 2-3 fot. Vacker, men affryser årligen å Landtbr.-Akademiens Experimentalfält och håller sig därför låg."³⁵⁹

Experimentalfältet 1836: *Rhus cotinus* L. Experimentalfältet 1894-95, 1899-1900: *Rhus cotinus*. Kommentar (Exp. 1894-95, 1899-1900): 2-3 m.

Cotoneaster – oxbärssläktet

Cotoneaster acuminatus Lindl.

Kina, Bhutan, Indien (Himalaya), Nepal, Pakistan.³⁶⁰ Arten såld från Vassbo trädskola mellan 1916 och 1920. Den beskrivs av P. Svensson i *Flora över Sveriges Kulturväxter* (1893):

"**C. acuminata** LINDL. Frukt röd; fruktkärnor 2, upptill fränstående; blad rombiska, spetsade, med udd i sptesen, under rostfärgadt gleshåriga; bladskäft ock årgrenar tätt ock tilltryckt borsthåriga. Hemland: *Himalaya*."

C. J. Loudon (1953) skrev om C. ACUMINATA Lindl. The acuminated-leaved Cotoneaster:

"*Identification*. Lindl. in Lin. Soc. Trans., 13. p. 101; Dec. Prod., 2. p. 632; Don's Mill., 2. p. 603. *Synonyme* Mespilus acuminata Lodd. Bot. Cab. t. 919. [...] A sub-evergreen shrub or low tree. Nepal. Height 10 ft. To 15 ft. Introduced in 1820. Flowers white; April and May. Fruit scarlet; ripe in

³⁵⁷ Hillier 2002 s. 80

³⁵⁸ Aldén & Ryman 2009 s. 422.

³⁵⁹ Lindgren 1878 s. 87.

³⁶⁰ GRIN, Nomen number: 11700, *Cotoneaster acuminatus*, 111128.

September, and remaining on the plants all the winter. A vigorous-growing, fastigiate, leathery-leaved shrub, or very handsome sub-evergreen low tree; very distinct, and a most desirable species.”³⁶¹

Vassbo 1916-1917, 1919-1920: *Cotoneaster aquinata*. Kommentar: ”Låga buskar med mörkgröna läderartade blad, fälla löfven sent.”

***Cotoneaster adpressus* Bois – mattoxbär**

C Kina. Arten såld från Vassbo trädskola mellan 1940 och 1945 under namndet *Cotoneaster adpressa*. Den skall ha introducerats till Europa 1896.³⁶²

Vassbo 1940-1946: *Cotoneaster adpressa*. Kommentar: ”Krypande buske med bågformiga grenar, glänsande blad och röda bär. Lämplig i stenpartier.”

***Cotoneaster borealis* Petz. & G. Kirchn.**

I Experimentalfältets priskuranter listas mellan 1879 och 1884 *Cotoneaster borealis* och mellan 1885 och 1900 *Cotoneaster vulgaris borealis*. Detta namn har varit svårt att återfinna någon annan stans, men GBIF³⁶³ omtalar *Cotoneaster borealis* Petz- & G.Kirchn. som accepterat namn.

Experimentalfältet 1879-80, 1883-84: *Cotoneaster borealis*. Exp. 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Cotoneaster vulgaris borealis*.

***Cotoneaster bullatus* Bois – rynkoxbär**

C Kina. Arten såld från Vassbo trädskola mellan 1938 och 1941 under namnet *Cotoneaster bullata*. Introducerats till Europa 1898 från Kina.³⁶⁴

Vassbo 1938-1941: *Cotoneaster bullata*. Kommentar: ”Vacker buske med glänsande blad och röda frukter.”

***Cotoneaster dielsianus* Pritz. – rosenoxbär**

C Kina. Arten såld från Vassbo trädskola mellan 1938 och 1941 under namnet *Cotoneaster applanata*. Enligt *The Hillier Manual of Trees & Shrubs* (2002) är *C. applanatus* en synonym för *C. dielsianus*, introducerad till Europa 1900 av Ernest Wilson.³⁶⁵ Svensk Kulturväxtdatabas (SKUD) nämner inte *C. applanatus* eller *C. applanata*, däremot *C. dielsianus* E. Pritz.

Vassbo 1938-1941: *Cotoneaster applanata*. Kommentar: ”Har långa, hängande grenar, vilka på hösten äro besatt med scharlakansröda frukter”.

***Cotoneaster divaricatus* Rehder & E.H. Wilson – spärroxbär**

C Kina. Arten såld från Vassbo trädskola mellan 1942 och 1946 under namnet *Cotoneaster divaricata*. Introducerad till Europa 1904 av Ernest Wilson.³⁶⁶

Vassbo 1942-1946: *Cotoneaster divaricata*. Kommentar: ”Glänsande gröna blad, vilka på hösten få en vacker höstfärg. Röda frukter.”

***Cotoneaster horizontalis* Decne. – lingonoxbär**

C Kina. Arten såld från Vassbo trädskola mellan 1940 och 1946 under namnet *Cotoneaster horizontalis*. Introducerad ca 1870 av Père David.³⁶⁷

Vassbo 1940-1946: *Cotoneaster horizontalis*. Kommentar: ”Buske med helt krypande grenar, runda, vackert höstfärgade blad och korallröda bär.”

³⁶¹ Loudon 1853 s. 409.

³⁶² Hillier 2002 s.82

³⁶³ Global Biodiversity Information Network: <http://data.gbif.org/species/3025761/>, 111128.

³⁶⁴ Hillier 2002 s. 82.

³⁶⁵ Ibid.

³⁶⁶ Ibid.

³⁶⁷ Ibid. s. 84.

***Cotoneaster integerrimus* Medik. – oxbär**

N Europa (Sverige). Arten såld från Experimentalfältet 1836 under namnet *Mespilus cotoneaster* L. och mellan 1869 och 1900 under namnet *Cotoneaster vulgaris*. Den såldes även från Vassbo trädskola mellan 1900 och 1946 under namnet *Cotoneaster vulgaris*. I Experimentalfältets priskurant 1873-74 fanns kommentaren: ”*Cotoneaster nigra* och *vulgaris* äro såsom stamexemplar utmärkt vackra”, och 1874-75 kommenterades den ”Ympad på teml. höga stammar”. P. Svensson beskrev arten i *Flora över Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**C. vulgaris** Lindl. Blomknippen 1-3-blommiga; frukt mörkröd, stund. gul; blommor kort skaftade; foderflikar i kanten gleshåriga. – *C. integerrima* Med.; *Mespilus Coton.* L. Hemland: *Europa, Orienten.*”³⁶⁸

I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskeiv Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Cotoneaster vulgaris* Lindl. med synonymerna *Mespilus cotoneaster* L. och *Cotoneaster integerrima* Med. samt kommentaren:

”Sverige, 3-6 f., utm. vacker buske med vackert löfverk och skarlakansröda frukter. *C. nigra* och *vulgaris* förekomma ej sällan i trädskolorna under namn af *Cotoneaster affinis*. Varieteter: *leucocarpa* med hivtaktiga och *lutea* med gula frukter.”³⁶⁹

C. J. Loudon (1953) skrev följande om *C. VULGARIS* Lindl. The common *Cotoneaster*:

”*Identification.* Lindl. In Lin. Soc. Trans., 13 p. 101.; Dec. Prod., 2. P. 632; Don’s Mill., 2. P. 603. [...] A deciduous shrub. Europe and Siberia, on the sunny parts of subalpine hills. Height 2 ft. to 3 ft. in a wild state; in cultivation 4 ft. to 5 ft. Cultivated in 1656. Flowers white, slightly tinged with pink; April and May. Fruit red or black; ripe in July and August.”³⁷⁰

Experimentalfältet 1836: *Mespilus cotoneaster* L. Exp. 1869-70: *Cotoneaster vulgaris* Lindl. oxbär. Exp. 1873-74: *Cotoneaster vulgaris* Lindl. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Cotoneaster vulgaris*. Kommentar (Exp. 1869-70): 3-6 f. ”Sverige”. Kommentar (Exp. 1873-74): 3-6 f. ”Sverige. *Cotoneaster nigra* och *vulgaris* äro såsom stamexemplar utmärkt vackra”. Kommentar (Exp. 1874-75): 3-6 f. ”Ympad på teml. höga stammar”. Kommentar (Exp. 1879-80, 1883-84, 1885-86): 3-6 f. Kommentar (Exp. 1889-90): 1-2 m. Kom. (Exp. 1894-95, 1899-1900): 1-2 m. Pris anges för 1 och 10 st.

Vassbo 1900-1903, 1906, 1909-1913: *Cotoneaster vulgaris* dvergmispel. Vassbo 1916-1917, 1919-1920: *Cotoneaster vulgaris*. Vassbo 1921, 1923-1927, 1930, 1932-1946: *Cotoneaster integerrima*. Kommentar (1916-1917, 1919-1920): ”Låga buskar med mörkgröna läderartade blad, fälla löfven sent.” Kommentar (1921, 1923-1927): ”En god stenpartiväxt med grågröna blad och röda frukter.” Kommentar (1930, 1932-1946): ”Yvig buske med grågröna blad. På eftersommaren är hela busken översållad med röda bär”.

***Cotoneaster lucidus* Schltl. – häckoxbär**

Bajkal-området, Mongoliet. Såld från Vassbo trädskola 1935-1946 under namnet *Cotoneaster acutifolia* med kommentaren: ”Har rödlätta blommor och svarta frukter i bladvecken.” Namnet *C. acutifolia* har inte hittats i annan litteratur. Enligt SKUD skall *C. acutifolius* hort. vara synonymt med *C. lucidus* Schltl. häckoxbär. *C. lucidus* Schltl. skall ha rosa och vita blommor och svart frukt.³⁷¹ GRIN nämner *C. acutifolius* Turcz. med synonymen *C. acutifolius* Lindl. Ex Ledeb. [= *C. acutifolus* var. *lucidus* (Schltl.) L.T. Lu]³⁷² *C. acutifolius* Turcz. skall dock ha stora klarröda frukter³⁷³. Enligt GRIN Taxonomy skall namnet *C. lucidus* Schltl. betraktas som en äldre synonym för *C. acutifolius* Turcz. var. *lucidus* (Schltl.) L.T. Lu.³⁷⁴

³⁶⁸ Svensson 1893 s. 327.

³⁶⁹ Lindgren 1878 s. 48.

³⁷⁰ Loudon 1853 s. 406.

³⁷¹ Hillier 2002 s. 85.

³⁷² GRIN, Nomen number: 11701, *Cotoneaster acutifolius* Turcz., 111128.

³⁷³ Hillier 2002 s. 82.

³⁷⁴ GRIN, Nomen number: 11759, *Cotoneaster lucidus* Schltl., 111128.

P. Svensson beskrev arten *C. lucida* i *Flora över Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**C. lucida** SCHLDL. Blomknippen mera 2-sidigt riktade; foderflikar i kanten ulliga; blomskåft gleshåriga; blad större, ovan glänsande, under gulgröna. Hemland: *Asiatiska Ryssland*.”³⁷⁵

Vassbo 1935-1946: *Cotoneaster acutifolia*. Kommentar: ”Har rödlätta blommor och svarta frukter i bladvecken.”

***Cotoneaster multiflorus* Bunge. – flockoxbär**

Kazachstan. Arten såld från Vassbo trädskola mellan 1935 och 1939. Den skall ha introducerats till Europa 1837.³⁷⁶ P. Svensson beskriver i *Flora över Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**C. multiflora** BGE. Blomknippen mera allsidigt riktade; foderflikar i kanten gleshåriga; blomskåft glatta; blad små, ovan nästan glanslösa, under grågröna. Hemland: *Kaukasien, södra Sibirien*.”³⁷⁷

Vassbo 1935-1939: *Cotoneaster multiflora*. Kommentar: ”Vacker rikblommig buske med massor av röda frukter på hösten.”

***Cotoneaster nanshan* Mottet – klippoxbär**

C Kina. Arten såld från Vassbo trädskola mellan 1940 och 1946 under namnet *Cotoneaster praecox*, enligt SKUD synonym för *C. nanshan*. Den skall ha introducerats till Europa 1905.³⁷⁸

Vassbo 1940-1946: *Cotoneaster praecox*. Kommentar: ”Liknar adpressa men har kraftigare växt och större bär.”

***Cotoneaster niger* (Wahlb.) Fr. – svartoxbär**

Arten såld från Experimentalfältet mellan 1869 och 1900 under namnet *Cotoneaster nigra*. Den beskrivs i *Den virtuella floran* under namnet *C. niger* (Wahlb.) Fr. som en art vilken förekommer sällsynt från Skåne till Uppland på klippor och bergbranter.³⁷⁹ I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *C. nigra* Wahlb. med synonymen *C. melanocarpa* Blytt. samt kommentaren: ”Sverige, 3-6 f., utm. vacker buske med svarta frukter.”³⁸⁰ P. Svensson beskriver den på följande sätt i *Flora över Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**C. nigra** WAHLB: Blomknippen 3-7-blommiga; frukt svart; blommor långt skaftade; foderflikar glatta. Hemland: *Norra delarne af Europa ock Asien*.”³⁸¹

Experimentalfältet 1869-70, 1873-74: *Cotoneaster nigra* Wahlb. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1899-1900: *Cotoneaster nigra*. Kommentar (Exp. 1869-70): 3-6 f. ”Sverige. Gå ofta i handeln under namn af *C. affinis*”. Kommentar (Exp. 1873-74): 3-6 f. ”Sverige. Stamexemplar.” Kommentar (Exp. 1874-75): 3-6 f. ”Ympad på teml. Höga stammar” Kommentar (Exp. 1879-80, 1883-84, 1885-86): 3-6 f. Kommentar (Exp. 1889-90): 1-2 m. Kommentar (Exp. 1899-1900): 1 m.

***Cotoneaster rotundifolius* Wall. ex Lindl.**

Himalaya, Kina, Indien, Nepal, Bhutan³⁸². Namnet *Cotoneaster rotundifolia* (*buxifolia*) listas i Experimentalfältets priskuranter mellan 1894 och 1900. Den beskrivs samtidigt som låg, krypande och ständigt grön. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, arten *Cotoneaster rotundifolia* Wall. med synonymerna *Cotoneaster microphylla* Uva ursi Lindl, *Cotoneaster microphylla* Hort., *Cotoneaster buxifolia* Hort. samt kommentaren:

³⁷⁵ Svensson 1893 s. 327.

³⁷⁶ Hillier 2002 s. 85.

³⁷⁷ Svensson 1893 s. 327.

³⁷⁸ Hillier 2002 s. 85.

³⁷⁹ Den virtuella floran, *Cotoneaster niger* (Wahlb.) Fr., 090926.

³⁸⁰ Lindgren 1878 s. 48.

³⁸¹ Svensson 1893 s. 327.

³⁸² GRIN, Nomen No. 11797, *Cotoneaster rotundifolius*, 090925.

”Himalaja, låg, krypande, ständigt grön buske med små blad och röda frukter. Uthärdar fullkomligt å Lantbruksakad. Experimentfält; odlas ej sällan i äfven i kruka, antager då ett upprätt växtsätt och uppnår ett par fots höjd; vacker.”³⁸³

Den art som avses bör alltså vara *Cotoneaster rotundifolia* Wall. ex Lindl. och inte *Cotoneaster rotundifolius* Lindl. rundbladigt oxbär. C. J. Loudon (1953) skrev följande om C. ROTUNDIFOLIA Wall. The round-leaved Cotoneaster:

“*Identification.* Wall. Cat.; Lindl. Bot. Reg., 1229. *Synonymes.* C. microphylla β Uva-ursi Lindl. Bot. Reg. t. 1187.; C. Uva-ursi Hort.; the bearberry-leaved Nepal Cotoneaster. [...] An evergreen shrub. Nepal, on mountains. Height 3 ft. to 4 ft. Introduced in 1825. Flowers white, with the backs of the petals often pinkish; April and May. Fruit bright scarlet; ripe in August, and remaining on all the winter. A most desirable shrub for a small garden, for clothing a naked wall, covering rockwork, or grafting standard high, so as to form a pendent evergreen tree.”³⁸⁴

Experimentalfältet 1894-95, 1899-1900: *Cotoneaster rotundifolia (buxifolia)*. Kommentar: låg, krypande, ständigt grön.

***Cotoneaster simonsii* Baker – indiskt oxbär**

Ö Himalaya - NÖ Indien. Såld från Experimentalfältet mellan 1873 och 1880. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *C. Simonsii* Hort. och kommentaren:

”fördmodas av Koch växa vild på Himalaja, 1-2? f., ny, ständigt grön, vacker buske, som visat sig uthärda temligen väl å Exp.-fältet.”³⁸⁵

Experimentalfältet 1873-74: *Cotoneaster Simonsii* hort. Exp. 1874-75, 1879-80: *Cotoneaster Simonsii*. Kommentar (Exp. 1873-74): 2-3 f. ”Himalaya? Ständigt grön. Uthärdar vintrarne härstädes utan betäckning” Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80): 2-3 f.

***Cotoneaster tomentosus* (Aiton) Lindl. – ulloxbär**

C och S Europa. Såld från Experimentalfältet mellan 1879 och 1890. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *C. tomentosa* Lindl. med synonymerna *Mespilus tomentosa* Ait., *Mespilus criocarpa* DC. och *Mespilus coccinea* W. & K. samt kommentaren: ”s. Eur., 3-5 f., med röda frukter.”³⁸⁶ P. Svensson beskriver i *Flora över Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**C. tomentosa** LINDL. Blomknippen 3-5-blommiga; blomkvast gråluden; frukt koniskt klotformig, scharlakansröd, hårig; fruktkärnor 3-sidiga, med platta insidor ock kullrig utsida, ovan håriga; blad elliptiska, ovan glest ullhåriga, under grått filthåriga. Hemland: *Södra Europa*.”³⁸⁷

C. J. Loudon (1953) skrev om C. (V.) TOMENTOSA Lindl. The tomentose, or woolly, Cotoneaster:

“*Identification.* Lindl. In Lin. Soc. Trans., 13. Pl. 101.; Dec. Prod., 2. P. 632; Don’s Mill., 2. P. 603. [...] A deciduous shrub, like the preceding species, of which it appears to us to be only a variety, found wild on the rocks of Jura, and in other parts of the Alps of Switzerland; and in cultivation in British gardens since 1759.”³⁸⁸

Experimentalfältet: 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90: *Cotoneaster tomentosa*. Kommentar (Exp. 1879-90, 1883-84, 1885-86): 3-5 f. Kommentar (Exp. 1889-90) 1-1,5 m.

³⁸³ Lindgren 1878 s. 48.

³⁸⁴ Loudon 1853 s. 410f.

³⁸⁵ Lindgren 1878 s. 48.

³⁸⁶ Lindgren 1878 s. 48.

³⁸⁷ Svensson 1893 s. 327.

³⁸⁸ Loudon 1853 s. 406f.

Crataegus – hagtornssläktet

Släktet *Crataegus* omfattar ca 140 arter som dessutom gärna bildar hybrider. Genom åren har mängder av synonymer använts. Kring släktet råder än idag en hel del förvirring. Phipps (2003) skrev till exempel:

”Experience demonstrates that many hawthorns are difficult to identify and, regrettably, many published taxonomic treatments, especially in North America, are quite defective. Herbarium and arboretum specimens are often missnamed. It was not for nothing that Palmer (1923) wrote of ‘the *Crataegus* problem’, a phrase taken up by Camp (1942) who called the genus ”a veritable witch’s brew.” Unfortunately this problem persists, even after the passage of 70 years since Palmer, and has no easy answer.”³⁸⁹

Föreliggande studie handlar framförallt om att försöka tolka de namn som används i Experimentalfältets och Vassbo trädskolas priskuranter. Men *Crataegus* är definitivt ett av de släkten där många namn är svårtolkade. Säkert kommer en del tolkningar få revideras längre fram, speciellt när det gäller de nordamerikanska arterna. För de flesta har dock en någorlunda säker placering under ett aktuellt artnamn kunnat göras, trots att det råder viss osäkerhet kring en del (se vidare nedan).

Ett namn som trots försök inte gått att placera på ett någorlunda bra sätt, och som därför redovisas här istället, är *Crataegus horrida* Medik. Namnet förekommer i Experimentalfältets priskurant 1899-1900 med kommentaren: ”2 m”. Den beskrivs av Lindgren i *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) under namnet *Crataegus horrida* Med. med synonymerna *Crataegus coccinea* Lindl., *Mespilus rotundifolia* Mch., *Mespilus prunellaefolia* Poir. och *Mespilus glandulosa* Wats. samt kommentaren: ”n. Am. 4-6 f., med vackra röda frukter.”³⁹⁰ GBIF nämner *Crataegus horrida* Medik. som en synonym för *Crataegus chrysoarpa* Ashe. Men i övrigt har varken namnet eller de synonymer Lindgren använder gått att reda ut ordentligt. Enligt databasen SysTax ska *Crataegus horrida* Medik. finnas under detta namn som accession hos Forstbotanischer Garten Tharandt i Tyskland.³⁹¹

Crataegus azarolus L. – azarolhagtorn

• var. *aronia* L.

S Europa, SV Asien. Arten såld från Experimentalfältet mellan 1869 och 1874, och var. *aronia* 1869-70 under namnet *Crataegus aronia* Bosc. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, *Crataegus Azarolus* L. med kommentaren:

”Orienten, 20-30 f. Odlas ej och uthärdar icke heller hos oss, men vanligen odlas i våra trädskola s under detta namn en annan, näml. *C. punctata* Jacq.”³⁹²

C. J. Loudon (1853) skrev följande om *C. AZAROLUS* L. The Azarole Thorn:

”A low tree, never found wild as a bush. South of France and Italy, in small woods and in rough places. [...] Introduced in 1656. Floweres white; May and June. Fruit red; ripe in September. Leaves drop with the first frost, without much change of colour.”³⁹³

James B. Phipps (2003) beskrev “The azarole (*Crataegus azarolus*)”:

“a minor fruit of the Mediterranean region. Cultivated forms hav a much larger fruit than do most wild hawthorns. The ripe azarole is yellowish or orange and up to 3.5 cm in diameter in cultivated forms.”³⁹⁴

³⁸⁹ Phipps 2003 s. 59.

³⁹⁰ Lindgren 1878 s. 49.

³⁹¹ SysTax, <http://www.biologie.uni-ulm.de/cgi-bin/botbeleg.pl?botid=233247&sid=T&lang=e>, 111202.

³⁹² Lindgren 1878 s. 49.

³⁹³ Loudon 1853 s. 368f.

³⁹⁴ Phipps 2003 s. 28.

var. aronia – Enligt den information som finns hos GBIF³⁹⁵ är *Crataegus aronia* (L.) Bosc ex DC. en synonym för *Crataegus azarolus* var. *aronia* L. Botanisten C. J. Loudon (1953) skrev följande om C. ARONIA Bosc. The Aronia Thorn:

”*Identification.* Bosc ined.; Dec. Prod., 2. p. 629.; Don’s Mill., 2. p. 601. *Synonymes.* Mespilus Aronia Willd. [...] C. Azarolus β Willd. [...] C. fissa Lodd. Cat. [...] An erect-branched low tree. Greece and the Levant. Height 15 ft. to 20 ft. Introduced in 1810. Flowers white; May and June. Haws yellow, smooth, large, succulent, agreeable to eat; ripe in August and September, and hanging on the tree till the leaves drop [...] Remarkable for the abundance of its large yellow fruit, which are good to eat, and have been made into excellent tarts with Siberian crabs.”³⁹⁶

Experimentalfältet 1869-70,1873-74: *Crataegus azarolus* L. Kommentar (Exp.1869-70): 20-30f. “Orienten”

var. aronia – Experimentalfältet 1869-70: *Crataegus aronia* Bosc. Kommentar (Exp. 1869-70): 20-30 f. “Orienten”

***Crataegus calpodendron* (Ehrh.) Medik.**

I Experimentalfältets priskuranter listades mellan 1869 och 1900 *Crataegus leucophleas* Mch. bland annat med kommentaren från Nordamerika. I Experimentalfältets priskurant 1899-1900 förekommer också namnet *Crataegus fontanesia*. Båda dessa namn har varit svåra att finna i någon litteratur eller databas, men verkar av allt att döma höra hemma under *Crataegus calpodendron*.

När det gäller *Crataegus leucophleas* Moench nämner GBIF detta som en synonym för *Crataegus calpodendron* (Ehrh.) Medik.³⁹⁷. Kanske är ytterligare en ledtråd här att Loudon (1858) faktiskt nämner en *Mespilus calpodendron* Ehrh. Beitr. som en synonym till *C. pyrifolia* Ait. som enligt Lindgren (1878) och Svensson (1893) skall vara synonymt med *C. leucophleas* Mch. Det hela är dock fortfarande ganska förvirrande.

I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för experimentalfältet, *Crataegus leucophlaeos* Mch. med synonymerna *Crataegus pyrifolia* Ait., *Crataegus latifolia* Pers., *Crataegus tomentosa* Dur. och *Mespilus latifolia* Poir. samt kommentaren:

”n. Am., 15-20 fot, päronformiga, rödgula frukter.”³⁹⁸

P. Svensson nämnde *C. leucophlaeos* Mch. som en synonym för *C. pyrifolia* Ait. i *Flora över Sveriges kulturväxter* 1893:

”**C. pyrifolia** Ait. Fukt liten, bärlik, oätbar, knappt punkterad, rödgul, med längddiameter längre än tvärdiameter; blad hvasst sågade, under håriga. – *C. leucophlaeos* Mch. Hemland: Östra delen af Förenta staterna.”³⁹⁹

C. J. Loudon (1953) skrev följande om C. PYRIFOLIA Ait. The Pear-tree-leaved Thorn:

”*Identification.* Ait. Hort. Kew., 2. p. 168. ; Pursh. Fl. Amer. Sept., 1. p. 337 ; Dec. Prod., 2. p 627. Don’s Mill., 2. p. 599. *Synonymes.* C. leucophlaeos (white-barked) Moench Weiss. p. 31. t. 2. ; C. radiata Lodd. Cat. edit. 1836 ; C. tomentosa Du Roi Harbk. 1. p. 183. ; C. latifolia Pers. ; Mespilus latifolia Lam. Encyc. 4. p. 444 ; M. Clapodendron Ehrh. Beitr. ; M. pyrifolia Link Enum. ; M. cornifolia Poir. ; C. latifolia Ronalds ; C. cornifolia Booth [...] A low tree, generally spineless. North America, from pennsylvania to Carolina, in woods and rocky places. Height 20 ft. to 25 ft. Introduced in 1765. Flowers white ; June and July, rather later than C. punctata. Fruit small, yellowish red ; ripe early in September, and more eagerly sought after by birds than those of any other species.”⁴⁰⁰

³⁹⁵ GBIF, <http://us.mirror.gbif.org/species/3013769/>, 111129.

³⁹⁶ Loudon 1853 s. 370f.

³⁹⁷ GBIF, <http://us.mirror.gbif.org/species/3013884/>, 111129.

³⁹⁸ Lindgren 1878 s. 50.

³⁹⁹ Svensson 1893 s. 329.

⁴⁰⁰ Loudon 1853 s. 356f.

Namnet *Crataegus fontanesia* som nämns i Experimentalfältets priskurant 1899-1900 är ännu mer förvirrande, men gissningsvis rör det sig även här om *C. calpodendron* (Ehrh.) Medik. att döma av vad James B. Phipps skrivit i boken *Hawthorns and Medlars* (2003):

”it is interesting to note that *C. calpodendron* was in 19th-century France disguised as *Mespilus fontanesia* in a number of botanic gardens and that, when it was transferred to *Crataegus* as *C. fontanesiana*, it was thought by some botanists to be a synonym of *C. crus-galli*.”⁴⁰¹

I artikeln ‘What is *Crataegus fontanesiana* (Spach) Steud.? (Rosaceae)’ i tidskriften *Taxon* skrev Phipps (1987) att *Fontanesia* är en: “somewhat narrow-leaved” form av *C. calpodendron*, men att namnet också använts felaktigt under stor del av 1800-talet och 1900-talet för vissa former av *C. crus-galli*.⁴⁰² Det kan här vara värt att notera att *C. crus-galli* såldes samtidigt från Experimentalfältet. Den allmänna osäkerheten som fortfarande finns kring namnet speglas exempelvis av GBIF⁴⁰³ som ger tre alternativa tolkningar för *C. fontanesiana* (Spach) S. Schauer: *C. fontanesiana*, *C. crus-galli salicifolia* och *C. calpodendron*.

Exp. 1869-70: *Crataegus leucophleos* M. Exp. 1873-74: *Crataegus leucophleos* Mnch. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Crataegus leucophlaeos*. Kommentar (Exp. 1869-70): 20-30 f. ”n. Am.” Två storlekar på plantor: ”kraftiga 4-6 fot höga” samt ”smärre”. Kommentar (Exp. 1873-74): 20-30 f. ”n. Am.” Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 15-20 f. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 5-6 m.

Exp. 1899-1900: *Crataegus Fontanesia*. Kommentar (Exp. 1899-1900): 3-4 m.

***Crataegus x celsiana* (Dum.Cours.) Bosc.**

Namnet *Crataegus celsiana* listas i Experimentalfältets priskuranter 1874-75 samt 1894-95. Enligt NLBIF biodiversity data portal⁴⁰⁴ är *Crataegus x celsiana* (Dum.Cours.) Bosc. ett aktuellt accepterat namn, med följande äldre synonymer: *Crataegus oxyacantha* var. *celsianus* Sanio, *Mespilus celsiana* Dum.Cours. samt *Mespilus pentagyna* var. *celsiana* (Dum.Cours.) Wenz.

I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, *Crataegus Celsiana* Bosc.:

”n. Asien?, 15-20 f., med röda frukter. Enligt Koch skall i trädskolorna under detta namn oftast förekomma *Cr. melanocarpa*.”⁴⁰⁵

Lindgren listar dessutom ”*Crataegus Celsii* (*Celsiana*) Hort.” som en synonym under *Crataegus melanocarpa* Bieb.⁴⁰⁶ Botanisten C. J. Loudon (1853) beskrev istället ”*Celsiana*” som en varietet under *C. tanacetifolia*:

”*C. t. 3 Celsiana*. *Mespilus Celsiana Dumont de Cours.*, vol. vii.p.286.; *C. t. 3 Leeana* Arb. Brit. 1st ed.; *C. incisa* Lee. [...] Somewhat resembling *C. orientalis*; but the leaves much larger, and more deeply cut, and the trees of a more robust, erect, and fastigiate habit. Fruit large, yellow. Cultivated by Cels, and supposed by Dumont de Courset to be a native of Persia or the Levant. Erroneously said to have been raised in the Hammersmith Nursery. A splendid tree, most striking in appearance, from its large and deeply cut foliage, and its strong, upright, vigorous shoots. The leaves and calyxes are covered on both sides with long hairs. The globular slightly compressed fruit has somewhat the appearance of being ribbed like a melon; is larger than that of any other species of the genus, except *C. Aronia* and *C. mexicana*; greenish yellow when ripe; and easily distinguishable by the bractees generally adhering to it. The foliage is the latest in appearing of any of the species, except *C. orientalis*, frequently equally late.”⁴⁰⁷

⁴⁰¹ Phipps 2003 s. 102.

⁴⁰² Phipps 1987 s. 641f.

⁴⁰³ GBIF, <http://us.mirror.gbif.org/species/3013424/>, 111129.

⁴⁰⁴ NLBIF, http://www.nlbif.nl/search_results.php?search=Crataegus+x+celsiana+, 111202-

⁴⁰⁵ Lindgren 1878. S.49.

⁴⁰⁶ Lindgren 1878 s.50.

⁴⁰⁷ Loudon 1853 s. 372f.

Loudon (1853) beskrev också en *C. oxyacantha celsiana* Hort. som en varietet av *C. laevigata*, av honom benämnd *C. oxyacantha*: “*C. O. 5 Celsiana Hort.* is also somewhat fastigiata in its habit; but it is a much more slender-growing plant”⁴⁰⁸

Experimentalfältet 1874-75, 1894-95: *Crataegus celsiana*. Kommentar (Exp. 1874-75): 15-20 f. Kommentar (Exp. 1894-95): 4-6 m.

***Crataegus chrysoarpa* Ashe**

USA, Kanada⁴⁰⁹. Namnet *Crataegus rotundifolia* M. listas i Experimentalfältets priskuranter 1869-70 samt mellan 1894 och 1900. I Experimentalfältets priskurant 1885-86 förekommer tillfälligt istället namnet *Crataegus coccinea rotundifolia* som gissningsvis avser densamma. SKUD nämner två synonymer för *Crataegus chrysoarpa* Ashe: *Crataegus glandulosa* Aiton och *Crataegus rotundifolia* Moench. Enligt GRIN är *Crataegus rotundifolia* Moench. en synonym för varieteten *Crataegus chrysoarpa* Ashe var. *chrysoarpa*.⁴¹⁰

James B. Phipps (2003) beskriver “*Crataegus chrysoarpa*, Ashe fireberry hawthorn”:

“a shrub usually 2-3 m tall, very thorny, with ovate to rhombic, usually quite sharply lobed, generally smallish leaves. The flowers are 8-10 to the inflorescence and fairly early. The fruit is generally suborbicular, hairy, bright red or reddish at maturity, with usually 3-4 outlets. The species is the second most widespread hawthorn in North America [...] *Crataegus chrysoarpa* is very variable, mainly in details of leaf shape and pubescence, as befits so common a species. [...] Western forms are, however, an attractive salmon-orange in fruit at one stage of the ripening process, previous to which they may be yellowish green or rarely golden. [...] Fireberry hawthorn is seldom used as an ornamental but has value for landscaping in northern regions [...] The bright deep green foliage is a fine foil for the red fruit in well-grown material.”⁴¹¹

Experimentalfältet 1869-70: *Crataegus rotundifolia* M. Experimentalfältet 1885-86: *Crataegus coccinea rotundifolia*. Exp. 1894-95, 1899-1900: *Crataegus rotundifolia*. Kommentar (Exp. 1869-70): 10-15 f. ”n. Am.” Kommentar (Exp. 1894-95, 1899-1900): 1-2 m.

***Crataegus coccinea* L. – skafthagorn**

- “*odorata*”
- “*corallina*”
- “*macrantha*”
- “*macropcarpa*”

NÖ Nordamerika. Arten såld under namnet *Crataegus coccinea* från Experimentalfältet mellan 1964 och 1900 och från Vassbo trädskola mellan 1895 och 1946. I Experimentalfältets priskuranter ges bland annat kommentaren: Har stora, högröda välsmakande frukter” samt ”En af de härdigaste och vackraste hagtornsarter som finnas”. Arten såldes också som häckplantor i större och mindre partier. I Experimentalfältets priskuranter listades även flera sorter (se vidare nedan). I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *C. coccinia* L. med kommentaren:

”n. Am., 20-30 f., utm. präktig och ytterst härdig art med stora, ovala eller stundom något päronformiga, skarlakansröda, mjöliga, håriga frukter. Varieteter: *cordata*, *cuneata*, *pubescens*, *subvillosa* (*mollis*, *texana*), *uralina*, *affinis*, *corallina* (*pyriformis*), *viridis*, *maxima*, *oligandra*, *pruinosa*, *odorata*.”⁴¹²

⁴⁰⁸ Ibid s. 375ff.

⁴⁰⁹ GRIN, Nomen No. 313702, *Crataegus chrysoarpa* Ashe, 111129.

⁴¹⁰ GRIN, Nomen No. 313704, *Crataegus rotundifolia* Moench, 111129.

⁴¹¹ Phipps 2003 s. 68f.

⁴¹² Lindgren 1878 s. 49.

P. Svensson beskrev den i *Flora över Sveriges kulturväxter* 1893:

”**C. coccinea** L. Frukt scharlakansröd, mjölig, upptill hårig; foder ovan frukten oskaftadt; foderflikar glandelsågade, mest upprätta; blad glest stråfhåriga, med hjärtlik till vigglik bas. Hemland: *Nord-amerikas östra delar*.”⁴¹³

C. J. Loudon (1953) skrev följande om *C. COCCINEA* L. The scarlet-fruited Thorn:

”*Identification*. Lin. Sp., 682; Pursh Amer. Sept., 1. p. 337.; Dec. Prod., 2. p. 627.; Don’s Mill., 2. p. 599. *Synonymes*. *C. aestivalis* Booth.; *Mesplius aestivalis* Walt. *Fl. Car.*; *M. coccinea* Mill. *Nouv. Du Ham.*; thornless American Azarole; *Neflier ecarlate*, *Fr.*; scharlachrothe Mispel, *Ger.*; *Lazzeruolo rosso*, *Ital.* [...] A low tree. North America, from Canada to Carolina, in hedges and woods. Height 15 ft. to 20 ft. Introduced in 1983. Flowers white; May and June. Fruit large, round, or somewhat pear-shaped, scarlet; ripe in September. Decayin leaves yellow, inclining to scarlet. Naked young wood dark-coloured; odl wood with a whitish bark. Varieties. It would be easy to procure as many varieties of this species as there are of the common hawthorn, by raising some thousands of plants every year from seed, and selectiong from the seed-beds plants indicating any peculiarity of leaf or of habit; but, as in the nurseries the most rapid way of producing saleable plants of this, and all the other species and varieties of *Crataegus*, is found to be by grafting on the common hawthorn, very few seedlings are raised, and the varieties in cultivation are only the three or four following: [...] *corallina*. *C. corallina* Lodd. [...] *indentata*. *C. indentata* Lodd. *Cat.*; *C. georgica* Doug. [...] *maxima* Lodd. *Cat.* *C. c. spinosa* Godefroy; *C. acerfolia* Hort.; *C. ? flabellata* Hort. [...] *neapolitana* Hort. *Mespilus constantinopolitana* Godefroy.”⁴¹⁴

James B. Phipps (2003) beskrev *C. coccinea* Linnaeus i boken *Hawthorns and Medlars*:

”a large shrub or small tree generally 5-10 m tall, with stout thorns and large, more or less ovate, shallowly but sharply lobed leaves. The medium-sized flowers are fairly early and are followed by large, orbicular, scarlet fruit containing usually 4-5 nutlets. Scarlet hawthorn is distributed throughout the southern Great Lakes region to New England and south in the Appalachian chain to North Carolina. Throughout much of this area it is rather common [...] Well-grown, this species is one of the finest ornamentals in the genus an it can bear totally spectacular crops of scarlet fruit. The foliage of better forms colors well to a nice yellow and gold and could, with advantage, be carefully sought out. It is widely planted in London”⁴¹⁵

”**odorata**” – I Experimentalfältets priskurant 1869-80 listas namnet *Crataegus odorata* Wendel. med kommentaren att skall vara från Nordamerika. I priskuranten 1873-74 listas *Crataegus glandulosa odorata* utan kommentar. I följande priskurant 1874-75, och framåt till 1885-86, listades *Crataegus coccinea odorata*.

”**corallina**” – I Experimentalfältets priskuranter mellan 1873 och 1900 listas *Crataegus coccinea corallina*. Den omnämns av Loudon (1853) och Lindgren (1878) som en varietet av *C. coccinea* L., hos Lindgren med synonmen *C. coccinea pyriformis*, och hos Loudon med synonmen *C. corallina* Lodd.

”**macrantha**” – I Experimentalfältets priskuranter listades mellan 1885 och 1900 *Crataegus coccinea macrantha*. (Jämför även *C. succulenta macracantha*)

”**macrocarpa**” – I Experimentalfältets priskuranter mellan 1885 och 1900 listas *Crataegus coccinea macrocarpa*.

Experimentalfältet 1864: *Crataegus coccinea*. Exp. 1869-70, 1873-74: *Crataegus coccinea* L. 1874-75, 1883-84, 1885-86, 1889-90: *Crataegus coccinea*. Exp. 1894-95, 1899-1900: *Crataegus coccinea* amerikansk hagtorn. Kommentar (Exp. 1869-70): 20-30 f. ”n. Amer. Har stora, högröda välsmakande frukter.” Två storlekar på plantor salufördes, ”kraftiga 4-6 fot höga” samt ”smärre ex.” Kommentar (Exp. 1874-75): 20-30 f. Kommentar (Exp. 1883-84, 1885-86): 20-30 f. ”En af de hårdigaste och vackraste hagtorsarter som finnas”. Kommentar (Exp. 1889-90): 6-9 m. ”En af de hårdigaste och vackraste hagtorsarterna.” Pris anges per tio plantor och per styck. Kommentar (Exp. 1894-95): 6-9 m. ”En af de hårdigaste och vackraste hagtorsarterna.” Pris anges per tio plantor och per styck. Även listad under

⁴¹³ Svensson, 1893, s. 330.

⁴¹⁴ Loudon 1853 s. 354.

⁴¹⁵ Phipps 2003 s. 69.

häckplantor, här anges priset per 100 plantor. Kommentar (Exp. 1899-1900): 6-9 m. ”En af de härdigaste och vackraste hagtornsarterna.” Pris anges per tio plantor och per styck.

Vassbo 1895, 1900-1903: *Crataegus coccinea*. Vassbo 1906, 1909-1917: *Crataegus coccinea* amerikansk hagtorn. Vassbo 1921, 1925, 1927: hagtorn, amerikansk. Vassbo 1930, 1932-1946: *Crataegus coccinea*. Kommentar (Vassbo 1895, 1906, 1907-12): pris angavs för en respektive 100 plantor. Kommentar (Vassbo 1914-1916): ”En kraftigt, pyramidalt växande art med tämligen stora blad och hvita blommor.” Kommentar (Vassbo 1917): ”En kraftigt, pyramidalt växande art med tämligen stora blad och hvita blommor.” Två storlekar salufördes, 70-100 cm och 40-70 cm. Priserna angavs för båda för en respektive 100 plantor. Kommentar (Vassbo 1921, 1825): Endast listad under häckplantor, pris angavs för 10 respektive 100 st. Kommentar (Vassbo 1927): Endast listad under häckplantor, storlek 25-50 cm, pris angavs för 10 respektive 100 st. Kommentar (Vassbo 1930, 1932): ”3-4 [m] Kraftigt pyramidalt växande art med vita blommor och röda frukter på hösten”. Två storlekar salufördes, 40-70 cm och 20-40 cm. Priserna angavs för båda för 10 respektive 100 st. Kommentar (Vassbo 1934-1936): ”3-4 [m] Kraftigt pyramidalt växande art med vita blommor och röda frukter på hösten”. Två storlekar salufördes, 50-80 cm och 30-60 cm. Priserna angavs för båda för 10 respektive 100 st. Kommentar (Vassbo 1937): ”3-4 [m] Kraftigt pyramidalt växande art med vita blommor och röda frukter på hösten”. Två storlekar salufördes, 40-70 cm och 30-60 cm. Priserna angavs för båda för 10 respektive 100 st. Kommentar (Vassbo 1938): ”3-4 [m] Kraftigt pyramidalt växande art med vita blommor och röda frukter på hösten”. Två planttyper salufördes, 1:a kval. respektive 2:a kval. Priserna angavs för båda för 10 respektive 100 st. Kommentar (Vassbo 1942): ”3-4 [m] Kraftigt pyramidalt växande art med vita blommor och röda frukter på hösten”. Två storlekar salufördes, 50-80 cm och 30-50 cm. Priserna angavs för 100 st. Kommentar (Vassbo 1943-1946): ”3-4 [m] Kraftigt pyramidalt växande art med vita blommor och röda frukter på hösten”. Priserna angavs för båda för 100 st.

”*odorata*” – Exp. 1869-70: *Crataegus odorata* Wendl. Kommentar (Exp. 1869-70): 12-15 f. ”n. Am.”

Exp. 1873-74: *Crataegus glandulosa odorata*. Experimentalfältet 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86: *Crataegus coccinea odorata*.

”*corallina*” – Experimentalfältet 1873-74, 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Crataegus coccinea corallina*.

”*macrantha*” – Experimentalfältet 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Crataegus coccinea macrantha*.

”*macrocarpa*” – Experimentalfältet 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Crataegus coccinea macrocarpa*.

***Crataegus crus-galli* L. – sporrhagtorn**

- ”*salicifolia*”
- ”*ovalifolia*”
- ”*pyrifolia*”

C och Ö Nordamerika. Arten såld från Experimentalfältet mellan 1869 och 1900 som *Crataegus crus galli* tuppsporrhagtorn. Även tre varianter listades i Experimentalfältets priskuranter, 1860-70 *salicifolia* mellan 1873 och 1900 *ovalifolia* och mellan 1873 och 1886 *pyrifolia* (se vidare nedan) Samtliga tre nämns som varieteter av Lindgren 1878. I *Handbok i svenska trädgårds-skötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Crataegus Crus galli* L. med synonymerna *Crataegus lucida* Mill. och *Crataegus laurifolia* Med. samt kommentaren:

”n. Am., 10-16 f., med vackra glänsande blad och tegelröda frukter. Varieteter: *pyracanthifolia*, *Watsoniana*, *salicifolia*, *landifolia*, *nana*, *badia*, *aplestris*, *pyrifolia (splendens)*, *ovalifolia*, *calpodendron*, *Reginae*.”⁴¹⁶

P. Svensson beskrev arten i *Flora över Sveriges kulturväxter* 1893:

”**C. Crus galli** L. Stift 1-2; frukt tegelröd; blomkvast glatt; blad omvänt ägggrunda, ovan mörkgröna ock starkt glänsande; årsgrenar ock tornar gulbruna. Hemland: *Östra delen af Nordamerika*.”⁴¹⁷

⁴¹⁶ Lindgren 1878 s. 49.

⁴¹⁷ Svensson 1893 s. 329.

C. J. Loudon (1953) skrev följande om C. CRUS-GALLI L. The Cock's-spur Thorn:

”*Synonymes*. *Crataegus lucida* Wang. *Am. t.* 17. f. 42., and *Mill. Dict.*; *C. cuneifolia* Lodd. *Cat.*; *Mespilus lucida* Ehrh. *Betir.*; *M. Crus-galli* Poir.; *M. hyemalis* Walt.; *M. cuneifolia* Moench [...] Spines long. Leaves obovate-wedge-shaped, nearly sessile, glossy, glabrous, falling off late. [...] A low tree. North America; common in woods and hedges, and on the banks of rivers, from Canada to Carolina. Height 15 ft. to 20 ft. Introduced in 1691. Flowers white; May and June. Fruit small, green, and at length scarlet; ripe in September and October. Leaves retained longer than in most of the species; so that in the South of England it appears a sub-evergreen, retaining also its showy fruit through the winter. *Varieties*. [...] 2 **splendens** Dec. *Prod.*, *Ait. Hort. Kew.* ii. p. 170., *Pluk. t.* 46. f. 1. *C. arbutifolia* and *C. splendens* Lodd. *Cat.* [...] 3 **pyracanthifolia** Dec. *Prod.*, *Ait. Hort. Kew.* ii. p. 170. [...] Leaves oblong, with the upper part lanceolate; the lower part tending to wedge-shaped. This, even when only 3 or 4 years grafted, forms a singular little old-looking tree, spreading like a miniature cedar of Lebanon. [...] 4 **salicifolia** Dec. *Prod.*, *Ait. Hort. Kew.* ii. p. 170. *C. salicifolia* [...] Leaves oblong, with the upper part lanceolate; the lower part tending to be wedge-shaped. This forms a low flatheaded tree, like the preceding variety. A plant in messrs. Loddige's arboretum, in 1835, after being five years grafted at a foot from the ground, was not quite 5 ft. high. The miniature trees of this variety are admirably adapted for children's gardens. [...] 5 **linearis** Dec. *Prod.* *Mespilus linearis* [...] *C. linearis* Lodd. [...] Leaves linear-lanceolate. Spines, or thorns, few and shortish. Styles 1-2. Fruit of a yellowish red. [...] 6 **nana** Dec. *Prod.* *Mespilus nana* Dum. *Cours. Suppl.* p. 386. – Branchlets tomentose in some degree. Leaves oval-lanceolate; the under surface paler than the upper. [...] This species, being one of the first introduced into England, has been more cultivated than any other American thorn.”⁴¹⁸

James B. Phipps (2003) beskrev *Crataegus crus-galli* Linnaeus, cockspur hawthorn, i boken *Hawthorns and Medlars*:

”generally a very dense bush to small tree to 10 m tall usually with characteristic layered branching. The thorns are numerous and often large, and the leaves lack lobes, are very glossy, and are usually deep green with fine marginal teeth. The fairly large inflorescences appear in mid-season and are followed by subglobose to more or less oblong fruit usually of some shade of red and containing 1-3 nutlets. Cockspur hawthorn occurs nearly throughout the eastern half of the United States [...] The species is very variable as befits something so common [...] The subtle variations in leaf shape, hairiness, tone of green, and fruit color not to mention the existence of rare yellow-fruited forms could spark a bonanza for the plant hunter. [...] As an ornamental *Crataegus crus-galli* is one of the best hawthorns, with its smart, glossy, green foliage often arranged in serried ranks, its abundant flower and fruit, and its moderate drought tolerance. Thornless forms are known”⁴¹⁹

”**salicifolia**” – Listad av Experimentalfältet mellan 1869-70. Nämns som en varietet av Lindgren (1878) liksom av Loudon (1853).

”**ovalifolia**” – Listad av Experimentalfältet mellan 1873 och 1900. Nämnd som en varietet av Lindgren (1878). Loudon (1853) listar den under en egen rubrik med namnet C. OVALIFOLIA Horn. The oval-leaved Thorn:

”*Synonyme*. *C. elliptica* Lodd. *Cat.*; *C. Crus-galli ovalifolia* Bot. *Reg.* t. 1860. [...] A low tree. North America. Height 15 ft. to 20 ft. Introd. In 1810. Flowers white. A very distinct variety of *C. Crus-galli*, with a loose spreading habit of growth, and broad leaves”⁴²⁰

”**pyrifolia**” – Listad av Experimentalfältet mellan 1873 och 1886. Nämns som en varietet av Lindgren (1878) med synonymen *splendens*. *Splendens* nämns som en varietet av Loudon (1853).

Experimentalfältet 1869-70: *Crataegus Crus galli* L. tuppsporrhagtorn. Exp. 1873-74: *Crataegus crusgalli* L. tuppsporrhagtorn. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Crataegus Crus galli*. Kommentar (Exp. 1869-70): 10-15 f. ”n. Am.” Två plantstorlekar, kraftiga ”4-6 fot höga” och ”smärre”. Kommentar (Exp. 1873-74): 10-15 f. ”n. Am.” Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 10-16 f. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 3-5 m.

⁴¹⁸ Loudon 1853 s. 359f.

⁴¹⁹ Phipps 2003 s. 70f.

⁴²⁰ Loudon 1853 s. 360.

”*salicifolia*” – Experimentalfältet 1869-70: *Crataegus Crus galli salicifolia* Mch. Kommentar (Exp. 1869-70): Två plantstorlekar, kraftiga ”4-6 fot höga” och ”smärre”.

”*ovalifolia*” – Experimentalfältet 1873-74: *Crataegus crusgalli ovalifolia*. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Crataegus crus galli ovalifolia*.

”*pyrifolia*” – Experimentalfältet 1873-74: *Crataegus crusgalli pyrifolia*. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86: *Crataegus crus galli pyrifolia*.

Crataegus douglasii Lindl.

USA, Kanada.⁴²¹ I Experimentalfältets priskurant 1894-95 listas *Crataegus glandulosa Douglasii* vilket bör avse denna art. C. J. Loudon (1953) skrev följande om C. DOUGLASII Lindl. Douglas's Thorn:

”*Identification*. Bot. Reg., t. 1810.;Lod. Cat., edit. 1832. [...] A shrub or low tree. North-West America. Height 10 ft. to 15 ft. Introduced in 1827. Flowers white; May. Fruit small, dark purple; ripe in August. [...] This is a very distinct sort, more particularly as it respects the colour of the fruit, and the colour and texture of the leaves. The general habit of the plant is fastigate; and it is one of the latest kinds in leafing in the spring.”⁴²²

James B. Phipps (2003) beskrev *C. douglasii* Lindley i boken *Hawthorns and Medlars*:

”medium-sized to large bush with reddish-brown or orange-brown bark on 2- to 5-cm thick twigs. It has short, 2- to 3-cm long, slightly recurved thorns. The shallowly lobed, broad-elliptic to obovate leaves are bright green in summer and generally color to yellowish copper. The small flowers are borne in tight inflorescences and are followed by normally ellipsoid black fruit that are very bloomy early and contain usually 3-4 nutlers. Douglas hawthorn is commonest in the Pacific Northwest of the United States and southern British Columbia [...] Well-grown, Douglas hawthorn is a smart plant, but under dry conditions it is scrappy.”⁴²³

Exp. 1894-95: *Crataegus glandulosa Douglasii*.

Crataegus elliptica Ait.

Nordamerika. Namnet *Crataegus elliptica* listas i Experimentalfältets priskuranter mellan 1869 och 1900, bland annat med komentaren från Nordamerika. Mellan 1869 och 1875 används auktorsbeteckningen Ait. (*Crataegus elliptica* Ait.). Lindgren, direktör för Experimentalfältet, beskrev i *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) arten *Crataegus elliptica* Ait. med synonymerna *Crataegus glandulosa* Mich., *Crataegus flava* Ell., *Crataegus Michauxii* Pers. och *Crataegus spathulata* Pursh. samt kommentaren:

”n. Am., 10-12 f., med röda frukter. Var: *virginica* (*grossulariaefolia*), *lutea*, *lobata*.”⁴²⁴

Palmer nämnde *elliptica* Aiton, Hort. Kew. II. 168 (1789) i sin artikel *Synopsis of North American Crataegi* (1925) med kommentaren:

”I have seen only cultivated specimens of this plant, in which the principal distinction from *C. flava* appears to be in its 8-10 stamens and pale yellow anthers. Since the origin of the type cultivated in England is not definitely known the geographical range can not be given”.⁴²⁵

Enligt NBN Gateway skall *Crataegus elliptica* Ait. vara ett accepterat namn.⁴²⁶

⁴²¹ GRIN Nomen No. 12096, *Crataegus douglasii* Lindl, 111129.

⁴²² Loudon 1853 s. 364.

⁴²³ Phipps 2003 s. 72.

⁴²⁴ Lindgren 1878 s. 49.

⁴²⁵ Palmer 1925 s. 31.

⁴²⁶ NBN, <http://www.searchnbn.net/speciesInfo/taxonomy.jsp?searchTerm=Crataegus%20elliptica&spKey=NBNSYS0000042086>, 111129.

Exp. 1869-70, 1873-74, 1874-75: *Crataegus elliptica* Ait. Exp. 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Crataegus elliptica*. Kommentar (Exp. 1869-70): 10-15 f. ”n. Am.” Två storlekar på plantor listade: ”kraftiga 4-6 fot höga” samt ”smärre”. Kommentar (Exp. 1873-74): 10-15 f. ”n. Am.” Kommentar (Exp. 1874-75): 10-15 f. Kommentar (Exp. 1879-80, 1883-84, 1885-86): 10-12 f. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 3-4 m.

***Crataegus flava* Ait.**

SÖ USA.⁴²⁷ I Experimentalfältets priskuranter listades 1869-70 *Crataegus flava* Ell. 1873-74 *Crataegus caroliniana* Pursh. (*C. flava* Ait.) och mellan 1874 och 1900 listades *Crataegus flava* (*caroliniana*). I Experimentalfältets priskurant 1869-70 listades också *Crataegus turbinata* Pursh. och 1873-74 *Crataegus caroliniana turbrinata* Pursh. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för experimentalfältet, *Crataegus flava* Ait. med synonymerna *Crataegus turbinata* Pursh., *Crataegus lobata* Bosc., *Crataegus caroliniana* Pursh. *Crataegus apiifolia* Hort. och *Mespilus flexispina* Mnch. samt kommentaren:

”n. Am., 10-12 f., med gula frukter. Var: *trilobata*.”⁴²⁸

P. Svensson beskrev också *C. flava* Ait. i *Flora över Sveriges kulturväxter* 1893:

”**C. flava** Ait. Frukt päronformig, glatt; foderflikar smala, glandelbräddade, nedslagna på frukten; blad rombiskt vigglika, glatta, nedtill småtandade; yngre grenar glänsande. Hemland: *Östra delen af Förenta staterna*.”⁴²⁹

C. J. Loudon (1953) skrev följande om *C. FLAVA* Ait. The yellow-fruited Thorn:

”*Identification*. Ait. Hort. Kew., 2. p. 169 [...] *Synonymes*. *C. glandulosa Michx.* [...] *Mespilus Michauxii Pers.* [...] *C. caroliniana Poir.* [...] *C. flavissima Hort.*; *C. ? turbinata Pursh.* [...] A low spreading tree. North America from Virginia to Carolina. Height 15 ft. to 20 ft. Introduced in 1724. Flowers white; May. Haws yellow; ripe in October. Decaying leaves rich yellow.”⁴³⁰

Slutligen kan också nämnas att *Crataegus caroliniana* Poir. enligt *GBIF* är ett accepterat namn, medan *Crataegus caroliniana* Pers. betraktas som en synonym för *Crataegus flava*.⁴³¹

Exp. 1869-70: *Crataegus flava* Ell. Exp. 1873-74: *Crataegus caroliniana* Pursh. (*C. flava* Ait.) Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Crataegus flava* (*caroliniana*). Kommentar (Exp. 1869-70): 10-15 f. ”n. Am.” Två storlekar på plantor: ”kraftiga 4-6 fot höga” samt ”smärre”. Kommentar (Exp. 1869-70): 10-15 f. ”n. Am.” Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 10-12 f. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 3-4 m.

Exp. 1869-70: *Crataegus turbinata* Pursh. Kommentar (Exp. 1869-70): 15-20 f. ”n. Am.”

Exp. 1873-74: *Crataegus caroliniana trubrinata* Pursh.

***Crataegus laevigata* (Poir.) DC. – rundhagtorn**

- ”*fl. rubro*”
- ”*fl. rubr. plen*” / ”*splendens*”
- ”*fl. alb. plen.*”
- ”*Double Pink*” / ”*flor. puniceo plen.*”
- ”*fol. var. nova*”
- ”*Paul’s double scarlet*”
- ”*fol. luteis*”
- ”*fastigiata*”
- ”*pendula*”
- ”*brevispina*”
- ”*fl. kermesino pleno*”

⁴²⁷ GRIN Nomen No. 104559, *Crataegus flava* Aiton, 111129.

⁴²⁸ Lindgren 1878 s. 49.

⁴²⁹ Svensson 1893 s. 330.

⁴³⁰ Loudon 1853 s. 364f.

⁴³¹ *GBIF*, <http://us.mirror.gbif.org/species/3013481/>, 111129.

N och C Europa (Sverige). Arten såld under namnet *Crataegus oxyacantha* från Experimentalfältet mellan 1864 och 1900 och från Vassbo trädskolas 1895. Experimentalfältet listar dessutom ett tiotal sorter och Vassbo två genom åren (se vidare nedan). Man skall vara medveten om att det finns en viss osäkerhet kring om de sorter som listades under *C. monogyna* respektive *C. laevigata* verkligen hör hemma under den art de placerats och inte den andra, men eftersom detta är så svårt att reda ut placeras de för enkelhetens skull i denna studie under det namn som man valt att använda i respektive priskurant. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, *Crataegus Oxyacantha* L. vanlig hagtorn, med kommentaren:

”Sverige, 15-20 fot, allmänt bekant. Förträfflig till häckar; är emellertid icke så härdig som flere andra arter. Varieteter: *fl. pl.* (dubbel hvit), *fl. rub.* (enkel röd), *fl. rubr. pl.* (dubbel röd), *fl. puniceo pl.* (dubbel mörkröd), *fl. coccineo plen.* (Pauls double scarlet), *pendula*, *pendula fol. varieg.*, *fol. argent & aureis varieg.*, m.fl.”⁴³²

P. Svensson beskriver arten i *Flora över Sveriges kulturväxter* 1893:

”**C. Oxyacantha** L. Stift 2-3; foderpip glatt. Form: 1. *f. splendens*. Frukt hoptryckt ock blad mera glänsande. Hemland: *Hela Europa*.”⁴³³

James B. Phipps (2003) beskrev *C. laevigata* (Poiret) A.-P- de Candolle, woodland hawthorn, midland hawthorn, i boken *Hawthorns and Medlars*:

“a large bush or small tree to 8 m. The small, very shallowly and botusely lobed leaves are nearly glabrous with veins to the sinuses. The thorns are indeterminate, and the glabrous inflorescences bear small to medium-sized flowers, followed by red subglobose fruits with usually 2-3 nutlets. The range of this species is concentrated in central Europe where the plant is more shade tolerant than *C. monogyna*. It also flowers 1-2 weeks before *C. monogyna*. Unlike *C. monogyna*, it has few records of natural introduction to countries outside Europe.[...] It has given rise to a number of interesting cultivars of which the following can be recommended. ‘Aurea’: Like the wild form but with bright yellow fruit. Pretty.[...] ‘Rosea’: Flowers single, light pink. Most selections offered under this species are actually *Crataegus x media*”⁴³⁴

C. J. Loudon (1953) skrev om *C. OXYACANTHA* L. The sharp-thorned *Crataegus*, or common Hawthorn:

“A shrub or low tree. Europe, common in hedges, and varying much in different situations. Flowers white; Haws red or scarlet; ripe in September. *Varieties*. These are very numerous, and some of them very distinct. [...] **A. Varieties differing from the Species in the general Form and Mode of Growth.** C. O. 2 *stricta* Lodd. Cat., C. O. *rigida Ronalds* [...] the general habit as fastigate as that of a Lombardy opolar. It was discovered in a bed of seedlings in messrs. Ronald’s Nursery, about 1825, and forms a very distinct and desirable variety. C. O. 3 *pendula* Lodd. Cat. has drooping branches. A very marked variety of this kind, which was selected from a bed of seedlings by General Monckton, is said to be in the collection of thirns at Sommerford Hall. [...] C. O. 4 *reginae* Hort. Queen Mary’s Thorn [...] C. O. 5 *Celsiana* Hort. is also somewhat fastigate in its habit; but it is a much more slender-growing plant [...] C. O. 6 *capitata* Smith of Ayr differs from the species chiefly in being of a somewhat more fastigate habit, and in producing its flowers in close heads [...] C. O. 7 *flexuosa* Smith of Ayr has the small branches twisted in a zig-zag manner. **B. Varieties differing in the Colour of the Flowers.** C. O. 8 *rosea* Hort. [...] has the petals pink, with white claws, and is a well-known and very beautiful variety. C. O. 9 *punicea* Lodd. Cat., C.O. *rosea superba Hort.*, has larger petals, which are of a dark red, and without white on the claws. **C. Varieties differing in the Development or Structure of the Flowers.** C.O. 10 *multiplex* Hort., C. O. *flore pleno Hort.* [...] has double white flowers, which die off of a beautiful pink ; and which, being produced in great profusion, and lasting a long time, render this a most desirable variety: accordingly, it is to be found in almost every shrubbery and garden. C. O. 11 *punicea flore pleno* Hort. – Flowers double, nearly as dark and

⁴³² Ibid s. 50.

⁴³³ Svensson 1893 s. 328.

⁴³⁴ Phipps 2003 s. 75f.

brilliant as *C. O. punicea*. Imported in ? 1832, by Mr. Masters of Canterbury. *C. O. 12 monogyna*, *C. monogyna Jacq.*, has flowers with only one style, like *C. O. sibirica*, but does not flower early like that variety. *C. O. 13 apetala* Lodd. Cat. – This remarkable variety has the flowers without petals, or very nearly so. **D. Varieties differing in the Time of Flowering.** *C. O. 14 praecox* Hort., the Glastonbury Thorn, comes into leaf in January or February, and sometimes even in autumn; so that occasionally, in mild seasons, it may be in flower on Christmas-day. *C. O. 15 sibirica*, *C. sibirica Lodd. Cat.*, *C. monogyna L.* [...] is an early leafing variety, a native of Siberia. In mild seasons, it begins to put forth its leaves in January; and in dry summers it loses them proportionately soon in the autumn. On account of its early leafing and flowering, it well merits a place in collections. The flowers have only one style; but, as there are other varieties having only one style which do not flower early, we have not adopted Linnaeus's name of *C. monogyna* to this variety, but to another, a native of Briatin, which does not flower earlier than the common hawthorn. *C. O. 16 transylvanica* Booth, from the plant in the Hort. Soc. Garden, appears to be nearly, if not quite, the same as *C. O. sibirica*. **E. Varieties differing in the Colour of the Fruit.** *C. O. 17 melanocarpa*, *C. fissa* Lee, *C. Oxyacantha platyphylla* Lodd.Cat., *C. platyphylla* Lindl. [...] also has the fruit black, as the name implies. [...] *C. O. 18 Oliveriana*. *C. Oliveriana* Bosc [...] *C. Oliveria* Lodd. Cat.; *C. oreiintalis* Lodd. [...] has the leaves small and hoary, and the fruit also small and black. [...] *C. O. 19 aurea* Hort., *C. flava* Hort. [...] has the leaves like *C. O. obtusata*, and the fruit roundish, and of a golden yellow." [...] *C. O. 20 aurantiaca* Boot is said to have orange-coloured fruit [...] *C. O. 21 leucocarpa*, a variety with white haws, is said to have been discovered in a hedge near Bampton, in Oxfordshire [...] **F. Varieties differing in having the Fruit woolly.** *C. O. 22 eriocarpa* Lindl., *C. eriocarpa* Lodd. [...] is a robust rapidly growing variety, with large leaves, and strong thick shoots [...] **G. Varieties differing in the Form of the Leaves.** *C. O. 23 obtusata* Dec. Prod.; *Mespilus Oxyacantha integrifolia* Wallr. Sched. [...] Leaves rather rhombshaped at the base, obovate, undivided, or with three obtuse lobes, crenate, of the same colour on both surfaces. Styles 1-3. Fruit containing more than 1 seed. Distinguished from the species by its smaller, obovate, less cut, flat, and shining leaves. *C. lucida* Smith of Ayr, *C. oxyacanthoides lucida* Sweet, is scarcely or not at all different from this variety. *C. O. 24 quercifolia* Booth. [...] *C. O. 25 laciniata*, *C. laciniata* Lodd. [...] has finely cut leaves; the shoots are comparatively slender, the plant less robust, and the fruit smaller, than in the species. It is a very distinct and elegant variety. *C. O. 26 pteridifolia*, *C. pterifolia* Lodd. [...] resembles the preceding, but the leaves are longer in proportion to their breadth, and more elegantly cut. [...] *C. O. 27 oxyphylla* Moncktoon. – Leaves much larger than those of the speccies. Raised by General Moncktoon, at Somerford, in ? 1837. Horticultural Society's Garden. **H. Varieties differing in the Colour of the Leaves.** *C. O. 28 foliis aureis* Lodd. Cat., *C. lutescens* Booth, has leaves variegated with yellow; but they have generally a ragged and diseasd appearance, when fully expanded [...] *C. O. 29 foliis argenteis* Hort. has leaves variegated with white [...] *C. O. 30 lucida*. We apply this name to a very distinct and very beautiful-leaved variety, which forms a standard in the southern boundary hedge of the Hort. Soc. Garden, and which, we trust, will soon be propagated in the nurseries. The leaves are large, regularly cut, somewhat coriaceous in texture, and of a fine shining green. The plant is of vigorous growth."⁴³⁵

"fl. rubro" – År 1864 listades i Experimentalfältets priskurant *Crataegus ox. fl. rubr.* rödblomm. hagtorn. Lindgren (1878) nämner den som en varietet med enkla röda blommor.

"fl. rubr. plen." / "splendens" – Mellan 1864 och 1900 såldes från Experimentalfältet *Crataegus ox. fl. rubr. plen.*, 1873-74 tillfälligt med tillägget *splendens* inom parentes efter. I Vassbos priskurant 1903 listades också *Crataegus oxyacantha fl. rubra pl.* dubbelblommande hagtorn. Lindgren (1878) nämner den som en varietet med dubbla röda blommor.

"fl. alb. plen." – Mellan 1869 och 1900 listades från Experimentalfältets *Crataegus oxyacantha flor. alb. plen.* Lindgren (1878) nämner den som en varietet med dubbla vita blommor. Den omnämns som en varietet också av C. J. Loudon (1853):

C.O. 10 multiplex Hort., *C. O. flore pleno* Hort. [...] has double white flowers, which die off of a beautiful pink ; and which, being produced in great profusion, and lasting a long time, render this a most desirable variety: accordingly, it is to be found in almost every shrubbery and garden.

⁴³⁵ Loudon 1853 s. 375ff.

'Double pink' / "flor. puniceo plen." – I Experimentalfältets priskurant 1869-70 listades *Crataegus oxyacantha double pink*, 1873-74 listades *Crataegus oxyacantha flor. puniceo plen. (double pink)*, mellan 1874 och 1890 skrev man endast *Crataegus oxyacantha fl. puniceo plen.* och mellan 1894 och 1900 igen *Crataegus oxyacantha flor. puniceo plen. (double pink)*. I Experimentalfältets priskurant 1873-74 kommenteras den:

"den engelska, dubbelt rödblommande sorten. Denna senare sort blommar villigare och blommorna ha en högre färg än hos den vanliga dubbla röda sorten."

Lindgren (1878) nämner *fl. puniceo pl.* som en dubbel mörkröd varietet. C. J. Loudon (1853) nämner också "*puniceo flore pleno*" som en varietet:

"C. O. 11 *punicea flore pleno* Hort. – Flowers double, nearly as dark and brilliant as C. O. *punicea*. Imported in ? 1832, by Mr. Masters of Canterbury."

"fol. var. nova" – Mellan 1869 och 1900 såldes från Experimentalfältet *Crataegus oxyacantha fol. var. nova*, bland annat med kommentaren: "med utmärkt vackert vitbrokiga löf".

'Paul's double scarlet' – Mellan 1873 och 1900 listades från Experimentalfältet *Crataegus oxyacantha Paul's double scarlet* med kommentaren dubbla högröda blommor. Lindgren (1878) nämner den som: "*fl. coccineo plen. (Pauls double scarlet)*". Sorten beskrivs idag på följande sätt i Hillier manual of trees and shrubs (2002):

'Paul's Scarlet' ('Coccinea Plena') Flowers double, scarlet. Originated as a sport of 'Rosea Flore Pleno' in a garden in Hertfordshire in 1858.⁴³⁶

"fol. luteis" – Mellan 1873 och 1900 listades från Experimentalfältet *Crataegus oxyacantha fol. luteis* bland annat med kommentaren: "med i synnerhet om våren gula löf".

"fastigiata" – Mellan 1885 och 1900 listades från Experimentalfältet *Crataegus oxyacantha fastigiata*, med kommentaren att den hade pyramidformat växtsätt.

"pendula" – Från Experimentalfältet listades 1885-86 *Crataegus oxyacantha pendula*. Lindgren (1878) nämner den som en varietet, liksom C. J. Loudon (1853):

"C. O. 3 *pendula* Lodd. Cat. has drooping branches. A very marked variety of this kind, which was selected from a bed of seedlings by General Monckton, is said to be in the collection of thorns at Sommerford Hall. [...]"

"brevispina" – Mellan 1894 och 1900 listades från Experimentalfältet *Crataegus oxyacantha brevispina*.

"fl. kermesino pleno" – Namnet förekommer i priskuranten från Vassbo 1915 med kommentaren:

"Den vackraste af alla dubbla, röda sorter. Förträfflig för såväl större som mindre anläggningar samt såsom alléträd."

Experimentalfältet 1864: *Crataegus oxyacantha* vanlig hagtorn. Experimentalfältet 1869-70: *Crataegus oxyacantha* L. Experimentalfältet 1873-74: *Crataegus oxyacantha* L. vanlig hagtorn. Experimentalfältet 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Crataegus oxyacantha*. Kommentar (Exp. 1869-70): 15-20 f. "Sverige" Även listad under rubriken Häckplantor, 2-års skolade plantor, pris angavs för 100 respektive 1000 st. Kommentar (Exp. 1873-74): 15-20 f. "Sverige" Häckplantor, 3-års skolade och 2-års skolade, pris angavs för 100 respektive 1000 st. Kommentar (Exp. 1874-75): 15-20 f. Tre storlekar, buskar där pris anges per styck, 3-års skolade pris angivet för 100 och 1000 st, 2-års skolade pris angivet för 100 och 1000 st. Kommentar (Exp. 1879-80, 1883-84, 1885-86): 15-20 f. även listad under rubriken Häckplantor. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 5-6 m.

Vassbo 1895: *Crataegus oxyacantha*.

"fl. rubro" – Experimentalfältet 1864: *Crataegus ox. fl. rubr.* rödblomm. hagtorn.

"fl. rubr. plen."/"/splenden)" – Experimentalfältet 1864: *Crataegus ox. fl. rubr. plen.* Dubbel rödblomm. hagtorn. Experimentalfältet 1869-70, 1873-74, 1874-75, 1879-80: *Crataegus oxyacantha fl. rubr. plen.* Exp. 1873-74: *Crataegus oxyacantha flor. rubr. (splendens)*. Exp. 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Crataegus oxyacantha flor. rubr. plen.* Kommentar (Exp. 1869-70, 1873-74): "med röda dubbla

⁴³⁶ Hillier 2002 s. 88

blr.” Buskformiga och stamformiga exemplar. Kommentar (Exp. 1874-75): ”med dubbla röda blommor”. Kommentar (Exp. 1879-80): ”röd dubbel”. Buskformiga och stamformiga exemplar. Kommentar (Exp. 1873-74): ”med enkla röda lysande blr” Kommentar (Exp. 1883-84, 1885-86): ”röd dubbel” Buskformiga och stamformiga exemplar. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95): ”röd, dubbel” buskformiga exemplar. Kommentar (Exp. 1899-1900): ”röd dubbel, buskformiga och stamformiga exemplar.

Vassbo 1903: *Crataegus oxyacantha fl. rubra pl.* dubbelblommande hagtorn.

”**fl. alb. plen.**” – Experimentalfältet 1869-70, 1874-75, 1879-80, 1873-74, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Crataegus oxyacantha flor. alb. plen.* Kommentar (Exp. 1869-70): ”med dubbla hvita blommor” Kommentar (exp. 1874-75): ”med dubbl. Hvita blr” Kommentar (Exp. 1879-80): ”hvit dubbel” Buskformiga och stamformiga exemplar. Kommentar (Exp. 1873-74): ”med dubbla hvita blommor” Kommentar (Exp. 1883-84, 1885-86): ”hvit dubbel” Stamformade och buskformade exemplar. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95): ”Hvit, dubbel” Buskformiga exemplar. Kommentar (exp. 1899-1900): ”Hvit, dubbel” Buskformiga och stamformiga exemplar.

”**Double Pink’/”fl. puniceo plen.**” – Experimentalfältet 1869-70: *Crataegus oxyacantha double pink.* Experimentalfältet 1873-74: *Crataegus oxyacantha flor. puniceo plen. (double pink)* Experimentalfältet 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90: *Crataegus oxyacantha fl. puniceo plen.* Experimentalfältet 1894-95, 1899-1900: *Crataegus oxyacantha flor. puniceo plen. (double pink).* Kommentar (Exp. 1869-70): ”den engelska, dubbelt rödblommande sorten, hvars blommor ha en något högre färg”. Kommentar (exp. 1873-74): ”den engelska, dubbelt rödblommande sorten. Denna senare sort blommar villigare och blommorna ha en högre färg än hos den vanliga dubbla röda sorten.” Kommentar (Exp. 1874-75): ”med dubbla röda blommor”. Kommentar (Exp. 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90): ”dubbel mörkröd” Både buske och stamformat exemplar listas. Kommentar (Exp. 1894-95): ”dubbel mörkröd” buskformade exemplar. Kommentar (Exp. 1899-1900): ”dubbel mörkröd” Både buskformiga och stamformiga exemplar.

”**fol. var. nova**” – Experimentalfältete 1869-70, 1873-74, 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Crataegus oxyacantha fol. var. nova.* Kommentar (Exp. 1869-70): ”med utm. vackert hvitbrokiga blad”. Kommentar (Exp. 1873-74): ”med utmärkt vackert hvitbrokiga löf” Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900): ”med vackert hvitbrokiga löf”.

”**Paul’s double scarlet**” – Experimentalfältet 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Crataegus oxyacantha Paul’s double scarlet.* Kommentar (Exp. 1874-75): ”med dubbla högröda blommor”. Kommentar (Exp. 1879-80, 1883-84, 1885-86): ”dubbel högröd” buskformiga och stamformiga exemplar. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95): ”dubbel högröd” Buskformiga exemplar. Kommentar (Exp. 1899-1900): ”dubbel högröd” buskformiga och stamformiga exemplar.

”**fol. luteis**” – Experimentalfältet 1873-74, 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-1886, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Crataegus oxyacantha fol. luteis.* Kommentar (Exp. 1873-74): ”med, i synnerhet om våren lifligt helgula löf” Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90): ”med i synnerhet om våren gula löf” Kommentar (Exp. 1894-95, 1899-1900): ”med om våren gula löf”.

”**fastigiata**” – Experimentalfältet 1885-86, 1894-95, 1899-1900: *Crataegus oxyacantha fastigiata.* Kommentar (exp. 1894-95, 1899-1900): ”Har pyramidformigt växtsätt.”

”**pendula**” – Experimentalfältet 1885-86: *Crataegus oxyacantha pendula.*

”**brevispina**” – Experimentalfältet 1894-95, 1899-1900: *Crataegus oxyacantha brevispina.*

”**fl. kermesino pleno**” – Vassbo 1915: *Crataegus oxyacantha fl. kermesino pleno.* Kommentar (Vassbo 1915): ”Den vackraste af alla dubbla, röda sorter. Förträfflig för såväl större som mindre anläggningar samt såsom alléträd.”

***Crataegus marshallii* Eggl.**

Nordamerika. I Experimentalfältets priskuranter listades 1869-70 *Crataegus apiifolia* Mx. med kommentaren från Nordamerika, och mellan 1885 och 1900 *Crataegus flava apiifolia*. Enligt *Catalogue of Life*⁴³⁷ är *Crataegus apiifolia* (Marshall) Michx. och *Crataegus oxyacantha* Walter synonymer för *Crataegus marshallii* Eggl.

C. J. Loudon (1953) beskrev ”C. APIIFOLIA Michx. The parsley-leaved Thorn”:

”*Synonymes.* C. Oxycantha Walt. [...] C. apiifolia major Lodd. [...] A low spreading tree with flexible branches. Virginia and Carolina, in moist woods. Height 10 ft. to 20 ft. Introduced in 1812. Flowers white; May and June. Hws scarlet; ripe in october. Decaying leaves rich yellow. Variety. C.

⁴³⁷ Catalogue of Life: 24th October 2011, <http://www.catalogueoflife.org/details/species/id/7198547/synonym/7212658,111129>.

a. 2 minor, *C. apiifolia* Lodd. [...] has the leaves smaller than those of the species, and more fringed at the edges, like those of the common parsley; but this fringed appearance is by no means constant, either in the variety or in the species. This variety forms a most ornamental low bush; or. When grafted standard high, a beautiful pendent tree.”⁴³⁸

James B. Phipps (2003) beskrev *Crataegus marshalli* Eggleston, parsley haw, i boken *Hawthorns and Medlars*:

“a large shrub or small tree to 10 m tall whose trunk bark exfoliates to a smooth surface. The thorns are few to numerous, fine, short, and determinate, and the leaves are small, deeply insected, and delatate-ovate, with veins to sinuses. The flowers are in domed inflorescences and have readish anthers. The fruit is small, ellipsoid, and shiny scarlet, containing 1-2 nutlets. Parsley haw is wiedly distributed through the southeastern quarter of the United States [...] It is obviously most closely related to the Europaean hawthorns of section *Crataegus* even though differing in its determinate thorns. [...] *Crataegus marshallii* is a superior ornamental when well-grown, on account of its beautiful flowers, delicate foliage, smart glossy fruit, and beautiful exfoliating bark, very similar to that of *C. spathulata*.”⁴³⁹

Exp. 1869-70: *Crataegus apiifolia* Mx. Exp. 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Crataegus flava apiifolia*. Kommentar (Exp. 1869-70): 15-20 f. “n. Am.”

***Crataegus monogyna* Jacq. – trubbhagtorn**

- “*fl. puniceo (splendens)*”
- “*fol. argent. varieg.*”
- “*pectinata*”
- “*filicifolia*”
- “*fl. albo pl.*”
- “*f. puniceo pl.*”
- “*fl. roseo pl.*”
- “*fl. kerm. pl.*”
- “*fl. rubro pl.*”

Europa (Sverige) - N Iran, NV Afrika. Arten såld från Experimentalfältet mellan 1869 och 1900, och från Vassbo trädskola mellan 1900 och 1946. Arten såldes även som häckplantor, tidvis i flera olika storlekar. Under artnamnet *C. monogyna* listade dessutom Experimentalfältet fyra varianter och Vassbo trädskola fem (se vidare nedan). Man skall vara medveten om att det finns en viss osäkerhet kring om de sorter som listades under *C. monogyna* respektive *C. laevigata* verkligen hör hemma under den art de placerats och inte den andra, men eftersom detta är så svårt att reda ut placeras de för enkelhetens skull i denna studie under det namn som man valt att använda i respektive priskurant. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Crataegus monogyna* Jacq. spetshagtorn, med kommentaren:

”Sverige, 20-30 fot, bekant större buske eller mindre träd, med blott en sten i frukten. Förträfflig till häckar och till grundstam för päron i dvergform. Härdigare än *Oxyacantha*. Var.; *fol.var.*, *fl. rubr.* (*punicea*) med röda blommor, *Gumperi* med rödkantade blombud.”⁴⁴⁰

I boken *Flora över Sveriges kulturväxter* 1893 beskrivs *Crataegus monogyna* JACQ.:

”Stift 1; foderpip (fruktämne) mjukhårig. Hemland: *Hela Europa ock långt in i Asien.*”⁴⁴¹

C. J. Loudon listar den som en varietet av *C. oxyacantha*:

C. O. 12 *monogyna*, *C. monogyna* Jacq., has flowers with only one style, like *C. O. sibirica*, but does not flower early like that variety.⁴⁴²

⁴³⁸ Ibid. s. 366f.

⁴³⁹ Phipps 2003 s. 78.

⁴⁴⁰ Lindgren 1878 s.50.

⁴⁴¹ Svensson, 1893, s. 328.

James B. Phipps (2003) beskrev *Crataegus monogyna* Jacquin, one-seeded hawthorn:

“a large bush or small tree capable of reaching more than 10m tall. It is characterized by small, deeply dissected, nearly glabrous (except in southern Europe and North Africa) leaves with veins to sinuses. Thorns are indeterminate, and the usually glabrous inflorescences bear small flowers followed by dull red, smallish, ellipsoid to globose fruit with a single nutlet. One-seeded hawthorn is found throughout Europe (except the north) to Russia and extends into northern Africa and western Asia. [...] *Crataegus monogyna* has given rise to a number of interesting cultivars”⁴⁴³

”fl. puniceo (splendens)” – Sorten listad i Experimentalfältets priskuranter mellan 1869 och 1900 under namnet *Crataegus monogyna fl. puniceo (splendens)* och *Crataegus monogyna f. rubro (puniceo)*. Den kommenterades som enkelblommig med röda lysande blommor. Lindgren nämnde (1878) **”fl. rubr. (punicea)”** som en varietet med röda blommor (se ovan).

”fol. argent. varieg.” – Sorten listad i experimentalfältets priskuranter mellan 1869 och 1900. Mellan 1869 och 1886 med kommentaren **”med hvitfläckiga löf”** och mellan 1874 och 1900 med kommentaren **”med hvitbrokiga löf”**. Lindgren (1878) nämnde **”fol. var.”** som möjligen kan avse samma sort (se ovan).

”pectinata” – Sorten listad i Experimentalfältet mellan 1885 och 1900.

”filicifolia” – Sorten listad i Experimentalfältets priskuranter mellan 1889 och 1900, med kommentaren: **”vacker, med egendomligt formade löf”**.

”fl. albo. pl.” – Sorten listad i priskuranterna från Vassbo trädskola mellan 1916 och 1927, bland annat med kommentaren vit dubbelblommig och rekommendationen att den borde planteras fristående i gräsplaner: **”gör då en lysande effekt”**. Mellan 1916 och 1921 såld enbart som stamformat träd, 1924-27 såldes både busk- och stamform.

”fl. puniceo pl.” – Sorten listad i priskuranterna från Vassbo trädskola mellan 1916 och 1926 bland annat med kommentaren röd dubbel och rekommendationen att den borde planteras fristående i gräsplaner: **”gör då en lysande effekt”**. Såld i busk- och stamform.

”fl. rosea pl.” – Sorten listad i priskuranterna från Vassbo trädskola mellan 1916 och 1920, bland annat med kommentaren att dubbelblommig hagtorn bör planteras fristående i gräsplan.

”fl. kerm. pl.” – Sorte listad i priskuranterna från Vassbo trädskola 1921-1927 med kommentaren röd, dubbel. Den såldes både i busk- och stamform.

”fl. rubro pl.” – Sorten listad i priskuranterna från Vassbo mellan 1930 och 1946, med kommentaren att den har dubbla röda blommor.

Experimentalfältet 1869-70, 1873-74: *Crataegus monogyna* Jacq. Experimentalfältet 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Crataegus monogyna*. Kommentar (Exp. 1869-70, 1873-74): 20-30 f. ”Sver.” Kommentar (Exp. 1873-74, 1874-75): 20-30f. Kommentar (Exp. 1883-84, 1885-86): 20-30 f. Även listad under rubriken Häckplantor: tre storlekar: 4-års skolade i partier om 100 och 1000 plantor, 3-års skolade i partier om 1000 och 10 000 st, 2-års skolade i partier om 1000 och 10 000 st. Kommentar (Exp. 1889-90): 6-9 m. Även listad under rubriken Häckplantor: två storlekar: 3-års skolade i partier om 10 000 och 1000 st, 2-års skolade i partier om 10 000 och 1000 st. Kommentar (Exp. 1894-95): 6-9 m. Även listad under rubriken Häckplantor: tre storlekar: 4-års skolade i partier om 100 plantor, 3-års skolade i partier om 10 000 och 1000 st, 2-års skolade i partier om 10 000 och 1000 st. Kommentar (Exp. 1899-1900): 6-9 m. Även listad under rubriken Häckplantor: tre storlekar: 4-års skolade i partier om 100 och 1000 plantor, 2-års skolade i partier om 10 000, 1000 och 100 st.

Vassbo 1900-1903, 1906: *Crataegus monogyna* hagtorn. Vassbo 1917, 1920-1921: *Crataegus monogyna* hagtorn vanlig. Vassbo 1923-1924: *Crataegus monogyna*. Vassbo 1925-1927, 1930, 1932-1934: *Crataegus monogyna* hagtorn, vanlig. Vassbo 1935-1938: vanlig hagtorn. Vassbo 1942-1946: *Crataegus monogyna* hagtorn, vanlig. Kommentar (Vassbo 1900-1901): två storlekar: 2-års skolade i partier om 100 och 1000 st, och 4-års skolade i partier om 100 st. Kommentar (Vassbo 1902): två storlekar: 3-års skolade i partier om 100 och 1000 st, och 4-års skolade i partier om 100 st. Kommentar (Vassbo 1903): två storlekar, 2-års skolade och 3-års skolade i partier om 100 st. Kommentar (Vassbo 1906): en storlek, 3-års skolade i partier om 100 och 1000 st. Kommentar (Vassbo 1917, 1920): arten endast listad under rubriken Häckplantor: en storlek: 50-80 cm höga, pris angavs per styck och för 100 plantor. Kommentar (Vassbo

⁴⁴² Loudon 1853 s. 375ff.

⁴⁴³ Phipps 2003 s. 83f.

1921, 1925): en storlek: 40-60 cm, pris angavs för partier om 10 och 100 st. Kommentar (Vassbo 1926, 1927): en storlek: 30-50 cm, pris angavs för partier om 10 och 100 st. Kommentar (Vassbo 1930, 1932-1938): Arten endast listad under rubriken Häckplantor: en storlek: 30-50 cm, pris angavs för partier om 10 och 100 st. Kommentar (Vassbo 1942-1946): Arten endast listad under rubriken Häckplantor: en storlek: 40-60 cm, pris angavs för partier om 100 st.

"fl. puniceo (splendens)" – Experimentalfältet 1869-70: *Crataegus monogyna fl. puniceo (splendens)*. Exp. 1874-75: *Crataegus monogyna fl. rubr. (punicea)*. Exp. 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Crataegus monogyna fl. rubr. (puniceo)*. Kommentar (Exp. 1869-70): "med enkla röda lysande blr". Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): "rödblommande, enkel".

"fol. argent. varieg." – Experimentalfältet 1869-70, 1873-74: *Crataegus monogyna fol. argent. varieg.* Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1894-95, 1899-1900: *Crataegus monogyna fol. varieg.* Kommentar (Exp. 1869-70, 1873-74, 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): "med hvitfläckiga löf". Kommentar (Exp. 1894-95, 1899-1900): "med vitbrokiga löf".

"pectinata" – Exp. 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Crataegus monogyna pectinata*.

"felicifolia" – Experimentalfältet 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Crataegus monogyna felicifolia*. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): "vacker, med egendomligt formade löf".

"fl. albo. pl." – Vassbo 1916-1917, 1919-1921: *Crataegus fl. albo. pl.* Vassbo 1923-1924: *Crataegus monogyna flor. alb. pl.* Vassbo 1925-1927: *Crataegus monogyna fl. alb. pl.* Åren 1916-1917, 1919-1921 endast stamform, 1924-1927 såldes både buskform och stamform/solitärträd. Kommentar (1916-1917, 1919-1920): "Dubbelblommande hagtorn bör planteras fristående i gräsplaner och gör då en lysande effekt." Kommentar (1923-1927): "vit, dubbel."

"fl. puniceo pl." – Vassbo 1916-1917, 1919-1921, 1923-1926: *Crataegus monogyna fl. puniceo pl.* Kommentar 1916-1917, 1919-1920: "Dubbelblommande hagtorn bör planteras fristående i gräsplaner och gör då en lysande effekt." Kommentar 1920-1921, 1923-1926: "röd, dubbel". Såld som buskform och stamform/solitärträd.

"fl. roseo pl." – Vassbo 1916-1917, 1919-1920: *Crataegus monogyna fl. roseo pl.* Kommentar 1916-17, 1919-1920: "Dubbelblommande hagtorn bör planteras fristående i gräsplaner och gör då en lysande effekt."

"fl. kerm. pl" – Vassbo 1921-1927: *Crataegus monogyna fl. kerm. pl.* Kommentar: 1921, 1923-1927: "röd, dubbel." Såld som buskform och stamform/solitärträd.

"fl. rubro pl." – Vassbo 1930, 1932-1946: *Crataegus monogyna fl. rubro pl.* Kommentar (Vassbo 1930, 1932-1946: 2-3 m. Har röda, dubbla blommor." Såld som buskform och stamform.

Crataegus nigra Waldst. & Kit. – svarthagtorn

SÖ Europa. Såld från Experimentalfältet mellan 1869 och 1900. I *Handbok i svenska trädgårds-skötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för experimentalfältet, arten under namnet *Crataegus nigra* W. & K., ungersk hagtorn, med kommentaren: "Ungern, 15-20 fot, vacker, fullkomligt tagglös buske eller litet träd, med svarta frukter."⁴⁴⁴ P. Svensson beskrev den i *Flora över Sveriges kulturväxter* 1893:

"**C. nigra** W. & K. Blomkvast filthårig; frukt svart; blad under mjukludna; bladflikar sågade; bladskäft och årsgrenar filtludna; stipler stora, inskuret sågade. Form. 1 *f. fissa*. Blad nästan parklufna. Hemland: *Ungern*."⁴⁴⁵

C. J. Loudon (1953) skrev följande om *C. NIGRA* Waldst. Et Kit.. The black-fruited Thorn:

"Synonymes. *Mespilus nigra Willd.* [...] *C. carpatica Lodd.* [...] A low tree. Hungary. Height 15 ft. to 20 ft., throwing up numerous suckers from its widely spreading roots, which soon cover the ground with a forest of bushes. In England, where it is generally propagated by grafting on the common thorn, it forms a very handsome, upright, somewhat fastigiate tree, from 20 ft. to 30 ft. high, putting forth its leaves, in mild seasons, in February or March. Introduced in 1819. Flowers white; April ad May. Fruit black; ripe in July and August."⁴⁴⁶

James B. Phipps (2003) beskrev *Crataegus orientalis* M. Bieberstein, oriental hawthorn, syn. *C. pubescens* Pojar(K.Presl) K. Presl:

⁴⁴⁴ Lindgren 1878 s. 50.

⁴⁴⁵ Svensson 1893 s. 330.

⁴⁴⁶ Loudon 1853 s. 362.

”belongs to the same group of hawthorns as *C. azarolus*, that is, small bushes to large trees, with indeterminate thorns and deeply lobed, small, very hairy leaves with veins to the sinuses. The orange to red orbicular fruit has 2-5 pyrenes. Oriental hawthorn is widespread around the Mediterranean from morocco and Spain extending east through Turkey to Iran. [...] one of the most beautiful cultivated hawthorns as the coral-red fruit oon the Edinburgh specimens show. It has been wrongly referred to *C. laciniata* Ucria in the literature.”⁴⁴⁷

Exp. 1869-70, 1873-74: *Crataegus nigra* W. & K. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Crataegus nigra*. Kommentar (Exp. 1869-70, 1873-74): 15-20 f. ”Ungern”. Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 15-20 f. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 5-6 m.

***Crataegus orientalis* Pall. ex M. Bieb. – luddhagtorn**

Sicilien, SÖ Europa – Kaukasus. Arten såld från Experimentalfältet mellan 1869 och 1880, 1869-70 som *Crataegus orientalis* Pall.⁴⁴⁸ (*odoratissima* Lindl.) och därefter som *Crataegus orientalis* Pall. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Crataegus orientalis* Poir. med synonymerna *Crataegus odoratissima* Andr. och *Crataegus odorata* Bosc. samt kommentaren:

”Krim etc., 8-12 fot, med gråludna blad och temligen stora, runda, brandgula eller röda frukter. Liknar *tanacetifolia*, af hvilken den möjligen är en afart.”⁴⁴⁹

P. Svensson beskriver den i *Flora över Sveriges kulturväxter* (1893):

”**C. orientalis** Bosc. Blomkvast mera gles; frukt mindre, med utbredda foderflikar, samt vid basen med trådsmala, bortfallande skärm; bladflikar i spetsen inskuret sågade, i kanterna helbräddade. [...] Hemland: *Orienten, Krim*.”⁴⁵⁰

C. J. Loudon (1953) skrev följande om *C. ORIENTALIS* Bosc. The Eastern Thorn:

“A low spreading tree. Levant. Height 15 ft. to 20 ft. Introduced in 1810. Flowers white; May and June. Haws numerous, large, yellowish red or coral colour, very agreeable to the taste; ripe in August and September, and remaining on sometimes after the leaves. Variety. *C. o. 2 sanguinea*, *C. sanguinea* Shrader Index Sem. Hort. Acad. Gott. 1834. *C. orientalis* Lindl. Bot. Reg. t.1852 [...] has the fruit of a very dark purplish red, or port wine, colour. [...] It is native of the Crimea, and the parts bordering on the Black Sea; and was introduced in 1810. On account of the colour of its fruit, and the abundance in which it is produced, it deserves a place in every collection.”⁴⁵¹

Exp. 1869-70: *Crataegus orientalis* Pall. (*odoratissima* Lindl.) Exp. 1873-74: *Crataegus orientalis* Pall. Exp. 1874-75, 1879-80: *Crataegus orientalis*. Kommentar (Exp. 1869-70): 8-12 f. ”Orient.” Kommentar (Exp. 1873-74): 8-12 f. ”Orient.” Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80): 8-12 f.

***Crataegus pentagyna* Waldst- & Kit. ex Willd.**

- ”*Crataegus melanocarpa*”
- ”*Crataegus oliveriana*”

V Asien, Kaukasus, C Asien, C, Ö och SÖ Europa.⁴⁵² I Experimentalfältets priskuranter listades mellan 1869 och 1875 *Crataegus pentagyna* Kit. och mellan 1874 och 1900 *Crataegus melanocarpa*. Dessutom listades mellan 1869 och 1900 också en *Crataegus Oliveriana* DC. som eventuellt också avser en typ av *C. pentagyna* (se vidare nedan).

I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för experimentalfältet, *Crataegus melanocarpa* Bieb. med synonymerna *Crataegus monogyna nigra* Pall., *Crataegus*

⁴⁴⁷ Phipps 2003 s. 87.

⁴⁴⁸ GRIN, Nomen No. 12127, *Crataegus orientalis* Pall. ex M. Bieb., 111201.

⁴⁴⁹ Lindgren 1878 s. 50.

⁴⁵⁰ Svensson 1893 s. 328.

⁴⁵¹ Loudon 1853 s. 371f.

⁴⁵² GRIN, Nomen No. 12132, *Crataegus pentagyna*, 111201.

platyphyllos Lindl., *Crataegus Pallasii* Griis., *Crataegus Celsii* (*Celsiana*) Hort. och *Mespilus Oliveriana* Dum. samt kommentaren:

”Sibirien, sydöstra Eur. etc., 10-12 fot, liknande vår vanliga hagtorn; har svarta frukter. Var. *obtusiloba* (*Heldreichii*), *acutiloba*, *olivaeformis*.”⁴⁵³

Samtidigt beskrev Lindgren (1878) *Crataegus pentagyna* Kit. med kommentaren:

”Ungern, 15-20 fot, med n. svarta frukter.”⁴⁵⁴

P. Svensson beskriver den i *Flora över Sveriges kulturväxter* (1893):

”**C. melanocarpa** Bieb. Frukt liten, med utbredda foderflikar; bladflikar i spetsen inskuret och hvasst tandade; stipler stora, halft hjärtlika, fliktandade. Hemland: Sydöstra Europa, Orienten, södra delen af Sibirien”⁴⁵⁵

James B. Phipps (2003) beskrev *Crataegus pentagyna* Waldstein & Kitabel ex Willdenow, small-flowered black hawthorn, syn. *C. pseudomelanocarpa* Pojarkova:

”a small to large shrub to small tree with indeterminate thorns. The small, deeply lobed leaves have veins to the sinuses. The very small, numerous flowers are followed by subglobose black fruits with 5 nutlets. Small-flowered black hawthorn is a species of the Balkans extending along both sides of the Black Sea to northern Iran and Turkmenistan. [...] Forms seen in botanic gardens have pretty, erect black fruit contrasting effectively with yellowish autumn foliage.”⁴⁵⁶

En buske med namnet *Crataegus Oliveriana* DC. såldes mellan 1869 och 1900 från Experimentalfältet, 1869-70 med kommentaren ”mindre Asien”, och mellan 1885 och 1900 med kommentaren ”varietet”. Däremot står det inte till vad den är en varietet. Troligen rör det sig om en typ av *Crataegus pentagyna*.⁴⁵⁷ Namnet kan åtminstone med relativ sannolikhet spåras till *Crataegus oliveriana* Bosc ex DC⁴⁵⁸ publicerat i det stora verket *Prodromus Systematis Naturalis Regni Vegetabilis* av A. P. de Candolle (DC), band 2, sida 630:

”46. C. OLVERIANA (Bosc. ined.) glaberrima? Foliis basi cuneiformibus incisolobatis, lobis obtusis subintegris, spinis subulatis rectis. [...] in Asia minori Rami fusco-atr.”⁴⁵⁹

Exp. 1869-70: *Crataegus pentagyna* Kit. Exp. 1873-74: *Crataegus pentagyna* Kit. Exp. 1874-75: *Crataegus pentagyna* Kommentar (Exp. 1869-70, 1873-74): 15-20 f. ”Ungern”. Kommentar (Exp. 1874-75): 15-20 f.

”**Crataegus melanocarpa**” – Experimentalfältet 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Crataegus melanocarpa*. Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90): 10-12 f. Kommentar (Exp. 1894-95, 1899-1900): 3-4 m.

”**Crataegus oliveriana**” – Exp. 1869-70, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Crataegus Oliveriana* DC. Kommentar (Exp. 1869-70): 10-15 f. ”mindre Asien”. Kommentar (Exp. 1885-86): 15-20 f. ”varietet”. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 5-6 m. ”varietet”.

***Crataegus x persimilis* Sargent. – sylhagtorn**

Kulturursprung. I Experimentalfältets priskuranter listades mellan 1879 och 1895 *Crataegus glandulosa prunifolia*. GRIN taxonomy anger *Crataegus prunifolia* Pers. som en äldre synonym för *Crataegus persimilis* Sarg.⁴⁶⁰ SKUD anger för *Crataegus x persimilis* Sarg. härstamningen *Crataegus ? crus-galli x macracantha* och listar *Crataegus x persimilis* 'Prunifolia' som en sort.

⁴⁵³ Lindgren 1878 s.50.

⁴⁵⁴ Ibid.

⁴⁵⁵ Svensson 1893 s. 328.

⁴⁵⁶ Phipps 2003 s. 87f.

⁴⁵⁷ GBIF, <http://data.gbif.org/species/3014439>, 111201.

⁴⁵⁸ IPNI, ID:323848-1, *Crataegus oliveriana* Bosc ex DC, 100123.

⁴⁵⁹ Boken finns tillgänglig på internet via Biodiversity Heritage Library: <http://www.biodiversitylibrary.org/item/7151#page/636/mode/1up>, 111201.

⁴⁶⁰ GRIN, Nomen No. 313804, *Crataegus prunifolia* Pers., 111201.

James B. Phipps (2003) beskrev *Crataegus x persimilis* Sargent, plumleaf hawthorn, i boken *Hawthorns and Medlars* på följande sätt:

”*C. prunifolia* (Poiret) Persoon, illegitimate name. [...] large bush usually less than 5 m tall. It is very thorny with stout, recurved thorns that are blackish and shiny at 2 years old. The broadly elliptical leaves are unlobed and very shiny. The small to medium-sized abundant flowers are followed by scarlet, subglobose fruit containing 2-3 nutlets. This hybrid probably originated independently both in cultivation and in the wild. [...] Parents are *Crataegus crus-galli* s.l. x *C. succulenta* s.l. Wild material has a scattered distribution around the southern Great Lakes [...] Plumleaf hawthorn is one of the most excellent ornamental hawthorns. The dense glossy foliage generates an effect of mass, enlivened by the abundant creamy white flowers or red fruit.”⁴⁶¹

I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för experimentalfäl-tet, arten under namnet *Crataegus (Mespilus) prunifolia* Poir. med synonymen *Crataegus macrophylla* Hort. samt kommentaren: ”n. Am., 10-15 fot, vacker art, med blodröda frukter.”⁴⁶²

P. Svensson beskrev den i *Flora över Sveriges kulturväxter* 1893:

”**C. prunifolia** Bosc. Stift 2; frukt blodröd; blomkvast hårig; blad elliptiska, ovan höggroa och föga glänsande; årgrenar och tornar rödbruna. – *Mespilus* Poir. Hemland: *Östra delen af Förenta staterna*.”⁴⁶³

C. J. Loudon (1953) skrev följande om *C. (C.) PRUNIFOLIA* Bosc. The Plum-leaved Thorn:

”Synonymes. *Mespilus prunifolia* Poir. [...] *C. caroliniana* Lodd. [...] A low tree. North America. Height 15 ft. To 20 ft. Introduced in 1818, or before. Flowers white; May and June. Fruit scarlet. Differs from the preceding variety [*C. (C.) OVALIFOLIA* Horn.] in having broader and shorter leaves, a more compact and fastigate habit of growth, and rather more thorns on the branches.”⁴⁶⁴

Experimentalfältet 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95: *Crataegus glandulosa prunifolia*.

***Crataegus phaenopyrum* (L. f.) Medik.**

NC och SÖ USA. Arten såld från Experimentalfältet mellan 1869 och 1900: 1969-70 under namnet *Crataegus populifolia* Koch. 1874-75 som *Crataegus cordata (populifolia)* och mellan 1879 och 1900 som *Crataegus cordata*.⁴⁶⁵

I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Crataegus cordata* Ait. med synonymerna *Crataegus acerifolia* Mnch., *Crataegus populifolia* Walt., *Mespilus cordata* Mill., *Mespilus Phaenopyrum* Ehrh. och *Mespilus coralilina* Desf. samt kommentaren: ”n. Am., 15-20 f., med korallröda frukter.”⁴⁶⁶ P. Svensson beskrev den i *Flora över Sveriges kulturväxter* 1893:

”**C. cordata** Mill. Blommor små; frukt röd; blad långskaftade, inskurna och ojämnt sågade, glatta, glänsande, öfre större och äggrundt triangulära, nedre mindre och hjärtlika; bladskäft smala, färade, glatta; stipler saknas; tornar långa; årgrenar röda. Hemland: *Nordamerikas östra delar*.”⁴⁶⁷

C. J. Loudon (1953) skrev följande om *C. Cordata* Mill. The heart-shaped-leaved Thorn:

”Synonymes. *M. Phaenopyrum* Linn. ; *M. cordata* Mill. ; *C. populifolia* Walt. [...] *Mespilus acerifolia* Poir. [...] A compact, close-headed, small tree, with leaves of a deep shining green. Canada to Virginia, in hedges and rocky places. Height 20 ft. to 30 ft. Introduced in 1738. Flowers white, in numerous terminal corymbs; May and June. Fruit small, scarlet; ripe in october. A very distinct and handsome species.”⁴⁶⁸

⁴⁶¹ Phipps 2003 s. 101.

⁴⁶² Lindgren 1878 s. 50.

⁴⁶³ Svensson 1893 s. 23 s. 329.

⁴⁶⁴ Loudon 1853 s. 361f.

⁴⁶⁵ USDA plants profile *C. phaenopyrum*, <http://plants.usda.gov/java/profile?symbol=CRPH>, 111201.

⁴⁶⁶ Lindgren 1878 s. 49.

⁴⁶⁷ Svensson 1893 s. 330.

⁴⁶⁸ Loudon 1853 s. 367.

James B. Phipps (2003) beskrev "*Crataegus phaenopyrum* (Linnaeus f.) Medikus, Washington thorn":

"usually grown as a free-standing tree to 10 m tall but may be smaller in nature. It has fine, determinate thorns and glossy, somewhat deltate, lobed leaves with veins to the sinuses. The small, plentiful flowers in a domed inflorescence are the latest or any hawthorn and are followed by very small, shiny, orange to vermilion subglobose fruit with 3-4 nutlets. Washington thorn occurs naturally in the southeastern half of the eastern United States [...] In North America Washington thorn is one of the most widely cultivated hawthorns. It has many virtues: outstanding habit; healthy glossy leaves that normally resist rust; brilliant bronze-orange fall foliage color; and extremely attractive small, shiny, beadlike vermilion fruit."⁴⁶⁹

Exp. 1869-70: *Crataegus populifolia* Koch. Exp. 1874-75: *Crataegus cordata* (*populifolia*). Exp. 1879-80, 1883-84, 1894-95, 1899-1900: *Crataegus cordata*. Kommentar (Exp. 1869-70): 20-30 f. "n. Am." Kommentar (Exp. 1874-75): 15-20 f. "ny" Kommentar (Exp. 1879-80, 1883-84): 15-20 f. Kommentar (Exp. 1894-95, 1899-1900): 4-6 m.

***Crataegus pinnatifida* Bunge. – kinesisk hagtorn**

- "*chinensis*"
- "*Lambertiana*"
- "*Layi*"

N, C och Ö Kina, Korea. I Experimentalfältets priskuranter listas mellan 1873 och 1900 *Crataegus pinnatifida*. Dessutom såldes man mellan 1869 och 1900 *C. pinnatifida chinensis*, *C. pinnatifida Lambertiana* och *C. pinnatifida Layi*. Om dessa är sorter, former eller varieteter eller kanske till och med andra arter har ännu inte kunnat utredas med någon säkerhet. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för experimentalfältet, arten under namnet *Crataegus pinnatifida* Bunge. med kommentaren:

"Sibirien, n. Kina, 6-10 f? fot, vacker, med djupt flikade eller delade blad och röda frukter, men något öm vid Stockholm. Varieteter eller synonymer: *chinensis*, *californica*, *Layii*, *Lambertiana*."⁴⁷⁰

C. J. Loudon (1953) skrev följande om *C. MEXICANA* Moc. Et Sesse. The Mexican Thorn:

"Synonymes. *C. stipulacea* Lodd. [...] *C. Lambertiana* Hort. [...] A low tree ; evergreen against a wall, and sub-evergreen as a standard in the climate of London, and southwards. Mexico, on table lands. Height 20 ft. to 30 ft.; in British gardens 10 ft. to 15 ft. Introduced in 1824. Flowers large, white; June. Fruit large, pale green, ripening against a wall in October. A remarkable and very handsome species, resembling, in general appearance. *Mespilus grandiflora*."⁴⁷¹

"*chinensis*" – Listad från Experimentalfältet 1869-70 som *Crataegus chinensis* hort. 1873-74 som *Crataegus chinensis* hort. (*C. pinnatifida chinensis*), och mellan 1874 och 1900 som *Crataegus pinnatifida chinensis*. Den kommenterades 1869-70: "troligen en varietet",

"*Lambertiana*" – Listad från Experimentalfältet 1869-70 som *Crataegus Lambertiana* hort., 1873-74 som *Crataegus Lambertiana* hort. (*C. pinnatifida Lamb.*) och mellan 1874 och 1900 som *Crataegus pinnatifida Lambertiana*. Den kommenterades 1869-80: "troligen en afart" och 1873-74: "Sibir."

"*Layi*" – Listad från Experimentalfältet 1869-70 som *Crataegus Layi* hort, 1873-74 som *Crataegus Layi* hort. (*C. pinnatif. Layi*), och mellan 1874 och 1900 som *Crataegus pinnatifida Layi*. Den kommenterades 1869-70: "troligen en varietet" och 1873-74: "Sibir."

Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Crataegus pinnatifida*. Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 6-10?f. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 2-3 m.

⁴⁶⁹ Phipps 2003 s. 88.

⁴⁷⁰ Lindgren 1878 s. 50.

⁴⁷¹ Loudon 1853 s. 384f.

“*chinensis*” – Experimentalfältet 1869-70: *Crataegus chinensis* hort. Exp. 1873-74: *Crataegus chinensis* hort. (*C. pinnatifida chinensis*). Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1899-1900: *Crataegus pinnatifida chinensis*. Kommentar (Exp. 1869-70): “troligen en varietet”. Två plantstorlekar: “kraftiga 4-6 fot höga” och “smärre”. Kommentar (Exp. 1873-74): 6-10?f. ”Sibirien etc.”

“*Lambertiana*” – Experimentalfältet 1869-70: *Crataegus Lambertiana* hort. Exp. 1873-74: *Crataegus Lambertiana* hort. (*C. pinnatifida Lamb.*) Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Crataegus pinnatifida Lambertiana*. Kommentar (Exp. 1869-70): ”troligen en afart” Två storlekar på plantor: ”kraftiga 4-6 fot höga” samt ”smärre”. Kommentar (Exp. 1873-74): 8-12?f. ”Sibirien”.

“*Layi*” – Experimentalfältet 1869-70: *Crataegus Layi* hort. Exp. 1873-74: *Crataegus Layi* hort. (*C. pinnatif. Layi*). Exp. 1874-75, 1879-90, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95: *Crataegus pinnatifida Layi*. Kommentar (Exp. 1869-70): 6-10 f. ”troligen en varietet” Två storlekar på plantor: ”kraftiga 4-6 fot höga” samt ”smärre”. Kommentar (Exp. 1873-74): 6-10 f. ”Sibir.”

***Crataegus pruinosa* (H.L. Wendland) K. Koch, s.l.**

Nordamerika. I Experimentalfältets priskuranter listades mellan 1873 och 1900 *Crataegus coccinea pruinosa*. James B. Phipps (2003) beskrev *C. pruinosa* i boken *Hawthorns and Medlars*:

”a bush to small tree to 7 m, with very thorny branches. The thorns are medium long, usually straight to slightly recurved, and more or less blackish at 2 years. The leaves are medium-sized; approximately deltate-ovate, ovate, or narrow-ovate; more or less shallowly but sharply lobed; quite glabrous, often bluish; and more or less coriaceous at maturity. The inflorescence bears several medium-sized to very large flowers, followed by subglobose, mauve and green to crimson fruit frequently with abundant pruinosity. There are 3-5 nutlets per fruit and the elevated calyx is distinctive. In the broad sense, *Crataegus pruinosa* is widely distributed in the eastern half of the United States [...] A an ornamental, well-grown frosted hawthorn holds promise. It is one of the relatively few eastern North American hawthorns to color well in fall, manifesting a mixture of bright and softer tones in yellows, reds, and oranges. Its main effect at flowering, like that of all hawthorns, is spectacular.”⁴⁷²

Experimentalfältet 1873-74, 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1894-95, 1899-1900: *Crataegus coccinea pruinosa*.

***Crataegus punctata* Jacquin**

• “*rubra*”

Nordamerika.⁴⁷³ I Experimentalfältets priskuranter listades mellan 1869 och 1900 *Crataegus punctata* (Jacq.). Mellan 1869 och 1890 listades också *Crataegus punctata rubra* Hort. och i priskuranten 1869-70 listades även *Crataegus cunctata* Wender, som troligen också avser denna art. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Crataegus punctata* Jacq. med synonymerna *Mespilus cornifolia* Münch., *Mespilus cuneiformis* Marsh., *Mespilus cuneifolia* Ehrh., *Mespilus pyrifolia* Desf. samt kommentaren:

”n. Am., 10-18 fot, med temligen stora, punkterade, brandgula eller fröda frukter. Odlas emellanåt under namn af: *C. Azarolus*, *azarolpäron*, *xanthocarpa*, *edulis*, *dulcis*, *Treviana*.”⁴⁷⁴

P. Svensson beskrev den i *Flora över Sveriges kulturväxter* 1893:

”**C. punctata** Jacq. Frukt täml. Stor, äppellik, ätbar, punkterad, gul, stund. röd, med längddiameter kortare än tvärdiametern; blad trubbigt sågade, under svagt nervhåriga – *Mesp. Cornifolia* Münchh. Hemland: Östra delen af Förenta staterna.”⁴⁷⁵

C. J. Loudon (1953) skrev följande om *C. PUNCTATA* Ait. The dotted-fruited Thorn:

⁴⁷² Phipps 2003 s. 91.

⁴⁷³ GRIN, Nomen No. 100506, *Crataegus punctata* Jacq., 111201.

⁴⁷⁴ Lindgren 1878 s. 50.

⁴⁷⁵ Svensson 1893 s. 329.

”*Identification*. Alt. Hort. Kew., 2. p. 169 ; Jacq. Hort. Vind., 1. and 28 ; Pursh. Fl. Amer. Sept., 1. p. 338 ; dec. Prod., 2. p. 627. ; Don’s Mill., 2 p. 598. *Synonymes*. *C. crus-galli Du Roi* ; *Mespilus cuneifolia Ehrh. Beitr.* 3. p. 21. ; *M. punctata Link. Enum.* ; *M. cornifolia Lam. Encyc.* 4. p. 444. [...] Leaves obovate-wedge-shaped, glabrous, serrated. Calyx a little villose ; its sepals awl-shaped, entire. Fruit usually dotted. [...] A small tree. North America, in the woods and swamps of Virginia and Carolina; where, according to Pursh, it grow to a handsome size, particularly the variety having yellow fruit. Height 15 ft. to 30 ft. Introduced in 1746. Flowers white; May and June. Fruit scarlet ; ripe in September. Leaves dropping yellow. Naked young wood grey. *Varieties*. There are four forms of this species in British gardens. [...] *rubra* Pursh, *C. edulis Ronalds* [...] is the most common, and is a spreading tree, growing to the height of from 15 ft. to 30 ft., with red fruit, [...] *rubra stricta* Hort., *C. p. stricta Ronalds*, has the fruit red, like the preceding sort; but the general habit of the plant is fastigiata, like that of the following sort. [...] *aurea* Pursh, *C. p. flava Hort.*, *C. dulcis Ronalds*, *C. edulis Lodd. Cat.*, *C. pentagyna flava Godefroy* [...] is a tree like *C. p. rubra*, with yellow fruit, [...] *brevispina* Doug. [...] A very handsome fastigiata tree, with large, very dark purplish red fruit. Hort. Soc. Garden.”

James B. Phipps (2003) beskrev ”*Crataegus punctata* Jacquin, white haw”:

“a bush or small tree to 7 m tall. It is very thorny with medium-long, more or less slender, often recurved, gray thorns at 2 years old. The branches have ashy grey bark. The leaves are 1,5-2 times as long as broad, tapered into a short petiole, and unlobed or with extremely shallow lobes. The flowers occur mid-season and are medium-sized and fairly numerous in the inflorescence. The mediium-sized to large subglobose fruits are generally burgundy, scarlet, or yellow at maturity and contain 3-5 nutlets. White haw is widespread in the northeastern quarter of the United States and adjacent Canada [...] can make an architectural small tree for the home landscape with its tiers of branches”⁴⁷⁶

Exp. 1869-70, 1873-74: *Crataegus punctata* Jacq. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Crataegus punctata*. Kommentar (Exp. 1869-70, 1873-74): 20-30 f. ”n. Am.” Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 10-18 f. ”Förekommer ofta under namn af *Crataegus Azarolus*.” Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 3-6 m. ”Förekommer ofta under namn af *Crataegus Azarolus*.”

Exp. 1869-70: *Crataegus cunctata* Wender. Kommentar (Exp. 1869-70): 20-30 f. ”n. Am.” Två storlekar på plantor: ”kraftiga 4-6 fot höga” samt ”smärre”.

”*rubra*” – Experimentalfältet 1869-70: *Crataegus punctata rubra* Hort. Exp. 1873-74, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90: *Crataegus punctata rubra*.

***Crataegus sanguinea* Pall. – sibirisk hagtorn**

• ”*fructo flavo*”

Ö Europa – C & NÖ Asien. Arten såld från Experimentalfältet mellan 1869 och 1900, mellan 1869 och 1874 under namnet *Crataegus sanguinea* Pall. rysk hagtorn, och därefter som *Crataegus sanguinea*. Den såldes också från Vassbo 1916-1917 med kommentaren: ”röd bark och ljusröda blommor”. I Experimentalfältets priskuranter listades mellan 1885 och 1900 också *Crataegus sanguinea fructo flavo*. Detta namn har inte kunnat utredas fullständigt med någon säkerhet. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Crataegus sanguinea* Pall. sibirisk hagtorn, med synonymen *Crataegus purpurea* Loud. samt kommentaren:

”Sibirien, n. Kina, 15-20 fot, vacker, ytterst hårdig art med röda frukter; varierar med gula frukter.”⁴⁷⁷

P. Svensson beskrev den i *Flora över Sveriges kulturväxter* 1893:

”**C. sanguinea** Pall. Frukt liten, bärlik, mjuk, blodröd, stund. gulröd; fruktkärnor på yttre sidan med upphöjda ränder; foderflikar triangulära, spetsade, helbräddade, på frukten utbredda; stipler fliksågade; blad kort skaftade, ovan gleshåriga, under glatta. Hemland: *Altaj-bärgen*.”⁴⁷⁸

⁴⁷⁶ Phipps 2003 s. 92.

⁴⁷⁷ Lindgren 878 s. 50.

⁴⁷⁸ Svensson 1893 s.329f.

I boken *Flora över Sveriges kulturväxter* 1893 beskrivs *Crataegus sanguinea* PALL. från "Altaj-bärgen" utan svenskt namn:

"Frukt liten, bärlik, mjuk, blodröd, stund. gulröd; fruktkärnor på yttre sidan med upphöjda ränder; foderlikar triangulära, spetsade, helbräddade, på frukten utbredda; stipler flersågade; blad kort skaftade, ovan gleshåriga, under glatta."⁴⁷⁹

James B. Phipps (2003) beskrev "*Crataegus sanguinea* Pallas, Siberian hawthorn":

"a scrubby bush with determinate, straight, dark thorns of the typical Asiatic kind, 1-2 cm long. The ovate leaves are fairly shallowly lobed without veins to the sinuses. The young parts of the plant are thickly hairy. The fruit is blood-red usually (occasionally orange-red) and has 3-4 nutlets. This species occurs practically throughout southern Siberia and ranges south into Mongolia and extreme north China. [...] A an ornamental *Crataegus sanguinea* would not be among the top 10 hawthorns, but well-grown it is surely valuable for colder climes"⁴⁸⁰

Experimentalfältet 1869-70, 1873-74: *Crataegus sanguinea* Pall. rysk hagtorn. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Crataegus sanguinea*. Kommentar (Exp. 1869-70): 16-20 f. "n. Asien". Kommentar (Exp. 1873-74): 15-20 f. "Sibir. etc." Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 15-20 f. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 5-6 m.

Vassbo 1916: *Crataegus souginen*. Vassbo 1917: *Crataegus Sanguinea*. Kommentar (Vassbo 1916-1917): 3-4 [m] med röd bark och ljusröda blommor." Även listad under rubriken häckbuskar 1917 med kommentaren: "härdig långt norrut."

"*fructo flavo*" – Experimentalfältet 1885-86, 1889-90, 1899-1900): *Crataegus sanguinea fructo flavo*.

***Crataegus spathulata* Michaux.**

Nordamerika.⁴⁸¹ I Experimentalfältets priskuranter listades mellan 1885 och 1900 *Crataegus spathulata*. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för experimentalfältet, arten under namnet *Crataegus spathulata* Mich. med synonymen *Crataegus microcarpa* Lindl. samt kommentaren: "n. Am., 10-15 fot, med runda, röda frukter."⁴⁸²

C. J. Loudon (1953) skrev följande om C. SPATHULATA Elliott. The *spathula-shaped-leaved* Thorn:

"*Synonymes*. *C. microcarpa* Lindl. [...] *C. florida* Godefroy [...] A low tree; in England a shrub, unless when grafted standard high. Georgia and Carolina. Height 12 ft. to 15 ft.; in England 6 ft. to 8 ft. Introduced in 1896. Flowers white; May and June. Fruit bright red; ripe in October. *Variety*. *C. s. 2 georgica*. *C. georgica* Lod."⁴⁸³

James B. Phipps (2003) beskrev *Crataegus spathulata* Michaux, cockspur littlehip hawthorn, i boken *Hawthorns and Medlars*:

"generally a medium-sized to large shrub or small tree with trunk bark that exfoliates to leave a smooth surface. The determinate thorns are short or absent, and the small leaves spathulate to deeply lobed with crenate margins. The compact inflorescences have small flowers and the tiny, subglobose fruit are orange to reddish with 3-5 nutlets. Littlehip hawthorn is found throughout the southeastern United States [...] Though little used as an ornamental, *Crataegus spathulata* has great potential."⁴⁸⁴

Exp. 1885-86, 1894-95, 1899-1900: *Crataegus spathulata*. Kommentar (Exp. 1885-86): 10-15 f. Kommentar (Exp. 1894-95, 1899-1900): 3-4 m.

⁴⁷⁹ Svensson, 1893, s. 329f.

⁴⁸⁰ Phipps 2003 s.93f.

⁴⁸¹ GRIN Nomen No. 12143, *Crataegus spathulata* Michx., 111201.

⁴⁸² Lindgren 1878 s. 50.

⁴⁸³ Loudon 1853 s. 368.

⁴⁸⁴ Phipps 2003 s. 95.

***Crataegus succulenta* Schrader ex Link**

• "*macracantha*"

Nordamerika. I Experimentalfältets priskuranter listades mellan 1874 och 1900 *Crataegus glandulosa (succulenta)*. Sannolikt bör det röra sig om arten *Crataegus succulenta* Schrader ex Link. Dessutom såldes mellan 1869 och 1900 *Crataegus glandulosa macracantha* som idag enligt Phipps (2003) inkluderas i *C. succulenta* (se vidare nedan).

Experimentalfältets priskuranter speglar en tendens att "klumpa samman" flera nordamerikanska arter under *C. glandulosa* Mch. Detta illustreras till exempel av att man t.ex. listade namnen *Crataegus glandulosa (succulenta)* 1874-1900, *Crataegus glandulosa macracantha* 1874-1900, *Crataegus glandulosa odorata* 1873-74 (*C. odorata* Wendl. 1869-70), *Crataegus glandulosa prunifolia* 1879-1895 och dessutom *Crataegus glandulosa Douglasii* 1894-95.

Lindgren, direktör för Experimentalfältet, beskrev i *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) *C. macracantha* Lodd., *C. odorata* Wendl. och *C. prunifolia*, Lindl. som varieteter av *Crataegus glandulosa* Mch.⁴⁸⁵

Svensson beskrev *C. glandulosa* Mch. i *Flora över Sveriges kulturväxter* 1893:

"**C. glandulosa** Mch. Stift 2-3; frukt röd; fruktfoderflikar utböjda på frukten, glandelsågade; blomkvast gleshårig; blad rombiskt elliptiska; tornar långa, jämte årsgrenar bruna. Hemland: Nordamerika."⁴⁸⁶

C. J. Loudon (1953) skrev om *C. GLANDULOSA* W. The glandular Thorn:

"*Identification*. Willd. Sp., 2. p. 1002, not of Michx. ; Pursh Amer. Sept., 1. p. 337. ; Dec. Prod., 2. p. 627. ; Don's Mill., 2. p. 599. *Synonymes*. ? *C. sanguinea* Pall. *Fl. Ros.* 1. T. 11. ; ? *Mespilus rotundifolia* Ehrh. *Beitr.* 3. p. 20. ; *Pyrus glandulosa* Moench; *C. rotundifolia* Booth. [...] Leaves with the disk obovate-wedge-shaped, angled, glabrous, glossy. Petioles, stipules, and sepals glanded. Fruit oval, scarlet ; nuts 4-5 ; flesh hard and dry. [...] A low tree. North America, in Canada and on the Alleghany Mountains, and also found on the Rocky Mountains. Height 12 ft. to 15 ft. Introduced in 1750. Flowers white; May and June. Fruit scarlet; ripe in September. *Varieties*. *C. g. 2 succulenta* Fisch., *Mespilus succulenta* Booth, has the fruit larger than that of the species, and succulent, juicy, and eatable. We have seen only one plant of this variety; but we were assured by the late M. Fischer of Göttingen, that there are several in the botanic garden there, and in various other collections in Germany. *C. g. 3 subvillosa*, *C. subvillosa* Fisch. [...] is apparently another variety of the preceding sort, or, perhaps, of *C. coccinea*. It is very distinct in appearance, from its villous twisted leaves, and stunted tortuous shoots.[...]"⁴⁸⁷

"***succulenta***" – I Experimentalfältets priskuranter listades 1869-70 *Crataegus glandulosa* Ait. 1873-74 skrev man *Crataegus glandulosa* Ait. (*C. macracantha* Lodd) och mellan 1874 och 1900 *Crataegus glandulosa (succulenta)*. Loudon (1853) beskrev *C. succulenta* som en varietet, under namnet *Crataegus glandulosa* Willd. var. *succulenta* Fisch. vilken skulle ha större, ätliga frukter.

"***macracantha***" – Listad i Experimentalfältets priskuranter mellan 1869 och 1900. Mellan 1869 och 1874 listades *Crataegus macracantha* Lodd., 1873-74 skrev man *Crataegus glandulosa* Ait. (*C. macracantha* Lodd.) och mellan 1874 och 1900 listades *Crataegus glandulosa macracantha*. Detta bör motsvara *Crataegus macracantha* som enligt Phipps (2003) idag är inkluderad i *C. succulenta*.

C. J. Loudon (1953) skrev följande om *C. MACRANTHA* Lodd. Cat. The long-spined Thorn:

"*Synonymes*. *C. glandulosa* β *macracantha* Lindl., Bot. Reg., t. 1912. ; *C. spina longissima* in the Hammersmith Nursery ; *C. pryiflora* Torrey ; see Bot. Reg. t. 1957. [...] Spines longer than the leaves and numerous. Leaves ovate-oblong, somewhat acuminate, slightly lobes and bluntly serrated, nerved, and subplicate.[...] North America, and the most common species in the northern states. Height 10 ft. to 30 ft. Introduced in 1819. Flowers white ; May and June. Fruit scarlet, rather smaller than that of *C. coccinea* ; ripe in September.[...] Raised from American seed, in 1819, in the nursery of Messrs.

⁴⁸⁵ Lindgren 1878 s. 49.

⁴⁸⁶ Svensson 1893 s. 329.

⁴⁸⁷ Loudon 1853 s. 354.

Falla, at Gateshead, near Newcastle ; whence it was sent to the Edinburgh Botanic Garden, under the name of the large American azarole.”⁴⁸⁸

James B. Phipps (2003) beskrev *Crataegus succulenta* Schrader ex Link, succulent hawthorn, inkl. *C. macrantha* Loddiges ex Loudon, *C. occidentalis* Britton och *C. pertomentosa* Ashe.:

“often a suckering shrub in the eastern United States and southern Canada, sometimes reaching 5 m high, whereas in the Great Plains and western mountains it is generally a multistemmed shrub of up to 3-4 m. It is very thorny, with stout, recurved thorns of medium length I the West, sometimes reacing immense size in the East (11.5 cm in one case). The 2-year-old twigs and thorns are deep purple-brown. The leaves are generally broad-elliptic to elliptic-ovate and generally shallowly lobed. They are often scabrous above when young with variable persistence and glabrous below, except in the case of var. *pertomentosa*, which is densely tomentose. The fruit, which ripens from salmon-orange to bright crimson in the West and from green to deep red in the East, is very juicy at maturity except under dry conditions and contains 2-3 nutlets. Succulent hawthorn is the most widely ranging hawthorn in North America [...] *Crataegus macrantha* is a northern and eastern form with 10 pink anthers and generally large thorns. *Crataegus succulenta*, the type form, is eastern and Appalachian and has 20 small, usually red anthers. [...] *Crataegus succulenta* is not generally recognized as a superior ornamental and is perhaps best valued for wildlife values and erosion control [...] In Ljubljana, capital of Slovenia, I saw one of the most beautiful cultivated hawthorns I have ever come across [...] emphasize the need to search for superior forms among the more ordinary hawthorns and to cultivate them carefully.”⁴⁸⁹

“*Crataegus succulenta*” – Exp. 1869-70: *Crataegus glandulosa* Ait. Exp. 1873-74: *Crataegus glandulosa* Ait. (*C. macrantha* Lodd.) Experimentalfältet 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Crataegus glandulosa (succulenta)*. Kommentar (Exp. 1869-70): Två storlekar på plantor: ”kraftiga 4-6 fot höga” samt ”smärre”. Kommentar (1873-74): 12-15 f. ”n. Am.” Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 10-15 f. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 3-5 m.

“*Crataegus macrantha*” – Experimentalfältet 1869-70: *Crataegus macrantha* Lodd. Exp. 1873-74: *Crataegus macrantha* Lodd. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Crataegus glandulosa macrantha*. Kommentar (Exp. 1869-70): 10-15 f. ”n. Am.” Två storlekar på plantor: ”kraftiga 4-6 fot höga” samt ”smärre”. Kommentar (Exp. 1873-74): 10-15 f. ”n. Am.”

***Crataegus tanacetifolia* (Poir.) Pers. – silverhagtorn**

Turkiet. Såld från Experimentalfältet mellan 1869 och 1900. I *Handbok i svenska trädgårds-skötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Crataegus tanacetifolia* Pers. med synonymen *Mespilus tanacetifolia* Poir. och kommentaren: ”Orienten, 8-12 fot, med grålundna löf och stora, runda, gulaktiga frukter.”⁴⁹⁰ P. Svensson beskriver den i *Flora över Sveriges kulturväxter* (1893):

”**C. tanacetifolia** Pers. Blomkvast hopträngd; frukt större, med uppräta foderflikar, samt vid basen med flikiga, glandelbräddade, kvarsittande skärm; bladflikar finsågade, med glandelspetsade sågtänder. [...] Hemland: *Mindre Asien*.”⁴⁹¹

C. J. Loudon (1953) skrev följande om C. TANACETIFOLIA Pers. The Tansy-leaved Thorn:

“*Synonymes*. *Mespilus tannacetifolia* Poir. [...] *M. pinnata* Dum. [...] A robust-growing fastigate tree, with upright rigid branches, commonly terminating in thorny points. Levant. Height 20 ft. to 30 ft. Introduced in 1789. Flowers white; May and June. Haws large, yellow; ripe in October. Varieties. C. t. 2 *glabra*. Lodd. [...] has shining leaves, and fruit about half the size of that of the species, of a reddish yellow. A hybrid between *C. tanacetifolia* and *C. Oxyacantha*. Introduced from germany about 1810.” C. t. 3 *Celsiana*. *Mespilus Celsiana* Dumont de Cours., vol. vii.p.286.; C. t. 3 *Leeana* Arb. Brit. 1st ed.; *C. incisa* Lee. [...] Somewhat resembling *C. orientalis*; but the leaves much larger, and more deeply cut, and the trees of a more robust, erect, and fastigiate habit. Fruit large, yellow. Cultivated by Cels, and supposed by Dumont de Courset to be a native of Persia or the Levant.

⁴⁸⁸ Ibid s. 358.

⁴⁸⁹ Phipps 2003 s. 95f.

⁴⁹⁰ Lindgren 1878 s. 50f.

⁴⁹¹ Svensson 1893 s. 328.

Erroneously said to have been raised in the Hammersmith Nursery. A splendid tree, most striking in appearance, from its large and deeply cut foliage, and its strong, upright, vigorous shoots. The leaves and calyxes are covered on both sides with long hairs. The globular slightly compressed fruit has somewhat the appearance of being ribbed like a melon; is larger than that of any other species of the genus, except *C. Aronia* and *C. mexicana*; greenish yellow when ripe; and easily distinguishable by the bracteas generally adhering to it. The foliage is the latest in appearing of any of the species, except *C. orientalis*, frequently equally late.⁴⁹²

James B. Phipps (2003) beskrev ”*Crataegus tanacetifolia* (Poiret) Persoon, tansy hawthorn”:

“belongs to a small group of hawthorns with veins to the sinuses related to the *orientalis-azarolus* group but differentiated from them by the number of pyrenes (4-5) and by the frequent presence on the fruit itself of little bracts. The leaves are small, deeply lobed, and hairy. The fruit is yellow. The tree may reach 9 m in height. Tansy hawthorn is practically restricted to Turkey”⁴⁹³

Exp. 1869-70, 1873-74: *Crataegus tanacetifolia* Pers. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Crataegus tanacetifolia*. Kommentar (Exp. 1869-70): 10-15 f. ”mindre Asien” Kommentar (1873-74): ”mindre Asien. Crataegusarterna äro alla vackra och variera i hög grad till löfväns storlek, form och färg, hvarjemte de blomma rikt och äro en utmärkt prydnad mot hösten med sina vackra frukter, hvilka förekomma röda, gula, svarta o.s.v. och förtjena därför att rikligt användas i parkanläggningar. Ingen af de härnämnda, med undantag af *C. pyracantha*, äro ömtåliga för vintrarne vid Stockholm.” Kommentar (Exp. 1874-75): 8-12 f. Kommentar (Exp. 1879-80, 1883-84, 1885-86): 8-12 f. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 2-4 m.

***Crataegus uniflora* Münch.**

Nordamerika.⁴⁹⁴ Listad i Experimentalfältets priskuranter mellan 1894 och 1900. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för experimentalfältet, arten under namnet *Crataegus uniflora* Münch. med synonymerna *Crataegus parvifolia* Ait., *Crataegus tomentosa* Mich., *Crataegus axillaris* Pers., *Mespilus Xanthocarpus* Ehrh. och *Mespilus flexuosa* Poir. samt kommentaren: ”n. Am., 2-3 fot, med gröngula frukter”.⁴⁹⁵ P. Svensson beskrev den i *Flora över Sveriges kulturväxter* 1893:

”**C. uniflora** Dur. Foder och blomskåft filthåriga; foderflikar stora, sågtandade, slutl. nedbjöjda; frukt täml. stor, något aflång, hård, gröngul; blad små, kort skaftade, omvänt äggrunda, sågtandade, med trubbiga sågtänder, under småhåriga, ovan slutl. glatta. – *Mesp.* Münchh. Hemland: Östra delen af Förenta staterna.”⁴⁹⁶

C. J. Loudon (1953) skrev följande om *C. PARVIFOLIA* Ait. The small-leaved Thorn:

“Identification. Ait. Hort. Kew., 2. p. 169 [...] Synonymes *Mespilus axillaris* Pers. [...] *M. tomentosa* Poir. [...] *M. xanthocarpus* Lin. [...] *m. parvifolia* Wats. [...] *Crataegus tomentosa* Lin. [...] *C. uniflora* Du Roi ; *C. turinata* Pursh ; *C. viridis*, *axillaris*, *betulifolia*, *florida*, *linearis*, Lodd. [...] A low shrub. North America, New Jersey to Carolina, in sandy shady woods. Height 4 ft. to 6 ft. Introduced previously to 1713. Flowers white; May and June, rather later than in most other species. Haws large, greenish yellow; ripe in November, often hanging on the tree all the winter. *Varieties*. *C. p. 2 florida*, *C. florida* Lodd. [...] has the leaves and fruit somewhat smaller and rounder than those of the species. *C. p. 3 grossulariaefolia*, *C. linearis* Lodd. [...] has the leaves lobed, and somewhat like those of the gooseberry. [...] it is difficult to distinguish them from the species, or from each other”⁴⁹⁷

James B. Phipps (2003) beskrev ”*Crataegus uniflora* Münchhausen, one-flowered hawthorn”:

“usually a small bush around 1 m tall, occasionally considerably bigger. It is very thorny with short fine thorns. The leaves are very small and more or less elliptic to narrow obovate, without lobes, and with crenate margins. The inflorescences are 1- to few-flowered with small flowers having unusually

⁴⁹² Loudon 1853 s. 372f.

⁴⁹³ Phipps 2003 s. 97f.

⁴⁹⁴ GRIN, Taxon No. 12153, *Crataegus uniflora* Münchh., 111201.

⁴⁹⁵ Lindgren 1878 s. 51.

⁴⁹⁶ Svensson 193 s. 330.

⁴⁹⁷ Loudon 1853 s. 383.

long 8as long as petals) pectinate calyx lobes. The fruit is yellowish to ruddy, subglobose, and hairy with reflexed calyx lobes. Each fruit has 4-5 nutlets. One-flowered hawthorn has a wide range from Texas to Long Island and inland to Missouri and Tennessee[...] usually much too scrappy to be a top-class ornamental [...] Fine forms are potentially there for discovery”⁴⁹⁸

Exp. 1894-95, 1899-1900: *Crataegus uniflora*. Kommentar (Exp. 1894-95, 1899-1900): 3-4 m.

x *Crataemespilus* – mispelhagtornssläktet

x *Crataemespilus grandiflora* (Sm.) E.G. Camus – mispelhagtorn

Kulturursprung, korsning mellan *Crataegus laevigata* och *Mespilus germanica*. Listad i Experimentalfältets priskuranter mellan 1873 och 1900 under namnet *Crataegus grandiflora*. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för experimentalfältet, arten under namnet *Crataegus grandiflora* C. Koch. med synonymen *Mespilus grandiflora* Sm. samt kommentaren:

”troligen bastard af *Mespilus germanica* och *Crataegus leucophleas*, 8-12-16 f., med stora, hvita, vackra blommor och runda, gulbruna frukter. En vacker buske, som visat sig fullt hårdig å Experimentalfältet.”

P. Svensson beskriver den i *Flora över Sveriges kulturväxter* (1893):

”C.[*Crataegus*] *grandiflora* K. Koch. Blommor stora; stift 2-3; frukt gulbrun; foderflikar gleshåriga; blad kort skaftade, rombiskt elliptiska, trubbsågade, under mjukludna, de mot grenspetsarne flikigt inskurna; årsgrenar glest mjukhåriga; stor buske, ofta träd. – *Mespilus* Sm. *Anses vara bastard mellan Mespilus och någon Crataegus.*”⁴⁹⁹

Exp. 1873-74: *Crataegus grandiflora* Koch. Exp. 1874-75, 1879-80, 1885-86, 1894-95, 1899-1900: *Crataegus grandiflora*. Kommentar (Exp. 1873-74): 10-15?f. ”heml.?” Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80): 8-12-16?f. Kommentar (Exp. 1885-86): 12-16 f. Kommentar (Exp. 1894-95, 1899-1900): 4-5 m.

Cryptomeria – kryptomeriasläktet

Cryptomeria japonica (L.f.) D. Don – kryptomeria

• ’Elegans’

Japan, S Kina. Arten såld från Experimentalfältet mellan 1883 och 1886, och sorten ’Elegans’ mellan 1873 och 1895. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för experimentalfältet, arten under namnet *Cryptomeria japonica* Don. med kommentaren:

”Japan, Kina, 30-35 fot, vackert barrträd, som dick blott med möda öfverlefver våra vintrar på kalljord. Varietet: *elegans*, en egendomlig och vacker varietet, som är vida hårdigare än arten och som, utan att taga annan skada än att topparne affrusit något, uthärdat ett antal vintrar å Experimentalfältet. Fordrar lätt, torr jord och varm plats. Varieteten fortplantas genom sättqvistar under glas; arten dessutom genom införskrifna frön”⁵⁰⁰

’Elegans’ – Såld från Experimentalfältet mellan 1873 och 1895. Sorten beskrivs i the *Hillier Manual of Trees and Shrubs* (2002):

”Elegans’ A beautiful form of tall, bushy habit, eventually making a small tree. Soft, feathery juvenile foliage is retained throughout its life and becomes an attractive red-bronze during autumn and winter. I 1854 by Thomas Lobb from Japan.”⁵⁰¹

Experimentalfältet 1883-84, 1885-86: *Cryptomeria japonica*. Kommentar (Exp. 1883-84): ”Uthärda på kalljord, men toppfrysa. Odla säkrast i kruka och trifvas väl äfven i boningsrum. Kommentar (Exp. 1885-86): Båda [*japonica*, *elegans*] uthärda på kalljord, men toppfrysa. Odla säkrast i kruka och trifvas väl äfven i boningsrum.

⁴⁹⁸ Phipps 2003 s. 99.

⁴⁹⁹ Svensson 1893 s. 328f.

⁵⁰⁰ Lindgren 1878 s. 51.

⁵⁰¹ Hillier 2002 s. 435.

Experimentalfältet 1873-74: *Cryptomeria elegans* Veitch. Exp. 1879-80: *Cryptomeria japonica elegans*. Exp. 1883-84, 1885-86, 1894-95: *Cryptomeria elegans*. Kommentar (Exp. 1873-74): ”En vacker ny art. Synes vara temligen härdig att döma af 2 års försök”. Kommentar (Exp. 1883-84): ”Uthärda på kalljord, men toppfrysa. Odlas säkrast i kruka och trifvas väl äfven i boningsrum. Kommentar (Exp. 1885-86): Båda [*japonica, elegans*] uthärda på kalljord, men toppfrysa. Odlas säkrast i kruka och trifvas väl äfven i boningsrum.

Cupressus – cypress-släktet

Cupressus goveniana Gordon

Kalifornien. Arten såld från Experimentalfältet 1883-84. *Svensk kulturväxtdatabas (SKUD)* betecknar den som träd, rumsväxt. Den nämns inte av Lindgren (1878) bland de övriga träden och buskarna, och den nämns inte heller av Svensson (1893).

Experimentalfältet 1883-84: *Cupressus Goweniana*. Kommentar: ”Dessa 5 [*Goweniana, sempervirens, sempervirens pyramidalis, sempervirens stricta elegans, sempervirens Tournefortii*] sistnämnda cupressusarter öfvervintras säkrast i kruka”

Cupressus sempervirens L.

- ”*pyramidalis*”
- ”*stricta elegans*”

N Afrika, V Asien, SÖ Europa⁵⁰² samt kulturursprung. Erbjuden till försäljning under artnamnet *Cupressus sempervirens* i Experimentalfältets priskurant 1883-84. Samtidigt erbjöds också två varieteter, båda upprättväxande, under namnen *pyramidalis* och *stricta elegans*. Dessa bör idag återfinnas i *Cupressus sempervirens* Stricta-Gruppen. Under rubriken Cupressus, cypress, listas av Lindgren (1878) endast *C. Lawsoniana* Murray (se vidare *Chamaecyparis lawsoniana*). P. Svensson beskrev arten i *Flora över Sveriges kulturväxter* 1893:

”**C. sempervirens** L. *Äkta Cypress*. Bärkottar stora; barr trubbspetsade, med en glandelfära på den svagt kölade ryggen; grenar (hos huvudf.) uppstående. – Synes ofta vara 2-byggare. Form: 1. *f. horisontalis*. Grenar rakt utstående. Hemland: Persien. Mindre Asien ock Balkanhalfön (fordom); *Idaea cyparissus* (VIRG. *Georg.* II:84). *Var hos de gamle helgad åt Pluto ock planterades på gravar* ”ideo, quia hujus generis arbor caesa non renascitur” (FESTUS).

Experimentalfältet 1883-84: *Cupressus sempervirens*. Kommentar: ”Dessa 5 [*Goweniana, sempervirens, sempervirens pyramidalis, sempervirens stricta elegans, sempervirens Tournefortii*] sistnämnda cupressusarter öfvervintras säkrast i kruka”

”*pyramidalis*” - Experimentalfältet 1883-84: *Cupressus sempervirens pyramidalis*. Kommentar: ”Dessa 5 [*Goweniana, sempervirens, sempervirens pyramidalis, sempervirens stricta elegans, sempervirens Tournefortii*] sistnämnda cupressusarter öfvervintras säkrast i kruka”

”*Stricta elegans*” – Experimentalfältet 1883-84: *Cupressus sempervirens stricta elegans*. Kommentar: ”Dessa 5 [*Goweniana, sempervirens, sempervirens pyramidalis, sempervirens stricta elegans, sempervirens Tournefortii*] sistnämnda cupressusarter öfvervintras säkrast i kruka”

Cupressus lusitanica Mill. var. *lusitanica* – mexikansk cypress

N & C Mexico, Centralamerika.⁵⁰³ Såld från Experimentalfältet 1883-84 under namnet *Cupressus tournefortii*, vilket skall vara en synonym för *Cupressus lusitanica* Mill. var. *lusitanica*.⁵⁰⁴

Experimentalfältet 1883-84: *Cupressus sempervirens Tournefortii*. Kommentar: ”Dessa 5 [*Goweniana, sempervirens, sempervirens pyramidalis, sempervirens stricta elegans, sempervirens Tournefortii*] sistnämnda cupressusarter öfvervintras säkrast i kruka”

⁵⁰² GRIN, Nomen No. 12665, *Cupressus sempervirens* L., 111202.

⁵⁰³ GRIN, Nomen No. 318471, *Cupressus lusitanica* var. *lusitanica*, 111202.

⁵⁰⁴ Catalogue of Life 2011: <http://www.catalogueoflife.org/details/species/id/9126458/synonym/9130575>, 111202.

Cydonia – kvittensläktet

Cydonia oblonga Mill. – kvitten

Kaukasus - C Asien, N Iran - SÖ Arabiska halvön. Arten såld från Vassbo trädskola mellan 1895 och 1900 och från Experimentalfältet mellan 1864 och 1900. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för experimentalfältet, arten under namnet *Cydonia vulgaris* Pers. vanlig kvitten, med synonymen *Pyrus Cydonia* L. samt kommentaren:

”södra Europa, 10-15 fot, med hvita blr. Fordrar ej för torr, lerhaltig jord och fortplantas genom afläggning, sättqvistar i kruka, rotbitar, samt genom införskrifna frön. Lär äfven kunna förädlas på *Pyrus prunifolia* och *P. baccata*, hvilket förf. dock ej försökt; att det går an på päron och hagtorn är bekant. Qvitten användes ofta till grundstammar för päron, för att erhålla dvergräd, hvartill hagtorn dock är tjenligare hos oss, åtminstone att döma efter erfarenhet vunnen å Experimentalfältet.”⁵⁰⁵

Experimentalfältet 1864: *Cydonia vulgaris* kvitten. Exp. 1869-70, 1873-74: *Cydonia vulgaris* Pers. Exp. 1874-75: *Cydonia vulgaris*. Exp. 1879-80: *Cydonia vulgaris* kvitten. Exp. 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Cydonia vulgaris* vanlig kvitten. Kommentar (Exp. 1869-70, 1873-74): 10-15 f. ”s. Eur.” Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 10-15 f. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 3-5 m.

Vassbo 1895, 1900: *Cydonia vulgaris* kvitten.

Cytisus – kvastginstsläktet

Cytisus nigricans L. – svartginst

C, SÖ och Ö Europa. Arten såld från Experimentalfältet mellan 1864 och 1900. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för experimentalfältet, arten under namnet *Cydonia nigricans* L. med synonymen *Lembotropis nigricans* Gris. och kommentaren:

”Schweiz etc., 5-8 fot (hos oss sällan mer än 2-3 fot), vacker, rikblommig buske. Var.; *Carlieri, elegans*.”⁵⁰⁶

Experimentalfältet 1864: *Cytisus nigricans*. Exp. 1869-70, 1873-74: *Cytisus nigricans* L. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Cytisus nigricans*. Kommentar (Exp. 1869-70): 2-3 f. ”m. Eur.” Pris anges pr st. och pr dussin. Kommentar (Exp. 1873-74): 2-3 f. ”m. Eur.” Pris anges pr st och pr 10 st. Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 2-3 f. Pris anges pr st och pr 10 st. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 0,5-1 m. Pris anges pr st och pr 10 st.

Cytisus sessilifolius L. – klöverginst

Spanien, Frankrike, Italien, Algeriet(?). Arten såld från Experimentalfältet mellan 1869 och 1900. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för experimentalfältet, arten under namnet *Cytisus sessilifolius* L. med synonymerna *Lembotropis Lobelii* Tausch. och *Spartocytisus sessilifolius* Webb. samt kommentaren:

”Schweiz, Frankrike etc., 4-5 fot, utm. vacker, finbladig art. Passar dock endast för s. och m. Sverige.”⁵⁰⁷

Experimentalfältet 1869-70, 1873-74: *Cytisus sessilifolius* L. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Cytisus sessilifolius*. Kommentar (Exp. 1869-70): 3-6 f. ”s. Eur.” Kommentar (Exp. 1873-74): 3-6 f. ”s. Eur. En utmärkt vacker art” Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 4-5 f. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 1-1,5 m.

⁵⁰⁵ Lindgren 1878 s. 52

⁵⁰⁶ Ibid. s. 53.

⁵⁰⁷ Ibid.

***Cytisus scoparius* (L.) Link – har-ris**

Europa (Sverige) – Ö Ukraina. Arten såld från Experimentalfältet 1836, samt mellan 1869 och 1900. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Sarothamnus scoparius* Koch. med synonymerna *Sarothamnus vulgaris* Wimm och *Spartium scoparium* L. samt kommentaren:

”Sverige, 2-5 fot hög buske, med gula blr i juni. Vacker, fortkommer å torra, skyddade ställen och fortpl. genom frö, som utsås på våren.”⁵⁰⁸

Experimentalfältet 1836, 1869-70, 1873-74: *Spartium scoparium* L. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Sarothamnus scoparius*. Kommentar (1869-70, 1873-74): 4-6 f. ”Sverige. Uthärdar endast i torr mager jord” Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 2-5 f. Komentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 0,6-1,5 m.

***Daboecia* – atlantljungssläktet**

***Daboecia cantabrica* (Huds.) K. Koch – irländsk ljung**

Irland och SV Europa. Arten såld från Experimentalfältet 1873-74 under namnet *Menziesia polifolia*.⁵⁰⁹ I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) skriver Lindgren, direktör för experimentalfältet, följande under rubriken *Menziesia*:

”Ett slägte, hvaraf åtskilliga arter räknas ömsom till *Andromeda*, *Cassandra*, *Erica*, *Phyllodoce*, *Azalea* m.fl. Äro små, nätta växter med vackra blr. Odlas i dy- eller ljungjord, men äro för öfrigt rätt kinkiga att odla, och buskarne äro vanligen så små och oansenliga, att de sannolikt aldrig komma att odlas annat än blott undantagsvis, hvarför hithörande arter förbigås här.”⁵¹⁰

Experimentalfältet 1873-74: *Menziesia polifolia* Juss. Kommentar: ½-1 f. ”Irland”.

***Daphne* – tibastsläktet**

***Daphne laureola* L. – lagertibast**

V, C och S Europa, NV Afrika. Arten såld från Experimentalfältet mellan 1873 och 1875. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för experimentalfältet, arten under namnet *Daphne Laureola* L. med kommentaren:

”Österrike, Schweiz, Frankrike, England, 2-3 fot, med gröngula, röda eller hvita blr. Fordrar lätt, sandig jord och täckning under vintern. Fortpl. genom frön och afläggning.”⁵¹¹

Experimentalfältet 1873-74: *Daphne Laureola* L. Exp. 1874-75: *Daphne Laureola*. Kommentar (Exp. 1873-74): 2-3 f. ”Frankrike, England etc.” Kommentar (Exp. 1874-75): 2-3 f.

***Daphne cneorum* L. – rosentibast**

- ”fol. varieg.” ('Albomarginata')
- ”fol. var.” ('Variegata')

C, Ö och S Europa. Arten såld från Experimentalfältet 1836 samt mellan 1869 och 1900. Experimentalfältet saluförde även en gul- och en vitvariegerade sorter (se vidare nedan). I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för experimentalfältet, arten under namnet *Daphne Cneorum* L. med kommentaren:

⁵⁰⁸ Lindgren 1878 s. 101.

⁵⁰⁹ GRIN, Nomen No. 24097, *Menziesia polifolia* Juss., 111202..

⁵¹⁰ Lindgren 1878 s. 69f.

⁵¹¹ Ibid s. 54.

”Alperna, s. Tyskland, låg, med praktfulla röda blr om våren. Fordrar lätt, sandig jord och täckning med granris under vintern. Har uthärdat fullkomligt en följd af vintrar på Experimentalfältet och blommat rikt. Fortpl. genom ympning på *D. Mezereum* samt afläggning. Utmärkt tacksam odlad i kruka, ympad på *Daphne Mezereum*.”⁵¹²

”**fol. varieg.**” (**Albomarginata**) – Mellan 1873 och 1875 listades i Experimentalfältets priskuranter ”*fol. varieg.*” med kommentaren: ”*med hvitkantade blad*”. Sannolikt avses sorten ’Albomarginata’.

”**fol. var.**” (**Variegata**) – Mellan 1873 och 1875 listades i Experimentalfältets priskuranter ”*fol. var.*” med kommentaren: ”*med gulkantade löf. Utmärkt vackra. Uthärda väl våra vintrar*”.

I boken *Variegated trees and shrubs* (2004) beskrivs två kloner som båda säljs under namnet ’Variegata’, den ena med: ”*leaves with creamy white to white edges*” och den andra med: ”*more rounded leaves with creamy yellow to cream-colored margins*”. Baserat på den litteratur som finns menar författaren Ronald Houtman att den vitvariegerade bör kallas ’Albomarginata’ medan den mer gulvariegerade skall kallas ’Variegata’. Båda anses mycket vackra och rekommenderas i Storbritannien för stenpartier och små trädgårdar.⁵¹³

Experimentalfältet 1836, 1869-70, 1873-74: *Daphne cneorum* L. Exp. 1874-75, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Daphne cneorum*. Kommentar (Exp. 1869-70, 1873-74): ”s. Tyskland. Krukväxt, tacksam till drifning under vintern.” Exp. 1874-75, 1889-90, 1894-95: ”låg”. Kommentar (Exp. 1899-1900): ”låg. Utmärkt vacker och hårdig. Plantorna böra vid planteringen sättas så djupt, att endast de yttersta spetsarne sticka upp ofvan jord.”

Experimentalfältet 1873-74, 1874-75: *Daphne cneorum fol. varieg.* Kommentar (Exp. 1873-74): ”med hvitkantade blad”.

Exp. 1889-90, 1894-95: *Daphne cneorum fol. var.* Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95): ”med gulkantade löf. Utmärkt vackra. Uthärda väl våra vintrar”

***Daphne mezereum* L. – tibast**

Europa (Sverige) - C Sibirien och Turkiet, Kaukasus. Arten såld från Experimentalfältet 1836 samt mellan 1869 och 1874, och från Vassbo trädskola mellan 1906 och 1946. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för experimentalfältet, arten under namnet *Daphne Mezereum* L. svensk källersals, samt kommentaren:

”Sverige, 2-3 fot, med röda blr i april, maj, och röda, vackra, men giftiga frukter. Är en bland trädgårdens allra förnämsta prydnader om våren. Fortkommer öfver allt, men är vackrast på ej för torr, lerhaltig jord. Fortplantas genom frön, som utsås strax efter mognaden och vanligen ligga ett år i jorden innan de gro, samt genom rotskott.”⁵¹⁴

Experimentalfältet 1836: *Daphne mezereum* L. Exp. 1869-70, 1873-74: *Daphne mezereum* L. tibast, källersals. Exp. 1899-1900: *Daphne mezereum* tibast, källersals. Kommentar (Exp. 1869-70, 1873-74): 2-3 f. ”Blommar tidigast af alla skönblommande buskväxter och är en utmärkt prydnad tidigt om våren” Kommentar (Exp. 1899-1900): 1 m.

Vassbo 1906, 1909-1917: *Daphne mezerium* tibast. Vassbo 1919-1921, 1923-1927, 1930, 1932-1946: *Daphne mezereum* tibast. Kommentar (1914-1917, 1919-1921): ”0,8-1 [m]. Blommar tidigt om våren på bar kvist med små ljusröda, syrénliknande blommor. Bär röda, giftiga.” Kommentar (1923-1927): ”0,3-0,8 [m]. Blommor på bar kvist tidigt om våren och har röda välluktande blommor, mycket hårdig. Bären röda. – Starkt giftiga!” Kommentar (1930, 1932-1946): 0,3-0,8 [m]. Blommar på bar kvist tidigt på våren och har röda välluktande blommor, mycket hårdig. Bären starkt giftiga.”

⁵¹² Lindgren 1878 s. 55f.

⁵¹³ Houtman 2004 s. 110.

⁵¹⁴ Lindgren 1878 s. 54.

Deutzia – deutzia

De två japanska arterna *Deutzia crenata* Siebold & Zucc. strävdeutzia och *Deutzia scabra* Thunb. thunbergdeutzia, har i odlingsammanhang i Europa ofta blandats samman. Anledningen är en osäkerhet kring sammanhanget mellan de plantor som först beskrevs i Japan och de som sedan introducerats i odling i Europa, samt i vilken ordning och när detta skedde. På grund av det kan vara mycket svårt att skilja dem i priskuranterna, och på grund av detta diskuteras båda arterna under samma rubrik (se vidare nedan).

***Deutzia scabra* Thunb. och/eller *Deutzia crenata* Siebold & Zucc. – strävdeutzia**

- 'Plena'
- "fol. varieg."

I Experimentalfältets priskuranter listades mellan 1864 och 1900 *D. scabra*. I Vassbo trädskolas priskurant 1914 listades *D. crenata*. Sorten 'Plena' som har vita blommor med rosa utsida, verkar ha sålts under diverse olika namn från Experimentalfältet mellan 1869 och 1900, och från Vassbo 1906 samt 1909-1913. I Vassbo trädskolas priskuranter listades 1909-1913 *D. crenata fl. pl.* parallellt med *D. scabra fl. pl.* 1906, 1909-1913. Möjligtvis kan Vassbo en av dem ha varit en vit fylldblommig sort 1909-1913 men detta är osäkert. Experimentalfältet sålde också mellan 1874 och 1880 en sort med varierade blad under namnet *D. scabra fol. varieg.*

De två japanska arterna *Deutzia crenata* Siebold & Zucc. strävdeutzia och *Deutzia scabra* Thunb. thunbergdeutzia, har i odlingsammanhang i Europa ofta blandats samman. Anledningen är en osäkerhet kring sammanhanget mellan de plantor som först beskrevs i Japan och de som sedan introducerats i odling i Europa, samt i vilken ordning och när detta skedde. Att en diskussion pågick redan under 1870-talet kan man se till exempel av Lindgrens kommentarer (se citat nedan). Han valde, trots den förvirring han redogör för, att använda namnet *D. scabra* eftersom han tyckte att det var mycket passande. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren arten under namnet *Deutzia scabra* Thunb. med synonymen *Deutzia grandiflora* Hort. samt kommentaren:

"Japan, 5-6 fot, med hvita blr. Var.: *fl. pl.* (*Deutzia crenata fl. pl.*, Hort.), med hvita, dubbla, utvändigt rödaktiga blr, utmärkt vacker. *Deutzia scabra* uppgifves af somliga botanister rättast heta *Deutzia crenata*, S. & Z., men då enighet häri icke ernåtts, enär den ene säger att *D. scabra* ännu icke blifvit införd i europeisk ordling, andra åter påstå att detta är fallet med *D. crenata*, så har förf. här behållit namnet *scabra* för denna buske, såsom särdeles passande för arten. Gifves det en art inom släktet, som bär namnet *scabra*, måste det vara denna."⁵¹⁵

Svensson å andra sidan skrev 1893 att han endast sätt *D. scabra* Thunb. i den botaniska trädgården i Bryssel, medan *D. gracilis* Sieb. & Zucc. och *D. crenata* Sieb. & Zucc. var vanliga i odling. Svensson beskrev i boken *Flora över Sveriges kulturväxter* 1893 de två arterna på följande sätt:

"**D. crenata** S. & Z. Blad stråft stjärnhåriga, rundnaggade ock med små inböjda uddar i nagghaken; årgrenar sträva. Hemland: *Japan*."⁵¹⁶

"**D. scabra** THUNB. Blad stäfhåriga, alldeles helbräddade ock utan uddar; årgrenar sträfhåriga. Hemland: *Japan*." [Med fotnotskommentaren:] "Under det att de 2 förra arterna [d.v.s. *D. gracilis* Siebold & Zucc. och *D. crenata* Siebold & Zucc.] äro allmänna har förf. endast sett denna art i Jardin bot. i Bryssel."⁵¹⁷

Den i odling vanliga arten som Lindgren (1878) kallar *D. scabra* och Svensson (1893) kallar *D. crenata* bör alltså med största sannolikhet vara en och samma. I modern tid väljer t.ex. *The*

⁵¹⁵ Lindgren 1878 s. 54.

⁵¹⁶ Svensson 1893 s. 303.

⁵¹⁷ Ibid.

Hillier *Manual of Trees and Shrubs* (2002) att inte alls lista namnet *D. crenata*, utan man använder enbart namnet *D. scabra* Thunb.⁵¹⁸

Deutzia crenata – Artnamnet *Deutzia crenata* listas i priskuranten från Vassbo trädskola 1914, med kommentaren att den är en vacker buske med vita blommor i juli. Artnamnet *D. crenata* används inte av Lindgren (1878) och inte heller i Experimentalfältets priskuranter.

Deutzia scabra – Artnamnet *Deutzia scabra* listas i experimentalfältets priskuranter mellan 1864 och 1900. *Deutzia* kommenterades i Experimentalfältets priskurant 1864:

”Vackra på senare tiden införda buskväxter. Fordra varm grund, skyddad plats och en lätt betäckning af granris under vintern”.

’Plena’ – Experimentalfältet listade mellan 1869 och 1890 ”*Deutzia scabra flor. plen.*” och mellan 1894 och 1900 ”*Deutzia scabra flor. purp. plen.*” Den listades också från Vassbo 1916-17 som ”*Deutzia crenata fl. roseo pl.*” Den kommenteras bland annat i Experimentalfältets priskurant 1873-74:

”En utmärkt praktfull varietet med dubbla hvita, utvändigt röda blommor. Förekommer i handeln under namn af *Deutzia crenata fl. pl.* och *D. cren. purpureo fl. pl.* – Har här uthärdat vintrarne utan betäckning och blommat rikt på kalljord.”

Sorten ’Plena’ (*D. scabra* ’Plena’) har enligt *the Hillier Manual of Trees and Shrubs* (2002) vita blommor med rosa utsida. Den skall ha introducerats till Europa 1861 av Robert Fortune.⁵¹⁹ Lindgren beskrev 1878 *D. scabra fl. pl.* som en varietet, med synonymen *Deutzia crenata fl. pl.* Hort.⁵²⁰ I Vassbo trädskolas priskuranter listades 1909-1913 *D. crenata fl. pl.* parallellt med *D. scabra fl. pl.* som listades 1906, 1909-1913. Eftersom närmare beskrivningar saknas är det omöjligt att säga om det rörde sig om två olika sorter, eller om den ena var den rosatonade ’Plena’ och den andra möjligen skulle ha kunnat vara en annan fylld kanske vitblommig sort.

’fol. variegata’ – I Experimentalfältets priskuranter listades mellan 1874 och 1880 *Deutzia scabra fol. varieg.* med kommentaren att sorten hade brokiga blad.

’*Deutzia scabra*’ – Experimentalfältet 1864: *Deutzia scabra*. Exp. 1869-70, 1873-74: *Deutzia scabra* Thunb. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Deutzia scabra*. Kommentar (Exp. 1864): ”Vackra på senare tiden införda buskväxter. Fordra varm grund, skyddad plats och en lätt betäckning af granris under vintern” Kommentar (Exp. 1869-70, 1873-74): 5-8 f. ”Japan”. Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 5-6 f. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 1,5-2 m.

’*Deutzia crenata*’ – Vassbo 1914: *Deutzia crenata*. Kommentar (Vassbo 1914): ”1,5-2 [m]. vacker buske med hvita blommor i juli.”

’*flor. plen.*’/’*purpureo fl. pl.*’ – Experimentalfältet 1869-70, 1873-74, 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90: *Deutzia scabra flor. plen.* Kommentar (Exp. 1869-70): En utmärkt praktfull varietet med dubbla hvita, utvändigt rosenröda blommor. Förekommer i handeln under namn af *Deutzia crenata fl. pl.* och *D. cren. Purpureo fl. pl.* – Har här uthärdat vintrarne utan beteckning.” Kommentar (Exp. 1873-74): En utmärkt praktfull varietet med dubbla hvita, utvändigt röda blommor. Förekommer i handeln under namn af *Deutzia crenata fl. pl.* och *D. cren. purpureo fl. pl.* – Har här uthärdat vintrarne utan betäckning och blommat rikt på kalljord.” Kommentar(Exp.1874-75,1879-80,1883-84,1885-86,1889-90): ”dubbla blommor”.

Experimentalfältet 1894-95, 1899-1900: *Deutzia scabra flor. purp. plen.* Kommentar (Exp. 1894-95): ”med dubbla blommor” Kommentar (1899-1900): 1 m. ”med dubbla blommor”.

Vassbo 1906, 1909-1913: *Deutzia scabra fl. pl.*

Vassbo 1909-1913: *Deutzia crenata fl. pl.*

Vassbo 1916-1917: *Deutzia crenata fl. roseo pl.* Kommentar (Vassbo 1916-1917): ”[1-2] m.”

’*fol. varieg.*’ – Experimentalfältet 1874-75, 1879-80: *Deutzia scabra fol. varieg.* Kommentar (Exp. 1874-75): ”med brokiga blad”. Kommentar (Exp. 1879-80): ”med brokiga löf”

⁵¹⁸ Hillier 2002 s. 99f.

⁵¹⁹ Ibid s. 98.

⁵²⁰ Lindgren 1878 s. 54.

***Deutzia gracilis* Siebold & Zucc. – bruddeutzia**

Japan. Arten såld från Experimentalfältet mellan 1864 och 1900, och från Vassbo trädskola mellan 1906 och 1917. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för experimentalfältet, arten under namnet *Deutzia gracilis* S. & Z. med synonymen *Deutzia gracilis vera* Hort. samt kommentaren:

”Japan, n. Kina, 2 fot, med talrika, hvita, prydliga blr. vacker. En bland de bästa buskväxter till drifning i kruka under vintern”⁵²¹

P. Svensson beskrev arten i *Flora över Sveriges kulturväxter* 1893:

”**D. gracilis** S. & Z. Foderflikar hvita; blad svagt stjärnhåriga, fint sågade ock med glandelspetsade sågtänder; årsgrenar glatta. Hemland: *Japan, Kina.*”⁵²²

Experimentalfältet 1864: *Deutzia gracilis*. Exp. 1869-70, 1873-74: *Deutzia gracilis* Sieb. & Zucc. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Deutzia gracilis*. Kommentar (Exp. 1869-70): 2 f. ”Japan. Vacker buske med talrika hvita blommor. Äfven förträfflig till drifning under vintern i kruka.” Pris angavs pr st och pr dussin. Kommentar (Exp. 1873-74): 2 f. ”Japan. Vacker buske med talrika hvita blommor. Äfven förträfflig till drifning under vintern i kruka” Pris angavs pr st och pr 10 st. Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 2 f. Pris angavs pr st. och pr 10 st. Kommentar (Exp. 1889-90): 0,5 m. Pris angavs pr st och pr 10 st. Kommentar (Exp. 1894-95, 1899-1900): 0,5 m.

Vassbo 1906, 1909-1914, 1916-1917: *Deutzia gracilis*. Kommentar (1914): ”0,4-0,6 [m] med talrika, hvita vackra blommor i juni-juli.” Kommentar (1916-1917): ”0,5-1 [m] hvita blommor i vppen.”

***Deutzia x lemoinei* Bois – rikblommig deutzia**

• ‘Lemoine’

Kulturursprung, en korsning mellan *D. gracilis* och *D. parviflora*. Denna hybridart nämns varken av Lindgren 1878 eller Svensson 1893. Sorten ‘Lemoine’ såld från Vassbo trädskola mellan 1936 och 1946.

Vassbo 1936-1946: *Deutzia Lemoine*. Kommentar (1936-1946): ”1 [m] Utmärkt vacker buske med talrika stora, vita blommor i juli

***Diervilla* – getrisläktet**

***Diervilla lonicera* Mill – getris**

NÖ Nordamerika. Såld från Experimentalfältet mellan 1836 och 1900. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för experimentalfältet, arten under namnet *Diervilla canadensis* Willd. med synonymerna *Diervilla humilis* Pers., *Diervilla trifida* M., *Diervilla lutea* Prsh., *Diervilla tournefortii* Mx., *Lonicera Diervilla* L. och *Weigela lutea* Hort. samt kommentaren: ”Kanada, 1-2 fot, med gula blr från juni till hösten.”⁵²³ Den beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora över Sveriges kulturväxter* (1893):

”**D. Lonicera** MILL. Blommor mest ensamma; blad kort skaftade, äggrunda, långspetsade, tydligt hårbräddade. – *D. canadensis* Willd.; *Lonicera Diervilla* L. Hemland: *Nordamerika.*”⁵²⁴

Experimentalfältet 1836: *Diervilla canadensis* Willd. Exp. 1864: *Diervilla canadensis*. Exp. 1869-70, 1873-74: *Diervilla canadensis* Willd. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90: *Diervilla canadensis*. Exp. 1894-95, 1899-1900: *Diervilla canadensis (trifida)*. Kommentar (Exp. 1869-70, 1873-74): 2-3 f. ”Kanada”. Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 1-2 f. Kommentar (Exp. 1889-90): 0,5-0,6 m. Kommentar (Exp. 1894-95, 1899-1900): 0,5-0,6 m. Pris anges pr st och för 10 st.

⁵²¹ Lindgren 1878 s. 54.

⁵²² Svensson, 1893, s. 303.

⁵²³ Lindgren 1878 s. 54.

⁵²⁴ Svensson 1893 s. 524.

***Diervilla x splendens* (Carrière) G. Kirchn. – hybridgetris**

Kulturursprung, korsning mellan *D. lonicera* och *D. sessilifolia*. Sål原因 från Experimentalfältet mellan 1879 och 1900. *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för experimentalfältet, arten under namnet *Diervilla splendens* Prsh. med synonymen *Weigela splendens lutea* Prsh. samt kommentaren: ”n. Amerika, 2-3 fot, med rödaktigt gula blr. Trifvas i hvarje jordmån och fortpl. genom rotskott, afläggning och sättqvistar.” Den beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora över Sveriges kulturväxter* (1893):

”**D. sessilifolia** BUCKL. Blommor i upprepadt 3-greniga knippen; blad nästan oskaftade, lansettlikt äggrunda, omärkligt hårbräddade. – *D. splendens* Carr. Hemland: *Tennessee ock Karolina-staterna*.⁵²⁵”

Exp. 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Diervilla splendens*. Kommentrar (Exp. 1879-80, 1883-84, 1885-86): 2-3 f. Kommentrar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 9,6-1 m.

***Elaeagnus* – silverbusksläktet**

***Elaeagnus angustifolia* L. – smalbladig silverbuske**

V Asien – Himalaya, C Asien, Mongoliet. År 1836 listar Experimentalfältets priskurant två typer av *Elaeagnus*, den ena under namnen *Elaeagnus angustifolia* L. och den andra under namnet *Elaeagnus hortensia* Bieberstein. Enligt SKUD skall också *Elaeagnus hortensis* M. Bieb. vara en synonym till *E. angustifolia* L. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för experimentalfältet, arten *Elaeagnus angustifolia* L. med kommentaren: ”Orienten, 10-15 fot (hos oss 4-6 fot), med gråhvita blad och små gula blr i juni. Vill icke uthärda å Landtbruks-Akademiens Experimentalfält.”⁵²⁶ Beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora över Sveriges kulturväxter* (1893):

”**E. angustifolia** L. Blommor uppräta; frukt cylindrisk, saftig; blad smalt lansettlika, ovan af små stjärnfjäll grågröna; årsgrenar silverglänsande, ofta torniga. Hemland: *Södra Europa, Orienten*.”

Experimentalfältet 1836: *Elaeagnus angustifolia* L.

Experimentalfältet 1836: *Elaeagnus hortensia* Bieberstein.

***Elaeagnus commutata* Rydb. – silverbuske**

N & C Nordamerika. Arten såld från Vassbo trädskola mellan 1900 och 1946 under namnet *Elaeagnus argentea*, från Experimentalfältet mellan 1869 och 1874 under namnet *Elaeagnus macrophylla* hort. (*argentea* hort.) och mellan 1874 och 1900 under namnet *Elaeagnus argentea*. Enligt SKUD är *E. argentea* Pursh non Moench en äldre synonym för *E. commutata* Rydb.

I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för experimentalfältet, arten under namnet *Elaeagnus argentea* Pursh. med synonymerna *Elaeagnus commutata* Bernh., *Elaeagnus macrophylla* Hort. och *Elaeagnus latifolia* Hort. samt kommentaren:

”Kanada, 5-6 fot, med silfverfärgade blad, små gula blr och silfverfärgade frukter. Utmärkt vacker art.”⁵²⁷

Beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora över Sveriges kulturväxter* (1893):

”**E. argentea** PURSH. Blommor något hängande; frukt klotformig, mjölig; blad lansettlikt elliptiska, ovan af små fjäll silverglänsande; årsgrenar bruna, aldrig torniga. Hemland: *Kanada*.⁵²⁸”

Exp. 1869-70, 1873-74: *Elaeagnus macrophylla* hort. (*argentea* hort.) silfverbuske, oleaster. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84: *Elaeagnus argentea*. Exp. 1889-80, 1894-95, 1899-1900: *Elaeagnus argentea*

⁵²⁵ Svensson 1893 s. 524.

⁵²⁶ Lindgren 1878 s. 55.

⁵²⁷ Ibid.

⁵²⁸ Svensson 1893 s. 156.

silfverbuske. Kommentar (Exp. 1869-70): 6-8 f. ”hemland ovisst”. Kommentar (Exp. 1873-74): 4-6 f. ”Japan”. Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84): 4-6 f. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 1,5-2 m.

Vassbo 1900-1903, 1906, 1909-1917, 1919-1920, 1921, 1923-1927, 1930, 1932-1946: *Elaeagnus argentea* silfverbuske. Kommentar (1902-1903): ”utmärkt vacker”. Kommentar (Vassbo 1914-1917, 1919-1920): ”2-2,5 [m] Mycket hårdig buske med silfverfärgade blad och små gula blommor.” Kommentar (1921, 1923-1927, 1930, 1932-1946): ”2-3 [m] Fullt hårdig med silvervita blad. Värdefull för Norrland.

***Elaeagnus multiflora* Thunb. – japansk silverbuske**

Kina, Korea, Japan. Arten såld från Experimentalfältet mellan 1889 och 1890 under namn *Elaeagnus edulis* (*longipes*). Enligt SKUD är både *E. edulis* Carrière och *E. longipes* A.Gray. synonymer för denna art. Lindgren nämnde inte arten 1878, men den beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora över Sveriges kulturväxter* (1893):

”**E. longipes** GRAY. Frukt täml. Stor, på långt skaft hängande, saftig, icke ätbar; blad elliptiska, åt båda ändar spetsade, ovan ljusgröna och yngre af fina hårtstjärnor hvitprickiga; bladskäft fårade. Hemland: Nordamerika.”

Experimentalfältet 1889-90, 1894-95, 1899-90: *Elaeagnus edulis* (*longipes*). Kommentar (Exp. 1889-90): 1-2 m. ” En ny, vacker buske med gulröda, ätliga frukter. Har här uthärdat en längre följd af vintrar.” Kommentar (Exp. 1894-95, 1899-1900): 1-2 m. ”Ny, vacker buske med gulröda, ätliga frukter”.

***Eleutherococcus* – stickaraliasläktet**

***Eleutherococcus sessiliflorus* (Rupr. & Maxim.) S.Y.Hu**

NÖ Asien. Arten såld från Experimentalfältet 1899-1900 under namnet *Panax sessiliflorum*. Enligt databasen GRIN Taxonomy är *Panax sessiliflorus* Rupr. & Maxim. en synonym för *Eleutherococcus sessiliflorus* (Rupr. & Maxim.) S. Y. Hu⁵²⁹.

Experimentalfältet 1899-1900: *Panax sessiliflorum*. Kommentar (Exp. 1899-1900): 1 m.

***Erica* - klockljungssläktet**

***Erica carnea* L. – vårljung**

•’Coccinea’

Alperna, SC Europa - C Balkan. Arten såld från Experimentalfältet mellan 1869 och 1886 under namnet *Erica herbacea*. Enligt SKUD är *Erica herbacea* L., nom. rej. samt *Erica mediterranea* L. äldre synonymer. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för experimentalfältet, arten under namnet *Erica herbacea* L. med kommentaren:

”Tyskland, låg, med rödletta blr om våren. Plats och jord som föregående [*E. cinerea*]. Har af förf. under en följd af år med framgång odlats å fritt land och under betäckning af endast granris uthärdat vintrarne oskadad.”⁵³⁰

Arten beskrivs på följande sätt av P. Svensson i *Flora över Sveriges kulturväxter* (1893):

”**E. carnea** L. Blomklasar i toppen af grenarne; krona smalt äggformig, 4-tandad; ståndare med upptill gulröda strängar och bruna till svartbruna, kring stiftet hopstående knappar; skärm kransställda; blad mest 4 i krans; bladfära mycket smalare än den invikna bladkanten. Hemland: *Södra Europas bärgstrakter*.”⁵³¹

’**Coccinea**’ – I Experimentalfältets priskuranter listades mellan 1879 och 1900 *Erica herbacea coccinea*. Samma namn förekommer i Vassbo trädskolas priskurant 1902..

⁵²⁹ GRIN, Nomen No. 26385, *Panax sessiliflorus*, 111202.

⁵³⁰ Lindgren 1878 s. 55.

⁵³¹ Svensson 1893 s. 399.

Experimentalfältet 1869-70, 1873-74: *Erica herbacea* L. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86: *Erica herbacea*. Kommentar (Exp. 1869-70): 1-2 f. ”s. Eur. Uthärdar å skyddade platser (planterad i ljunghjord) under betäckning vintrarne i det fria, men odlas säkrast i kurka och öfvervintras i svalt växthus.” Kommentar (Exp. 1873-74): 1-2 f. ”s. Eur.” Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): ”låg”.

’**Coccinea**’ - Experimentalfältet 1879-80: *Erica herbacea coccinea*. Exp. 1883-84: *Erica coccinea*. Exp. 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Erica herbacea coccinea*. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95): ”låg” Kommentar (Exp. 1899-1900): ”låg. Har här under en lång följd af år visat sig fullt hårdig. Blommar i april, maj utomordentligt rikt och praktfullt. Utmärkt äfven till drifning. Fordrar ljunghjord.”

Vassbo 1902: *Erica herbacea coccinea*. Kommentar (Vassbo 1902): ”ljungh (låg)”

***Erica ciliaris* L. – dorsetljung**

V Europa, Marocko. Artnamnet listas i Experimentalfältets priskurant 1836. Arten nämns inte av Lindgren (1878) däremot beskriver P. Svensson den på följande sätt i *Flora över Sveriges kulturväxter* (1893):

”**E. ciliaris** L. Blommar i klase; krona flaskformig med kort hals, 4-tandad; ståndarknappar nedtill svartbruna, upptill högröda; blad 3 i krans, något nedböjda, äggrunda, med tillbakavikna kanter, under med syllik medelnerv och fint punkterade; grenar håriga. Hemland: *Sydvästra Europa*.”⁵³²

Experimentalfältet 1836: *Erica ciliaris* L.

***Erica cinerea* L. – purpurljung**

•’**Coccinea**’

Madeira, V och SC Europa, NV Afrika. Arten såldes från Experimentalfältet 1873-74 under namnet *Erica cinerea*. I samma priskurant nämns också sorten ’**Coccinea**’. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för experimentalfältet, arten under namnet *Erica cinerea* L. med kommentaren: ”Norge, låg, med violetttröda blr i juli och augusti. Fordrar torr plats och ljunghjord.”⁵³³ Däremot kunde artnamnet inte hittas hos Svensson (1893).

’**Coccinea**’ – I Experimentalfältets priskurant 1873-74 nämns *Erica cinerea coccinea*. I *the Hillier Manual of Trees and Shrubs* (2002) finns följande beskrivning:

”’**Coccinea**’ (’Fulgida’) Dwarf habit, 10cm. Dark scarlet flowers. C 1852.”⁵³⁴

Experimentalfältet 1873-74: *Erica cinerea* L. Kommentar (Exp. 1873-74): 1 f. ”v. Eur., Norge”.

Experimentalfältet 1873-74: *Erica cinerea coccinea*.

***Erica tetralix* L. – klockljung**

N, V, C och Ö Europa (Sverige). Arten såld från Experimentalfältet mellan 1873 och 1875. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för experimentalfältet, arten under namnet *Erica Tetralix* L. samt kommentaren:

”Sverige, låg, med ljusröda blr i juni och juli. Fordrar fuktig växtplats, dy- eller ljunghjord.”⁵³⁵

P. Svensson den på följande sätt i *Flora över Sveriges kulturväxter* (1893):

”**E. Tetralix** L. Blommar i flock; krona äggformig, 4-tandad; stift föga utskjutande; ståndarknappar bruna; foderflikar ull- och glandelhåriga; blad 4 i krans, jämbreda, trubbspetsade, i kanterna borsthåriga, under med 2 upphöjda strimmor längs midten, på smågrenar upprätta, på äldre grenar utstående; bladkanter tillbakavikna; grenar håriga. Hemland: *Europa (på torfmossaktiga hedar mellan 50 och 60 breddgr.)*.”⁵³⁶

Experimentalfältet 1873-74: *Erica Tetralix* L. Exp. 1874-75: *Erica Tetralix*. Kommentar (Exp. 1873-74): 1 f. ”Sverige”. Kommentar (Exp. 1874-75): ”låg”

⁵³² Svensson 1893 s. 399.

⁵³³ Lindgren 1878 s. 55.

⁵³⁴ Hillier 2002 s. 106.

⁵³⁵ Ibid.

⁵³⁶ Ibid s. 398

Euonymus – benvedssläktet

Euonymus americanus L.

C och Ö USA. Arten såld från Experimentalfältet mellan 1864 och 1895. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för experimentalfältet, arten under namnet *Evonymus americana* L. med synonymerna *Evonymus alternifolia* Mnch. och *Evonymus sempervirens* Marsh. samt kommentaren:

”n. Am., 6-10 fot hög, blir å Landtbr.-Akademiens experimentalfältet blott ett par fot hög och brukar der aldrig blomma.”⁵³⁷

Arten nämns inte av P. Svensson (1893).

Experimentalfältet 1864: *Evonymus americanus*. Exp. 1869-70, 1873-74: *Evonymus americanus* L. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1894-95: *Evonymus americana*. Kommentar (Exp. 1869-70, 1873-74): 2-3 f. “n. Am.” Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 2-3 f. Exp.(1894-95): 0,5-1 m.

Euonymus atropurpureus Jacq.

SÖ Kanada, C och Ö USA. Arten listas i Experimentalfältets priskurant för 1836. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för experimentalfältet, arten under namnet *Evonymus atropurpurea* Jacq. med synonymen *Evonymus caroliniensis* Marsh. samt kommentaren: n. Am., 6-12 fot. Liknar i allmänhet *E. latifolia*.⁵³⁸ Arten beskrivs också av P. Svensson i *Flora över Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**E. atropurpureus** Jacq. Kronblad brungula, rundade, nästan platta; foderflikar bruna, utbredda; blad mörkgröna, glest finsågade; smågrenar nästan trinda. Hemland: *Östra delen af Förenta staterna*.”⁵³⁹

Experimentalfältet 1836: *Evonymus atropurpureus* Jacqu.

Euonymus europaea L. – benved

- ”**fruct. alb.**” (f. *albus*)
- ’**Fructu-coccineo**’
- ”**fol. purp.**”
- ”**fol. varieg.**”
- ’**Aucubifolius**’

Europa (Sverige) - V Sibirien, Turkiet - C Asien. Arten såld från Vassbo trädskola mellan 1895 och 1946 och från Experimentalfältet mellan 1836 och 1900. I Experimentalfältets priskuranter förekommer även fem sorter (se vidare nedan). I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för experimentalfältet, arten under namnet *Evonymus europaea* L. med synonymen *Evonymus vulgaris* Mill. samt kommentaren:

”Sverige, 6-10 fot. En bland trädgårdens förnämsta prydnader om hösten, genom sina talrika röda lysande fröhus. Bladen gånga sig äfven ofta praktfullt röda i augusti och september. Förtjenar att ymnigt användas i buskpartier. Varieteter: *fol. purpureis*, *fol. varieg.*, *fruct. alb*, *fr. coccineo* m.fl.”⁵⁴⁰

Arten beskrivs också av P. Svensson i *Flora över Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**E. europaeus** L. Kronblad grönngula, aflånga, med snart nedvikna sidokanter; foderflikar ljusgröna, nedvikna; blad ljusgröna, tätt finsågade; smågrenar svagt 4-kantiga. Hemland: *Hela Europa, ryska Asien.*”

⁵³⁷ Hillier 2002 s. 56.

⁵³⁸ Lindgren 1878 s. 56.

⁵³⁹ Svensson 1893 s. 257.

⁵⁴⁰ Lindgren 1878 s. 56.

”fruct. alb.” – I Experimentalfältets priskurant 1836 listas även en sort med vita fruktkapslar under namnet *”Evonymus europaeus L. fruct. alb.”*. Lindgren (1878) nämnde den som en varietet under namnet *”fruct. alb.”*. I *the Hillier Manual of Trees and Shrubs* (2002):

’f. albus (Weston) Rehder (’Fructu-albo’) A conspicuous, white fruited form, showy in winter.”

’Fructu-coccineo’ – I Experimentalfältets priskurant 1836 listades även en sort med karmosinröda fruktkapslar under namnet *”Evonymus europaeus L. fruct. coccin.”*. Lindgren (1878) nämnde den som en varietet under namnet *”fr. coccineo.”*. I *the Hillier Manual of Trees and Shrubs* (2002):

”Fructu-coccineo’ Capsules bright red.”

”fol. purp.” – I Experimentalfältets priskurant 1873-74 listades en sort med rött bladverk under namnet *”Evonymus europaea fol. purp.”*. Lindgren (1878) nämnde den som en varietet under namnet *”fol. purpureis”*.

”fol. varieg.” – I Experimentalfältets priskuranter mellan 1873 och 1889 en brokbladig sort under namnet *”Evonymus europaea fol. varieg.”*. Lindgren (1878) nämnde den som en varietet under namnet *”fol. varieg.”*.

’Aucubifolius’ – I Experimentalfältets priskuranter mellan 1883 och 1886 listades *Evonymus europaea aucubaefolia*. Den skall ha uppkommit i Tyskland före 1862, och skall vara ca 3 m hög med blad som är fläckiga i ljusgult och vitt. Fläckarna är oftast ganska stora och kan ibland täcka mer än halva bladet.⁵⁴¹ Den beskrivs i *the Hillier Manual of Trees and Shrubs* (2002):

”’Aucubifolius’ Leaves mottled with yellow and white and attractively tinted with pink in autumn.”

Experimentalfältet 1836: *Evonymus europaeus* L. Experimentalfältet 1864: *Evonymus europaeus*. Exp. 1869-70, 1873-74: *Evonymus europaea* L. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Evonymus europaea*. Kommentar (Exp. 1864, 1869-70, 1873-74): 6-10 f. ”Sverige. Utgör genom sina talrika röda frökaplar, en af trädgårdens förnämsta prydnader under hösten.” Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 6-10 f. Pris anges för 1 och 10 plantora. Kommentar (Exp. 1889-90): 2-3 m. Pris anges för 1 och 10 plantor. Kommentar (Exp. 1894-95, 1899-1900): 2-3 m. ”Har mot hösten utmärkt vackra fröhus. En utmärkt parkbuske.” Pris anges för 1 och 10 plantor.

Vassbo 1895: *Evonymus europaea*. Vassbo 1900-1903: *Evonymus europaea* spindelträd. Vassbo 1906, 1909-1913: *Evonymus europaea* spindelträd, benved. Vassbo 1914-1917, 1919-1920: *Evonymus europaea* benved, spindelträd. Vassbo 1921, 1923-1927: *Evonymus europaea*. 1932-1946: *Evonymus europaea* benved. Åren 1921-1927 anges alster som ett svenskt namn för släktet *Evonymus* i katalogen från Vassbo. Kommentar (1914-17, 1919-20): 2-3m ”Utmärkt vacker om höstarna med sina talrika, röda lysande frukter.” Kommentar (1921-27): 4-5m ”Utmärkt parkbuske, härdig. Vackra lysande fröhus på hösten och vintern.” Kommentar (1932-46): 4-5m ”Utmärkt parkbuske. Lysande, vackra fröhus på hösten och vintern.”

’Aucubifolius’ Experimentalfältet 1883-84, 1885-86: *Evonymus europaea aucubaefolia*.

”fruct. alb.” – Experimentalfältet 1836: *Evonymus europaeus L. fruct. alb.*

’Fructo-coccineus’ – Experimentalfältet 1836: *Evonymus europaeus L. fruct coccin.*

”fol. purp.” – Exp.1873-74: *Evonymus europaea fol. purp.* Kommentar (Exp. 1873-74): ”med röda löf”.

”fol. varieg.” – Experimentalfältet 1873-74, 1874-75, 1879-80: *Evonymus europaea fol. varieg.* Kommentar (Exp. 1873-74): ”med brokiga löf” Kommentar (1874-75): ”med delvis brokiga, studom n. helhvita löf.” Kommentar (Exp. 1879-80): ”med delvis brokiga löf”

***Evonymus fortunei* var. *vegetus* (Rehder) Rehder – storbladig klätterbenved**

N Japan. Arten listad i Vassbo trädskolas priskurant mellan 1940 och 1946 under namnet *Evonymus radicans vegeta*. Varken art eller varietet nämns av Lindgren (1878) eller Svensson (1893).

Vassbo 1940-1946: *Evonymus radicans vegeta*. Kommentar (Vassbo 1940-1946): ”Städsegrön buske med rankande växtsätt. Fäster sig på hårda ytor. Lämplig i stenpartier.”

⁵⁴¹ Houtman 2004 s. 120f.

***Evonymus latifolius* (L.) Mill. – storbladig benved**

C och S Europa, Turkiet och Syrien - N Iran, NV Afrika. Såld från Experimentalfältet mellan 1973 och 1900. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för experimentalfältet, arten under namnet *Evonymus latifolia* Scop. Samt kommentaren: ”Tyskland, 5-10 fot, en vacker art med röda fröhuser om hösten”.⁵⁴² Arten beskrivs också av P. Svensson i *Flora över Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**E. latifolius** Jacq. Blommor brungröna; kronblad rundade, platta; frön hvita; blad stora, ljusgröna, tätt ock fint taggsågade; bladskaft fårade; årsgrenar något hoptryckta hvitprickiga; litet träd. – *E. europaeus* β *latif.* L. Hemland: *Alperna, Balkanhalfön, Orienten.*”⁵⁴³

Experimentalfältet 1873-74: *Evonymus latifolia* Jacq. Exp. 1874-75, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Evonymus latifolia*. Kommentar (Exp. 1873-74): 6-10 f. ”s. Eur. En praktfull art” Kommentar (Exp. 1874-75): 5-10 f. Kommentar (Exp. 1889-90): 2-3 m. Kommentar (Exp. 1894-95): 2-3 m. ”Har ett ännu ståtligare utseende än föregående [*E. europaea*]”

***Euonymus nanus* M.Bieb. – småbladig dvärgbenved**

- ‘*Pendula*’ (ej sort i egentlig mening, utan arten ympad på stam)
- var. *turkestanicus* (Dieck) Krysht.

SÖ och Ö Europa, Turkiet - C Asien, V och N Kina. Arten såld från Vassbo trädskola mellan 1902 och 1946, samt från Experimentalfältet mellan 1836 och 1900. Mellan 1873 och 1900 såldes också en planttyp där arten ympats på låg stam, kallad *Evonymus nana pendula*. Mellan 1939 och 1946 såldes också var. *turkestanicus* från Vassbo trädskola (se vidare nedan).

I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för experimentalfältet, arten under namnet *Evonymus nana* Bieb. med synonymerna *Evonymus angustifolia* Hort. och *Evonymus rosmarinifolia* Hort. samt kommentaren:

”Kaukasus, låg, krypande, ständigt grön, med röda fröhuser om hösten. Härdig vid Stockholm. Förädlad på stammar af *E. europaea* erhållas små vackra hängträd.”⁵⁴⁴

Arten beskrivs också av P. Svensson i *Flora över Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**E. nanus** Bieb. Blommor rödbruna; kronblad äggrunda; frön bruna; blad med nedvikna kanter, några helbräddade; smågrenar kantstrimmiga; buske låg, krypande ock uppstigande. Hemland: Kaukasien”⁵⁴⁵

var. *turkestanicus* (Dieck) Krysht. – Mellan 1939 och 1946 listades i Vassbo trädskolas priskurant *Evonymus nana Koopmanni*. Enligt SKUD är *E. nana* var. *koopmanni* (Lauche) Koehne en synonym för *E. n.* var. *turkestanicus* (Dieck) Krysht. från C Asien.

Experimentalfältet 1836: *Evonymus nanus* Bieb. Exp. 1864: *Evonymus nanus*. Exp. 1869-70: *Evonymus nanus* Bieb. (*angustifolius* hort.) Exp. 1873-74: *Evonymus nana* Bieb. (*angustifolia* hort.) Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95 : *Evonymus nana*. Exp. 1899-1900: *Evonymus nana/nana pendula*. Kommentar (Exp. 1869-70, 1873-74): ”Låg krypande. Kaukasus. Är ständigt grön; har lysande röda frökapslar om hösten”. Pris anges per dussin och per planta. Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): låg, krypande. Ständigt grön. Pris anges för tio respektive en planta. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95): låg, krypande. Ständigt grön. Utmärkt vacker till infattningsväxt.” pris anges för 100 st, 10 st och en planta. Kommentar (1894-95): ”låg, krypande. Ständigt grön. Utmärkt vacker till infattningsväxt.” Pris anges för 100 st, 10 st och en planta. ”Ympade på 24-60 cm höga stammar. Små nätta hängexemplar” Pris för hängträden anges per en planta. Kommentar (Exp. 1899-1900): låg, krypande. Ständigt grön. Utmärkt vacker infattningsväxt. Pris anges per 100 st, pr 10 st och pr st. ”Ympade på 50-70 centimeter höga stammar. Små nätta hängexemplar. Även listad under rubriken Häng- eller Slokträd under namnet *Evonymus nana pendula* med kommentaren Smånätta 50-70 cm höga exemplar”

⁵⁴² Lindgren 1878 s. 56.

⁵⁴³ Svensson 1893 s. 257.

⁵⁴⁴ Lindgren 1878 s. 56.

⁵⁴⁵ Svensson 1893 s. 256.

Vassbo 1902-1903, 1906, 1909-1912, 1938, 1942-1946: *Evonyms nana*. Kommentar (1902-1903, 1906, 1909-1912): ”låg krypande, ständigt grön.” Kommentar (1938, 1942-1946): ”lämplig kring gravar” Endast listad under rubriken häckplantor i katalogen från Vassbo 1938, 1942-1946.

Pendula – Experimentalfältet 1873-74, 1874-75, 1879-80: *Evonymus nana pendula*. Experimentalfältet 1894-95: *Evonymus nana* (den ympad på stam står här på samma rad). Exp. 1899-1900: *Evonymus nana/nana pendula*. Kommentar (1873-74): ”Ympad på 4-5 fot höga stammar. Små utmärkt vackra hängträd. Kommentar (1874-75, 1879-80): ”Ympad på 4-5 fot höga stammar”. Kommentar (1894-95): ”låg, krypande. Ständigt grön. Utmärkt vacker till infattningsväxt.” Pris anges för 100 st, 10 st och en planta. ”Ympade på 24-60 cm höga stammar. Små nätta hängexemplar” Pris för hängträden anges per en planta. Kommentar (Exp. 1899-1900): låg, krypande. Ständigt grön. Utmärkt vacker infattningsväxt. Pris anges per 100 st, pr 10 st och pr st. ”Ympade på 50-70 centimeter höga stammar. Små nätta hängexemplar. Även listad under rubriken Häng- eller Slokträd under namnet *Evonymus nana pendula* med kommentaren Smånätta 50-70 cm höga exemplar”

Vassbo 1939-1946: *Evonymus nana Koopmanni*. Kommentar: ”0,8-1 [m] Hårdig buske med övervintrande blad och besatt med lysande orangefärgade fröhus på hösten.”

***Euonymus verrucosus* Scop. – vårtbenved**

C och Ö Europa, Turkiet - NV Iran, Kaukasus. Såld från Experimentalfältet av och till mellan 1836 och 1900. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för experimentalfältet, arten under namnet *Evonymus verrucosa* Scop. med synonymen *Evonymus europaeus leprosa* L. fil. samt kommentaren: ”m. och s. Europa, 4-8 fot hög, med vårtiga grenar och röda frökapslar”.⁵⁴⁶ Arten beskrivs av P. Svensson i *Flora över Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**E. verrucosus** Scop. Blommor gröna, brunt punkterade; kronblad runda, med nedviken kant; smågrenar trinda. Hemland: Österrike, Ungern, södra Ryssland, Balkanhalvön, Mindre Asien.”⁵⁴⁷

Experimentalfältet 1836: *Evonymus verrucosus* Ait. Exp. 1873-74: *Evonymus verrucosa* Scop. Exp. 1879-80: *Evonymus verrucosa*. Exp. 1894-96: *Evonymus nana verrucosa*. Exp. 1899-1900: *Evonymus verrucosa*. Kommentar (Exp. 1873-74): 3-6 f. ”Österrike etc.” Kommentar (Exp. 1879-80): 4-8 f. Kommentar (exp. 1894-95, 1899-1900): 1,5-2 m.

Fagus – boksläktet

***Fagus grandifolia* Ehrh. – amerikansk bok**

Texas och NC USA - SÖ Kanada och Florida. Arten listas i Experimentalfältets prisukrant 1836 under namnet *Fagus ferruginea* Ait. Enligt SKUD är *Fagus ferruginea* Dryand en äldre synonym. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Fagus ferruginea* Ait. amerikansk rödbok med kommentaren:

”hela n. Am., 80-100 fot. Skiljer sig från den europeiska rödboken genom längre och smalare löf och smärre frukter. Synes vara fullt så hårdig som vanlig bok och odlas såsom denna.”

Experimentalfältet 1836: *Fagus ferruginea* Ait.

***Fagus sylvatica* L. – bok**

- ”**atropurpurea**” (*Fagus sylvatica* Purpurbladiga gruppen, blodbok)
- ’**Asplenifolia**’ (*Fagus sylvatica* Flikbladiga gruppen, flikbok)
- ’**Comptoniifolia**’
- ”**macrophylla**” (*Fagus sylvatica* Latifolia Gruppen)

Europa (Sverige). Arten såld från Experimentalfältet 1836 samt mellan 1869 och 1900, och från Vassbo trädskola 1895. En rödbladig sort såldes mellan 1860 och 1900 från Experimentalfältet och mellan 1935 och 1946 från Vassbo trädskola under namnet ”*atropurpuea*”. Dessutom

⁵⁴⁶ Lindgren 1878 s. 56.

⁵⁴⁷ Svensson 1893 s. 256.

listades i Experimentalfältets priskuranter på 1870-talet "*asplenifolia*", "*comptoniaefolia*" och "*macrophylla*" (se vidare nedan). I *Handbok i svenska trädgårdsskötsel* (1878) beskrev Lindgren, direktör för experimentalfältet, arten under namnet *Fagus sylvatica* L. med kommentaren:

"Sverige, 80-100 fot. Boken är ett ståtligt, högväxt träd, som förtjenar en plats i hvarje parkanläggning. Fordrar temligen god, djup, helst mergelblandad, ej allt för styf lera. Fortplantas genom frö, hvilket stratifieras i sand öfver vintern och utsås om våren. Plantorna uppkomma tidigt och måste skyddas under nätterna mot frost. Måste i ungdomen skolas upprepade gånger för att sedan med framgång kunna utplanteras såsom försigkommen. Förträfflig till häckar. Varieteter: *asplenifolia*, *laciniata*, med djupt inskurna, egendomliga, vackra blad, *atropurpurea* (blodbok), med stora, mörkröda blad, *pendula* (hängbok) m. fl."⁵⁴⁸

"*atropurpurea*" – Såld från Experimentalfältet mellan 1869 och 1900 och från Vassbo trädskolor mellan 1935 och 1946. SKUD samlar de rödbladiga sorterna i Purpurbladiga Gruppen:

"**Purpurbladiga Gruppen blodbok** prydnad ute (purpur- eller rödbladiga sorter, ibland samlade under var. *atropurpurea* auct. non Weston eller f. *atropurpurea* Kirchn. eller f. *purpurea* (Aiton) C.K.Schneid.)"⁵⁴⁹

'**Asplenifolia**' – Flikbladig sort listad mellan 1873 och 1875 i Experimentalfältets priskuranter. I *the Hillier Manual of Trees and Shrubs* (2002) beskriven:

"'Asplenifolia' Fern-leaved beech, Cut-leaved beech. Leaves relatively narrow, deeply cut into slender lobes. C 1804"⁵⁵⁰

'**Comptoniifolia**' – Flikbladig sort listad mellan 1873 och 1875 i Experimentalfältets priskuranter. I *the Hillier Manual of Trees and Shrubs* (2002) beskriven:

"'Comptoniifolia' A small tree similar to 'Aspleniifolia' but with finer foliage. Leaves mainly reduced to slender threads only a few millimeters wide, with some leaves deeply pinnately lobed. C 1815."⁵⁵¹

"*macrophylla*" – Listad mellan 1873 och 1876 i Experimentalfältets priskuranter. I *the Hillier Manual of Trees and Shrubs* (2002) hänvisar man under var. *macrophylla* till "Latifolia Group". Latifolia Gruppen beskrivs vidare:

"**Latifolia Group** (f. *latifolia* Kirchn., var. *macrophylla* Dippel) Leaves much larger, often up to 15cm long and 10cm wide. C 1864."⁵⁵²

Exp. 1836: *Fagus sylvatica* L. Exp. 1869-70, 1873-74: *Fagus sylvatica* L. bok. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Fagus sylvatica*. Kommentar (Exp. 1869-70): 80-100 f. "Skåne". Kommentar (Exp. 1873-74): 80-100 f. "s. Sverige". Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 80-100 f. Kommentar Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 24-30 m.

Vassbo 1895: *Fagus sylvatica*.

"**Atropurpurea**" – Experimentalfältet 1869-70, 1873-74, 1874-75, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Fagus sylvatica atropurpurea* blodbok.

Vassbo 1935-1946: *Fagus sylvatica atropurpurea* blodbok. Kommentar (1935-1946): "Har vackra mörkröda blad. Fordrar varmt läge."

"*asplenifolia*" – Experimentalfältet 1873-74, 1874-75: *Fagus sylvatica asplenifolia*.

"*comptoniaefolia*" – Experimentalfältet 1873-74, 1874-75: *Fagus sylvatica comptoniaefolia*.

"*macrophylla*" – Experimentalfältet 1873-74, 1875-76: *Fagus sylvatica macrophylla*.

⁵⁴⁸ Lindgren 1878 s. 56f.

⁵⁴⁹ Aldén & Ryman 2009 s. 215.

⁵⁵⁰ Hillier 2002 s. 119.

⁵⁵¹ Ibid.

⁵⁵² Ibid.

Fitzroya

***Fitzroya cupressoides* (Molina) I. M. Johnst.**

Argentina, Chile. Arten listad i Experimentalfältets priskurant 1873-74 under namnet *Fitz-Roya patagonica*⁵⁵³ och med kommentaren måste övervintras frostfritt. Omnäms inte av Lindgren 1878.

Experimentalfältet 1873-74: *Fitz-Roya patagonica* Hook. Kommentar: "Patagonien (?) Underhållas helst i krukor eller korgar och öfvervintres frostfritt i kallare eller täckta öfvervintringskaster"

Fontantesia – fontanesiasläktet

***Fontanesia philliraeoides* Labill. ssp. *fortunei* (Carrière) Yalt.**

Kina. Underarten ssp. *fortunei* såld från Experimentalfältet 1899-1900 under namnet *Fontanesia Fortunei*.⁵⁵⁴ Artnamnet omnämns inte av Lindgren (1878). Arten och underarten beskrevs på följande sätt i *The Hillier manual of trees & shrubs* (2002):

"*phillyreoides* Labill. A medium-sized shrub with ovate or elliptic, finely toothed leaves and greenish-white flowers in June. Sicily, SW Asia. I 1787. **subsp. *fortunei*** (Carrière) Yalt. (*F. fortunei* Carrière) A taller form making a large shrub or small tree with larger, untoothed leaves. C China. I 1845 by Robert Fortune."

Experimentalfältet 1899-1900: *Fontanesia Fortunei*. Kommentar: 1 m.

Forsythia – forsythiasläktet

***Forsythia suspensa* var. *fortunei* (Lindl) Rehder – bågforsythia**

C Kina. Såld från Experimentalfältet mellan 1894 och 1900 och från Vassbo trädskola mellan 1916 och 1920 samt mellan 1935 och 1946 under namnet *Forsythia fortunei*. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Forsythia suspensa* Vahl. med synonymen *Syringa suspensa* Thunb. samt kommentaren:

"Kina, Japan, 8-12 fot, skall vara vackrare [än *F. viridissima*]. Härdighet och skötsel skola vara lika med föregående [*F. viridissima*]."

Experimentalfältet 1894-95, 1899-1900: *Forsythia Fortunei*. Kommentar: 1-2 m.

Vassbo 1916-1917, 1919-1920: *Forsythia fortunei*. Vassbo 1925-1946: *Forsythia fortunei*. Kommentar (1916-1917, 1919-1920): "1-1,5 [m]" Kommentar (Vassbo 1925-1946): "2-3 [m] Har mörkgula blommor på bar kvist tidigt på våren. Något hängande grenar."

***Forsythia viridissima* Lindl. – kinesisk forsythia**

Kina. Såld från Experimentalfältet mellan 1873 och 1900. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Forsythia viridissima* Lindl. med kommentaren:

"Kina, Japan, 4-6 fot, med gula blr, som framkomma tidigt om våren innan bladen slå ut. Visar sig temligen härdig på Experimentalfältet å varma, torra platser med sluttning mot söder. Fortpl. genom afläggning och sättqvistar."⁵⁵⁵

Experimentalfältet 1873-74: *Forsythia viridissima* Lindl. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1894-95, 1899-1900: *Forsythia viridissima*. Kommentar (Exp. 1873-74): 3-5 f. "Japan. Har på en torrt belägen plats uthärdat vintern härstädes obetäckt". Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 4-6 f. Kommentar (Exp. 1894-95, 1899-1900): 1-2 m.

⁵⁵³ GRIN Nomen No. 415360, *Fitzroya patagonica*, 111202.

⁵⁵⁴ GRIN, Nomen No. 213, *Fontanesia fortunei*, 111202.

⁵⁵⁵ Lindgren 1878 s. 57.

Frangula – brakvedssläktet

Frangula alnus Mill. – brakved

Europa (Sverige) - Sibirien och Altaj, Turkiet, NV Afrika. Såld från Vassbo trädskola 1895 och från Experimentalfältet 1836 samt mellan 1869 och 1900. Mellan 1874 och 1900 listas arten i Experimentalfältets priskuranter även under rubriken Häckplantor. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för experimentalfältet, arten under namnet *Rhamnus Frangula* L. brakved med kommentaren:

”Sverige, 10-12 fot, vacker buske med först röda, slutligen svarta frukter. Af högt värde till plantering på sura, skuggiga platser. Barken användes för dess lösande verkan till medicin, bladen lära lemna ett godt té”⁵⁵⁶

Experimentalfältet 1836: *Rhamnus frangula* L. Exp. 1869-70, 1873-74: *Rhamnus frangula* L. brakved. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Rhamnus frangula* brakved. Kommentar (Exp. 1869-70): 10-15 f. ”Sverige. Fortkommer på sura, skuggiga ställen der föga annat kan växa”. Priset angavs per dussin samt per styck. Kommentar (exp. 1873-74): ”Sverige. Fortkommer på sura, skuggiga ställen der föga annat kan växa”. Priset angavs per tio plantor samt per styck. Kommentar (1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 10-12 f. Även listad under rubriken Häckplantor. Priset angavs per planta (buske) och för häckplantor per 100 st. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 3-4 m. Även listad under rubriken Häckplantor. Priset angavs per planta (buske), och för häckplantor per 100 st.

Vassbo 1895: *Rhamnus Frangula*.

Frangula caroliniana (Walter) A. Gray

USA⁵⁵⁷. Arten såld från Experimentalfältet mellan 1874 och 1880. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Rhamnus caroliniana* Walt. med synonymerna *Rhamnus canadensis* Hort. och *Frangula caroliniana* Gray. samt kommentaren: ”n. Amerika, 30-40 fot (vid Stockholm 3-4 fot). Vacker, men vid Stockholm ömtålig art, som årligen affryser betydligt.”⁵⁵⁸

Experimentalfältet 1874-75, 1879-80: *Rhamnus caroliniana (canadensis)*. Kommentar: 30-40 f. ”vid Stockholm 3-4? fot.”

Fraxinus – asksläktet

Fraxinus excelsior L. – ask

- 'Pendula' (hängask)
- 'Diversifolia' (helbladig ask)
- 'Aurea' (gulbarkig ask)
- 'Crispa' (kålask)
- "laciniata" / "simplicifolia laciniata" / "heterophylla laciniata"
- "simplicifolia nigra" / "heterophylla nigra"
- "autumnalis"
- 'Nana' / "nana globosa" (klotask, dvärgask)
- 'Asplenifolia'
- 'Coarctata'
- "elegantissima"
- "spectabilis"
- "fol. varieg."
- "arbutifolia"
- "polemonifolia"

⁵⁵⁶ Lindgren 1878 s. 85.

⁵⁵⁷ GRIN, Nomen No. 105398, *Frangula caroliniana*, 090924.

⁵⁵⁸ Lindgren 1878 s. 85.

Europa (Sverige), N Turkiet, Kaukasus. Arten såld från Experimentalfältet 1836 samt mellan 1869 och 1900, och från Vassbo trädskola mellan 1895 och 1913 samt mellan 1937-1938. I Experimentalfältets priskuranter listades arten även under rubriken Alléträd, samt 1894-95 under rubriken Häckplantor. Hängsorten "*pendula*" såldes från både Experimentalfältet och Vassbo trädskolor. Från Experimentalfältet såldes genom åren ytterligare ett stort antal olika sorter (se vidare nedan). I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för experimentalfältet, arten under namnet *Fraxinus excelsior* L. vanlig ask med kommentaren:

"Sverige etc., 60-80 fot. Varieteter: *polemonifolia*, 6-10 fot; *nana globosa*, 6-8 fot (såsom ympad blir den högre); *atrovirens (crispa)*, kålask, 6-8 fot, med mörkt, egendomligt löfverk; *aurea*, guldask, med gula skott; *purpurascens*; *jaspidea*; *monstrosa*; *verrucosa*; *horizontalis*; *pendula*, hängask (ympas på höga stammar); *aurea pendula*, hängande guldask; *tortuosa pendula*; *spectabilis*; *heterophylla (monophylla, simplicifolia)*, enkelbladig ask med inskurna löf, *erosa*; *asplenifolia (scolopendrifolia, salicifolia, linearis, exoniensis, viridis, nobilis)*; *coarctata (coarita)*; *argentea*, med hvitbrokiga löf, *paniculata*, med gulpunkterade löf; *concavaefolia*; *fol. var.*, m.fl."⁵⁵⁹

'**Pendula**' – hängask, listad i Experimentalfältets priskuranter 1836, samt mellan 1869 och 1900, och i Vassbo trädskolas priskuranter 1909-1912. Sorten även listad under rubriken Häng- eller Slokträd. Den beskrevs i *the Hillier Manual of Trees and Shrubs* (2002):

"'**Pendula**' Weeping ash. A strong-growing tree, forming an attractive, widespreading mound of divergent, weeping branches."⁵⁶⁰

'**Diversifolia**' ("*simplicifolia*" / "*heterophylla*" / "*monophylla*") – helbladig ask, listad i Experimentalfältets priskuranter 1836 och mellan 1869 och 1900, 1836 under namnet *Fraxinus heterophylla* Vahl. och mellan 1869 och 1900 under namnet *Fraxinus excelsior simplicifolia* Willd. (*heterophylla, monophylla*) enkelbladig ask. Sorten beskrevs i *the Hillier Manual of Trees and Shrubs* (2002):

"'**Diversifolia**' ('Monophylla') One-leaved ash. A vigorous tree with leaves simple or sometimes 3-parted and usually jaggedly toothed. C 1789."⁵⁶¹

'**Aurea**' – gulbarkig ask, listad i Experimentalfältets priskuranter år 1836, samt mellan 1873 och 1900, 1836 som "*aurea*" och mellan 1873 och 1900 som "*aurea* guldask." Den kommenterades 1873-74: "med guldgula skott". I *the Hillier Manual of Trees and Shrubs* (2002) refereras under 'Aurea' till 'Jaspidea' som beskrevs:

"'**Jaspidea**' A vigorous clone with golden-yellow young shoots and yellowish branches, conspicuous in winter. Leaves clear yellow in autumn. Often found in cultivation under the name 'Aurea', which is a dwarf, slow-growing tree. C 1873."⁵⁶²

'**Crispa**' – kålask, listad i Experimentalfältets priskuranter 1836, 1894-95 och 1899-1900. Den kommenterades: "En egendomlig form med mörka, krusiga löf och lågt växtsätt". Sorten beskrevs i *the Hillier Manual of Trees and Shrubs* (2002):

"'**Crispa**' – Slow-growing, shrubby form of stiff, upright growth. Leaves have small, shining, dark green, curled and twisted leaflets."⁵⁶³

'**laciniata**' / "*simplicifolia laciniata*" / "*heterophylla laciniata*" – Listad i Experimentalfältets priskuranter mellan 1869 och 1900, 1869-80 under namnet "*simplicifolia laciniata*", mellan 1873 och 1880 som "*laciniata*" och mellan 1883 och 1900 som "*heterophylla laciniata*". Att döma av namnen måste det ha varit en sort med hela flikiga blad (Jfr. 'Diversifolia' ovan).

'**simplicifolia nigra**' / "*heterophylla nigra*" - Listad i Experimentalfältets priskuranter mellan 1869 och 1896, 1869-70 under namnet "*simplicifolia nigra*", mellan 1873 och 1880 som "*simplicifolia nigra*" och mellan 1883 och 1886 som "*heterophylla nigra*". Att döma av namnen måste det ha varit en sort med hela mörkgröna blad (Jfr. 'Diversifolia' ovan).

⁵⁵⁹ Lindgren 1878 s. 57f.

⁵⁶⁰ Hillier 2002 s. 123.

⁵⁶¹ Ibid.

⁵⁶² Ibid. s. 124.

⁵⁶³ Ibid. s. 123.

"autumnalis" – Listad i Experimentalfältets priskuranter mellan 1869 och 1900, mellan 1869 och 1880 som *"autumnalis Stenberg"* och mellan 1883 och 1900 som *"autumnalis"*. Den kommenterades mellan 1869 och 1880: "Håller sig länge grön på hösten".

"nana globosa" – klotask, dvärgask, listad i Experimentalfältets priskuranter mellan 1869 och 1900, 1836 under namnet *Fraxinus nana* Bosc., mellan 1869 och 1874 som *"nana globosa klotask, dvärgask"* och mellan 1883 och 1900 som *"nana globosa klotask."* Den kommenterades bland annat: "Bildar en större tät klotrund buske; utmärkt vacker fristående på gräsplaner". Sorten 'Nana' beskrevs i *the Hillier Manual of Trees and Shrubs* (2002):

"'Nana' A densely branched, slow-growing, eventually large, rounded bush."

'Asplenifolia' / "linearis" – Listad i Experimentalfältets priskuranter mellan 1873 och 1900, mellan 1869 och 1874 under namnet *"linearis"*, 1873-74 som *"asplenifolia"* och mellan 1874 och 1900 som *"asplenifolia (linearis)"*. 'Asplenifolia' är en sort med smala flikiga blad, på engelska vanligen kallad Fern leaved beech.⁵⁶⁴

'Coarctata' – Listad i Experimentalfältets priskuranter mellan 1874 och 1900, mellan 1874 och 1880 som *"coarctata (coarita)"* och mellan 1883 och 1900 som *"coarctata"*. Sort där bladen på årsskotten är samlade i toppen mot knoppen.⁵⁶⁵

"elegantissima" – Listad i Experimentalfältets priskuranter mellan 1879 och 1886.

"spectabilis" – Listad i Experimentalfältets priskuranter mellan 1879 och 1890.

"fol. varieg" – Listad i Experimentalfältets priskuranter mellan 1879 och 1900, 1879-80 under namnet *Fraxinus excelsior fol. varieg. (concavaefolia fol. varieg.)*, och mellan 1883 och 1900 som *"fol. varieg."* Den kommenterades bland annat:

"med brokiga löf. Det torde böra bemärkas, att denna asksort vanligen under de två första åren efter planteringen icke visar någon brokighet hos löfverket, men att sedan framkommaskott med delvis nästan helhvita löf."

"arbutifolia" – Listad i Experimentalfältets priskuranter mellan 1883 och 1886.

"polemonifolia" – Listad i Experimentalfältets priskuranter mellan 1883 och 1890.

Experimentalfältet 1836: *Fraxinus excelsior* L. Exp. 1869-70, 1873-74: *Fraxinus excelsior* L. vanlig ask. Exp. 1874-75: *Fraxinus excelsior*. Exp. 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Fraxinus excelsior* vanlig ask. Kommentar (Exp. 1869-70): 60-80 f. "Sverige". Två storlekar, högstammiga och 7-8 fot höga, arten även listad under rubriken Alléträd där också två storlekar nämns, högstammiga och 6-7 fot höga. Kommentar (Exp. 1873-74): 60-80 f. "Sverige" Två storlekar, högstammiga och 6-7 fot höga, arten även listad under rubriken Alléträd där en storlek nämns, högstammiga. Kommentar (Exp. 1874-75): 60-80 f. En storlek: högstammiga, arten även listad under rubriken Alléträd, en storlek: högstammiga. Kommentar (Exp. 1883-84, 1885-86): "stamf." Även listad under Alléträd, en storlek: högstammiga. Kommentar (Exp. 1889-90): 18-24 m. "stamex." Kommentar (Exp. 1894-95): 18-24 m. "stamex." Även listad under Alléträd, en storlek: stamexemplar, och under rubriken Häckplantor, där två storlekar listas: 45-75 cm höga pris anges per 100 st, och 3-års plantor pris anges per 1000 st och 100 st. Kommentar (Exp. 1899-1900): 18-24 m. "stamex." även listad under Alléträd: stamexemplar.

Vassbo 1895, 1900-1902: *Fraxinus excelsior* ask. Vassbo 1906, 1909-1913: *Fraxinus excelsior* vanlig ask. Vassbo 1937-1938: *Fraxinus excelsior* ask. Listad som träd och under rubriken alléträd.

'Pendula' – Experimentalfältet 1836: *Fraxinus excelsior pendula*. Exp. 1869-70, 1873-74, 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Fraxinus excelsior pendula* hängask. Kommentar (Exp. 1869-70, 1873-74, 1874-75, 1879-80): "högstammiga, vackra exemplar". Kommentar (Exp. 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95): "högstammiga". Kommentar (Exp. 1899-1900): "högstammiga". Sorten även listad under rubriken Häng- eller Slokträd.

Vassbo 1909-1912: *Fraxinus excelsior pendula* hängask. Kommentar: "2,5 mt. höga".

'Diversifolia', "simplicifolia" ("heterophylla"/"monophylla") – Experimentalfältet 1836: *Fraxinus heterophylla* Vahl. Experimentalfältet 1869-70, 1873-74, 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Fraxinus excelsior simplicifolia* Willd. (*heterophylla, monophylla*) enkelbladig ask.

⁵⁶⁴ Se t.ex. Coenosium Gardens: http://www.coenosium.com/text800/fagus_sylvatica.htm, 111202.

⁵⁶⁵ Arborum (PerOla Fritzon): <http://www.tradgardsakademin.se/ask/fraxinus-excelsior-coactata-typ-av-ask,111202>.

'**Aurea**' – Experimentalfältet 1836: *Fraxinus excelsior aurea*. Exp. 1873-74, 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Fraxinus excelsior aurea* guldask. Kommentar (Exp. 1873-74): "med guldgula skott".

'**Crispa**' – Experimentalfältet 1836: *Fraxinus excelsior crispa*. Exp. 1894-95, 1899-1900: *Fraxinus excelsior crispa* kålask. Kommentar (Exp. 1894-95, 1899-1900): "En egendomlig form med mörka, krusiga löf och lågt växtsätt."

"**laciniata**"/"**simplicifolia laciniata**"/"**heterophylla laciniata**" – Experimentalfältet 1869-70: *Fraxinus excelsior simplicifolia laciniata*. Exp. 1873-74, 1874-75, 1879-80: *Fraxinus excelsior laciniata*. Exp. 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Fraxinus excelsior heterophylla laciniata*.

"**simplicifolia nigra/heterophylla nigra**" – Experimentalfältet 1869-70: *Fraxinus simplicifolia nigra*. Exp. 1873-74, 1874-75, 1879-80: *Fraxinus excelsior nigra*. Exp. 1883-84, 1885-86: *Fraxinus excelsior heterophylla nigra*.

"**autumnalis**" – Experimentalfältet 1869-70, 1873-74, 1874-75, 1879-80: *Fraxinus excelsior autumnalis* Stenberg. Exp. 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Fraxinus excelsior autumnalis*. Kommentar (Exp. 1869-70, 1873-74, 1874-75, 1879-80): "Håller sig länge grön på hösten".

'**Nana**' / "**nana globosa**" – Experimentalfältet 1836: *Fraxinus nana* Bosc. Exp. 1869-70, 1873-74: *Fraxinus excelsior nana globosa* klotask, dvärgask. Exp. 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Fraxinus excelsior nana globosa* klotask. Kommentar (Exp. 1869-70, 1873-74): 10-15 f. "Bildar en större tät klotrund buske; utmärkt vacker fristående på gräsplaner." Kommentar (Exp. 1883-84, 1885-86): 6-8 f. "rotäkta". Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95): 2-3 m. "rotäkta". Kommentar (Exp. 1899-1900): 2-3 m.

'**Asplenifolia**' – Experimentalfältet 1869-70, 1873-74: *Fraxinus excelsior linearis*. Exp. 1873-74: *Fraxinus excelsior asplenifolia*. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Fraxinus excelsior asplenifolia (linearis)*.

'**Coarctata**' – Experimentalfältet 1874-75, 1879-80: *Fraxinus excelsior coarctata (coarita)*. Exp. 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Fraxinus excelsior coarctata*.

"**elegantissima**" – Experimentalfältet 1879-80, 1883-84, 1885-86: *Fraxinus excelsior elegantissima*.

"**spectabilis**" – Experimentalfältet 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90: *Fraxinus excelsior spectabilis*.

"**fol. varieg.**" – Experimentalfältet 1879-80: *Fraxinus excelsior fol. varieg. (concaevaefolia fol. varieg.)*. Exp. 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Fraxinus excelsior fol. varieg.* Kommentar (Exp. 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90): "med brokiga löf" Kommentar (Exp. 1894-95, 1899-1900): "med brokiga löf. Det torde böra bemärkas, att denna asksort vanligen under de två första åren efter planteringen icke visar någon brokighet hos löfverket, men att sedan framkommaskott med delvis nästan helhvita löf."

"**arbutifolia**" – Experimentalfältet 1883-84, 1885-86: *Fraxinus excelsior arbutifolia*.

"**polemonifolia**" – Experimentalfältet 1883-84, 1885-86, 1889-90: *Fraxinus excelsior polemonifolia*. Kommentar (1883-84, 1885-86): 6-10 f. Kommentar (Exp. 1889-90): 2-3 m.

Fuchsia – fuchsiasläktet

Fuchsia 'Riccartonii' – häckfuchsia

Korsning mellan *F. magellanica* och troligen *F. coccinea*. Såld från Experimentalfältet mellan 1889 och 1900, samt från Vassbo trädskola 1906.

Experimentalfältet 1889-90: *Fuchsia coccinea*. Exp. 1894-95, 1899-1900: *Fuchsia Riccartoni*. Kommentar (1889-90, 1894-95, 1899-1900): "Kan genom täckning med mossa e.d. med största lätthet bibehållas under vintrarne på kalljord. Har här t.o.m. överlevvat ett tiotal vintrar utan beteckning."

Vassbo 1906: *Fuchsia Riccartoni*. 75 öre pr st, stamformiga exemplar 2,50 kr pr st.

Genista – ginstsläktet

Genista sagittalis L. – vingginst

SV, C och SÖ Europa. Såld från Experimentalfältet 1836. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för experimentalfältet, arten under namnet *Genista sagittalis* L. med kommentaren: "m. och s. Eur., nedliggande"⁵⁶⁶

Experimentalfältet 1836, 1869-70, 1873-74: *Genista sagittalis* L. Exp.

⁵⁶⁶ Lindgren 1878 s. 58.

Genista tinctoria L. – färgginst

• "sibirica"

Europa (Sverige) - V Sibirien och Turkiet, Kaukasus. Listad i Experimentalfältets priskuranter 1836 samt mellan 1869 och 1890, och i Vassbo trädskolors priskuranter mellan 1916 och 1946. I Experimentalfältets priskuranter listades också 1889-90 samt 1894-95 "sibirica" med kommentaren: "Växer frodigare än föregående". *Genista sibirica* L. är enligt ILDIS en synonym för *G. tinctoria* L.⁵⁶⁷ I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren arten under namnet *Genista tinctoria* L. med synonymerna *Genista inermis* Gil., *Cytisus tinctoris* Vis., *Spartium tinctoria* R. och *Corniola tinctoria* Med. samt kommentaren: "Sverige, 2-5 fot."⁵⁶⁸

Experimentalfältet 1836: *Genista tinctoria* L. Exp. 1869-70, 1873-74: *Genista tinctoria* L. vanlig ginst. Exp. 1874-75, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1889-90: *Genista tinctoria*. Kommentar (Exp. 1869-70, 1873-74): 2-3 f. "Sverige. En vacker finbladig, rikblommig buske." Pris angavs per dussin och per styck. Exp. (1874-75, 1883-84, 1885-86): 2-5 f. Pris angavs per tio plantor och per styck. Exp. (1889-90, 1894-95): 0,6-1,5 m. Pris angavs per tio plantor och per styck. Exp. (1899-1900): 0,6-1,5 m.

Vassbo 1916-1917, 1919-1921: *Genista tinctoria*. Vassbo 1923-1927, 1930, 1932-1946: *Genista tinctoria* ginst. Kommentar: (Vassbo 1916-1917, 1919-1921): "1-1,5 [m] gula blommor i juli." Kommentar: (Vassbo 1923-1927, 1930, 1932-1946): "0,3-0,7 [m] Lämplig i stenpartier. Har lysande gula blommor."

"sibirica" – Experimentalfältet 1889-90: *Genista sibirica*. Exp. 1894-95: *Genista tinctoria sibirica*. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95): 1-1,5 m. "Växer frodigare än föregående [*G. tinctoria*]."

Ginkgo – ginkgosläktet

Ginkgo biloba L. – ginkgo

Ö Kina. Såld från Experimentalfältet 1836, samt mellan 1873 och 1890, under namnet *Salisburia adiantifolia*. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Salisburia adiantifolia* Smith. med synonymen "(*Ginkgo*, skrivs även *Ginkgo*) *biloba* L." samt kommentaren:

"Kina, Japan, 80-100 fot (hos oss troligen blott 10-15 fot). Högst egendomligt, till barrväxtfamiljen hörande träd med tvåläppiga blad. Uthärdar å varma, skyddade platser vid Stockholm. Fordrar djup, lös, varm jord och skyddadt läge. Fortpl. genom afläggning samt sättqvistar i kruka, äfvensom genom införskrifna frön."⁵⁶⁹

Experimentalfältet 1836, 1873-74: *Salisburia adiantifolia* Sm. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90: *Salisburya adiantifolia*. Kommentar (Exp. 1873-74): 20-30 f. "Japan. Varma platser på kall jord" Kommentar (Exp. 1874-75): 10-15 f. Kommentar (Exp. 1885-86, 1889-90): Ett ytterst intressant barrträd, som här å Experimentalfältet visar sig härdigt. Förtjenar särskild uppmärksamhet."

Gleditsia – korstörnesläktet

Gleditsia sinensis Lam.

Kina. Såld från Experimentalfältet 1836 under namnet *Gleditchia horrida*. Enligt databasen ILDIS (*International Legume Database & Information Service*) är *Gleditsia horrida* Willd. en äldre synonym för *Gleditsia sinensis* Lam.⁵⁷⁰ I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Gleditsia sinensis* Lam. med synonymen *Gleditsia horrida* Willd. samt kommentaren: "Kina, 15-20 fot."⁵⁷¹

Experimentalfältet 1836: *Gleditchia horrida* Willd.

⁵⁶⁷ ILDIS, <http://www.ildis.org/LegumeWeb?version~10.01&LegumeWeb&tno~16940&genus~Genista&species~sibirica>, 111202.

⁵⁶⁸ Ibid.

⁵⁶⁹ Lindgren 1878 s. 96f.

⁵⁷⁰ ILDIS, <http://www.ildis.org/LegumeWeb?version~10.01&LegumeWeb&tno~16844&genus~Gleditsia&species~sinensis>, 111202.

⁵⁷¹ Lindgren 1878 s. 59.

***Gleditsia triacanthos* L. – korstörne**

NC USA och Texas - SÖ Kanada och Appalacherna. Såld från Experimentalfältet 1836. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Gleditsia triacanthos* L. med kommentaren:

”n. Am., blir söderut ett teml. stort träd, vid Stockholm endast buske af 6-12 fots höjd. Har fint, vackert, akasielikt löfverk, men blommor ej i mell. Sverige. Fortpl. genom införskrifna frön, hvilka gro mycket ojemnt, så att plantor ännu efter flera års förlopp uppkomma. Fordrar hos oss varm, torr växtplats och lös, varm jord. Är temligen ömtålig hos oss.”⁵⁷²

Experimentalfältet 1836: *Gleditschia triacantha* L. Exp. 1869-70, 1873-74: *Gleditschia triacanthos* L. korstörne. Exp. 1883-84: *Gleditschia triacanthos*. Kommentar (Exp. 1869-70, 1873-74): ”n. Am. (hos oss blott 6-12 f.) Har utmärkt vackert löf. Ömtålig vid Stockholm.” Kommentar (Exp. 1883-84): 6-12 f. Kommentar (Exp. 1899-1900): ”hos oss vanligen 2 m”

***Gymnocladus* – kentuckykaffesläktet**

***Gymnocladus dioicus* (L.) K. Koch – kentuckykaffe**

NC och NÖ USA - SÖ Kanada. Såld från Experimentalfältet mellan 1894 och 1900. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) kallar Lindgren, direktör för Experimentalfältet, släktet för kanadiskt kaffeträd, och beskriver arten under namnet *Gymnocladus canadensis* Lam. med synonymen *Guilandina dioica* L. och *Hyperanthera dioica* Vahl. samt kommentaren:

”Kanada etc., 50-70 fot (blir hos oss blott 6-10 fot hög), med 2-3 fot långa, dubbelt parbladiga, praktfulla blad, hvita blommor om våren och stora mörkbruna frukter. Har uthärdat flere vintrar å Landtbr.-Akademiens Experimentalfält, men affryser årligen och har aldrig blommat. Fordrar varm, lös, ej för mager jord och varm växtplats.”⁵⁷³

Experimentalfältet 1894-95, 1899-1900: *Gymnocladus canadensis*. Kommentar (Exp.): ”hos oss 2-3 m”

***Halesia* – snödropsträdssläktet**

***Halesia carolina* L. – snödropsträd**

NC – Ö USA. Såld från Experimentalfältet 1836. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Halesia tetraptera* L. med kommentaren:

”n. Am., 16-25 fot, med hvita blr. Fordra varm, torr jordmån och varmt läge, fortpl. genom afläggning, sättqvistar och införskrifna frön, hvilka ligga 1-2 år innan de gro.”⁵⁷⁴

Experimentalfältet 1836: *Halesia tetraptera* L.

***Halimodendron* – saltbusksläktet**

***Halimodendron halodendron* (Pall.) Voss – saltbuske**

Ö Europa - C Asien. Såld från Experimentalfältet 1836 under namnet *Robinia halodendron* Pall.⁵⁷⁵ och mellan 1869 och 1900 under namnet *Halimodendron argenteum*. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Halesia argenteum* DC. med synonymerna *Robinia Halodendron* L.fil., *Caragana argentea* Lam. och *Pseudoacacia Halodendron* M. samt kommentaren:

⁵⁷² Lindgren 1878 s. 59.

⁵⁷³ Ibid

⁵⁷⁴ Ibid.

⁵⁷⁵ GRIN, Nomen No. 18221, *Halimodendron halodendron*, 100125.

”Sibirienn, 6-8 fot, med hvitgrå blad och rödaktigt lilasfärgade blr i juni. Vacker och härdig. Trifves bäst i bördig sandjord. Fortpl. genom förädling på *Caragana arborescens*, *Cytisus alpinus* och *C. Laburnum*, samt genom frön och afläggning”⁵⁷⁶

Experimentalfältet 1836: *Robinia halodendron* Pall. Exp. 1869-70, 1873-74: *Halimodendron argenteum* DC. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Halimodendron argenteum*. Kommentar (Exp. 1869-70, 1873-74): 6-10 f. ”Sibirien”. Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84): 6-8 f. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 2-2,5 m.

Hamamelis – trollhasselsläktet

Hamamelis virginiana L. – amerikansk trollhassel

SÖ Kanada - Ö USA, Texas, NÖ Mexiko. Sald från Experimentalfältet mellan 1836. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Hamamelis virginica* L. med synonymen *Hamamelis corylifolia* M. och kommentaren:

”n. Am., 6-12 fot, med gula blr i sept. och okt. sedan bladen redan gulnat. Busken liknar vanlig hassel och växer långsamt. Fordrar lerhaltig jord och något skugga, fortpl. genom förädling på *Corylus* (hvilket måste ske under glas) och införskrifna frön, hvilka ligga 1 till 2 år innan de gro. Härdigheten för vårt klimat obekant”⁵⁷⁷

Experimentalfältet 1836: *Hamamelis virginica* L.

Hedera – murgrönsläktet

Hedera helix L. – murgröna

Plats. Sald från Experimentalfältet 1836, samt mellan 1869 och 1900, och från Vassbo trädskola mellan 1921 och 1946. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Hedera Helix* L. med kommentaren:

”Sverige, bekant, ständigt grön, klängande buske, som uppklänger der läget är lugnt, något skuggigt, och jordmånen varm och god, helst om den tillika är kalkhaltig, ända till 30 fot högt och deröfver. Fortkommer för öfrigt öfver allt der jorden icke är allt för styf och läget icke för surt eller allt för blåsigt. Murgrön förtjenar att flitigt användas, men därför att den så mycket begagnas som krukväxt, hyses temligen allmänt den tanken om den samma, att den är ömtålig, hvilket så mycket mindre kan vara fallet, som den växer vild här och der i skogarne, ända upp i mellersta Sverige. Fortpl. med största lätthet genom sättqvistar och afläggning. Varieteterna och de utländska arterna hafva visat sig föga tjennliga att odla i det fria hos oss.”⁵⁷⁸

Experimentalfältet 1836, 1869-70, 1873-74: *Hedera helix* L. murgrön. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Hedera helix* murgrön. Kommentar (Exp. 1869-70, 1873-74): ”Klänger 15-30 fot. Sverige” samt under rubriken Rankväxter: ” Växer något långsamt, men uppnår å passande lokaler en höjd af 15-30 fot.” Pris angavs per dussin samt per styck. Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80): rankväxt 30 f. även listad under rubriken rankväxter. Pris angavs per tio stycken plantor och per styck. Kommentar (Exp. 1883-84, 1885-86): rankväxt 30 f. samt under rubriken Rankväxter: ” Växer något långsamt, men uppnår å passande lokaler en höjd af 15-30 fot.” Pris angavs för tio stycken och per styck. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): rankväxt 10 m. samt under rubriken Rankväxter: ” Växer något långsamt, men uppnår å passande lokaler en höjd af 5-10 m.” Pris angavs för tio stycken och per styck.

Vassbo 1921, 1923-1927, 1930, 1932-1946: *Hedera helix* murgröna. Kommentar (1921, 1923-1927): ”i kruka”. Kommentar (Vassbo 1930, 1932-1934): ”med krukklump” Kommentar (1935-1946): ”plantor med krukklump”

⁵⁷⁶ Lindgren 1878 s. 59.

⁵⁷⁷ Ibid. s. 60.

⁵⁷⁸ Ibid.

Hedysarum – buskväppingsläktet

Hedysarum multijugum Maxim. – buskväppling

Mongoliet. Såld från Experimentalfältet 1899-1900. Arten beskrevs på följande sätt i *The Hillier manual of trees & shrubs* (2002):

”*multijugum* Maxim. A small Mongolian shrub of lax habit with sea-green, pinnate leaves and long racemes of rose-purple, pea-flowers throughout summer. Plants in cultivation belong to var. *apiculatum* Sprague. I 1883.”⁵⁷⁹

Experimentalfältet 1899-1900: *Hedysarum multijugum*. Kommentar: 1,5 m. ”Ny, utmärkt vacker”

Hippocrepis – hästskoväppingsläktet

Hippocrepis emerus (L.) Lassen – gullkronill

Europa (Sverige), NV Afrika. Såld från Experimentalfältet mellan 1873 och 1900, och från Vassbo trädskola mellan 1909 och 1912. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Coronilla Emerus* L. med synonymen *Emerus major* Mill. samt kommentaren:

”Öland, Gotland, 1-2 fot, med gula blommor i juni, juli. Fordrar torr, varm jordmån och varm plats. Fortplantas genom frö, afläggning och sätqvistar.”⁵⁸⁰

Experimentalfältet 1873-74: *Coronilla emerus* L. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1894-95, 1899-1900: *Coronilla emerus*. Kommentar (Exp. 1873-74): 1-2 f. ”Öland, Gotland. Vacker buske med gla blr.” Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 1-2 fot ”odlad högre”. Kommentar (Exp. 1894-95, 1899-1900): 0,3-0,6 m.

Vassbo 1909-1912: *Coronilla emerus*.

Hippophae – havtornssläktet

Ett namn som förekommer i Experimentalfältets priskurant 1836 har inte gått att utreda tillfredsställande: *Hippophaë nepalensis*. Namnet *Hippophae nepalensis* Hort. Angl. ex Steud. (Nomencl. Bot. [Steudel], ed.2. 1:769. 1840) omnämns i IPNI⁵⁸¹ har i övrigt varit svårt att finna. Troligen rör det sig om himalayahavtorn (*Hippophae salicifolia* D. Don), en art från Himalaya som enligt *The Hillier manual of trees & shrubs* (2002) ska ha introducerats i Europa 1822⁵⁸², men det är inte helt säkerställt.

Experimentalfältet 1836: *Hippophaë nepalensis*.

Hippophae rhamnoides L. – havtorn

Europa (Sverige) – C Asien. Såld från Experimentalfältet 1836 och mellan 1869 och 1900, samt från Vassbo trädskola mellan 1900 och 1932. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Hippophaë rhamnoides* L. havtorn, med kommentaren:

”Sverige i skärgården från Piteå till Roslagen, 6-10-15 fot hög, vitgråaktig, taggig, vacker, snabbväxande buske. Trifves i hvarje ej för styf jordmån, dock bäst i sandjord, samt fortpl. genom frön, afläggare, sätqvistar, äfven genom rotskott. Honbuskarne med sina talrika gula frukter äro vackrare än hanbuskarne.”⁵⁸³

⁵⁷⁹ Hillier 2002 s. 142.

⁵⁸⁰ Lindgren 1878 s. 47.

⁵⁸¹ IPNI, ID:323848-1, *Hippophae nepalensis*, 111202.

⁵⁸² Hillier 2002 s. 145.

⁵⁸³ Lindgren 1878 s. 60.

Experimentalfältet 1836: *Hippophaë rhamnoides* L. Exp. 1869-70, 1873-74: *Hippophaë rhamnoides* L. haftorn, finnbär. Exp. 1874-75: *Hippophaë rhamnoides*. Exp. 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Hippophaë rhamnoides* haftorn. Kommentar (Exp. 1869-70, 1873-74): 6-10 f. ”n. Sverige” Kommentar (Exp. 1874-75): 6-10-15 f. Kommentar (Exp. 1885-86): 10-15 f. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 3-5 m.

Vassbo 1900-1903, 1906, 1909-1912, 1916-1917, 1919-1921, 1923-1927, 1930, 1932: *Hippophaë rhamnoides* havtorn. Kommentar (Vassbo 1916-1917, 1919-1920): ”1-1,5 [m] med vitbrokiga löv.” Kommentar (Vassbo 1921, 1923-1927, 1930, 1932): ”3-4 [m] Busken har ett silvergrlänsande utseende. Bären användes till mos. Härdig.”

Holodiscus – vippspireasläktet

Holodiscus discolor (Pursh) Maxim. – vippspirea

SV Kanada - Kalifornien. Såld från Experimentalfältet mellan 1873 och 1900, samt från Vassbo trädskola mellan 1901 och 1916. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Spiraea ariaefolia* Sm. med kommentaren:

”nordv. Amerika, 6-10 fot, ytterst praktfull art, med stora hvita blomspiror i juli och aug. Är en bland de vackraste i hela släktet; visar sig temligen härdig å Experimentalfältet, men synes ej passa för de norra orterna.”⁵⁸⁴

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”S.[piraea] **ariaefolia** SM. Blommor i slak vippa, gulhvita; foderflikar upprätta; blad kort skaftade, från tvär bas äggrunda, med ojämnt sågade flikar, ovan glatta, under mjukhåriga; små grenar slaka, småhåriga. – 7–9. Hemland: Nordvästra delen af Nordamerika.”⁵⁸⁵

J. C. Loudon beskrev 1853 S. **ARIAEFOLIA** Smith. The White-Beam-tree-leaved Spiraea:

”*Identification.* Smith, in Ree’s Cyclop., vol. 33. [...] Leaves elliptical, oblong, more or less lobed, toothed, pale, villose beneath. Panicle villose. [...] An erect bushy shrub. North America principally on the north-west coast. Height 6 ft. to 8 ft. Introduced in 1827. Flowers white; June and July. [...] A free-growing dense bush, prolific both in leaves and flowers; and, as the latter appear at a season when the flowering of shrubs is comparatively rare, it is justly considered as a most valuable addition to British gardens. It is perfectly hardy, will grow in any free soil, and is easily propagated either by division or by seeds, which it ripens in abundance.”⁵⁸⁶

Experimentalfältet 1873-74: *Spiraea areiaefolia* Sm. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Spiraea areiaefolia*. Kommentar (Exp. 1873-74): 6-10 f. ”Kalifornien. Hvitblommog. En ytterst praktfull art.” Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80): 6-10 f. Kommentar (Exp. 1883-84, 1885-96): 6-10 f. ”praktfull”. Kommentar (Exp. 1889-90): 2-3 m. ”praktfull”. Kommentar (Exp. 1894-95, 1899-1900): 2-3 m. ”praktfull”. Pris angavs för tio plantor och per styck.

Vassbo 1901-1903: *Spiraea ariaefolia* vippspirea. Vassbo 1906, 1909-1913: *Spiraea ariaefolia* vippspirea. Vassbo 1914-1916: *Spiraea ariaefolia*. Kommentar (1902): ”Den vackraste av alla spiraeor.” Kommentar (1903): ”en af de vackraste spiraeor, som förekommer i odling” Vassbo (1906, 1909-1913): ”är den vackraste i hela släktet” Vassbo (1914-1916): ”2-3 [m] ytterst praktfull, med stora hvita blomspiror i juli-augusti.”

Hydrangea – hortensiasläktet

Hydrangea arboresens L. – vidjehortensia

- **ssp. radiata** (Walter) E.M.McClint. (snövit vidjehortensia)
- ”**cordata**”

⁵⁸⁴ Lindgren 1878 s. 103.

⁵⁸⁵ Svensson 1893 s. 251.

⁵⁸⁶ Loudon 1853 s. 309.

NC – Ö USA. Arten såld från Experimentalfältet mellan 1894 och 1900. År 1836, och mellan 1869 och 1900 såldes även underarten *radiata*, som *Hydrangea nivea*. Vidare listades 1874-75, 1885-86, och mellan 1894 och 1900 *Hydrangea arborescens cordata* (se vidare nedan) I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, *Hydrangea arborescens* L. med synonymerna *Hydrangea vulgaris* Mx. och *Hydrangea frutescens* Mnch. samt kommentaren:

”n. Am., 3-6 fot, med hvitaktiga blr i juli och augusti.”⁵⁸⁷

spp. *radiata* – SÖ USA. Såld från Experimentalfältet 1836 och mellan 1869 och 1900 som *Hydrangea nivea*. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, *Hydrangea nivea* Mn. med synonymen *Hydrangea radiata* Walt. samt kommentaren:

”Karolina, 3-4 fot, med hvita blr. Vacker art.”⁵⁸⁸

”*cordata*” – I Experimentalfältets priskuranter listades 1874-75 *Hydrangea arborescens cordata* och 1885-86, samt mellan 1894 och 1900 *Hydrangea cordata*. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, *Hydrangea cordata* Pursh.⁵⁸⁹ med kommentaren:

”3-5 fot, anses vara en afart af *H. nivea*.”⁵⁹⁰

Det råder osäkerhet om vad detta namn egentligen avser⁵⁹¹, men grundat inte minst på Lindgrens uppgift i citatet ovan handlar det sannolikt om en typ av *H. arborescens*.

Exp. 1894-95, 1899-1900: *Hydrangea arborescens*. Kommentar (Exp. 1894-95, 1899-1900): 1-2 m.

spp. *radiata* – Experimentalfältet 1836: *Hydrangea nivea* Micx. Exp. 1869-70, 1873-74: *Hydrangea nivea* Mx. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1899-1900: *Hydrangea nivea*. Kommentar (Exp. 1869-70, 1873-74): 3-5 f. ”n. Am.” Kommentar (Exp. 1885-86): 3-5 f. Kommentar (Exp. 1899-1900): 1 m.

”*cordata*” – Experimentalfältet 1874-75: *Hydrangea arborescens cordata*. Exp. 1885-86, 1894-95, 1899-1900: *Hydrangea cordata*. Kommentar (Exp. 1874-75): 3-5 f. Kommentar (Exp. 1885-86): 3-4 f. Kommentar (Exp. 1894-95): 1-2 m. Kommentar (Exp. 1899-1900): 1-1,5 m.

***Hydrangea heteromalla* D. Don – rosenhortensia**

• ’Bretschneideri’

Himalaya – C Kina. Sorten ’Bretschneideri’ såld från Vassbo trädskola mellan 1940 och 1946. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, *Hydrangea heteromalla* Don. med kommentaren:

”Himalaja, 4-6 fot, förtjena eller med någon synnerlig framgång kunna odlas i det fria hos oss är obekant. Den sisntämnda har dock på en varm plats uthärdat några vintrar å Landtbr.-Akademiens Experimentalfält.”⁵⁹²

Sorten beskrevs på följande sätt i *The Hillier manual of trees & shrubs* (2002):

”**’Bretschneideri’** (*H. bretschneideri* Dippel) A medium-sized July-blooming shrub with broad, flattened white lacecap flowerheads and chestnut-brown, exfoliating bark. Hardy in full exposure. I about 1882 from China.”⁵⁹³

Vassbo 1940-1946: *Hydrangea Bretschneideri*. Kommentar (1940-1946): ” 1-1,5 [m] Har stora, flata blomställningar med rosaröda blommor. Blommar tidigare än paniculata.”

⁵⁸⁷ Lindgren 1878 s. 60f.

⁵⁸⁸ Lindgren 1878 s. 61.

⁵⁸⁹ IPNI, ID: 125058-2: *Hydrangea cordata* Pursh, 111202.

⁵⁹⁰ Ibid.

⁵⁹¹ The Plant List, <http://www.theplantlist.org/tpl/record/kew-2855643>, 111202.

⁵⁹² Ibid.

⁵⁹³ Hillier 2002 s. 147.

***Hydrangea macrophylla* (Thunb.) Ser. – hortensia**

- 'Otaksa'
- "fol. varieg."
- 'Thomas Hogg'

Korea, Japan. I Experimentalfältets priskuranter listades 1883-84 *Hydrangea hortensis* vanlig hortensia, samt *Hydrangea hortensis Otaksa*, *Hydrangea hortensis Thomas Hogg* och *Hydrangea hortensis fol. varieg.* I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, *Hydrangea hortensis* Sm. vanlig hortensia, med synonymen *Hydrangea japonica* Sieb. samt kommentaren:

"Kina, Japan, 3-6 fot, allmänt bekant krukväxt. Kan med framgång odlas å en varm, solrik plats i det fria, om den under vintern täckes med mossor. Varietet: *H. japonica fol. var.*, HORT."⁵⁹⁴

'**Otaksa**' – Omnämnd i Experimentalfältets priskurant 1883-84. Blommor som skiftar i rosa och blått. Sorten finns till salu idag, åtminstone utomlands.

'**fol. varieg.**' – Omnämnd i Experimentalfältets priskurant 1883-84.

'**Thomas Hogg**' – Omnämnd i Experimentalfältets priskurant 1883-84 med kommentaren: "Fordra vinterbetäckning". Sorten finns till salu idag åtminstone utomlands. Den beskrevs t.ex. i boken *Beautiful at all seasons: southern gardening and beyond* (2007):

"Perhaps the dazzling white heads of sterile flowers are no more beautiful than those of the common hydrangea, but they seem whiter to me and the glossy deep green foliage certainly is far handsomer. It is about the same height as *H. macrophylla* to three or four feet, but it is wide spreading, and the branches root where they touch the ground, so I have been able to give rooted pieces to friends. It begins to bloom late in May and goes on until the end of July."⁵⁹⁵

Experimentalfältet 1883-84: *Hydrangea hortensis* vanlig hortensia.

'**Otaksa**' – Experimentalfältet 1883-84: *Hydrangea hortensis Otaksa*.

'**fol. varieg.**' – Experimentalfältet 1883-84: *Hydrangea hortensis fol. varieg.*

'**Thomas Hogg**' – Experimentalfältet 1883-84: *Hydrangea hortensis Thomas Hogg*. Kommentar (1883-84): "Fordra vinterbetäckning".

***Hydrangea paniculata* Siebold – vipphortensia**

- 'Grandiflora' (syrenhortensia)

Sachalin, S Kurilerna, Japan, SÖ Kina. Artnamnet listas i Vassbo trädskolas priskurant mellan 1930 och 1946. Sorten 'Grandiflora' listas i Experimentalfältets priskuranter mellan 1894 och 1900, och i Vassbo trädskolas priskuranter mellan 1901 och 1927. Arten beskrevs på följande sätt i *The Hillier manual of trees & shrubs* (2002):

"**paniculata** Siebold. A medium-sized to large shrub with both fertile flowers and large, creamy-white ray-florets in dense terminal panicles in late summer and autumn. For large panicles, the laterals should be cut back to within 5-7.5cm of the previous year's growth in early spring (except for 'Praecox'). Japan, China, Taiwan. I 1861"⁵⁹⁶

Sorten 'Grandiflora' beskrevs på följande sätt i *The Hillier manual of trees & shrubs* (2002):

"**Grandiflora**' One of the showiest of hardy, large shrubs. In summer and autumn bears massive panicles of numerous, small, white ray-florets becoming deep pink. Excellent winter decoration when cut. I by P. F. von Siebold from Japan about 1867."⁵⁹⁷

Vassbo 1930, 1932-1946: *Hydrangea paniculata* hortensia. Kommentar: "1 m. Har stora, nästan rent vita blommor på eftersommaren. Utmärkt vacker." Under hela perioden såldes både busk- och stamform.

⁵⁹⁴ Lindgren 1878 s. 61.

⁵⁹⁵ Lawrence 2007 s. 121f.

⁵⁹⁶ Hillier 2002 s. 149.

⁵⁹⁷ Ibid.

'Grandiflora' – Experimentalfältet 1894-95, 1899-1900: *Hydrangea paniculata grandiflora*. Kommentar (Exp. 1894-95, 1899-1900): 2 m. "Med stora praktfulla blomklasar"

Vassbo 1901-1903, 1906, 1910-1917: *Hydrangea paniculata grandiflora*. Vassbo 1919: *Hydrangea paniculata grandiflora* hortensia. Vassbo 1920-1921: *Hydrangea paniculata grandiflora*. Vassbo 1923-1927: *Hydrangea paniculata grandiflora* hortensia. Kommentar (Vassbo 1914-1917, 1919-1920): "1-2 [m] med stora nästan vita blommor i stora vippor under eftersommaren; utmärkt vacker." Kommentar (Vassbo 1921, 1923-1927): "Stora, svagt rosafärgade blomklasar juli-sept. Planteras på varm plats." Från år 1914 och framåt listas både busk- och stamform. Åren 1914-1917, 1919-1920 listas stamträden under rubriken solitärträd med kommentaren att de säljs med 90-105 cm hög stam.

Hypericum – johannesörtssläktet

Hypericum x moserianum André – gullhyperikum

Kulturursprung, härstamning *Hypericum calycinum* x *Hypericum patulum*. Såld från Experimentalfältet 1899-1900. När det gäller släktet *Hypericum* nämnde Lindgren (1878) enbart arten *H. calycinum*, *H. x moserianum* nämns inte.⁵⁹⁸ Arten beskrevs på följande sätt i *The Hillier manual of trees & shrubs* (2002):

"x *moserianum* André (*H. calycinum* x *H. patulum*) A first rate, dwarf shrub, not above 1 m high, with oblong-oval leaves and 6cm wide, golden flowers with conspicuous stamens. A choice shrub for mild localities. China, Taiwan. I 1753"⁵⁹⁹

Experimentalfältet 1899-1900: *Hypericum moserianum*. Kommentar: 0,5 m.

Iberis – iberissläktet

Iberis sempervirens L. – vinteriberis

Medelhavsområdet. Halvbuske. Såld från Experimentalfältet mellan 1894 och 1900.

Experimentalfältet 1894-95, 1899-1900: *Iberis sempervirens*. Kommentar: 0,15-0,30 m.

Ilex – järnekssläktet

Ilex aquifolium L. – järnek

Europa, NV Afrika, V Asien – C Kina. Såld från Experimentalfältet 1836. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, *Ilex Aquifolium* L. med kommentaren:

"Norge etc., 10-20 fot, ständigt grönt litet träd eller buske. Ehuru tillhörande den skandinaviska halföns flora, är detta träd ganska ömtåligt och fordrar därför en synnerligt varm plats samt täckning åtminstone i ungdomen. Trifves bäst i varmt läge och något lerhaltig, djup jord. Fortpl. genom frön, som ligga 1 à 2 år i jorden innan de gro."⁶⁰⁰

Experimentalfältet 1836: *Ilex aquifolium* L. järnek.

Ilex verticillata (L.) A.Gray

Ö Nordamerika.⁶⁰¹ Såld från Experimentalfältet 1836. Beskrevs i *The Hillier manual of trees & shrubs* (2002):

"*verticillata* (L.) A.Gray (*Prinos verticillatus* L.) Winterberry. A deciduous, large shrub with yeallow leaflets in autumn. Fruits bright red and long persisting. Not suitable for chalky soils. E North America. I 1736."⁶⁰²

Experimentalfältet 1836: *Prinos verticillatus* L.

⁵⁹⁸ Lindgren 1878 s. 61.

⁵⁹⁹ Hillier 2002 s. 152.

⁶⁰⁰ Lindgren 1878 s. 61.

⁶⁰¹ Hillier 2002 s. 160.

⁶⁰² Hillier 2002 s. 160.

Indigofera – indigosläktet

Indigofera dosua Buch.-Ham. ex D. Don

Bhutan, Indien, Nepal, Laos, Myanmar, Thailand, Vitenam, Sumatra.⁶⁰³ Såld från Experimentalfältet 1873-74. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, *Indigofera Dosua* Ham. med kommentaren:

”Himalaja, 2-3 fot, med utm. vackra blr. Har under granrisbetäckning uthärdat flere vintrar å Experimentalfältet. Fordrar torr, varm plats. Fortpl. genom frö.”⁶⁰⁴

Experimentalfältet 1873-74: *Indigofera Dosua* Ham. Kommentar: 2-3 f. ”Nepal. Har talrika vackra röda blommor. Odlas säkrast i kruka”

Itea – iteasläktet

Itea virginica L. – itea

C och Ö USA. Såld från Experimentalfältet 1883-1886. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, *Itea virginica* L. med kommentaren:

”n. Am., 4-6 fot, med hvita blr. Har visat sig temligen öm å Experimentalfältet, men torde passa för södra Sverige. Fordrar lätt men bördig jord. Fortpl. genom frön, rotskott och afläggning.”⁶⁰⁵

Experimentalfältet 1883-84, 1885-86: *Itea virginica*. Kommentar: 4-6 f.

Jasminum – jasminsläktet

Jasminum nudiflorum Lindl. – vinterjasmin

SV och C Kina. Såld från Experimentalfältet mellan 1869 och 1874. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, *Jasminum nudiflorum* Lindl. med kommentaren:

”n. Kina, 2-4 fot, med gula blr, som framkomma före löfvet. Hafva på en varm plats uthärdat några vintrar på Experimentalfältet, menn fordra vinterbetäckning.”⁶⁰⁶

Experimentalfältet 1869-70, 1873-74: *Jasminum nudiflorum* Lindl. Kommentar: 2-3 f. ”norra Kina. Odlas säkrast i kruka. Odlad i växthus framkomma dess talrika gula väll. blr. i januari”

Juglans – valnötssläktet

Juglans cinerea L. – grå valnöt

NC och Ö USA - Ö Kanada. Såld från Experimentalfältet 1836 samt mellan 1883 och 1900. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, *Juglans cinerea* L. med synonymerna *Juglans cathartica* Mx. och *Juglans oblonga* Mill. samt kommentaren:

”n. Amerika, 30-50 fot (enligt andra 60-100 fot). Liknar följande [*J. nigra*], men har något ljusare löf. [...] Båda dessa [*J. cinerea* & *J. nigra*] äro vackra, snabbväxande träd och härdiga hos oss. Trifvas i hvarje ej för torr, mager eller lätt jord och förtjena mycken uppmärksamhet.”⁶⁰⁷

Exp.1836: *Juglans cinerea* L. Exp. 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1899-1900: *Juglans cinerea*. Kom. (Exp. 1883-84, 1885-86): 30-50 f. Kom. (Exp. 1889-90): 9-15 m. Kom. (Exp. 1899-1900): 9-15 m. ”Fullt härdig”.

⁶⁰³ GRIN, Nomen No. 20002, *Indigofera dosua*, 111202.

⁶⁰⁴ Lindgren 1878 s. 61f.

⁶⁰⁵ Ibid s. 62.

⁶⁰⁶ Lindgren 1878 s. 62.

⁶⁰⁷ Ibid.

***Juglans nigra* L. – svart valnöt**

NC USA och Texas - SÖ Kanada och Florida. Såld från Experimentalfältet 1836 samt mellan 1883 och 1874. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, *Juglans nigra* L. med kommentaren:

”n. Amerika, 30-40 fot. Båda dessa [*J. cinerea* & *J. nigra*] äro vackra, snabbväxande träd och härdiga hos oss. Trifvas i hvarje ej för torr, mager eller lätt jord och förtjena mycken uppmärksamhet.”⁶⁰⁸

Exp. 1836: *Juglans nigra* L. Exp. 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1899-1900: *Juglans nigra* svart valnöt. Kommentrar (Exp. 1883-84, 1885-86): 30-40 f. Kommentrar (Exp. 1889-90, 1899-1900): 9-12 m.

***Juglans regia* L – äkta valnöt**

Balkan - Turkiet och Libanon. Såld från Experimentalfältet 1836, samt mellan 1869 och 1900. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, *Juglans regia* L. äkta valnöt med kommentaren:

”s. Europa, 60-80 fot. Blir på Kinnekulle och Gotland ett stort, resligt träd, men visar sig å andra ställen inom Sverige i allmänhet var ömtåligt. Trifves dock temligen väl å varma, skyddade platser ännu vid Stockholm och har der till och med gifvit mogna nötter. Bland varieteterna märkas: *fertilis (praepatoriensis)*, som blir låg, skall bära redan vid 3-4 fots höjd och lär kunna fortpl. äkta genom nötterna. De öfriga afarterna torde icke ega något värde för oss.”⁶⁰⁹

Exp. 1836: *Juglans regia* L. Exp. 1869-70, 1873-74: *Juglans regia* L. äkta valnöt. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Juglans regia* äkta valnöt. Kommentrar (Exp. 1869-70, 1873-74): 30-80 f. ”s. Eur.” Kommentrar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86: 60-80 f. Kommentrar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 18-20 m.

***Juniperus* – ensläktet**

***Juniperus communis* L. – en**

- ‘*Hibernica*’ (irländsk pelar-en)
- ‘*Suecia*’

Eurasien (Sverige), Alaska och Ö Kanada – SV och SÖ USA. Sorten ‘*Hibernica*’ irländsk pelar-en såld från Experimentalfältet 1873-74, och från Vassbo trädskola mellan 1937 och 1946. Sorten ‘*Suecia*’ såld från Experimentalfältet mellan 1873 och 1900. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, *Juniperus communis* L. vanlig en, med kommentaren:

”Sverige, 3-8 fot, stundom 10-20 fot, trädformig. Är, ehuru allmänt vild hos oss, verkligen förtjent att inrymmas bland öfriga barrväxter. Varieteter: *suecia*, svensk pyramid-en, Sverige, i synnerhet i närheten af tegelbruk; *hibernica*, (*stricta*, *pyramidalis*), irländsk pyramid-en, vild i Irland och Gascogne, något öm; *compressa*, spansk pyramid-en, Pyreneerna, apeninerna, troligen öm.”⁶¹⁰

‘*Hibernica*’ – Experimentalfältet 1873-74: *Juniperus communis hibernica* hort. Irländsk pyramid-en.

Vassbo 1937-1946: *Juniperus communis hibernica* pyramiden. Kommentrar (1937-1938): “Pelarformigt växtsätt. Blågröna barr.” Kommentrar (1939-1946): ”smalt pelarformigt växtsätt. Mörkgrön färg.”

‘*Suecia*’ – Experimentalfältet 1873-74: *Juniperus communis suecia* svensk pyramid-en. Exp. 1874-75: *Juniperus communis suecia* pyramid-en. Exp. 1883-84, 1885-86: *Juniperus communis suecia* svensk pyramid-en. Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Juniperus communis suecia* sv. pyramid-en. Kommentrar (Exp 1874-75, 1883-84, 1885-86): 10-20 f. Kommentrar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 3-6 m.

⁶⁰⁸ Lindgren 1878 s. 62.

⁶⁰⁹ Ibid.

⁶¹⁰ Lindgren 1878 s. 62f.

***Juniperus sabina* L. – sävenbom**

C, Ö och S Europa - Turkiet, Kaukasus och Iran, C Asien - N Kina. Arten såld från Experimentalfältet 1836 samt mellan 1873 och 1900, och Vassbo trädskola mellan 1937 och 1946. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, *Juniperus Sabina* L. säfvenbom, med kommentaren:

”(tyska Sewenbaum), s. Europa, på berg, Sibirien etc., 4-7 fot. Fullt härdig, vacker.”⁶¹¹

Experimentalfältet 1836: *Juniperus sabina* L. Exp. 1873-74: *Juniperus sabina* L. säfvenbom. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Juniperus sabina* säfvenbom. Kommentar (Exp. 1873-74): 5-10 f. ”s. Eur.” Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 4-7 f. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 1-2 m.

Vassbo 1937-1946: *Juniperus sabina* sävenbom. Kommentar (1937-1938): ”Låg busk. Vackert gröna grenar.” Kommentar (1939-1946): ”Tät, mörkgrön buske med delvis nedliggande grenar. Lämplig i stenpartier.”

***Juniperus squamata* Lamb. – himalaya-en**

Afghanistan - Himalaya, C och S Kina, Taiwan. Arten såld från Vassbo trädskola mellan 1937 och 1946. Den beskrevs på följande sätt i *The Hillier manual of trees & shrubs* (2002):

”*squamata* Buch.-Ham. ex D.Don (*J. squamata* var. *fargesii* Redher & E.H.Wilson) An extremely variable species ranging from a prostrate shrub to a small, bushy tree. [...] It is widely distributed in the wild throughout Asia, from Afghanistan eastwards to China and Taiwan. I 1824.”⁶¹²

Vassbo 1937-1946: *Juniperus squamata Meyeri*. Kommentar (1937-1938): ”Upprätt växande art med vackra, silverskimmrande barr.” Kommentar (1939-1946): ”Långsamt växande art med ljus silvergrå färg.”

***Juniperus virginiana* L. – blyerts-en**

SÖ Kanada, C, Ö och S USA. Arten såld från Experimentalfältet 1836 samt 1873-1875. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, *Juniperus virginiana* L. röd ceder, med kommentaren:

”n. Amerika, 20-40 fot. Affryser i mellersta Sverige ej sällan rätt betydligt och fordrar varm jord och varmt läge för att der uppnå någon betydligare storlek.”⁶¹³

Experimentalfältet 1836: *Juniperus virginiana* L. Exp. 1873-74: *Juniperus virginiana* virginsk en, rödceder. Exp. 1874-75: *Juniperus virginiana* röd ceder. Kommentar (Exp. 1873-74): ”n. Am. Skall i sitt hemland uppnå 50-60 fots höjd, men torde hos oss ej bli så hög.” Kommentar (Exp. 1874-75): 20-40 f. ”i varmt läge”.

***Kalmia* – kalmiasläktet**

***Kalmia latifolia* L. – bredbladig kalmia**

Ö USA. Såld från Experimentalfältet 1899-1900. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, *Kalmia angustifolia* L. med kommentaren:

”n. Am., 2-3 fot hög, med rosenröda blr i juni och juli. [...] Utmärkt vackra, ständigt gröna buskväxter. Ehuru, af dessa tre arter [*K. angustifolia*, *K. glauca*, *K. latifolia*], *K. latifolia* anses för den ömtåligaste, har den i många år uthärdat vintrarne fullkomligt å Landtbr.-Akademiens Experimentalfält under en lätt betäckning af vassrör; de öfrige gifvas dock äfven säkrast en lätt betäckning af rör eller granris. Kalmierna fordra ljunjord eller lätt, sandig grästorvfjord, ett varmt, men

⁶¹¹ Lindgren 1878 s. 63

⁶¹² Hillier 2002 s. 447.

⁶¹³ Lindgen 1878 s. 63.

dock icke allt för torrt läge. De fortplantas genom införskrifna frön, samt genom sättqvistar i krukor, hvilka dock rota sig särdeles trögt.”⁶¹⁴

Experimentalfältet 1899-1900: *Kalmia latifolia*. Kommentar: 3 m. ”Ständigt grön buske med praktfulla ljusröda blommor. Fordrar ljung- eller skogsjord, skyddadt läge och täckning af granris under vintern.”

Kerria – kerriasläktet

***Kerria japonica* (L.) DC. – kerria**

• ‘Plena’

C och Ö Kina, Japan. Söld från Experimentalfältet 1836, samt mellan 1873 och 1900. I priskuranten 1883-84 listades även ”*flor.plen*”. Det är dock osäkert om det verkligen var enkelblommande Kerria som avsågs t.ex. i den tidigaste priskuranten, eftersom den enkla skall ha introducerats till Europa först 1834. Kerrian har länge varit känd i Japan där den kallas Yamabuki. Den var känd i Europa under detta namn redan på 1700-talet men arten skall ha introducerats till Europa först 1804, då den fylldblommiga sorten skall ha skickats till Kew Gardens från Kina av William Kerr. Den dubbla spred sig snabbt även om den först behandlades som mycket känslig och bara odlades i växthus. Den enkelblommande Kerrian skall ha introducerats först 1834 då den skall ha skickats till Royal Horticultural Society från Kina av John Russel Reeves.⁶¹⁵ I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, *Kerria japonica* DC. med synonymen *Corchorus japonicus* Thunb. och *Rubus japonicus* L. samt kommentaren:

”Japan, 4-6 fot hög, med gula blr. Sjelfva arten med enkla blr är sällsynt, hvaremot varieteten med dubbla blommor (*K. jap. fl. pl.*) är allmän såsom krukväxt. Den fortkommer dock äfven å varma, skyddade platser å kalljord, om den under vintern gifves en lätt betäckning. Föredrager en varm, lätt, näringsrik jordmån. Fortpl. genom rotskott, afläggning och örtartade sättqvistar i kruka.”⁶¹⁶

’**Pleniflora**’ – Listad i Experimentalfältets priskurant 1883-84 som ”*flor. plen.*” Skall ha introducerats till Europa 1804, tidigare än den enkelblommande Kerrian (se vidare ovan).

Experimentalfältet 1836: *Keria japonica* DeCandolle. Exp. 1873-74: *Kerria japonica* DC. Exp. 1883-84, 1885-86, 1894-95, 1899-1900: *Kerria japonica*. Kommentar (Exp. 1873-74): 3-6 f. ”Japan”. Kommentar (Exp. 1883-84, 1885-86): 4-6 f. Pris angavs per tio plantor och per styck. Kommentar (Exp. 1894-95, 1899-1900): 1-1,6 m.

Experimentalfältet 1883-84: *Kerria japonica flor.plen.*

Kolkwitzia – paradisbusksläktet

***Kolkwitzia amabilis* Graebn. – paradisbuske**

C Kina. Söld från Vassbo trädskola mellan 1937 och 1940. Den beskrevs på följande sätt i *The Hillier manual of trees & shrubs* (2002):

”**amabilis** Graebn. Beauty bush. This lovely and graceful, very hardy and adaptable, medium-sized shrub forms a dense, twiggy bush. In May and June its drooping branches are draped with masses of bell-shaped, soft pink flowers with a yellow throat. The calyces and pedicels are conspicuously hairy. One of the many lovely shrubs introduced by Ernest Wilson. W China. I 1901.”⁶¹⁷

Vassbo 1937-1940: *Kolkwitzia amabilis*. Kommentar: ”2-3 [m]. Vacker, sirlig buske med rosenröda blommor i juli.”

⁶¹⁴ Lindgen 1878 s. 63f.

⁶¹⁵ Hillier 2002 s. 164 & POM veckans växt, v. 35, 2010, <http://www.pom.info/veckansvaxt/2010/v35.htm>

⁶¹⁶ Ibid s. 64.

⁶¹⁷ Hillier 2002 s. 164.

Laburnum – gullregnsläktet

När det gäller gullregnsläktet råder framförallt kring hybrider och sorter en viss osäkerhet kring vad som faktiskt såldes från Experimentalfältet respektive Vassbo trädskolor. Se vidare diskussionerna nedan, främst under *Laburnum alpinum*.

Laburnum alpinum (Mill.) Bercht. & J.Presl – alpgullregn

• ”grandiflorus”

SC Europa, Italien, V Balkan. I Experimentalfältets prisuranger listades mellan 1864 och 1900 *Cytisus alpinus* alpguldregn. Sannolikt såldes arten också från Vassbo mellan 1895 och 1946 under namnen *Cytisus alpinus* alpgullregn/guldregn (1895-1920), *Laburnum vulgaris* Alpgullregn (1916-1920) och *Laburnum alpinum* gullregn (1921-1946) (se vidare diskussion nedan). I Experimentalfältets priskuranger listades också mellan 1874 och 1895, och i Vassbo trädskolas priskuranger mellan 1902 och 1913, även *Cytisus grandiflorus*/*Cytisus alpinus grandiflorus*, som eventuellt hör hemma under hybriden *L. x watereri* (se vidare nedan).

I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, *Cytisus alpinus* Mill. alpgullregn, med synonymen *Laburnum alpinum* Gris. samt kommentaren:

”Alperna, 25-30 fot (hos oss vanligen 10-15 fot), bekant, vacker buske med lysande gula blr i långa hängande klasar. Var.: *grandiflorum* (ytterst praktfull, med stora löf och 2-3 fot långa blomklasar; fullt hårdig vid Stockholm och betydligt hårdigare än sjelfva arten), *angustifolium*, *lucidum*, *pendulum* (med hängande grenar), *confertum*.”⁶¹⁸

”*grandiflorus*” – Mellan 1902 och 1913 såldes från Vassbo även *Cytisus grandiflorus* och *Cytisus alpinus grandiflorus*, till exempel 1912-13 med kommentaren:” Ytterst praktfull, med stora blad och 40-50 cm långa blomklasar, men bör för att blomma rikt, ha någorlunda skyddad plats.” Även från Experimentalfältet såldes mellan 1874 och 1895 denna sort: mellan 1874 och 1890 som *Cytisus alpinus grandiflorum*, och 1894-95 som *Cytisus alpinus grandiflorum (giganteum)*. Möjligen rör det sig om en hybrid med *L. anagyroides*? Databasen GRIN Taxonomy nämner *Cytisus grandiflorus* DC. (Prodr. 2:154. 1825), men detta är en synonym för *Spartium grandiflorum* Brot.⁶¹⁹ och det är tydligt av kommentarerna att vad som avses i de svenska plantskolekatalogerna är en *Laburnum*. Det är möjligt att det är hybriden *L. watereri* som avses (se vidare nedan).

Att tyda vilka arter och sorter av gullregn som sålts från Vassbo under den studerade perioden är svårt. Från Vassbo trädskola listades 1895 bara *Cytisus alpinus*. Mellan 1902 och 1911 listades *Cytisus alpinus* och *Cytisus grandiflorum* den sistnämnda hela tiden mer än dubbelt så dyr. Åren 1912-13 listades *Cytisus alpinus* (35 öre) och *Cytisus grandiflorus*/*Cytisus alpinus grandiflorus* på två ställen men med samma pris (1,25 per st, 2 kr för stamformiga) och i stort sett samma kommentar. År 1914 listades bara *Cytisus alpinus*, nu med det svenska namnet Alpgullregn (35 öre). År 1915 listades bara *Cytisus alpinus* Parksi (buskformiga extra starka 1,50 kr st.) med samma kommentar som användes för *C. alpinus* året innan men ett betydligt högre pris. År 1916 listade *Cytisus alpinus* Parksi (extra starka 1,50 kr st) och ett nytt namn: *Laburnum vulgaris* Alpguldregn (30 öre). År 1917 listades tre namn: *Cytisus alpinus* Parksi med kommentaren stamguldregn (solitärträd 2,50 kr), *Laburnum vulgaris* Alpguldregn (30 öre) och *Cytisus alpinus* guldregn (30 öre) med kommentaren 1,5-2 m. År 1919-20 hade Parksi försvunnit, men man listade fortfarande både *Laburnum vulgaris* Alpguldregn och *Cytisus alpinus* guldregn, båda med samma pris, enda skillnaden är att man kommunterade den sistnämnda med 1,5-2 m. Mellan 1921 och 1946 listades från Vassbo enbart *Laburnum alpinum* gullregn.

⁶¹⁸ Lindgren 1878 s. 52.

⁶¹⁹ GRIN, Nomen No. 12976, *Cytisus grandiflorus*, 111202.

Enligt Lindgren (1878) är "*Parksii*" en varietet av *L. anagyroides*, och den behandlas därför under detta artnamn (se vidare nedan). De två namnen som listas samtidigt från Vassbo mellan 1916 och 1920 är problematiska, eftersom *Laburnum vulgare* närmast borde vara synonymt med sydgullregn (*L. anagyroides*) men i priskuranten kombineras det med namnet alpguldregn, medan *Cytisus alpinus* närmast borde vara alpguldregn, men det namnet kombineras i katalogen med bara guldregn. Det är möjligt att man under en kort period även sålde sydguldregn, men det är också möjligt att man bara bytte sort av alpguldregn, eller använde två namn för samma växt ett kort tag, precis som man ser ut att ha gjort med *Laburnum grandiflorum* 1912-13.

Experimentalfältet 1864: *Cytisus alpinus* alp-guldregn. Experimentalfältet 1869-70, 1873-74: *Cytisus alpinus* Mill. alp-guldregn. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84: *Cytisus alpinus*. Exp. 1885-86, 1889-90: *Cytisus alpinus* alp-guldregn. Exp. 1894-95, 1899-1900: *Cytisus alpinus* alpguldregn. Kommentar (Exp. 1869-70, 1873-74): 10-15 f. "Skottland" Pris angavs per dussin och per styck. Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 10-15 f. Pris angavs per tio stycken och per styck. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 3-5 m. Pris angavs per tio stycken och per styck.

"*Cytisus alpinus*" – Vassbo 1895, 1902-1903, 1906, 1909-1913: *Cytisus alpinus*. Vassbo 1914: *Cytisus alpinus* alpgullregn. Vassbo 1917, 1919-20: *Cytisus alpinus* Guldregn. Kommentar (Vassbo 1895): 25 öre pr st. Kommentar (Vassbo 1902): 40 öre pr st. Kommentar (Vassbo 1903): 30 öre pr st. Kommentar (Vassbo 1906, 1909-1913): 35 öre pr st. Kommentar (Vassbo 1914): 3-5 m. "Vacker buske med lysande gula blommor i långa hängande klasar. Buskf. 0,35 kr pr st. Kommentar (Vassbo 1917): Buskf. 0,30 kr pr st. Kommentar (Vassbo 1919): Buskf. 0,60 kr pr st. Kommentar (Vassbo 1920): Buskf. 1 kr pr st.

"*Laburnum vulgare*" – Vassbo 1916-17, 1919-20: *Laburnum vulgare* Alpgullregn. Kommentar (Vassbo 1916): 0,30 kr pr st. Kommentar (Vassbo 1917): 1,5-2 m. 0,30 kr pr st. Kommentar (Vassbo 1919): 1,5-2 m. 0,60 kr pr st. Kommentar (Vassbo 1920): 1,5-2 m. 1 kr pr st.

"*Laburnum alpinum*" – Vassbo 1921-27: *Laburnum alpinum* Gullregn. Kommentar (Vassbo 1921-27): 6-8 m. "Välbekant för sina gula blommor i långa klasar. Planteras på varm plats." Kommentar (Vassbo 1930, 1932-35): 3-5 m. "Välbekant för sina gula blommor i långa klasar. Planteras på varm plats." 1 kr pr st. Kommentar (Vassbo 1936): 3-5 m. "Välbekant för sina gula blommor i långa klasar. Planteras på varm plats." 1,50 kr pr st. Kommentar (Vassbo 1937-1940): 3-5 m. "Välbekant för sina gula blommor i långa klasar. Planteras på varm plats." 1,50 kr pr st, stamform 4 kr pr st. Kommentar (Vassbo 1941): 3-5 m. "Välbekant för sina gula blommor i långa klasar. Planteras på varm plats." 2 kr pr st, stamform 6 kr pr st. Kommentar (Vassbo 1942-46): 3-5 m. "Välbekant för sina gula blommor i långa klasar. Planteras på varm plats." 3 kr pr st, stamform 8 kr.

"*grandiflorum*" – Experimentalfältet 1874-75, 1879-80, 1885-86, 1889-90: *Cytisus alpinus grandiflorum*. Exp. 1894-95: *Cytisus alpinus grandiflorum (giganteum)*. Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80): "praktfull". Kommentar (Exp. 1894-95): "Ståtlig, hårdig varietet med stora löf och långa präktiga blomklasor."

Vassbo 1902-03, 1906, 1909-1913: *Cytisus grandiflorum*. Kommentar (Vassbo 1902-1903): 80 öre pr st. Kommentar (Vassbo 1906): 1 kr pr st. Kommentar (Vassbo 1909-1910): 1,25 kr pr st. Kommentar (Vassbo 1911): 1,25 kr pr st. Stamformiga kraftiga 2 kr pr st. Kommentar (Vassbo 1912): "Ytterst praktfull, med stora blad och 40-50 cm. långa blomklasor, men bör för att blomma rikt, ha någorlunda skyddad plats. Buskform 1,25 kr pr st, stamform 2 kr pr st. Kommentar (Vassbo 1913): "Ett, med sina, en fot långa, guldgula blomhängen och mörkgröna bladverk, utomordentligt vackert prydnadsträd. Men bör, för att blomma rikt, ha någorlunda skyddad plats." 1,25 kr pr st, stamform 2 kr pr st. Vassbo 1913: *Cytisus alpinus grandiflorus*. Kommentar (Vassbo 1913): "Ytterst praktfull, med stora blad och 40-50 cm. långa blomklasor, men bör för att blomma rikt, ha någorlunda skyddad plats. Buskform 1,25 kr pr st, stamform 2 kr pr st.

***Laburnum anagyroides* Medik. – sydgullregn**

• "*alschingeri*"

SC Europa. I Experimentalfältets priskuranter listades mellan 1864 och 1875 *Cytisus laburnum* äkta guldregn. Möjligen kan man ha sålt *L. anagyroides* eller hybriderna mellan denna och *L. alpinum (L. watereri)* också hos Vassbo (se diskussion ovan under *L. alpinum* och nedan under *L. x watereri*). I Experimentalfältets priskurant 1869-70 listades också *Cytisus alschingeri*, vilket skall vara en synonym för *L. anagyroides*, även om Lindgren (1878) listar den som en egen art (se vidare nedan).

I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten *Cytisus Laburnum* L. äkta gullregn, med synonymen *Laburnum vulgare* Gris. samt kommentaren:

”Italien, sydöstr. Eur., 16-20 fot (hos oss 10-15 fot eller ännu lägre), bekant, vacker buske, mycket lik alpinus, men något mer ömtålig vid Stockholm än denna. Fordrar varm, torr jord och varm växtplats för att kunna uthärda, utan att allt för mycket nedfrysas. Var.: *sessilifolium*, *quercifolium*, *intermedium*, *Parksii*, *Waterii*, *bullatum* (*foliis involutis*), *pendulum*, *autumnale*, *foliis variegatis*.”⁶²⁰

”**alschingeri**” – Enligt databasen GRIN Taxonomy är *Cytisus alschingeri* Vis. synonymt med *Laburnum anagyroides* Medik.⁶²¹ I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Cytisus Alschingeri* Vis. Med kommentaren:

”Dalmatien, Kroatien, 6-8 fot, föga bekant, skall likna *Laburnum*, men blir lägre. Förf. har requirerat den flere gånger, men alltid erhållig andra under detta namn.”⁶²²

Experimentalfältet 1864: *Cytisus laburnum* äkta guldregn. Exp. 1869-70, 1873-74: *Cytisus Laburnum* L. äkta guldregn. Exp. 1874-75: *Cytisus Laburnum*. Kommentar (Exp: 1869-70): 10-15 f. ”s. Eur.” Pris angavs per dussin och per styck. Kommentar (Exp: 1873-74): 10-15 f. ”s. Eur.” Pris angavs per tio stycken och per styck. Kommentar (exp. 1874-75): 16-20 f. Pris angavs per tio stycken och per styck.

”**alschingeri**” – Experimentalfältet 1869-70: *Cytisus Alscingeri* Vis. Kommentar: 6-10 f. ”Dalmatien”.

***Laburnum x watereri* (G.Kirchn.) Dippel – hybridgullregn**

• ”**Parksii**”

Kulturursprung, härstamning *L. alpinum* x *L. anagyroides*. I priskuranterna från Vassbo trädskola listades 1915-17 *Cytisus alpinus Parksii*. C.S. Sargent (1921) betraktade *L. Parksii* som en synonym för *L. watereri*, och noterade den som en korsning *L. anagyroides* x *L. alpinum*:

”A better plant for New England than *Laburnum vulgare* [= *L. anagyroides*] is its hybrid with *L. alpinum*, known as *L. Watereri* or *L. Parksii*. This is a hardy small tree and when in flower the handsomest tree with yellow flowers which can be grown in this climate.”⁶²³

Möjligen kan den växt som såldes under namnet ”*grandiflorus*” från Experimentalfältet mellan 1874 och 1895, och från Vassbo mellan 1902 och 1913 också vara denna hybrid (se diskussionen kring *Cytisus grandiflorum*/*Cytisus alpinus grandiflorum* ovan under *L. alpinum*).

”**Parksii**” – Vassbo 1915-1916: *Cytisus alpinus* Parksii. Vassbo 1917: *Cytisus alpinus* Parksii (stamgullregn). Kommentar (Vassbo 1915-16): 3-5 m. ”Vacker buske med lysande gula blommor i långa hängande klasar” Buskform, extra starka 1,50 kr pr st. Kommentar (Vassbo 1917): Solitärträd 2,50 kr pr st.

***Larix* – lärkträdssläktet**

***Larix decidua* Mill. – europeisk lärk**

Alperna, Sudeterna, Karpaterna. Söld från Experimentalfältet mellan 1836 och 1900 och från Vassbo trädskola mellan 1895 och 1913. I Experimentalfältets priskuranter 1869-70 och 1889-90 även listad under rubriken Alléträd. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Pinus Larix* L lärkträd, med synonymerna *Larix europaea* DC. och *Larix decidua* Mill. samt kommentaren:

”Alperna etc., 100-150 fot. Fäller baren om hösten. Varieteter: *sibirica*, Sibirien, 70-80 fot; *americana* (*americana pendula*, *nigra*), n. Amerika.”⁶²⁴

⁶²⁰ Lindgren 1878 s. 52f.

⁶²¹ GRIN, Nomen No. 12952, *Cytisus alschingeri*, 111202.

⁶²² Lindgren 1878 s. 52.

⁶²³ Sargent, 1921 s. 36.

Experimentalfältet 1836: *Pinus larix* L. Exp. 1864: *Pinus larix* lärkträd. Exp. 1869-70, 1873-74: *Pinus larix* L. (*Larix europaea* DC.) lärkträd. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90: *Pinus Larix* lärkträd. Exp. 1894-95, 1899-1900: *Larix europaea* vanligt lärkträd. Kommentar (Exp. 1869-70): 80-100 f. ”m. Europas berg” Plantor sålda i två storlekar: 6- fot höga och 4-5 fot höga, priserna angavs för båda för 100 st respektive per styck. Även listad under rubriken Alléträd, storlekar och prisangivelser samma. Kommentar (Exp. 1873-74): 80-100 f. ”m. Europas berg”. Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 100-150 f. Kommentar (Exp. 1889-90): 30-40 m. Även listad under rubriken Alléträd. Kommentar (Exp. 1894-95, 1899-1900): 30 m.

Vassbo 1895: *Pinus larix* lärkträd. Vassbo 1900-1903, 1906, 1909-1913: *Pinus larix* lärkgran.

***Larix sibirica* (Münchh.) Ledeb. – sibirisk lärk**

Sibirien, Tian Shan, Mongoliet. Såld från Experimentalfältet mellan 1894 och 1900 och från Vassbo trädskola mellan 1903 och 1913. Den kommenteras i Experimentalfältets priskuranter bland annat: ”Vackrare, hårdigare än det vanliga lärkträdet”. Lindgren (1878) betraktade den som en varietet av europeisk lärk (*Larix decidua*): ”*sibirica*, sibirien, 70-80 fot” (se ovan).

Experimentalfältet 1894-95, 1899-1900: *Larix sibirica* sibiriskt lärkträd. Kommentar: 25 m. ”Vackrare, hårdigare än det vanliga lärkträdet” En storlek: 3-års skolade plantor, pris angavs för 100 st och per styck.

Vassbo 1903: *Pinus larix sibirica*. Sibirisk lärkgran. Vassbo 1906, 1909-1913: *Pinus larix sibirica* sibiriskt lärkträd. Kommentar 1903: ”Vackrare än föregående [d.v.s. *Larix decidua*]”. Kommentar 1906, 1909-1913: ”utmärkt vackra och snabbväxande barrträd.”

***Ligustrum* – ligustersläktet**

***Ligustrum vulgare* L. – liguster**

- ”*baccis flavis*”/”*fruct. lut.*”
- ”*angustifolium*”
- ”*fol. alb. varieg.*”
- ”*fol. eleg. varieg.*”
- ”*fol. varieg.*”
- var. *italicum* (Mill.) Vahl (vinterliguster)
- var. *italicum* 'Atrovirens'
- ”*lancifolium*”
- 'Aureum' (”*fol. luteis*”)
- ”*alb. punct.*”
- ”*pyramidalis*”/”*pyramidale*”

Europa (Sverige) – N Iran, Kaukasus, Marocko. Arten såld från Experimentalfältet mellan 1836 och 1900, och från Vassbo trädskola mellan 1895 och 1946. Dessutom såldes diverse olika sorter från Experimentalfältet genom åren (se vidare nedan). I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Ligustrum vulgare* L vanlig liguster, med kommentaren:

”Kaukasus, Sverige, förvildad, 8-10-15 fot, bekant, vacker buske med små hvita, syrenlika blr och svarta bär. Var.: *angustifolium baccis flavis* (med gula bär), *flor. luteo*, *fol. varieg.*, *sempervirens (foliosum, italicum)*.”⁶²⁵

”*baccis flavis*”/”*fruct. lut*” – En gulfruktig liguster såld från Experimentalfältet 1836 som *Ligustrum vulgare fruct. lut.* och mellan 1869 och 1895 *Ligustrum vulgaris baccis flavis*.

”*angustifolium*” – I Experimentalfältets priskuranter listades mellan 1869 och 1900 *Ligustrum vulgare angustifolium*.

⁶²⁴ Lindgren 1878 s. 75

⁶²⁵ Lindgren 1878 s. 65.

"fol. alb. varieg." – Mellan 1869 och 1874 listades *Ligustrum vulgare fol. alb. varieg.* med kommentaren: "med hvitbrokiga blad".

"fol. eleg. varieg." – Mellan 1869 och 1874 listades *Ligustrum vulgare fol. eleg. varieg.* med kommentaren: "med gulflammiga blad". Mellan 1885 och 1900 listades *Ligustrum vulgaris fol. eleg. varieg.* med kommentaren: "med brokiga löf".

"fol. varieg." – I priskuranterna 1879-80 och 1883-84 listades *Ligustrum vulgare fol. varieg.* med kommentaren: "med brokiga löf". Detta namn används alltså med samma kommentar som används för *fol. eleg. varieg.* mellan 1885 och 1900, och under en period då *fol. eleg. varieg.* na inte nämns i priskuranten, kan möjligen röra sig om samma?

var. italicum (vinterliguster) – Underart från Europa. I Experimentalfältets priskuranter listades 1836 *Ligustrum vulgare foliosum* och *Ligustrum vulgare italicum*, mellan 1869 och 1874 som *Ligustrum vulgare italicum (sempervirens)*, 1874-75: *Ligustrum sempervirens*, 1879-80 *Ligustrum vulgare sempervirens (italicum)*, mellan 1883 och 1886 *Ligustrum vulgaris sempervirens (italicum)* och mellan 1889 och 1895 *Ligustrum foliosum (italicum, sempervirens)*.

var. italicum 'Atrovirens' – I Experimentalfältets priskurant 1894-95 och 1899-1900 listades *Ligustrum vulgare atrovirens*.

"lancifolium" – I Experimentalfältets priskuranter listades mellan 1879 och 1900 *Ligustrum vulgaris lancifolium*.

'Aureum' ("fol. luteis") (gulbladig liguster) – I Experimentalfältets priskurant listades mellan 1885 och 1900 *Ligustrum vulgare fol luteis*, mellan 1885 och 1900 med kommentaren: "med helgula löf".

"alb. punct." – I Experimentalfältets priskuranter listades 1894-95 och 1899-1900 *Ligustrum vulgare alb. punct.*

"pyramidalis"/"pyramidale" – I Experimentalfältets priskuranter listades 1889-90 *Ligustrum vulgare pyramidalis*, samt 1894-95 och 1899-1900 *Ligustrum vulgare pyramidale*.

Experimentalfältet 1836: *Ligustrum vulgare* L. Exp. 1864: *Ligustrum vulgare*. Exp. 1869-70, 1873-74: *Ligustrum vulgare* L. vanlig liguster. Exp. 1874-75, 1879-80: *Ligustrum vulgare* vanlig liguster. Exp. 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95: *Ligustrum vulgaris* vanlig liguster. Exp. 1899-1900: *Ligustrum vulgare* vanlig liguster. Kommentar (Exp. 1869-70, 1873-74): 6-10 f. "Sverige" Pris angavs per styck. Även listad under rubriken Häckplantor: pris angivet per 100 st. Kommentar (Exp. 1874-75): 8-10-15 f. Pris anges per styck, även listad under Häckplantor: pris anges per 100 st för dessa. Kommentar (Exp. 1879-80): 8-10-15 f. Pris anges per styck, även listad under Häckplantor: pris anges per 1000 st respektive 100 st för dessa. Kommentar (Exp. 1883-84, 1885-86): 8-10-15 f. Pris anges per styck, även listad under Häckplantor: pris anges per 100 st för dessa. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 2-5 m. pris per styck, även listad under Häckplantor: pris anges per 100 st för dessa.

Vassbo 1895: *Ligustrum vulgare* liguster. Vassbo 1900-1903, 1906, 1909-1912: *Ligustrum vulgare*. Vassbo 1917: *Ligustrum vulgaris* vanlig liguster. Vassbo 1919: *Ligustrum vulgaris* liguster. Vassbo 1920-1921, 1923-1927: *Ligustrum vulgaris* vanlig liguster. Vassbo 1930, 1932-1946: *Ligustrum vulgare* liguster. Kommentar (Vassbo 1935-1946): "2-3 [m]" Även under rubriken Häckplantor. Åren 1900-1903 kostade 100 st 5 kr. Åren 1909-1912 var priset samma, kommentar "kraftiga plantor, vacker till häck omkring grafvar och till mindre prydnadshäckar." År 1917 häckplantor 50-80 cm för 25 öre pr st, 100 st för 6 kr. År 1920 har kostnaden för 100 stycken stigit till 12 kr. År 1921 anges 10 häckplantor 3 kr och 100 st 20 kr. Mellan 1925 och 1937 10 plantor 1,50 kr och 100 plantor 10 kr. År 1938 var uppgifterna samma utom att priset för 100 plantor stigit till 12 kr. Åren 1942-1946 angavs häckplantor 50-80 cm 100 st för 19 kr.

"baccis flavis"/"fruct. lut." – Experimentalfältet 1836: *Ligustrum vulgare fruct. lut.* Experimentalfältet 1869-70, 1873-74, 1874-75, 1879-80: *Ligustrum vulgare baccis flavis*. Exp. 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95: *Ligustrum vulgaris baccis flavis*. Kommentar (Exp. 1869-70, 1873-74): "med gula bär".

"angustifolium" – Experimentalfältet 1869-70, 1873-74: *Ligustrum vulgare angustifolium*. Exp. 1874-75, 1879-80: *Ligustrum angustifolium*. Exp. 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95: *Ligustrum vulgaris angustifolium*. Exp. 1899-1900: *Ligustrum vulgare angustifolium*.

"fol. alb. varieg." – Experimentalfältet 1869-70, 1873-74: *Ligustrum vulgare fol. alb. varieg.* Kommentar (Exp. 1869-70, 1873-74): "med hvitbrokiga blad".

"fol. eleg. varieg." – Experimentalfältet 1869-70, 1873-74: *Ligustrum vulgare fol. eleg. varieg.* Exp. 1885-86, 1889-90, 1894-95: *Ligustrum vulgaris fol. eleg. varieg.* Exp. 1899-1900: *Ligustrum vulgare fol. eleg. varieg.* Kommentar (Exp. 1869-70, 1873-74): "med gulflammiga blad" Kommentar (Exp. 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900): "med brokiga löf".

"fol. varieg." – Experimentalfältet 1879-80: *Ligustrum vulgare fol. varieg.* Exp. 1883-84: *Ligustrum vulgaris fol. varieg.* Kommentar (1879-80, 1883-84): "med brokiga löf"

var. italicum – Experimentalfältet 1836: *Ligustrum vulgare foliosum.* Experimentalfältet 1836: *Ligustrum vulgare italicum.* Exp. 1869-70, 1873-74: *Ligustrum vulgare italicum (sempervirens.)* Exp. 1874-75: *Ligustrum sempervirens.* Exp. 1879-80: *Ligustrum vulgare sempervirens (italicum).* Exp. 1883-84, 1885-86: *Ligustrum vulgaris sempervirens (italicum).* Experimentalfältet 1889-90, 1894-95: *Ligustrum vulgaris foliosum (italicum, sempervirens).* Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95): "vacker"

var. italicum 'Atrovirens' – Experimentalfältet 1894-95: *Ligustrum vulgaris atrovirens.* Exp. 1899-1900: *Ligustrum vulgare atrovirens.*

"lancifolium" – Experimentalfältet 1879-80: *Ligustrum vulgare lancifolium.* Exp. 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95: *Ligustrum vulgaris lancifolium.* Exp. 1899-1900: *Ligustrum vulgare lancifolium.*

'Aureum' ("fol. luteis") – Exp. 1885-86, 1889-90, 1894-95: *Ligustrum vulgaris fol. luteis.* Exp. 1899-1900: *Ligustrum vulgare fol. luteis.* Kom. (Exp. 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900): "med helgula löf"

"alb. punct." – Experimentalfältet 1894-95: *Ligustrum vulgaris alb. punct.* Exp. 1899-1900: *Ligustrum vulgare alb. punct.*

"pyramidalis"/"pyramidale" – Experimentalfältet 1889-90: *Ligustrum vulgare pyramidalis.* Exp. 1894-95: *Ligustrum vulgare pyramidale.* Exp. 1899-1900: *Ligustrum vulgare pyramidale.*

Linnaea – linneasläktet

Linnaea borealis L. – linnea

Nordligt cirkumpolär (Sverige). Såld från Experimentalfältet 1836. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Linnaea borealis* Lin. med kommentaren:

"Sverige, Ryssland, Sibirien, Kanada, Schweiz, i barrskog på mossiga ställen, låg, krypande, ständigt grön, med trådsmla stjälk och rödletta, vålluktande blr i juli. Låter icke med framgång odla sig annat än bland barrträd i moss- eller ljungjord."⁶²⁶

Experimentalfältet 1836: *Linnaea borealis* Gronov.

Liquidambar – ambraträdssläktet

Liquidambar styraciflua L. – ambraträd

Texas – SÖ USA, S Mexico – Nicaragua. Såld från Experimentalfältet 1836. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Liquidambar styraciflua* L. med kommentaren:

"n. Amerika, 10-30 fot, med saffransgula blr om våren och röda löf om hösten. Ett vackert träd, men som troligen icke uthärdar mellersta Sveriges klimat. Har åtminstone velat uthärda å Experimentalfältet. Fordrar ett skyddat växtställe och lätt, humusrik jord; fortpl. genom frön, som sås om våren i kruka. De unga plantorna äro i synnerhet ömtåliga för köld."⁶²⁷

Experimentalfältet 1836: *Liquidambar styraciflua* L.

Liriodendron – tulpanträdssläktet

Liriodendron tulipifera L. – tulpanträd

Såld från Experimentalfältet 1836 och mellan 1873 och 1900. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Liriodendron tulipifera* L. samt synonymerna *Liriodendron procerum* Sal. och *Tulipifera Liriodendron* Mill. kommentaren:

"n. Amerika, ett högst praktfullt träd med stora, vackra blad och tulpanlika blr, hvilket i sitt hemland blir ända till 140 fot högt. Blir ännu i n. tyskland ett mindre träd och blommar der rikt. Uthärdar å

⁶²⁶ Lindgren 1878 s. 65.

⁶²⁷ Ibid.

varma platser vid Stockholm, men blir der blott en 4-8 fot hög buske, som aldrig blommar. Förtjenar dock odlas för de praktfulla, egendomliga bladen. Fordrar en varm plats i slutning mot söder och trives bäst i lös, god lerjord. Fortpl. genom införskrifna frön, som sås om våren i kruka. De unga plantorna måste under de första åren öfvervintras frostfritt i kallare eller täckt bänk.”⁶²⁸

Experimentalfältet 1836: *Liriodendron tulipifera* L. tulpanträd. Exp. 1873-74: *Liriodendron tulipifera* L. tulpanträdet. Exp. 1874-75: *Liriodendron tulipifera* tulpanträd. Exp. 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Liriodendron tulipifera* tulpanträdet. Kommentar (Exp. 1873-74): ”n. Am. hos oss 3-6 f” Kommetar (Exp 1874-75): ”hos oss 4-8 f” Kommentar (Exp. 1883-84, 1885-86): ”vid Stockholm 4-8 f” Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): ”vid Stockholm 1-2 m”

Lonicera – trysläktet

Ett av de namn som varit speciellt svårt att tolka med någon säkerhet är *Lonicera grata* Ait. som förekommer i Experimentalfältets priskuranter 1836, samt mellan 1883 och 1900. Den enda ledtråden som ges av priskuranterna är att den placeras under rankande buskväxter/kaprifolier. Även Lindgren beskrev i *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) en art *Lonicera grata* Ait. med synonymen *Lonicera americana* L. samt kommentaren:

”n. Amerika, rankande, 15-20 fot, med utvändigt röda, invändigt gula blr. Liknande L. Caprifolium. Vacker.”⁶²⁹

Även J. C. Loudon beskrev 1853 ”L. GRATA Ait. The pleasant, or evergreen, Honeysuckle”:

“Identification. Ait. Hort. Kew., 1. p. 231.; Dec. Prod. 4. p. 332.; Don’s Mill., 3. p. 446. Synonymes. *Carpifolium gratum* Pursh. Sept. 1. p. 161.; L. virginiana Marsh Arb. 136; ? *Periclymenum americanum* Mill. Dict. No.7.; *Caprifolio semperverde*, Ital. [...] Leaves permanent, obovate, raht mucronate, glaucous beneath, and reticulately veined, glabrous; upper ones connately perfoliate. Spikes composed of approximate whorls of flowers. Corollas ringen. Branches reddish brown. Flowers inclining to scarlet on the outside, according to Pursh. Corolla ringent, reddish on the outside, and yellow inside. Berries red. (*Don’s Mill.*) A sub-evergreen twining shrub. Carolina to new York, on the mountains, rambling among rocks, in shady moist situations, but rare. Stems 15 ft. to 20 ft. Introd. 1730. Flowers yellow, red, and white; June or July to September, and sometimes till the commencement of frost. Fruit red; ripe in September. The plant is of vigorous growth, with woody stems, and will live longer thann most of the other species. It is inferior in vigour only to L. japonica, the *Caprifolium flexuosum* of the nurseries.”⁶³⁰

Namnet *Lonicera grata* Aiton med synonymerna *Caprifolium americanum* (Mill.) Dum.Cours. och *Caprifolium gratum* Pursh. är enligt databasen *the Plant List* ännu inte helt utrett.⁶³¹ Inte heller *Lonicera americana* Linnaeus har gått att finna någon information om. Databasen *SysTax*⁶³² omtalar namnet *Lonicera grata* Sol. ex Aiton som en synonym för *Lonicera x americana* (Mill.) K.Koch med hänvisning till volym II av *Handbuch der Laubgehöltze* av Gerd Krüssmann (1977).⁶³³ *Lonicera x americana* K.Koch är enligt GRIN Taxonomy⁶³⁴ en hybrid som uppstått i Nordamerika mellan *L. implexa* och *L. etrusca*, två arter från medelhavsområdet.

Experimentalfältet 1836: *Lonicera grata* Ait. Exp. 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Lonicera grata*. Kommentar (Exp. 1883-84, 1885-86): 12-20 f. Listad under rubriken b. Rankande buskväxter: kaprifolier. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 4-6 m. Listad under rubriken b. Rankande buskväxter: kaprifolier.

⁶²⁸ Lindgren 1878 s. 65.

⁶²⁹ Ibid s. 66.

⁶³⁰ Loudon 1853 s. 531.

⁶³¹ The Plant List, <http://www.theplantlist.org/tpl/record/kew-2339830>, 111202.

⁶³² SysTax, http://www.biologie.uni-ulm.de/cgi-bin/query_all/details.pl?id=79942&stufe=A&typ=PFL&sid=T&lang=d&pr=nix, 111202.

⁶³³ Krüssmann 1977.

⁶³⁴ GRIN Nomen No. 447674: *Lonicera x americana* K. Koch, 111202.

***Lonicera albertii* Regel – hängtry**

S Kazachstan – V Kina. Såld från Experimentalfältet 1899-1900 och från Vassbo trädskola 1909-1912, och 1940-1946. Beskrevs på följande sätt i *The Hillier manual of trees & shrubs* (2002):

”*albertii* Reg. (*L. spinosa* var. *albertii* (Reg.) Rehder) A lowgrowing shrub of spreading habit, attaining 0.9-1.2m, with slender, arching branches, linear, glaucous leaves and relatively large and showy, fragrant, lilac-pink flowers in May. Berries purplish-red. Turkestan. I about 1800.”

Experimentalfältet 1899-1900: *Lonicera Albertii*. Kommentar (Exp. 1899-1900): 1 m. ”ny härdig” Placerad under rubriken a. Upprätta buskar: try.

Vassbo 1909-1912: *Lonicera Albetii*. Vassbo 1940-1946: *Lonicera spinosa Albertii*. Kommentar (1909-192): ”vacker och härdig buske”. Kommentar (1940-1946): ”Liten buske med krypande grenar, blågröna blad och rosafärgade blommor. För stenpartier”

***Lonicera alpigena* L. – alptry**

SC & S Europa. Såld från Experimentalfältet mellan 1836 och 1900, och från Vassbo trädskola mellan 1902 och 1946. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Lonicera alpigena* L. med synonymen *Caprifolium alpinum* Lam. och *Isika lucida* Mnch. samt kommentaren:

”mell. Tysklands berg, Himalaja etc., upprätt, 4-8 fot, vacker buske med brunröda blr och röda frukter.”⁶³⁵

Experimentalfältet 1836: *Lonicera alpigena* L. Exp. 1864: *Lonicera alpigena*. Exp. 1869-70, 1873-74: *Lonicera alpigena* L. Exp. 1874-75, 1879-90, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Lonicera alpigena*. Kommentar (Exp. 1869-70, 1873-74): 6-10 f. ”Tyskland” Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80): 4-8 f. Kommentar (Exp. 1883-84, 1885-86): 4-8 f. Listad under rubrik a. Upprätta buskar: try. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95): 1-2 m. Listad under rubrik a. Upprätta buskar: try. Kommentar (Exp. 1899-1900): 2 m. Listad under rubrik a. Upprätta buskar: try.

Vassbo 1902-1903, 1906, 1909-1913: *Lonicera alpigena*. Vassbo 1921, 1923-1927: *Lonicera alpigena*. Vassbo 1937-1946: *Lonicera alpigena*. Kommentar (Vassbo 1921, 1923-1927): 1-2 [m] Dessa arter äro särdeles värdefulla prydnadsbuskar för Norrland. Särskilt rekommenderas den sistnämnda [*L. tatarica*].” Kom. (Vassbo 1937-1946): ”2 [m] Regelbundet växande med blanka blad, gulröda blommor och röda bär.”

***Lonicera caerulea* L. – blåtry**

• var. *altaica* Pall.

N, C & Ö Europa (Sverige). Såld från Experimentalfältet mellan 1836 och 1900 samt från Vassbo trädskola mellan 1895 och 1946. Varieteten *Lonicera caerulea* L. var. *altaica* Pall. såld från Experimentalfältet mellan 1869 och 1874 under namnet *Lonicera altaica* Pall., samt mellan 1879 och 1900 under namnet *Lonicera caerulea altaica*. Underarten har sitt ursprung i Sibirien, Mongoliet, Kina och Ö Europa.⁶³⁶ I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Lonicera caerulea* L. med synonymen *Xylosteum canadense* Duh. samt kommentaren:

”Sverige, Alpena, Sibirien, n. Amerika, upprätt, 3-5 fot, med gulvhita blr och blå bär. Vacker buske.”⁶³⁷

Experimentalfältet 1836: *Lonicera caerulea* L. Exp. 1864: *Lonicera coerulea*. Exp. 1869-70, 1873-74: *Lonicera coerulea* L. Exp. 1874-75, 1879-90, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Lonicera coerulea*. Kommentar (Exp. 1869-70): 3-6 f. ”m. Europas berg” Pris angavs per dussin och per styck. Kommentar (Exp. 1873-74): 3-6 f. ”m. Europas berg” Pris angavs per tio stycken och per styck. Kommentar

⁶³⁵ Lindgren 1878 s. 65.

⁶³⁶ GRIN, Nomen No. 405431, *Lonicera caerulea* var. *altaica*, 111202.

⁶³⁷ Lindgren 1878 s. 66.

(Exp. 1874-75, 1879-80): 3-5 f. Pris angavs per tio plantor och per styck. (Exp. 1883-84, 1885-86): 3-5 f. Pris angavs per tio plantor och per styck. Listad under rubriken a. Upprätta buskar: try. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 1-1,5 m. Pris angavs per tio plantor och per styck. Listad under rubriken a. Upprätta buskar: try.

Vassbo 1895: *Lonicera coerulea*. Vassbo 1900: *Lonicera coeruleum*. Vassbo 901-1903, 1906, 1909-1917, 1919-1921, 1923-1927, 1930, 1932-1946: *Lonicera coerulea*. Kommentar (1914-1917, 1919-1920): "1-2 [m] med gulhvita blommor i juni och blåa bär." Kommentar (1921, 1923-1927): "1-2 [m] Dessa arter äro särdeles värdefulla prydnadsbuskar för Norrland. Särskilt rekommenderas den sistnämnda." Kommentar (1930, 1932-1936): "1-2 [m] Har gulhvita blommor i juni och blåa bär. Dessa arter äro särdeles värdefulla prydnadsbuskar för Norrland. Särskilt rekommenderas den sistnämnda." Kommentar (1937-1946): "1-2 [m] Har gulhvita blommor i juni och blåa bär."

var. altaica – Experimentalfältet 1869-70, 1873-74: *Lonicera altaica* Pall. Exp. 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Lonicera coerulea altaica* Kommentar (Exp. 1869-70, 1873-74): 3-6 f. "Altai". Mellan 1883-84 och 1899-1900 listad under rubriken a. Upprätta buskar: try.

***Lonicera caprifolium* L. – kaprifol**

ÖC & S Europa, Turkiet, Kaukasus. Söld från Experimentalfältet mellan 1836 och 1900, samt från Vassbo trädskola mellan 1895 och 1946. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Lonicera Caprifolium* L. vanlig kaprifolium, med kommentaren:

"Italien, Österrike, Kaukasus etc., rankande, 15-30 fot, med gulaktiga välluktande blr om våren och gulröda bär. En af våra bästa, mest omtyckta rankande buskväxter. Varieteter: *praecox* (*pallida*), *atropurpureum* (*italicum*), *major*, *erosum*."⁶³⁸

Experimentalfältet 1836: *Lonicera caprifolium* L. Exp. 1864: *Lonicera caprifolium* kaprifolium. Exp. 1869-70, 1873-74): *Lonicera caprifolium* L. vanlig kaprifolium. Exp. 1874-75, 1879-90, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Lonicera caprifolium*. Kommentar (Exp. 1869-70) 15-30 f. "s. Eur." Pris angavs per 100 st, per dussin och per styck. Även listad under rubriken Rankväxter med kommentaren "Blommar på våren med hvitgula utmärkt välluktande blommor. Uppnår en höjd av 15-30 fot. Öfriga kaprifoler se *Lonicera* (sid. 10)" Kommentar (Exp. 1873-74): 15-30 f. "s. Eur." Pris angavs för 100, 10 respektive 1 planta. Även listad under rubriken Rankväxter med kommentaren: "Kaprifolium, vanlig eller italiensk (*Lon. caprifolium*) Blommar på våren med hvitgula utmärkt välluktande blommor. Uppnår en höjd av 15-30 fot. Öfriga kaprifoler se *Lonicera* (sid. 11)" Kommentar (Exp. 1874-75): 15-30 f. Pris angavs för 100, 10 respektive 1 planta. Även listad under rubriken Rankväxter med kommentaren "Kaprifolium, vanlig eller italiensk (*Lonicera caprifolium*) Blommar på våren med hvitgula utmärkt välluktande blommor. Uppnår en höjd af 15-30 fot. Öfriga kaprifolier se *Lonicera*." Kommentar (Exp. 1879-80): 15-30 f. Pris angavs för 100, 10 och 1 planta. Kommentar (Exp. 1883-84, 1885-86): 15-30 f. Pris angavs för 100, 10 och 1 planta. Listad under rubriken b. rankande buskväxter: kaprifoler. Även listad under rubriken Rankväxter med kommentaren "Kaprifolium, vanlig (*Lon. caprifolium*) Öfriga kaprifoler, se *Lonicera*." Kommentar (Exp. 1889-90): 5-9 m. Prs angavs per 100, 10 och 1 planta. Listad under rubriken b. rankande buskväxter: kaprifoler. Även listad under rubriken Rankväxter med kommentaren "Kaprifolium vanlig (*Lon. caprifolium*) Öfriga caprifolier, se *Lonicera*. Kommentar (Exp. 1894-95): 5-9 m. Pris angavs per 10 plantor och per styck. Listad under rubriken b. rankande buskväxter: kaprifolier. Även listad under rubriken Rankväxter. Kommentar (Exp. 1899-1900): 5-9 m. Pris angavs per 100, 10 och 1 planta. Listad under rubriken b. rankande buskväxter: kaprifolier. Även listad under rubriken Rankväxter.

Vassbo 1895, 1906, 1909-1913: *Lonicera caprifolium*. Vassbo 1914: *Lonicera caprifolium* äkta kaprifol. Vassbo 1921, 1924, 1925: kaprifol. Vassbo 1930, 1932: *Lonicera caprifolium* kaprifol. Vassbo 1933: *Lonicera caprifolium*. Vassbo 1935-1946: *Lonicera caprifolium* vårkaprifol. Kommentar (Vassbo 1914): "Välkänd 3-5 [m] hög slingerväxt med välluktande, gulhvita och rödlätta blommor." Kommentar (Vassbo 1921, 1924-1925, 1930, 1932-1946): "Välkänd för blommornas härliga doft och tidiga grönska."

⁶³⁸ Lindgren 1878 s. 66.

***Lonicera caucasica* Pall. – kaukasisk try**

Kaukasus. Såld från Experimentalfältet mellan 1874 och 1900 under namnet *Lonicera orientalis*. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren arten under namnet *Lonicera orientalis* Lam. med synonymen *Lonicera caucasica* Pall. samt kommentaren:

”Orienten, upprätt, 4-5 fot, med rödvioletta blommor och svarta bär. Liknar *L. nigra*. Ej sällan odlas en varietet af *L. tatarica* under namn af *orientalis*.”⁶³⁹

Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Lonicera orientalis*. Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80): 4-5 f. Kommentar (Exp. 1883-84, 1885-86): 4-5 f. Rubrik a. Upprätta buskar: try. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 1-1,5 m. Rubrik a. Upprätta buskar: try.

***Lonicera chrysantha* Turcz. – gulltry**

NÖ Asien, Japan. Såld från Experimentalfältet mellan 1889 och 1900, samt från Vassbo trädskola 1932-1939 I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren arten under namnet *Lonicera chrysantha* Turtsch. med synonymen *Lonicera diversifolia* Hort. samt kommentaren:

”södra Sibirien, upprätt, 4-7 fot, med hvita, senare guldgula blr.”⁶⁴⁰

Experimentalfältet 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Lonicera chrysantha*. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 1-2 m. Listad under rubriken a. Upprätta buskar: try.

Vassbo 1932-1939: *Lonicera chrysantha* gulltry. Kommentar (1932-1939): ”2 [m] Blommar i maj med gula blommor. Frukter mörkgröda.”

***Lonicera flava* Sims.**

Nordamerika.⁶⁴¹ Såld från Experimentalfältet mellan 1883 och 1900 och från Vassbo trädskola mellan 1895 och 1912. Arten finns hos *The Dutch Plant Collection*⁶⁴². I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren arten som *Lonicera flava* Sims. med synonymen *Caprifolium Fraseri* Pursh. samt kommentaren:

”n. Amerika, rankande, 10-15 fot, med gula blr.”⁶⁴³

Experimentalfältet 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Lonicera flava*. Kommentar (Exp. 1883-84, 1885-86): 10-15 f. Listad under rubriken b. Rankande buskväxter: kaprifolier. Kommentar (Exp. 1889-90): 3-5 m. Listad under rubriken b. Rankande buskväxter: kaprifolier. Kommentar (Exp. 1894-95, 1899-1900): 3-5 m. Listad under rubriken b. Rankande buskväxter: kaprifolier. Pris för 10 st och per styck.

Vassbo 1895, 1900-1902, 1906, 1909-1912: *Lonicera flava*.

***Lonicera x brownii* (Regel) Carrière – eldkaprifol**

Kulturursprung, hybrid *Lonicera hirsuta* x *sempervirens*. Såld från Experimentalfältet mellan 1869 och 1900 under namnet *Lonicera occidentalis*. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Lonicera occidentalis* Lindl. *Lonicera Brownii* hort., *Lonicera etrusca Brownii* Reg. samt kommentaren:

”nv. Amerika, rankande, 10-15 fot, med vackra röda blr. Liknar icke obetydligt *L. sempervirens*. Var.: *Youngii*, med mörkare blr och starkare växt. Praktfull.”⁶⁴⁴

Experimentalfältet 1869-70, 1873-74: *Lonicera occidentalis* Hook. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Lonicera occidentalis*. Kommentar (Exp. 1869-70): 20-30 f. ”n. Am.” Kommentar (Exp. 1873-74): 20-30? f. ”n. Am.” Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80): 10-15 f. Kommentar (Exp. 1883-84, 1885-86): 10-15 f. Listad under rubriken b. Rankande buskväxter: kaprifolier. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 3-5 m. Listad under rubriken b. Rankande buskväxter: kaprifolier.

⁶³⁹ Lindgren 1878 s. 67.

⁶⁴⁰ Ibid s. 66.

⁶⁴¹ GRIN, Nomen No. 432687, *Lonicera flava*, 111202.

⁶⁴² *Lonicera.nl*, <http://www.lonicera.nl/lonicera-flava-sims/>, 111202.

⁶⁴³ Lindgren 1878 s. 66.

⁶⁴⁴ Ibid s. 67.

***Lonicera dioica* L. – vårkaprifol**

- **”prolifera”**
- **var. *douglasii* (Lindl.) Farw.**
- **”epsomiensis”**

N, C och Ö Nordamerika. Arten såld från Experimentalfältet mellan 1836 och 1900 under namnen *Lonicera dioica* Ait., *Lonicera dioica (parviflorum)* och *Lonicera media (dioica)*. I Experimentalfältets priskuranter listades mellan 1873 och 1900 också ”prolifera” och mellan 1869 och 1900 var. *douglasii*. I priskuranten 1873-74 nämndes också *Lonicera Epsomensis* som eventuellt också bör höra hit (se vidare nedan).

I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Lonicera media* Murr. med synonymerna *Lonicera parviflora* Lam., *Lonicera dioica* L. med kommentaren ”(detta senare namn har Koch såsom fullkomligt oberättigat uteslutit)”, *Caprifolium glaucum* Mnch. och *Caprifolium bracteosum* Mx. samt kommentaren:

n. America, rankande, 5-10 fot, med rödgula blr i juni och röda bär. Utmärkt vacker, med mycket stora löf. Var.: *L. prolifica* Koch. (*prolifera, macrophylla, marylandica, grata, latifolia, epsomensis, perfoliata* och stundom äfven *Douglasii*, HORT.), frodigt växande, utm. vacker, rankande, 15-20-30? fot.⁶⁴⁵

”prolifera” – Listad i Experimentalfältets priskuranter mellan 1864 och 1895: 1864 som *Lonicera prolifera*, 1869-70 *Lonicera prolifera* Booths Cat., 1873-74 *Lonicera dioica prolifera*, och mellan 1874 och 1895 *Lonicera media prolifera*. Den kommenterades 1869-70:

”Har stort vackert löfverk och stark växt torde uppnå 20-30 fots höjd. Denna kaprifoliesort har sedan lång tid odlats härstädes under anförde namn. Dess verkliga botaniska namn har ännu ej kommit att utrönas, men den är förtjent af mycken uppmärksamhet.”

Den kommenterades också i Experimentalfältets priskurant 1873-74:

”Växer betydligt frodigare än sjelfva arten och torde uppnå 20-30 fots höjd. Förtjena allmän odling.”

var. *douglasii* – Listad i Experimentalfältets priskuranter mellan 1869 och 1900: mellan 1869 och 1874 som *Lonicera Douglasii* Lindl.⁶⁴⁶, mellan 1874 och 1900 som *Lonicera Douglasii*.

”epsomiensis” – Listad i Experimentalfältets priskurant 1873-74 som *Lonicera Epsomensis* hort. med kommentaren: ”En utmärkt vacker och frodig sort av ovisst ursprung”. Enligt databasen IPNI nämndes *Lonicera epsomiensis* Hort. ex K. Koch i boken *Dendrologie. Bäume, sträucher und Halbsträucher, welche in Mittel- und Nord-Europa im Freien kultivirt werden. Kritisch bleuchtet von Karl Koch. Erlangen. Vol.2(1):12. 1872.* med kommentaren ”*glauca*, Hill.”⁶⁴⁷ Den tros alltså vara en sort av *Lonicera glauca* Hill.⁶⁴⁸ som möjligen är en synonym för *Lonicera dioica* L. Detta är dock tills vidare osäkert.

Exp.1836: *Lonicera dioica* Ait. Exp. 1864: *Lonicera dioica (parviflorum)*. Exp. 1869-70, 1873-74: *Lonicera dioica* Ait. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Lonicera media (dioica)*. Kom. (Exp. 1869-70, 1873-74): 10-15 f. ”n. Am.” Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80): 5-10 f. Kom. (Exp. 1883-84, 1885-86): 5-10 f. Rubrik b. Rankande buskväxter: kaprifolier. Kom. (exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900). 1,5-3 m. Rubrik b. Rankande buskväxter: kaprifolier.

”prolifera” – Exp. 1864: *Lonicera prolifera*. Exp. 1869-70: *Lonicera prolifera* Booths Cat. Kommentar (Exp. 1869-70): ”Har stort vackert löfverk och stark växt torde uppnå 20-30 fots höjd. Denna kaprifoliesort har sedan lång tid odlats härstädes under anförde namn. Dess verkliga botaniska namn har ännu ej kommit att utrönas, men den är förtjent af mycken uppmärksamhet.” Pris per dussin och per styck. Exp.1873-74: *Lonicera dioica prolifera*. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95: *Lonicera media prolifera*. Kom. (Exp. 1873-74): ”Växer betydligt frodigare än sjelfva arten och torde uppnå 20-30 fots

⁶⁴⁵ Lindgren 1878 s. 67.

⁶⁴⁶ GBIF, <http://data.gbif.org/species/5598892/>, 111202.

⁶⁴⁷ IPNI, ID: 148743-1, 100122.

⁶⁴⁸ GBIF, <http://data.gbif.org/species/5598593/>, 111202.

höjd. Förtjena allmän odling.” Kom. (Exp. 1874-75, 1879-80): 15-20-30?f. Pris för 10 st och per styck. Kom. (Exp. 1883-84, 1885-86): 15-20-30?f. Pris för 10 st och per styck. Rubrik b. Rankande buskväxter: kaprifolier. Komm. (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 5-9 m. Pris per 10 st och per styck. Rubrik b. Rankande buskväxter: kaprifolier.

var. douglasii – Experimentalfältet 1869-70, 1873-74: *Lonicera Douglasii* Lindl. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Lonicera Doulgasii*. Kommentar (Exp. 1869-70, 1873-74): 10-20 f. ”n. Am.” Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80). 6-10 f. Kommentar (exp. 1883-84, 1885-86): 6-10 f. Rubriken b. Rankande buskväxter: kaprifolier. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 2-3 m. Rubriken b. Rankande buskväxter: kaprifolier.

”epsomiensis” – Experimentalfältet 1873-74: *Lonicera Epsomensis* hort. Kommentar: ”En utmärkt vacker frodig sort af ovisst ursprung. Torde uppnå 15-30 fots höjd.”

***Lonicera hirsuta* Eaton**

Nordamerika. Såld från Experimentalfältet 1836 samt mellan 1889 och 1900 under namnen *Lonicera goldii* Sprengel och *Lonicera Goldii* (*hirsuta*). Arten finns hos *The Dutch Plant Colletction*.⁶⁴⁹ I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Lonicera hirsuta* Eat. med synonymerna *Lonicera Goldii* Spreng. *Lonicera pubescens* L. och *Caprifolium glaucum* Sweet. samt kommentaren:

”n. Amerika; rankande, 15-30 fot, med gula blr och stora håriga blad. Vacker, härdig.”⁶⁵⁰

Experimentalfältet 1836: *Lonicera goldii* Sprengel. Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Lonicera Goldii* (*hirsuta*). Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 6-9 m.

***Lonicera hispida* Pall. ex Schult**

Sibirien, C Asien, Mongoliet, Kina, Bhutan, Indien, Nepal, Pakistan.⁶⁵¹ Såld från Vassbo trädskola mellan 1874 och 1900. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Lonicera hispida* Pall. med kommentaren:

”Sibirien, Himalaja, upprätt, 3-4 fot, med gula blr och röda bär.”⁶⁵²

Experimentalfältet 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Lonicera hispida*. Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80): 3-4 f. Kommentar (Exp. 1883-84, 1885-86): 3-4 f. Listad under rubriken a. Upprätta buskar: try. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 1-1,2 m. Listad under rubriken a. Upprätta buskar: try.

***Lonicera iberica* M.Bieb. – iberisk try**

Kaukasus – N Iran. Såld från Vassbo trädskola mellan 1873 och 1900. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Lonicera iberica* Bieb. med kommentaren:

”Kaukasus, mindre asien etc., upprätt 3-5 fot, med gula blr och röda bär. Vacker, temligen härdig vid Stockholm.”⁶⁵³

Experimentalfältet 1873-74: *Lonicera iberica* Bieb. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Lonicera iberica*. Kommentar (Exp. 1873-74): 3-6 f. ”s. Ryssl.” Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80): 3-5 f. Kommentar (Exp. 1883-84, 1885-86): 3-5 f. Listad under rubriken a. Upprätta buskar: try. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 1-1,5 m. Listad under rubriken a. Upprätta buskar: try.

⁶⁴⁹ *Lonicera.nl*, <http://www.lonicera.nl/lonicera-hirsuta-eaton/>, 111202.

⁶⁵⁰ Lindgren 1878 s. 66.

⁶⁵¹ GRIN, Nomen No. 22583, *Lonicera hispida*, 111202.

⁶⁵² Lindgren 1878 s. 66.

⁶⁵³ Ibid.

***Lonicera involucrata* (Richardson) Spreng. – skärmtry**

- **var. *ledebouri*** (Eschsch.) Zabel (kalifornisk skärmtry)
- **”*flavescens*”**

N och C Nordamerika, Mexico. I Experimentalfältets priskuranter listades mellan 1869 och 1900 underarten *L. involucrata* var. *ledebouri*: mellan 1869 och 1874 som *Lonicera Ledebourii* Erschsch. och mellan 1874 och 1900 som *Lonicera Ledebourii*. Underarten har sitt ursprung i S Oregon och Kalifornien. Den listades också i priskuranterna från Vassbo trädskola mellan 1900 och 1843. Från Experimentalfältets 1899-1900 och från Vassbo trädskola 1921-1939 såldes också *Lonicera flavescens* (se vidare nedan).

I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Lonicera Ledebourii* Eschsch. med kommentaren:

”Kalifornien, upprätt, 3-6 fot, med gulröda blr och röda bär. Vacker.”⁶⁵⁴

”***flavescens*”** – såldes från Experimentalfältet 1899-1900 och från Vassbo trädskola mellan 1895 och 1946 under namnet *Lonicera flavescens*. *Lonicera flavescens* Dippel. är idag inkluderad i *L. involucrata*.

var. *ledebourii* – Experimentalfältet 1869-70, 1873-74: *Lonicera Ledebourii* Erschsch. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Lonicera Ledebouri*. Kommentar (Exp. 1869-70, 1873-74): 3-6 f. ”Nyakalifornien”. Kommentar (1874-75, 1879-80): 3-6 f. Kommentar (Exp. 1883-84, 1885-86): 3-6 f. Listad under rubriken a. Upprätta buskar: try. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 1-2 m. Listad under rubriken a. Upprätta buskar: try

Vassbo 1900-1903, 1906, 1938-1943: *Lonicera Ledebouri*. Kommentar (1938-1943): ”2-3 [m] Vackert orangeröda blommor som framkomma under större delen av sommaren.”

”***flavescens*”** – Experimentalfältet 1899-1900: *Lonicera flavescens*. Kommentar: 1 m. Listad under rubriken a. Upprätta buskar: try.

Vassbo 1921, 1923-1927, 1937-1939: *Lonicera flavescens*. Kom. (1921, 1923-1927): ”1-1,5 [m] Dessa arter äro särdeles värdefulla prydnadsbuskar för Norrland. Särskilt rekommenderas den sistnämnda.” Kom. (Vassbo 1937-1939): 2-3 [m] Kraftigt växande med glänsande, mörkgröna blad och gula blommor”.

***Lonicera japonica* Thunb. – slingertry**

- **”*aureo-reticulata*”**

Kina, Korea, Japan. Arten såld från Experimentalfältet mellan 1883 och 1895 under namnet *Lonicera brachypoda* (*flexuosa*). Den gulbrokiga sorten ”*aureo-reticulata*” sålde mellan 1879 och 1895. Arten finns hos *the Dutch Plant Collection*.⁶⁵⁵ I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, den under namnet *Lonicera brachypoda* DC. med synonymen *Lonicera flexuosa* Thunb. samt kommentaren:

”Japan, Kina, rankande, 3-6 fot. Fordrar täckning för att uthärda hos oss. Var.: *aureo-reticulata*, med guldgult tecknade blad. Praktfull. Odlas ofta i kruka, men uthärdar temligen väl äfven på kalljord, enl. under flera år å Experimentalfältet vunnen erfarenhet.”⁶⁵⁶

”***aureo-reticulata*”** – Listad i Experimentalfältets priskuranter mellan 1879 och 1895 bland annat med kommentaren: ”Med gulådriga löf, vacker. Uthärdar med lätthet under betäckning af mossa. Användes ofta äfven såsom krukväxt.”

Experimentalfältet 1883-84, 1885-86, 1894-95: *Lonicera brachypoda* (*flexuosa*). Komm. (Exp. 1883-84, 1885-86): 3-6 f. Listad under rubriken b. Rankande buskväxter: kaprifolier. Kom. (Exp. 1894-95): 1-2 m.

”***aureo-reticulata*”** – Experimentalfältet 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1894-95: *Lonicera brachypoda aureo-reticulata*. Kommentar (Exp. 1879-80): 3-6 f. ”Utmärkt vacker. Uthärdar med lätthet under betäckning af mossa. Användes ofta äfven såsom krukväxt.” Kommentar (Exp. 1883-84, 1885-86): ”Med

⁶⁵⁴ Lindgren 1878 s. 66

⁶⁵⁵ *Lonicera.nl*, <http://www.lonicera.nl/lonicera-japonica-thunb/>, 111202.

⁶⁵⁶ Lindgren 1878 s. 65.

gulådriga löf, vacker. Uthärdar med lätthet under betäckning af mossa. Användes ofta äfven såsom krukväxt." Listad under rubriken b. Rankande buskväxter: kaprifolier. Kommentar (Exp. 1894-95): "Med gulbrokiga löf. Fordrar varm växtplats och täckning under vintern."

***Lonicera morrowii* A.Gray – spärtry**

Japan. Söld från Experimentalfältet mellan 1894 och 1900.

Experimentalfältet 1894-95, 1899-1900: *Lonicera Morrowi*. Kommentar: 1-1,5 m. "med hvita blommor".

***Lonicera nigra* L. – svarttry**

C och S Europa. Söld från Experimentalfältet 1836, samt mellan 1869 och 1900. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, den under namnet *Lonicera nigra* L. med kommentaren:

"Pyreneerna, Frankrike, Alperna, Schlesien, upprätt, 3-5 fot, med blekröda blr och svarta bär."⁶⁵⁷

Experimentalfältet 1836, 1869-70, 1873-74: *Lonicera nigra* L. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Lonicera nigra*. Kommentar (Exp. 1869-70, 1873-74): 4-8 f. "m. Europa" Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80): 3-5 f. Kommentar (Exp. 1883-84, 1885-86): 3-5 f. Listad under rubriken a. Upprätta buskar: try. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 1-1,5 m. Listad under rubriken a. Upprätta buskar: try.

***Lonicera periclymenum* L. – vildkaprifol**

- "fl. lut."
- "quercifolium fol. var."

Europa (Sverige), NV Afrika, Turkiet, Kaukasus. Söld från Experimentalfältet mellan 1836 och 1900, och från Vassbo trädskola mellan 1900 och 1946. I Experimentalfältets priskuranter listades 1836 *Lonicera periclymenum* L. fl. lut. som inte återkom någon mer gång. Mellan 1879 och 1900 såldes från Experimentalfältet också en *Lonicera periclymenum quercifolium fol. varieg.* (se vidare nedan).

I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, den under namnet *Lonicera Perichlymenum* L. svensk kaprifolium, med kommentaren:

"Sverige etc., rankande, 20-30 fot, med invändigt hvita, utvändigt röda blr, som framkomma under större delen af sommaren, och röda bär. En bland de allra bästa rankande buskväxter som finnas.

Var.: *quercifolium fol. varieg.* (med rundflikiga, brokiga blad), *belgicum*, *serotinum*."⁶⁵⁸

"*quercifolium fol. var.*" – Listad i Experimentalfältets priskuranter mellan 1879 och 1900 under namnet "*Lonicera periclymenum quercifolium fol. varieg.*" Den kommenterades endast: "med brokiga löf". Lindgren (1878) nämnde "*quercifolium fol. varieg.*" som en varietet med rundflikiga, brokiga blad (se ovan).

Experimentalfältet 1836: *Lonicera periclymenum* L. svensk kaprifolium. Exp. 1964: *Lonicera periclymenum* svensk kaprifolium. Exp. 1869-70, 1873-74: *Lonicera periclymenum* L. svensk kaprifolium. Exp. 1874-75: *Lonicera periclymenum*. Exp. 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Lonicera periclymenum* svensk kaprifolium. Kommentar (Exp. 1869-70): 10-15 f "Sverige" Pris angavs för 100 st, per dussin och per styck. Även listad under rubriken Rankväxter med kommentaren "Är den härdigaste och en bland de vackraste af alla kaprifolier; blommor hela sommaren med rödgulhvita blommor. Uppnår en höjd af 15-30 fot." Kommentar (Exp. 1873-74, 1874-75): 15-30 f. "Sverige" Pris angavs för 100 st, 10 st respektive per styck. Även listad under rubriken Rankväxter: Kaprifolium, svensk (*Lonicera Periclymenum*) Är den härdigaste och en bland de vackraste af alla kaprifolier; blommor hela sommaren med rödgulhvita blommor. Uppnår en höjd af 15-30 fot." Kommentar (Exp. 1879-80): 20-30 f. Pris angavs för 100, 10 och en planta. Kommentar (Exp. 1883-84, 1885-86): 20-30 f. Listad under rubriken b. Rankande buskväxter: kaprifolier . Även listad under rubriken Rankväxter: "Kaprifolium, svensk (*Lonicera pericly-*

⁶⁵⁷ Lindgren 1878 s. 65.

⁶⁵⁸ Ibid. s. 67.

menum)”. Kom. (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 6-10 m. Listad under rubriken b. Rankande buskväter: kaprifolier. Pris angavs för 100, 10 och en planta. Även listad under rubriken Rankväxter. Vassbo 1900-1903: *Lonicera pereclymenum* kaprifol, svensk. Vassbo 1906, 1909-1913: *Lonicera pereclymenum*. Vassbo 1915-1917: *Lonicera periclymenum* äkta karifol. Vassbo 1920: *Lonicera pereclymenum* äkta caprifol. Vassbo 1933: *Lonicera periclymenum* skogskaprifol. Vassbo 1934: *Lonicera periclymenum*. Vassbo 1935-1946: *Lonicera periclymenum* skogskaprifol. Kom. (1915-1917, 1920): ”Välkända, 3-5 m. hög slingerväxt med talrika välluktande gulhvita och rödlätta blommor.” Kom. (1933-1936): Tämliken lik vanlig kaprifol, men blomningen inträffar först i juli-aug.” Kommentar (1937-1946): ”Tämliken lik föregående [d.v.s. *L. caprifoleum*] men blomningen inträffar första på eftersommaren.”

”*fl. lut.*” – Experimentalfältet 1836: *Lonicera periclymenum* L. *fl. lut.*

”*quercifolium fol. varieg.*” – Experimentalfältet 1879-80, 1883-84, 1885-86: *Lonicera periclymenum quercifolium fol. varieg.* Exp. 1894-95, 1899-1900: *Lonicera periclymenum quercifolium fol. var.* Kommentar: (Exp. 1883-84, 1885-86): listad under rubriken b. Rankande buskväxter: kaprifolier. Kommentar (1894-95, 1899-1900): ”Med brokiga löf”.

***Lonicera pileata* Oliv. – lingontry**

C Kina. Arten såld från Vassbo trädskola mellan 1940 och 1946.

Vassbo 1940-1946: *Lonicera pileata*. Kommentar: ”Låg buske med utbrett växtsätt och små, myrtenliknande blad samt gula blommor. Lämplig i stenpartier.”

***Lonicera ruprechtiana* Regel**

Amur, Kina, Korea⁶⁵⁹. Såld från Experimentalfältet mellan 1879 och 1900. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, den under namnet *Lonicera Ruprechtiana* Reg. med kommentaren:

”Sibirien, Amurområdet, upprätt, 6-8 fot, med hvita blr, som senare blir gula. Liknar *L. chrysantha*, men växer något högre.”⁶⁶⁰

Experimentalfältet 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Lonicera Ruprechtiana*. Kommentar (Exp. 1879-80): 6-8 f. Kommentar (Exp. 1883-84, 1885-86): 6- 8 f. Listad under rubriken a. Upprätta buskar: try. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 2-2,5 m. Listad under rubriken a. Upprätta buskar: try.

***Lonicera pyrenaica* L. – spansktry**

Pyrenéerna, Balearerna, Marocko. Såld från Vassbo trädskola mellan 1940 och 1946. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, den under namnet *Lonicera pyrenaica* L. med kommentaren:

”Pyreneerna, upprätt, 3-4 fot, med hvitaktiga blr och röda bär.”⁶⁶¹

Experimentalfältet 1873-74: *Lonicera pyrenaica* Willd. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90: *Lonicera pyrenaica*. Exp. 1894-95: *Lonicera pyrenaica* (albiflora). Kommentar: (Exp. 1873-74): 10-15 f. ”Sibirien. Anses för varietet af följ. [*L. tatarica*] men har gula bär.” Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80): 3-4 f. Kommentar (Exp. 1883-84, 1885-86): 3-4 f. Listad under rubriken a. Upprätta buskar: try. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95): 1-1,5 m. Listad under rubriken a. Upprätta buskar: try.

***Lonicera sempervirens* L. – vintergrön kaprifol**

•’Fuchsioides’

C och Ö USA. Arten såld från Experimentalfältet mellan 1836 och 1900, sorten ’Fuchsioides’ såld från Experimentalfältet mellan 1874 och 1900. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Lonicera sempervirens* L. med kommentaren:

⁶⁵⁹ GRIN, Nomen No. 22631, *Lonicera ruprechtiana*, 111202.

⁶⁶⁰ Lindgren 1878 s. 67.

⁶⁶¹ Ibid.

”n. Amerika, rankande, 10-15 fot, med röda, långa, praktfulla blr. En praktfull art. Fordrar varm jordmån och varm, skyddad växtplats. Var.: *Fraserii*, *fuchsioides*, *punicea*, *speciosa (superba, coccinea)*, *Magnevillea*, *major*.”⁶⁶²

’Fuchsioides’ – Listad i Experimentalfältets priskuranter mellan 1874 och 1900 under namnet *Lonicera sempervirens fuchsioides*. Lindgren (1878) nämner ”*fuchsioides*” som en varietet utan närmare kommentar (se ovan). På *The Dutch Plant Collections* hemsida beskrivs den under namnet *Lonicera x brownii* ’Fuchsioides’:

”(Europe before 1872) Very much resembling *L. sempervirens*, marginally finer and the flowers distinctly bilabiate. Tube exterior scarlet red, inside yellow-orange. Difficult to cultivate, poor grower. One of the worst honeysuckles. Very rare in cultivation. The cultivar ‘Dopmore Scarlet Trumpet’ is regarded as an improvement of this older clone.”⁶⁶³

Experimentalfältet 1836: *Lonicera sempervirens* L. Exp. 1864: *Lonicera sempervirens*. 1873-74: *Lonicera sempervirens* Ait. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Lonicera sempervirens*. Kommentrar (Exp. 1873-74): 6-10 f. ”n. Am. Har praktfulla, skarlakansröda blommor som framkomma under en stor del af sommaren. Kommentrar (Exp. 1874-75, 1879-80): 10-15 f. Kommentrar (Exp. 1883-84, 1885-86): 10-15 f. Listad under rubriken b. Rankande buskväxter: kaprifolier. Kommentrar (Exp. 1889-90, 1894-95): 3-5 m. Listad under rubriken b. Rankande buskväxter: kaprifolier. Kommentrar (Exp. 1899-1900): 3-5 m. ”Båda dessa senare äro utomordentligt praktfulla” Listad under rubriken b. Rankande buskväxter: kaprifolier.

’fuchsioides’ – Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Lonicera sempervirens fuchsioides*. Kom. (Exp. 1899-1900): ”Båda dessa senare äro utomordentligt praktfulla”

***Lonicera tatarica* L. – rosenry**

- ’Alba’
- ”*fl. rubra*”
- ”*rosea*”

Ö Europa - V Sibirien, C Asien, V Kina. Arten såld från Experimentalfältet 1936 samt mellan 1864 och 1900 och från Vassbo trädskola mellan 1895 och 1927. I Experimentalfältets priskurant 1836 listades *Lonicera tatarica* L. *fl. rubr.* och *Lonicera* L. *fl. alb.* Den vita sorten ’Alba’ listades också i Experimentalfältets priskurant 1899-1900 under namnet *Lonicera tatarica albiflora*, och i Vassbo trädskolas priskuranter mellan 1930 och 1944 under namnet *Lonicera tatarica alba*. I Vassbo trädskolas priskuranter 1930-1946 listades också *Lonicera tatarica rosea*. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Lonicera tatarica* L. rosenry, med kommentaren:

”Sibirien, Tatariet, sydöstra Ryssland, upprätt, 6-10-15 fot, med hvita, röda eller randiga blr och röda bär. En bland de allra bästa prydnadsbuskar som finnas. Var.: *sibirica*, *albiflora (pyrenaica)*, *major* m. fl.”⁶⁶⁴

’Alba’ – I Experimentalfältets priskurant 1836 listades *Lonicera tatarica* L. *fl. alb.* och 1899-1900 listades *Lonicera tatarica albiflora*. I Vassbo trädskolas priskuranter listades 1930 och 1932-1944 *Lonicera tatarica alba*, med kommentaren: ”vita blommor”.

’fl. rubr.’ – I Experimentalfältets priskurant 1836 listades vid sidan om *Lonicera tatarica* L. *fl. alb.* även *Lonicera tatarica* L. *fl. rubr.*

’rosea’ – I Vassbo trädskolas priskuranter listades 1930 och 1932-1946 *Lonicera tatarica rosea*, bland annat med kommentaren: ”Rosafärgade blommor i juni.”

Experimentalfältet 1864: *Lonicera tatarica* tatarisk try. Exp. 1869-70, 1873-74: *Lonicera tatarica* L. rosenry. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Lonicera tatarica*. Kommentrar (Exp. 1869-70): 10-15 f. ”Sibirien”. Pris anges per dussin och per styck. Även listad under rubriken Häckplantor. Pris anges här per 100 och 1000 st. Kommentrar (exp. 1873-74): 10-15 f. ”Sibirien”.

⁶⁶² Lindgren 1878 s. 67.

⁶⁶³ *Lonicera.nl*, <http://www.lonicera.nl/lonicera-%C3%97-brownii-fuchsioides/>, 111202.

⁶⁶⁴ Lindgren 1878 s. 67.

Pris anges per 100 st, 10 st och per styck. Äve listad under rubriken Häckplantor, här anges priset för 100 och 1000 st. Kommentrar (Exp. 1873-74): 10-15 f. ”Sibirien” Pris anges per 100 st, 10 st och per st. Även listad under rubriken Häckplantor, här anges priset per 100 st. Kommentrar (Exp. 1874-75, 1879-80): 6-10-15f. Kommentrar (Exp. 1883-84, 1885-86): 6-10-15 f. Listad under rubriken a. Upprätta buskar: try. Kommentrar (Exp. 1889-90): 2-5 m. Listad under rubriken a. Upprätta buskar: try. Kommentrar (Exp. 1894-95): 2-5 m. Pris anges per 10 st och per st. Listad under rubriken a. Upprätta buskar: try. Kommentrar (exp. 1899-1900): 2-5 m. Pris anges per 100 st, 10 st och per st. Listad under rubriken a. Upprätta buskar: try.

Vassbo 1895, 1900-1903, 1906, 1909-1912, 1914-1917, 1919-1921, 1923-1927: *Lonicera tatarica*. Kommentrar (1906, 1909-1912): ”En af de allra härdigaste o. vackraste prydnadsbuskar som finnas.” Kommentrar (1914-1917, 1919-1920): ”2-3 [m] med rosenröda blommor i maj-juni, starka exemplar”. Kommentrar (1921, 1923-1927): ”Dessa arter äro särdeles värdefulla prydnadsbuskar för Norrland. Särskilt rekommenderas den sistnämnda [*L. tatarica*].

’Alba’ – Experimentalfältet 1836: *Lonicera L. fl. alb.* Exp. 1899-1900: *Lonicera tatarica albiflora*.

Vassbo 1930, 1932-1944: *Lonicera tatarica alba*. Kommentrar (1930, 1932-1936): ”2-3 [m] vita blommor. Dessa arter äro särdeles värdefulla. Särskilt rekommenderas de sistnämnda [d.v.s. *L. tatarica rosea* och *L. tatarica alba*].” Vassbo (1937-1944): ”2-3 [m] Vita blommor.”

’fl. rubr.’ – Experimentalfältet 1836: *Lonicera tatarica L. fl. rubr.*

’rosea’ – Vassbo 1930, 1932-1946: *Lonicera tatarica rosea*. Kommentrar (1930, 1932-1936): ”2-3 [m] Rosafärgade blommor i juni. Dessa arter äro särdeles värdefulla. Särskilt rekommenderas de sistnämnda [d.v.s. *L. tatarica rosea* och *L. tatarica alba*].” Vassbo (1937-1944): ”2-3 [m] Rosafärgade blommor i juni.”

***Lonicera xylosteum* L. – skogstry**

Europa (Sverige) – C Asien. Såld från Experimentalfältet 1836, samt mellan 1869 och 1900, och från Vassbo trädskola 1900-1903 och 1932-1940. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, den under namnet *Lonicera Xylosteum* L. vanlig trybuske, med kommentaren:

”Sverige, upprätt, 4-6-10 fot, med hvitgula blr och röda bär.”⁶⁶⁵

Experimentalfältet 1836: *Lonicera xylosteum* L. Exp. 1869-70, 1873-74: *Lonicera xylosteum* L. svensk try. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Lonicera xylosteum*. Kommentrar (Exp. 1869-70, 1873-74): 6-12 f. ”Sverige”. Kommentrar (Exp. 1874-75, 1879-80): 4-6-10 f. Kommentrar (Exp. 1884-84, 1885-86): 4-6-10 f. Listad under rubriken a. Upprätta buskar: try. Kommentrar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 2-6 m. Listad under rubriken a. Upprätta buskar: try.

Vassbo 1895, 1900-1903, 1932-1940: *Lonicera xylosteum*. Kommentrar (Vassbo 1832-1939): ”1-2 [m] Gulvita blommor och röda bär. Dessa arter äro särdeles värdefulla. Särskilt rekommenderas de sistnämnda.” Kommentrar (Vassbo 1940): ”1-2 [m] Gulvita blommor och röda bär.”

***Lycium* – bocktörnesläktet**

I Experimentalfältets priskurant 1836 förekommer vid sidan *Lycium barbarum* även namnen *Lycium euopaeum* L. och *Lycium ruthenicum* Murr. I priskuranten 1869-70 finns samma tre namn och dessutom ytterligare två: *Lycium ovatum* Pers. och *Lycium trevianum* R. & S. Strax därefter görs dock i priskuranten 1873-74 kommenteren:

”De *Lycium* som i trädskolorna förekomma under namn af *euopaeum*, *ovatum*, *Trevianum* och *ruthenicum* äro säkerligen ingenting annat än ofvannämnda art [*L. barbarum*].”

Lindgren (1878) gör i *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) samma observation, och menar att de plantor som förekommer under dessa namn i svenska trädgårdar bara är former av *L. barbarum* eftersom arterna som namnen avser inte klarar svenskt klimat speciellt bra:

”De som i våra trädgårdar förekomma under namn af *L. Trevianum (chinense)*, *ovatum*, *euopaeum* och *ruthenicum* äro ingenting annat än former af *L. barbarum*. De arter som anförda namnenn afse, uthärda ej hos oss annat än under sorgfällig vinterbetäckning.”⁶⁶⁶

⁶⁶⁵ Lindgren 1878 s. 67.

Med största sannolikhet måste vi här lita på Lindgrens observation, och anta att de fyra arterna faktiskt inte fanns i odling i Sverige. *Lycium europaeum* L. är en art från S Europa, V Asien, N Afrika⁶⁶⁷. *Lycium ruthenicum* Murray är en art från V & C Asien, Kaukasus, Mongoliet, Kina, S Ryssland⁶⁶⁸. Namnen *Lycium ovatum* Pers. och *Lycium trevianum* R. & S. (enligt Lindgren med synonymen *chinense*, se ovan) har inte gått att utreda. I Experimentalfältets priskuranter kommenteras att de skall komma från Kina.

"*Lycium europaeum*" – Experimentalfältet 1836, 1869-70: *Lycium europaeum* L. Kommentar (Exp. 1869-70): 10-15 f. "s. Eur."

"*Lonicerum ruthenicum*" – Experimentalfältet 1836: *Lycium ruthenicum* Murray. Exp. 1869-70: *Lycium ruthenicum* Murr. Kommentar (Exp. 1869-70): 6-10 f. "mell. och n. Asien" Pris angavs per dussin och per styck.

"*Lycium ovatum*" – Experimentalfältet 1869-70: *Lycium ovatum* Pers. Kommentar (Exp. 1869-70): 6-10 f. Kina. Pris angavs per dussin och per styck.

"*Lycium trevianum*" – Exp. 1869-70: *Lycium trevianum* R. & S. Kommentar (Exp. 1869-70): 6-10 f. Kina. Dessa buskar äro tjenliga till beklädnad af verandor, murar, berg, stenrös o.d. Genom den täta massa som genom deras talrika, bågböjda, torniga grenar bildas, lemna de ett godt tillfälle till häckplatser och skydd för nyttiga småföglar."

***Lycium barbarum* L. – bocktörne**

V, C och N Kina. Såld från Experimentalfältet mellan 1836 och 1900: 1836 och 1869-70 under namnet *Lucium barbarum* L., 1873-74 under namn *Lycium barbarum* Rehb. (*flaccidum* M.) fasanbuske, och mellan 1874 och 1900 under namn *Lycium barbarum* (*flaccidum*). I Handbok i svenska trädgårdsskötseln (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Lycium barbarum* Rehb. med synonymerna *Lycium vulgare* Dun. och *Lycium flaccidum* Mch. samt kommentaren:

"Spanien etc., Sverige förvildad, 4-6-10 fot, med ljusviolettera blommor och gulröda bär. Grenarne långa, slankiga. Växten begagnas därför icke sällan såsom rankväxt. Upptages i våra florum oriktigt under namn af *L. barbarum*, L. – Linnés under detta namn förekommande art är en helt annan, som förekommer i norra Afrika och som icke uthärdar hos oss.

De som i våra trädgårdar förekomma under namn af *L. Trevianum* (*chinense*), *ovatum*, *europaeum* och *ruthenicum* äro ingenting annat än former af *L. barbarum*. De arter som anförda namnenn afse, uthärda ej hos oss annat än under sorgfällig vinterbetäckning."⁶⁶⁹

Experimentalfältet 1836, 1869-70: *Lycium barbarum* L. Exp. 1873-74: *Lycium barbarum* Rehb. (*flaccidum* M.) fasanbuske. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Lycium barbarum* (*flaccidum*). Kommentar (Exp. 1869-70): 10-15 f. "s. Eur." Pris angavs per dussin och per styck. Även listad under rubriken Rankväxter med kommentaren "Är å bördig jordmån ytterst snabbväxande; uppnår en höjd af 10-15 fot." Kommentar (Exp. 1873-74): 10-15 f. "s. Eur. De *Lycium* som i trädskolorna förekomma under namn af *europaeum*, *ovatum*, *Trevianum* och *ruthenicum* äro säkerligen ingenting annat än ofvannämnda art. *Lycium* är särdeles tjenlig till beklädnad af verandor, murar, berg, stenrös o.d. Genom den täta massa som genom dess talrika, bågböjda, torniga grenar bildas, lemna de ett godt tillfälle till häckplatser och skydd för nyttiga småfåglar." Även listad under rubriken Rankväxter med kommentaren: "Rankväxter: fasanbuske (*Lycium barbarum*). Är å bördig jordmån ytterst snabbväxande; uppnår en höjd af 10-15 fot." Pris angavs för 10 st. och per st. Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80): 6.10 f. "användbar som rankväxt. Hvad som i trädskolorna förekommer under namnen: *europaeum*, *ovatum*, *ruthenicum* och *Trevianum* äro ingenting annat än *barbarum*. Fasanbuske (*Lycium barbarum*). Kommentar (Exp. 1883-84, 1885-86): 6-10 f. Användbar som rankväxt. Även listad under rubriken Rankväxter. Kommentar (Exp. 1889-90): 2-3 m. Användbar som rankväxt. Kommentar (Exp. 1894-95, 1899-1900): 2-3 m. Användbar som rankväxt. Även listad under rubriken rankväxter. Pris angivet för 10 st och per styck.

⁶⁶⁶ Lindgren 1878 s. 68.

⁶⁶⁷ GRIN, Nomen No. 22943, *Lycium europaeum* L., 111202.

⁶⁶⁸ GRINN, Nomen No. 22948, *Lycium ruthenicum* Murray, 111202.

⁶⁶⁹ Lindgren 1878 s. 68.

Maclura – citrusmullbärssläktet

Maclura pomifera (Raf.) C. K. Schneid. – citrusmullbär

Oklahoma, Arkansas, Texas. Sald från Experimentalfältet 1836. Enligt *e-flora: Flora of North America* är *Maclura aurantiaca* Nuttall en synonym för *Maclura pomifera* (Rafinesque) C. K. Schneider (Ill. Handb. Laubholz. 1:806. 1906).⁶⁷⁰ I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Maclura aurantica* Nutt. med kommentaren:

”n. Am., 20-30 fot (hos oss blott en låg buske), med vackert löfverk. Har icke velat uthärda å Landtbr.-Akademiens Experimentalfält, men torde möjligen förtjena odling i s. Sverige. Fordrar lätt jord. Fortpl. genom införskrifna frön, som sås i drifbänk eller kruka.”⁶⁷¹

Experimentalfältet 1836: *Maclura aurantiaca* Nutt.

x Mahoberberis – hybridmahoniasläktet

x Mahoberberis neubertii (Lem.) C.K. Schneid. – berberismahonia

Kulturursprung, härstamning *Berberis vulgaris* x *Mahonia aquifolium*. Omnämnd i Experimentalfältets priskurant 1894-95. Nämns inte av Lindgren (1878). Den beskrevs på följande sätt i *The Hillier manual of trees & shrubs* (2002):

”*neubertii* (Baumann) Schneid. (*M. aquifolium* x *B. vulgaris*) (*B. ilicifolia* hort.) A small, loose-habited shrub forming a rounded bush. Leaves both simple and compound, either obovate and finely toothed, as in the *Berberis* parent, or ovate, acute and coarsely toothed. The young foliage is an attractive sea-green, becoming bronze or purple-tinged. Originated in the nursery of Mons. Baumann, at Bolwiller in Alsace, France, in 1854.”⁶⁷²

Experimentalfältet 1894-95: *Berberis Neubertii*. Kommentar (Exp. 1894-95): 1-2 m.

Mahonia – mahoniasläktet

Mahonia aquifolium (Pursh) Nutt. – mahonia

SV Kanada - Kalifornien. Sald från Experimentalfältet mellan 1864 och 1900 samt från Vassbo trädskola mellan 1900 och 1946. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Mahonia Aquifolium* Nutt. med synonymerna *Berberis Aquifolium* Pursh. och *Berberis repens* Lindl. samt kommentaren:

”n. Am., 3-5 fot, ständigt grön, med utmärkt vackra löf, gula blr i maj och blåsvarta bär. En af de allra vackraste, ständigt gröna buskväxter, som kunna fortkomma hos oss. Härdig.”⁶⁷³

Experimentalfältet 1864: *Mahonia aquifolium*. Exp. 1869-70, 1873-74: *Mahonia aquifolium* Nutt. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Mahonia aquifolium*. Kommentar (Exp. 1869-70): 3-5 f. ”n. Am. 3-5 f. Utmärkt vacker, härdig ständigt grön buske med gula talrika blr, mörkpurpuröda frukter.” Pris angavs per dussin och per styck. Kommentar (Exp. 1873-74): 3-5 f. ”n. Am.” Pris angavs per 10 st och pr st. Kommentar (Exp. 1874-75): 3-5 f. Pris angavs per 10 st och per styck. Kommentar (Exp. 1879-80, 1883-84, 1885-86): 3-5 f. Priser angavs per 100 st, 10 st och per styck. Kommentar (Exp. 1889-90): 1-1,5 m. Pris angavs per 100 st, 10 st per styck. Kommentar (Exp. 1894-95): 1-1,5 m. Ständigt grön med glänsande löf, särdeles passande till begravningskransar. Pris angavs per 100 st, 10 st och per styck, samt med kommentaren ”smärre plantor af *Mahonia Aquifolium* och *M. repens* blandade pr 100 st 6 kr.” Kommentar (Exp. 1899-1900): 1-1,5 m. Ständigt grön. Bladen användas allmänt till begravningskransar. Pris angav per 100 st, 10 st och per styck, samt smärre plantor 100 st.

Vassbo 1900, 1901-1903, 1906, 1909-1912: *Mahonia aquifolium*. Vassbo 1914-1917, 1919-1920: *Mahonia aquifolium* (= *Berberis aquifolium*). Vassbo 1921: *Mahonia aquifolium*. Vassbo 1923-1924:

⁶⁷⁰ eFloras.org: FNA, www.efloras.org/florataxon.aspx?flora_id=1&taxon_id=233500764 , 100122.

⁶⁷¹ Lindgren 1878 s. 68.

⁶⁷² Hillier 2002 s. 188.

⁶⁷³ Lindgren 1878 s. 69.

Mahonia aquifolium Mahonia. Vassbo 1925-1927, 1930, 1932-1946: *Mahonia aquifolium*. Kommentar (Vassbo 1900, 1901-1903, 1906, 1909-1912): ”vacker, ständigt grön”. Kommentar (Vassbo 1914-1917, 1919-1920): ”1-1,5 [m] ständigt grön buske med glänsande mörkgröna, utmärkt vackra blad, som äro synnerligen värdefulla under vintern. Gula blommor i juni. Sätter rikligt med svartblå bär, som gifva ett vackert och godt gelé.” Kommentar (Vassbo 1921, 1923-1927): ”Ständigt grön, låg buske.” Kommentar (Vassbo 1930, 1932-1946): ”0,5-1 [m] Ständigt grön buske med glänsande, mörkgröna blad. Gula blommor i maj-juni. Sätter rikligt med blåsvarta bär som giva ett vackert och gott gelé.”

***Mahonia pinnata* (Lag.) Fedde**

V USA, NV Mexiko. Såld från Experimentalfältet 1869-70. Trots att Lindgren (1878) skrev att *Mahonia fascicularis*⁶⁷⁴ bara är en kultivar av *M. aquifolium* eller *M. repens*, menar Krüssmann (1977) att namnet är en synonym för *Mahonia pinnata* (Lag.) Fedde.⁶⁷⁵ I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) nämnde Lindgren, direktör för Experimentalfältet, bland annat *Mahonia fascicularis* med kommentaren:

”Derigenom att mahonierna variera i hög grad, uppdragna af frön, har man erhållit diverse s. k. arter deraf, näml. *fascicularis*, *hybrida*, *intermedia* m. fl., i handeln, hvilka dock icke äro något annat än någon af ofvanstående, vanligast *Aquifolium* eller *repens*.”⁶⁷⁶

J. C. Loudon beskrev 1853 ”M. FASCICULARIS Dec. The crowded-*racemed* Mahonia, or *Ash Berberry*”:

“Identification. Dec.Prod.,1.p.108.;Don’s Mill.,1.p.118. Synonymes. *Berberis pinnata* Lag-, Bot. Reg., Bot.Mag., and Tor. & Gray; *B. fascicularis*; though it is figured and described by Sweet, as a species from Monte Video: see Swt. Br.Fl.-Gar., 2d series, t.56. [...] Leaves of 3-6 pairs with an odd one, the lowest pair near the base of the petiole. Leaflets ovate-lanceolate, rather distant, one nerved, spiny-toothed, with 4 or 5 teeth on each side. Racemes nearly erect, much crowded. Filaments bidentate. (Don’s Mil.) An upright evergreen shrub. California and Mexico, on mountains. Height 5 ft. to 8 ft. Introduced in 1819. Flowers yellow; Mar. to May. Berries purple; ripe in September. Decaying leaves rich yellow; drop in June. Very handsome. “Perhaps the most showy of all the family.” (Hook.) It is readily distinguished, even at a distance, from the other mahonias, by the glaucous green and subdued tone of colour of its leaves; those of all the others being of a darker green, and more or less shining. The plant is rather too tender to be treated as a detached bush, unless some slight protection be given to it during very severe frosts; but it will grow feely against a wall with scarcely any protection. Layers and seeds.”⁶⁷⁷

Experimentalfältet 1869-70: *Mahonia fascicularis* DC. Kommentar (Exp. 1869-70): 3-6 f. ”Nepal. Liknar föregående [*M. aquifolium*] men har djupare flikade och icke blanka blad”

***Mahonia repens* (Lindl.) G. Don – krypmahonia**

V & VC Nordamerika. Såld från Experimentalfältet mellan 1869 och 1874 samt 1894-95. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, *Mahonia repens* Don. med synonymen *Berberis repens* Lindl. och kommentaren:

”n. Am., 1 fot hög, ständigt grön, vacker buske.”⁶⁷⁸

Experimentalfältet 1869-70, 1873-74: *Mahonia repens* G. Don. Exp. 1894-95: *Mahonia repens*. Kommentar (Exp. 1869-70): 2-3 f. ”n. Am.” Kommentar (Exp. 1873-74): 2-3 f. ”n. Am. Mahonierna äro utmärkt vackra härdiga, ständigt gröna buskväxter med praktfullt löfverk, gula talrika blommor som framkomma tidigt om våren och mörkpurpuröda frukter under sensommaren.” Pris angavs per 10 st och per styck. Kommentar (Exp. 1894-95): 0,3 m. ”Ständigt grön med mattgröna löf, användbara som föreg.(*M. aquifolium*). Pris per 100 st, 10 st och per styck, med kommentar ”Smärre plantor af *Mahonia Aquifolium* och *M. repens* blandade 100 st 6 kr”

⁶⁷⁴GBIF, <http://data.gbif.org/species/3982117/>, 111202.

⁶⁷⁵ Krüssmann 1977.

⁶⁷⁶ Lindgren 1878 s. 69.

⁶⁷⁷ Loudon 1853 s. 50f.

⁶⁷⁸ Lindgren 1878 s. 69.

Malus – apelsläktet

Ett namn som förekommer i Experimentalfältets priskurant 1836 har varit mycket svårt att finna i annan litteratur, *Pyrus malus upsaliensis*. Namnet förekommer i modern litteratur, men valigen med en notering om att man inte kunnat tolka det närmare. I databasen the *IPNI* nämns *Pyrus upsaliensis* Hort. Lodd. ex G. Don. (Hort. Brit. [Loudon] 201, 1830) med noteringen: *P. malus*.

Experimentalfältet 1836: *Pyrus Malus upsaliensis*.

Malus x asiatica Nakai – kinesisk apel

C Kina. I Experimentalfältets priskurant 1894-95 listades *Pyrus Ringo*. Enligt Catalogue of Life 2011 betraktas *Pyrus ringo* (Siebold) K.Koch som ”provisionally accepted name” medan *Pyrus ringo* (Siebold) Wenz. anses vara en synonym för *Malus asiatica* Nakai.⁶⁷⁹ *GRIN Taxonomy* beskriver *Pyrus ringo* Wenz. som en synonym för *Malus x asiatica* Nakai. och kommenterar: ”may be cultigen derived from *M. siversii* x *M. baccata*.” Samma källa anger också följande namn som synonymer: *Malus prunifolia* var. *rinkii* (Koidz.) Rehder och *Malus ringo* Siebold ex Carrière. Uppgifterna i *GRIN* skall vara verifierade 2011-06-15.⁶⁸⁰ I SKUD anges *M. asiatica* Nakai vara en synonym för *M. prunifolia* var. *rinkii* (Koidz.) Rehder, och även *the Hillier Manual of Trees and Shrubs* använder detta namn. Båda de sistnämnda källorna är dock äldre.

Den beskrevs på följande sätt i *The Hillier manual of trees & shrubs* (2002):

”*prunifolia* var. *rinkii* (Koidz.) Reder (*M. ringo* Siebold) A variety with almond-pink flowers and bright yellow fruits. W China. I 1850.”⁶⁸¹

Experimentalfältet 1894-95: *Pyrus Ringo*. Kommentar: 3 m. ”Sällsynt. Visat sig här fullt härdig”

Malus baccata (L.) Borkh. – bärapel

- ”*coccinia minor*”
- ”*microcarpa*”

Ej känd som vild, sedan länge odlad i Japan – C Kina. Arten såld från Experimentalfältet 1836, samt mellan 1873 och 1900. Från Experimentalfältet såldes också sorten ”*coccinea minor*” 1874 till 1880, och sorten ”*microcarpa*” 1889 till 1900. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Pyrus (M[alus]) baccata* L. bäräpplen, med kommentaren:

”Sibirien, 10-15 fot, med små frukter, på hvilka blomfodret slutligen affaller.”⁶⁸²

”*coccinea minor*” – Listad i Experimentalfältets priskuranter mellan 1874 och 1879 under namnet *Pyrus baccata coccinia minor*, med kommentaren: ”med små vackra röda frukter”.

”*microcarpa*” – Listad i Experimentalfältets priskuranter mellan 1889 och 1900 under namnet *Pyrus baccata microcarpa*, med kommentaren: ”Bär talrika, ytterst små, vackert röda frukter.”

Experimentalfältet 1836: *Pyrus baccata* L. Exp. 1873-74: *Pyrus baccata* L. bäräpplen. Exp. 1874-75, 1879-80: *Pyrus baccata* bäräpplen. Exp. 1894-95, 1899-1900: *Pyrus baccata*. Kommentar (Exp. 1873-74): 10-15 f. ”Sibirien”. Kommentar (Exp. 1874-75): 10-15 f. Pris angavs för 10 st och per styck. Kommentar (Exp. 1879-80): 10-15 f. ”3-års skolade plantor.” Pris angavs per 100 st. ”*Pyrus baccata* och *P. prunifolia* uthärda väl och bära mogen frukt i de nordligaste delarne af vårt land och förtjena särskild uppmärksamhet, der vanliga äppleträd icke uthärda.” Kommentar (Exp. 1894-95, 1899-1900): 3-5 m.

”*coccinia minor*” – Experimentalfältet 1874-75, 1879-80: *Pyrus baccata coccinia minor*. Kommentar: ”med små vackra röda frukter”

”*microcarpa*” – Experimentalfältet 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Pyrus baccata microcarpa*. Kommentar: 3-5 m. ”Bär talrika, ytterst små, vackert röda frukter.”

⁶⁷⁹ Catalogue of Life 2011, <http://www.catalogueoflife.org/search/all/key/pyrus+ringo/match/1>, 1112002.

⁶⁸⁰ GRIN, Nomen No. 30571, *Pyrus ringo* Wenz., 100122.

⁶⁸¹ Hillier 2002 s. 193.

⁶⁸² Ibid s. 82

Malus domestica Borkh. – äpple

- *“aucubaefolia”*
- *‘Elise Rathke’*
- *“tricolorum”*

Kulturursprung. Förutom som fruktträd listades även ett par sorter med dekorativa egenskaper under rubriken Träd och buskar i Experimentalfältets priskuranter. Mellan 1879 och 1886 såldes ett brokbladigt äppelträd *Pyrus malus aucubaefolia*, mellan 1879 och 1886 *Malus tricolorum* och 1899-1900 hängträdet *Pyrus malus pendula* 'Elise Rathke'. I *Handbok i svenska trädgårdsskötsel* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Pyrus Malus* L. vanliga äppelträdet, med kommentaren:

”Sverige, odlad och förvildad, 20-40 fot. Koch anser att de odlade äppleslagen utgöras af mellanformer af flera arter, såsom pumila, dasyphylla m. fl.”⁶⁸³

“aucubaefolia” – Experimentalfältet 1879-80, 1883-84, 1885-86: *Pyrus malus aucubaefolia*. Kommentar: ”brokbladigt äppelträd”.

‘Elise Rathke’ – Experimentalfältet 1899-1900: *Pyrus malus pendula* 'Elise Rathke' Kommentar: ”Stamex. Ny. Mycket berömdt slokträd med stora, vackra frukter af utmärkt beskaffenhet.” Även listad under rubriken Häng- eller slokträd med kommentaren ”Berömd nyhet”.

“tricolorum” – Experimentalfältet 1879-80, 1883-84, 1885-86: *Pyrus Malus tricolorum*.

Malus x micromalus Makino

Troligen är det denna som förekommer i Experimentalfältets priskurant 1899-1900 som *Pyrus Kaido*.⁶⁸⁴ C. S. Sargent (1916) skrev angående *Malus micromalus* Makino att *Pyrus Kaido* Mouillefert är en äldre synonym, samt: “This plant is known only in a cultivated state and is apparently a hybrid of *M. spectabilis* Borkhausen probably with *M. baccata* Desfontaines or *M. floribunda* Siebold.”⁶⁸⁵ Sargent noterar samtidigt att *Malus Kaido* Dippel. är en helt annan hybrid, troligen *M. spectabilis* x *M. Ringo*. Men för denna har inte synonymen *Pyrus kaido* använts.⁶⁸⁶

Experimentalfältet 1899-1900: *Pyrus Kaido*. Kommentar: 4 m. ”Fullt härdig. Blomningen praktfull.”

Malus prunifolia (Willd.) Borkh. – sibirisk apfel

- *“pendula”*
- *“pendula nova”*
- *“fruct. rubr.”*
- *‘Fructo Coccineo’*
- *“fruct. lut.”*
- *‘Fructo Flavo’*
- *‘Fructo Nigro’*

Kulturursprung. Arten såld från Experimentalfältet mellan 1864 och 1900 och från Vassbo 1926 under namnet *Pyrus prunifolia*. I Experimentalfältets priskuranter listades också mellan 1864 och

⁶⁸³ Lindgren 1878 s. 82.

⁶⁸⁴ Catalogue of Life, http://www.catalogueoflife.org/search/all/key/pyrus+kaido/_match/1,111202.

⁶⁸⁵ Sargent 1916 s. 290: ”*Malus spectabilis*, var. *Kaido* Siebold, *Cat. Rais.* 5 (nomen nudum) (1856). – Carrière in *Rev. Hort.* 1872, 210, t. fig. 8 (sine descriptione). / *Pyrus spectabilis*, 3 *Kaido* Kirchner in Petzold & Kirchner, *Arb. Musc.* 326 (nomen nudum) (1856). – Nicholson, *Dict. Gard.* III. 261 (1887). – Voss, *Vilmorin's Blumengärt.* 276 (pro forma) (1894). / *Malus microcarpa* Kaido Carrière, *Étude Pomm. Microcarp.* 70 (1883). / *Pyrus Kaido* Mouillefert, *Trait. Arb.* I 524 (1893). – Bailey, *Cycl. Am. Hort.* III. 1473, fig. 2029, 2030 (non *Malus Kaido* Dippel) (1906). / *Malus spectabilis*, var. *micromalus* Koidzumi in sched. ex Koidzumi in *Jour. Coll. Sci. Tokyo*, XXXIV. art. 2, 89 (pro synonym.) (*Consp. Rosac. Jap.*) (1913).”

⁶⁸⁶ Sargent 1916 s. 290: ”*Malus Kaido* Dippel, *Handb. Laubholz.* III. 400 (1893). – Schneider, *Ill. Handb. Laubholz.* I. 717 (1906). / *Pyrus Ringo*, & *Kaido* Wenzig in *Linnea*, XXXVIII. 37 (1874) / *Pyrus spectabilis* x *Ringo* Wenzig in *Monatsschr. Ver. Beförd. Gartenb.* XVII. 534 (1874) / *Malus Ringo* x *spectabilis* Koehne, *Deutsch. Dendr.* 259 (1893).”

1890 sorten "*pendula*" och mellan 1883 och 1890 sorten "*pendula nova*". Med röd frukt listades i Experimentalfältets priskuranter "*fruct. rubr.*" mellan 1869 och 1880 och i Vassbo trädskolors priskuranter 1915, 1930 och 1932-37 'Fructo Coccineo' vilket eventuellt kan avse samma sort. Med gul frukt listades i Experimentalfältets priskuranter "*fruct. rubr.*" mellan 1869 och 1880, och i Vassbo trädskolors priskuranter 'Fructo Flavo' vilket eventuellt kan avse samma sort. Dessutom listades i Vassbo trädskolors priskurant 1915 'Fructo Nigro'.

I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Pyrus (M[alus]) prunifolia* Willd. sibiriska äpplen, med kommentaren:

"n. Kina, Tatariet, Sibirien, 12-20 fot, utmärkt vackert träd med vackra frukter i flere färger och af större och mindre storlek, dock i allmänhet smärre än vanliga äpplen. Var.: *pendula* och *pendula nova*, utm, vackra hängträd, uppdragna å Landtbr-Akademiens Experimentalfält."⁶⁸⁷

"*pendula*" – Listad i Experimentalfältets priskuranter mellan 1864 och 1890 under namnet *Pyrus prunifolia pendula nova*. Kommenterades 1864: "Alldeles ny. Utmärkt vackert hårdigt träd med slokande eller hängande grenar."

"*pendula nova*" – Listad i Experimentalfältets priskuranter mellan 1883 och 1890 och i Vassbo trädskolors priskurant 1895, under namnet *Pyrus prunifolia pendula*. Kommenterades bland annat: "Båda dessa [*prunifolia pendula & nova*] äro utmärkt vackra slokträd."

"*fruct. rubr.*" – Listad i Experimentalfältets priskuranter mellan 1869 och 1880 med kommentaren: "med vackra röda frukter".

'Fructo Coccineo' – Listad i Vassbo trädskolors priskuranter 1915, 1930 och 1932-37 under namnet *Pyrus malus prunifolia fr. coccineo*, bland annat med kommentaren "röda frukter".

"*fruct. lut.*" – Listad i Experimentalfältets priskuranter mellan 1869 och 1880, bland annat med kommentaren: "med gula genomskinliga frukter".

'Fructo Flavo' – Listad i Vassbo trädskolors priskuranter 1930, 1932-37 under namnet *Malus prunifolia fructu flavo*. Bland annat kommenterad: "små, lysande, gula frukter"

'Fructo Nigro' – Listad i Vassbo trädskolors priskurant 1915 under namnet *Pyrus malus prunifolia fr. nigro*. Bland annat med kommentaren "svarta frukter".

Experimentalfältet 1864: *Pyrus prunifolia* sibiriska äpplen. Exp. 1869-70, 1873-74: *Pyrus prunifolia* Willd. sibiriska äpplen. Exp. 1874-75, 1879-80: *Pyrus prunifolia* sibiriska äpplen. Exp. 1894-95, 1899-1900: *Pyrus prunifolia*. Kommentar (Exp. 1869-70, 1873-74): 12-18 f. "Sibirien". Kommentar (Exp. 1874-75). 12-20 f. Pris angavs per 10 st och per styck. Kommentar (Exp. 1879-80): 12-20 f. "3-års skol.plantor" Pris angavs per 100 st." *Pyrus baccata* och *P. prunifolia* uthärda väl och bära mogen frukt i de nordligaste delarne af vårt land och förtjena särskild uppmärksamhet, der vanliga äppleträd icke uthärda." Kommentar (Exp. 1894-95, 1899-1900): 4-6 m.

Vassbo 1926: *Malus prunifolia* sibiriskt äpple. Kommentar (1926): "Ytterst hårdigt och bördigt. Frukterna stora som bigaråer, gula." Solitärträd.

"*pendula nova*" – Experimentalfältet 1883-84, 1885-86, 1889-90: *Pyrus prunifolia pendula nova*. Kommentar: "Båda dessa [*prunifolia pendula & nova*] äro utmärkt vackra slokträd. Se vidare fruktträd: sibiriska äpplen."

"*pendula*" – Experimentalfältet 1864, 1869-70, 1873-74, 1883-84, 1885-86, 1889-90: *Pyrus prunifolia pendula*. Exp. 1894-95, 1899-1900: *Pyrus prunifolia pendula* Slokande sibiriskt äppelträd. Kommentar (Exp. 1869-70): Kommentar (Exp. 1864): "Alldeles ny. Utmärkt vackert hårdigt träd med slokande eller hängande grenar." Kommentar (Exp. 1869-70, 1873-74): "högstammiga. Nytt, utmärkt vackert slokträd" Kommentar (Exp. 1883-84, 1885-86, 1889-90): "Båda dessa [*prunifolia pendula & nova*] äro utmärkt vackra slokträd. Se vidare fruktträd: sibiriska äpplen." Kommentar (Exp. 1894-95): Förädlad på 1,5-2 meter höga stammar. Utmärkt vackert slokträd. Se vidare "sibiriska äpplen" under rubriken fruktträd." Kommentar (Exp. 1899-1900): Endast listat under rubriken Häng- eller Slokträd.

Vassbo 1895: *Pyrus prunifolia pendula*.

"*fruct. rubr.*" – Experimentalfältet 1869-70, 1873-74, 1874-75, 1879-80: *Pyrus prunifolia fruct. rubr.* Kommentar: "med vackra röda frukter."

'Fructo Coccineo' – Vassbo 1915: *Pyrus malus prunifolia fr. coccineo* sibiriska äpplen (Paradisäpple). Vassbo 1930, 1932-1937: *Malus prunifolia fructu coccineo*. Kommentar (1930): "prydnadsträd.

⁶⁸⁷ Lindgren 1878 s. 83.

Stamformade.” Kommentar (Vassbo 1932-1937): ”Lika som föregående men har röda frukter stamform.” Kom. (Vassbo 1915): ”med röda frukter. Frukterna användas till gelé. Vackert prydnadsträd. Stamformade.”

”**fruct. lut.**” – Experimentalfältet 1869-70, 1873-74, 1874-75, 1879-80: *Pyrus prunifolia fruct. lut.* Kommentar (Exp. 1869-70, 1873-74): ”med gula genomskinliga frukter”.

’**Fructo Flavo**’ – Vassbo 1930, 1932-1937: *Malus prunifolia fructu flavo*. Kommentar (Vassbo 1930, 1932-1937): Träd med utmärkt vacker blommning och synnerligen dekorativt med sina små, lysande, gula frukter. För sin hårdighet av stort värde för Norrland. Frukterna hava en frisk, sötsyrlig smak och kunna användas i hushållet för syltning och geléberedning. Stamform”

’**Fructo Nigro**’ – Vassbo 1915: *Pyrus malus prunifolia fr. nigro*. Sibiriska äpplen (Paradisäpple). Kom. (Vassbo 1915): ”med svarta frukter. Frukterna användas till gelé. Vackert prydnadsträd. Stamformade.”

Malus pumila Mill.

C, Ö och SÖ Europa.⁶⁸⁸ Såld från Experimentalfältet 1836 samt mellan 1874 och 1886. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Pyrus (M[alus]) pumila* Mill. buskappleträdet, johannisäpplet, paradisäpplet, doucin, med synonymerna *Pyrus malus paradisiaca* L., *Pyrus praeceox* Pall. och *Pyrus Sieversii* Led. och kommentaren:

”Ryssland, Kaukasus, Tatariet, Altaiberget, 6-10 fot. Det är till denna art, som de s.k. paradis- och johannisstammarne, hvilka användas till grundsammar för äppleträd i dvergform, höra. Fortpl. vanligen genom sidoskott och afläggning.”⁶⁸⁹

Experimentalfältet 1836: *Pyrus Malus* L. v. *paradisiaca*. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86: *Pyrus pumila (paradisiaca)*. Kommentar (Exp. 1874-75): 6-10 f. Kom. (Exp. 1879-80, 1883-84, 1885-86): 7-10 f.

Malus spectabilis (Aiton) Borkh. – fagerapel

Kulturursprung, sannolikt Kina. Såld från Experimentalfältet 1836. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Pyrus (M[alus]) spectabilis* Ait. med synonymen *Malus sinensis* Dum. och kommentaren:

”Kina, 10-15 fot, med stora, vackra, röda blr. Något ömtåligt.”⁶⁹⁰

Experimentalfältet 1836: *Pyrus spectabilis* Ait.

Malus sylvestris (L.) Mill. – vildapel

Europa (Sverige). Såld från Experimentalfältet mellan 1869 och 1874. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Pyrus (M[alus]) sylvestris* Mill. skogsäpplen, med synonymen *Malus acerba* Mer. och kommentaren:

”Sibirien, n. Kina, och förvildad i Sverige etc., 20-30 fot.”⁶⁹¹

Experimentalfältet 1869-70, 1873-74: *Pyrus acerba* DC. Kommentar: 15-20 f. ”Eur.”

Malus toringo (Siebold) de Vriese – rönnbärsapel

Korea, Japan. Såld från Experimentalfältet mellan 1879 och 1900. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Pyrus (M[alus]) Toringo* Sieb. med synonymen *Pyrus Sieboldii* Reg. och kommentaren:

”n. Amerika, Japan, 6-10 fot, liknar *Pyrus baccata*.”⁶⁹²

Experimentalfältet 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90: *Pyrus Toringo (Sieboldii)*. Exp. 1899-1900: *Pyrus Toringo*. Kommentar (Exp. 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90): ”slokträd” Kommentar (Exp. 1899-1900): 4 m.

⁶⁸⁸ GRIN, Nomen No.23261, *Malus pumila*, 100123.

⁶⁸⁹ Lindgren 1878 s. 83.

⁶⁹⁰ Ibid.

⁶⁹¹ Ibid.

⁶⁹² Ibid.

Menispermum – månfrörankesläktet

Menispermum canadense L. – amerikansk månfröranka

C och Ö Nordamerika. Arten såld från Experimentalfältet 1836, samt mellan 1869 och 1900. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Menispermum canadense* L. med synonymen *Cocculus carolinianus* DC. och kommentaren:

”n. Amerika, utmärkt slingerväxt med praktfullt löfverk; uppnår 10-20 fots höjd. En bland de allra vackraste och bästa slingrande buskväxter för våra förhållanden. Är hårdig och förtjenar att allmänt planteras.”

Experimentalfältet 1836, 1869-70, 1873-74: *Menispermum canadense* L. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95: *Menispermum canadense*. Kommentar (Exp. 1869-70): “Kanada. En utmärkt vacker slingrande rankväxt som uppnår 10-15-(30?) fots höjd. Pris angavs per dussin och per styck. Även listad under rubriken Rankväxter: ”Är snabbväxande och ytterst praktfull med sina trådlika gränar och utmärkt rikt och vackert löfverk. Uppnår en höjd af 10-15(-20?) fot.” Kommentar (Exp. 1873-74): ”Kanada. En utmärkt vacker slingrande rankväxt som uppnår 10-15-(30?) fots höjd” Pris angavs per 10 st och per styck. Även listad under rubriken ”Rankväxter med kommentaren: ”Är snabbväxande och ytterst praktfull med fina trådlika grenar och utmärkt rikt och vackert löfverk. Uppnår en höjd af 10-15-(30?) fot.” Kommentar (Exp. 1874-75): Rankväxt 10-20 f. Pris angavs per 10 st och per styck. Även listad under rubriken Rankväxter. Kommentar (Exp. 1879-80): rankväxt 10-20 f. Pris angavs per 10 st och per styck. Kommentar (Exp. 1883-84, 1885-86): 10-20 f. ”vacker slingerväxt” Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95): 3-6 m ”vacker slingerväxt” Kommentar (Exp. 1899-1900): 4 m. ”Båda [*canadense* & *dauricum*] äro vackra rankväxter”

Menispermum dauricum DC. – asiatisk månfröranka

NÖ Asien, Japan. Arten såld från Experimentalfältet 1899-1900. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Menispermum dahuricum* DC. med kommentaren:

”(skrifves äfven *dauricum*), Sibirien, 10-12 fot. Har visat sig öm å Experimentalfältet och förtjenar ej att odlas.”⁶⁹³

Experimentalfältet 1899-1900: *Menispermum dahuricum*. Kommentar: 3 m. ”Båda [*canadense* & *dauricum*] äro vackra rankväxter”

Mespilus – mispelsläktet

Mespilus germanica L. – mispel

S Balkan, Krim, Turkiet-N Iran, Kaukasus. Arten såld från Experimentalfältet 1836 och mellan 1869 och 1900. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Mespilus germanica* L. med synonymerna *Mespilus domestica* G., *Mespilus vulgaris* R., *Crataegus germanica* Hort. och *Ostinia Mespilus* C. samt kommentaren:

”mell. Europa, 10-15 fot, med stora, hvita blr i juni och teml. Stora frukter, i någon mån liknande äpplen. Är temligen hårdig vid Stockholm. Var.: *praecox*, med tidigt mognande frukter. Fortpl. genom förädling på hagtorn eller päron.”⁶⁹⁴

Experimentalfältet 1836: *Mespilus germanica* L. Exp. 1869-70, 1873-74: *Mespilus germanica* L. mispel. Exp. 1874-75, 1879-80, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Mespilus germanica*. Kommentar (Exp. 1869-70, 1873-74): 10-15 f. ”m. och s. Eur.” Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80): 10-15 f. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 3-5 m.

⁶⁹³ Lindgren 1878 s. 69.

⁶⁹⁴ Ibid. s. 79.

Morus – mullbärssläktet

Morus alba L. – vitt mullbär

- 'Moretti'
- var. *tatarica* (Pall.) Ser. (tatarmullbär)

Kina. Arten listad i Experimentalfältets priskuranter mellan 1836 och 1900. Den kommenterades till exempel 1873-74: "Syrien, Persien, Kina. Blir i sydligare trakter 20-40 f. i mell. Sverige blott 5-7 fot hög." Mellan 1894 och 1900 listades från Experimentalfältet också *Morus Morettiana*, och 1836 *Morus alba* L. *tatarica*. Lindgren beskrev i *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) både arten och var. *tatarica* under egna artrubriker. Han beskrev *Morus alba* L. med kommentaren:

"Kina, blir söderut ett 15-20 fot högt träd, vid Stockholm en 3-6 fot hög buske. Odlas för löfvens skull till silkesmaskar".⁶⁹⁵

'Moretti' – I Experimentalfältets priskuranter 1894-95 och 1899-1900 listades även *Morus Morettiana* med kommentaren att den blir 1-2 meter hög.

var. *tatarica* (Pall.) Ser. tatarmullbär listades i Experimentalfältets priskurant 1836 under namnet *Morus alba* L. *tatarica*. Lindgren beskrev *Morus tatarica* Desf. med kommentaren: "Kina, 10-20 fot, med svarta frukter."⁶⁹⁶ Den beskrivs i *the Hillier Manual of Trees and Shrubs* (2002):

"var. *tatarica* (Pall.) Ser. A small, bushy-headed geographical variety with smaller leaves and fruits. Withstands very low temperatures."

Experimentalfältet 1836: *Morus alba* L. Exp. 1864: *Morus alba*. Exp. 1869-70: *Morus alba* L. mullbärsträd. Exp. 1873-74, 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86: *Morus alba* mullbärsträd. Exp. 1894-95, 1899-1900: *Morus alba*. Kommentar (Exp. 1869-70): "Syrien, persien, Kina. Blir i sydligare trakter 20-40 f. i mell. Sverige blott 5-7 fot hög" Pris angavs per dussin och per styck. Kommentar (Exp. 1873-74): "Syrien, persien, Kina. Blir i sydligare trakter 20-40 f. i mell. Sverige blott 5-7 fot hög." Pris angav per 10 st och per styck. Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 3-6 f. Pris angavs per 10 st och per styck. Kommentar (Exp. 1894-95, 1899-1900): "i mell. Sverige 1-2 m"

Experimentalfältet 1894-95, 1899-1900: *Morus Morettiana*. Kommentar: 1-2 m.

Experimentalfältet 1836: *Morus alba* L. *tatarica*.

Morus nigra L. – svart mullbär

Ursprung okänt, troligen SV och C Asien. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Morus nigra* L. med kommentaren:

"Persien, odlas hos oss ofta i baljor, men uthärdar äfven såsom buske på kalljord".⁶⁹⁷

Experimentalfältet 1894-95: *Morus nigra*.

Myrica – porssläktet

Myrica cerifera L. – vaxpors

SC och Ö USA – Centralamerika, Bermuda, Västindien. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Myrica cerifera* L. med kommentaren:

"n. Am., 3-4 fot. Visar sig något öm men uthärdar dock å en varm, skyddad plats på Experimentalfältet vid Stockholm".⁶⁹⁸

Experimentalfältet 1836: *Myrica cerifera* L.

⁶⁹⁵ Lindgren 1878 s. 70.

⁶⁹⁶ Ibid.

⁶⁹⁷ Ibid.

⁶⁹⁸ Ibid.

***Myrica gale* L. – pors**

N, V, C och Ö Europa (Sverige), N Nordamerika. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Myrica Gale* L. med kommentaren: ”Sverige, 2-3 fot. Fordrar sandjord af ej för torr beskaffenhet.”⁶⁹⁹

Experimentalfältet 1885-86: *Myrica Gale*. Kommentar: 2-3 f.

***Myricaria* – klådrissläktet**

***Myricaria germanica* (L.) Desv. – klådris**

N, C och SC Europa (Sverige), V och C Asien. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Myricaria germanica* Desv. med synonymerna *Tamarix germanica* L. och *Tamariscus decandrus* Lam. och kommentaren: ”norra Sverige, södra Tyskland etc., 2-5 fot hög.”⁷⁰⁰

Experimentalfältet 1836: *Tamarix germanica* L. Exp. 1864: *Tamarix germanica*. Exp. 1869-70, 1873-74: *Tamarix germanica* L. (*Myricaria germ.* Desv.) strandljung. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84: *Myricaria (Tamarix) germanica*. Exp. 1894-95, 1899-1900: *Myricaria germanica*. Kommentar (Exp. 1869-70, 1873-74): 3-6 f. ”n. Sverige” Kommentar (exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84): 3-5 f. Kommentar (Exp. 1894-95, 1899-1900): 1-1,5 m.

***Ononis* – puktörnesläktet**

***Ononis rotundifolia* L. – rundbladigt puktörne**

C och SC Europa. Såld från Experimentalfältet mellan 1894 och 1900. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Ononis rotundifolia* L. med kommentaren: ”Schweiz”⁷⁰¹

Experimentalfältet 1894-95, 1899-1900: *Ononis rotundifolia*. Kommentar (Exp. 1894-95): ”Täcka småbuskar af 40-60 centimeters höjd, särdeles vackra röda blommor.”

***Ononis spinosa* L., nom. cons. – busktörne**

- **ssp. *procurrens*** (Wallr.) Briq. (puktörne)

Europa (Sverige) – NV Turkiet. I Experimentalfältets priskuranter listades mellan 1883 och 1900 *Ononis spinosa*, mellan 1894 och 1900 *Ononis campestris*. Enligt SKUD är *O. campestris* en synonym för *O. spinosa*. *O. spinosa* kommenterades till exempel mellan 1884 och 1886: ”Låg. En vacker liten buske med röda blommor.” Mellan 1894 och 1900 listades dessutom *Ononis repens* vilket skall vara en synonym för ssp. *procurrens* (Wallr.) Briq.⁷⁰² Underarten ssp. *procurrens* har sitt ursprung i Europa (Sverige), Turkiet, Marocko. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, *Ononis campestris* K. & Z. med synonymen *Ononis spinosa* L. och kommentaren: ”Sverige”⁷⁰³

Experimentalfältet 1883-84, 1885-86, 1894-95, 1899-1900: *Ononis spinosa*. Experimentalfältet 1894-95, 1899-1900: *Ononis campestris*. Kommentar (Exp. 1883-84, 1885-86): ”Låg. En vacker liten buske med röda blommor.” Kommentar (Exp. 1894-95, 1899-1900): ”Täcka småbuskar af 40-60 centimeters höjd, särdeles vackra röda blommor”.

ssp. *procurrens* – Experimentalfältet 1894-1895, 1899-1900: *Ononis repens*. Kommentar (Exp. 1894-95, 1899-1900): ”Täcka småbuskar af 40-60 centimeters höjd, särdeles vackra röda blommor”.

⁶⁹⁹ Lindgren 1878 s. 70.

⁷⁰⁰ Ibid.

⁷⁰¹ Ibid s. 71.

⁷⁰² The Plant List, <http://www.theplantlist.org/tpl/record/ild-29420>, 111206.

⁷⁰³ Ibid.

Ostrya – humlebokssläktet

Ostrya carpinifolia Scop. – humlebok

S och SÖ Europa – Turkiet och Libanon. Såld från Experimentalfältet mellan 1874 och 1880. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Ostrya vulgaris* Willd. med synonymerna *Ostrya carpinifolia* Scop., *Ostrya italica* M. och *Carpinus Ostrya* L. samt kommentaren: ”s. Eur., 20-30 fot.”⁷⁰⁴

Experimentalfältet 1874-75, 1879-80: *Ostrya vulgaris*. Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80): 20-30 f.

Ostrya virginiana (Mill.) K.Koch – amerikansk humlebok

C och Ö Nordamerika, Mexiko – Honduras. Såld från Experimentalfältet 1836 och 1874-75. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Ostrya virginica* Willd. med synonymerna *Ostrya virginiana* Mx., *Carpinus virginiana* M., *Carpinus Ostrya* W. samt kommentaren: ”n. Am., 20-30 fot.”⁷⁰⁵

Experimentalfältet 1836: *Ostrya virginica* Willd. Exp. 1874-75: *Ostrya virginica*. Kommentar (Exp. 1874-75): 20-30 f.

Parthenocissus – vildvinsläktet

Parthenocissus quinquefolia (L.) Planch. – klättervildvin

- **”hirsuta”**
- **”macrophylla”**
- **var. engelmanni** (Koehne & Graebn.) Rehder (engelmansvin)

C & Ö Nordamerika – Guatemala, medan var. *engelmannii* har sitt ursprung i Ö USA. Arten såld från Experimentalfältet mellan 1836 och 1890, och från Vassbo trädskola mellan 1900 och 1946. I Experimentalfältets priskuranter listades också mellan 1869 och 1890 *Ampelopsis hederacea hirsuta*, och mellan 1869 och 1900 *Ampelopsis hederacea macrophylla*. Från Vassbo trädskola såldes 1936-46 *Ampelopsis engelmanni*, engelmansvin (se vidare nedan).

I Experimentalfältets priskuranter listades 1836 *Vitis hederacea* Ehrh., 1864 *Ampelopsis hederacea* jungfruvין, mellan 1869 och 1874 *Ampelopsis hederacea* DC. och mellan 1874 och 1890 *Ampelopsis hederacea*. Den kommenterade bland annat 1864: ”En bland de bästa kängande buskväxter till verandor o.d.” I priskuranterna från Vassbo trädskola skrev man mellan 1900 och 1913 *Ampelopsis hederacea* jungfruvין, mellan 1914 och 1920 *Ampelopsis quinquefolia* vanligt vildvin, 1921, 1923-24, 1926-27 och mellan 1930 och 1934 *Ampelopsis quinquefolia* jungfruvין/vildvin, och 1935-46 *Ampelopsis quinquefolia* vanl. vildvin.

I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Ampelopsis hederacea* DC. med synonymerna *Ampelopsis quinquefolia* Mx., *Hedera quinquefolia* L., *Vitis hederacea* Ehrh. *Cissus hederacea* Pers. och *Cissus quinquefolia* Desf. samt kommentaren:

”Kanada, rankar 30-40 fot högt och har rikt och vackert bladverk. Varieteter: **hirsuta* (från Alleghanybergen, mycket hårdig, **macrophylla* (frodigt växande, storbladig).⁷⁰⁶

”hirsuta” – Mellan 1869 och 1890 listades från Experimentalfältet *Ampelopsis hederacea hirsuta*⁷⁰⁷, mellan 1869 och 1874 med kommentaren: ”från Aleghanybergen, hårdigare än sjelfva arten.”

”macrophylla” – Mellan 1869 och 1900 listades i Experimentalfältets priskuranter *Ampelopsis hederacea macrophylla*. Den beskrevs av Lindgren (1878) som en varietet.

⁷⁰⁴ Lindgren 1878 s. 71.

⁷⁰⁵ Ibid.

⁷⁰⁶ Lindgren 1878 s. 35.

⁷⁰⁷ The Plant List, <http://www.theplantlist.org/tpl/record/tro-34001007>, 111206.

Under 1890-talet angavs i kommentarerna i Experimentalfältets priskuranter att man valt att gå helt över till *macrophylla* och inte längre förökade ”den vanliga” för försäljning:

” Här odlas numera endast den frodväxta, storbladiga formen (*Ampelopsis hederacea macrophylla*) hvilken i icke obetydlig mån öfverträffar den vanliga.”

var. engelmannii, engelmansvin, såldes från Vassbo trädskola mellan 1936 och 1946, 1936-46 med kommentaren: ”Klättrar på stenväggar utan att stödas. Bladen på hösten lysande röda.”

Experimentalfältet 1836: *Vitis hederacea* Ehrh. Exp. 1864: *Ampelopsis hederacea* jungfruv. Exp. 1869-70, 1873-74: *Ampelopsis hederacea* DC. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90: *Ampelopsis hederacea*. Kommentar (Exp. 1864): ”En bland de bästa kängande buskväxter till beklädnad af verandor o.d.” Kommentar (Exp. 1869-70): (Ampelopsis = jungfruv. vild vinranka) ”(rankar 30-40 fot högt). Kanada. Äro för våra förhållanden bland de bästa och vackraste rankväxter till verandor o.d.” Under rubriken rankväxter: ”En bland de bästa och vackraste rankväxter; kan å gynnsamma platser uppnå en höjd af ända till 30-40 fot.” Kommentar (Exp. 1873-74): som 1869-70, förutom att priset angavs per tio stycken plantor och per styck. Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80): (Ampelopsis = jungfruv.) ”Rankväxt 30-40 f.” Pris angav per tio plantor och per styck. Kommentar (Exp. 1883-84, 1885-86): (Ampelopsis = jungfruv.) ”Rankväxt 30-40 f.” Pris angavs per tio plantor och per styck. Under rubriken Rankväxter: ”En bland de bästa och vackraste rankväxter; kan å gynnsamma platser uppnå en höjd af ända till 30 à 40 fot.” Pris angavs under rubriken Rankväxter för 100 st, 10 st och per styck. Kommentar (Exp. 1889-90): ”Rankar 10-12 m. Jungfruvinet är en bland de yppersta rankväxter till beklädande af väggar, murar, verandor etc. för vårt klimat.” Under Rankväxter: ”En bland de bästa och vackraste rankväxter; kan å gynnsamma platser uppnå en höjd af 10-12 meter”. Pris angavs för 100 st, 10 st, och per styck.

Vassbo 1900-1903, 1906, 1909-1913: *Ampelopsis hederacea* jungfruv. Vassbo 1914-1917, 1920: *Ampelopsis quinquefolia* vanligt vildvin. Vassbo 1921: *Ampelopsis quinquefolia* jungfruv. (vildvin). Vassbo 1923-1925: *Ampelopsis quinquefolia* jungfruv. Vassbo 1926-1927: *Ampelopsis quinquefolia* jungfruv. (vildvin). Vassbo 1930, 1932-1934: *Ampelopsis quinquefolia* vildvin. Vassbo 1935-1946: *Ampelopsis quinquefolia* vanl. vildvin. Kommentar (Vassbo 1914-1920): ”Välbekant, en bland de härdigaste och bästa. Vacker och snabbväxande, 4-6 m. hög. Isynnerhet effektiv på hösten, då bladen färgas blodröda.” Kommentar (Vassbo 1921, 1926-1927, 1930, 1932-1946): ”Bladen synnerligen effektfulla på hösten, då de färgas röda. En bland de vackraste klängväxter.”

”hirsuta” – Experimentalfältet 1869-70, 1873-74, 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90: *Ampelopsis hederacea hirsuta*. Kommentar (Exp. 1869-70, 1873-74): ”från Aleghanybergen, härdigare än sjelfva arten. Pris angavs per styck.

”macrophylla” – Experimentalfältet 1869-70, 1873-74, 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Ampelopsis hederacea macrophylla*. Kommentar (Exp. 1869-70, 1873-74, 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90): ”storbladig varietet”. Kommentar (Exp. 1894-95, 1899-1900): ”storbladig form rankar 10-12 m. ”Som denna form är vackrare, växer snabbare och är fullt lika härdig som sjelfva arten, har här upphörts med att föröka den sistnämnda. Jungfruvinet och i synnerhet den form här numera uteslutande dolas, är en bland de yppersta rankväxter till beklädande af väggar, murar, verandor etc. för vårt klimat.” Pris angavs per 100 st, 10 st och per styck. Under rubriken Rankväxter: ”En bland de bästa och vackraste rankväxter; kan å gynnsamma platser uppnå en höjd af 10-12 meter. Här odlas numera endast den frodväxta, storbladiga formen (*Ampelopsis hederacea macrophylla*) hvilken i icke obetydlig mån öfverträffar den vanliga.”

var. engelmanni – Vassbo 1936-1946: *Ampelopsis engelmanni* självklättrande vildvin. Kommentar (Vassbo 1936-1946): Klättrar på stenväggar utan att stödas. Bladen på hösten lysande röda.”

***Parthenocissus tricuspidata* (Siebold & Zucc.) Planch. – rådhusvin**

Kina, Korea, Japan. Vassbo trädskola sålde sorten ’Veitchii Robusta’ 1935-1936.

Vassbo 1935-1936: *Ampelopsis veitchii robusta* självklättrande vildvin. Kommentar (Vassbo 1935-1936): ”Klättrar på väggar utan att stödas. Fordrar varmt läge.”

Periploca – trädslingesläktet

Periploca graeca L. – europeisk trädslinga

Balkan – C & Ö Medelhavsområdet, NV Afrika. Arten såld från Experimentalfältet 1836. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Periploca graeca* L. med kommentaren:

”Syrien, Sibirien, slingerväxt, som uppnår 15-20 fots höjd, med vackra blr, liknande dem hos *Hoya carnososa*. Har sedan många år tillbaka odlats å Landtbr.-Akademiens Experimentalfält, men har derstädes ingen framgång, enär den årligen nedfryser till marken. Skall vara hårdig i Göteborg. Fordrar varm plats och lös, näringsrik jord. Fortpl. genom afläggning och rotskott.”⁷⁰⁸

Experimentalfältet 1836: *Periploca graeca* L.

Phellodendron – korkträdssläktet

Phellodendron amurense Rupr. – sibiriskt korkträd

NÖ Asien, Japan. Arten såld från Experimentalfältet mellan 1889 och 1900. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Phellodendron amurense* Rupr. med kommentaren:

”Amurområdet, 50 fot, med korkartad bark. Ett i europeisk odling nyligen infördt träd, som uppgifves vara hårdigt. Närmare uppgifter om dess odling saknas.”⁷⁰⁹

Experimentalfältet 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Phellodendron amurense* asiatiskt korkträd. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 12-15 m. ”År fullt hårdigt, utmärkt vackert.”

Philadelphus – schersminsläktet

Schersminsläktet omfattar omkring ca 60-65 arter, samt ett stort antal hybrider och sorter. Den som senast skrev en stor monografi om säktet var Shiu-ying Hu vid Arnold Arboretum (1954-55). Han listade många arter och varieteter, grundat på relativt små skillnader, och det finns taxonomer idag som menar att många snarare borde betraktas som former. Men när det gäller de vegetativt förökade exemplaren som såldes kan det ändå vara av intresse att notera vilka namn som angavs och vilka karaktäristiska som ansågs typiska för för dessa.⁷¹⁰ Om inte annat kan det kanske ge en uppfattning om hur de exemplar som såldes faktiskt såg ut.

Philadelphus är taxonomiskt komplicerat med många synonymer. Från och med 1800-talets andra hälft introducerades många *Philadelphus*-arter från både Asien och Nordamerika till Europas trädgårdar. Mycket skrevs om dem, och många synonyma namn publicerades:

”Sometimes several or even up to a dozen different names were assigned to specimens taken from plants of the same origin. Some of the individual authors had only limited material for purposes of comparison, and others lacked specimens from the type localities. Thus it was inevitable that specific names were multiplied and much confusion resulted.”⁷¹¹

Att man även i Sverige räknade med många olika *Philadelphus*, och att man var intresserad av denna mångfald, visar till exempel att man i priskuranterna från Experimentalfältet mellan 1874 och 1900 såldes arter och sorter av schersmin där man inte var helt säker på namnet med kommentaren: ”Diverse ännu icke fullt bestämda arter eller varieteter.” Under samma period sålde man också ”sortimentspaket” av schersminer till paketpris: ”100 st schersminer i diverse sorter med namn”.

⁷⁰⁸ Lindgren 1878 s. 72.

⁷⁰⁹ Ibid.

⁷¹⁰ Weakley 2007 s. 427.

⁷¹¹ Hu 1954 s. 276.

Vissa namn i priskuranterna har inte gått att reda ut. Ett är *Philadelphus ledebourii* hort. som förekommer i Experimentalfältets priskuranter mellan 1869 och 1874. Redan i priskuranten kommenteras den: ”obestämd art”. I databasen IPNI nämns *Philadelphus ledebourii* hort. ex C. Koch⁷¹². The Plant list betraktar namnet som ”unresolved”.⁷¹³ Möjligen kan man kunna få veta mer om man går tillbaka till Carl Kochs beskrivning.

Ett annat namn som inte kunnat utredas är *Philadelphus myrtifolius* som finns i Experimentalfältets priskuranter mellan 1883 och 1900. Namnet förekommer t.ex. inte i databasen The Plant List. Gissningsvis kan det röra sig om en sort av *P. coronarius*, men det är osäkert.

Ytterligare ett omdebatterat namn är *Philadelphus triflorus* Wall. som förekommer i Experimentalfältets priskuranter mellan 1869 och 1873. En diskussion om vad *Philadelphus triflorus* egentligen är verkar ha pågått redan på 1850-talet, Loudon anmärkte till exempel att *P. triflorus* antagligen bara var *P. tomentosus* ”in a less advanced state”. (se citat nedan). Namnet betraktas som ”unresolved” av The Plant List.⁷¹⁴ Enligt Hu (1955) var *Philadelphus triflorus* Wall. det samma som *Philadelphus nepalensis* Koehne. Ssistnämnda är dock också ”an unresolved name” enligt The Plant List.⁷¹⁵ Hu noterade även likheten mellan sin *P. triflorus* Wall. ex Hu och *Philadelphus tomentosus* Wall. men menade att de borde hållas isär som två olika arter.⁷¹⁶ Enligt Hara (1971) borde *Philadelphus triflorus* Wall. ex Hu istället kallas *Philadelphus tomentosus* f. *nepalensis* Wall ex G. Don.⁷¹⁷

I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, *Philadelphus tomentosus* Wall. med synonymen *Philadelphus nipaulensis* Loud. samt kommentaren: ”Himalaja, 3-6 fot, liknar vanlig schersmin.”⁷¹⁸ Loudon (1853) beskrev ”P. TOMENTOSUS Wall. The woolly-leaved Philadelphus”:

“*Identification.* Wall. Cat., 3656.: Don’s Mill., 2. p. 807. *Synonymes.* *P. nepalensis* Lodd. Cat. edit 1836; ? *P. triflorus* Royle. [...] Leaves ovate, acuminate, denticulate, tomentose beneath. Racemes terminal. Pedicels opposite. Lobes of calyx ovate, acute. (*Don’s Mill.*) A rambling shrub. Nepal and Kamaon. Height 5 ft. To 6 ft. Introduced in 1822. Flowers white; July.

P. triflorus, Royle observes, is. Probably, only *P. tomentosus* in a less advanced state. According to Mr. Gordon, *P. triflorus* is very distinct from *P. tomentosus*, and quite hardy.”⁷¹⁹

Ett sista problematiskt namn är *Philadelphus (coronarius) zeyheri* som förekommer mellan 1869 och 1900 i Experimentalfältets priskuranter. Den nämndes av Lindgren (1878) som en varietet av *P. coronarius*. J. C. Loudon beskrev 1853 ”P. (C.[ORONARIUS] ZEYHERI Schrad. Zeyher’s Philadelphus”:

“*Identification.* Schrad. Diss. Philad.; Dec. Prod., 3. p. 205.; Don’s Mill., 2. p. 307.[...] Not so tall as *P. c. vulgaris*. Leaves ovate, acuminate, serrately denticulate, rounded at the base, 3-nerved, hairy upon the beins beneath. Inflorescence somewhat racemose. Flowers fewer and larger than in *P. c. vulgaris*, and scentless. Lobes of the calyx long, acuminate. Style deeply 4-cleft. It differs from *P. c. vulgaris*, chiefly in its leaves being rounded at the base, and in its flowers being fewer, lager, and scentless. (Dec. Prod.) North America. Horticultural Society’s Garden.”⁷²⁰

“*ledebourii*” – Exp. 1869-70, 1873-74: *Philadelphus ledebourii* hort. Kom.: 6-10 f.? “obestämd art”.

“*myrtifolius*” – Exp. 1883-84, 1885-86 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Philadelphus myrtifolius*.

“*triflorus*” – Experimentalfältet 1869-70, 1873-74: *Philadelphus triflorus* Wall. Kom.: 3-6 fot. “Nepal”.

“*zeyheri*” – Experimentalfältet 1869-70, 1873-74: *Philadelphus Zeyheri* Schrad. Exp. 1874-75, 1879-80: *Philadelphus Zeyheri*. Exp. 1883-84: *Philadelphus coronarius Zeyheri*. Exp. 1885-86, 1889-90, 1894-

⁷¹² IPNI, ID: 792253-1, 111206.

⁷¹³ The Plant List, <http://www.theplantlist.org/tpl/record/kew-2530266>, 111206.

⁷¹⁴ The Plant List, <http://www.theplantlist.org/tpl/search?q=Philadelphus+triflorus+>, 111206.

⁷¹⁵ The Plant List, <http://www.theplantlist.org/tpl/search?q=Philadelphus+nepalensis>, 111206.

⁷¹⁶ Hu 1955 s. 91.

⁷¹⁷ Hara 1971 s. 47.

⁷¹⁸ Lindgren 1878 s. 73.

⁷¹⁹ Loudon 1853 s. 465.

⁷²⁰ Loudon 1853 s. 461f.

95: *Philadelphus coronarius Zeyheri*. Exp. 1899-1900: *Philadelphus Zeyheri*. Kommentar (Exp. 1869-70, 1873-74): 3-6 f. "n. Am. Alla schersminarter äro prydliga buskar med vackra hvita, mest välluktande blommor och förtjena derföre plats i hvarje anläggning." Kommentar (Exp. 1899-1900): 2 m.

Philadelphus (Virginalis-Gruppen) 'Virginal' – Kameliaschersmin

Kulturursprung. Såld från Vassbo trädskola mellan 1936 och 1946 under namnet *Philadelphus Lemoine Virginal*. 'Virginal' är en korsning mellan *P. x lemoinei* och en dubbelblommig sort, troligen *P. x nivalis* 'Plenus', som i sin tur är en hybrid mellan *P. pubescens* och *P. coronarius*. Hybriden *P. x lemoinei* (småblommig schersmin) var i sin tur Victor Lemoines första framgångsrika korsning inom släktet *Philadelphus*. Den är en korsning mellan *P. coronarius* och den nordamerikanska *P. microphyllus* och presenterades i handeln 1884.⁷²¹ 'Virginal' skall ha presenterats i handeln av Lemoine 1909⁷²² eller 1907⁷²³. Efter 'Virginal' har ett antal ytterligare liknande sorter tagits fram vilka räknas till Virginalis-Gruppen. Man vet inte riktigt varifrån egenskapen till dubbla blommor egentligen kommer:

"The source of doubleness in present day cultivars is unknown but *P. coronarius* var. *duplex* was described in 1770 and var. *primulaeflorus* in 1873 (Hu, 1955). The Späth Nursery of Berlin released the semidouble var. *dianthiflorus* about 1889 and Lemoine released the double 'Boule d'Argent' in 1893.[...] However the main production of double cultivars did not begin until 'Virginal', combining extra petals with large flowersize, was released in 1909. Within the next 10 years Lemoine introduced most of the double *Philadelphus* grown today."⁷²⁴

Sorten beskrevs på följande sätt i *The Hillier manual of trees & shrubs* (2002):

"A strong-growing, erect-branched shrub to 3m, with flowers 2.5-3.5cm across, richly fragrant. Still probably the best double-flowered cultivar."⁷²⁵

Vassbo 1936-1946: *Philadelphus Lemoine Virginal*. Kommentar (1936-1946): "1-1,5 [m] Dubbelblommande art med stora rent vita blommor."

***Philadelphus coronarius* L. – doftschersmin**

- "fol. varieg." ('Variegatus?')
- 'Nanus'
- "flor. plen."
- 'Aureus'
- "angustifolius"

N och C Italien, Österrike, Balkan, Turkiet. Arten såld från Experimentalfältet mellan 1836 och 1900 och från Vassbo trädskola mellan 1895 och 1946. En brokbladig sort såldes under namnet *Philadelphus coronarius fol. var.* från Experimentalfältet mellan 1836 och 1900. Sorten 'Nanus' såldes från Experimentalfältet mellan 1836 och 1900 och från Vassbo mellan 1895 och 1946.

En fylldblommig sort såldes från Experimentalfältet mellan 1869 och 1900 under namnet *Philadelphus fl. pl.* bland annat med kommentaren: "med något dubbla blommor". Sorten 'Aureus' verkar ha sålts från Experimentalfältet mellan 1889 och 1900, och från Vassbo mellan 1930 och 1946. Slutligen såldes "angustifolius" med kommentaren smalbladig från Experimentalfältet mellan 1894 och 1900.

P. coronarius är den äldsta *Philadelphus*-arten i odling och den starkast doftande. Den odlades i antikens grekland och Rom. När den sedermera på nytt blev aktuell i europeiska trädgårdar uppstod en namnförbistring, eftersom båda släktena *Philadelphus* och *Syringa* kunde kallas Syringa. Arten *P. coronarius* nämndes t.ex. i Matthiae de Lobels *Stirpum Historia* (1576) under

⁷²¹ Wyman 1965 s. 29f.

⁷²² Sampson 1964 s. 157.

⁷²³ Wyman 1965 s. 36.

⁷²⁴ Sampson 1964 s. 157.

⁷²⁵ Hillier 2002 s. 215.

namnet *Syringa italica*, medan han kallar den vanliga syrenen *Syringa caerulea lusitanica*.⁷²⁶ I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Philadelphus coronarius* L., vanlig schersmin, med kommentaren:

”Kina, Japan etc., 3-6 fot, med välluktande blr i juni. Var: *nanus* (1 fot hög, blommor ytterst sällan), *Zeyheri*, *Satsumanus* (*Salzmanni*), *tenuifolius*, *fl. pl.*, *fl. semipleno*, *fol. varieg.* (2-3 fot, utmärkt vacker).⁷²⁷”

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**Ph. coronarius** L. *Luktsjärsmín*. Blommor i klase i toppen ock ensamma i öfre bladvecken, skålförmiga, välluktande; blomskåft håriga; blad 3-5-nerviga; fjorårgrenarnes bark kvarsittande. – 6 – 7. Former: 1 *f. variegata*. Blad gul- eller hvitbrokiga. 2 *f. nana*. Buske lågväxt ock hopträngd, sällan blommande. Hemland: *Södra Europa, Orienten, öfver Himalaya ock Kina ända till Japan*. – *Odlas allmänt i buskgrupper*.⁷²⁸”

”**fol. varieg.**” (**’Variegatus’**) – I Experimentalfältets priskuranter listades 1836 *Philadelphus coronarius fol. varieg.*, 1864 listades *Philadelphus coronarius fol. var.*, mellan 1869 och 1886 *Philadelphus coronarius fol. varieg.* och mellan 1889 och 1900 *Philadelphus coronarius fol. var.* Den kommenterades till exempel 1864: ”schersmin med vitspräckliga blad”, och mellan 1869 och 1874: ”med hvitbrokiga blad.” Den nämndes av Lindgren som varietetet ”*fol. varieg.*” med kommentaren: 2-3 fot, utmärkt vacker”, och av Svensson (1893) som *f. variegata*: ”Blad gul- eller hvitbrokiga. Sorten har beskrivits på följande sätt i *The Hillier manual of trees & shrubs* (2002):

”**’Variegatus’** (*P. caucasicus* ’Variegatus’) Leaves with a creamy-white margin. C 1770.⁷²⁹”

J. C. Loudon beskrev den 1853 som en varietet av *P. coronarius*:

”*P. c.* 4 *variegatus* Lodd. Cat. has the leaves variegated with white or yellow, and is one of the few varieties of deciduous shrubs which preserve, through the summer, a tolerably healthy appearance with their variegation.⁷³⁰”

”**’Nanus’** – Sålåd från Experimentalfältet mellan 1836 och 1900, och från Vassbo trädskola mellan 1895 och 1946. I Experimentalfältets priskuranter skrevs 1836 *Philadelphus nanus* Miller., 1864 *Philadelphus cor. nanus* låg schersmin, mellan 1869 och 1874 *Philadelphus nanus* Mill., mellan 1874 och 1880 *Philadelphus nanus* dvergschersmin, och mellan 1883 och 1900 *Philadelphus coronarius nanus* dvergschersmin. Den kommenterade bland annat mellan 1869 och 1874: ”Afart af coronarius. Bildar en låg, tät, utmärkt vacker buske; äfven tjenlig till låga prydnadshäckar eller infattningar.” Den listades också under rubriken Häckplantor till exempel mellan 1879 och 1884, med kommentaren: ”till låga prydnadshäckar och infattningar”. Den omnämndes av Lindgren (1878) som varietetet ”*nanus*” med kommentaren: ”1 fot hög, blommor ytterst sällan”, och av Svensson (1893) som *f. nana*: ”Buske lågväxt ock hopträngd, sällan blommande.” J. C. Loudon beskrev den 1853 som en varietet av *P. coronarius*:

”*P. c.* 2 *nanus* Mill. dict. 2. – A shrub, 2 ft. high; its branches and leaves crowded, and its flower-bearing branches incurved. It very seldom flowers.⁷³¹”

”**’flor. plen.’**” – I Experimentalfältets priskuranter listades mellan 1869 och 1900 *Philadelphus coronarius flor. plen.*, mellan 1874 och 1900 med kommentaren: ”med något dubbla blommor”. Både ”*fl. pl.*” och ”*fl. semipleno*” nämndes som varieteter av Lindgren (1878). För en närmare diskussion kring fylldblommiga äldre sorter av *Philadelphus* se under *Ph. ’Virginal’* ovan. J. C. Loudon beskrev 1853 en fylld *P. coronarius*:

⁷²⁶ Wilson, 1927 s. 49.

⁷²⁷ Lindgren 1878 s. 72.

⁷²⁸ Svensson 1893 s. 302.

⁷²⁹ Hillier 2002 s. 214.

⁷³⁰ Loudon 1853 s. 461.

⁷³¹ Loudon 1853 s. 461.

”P. c. 3 *flore pleno* Lodd. Cat. is a dwarf plant, like the above [nanus], but with double flowers.”⁷³²

’**Aureus**’ – I Experimentalfältets priskuranter listades mellan 1889 och 1900 *Philadelphus coronarius fol. luteis* med kommentaren: ”med gula löf”. Den listades också under samma namn från Vassbo trädskola mellan 1930 och 1946, med kommentaren: ”Gulbladig”. Sannolikt rör det sig om sorten ’Aureus’ som beskrevs så här i *The Hillier manual of trees & shrubs* (2002):

”’**Aureus**’ (*P. caucasicus* ’Aureus’) Leaves bright yellow when young, becoming greenish-yellow.”⁷³³

’**angustifolius**’ – I Experimentalfältets priskuranter listades mellan 1894 och 1900 *Philadelphus coronarius angustifolius* med kommentaren: ”smalbladig”.

Experimentalfältet 1836: *Philadelphus coronarius* L. Exp. 1864: *Philadelphus coronarius* schersmin. Exp. 1869-70, 1873-74: *Philadelphus coronarius* L. vanlig schersmin. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Philadelphus coronarius*. Kommentar (Exp. 1836): (Philadelphus = Oäkta Jamsin). Kommentar (Exp. 1869-70): 3-6 f. ”s. Eur.” Pris angavs per dussin och per styck. Kommentar (Exp. 1873-74): 3-6 f. ”s. Eur.” Pris angav per 10 st och per styck. Exp. (1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 3-6 f. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 1-2 m.

Vassbo 1895, 1900-1903, 1906, 1909-1913: *Philadelphus coronarius* schersmin. Vassbo 1917, 1919-1920: *Philadelphus coronarius* vanlig schersmin. Vassbo 1921, 1923-1927, 1930, 1932-1946: *Philadelphus coronarius*. Kommentar (1917, 1919-1921, 1923-1927): ”2-3 [m]” Kommentar (1930, 1932-1946): ”1,5-2,5 m. Vita väluktande blommor i juni.”

’**fol. varieg.**’ (’**Variegatus**’?) – Experimentalfältet 1836: *Philadelphus coronarius fol. varieg.* Exp. 1864: *Philadelphus cor. fol. var.* Exp. 1869-70, 1873-74, 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86: *Philadelphus coronarius fol. varieg.* Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Philadelphus coronarius fol. var.* Kommentar: (Exp. 1864): ”schersmin med vitspräckliga blad”. Kommentar (Exp. 1869-70, 1873-74): 2-3 f. ”med vitbrokiga blad”. Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 2-3 f. ”med vackert vitbrokiga blad”. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95): 0,5-1 m. ”med vackert vitbrokiga löf”. Kommentar (Exp. 1899-1900): 0,5-1 m. ”med vitbrokiga löf”.

’**Nanus**’ – Experimentalfältet 1836: *Philadelphus nanus* Miller. Exp. 1864: *Philadelphus cor. nanus* låg schersmin. Exp. 1869-70, 1873-74: *Philadelphus nanus* Mill. Exp. 1874-75, 1879-80: *Philadelphus nanus* dvergschersmin. Exp. 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Philadelphus coronarius nanus* dverschersmin. Kommentar (Exp. 1869-70, 1873-74): 1-2 f. ”Afårt af coronarius. Bildar en låg, tät, utmärkt vacker buske; äfven tjenlig till låga prydnadshäcker eller infattningar.” Pris angavs per dussin och per styck. Kommentar (Exp. 1874-75): 1 f. Pris angavs per 10 st och per st. Kommentar (Exp. 1879-80, 1883-84, 1885-86,): 1f. Pris angavs per 10 st och per st. Även listad under rubriken Häckplantor: ”till låga prydnadshäcker eller infattningar.” Priset angavs här per 100 st. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95): 0,3 m. Pris angavs per 10 st och per st. Även listad under rubriken Häckplantor: ”till låga prydnadshäcker eller infattningar.” Priset angavs här per 100 st. Kommentar (Exp. 1899-1900): 0,3 m.

Vassbo 1895: *Philadelphus coronaries nanus*. Vassbo 1900-1903, 1906, 1909-1913: *Philadelphus coronarius nanus* dvergschersmin. Vassbo 1914-1916, 1930, 1932-1946: *Philadelphus coronarius nanus*. Kommentar (1914-1916, 1930, 1932-1946): ”0,5-0,8 [m] Lågväxande, klotformig.”

’**flor. plen.**’ – Experimentalfältet 1869-70, 1873-74, 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Philadelphus coronarius flor. plen.* Kommentar (Exp. 1869-70, 1873-74): 3-6 f. ”med något fyllda blommor”. Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900): ”med något dubbla blommor”

’**Aureus**’ – Experimentalfältet 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Philadelphus coronarius fol. luteis*. Kommentar: ”med gula löf”.

Vassbo 1930, 1932-1946: *Philadelphus coronaries foliis luteis*. Kommentar (Vassbo 1930, 1932-1946): ”0,5-0,7 [m] Gulbladig.”

’**angustifolius**’ – Experimentalfältet 1894-95, 1899-1900: *Philadelphus coronarius angustifolius*. Kommentar: ”Smalbladig”.

⁷³² Loudon 1853 s. 461.

⁷³³ Ibid.

***Philadelphus hirsutus* Nutt.**

I Experimentalfältets priskurant 1836 listades *Philadelphus gracilis*. Sannolikt avses *Philadelphus gracilis* hort. ex DC. vilket är en synonym för *P. hirsutus* Nutt. enligt Loudon (1853). J. C. Loudon beskrev 1853 ”P. HIRSUTUS Nutt. The hairy-leaved Philadelphus”:

“*Identification.* Nutt.gen.am.,1.p.301.; Dec.Prod.,3.p.206.;Don’s Mill.,2.p.808. *Synonymes.* P. villosus Lodd. Cat.; P. gracilis Lodd. Cat. [...] Leaves oblong-ovate, acute, dentate, 5-nerved, hairy on both surfaces, whitish on the under one. Flowers singly, or by threes. Styles concrete to the tip. Stigmas undivided (*Dec. Prod.*) A straggling sarmentose shrub. America, in Tennessee. Height 3 ft. to 5 ft., but spreading several times that distance by its long shoots, which sometimes grow from 6 ft. to 10 ft. in a season. Introduced in 1820. Flowers white, scentless; middle of July. Very hardy, uninjured by the winter of 1837-8, and striking readily from half-ripened cuttings planted in sandy loam in shady situations and covered with a hand-glass. Grafted standard high, it would form a very ornamental object.”⁷³⁴

Namnet *P. gracilis* nämndes varken av Lindgren (1878) eller Svensson (1893). Däremot beskrev Lindgren i *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) *Philadelphus hirsutus* Nutt. med synonymerna *Philadelphus pubescens* Bosc. och *Philadelphus trinervis* Schrad. samt kommentaren: ”n. Amerika, 3-4 fot.”⁷³⁵ Den beskrevs av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”Ph. hirsutus NUTT. *Luddsjärsmín.* Blommor 1-3 i den bladiga toppen; foder grönt; blad äggrunda, 3-5-nerviga, ovan småhåriga, under grå. – 6 – 7. Hemland: *Förenta staterna.*”⁷³⁶

Experimentalfältet 1836: *Philadelphus gracilis*.

***Philadelphus inodorus* L.**

- (“*grandiflorus/laxus/speciosus*”) var.*grandiflorus* (Willd.) A. Gray (storblommig schersmin)

SÖ USA. I Experimentalfältets priskuranter listades mellan 1874 och 1900 *Philadelphus inodorus*. Innan dess listades man mellan 1869 och 1874 parallellt: *Philadelphus grandiflorus* Willd., *Philadelphus laxus* Schrad. och *Philadelphus speciosus* Schrad. Mellan 1874 och 1900 skrev man istället *Philadelphus inodorus grandiflorus (laxus, speciosus)* (se vidare nedan). Namnet *Philadelphus grandiflorus* listades också från Vassbo trädskola mellan 1903 och 1940.

Att döma av de namn som förekommer i Experimentalfältets priskuranter har man alltså sannolikt sålt två typer av *P. inodorus*, dels *P. inodorus* som listades hela tiden och dels *Ph. grandiflorus (laxus, speciosus)*. Detta antagande stöds av att Lindgren (1878) också beskrev *grandiflorus (laxus, speciosus)* som en varietet av *Philadelphus inodorus* (se nedan).

Arten *Philadelphus inodorus* L. skall ha varit den första amerikanska arten som kom till Europa. Den skall ha odlats i Storbritannien av Philip Miller år 1738, i the Apothecaries Garden, Chelsea.⁷³⁷ I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, *Philadelphus inodorus* L. med kommentaren:

”n. Amerika, 3-6 fot, med mycket stora blr. var.: *grandiflorus (laxus, speciosus), fol. varieg.*”⁷³⁸

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”Ph. inodorus L. *Luktlös Sjärsmín.* Blommor 1-3 i toppen ock stundom ensamma i öfre bladvecken, platta, luktlösa; blomskåft nästan glatta; blad 3-nerviga; fjorårsgrenarnes bark affallande. – 7. Hemland: *Östra delarne af Förenta staterna.*”⁷³⁹

⁷³⁴ Loudon 1853 s. 464f.

⁷³⁵ Svensson 1893 s. 72.

⁷³⁶ Lindgren 1878 s. 302.

⁷³⁷ Wilson 1927 s. 49f.

⁷³⁸ Lindgren 1878 s. 72.

⁷³⁹ Svensson 1893 s. 302.

Loudon (1853) omnämnde däremot enbart namnet *P. inodorus* Hort. som en synonym för *Philadelphus (laxus) grandiflorus* Willd. (se vidare nedan).

var. grandiflorus – I Experimentalfältets priskuranter listades mellan 1869 och 1874 tre namn parallellt: *Philadelphus grandiflorus* Willd. *Philadelphus laxus* Schrad. och *Philadelphus speciosus* Shrad. Mellan 1874 och 1900 skrev man istället på en rad: *Philadelphus inodorus grandiflorus (laxus, speciosus)*. *Philadelphus grandiflorus* listades också i Vassbo trädskolas priskuranter mellan 1903 och 1946, 1939-46 med kommentaren: ”Har betydligt större blommor än vanl. schersmin samt blommor något senare.” Lindgren (1878) beskrev under *P. inodorus* som en varietet ”*grandiflorus (laxus, speciosus)*” (se ovan).

C. J. Loudon (1853) skilde däremot på *P. grandiflorus*, *P. laxus* och *P. speciosus* och gav dem olika beskrivningar i sin bok. Han beskrev ”P. (L.[AXUS]) GRANDIFLORUS Willd. The large-flowered Philadelphus”:

“*Identification*. Willd. Enum. 1. p. 511.; Schrad. Diss. Philad.; Dec. Prod., 3. p. 206. *Synonymes*. *P. inodorus Hortul.*; *P. laxus Lodd. Cat. edit.* 1836.[...] Epidermis of the branches of a reddish brown colour. Leaves ovate, with a long acuminate tip. Denticulate, 3-nerved, hairy upon the veins, and with groups of hairs in the axils of the veins. Flowers about 3 together, or solitary; scetless. Lobes of the calyx long, acuminate. Styles concrete into one, which extends beyond the stamens. Stigmas 4, linear. (*Dec. Prod.*) a vigorous-growing shrub. North America. Height 10 ft. to 12 ft. Introduced in 1811. Flowers white; June and July. We have given this description and figure from Schrader and Guimpel, because in 1837 there was a plant in the Hort. Soc. Garden which answer to it, and which differs from *P. speciosus* in the leaves being nearly entire.”⁷⁴⁰

Loudon Loudon (1853) beskrev ”P. LAXUS Schrad. The loose-growing Philadelphus”:

“*Identification*. Schrad. Diss. Philad.; Dec. Prod., 3. p. 206.; Don’s Mill., 2. p. 807. *Synonymes* *P. humilis Hortul.*; *P. pubescens Lodd. Cat. edit.* 1836. [...] Leaves oval-ovate and with a long acuminate tip, toothed, pubescent with hairs beneath. Flowers solitary, 2 or 3 together. Lobes of the calyx very long, acuminate. Styles 4-cleft. Stigmas about level with the stamens. (*Dec. Prod.*) A low straggling shrub. North America. Height 4 ft. to 5 ft., but covering double that space upon the ground with its long slender deep brown shoots. Introduced about 1830. Flowers white, most commonly solitary and almost scetless. The leaves are smaller than is usual in the genus, very sharp-pointed, with the toothing unusually sharp; the uppermost leaves becoming gradually narrow, till those immediately below the flowers are not unfrequently linear and entire. As this species leafs early, the young shoots are apt to be killed by frost, and when this takes place no flowers are produced that season, as it is from the ends of the lateral shoots that blossoms always appear in this genus (Bot. Reg.)”⁷⁴¹

Loudon (1853) beskrev ”P. SPECIOSUS Schrad. The showy-flowered Philadelphus”:

“*Identification*. Schrad. in Dec. Prod., 3. p. 206; Don’s Mill., 2. p. 307; Bot. Reg., vol. 23. *Synonymes*. *P. grandiflorus* of German gardeners; *P. grandiflorus laxus* of other gardeners. [...] Leaves ovate, rarely oval-ovate, long acuminate, sharply serrate, toothed, clothed with hairy pubescence beneath. Flowers solitary or by threes. Style deeply 4-cleft, exceeding the stamens. Lobes of calyx with very long acumens, tube nearly terete. (*Don’s Mill.*) A vigorous-growing shrub, with ascending branches gently bending at their extremities, and loaded with snow-white flowers of the largest size and scentless. Origin uncertain. Height 10 ft. to 14 ft. Cultivated in 1815 or before. Flowers white; June. The handsomest species of the genus, and at present rare in British gardens. Horticultural Society’s Garden.”⁷⁴²

Experimentalfältet 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-1890, 1894-95, 1899-1900: *Philadelphus inodorus*. Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 3-6 f. Kommentar (Exp. 1889-1890, 1894-95, 1899-1900): 1-2 m.

⁷⁴⁰ Loudon 1853 s. 464.

⁷⁴¹ Loudon 1853 s. 464.

⁷⁴² Ibid s. 463.

grandiflorus –Experimentalfältet 1869-70, 1873-74): *Philadelphus grandiflorus* Willd. Kommentar (Exp. 1869-70, 1873-74): 3-6 f. “n. Am.” Experimentalfältet 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Philadelphus indodorus grandiflorus (laxus, speciosus)*.

Vassbo 1903, 1906, 1909-1914, 1939-1946: *Philadelphus grandiflorus*. Kommentar (Vassbo 1914): ”2-3 m med hvita blommor i juli.” Kommentar (Vassbo 1939-1946): ”2-3 [m] Har betydligt större blommor än vanl.schersmin samt blommor något senare.”

laxus – Experimentalfältet 1869-70, 1873-74: *Philadelphus laxus* Schrad. Kommentar (Exp. 1869-70, 1873-74): 6-10 f. “n. Am.”

speciosus – Experimentalfältet 1869-70, 1873-74: *Philadelphus speciosus* Schrad. Kommentar (Exp. 1869-70, 1873-74): 10-15 f. “n. Am.”

***Philadelphus lewisii* Pursh. – gordonschersmin**

- **ssp. gordonianus (Lindl.) Munz**
- **”columbianus”**

SV Kanada, NV USA. Arten såld från Experimentalfältet mellan 1869 och 1900 under namnen *Philadelphus Gordonianus* Lindl. och *Philadelphus coronarius Gordonianus*. Den såldes också från Vassbo trädskola mellan 1902 och 1946 under namnet *Philadelphus Gordonianus*. Mellan 1883 och 1900 listades i Experimentalfältets priskuranter även en *gordonianus columbianus*.

Arten har beskrivits på följande sätt i *The Hillier manual of trees & shrubs* (2002):

”**lewisii** Pursh. A medium-sized to large shrub of erect habit with racemes of white flowers. W North America. I 1823.”⁷⁴³

ssp. gordonianus (Lindl.) Munz. – I Experimentalfältets priskuranter listades mellan 1869 och 1900 *Philadelphus Gordonianus* Lindl. och *Philadelphus coronarius Gordonianus*. I priskuranterna från Vassbo trädskola listades mellan 1902 och 1946 *Philadelphus Gordonianus*. Den skall idag vara inkluderad i *Philadelphus lewisii* Pursh. som underarten *Philadelphus lewisii* ssp. *gordonianus* (Lindl.) Munz.⁷⁴⁴ I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, *Ph. Gordonianus* Lindl. med kommentaren:

”nv. Amerika, 6-8 fot, förekommer äfven under namn af *cordatus, oreganus, Grahams columbianus*. Var: *californicus*.”⁷⁴⁵

Den beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**Ph. Gordonianus** LINDL. *Gordons Sjärsmin*. Blommor i klase i toppen, glatta; krona klockformig; kronblad tandade; blad bredt ägggrunda, spetsade, på båda sidor sträfludna; årsgrenar gråfludna. (*Ph. pubescens* LOIS. – en närstående ock ofta (under sina variationer) föra afvikande art – har foder hårigt, blad mera långspetsade ock mjukfludna, samt skottgrenarnes blad med mindre sågtänder.) – 7–8. Hemland: *Nordamerikas västra delar*.”⁷⁴⁶

J. C. Loudon beskrev 1853 ”P. GORDONIANUS Lindl. Gordon’s *Philadelphus*”:

”*Identification*. Lindl. in Bot. Reg., 1839, No 32. [...] Branches pendulous, scale, the young shoots pubescent. Leaves ovate, acute, coarsely dentate, hairy beneath. Racemes terminal, compact, 5-9-flowered. Ovary half superior. Style 4-cleft. Calyx spreading from the fruit (*Lind.*) A hardy vigorous-growing shrub, having a weeping appearance in consequence of producing numerous slender side shoots. America, on the northwest coast, on the Columbia River, in woods. Height 8 ft. to 10 ft. Introduced in 1823. Flowers white, scentless, very hairy; end of July. Fruit lagre, smooth; ripe in October. The leaves are bright green, rather small, ovate, pointed, 3-nerved at the base, and coarsely serrated. The flowers are large, pure white, and produced in great profusion. The species is readily known by its deeply serrated leaves, its nearly superior fruit, its broad spreading calyx, and the compact manner in which its flowers are arranged. It is the latest in flowering of all the species, and one of the most showy. It was not at all injured by the severe winter of 1837-8. It grows in any

⁷⁴³ Hillier 2002 s. 214.

⁷⁴⁴ The Plant List, <http://www.theplantlist.org/tpl/record/tro-29100941>, 111206.

⁷⁴⁵ Lindgren 1878 s. 72.

⁷⁴⁶ Svensson 1893 s. 303.

common soil, and is readily increased from seeds, or by cuttings of the half-ripened shoots in August. It was named in compliment to Mr. Robert Gordon, foreman of the arboretum, in the Hort. Soc. Garden, who has paid great attention to this genus.”⁷⁴⁷

”**columbianus**” – Mellan 1883 och 1900 listades i Experimentalfältets priskuranter även namnen *Philadelphus coronarius columbianus* och *Philadelphus Gord. columbianus*. Namnet *Philadelphus gordonianus* var. *columbianus* (Koehne) Rehder beskrivs ännu av t.ex. The Plant List som ”unresolved”.⁷⁴⁸

”**gordonianus**” - Experimentalfältet 1869-70, 1873-74: *Philadelphus Gordonianus* Lindl. Exp. 1874-75, 1879-80: *Philadelphus Gordonianus*. 1883-84: *Philadelphus coronarius Gordonianus*. Exp. 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Philadelphus Gordonianus*. Kommentar (Exp. 1869-70, 1873-74): 6-10 f. ”n. Am.” Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 6-8 f. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 2-3 m.

Vassbo 1902-1903, 1906, 1909-1912, 1915-1917, 1919-1921, 1923-1927, 1930, 1932-1946: *Philadelphus Gordonianus*. Kommentar (Vassbo 1915-1917, 1919-1920): ”2-3 [m] med hvita blommor i juli.” Kommentar (Vassbo 1930, 1932- 1946): ”2-3 [m] Blommor något senare än föregående arter”

”**columbianus**” – Experimentalfältet 1883-84: *Philadelphus coronarius columbianus*. Exp. 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Philadelphus Gordonianus columbianus*.

***Philadelphus pubescens* Loisel. – kungsschersmin**

- ”**pubescens**”
- ”**latifolius**”

NC, Ö & S USA. I Experimentalfältets priskuranter listades mellan 1869 och 1900 namnet *Philadelphus pubescens* Bosc. och *Philadelphus pubescens (floribundus)*. Mellan 1869 och 1874 skrevs *Philadelphus floribundus* Schrad. för sig. Namnet *Philadelphus pubescens* listades också av Vassbo trädskolor 1938-1946. Experimentalfältets priskuranter listade också mellan 1869 och 1900 *Philadelphus latifolius* vilket skall vara en synonym (se vidare nedan). Det verkar alltså som man från Experimentalfältets sida sålt två typer av *P. pubescens* Loisel. som man skilde mellan.

”**pubescens**” – Lindgren (1878) beskrev i *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) *Philadelphus pubescens* Loisel. med synonymen *Philadelphus floribundus* Schrad. samt kommentaren:

”n. Amerika, 6-10 fot. Odlas äfven under namn af *grandiflorus, niveus, nivalis, dubius, hirsutus*.”⁷⁴⁹

J. C. Loudon beskrev 1853 ”P. (V.[ERUCOSUS] FLORIBUNDUS Schrad. The abundant-flowered Philadelphus”:

”Identification. Schrad. Diss. Philad.: Dec.Prod.,3.p.205.;Don’s Mill.,2.p.807.[...] Leaves ovate-oval, and with a long acuminate tip, serrately toothed, 3-nerved, pubescent with hairs beneath. Inflorescence subracemose. Flowers 5-7, showy, slightly scented. Lobes of the calyx long and acuminate. Style 4-cleft at the very tip. (*Dec. Prod.*) a shrub like the preceding [LATIFOLIUS Schrad.]. Of uncertain origin. Cultivated in 1815 or before.”⁷⁵⁰

Loudon (1853) beskrev också ”P. VERUCOSUS Schrad. The warted Philadelphus”:

”*Identification*. Schrad. Diss. Philad.: Dec. Prod., 3. p.205.; Don’s Mill., 2. p. 807. *Synonyme*. P. *grandiflorus* Lindl. *Bot. Reg.* t. 570., *Lodd. Cat. ed.* 1836.[...] Leaves elliptic-ovate, acuminate, denticulate, pubescent with hairs beneath, and bearing beneath, upon the midrib and primary veins, warts at the base of the hairs. Similar warts are, also, on the peduncles, pedicels, and calyxes. Inflorescence racemose. Lobes of the calyx acuminate. Style, at the very tip, 4-cleft. (*Dec. Prod.*) A large vigorous-growing somewhat fastigiata shrub. North America, or possibly a garden production.

⁷⁴⁷ Loudon 1853 s. 463.

⁷⁴⁸The Plant List, <http://www.theplantlist.org/tpl/record/tro-50307865>, 111206.

⁷⁴⁹ Lindgren 1893 s. 72.

⁷⁵⁰ Ibid s. 463.

Height 8 ft. to 10 ft. Cultivated in 1800, or before. Flowers white; May and June. Fruit brown; ripe in September. Young shoots twice the thickness of those of *P. coronarius*, and having a somewhat more fastigiate habit. When in flower, this sort and the two following [*LATIFOLIUS* Schrad., *FLORIBUNDUS* Schrad.] make a splendid appearance; the plants, in fine seasons, being so entirely covered with bloom as scarcely to show the leaves.⁷⁵¹

Arten har beskrivits på följande sätt i *The Hillier manual of trees & shrubs* (2002):

”*pubescens* Loisel. (*P. pubescens* var. *verrucosus* (Schrad.) Hu, *P. verrucosus* Schrad.) A vigorous shrub up to 3m high. Flowers about 3-4cm across, slightly fragrant, in racemes of 5-7. SE USA.”⁷⁵²

”*latifolius*” – Experimentalfältets priskuranter listade mellan 1869 och 1900 *Philadelphus latifolius*. *Philadelphus latifolius* Schrad. betraktas idag som synonym för *Philadelphus pubescens* Loisel.⁷⁵³ Lindgren (1878) beskrev i *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) *Philadelphus latifolius* Schrad. med synonymen *Philadelphus speciosus* Lidl. samt kommentaren:

”n. Amerika? 6-10? Fot. Var.: *Verrucosus*.”⁷⁵⁴

Den beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**Ph. latifolius** SCHRAD. *Kungssjärsmin*. Blommor i öfre bladvecken ock i dn bladlösa toppen; foder gulgrönt; blad hjärtlikt äggrunda, spetsade, 5-7-nerviga, ovan nästan glatta, uner grågröna. – 7–8. Hemland: *Förenta staterna*.”⁷⁵⁵

J. C. Loudon (1853) var medveten om likheterna mellan *Ph. verrucosus* Schrad., *Ph. floribundus* Schrad och *Ph. latifolius* Schrad. men gav dem ändå olika rubriker. Han beskrev 1853 ”P. (V.[*ERUCOSUS*] *LATIFOLIUS* Schrad. The broad-leaved *Philadelphus*”:

“Identification. Schra.Diss.Philad.;Dec.Prod.,3.p.206.;Don’s Mill.,2.p.807. Synonyme. *P. pubescens* Cels. Hort., Lois. Herb. Amat.t.208. [...] Bark whitish. Leaves broad-ovate, acuminate, toothed, nerved with about 5 nerves and pubescent with hairs beneath. Flowers in racemes. Lobes of the calyx acuminate. Style 4-cleft at the very tip (Dec. Prod.) A large rambling shrub, but still somewhat fastigiate, and crowded with branches. Nort America, or probaably a garden production. Height 10 ft. Cultivated in 1815, or before. Flowers white; May and June. Fruit brown; ripe in September. Distinguishable by its bark being whitish; and by its leaves, especially those of the younger branches, being more broadly ovate; and by the hairs they bear not being based by warts. A tolerably distinct variety, splendid when in flower.”⁷⁵⁶

Experimentalfältet 1869-70, 1873-74: *Philadelphus pubescens* Bosc. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Philadelphus pubescens* (*floribundus*). Kommentar (Exp. 1869-70, 1873-74): 6-10 f. ”n. Am.” Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 6-10 f. Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 2-3 m.

Vassbo 1938-1946: *Philadelphus pubescens*. Kommentar: ”2-3 [m] Rikblommig med starkt doftande blommor.”

”*floribundus*” – Experimentalfältet 1869-70, 1873-74: *Philadelphus floribundus* Schrad. Kommentar (Exp. 1869-70, 1873-74): 6-10 f. ”n. Am.”

”*latifolius*” – Experimentalfält 1869-70, 1873-74: *Philadelphus latifolius* Schrad. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Philadelphus latifolius*. Kommentar (Exp. 1869-70, 1873-74): 6-10 f. ”n. Am.” Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 6-10 f. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 2-3 m.

⁷⁵¹ Loudon 1853 s. 462.

⁷⁵² Hillier 2002 s. 215.

⁷⁵³ The Plant List: <http://www.theplantlist.org/tpl/record/kew-2530238>, 111206.

⁷⁵⁴ Lindgren 1878 s. 72.

⁷⁵⁵ Svensson 1893 s. 302.

⁷⁵⁶ Loudon 1853 s. 462.

***Philadelphus satsumi* Lindl. & Paxton**

Japan. Mellan 1883 och 1895 listades i Experimentalfältets priskuranter *Philadelphus coronarius Satsumanus*, och 1899-1900 *Philadelphus Satsumi*. Enligt Hillier (se vidare nedan) är dessa namn synonyma. När Lindley och Paxton 1852 publicerade *Philadelphus satsumi* Sieb. var det den första kända arten av *Philadelphus* från östra Asien i Europa. Deras beskrivning baserades både på levande introducerat material och herbariematerial insamlat av Siebold i Japan.⁷⁵⁷ I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under *Philadelphus Satsumi* Paxt. med kommentaren:

”Japan, Kina, 6-8? Fot. Förekommer äfven under namn af *chinensis*, *nepalensis*, *Ledebouri*, *gracilis*, samt under namn af *Deutzia*, nämligen *D. japonica*, *pulchella*, *undulata*, *sanguinea*, *corymbosa*, *thyrsiflora*. Att döma af åtskilliga buskar, som förf. försökt under namn, som antyda att de tillhört denna art, synes den icke vilja uthärda vid Stockholm, annat än under vinterbetäckning.”⁷⁵⁸

Arten har beskrivits på följande sätt i *The Hillier manual of trees & shrubs* (2002):

”*satsumi* Lindl. & Paxton (*P. satsumanus* Siebold & Zucc., *P. acuminatus* Lange) A slender, erect shrub with rather small, slightly scented flowers in racemes of 5-11. Japan. I 1851.”⁷⁵⁹

Experimentalfältet 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95: *Philadelphus coronarius Satsumanus*.

Experimentalfältet 1899-1900: *Philadelphus Satsumi*. Kommentar (Exp. 1899-1900): 1,5 m.

***Philadelphus schrenkii* Rupr.**

Ö Sibirien, Manchuriet, Japan, Korea.⁷⁶⁰ Artnamnet listat i Experimentalfältets priskuranter 1879-80 och 1883-84. Har beskrivits på följande sätt i *The Hillier manual of trees & shrubs* (2002):

”*schrenkii* Rupr. A large shrub of upright habit, akin to *P. coronarius*. Flowers very fragrant. E Siberia. Manchuria, Korea. I 1874.”⁷⁶¹

Experimentalfältet 1879-80, 1883-84: *Philadelphus Schrenkii*.

***Physocarpus* – smällspireasläktet**

***Physocarpus opulifolius* (L.) Maxim., nom. cons. – smällspirea**

• 'Lutea'

C & Ö Nordamerika. Sälld från Experimentalfältet 1836 samt mellan 1869 och 1900, och Vassbo trädskola mellan 1900 och 1935. Den gulbladiga sorten 'Lutea' såldes från Experimentalfältet mellan 1874 och 1900 och från Vassbo 1909-1912, under namnet *Spiraea opulifolia lutea*. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Spiraea opulifolia* L. med synonymen *Physocarpus riparia* Raf. samt kommentaren:

”Kanada etc., 6-10 fot, utmärkt vacker, snabbväxande buske, med stort, rikt löfverk och hvita blr i juli. Var.: *lutea*, *capitata*, *monogyna*, *tomentella*, *nana*.”⁷⁶²

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”S.[piraea] **opulifolia** L. Karpeller 3-4, mycket längre än fodret, glatta, med utstående spröt; foder ock blomskåft glatta; blad under glatta, i nervvinklarna stjärnhåriga. – 6-7 ; allm. Form: 1. *f. lutea*. Blad yngre gulgröna. Hemland: *Kanada*, *östra delen af Förenta staterna*. I västra delen af Förenta staterna finnas mellanformer genom hvilka denna art sammanflyter med föregående [*amurensis*] ock

⁷⁵⁷ Hu 1954 s. 280.

⁷⁵⁸ Lindgren 1878 s. 73.

⁷⁵⁹ Hillier 2002 s. 215.

⁷⁶⁰ GRIN, Nomen No. 27700, *Philadelphus schrenkii*, 111206.

⁷⁶¹ Hillier 2002 s. 215.

⁷⁶² Lindgren 1878 s. 105.

hvilka af några förf. upptagas som egna arter: 1. *f. tomentella*. Klasar och blad på undersidan filtudna. 2. *f. monogyna*. Karpeller mest ensamma, håriga; blad smalare, glatta. 3 *f. capitata*. Blommor mera hopträngda; karpeller mest parvisa; foder filtudet; blad under nätådriga och filtudna.”⁷⁶³

Experimentalfältet 1836, 1869-70, 1873-74: *Spiraea opulifolia* L. Exp. 1873-74, 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Spiraea opulifolia*. Kommentar (Exp. 1869-70): 10-12 f. ”Kanada. Hvita blr.” Pris angavs per dussin och per styck. Kommentar (Exp. 1873-74): 10-12 f. ”Kanada. hvita blr.” Pris angavs per 10 st och per styck. Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 6-10 f. Pris angavs per 10 st och per styck. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 2-3 m. Pris angavs per 10 st och per styck.

Vassbo 1900-1903, 1906, 1909-1917, 1919-1921, 1923-1927, 1930, 1932-1935: *Spiraea opulifolia*. Kommentar (Vassbo 1914-1917, 1919-1920): ”2-3 [m] kraftigt växande, rikblommig med hvita blommor i juli.” Kommentar (Vassbo 1921, 1923-1927, 1930, 1932-1935): ”2-3 [m] vita blommor.”

’**Lutea**’ – Experimentalfältet 1874-75: *Spiraea opulifolia lutea*. Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Spiraea opulifolia fol. luteis*. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): ”med gula löf”

Vassbo 1909-1912: *Spiraea opulifolia lutea*. Kommentar: ”med gula löf”. Priset för den gulbladiga varianten var det dubbla i jämförelse med den vanliga arten.

***Physocarpus amurensis* (Maxim.) Maxim. – koreansk smällspirea**

Manchuriet, Korea. Arten såld från Experimentalfältet mellan 1894 och 1900. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Spiraea amurensis* Maxim. och kommentaren:

”Amurområdet, 3-4? Fot, ny, liknar opulifolia, ehuru af lägre växtsätt”⁷⁶⁴

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”S.[piraea] **amurensis** MAX. Karpeller 2-3, föga längre än fodret, håriga, med upprätt spröt; foder ludet; blomskaff småhåriga; blad under gråudna. – 6-7; sälls. Hemland: *Amurlandet*.”

Experimentalfältet 1894-95, 1899-1900: *Spiraea amurensis*. Kommentar: 1-2 m.

***Picea* – gransläktet**

Gransläktet omfattar ca 110 arter, samtliga är städsegröna barrträd.⁷⁶⁵ Lindgren, direktör för Experimentalfältet, beskrev *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* 1878 ”furu, gran, tall, lärkträd, hemlocksgran” under samma släktnamn, *Pinus*, med följande kommentar i en fotnot:

”Genom att detta släkte dels blifvit sönderdeladt i flera, näml.: *Pinus*, *Abies*, *Picea*, *Pinaster*, *Tsuga*, *Larix*, *Pseudo-Larix*, *Peuce*, *Micropeuce* m.fl., och en del arter föras än till det ena, än till det andra af dessa släkten, har detta tillika med den mängd synonymer, som efterhand uppkommit, åstadkommit en betydlig oreda inom den växtgrupp, hithörande arter tillhöra. För att emellertid underlätta de här upptagna arternas igenfinnande, hafva de alla sammanförts under det ursprungliga släktnamnet *Pinus*, med anförande derjemte af de allmännaste synonyma benämningarna.”⁷⁶⁶

Svensson (1893) valde däremot att behandla tall under släktnamnet *Pinus*, gran under släktnamnet *Picea* och ädelgran under säktnamnet *Abies*.⁷⁶⁷

⁷⁶³ Svensson 1893 s. 346.

⁷⁶⁴ Lindgren 1878 s. 103.

⁷⁶⁵ Hillier 2002 s. 452.

⁷⁶⁶ Lindgren 1878 s. 73.

⁷⁶⁷ Svensson 1893 s. 25, 27.

***Picea abies* (L.) H.Karst. – gran**

- 'Clanbrassiliana'
- 'Gregoryana'
- "*pyramidalis compacta*"
- 'Virgata'
- 'Pygmaea'

N, C och SÖ Europa (Sverige). Arten såld från Experimentalfältet mellan 1864 och 1900 och från Vassbo trädskola mellan 1895 och 1946, framförallt som häckväxt. Hos Vassbo var urvalet av olika storlekar på granhäckplantor speciellt stort de två årtiondena efter år 1900. Efter omkring 1917 såldes från Vassbo själva arten bara i form av häckplantor, i en eller två storlekar. Från Experimentalfältet såldes också 'Clanbrassiliana' mellan 1873 och 1900, 'Gregoryana' mellan 1873 och 1900, *Pinus abies pyramidalis compacta* mellan 1889 och 1900, och 'Virgata' mellan 1889 och 1900. Från Vassbo såldes dessutom sorten 'Pygmaea' 1939-1946 (se vidare nedan).

I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Pinus Abies* L. vanlig gran, med synonymerna *Pinus Picea* Du Roi, *Abies excelsa* DC. och *Picea excelsa* Link. samt kommentaren:

"Sverige, 80-150 fot, allmänt bekant. Varieteter: *pygmaea* (*nana*, *pumila*, *minima*), 2-3 fot hög, vidt utbredd buske; *tenuifolia* (*gracilis microphylla*), med fina barr och slankiga grenar; *mucronata*, lågt tätgrenigt träd; *monstrosa* (*Cranstonii*), 3-4 fot hög buske, skall förekomma på Tysklands berg; *nigra*, högt träd med stora barr och röd bark, skall förekomma i Norge; *pendula* (*viminalis*) med långa, n. enkla, rakt nedhängande, pisksnärliga qvistar, förekommer här och der i Sverige; *variegata*, med stundom gul- eller hvitbrokiga barr; *Clanbraislana*, 3-4 fot hög, tät, rund, egendomlig buske. Sjelfva original-exemplaret till denna varietet skall finnas vid Belfast i Irland. Å Prof. Keys sommarställe Bråvalla å Wermdön finnes ett ex. taget i vildmarken, som fullkomligt liknar denna varietet; *stricta* (*Clanbrassiliana stricta*), buske med 1 fot hög stam och liten, upprätt krona; *elegans* (*dumosa*), 4-5 fot, med sammanträngd växt; *denudata* (*virgata*); *Gregorii* (*Gregoryana*), 2-3 fot hög, egendomlig buske."

'**Clanbrassiliana**' – Sorten såld från Experimentalfältet mellan 1873 och 1900: 1873-74 som *Pinus Clanbrassiliana* och mellan 1874 och 1900 som *Pinus abies Clanbrassiliana*. Lindgren (1878) omnämnde den som en: "tät, rund, egendomlig buske", och skrev också att det första exemplaret skulle finnas vid Belfast på Irland, men att ett exemplar med samma utseende, inhämtat från naturen, fanns vid Professor Keys sommarställe Bråvalla å Wermdön (se ovan). Arten har beskrivits på följande sätt i *The Hillier manual of trees & shrubs* (2002):

"'**Clanbrassiliana**' A dense, small, flat-topped brush, wider than high. In the dormant season it is conspicuous by its innumerable brown winter buds and small, crowded leaves on branchlets noticeably variable in vigour. A specimen in our collection attained 1.2m by 2.4m after 40 years. One of the oldest cultivars, originally discovered in N Irland about 1790."⁷⁶⁸

'**Gregoryana**' – Sorten såld från Experimentalfältet mellan 1873 och 1900 som *Pinus abies gregoryana*. Lindgren (1878) omnämnde den som en: "2-3 fot hög egendomlig buske" (se ovan). Arten har beskrivits på följande sätt i *The Hillier manual of trees & shrubs* (2002):

"'**Gregoryana**' A dense, compact, dwarf bush developing into a somewhat billowy, rounded, flat-topped dome with conspicuous, radially arranged, sea-green leaves. A specimen in our collection attained 50cm by 1.2m after 30 years. One of the most popular dwarf forms. C 1862."⁷⁶⁹

'"**pyramidalis compacta**"' – Såld från Experimentalfältet mellan 1889 och 1900 som *Pinus abies pyramidalis compacta*, 1889-90 med kommentaren: "helt låg, utmärkt vacker form."

'**Virgata**' – Såld från Experimentalfältet mellan 1889 och 1900 som *Pinus abies virgata*. I Experimentalfältets priskurant 1889-90 kommenteras den som: "Ny, egendomlig varietet till

⁷⁶⁸ Hillier 2002 s. 452.

⁷⁶⁹ Ibid s. 453.

växtsättet erinrande om *Araucaria imbricata*." Lindgren (1878) omnämnder den med synonymen *denudata*. Beskrevs på följande sätt i *The Hillier manual of trees & shrubs* (2002):

”**Virgata**’ A medium-sized tree of curious habit, with long, whorled, sparsely produced branches. They are undivided and snake-like in appearance or with a few pendant branchlets. The leaves are radially arranged. C 1853.”⁷⁷⁰

’**Pygmaea**’ – Såld från Vassbo 1939-1946 som *Abies excelsa pygmaea* med kommentaren: ”En dvärform av vår vanliga gran med mycket tätt, klotformigt växtsätt”. Den nämndes som en varietet av Lindgren (1878) med kommentaren: ”2-3 fot hög, vidt utbredd buske” och synonymerna *nana*, *pumila*, *minima*. Arten har beskrivits på följande sätt i *The Hillier manual of trees & shrubs* (2002):

”**Pygmaea**’ A dwarf, extremely slow-growing form of globular or broadly dome-shaped habit, with tightly congested branchlets forming a neat, compact but irregular outline. It is one of the slowest-growing of all *P. abies* cultivars, attaining 45cm by 30cm in about 30 years. It is also one of the oldest, having been known since about 1800.”⁷⁷¹

Experimentalfältet 1864: *Pinus Abies* gran. Exp. 1873-74: *Pinus Abies* L. (*Abies excelsa* DC.) vanlig gran. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Pinus Abies* vanlig gran. Kommentar (Exp. 1873-74): 80-150 f. ”Sverige”. Planter såldes i två storlekar, 4-års skolade och 3-års skolade, pris angavs för 100 st. Under rubriken Häckplantor: samma två storlekar listade, 4-års skolade och 3-års skolade, pris angivet per 100 st. Kommentar (Exp. 1874-75): 80-150 f. Planter såldes i tre storlekar, 2 fot höga där pris angavs per styck, samt 4-års skolade och 3-års skolade där priset angavs per 100 st. Även listad under rubriken Häckplantor: två storlekar 4-års skolade och 3-års skolade, priset angavs per 100 st. Kommentar (Exp. 1879-80): 80-150 f. Planter såldes i tre storlekar, 2 fot höga där pris angavs per 100 st och per styck, samt 3-års skolade och 2-års skolade planter där priset angavs per 100 st. Även listad under rubriken Häckplantor: två storlekar 3-års skolade och 2-års skolade planter, pris angavs per 100 st. Kommentar (Exp. 1883-84): 80-150 f. ”Se vidare häckplantor”. Planter såldes i två storlekar, 2-3 fot höga och 1½-1 fot höga, pris angavs per 100 st och per styck. Under rubriken Häckplantor: ”Granplantorna äro skolade 2, 3 till 4 gånger och bör följaktligen icke en enda planta efter utplanteringen felslå” 4 storlekar på planter listades; 2-3 fot höga och 1½-2 fot höga, där priset angavs för 100 st, samt 1 fot höga där priset angavs för 10 000 st, 1000 st och 100 st. och 2-års planter där pris angavs för 1000 st. Kommentar (Exp. 1885-86): 80-150 f. ”Se vidare häckplantor”. Planter såldes i två storlekar, 2-3 fot höga och 1½-1 fot höga, pris angavs per 100 st och per styck. Under rubriken Häckplantor: ”Granplantorna äro skolade 2, 3 till 4 gånger och bör följaktligen icke en enda planta efter utplanteringen felslå” 4 storlekar på planter listades; 2-3 fot höga och 1½-2 fot höga, där priset angavs för 100 st, samt 1 fot höga där priset angavs för 100 st. och 2-års planter där pris angavs för 1000 st. Kommentar (Exp. 1889-90): 25-45 m. ”Granplantorna äro i förhållande till deras storlek omplanterade från 2 till 5 gånger”. Planter såldes i fyra storlekar, 1-1,5 m höga där pris angavs per styck, 0,6-0,9 m höga, där pris angavs per 100 st och per styck, samt 0,45-0,6 m höga och 0,15-0,3 m höga där pris angav per 100 st. Under rubriken Häckplantor: ”Granplantorna äro, i förhållande till åldern, skolade 2, 3, 4 till 5 gånger och bör följaktligen icke en enda planta efter utplanteringen felslå” 3 storlekar på planter listades här; 60-90 cm höga, 45-60 cm och 15-30 cm, priset angavs för 100 st. Kommentar (Exp. 1894-95): 25-45 m. En storlek på planter listas, 0,30-0,45 meter höga, pris angavs per styck. Kommentar (Exp. 1899-1900): 25-45 m. ”Dessa granplanter äro skolade 3 gånger, följaktligen bör icke en enda planta efter planteringen felslå”. Planter såldes i tre storlekar, 50-60 cm höga där pris angavs per 100 st och per styck, samt 35-45 cm och 20-25 cm höga där pris angavs per 100 st. ”Skolade två gånger”. Under rubriken Häckplantor: ”Dessa granplanter äro skolade 3 gånger, följaktligen bör icke en enda planta efter planteringen felslå.” 3 storlekar på planter listades här; 50-60 cm, 35-45 cm och 20-25 cm höga, priset angavs för 100 st. På den sista storleken står kommentaren: ”Skolad 2 gånger”.

Vassbo 1895: *Pinus abies* vanlig gran. Vassbo 1900-1903: Gran. 1906, 1909-13: *Picea excelsa* svensk gran. Vassbo 1917, 1920: vanlig gran. Vassbo 1921, 1925, 1930, 1934-1938: gran. Vassbo 1942-1946: *Picea excelsa* gran. Kommentar (Vassbo 1895): enstaka planter för 25 öre styck, häckplantor (3-5-års skolade) 100 stycken för 4 kr. Kommentar (Vassbo 1900-1901): två storlekar av häckplantor (3-års skolade och 4-5-års skolade) i partier om 100 respektive 1000 stycken. De 3-åriga plantorna såldes med kommentaren: ”Dessa granplanter, fastän de äro små, vilja vi särskildt framhålla till plantering. De äro flera

⁷⁷⁰ Hillier 2002 s. 453.

⁷⁷¹ Ibid.

gångar skolade och hafva stark rotbildning hvadan ingen torde dö ut efter planteringen.” Kommentar (Vassbo 1902): två storlekar av häckplantor (3-års skolade och 4-5-års skolade) i partier om 100 respektive 1000 stycken. De 3-åriga plantorna såldes med kommentaren: ”Till följd af föreg. års torra väderlek äro dessa granpl. mycket små men hafva genom flera omskolningar en kraftig rotbildning”. Kommentar (Vassbo 1903): två plantstorlekar (3-års & 4-5 års skolade) i partier om 100 plantor. Kommentar (Vassbo 1906): två storlekar av enstaka plantor (50 cm och 1 m höga) och tre typer av häckplantor: 3-års skolade (12-15 cm höga), 4-års skolade (16-20 cm höga), 5-6-års skolade (25-28 cm höga), i partier om 100 eller 1000 stycken. Kom. (Vassbo 1909): enstaka plantor (50 cm) samt tre typer av häckplantor: 4-års skolade (20-22 cm höga), 5-6-års skolade (25-35 cm höga) samt äldre skolade (40-50 cm höga), i partier om 100 eller 1000 stycken. Kom. (Vassbo 1910): enstaka plantor (50 cm) samt fyra typer av häckplantor; 3-års oskolade (10 cm höga), 4-års skolade (20-22 cm höga) 5-6-års skolade (25-35 cm höga) samt äldre skolade (40-50 cm höga) i partier om 100 eller 1000 stycken. Kom. (Vassbo 1911): enstaka plantor (50 cm) samt fem typer av häckplantor; 4-års oskolade (20 cm höga), 4-års skolade (20-22 cm höga), 5-6-års skolade (25-35 cm höga), äldre skolade plantor (40-50 cm höga) samt extra starka och jämna plantor, i partier om 100 eller 1000 stycken. Kommentar (Vassbo 1912): enstaka plantor (50 cm) samt tre typer av häckplantor; 4-års skolade (20-22 cm höga), 5-6-års skolade (25-35 cm höga) och äldre skolade (40-50 cm höga) i partier om 100 eller 1000 stycken. Kommentarer (Vassbo 1917, 1920): såldes gran endast som häckplantor i en storlek (25-50 cm höga) priset angavs för 1 och 100 plantor. Kommentar (Vassbo 1921): gran som häckplantor i två storlekar, större (25-50 cm) och mindre (15-25 cm), och i parti om 10 eller 100 stycken. Kommentar (Vassbo 1925-1946): häckplantor i en storlek (ca 20-30 cm) pris angavs för 10 och 100 stycken.

’**Clanbrassiliana**’ – Experimentalfältet 1873-74: *Pinus Clanbrassiliana*. Exp. 1874-75, 1879-80, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Pinus abies Clanbrassiliana*. Kommentar (Exp. 1873-74): ”En låg tätväxande varietet som blir blott 3-4 fot hög.” Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80): ”3-4 f.” Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 0,6-1 m. ”En helt låg, egendomlig, vacker form”

’**Gregoryana**’ – Experimentalfältet 1873-74: *Pinus Abies Gregoryana*. Exp. 1874-75, 1879-80, 1889-90: *Pinus abies gregoryana (gregorii)*. Exp. 1894-95, 1899-1900: *Pinus abies Gregoryana*. Kommentar (Exp. 1873-74): ”En egendomlig varietet som blir blott 2-3 fot hög.” Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80): 2-3 f. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): ”låg växtform”

’**pyramidalis compacta**’ – Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Pinus abies pyramidalis compacta*. Kom. (Exp. 1889-90): ”helt låg, utmärkt vacker form” Kom. (Exp. 1894-95, 1899-1900): ”låg utmärkt vacker form”.

’**Virgata**’ – Experimentalfältet 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Pinus abies virgata*. Kommentar (Exp. 1889-90): ”Ny, egendomlig varietet till växtsättet erinrande om *Araucaria imbricata*. Kommentar (Exp. 1894-95): ”Ny, egendomlig varietet till växtsättet erinrande om *Araucaria imbricata*. Varieteter af barrträdsarterna kunna icke fortplantas annat än genom förädling etc. under glas och enär de flesta sådana blott med svårighet låta fortplanta sig, måste plantorna städse hålla sig dyra.” Kommentar (1899-1900): ”En mycket egendomlig varietet. Förtjenar planteras såsom kuriositet. Varieteter af barrträdsarterna kunna icke fortplantas annat n genom förädling etc. under glas och enär de flesta sådana blott med svårighet låta fortplanta sig, måste plantorna städse hålla sig dyra.”

’**Pygmaea**’ – Vassbo 1939-1946: *Abies excelsa pygmaea*. Kommentar: ”En dvärgform av vår vanliga gran med mycket tät, klotformigt växtsätt.”

***Picea engelmannii* Engelm. – engelmansgran**

• ”*glauca*”

V Kanada – Kalifornien & SC USA. I Experimentalfältets priskuranter listades 1894-95 *Pinus Engelmanni glauca (pungens argentea)* och 1899-1900 *Pinus pungens argentea (Engelmanni glauca)*. Namnet *Abies Engelmanni* listades i Vassbo trädskolors priskuranter 1909-1913. Arten nämns inte av Lindgren (1878). Den beskrevs i *The Hillier manual of trees & shrubs* (2002):

”*engelmannii* Parry ex Engelm Engelmans spruce. A small to medium-sized tree with pale yellowish-brown young shoots. Leaves 4-angled, 1.5-2.5cm long, sharply pointed, greyish-green, emitting a pungent odour when bruised, crowded on the upper surfaces of the branchlets. Cones to 7.5cm long. W North America with a variety in N Mexico. I 1862. **Glauca Group** (f. *glauca* Beissn.) A very attractive form with glaucous leaves.”⁷⁷²

Vassbo 1909-1913: *Abies engelmanni*. Kommenntar: grågrön.

⁷⁷² Hillier 2002 s. 454.

'**Glauca**' – Exp. 1894-95: *Pinus Engelmanni glauca* (*pungens argentea*). Experimentalfältet 1899-1900: *Pinus pungens argentea* (*Engelmanni glauca*). Kommentar (Exp. 1894-95): 20-40 m. ”Små blott några få tum höga plantor [...]. Sorten utomordentligt vacker och absolut hårdig, äfven i de norra orterna, men ytterst svår att föröka, hvadan plantorna, ehuru små, måste betinga ett temligen högt pris.” Kommentar (Exp. 1899-1900): ”25-40 m. smärre ex [...]. Sorten utomordentligt vacker och absolut hårdig, äfven i de norra orterna, men ytterst svår att föröka, hvadan plantorna, ehuru små, måste betinga ett temligen högt pris.

***Picea glauca* (Mpench) Voss – vitgran**

N Nordamerika. Såld från Experimentalfältet 1836, samt mellan 1869 och 1900 under namnet *Pinus alba*⁷⁷³, och från Vassbo trädskola mellan 1903 och 1920 under namnen *Pinus alba* och *Picea alba*. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Pinus alba* Ait. med synonymerna *Abies alba* Mx. och *Picea alba* Link. samt kommentaren:

”n. Am. (Kanada etc.), 30-50 fot, liknar vår vanliga gran, men har lägre växt. Fullt hårdig.”⁷⁷⁴

Arten har beskrivits på följande sätt i *The Hillier manual of trees & shrubs* (2002):

”**glauca** (Moench) Voss. (*P. alba* Link) White spruce. A large tree of dense, conical habit, with decurved branches, ascending at the tips. Leaves 4-angled, to 20mm long, glaucous green, emitting a foetid odour when bruised, densely arranged and standing above the upper surfaces of the branchlets. Cones to 6cm long. A very hardy species, useful for planting in cold, exposed positions.”⁷⁷⁵

Experimentalfältet 1836: *Pinus alba* Ait. Exp. 1869-70, 1873-74: *Pinus alba* Ait. (*Abies alba* Mx.). Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Pinus alba*. Kommentar (Exp. 1869-70, 1873-74: 40-50 f. ”n. Am.” Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80): 30-50 f. ”1-2 fot höga”. Kommentar (Exp. 1883-84): 30-50 f. ”små” Kommentar (Exp. 1885-86): 30-50 f. Kommentar (Exp. 1889-90): 9-15 m. Kommentar (Exp. 1894-95, 1899-1900): 9-15 m. ”Ett bland de hårdigaste af alla barrträd. Uthärdar ännu i de nordligaste delarne af Sverige.”

Vassbo 1903: *Pinus alba* hvitgran. Vassbo 1906, 1909-1917, 1919: *Picea alba* hvitgran. Vassbo 1920: *Picea alba* vitgran. Kommentar (1914-1917, 1919-1920): ”Mindre träd af ljus, i grått skiftande grönska. Hårdig, lämplig som vindskydd. Blir vacker då den odlas på något fuktig och ej för lätt jord.” År 1917 även listad under rubriken häckplantor med kommentaren: ”Hvitgranen bildar präktiga häckar i blåsiga lägen.”

***Picea jezoensis* (Siebold & Zucc.) Carrière – ajangran**

NÖ Asien, Japan. Såld från Vassbo trädskola mellan 1909 och 1912 under namnet *Abies ajanensis*⁷⁷⁶ rimfrostgran. Arten nämns inte av Lindgren (1878). Den har beskrivits på följande sätt i *The Hillier manual of trees & shrubs* (2002):

”**jezoensis** (Siebold & Zucc.) Carrière. Yezo spruce. A medium-sized to large tree with deflexed branches and shining, pale brown to yellowish-brown young shoots. Leaves flattened, 1-2cm long, glossy dark green above, silvery-white beneath, densely crowded and overlapping on the upper surfaces of the branchlets. Cones to 7.5cm long, reddish when young. The young growths are prone to injury by late spring frosts. NE Asia, Japan. I 1861 by J. G. Veitch.”⁷⁷⁷

Vassbo 1909-1912: *Abies ajanensis* rimfrostgran. Kommentar: ”I solsken glänsa barren i silfver, hårdig.”

***Picea mariana* (Mill.) Britton & et al. – svartgran**

N Nordamerika. I Experimentalfältets priskuranter listades 1836 *Pinus nigra* Ait.⁷⁷⁸, 1873-74 *Pinus nigra* (*Abies nigr.*) och mellan 1874 och 1880 *Pinus nigra*. I *Handbok i svenska*

⁷⁷³ The Plant List, <http://www.theplantlist.org/tpl/record/kew-2563529>, 111206.

⁷⁷⁴ Lindgren 1878 s. 73.

⁷⁷⁵ Hillier 2002 s. 454.

⁷⁷⁶ The Plant List, <http://www.theplantlist.org/tpl/search?q=Abies+ajanensis>, 111206.

⁷⁷⁷ Hillier 2002 s. 455.

⁷⁷⁸ The Plant List, <http://www.theplantlist.org/tpl/record/kew-2562348>, 111206.

trädgårdsskötseln (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Pinus nigra* Ait. med synonymen *Abies nigra* Mx. och *Picea nigra* Link. samt kommentaren:

”n. Amerika (New-Foundland etc.), 60-70 fot, fullt härdigt träd.”

Den har beskrivits på följande sätt i *The Hillier manual of trees & shrubs* (2002):

”*mariana* (Mill.) Britton et al. (*P. nigra* (Aiton) Link) Black spruce. A medium-sized, rather narrowly conical tree with brown, densely hairy young shoots. Leaves to 12mm long, dark bluish-green, densely crowding the upper surfaces of the branchlets. Cones to 3.5cm long, produced in large quantities, dark purple when young. N North America. C 1700.”⁷⁷⁹

Experimentalfältet 1836: *Pinus nigra* Ait. Exp. 1873-74: *Pinus nigra* Ait. (*Abies nigr.* Mx.) Exp. 1874-75, 1879-80: *Pinus nigra*. Kommentar (Exp. 1873-74): 60-80 f. ”n. Am.” Kommentar (Exp. 1874-75): 60-70 f. ”2 fot höga”. Kommentar (Exp. 1879-80): 60-70 f.

***Picea orientalis* (L.) Peterm. – orientgran**

NÖ Turkiet, Kaukasus. Såld från Experimentalfältet mellan 1873 och 1900 framförallt under namnet *Pinus orientalis* L.⁷⁸⁰ I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Pinus orientalis* L. med synonymen *Abies orientalis* Poir. och *Picea orientalis* Link. samt kommentaren:

”Imeretien etc. på berg, 70-80 fot. Visar sig fullt härdig vid Stockholm.”⁷⁸¹

Arten har beskrivits på följande sätt i *The Hillier manual of trees & shrubs* (2002):

”*orientalis* (L.) Link. Oriental spruce. A large, densely branched tree of broadly conical habit, with branches to ground level. Young shoots pale brown. Leaves to 8mm long, with blunt tips, dark shining green, densely pressed on the upper surfaces of the branchlets. Cones to 9cm lång, purple when young. One of the best and most adaptable species in cultivation, easily recognised by its dense, conical habit and small, closely pressed leaves. N Tukey, Caucasus. I about 1839.”⁷⁸²

Experimentalfältet 1873-74: *Pinus orientalis* Lin. (*Ab. Orient.* Poir.) Exp. 1874-75, 1879-80, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Pinus orientalis*. Kommentar (Exp. 1873-74): 60-80f.? ”Orienten”. Kommentar (Exp. 1874-75): 70-80 f. ”1-1½ fot höga kraftiga ex.” Kommentar (Exp. 1879-80): 75-80 f. ”kraftiga ex.” Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 20-40 m.

***Picea pungens* Engelm. – stickgran**

- ”*argentea*”/”*glauca*”
- ’Kosteri’

NV – SC USA. I priskuranterna från Vassbo trädskola listades mellan 1909 och 1938 *Picea pungens* blågran med kommentaren: ”vackert träd med hvassa utspärrade barr” och *Picea pungens argentea* med kommentaren: ”vackert gråblå”. Vidare listades 1939-1946 *Picea pungens glauca* blågran, och 1934-1938 *Picea pungens Kosteri*. Arten nämns inte av Lindgren (1878). Arten har beskrivits på följande sätt i *The Hillier manual of trees & shrubs* (2002):

”*pungens* Engelm. Colorado spruce. A medium-sized to large tree of conical habit, with stout orange-brown young shoots, glaucous at first. Leaves rigid, to 3cm long, sharply pointed, green to grey, spreading all round the branchlets, but denser on the upper surfaces. Cones to 10cm long, green when young. The typical form is uncommon in cultivation due to the popularity of its glaucous-leaved forms of which there are a considerable number. W USA (Rocky Mountains). I about 1862.”⁷⁸³

”*argentea*”/”*glauca*” – Åren 1909 till 1938 såldes från Vassbo *Picea pungens argentea*. Åren 1909-1913 kommenterades den: ”En utomordentligt vacker barrväxt med silfverhvita barr,

⁷⁷⁹ Hillier 2002 s. 455

⁷⁸⁰ The Plant List, <http://www.theplantlist.org/tpl/record/kew-2562367>, 111206.

⁷⁸¹ Lindgren 1878 s. 75.

⁷⁸² Hillier 2002 s. 455f.

⁷⁸³ Ibid s. 456.

fullkomligt härdig. Som fristående på gräsmattor är den oöfverträffad, borde ej saknas i någon trädgård”, mellan 1914 och 1920: ”Barr med lysande silvergrå färg, gör en utmärkt effekt vare sig den odlas fristående eller i grupp med andra barrträd.”, 1921 & 1923: ”Vacker, härdig och tålig” och mellan 1924 och 1938: ”Barr med lysande silvergrå färg, utmärkt vacker.” I priskuranterna 1939-1946 listades istället för detta namn *Picea pungens glauca*. En sannolik möjlighet är att det är samma sort som man fortsatte sälja under nytt namn. *Picea pungens glauca* kommenterades 1939-1946: ”Vackert gråblå barr. Synnerligen härdig.”

I *The Hillier manual of trees & shrubs* (2002) beskrevs Glauca-gruppen:

“**glauca** Groub (f. glauca (Reg.) Beissn.) Blue spruce. A medium-sized to large tree with glaucous leaves. A variable form, occurring both in the wild and in cultivation. The leaves tend to lose their intensity as they age, those at the base of the branches being grayish-green or green. In cultivation the most glaucous forms are usually small to medium-sized trees.”

’**Koster**’ – Åren 1939-1946 listades från Vassbo trädskola *Picea pungens Kosteri*, 1939 med kommentaren: ”utomordentligt ljus färg” och 1940-1946: ”En förädlad form av föregående [*Picea pungens glauca*] med ljus silverfärgade barr.” Sorten beskrevs i *The Hillier manual of trees & shrubs* (2002):

”’**Koster**’ (Glauca Group) The most popular form of Blue spruce. A small to medium-sized, conical tree with intense silver-blue leaves. C 1885.”⁷⁸⁴

Vassbo 1909-1913, 1915-1917, 1919-1921, 1923-1927, 1930, 1932-1938: *Picea pungens* blågran
Kommentar (Vassbo 1909-1913, 1915-1917, 1919-1920): ”Ett vackert träd med hvassa utspärrade barr.
Kommentar (Vassbo 1921, 1923-1924): Vacker, mycket härdig.”

’**argentea**’ – Vassbo 1909-1917, 1919-1921, 1923-1927, 1930, 1932-1938: *Picea pungens argentea*.
Kommentar (Vassbo 1909-1913): ”En utomordentligt vacker barrväxt med silfverhvita barr, fullkomligt härdig. Som fristående på gräsmattor är den oöfverträffad, borde ej saknas i någon trädgård.”
Kommentar (Vassbo 1914-1917, 1919-1920): ”Barr med lysande silvergrå färg, gör en utmärkt effekt vare sig den odlas fristående eller i grupp med andra barrträd.”
Kommentar (Vassbo 1921,1923): Vacker, härdig och tålig.
Kommentar (Vassbo 1924-1927, 1930, 1932-1938): ”Barr med lysande, silvergrå färg, utmärkt vacker”.

’**glauca**’ - Vassbo 1939-1946: *Picea pungens glauca* blågran. Kommentar (1939-1946): ”Vackert gråblå barr. Synnerligen härdig.”

’**Kosteri**’ – Vassbo 1934-1938: *Picea pungens Kosteri*. Kommentar (1934-1938): ”Har utomordentligt ljus färg”. Vassbo Kommentar (1939-1944): ”En förädlad form av föregående [d.v.s. *Picea pungens glauca*] med ljus silverfärgade barr.”

Pinus – tallsläktet

Tallsläktet omfattar ca 110 arter, samtliga är städsegröna barrträd.⁷⁸⁵ Lindgren, direktör för Experimentalfältet, beskrev *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* 1878 ”furu, gran, tall, lärkträd, hemlocksgran” under samma släktnamn, *Pinus*, med följande kommentar i en fotnot:

”Genom att detta släkte dels blifvit sönderdeladt i flera, näml.: *Pinus*, *Abies*, *Picea*, *Pinaster*, *Tsuga*, *Larix*, *Pseudo-Larix*, *Peuce*, *Micropeuce* m.fl., och en del arter föras än till det ena, än till det andra af dessa släkten, har detta tillika med den mängd synonymer, som efterhand uppkommit, åstadkommit en betydlig oreda inom den växtgrupp, hithörande arter tillhöra. För att emellertid underlätta de här upptagna arternas igenfinnande, hafva de alla sammanförts under det ursprungliga släktnamnet *Pinus*, med anförande derjemte af de allmännaste synonyma benämningarna.”⁷⁸⁶

Svensson (1893) behandlade däremot enbart tall under släktnamnet *Pinus*.

⁷⁸⁴ Hillier 2002 s. 456.

⁷⁸⁵ Hillier 2002 s. 457.

⁷⁸⁶ Lindgren 1878 s. 73.

***Pinus banksiana* Lamb. – banksianatall**

N Nordamerika. Arten såld från Vassbo trädskola mellan 1912 och 1916. Artnamnet saknas både hos Lindgren (1878) och Svensson (1893). Den har beskrivits på följande sätt i *The Hillier manual of trees & shrubs* (2002):

”*banksiana* Lamb. Jack pine. A very hardy tree of medium size, occasionally gnarled and shrubby. Leaves in pairs, to 4cm long, curved or twisted. Cones usually in pairs, to 5cm long. [...] Easily recognised by its crooked branches and uneven cones. It occurs further north than any other American pine. N USA, Canada. C 1783.”⁷⁸⁷

Vassbo 1912-1916: *Pinus banksiana*. Kommentar (Vassbo 1912-1916): En mycket snabbväxande tall, som snart uppnår anseelig höjd.”

***Pinus cembra* L. – cembratall**

Alperna – Karpaterna. Arten såld från Experimentalfältet 1836, samt mellan 1873 och 1886, och från Vassbo trädskola mellan 1902 och 1946. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Pinus Cembra* L. brödtall, med kommentaren:

”Sibirien, Tatariet, Österrike, Ungern, Frankrike, Schweiz, Italien, 50-60 fot, utmärkt vacker art. Visar sig fullt hårdig å Experimentalfältet.”⁷⁸⁸

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**P. Cembra** L. Brödtall. Fruktkottar små; äggformiga; frön stora, ätbara; barr knappt fingerlånga; årgrenar brunluddiga. Hemland: *Alperna, Karpaterna, Sibirien*.”⁷⁸⁹

Den har beskrivits på följande sätt i *The Hillier manual of trees & shrubs* (2002):

”*cembra* L. Arolla pine. A small to medium-sized tree of characteristic, dense, conical or columnar habit in cultivation. Leaves in 5s, 5-8cm long, densely crowded and dark blue-green with blue-white inner surfaces. Cones deep blue, to 8cm long, never opening, the seeds being liberated when the scales rot or by the attentions of squirrels or birds. An ornamental tree of almost formal aspect which has distinct landscape possibilities. Mts of C & E Europe. C 1756.”⁷⁹⁰

Experimentalfältet 1836: *Pinus cembra* L. Exp. 1873-74: *Pinus cembra* L. brödtall. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86: *Pinus cembra* brödtall. Kommentar (Exp. 1873-74): 40-60 f. ”Sibirien. 1-1½ fot höga”. Kommentar (Exp. 1874-75): 50-60-100 f. ”1-1½ fot höga”. Kommentar (Exp. 1879-80): 50-60-100 f. Kommentar (Exp. 1883-84, 1885-86): 50-60-100 f. ”små”.

Vassbo 1902, 1906, 1909-1913: *Pinus cembra* brödtall. Vassbo 1914-1917, 1919-1920: *Pinus cembra* cembratall eller brödtall. Vassbo 1921, 1923-1927, 1930, 1932-1946: *Pinus cembra* brödtall. Kommentar (Vassbo 1914-1917, 1919-1920): ”Denna, äfven långt uppe i Norrland fullt hårdiga tall, har ett synnerligen regelbundet växtsätt och prydes af långa, mjuka, i blågrönt skiftande barr. Brödtallens frön äro mycket stora, ätliga.” Kommentar (Vassbo 1921, 1923-1927, 1930, 1932-1938): ”Dessa tallarter äro hårdiga samt vackra prydnadsträd.” Kommentar (Vassbo 1939-1946): ”Ytterst hårdig med långa, blågröna barr. Mycket odlingsvärd.”

***Pinus mugo* Turra – bergtall**

C & SÖ Europa. Arten såld från Experimentalfältet mellan 1869 och 1900, och från Vassbo trädskola mellan 1921 och 1946. I Experimentalfältets priskuranter listades mellan 1869 och 1874 *Pinus montana* Borkh. (*P. mughus* Loud) dvärgtall med kommentaren ”Alperna”. Mellan 1873 och 1875 listades parallellt med den tidigare nämnda även *Pinus pumilo* Haenke med kommentaren: ”m. Europas berg”. Mellan 1879 och 1886 skrev man på en och samma rad *Pinus*

⁷⁸⁷ Hillier 2002 s. 458.

⁷⁸⁸ Lindgren 1878 s. 74.

⁷⁸⁹ Svensson 1893 s. 23.

⁷⁹⁰ Hillier 2002 s. 458.

pumilo (*mughus*) dvergtall, och mellan 1889 och 1895 *Pinus pumilo* (*mughus montana*) dvergtall. Ingen mer kommentar gavs angående ursprungsplats.

I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Pinus Pumilio* Haenke. dvergtall, med synonymerna *Pinus Mugus* Scop., *Pinus humilis* Tourn. och *Pinus montana* Mill. samt kommentaren:

”Alperna, bildar en utbredd, 4-5 fot hög buske med långa, utåt marken liggande grenar. Fullt hårdig.”⁷⁹¹

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**P. pumilo** HÆNK. *Dvärgtall*. Barr icke fingerlånga; buske. – *P. montana* Mill. [...] Hemland: Mellaneuropas bärg (*Alperna*, *Pyreneerna* ock framför allt på *Karpaterna*).”

Den har beskrivits på följande sätt i *The Hillier manual of trees & shrubs* (2002):

”**mugo** Turra (*P. mughus* Scop., *P. montana* Mill.) Mountain pine. A very hardy, large shrub or small tree of dense, bushy habit. Leaves in pairs, 3-4cm lång, rigid and curved, dark green. Cones solitary or in clusters, to 6cm long. A variable species in the wild, all forms succeeding in almost all soils. Very lime-tolerant. Several of the smaller forms are excellent in association with heathers, while the dwarf, slow-growing cultivars are suitable for rock garden or scree. Mts of C & E Europe.”⁷⁹²

Experimentalfältet 1869-70, 1873-74: *Pinus montana* Borkh. (*P. mughus* Loud.) dvärgtall. Exp. 1879-80, 1883-84, 1885-86: *Pinus pumilo* (*mughus*) dvergtall. Exp. 1889-90, 1894-95: *Pinus pumilo* (*mughus montana*) dvergtall. Kommentar (Exp. 1869-70, 1873-74): 6-10 f. ”Alperna”. Kommentar (Exp. 1879-80, 1883-84, 1885-86): 4-5 f. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95): 1-1,5 m.

Experimentalfältet 1873-74: *Pinus pumilo* Haenke. Exp. 1874-75: *Pinus pumilo*. Kommentar (Exp. 1873-74): 10-20 f. ”m. Europas berg” Kommentar (Exp. 1874-75): 4-5 f. ”2-3 fot höga kraftiga exemplar”.

Vassbo 1921, 1923-1927, 1930, 1932-1946): *Pinus montana* bergtall. Kommentar (Vassbo 1923-1927, 1930, 1932-1938): ”Dessa tallarter äro hårdiga samt vackra prydnadstäd”. Kommentar (Vassbo 1938-1946): ”Krypande art med mörkgrön färg, särskilt lämplig på torr, mager jord och i blåsiga lägen.”

***Pinus nigra* J.F.Arnold – svarttall**

- **ssp. *laricio*** (Poir.) Maire (korsikansk svarttall)

SC Europa, V Balkans. Arten såld från Experimentalfältet mellan 1869 och 1895 under namnet *Pinus austriaca*. Mellan 1873 och 1875 listades också underarten *ssp. laricio* (se vidare nedan). Arten beskrevs på följande sätt i *The Hillier manual of trees & shrubs* (2002):

”***nigra*** J.F. Arnold. (*P. nigra* var. *austriaca* (Höss) Badoux) Austrian pine. A commonly planted and familiar, large tree with rough, greyish-brown or dark brown bark and a dense head of large branches. Leaves in pairs, dark green, 8-12cm klong, stiff and stout, densely crowded on the branchlets. Cones solitary or in clusters, to 8cm long. All forms of *P. nigra* are excellent for maritime areas and are tolerant of most soils. It thrives better than any other in chalky soils and in bleak exposures and makes an excellent windbreak. Europe, from Austria to C Itlay, Greece and former Yugoslavia. I by Messrs Lawson of Edinburgh in 1835.”⁷⁹³

ssp. *laricio* – I Experimentalfältets priskuranter listades mellan 1873 och 1875 *Pinus Laricio* Poir. Underart från Korsika, S Italien, Sicilien. Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**P. Laricio** POIR. *Svarttall*. Barr mer än fingerlånga; träd. Hemland: *Södra Europa*, *Mindre Asien*.”⁷⁹⁴

Den har beskrivits på följande sätt i *The Hillier manual of trees & shrubs* (2002):

”**subsp. *laricio*** (Poir.) Maire (*P. nigra* var. *calabrica* (Loudon) C.K. Schneid., *P. nigra* var. *maritima* (Aiton) Melville) Corsican pine. A large tree with a straight main stem to the summit of the crown,

⁷⁹¹ Lindgren 1878 s. 76.

⁷⁹² Hillier 2002 s. 460

⁷⁹³ Hillier 2002 s. 460.

⁷⁹⁴ Svensson 1893 s. 22.

more open and with fewer, shorter, more leveled branches than the Austrian pine. It also differs in the more slender and flexible, grey-green leaves, which occur less densely and more spreading on the branchlets. The Corsican pine is extensively used for forestry purposes and is happy in almost any soil or situation. The wood is used throughout the Mediterranean region, especially for general construction purposes. S Italy and Corsica. I 1759 by Philip Miller.”⁷⁹⁵

Experimentalfältet 1869-70, 1873-74: *Pinus austriaca* Höss. österrikisk tall, svarttall. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95: *Pinus austriaca* österrikisk tall. Kommentar (Exp. 1869-70): 60-80 f. ”Österrike”. Kommentar (Exp. 1873-74): 60-80 f. Plantor såldes i två storlekar: ”2-3 fot höga” och ”små”. Kommentar (Exp. 1874-75): 60-100 f. ”2-3 fot höga”. Kommentar (Exp. 1879-80): 60-80 f. Kommentar (Exp. 1883-84): 60-80 f. ”små”. Kommentar (Exp. 1885-86): 60-80 f. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95): 18-24 m.

ssp. laricio – Experimentalfältet 1873-74: *Pinus Laricio* Poir. Exp. 1874-75: *Pinus Laricio*. Kommentar (Exp. 1873-74): 60-80 f. ”s. Eur.” Kommentar (Exp. 1874-75): 60-80 f. ”1 fot höga”.

***Pinus pinaster* Aiton – terpentintall**

V Medelhavsområdet. I Experimentalfältets priskurant 1836 listades *Pinus pinaster* Ait. Arten nämndes inte av Lindgren (1878) men beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**P. Pinaster** SOL. *Terpentintall*. Knoppar mest ensamma; kottar kort skaftade; barr mycket långa, mycket längre än fruktkottarne. [...] Hemland: *Sydvästra Europa, Algeriet*.”

Den beskrevs på följande sätt i *The Hillier manual of trees & shrubs* (2002):

”**pinaster** Aiton (*P. maritima* Lam.) Maritime pine, Bournemouth pine. Usually a sparsely branched, medium-sized tree but occasionally a large tree with a bare stem and thick, reddish-brown or dark purple bark in small squares. Leaves in pairs, to 25cm lång, rigid and curved, dull grey. Cones to 18cm long, rich shining brown, often remaining intact on the branches for several years. An excellent species for sandy soils and seaside districts, particularly in the warmer parts of the British Isles. It is commonly planted along the South Coast, especially in the Bournemouth area. It is an important source of resin and the chief centre of the industry is in W France, from where large quantities of turpentine and resin are distributed. W Mediterranean region. C since the 16th century.”⁷⁹⁶

Experimentalfältet 836: *Pinus pinaster* Ait.

***Pinus sibirica* Du Tour – sibirisk cembratall**

NÖ Europa – NÖ Asien. Arten såld från Experimentalfältet mellan 1889 och 1900 och från Vassbo trädskola mellan 1909 och 1913 under namnet *Pinus cembra sibirica* sibirisk brödtall.

Experimentalfältet 1889-90: *Pinus cembra sibirica* sibirisk brödtall. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 25-30 m. ”Ett utm. ståligt barrträd. Härdigt; äfven i de nordligaste trakterna af Sverige.”

Vassbo 1909-1913: *Pinus cembra sibirica* sibirisk brödtall.

***Pinus strobus* L. – weymouthtall**

NC & Ö Nordamerika. Arten såld från Experimentalfältet 1836, 1869-70 samt 1894-95, och från Vassbo trädskola mellan 1895 och 1926. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Pinus Strobus* L. weymouthstall, med kommentaren:

”n. Amerika (Kanada etc.), 100-150 fot. Vacker, snabbväxande, fullt härdig art. Förtjent af den vidsträcktaste odling.”⁷⁹⁷

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

⁷⁹⁵ Hillier 2002 s. 461.

⁷⁹⁶ Hillier 2002 s. 461.

⁷⁹⁷ Lindgren 1878 s. 76.

”**P. Strobis** L. *Weymouths-tall*. Fruktkottar cylindriska, högst fingerlånga; barr knappt fingerlånga; årgrevar småludna.[...] Hemland: *Nordamerikas östra delar*. – *Infördes till England 1705 och planterades i stor mängd på Lord Weymouths gods i Wiltshire.*”⁷⁹⁸

Den har beskrivits på följande sätt i *The Hillier manual of trees & shrubs* (2002):

”**strobis** L. Weymouth pine, White pine. A large tree, conical habit when young, later developing a rounded head. Leaves in 5s, to 15cm lång, somewhat glaucous green. Cones to 20cm long, pendent on slender stalks liberally flecked with resin. Once the most commonly planted of the 5-needled pines, due to its ornamental habit and fast growth. It owes its English name to Lord Weymouth, who made extensive plantings of this species at Longleat, Wiltshire, in the early 1700s. E North America. C since the mid-16th century.”⁷⁹⁹

Experimentalfältet 1836: *Pinus strobus* L. Exp. 1869-70: *Pinus strobus* L. weymouthstall. Exp. 1894-95: *Pinus Strobis* Weymouthstall. Kommentar (Exp. 1869-70): 150-300 f. ”n. Am. Från 43 till 48 nordl. bredd.[...] Alla barrträden äro omplanterade 3-4 ggr.” Kommentar (Exp. 1894-95): ”Har såväl här som öfverallt annorstädes angripits af en parasitsvamp, så att den icke vidare bör planteras.”

Vassbo 1895, 1900-1903, 1906, 1909-1913, 1921, 1923-1926: *Pinus strobus* weimouthstall. Kommentar (Vassbo 1921, 1923-1926): ”Dessa tallarter äro härdiga samt vackra prydnadsträd.”

***Pinus sylvestris* L. – tall**

Eurasien (Sverige). Arten såld från Experimentalfältet mellan 1873 och 1890, och Vassbo trädskola mellan 1906 och 1913. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Pinus sylvestris* L. vanlig tall, med kommentaren:

”Sverige, 80-100 fot. Varieteter: *communis*, skall vara den allmännaste i Tyskland, ej så storväxt som vår svenska tall; *argentea*, den ståtligaste och bästa formen, skall vara den som förekommer i Sverige; mycket eftersökt till skogsplantering i främmande länder. Dessutom finnas följande trädgårdsvareteter: *monophylla*, *variegata*, *globosa*, *caucasica*, *altaica*, *pontica*.”

Experimentalfältet 1873-74: *Pinus sylvestris* L. svensk tall. Exp. 1874-75, 1885-86, 1889-90: *Pinus sylvestris* vanlig tall. Kommentar (Exp. 1873-74): 60-100 f. ”Sverige”. Kommentar (Exp. 1874-75): ”kraftiga ex.” Kommentar (Exp. 1885-86): 80-100 f. ”smärre”. Pris angavs per styck samt för 10 och 100 plantor. Kommentar (Exp. 1889-90): 24-30 m.

Vassbo 1906, 1909-1913: *Pinus silvestris* skogstall.

***Pinus virginiana* Mill. – virginiatall**

Ö USA. Såld från Experimentalfältet mellan 1874 och 1895 under namnet *Pinus inops*.⁸⁰⁰ *Pinus inops* Solander skall vara en synonym för *Pinus virginiana* Miller.⁸⁰¹ J. C. Loudon beskrev 1853 ”P. INOPS *Ait.* The *Jersey*, or poor, Pine:

”*Synonymes*. P. vrginiana *Du Roi* [...] Leaves in pairs. Cones drooping oblong-conical, longer than the leaves. The scales awl-shaped, with prominent prickles. Crest of the anthers short, broad, jagged. [...] New Jersey to Carolina, on dry barren soils. [...] Introduced in 1739.”⁸⁰²

I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Pinus inops* Soland. med kommentaren: ”n. Amerika, 30-40 fot, härdig, men endast såsom ung vacker.”⁸⁰³

Den har beskrivits på följande sätt i *The Hillier manual of trees & shrubs* (2002):

⁷⁹⁸ Svensson 1893 s. 23.

⁷⁹⁹ Hillier 2002 s. 462.

⁸⁰⁰ The Plant List, <http://www.theplantlist.org/tpl/record/kew-2561914>, 111206.

⁸⁰¹ Standish & Noble 1852 s. 84.

⁸⁰² Loudon 1853 s. 970.

⁸⁰³ Lindgren 1878 s. 75.

”*virginiana* Mill. Scrub pine. Small to medium-sized tree with purplish, bloomy young shoots. Leaves in pairs, to 6cm long, stiff and twisted. Cones to 7cm long, the scales ending in a short, recurved prickle. It dislikes shallow chalk soils. E USA. I 1739.”⁸⁰⁴

Experimentalfältet 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95: *Pinus inops*. Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 30-40 f. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95): 9-12 m.

***Pinus walliciana* A.B. Jacks. – himalayatal**

Afghanistan – Himalaya. Arten såld från Experimentalfältet 1873-74 under namnet *Pinus excelsa* Wall.⁸⁰⁵ Arten beskrevs av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**P. excelsa** WALL. *Tårtall*. Fruktkottar spolförmiga, mer än fingerlånga (Barren äro slaka ock något hängande (hvaraf det sv. namnet), under det de hos en närstående art, *P. Lambertiana*, äro styva ock dessutom genom de småsågade kanterna sträva. Båda torde endast försöksvis någon gång förekomma hos oss); årsgrenar glatta. [...] Hemland: *Alperna, Karpaterna, Sibirien*.”⁸⁰⁶

Den har beskrivits på följande sätt i *The Hillier manual of trees & shrubs* (2002):

”*wallichiana* A.B. Jacks. (*P. griffithii* M’Clelland not Parl., *P. excelsa* Wall. ex D. Don not Lamb.) Bhutan pine. An elegant, large, broad-headed tree, retaining its lowest branches when isolated. Leaves in 5s, to 20cm long, blue-green, slender and drooping with age. Cones stalked, solitary or in bunches, banana-shaped, 15-25 cm long. A most attractive species with its graceful foliage and ornamental, resin-smearred, pendent cones. It is moderately lime-tolerant but not recommended for shallow chalk soils. Temperate Himalaya. I about 1823.”⁸⁰⁷

Exp.1873-74: *Pinus excelsa* Wall. Kommentar: 100-120 f. ”Himalaja 11 000 fot öfver hafvet”

Planera

Släktet *Planera* omfattar bara en art. Det är besläktad med almsläktet. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) kommenterade Lindgren släktet *Planera*:

”**Planera**, är ett slägte som är mycket nära beslägtadt med alm (*Ulmus*) och består af buskar eller smärre träd, hvilkas utseende erinrar om de småbladiga almsorterna. De kunna ympas på vår vanliga alm. De arter af detta slägte, som försökts å Landtbr.-Akademiens Experimentalfält, hafva icke velat fortleva, och enär det är troligt att de icke vilja fortkomma i vårt klimat, att döma efter åtskilliga misslyckade försök, som förf. gjort med hithörande arter, och de dessutom ej ega något särdeles utmärkt utseende, afhandlas de icke utförligare här.”⁸⁰⁸

***Planera aquatica* (Walter) J.F. Gmel.**

• ”*repens*”

N Nordamerika.⁸⁰⁹ Arten såld från Experimentalfältet mellan 1889 och 1900. Mellan 1889 och 1895 listades även *Planera aquatica repens* (*Ulmus pumila*). Vad detta avser är osäkert. Möjligen kan den också ha med *Ulmus pumila* att göra. Arten *P. aquatica* beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**P. aquatica** WILLD. Blad glatta, ovan glänsande. Hemland: *Östra delen af Förenta staterna*. – *Torde icke fnrekomma i Sverige*.”

Experimentalfältet 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Planera aquatica*. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95): 9-12 m. ”Likna småbladiga almsorter. Vackra.” Kommentar (Exp. 1899-1900): 9-12 m.

”*repens*” – Experimentalfältet 1889-90: *Planera aquatica repens* (*Ulmus pumila*). Kommentar (Exp. 1889-90): 2-3 m. ”Likna småbladiga almsorter. Vackra.”

⁸⁰⁴ Hillier 2002 s. 463.

⁸⁰⁵ The Plant List, <http://www.theplantlist.org/tpl/record/kew-2562089>, 111206.

⁸⁰⁶ Svensson 1893 s. 23.

⁸⁰⁷ Hillier 2002 s. 463f.

⁸⁰⁸ Lindgren 1878 s. 77.

⁸⁰⁹ GRIN, Nomen No. 101697, *Planera aquatica*, 111206.

Platanus – platansläktet

Platanus occidentalis L. – amerikansk platan

NC USA och SÖ Kanada – NÖ Mexiko. Arten såld från Experimentalfältet 1836. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Platanus occidentalis* L. och kommentaren: ”n. Am., 60-80 fot.”⁸¹⁰ Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**P. occidentalis** L. *Wästerländsk Platan*. Blad grundt 3-5-klufna, med mer eller mindre tvärt afrundad bas; bladflikar breda, liksidigt triangulära; stipler hvasstannade. Hemland: *Förenta staterna, Kanada*. – *Allmänt planterad i mellersta ock västra Europa samt här ock där i södra Sverige.*”⁸¹¹

Experimentalfältet 1836: *Platanus occidentalis* L.

Platanus orientalis L. – orientalisk platan

Balkan, Turkiet – Himalaya. Arten såld från Experimentalfältet 1836. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Platanus orientalis* L. med synonymen *Platanus vulgaris* Spach. samt kommentaren:

”Orienten, 60-80 fot. Ännu i norra Tyskland bli platanerna rätt ansenliga träd, liknande vår vanliga lönn, men äro mycket ömtåliga vid Stockholm, och de försök som gjorts å Landtbr.-Akademiens Experimentalfälte att odla dem hafva misslyckats. I Skåne, på Gotland och å Kinnekulle bör det dock lyckas. Fortpl. genom införskrifna frön; trifvas ej i ett mycket torrt läge. Flera former finnas.”⁸¹²

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**P. orientalis** L. *Österländsk Platan*. Blad djupt 5-7-klufna, med mer eller mindre vigglikt tillspetsad bas; bladflikar smala, lansettlikt triangulära; stipler trubbtandade. Hemland: *Orienten*. – *Tidigt öfverförd till grekland ock Italien (eller snarare där fordom inhemska) prisas ock berömmes denna platan af de gamle författarne*. – *Allmänt planterad i Orienten ock södra Europa, sällan i Mellaneuropa ock knappt i Sverige.*”⁸¹³

Experimentalfältet 1836: *Platanus orientalis* L.

Platyclusus – orienttujasläktet

Orienttujasläktet omfattar en art, tidigare inkluderad i släktet *Thuja* men den skall vara mer avlägset besläktad med detta släkte än med till exempel *Microbiota*, *Juniperus* och *Cupressus*.

Platyclusus orientalis (L.) Franco – orientalisk tuja

• ”aurea”

N och C Kina, Amur, Korea. Arten såld från Experimentalfältet mellan 1869 och 1874 som *Thuja orientalis* L. I Experimentalfältets priskurant 1873-75 listades också *Thuja orientalis urea* (*Biota urea* Hort.), 1874-75 *Thuja orientalis aurea* och 1883-84 *Biota aurea*. Både arten och sorten kommenterades att de bäst odlas i kruka som övervintras frostrfritt. Svensson (1893) listade f. *aurea* med kommentaren: ”Barr gulaktiga; träd lågt, hopträngt” (se nedan). I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Thuja orientalis* L. med synonymen *Biota orientalis* Don. samt kommentaren:

”Kina, Japan, 18-20 fot, vacker, men hos oss ganska ömtålig art. Var.: *aurea*, låg, tät, praktfull, *filiformis*, *glauca*, *Sieboldii (stricta)*, *pyramidalis (tatarica, excelsa, australis)*, *meldensis*, *monstrosa*, *gracilis*, *nana compacta*, *pygmaea*, *recurvata nana*, *falcata*, *Verschaffeltii*.”

⁸¹⁰ Lindgren 1878 s. 77.

⁸¹¹ Svensson 1893 s. 140.

⁸¹² Lindgren 1878 s. 77.

⁸¹³ Svensson 1893 s. 140.

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**Th.**[uja] **orientalis** L. *Lilla Lifsträdet*. Kottefjäll något köttiga; frön ellipsoidiska; smågrenar smala; kantbarr med en kort fåra nedom den trubbiga spetsen; sidobarr med en längre fåra nedom den knöligt upphöjda spetsen. Former: 1 *f. pyramidalis*. Grenar upprätta. 2 *f. filiformis*. Smågrenar långa, smala, nedhängande. 3 *f. aurea*. Barr gulaktiga; träd lågt, hopträngdt. Hemland: *Kina, Japan*.”⁸¹⁴

Experimentalfältet 1869-70, 1873-74: *Thuja orientalis* L. Kommentar (Exp. 1869-70, 1873-74): 15-20?f. ”Kina, Japan.”

”**aurea**” – Experimentalfältet 1873-74: *Thuja orientalis urea* (*Biota urea* Hort.). Exp. 1874-75: *Thuja orientalis aurea*. Experimentalfältet 1883-84: *Biota aurea*. Kommentar (Exp. 1873-74): ”underhållas helst i kurkor eller korgar och öfvervintres frostfritt i källare eller täckta öfvervintringskaster.” Kommentar (Exp. 1874-75): 3-5?f. ”Öfvervintras här i kruka”. Kommentar (Exp. 1883-84): ”Öfvervintras säkrast i kruka”

Podocarpus – podokarpsläktet

Podokarpsläktet omfattar drygt 100 arter barrväxter. De flesta härstammar från varmt tempererade till tropiska områden på södra halvklotet. Det verkar som man kring 1873-74 på Experimentalfältet provodlade ett par arter, men de ser ut att snabbt ha försvunnit ur sortimentet igen.

Podocarpus coriaceus Rich. & A.Rich.

Västindien. Arten såld från Experimentalfältet 1873-74.

Experimentalfältet 1873-74: *Podocarpus coriacea* Rich. Kommentar: ”Västindien. (höjd?) underhållas helst i kurkor eller korgar och öfvervintres frostfritt i källare eller täckta öfvervintringskaster.”

Podocarpus japonica Rich. & A.Rich.

Japan. Såld från Experimentalfältet 1873-74 under namnet *Podocarpus japonica* hort.

Experimentalfältet 1873-74: *Podocarpus japonica* hort. Kommentar: ”Japan (höjd?) underhållas helst i kurkor eller korgar och öfvervintres frostfritt i källare eller täckta öfvervintringskaster.”

Populus – poppelsläktet

Poppelsläktet omfattar ca 35 arter, dessutom finns många hybrider. Inom släktet finns några av världens mest snabbväxande träd. De flesta är lättodlade och trivs i alla typer av jord. Lindgren skrev i *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) följande om släket *Populus*:

”Poppelarna äro snabbväxande träd, som nöja sig med hvarje icke allt för mager, dålig, grund eller torr jord, och de förtjena i främsta rummet afseende der man vill skyndsamt ha en plats beklädd med trädvegetation. Ytterst härdiga och passande för norra Sverige äro *balsam-*, *lager-* och *ontario-*popplarna samt de vanliga och amerikanska asparna. De flesta fortpl. med största lätthet genom sättqvistar; silfverpoppeln och gråpoppeln gå trögt genom sådana och asparna icke alls, hvadan de fortpl. med större fördel genom afläggning och rotskott. Sättqvistarne tillskäras under vintern eller våren och utsättas under sistnämnd tid [...] *Populus tremuloides pendula* ympas på vanlig asp.”⁸¹⁵

Populus alba L. – silverpoppel

- ’*Pyramidalis*’ (’*Bolleana*’) (pyramidsilverpoppel)

C, S och Ö Europa - V Sibirien och C Asien, NV Afrika. Arten såld från Experimentalfältet 1836, samt mellan 1869 och 1886, och från Vassbo 1900. Sorten ’*Pyramidalis*’, pyramidsilverpoppel, såld från Experimentalfältet 1899-1900, och från Vassbo 1900-1920. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Populus alba* L. med synonymen *Populus nivea* Willd. silfverpoppel:

⁸¹⁴ Svensson 1893 s. 19.

⁸¹⁵ Lindgren 1878 s. 78f.

”norra och mell. Asien, n. Kina, sydöstra Europa, 80-100 fot. Unga, frodiga växande exemplar hafva en mer silfverhvit färg, kallas då ofta *argentea vera* och *alba nivea*, och som bladen i sådant fall ofta bli stora och djupt flikade, kallas arten då ej sällan äfven *acerifolia* och *candicans*. På äldre träd bli bladen å undre sidan grågröna och arten förväxlas då ej sällan med *canescens*.”⁸¹⁶

”Italien, 80-100 fot. Anses af Koch utgöra en i Italien uppkommen varietet af *nigra*. Passar endast för södra och mell. Sverige.”

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**P. alba** L. *Silverasp*. Märken 2-flikiga; knoppar ock blad på undersidan hvitludna; blad hjärtligt äggrunda, tandade (huvudf.); rotskottens blad 3-5-flikiga. Former: 1 *f. nivea* *S n ö a s p*. Blad under filtludna ock snöhvita; alla blad 3-5-flikiga. 2 *f. canescens* *G r å a s p*. Märken 2-4-flikiga; knoppar ock blad under gråludna, äldre ofta nästan glatta; blad tandade. [...] Hemland: *Medelhafsländerna, Mellaneuropa, Central-Asien*.”

Den har beskrivits på följande sätt i *The Hillier manual of trees & shrubs* (2002):

”White poplar, Abele. A large, suckering tree, conspicuous due to the white-woolly undersurfaces of the leaves, particularly noticeable when ruffled by the wind. The leaves are variable in shape, some ovate and irregularly lobed or toothed, others large and distinctly 3- or 5-lobed like a maple. Autumn color yellow. [...] C and SE Europe to C Asia. Long cultivated and naturalised in the British Isles.”⁸¹⁷

”**Pyramidalis**’ – I Experimentalfältets priskuranter listades 1899-1900 *Populus alba pyramidalis* (*Bolleana*), pyramidsilfverpoppel, med kommentaren: ”Utmärkt vacker, pyramidformig. Härdigare än den vanliga silfverpoppeln. Förtjenar att planteras allmänt.” Samma sort såldes från Vassbo trädskola 1900-1903 som *Populus bolleana*, och mellan 1916 och 1920 som *Populus alba Bolleana*. Sorten har beskrivits på följande sätt i *The Hillier manual of trees & shrubs* (2002):

””**Pyramidalis**’ (*Bolleana*’) a large tree with erect branches, resembling in habit the Lombardy poplar (*P. nigra* ‘*Italica*’), but slightly broader in relation to height. C 1841.”⁸¹⁸

Experimentalfältet 1836: *Populus alba* L. Exp. 1869-70: *Populus argentea vera* hort. silfverpoppel. Exp. 1873-74: *Populus alba* L. (*argentea vera* hort.) silfverpoppel. Exp. 1879-80: *Populus alba*. Exp. 1885-86: *Populus alba* (*nivea*) silfverpoppel. Kommentar (Exp. 1869-70): 60-100 f. ”mell. Eur. [...] 6-8 fot höga” Kommentar (Exp. 1873-74): 80-100 f. ”m. och s. As. [...] 6-7 fot höga” Även listad under rubriken Alléträd: ”silfverpopplar, 6-8 fot höga.” Kommentar (Exp. 1879-80): 80-100 f. ”buskformiga”. Kommentar (Exp. 1885-86): 80-100 f. ”6-8 fot höga”, även listad under rubriken Alléträd.

Vassbo 1900: *Populus alba argentea* silfverpoppel.

”**Pyramidalis**’ – Experimentalfältet 1899-1900: *Populus alba pyramidalis* (*Bolleana*) pyramidsilfverpoppel. Kommentar (Exp. 1899-1900): ”Utmärkt vacker, pyramidformig. Härdigare än den vanliga silfverpoppeln. Förtjenar att planteras allmänt.”

Vassbo 1900-1903: *Populus bolleana* pyramidsilfverpoppel. Vassbo 1916-1917, 1919-1920: *Populus alba Bolleana*. Mellan 1916 och 1920 listad under rubriken solitärträd i katalogen från Vassbo.

***Populus balsamifera* L. – balsampoppel**

N Nordamerika. Arten såld från Experimentalfältet 1836 och mellan 1869 och 1900, och från Vassbo trädskola mellan 1895 och 1913. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Populus balsamifera* L. med synonymen *Populus Tacamahaca* Mill. samt kommentaren:

”n. Am., hos oss temligen förvildad. 40-60 fot. Varieteter: *suaveolens* (betraktas äfven som egen art), *viminalis*, *salicifolia* m.fl.”⁸¹⁹

⁸¹⁶ Lindgren 1878 s. 77.

⁸¹⁷ Hillier 2002 s. 227.

⁸¹⁸ Ibid.

⁸¹⁹ Hillier 2002 s. 227

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**P. balsamifera** L. *Balsampoppel*. Blad äggrunda, tillspetsade, icke hårbräddade, yngre klubbiga; bladskäft glatta. [...] Hemland: *Östra delen af Förenta staterna*. – *Torde hos oss endast försöksvis någon gång förekomma i trädskola.*”

Den har beskrivits på följande sätt i *The Hillier manual of trees & shrubs* (2002):

”Balsam poplar. A large, erect-branched tree, grown mainly for the balsamic odour of its unfolding leaves. Twigs rounded, glabrous; buds large and sticky. Leaves ovate to ovate-lanceolate, whitish and reticulate beneath. The sticky buds and smell of balsam is possessed by a number of poplars, notably *P. x jackii*. North America. I before 1689.”⁸²⁰

Experimentalfältet 1836: *Populus balsamifera* L. Exp. 1869-70, 1873-74: *Populus balsamifera* L. balsampoppel. Exp. 1874-75, 1885-86, 1894-95, 1899-1900: *Populus balsamifera* balsampoppel. Kommentar (Exp. 1869-70): 40-60 f. ”n. Am., Sibirien [...] 5-6 fot höga” Även listad under rubriken Alléträd: två plantstorlekar: ”Högstammiga” och ”5-6 fot höga”. Kommentar (Exp. 1873-74): 40-60 f. ”n. Am., Sibirien [...] 5-6 fot höga”. Även listad under rubriken Alléträd: en storlek: ”5-6 fot”. Kommentar (Exp. 1874-75): 40-60 f. ”6-7 fot höga”. Även listad under rubriken Alléträd: ”6-7 fot höga”. Kommentar (Exp. 1885-86): 60-70 f. ”6-8 fot höga” Även listad under Alléträd. Kommentar (Exp. 1894-95): 12-18 m. Kommentar (Exp. 1899-1900): 12-18 m. Även listad under rubriken Alléträd.

Vassbo 1895: *Populus balsamifera*. Vassbo 1900, 1906, 1909-1913: *Populus balsamifera* balsampoppel. Mellan 1906 och 1912 också listad under rubriken alléträd i katalogen från Vassbo.

***Populus x berolinensis* (K.Koch) Dippel – berlinerpoppel**

Kulturursprung, hybrid mellan *Populus laurifolia* och troligen *Populus nigra* ‘Italica’. Såld från Experimentalfältet mellan 1894 och 1900. Den har beskrivits på följande sätt i *The Hillier manual of trees & shrubs* (2002):

”**x berolinensis** Dippel (*P. laurifolia* x *P. nigra* ‘Italica’) Berlin poplar. A large, broadly columnar tree with slightly angled, downy twigs and ovate to rhomboid, acuminate leaves, pale beneath. Much used for street planting on the Continent and for windbreaks on the North American prairies. A male clone.”⁸²¹

Svensson (1893) kommenterade den i en fotnot:

”En bastardform (mellan *P. laurifolia* och *monilifera*) förekommer i hospitalsträdgården i Hernösand. Den har balden äggrundt till rombiskt triangulära, under grågröna samt grenar nästan trinda. Kallas hos K. KOCH *P. hybrida berolinensis*.”⁸²²

Experimentalfältet 1894-95, 1899-1900: *Populus Berolinensis* berliner lagerpoppel. Kommentar: 12-18 m ”Hybrid af lager- och kanadapoppel”. Även listad under rubriken Alléträd.

***Populus x canadensis* Moench – kanadapoppel**

Kulturursprung, hybrid mellan *Populus deltoides* och *Populus nigra*. Sannolikt såld från Vassbo trädskola mellan 1917 och 1924. Namnet används också i Experimentalfältets priskuranter mellan 1873 och 1900, men eftersom man skriver *Populus canadensis* Mchx. (*monilifera* Ait.⁸²³) kanadapoppel är det troligen mer sannolikt att det här är *P. deltoides* som avses (se vidare *P. deltoides*). *Populus canadensis* Michaux och *Populus canadensis* Moench är således inte synonymer. Både Lindgren (1878) och Svensson (1893) betraktade däremot *P. canadensis* Mnch. och *P. monilifera* Ait. som synonymer (se vidare *P. deltoides*). Hybriden *P. x canadensis* har beskrivits på följande sätt i *The Hillier manual of trees & shrubs* (2002):

”**x canadensis** Moench (*P. x euramericana* Guinier) A large group of hybrids between the American *P. deltoides* and forms of the European *P. nigra*. They are known collectively as hybrid black

⁸²⁰ Ibid.

⁸²¹ Hillier 2002 s. 227.

⁸²² Svensson 1893 s. 127.

⁸²³ The Plant List, <http://www.theplantlist.org/tpl/record/tro-50293619>, 111206.

poplars. All are vigorous trees and excellent for screening purposes. The wood of several clones is used in the match industry. The first clone originated possibly in France about 1750⁸²⁴

Experimentalfältet: jfr *P. deltoides*.

Vassbo 1917, 1919-1920: *Populus canadensis* Kanadapoppel. Vassbo 1921: *Populus canadensis* Kanadapoppel. Vassbo 1923-1924: *Populus canadensis*. Listad under rubriken park- och alléträd.

***Populus x canescens* (Aiton) Sm. – gråpoppel**

Naturhybrid i C och SÖ Europa, V Asien, mellan *Populus alba* och *Populus tremula*. Såld från Experimentalfältet 1836. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) listar Lindgren, direktör för Experimentalfältet, den som en varietet, under namnet *Populus canescens* Sm. Gråpoppel, med kommentaren:

”hybrid af *P. alba* och *tremula*, 40-50 fot, med äfven i ungdomen blott gråaktiga, icke silfverhvita blad; torde förekomma temligen sällsynt, hvaremot namnet tillämpas på äldre och å magra, torra platser stående ex. af *alba*.”⁸²⁵

Den *P. x canadensis* beskrevs på följande sätt i *The Hillier manual of trees & shrubs* (2002):

”*x canescens* (Aiton) Sm. (*P. alba* x *P. tremula*) Grey poplar. A medium-sized to large, suckering tree sometimes forming thickets. Mature specimens develop an attractive creamy-grey trunk. Leaves variable in shape, rounded or deltoid, dentate and slightly toothed, more or less grey-tomentose beneath. One of the best poplars for chalk soils, giving attractive, yellow and sometimes red autumn colour. The male catkins in late winter are most decorative, being woolly and crimson, up to 10cm long. Female trees are rare in this country. W. C and S Europe (incl. England). Extensively planted and naturalized.”⁸²⁶

Experimentalfältet 1836: *Populus canescens* Smith.

***Populus deltoides* Marshall – virginiapoppel**

- **Ssp. *deltoides***
- **ssp. *occidentalis* Rydb.**

SV Kanada, Ö och SÖ Nordamerika. I Experimentalfältets priskuranter listades 1836 *Populus angulata* Ait. en synonym för *Populus deltoides* ssp. *deltoides* som dock i av the Plant List betraktas som ett ”unresolved name”⁸²⁷. I Experimentalfältets priskuranter listades också 1836 *Populus monilifera*, 1864 *Populus monilifera* kanadapoppel, 1869-70 *Populus monilifera* Ait. kanadapoppel, 1873-74 *Populus canadensis* Mchx.[Michaux] (*monilifera* Ait.) kanadapoppel, samt 1874-75, 1885-86 och 1899-1900 *Populus canadensis* (*monilifera*) kanadapoppel. *Populus monilifera* Ait. är en synonym för *Populus deltoides* var. *occidentalis* Rydb.⁸²⁸

I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, *Populus angulata* Ait. pensylvansk poppel, med synonymerna *Populus macrophylla* Lodd. och *Populus balsamifera* Mill. samt kommentaren:

”n. Am., 60-70 fot. Affryser hos oss i ungdomen.”⁸²⁹

Lindgren (1878) beskrev också *Populus canadensis* Mchx. kanadapoppel, med *Populus monilifera* Ait. som en synonym, samt kommentaren:

”n. Am., 60-100 fot, utomordentligt snabbväxande träd, som på få år uppnår anseelig höjd, men affryser på fet jord och efter kalla somrar i ungdomen stundom vid Stockholm.”⁸³⁰

⁸²⁴ Hillier 2002 s. 227.

⁸²⁵ Lindgren 1878 s. 77f.

⁸²⁶ Hillier 2002 s. 228.

⁸²⁷ The Plant List, <http://www.theplantlist.org/tpl/record/tro-50071546>, 111206.

⁸²⁸ The Plant List, <http://www.theplantlist.org/tpl/record/tro-28300317>, 111206.

⁸²⁹ Lindgren 1878 s. 77.

⁸³⁰ Lindgren 1878 s. 77.

Även Svensson (1893) beskeiv *P. canadensis* Mchx. som synonymt med *P. monilifera* Ait., och förklarar det hela genom att berätta att de avser hon respektive hanträdet av samma art. Hanträdet infördes enligt honom till Europa under 1700-talets andra hälft under namnet *P. canadensis* Michaux, medan honträdet upptäcktes några år senare 1789 i ”Wirginien” och på grund av sina pärlbandslika frukthängen kallades det *P. monilifera* Aiton:

”**P. monilifera** Ait. *Pärlbandspoppel*. Honhängen slutl. mycket långa, klase- och pärlbandslika; blad triangulärt rombiska, spetsade, med bredden större än längden; sågtänder trubbiga, krökta; fjorårgrenar grå, glänsande. – *P. canadensis* Mchx. Sv. syn. *Kanadapoppel*; t. *Canadische Pappel*. Hemland: *Nordöstra delen af Nordamerika*. [...] Under senare hälften af 1700-talet (omkring år 1785) infördes hanträdet från Kanada till Europa (Frankrike) och blef (af MICHAUX) kalladt *P. canadensis*; några år senare (1789) upptäcktes honträdet i Wirginien och blef i följd af sina pärlbandslika frukthängen (af AITON) kalladt *P. monilifera*. Båda befunnos sedan vara samma växt.”

Arten *P. deltoides* beskrevs på följande sätt i *The Hillier manual of trees & shrubs* (2002):

”**deltoides** Marshall (*P. monilifera* Ait.) Cottonwood, Necklace poplar. A large, broad-headed, black poplar with rounded or angled twigs and broadly heart-shaped, slender-pointed, bright green leaves. Now almost displaced in cultivation by its hybrid progeny. E North America. ‘**Carolin**’ (*P. angulata* hort.) Carolina poplar. A large, open-headed, male tree, with prominently angled twigs and large, heart-shaped leaves. Origin uncertain, probably North America. C about 1789. ‘**Cordata**’ Similar to ‘Carolin’ but female. Both have been grown as *P. angulata*.⁸³¹”

Experimentalfältet 1836: *Populus angulata* Ait.

Experimentalfältet 1836: *Populus monilifera*. Exp. 1864: *Populus monilifera* kanadapoppel. Exp. 1869-70: *Populus monilifera* Ait. kanadapoppel. Exp. 1873-74: *Populus canadensis* Mch. (*monilifera* Ait.) kanadapoppel. Exp. 1874-75, 1885-86, 1899-1900: *Populus canadensis (monilifera)* kanadapoppel. Kommentar (Exp. 1869-70): 100-120 f. ”n. Am. [...] 6-8 fot höga”. Kommentar (Exp. 1873-74): 100-120 f. ”n. Am. [...] ”6-8 fot höga” Även listad under rubriken Alléträd. Kommentar (Exp. 1874-75): 60-100 f. ”7-9 fot höga” Även listad under rubriken Alléträd. Kommentar (Exp. 1885-86): 60-100 f. ”6-8 fot höga” Även listad under rubriken Alléträd. Kommentar (Exp. 1899-1900): 18-25 m. Även listad under rubriken Alléträd

***Populus x jackii* Sarg. – ontariopoppel**

C & Ö Nordamerika, hybrid mellan *P. balsamifera* och *P. deltoides*. Såld från Experimentalfältet mellan 1836 och 1875 som *Populus cordata* Lodd. (*ontariensis* Desf.) hjertbladig poppel, ontariopoppel, samt mellan 1894 och 1900 som *Populus ontariensis (cordata)* ontariopoppel. Även såld från Vassbo trädskola mellan 1895 och 1912 som *Populus cordata* ontariopoppel.

I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, den under namnet *Populus ontariensis* Desf. med synonymen *Populus candicans* Ait. och *Populus cordata* Lodd. samt kommentaren:

”n. Am., 40-60 fot, utmärkt vacker. Anses såsom varietet af balsamea. Snabbväxande, ytterst hårdig och förtjnt af uppmärksamhet för de norra orterna.”

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**P. cordata** Lodd. *Ontariopoppel*. Blad hjärtlika, tillspetsade, hårbräddade; bladskaft småhåriga. – *P. ontariensis* Desf.; *P. candicans* Ait. *Sammanflyter med följ. mycket närstående art* [*P. balsamifera*]. Hemland: *Nordöstra delen af Nordamerika*. – *Endast honträdet förekommer hos oss*.⁸³²”

Den beskrevs på följande sätt i *The Hillier manual of trees & shrubs* (2002):

”**x jackii** Sarg. (*P. x candicans* Aiton) (*P. balsamifera* x *P. deltoides*) Ontario poplar. Blam of Gilead poplar. A medium-sized, broad-headed tree with stout, angled, downy twigs and broad ovate leaves, greyish-white beneath, strong balsam-scented when unfolding. Origin uncertain, probably North American. Only the female tree is known. C 1773.⁸³³”

⁸³¹ Hillier 2002 s. 228.

⁸³² Svensson 1893 s. 127.

⁸³³ Hillier 2002 s. 228.

Experimentalfältet 1836: *Populus cordata*. Exp. 1864: *Populus cordata* hjertbladig poppel. Exp. 1869-70: *Populus cordata* Lodd. (*ontariensis* Desf.) hjertbladig poppel, ontariopoppel. Exp. 1873-74: *Populus ontariensis* Desf. (*cordata* hort.) ontariopoppel. Exp. 1874-75, 1894-95, 1899-1900: *Populus ontariensis* (*cordata*) ontariopoppel. Kom. (Exp. 1869-80): 60-100 f. ”n. Am.” [...] ”7-8 fot höga” Även listad under rubriken Alléträd. Kom. (Exp. 1873-74): 40-60 f. ”n. Am. [...] ”6-8 fot höga” Även listad under rubriken Alléträd. Kom. (Exp. 1874-75): 40-60 f. ”n. Am. [...] ”7-9 fot höga” Även listad under rubriken Alléträd. Kom. (Exp. 1894-95, 1899-1900): 20 m. Även listad under rubriken Alléträd.

Vassbo 1895: *Populus cordata* ontariepoppel. Vassbo 1906, 1909-1912: ontariepoppel. Mellan 1906 och 1912 endast listad under rubriken alléträd i katalogerna från Vassbo.

***Populus laurifolia* Ledeb. – lagerpoppel**

S Sibirien, Mongoliet, N Kina. Såld från Experimentalfältet mellan 1864 och 1900 och från Vassbo trädskola mellan 1895 och 1916. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, den som *Populus laurifolia* Ledeb. lagerpoppel, med kommentaren:

”Sibirien, 40-60 fot, ytterst hårdig, utm. art. Anses af Koch vara en afart af balsamea, hvilken den dock föga liknar. Förtjenar mycken uppmärksamhet, i synnerhet för de norra orterna.”⁸³⁴

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**P. laurifolia** Led. *Lagerpoppel*. Blad bredt till utdraget äggrunda, triangulärt tillspetsade, nagg-sågade, under hvitgrå; bladskaft trinda, yngre glest småhåriga, ovan med en starkt framträdande fåra; årgrenar 3-5-kantiga. Hemland: *Sibirien (Altaj-bärgen)*. – Endast hanträdet förekommer hos oss. Igenkännes lätt (även under vintern) på sin ljusgrå stam. Bladen gulna ock bortfalla på hösten nära 2 veckor tidigare än bladen hos öfriga popplar. [...] I Hartmans flora, 11 uppl. Pag. 568, är arten oriktigt namngiven.”⁸³⁵

Den beskrevs på följande sätt i *The Hillier manual of trees & shrubs* (2002):

”***laurifolia*** Ledeb. A slow-growing balsam poplar, making a medium-sized tree of elegant habit. The young shoots are strongly angled. Leaves narrowly ovate or lanceolate, whitish beneath. Siberia. I about 1830.”⁸³⁶

Experimentalfältet 1864: *Populus laurifolia* lagerbladig poppel. Exp. 1869-70: *Populus laurifolia* hort. lagerbladig poppel. Exp. 1873-74: *Populus laurifolia* Ledeb. lagerpoppel. Exp. 1874-75, 1879-80, 1885-86, 1894-95, 1899-1900: *Populus laurifolia* lagerpoppel. Kommentar (Exp. 1869-70): ”En vacker, snabbväxande och ytterst hårdig art, sannolikt från norra Amerika, som i många år odlats å experimentalfältet och torde uppnå en höjd af minst 40-60 fot. Dess verkliga botaniska namn har hittills icke kunnat utrönas [...] 6-8 fot höga” även listad under rubriken Alléträd: två storlekar: ”Stamformiga” och ”6-8 fot höga”. Kommentar (Exp. 1873-74): 40-60 f. ”Sibirien En vacker, snabbväxande och ytterst hårdig art, som i många år odlats å Experimentalfältet. Är såsom varande den hårdigaste af alla de vackrare popplarne, af stort värde för Norrland. [...] 7-9 f. höga”. Även listad under rubriken Alléträd: ”7-9 fot höga”. Kommentar (Exp. 1874-75): 40-60 f. ”Högstammiga”. Även listad under rubriken Alléträd: ”högstammiga”. Pris angavs på båda ställena för en och ett hundra plantor. Kommentar (Exp. 1879-80): 40-60 f. Kommentar (Exp. 1885-86): 40-60 f. ”6-8 fot höga”. Även listad under rubriken Alléträd. Kommentar (Exp. 1894-95): 12-18 m. Även listad under rubriken Alléträd. Kommentar (Exp. 1899-1900): 12-18 m. Även listad under rubriken Alléträd. Pris angavs för en och hundra plantor under båda rubrikerna.

Vassbo 1895, 1900-1903, 1906, 1909-1913: *Populus laurifolia* lagerpoppel. Vassbo 1914-1916: *Populus laurifolia* lagerpoppel. Mellan 1906 och 1912 också listad under rubriken alléträd och 1914-1916 park- och alléträd i katalogen från Vassbo.

⁸³⁴ Lindgren 1878 s. 78.

⁸³⁵ Svensson 1893 s. 126.

⁸³⁶ Hillier 2002 s. 228.

Populus nigra L. – svartpoppel

- **'Italica'** (italiensk pelarpoppel)
- **ssp. *betulaefolia*** (Pursh) Wettst.

C, Ö och S Europa - V Sibirien och Turkiet, NV Afrika. Arten såld från Experimentalfältet mellan 1836 och 1900, men inte varje år. 'Italica' pyramidpoppel såld mellan 1836 och 1900 från Experimentalfältet och mellan 1917 och 1946 från Vassbo trädskola. Dessutom salufördes ssp. *betulaefolia* från Experimentalfältet 1873-74. I Experimentalfältets priskuranter listades 1836 *Populus nigra* L., 1869-70 *Populus nigra* L. (*viridis* Lindl.) svartpoppel, samt 1874-75 och mellan 1894 och 1900 *Populus nigra* svartpoppel.

I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten *Populus nigra* L. svartpoppel, med kommentaren:

"Eur., n. och mell. Asien, n. Am., Sverige förvildad, 60-100 fot. Var.: *hudsonica* (*betulaefolia*), *salicifolia*, *pannonica* (*croatica*) m.fl. Äfven pryamidpoppeln räknas af Koch såsom en hithörande varietet. Svartpoppeln är härdigare än kanadapoppeln."

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

"**P. nigra** L. *Svartpoppel*. Blad äggrundt triangulära, med längden större än bredden; grenar utstående. En till följ. övergående form – *f. betulaefolia* – har bladen rombiskt triangulära, samt är ända från roten förgrenad. [...] Hemland: *Mellersta ock södra Europa, Orienten, mellersta delen af Asien.*"⁸³⁷

Den beskrevs på följande sätt i *The Hillier manual of trees & shrubs* (2002):

"**nigra** L. Black poplar. A large, heavy-branched tree with characteristic burred trunk and glabrous twigs. Leaves rhomboid to ovate, slender-pointed, bright, shining green. C and S Europe, W Asia. Long cultivated and naturalised in many countries. Often referred to as var. *typica.*"⁸³⁸

'**Italica**' – I Experimentalfältets priskuranter listades 1836 *Populus dilatata* Ait., 1864 *Populus pyramidalis* (*dilatata*) pyramidapoppel, mellan 1864 och 1874 *Populus pyramidalis* Roz. pyramidpoppel, och mellan 1874 och 1900 *Populus pyramidalis* pyramidpoppel. Den listades också i priskuranterna från Vassbo trädskola mellan 1917 och 1946: 1917 och 1919-20 som *Populus pyramidalis* pyramidpoppel, 1921 *Populus nigra pyramidalis* vanlig pyramidpoppel, 1923-24 *Populus pyramidalis* vanlig pyramidpoppel, 1925-27 *Populus nigra pyramidalis* pyramidpoppel och 1930, 1932-1946 *Populus nigra pyramidalis* vanlig pyramidpoppel.

Lindgren beskrev den i *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) som en egen art under namnet *Populus pyramidalis* Roz. pyramidpoppel, med synonymerna *Populus italica* Ludw., *Populus pyramidata* Mnch., *Populus dilatata* Ait., *Populus fastigiata* Desf. samt kommentaren:

"Italien, 80-100 fot. Anses af Koch utgöra en i Italien uppkommen varietet af nigra. Passar endast för södra och mell. Sverige."⁸³⁹

Samtidigt kommenterade han under *P. nigra* att den av Koch betrakatas som en varietet av denna art (se ovan). Något längre ner i texten kommenterade Lindgren också att:

"Det torde böra bemärkas att *P. pannonica* och *Lindleyana*, som erhållas från tyska trädskola, vanligen äro vanlig pyramidpoppel."⁸⁴⁰

Den beskrevs på följande sätt i *The Hillier manual of trees & shrubs* (2002):

"'**Italica**' ('Pyramidalis') Lombardy poplar. A large, narrow, columnar tree with close, erect branches. A male tree and one of the most effective of its habit, particularly suitable for forming a tall screen. Origin before 1750. I 1758."⁸⁴¹

⁸³⁷ Svensson 1893 s. 127f.

⁸³⁸ Hillier 2002 s. 229.

⁸³⁹ Lindgren 1878 s. 78.

⁸⁴⁰ Ibid s. 79.

⁸⁴¹ Hillier 2002 s. 229.

ssp. *betulaefolia* (Pursh) Wettst. – I Experimentalfältets priskurant 1874-75 listades *Populus nigra betulaefolia (hudsonica)*. Denna listas som en varietet av Lindgren (1878) och som en form av Svensson (1893) som också kommenterade: ”har bra rombiskt triangulära, samt är ända från roten förgrenad” (se ovan). Den beskrevs i *The Hillier manual of trees & shrubs* (2002):

”**subsp. *betulifolia*** (Pursh) Wettst. Manchester poplar, Wilson’s Variety. A picturesque, bushy-headed tree, characterised by its downy shoots and young leaves. Tolerant of smoke pollution and formerly much planted in the industrial north of England. Native of E and C England.”⁸⁴²

Experimentalfältet 1836: *Populus nigra* L. Exp. 1869-70: *Populus nigra* L. (*viridis* Lindl.) svartpoppel. Exp. 1874-75: *Populus nigra* svartpoppel. Exp. 1894-95, 1899-1900: *Populus nigra* svartpoppel. Kommentar (Exp. 1869-70): 60-100 f. ”Europa [...] 6-8 fot höga”. Kommentar (Exp. 1874-75): 60-100 f. ”7-9 fot höga” Kommentar (Exp. 1894-95, 1899-1900): 18-30 m. Även listad under Alléträd.

’Italica’ – Experimentalfältet 1836: *Populus dilatata* Ait. Exp. 1864: *Populus pyramidalis (dilatata)* pyramidpoppel. Exp. 1869-70, 1873-74: *Populus pyramidalis* Roz. pyramidpoppel. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1894-95, 1899-1900: *Populus pyramidalis* pyramidpoppel. Kom. (Exp. 1869-70): 100-120 f. ”Italien, n.Am.? [...] 6-8 fot” Även listad under rubriken Alléträd, där priset angavs för en och 100 plantor. Kom. (Exp. 1873-74): 100-120 f. ”Italien, n.Am.? [...] 6-8 fot” Även listad under rubriken Alléträd. Kom. (Exp. 1874-75): 80-100 f. ”vackra” Även listad under rubriken Alléträd med kommentaren ”vackra exemplar”. Kom. (Exp. 1879-80): 80-100 f. ”smärre” Även listad under rubriken Alléträd med kommentaren ”3-4 fot”. Kom. (Exp. 1883-84): 80-100 f. Även listad under rubriken Alléträd. Kom. (Exp. 1885-86): 80-100 f. ”kraftiga” även listad under rubr. Alléträd. Kom. (Exp. 1894-95, 1899-1900): 18-30 m.

Vassbo 1917, 1919-1920: *Populus pyramidalis* pyramidpoppel. Vassbo 1921: *Populus nigra pyramidalis* vanlig pyramidpoppel. Vassbo 1923-1924: *Populus pyramidalis* vanlig pyramidpoppel. Vassbo 1925-1927: *Populus nigra pyramidalis* pyramidpoppel. Vassbo 1930, 1932-1946: *Populus nigra pyramidalis* vanlig pyramidpoppel. Listad också under rubriken park- och alléträd hela perioden.

ssp. *betulaefolia* – Experimentalfältet 1874-75: *Populus nigra betulaefolia (hudsonica)*. Kommentar: ”6-7 fot höga”.

***Populus simonii* Carrière ’Fastigiata’ – häckpoppel**

Kinesisk poppel, *Populus simonii* Carrière, härstammar från C & NÖ Kina. Sorten ’Fastigiata’ såldes från Vassbo trädskola 1942-1946 under namnet *Populus Simonii fastigiata* kinesisk pyramidpoppel. Sorten ’Fastigiata’ beskrevs i *The Hillier manual of trees & shrubs* (2002):

”A columnar tree with long and upright branches. Makes an excellent dense hedge or screen. I from China in 1913”⁸⁴³

Vassbo 1942-1946: *Populus Simonii fastigiata* kinesisk pyramidpoppel. Kommentar: ”En ny art, som i alla avseenden överträffar den vanliga pyramidpopplen. Vackra, mörkgröna blad”

***Populus suaveolens* Fisch. – sibirisk poppel**

C – NÖ Asien. Såld från Experimentalfältet 1874-75 som *Populus balsamifera suaveolens*. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren den som en varietet under arten *Populus balsamifera* L. med kommentaren att den även har betraktas som en egen art:

”n. Am., hos oss temligen allmänt förvildad. 40-60 fot. Varieteter: *suaveolens* (betraktas äfven som egen art), *viminalis*, *salicifolia* m.fl.”⁸⁴⁴

Den beskrevs på följande sätt i *The Hillier manual of trees & shrubs* (2002):

”***suaveolens*** Fisch. A very ornamental, medium-sized balsam poplar with rounded twigs and ovate-lanceolate, slender-pointed leaves, pale beneath. E Siberia. I 1834.”⁸⁴⁵

Experimentalfältet 1873-74: *Populus suaveolens* Fisch. Exp. 1874-75: *Populus balsamifera suaveolens*. Kommentar (Exp. 1873-74): 30-50?f. ”Amurområdet [...] 6-8 fot höga”. Kommentar (Exp. 1874-75): ”6-8 fot höga”.

⁸⁴² Hillier 2002 s. 229.

⁸⁴³ Ibid.

⁸⁴⁴ Lindgren 1878 s. 77.

⁸⁴⁵ Hillier 2002 s. 229.

***Populus tremula* L. – asp**

Europa (Sverige) - NÖ Asien och C Kina, NV Afrika, Turkiet, Libanon. Arten såld från Experimentalfältet 1836. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten *Populus tremula* L. asp, med synonymen *Populus australis* Ten. samt kommentaren:

”Sverige, mell. Eur., Kina, Japan, n. Afrika, 40-50 fot. Sveriges enda ursprungligen vilda poppelart.”

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**P. tremula** L. *Svensk Asp*. Märken hopstående, 3-4-flikiga; hängefjäll mörkbruna; blad kortspetsiga, bugttandade, under utslagningen gleshåriga; rotskottens blad hjärtlikt äggrunda. [...] Hemland: *Gamla världen (från polcirkeln till 30:de breddgraden)*.”

Den beskrevs på följande sätt i *The Hillier manual of trees & shrubs* (2002):

”**tremula** L. Aspen. A medium-sized, suckering tree. Leaves prominently toothed, late in appearing and hanging late in the autumn when they turn a clear butter-yellow. Petioles slender and compressed, causing the leaves to tremble and quiver in the slightest breeze. Catkins long and grey draping the branchlets in later winter or early spring. One of the commonest sources of wood for the match industry. Widely distributed in Europe and Asia extending to N Africa. [...] ‘**Erecta**’ An uncommon form of narrowly columnar habit. Originated in Sweden. C 1847. ‘**Gigas**’ A very vigorous and robust, triploid form. Male. C1935. ‘**Pendula**’ Weeping aspen. One of the most effective, small, weeping trees, especially attractive in February with its abundance of long purplish-grey, male catkins.”⁸⁴⁶

Experimentalfältet 1836: *Populus tremula* L.

***Populus tremuloides* Michx. – amerikansk asp**

• ‘Pendula’

N och V Nordamerika - C Mexiko. Arten såld från Experimentalfältet 1836 under namnet *Populus graeca*. Sorten ‘Pendula’ såld från Experimentalfältet mellan 1883 och 1900, men inte i alla årgångar. Den kan även ha sålts så långt tillbaka som 1836 (se nedan). I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) listar Lindgren, direktör för Experimentalfältet, den som en varietet under namnet *Populus tremuloides* Mx. amerikansk asp, med synonymen *Populus Atheniensis* Ludw. och *Populus graeca* Ait. samt kommentaren:

”n. Am., 40-60 fot, liknande vår vanliga asp. Var.: *pendula*, hängasp, oriktigt kallad *P. tremula pendula*. Namnet *Atheniensis* kommer af orten Athens i n. Am. (Ohio), icke af grekiska staden Athen, hvilket Aiton synes trott och därför gifvit arten namnet *graeca*. Då båda dessa namn således äro vilseledande, har förf. upptagit Michaux namn *tremuloides*, så mycket hellre, som detta namn anger artens likhet med vår vanliga asp.”⁸⁴⁷

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**P. trepida** Mühl. *Amerikansk Asp*. Märken tydligt skilda, 2-flikiga; hängefjäll upptill svarta, nedtill gröngula; blad tvärt hopdragna till spets, naggsägade, ända från början glatta. – *P. tremuloides* Mchx. är ett föga lyckligt valt namn. Form: 1 *f. pendula*. Grenar hängande. Hemland: *Nordamerika (från St. Slafsjön ock Hudsonsbugten ned till Karolinastaterna)*.”⁸⁴⁸

Den beskrevs på följande sätt i *The Hillier manual of trees & shrubs* (2002):

”**tremuloides** Michx. American aspen. A small to medium-sized tree, mainly distinguished from our native species *P. tremula* by the pale yellowish bark of its young trunks and branches, and by its smaller, finely and evenly toothed leaves. Its catkins are also more slender. One of the most widely distributed North American trees, being found in the mountains of N Mexico northwards to Alaska. C 1812.”⁸⁴⁹

⁸⁴⁶ Hillier 2002 s. 229.

⁸⁴⁷ Lindgren 1878 s. 78.

⁸⁴⁸ Svensson 1893 s. 126.

⁸⁴⁹ Hillier 2002 s. 229.

'Pendula' – I Experimentalfältets priskurant 1836 listades *Populus pendula*, och 1883-84 *Populus tremuloides pendula* hängasp, och mellan 1894 och 1900 *Populus tremuloides pendula* slokpoppel. Den kommenterades 1883-84: ”Ytterst hårdig, passande för de norra orterna”, och mellan 1894 och 1900: ”förädlad på 2 à 2,5 meter höga stammar.” Naturligtvis finns det en möjlighet att *Populus pendula* 1836 avser en annan hängande poppel, det finns till exempel enligt Hillier (2002) en hängande sort 'Pendula' av *P. tremula* (se ovan) men sannolikt rör det sig ändå om *P. tremuloides*. Den beskrevs av Svensson (1893) som f. *pendula*: ”Grenar hängande”. Lindgren (1878) kommenterade att *P. tremuloides pendula* ympades på vanlig asp.⁸⁵⁰ Sorten beskrevs i *The Hillier manual of trees & shrubs* (2002):

”**'Pendula'** Parasol de St Julien. A small, pendant, female tree which originated in France in 1865”⁸⁵¹

Experimentalfältet 1836: *Populus graeca* Ait.

Experimentalfältet 1836: *Populus pendula*. Experimentalfältet 1883-84: *Populus tremuloides pendula* hängasp. Exp. 1894-95, 1899-1900: *Populus tremuloides pendula* slokpoppel. Kommentar (Exp. 1883-84): ”Ytterst hårdig, passande för de norra orterna.” Kommentar (Exp. 1894-95, 1899-1900): ”förädlad på 2 à 2,5 meter höga stammar”.

***Populus trichocarpa* Hook. – jättepoppel**

V Nordamerika. Såld från Vassbo trädskola mellan 1932 och 1940. Den beskrevs i *The Hillier manual of trees & shrubs* (2002):

”***trichocarpa*** Hook. Black cottonwood. The fastest and tallest growing of the balsam poplars, reaching a height of over 30m, and up to 60m in its native habitat. Bark of young trees peeling. Buds large and sticky; leaves pale and reticulate beneath, strongly balsam-scented when unfolding. Autumn colour rich yellow. Liable to canker. W North America. I 1892.”⁸⁵²

Vassbo 1932-1940: *Populus trichocarpa* fagerpoppel. Kommentar: ”Utmärker sig genom sin stora hårdighet och utomordentliga växtkraft”. Även listad under rubrik park- och alléträd i Vassbos kataloger.

***Potentilla* – fingerörtssläktet**

Fingerörtssläktet är stort med ca 500 arter, främst örter. De buskformade arterna, framförallt *Potentilla fruticosa*, är flitigt använda trädgårdsväxter. En del taxonomer, som Per Axel Rydberg (1869-1931) vid New Yorks botaniska trädgård, har velat placera *P. fruticosa* under ett eget släktnamn, *Daisphora*. De som föredrar detta räknar med två underarter, *Daisphora fruticosa* ssp. *fruticosa*, som är den som bland annat växer på Öland, och *Daisphora fruticosa* ssp. *floribunda* som skall växa vild i Nordamerika, Asien och S Europa.

***Potentilla fruticosa* L. – tok**

- **'Friedrichsenii'**
- **var. *davurica*** (Nestl.) Ser. (rysk vit-tok)
- **ssp. *floribunda*** (Pursh) Elkinington (syn. *Daishora fruticosa* ssp. *floribunda*)

Europa (Sverige), tempererade Asien, N och C Nordamerika - Kalifornien (denna utbredning omfattar samtliga varieteter). Arten såld från Experimentalfältet 1836, samt mellan 1869 och 1900, och från Vassbo trädskola mellan 1900 och 1946. Från Experimentalfältet såldes mellan 1894 och 1900 också underarten *davurica* (Nestl.) Ser. (rysk vittok) under namnet *Potentilla davurica* med kommentaren vita blommor. Vidare listades från Vassbo trädskola 1944-1946 *Potentilla Friedrichsenii* med kommentaren ljusgula blommor. Sorten 'Friedrichsenii' är en korsning mellan *P. fruticosa* var. *davurica* och *P. fruticosa*, framtagen av Späths plantskolor i Berlin 1895. I *The Hillier manual of trees & shrubs* (2002) beskrevs den på följande sätt:

⁸⁵⁰ Lindgren 1878 s. 78f.

⁸⁵¹ Hillier 2002 s. 229.

⁸⁵² Hillier 2002 s. 229.

”**Friedrichsenii**’ (*P. x friedrichsenii* Späth) (*P. fruticosa* var. *davurica* x *P. fruticosa*) A vigorous shrub, up to 2m, with slightly red-green foliage and light yellow flowers. Originated as a seedling in Späth’s Nursery in Berlin, in 1895. The form in cultivation is sometimes referred to under the name ‘Berlin Beauty’. See also ‘Beanii’ and ‘Ochroleuca’ which are of the same parentage. Both the latter and the present plant are excellent when planted as informal hedges.”⁸⁵³

ssp. floribunda (Pursh) Elkington. Syn. *Dapisphora fruticosa* (L.) Rydb. ssp. *floribunda* (Pursh) Kartesz. Mellan 1869 och 1900 listade Experimentalfältet *Potentilla floribunda*/*Potentilla fruticosa floribunda*, 1869-70 med kommentaren blommor rikare än *P. fruticosa*: ”Vackra buskar som blommor hela eftersommaren med ytterst talrika, gula, vackra blommor”.

Experimentalfältet 1836: *Potentilla fruticosa* L. Exp. 1869-70, 1873-74: *Potentilla fruticosa* L. fingerörtbuske, tok. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Potentilla fruticosa*. Kommentar (Exp. 1869-70): 2-3 f. ”Öland”. Kommentar (Exp. 1873-74): 2-3 f. ”Öland”. Pris angavs per 1 och 10 plantor. Kommentar (Exp. 1874-75): 2-3 f. Pris angavs per 1 och 10 plantor. Kommentar (Exp. 1879-80, 1883-84, 1885-86): 3-5 f. Pris angavs per 1 och 10 plantor. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 1-1,5 m. Pris angavs per 1 och 10 plantor.

Vassbo 1900, 1901-1903, 1906, 1909-1913: *Potentilla fruticosa* fingerörtsbuske. Vassbo 1914-1917, 1919-1921, 1923-1927, 1930, 1932-1946: *Potentilla fruticosa* ölandstok. Kommentar (1914-1917, 1919-1920): ”0,7-0,9 [m] Tät buske med talrika gula blommor från juli till hösten.” Kommentar (1921, 1923-1927, 1930, 1932-1946): 0,3-0,9 [m] Mycket hårdig, yvig buske med fint bladverk och gula blommor fr. juli tills på hösten” *Potentilla fruticosa* såldes från Vassbo även i form av häckplantor i större partier. År 1912 listad under rubriken häckplantor med kommentar: ”Fingerörtsbuske, till låga häckar, pr 100 st 20 kr. Mycket hårdig och lämplig buske för plantering norrut.” År 1926-1927 listades häckplantor ”40-50 cm, särdeles lämplig till låga häckar på terrasser, kyrkogårdar o.s.v.” År 1936-1937 såldes häckplantor 10 st för 3,50 och 100 st för 30 kr. Åren 1942 såldes häckplantor 30-50 cm 100 st för 50 kr, och 1943-1946 är texten samma som 1942 förutom att priset för 100 plantor stigit till 60 kr.

ssp. floribunda – Experimentalfältet 1869-70, 1873-74: *Potentilla floribunda* Prsh. Exp. 1874-75, 1879-80: *Potentilla fruticosa floribunda*. Exp. 1883-84, 1885-86: *Potentilla floribunda*. Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Potentilla fruticosa floribunda*. Kommentar (Exp. 1869-70): ”blommor rikare än föregående [*Potentilla fruticosa*]. Kommentar (Exp. 1873-74): ”anses vara varietet av föregående [*Potentilla fruticosa*]. Vackra buskar som blomma hela eftersommaren med ytterst talrika, gula, vackra blommor”

var. davurica – Exp. 1894-95, 1899-1900: *Potentilla davurica*. Kom. (Exp. 1894-95): 0,3-0,5? f. ”Utmärkt täck; har hvita blommor”. Kom. (Exp. 1899-1900): 0,3-0,5 f. ”Utmärkt täck; har hvita blommor.”

’Friedrichsenii’ – Vassbo 1944-1946: *Potentilla Friedrichsenii*. Kommentar (Vassbo 1944-1946): ”0,5-1 [m]. ljusgula blommor.”

Prumnopitys

Prumnopitys andina (Poepp. Ex Endl.) de Laub.

Argentina, Chile⁸⁵⁴ Arten nämns varken av Lindgren (1878) eller Svensson (1893). Sannolikt beror detta på att den inte klarade klimatet i Sverige, och bara odlades tillfälligt.

Experimentalfältet 1873-74: *Podocarpus andina* Poepp. Kommentar: ”Kili (höjd?) [...] underhållas helst i kurkor eller korgar och öfvervintres frostfritt i kallare eller täckta öfvervintringskaster.”

Prunus – plommonsläktet

Släktet *Prunus* omfattar ca 400 arter, framförallt lövfällande träd och buskar. Till släktet hör arter som körsbär, slån, hägg, mandel, aprikos, persika, lagerhägg och japanskt prydnadskörsbär. Lindgren skrev i *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) följande om släket *Prunus*:

”Detta släkte sönderfaller i följande afdelningar; 1. *Armeniaca*, aprikoser; 2. *Prunus*, plommon; 3. *Microcerasus*, dvergekörsbär; 4. *Cerasus*, körsbär; 5. *Padus*, hägg; 6. *Laurocerasus*, körsbärs-lagerträd.”

⁸⁵³ Ibid s. 230.

⁸⁵⁴ GRIN, Nomen No. 313503, *Prumnopitys andina*, 091106.

Mandel och persika beskrev Lindgren (1878) under eget släktnamn, *Amygdalus*. Svensson (1893) använde tre släktnamn. Han placerade mandel under släktnamnet *Amygdalus*, persika, aprikos m.fl. under *Amygdalopsis* och hägg, lagerhägg, slån, körsbär, plommon och vejkörsbär m.fl. under släktnamnet *Prunus*.

***Prunus americana* Marshall**

- "fol. var."

Nordamerika.⁸⁵⁵ Arten såld från Experimentalfältet 1836, samt mellan 1873 och 1890. I Experimentalfältets priskuranter listades mellan 1883 och 1890 *Prunus americana fol. var.* I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Prunus americana* Marsh. med synonymerna *Prunus hyemalis* Ell. och *Prunus nigra* Ait. samt kommentaren: "n. Am., 12-15 fot. Har stora, plommonlika frukter."⁸⁵⁶

Experimentalfältet 1836: *Prunus padus americana*. Exp. 1873-74: *Prunus americana* Mrsh. (*P. hyemalis* L.) Exp. 1874-75: *Prunus americana (hyemalis)*. Exp. 1883-84, 1885-86, 1889-90: *Prunus americana*. Kommentar (Exp. 1873-74): 20-30 f. "n. Am." Kommentar (Exp. 1874-75, 1883-84, 1885-86): 12-15 f. Kommentar (Exp. 1889-90): 4-5 m.

"fol. var." – Experimentalfältet 1883-84, 1885-86, 1889-90: *Prunus americana fol. var.*

***Prunus avium* L. – sötkörsbär**

- 'Aspleniifolia'
- "fol. aur."
- 'Pendula'
- 'Plena'
- 'Pulverulentum'

Europa (Sverige) - V Sibirien, Turkiet - Pamir, NV Afrika. Arten såld som fruktträd, men den listades också bland övriga träd och buskar mellan 1864 och 1900. I Experimentalfältets priskuranter listades också 1836 den gulbladiga *Prunus avium fol. aur.*, 1836 och mellan 1869 och 1900 (dock ej i alla studerade priskuranter) listades 'Plena' *Prunus avium flor. plen.* dubbelblommig fogelbärsträd, mellan 1869 och 1900 listades 'Pendula' *Prunus avium pendula* hängande fogelbärsträd, mellan 1874 och 1880 listades 'Aspleniifolia' *Prunus avium asplenifolia* ormbunksbladigt fogelbärsträd och mellan 1879 och 1886 listades 'Pulverulentum' *Prunus avium pulverulentum* med brokiga löv. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Prunus Avium* L. sötkörsbär, fogelbär, med kommentaren:

"Sverige på Kinnekulle etc., dock troligen ursprungligen förvildade, 40-50 fot. Var.: *asplenifolia*, *fl. pl.*, *fl. serotina pl.*, *fl. pl. major*, *fl. rubr. pl.*, *pendula*, samt *bigarrå-*, *hjärtkörsbärsslagen* m.fl."⁸⁵⁷

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

"**P. Avium** L. *Fogelkörsbärsträd*. Blomflock oskaftad; blad grofsågade, under gleshåriga; bladskäft upptill med 1-2 glandler. [...] Hemland: *Orienten*; *förvildadt i Europa*. [...] *P. acida* Dum. **S u r k ö r s b ä r s t r ä d**, med blad på undersidan glatta ock små glandler vid skivans bas, utgör en mellanlänk mellan denna ock följande art [*P. pensylvanica* L. fil.]."⁸⁵⁸

Experimentalfältet 1864: *Prunus Avium* fogelbär. Exp. 1869-70, 1873-74: *Prunus avium* L. fogelbär, sötkörsbär. Exp. 1874-75: *Prunus avium* fogelb., sötkörsbär. Exp. 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Prunus avium* fogelbär, sötbär. Kommentar (Exp. 1869-70, 1873-74): 40-50 f. "mindre Asien". Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80): 40-50 f. Kommentar (Exp. 1883-84, 1885-86): 40-50 f. "Kraftiga grundstammar till förädling af körsbärsträd" Såld i partier om 1000 och 100 st., samt

⁸⁵⁵ GRIN, Nomen No. 29831, *Prunus americana*, 111206.

⁸⁵⁶ Lindgren 1878 s. 79.

⁸⁵⁷ Lindgren 1878 s. 79.

⁸⁵⁸ Svensson 1893 s. 358.

”smärre” i partier om 1000 och 100 st. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 12-18 m. ”stamex.” Även listad under rubriken Alléträd.

’Aspleniifolia’ – Experimentalfältet 1874-75: *Prunus asplenifolia*. Exp. 1879-80: *Prunus asplenifolia* ormbunkbladigt fogelbärsträd

’fol. aur.’ – Experimentalfältet 1836: *Prunus avium* L. *fol. aur.*

’Pendula’ – Exp. 1869-70, 1873-74, 1874-75: *Prunus avium pendula*. Exp. 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1899-1900: *Prunus avium pendula* hängande fogelbärsträd. Kommentar (Exp. 1869-70): ”med hängande grenar [...] små”. Kom. (Exp. 1873-74): ”med hängande grenar” Kom. (Exp. 1874-75): ”med hängande grenar [...] smärre ex.” Kommentar (Exp. 1899-1900): Även listad under rubriken Häng- eller Slokträd.

’Plena’ – Experimentalfältet 1836: *Prunus avium* L. *fl. plen.* Exp. 1869-70, 1873-74: *Prunus avium fl. plen.* dubbelblommande fogelbärsträd. Exp. 1874-75: *Prunus avium flor. plen.* Exp. 1879-80, 1883-84, 1885-86: *Prunus avium fl. pl.* dubbelblommande fogelbärsträd. Exp. 1899-1900: *Prunus avium flor. plen.* dubbelblommande sötkörsbärsträd. Kommentar (Exp. 1874-75): ”dubbelblommande”.

’Pulverulentum’ – Experimentalfältet 1879-80, 1885-86: *Prunus avium pulverulentum*. Kommentar (Exp. 1885-86): ”med brokiga löf”.

***Prunus brigantina* Vill.**

SÖ Frankrike⁸⁵⁹. Arten såld från Experimentalfältet 1836, samt mellan 1879 och 1886. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Prunus Brigantiaca* Vill. Med kommentaren:

”södra Frankrike etc., 15-30 fot. Anses vara en förvildad form af aprikosträdet. Har uthärdat flere vintrar å Experimentalfältet.”⁸⁶⁰

Exp. 1836: *Prunus brigantiaca* Villars. Exp. 1879-80, 1883-84, 1885-86: *Prunus Brigantiaca*. Kommentar (Exp. 1879-80, 1883-84, 1885-86): 15-30 f. ”Sällsynt men fullt härdig”.

***Prunus caroliniana* (Mill.) Aiton**

S USA.⁸⁶¹ Arten listas i Experimentalfältets priskurant 1836. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten *Prunus caroliniana* Ait. med kommentaren:

”n. Am., 20-30 fot. En vacker art, liknar *Laurocerasus*, en vill icke uthärda hos oss.”⁸⁶²

Experimentalfältet 1836: *Prunus caroliniana* Ait.

***Prunus cerasifera* Ehrh. – körsbärsplommon**

• **’Pissardi’**

Kulturursprung. Arten såld från Experimentalfältet dels under namnet *Prunus cerasifera* myrabanplommon, körsbärsplommon, mellan 1869 och 1886, dels under namnet *Prunus divaricata* mellan 1869 och 1886. Den rödbladiga sorten ’Pissardi’ såldes från Experimentalfältet mellan 1894 och 1900, och från Vassbo trädskola mellan 1909 och 1917. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Prunus cerasifera* Ehrh. körsbärsplommon, med synonymerna *Prunus divaricata* Led. och *Prunus myrobalanus* Desf. samt kommentaren: ”Orienten, 15-20 fot, med röda, runda, söta frukter.”⁸⁶³ Arten beskrevs av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

’P. cerasifera EHRH. *Körsplommonträd*. Blommor från egna knoppar, strödda på grenarne; ståndare kortare än kronbladen; foder med klockformig pip och trubbiga flikar; frukt röd, hängande; blomskaff längre än blomman; blad sågade, slutl. glatta. Warieteter: 1 v. *atropurpurea*. Blad mörkt purpurröda.

⁸⁵⁹ GRIN, Nomen No. 29851, *Prunus brigantina*, 111206.

⁸⁶⁰ Lindgren 1878 s. 79.

⁸⁶¹ GRIN, Nomen No. 29858, *Prunus caroliniana*, 111206.

⁸⁶² Lindgren 1878 s. 79.

⁸⁶³ Ibid s. 79f.

2 v. *variegata*. Blad hvitbrokiga. [...] Hemland: *Turkiet, Orienten*. [...] Även skrives ock säges Körsplommon. På samma sätt Dvärgkörsbär, Fogelkörsbär o.s.v., liksom smultron för smultronört, ärter för ärtväxt o.s.v.”⁸⁶⁴

Experimentalfältet 1869-70, 1873-74: *Prunus ceracifera* Ehrh. myarbolanplommon, körsbärsplommon. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86: *Prunus ceracifera* körsbärsplommon. Kommentar (Exp. 1869-70): 15-20 f. ”Trädet liknar n. plommon, frukten rund, ljus skarlakansröd. Blommorna hvita, talrika framkomma mycket tidigt. Är troligen en varietet.” Kommentar (Exp. 1873-74): 15-20 f. ”Trädet liknar plommonträdet, frukten rund, ljus skarlakansröd. Blommorna hvita, talrika, framkomma mycket tidigt. Är troligen en varietet.” Pris angavs per en och 10 plantor. Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80): 15-20 f. Pris angavs per en och 10 plantor. Kommentar (Exp. 1883-84): 15-20 f. ”Förtjenar uppmärksamhet såsom fruktbuske.” Pris angavs per en och 10 plantor. Kommentar (Exp. 1885-86): 15-20 f. ”Förtjenar uppmärksamhet såsom fruktbuske.”

Experimentalfältet 1869-70, 1873-74: *Prunus divaricata* Led. Kommentar (Exp. 1869-70, 1873-74): 10-12 f. ”Kaukasus”.

’Pissardi’ – Experimentalfältet 1894-95, 1899-1900: *Prunus cerasifera fol. purp. (Pissardi)*. Kommentar (Exp. 1894-95, 1899-1900): ”med bruna löf. Är af utmärkt effekt i buskgrupper”.

Vassbo 1909-1913, 1916-1917: *Prunus Pissardii* blodplommon. Kommentar: Vackert träd med purpurröda blad. Åren 1909-1913 såldes buskformiga plantor. Åren 1916-1917 såldes endast stamformiga, och den listades även under rubriken solitärträd. Vassbo 1940-1944: *Prunus Pissardi nigra* blodplommon. Kommentar: ”Har mörkt blodröda blad.”

***Prunus cerasus* L. – surkörsbär**

- ***f. semperflorens* (Ehrh.) K.Koch** (allhelgonakörsbär)
- **’Plena’**
- **”multiplex”**
- **’Rhexii’**

Kulturursprung, förvildad i delar av Europa och Turkiet. Arten såld som fruktträd, men den listades dessutom bland övriga träd och buskar mellan 1869 och 1875. I Experimentalfältets priskuranter listades mellan 1869 och 1900 också *Prunus cerasus f. semperflorens*, allhelgonakörsbär: mellan 1869 och 1874, 1885-86 användes namnet *Prunus semperflorens*, ständigt blommande körsbärsträd, mellan 1874 och 1884, och mellan 1889 och 1900, användes namnet *Prunus acida semperflorens*. I Experimentalfältets priskuranter listades 1874-75 *Prunus acida multiplex* med kommentaren: ”dubbelblommande”. Från Experimentalfältet listades också *Prunus cerasus* ’Plena’ 1836 och mellan 1869 och 1900: mellan 1836 och 1874 användes namnet *Prunus cerasus fl. pl.* dubbelblommande fågelbärsträd, och mellan 1874 och 1900 namnet *Prunus acida flor. plen.* dubbelblommande surbär/surkörsbärsträd. Slutligen listades från Experimentalfältet sorten ’Rhexii’: 1874-75 under namnet *Prunus acida Rhexii*, 1885-1886 och 1899-1900 *Prunus cerasus Rhexi flor. plen.* med kommentaren: ”dubbelblommande”.

Lindgren (1878) skilde mellan *Prunus acida* Dum. och *Prunus cerasus* L. i *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* och beskrev dem som två olika arter. Den första beskrevs som *Prunus acida* Dum. surkörsbär, surbär, med kommentaren:

”heml. Ovisst, 10-15 fot. Till denna art höra morellerna och andra svagt växande sura körsbärssorter. Prydnadsvarieteter: *semperflorens*, EHRH.; *fl. pl.*; *fol. albo- et aureo-variegatis*.”⁸⁶⁵

Och den andrabeskrevs som *Prunus Cerasus* L. körsbär, med synonymerna *Prunus acida* Ehrh. och *Cerasus vulgaris* Mill. samt kommentaren:

”Orienten, Sverige förvildadt, 16-20 fot, med uppräta grenar och något syrliga frukter. Hit höra majkörs m. fl. likartade sötsura körsbärsslag.”⁸⁶⁶

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

⁸⁶⁴ Svensson 1893 s. 357.

⁸⁶⁵ Lindgren 1878 s. 79.

⁸⁶⁶ Lindgren 1878 s. 80.

”**P. Cerasus** L. *Äkta Körsbärsträd*. Blomflock slutl. kort skaftad; blad finsågade, under glatta; bladskäft utan glandler. [...] Hemland: *Orienten; förvildadt i Europa.*”⁸⁶⁷

Experimentalfältet 1869-70, 1873-74: *Prunus cerasus* L. körsbär, surkörsbär. Exp. 1874-75: *Prunus acida* surkörsbär, surbär. Kommentar (Exp. 1869-70, 1873-74): 15-18 f. ”orienten”. Kommentar (Exp. 1874-75): 10-15 f.

f. semperflorens – Experimentalfältet 1869-70, 1873-74: *Prunus semperflorens* Ehrh. ständigt blommande körsbärsträd. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84: *Prunus acida semperflorens*. Exp. 1885-86: *Prunus semperflorens*. Exp. 1889-90, 1899-1900: *Prunus acida semperflorens*. Kommentar (Exp. 1869-70, 1873-74): 15-20 f. ”n. Am.” Kommentar (Exp. 1874-75): ”ständigt blomm.”

”**multiplex**” – Experimentalfältet 1874-75: *Prunus acida multiplex*. Kommentar (Exp. 1874-75): ”dubbelblommande, kraftiga ex.”

’**Plena**’ – Experimentalfältet 1836: *Prunus Cerasus* L. *fl. plen.* Exp. 1869-70: *Prunus cerasus fl. plen.* dubbelblommande körsbärsträd. Exp. 1873-74: *Prunus cerasus fl. plen.* dubbelblommande fogelbärsträd. Exp. 1874-75: *Prunus acida fl. pl.* dubbelblommande surbär. Exp. 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1899-1900: *Prunus acida flor. plen.* dubbelblommande surkörsbärsträd. Kommentar (Exp. 1874-75): ”kraftiga exempl.” Kommentar (Exp. 1879-80, 1883-84, 1885-86): 10-15 f. Kommentar (Exp. 1889-90): 3-5 m. ”små”.

’**Rhexii**’ – Experimentalfältet 1874-75: *Prunus acida Rhexii*. Exp. 1885-86, 1899-1900: *Prunus Cerasus Rhexii flor. plen.* Kommentar (Exp. 1874-75): ”dubbelblommande, kraftiga ex.” Kommentar (Exp. 1885-86): 16-20 f.

***Prunus domestica* L. – plommon**

- ”*maculatis*”
- ”*fol. var.*”
- **ssp. *insititia*** (L.) Poir. (krikon) ”*orientalis argentea*”

Kulturursprung. Arten främst såld som fruktträd, men i Experimentalfältets priskuranter listades också två dekorativa sorter: mellan 1894 och 1900 *Prunus domestica maculatis* med gulbrokiga blad, och 1879-80 *Prunus domestica fol. var.* I Experimentalfältets priskuranter listades också mellan 1874 och 1900 *Prunus insititia orientalis argentea*, en sort av ssp. *insititia* med vitkantade blad (se vidare nedan). I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under *Prunus domestica* L. plommonträdet, med kommentaren:

”15-20 fot. Denna Linnés art har på senare tider blifvit sönderdelad i följande arter: 1. *P. æconomica* BORKH., sviskon; 2. *P. italica* BORKH., Reine claud; 3. *P. syriaca*, BORKH., mirabeller; 4. *P. oxycarpa*, BCHST., röda spetsiga plommon; 5. *P. exigua*, BECHST., svarblå långa plommon; 6. *P. lutea*, BECHST., gula spetsiga plommon. Prydnadsvariteter: *fl. pl.*, *fol. maculatis*, *fol. alba- et aureo-varieg.*, *fol. luteis*, *fol. aureis*, *pendula fol. varieg.*”

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**P. domestica** L. *Äkta Plommonträd*. Frukt stor, hängande, gul, violett, grön eller röd, ätbar; blomskäft småludna, längre än fodret; blad större, under småludna; bladskäft småludna, utan glandler. [...] Hemland: *Asiens bärgstrakter; förvildadt i Europa.*”⁸⁶⁸

ssp. *insititia* (L.) Poir. – Kulturursprung, förvildad i delar av Europa och Turkiet. Främst såld som fruktträd, men i Experimentalfältets priskuranter listades mellan 1874 och 1900 sorten ”*orientalis argentea*” med vitkantade blad. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, *Prunus insititia* L. krikon, med kommentaren:

”Sverige etc., 10-20 fot. Beant, med runda, dagglå frukter. Var.: *fl. pl.*, *heterophylla*, *elegans*, *orientalis argentea* (med vackert vitkantade blad), *diverse odlade plommonsor*ter etc.”

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

⁸⁶⁷ Svensson 1893 s. 358.

⁸⁶⁸ Svensson 1893 s. 357.

”**P. insititia** L. *Krikonträd*. Blommor mest parvisa, samtidiga med bladen; blomskäft småludna; frukt större, svartblå, hängande; blad naggsågade, under småludna; grenar mest tornlösa; litet träd. [...] Hemland: *Mellersta och södra Europa, Orienten*.⁸⁶⁹”

”**maculatis**” – Experimentalfältet 1894-95, 1899-1900: *Prunus domestica fol. maculatis*. Kommentar: 6 m. ”med gulbrokiga löf.”

”**fol. var.**” – Experimentalfältet 1879-80: *Prunus domestica fol. var.* Kommentar: 15-20 f.

”**spp. insititia ”orientalis argentea**” – Experimentalfältet 1874-75, 1879-80, 1885-86, 1894-95, 1899-1900: *Prunus insititia orientalis argentea*. Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80): 10-20 f. ”krikonträd med vackert hvitkantade blad”. Kommentar (Exp. 1885-86): 10-20 f. Kommentar (Exp. 1894-95, 1899-1900): 6 m ”med hvitkantade löf”.

***Prunus dulcis* (Mill.) D.A.Webb – mandel**

• ”**fl. plen.**”

Kulturursprung eller möjligen spontan i SV och C Asien. Från Experimentalfältet såldes 1836 en fylldblommig sort: *Amygdalus communis fl. plen.* I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Amygdalus communis* L. mandel, med kommentaren:

”Orienten. Odlas hos oss säkrast inomhus, liksom persikor, eller i dvergform (ympad på slån) i krukor. Varieteten med dubbla blr. *A. com. fl. pl.*, odlas såsom prydnadsväxt helst i dvergform. Odlad i krukka är den förträfflig till drifning, emedan blommorna framkomma mycket tidigt.⁸⁷⁰”

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**A.[mygdalus] communis** L. *Mandelträd*. Blommor mest ensamma, kort skaftade, rödhvita; foderpip klockformig; blad elliptiskt lansettlika, glandelsågade; bladskäft glandelbräddade; grenar upprätta; mindre träd. [...] Hemland: *Orienten; förvildadt i Medelhavsländerna*.⁸⁷¹”

”**plena**” – Experimentalfältet 1836: *Amygdalus communis* L. *fl. plen.*

***Prunus fruticosa* Pall. – stäppkörbär**

• ”**pendula**”

C, Ö och SÖ Europa - V Sibirien. Arten såld från Experimentalfältet både som den är mellan 1869 och 1890, och förädlad på stam under namnet *Prunus chamaecerasus pendula* mellan 1869 och 1886. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Prunus Chamaecerasus* Jacq. med synonymen *Prunus fruticosa* Pall. samt kommentaren:

”Ungern, Sibirien, 2-3 fot, utbredd, vacker, finbladig buske. Förädlad på höga fogelbärsstammar odlas denna art under namn af *Prunus* eller *Cerasus Chamaecerasus pendula*.⁸⁷²”

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**P. Chamaecerasus** JACQ. *Dvärgkörbärsbuske*. Blomflockar i spetsen af bladiga dvärggrenar, en vid hvarje sida om de utväxande årsgrenarne; frukt klotformig, röd; sten spetsad och 2-kantig; blad tätt glandelsågade, under glänsande, ljusgröna. – *P. fruticosa* Pall. [...] Hemland: *Ungern, södra Ryssland, Sibirien*. – *Ympad på stammar af Körs- och Fogelbärsträd bliver denna buske skenbart ett träd, men har då nedhängande grenar*.⁸⁷³”

⁸⁶⁹ Svensson 1893 s. 357.

⁸⁷⁰ Lindgren 1878 s. 36.

⁸⁷¹ Svensson 1893 s. 353.

⁸⁷² Lindgren 1878 s. 80.

⁸⁷³ Svensson 1893 s. 358.

Experimentalfältet 1869-70, 1873-74: *Prunus chamaecerasus* Jacq. dvergekörbär. Exp. 1874-75, 1889-90: *Prunus chamaecerasus*. Kommentarer (Exp. 1869-70, 1873-74): 2-3 fot ”låg krypande sydöstra Eur.” Kommentarer (Exp. 1874-75): 2-3 f. ”ympad högre”.

”*pendula*” – Experimentalfältet 1869-70, 1873-74, 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86: *Prunus chamaecerasus pendula*. Kommentarer (Exp. 1869-70, 1873-74): ”förädlad på höga fogelbärsstammar” Kommentarer (Exp. 1874-75): ”stamformiga”.

***Prunus japonica* Thunb.**

- ”*flor. alb. plen.*”
- ”*flor. rubr. plen.*”

Kina, Korea⁸⁷⁴. I Experimentalfältets priskuranter listades en sort med fyllda röda blommor, 1869-70 och 1874-75 som *Amygdalus pumila fl. rubr. pl.* och 1894-95 som *Prunus japonica flor. rubr. plen.* I priskuranten 1869-70 till exempel med kommentaren:

”med dubbla röda blommor, små exemplar i kruka [...]. Anses tillhöra *Prunus japonica* Thunb (Pr. Sinensis Pers.) från Japan, Kina. Särdeles vacker och tacksam till drifning.”

I Experimentalfältets priskuranter listades också en sort med fyllda vita blommor, 1874-75 under namnet *Amygdalus pumila flor. alb. plen.*, och mellan 1885 och 1895 som *Prunus japonica flor. alb. plen.* I priskuranten 1894-95 till exempel med kommentaren:

”med hvita dubbla blommor. Uppnå intill 2 meters höjd, med utmärkt vackra dubbla blommor, särdeles tacksam till drifning. Något ömtålig på kalljord.”

I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Amygdalus pumila* L. med synonymerna *Cerasus japonica* DC., *Prunus japonica* Thunb. och *Prunus sinensis* Pers. samt kommentaren:

”Japan, Kina, låg och ömtålig för våra vintrar. Å Landtbr.-Akademiens exper.-fält odlas *A. pumila fl. rubr. pl.*, med dubbla röda, vackra blommor, och *A. pum. fl. alb. pl.*, med dubbla hvita blr. Ympade på plommon bli de kraftigare. Fortplantas lätt genom örtartade sättqvistar under glas. På kalljord nedfrysas de vanligen betydligt och blomma därför sparsamt; synas bäst egnade för krukodling.”⁸⁷⁵

Arten beskrevs av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893) i en fotnot under släktnamnet *Amygdalus*:

”En art *A. japonica* LILJA (*Prunus japonica* Thunb., *Amygdalus pumila* Sims) – med äggrundt lansettlika, finsågade blad, som endast på undersidan äro fint nervhåriga – torde möjligtvis förekomma någon gång. Bladskäft och smågrenar äro på ena sidan mörkt purpurröda; liten buske.”

”*Amygdalus pumila flor. alb. plen.*” – Experimentalfältet 1874-75: *Amygdalus pumila flor. alb. plen.* Kommentarer (Exp. 1874-75): 3-4 f. ”med dubbla hvita blommor”.

”*Prunus japonica flor. alb. plen.*” – Experimentalfältet 1885-86, 1894-95: *Prunus japonica flor. alb. plen.* Kommentarer (Exp. 1885-86): 3-4 f. Kommentarer (Exp. 1894-95): ”med hvita dubbla blommor. Uppnå intill 2 meters höjd, med utmärkt vackra dubbla blommor, särdeles tacksam till drifning. Något ömtålig på kalljord.”

”*Amygdalus pumila flor. rubr. plen.*” – Experimentalfältet 1869-70: *Amygdalus pumila fl. rubr. pl.* 1874-75: *Amygdalus pumila flor. rubr. plen.* Kommentarer (Exp. 1869-70): 3-6 f. ”med dubbla röda blommor, små exemplar i kruka [...]. Anses tillhöra *Prunus japonica* Thunb (Pr. Sinensis Pers.) från Japan, Kina. Särdeles vacker och tacksam till drifning.” Kommentarer (Exp. 1874-75): 3-4 f. ”med dubbla röda blommor.”

”*Prunus japonica flor. rubr. plen.*” – Experimentalfältet 1894-95: *Prunus japonica flor. rubr. plen.* Kommentarer: ”med röda dubbla blommor, 75 öre. Uppnå intill 2 meters höjd, med utmärkt vackra dubbla blommor, särdeles tacksam till drifning. Något ömtålig på kalljord.”

⁸⁷⁴ GRIN, Nomen No. 30017, *Prunus japonica*, 111206.

⁸⁷⁵ Svensson 1893 s. 36.

***Prunus laurocerasus* L. – lagerhägg**

- "*caucasica*"
- "*rotundifolia*"

Ö Balkan, Turkiet, Kaukasus. Arten såld från Experimentalfältet mellan 1873 och 1886. I Experimentalfältets priskuranter listades mellan 1883 och 1886 också *Prunus laurocerasus caucasica* och *Prunus laurocerasus rotundifolia*. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Prunus Laurocerasus* L. körsbärslager, med synonymen *Padus Laurocerasus* Mill. samt kommentaren:

"Orienten, 8-10 fot. Ständigt grön, utm. praktfull buske. Täckes sorgfälligt; odlas säkrast i kruka och öfvervintras frostfritt. Uthärdade dock utan betäckning vintern 1872-73 å Experimentalfältet."⁸⁷⁶

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

"**P. Lauro-cerasus** L. *Äkta Körsbärslager*. Blomklase knappt nående bladspetsen; blommor mindre; frukt klotformig; blad styva, kortspetsade, glest naggsågade, med tillbakavikna kanter; bladskaft grundt färade. Hemland: *Orienten, Persiens bärgstrakter, Krim; i södra Europa förvildad.*"⁸⁷⁷

Experimentalfältet 1873-74: *Prunus Laurocerasus* L. Exp. 1874-75, 1885-86: *Prunus Laurocerasus* körsbärslager. Kommentar (Exp. 1873-74): 10-15 f. "s. Eur. ständigt grön, vacker. Uthärdade härstädes utan beteckning sista vintern på kalljord. Odlas dock säkrast i kruka." Kommentar (Exp. 1874-75): 8-10 f. "på kalljord öfvervint. ex." Kommentar (Exp. 1885-86): 8-10 f.

"*caucasica*" – Experimentalfältet 1883-84, 1885-86: *Prunus Laurocerasus caucasica*.

"*rotundifolia*" – Experimentalfältet 1883-84, 1885-86: *Prunus laurocerasus rotundifolia*. Kommentar (Exp. 1885-86): "Utmärkt vackra, ständigt gröna storbladiga buskar eller smärre träd. Pövervintras säkrast frostfritt. De båda varieterna äro härdigare än sjelfva arten."

***Prunus mahaleb* L. – vejkسل**

Europa – S Sibirien, Turkiet – C Asien. Arten såld från Experimentalfältet mellan 1836 och 1900, och från Vassbo trädskola 1895. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Prunus Mahaleb* L. stenweichsel, med synonymen *Padus Mahaleb* Borkh. samt kommentaren:

"s. Eur., 10-20 fot, vacker, till grupper förträfflig art. Veden välluktande. De frodiga skott, som vinnas genom nedskärning af starka ex., användas till s.k. weichselpipiskaft. Denna art begagnas till grundstam för körsbär i dvergform."⁸⁷⁸

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

"**P. Mahaleb** L. *Stenväjkسل*. Blomkvastar klaselika, skaftade, med småbladiga skaft strödda på fjorårsgrenarne; frukt svart, oätbar; blad korta, nästan cirkelrunda till hjärtligt äggrunda ock spetsade, naggtandade, med glandler i nagghaken. [...] Hemland: *Södra Europa, Orienten.* – *Odlas allmänt som prydnadsträd. Wed välluktande; af de unga skotten (som fås efter nedhuggning af trädet) tillverkas s. k. väjkسلpipiskaft.*"⁸⁷⁹

Experimentalfältet 1836: *Prunus mahaleb* L. Exp. 1864: *Prunus mahaleb* Weichsel. Exp. 1869-70: *Prunus mahaleb* L. weichsel. Exp. 1873-74: *Prunus Mahaleb* Weichsel. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Prunus Mahaleb* stenweichsel. Kommentar (Exp. 1869-70): 10-20 f. "s. Eur." Kommentar (Exp. 1873-74): 10-20 f. "s. Eur." Pris angavs per en och 10 plantor. Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 10-20 f. Pris angavs per en och 10 plantor. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 3-5 m. Pris angavs per en oc 10 polantor.

Vassbo 1895: *Prunus mahaleb* stenweichsel.

⁸⁷⁶ Lindgren 1878 s. 80.

⁸⁷⁷ Svensson 1893 s. 356.

⁸⁷⁸ Lindgren 1878 s. 80.

⁸⁷⁹ Svensson 1893 s. 358.

***Prunus padus* L. – hägg**

- 'Aucubifolia' (brokhägg)
- "heterophylla fol. varieg."
- "flor. plen."
- "rotundifolia"

Europa (Sverige) – NÖ Asien, Japan. Arten såld från Experimentalfältet mellan 1836 och 1900, och från Vassbo trädskola från 1895 till 1946. I Experimentalfältets priskuranter listades också 'Aucubifolia' mellan 1864 och 1886, "heterophylla fol. varieg." mellan 1873 och 1900, "flor. plen." mellan 1889 och 1900 och "rotundifolia" 1889-90. Sorten 'Aucubifolia' såldes också från Vassbo trädskola 1895 samt 1910-12, och "heterophylla fol. varieg." såldes från Vassbo 1895, 1900 och 1910-12. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Prunus Padus* L. hägg, med synonymen *Padus vulgaris* Borkh. samt kommentaren:

"Sverige, 20-40 fot, bekant träd. För nordliga trakter och till häckar högst utm. Fortkommer i nästan all jord och alla lägen. Var.: *aucubaefolia* (möjligen tillhör denna varietet istället den amerikanska häggen *P. virginiana*), *fimbriata heterophylla*, *heterophylla fol. varieg.* (egendomlig)."⁸⁸⁰

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

"**P. Padus** L. *Svensk Hägg*. Blomklasar större, mera glesa ock slaka; kronblad omvänt äggrundt elliptiska; frukt slutl. svart; sten nätrynkig. – 5-6. Form: 1 f. *heterophylla*. Blad inskret flikiga, hvitbrokiga. Hemland: *Europa ock Asien (från polcirkeln till Kaukasus ock Himalaya)*."⁸⁸¹

'**Aucubifolia**' – brokhägg listades i Experimentalfältets priskuranter mellan 1864 och 1886: 1864 som *Prunus aucubaefolia* och mellan 1869 och 1886 som *Prunus padus aucubaefolia*. Den kommenterades till exempel 1869-70: "med gulprickiga blad". Den såldes också från Vassbo trädskola 1895 och 1910-1912 under namnet *Prunus padus aucubaefolia*. Möjligen finns en risk för sammanblandning med *P. virginiana* 'Aucubifolia' (se *P. virginiana*).

"**heterophylla fol. varieg.**" – Listad i Experimentalfältets priskuranter mellan 1873 och 1900 under namnet *Prunus padus heterophylla fol. varieg.* Sorten listades också från Vassbo trädskola 1895, 1900 och 1910-1912 under samma namn. Lindgren (1878) nämnde *heterophylla fol. varieg.* som en varietet med kommentaren: "egendomlig" (se ovan). Det verkar röra sig om en sort som var både flikbladig och variegerad, eftersom Svensson (1893) nämnde f. *heterophylla* med kommentaren: "blad inskret flikiga, vitbrokiga" (se ovan).

"**flor. plen.**" – I Experimentalfältets priskuranter listades mellan 1889 och 1900 *Prunus padus flor. plen.* med kommentaren: "med dubbla blommor".

"**rotundifolia**" – I Experimentalfältets priskurant 1889-90 listades *Prunus padus rotundifolia* med kommentaren: "med stora runda löf". Möjligen finns en risk för sammanblandning med *P. virginiana rotundifolia* (se *P. virginiana*).

Experimentalfältet 1836: *Prunus padus* L. Exp. 1864: *Prunus padus* hägg. Exp. 1869-70, 1873-74: *Prunus padus* L. hägg. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Prunus padus* hägg. Kommentar (Exp. 1869-70): 20-40 f. "Sverige" Stamexemplar och stora buskformiga exemplar. Även listad under rubriken Häckplantor: fyra plantstorlekar: "3-4 fot höga, buskiga", "3-års skolade", "2-års skolade", "1-års skolade". Även listad under rubriken Alléträd. Kommentar (Exp. 1873-74): 20-40 f. "Sverige" Stamexemplar och stora buskformiga exemplar. Även listad under rubriken Häckplantor: tre plantstorlekar: "buskformiga större", "smärre buskformiga" och "3-års plantor". Även listad under rubriken Alléträd: "6-8 fot stamformiga". Kommentar (Exp. 1874-75): 20-40 f. Stamexemplar, buskformiga större, buskformiga smärre och 3 års plantor till häck. Även listad under rubriken Häckplantor: 3-årsplantor. Även listad under rubriken Alléträd: "häggar; stamformiga". Kommentar (Exp. 1879-80): 20-40 f. Stamex, buskformiga större, buskformiga smärre. Även listad under rubriken Häckplantor: två storlekar: "kraftiga skolade häckplantor" och "3-års plantor". Även listad under rubriken Alléträd: "stamformiga, smärre". Kommentar (Exp. 1883-84, 1885-86, 1889-90): 20-40 f. Stamex, buskformiga större, buskformiga smärre.

⁸⁸⁰ Lindgren 1878 s. 80.

⁸⁸¹ Svensson 1893 s. 355.

Även listad under rubriken Alléträd: ”stamformiga”. Även listad under rubriken Häckplantor: ”Häggen bildar starka, vackra, varaktiga ogenomträngliga häckar. Är för dess fullkomliga hårdighet af högsta värde för de norra orterna. Fem storlekar listade: ”större buskar”, ”smärre buskar”, ”kraftiga skolade plantor”, ”2-års plantor” och ”1-års plantor”. Kommentrar (Exp. 1894-95, 1899-1900): 6-12 m. Stamex, buskformiga större, buskformiga smärre. Även listad under rubriken Häckplantor: Häggen bildar starka, vackra, varaktiga ogenomträngliga häckar. Är för dess fullkomliga hårdighet af högsta värde för de norra orterna. fem storlekar: ”större buskar”, ”smärre buskar”, ”kraftiga skolade plantor”, 2-års plantor ” och ”1-års plantor”. Även listad under rubriken Alléträd: ”stamexemplar”.

Vassbo 1895, 1900-1903, 1906, 1910-1912, 1921, 1923-1927, 1930, 1932-1946: *Prunus padus* hägg. Åren 1906, 1909-1912 listad även under rubrikerna Häckplantor och Alléträd. Kommentrar (Vassbo 1921, 1923-1927, 1930, 1932-1935): ”stamform.” Kommentrar (Vassbo 1936-1946): ”buskform.”

”**Aucubifolia**” – Experimentalfältet 1864: *Prunus aucubaefolia*. Exp. 1869-70, 1873-74, 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86: *Prunus padus aucubaefolia*. Kom. (Exp. 1864): ”hägg med gulfläckiga blad”. Kom. (Exp. 1869-70): ”med gulprickiga blad”. Kommentrar (Exp. 1873-74): ”med gulprickiga blad, utmärkt vacker”. Kommentrar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 10-20 f. ”med vackert gulprickiga löf”.

Vassbo 1895, 1910-1912: *Prunus padus aucubaefolia*.

”**heterophylla fol. varieg.**” – Experimentalfältet 1873-74, 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Prunus padus heterophylla fol. varieg.* Kommentrar (Exp. 1873-74): ”ny vacker”.

Vassbo 1895, 1900, 1910-1912: *Prunus padus heterophylla fol. varieg.* Kommentrar (Vassbo 1910-1912): ”med vitbrokiga blad, vacker.”

”**flor.plen.**” – Experimentalfältet 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Prunus padus flor. plen.* Kommentrar: ”med dubbla blommor.”

”**rotundifolia**” – Exp. 1889-90: *Prunus padus rotundifolia*. Kommentrar: ”med stora runda löf”.

***Prunus pensylvanica* L. f.**

Norra Nordamerika. I Experimentalfältets priskurant 1836 listades *Prunus pensylvanica* L. fil. Mellan 1869 och 1880 kallades den istället *Prunus persicifolia* Desf.⁸⁸² och 1885-86 skrev man *Prunus pensylvanica (persicifolia)*. På svenska kallades den mellan 1869 och 1874 persikebladigt körsbärsträd och 1874-75 persikebladig hägg. Enligt GRIN är detta ett accepterat namn⁸⁸³ verifierat i maj 2011, på en art från norra Nordamerika, som man också kommenterar: ”also cultivated”. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, den under namnet *Prunus pensylvanica* L. fil.⁸⁸⁴ med synonymerna *Prunus borealis* Poir. och *Cerasus borealis* Mx. samt kommentaren:

”Kanada etc., 8-12 fot, med röda frukter.”⁸⁸⁵

Den beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**P. pensylvanica** L. fil. *Körsväjkse*. Blomkvastar flocklika, oskaftade, strödda utefter de nakna fjorårgrenarne, ensidigt ock uppåt vända; frukt röd, ätbar; blad långa, lansettlikt elliptiska, fint sågade, med glandelspetsade sågtänder. Hemland: *Nordamerikas nordliga delar.*”⁸⁸⁶

Experimentalfältet 1836: *Prunus pensylvanica* Ait.

Exp. 1869-70, 1873-74: *Prunus persicifolia* Desf. persikebladigt körsbärsträd. Exp. 1874-75: *Prunus persicifolia* persikebladig hägg. Exp. 1879-80: *Prunus persicifolia*. Exp. 1885-86: *Prunus pensylvanica (persicifolia)*. Kommentrar (Exp. 1869-70, 1873-74): 20-30 f. ”n. Am.” Exp. 1874-75, 1879-80: 20-30 f. Exp. 1885-86: 8-12 f. ”Utm. vacker, fullt hårdig art.”

⁸⁸² IPNI ID: 730101-1, *Prunus persicifolia* Desf., 111206.

⁸⁸³ GRIN, Nomen No. 30064, *Prunus pensylvanica*, 111206.

⁸⁸⁴

⁸⁸⁵ Lindgren 1878 s. 81.

⁸⁸⁶ Svensson 1893 s. 359.

***Prunus persica* (L.) Batsch – persika**

- "fl. plen."

Ursprung ej känt men sannolikt C Kina. I Experimentalfältets priskurant 1836 listades *Amygdalus persica fl. plen.* I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Amygdalus persica* L. persiketrädet, med synonymen *Persica vulgaris* DC. samt kommentaren:

"Persien. Odlas för att erhålla frukt inomhus; ympas på mirabellstammar eller slån för odling i kruka. Varieteter: *fl. pl.*, *fl. alb. plen.*, *camelliaeflora*, *dianthiflora*, *versicolor fl. plen.*, alla med dubbla blr; *fol. atropurp.*, med blodröda löf. De dubbla äro särdeles tacksamma odlade i dvergförm till blomsterdrifning i kruka."

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

"A.[mygdalopsis] **Persica** (L.) SVN. *Persiketräd*. Blommor hvitröda; foderflikar tilltryckta; frukt filtuden, på solsidan rödaktig; sten svagt hoptryckt, med djupa hål och gropar och i följd däraf köttet fast vidhängande; blad kort skaftade, lansettlikt elliptiska, taggsågade; bladskäft ovan färad, vanl. utan glandler. – *Amygdalus* L.; *Persica vulgaris* Mill. [...] Hemland: *Kina, Persien (fordom)*. – Överfördes från Persien till grekland af Alexander den stores soldater och (såsom man ser af den arab. Artikeln) till Spanien af morerna."⁸⁸⁷

"flore plena" – Experimentalfältet 1836: *Amygdalus Persica* L. *fl. plen.*

***Prunus pumila* L**

- var. *depressa* (Pursh) Bean (sandkörsbär)

NÖ Nordamerika⁸⁸⁸. I Experimentalfältets priskuranter listades mellan 1874 och 1900 *Prunus pumila*, 1874-75 under namnet *Prunus pumila (Susquehanae)*, mellan 1879 och 1900 *Prunus pumila* sandback-körsbär. Den kommenterades t.ex. mellan 1889 och 1900: "låg krypande" samt "Särdeles lämplig till stenpartier och till plantering i torra, magra backslutningar." I Experimentalfältets priskurant 1836 listades *Prunus depressa* Pursh. vilket bör motsvara var. *depressa* (Pursh) Bean, sandkörsbär, men det är också möjligt att det var samma *P. pumila* som såldes under hela perioden. Loudon (1853) beskrev dem som två olika arter, men Lindgren (1878) betraktade *P. depressa* Pursh. som en synonym för *Prunus pumila* L. och Svensson (1893) beskrev f. *depressa* som en form av *P. pumila* L. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Prunus pumila* L. med synonymerna *Prunus Susquehanæ* Willd., *Prunus depressa* Pursh., *Cerasus glauca* Münch. och *Cerasus canadensis* Lois. samt kommentaren:

"Kanada, låg, nedliggande, intressant art. Passande till fjellpartier."⁸⁸⁹

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

"P. **pumila** L. *Krypkörsbärsbuske*. Blomflockar oskaftade, en vid hvarje sida om de utväxande årgrenarne; frukt äggformig, svart; sten klotformig; blad glest naggsågade, under glanslösa, blågröna. Form. 1 f. *depressa*. Buske helt och hållet nedliggande. Hemland: *Kanada, norra delen af Förenta staterna*."⁸⁹⁰

J. C. Loudon beskrev 1853 C.[ERASUS] PUMILA Michx. The dwarf Cherry Tree:

"Synonymes. *Prunus pumila* Lin. [...] *Cerasus glauca* Moench. [...] A low somewhat procumbent shrub. North America, in Pennsylvania and Virginia, in low grounds and swamps. Height 3 ft. to 4 ft. Introduced in 1756. Flowers white; May. Drupe black; ripe in July. A curious and rather handsome tree, when grafted standard high; and a fit companion for the other dwarf sorts, when so grafted. Sir W. J. Hooker suspects this to be the same as C. *depressa*. It has been compared, Sir W. J. Hooker

⁸⁸⁷ Svensson 1893 s. 353f.

⁸⁸⁸ GRIN, Nomen No. 402957, *Prunus pumila* var. *depressa*, 111206.

⁸⁸⁹ Lindgren 1878 s. 81.

⁸⁹⁰ Svensson 1893 s. 358.

observes, in its general habit, to amygdalus nana; and such a comparison is equally applicable to *C. depressa* (F. Bor. Amer., i.p.167).⁸⁹¹

J. C. Loudon beskrev 1853 *C.[ERASUS] (P.[UMILA]) DEPRESSA Ph.* The depressed, or prostrate, Cherry Tree:

”Synonymes. *C. pumila Michx.* [...] not *Prunus pumila L.*; *P. Susquehanae Willd.* [...] Sand Cherry *Amer.* [...] A prostrate shrub. North America, from Canada to Virginia, on the sandy shores of rivers and lakes. Height 1 ft. Introduced in 1805. Flowers white; May. Drupe black, small, and agreeably tasted; ripe in July. In America it is called the sand cherry, and said to be distinguished at sight from all the other species, not less by its prostrate habit, than by its glaucous leaves, which bear some resemblance in shape to those of *Amygdalus nana*; and, according to Sir W. J. Hooker, to those of *C. pumila*.⁸⁹²

Exp. 1874-75: *Prunus pumila (Susquehanae)*. Exp. 1879-80, 1883-84, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Prunus pumila* sandback-körsbär. Kommentar (Exp. 1874-75): ”låg, n. krypande, små ex.” Kommentar (Exp. 1879-80): ”låg, n. krypande”. Kommentar (Exp. 1883-84, 1885-86): ”låg krypande”. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): ”låg krypande [...] Särdeles lämplig till stenpartier och till plantering i torra, magra backslutningar.”

var. *depressa* – Experimentalfältet 1836: *Prunus depressa* Pursh.

***Prunus serotina* Ehrh. – glanshägg**

• ”*pendula*”

SÖ Kanada, NC & S USA – Guatemala. Arten såld från Experimentalfältet mellan 1885 och 1900 och från Vassbo trädskola 1895-1912. I Experimentalfältets priskurant 1836 listades också *Prunus serotina pendula*. I priskuranterna från Vassbo 1909-1912 ges den det svenska namnet lagerhägg, säkert för att man tycker att den var lik lagerhägg (*Prunus laurocerasus L.*) som dock endast är hårdig till zon 2 medan glanshägg klarar zon 4. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Prunus serotina* Ehrh. med synonymen *Prunus virginiana* Mill. samt kommentaren:

”n. Am., 20-30 fot, utm. vackert träd.”⁸⁹³

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**P. serotina** EHRH. *Glanshägg*. Blomklasar nästan upprätta; blommor små; frukt slutl. svart; sten slät; blad glänsande glatta, under å ömse sidor om medelnerven nedtill ulliga; bladskäft upptill något vingkantade; årgrenar vid basen finhåriga; grenar slaka. – 6.7. Hemland: *Nordamerika (mest i de västliga staterna)*.⁸⁹⁴

Experimentalfältet 1836: *Prunus serotina L.* Exp. 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Prunus serotina*. Kommentar (Exp. 1885-86): 20-30 f. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 6-9 m.

Vassbo 1895, 1900-1903, 1906: *Prunus serotina*. Vassbo 1909-1912: *Prunus serotina* lagerhägg.

”***pendula***” – Experimentalfältet 1836: *Prunus serotina pendula*.

Prunus sibirica L.

Sibirien, Ryssland, Mongoliet, Kina, Korea.⁸⁹⁵ I Experimentalfältets priskuranter listades 1836 *Amygdalus sibirica*, vilket skall vara synonymt med *Prunus sibirica L.*⁸⁹⁶

Experimentalfältet 1836: *Amygdalus sibirica*.

⁸⁹¹ Loudon 1853 s. 283f.

⁸⁹² Ibid s. 284.

⁸⁹³ Lindgren 1878 s. 81.

⁸⁹⁴ Svensson 1893 s. 356.

⁸⁹⁵ GRIN, Nomen No. 30109, *Prunus sibirica*, 111206.

⁸⁹⁶ Liber Herbarum II, <http://www.liberherbarum.com/Pn4101.HTM>, 100120.

***Prunus spinosa* L. – slån**

- "fl. plen."

Europa (Sverige) - Turkiet och Kaukasus, NV Afrika. Arten såld från Experimentalfältet 1874-75. Dubbelblommande slån såld mellan 1894 och 1900 under namnet *Prunus spinosa flor. plen.* I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Prunus spinosa* L. slån, slätorn, starkbär, korsticksbuske, med synonymerna *Prunus sylvestris* Mill. och *Druparia spinosa* Clairv. samt kommentaren:

"Sverige, 6-10 fot. Var.: fl. pl."⁸⁹⁷

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

"**P. spinosa** L. *Slånbuske*. Blommor mest ensamma, något tidigare än bladen; blomskaff glatta; frukt mindre, blåsvart, nästan upprätt; blad finsågade, under slutl. glatta; grenar mest torniga; buske.[...] Hemland: *Europa, Kaukasien, Nordasien*."⁸⁹⁸

Experimentalfältet 1874-75: *Prunus spinosa* slån. Kommentar (Exp. 1874-75): 6-10 f.

"**flor. plen.**" – Experimentalfältet 1894-95, 1899-1900: *Prunus spinosa flor. plen.* dubbelblommande slånbuske.

***Prunus tenella* Batsch – dvärgmandel**

- "campestris"

ÖC & Ö Europa – V Sibirien & V Kina. Arten såld från Experimentalfältet mellan 1836 och 1900 och från Vassbo trädskola mellan 1900 och 1914. Mellan 1883 och 1900 listades också *Amygdalus campestris*/*Amygdalus nana campestris*, mellan 1883 och 1890 med kommentaren: "med hvita blommor". Loudon (1853) beskrev den som *Amygdalus nana* var. *campestris* (se nedan). I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, *Amygdalus nana* L. mandelbuske, dvergmandel, med kommentaren:

"n. Asien, 2-4 fot hög, med röd blr tidigt på våren. Fullt hårdig, fortpl. genom rotskott och frön. Var. *campestris* Bess. med hvita blommor, växer högre; *Georgica* DC. med mörkr. Blr m. fl."

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

"**A.[mydalus] nana** L. *Mandelbuske*. Blommor mest parvisa, oskaftade, rosenröda, stund. rödhvita; foderpip rörformig; blad lansettlikt elliptiska, hvasst sågade; bladskaff utna glandler; grenar vidjelika; buske. *Frukt, dvärgmandel, t. zwergmandel, mognar ej hos oss*. Hemland: *Nedre Österrike, Siebenbürgen, södra Ryssland, västra Sibirien, Kaukasien, Armenien*."⁸⁹⁹

J. C. Loudon beskrev 1853 **A.[MYDALUS] NANA** L. The dwarf, or shrubby, Almond:

"*Synonymes*. *Prunus inermis* Gmel.; *A. nana* var. *vulgaris* Dec.[...] A deciduous low shrub. Calmuc Tartary, very frequent on the banks of the Volga, and about Odessa. Height 2 ft. to 3 ft. Introduced in 1683. Flowers rose coloured; March and april. *Varieties*.

A. n. 2 georgica Dec. [...]

A. n. 3 campestris Ser. *A. campestris* Besser. [...] Leaves broader. Lobes of the calyx as long as the tube. Petals narrower, longer, and white. Styles tomentose at the base. The form of the nut, according to Besser, is various. Supposed to be a native of the South of Podolia. (*Dec. Prod.*) This variety is in the Hort. Soc. Garden, where it was raised from seeds received from Dr. Fischer of Petersburg.

A. n. 4 sibirica Lodd. Cat., and Lodd. Bot. Cab. 1599., and our fig. 421., is extant in some British botanical collections, where it is an upright shrub, about 6 ft. high, with wand-like shoots, clothed with fine, long, willow-like, glossy, serrate leaves; on account of which, and its upright habit of growth, the latter being different from that of all the other species and varieties of almond, it is valuable in every collection where variety of character is desired.

⁸⁹⁷ Lindgren 1878 s. 81.

⁸⁹⁸ Svensson 1893 s. 356.

⁸⁹⁹ Svensson 1893 s. 353.

All the different forms of the dwarf almond are low shrubs, seldom exceeding 2 or 3 feet in height.”⁹⁰⁰

Experimentalfältet 1836: *Amygdalus nana* L. Exp. 1864: *Amygdalus nana* dvärgmandel. Exp. 1869-70, 1873-74: *Amygdalus nana* L. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Amygdalus nana* dvergmandel. Kommentar (Exp. 1869-70, 1873-74): 2-4 f. ”n. Asien” Kommentar (Exp. 1874-75, 1883-84, 1885-86): 2-4 f. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 0,5-1 m.

Vassbo 1900-1903, 1906, 1909-1913: *Amygdalus nana* dvergmandel. Vassbo 1914: *Amygdalus nana* dvärgmandel. Kommentar (Vassbo 1914): 1-1,5 [m hög] Fullt härdig, vacker buske med röda blommor tidigt om våren.

”*campestris*” – Exp. 1883-84, 1885-86: *Amygdalus campestris*. Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Amygdalus nana campestris*. Kommentar (Exp. 1883-84, 1885-86, 1889-90): 3-5 f. ”med hvita blommor”.

***Prunus tomentosa* Thunb. – luddkörsbär**

C Kina, Mongoliet – Korea. Såld från Experimentalfältet mellan 1883 och 1886. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Prunus tomentosa* Thunb. med kommentaren.

”n. Kina, japan, 8-10 fot, med vackra röda blr. Fullt härdig.”⁹⁰¹

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”A.[mygalopsis] *tomentosa* (Thunb.) SVN. Blommor ensamma; frukt aflång; foderpip klockformig, något kortare än foderflikarne; blomskaft ock årgrenar håriga; blad vid utsprickningen hoprullade, äldre rundadt elliptiska ock tvärt hopdragna till spets, sågade, ovan rynkiga, under grågröna ock mjukhåriga. – *Prunus* Thunb. Hemland: *Japan, Nordkina*.”⁹⁰²

Experimentalfältet 1883-84, 1885-86: *Prunus tomentosa*. Kommentar: ”låg intressant art från Himalaya”.

***Prunus triloba* Lindl. – rosenmandel**

- ”*fl. pl.*” (’Multiplex’?)

Afghanistan – C Asien & Mongoliet. Såld från Experimentalfältet mellan 1869 och 1886 och från Vassbo trädskola mellan 1900 och 1946. I katalogen från Vassbo lägger man från 1919 till förkortningen *fl. pl.* (*flore pleno*) i namnet. Från och med detta år är det alltså säkerställt att det var en fylldblommig sort som såldes. Möjligen kan den rosenmandel som såldes innan ha varit enkelblommig, eller mindre fylld, men helt säker kan man inte vara enbart grundat på att beteckningen *fl. pl.* tidigare saknas. Lindgren (1878) skrev om denna art ”Blommor vanl. halffyllda (i kultur)” (se nedan). Den fylldblommiga rosenmandeln kan möjligen vara den sort som idag kallas ’Multiplex’. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Prunus triloba* Lindl. med synonymen *Amygdalopsis Lindleyi* Carr. samt kommentaren:

”Kina, 3-6 fot, med utm. vackra röda, halfdubbla blr. Fullt härdig vid Stockholm. Förtjent af mycken uppmärksamhet.”⁹⁰³

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”A.[mygdalopsis] *acutifolia* SVN. *Mandelplommon*. Blommor vanl. halffyllda (i kultur); foderflikar nästan i 2 kransar; frukt klotformig; blad omvänt äggrunda, långspetsade, vid basen vigglika, ojämnt sågade, gröna, gleshåriga. – *A. Lindleyi* Carr.; *Prunus triloba* Lindl. Hemland: *Kina*. – *Förädlade på slån- eller plommonstammar förekommer denna buske vanl. som ett litet träd*.”⁹⁰⁴

⁹⁰⁰ Loudon 1853 s. 263.

⁹⁰¹ Lindgren 1878 s. 81.

⁹⁰² Svensson 1893 s. 355.

⁹⁰³ Lindgren 1878 s. 81.

⁹⁰⁴ Svensson 1893 s. 355.

Experimentalfältet 1869-70, 1873-74: *Prunus triloba* Lindl. (*Amygdalopsis Lindley Carr.*) Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86: *Prunus triloba*. Kommentar (Exp. 1869-70, 1873-74): 3-8 f. ”Kina. En bland de utmärktaste skönblommande buskväxter som under senare åren införts. Är tidigt på våren alldeles öfverklädd med stora rosenröda, halfdubbla blommor. Uthärdar vårt klimat fullkomligt utan betäckning.” Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 3-6 f. ”med praktfulla röda halfdubbla blommor.”

Vassbo 1900-1903, 1906, 1909-1913 *Prunus triloba*. 1914-1917, 1919-1920: *Prunus triloba fl. pl.* rosenmandel. 1921, 1923-1927, 1930, 1932-1946: *Prunus triloba fl. pl.* Kommentar (Vassbo 1915-1917, 1919-1921): ”Blommor tidigt om våren på bar kvist med en massa dubbla, rosenröda blommor.” Kommentar (1921, 1923-1927, 1930, 1932-1946): Solitärträd med vackra rosafärgade blommor på bar kvist, bör planteras på varm plats.” Fram till 1921 verkar man ha sålt både buskformiga och stamformiga plantor, därefter enbart stamformiga.

***Prunus virginiana* L. – virginiahägg**

- ”*aucubifolia*”
- ”*rotundifolia*”

N & C Nordamerika. Arten såld från Experimentalfältet mellan 1864 och 1900, och från Vassbo trädskola mellan 1895 och 1946. I Experimentalfältets priskuranter listades också mellan 1889 och 1900 *Prunus virginiana aucubaefolia*, med kommentaren: ”med vackert gulprickiga löf”, och *Prunus virginiana rotundifolia*, med kommentaren: ”med stora, runda löf.” När det gäller ’*Aucubifolia*’ och ”*rotundifolia*” finns möjligen en risk att det skett en sammanblandning med motsvarande sortnamn hos *P. padus* (se *P. padus*).

I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Prunus virginiana* L. amerikansk hägg, med synonymerna *Padus rubra* Mill. och *Prunus serotina* Pursh. samt kommentaren:

n. Am., 10-20 fot. En bland de allra bästa buskar för parkanläggningar.⁹⁰⁵

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**P. virginiana** L. *Wirginsk Hägg*. Blomklasar mindre, mera täta ock styva; kronblad cirkelrunda; frukt gulröd; sten slät. – 6. Form. 1 f. *aucubaefolia*. Blad gulfläckiga. Hemland: *Nordamerikas östra delar*. [...] Denna art blommar, då den föregående [*P. padus*] nyss utblommat.”

Experimentalfältet 1864: *Prunus virginiana*. Exp. 1869-70, 1873-74: *Prunus virginiana* L. virginsk hägg. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Prunus virginiana*. Kommentar (Exp. 1869-70): 15-20 f. ”n. Am.” Pris angavs per dussin och per styck. Kommentar (Exp. 1873-74): 15-20 f. ”n. Am.” Pris angavs för 1 och 10 plantor. Kommentar (Exp. 1874-75): 10-20 f. Pris angavs för 1 och 10 plantor. Kommentar (Exp. 1879-80): 10-20 f. Kommentar (Exp. 1883-84, 1885-86): 10-20 f. Pris angavs för 1 och 10 plantor. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 3-6 m. Pris angavs för 1 och 10 plantor.

Vassbo 1895, 1900-1903: *Prunus virginiana*. 1906, 1909-1912: *Prunus virginiana* körshägg. Vassbo 1921: *Prunus virginiana* Virginiahägg. Vassbo 1923-1924: *Prunus virginiana*. Vassbo 1925-1927, 1930, 1932-1946: *Prunus virginiana* virginiahägg. Kommentar (Vassbo 1921, 1923-1927): 4-6 m. ”Virginiahäggen blommar senare än vanlig hägg. Har stort värde för Norrland, mycket härdig.” Kommentar (Vassbo 1930, 1932): ”Virginiahäggen blommar senare än vanlig hägg. Har stort värde för Norrland, mycket härdig.” Kommentar (Vassbo 1933): 4-6 m. ”Virginiahäggen blommar senare än vanlig hägg. Har stort värde för Norrland, mycket härdig.” Även stamform såldes. Kommentar (Vassbo 1934): ”Virginiahäggen blommar senare än vanlig hägg. Har stort värde för Norrland, mycket härdig.” Kommentar (Vassbo 1935-46): 4-6 m. ”Virginiahäggen blommar senare än vanlig hägg. Har stort värde för Norrland, mycket härdig.” Även stamform såldes.

”*aucubaefolia*” – Experimentalfältet 1889-90, 1894-95, 1899-1900): *Prunus virginiana aucubaefolia*. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): ”med vackert gulprickiga löf”.

Vassbo 1900: *Prunus virginiana aucubaefolia*.

”*rotundifolia*” – Experimentalfältet 1894-95, 1899-1900: *Prunus virginiana rotundifolia*. Kommentar (Exp. 1894-95, 1899-1900): ”med stora, runda löf”.

⁹⁰⁵ Lindgren 1878 s. 81.

Pseudotsuga – douglasgranssläktet

Pseudotsuga menziesii (Mirb.) Franco – douglasgran

- var. *glauca* (Beissn.) Franco (blå douglasgran)

V Kanada – Kalifornien. I Experimentalfältets priskuranter listades mellan 1873-1875 *Pinus douglasii* (*Abies Douglasii*). I priskuranterna från Vassbo trädskola listades mellan 1916 och 1920 *Pinus douglasii* douglasgran och mellan 1924 och 1938 *Pinus douglasii Colorado*, till exempel 1919-1920 med kommentaren: ”grågrön, hårdig och prydlig”.

Sannolikt rör det sig när man i priskuranterna talar om *Pinus douglasii* om den typiska underarten, *Pseudotsuga menziesii* var. *menziesii*, medan *Pinus douglasii Colorado* bör motsvara underarten *Pseudotsuga menziesii* var. *glauca* (på engelska kallad Douglas fir/Colorado Douglas fir) vilken härstammar från V Kanada och Klippiga bergen – Mexiko, och har en mer blågrön färg.⁹⁰⁶ Kommentaren ”grågrön” 1919-1920 stöder antagandet att det åtminstone under dessa år rör sig om denna underart. I Handbok i svenska trädgårdsskötseln (1878) beskrev Lindgren, direktör för experimentalfältet, arten under namnet *Pinus Douglasii* Sab. med synonymerna *Abies Douglasii* Lindl., *Picea Douglasii* Link. och *Tsuga Douglasii* Carr. samt kommentaren:

”nv. Amerika, 150-200 fot, vacker art. Har blott med möda velat uthärda å Experimentalfältet och å professor Rosanders sommarställe å Wemdön, men uppgifves ha stått sig väl utan täckning å Öfverås vid Göteborg. Torde möjligen bli passande för södra Sverige.”⁹⁰⁷

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**Ts.[uga] Douglasii** CARR. Kottefjäll rombiska, helbräddade; brakteer 3-flikiga, med lång, syllik ändflik ock kortare, spetsiga sidoflikar; barr trubbspetsade, i kanterna släta; årgrenar småluddiga. – *Pseudotsuga Dougl. Carr.* (1867). Hemland: *Nordamerikas västra delar (bildar stora skogar Brittiska Kolumbia ock Oregon).*”⁹⁰⁸

Experimentalfältet 1873-74: *Pinus douglasii* Sab. (*Abies Dougl. Lindl.*). Exp. 1874-75: *Pinus douglasii*. Kommentar (Exp. 1873-74): ”nv.Am. 200-300? f 1 rdr. Uthärdade fullkomligt utan betäckning sista vintern.” Kommentar (Exp. 1874-75): 150-200 f. ”2-3 fot höga”

Vassbo 1924-1927: *Pseudotsugasdouglasiis* douglasgran. Kommentar (Vassbo 1924-1927, 1930, 1932-1938): ”Vackert snabbväxande träd, fordrar varm växtplats.” Kommentar (Vassbo 1939-1944): ”Mycket snabbväxande träd, liknande ädelgran. Fordrar någorlunda varm växtplats.”

var. *glauca* (*”Colorado”*) – Vassbo 1916-1917: *Pseudotsuga douglasii Colorado*. Vassbo 1919-1920: *Pseudotsuga douglasii Colorado*. Kommentar (Vassbo 1916-1917): ”Gräsgrön, hårdig.” Ordet gräsgrön kan vara ett skrivfel, där man egentligen menade grågrön. Kommentar (Vassbo 1919-1920): ”grågrön, hårdig och prydlig.”

Ptelea – klöveralmssläktet

Ptelea trifoliata L. – klöveralm

C, Ö och S Nordamerika. Arten såld från Experimentalfältet mellan 1836 och 1900. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för experimentalfältet, arten under namnet *Ptelea trifoliata* L. med kommentaren:

”n. Am., 10-15 fot, med vackert gröna, trefingrade, välluktande löf. Vacker buske. Var.: fol. var. med gulbrokiga blad. Trifves i hvarje ej allt för styv eller fuktig jordmån och fortpl. genom frö, som utsås om hösten. Fröet ligger oftast 1 år i jorden innan det groor.”⁹⁰⁹

⁹⁰⁶ Flint 1997 s. 497.

⁹⁰⁷ Lindgren 1878 s. 74.

⁹⁰⁸ Svensson 1893 s. 25.

⁹⁰⁹ Lindgren 1878 s. 82.

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**Pt. Trifoliata** L. Blommor i upprepat klynnegreniga, toppställda knippen, gulgröna, välluktande; märke 2-flikigt; ståndarsträngar korta; krona fribladig; foder deladt, med trubbiga flikar; frukt rundad, 2-rummig; blad yngre på undersidan småludna; småblad lansettlikt elliptiska, glest smånaggade, sneda; uddblad kort skaftadt, något större än de oskaftade sidobladen; bladskaft trinda; årgrenar upphöjdt punkterade. Hemland: *Östra delen af Förenta staterna.*”⁹¹⁰

Experimentalfältet 1836: *Ptelea trifoliata* L. Exp. 1864: *Ptelea trifoliata*. Exp. 1869-70, 1873-74: *Ptelea trifoliata* L. läderträd, klöfverträd. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Ptelea trifoliata*. Kommentrar (Exp. 1869-70): 10-15 f. ”n. Am. Har vackra välluktande blad” Kommentrar (Exp. 1873-74): 10-15 f. ”n. Am. Har vackra välluktande blad” Pris angavs per en och 10 plantor. Kommentrar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 10-15 f. Pris angavs per en och 10 plantor. Kommentrar (Exp. 1889-90, 1894-95): 3-4 m. Pris angavs per en och 10 plantor. Kommentrar (Exp. 1899-1900): 3-4 m.

Pterocarya– vingnötssläktet

Pterocarya fraxinifolia (Lam.) Spach – kaukasisk vingnöt

N Turkiet, Kaukasus, N Iran. Arten såld från Experimentalfältet mellan 1874 och 1900. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för experimentalfältet, arten under namnet *Pterocarya caucasica* Mey. med synonymerna *Pterocarya fraxinifolia* Spr., *Juglans fraxinifolia* Lam., *Juglans pterocarpa* Mx., *Fraxinus laevigata* Hort. och *Rhus obscura* Bieb. samt kommentaren:

”Kaukasus, N. Am. Blir i sydligare länder 20-30 fot, vid Stockholm blott en några fot hög buske. Vacker, men öm vid Stockholm. Fortpl. genom afläggning.”⁹¹¹

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**Pt. Caucasica** Mey. *Kaukasisk Wingnöt*. Honhängen ensamma, slutl. Långt utdragna, axlika ock hängande; honhyllor flikigt; ståndare 8-10; blad 9-12-pariga, med uddblad; småblad spetsade, sågade, glatta; uddblad skaftadt, sidoblad oskaftade; bladskaft ock årgrenar glatta. – *Juglans fraxinifolia* Lam. Hemland: *Kaukasien, Armenien. – Infördes till Frankrike av MICHAUX år 1782. – Ansenliga träd af denna art påträffas i Göteborg ock Lund.*”⁹¹²

Exp.1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Pterocarya caucasica*. Kom. (Exp. 1874-75, 1879-80): 6-10 f. ”Har under de senaste åren visat sig tämligen hårdig.” Kommentrar (Exp. 1883-84, 1885-86): 6-10 f. ”Utmärkt vacker. Är på varm växtplats rätt hårdig.” Kommentrar (Exp. 1889-90): 2-3 m. ”Utmärkt vacker och hårdig” Kommentrar (Exp. 1894-95): 5 m. ”Utmärkt vacker”. Kommentrar (Exp. 1899-1900): 5 m. ”Utomordentligt vacker. Förtjenar att odlas allmänt.”

Pyracantha – eldtornssläktet

Pyracantha coccinea M. Roem., nom. cons – eldtorn

S Europa - Kaukasus, Krim, N Iran. Arten listas i Experimentalfältets priskuranter mellan 1869 och 1900 under namnet *Crataegus pyracantha*. I priskuranten 1873-74 kommenterades att ingen av ”*Crataegus*-arterna” var ömtåliga för vintrarna i Stockholm utom *C. pyracantha*. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för experimentalfältet, arten under namnet *Crataegus Pyracantha* Pers. med synonymerna *Mespilus Pyracantha* L. och *Cotoneaster Pyracantha* Koch. samt kommentaren:

”s. Eur., Orienten, 5-8 fot (vid Stockholm 2-4 fot), ständigt grön buske; något öm.”⁹¹³

⁹¹⁰ Svensson 1893 s. 247.

⁹¹¹ Lindgren 1878 s. 82.

⁹¹² Svensson 1893 s. 138f.

⁹¹³ Lindgren 1878 s. 50.

J. C. Loudon beskrev 1853 *C. PYRACANTHA Pers. The fiery Thorn, or Pyracantha.*:

“An evergreen shrub. South of Europe, in rugged places and hedges. Height 4 ft. to 6 ft. Introduced in 1629. Flowers white; may. Fruit red; ripe in September”⁹¹⁴

Exp. 1869-70: *Crataegus pyracantha* Borkckh. (*Mespilus pyracantha* L.) Exp. 1873-74: *Crataegus pyracantha* Borkh. Exp. 1874-75: *Crataegus pyracantha*. Exp. 1894-95, 1899-1900: *Crataegus Pyracantha*. Kommentar (Exp. 1869-70, 1873-74): 5-8 f. “söd. Frankrike. Ständigt grön” Kommentar (1873-74): 5-8 f. “söd. Frankrike. Ständigt grön. Crataegusarterna äro alla vackra och variera i hög grad till löfvens storlek, form och färg, hvarjemte de blomma rikt och äro en utmärkt prydnad mot hösten med sina vackra frukter, hvilka förekomma röda, gula, svarta o.s.v. och förtjena därför att rikligt användas i parkanläggningar. Ingen af de härnämnda, med undantag af *C. pyracantha*, äro ömtåliga för vintrarne vid Stockholm.” Kommentar (Exp. 1874-75): 5-8 f. Kommentar (Exp. 1894-95, 1899-1900): 0,6-1m.

Pyrus – päronsläktet

Pyrus communis L. – päron

- “*fol. var.*”
- “*pendula*”
- “*pendula nova*”

Kulturursprung i Turkiet, Kaukasus. Arten framförallt såld som fruktträd, men i Experimentalfältets priskuranter återfinns även sorter för vilka man betonar de dekorativa egenskaperna. I Experimentalfältets priskurant 1879-80 listades tre sorter av päron under rubriken Träd- och buskar: *Pyrus communis fol. var. brokbladigt* päronträd, *Pyrus pendula* och *Pyrus pendula nova*, de två sista med kommentaren: ”Båda dessa är utmärkta vackra slokträd”. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, *Pyrus communis* L. vanliga päronträdet, med synonymerna *Pyrus Achras* Gaertn., *Pyrus Pyrastrer* Brokh., *Pyrenia Pyrus* Clairv. och *Sorbus Pyrus* Crantz samt kommentaren:

”anses härstamma från Kina, 40-60 fot. Utgör tillsammans med åtskilliga andra arter, såsom *P. elaeagnifolia* och *P. persica*, stammodern för våra ädla päronslag, eller rättare, dessa arter anses ha frambragt våra odlade päron. Var.: *fl. plen.*, *fol. argenteis*, *fol. aur. varieg.*, *heterophylla*, *linearis*, *pendula*, *quercifolia*.”⁹¹⁵

”*fol. var.*” – Experimentalfältet 1879-80: *Pyrus communis fol. var. brokbladigt* päronträd.

”*pendula*” – Exp. 1879-80: *Pyrus pendula*. Kommentar: Båda dessa är utmärkt vackra slokträd.

”*pendula nova*” – Exp. 1879-80: *Pyrus pendula nova*. Kom.: Båda dessa är utmärkt vackra slokträd.

Pyrus elaeagnifolia Pall.

Turkiet – N Iran. Arten såld från Experimentalfältet mellan 1869 och 1900, under namnet *Pyrus elaeagnifolia*. Mellan 1869 och 1874 användes också det svenska namnet oleasterbladigt päron. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för experimentalfältet, arten under namnet *Pyrus elaeagnifolia* Pall. med synonymen *Pyrus elaeagnifolia* Koch. samt kommentaren:

”Kaukasus, Armenien etc., 10-15 fot, vacker, hårdig art med vackra, gråhvita blad. Var.; *amygdaliformis*.”⁹¹⁶

Experimentalfältet 1869-70, 1873-74: *Pyrus elaeagnifolia* Pall. oleasterbladigt päron. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1894-95, 1899-1900: *Pyrus elaeagnifolia*. Kommentar (Exp. 1869-70, 1873-74): 10-15 f. ”n. Armenien. Har utmärkt vackra silfverhvita blad.” Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 10-15 f. Kommentar (Exp. 1894-95, 1899-1900): 3-4 m.

⁹¹⁴ Loudon 1853 s. 385.

⁹¹⁵ Lindgren 1878 s. 82.

⁹¹⁶ Lindgren 1878 s. 83.

***Pyrus salicifolia* Pall. – silverpäron**

Turkiet – N Iran. Arten såld från Experimentalfältet 1836 och mellan 1869 och 1886. Mellan 1869 och 1874 användes även det svenska namnet pilbladigt päron. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för experimentalfältet, arten under namnet *Pyrus salicifolia* L. pilbladigt päron, med kommentaren: ”Orienten, 10-15 fot, med vackert silfverhvita blad.”⁹¹⁷

Exp. 1836: *Pyrus salicifolia* L. Exp. 1869-70, 1873-74: *Pyrus salicifolia* L. fil. pilbladigt päron. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86: *Pyrus salicifolia*. Kommentar (Exp. 1869-70, 1873-74): 10-15 f. ”Sibirien. Har vackra silfverhvita blad”. Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 10-15 f.

***Pyrus spinosa* Forssk.**

Turkiet, SE och SV Europa⁹¹⁸. Såld från Experimentalfältet 1836 som *Pyrus sinaica* Thouin, och mellan 1869 och 1874 som *Pyrus amygdaliformis* Vill.⁹¹⁹ Mellan 1874 och 1900 listades istället *Pyrus elaeagnifolia amygdaliformis*, som sannolikt avser denna art. Lindgren (1878) betraktade nämligen ”*amygdaliformis*” som en varietet av *P. elaeagnifolia* (se ovan).

Experimentalfältet 1836: *Pyrus sinaica* Thouin. Exp. 1869-70, 1873-74: *Pyrus amygdaliformis* Vill. Experimentalfältet 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1894-95, 1899-1900: *Pyrus elaeagnifolia amygdaliformis*. Kommentar (Exp. 1869-70, 1873-74): 10-15 f. ”s. Eur. Har silfverhvita vackra blad.”

***Pyrus x michauxii* Bosc ex Poir.**

Hybrid ?*P. amygdaliformis* x *P. x nivalis*.⁹²⁰ Såld från Experimentalfältet mellan 1869 och 1875, 1874-75 som *Pyrus persica (Michauxii)*. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för experimentalfältet, *Pyrus Michauxii* Bosc. med kommentaren: ”Syrien, Arabien, Persien, 10-15? fot.”⁹²¹

Exp. 1869-70, 1873-74: *Pyrus Michauxii* Bosc. Exp. 1874-75: *Pyrus persica (Michauxii)*. Kommentar (Exp. 1869-70, 1873-74): 10-15 f. ”Syrien”. Kommentar (Exp. 1874-75): 10-15 f.

***Pyrus x nivalis* Jacq.**

Hybrid mellan *Pyrus communis* och *Pyrus elaeagnifolia*.⁹²² Såld från Experimentalfältet 1836 och mellan 1874 och 1900. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för experimentalfältet, *Pyrus nivalis* Jacq. med kommentaren: ”Alperna etc., 15-20 fot. Var.: *salviaefolia*, *oblongifolia*, *canescens*.”⁹²³

Exp. 1836: *Pyrus nivalis* Jacq. Exp. 1874-75, 1879-80, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Pyrus nivalis*. Kom. (Exp. 1874-75, 1879-80, 1885-86): 15-20 f. Kom. (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 4-6 m.

***Quercus* – eksläktet**

***Quercus cerris* L. – turkisk ek**

SC och S Europa, Turkiet, Syrien, Libanon. Såld från Experimentalfältet 1836. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för experimentalfältet, arten under namnet *Quercus Cerris* L. med synonymen *Quercus Burgundiaca* Bauh. samt kommentaren:

⁹¹⁷ Lindgren 1878 s. 83.

⁹¹⁸ GRIN, Nomen No. 448614, *Pyrus spinosa* Forssk., 111206.

⁹¹⁹ Ibid.

⁹²⁰ GRIN, Nomen No. 30540, *Pyrus x michauxii*, 111206.

⁹²¹ Lindgren 1878 s. 82.

⁹²² GRIN, Nomen No. 30545, *Pyrus x nivalis*, 111206.

⁹²³ Lindgren 1878 s. 82.

”Österrike etc., 60-100 fot, en särdeles vacker och hårdig art och hvaraf finnes en betydlig mängd odlade varieteter.”⁹²⁴

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**Q. Cerris** L. *Turkisk Ek*. Fruktbägarens fjäll nållika, de nedre nedböjda; blad parklufna, med uddspetsade bladflikar. Hemland: *Södra Frankrike, Italien, Österrike, Ungern, Balkanhalfön, Mindre Asien och Syrien.*”⁹²⁵

Experimentalfältet 1836: *Quercus cerris* L.

Quercus coccinea Münchh. – scharlakansek

NC och Ö USA. Såld från Experimentalfältet 1836. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för experimentalfältet, *Quercus coccinea* W. skarlak-ek, med kommentaren: ”n. Amerika, 60-80 fot, med vackra löf. Visar sig temligen hårdig å Landtbr.-Akademiens Experimentalfält.”⁹²⁶ Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**Q. coccinea** WNGHM. *Scharlakansek*. Blad längre skaftade, minst till midten klufna, med fliktandade flikar, från början glatta; bark grå, invändigt rödaktig. Hemland: *Förenta staterna öster om Mississippi.*”

Experimentalfältet 1836: *Quercus coccinea* Wangenheim.

Quercus macranthera Hohen. – persisk ek

Kaukasus – N Iran. Såld från Experimentalfältet mellan 1894 och 1900. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för experimentalfältet, arten under namnet *Quercus macranthera* Hort. samt kommentaren: ”Kaukass? Har vackra löf och visar sig hårdig å Landtbr.-Akademiens Experimentalfält.”⁹²⁷ Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**Q. macranthera** F. & M. *Kungsek*. Märken täml. långa, smala; fruktbägare småluden; blad grundt klufna, med minst 6 par flikar, under gröngrå; årgrenar filtludna; stam gråbrun. Hemland: *Norra delen af Persien.*”⁹²⁸

Experimentalfältet 1894-95, 1899-1900: *Quercus macranthera*. Kommentar (Exp. 1894-95): ”Sannolikt den vackraste av alla ekar. Trädet hårdigt, synes uppnå betydlig höjd.”

Quercus petraea (Matt.) Liebl. – bergsek

• ”*purpurea*”

Europa (Sverige), Turkiet, Kaukasus. En rödbladig sort såld från Experimentalfältet 1889-90 under namnet *Quercus sessiliflora purpurea*. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren *Quercus sessiliflora* Salisb. drufek, med synonymerna *Quercus Robur* Willd., *Quercus sessilis* Ehrh. och *Quercus platyphylla* D. samt kommentaren.

”Sverige, 60-100 fot. De torra bladen quarsitta under vintern. Varieteter: *acuminata, Afghanistanensis, cochleata, dentata, Falkenbergensis, Geltowiana, intermedia* (*Q. intermedia* Don.), *Louettii, macrocarpa, macrophylla, pubescens* (*Q. pubescens* Hentz.) m. fl.”

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**Q. sessiliflora** SALISB. *Winterek*. Fruktansamlingens skaft kortare än bladskafvet; blad längre skaftade, med spetsadt afrundad bas, vid undersidans nerver småludna, in på vintern i vissnadt tillstånd kvarsittande. Hemland: *Europa ock Orienten; i Sverige i Götaland.*”⁹²⁹

Experimentalfältet 1836: *Quercus sessiliflora purpurea*. Kommentar: ”rödbladig”

⁹²⁴ Lindgren 1878 s. 82.

⁹²⁵ Svensson 1893 s. 136.

⁹²⁶ Lindgren 1878 s. 84.

⁹²⁷ Ibid.

⁹²⁸ Svensson 1893 s. 135.

⁹²⁹ Ibid.

Quercus velutina Lam. – färgek

NÖ Kanada, C och Ö USA. Såld från Experimentalfältet 1836. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för experimentalfältet, arten under namnet *Quercus tinctoria* Willd. med kommentaren:

”n. Amerika, 60-70 fot. Mycket vacker, men troligen ömtålig hos oss.”⁹³⁰

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**Q. tinctoria** BARTR. *Färgek*. Blad kortare skaftade, icke till midten klufna, med småtandade flikar, yngre ovan glest, under tätt stjärnluddiga, äldre ovan glatta, under glest stjärnluddiga; bark svartbrun, invändigt gulaktig. Hemland: *Östra delen af Förenta staterna*.”⁹³¹

Experimentalfältet 1836: *Quercus tinctoria* Willd.

Quercus phellos L. – pilek

Ö och SC USA. Såld från Experimentalfältet 1836. Artnamnet nämns varken av Lindgren (1878) eller av Svensson (1893).

Experimentalfältet 1836: *Quercus phellos* L.

Quercus robur L. – skogsek

- ‘*Concordia*’ (gulek)
- ‘*Pectinata*’ (flikek)
- f. *fastigiata* (pelarek)
- “*fol. alb. pictis*” (‘*Argenteo-picta*’?)
- “*fol. varieg.*” (‘*Variegata*’?)
- “*aur. marg.*” (‘*Aureo-marginata*’?)
- ‘*Pendula Dauvessei*’

Europa (Sverige), Turkiet, Kaukasus. Arten såld från Experimentalfältet 1836, 1873-74 samt mellan 1889 och 1900, och från Vassbo trädskola mellan 1902 och 1936. I Experimentalfältets priskuranter listades också den gulbladiga sorten ‘*Concordia*’ mellan 1889 och 1895, den flikbladiga ‘*Pectinata*’ 1889-90, den vitbrokbladiga *fol. alb. pictis* troligen synonymt med ‘*Argenteo-picta*’ 1889-90, den brokbladia *fol. varieg.* troligen synonymt med ‘*Variegata*’ 1894-95, *aur. marg.* med gulkantade blad troligen synonymt med ‘*Aureo-marginata*’ 1889-90 och ‘*Pendula Dauvessei*’ med hängande grenar 1894-95. Från Vassbo såldes också mellan 1936 och 1946 pelarek, f. *fastigiata*.

I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för experimentalfältet, arten under namnet *Quercus Robur* L. vanlig ek, stjelkek, med synonymerna *Quercus pedunculata* Ehrh., *Quercus racemosa* Lam. och *Quercus fæmina* Roth. samt kommentaren:

”Sverige, 80-100 fot. Skiljes från *Q. sessiliflora* bland annat genom att bladen affalla om hösten. Af denna art finnes en betydlig mängd utmärkt vackra varieteter, hvaraf följande utmärka sig genom bladens form och färg: *asplenifolia* (*laciniata*), *aurea*, *aurea bicolor*, *comptoniæfolia*, *Concordia*, med gula blad, praktfull, *crispa*, *cucullata*, *cucullata macrophylla*, *cuc. longifolia*, *filicifolia*, *fol. argent. varieg.*, *fol. argent. margin.*, *fol. argent. pictis*, *fol. atropurpureis* (*Q. purpurea*, LOUD.), blodek med mörkröda blad, *fol. cupreis* med kopparfärgade blad, *fol. maculatis*, *heterophylla dissecta* m.fl. – Följande utmärka sig genom växtsättet: *fastigiata*, LOUD. (*Q. pyramidalis*, HORT.), *fastigiata cucullata*, *fastigiata cupresinoides*, *fastig. elata*, *fastig. monstrosa*, *fastig. viridis*, *horizontalis*, *pendula*, *pumila*, *salicifolia pendula* m.fl.”⁹³²

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

⁹³⁰ Lindgren 1878 s. 84.

⁹³¹ Svensson 1893 s. 136.

⁹³² Lindgren 1878 s. 84.

”**Q. Robur** L. *Sommarek*. Fruktansamlingens skaft längre än bladskaftet; blad kort skaftade, med intryckt afrundad bas, slutl. överallt glatta, på hösten affallande. – *Q. pedunculata* Ehrh. Varieteter: 1 v. *laciniata*. Blad djupare klufna ock med flikigt inskurna flikar. 2 v. *atropurpurea*. Blad rödbruna. 3 v. *pendula*. Grenar hängande. 4 v. *fastigiata*. Stam låg, grenar upprätta. Hemland: *Europa ock Orienten; i Sverige till Dalälven*.⁹³³

’**Concordia**’ – gulek, såld från Experimentalfältet mellan 1889 och 1895. En sort med helt gula löv, som man tror är framtagen vid Van Geerts plantskola i Ghent, Belgien ca 1843. Den hade nått England 1868.⁹³⁴ Lindgren beskrev *Concordia* som en av de varieteter av *Q. robur* som utmärker sig genom bladens form och/eller färg (se ovan).

’**Pectinata**’ – flikek, såld från Experimentalfältet 1889-90 med kommentaren: ”flikbladig”. Omnämnd i *Arboretum Muscaviense* 1864 av E. Petzold och G. Kirchner.⁹³⁵

f. **fastigiata** – pelarek. Såld från Vassbo trädskola 1936-1946, med kommentaren: ”bildar vackra, jämna pyramider”. Svensson (1893) beskref *fastigiata* som en varietet av *Q. robur*: ”Stam låg, grenar upprätta” (se ovan). Lindgren beskrev *fastigiata cucullata*, *fastigiata cupresinoides*, *fastigiata elata*, *fastigiata monstrosa*, *fastigiata viridis* som varieteter av *Q. robur* som utmärker sig genom sitt växtsätt (se ovan).

’**fol. alb. pictis**’ – I Experimentalfältets priskurant 1889-90 listas *Quercus robur fol. alb. pictis* med kommentaren ”hvitbrokbladig”. Sannolikt är det sorten ’**Argenteo-picta**’ som avses. Denna nämns i *Arboretum Muscaviense* 1864 av E. Petzold och G. Kirchner, under namnet *Quercus pedunculata foliis argenteo-pictis*, och beskrivs som en sort vars första blad på våren är gröna, medan den andra sommartillväxten av blad är först nästan vita men med tiden gröna eller vitmarmorade.⁹³⁶ Lindgren beskrev *fol. argent. pictis* som en av de varieteter av *Q. robur* som utmärker sig genom bladens form och/eller färg (se ovan).

’**fol. varieg.**’ – I Experimentalfältets priskurant 1894-95 listas *Quercus robur fol. varieg.* med kommentaren ”med brokiga löf”. Sannolikt är det sorten ’**Variegata**’ som avses. Denna nämns i *The Universal Botanist and Nurseryman* 1770 av R. Weston, och beskrivs som: “Silver-striped Oak; leaves finely variegated with white”⁹³⁷. Lindgren beskrev *fol. argent. varieg.* som en av de varieteter av *Q. robur* som utmärker sig genom bladens form och/eller färg (se ovan).

’**aur. marg.**’ – I Experimentalfältets priskurant 1889-90 listas *Quercus robur aur. marg.* med kommentaren ”gulkantade blad”. En sort med namnet ’**Aureo-marginata**’ nämns av K. Koch i *Dendrologie* 2, del 2, 1873, som en sort med gulkantade blad, men Koch skiljer inte mellan denna och en sort kallad ’**Aureo-variegata**’ och på grund av problemet med de identiska beskrivningarna betraktas inget av namnen som giltigt av McArdel och Santamour 1985⁹³⁸

’**Pendula Dauvessei**’ – Såld från Experimentalfältet 1894-95 under namnet *Dauvessei pendula*. Sorten nämnd av T. Ottolander i tidskriften *Sieboldia* 1879. Snabbväxande träd med långa, slanka, hängande grenar.⁹³⁹

Experimentalfältet 1836: *Quercus robur* L. Exp. 1873-74: *Quercus robur* L. ek. Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Quercus robur* vanlig ek. Kommentar (Exp. 1873-74): 80-120 f. Plantor 6-8 fot höga pris angivet per styck, plantor ”smärre buskformiga” pris angivet per 100 st. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95): 24-30 m. ”smärre”. Kommentar (Exp. 1899-1900): 24-30 m. Även listad under rubriken Häckplantor: ”3-års plantor”.

Vassbo 1902-1903, 1906, 1909-1910, 1912-1916: *Quercus robur* vanlig ek. Vassbo 1917, 1919-1920: *Quercus pedunculata=robur* ek. Vassbo 1921, 1925-1927: ek. Vassbo 1930, 1934-1936: *Quercus robur* ek. Kommentar (1914-1916): ”Eken är utan tvifvel en af våra vackraste och ståtligaste parkträd. Planterad, både som fristående eller tillsammans med andra träd, gör den en god effekt med sitt ståtliga och mörkgröna

⁹³³ Svensson 1893 s. 135.

⁹³⁴ Santamour 1985a s. 310.

⁹³⁵ Ibid s. 313.

⁹³⁶ Santamour 1985a s. 309.

⁹³⁷ Ibid s. 314.

⁹³⁸ Santamour 1985a s. 309.

⁹³⁹ Ibid s. 313.

bladverk, hvilket kvarsitter och behåller sin grönska, då alla andra löfträd fällt sina blad. Då eken åtminstone i Falutrakten synes vara fullkomligt hårdig och går bra till, rekommenderas den till plantering.” Även listad under rubriken alléträd.

'Concordia' (gulek) – Experimentalfältet 1889-90, 1894-95: *Quercus robur Concordia*. Kommentar (Exp. 1889-90): ”gulbladig”. Kommentar (Exp. 1894-95): ”med gula löf”.

'Pectinata' (flikek) – Experimentalfältet 1889-90: *Quercus robur pectinata*. Kommentar: ”flikbladig”

f. fastigiata (Lam.) O. Schwarz. pelarek. – Vassbo 1936-1946: *Quercus robur fastigiata* pyramidek. Kommentar: ”Bildar vackra, jämna pyramider”. Katalogen visar även ett svartvitt fotografi av sorten under hela perioden.

”fol. alb. pictis” – Exp. 1889-90: *Quercus robur fol. alb. pictis*. Kommentar: ”hvitbrokigbladig”

”fol. varieg.” – Experimentalfältet 1894-95: *Quercus robur fol. varieg.* Kommentar: ”med brokiga löf”.

”aur. marg.” – Experimentalfältet 1889-90: *Quercus robur aur. marg.* Kommentar: ”gulkantade blad”

”Pendula Dauvessei” – Experimentalfältet 1894-95: *Quercus robur Dauvessei pendula*.

Quercus rubra L. – rödek

Ö Nordamerika. Såld från Experimentalfältet 1936. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, *Quercus rubra* L. samt kommentaren:

”n. Amerika, 60-80 fot, har vackra blad, men affryser årligen å Landtbr.-Akademiens Experimentalfältet.”⁹⁴⁰

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”Q. rubra L. Rödek. Frukt stor, ellipsoidisk; blad stora, grundt parklufna, med 4-5 par flikar, under utan ludd i nervvinklarna. Hemland: Förenta staterna öster om Mississippi.”⁹⁴¹

Experimentalfältet 1836: *Quercus rubra* L.

Rhamnus – getapelsläktet

Rhamnus alnifolia L'Hér.

Nordamerika⁹⁴². Arten såld från Experimentalfältet mellan 1869 och 1900. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för experimentalfältet, arten under namnet *Rhamnus alnifolia* l'Hér. Med synonymerna *Rhamnus franguloides* M. och *Frangula americana* Mill. samt kommentaren: ”Kanada, 2-4 fot, med vackert löf.”⁹⁴³

Experimentalfältet 1869-70, 1873-74: *Rhamnus alnifolia* L'Hér. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Rhamnus alnifolia*. Kommentar (Exp. 1869-70, 1873-74): 6-10f. ”s. Eur., n. Am. Har stort vackert löfverk”. Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 2-4 f. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 0,5-1 m.

Rhamnus alpina L. – alpgetapel

C och SV Europa, NV Afrika. Arten såld från Experimentalfältet 1836 samt mellan 1874 och 1900. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för experimentalfältet, arten under namnet *Rhamnus alpina* L. med synonymerna *Alaternus alpinus* M. och *Frangula latifolia* Mill. samt kommentaren:

”m. Europas berg, 4-6 fot, utmärkt vacker buske med glänsande mörkgröna löf och svarta bär.”⁹⁴⁴

Experimentalfältet 1836: *Rhamnus alpinus* L. Exp. 1874-75, 1879-80, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Rhamnus alpina*. Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1885-86): 4-6 f. Kommentar (Exp. 1889-90): 1-2 m. Kommentar (Exp. 1894-95, 1899-1900): 1-2 m. ”Utmärkt vacker”.

⁹⁴⁰ Lindgren 1878 s. 84.

⁹⁴¹ Svensson 1893 s. 136.

⁹⁴² GRIN, Nomen No. 456798, *Rhamnus alnifolia*, 111206.

⁹⁴³ Lindgren 1878 s. 85.

⁹⁴⁴ Ibid.

***Rhamnus cathartica* L. – getapel**

Europa (Sverige) - N Iran och C Asien, NV Afrika. Arten såld från Experimentalfältet 1836 samt mellan 1869 och 1900. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för experimentalfältet, arten under namnet *Rhamnus cathartica* L. getapel, valbjörk, med synonymen *Rhamnus spinosa* Gil. samt *Cervispina cathartica* Mnch. samt kommentaren:

”Sverige, 6-12 fot, taggig buske med svareta frukter; förträfflig till häckar.”⁹⁴⁵

Experimentalfältet 1836: *Rhamnus cathartica* L. Exp. 1869-70, 1873-74: *Rhamnus cathartica* L. getapel, valbjörk. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Rhamnus cathartica* getapel. Kommentar (Exp. 1869-70, 1873-74): 6-10 f. ”Sverige”. Kommentar (Exp. 1874-1875): 6-12 f. ”Förekommer äfven under namn af tinctoria, Zichelli, m.fl. Även listad under rubriken Häckplantor: ”kraftiga häckbuskar” pris angavs här för 100 plantor. Kommentar (Exp. 1879-80): 6-12 f. ”Förekommer äfven under namn af tinctoria, Zichelli, m.fl. Även listad under rubriken Häckplantor: ”kraftiga häckbuskar” pris angavs här för ”kraftiga” 100 st, och ”2-års plantor” 100 st. Kommentar (Exp. 1883-84, 1885-86): 6-12 f. ”Förekommer äfven under namn af tinctoria, Zichelli, m.fl. Även listad under rubriken Häckplantor: ”kraftiga häckplantor” pris angavs här för 100 plantor. Kommentar (Exp. 1889-90): 6-12 f. ”Förekommer äfven under namn af tinctoria, Zichelli, m.fl. Även listad under rubriken Häckplantor: ”häckplantor” pris angavs här för 100 plantor. Kommentar (Exp. 1894-95, 1899-1900): 2-4 m. ”Förekommer äfven under namn af tinctoria, Wichelli, m.m. Även listad under rubriken Häckplantor: ”buskar” och ”häckplantor”, pris angavs för 100 st. för båda storlekarna.

***Rhamnus imeretina* G.Kirchn. – kaukasisk getapel**

Turkiet, Kaukasus. Arten såld från Experimentalfältet mellan 1879 och 1900. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för experimentalfältet, arten under namnet *Rhamnus grandifolia* F. & M. med synonymerna *Rhamnus alpina* Pall. och *Rhamnus imeretina* Hort. samt kommentaren:

”Kaukasus, 3-6 fot, en praktfull art med mycket stora, omkring 1/3 fot breda och 2/3 fot långa, praktfulla löf. Har visat sig fullt härdig vid Stockholm.”⁹⁴⁶

Experimentalfältet 1879-80, 1883-84: *Rhamnus grandifolia* (*imeretina*). Exp. 1894-95, 1899-1900: *Rhamnus grandifolia*. Kommentar (Exp. 1879-80, 1883-84): 3-6 f. ”praktfull”. Kommentar (Exp. 1894-95, 1899-1900): 1-2 m. ”ståtlig buske med mycket stora löf”

***Rhamnus lanceolata* Pursh.**

Nordamerika.⁹⁴⁷ Arten såld från Experimentalfältet mellan 1879 och 1884. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för experimentalfältet, arten under namnet *Rhamnus lanceolata* Pursh. med kommentaren: ”n. Amerika, föga bekant art.”⁹⁴⁸

Experimentalfältet 1879-80, 1883-84: *Rhamnus lanceolata*. Kommentar: 6-10? f. ”Ny. Uppdragen här af frö från Norra Amerika.”

***Rhododendron* – rododendronsläktet**

***Rhododendron catawbiense* Michx. – catawba-rododendron**

Appalacherna. Såld från Experimentalfältet mellan 1873 och 1880. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för experimentalfältet, arten under namnet *Rhododendron catawbiense* Mx. med kommentaren:

”Virginien, Nordkarolina på höga berg, 3-6 fot, ständigt grön. Är en bland de härdighaste. Uthärdar med lätthet, under en lätt betäckning, vid Stockholm.”⁹⁴⁹

⁹⁴⁵ Ibid.

⁹⁴⁶ Lindgren 1878 s. 85.

⁹⁴⁷ ITIS, TSN 28580, *Rhamnus lanceolata* Pursh, 111206.

⁹⁴⁸ Lindgren 1878 s. 86.

Catawba-rododendron är en medelstor till stor och tät buske, mycket härdig. Blommar i juni, färgskalan varierar från purpurlila, via rosa, till vitt. Har använts för att få fram många härdiga hybrider. Skall ha introducerats i odling 1809 av John Faser.⁹⁵⁰

Experimentalfältet 1873-74: *Rhododendron Catawbiense* Mx. Exp. 1874-75, 1879-80: *Rhododendron Catawbiense*. Kommentar (Exp. 1873-74): 3-6 f. ”n. Am.” Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80): 3-6-10? f. ”på kalljord i flera år odlade exemplar”

***Rhododendron dauricum* L. – vinteralpros**

Ö Sibirien – Japan. Såld från Experimentalfältet 1873-74. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för experimentalfältet, arten under namnet *Rhododendron dauricum* L. med kommentaren:

”Daurien, 3-4 fot, med vackra ljusröda blr i april eller maj. Löffällande, vacker buske. Uthärdar fullkomligt under lätt betäckning å Landtbr.-Akademiens Experimentalfält.”⁹⁵¹

Medelstor tidigblommande, halvt vintergrön, buske. Blommar mellan januari och mars med rosalila blommor. Fanns i odling i Europa 1780.⁹⁵²

Experimentalfältet 1873-74: *Rhododendron dauricum* L. Kommentar: 3-5 f. ”Daurien”.

***Rhododendron ferrugineum* L. – rostalpros**

Pyrenéerna, Alperna, NV Balkan. Såld från Experimentalfältet 1873-74. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för experimentalfältet, arten under namnet *Rhododendron ferrugineum* L. med kommentaren:

”Tyskland, Schweiz på höga berg, låg, ständigt grön, med mörkröda blr.”⁹⁵³

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**Rh. ferrugineum** L. *Rostbrun Alpros*. Foder omärkligt; blad rombiskt elliptiska, i kanterna hela ock

Liten bred buske, karmosinrosa blommor i juni. Skall ha funnits i odling i Europa 1740.⁹⁵⁴

Experimentalfältet 1873-74: *Rhododendron ferrugineum* L. Kommentar: 1 f. ”Sweitzeralperna”.

***Rhododendron hirsutum* L. – håralpros**

Alperna, Slovenien. Såld från Experimentalfältet 1873-74. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för experimentalfältet, arten under namnet *Rhododendron hirsutum* L. med kommentaren:

”Tyskland, Schweiz på kalkberg, 2-3 fot, ständigt grön, med mörkröda blr.”⁹⁵⁵

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**Rh. hirsutum** L. *Hårig Alpros*. Foder 5-tandadt; blad elliptiska, i kanterna smånaggade ock långhåriga, under punkterade. Hemland: *Alperna*.”⁹⁵⁶

Liten buske, rosa blommor i juni. Detta skall ha varit den första arten av släktet *Rhododendron* som introducerades i odling i Europa 1656.⁹⁵⁷

Experimentalfältet 1873-74: *Rhododendron hirsutum* L. Kommentar: 2-3 f. ”Sweitz”.

⁹⁴⁹ Ibid.

⁹⁵⁰ Hillier 2002 s. 263.

⁹⁵¹ Lindgren 1878 s. 86.

⁹⁵² Hillier 2002 s. 265.

⁹⁵³ Lindgren 1878 s. 86.

⁹⁵⁴ Hillier 2002 s. 266.

⁹⁵⁵ Lindgren 1878 s. 86.

⁹⁵⁶ Svensson 1893 s. 396.

⁹⁵⁷ Hillier 2002 s. 269.

***Rhododendron luteum* Sweet – guldazalea**

ÖC och SÖ Europa, Turkiet, Kaukasus. Såld från Experimentalfältet mellan 1873 och 1890. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för experimentalfältet, arten under namnet *Azalea pontica* L. med synonymen *Rhododendron flavum* Don. samt kommentaren:

”Kaukasus, 3-4 fot, med gula blommor i maj, juni. Har uthärdat flere vintrar å Landtbruksakademiens experimentalfält, under en lätt betäckning; uthärdar å passande lokal till och med utan sådan. Varieteter och hybrider finnas många med röda, hvita och gula blommor i flere nyanser. Fordrar lätt, sandig jord, ljung- eller löfjord och fortplantas genom afläggning samt frö, hvilket sås i kruka.”⁹⁵⁸

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”A.[zalea] **pontica** L. Blommor starkt välluktande; kronpip af kronflikarnes längd, glandelhårig; foder glandelhårigt; blad omvänt äggrundt lansettlika, glest stråfhåriga. Hemland: *Orienten*.”⁹⁵⁹

Enligt *the Hillier manual of trees & shrubs* (2002) en vanlig och välkänd azalea med doftande gula blommor i maj. Medelstor lövfällande buske, som ibland kan bli 3,5 meter hög och bred. Bladen får starka höstfärger i rött, lila och orange. Introducerad i europeisk odling 1793.⁹⁶⁰

Experimentalfältet 1873-74: *Azalea pontica* L. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86: *Azalea pontica*. Kommentar (Exp. 1873-74): 3-5 f. ”Kaukasus etc. Fordrar lätt, humusrik, ej för torr jord och täckning under vintern. Har hittills hos oss vanligast odlats i kruka.” Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 3-4 f. Kommentar (Exp. 1889-90): 1-1,5 m. ”Båda dessa azaléer [*Azalea pontica* & *molle*] uthärda vintrarne i det fria och blomma rikt på våren; fordra dock en lätt, rikt sandblandad jord och en varm, skyddad plats.”

***Rhododendron molle* (Blume) G. Don – kinesisk azalea**

C, Ö & S Kina. Såld från Experimentalfältet mellan 1889 och 1900, samt från Vassbo trädskola mellan 1906 och 1912. Arten nämns inte av Lindgren i *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878). Den beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”A.[zalea] **mollis** BLME. Blommor föga välluktande; kronpip kortare än kronflikarne, mjukhårig; foder borstbräddadt; blad elliptiska, mot basen afsmalnande, ovan gleshåriga, under med borsthårig medelnerv. Hemland: *Kina, Japan*.”⁹⁶¹

Liten till medelstor lövfällande buske, med upprätt växtsätt. Blommar i maj, vanligen med gula blommor. Skall ha introducerats i odling i Europa 1823.⁹⁶²

Experimentalfältet 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Azalea mollis*. Kommentar (1889-90): 1-1,5 m. ”Båda dessa azaléer [*Azalea pontica* & *molle*] uthärda vintrarne i det fria och blomma rikt på våren; fordra dock en lätt, rikt sandblandad jord och en varm, skyddad plats. Kommentar (Exp. 1894-95, 1899-1900): 1-1,5 m. ”Uthärdar våra vintrar i det fria och blomma rikt på våren; fordrar dock en lätt, rikt sandblandad ljung- eller skogsjord samt en varm skyddad plats.”

Vassbo 1906, 1909-1912: *Azalea mollis*.

***Rhododendron ponticum* L. – pontisk rododendron**

SV Europa (ssp. *baeticum*), Ö Balkan, N Turkiet, Libanon, Kaukasus. Såld från Experimentalfältet mellan 1873 och 1890. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för experimentalfältet, arten under namnet *Rhododendron ponticum* L. med kommentaren: ”Orienten, 3-6-10 fot, med vackra blr om våren, allmänt bekant.”⁹⁶³

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

⁹⁵⁸ Lindgren 1878 s. 86.

⁹⁵⁹ Svensson 1893 s. 395.

⁹⁶⁰ Hillier 2002 s. 271.

⁹⁶¹ Ibid.

⁹⁶² Hillier 2002 s. 272.

⁹⁶³ Lindgren 1878 s. 86.

”**Rh. ponticum** L. *Pontisk Alpros*. Blommor violetta, stund. hvita; öfre kronflik med talrika, små, mest rödgula fläckar; skärm glatta, vid blomningen affallande; blad med platta kanter, under blekgröna ock glatta. Hemland: *Orienten, Pyreneiska halfön*.”⁹⁶⁴

Arten har naturaliserats på de brittiska öarna, och lätt korsat sig med trädgårdsodlade *Rhododendron*, så att det ofta inte längre är den rena arten som växer. Stor buske med lila till purpurlila blommor i maj och juni. Mycket hårdig. Skall ha introducerats i europeisk odling 1763.⁹⁶⁵

Experimentalfältet 1873-74: *Rhododendron ponticum* L. Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Rhododendron ponticum*. Kommentar (Exp. 1873-74): 6-10 f. ”mindre Asien på höga berg etc. Dessa rhododendrer kunna å skyddade platser odlas i det fria i mell. Sverige, om de genom god granrisbetäckning skyddas mot vinterkölöden. Fordra en blandning af ljung, löf och lätt grästorfjord, samt ett icke allt för torrt läge.” Kommentar (Exp. 1889-90): 1-2 m. ”Uthärdar vintrarne i det fria unde en lätt betäckning af granris. Bör dock erhålla en, varm skyddad plats och lätt sandig ljung- eller skogsjord.” Kommentar (Exp. 1894-95): 1-2 m. ”Stora praktexemplar. Uthärdar vintrarne i det fria unde en lätt betäckning af granris. Bör dock erhålla en varm, skyddad plats och lätt sandig ljung- eller skogsjord.” Kommentar (Exp. 1899-1900): 1-2 m. ”Uthärdar vintrarne i det fria unde en lätt betäckning af granris. Bör dock erhålla en varm, skyddad plats och lätt sandig ljung- eller skogsjord”

***Rhododendron tomentosum* Harmaja – skvattram**

N och C Europa (Sverige), N Asien. Såld från Experimentalfältet 1836 som *Ledum palustre*. Arten kallas på engelska ”wild rosemary”. Den är variabel, blir upp till en meter hög, och få små vita blommor i april-maj. Introducerad i europeisk odling 1762.⁹⁶⁶

Experimentalfältet 1836: *Ledum palustre* L.

***Rhodotypos* – schersminrossläktet**

***Rhodotypos scandens* (Thunb.) Makino – schersminros**

C Kina, Korea, Japan. Såld från Experimentalfältet mellan 1894 och 1900. Nämnas inte av Lindgren (1878). Introducerad i europeisk trädgårdsodling 1866 enligt *Hillier manual of trees & shrubs*.⁹⁶⁷

Experimentalfältet 1894-95, 1899-1900: *Rhodotypos kerrioides*. Kommentar: 0,6-1 m.

***Rhus* – sumaksläktet**

Sumaksläktet omfattar ca 250 arter, buskar, träd och klättrväxter, både vintergröna och lövfällande. Släktets trädgårdsväxt är främst rönsumak (*Rhus typhina*). Några av arterna innehåller giftet urushiol som är kraftigt irriterande vid kontakt. Dessa placeras av vissa i ett eget släkte, *Toxicodendron*. I databasen GRIN Taxonomy används till exempel detta namn. Till dessa arter hör till exempel klättersumak (*Toxicodendron radicans*), giftsumak (*Toxicodendron pubescens*) och *Toxicodendron vernix*.

Ett namn som varit svårt att placera är *Rhus pumila* Michx. som förekommer i Experimentalfältets priskurant 1836. Enligt *Native Woody Plants of the United States* (1938) en *Rhus pumila* synonym för *Rhus michauxii* Sarg. med det engelska namnet Michaux sumac.⁹⁶⁸ The Plant List betraktar dock namnet *Rhus pumila* Michx. som ”an unresolved name”.⁹⁶⁹

Experimentalfältet 1836: *Rhus pumila* Michx.

⁹⁶⁴ Svensson 1893 s. 396.

⁹⁶⁵ Hillier 2002 s. 275.

⁹⁶⁶ Hillier 2002 s. 280.

⁹⁶⁷ Ibid s. 311.

⁹⁶⁸ Dersal 1938 s. 230.

⁹⁶⁹ The Plant List, <http://www.theplantlist.org/tpl/record/kew-2423725>, 111206.

***Rhus glabra* L. – korallsumak**

- var. *elegans* (Aiton) Engl.

Nordamerika. Kallas på engelska bland annat: red sumac, scarlet sumac, smooth sumac, vinegar-bush.⁹⁷⁰ År 1836 såldes arten från Experimentalfältet. Samma år listades också *Rhus elegans* Ait. vilket enligt *The Plant List* är en synonym för *Rhus glabra* var. *elegans* (Aiton) Engl.⁹⁷¹ Lindgren (1878) listar också *R. elegans* Ait. som en varietet av *Rhus glabra* L. (se nedan). I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för experimentalfältet, *Rhus glabra* L. med synonymerna *Rhus virginica* Cat. och *Toxicodendron glabrum* M. samt kommentaren:

”Kanada, 6-10 fot. Liknar *R. typhina*, men blir lägre. Varieteter: *elegans* (*R. elegans* Ait.); *laciniata*, med smalflikade löf, utmärkt vacker, har uthärdat några vintrar å Experimentalfältet.”⁹⁷²

Experimentalfältet 1836: *Rhus glabra* L. Exp. 1836: *Rhus elegans* Ait.

***Rhus radicans* L. / *Toxicodendron radicans* (L.) Kuntze – klättersumak**

C och Ö Nordamerika - (?) Guatemala, Västindien. Kallas på engelska: poison-ivy.⁹⁷³ Såld från Experimentalfältet mellan 1836 och 1900. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för experimentalfältet, arten under namnet *Rhus radicans* L. med synonymen *Rhus Toxicodendron quercifolia* M. samt kommentaren:

”n. Am., låg, krypande, skjuter 4-6 fot långa grenar. Anses vara en form af följande.”⁹⁷⁴

Experimentalfältet 1836: *Rhus radicans* L. Exp. 1864: *Rhus radicans*. Exp. 1869-70, 1873-74: *Rhus radicans* L. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Rhus radicans*. Kommentar (Exp. 1869-70, 1873-74): 2-3 f. ”n. Am.” Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 3-6 f. ”n. krypande”. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 1-2 m. ”n. krypande”.

***Rhus toxicodendron* L. / *Toxicodendron pubescens* Mill. – giftsumak**

C och Ö USA. Kallas på engelska: eastern poison-oak, poison-ivy.⁹⁷⁵ Såld från Experimentalfältet 1836 samt mellan 1873 och 1886. Kallas på engelska på engelska poison ivy, och innehåller giftet urushiol som är kraftigt irriterande vid kontakt. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för experimentalfältet, arten under namnet *Rhus Toxicodendron* L. med synonymen *Toxicodendron vulgare* Mill. samt kommentaren:

”n. Am., 3-6 fot, lik föreg. [*R. radicans*], men växer mer upprätt. Både denna och föregående äro giftiga, och möjligen är detta i någon mån fallet med hela släktet.”⁹⁷⁶

Exp. 1836, 1873-74: *Rhus toxicodendron* L. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86: *Rhus toxicodendron*. Kom. (Exp. 1873-74): 3-4 f. ”n. Am.” Kom. (Exp. 75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 3-6 f.

***Rhus typhina* L. – rönnsumak**

- ”*arborescens*”

ÖC – NÖ Nordamerika. Kallas på engelska bland annat: staghorn sumac, velvet sumac, Virginia sumac.⁹⁷⁷ I Experimentalfältets priskuranter listades 1836 samt mellan 1873 och 1886 *Rhus typhina*, och mellan 1874 och 1900 *Rhus typhina arborescens*. Lindgren (1878) beskrev ”*arborescens*” som en varietet: ”stamformig, med yppigare löfverk” (se citat nedan). I *Handbok i*

⁹⁷⁰ GRIN, Nomen No. 31689, *Rhus glabra*, 111206.

⁹⁷¹ The Plant List, <http://www.theplantlist.org/tpl/record/tro-50103264>, 111206.

⁹⁷² Lindgren 1878 s. 87.

⁹⁷³ GRIN, Nomen No. 101866, *Toxicodendron radicans*, 111206.

⁹⁷⁴ Lindgren 1878 s. 87.

⁹⁷⁵ GRIN, Nomen No. 400608, *Toxicodendron pubescens*, 111206.

⁹⁷⁶ Lindgren 1878 s. 87.

⁹⁷⁷ GRIN, Nomen No. 31720, *Rhus typhina*, 111206.

svenska trädgårdsskötseln (1878) beskrev Lindgren, direktör för experimentalfältet, arten under namnet *Rhus typhina* L. med synonymen *Rhus virginiana* Pursh. samt kommentaren:

”Kanada, 10-15 fot, med, i synnerhet vid frodig växt, praktfullt löf, gröngula blr i ax och röda håriga frukter. Varietet: *arborescens*, stamformig, med yppigare löfverk. Temligen allmänt odlad hos oss.”⁹⁷⁸

Exp. 1836: *Rhus typhina* L. Exp. 1864: *Rhus typhina*. Exp. 1869-70, 1873-74: *Rhus typhina* L. Kommentar (Exp. 1869-70): 10-15 f. ”n. Am. Är genom sitt yppiga praktfulla löfverk en utmärkt prydnad i anläggningar.” Kommentar (Exp. 1873-74): 10-15 f. ”n. Am.”

”*arborescens*” – Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Rhus typhina arborescens*. Kom. (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 10-15 f. Kom. (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 3-5 m.

***Rhus vernix* L. / *Toxicodendron vernix* (L.) Kuntze**

C och Ö Nordamerika.⁹⁷⁹ Kallas på engelska: poison-ash, poison-sumac.⁹⁸⁰ Såld från Experimentalfältet 1836.

Experimentalfältet 1836: *Rhus vernix* L.

Ribes – vinbärssläktet

Ett namn som inte gått att utreda är *Ribes albidum* som också förekommer i Experimentalfältets priskuranter 1894-1900. *Ribes albidum* Paxton betraktas som ”an unresolved name” i *The Plant List*.⁹⁸¹ Samma problem vållar namnet *Ribes ringens*⁹⁸² som förekommer i Experimentalfältets priskuranter mellan 1894 och 1900. *Ribes ringens* K.Koch betraktas som ”an unresolved name” i *The Plant List*.⁹⁸³

Ribes albidum – Experimentalfältet 1894-95, 1899-1900: *Ribes albidum*. Kommentar: 1-2 m.

Ribes ringens – Experimentalfältet 1894-95, 1899-1900: *Ribes ringens*.

***Ribes alpinum* L. – måbär**

- ”*laciniatum*”
- ”*opulifolium*”
- ”*praecox*”

N, C och Ö Europa (Sverige), NV Afrika, NÖ Turkiet, Kaukasus, N Iran. Arten såld från Experimentalfältet mellan 1864 och 1900, samt från Vassbo trädskola mellan 1895 och 1946. Från Experimentalfältet såldes också mellan 1873 och 1895 sorterna *Ribes alpinum laciniatum* och *Ribes alpinum opulifolium*. Dessutom såldes sorten *Ribes alpinum praecox* från Experimentalfältet mellan 1873 och 1895. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten *Ribes alpinum* L. måbär med kommentaren:

”Sverige, 3-6 fot, med vackert löf och små röda, söta bär. Utmärkt vacker prydnadsbuske, som trives väl på skuggiga platser; därför af värde att plantera under träd. Är oftast tvåbyggare och blir deför, om icke han- och honbuskar finnas i närheten af hvarandra, ofruktbar. Var.: *opulifolium*, *fol. varieg.*, *laciniatum*, *praecox*, *pumilum*, *serratifolium*.”⁹⁸⁴

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**R. alpinum** L. *Måbärsbuske*. Blommor gulgröna, ofta enkönade ock 2-byggare; bärklasar ofta fåblommiga; bär röda; klasar tätt ock årsgrenar glest glandulösa; skärm hinnaktiga, gulgröna; blad

⁹⁷⁸ Lindgren 1878 s. 87.

⁹⁷⁹ GRIN, Nomen No. 31726, *Rhus vernix* L., 111206.

⁹⁸⁰ GRIN, Nomen No. 101871, *Toxicodendron vernix*, 111206.

⁹⁸¹ The Plant List, <http://www.theplantlist.org/tpl/record/kew-2426090>, 111206.

⁹⁸² IPNI, ID: 792957-1, *Ribes ringens* Hort. ex K.Koch., 111206.

⁹⁸³ The Plant List, <http://www.theplantlist.org/tpl/record/kew-2426672>, 111206.

⁹⁸⁴ Lindgren 1878 s. 87.

svagt hårbräddade, på undersidan glänsande glatta; bladflikar inskuret sågtandade; bladskäft upptill glest hårbräddade. Hemland: *Europa, Sibirien*.⁹⁸⁵

Experimentalfältet 1864: *Ribes alpinus*. Exp. 1869-70, 1873-74: *Ribes alpinum* L. måbär. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Ribes alpinum* måbär. Kommentar (Exp. 1869-70): 4-6 f. ”Sverige. Förträfflig till plantering på skuggiga platser. Är en utmärkt prydnad genom sina vackra röda bär.” Pris angavs för en respektive ett dussin plantor. Kommentar (Exp. 1873-74): 4-6 f. ”Sverige. Förträfflig till plantering på skuggiga platser. Är en utmärkt prydnad genom sina vackra röda bär.” Pris angavs för en respektive 10 plantor. Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 3-6 f. Pris angavs för en respektive 10 plantor. Kommentar (Exp. 1889-90, 1874-75, 1899-1900): 1-2 m. Pris angavs för en respektive 10 plantor.

Vassbo 1895: *Ribes alpinum*. Vassbo 1900-1903, 1906, 1909-1913, 1921, 1923-1927, 1930: *Ribes alpinum* måbär. Vassbo 1932-1936: *Ribes alpinum*. Vassbo 1937-1946: *Ribes alpinum* måbär. Kommentar (Vassbo 1921, 1923-1927, 1920, 1932-1946): ” 0,5-1 [m]. Värdefull prydnadsbuske med tidig grönska på våren. Kan användas såsom stenpartiväxt samt kan planteras i djup skugga.” Från Vassbo även såld i form av häckplantor. Åren 1930, 1934-38 såldes häckplantor 24-40 cm höga, pris angavs för 10 respektive 100 plantor. Åren 1942-46 såldes häckplanto 30-50 cm, pris angavs för 100 plantor.

”**laciniatum**” – Experimentalfältet 1873-74, 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95: *Ribes alpinum laciniatum*.

”**opulifolium**” – Experimentalfältet 1873-74, 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95: *Ribes alpinum opulifolium*.

”**praecox**” – Experimentalfältet 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Ribes alpinum praecox*.

Vassbo 1905: *Ribes alpinum praecox*. Samma pris som *Ribes alpinum*.

***Ribes americanum* Mill. – parktistron**

Kanada – SC USA. Såld från Experimentalfältet 1836, samt mellan 1869 och 1900, och från Vassbo trädskola mellan 1895 och 1901. I Experimentalfältets priskuranter listades 1836 *Ribes floridum*, 1873-74 *Ribes floridum* L’Hér. (*glandulosum* Mx.), mellan 1874 och 1900 *Ribes americanum* (*floridum*, *recurvatum*). I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten *Ribes americanum* Mill. med synonymerna *Ribes floridum* l’Her., *Ribes Dillenii* Med., *Ribes pensylvanicum* Lam., *Ribes campanulatum* Mnch., *Ribes recurvatum* Mx., *Coreosma florida* Spach. kommentaren:

”n. Am., 3-4 fot, allmänt, under åtskilliga af de anförda namnen, odlad buske.”⁹⁸⁶

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**R. americanum** MILL. Klasar överhängande; blommor gröngula; kronblad upprätta, något kortare än de utböjda foderflikarne; foderpip rörligt klockformig; skärm bladartade, hårbräddade, längre än blomskäften; blad 3-5-klufna, med sågtandade flikar. – *R. floridum* l’Her. Hemland: *Nordamerikas östra delar*.”⁹⁸⁷

Experimentalfältet 1836, 1869-70: *Ribes floridum* L’Hér. Exp. 1873-74: *Ribes floridum* L’Hér. (*glandulosum* Mx.) Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Ribes americanum* (*floridum*, *recurvatum*). Kommentar (Exp. 1869-70, 1873-74): 3-5 f. ”Kanada”. Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 3-4 f. Pris angavs för en och tio plantor. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 1-1,5 m. Pris angavs för en och 10 plantor.

Vassbo 1895, 1901: *Ribes americanum*.

***Ribes aureum* Pursh – gullrips**

- ”**acerifolium/palmatum**”
- ”**tenuifolium**”

⁹⁸⁵ Svensson 1893 s. 300.

⁹⁸⁶ Lindgren 1878 s. 87.

⁹⁸⁷ Svensson 1893 s. 299.

V Kanada – Texas & Arkansas. Arten såld från Experimentalfältet 1836 samt mellan 1869 och 1900, och från Vassbo trädskola mellan 1895 och 1901. I Experimentalfältets priskuranter listades även "*acerifolium*" / "*palmatum*" mellan 1874 och 1895, och "*tenuifolium*" mellan 1883 och 1895.

I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten *Ribes aureum* Pursh. amerikanska måbär med synonymerna *Ribes palmatum* Desf., *Ribes fragrans* Lodd. och *Chrysobatrya revoluta* Spach. samt kommentaren:

"n. Am., 6-8 fot, utmärkt vacker buske. Bären svarta, men variera röda och gula. Var.: *aurantium minus*, *flavum*, *aurantio*, *fr. nigr. majus*, *fr. nigr. ovato*, *fr. rubr.*, *palmatum*, *praecox*, *serotinum* (*missouriense*) *tenuifolium*."⁹⁸⁸

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

"**R. aureum** PURSH. *Guldribs*. Blommor gula; märken hoppstående; foderpip längre än foderflikarne; klasar ock årgrenar kort dunhåriga; skärm bladartade, mycket längre än blomskaften; blad mindre, släta, fint hårbräddade, under glänsande glatta, yngre småpuddrade; bladflikar mot spetsen glest groftandade; bladskäft glest hårbräddade, nedtill hinnkantade. Hemland: *Förenta staterna*."⁹⁸⁹

"*acerifolium*" / "*palmatum*" – I Experimentalfältets priskuranter listades också mellan 1874 och 1886 *Ribes aureum palmatum* och mellan 1889 och 1895 *Ribes aureum acerifolium* (*palmatum*). Lindgren (1878) nämnde "*palmatum*" som en varietet (se ovan).

"*tenuifolium*" – I Experimentalfältets priskuranter listades mellan 1883 och 1895 *Ribes aureum tenuifolium*. Lindgren (1878) nämnde "*tenuifolium*" som en varietet (se ovan).

Experimentalfältet 1836: *Ribes aureum* Pursh. Exp. 1869-70, 1873-74: *Ribes aureum* Pursh. amerikanska måbär. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84: *Ribes aureum* amerikans. måbär. Exp. 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Ribes aureum* amerikanska måbär. Kommentar (Exp. 1869-70, 1873-74): 4-7 f. "n. Am. Har gula väluktande blr." Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 6-8 f. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 2-3 m.

Vassbo 1895: *Ribes aureum*. Vassbo 1900: *Ribes aureum* amer. måbär. Vassbo 1902-1903: *Ribes aureum*. Vassbo 1906: *Ribes aureum* amerikanska måbär. Vassbo: 1909-1912, 1917, 1919: *Ribes aureum*. Vassbo 1921, 1936-1946: *Ribes aureum* gullrips. Kommentar (Vassbo 1917, 1919): "1,5 [m]. med gulgröna löf" Kommentar (Vassbo 1921): "1,5-2 [m]. hårig buske med gula väluktande blommoe under juni-aug." Kommentar (Vassbo 1936-1946): "2 [m]. gula blommoe i juni och svarta bär på hösten"

"*acerifolium*" / "*palmatum*" – Experimentalfältet 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86: *Ribes aureum palmatum*. Exp. 1889-90, 1894-95: *Ribes aureum acerifolium* (*palmatum*).

"*tenuifolium*" – Experimentalfältet 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95: *Ribes aureum tenuifolium*.

***Ribes diacanthum* Pall.**

Sibirien, Mongoliet, Kina, Ostasien⁹⁹⁰. Såld från Experimentalfältet mellan 1883 och 1900 under namnet *Ribes diacantha*. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten *Ribes diacantha* Pam. med kommentaren:

"Sibirien, 2 fot, med brunaktiga qvistar. Liknar *Ribes alpinum*, men blir lägre."⁹⁹¹

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

"**R. diacanthum** PALL. Klasar fåblommiga, upprätta, glatta; blommor gulgröna, nästan enkönade ock 2-byggare; kronblad utan klo, tandlika, fästade mellan foderflikarne; foderflikar jämbreda, mycket längre än kronbladen; bär glatta; skärm längre än blomskaften; blad vigglika, upptill inskuret flikiga ock tandade, ovan nästan glanslösa; bladskäft glatta, jämbreda, ovan färadade; grenar släta. Hemland: *Sibirien*."

Experimentalfältet 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Ribes diacantha*.

⁹⁸⁸ Lindgren 1878 s. 87.

⁹⁸⁹ Lindgren 1878 s. 300.

⁹⁹⁰ GRIN, Nomen No. 31793, *Ribes diacanthum* Pall., 111206.

⁹⁹¹ Lindgren 1878 s. 87f.

***Ribes glandulosum* Grauer**

Nordamerika⁹⁹². Såld från Experimentalfältet mellan 1836 och 1900 och från Vassbo trädskola 1895 under namnet *Ribes prostratum* L'Hér. Enlig databasen *GRIN Taxonomy* är *Ribes prostratum* L'Hér. en synonym för *Ribes glandulosum* Grauer.⁹⁹³ I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten *Ribes prostratum* L'Her. med synonymerna *Ribes glandulosum* Ait., *Ribes trifidum* Mx. samt kommentaren:

”Kanada, Klippbergen, låg, krypande, vacker buske med stora löf.”⁹⁹⁴

Experimentalfältet 1836: *Ribes prostratum* Herit. Exp. 1864: *Ribes prostratum*. Exp. 1869-70, 1873-74: *Ribes prostratum* L'Hér. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Ribes prostratum*. Kommentar (Exp. 1869-70, 1873-74): 2-3 f. ”n. Am. Har stora vackra löf. Utbreder grenarna temligen vidt omkring, nedliggande utåt marken. Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900): ”krypande”.

Vassbo 1895: *Ribes prostratum*.

***Ribes x gordonianum* Beaton – gordonrips**

Kulturursprung, en korsning mellan *Ribes odoratum* och *Ribes sanguineum*. Såld från Experimentalfältet mellan 1883 och 1900. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten *Ribes Gordonianum* Lem. med synonymen *Ribes Beatonii* Hort. samt kommentaren:

”4-5 fot, hybrid emellan *R. sanguineum* och *R. aureum*. Vacker; odlas temligen allmänt.”⁹⁹⁵

Exp. 1873-74: *Ribes Gordonianum* Lem. (*Beatonii* hort.) Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Ribes Gordonianum* (*Beatonii*). Kommentar (Exp. 1873-74): 3-5 f. ”hybrid mellan *R. sanguineum* och *R. aureum*.” Kom. (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 4-5 f. Kommentar (Exp. 1889-90): 1-1,5 m. Kommentar (Exp. 1894-95, 1899-1900): 1-1,5 m. Priset angavs för en och 10 plantor.

***Ribes lacustre* (Pers.) Poir.**

Nordamerika⁹⁹⁶. Såld från Experimentalfältet mellan 1869 och 1900. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten *Ribes lacustre* Poir. med synonymerna *Ribes echinatum* Dougl. och *Ribes oxyacanthoides* Mx. med kommentaren: ”n. Am., 2-3 fot, vacker buske med mörkröda bär.”⁹⁹⁷ Arten beskrevs av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**R. lacustre** POIR. Klasar mångblommiga, hängande, glandelhåriga; blommor gulgröna, i svalget bruna; kronblad med kort ock smal klo, njurlika, nående hvarandra med kanterna; foderflikar rundade, vid basen smalare, något längre än kronbladen; bär glandelhåriga; de flesta skärm kortare än blomskäften; blad 5-7-klufna, ovan starkt glänsande; bladflikar inskuran ock tandade; bladskäft i kanterna glest långhåriga, mot basen bredare, upptill trinda; grenar borsttaggiga. Hemland: *Östra delen af Nordamerika*.”

Exp. 1869-70: *Ribes echinatum* Dougl. (*lacustre* Poir.) Exp. 1873-74: *Ribes lacustre* Poir. (*echinatum* Dougl.) Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Ribes lacustre* (*echinatum*). Kom. (Exp. 1869-70): 3-4 f. ”n. Am. En vacker art.” Kom. (Exp. 1873-74): 3-4 f. ”n. Am. Vacker art” Pris för en och 10 plantor. Kom. (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 2-3 f. Pris angavs för en och 10 plantor. Kom. (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 0,5-1 m. Pris för en och 10 plantor.

⁹⁹² GRIN, Nomen No. 31803, *Ribes glandulosum* Grauer, 111206.

⁹⁹³ GRIN, Nomen No. 31853, *Ribes prostratum* L'Hér., 111206.

⁹⁹⁴ Lindgren 1878 s. 88.

⁹⁹⁵ Lindgren 1878 s. 88.

⁹⁹⁶ GRIN, Nomen No. 31793, *Ribes diacanthum* Pall., 091127.

⁹⁹⁷ Lindgren 1878 s. 88.

***Ribes multiflorum* Kit. ex Schult.**

SÖ Europa⁹⁹⁸. Såld från Experimentalfältet mellan 1869 och 1900. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten *Ribes multiflorum* Kit. med kommentaren: ”Kroatien, 4-5 fot, liknar röda vinbärsbusken.”⁹⁹⁹ Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**R. multiflorum** KIT. Klasar långa, cylindriska, tätblommiga, från början hängande; blommor ljusgröna; stift djupt 2-kluvet; krona med 5 glandler i svalget, motsatta kronbladen; blad stora, under mjukludna; bladflikar groft tandade, med uddspetsade tänder. Heland: *Kroatien*.”¹⁰⁰⁰

Experimentalfältet 1869-70, 1873-74: *Ribes multiflorum* Kit. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Ribes multiflorum*. Kommentar (Exp. 1869-70, 1873-74): 3-6 f. ”Kroatien”. Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 4-5 f. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 1-1,5 m.

***Ribes nigrum* – svarta vinbär**

- ”*fruct. viridis*”
- ”*fol. argent. varieg.*”
- ”*aconitifolium*”
- ”*fol. aur. var.*”
- ”*heterophylla*”

C, Ö och N Europa (Sverige) - C Sibirien, Kaukasus, Himalaya, SC Asien, Manchuriet. Förutom att säljas som bärbuske, listades arten i Experimentalfältets priskuranter mellan 1894 och 1900 också med kommentaren: ”den äkta vilda nordiska, hitkommen från Råneå”. I Experimentalfältets priskuranter listades också mellan 1869 och 1900, och från Vassbo trädskola 1895, *Ribes nigrum aconitifolium* stormhattbladiga svarta vinbär. Vidare listades mellan 1869 och 1886 listades från Experimentalfältet *Ribes nigrum fol. varieg.* och mellan 1899-1900 *Ribes nigrum fol. arg. var.* I Experimentalfältets priskurant listades *Ribes nigrum fol. aur. var.* mellan 1879 och 1900, *Ribes nigrum fruct. viridis* 1836 och mellan 1879 och 1900, och *Ribes nigrum heterophylla* mellan 1889 och 1900. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten *Ribes nigrum* L. svarta vinbär med kommentaren:

”Norrländ, 4-6 fot. Varieteter: *aconitifolium*, *apiifolium*, *fol. argent. varieg.*, *fol. aur. margin.*, *fr. alb.*, *fr. lut.*, *fr. viride*.”¹⁰⁰¹

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**R. nigrum** L. Blommor tydligt skaftade; skärm kortare än blomskaften; blad handklufna, med groft sågade flikar. Hemland: *Norra delarne af Europa ock Asien. – Odlas för sina bär allmänt i trädgårdar.*”¹⁰⁰²

”*fruct. viridis*” – Såld från Experimentalfältet 1836, samt mellan 1879 och 1900, bland annat med kommentaren: ”med gröna frukter”.

”*fol. argent. varieg.*” – Såld från Experimentalfältet mellan 1869 och 1900, med kommentaren: ”med hvitbrokiga blad”.

”*aconitifolium*” – Experimentalfältet sålde en sort med detta namn mellan 1869 och 1900, och Vassbo 1895. I Experimentalfältets priskuranter nämns också det svenska namnet stormhattbladiga svarta vinbär. Den kommenteras bland annat: ”Har särdeles vackert löfverk och är tillika en bland de största och bästa svarta vinbärssorter” och ”Har vackert bladverk, stora, utmärkta frukter.” P. Svensson beskrev den i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893) som art:

⁹⁹⁸ GRIN, Nomen No. 31843, *Ribes multiflorum* Kit. ex Schult., 091127.

⁹⁹⁹ Lindgren 1878 s. 88.

¹⁰⁰⁰ Ibid s. 300.

¹⁰⁰¹ Lindgren 1878 s. 88.

¹⁰⁰² Svensson 1893 s. 299.

”**R. aconitifolium** SVN. Blommor otydligt skaftade; skärm längre än blomskäften; blad handdelade, med dubbelt klufna bladflikar. – *R. nigrum* f. *aconitifolia* Hort.”¹⁰⁰³

”**fol. aur. var.**” – Såld från Experimentalfältet mellan 1879 och 1900, bland annat med kommentaren: ”med gula löf”.

”**heterophylla**” – Experimentalfältet sålde en sort med detta namn mellan 1889 och 1900, bland annat med kommentaren: ”med egendomliga blad; stora utmärkta frukter”.

Experimentalfältet 1894-95, 1899-1900: *Ribes nigrum*. Kommentar (Exp.): 1,5-2 m ”den äkta vilda nordiska, hitkommen från Råneå.”

”**fruct. viridis**” – Experimentalfältet 1836: *Ribes nigrum* L. *fruct. virid.* Exp. 1879-80: *Ribes nigrum fruct. viridis.* Exp. 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Ribes nigrum fruct. viride.* Kommentar (Exp. 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900): ”med gröna frukter”.

”**fol. argent. varieg.**” – Experimentalfältet 1869-70: *Ribes nigrum fol. varieg.* Exp. 1873-74, 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86: *Ribes nigrum fol. argent. varieg.* 1899-1900: *Ribes nigrum fol. arg. var.* Kom. (Exp. 1869-70, 1873-74, 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1899-1900): ”med vitbrokiga blad”

”**aconitifolium**” – Experimentalfältet 1869-70, 1873-74: *Ribes nigrum aconitifolium* hort. stormhattbladiga svarta vinbär. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Ribes nigrum aconitifolium.* Kommentar (Exp. 1873-74): ” Har särdeles vackert löfverk och är tillika en bland de största och bästa svarta vinbärssorter.” Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 4-6 f. Kommentar (Exp. 1889-90): 1-2 m. Kommentar (Exp. 1894-95, 1899-1900): 1-2 m. ”Har vackert bladverk, stora, utmärkta frukter.

Vassbo 1895: *Ribes nigrum aconitifolium.*

”**fol. aur. var.**” – Experimentalfältet 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1899-1900: *Ribes nigrum fol. aur. var.* Kommentar (Exp. 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1899-1900): ”med gula löf. Ny vacker.” Kommentar (Exp. 1899-1900): ”med gula löf”.

”**heterophylla**” – Experimentalfältet 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Ribes nigrum heterophylla.* Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): ”med egendomliga blad; stora utmärkta frukter.”

Ribes niveum Lindl. – brudkrusbär

V USA. Såld från Experimentalfältet mellan 1889 och 1900. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten *Ribes niveum* Lindl. med kommentaren: ”nordv. Am., 2-3 fot, vacker buske med blåsvarta bär.”¹⁰⁰⁴ Arten beskrevs på av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**R. niveum** LINDL. Blomknippen 2-4-blommiga; blommor hvita; ståndar ock stift långt utskjutande; kronblad kilformiga, tryckta till ståndarne, upptill med kanterna hopstående; foderflikar mycket längre än pipen; bär blåsvarta; blomskäft trådmala, glatta; skärm korta, hårbräddade; blad slutl. glatta. Hemland: *Nordvästra kusten af Nordamerika.*”¹⁰⁰⁵

Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Ribes niveum.* Kommentar: 0,6-1 m. ”Vacker, vitblommig”.

Ribes oxycanthoides L.

Nordamerika¹⁰⁰⁶. Såld från Experimentalfältet mellan 1883 och 1900. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten *Ribes oxycanthoides* L. med kommentaren:

”Kanada, 3-6 fot, liknande krusbärsbusken.”¹⁰⁰⁷

Experimentalfältet 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Ribes oxycanthoides.* Kommentar (Exp. 1883-84, 1885-86): 3-6 f. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 1-2 m.

¹⁰⁰³ Svensson 1893 s. 299.

¹⁰⁰⁴ Lindgren 1878 s. 88.

¹⁰⁰⁵ Svensson 1893 s. 297f.

¹⁰⁰⁶ GRIN, Nomen No. 31848, *Ribes oxycanthoides* L., 111206.

¹⁰⁰⁷ Lindgren 1878 s. 88.

***Ribes petraeum* Wulfen – alpinbär**

- var. *biebersteinii* (Berland.) C. K. Schneid.

C Europa, Balkan, NV Afrika. Artnamnet *Ribes petraeum* Wulf. listades i Experimentalfältets priskurant 1873-74. Mellan 1874 och 1900 skrev man istället *Ribes petraeum (triste)* vilket är ett problem, eftersom det vållar osäkerhet om ifall det säkert var *R. petraeum* som fanns i sortimentet eller om det kan ha varit *R. triste* (se vidare nedan under *R. triste*). Priskuranterna från Vassbo trädskola listade mellan 1895 och 1912 *Ribes petraeum*. Dessutom listades i priskuranterna från Experimentalfältet mellan 1873 och 1895 *R. caucasicum* som är en synonym för var. *biebersteinii* (se vidare nedan).

I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten *Ribes petraeum* Wulf. med kommentaren: ”Alperna, Ungern, 2-3 fot, liknande röda vinbärsbusken.”¹⁰⁰⁸ Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**R. petraeum** WULF. Klasar tätblommiga; blommor brunröda; stift 2-kluvet, nedtill koniskt; kronblad tryckta till foderflikarne, med triangulär skiva; foderflikar rakt utstående; foderpip nästan glatt; skärm trubbiga, föga kortare än blomskaften; blad hvasst sågtandade, under nervhåriga; bladskäft håriga. Hemland: *Alperna, Karpaterna, Sibirien, Kaukasien*.”¹⁰⁰⁹

var. *biebersteinii* – I Experimentalfältets priskuranter listades också mellan 1873 och 1895 också *Ribes caucasicum* Bieb. som enligt *GRIN Taxonomy* är en synonym för *Ribes petraeum* Wulfen var. *biebersteinii* (Berland.) C. K. Schneid., en underart från Kaukasus.¹⁰¹⁰ Underarten *Ribes petraeum* var. *biebersteinii* beskrevs under namnet *Ribes caucasicum* av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**R. caucasicum** BIEB. Klasar täml. glesblommiga; blommor rödgröna; stift cylindriskt; kronblad fränstående foderflikarne, med halvcirkelrund skiva; foderflikar båglik utstående; foderpip hårig; skärm spetsade, märkbart kortare än blomskaften; blad trubbigt sågtandade, under mjukludna; bladskäft småludna. Övergår genom mellanformer i föreg. [*R. rubrum*] ock följ. [*R. petraeum*] Hemland: *Kaukasien*.”¹⁰¹¹

Experimentalfältet 1873-74: *Ribes petraeum* Wulf. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Ribes petraeum (triste)*. Kommentar (Exp. 1873-74): 2-3 f. ”Kärnthen etc.” Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 2-3 f. Pris angavs för en och 10 plantor. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 0,5-1 m. Pris angavs för en och 10 plantor.

Vassbo 1895: *Ribes petraeum*. Vassbo 1902: *Ribes petrum*. Vassbo 1903: *Ribes petraeum*. Vassbo 1906, 1909-1912: *Ribes petrum*.

Experimentalfältet 1873-74: *Ribes caucasicum* Bieb. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95: *Ribes caucasicum*. Kommentar (Exp. 1873-74): 3-5 f. ”Kaukasus”. Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 3-6 f. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95): 1-2 m.

***Ribes rotundifolium* Michx.**

Ö Nordamerika¹⁰¹². Såld från Experimentalfältet mellan 1889 och 1900. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten *Ribes rotundifolium* Mx. med synonymen *Ribes gracile* Pursh. och *Grossularia triflora* Spach. samt kommentaren:

”n. Am., 2-3 fot, liknande krusbärsbusken.”¹⁰¹³

Experimentalfältet 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Ribes rotundifolium*. Kommentar: 0,6-1 m.

¹⁰⁰⁸ Lindgren 1878 s. 88.

¹⁰⁰⁹ Ibid s. 301.

¹⁰¹⁰ GRIN, Nomen No. 31784, *Ribes caucasicum* M. Bieb., 091127.

¹⁰¹¹ Lindgren 1878 s. 300f.

¹⁰¹² GRIN, Nomen No. 31859, *Ribes rotundifolium* Michx., 091127.

¹⁰¹³ Lindgren 1878 s. 88.

***Ribes rubrum* Michx. – röda vinbär**

- "*acerifolium*"
- "*fol. aur. var.*"

V och VC Europa. Förutom som bärbuske såldes *Ribes rubrum* från Experimentalfältet i form av två sorter mellan 1879 och 1900, *Ribes rubrum acerifolium* och *Ribes rubrum fo. aur. var.* I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten *Ribes rubrum* L. med kommentaren:

"röda (och äfven hvita) vinbär, Norrland. Förf. har erhållit både röda och svarta vinbärsbuskar sig tillsända, tagna i vildmarken i trakten af Råneå, och de lära växa ännu högre up åt nordn. 4-6 fot. Var.: *acerifolium*, *fol. varieg.*, *fol. aureo margin.*, *fol. aureo reticulata*, samt diverse röda och hvita vinbärsorter."¹⁰¹⁴

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

"**R. rubrum** L. Klasar glesblommiga; blommor gulgröna; stift cylindriskt; kronblad mycket små, smala; skärm mycket kortare än blomskäften; blad ovan glatta, under svagt småludna; bladflikar sågtandade. Hemland: *Norra ock mellersta Europa, Sibirien, Orienten.* – *Odlas för sina bär allmänt i trädgårdar.*"¹⁰¹⁵

"*acerifolium*" – Experimentalfältet 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Ribes rubrum acerifolium*. Kommentar (Exp. 1879-80): "ny". Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 1,5-2 m.

"*fol. aur. var.*" – Experimentalfältet 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1899-1900: *Ribes rubrum fol. aur. var.* Kommentar (Exp. 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90): "ny brokbladig". Kommentar (Exp. 1899-1900): "brokbladig".

***Ribes sanguineum* Pursh – rosenrips**

- "*atrosanguineum*"
- "*flor. plen.*"
- "*flor. alb.*"

SV Kanada - Kalifornien. Arten såld från Experimentalfältet mellan 1836 och 1900 och från Vassbo trädskola mellan 1895 och 1900, till exempel 1873-74 med kommentaren: "Denna ribesart har utomordentligt praktfulla blommor. Fordrar skyddad plats, lätt varm jord". I Experimentalfältets priskuranter listades också mellan 1869 och 1886 *Ribes sanguineum atrosanguineum*, kommenterad 1873-74: "med mörkröda blommor", mellan 1869 och 1900 *Ribes sanguineum flor. plen.*, kommenterad 1873-74: "med dubbla blommor" och mellan 1873 och 1890 *Ribes sanguineum flor. alb.* med vita blommor. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten *Ribes sanguineum* Pursh. med kommentaren:

"Kalifornien, Mexiko, 3-6 fot, med praktfulla röda blr i hängande klasar om våren. En utmärkt, men vid Stockholm ömtålig blomsterbuske, fordrar därför varm jordmån och varm plats. Var.: *atrosanguineum*, *fl. alb.* (*R. albidum*), *fl. carneo pl.*, *fl. pl.*, *glutinosum*, *praecox*, *malvaceum.*"¹⁰¹⁶

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

"**R. sanguineum** PURSH. *Blodribs*. Blommor blodröda, oftare rosenröda, stund. hvita; märken frånstående; foderpip af foderflikarnes längd; klasar ock årsgrenar dun- och glandelhåriga; skärm hinnaktiga, föga längre än blomskäften; blad större, runkiga, mjukludna, under grågröna; bladflikar dubbelt sågtandade; bladksaft trinda, glest glandelhåriga. Hemland: *Nordamerikas västra delar.*"¹⁰¹⁷

¹⁰¹⁴ Ibid.

¹⁰¹⁵ Svensson 1893 s. 300.

¹⁰¹⁶ Lindgren 1878 s. 88f.

¹⁰¹⁷ Ibid s. 300.

Experimentalfältet 1836: *Ribes sanguineum* Pursh. Exp. 1864: *Ribes sanguineum*. Exp. 1869-70, 1873-74: *Ribes sanguineum* Prsh. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Ribes sanguineum*. Kommentar (Exp. 1869-70): 3-6 f. "nordv. Am." Pris angavs för en och ett dussin plantor. Kommentar (Exp. 1873-74): 3-6 f. "nordv. Am. Denna ribesart har utomordentligt praktfulla blommor. Fordrar skyddad plats, lätt varm jord." Pris angavs för en och 10 plantor. Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 3-6 f. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 1-2 m.

Vassbo 1895, 1902-1903, 1906, 1909-1912, 1917, 1919-1920: *Ribes sanguineum*. Kommentar (Vassbo 1917, 1919-1920): "1[m] med röda blommor tidigt om våren."

"atrosanguineum" – Experimentalfältet 1869-70, 1879-80, 1883-84, 1885-86: *Ribes sanguineum atrosanguineum*. Kommentar (Exp. 1873-74): "med mörkröda blommor".

"flor. plen." – Experimentalfältet 1869-70, 1873-74, 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Ribes sanguineum flor. plen.* Kommentar (Exp. 1869-70): "Denna ribesart har utomordentligt praktfulla blr." Kommentar (Exp. 1873-74): "med dubbla blr" Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900): "dubbelblommande".

"flor. alb." – Experimentalfältet 1873-74, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90: *Ribes sanguineum flor. alb.* Kommentar (Exp. 1873-74): "med hvita blr". Kommentar (Exp. 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90): "hvitblommande"

***Ribes saxatile* Pall.**

Sibirien, Kirgisistan, Kina¹⁰¹⁸. Arten såld från Experimentalfältet mellan 1883 och 1900, samt från Vassbo trädskola mellan 1895 och 1913. Från Experimentalfältet såldes 1894-95 även *Ribes cuneatum*, och *Ribes cuneatum* Karelin & Kirilov. skall också vara synonymt med *Ribes saxatile* Pall.¹⁰¹⁹. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten *Ribes saxatile* Pall. med kommentaren:

"Sibirien, 2-3 fot."¹⁰²⁰

Experimentalfältet 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Ribes saxatile*. Kommentar (Exp. 1883-84, 1885-86): 2-3 f. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 0,5-1 m.

Vassbo 1895, 1901-1903, 1906, 1909-1913: *Ribes saxatile*.

Experimentalfältet 1894-95: *Ribes cuneatum*. Kommentar: 1-2 m.

***Ribes speciosum* Pursh.**

SV USA, N Mexico¹⁰²¹. Arten såld från Experimentalfältet 1836. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten *Ribes speciosum* Pursh. med synonymen *Ribes fuchsoides* Moç. & Sessé. samt kommentaren:

"Kalifornien, 3-6 fot, med utmärkt vackra, stora purpuröda blr, liknande fuchsier. Öm, har dock uthärdat på Gotland. Förtjente odlas i kruka."¹⁰²²

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

"R. speciosum PURSH. Blommor i 1-3-blommiga knippen, hängande, röda; ståndare ock stift långt utskjutande; kronblad ock foderflikar uppräta; foderpip bägarformig; foder ock blomskaff borst- ock glandelhåriga; blad grundt 3-5 flikiga, glatta; bladflikar inskuret tandade. Hemland: *Wästra kusten af Nordamerika*."¹⁰²³

Experimentalfältet 1836: *Ribes speciosum* Pursh.

¹⁰¹⁸ GRIN, Nomen No. 31865, *Ribes saxatile* Pall., 111206.

¹⁰¹⁹ The Plant List, <http://www.theplantlist.org/tpl/record/tro-29101265>, 111206.

¹⁰²⁰ Lindgren 1878 s. 89.

¹⁰²¹ GRIN, Nomen No. 31867, *Ribes speciosum* Pursh, 111206.

¹⁰²² Lindgren 1878 s. 89.

¹⁰²³ Svensson 1893 s. 297.

***Ribes spicatum* E. Robson – skogsvinbär**

N och NÖ Europa (Sverige), Sibirien. Arten såld från Experimentalfältet mellan 1874 och 1900. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten *Ribes spicatum* Robs. med kommentaren:

”England, s. Tyskland, 3-6 fot, med mörkröda, välsmakande, syrliga bär, hvilkas kärnor äro mycket små; busken odlas därför stundom under namn af *röda vinbär utan kärnor*.”¹⁰²⁴

Experimentalfältet 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Ribes spicatum*. Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 3-6 f. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 1-2 m.

***Ribes triste* Pall.**

Sibirien, Ö Ryssland, Kina, Japan, Korea, Nordamerika¹⁰²⁵. Artnamnet listat i Experimentalfältet mellan 1864 och 1874. Mellan 1874 och 1900 skrev man istället *Ribes petraeum (tristis)* vilket är problematiskt eftersom det alltså är oklart om det är *R. petraeum* eller *R. triste* som finns i sortimentet. (Se vidare ovan under *R. petraeum*).

Experimentalfältet 1864: *Ribes triste*. Exp. 1869-70, 1873-74: *Ribes triste* Pall. Kommentar (Exp. 1869-70): 3-5 f. ”Sibirien” Pris angavs för en och ett dussin plantor. Kommentar (Exp. 1873-74): 3-5 f. ”Sibirien”. Pris angavs för en och 10 plantor.

***Ribes uva-crispa* L. – krusbär**

V, C och S Europa, NÖ Turkiet, Kaukasus, N Iran. Förutom som bärbuskar listade krusbär också under rubriken Häckplantor i Experimentalfältets priskuranter mellan 1883 och 1900. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten *Ribes Grossularia* L. krusbär, stickelbär, med kommentaren:

”Sverige, 3-6 fot. Krusbärsbusken, som numera förekommer i hela Europa, n. Afrika och Kaukasus, anses ega sitt ursprungliga hemland på den skandinaviska halfön, hvarifrån den blifvit spridd till Frankrike och England och derifrån vidare. – Af krusbärsbusken förekomma tre hufvudformer, nämligen a) *Grossularia (Grossularia hirsuta, MILL.)*, med håriga, ljusgröna eller gula bär. – b) *Uva crispa*, med glatta, grönaktiga eller gula bär. c) *Reclinatum*, med röda, glatta bär.”¹⁰²⁶

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**R. Grossularia** L. *Krusbärsbuske*. Blomknippen 1-3-blommiga; ståndare föga utskjutande; foderflikar brungula; bär (hos huvudf.) gröngula, glandelhåriga; blomskåft gröfre, ludna; skärm fästade ovan blomskåftens bas. Form: 1 f. *Uva crispa*. Bär gröngula, slutl. glatta. 2 f. *reclinata*. Bär röda, glatta; grenar båglik utböjda. [...] Hemland: *Norra ock mellersta Europa, Asien*.”

Experimentalfältet 1883-84, 1885-86: Häckplantor: ”Krusbär, svenska röda (*Ribes grossularia reclinatum*) kraftiga skolade fröplantor pr 100 st 10 kr. Krusbär efter frö af bästa odlade sorter, äldre kraftiga skolade pr 100 st 10 kr, 1 års fröplantor pr 100 st 4 kr.” Experimentalfältet 1899-1900: Häckplantor: ”Krusbär efter frö af bästa odlade sorter, 3 års skolade fröplantor pr 100 st 10 kr.”

***Robinia* – robiniasläktet**

***Robinia hispida* L. – rosenrobinia**

SÖ USA. Såld från Experimentalfältet 1836. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten *Robinia hispida* L. med synonymen *Robinia rosea* Lois. samt kommentaren:

¹⁰²⁴ Lindgren 1878 s. 89.

¹⁰²⁵ GRIN, Nomen No. 31872, *Ribes triste* Pall., 091127.

¹⁰²⁶ Lindgren 1878 s. 88.

”n. Am., 6-10 fot, med röda, praktfulla blr i juni-sept. En utmärkt vacker art. Fortpl. genom förädling på *Pseudacacia*; rotäktat exemplar äfven genom rotskott. Var.: *arborea* (20-25 fot hög, der klimatet är mildt), *camuseti*, *fl. pl.*, *complexa*, *inermis*, *macrophylla*, *nana* (1 fot hög).”¹⁰²⁷

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**R. hispida** L. *Borst-Robinia*. Blomklasar korta, hängande; blommor rosenröda, luktlösa; segel vid basen med en grön fläck; grenar tätt brunborstiga. – 7–8. Former: 1 *f. macrophylla*. Småblad större; årgrenar nästan glatta. 2 *f. nana*. Låg buske. Hemland: *Östra delen af Förenta staterna*.”¹⁰²⁸

Experimentalfältet 1836: *Robinia hispida* L.

***Robinia neomexicana* A.Gray**

USA, N Mexico.¹⁰²⁹ Såld från Experimentalfältet 1899-1900. Varken nämnd av Lindgren (1878) eller Svensson (1893).

Experimentalfältet 1836: *Robinia neo-mexicana*. Kommentar: 8 m.

***Robinia pseudoacacia* L. – robinia**

• ”*volubilis*”

NC – NÖ USA. Såld från Experimentalfältet mellan 1836 och 1886. År 1836 listades också *Robinia volubilis* vilket Lindgren (1878) beskriver som en varietet (se nedan). I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten *Robinia Pseudacacia* L. vanlig oäkta akasia med kommentaren:

”n. Am., 40-60 fot (hos oss oftast blott 6-12 fot), med stora, hvita, välluktande blr. Fortplantas genom införskrifna frön. Var.: *amorphaeifolia*, *angustifolia*, *aurea*, *Bessoniana*, *bullata*, *colutioides*, *cornigera*, *crispa (undulata)*, *cylindrica*, *echinata*, *floribunda*, *Decaisneana (fl. roseo)*, *fol. argent. var.*, *fol. purpureis*, *formosissima (formosa)*, *glaucescens*, *glomerata*, *gracilis*, *jaspidea*, *inermis* eller *umbraculifera* (klotakasia), *inermis Rehderi*, *inerm. rubra*, *in. pyramidalis (fastigiata)*, *monophylla*, *monstrosa speciosa*, *nigra nana*, *spectabilis*, *tortuosa*, *tort. elegans*, *tragacanthoides*, *volubilis* m.fl. Varieteterna förädlas på sjelfva arten.”¹⁰³⁰

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**R. Pseudacacia** L. *Hvit Robinia*. Blommor hvita, välluktande; fodrets 3 nedre tänder triangulära, de 2 öfre korta, trubbiga; årgrenar släta ock glatta; högt träd. – 6–7. *Varierar mycket*. – *Skönt prydsträd*. Detta träd infördes till Frankrike af Jean Robin år 1601. Ett sådant träd, år 1636 af sonen V. Robin planteradt i Jardin des plantes i Paris, står ännu där med friska ock frodiga grenar, fastän hopbundna genom ett nät af järnstänger; stammens stora springor ock öppningar äro tillkittade med murbruk. Hemland: *Nordamerikas östra delar*. – *användes här till skepps- och byggnadstimmer*.”¹⁰³¹

Experimentalfältet 1836: *Robinia pseudoacacia* L. Exp. 1864: *Robinia pseudoacacia* akasia. Exp. 1869-70, 1873-74: *Robinia pseudoacacia* L. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86: *Robinia pseudoacacia*. Kommentar (Exp. 1869-70, 1873-74): ”n. Am. Är teml. ömtålig för våra vintrar och förblir derföre vanligen blott en 6-10 fot hög buske. På mycket gynnsamma lokaler, uppnår den dock stundom temligen betydlig höjd.” Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80): 6-12-40-60 f. Kommentar (Exp. 1883-84, 1885-86): ”vid Stockholm 8-12 f.”

Experimentalfältet 1836: *Robinia volubilis*.

¹⁰²⁷ Ibid s. 89.

¹⁰²⁸ Svensson 1893 s. 375.

¹⁰²⁹ GRIN, Nomen No. 5236, *Robinia neomexicana*, 091128.

¹⁰³⁰ Lindgren 1878 s. 89.

¹⁰³¹ Svensson 1893 s. 375.

Rubus – hallonsläktet

Ett namn som varit svårt att tolka är *Rubus corylifolius* Sm. som förekommer i Experimentalfältets priskuranter 1836 samt 1869-70. Den kommenterades 1869-70:

”Sverige, har blåsvarta, välsmakande frukter 25 öre st. Har 6-10 fot långa utåt marken krypande grenar”.

I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten *Rubus corylifolius* Sm. med kommentaren:

”Sverige, nedliggande, 5-10 fot, med hvita blr och blåsvarta bär.”¹⁰³²

R. corylifoius Sm. Är enligt *The Plant List* ”an unresolved name”¹⁰³³. Namnet *Rubus corylifolius* Sm. aggr. förekommer i databasen *GRIN Taxonomy* med kommentaren: ”used in an aggregate sense as equivalent to *Rubus* sect. *Corylifolii*, not as a species”¹⁰³⁴

Experimentalfältet 1836, 1869-70: *Rubus corylifolius* Sm. Kommentar (Exp. 1969-70): ” Sverige, har blåsvarta, välsmakande frukter 25 öre st. Har 6-10 fot långa utåt marken krypande grenar”

Rubus deliciosus Torr. – brudhallon

VC USA. Arten såld från Vassbo trädskola mellan 1938 och 1946. Omnämndes varken av Lindgren (1878) eller Svensson (1893). I boken *The Hillier manual of Trees and Shrubs* (2002) beskriven på följande sätt:

“A medium-sized, thornless shrub bearing arching branches with peeling bark. Leaves 3- to 5-lobed. Flowers like white dog roses, 5cm across, borne in May and June. Fruits purplish but seldom maturing. A delightful flowering shrub and for this purpose, one of the best in the genus. Native of the Rocky Mountains, Colorado (USA). I 1870.”¹⁰³⁵

Vassbo 1938-1846: *Rubus deliciosus*. Kommentar (Vassbo 1938-1846): 1-1,5 m. ”Stora, synnerligen vackra vita blommor. Särdeles värdefull.”

Rubus x binatus H.Lindb. – åkerbärshallon

N Europa (Sverige). Härstamning *Rubus arcticus* x *Rubus idaeus*. I Experimentalfältets priskuranter listades mellan 1873 och 1895 *Rubus suberectus* Anders. åkerbärshallon. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, *Rubus suberectus* Anders. åkerbärshallon med kommentaren:

”Sverige, upprätt, 3-7 fot, med hvita blr och svartröda frukter.”¹⁰³⁶

Åkerbärshallon *R. x binatus* är enligt SKUD en korsning mellan *R. arcticus* och *R. idaeus* som odlas och som förekommer i N Europa (Sverige). Det finns dock ett problem här eftersom *Rubus suberectus* G. Anderson ex Sm. samtidigt enligt *The Plant List* också betraktas som ett accepterat namn.¹⁰³⁷ Gissningsvis är det dock ändå *R. x binatus* som avses.

Experimentalfältet 1873-74: *Rubus suberectus* Anders. åkerbärshallon. Exp. 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95: *Rubus suberectus* åkerbärshallon. Kommentar (Exp. 1873-74): 4-6 f. ”Sverige”. Pris angavs per en och 10 plantor. Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 3-7 f. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95): 1-2 m.

¹⁰³² Lindgren 1878 s. 95.

¹⁰³³ The plant List, <http://www.theplantlist.org/tpl/record/tro-50199610>, 111206.

¹⁰³⁴ GRIN, Nomen No. 32300, *Rubus corylifoius*, 111206.

¹⁰³⁵ Hillier 2002 s. 326.

¹⁰³⁶ Lindgren 1878 s. 96.

¹⁰³⁷ The Plant List, <http://www.theplantlist.org/tpl/record/tro-27805154>, 111206.

Rubus caesius L. – blåhallon

Europa (Sverige). Såld från Experimentalfältet mellan 1836. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten *Rubus caesius* L. blåhallon med kommentaren:

”Sverige, nedliggande, 4-6 fot, med hvita blr och daggbåa bär.”¹⁰³⁸

I boken *The Hillier manual of Trees and Shrubs* (2002) beskriven på följande sätt:

”*caesius* L. Dewberry. A native species of little ornamental merit, with long, slender, creeping stems, forming extensive carpets. Leaves usually trifoliate. Flowers small, white, followed by bloomy-black fruits. Europe to N Asia.”¹⁰³⁹

Experimentalfältet 1836: *Rubus caesius* L.

Rubus fruticosus L. sensu lato – björnbär

- ”*fl. alb. plen.*”
- ”*fruct. alb.*”

Europa (Sverige), V Asien. Såld från Experimentalfältet mellan 1836 och 1875, och mellan 1894 och 1900. Mellan 1836 och 1864 listades i Experimentalfältets priskuranter också *Rubus fruticosus alb. plen.* dubbelbl. björnhallon, och 1836 dessutom *Rubus fruticosus fruct. alb.* I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten *Rubus fruticosus* L. vanliga björnhallon med kommentaren:

”Sverige, upprätt, 5-8 fot, med ljusröda blr och svarta, välsmakande bär. Synnerligen lönande att odla för fruktens skull.”¹⁰⁴⁰

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**R. fruticosus** L. *Björnhallon*. Blommor rödhvita; foderflikar kortspetsade, styva, på frukten regelbundet nedböjda; små blad enkelt ock groft sågade, kortspetsade, under grålundna; grenar kantiga, gröna.[...] Hemland: *Europa, västra delen af Asien, Afrika.*”¹⁰⁴¹

Experimentalfältet 1836: *Rubus fruticosus* L. Exp. 1864: *Rubus fruticosus* björnhallon. Exp. 1869-70: *Rubus fruticosus* L. björnbär. Exp. 1874-75: *Rubus fruticosus* björnhallon. Exp. 1894-95, 1899-1900: *Rubus fruticosus* björnbär. Kommentar (Exp. 1869-70): 6-10 f. ”Sverige”. Kommentar (Exp. 1874-75): 5-8 f. Kommentar (Exp. 1894-95, 1899-1900): 1,5-2,5 m. Priset angavs för en, 10 och 100 plantor.

”*fl. alb. plen.*” – Experimentalfältet 1836: *Rubus fruticosus fl. alb. plen.* Exp. 1864: *Rubus fruct. fl. alb. pl.* dubbelbl. björnhall.

”*fruct. alb.*” – Experimentalfältet 1836: *Rubus fruticosus fruct. alb.*

Rubus glandulosus Bellardi

Italien.¹⁰⁴² Såld från Experimentalfältet mellan 1873 och 1900, t.ex. 1873-74 med kommentaren: ”Har stora svarta välsmakande frukter. Tjenlig till beklädnad af berg, stenrös o.d.” I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten *Rubus glandulosus* Bell. med synonymen *Rubus hybridus* Will. samt kommentaren:

”Sverige, nedliggande, 6-10 fot, med hvita blr och stora svarta bär.”¹⁰⁴³

Experimentalfältet 1873-74: *Rubus glandulosus* Bell. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Rubus glandulosus*. Kommentar (Exp. 1873-74): ”Sverige (nedliggande med 6-10 fot långa rankor) Har stora svarta, välsmakande frukter. Tjenlig till beklädnad af berg, stenrös o.d.” Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 6-10 f. ”nedliggande”. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 2-3 m. ”nedliggande”.

¹⁰³⁸ Ibid s. 95.

¹⁰³⁹ Hillier 2002 s. 326.

¹⁰⁴⁰ Ibid.

¹⁰⁴¹ Svensson 1893 s. 343.

¹⁰⁴² GRIN, Nomen No. 32328, *Rubus glandulosus* Bellardi, 111206.

¹⁰⁴³ Lindgren 1878 s. 95.

***Rubus idaeus* L. – hallon**

- *”fruct. maxim.”*

Europa (Sverige) - Ö Sibirien, Kaukasus, C Asien. Sorten *”fruct.maxim.”* såld från Experimentalfältet 1836. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten *Rubus idaeus* L. vanliga hallon med kommentaren:

”Sverige, 3-7 fot, med hvita blr och röda eller gula frukter. Föga användbar såsom prydnadsbuske.”¹⁰⁴⁴

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**R. idaeus** L. *Trädgårdshallon*. Blommor i kvastlika samlingar, hvita; ståndare uppräta hvita; frukt röd till gul, finluden, lossnande från fruktfästet; foderflikar trädspetsade, hvitkantade, snart nedböjda; öfre blad 3-fingrade, nedre 2-pariga, med uddblad; småblad ojämnt sågade, under hvitludna; stam rak, fintaggig.[...]Hemland: *Europa, Orienten, Sibirien.*”¹⁰⁴⁵

Experimentalfältet 1836: *Rubus idaeus* L. *fruct. maxim.*

***Rubus laciniatus* (Weston) Willd. – flikbjörnbär**

Ursprung okänt, förvildad i Europa (Sverige) och Nordamerika Italien. Såld från Experimentalfältet 1836 samt mellan 1889 och 1900. Den kommenterades t.ex. 1889-90:

”En ny, utmärkt vacker art med långa rankande grenar och vackert flikade löf. Tillika en rikt bärande, utmärkt fruktbuske med stora svarta, saftfulla, delikata frukter. Förtjänar mycken uppmärksamhet.”

I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten *Rubus laciniatus* Willd. med kommentaren: ”heml?, upprätt, 6-10 fot, med violetta blr. Har vackra, djupt flikade blad; öm.”¹⁰⁴⁶ Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**R. laciniatus** WILLD. *Kryphallon*. Blommor rödhvita; de flesta kronblad I spetsen 3-flikiga; foderflikar nedböjda; långspetsade, ofta 3-flikiga; blad under gröna ock ludna; blad flikar flikigt inskurna till oregelbundet parflikiga; grenar utbredda ock krypande, kantiga ock upptill håriga; taggar krökta. Hemland: *Södra Europa?*”¹⁰⁴⁷

Experimentalfältet 1836: *Rubus laciniatus* Willd. Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Rubus laciniatus*. Kommentar (Exp. 1889-90): ”rankande 5-6 m [...] En ny, utmärkt vacker art med långa rankande grenar och vackert flikade löf. Tillika en rikt bärande, utmärkt fruktbuske med stora svarta, saftfulla, delikata frukter. Förtjänar mycken uppmärksamhet.” Kommentar (Exp. 1894-95, 1899-1900): ” rankande 5-6 m. [...] En ny, utmärkt vacker art med långa rankande grenar och vackert flikade löf. Tillika en rikt bärande, utmärkt fruktbuske med stora svarta, saftfulla, delikata frukter. Förtjänar mycken uppmärksamhet” Priset angavs för en, 10 och 100 plantor.

***Rubus occidentalis* L. – svarthallon**

C och Ö Nordamerika. Såld från Experimentalfältet mellan 1869 och 1886, och från Vassbo trädskola 1839-1946. Den kommenterades i priskuranterna från Vassbo trädskola: ”Stora, synnerligen vackra vita blommor. Särdeles värdefull.” I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten *Rubus occidentalis* L. amerikanska hallon med kommentaren: ”n. Am., upprätt, 3-6 fot. Liknar hallonbusken, men har svarta bär.”¹⁰⁴⁸ Nämd i en fotnot under *R. idaeus* av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

¹⁰⁴⁴ Lindgren 1878 s. 96.

¹⁰⁴⁵ Svensson 1893 s. 342f.

¹⁰⁴⁶ Lindgren 1878 s. 96.

¹⁰⁴⁷ Svensson 1893 s. 343.

¹⁰⁴⁸ Lindgren 1878 s. 96.

”*R. occidentalis* L. är en närmast hithörande art från Nordamerika. Kronbladen äro något längre, något mera utbredda och 2-flikiga; frukt glatt och nästan svart; stam kroktaggig.”¹⁰⁴⁹

Experimentalfältet 1869-70, 1873-74: *Rubus occidentalis* L. Experimentalfältet: 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86: *Rubus occidentalis*. Kommentar (Exp. 1869-70, 1873-74): 3-6 f. ”Kanada”. Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 3-6 f.

Vassbo 1938-1946: *Rubus deliciosus*. Kommentar: ”1-1,5 [m]. Stora, synnerligen vackra vita blommor. Särdeles värdefull.”

***Rubus odoratus* L. – rosenhallon**

Ö Nordamerika. Såld från Experimentalfältet mellan 1836 och 1900, och från Vassbo trädskola mellan 1895 och 1946. Den kommenterades till exempel i Vassbo trädskolas priskurant 1939: ”Kraftigt växande med stora, ljusröda, välluktande blommor.” I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten *Rubus odoratus* L. lukthallon med kommentaren: ”n. Am., upprätt, 3-5 fot, med stora röda blr i juni-aug., utm. vacker art.”¹⁰⁵⁰ Arten beskrevs av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**R. odoratus** L. *Lukthallon*. Blomknippe mångblommigt; blommor rosenröda, välluktande; foderflikar kortare än kronbladen. Sv. syn. *Rosenhallon*, *Hallonros*. Hemland: *Nordamerika (i skogar)*.”¹⁰⁵¹

Experimentalfältet 1836: *Rubus odoratus* L. Exp. 1864: *Rubus odoratus*. Exp. 1869-70, 1873-74: *Rubus odoratus* L. lukthallon. Exp. 1874-75, 1879-80, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Rubus odoratus* lukthallon. Kommentar (Exp. 1869-70): 3-5 f. ”n. Am.” pris angavs för en planta och per dussin. Kommentar (Exp. 1873-74): 3-5 f. ”n. Am.” pris angavs för en och 10 plantor. Kommentar (Exp. 1874-75): 3-5 f. Pris angavs för en och 10 plantor. Kommentar (Exp. 1879-80): 3-5 f. Kommentar (Exp. 1885-86): 3-5 f. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 1-1,5 m.

Vassbo 1895, 1901-1903, 1906, 1909-1917, 1919-1921: *Rubus odoratus* lukthallon. Vassbo 1939-1946: *Rubus odoratus*. Kom. (Vassbo 1914-1917, 1919-1920): ”1-2 [m], med stora röda välluktande blommor under juli-sept.” Kom. (Vassbo 1921): ”1-1,5 [m]. Har stora välluktande röda blommor under juni-aug.” Kommentar (Vassbo 1939-1946): ”1-2 [m]. Kraftigt växande med stora, ljusröda, välluktande blommor.”

***Rubus parviflorus* Nutt. – nutkahallon**

V och NC Nordamerika - Mexiko. Såld från Experimentalfältet mellan 1869 och 1900. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten *Rubus nutkanus* Moc. med kommentaren: ”Nutka (Nootka)-ön, upprätt, 2-5 fot med stora hvita blr. Liknar för öfrigt odoratus.”¹⁰⁵² Arten beskrevs av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**R. nutkánus** MOC. *Nutkahallon*. Blomknippe fåblommigt; blommor hvita, luktlösa; foderflikar af kronbladens längd. Hemland: Västra kusten af Nordamerika, går upp på Klippbärgen kring Kolumbiaflodens källor; först funnen vid Nutkasundet.”¹⁰⁵³

I boken *The Hillier manual of Trees and Shrubs* (2002) beskriven på följande sätt:

”**parviflorus** Nutt. (*R. nutkanus* Moç ex Ser.) Thimbleberry. A strong-growing shrub with erect, peeling thornless stems, 1.8-2.5m high. Leaves large, palmate, softly downy. Flowers white, 4-5cm across, in terminal clusters in May and June. Fruits large and flattened, red. W North America. I 1827 by David Douglas.”¹⁰⁵⁴

Experimentalfältet 1869-70, 1873-74: *Rubus nutkanus* Moc. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Rubus nutkansus*. Kommentar (Exp. 1869-70): 3-4 f. ”nordv. Am. Har stora

¹⁰⁴⁹ Svensson 1893 s. 342f.

¹⁰⁵⁰ Lindgren 1878 s. 96.

¹⁰⁵¹ Svensson 1893 s. 344.

¹⁰⁵² Lindgren 1878 s. 96.

¹⁰⁵³ Svensson 1893 s. 344.

¹⁰⁵⁴ Hillier 2002 s. 327.

hvita blommor”. Kommentar (Exp. 1873-74): 3-5 f. ”nv. Am.” Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 2-4 f. Kommentar (Exp. 1889-90): 0,6- m. ”Vacker, vitblommig”. Kommentar (Exp. 1894-95, 1899-1900): 0,6-1 m. ”Liknar lukthallon, men har hvita blommor.”

***Rubus phoenicolasius* Maxim. – vinhallon**

Kina, Korea, Japan. Såld från Experimentalfältet 1899-1900. I boken *The Hillier manual of Trees and Shrubs* (2002) beskriven på följande sätt:

”*phenicolasius* Maxim. Wineberry. A conspicuous shrub with reddish, glandular-bristly stems 2.5-3m high. Leaves large, trifoliate, the leaflets coarsely toothed, white-felted beneath. Flowers in July, in terminal glandular-bristly clusters, small, pale pink. Fruits bright orange-red, sweet and edible. Japan, China, Korea. I about 876.”¹⁰⁵⁵

Exp. 1899-1900: *Rubus phoenicolasius*. Kommentar: 2 m. ”Har särdeles frodigt växtsätt.”

***Rubus spectabilis* Pursh – prunkhallon**

Alaska – Kalifornien. Såld från Experimentalfältet mellan 1864 och 1900. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten *Rubus spectabilis* Pursh. prunkhallon med kommentaren:

”nv. Am., upprätt, 3-8 fot, med stora, röda, vackra blr och röda bär. En utmärkt vacker art.”¹⁰⁵⁶

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**R. spectabilis** PURSH. *Prakthallon*. Blommor mest ensamma, toppställda, täml. stora; ståndare koniskt hopstående; foderflikar upprätta, i kanten gröna; alla blad 3-fingrade; småblad glatta, dubbelsågade; uddblad från vigglik bas triangulärt; grenar glatta. Hemland: *Nordvästra kusten af Nordamerika*.”¹⁰⁵⁷

Experimentalfältet 1864: *Rubus spectabilis*. Exp. 1869-70: *Rubus spectabilis* Prsh. Prunkhallon. Exp. 1873-74: *Rubus spectabilis* Pursh. prunkhallon. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Rubus spectabilis* prunkhallon. Kommentar (Exp. 1869-70, 1873-74): 3-5 f. ”nordv. Am. [...] har lysande röda blr.” Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 3-6 f. Kommentar (Exp. 1889-90): 1-2 m. Kommentar (Exp. 1894-95, 1899-1900): 1-2 m. Pris angavs för en och 10 plantor.

***Rubus wahlbergii* Arrh.**

Danmark, Norge, Sverige.¹⁰⁵⁸ Såld från Experimentalfältet mellan 1873 och 1875 och mellan 1894 och 1900. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten *Rubus Wahlbergii* Arrhenius. med kommentaren:

”Sverige, nedliggande, 6-12 fot, med röda blr och stora svartblå bär. Förträfflig till betäckande af stenar o.d. föremål.”¹⁰⁵⁹

Experimentalfältet 1873-74: *Rubus wahlbergii* Arrhenius. Exp. 1874-75, 1894-95, 1899-1900: *Rubus wahlbergii*. Kommentar (Exp. 1873-74): ”Sverige (nedliggande med 6-10 fot långa rankor) [...] En förträfflig art till beklädnad af berg, stnehögar o.d. Frukterna svartblå välsmakande.” Kommentar (Exp. 1874-75): 6-12 f. ”nedliggande”. Kommentar (Exp. 1894-95, 1899-1900): 2-3,5 m ”nedliggande”.

¹⁰⁵⁵ Hillier 2002 s. 327.

¹⁰⁵⁶ Lindgren 1878 s. 96.

¹⁰⁵⁷ Svensson 1893 s. 344.

¹⁰⁵⁸ GRIN, Nomen No. 32491, *Rubus wahlbergii*, 091128.

¹⁰⁵⁹ Lindgren 1878 s. 96.

Salix – videsläktet

Släktet *Salix* är stort och många arter och sorter har saluförts genom åren. Från Experimentalfältet kunde man mellan 1869 och 1900 köpa blandningar av namnsorter, både sådana som listades med sitt namn i priskuranten och andra: ”Då sorterna af köparen icke bestämmas lemnas af ofvantsående och många flera pilsorter”. Dessutom kunde man köpa partier av ”för korgflätning lämpliga sorter” och man sålde även sättkvistar av: ”de för korgflätning o.d. lämpligaste arter”. De sistnämnda levererades vintertid mellan december och mars. I Experimentalfältets priskuranter angavs mellan 1883 och 1890 som en kommentar under uppräknigen av olika *Salix*:

”Dessutom finnas omkring 30 andra pilsorter, hvaraf en del nya och rätt sällsynta och hvilka säljas till samma pris som de här ofvan upptagna, samt ingå i de sortimenter som utlemnas” (Exp. 1889-90).

	1869-70	1873-74	1874-75	1879-80	1883-84	188-86	1889-90	1894-95	1899-1900
50 st pilplantor 1 à 2 års i 50 sorter deraf en del nya	-	-	-	-	10	10	-	-	-
25 st pilbuskar i 25 sorter med namn	4	5	5	-	-	-	-	-	-
100 st 1 års pilplantor i 25 sorter	5	6	7	6	6	6	-	6	6
100 st 2 års pilplantor i 25 sorter	-	-	-	8	8	8	8	-	9
100 st 3 års pilplantor i 25 sorter	-	-	-	-	-	-	-	-	-
100 st äldre buskar i 25 sorter	-	-	-	16	-	-	-	-	-
12 st pilbuskar i 12 sorter med namn	2	2:50	2:50	-	-	-	-	-	-
100 st 1 års pilplantor i 12 sorter	4	5	6	5	5	5	-	5	5
100 st 2 års pilplantor i 12 sorter	-	-	-	7	7	7	7	-	8
100 st 3 års pilplantor i 12 sorter	-	-	-	-	-	-	-	8	-
100 st äldre buskar i 12 sorter	-	-	-	14	-	-	-	-	-
100 st pilbuskar i 10 sorter med namn	8	15	15	-	-	-	-	-	-
500 st 1 års pilplantor i 10 sorter	13	26	-	-	-	-	-	-	-
1000 st 1 års pilplantor i 10 sorter	25	32	-	-	-	-	-	-	-
100 st äldre buskar i diverse sorter	-	-	-	-	15	16	-	-	-
100 st äldre buskar i en eller flera sorter	-	-	-	-	-	-	15	-	-
100 st buskar i flere eller färre vackra sorter	-	-	-	-	-	-	-	-	15
100 "sättkvistar af de för korgflätning o.d. lämpligaste arter"	1	1	1	1	1	1	1	1	1
1000 "sättkvistar af de för korgflätning o.d. lämpligaste arter"	9	9	9	9	9	9	9	8	8
100 st 1 års plantor "af de för korgflätning lämpligaste sorter"	2-4	3-6	-	4	4	4	-	4	4
100 st 2 års plantor "af de för korgflätning lämpligaste sorter"	-	-	-	6	6	6	6	-	7
100 st 3 års plantor "af de för korgflätning lämpligaste sorter"	-	-	-	-	-	-	-	7	-

Tabell över de "paketpriser" för olika pilsorter som angavs i Experimentalfältets priskuranter. Före 1874 angavs priset i riksdaler (rdr). Från och med priskuranten 1874-75 angavs priset i kronor.

Pil listades listades också under rubriken Häckplantor, både från Experimentalfältet och från Vassbo trädskola. Mellan 1883 och 1886 stod under denna rubrik i Experimentalfältets priskuranter: ”Pilplantor av diverse sorter, tjenliga till skyddshäckar, 2 års pr 100 st 6 kr; 1 års pr 100 st 4 kr.” År 1889-90 listades under Häckplantor 100 st 2 års plantor för 6 kr, och 1889-90 hänvisades under denna rubrik till den ordinarie texten: ”Pilplantor af diverse sorter, tjenliga till

skyddshäckar, se *Salix*.” I priskuranten från Vassbo trädskola 1895 listades under rubriken Häckplantor 100 plantor av diverse sorter för 3 kr. Mellan 1906 och 1912 såldes från Vassbo 100 ”Pilplantor af diverse sorter, tjänliga till skyddshäckar” för 6 kr, och mellan 1926 och 1938 står under samma rubrik ”Pil, div. sorter, starka buskar, pr 10 st 5 kr, pr 100 st 40 kr.”

I Experimentalfältets priskurant 1889-90 listades pil även tillfälligt under rubriken Alléträd med följande formulering: ”Pilar, diverse sorter, stamexemplar från 75 öre till 1 kr. Se vidare *Salix*.”

Endel av namnen som förekommer i priskuranterna har varit svårtolkade, men de flesta har ändå kunnat passas in under den art de sannolikt hör hemma, med några undantag. Två namn i Experimentalfältets priskurant 1869-70, *Salix conifera* och *Salix buxifolia* hade i priskuranten bara en hänvisning till den brittiska plantskolan Booth's katalog. *Salix conifera* Wangenh. är ett namn som enligt *The Plant List* är ”unresolved”¹⁰⁶⁰ Detsamma gäller namnet *Salix buxifolia* Trautv.¹⁰⁶¹ Namnen återkom inte heller i priskuranterna.

Ett tredje namn som inte kunnat tolkas med någon säkerhet ännu är *Salix cotinifolia* Sm.¹⁰⁶² som förekommer i Experimentalfältets priskurant 1869-70.

Även *Salix pedicellaris* Pursh. som förekommer i Experimentalfältets priskurant 1836 är enligt *The Plant List* ”an unresolved name”.¹⁰⁶³ *GRIN Taxonomy* tar upp den som en art från Nordamerika.¹⁰⁶⁴ Artnamnet nämns inte av Lindgren (1878).

Namnet *Salix elegantissima grandifolia* som förekommer i Experimentalfältets priskurant 1873-74 är också problematiskt. Den listas med kommentaren kommentaren att den blir 40-50 fot hög och hade sitt ursprung i Mellaneuropas berg. I samma priskurant listades samtidigt *Salix elegantissima* C. Koch. (*americana pendula* etc) med kommentaren 15-20 fot med sitt ursprung i Japan. Det framstår alltså som ganska osannolikt att det är samma art som avses, men vad *grandiflora* är har hittills inte kunnat utredas på något övertygande sätt.

”***Salix conifera***” - Experimentalfältet 1869-70: *Salix conifera* Booth's Cat. Kommentar: 10-20?f. Äldre ex. och 1 års plantor listas.

”***Salix buxifolia***” – Experimentalfältet 1869-70: *Salix buxifolia* Booth's Cat. Kommentar: 6-10?f. ”vacker” Äldre ex. och 1 års plantor listade.

”***Salix cotinifolia***” – Experimentalfältet 1869-70: *Salix cotinifolia* Sm.

”***Salix pedicellaris***” – Experimentalfältet 1836: *Salix pedicellaris* Pursh.

”***Salix elegantissima grandifolia***” – Experimentalfältet 1873-74: *Salix elegantissima grandifolia* Ser. Kommentar (Exp. 1873-74): 40-50 f. ”mel. Europas berg”.

***Salix acutifolia* Willd. – spetsdagvide**

Ö Europa - Sibirien och C Asien. Såld från Experimentalfältet mellan 1836 och 1900, och från Vassbo trädskola mellan 1895 och 1946. Den kommenterades till exempel i Experimentalfältets priskurant 1869-70:

”Får då den blir äldre hängande grenar och skulle kunna, med hänsyn till den svarta färgen på grenarne, kallas svart tårpil. En ytterst härdig art, som blommar mycket tidigt. Besökes flitigt af bien och är afven af denna orsak förtjent af odling.”

I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten *Salix acutifolia* Willd., spetsbladig pil, med synonymerna *Salix violacea* Andr., *Salix pruinosa* Bess., *Salix daphnoides* var. *angustifolia* Wimm. och *Salix caspica* Hort. samt kommentaren:

”Sverige, allmänt odlad, 10-20 fot, med svartblå grenar. Får, då den blir äldre, hängande grenar och kunde därför kallas *svart tårpil*. Vacker.”¹⁰⁶⁵

¹⁰⁶⁰ The Plant List, <http://www.theplantlist.org/tpl/record/tro-50333290>, 111206.

¹⁰⁶¹ The Plant List, <http://www.theplantlist.org/tpl/record/kew-348306>, 111206.

¹⁰⁶² IPNI, ID: 777377-1, *Salix cotinifolia* Sm., 111206.

¹⁰⁶³ The Plant List, <http://www.theplantlist.org/tpl/record/tro-28300056>, 111206.

¹⁰⁶⁴ GRIN, Nomen No. 455741, *Salix pedicellaris*, 111206.

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**S. acutifolia** WILD. *Svartpil*. Blad smalt lansettlika, långspetsade; bladskäft ovan glest småludna; stipler lansettlika, finsågade; grenar långa, vidjelika, äldre glänsande svartblå. – 3–4. Hemland: *Sibirien, norra Ryssland*. – *Endast hanståndet torde förekomma hos oss. Får som äldre träd hängande grenar (svart tårpil)*.”¹⁰⁶⁶

Experimentalfältet 1836: *Salix acutifolia* Willd. Exp. 1864: *Salix acutifolia* spetsbladig pil. Exp. 1869-70: *Salix acutifolia* Willd. spetsbladig pil. Exp. 1873-74: *Salix acutifolia* Willd. spetsbladig svart tårpil. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Salix acutifolia* svart tårpil. Kommentar (Exp. 1869-70): 10-20 f. ”Sverige. Får då den blir äldre hängande grenar och skulle kunna, med hänsyn till den svarta färgen på grenarne, kallas svart tårpil. En ytterst hårdig art, som blommar mycket tidigt. Besökes flitigt af bien och är afven af denna orsak förtjent af odling. Buskformiga ex.” Priset angavs för en och ett dussin plantor. Kommentar (Exp. 1873-74): 10-20 f. ”Sverige. Får, såsom äldre, nedhängande grenar och kan därför användas såsom tårpil. [...] Der å nedanstående pilsorter icke finnes pris utsatt, kosta äldre buskar 25 öre och 1 års plantor 10 öre pr st. Då af en eller annan sort äldre exemplar möjligen icke finnas, lemnas 3 st. 1 års plantor i stället för, och till samma pris som 1 äldre exemplar.” Kommentar (Exp. 1874-75): 10-20 f. ”Der å nedanstående pilsorter icke finnes pris utsatt, kosta äldre buskar 25 öre och 1 års plantor 10 öre pr st.” Kommentar (Exp. 1879-80): 10-20 f. ”Stamformiga 7 öre à 1 kr. [...] Af nedanstående sorter kosta 1 och 2 års plantor, då annat pris ej finnes utsatt, 12 à 16 öre pr st. Äldre buskar kosta 25 öre pr st.” Kommentar (Exp. 1883-84): 10-20 f. ”10-20 f. Af nedanstående sorter kosta, då annat pris icke är utsatt: 1 års plantor 12 öre, 2 års plantor 16 öre och äldre buskar 25 öre pr styck.” Kommentar (Exp. 1885-86): 10-20 f. ”Af nedanstående sorter kosta, då annat pris icke är utsatt: 1 års plantor 12 öre, 2 års plantor 16 öre och äldre buskar 25 öre pr styck.” Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 3-6 m. ”Af nedanstående sorter kosta, då annat pris icke är utsatt: 1 års plantor 12 öre, 2 års plantor 16 öre och äldre buskar 25 öre pr styck.”

Vassbo 1895: *Salix acutifolia*. Vassbo 1900-1903, 1906, 1909-1914: *Salix acutifolia* svart tårpil. Vassbo 1940-1946: *Salix acutifolia* daggvide. Kom. (Vassbo 1914): ”4-7 m. har svarblå grenar”. Kom. (Vassbo 1940-1946): ”Svartblå grenar. Blommar mycket tidigt.” År 1914 såld i buskform och stamform från Vassbo.

***Salix alba* L. – vitpil**

- var. *vitellina* (L.) Stokes (gulpil)
- var. *sericea* Gaudin (silverpil)
- ’*Britzensis*’
- ”*splendens sibirica*”
- ”*casteriana*”

V, C och S Europa - V Sibirien och C Asien, NV Afrika. Arten *S. alba* såld från Experimentalfältet mellan 1836 och 1900 samt från Vassbo trädskola mellan 1906 och 1912. Från Experimentalfältet såldes också 1836 samt mellan 1869 och 1900 var. *vitellina* (gulpil). (För hängande gulpil se *S. x sepulcralis*). Vidare såldes från Experimentalfältet mellan 1873 och 1895 och från Vassbo trädskola 1914 var. *sericea* (silverpil). Sorten ’*Britzensis*’ såldes från Experimentalfältet mellan 1894 och 1900 och från Vassbo trädskola mellan 1925 och 1946. Från Experimentalfältet mellan 1894 och 1900 och från Vassbo trädskolor mellan 1906 och 1946 såldes även ”*splendens sibirica*”, och 1911-1913 såldes från Vassbo ”*casteriana*”.

I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten *Salix alba* L., hvitpil, med kommentaren:

”Sverige, odlad, 60-80 fot, ståtligt träd. Är dock i ungdomen icke fullt hårdig vid Stockholm. Årsskotten mjuka och sega, dugliga till bindvidjor. Var.: *argentea*, silverpil, med bladen mera silfverhvita; *vitellina* (*aurea*), guldpil, med gula skott.”¹⁰⁶⁷

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

¹⁰⁶⁵ Lindgren 1878 s. 97.

¹⁰⁶⁶ Svensson, 1893, s. 123.

¹⁰⁶⁷ Lindgren 1878 s. 97.

”**S. alba** L. *Hvitpil*. Märken nästan hela; hängefjäll snart affallande; blad åtminstone på undersidan tilltryckt silkeshåriga; stipler smalt lansettlika, glandelbräddade; årsgrenar håriga; yngre grenar utstående. [...] Warieteter: 1. v. *argentea*. *Silverpil*. Blad mera håriga ock silverhvita. 2 v. *caerulea* *Blåpil*. Blad äldre nästan glatta, under blåhvita. 3 v. *vitellina*. *Gulpil*. Yngre grenar gula, åt solsidan rödaktiga, jämte blad slutl. glatta.”¹⁰⁶⁸

var. vitellina (L.) Stokes (gulpil) – I Experimentalfältets priskuranter listades 1836 *Salix alba vitellina*, mellan 1869 och 1900 *Salix vitelliana* Willd. (*alba vitelliana* L.) guldpil, mellan 1873 och 1875 *Salix alba vitellina (aurea)* guldpil, mellan 1883 och 1890 *Salix vittelina (aurea)* guldpil, och mellan 1894 och 1900: *Salix alba vitellina (aurea)* guldpil. Kommentar 1869-70:

”Har guldgul lysande bark å de yngre grenarne. Är något öm för mell. Sveriges klimat och tyckes därför ej vilja uppnå mer än 6-10 fots höjd.”

Den beskrivs i *the Hillier Manual of Trees and Shrubs* (2002):

“**var. vitellina** (L.) Stokes (*S. vitellina* L.) Golden willow. A smaller tree than the typical form. The brilliant egg-yolk-yellow shoots are made more conspicuous by severe pruning every second year.”¹⁰⁶⁹

var. sericea Gaudin (silverpil) – I Experimentalfältets priskuranter mellan 1873 och 1895, och från Vassbo 1914, listades *Salix alba argentea* silfverpil. Enligt Svensk Kulturväxtdatabas (SKUD) är detta en äldre synonym för var. *sericea*. I *the Hillier Manual of Trees and Shrubs* (2002) beskrivs den:

“**var. sericea Gaudin** (f. *argentea* Wimm., ‘*Sericea*’, ‘*Regalis*’) A smaller, less vigorous, rounder-headed tree with leaves of an intense silvery hue, striking when seen from a distance.”¹⁰⁷⁰

’**Britzensis**’ – I Experimentalfältets priskuranter listades mellan 1894 och 1900 *Salix alba vitellina britzensis*. Den listades under samma namn också från Vassbo trädskola mellan 1925 och 1946 med kommentaren: ”Sirligt bladverk och gulröda årsskott.” I *the Hillier Manual of Trees and Shrubs* (2002) beskrivs den:

“’**Britzensis**’ (‘*Chermesina*’) Scarlet willow. A remarkable form, most conspicuous in winter when the branches are brilliant orange-scarlet, especially if pruned severely every second year. The clone ‘*Chrysostela*’ is similar, if not identical.”¹⁰⁷¹

”**splendens sibirica**” – I Experimentalfältets priskuranter listades 1899-1900 *Salix alba splendens sibirica* med kommentaren: ”Utmärkt vacker, härdig. Förtjenar att planteras allmänt”. Troligen är det densamma som listas 1894-95 under namnet *Salix alba splendens*. Sorten listas också från Vassbo trädskola mellan 1906 och 1946 under namnet *Salix alba splendens sibirica*. Den kommenterades t.ex. i priskuranten från Vassbo 1821:

”Den vackraste pilsorten, som kan odlas här. Har silvervita blad och vackert växtsätt.”

”**casteriana**” – I priskuranterna från Vassbo trädskola listades mellan 1911 och 1923 *Salix alba casteriana*.

Experimentalfältet 1836: *Salix alba* L. Exp. 1864: *Salix alba* hvitpil. Exp. 1869-70, 1873-74: *Salix alba* L. hvitpil. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Salix alba* hvitpil. Kommentar (Exp. 1869-70): 60-80 f. ”Sverige etc.” Både stamformiga och buskformiga exemplar listas. Även nämnd under rubriken Alléträd: ”Hvitpilar: högstammiga”. Kommentar (Exp. 1873-74): 60-80 f. ”Sverige” Buskformiga och 1 åriga plantor. Kommentar (Exp. 1874-75): 60-80 f. ”Stamform”. Kommentar (Exp. 1879-80): 60-80 f. Under rubriken Häckplantor står även: ”Pilplantor af diverse sorter, tjenliga till skyddshäckar, 2 års pr 100 st 6 kr, 1 års pr 100 st 4 kr.” Kommentar (Exp. 1883-84, 1885-86): 60-80 f. Kommentar (Exp. 1889-90): 18-24 m. ”Stamexemplar”. Kommentar (Exp. 1894-95, 1899-1900): 18-24 m.

Vassbo 1906, 1909-1912: *Salix alba* hvitpil.

¹⁰⁶⁸ Svensson, 1893, s. 124.

¹⁰⁶⁹ Hillier 2002 s. 329.

¹⁰⁷⁰ Ibid.

¹⁰⁷¹ Ibid.

var. vitellina – Experimentalfältet 1836: *Salix alba vitellina*. Exp. 1869-70: *Salix vitelliana* Willd. (*alba vitellina* L.) guldpil. Exp. 1873-74, 1874-75: *Salix alba vitellina (aurea)*. guldpil. Exp. 1883-84, 1885-86, 1889-90: *Salix vittelina (aurea)* guldpil. Exp. 1894-95, 1899-1900: *Salix alba vittelina (aurea)* guldpil. Kommentar (Exp. 1869-70): ”Har guldgul lysande bark å de yngre grenarne. Är något öm för mell. Sveriges klimat och tyckes därför ej vilja uppnå mer än 6-10 fots höjd.” Äldre exemplar och 1 års plantor listades.

var. sericea – Experimentalfältet 1873-74, 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95: *Salix alba argentea* silfverpil.

Vassbo 1914: *Salix alba argentea* silfverpil. Kommentar: ”10-12 [m] med silfverhv. bl.”

'Britzensis' – Experimentalfältet 1894-95, 1899-1900: *Salix alba vitellina Britzensis*. Kommentar (Exp. 1894-95, 1899-1900): ”Särdeles vacker”.

Vassbo 1925-1927, 1930, 1932-1946: *Salix alba vitellina britzensis*. Kommentar: ”Sirligt bladverk och gulröda årsskott.”

”splendens sibirica” – Exp. 1894-95: *Salix alba splendens*. Exp. 1899-1900: *Salix alba splendens sibirica*. Kommentar (Exp. 1899-1900): ”Utmärkt vacker, hårdig. Förtjenar att planteras allmänt.”

Vassbo 1906, 1909-1913, 1921, 1923-1927, 1930, 1932-1946: *Salix alba splendens sibirica*. Kom. (Vassbo 1921, 1923-1924): ”Den vackraste pilsorten, som kan odlas här. Har silvervita blad och vackert växtsätt.” Kom. (Vassbo 1925-1927, 1930, 1932-1946): ”har silvervita blad, vackrast av alla pilsorter.”

”casteriana” – Vassbo 1911-1913: *Salix alba casteriana*.

***Salix appendiculata* Vill.**

S och C Europa¹⁰⁷². Såld från Experimentalfältet mellan 1836 och 1900. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten *Salix grandifolia* Ser. med synonymen *Salix appendiculata* Vill. och kommentaren: ”mell. Europas berg. 40-50 fot. En bland de bästa till gröfre korgarbeten.”¹⁰⁷³

Experimentalfältet 1836: *Salix grandifolia* Seringe. Exp. 1869-70: *Salix grandifolia* Ser. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Salix grandifolia*. Kommentar (Exp. 1869-70): 40-50 f. ”Sverige. En utmärkt, snabbväxande art.” Äldre och 1 års plantor listade. Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86: 40-50 f. Kommentar Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900: 12-18 m.

***Salix aurita* L. – bindvide**

Europa (Sverige) - Uralbergen. Namet *Salix aurita* listades i Experimentalfältets priskuranter mellan 1894 och 1900. I priskuranten från Vassbo trädskola 1895 förekommer namnet *Salix argentia aurita*, vilket gissningsvis också avser samma art. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten *Salix aurita* L. med synonymerna *Salix ulmifolia* Vill., *Salix rugosa* Ser. och *Salix heterophylla* Host. samt kommentaren: ”Sverige, 6-8 fot. Trifves på fuktiga platser.”¹⁰⁷⁴

Experimentalfältet 1894-95, 1899-1900: *Salix aurita*. Kommentar: 2 m.

Vassbo 1895: *Salix argentia aurita*.

***Salix bicolor* Willd. – gullvide**

• **”Weigeliana”**

SV, C och SÖ Europa. Arten såld från Experimentalfältet 1836, samt mellan 1869 och 1900 under namnet *Salix bicolor*. Mellan 1869 och 1890 salufördes också *Salix Weigeliana*¹⁰⁷⁵ vilket enligt Lindgren (1878) skall vara en synonym för *S. bicolor*. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten *Salix bicolor* Ehrh. & Koch med synonymerna *Salix phyllicaefolia* Sm., *Salix Weigeliana* Willd., *Salix laurina* Lois, *Salix floribunda* Forb, *Salix phillyreaefolia* Borr. och kommentaren: ”Sverige, 3-8 fot.”

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

¹⁰⁷² GRIN, Nomen No. 406471, *Salix appendiculata* Vill., 111206.

¹⁰⁷³ Lindgren 1878 s. 98.

¹⁰⁷⁴ Ibid s. 97.

¹⁰⁷⁵ IPNI ID: 779193-1 *Salix weigeliana* Willd., 111206.

”**S. bicolor** EHRH. *Gulvide*. Fröhus småhåriga; blad små, kortskaftade, äggrundt elliptiska till elliptiska, helbräddade till glandelsågade; stipler små, mycket kortare än bladskaftet, affallande. Hemland: *Europas bärgstrakter*.”¹⁰⁷⁶

Experimentalfältet 1836, 1869-70: *Salix bicolor* Ehrh. Exp. 1873-74: *Salix alba bicolor* Ehrh. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Salix bicolor*. Kommentar (Exp. 1869-70): 3-8 f. ”Sverige.” Äldre och 1 års plantor listas. Kommentar (Exp. 1873-74): 3-8 f. ”Sverige” Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 3-8f. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 1-2 m.

Experimentalfältet 1869-70: *Salix Weigeliana* Willd. Exp. 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90: *Salix Weigeliana*. Kommentar (Exp. 1869-70): 3-6 f. Äldre exemplar och 1 års plantor listas. Kommentar (Exp. 1879-80, 1883-84, 1885-86): 3-8 f. Kommentar (Exp. 1889-90): 1-2 m.

Salix caprea L. – vide

Europa (Sverige) – V Sibirien, Kaukasus. Arten såld från Experimentalfältet 1836. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten *Salix caprea* L. sälj, palmvide, med synonymerna *Salix lanata* Lightf., *Salix hybrida* Vill., *Salix ulmifolia* Thuill., *Salix sphacelata* Sm., *Salix aurigerana* Lapeyr. och *Salix tomentosa* Ser. samt kommentaren:

”Sverige, 10-20-40 fot. Åtskilliga varieteter, som vanligen räknas hit, höra till andra arter.”¹⁰⁷⁷

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**S. caprea** L. *Säljvide*. Hanhängen ellipsoidiska, öfre blommor först utslående; knoppar ock smågrenar glatta; blad ovan slutl. glatta; vanl. träd. Form: 1 *f. pendula*. Grenar hängande. Hemland: *Europa, Sibirien*.”¹⁰⁷⁸

Experimentalfältet 1836: *Salix caprea* L.

Salix cinerea L. – gråvide

• ”tricolor”

Europa (Sverige), Sibirien – Altaj, Kaukasus. Arten såld från Experimentalfältet mellan 1873 och 1900. I Experimentalfältets priskuranter listades mellan 1873 och 1900 också den brokbladiga *Salix cinerea tricolor*. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten *Salix cinerea* L. med synonymerna *Salix acuminata* Mill., *Salix lanata* Vill., *Salix dumetorum* Sut., *Salix oleifolia* Sm., *Salix rufinervis* DC., *Salix Hoffmanniana* Bl., *Salix polymorpha* Host., *Salix incanescens* Forb. och *Salix constricta* Guss. samt kommentaren:

”Sverige, 8-12 fot. Var.: *tricolor (caprea tricolor)* med brokiga blad.”¹⁰⁷⁹

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**S. cinerea** L. *Gråvide*. Hanhängen cylindriska, nedre blommor först utslående; knoppar ock smågrenar gråludna; blad ovan småludna; buske. Form: 1 *f. tricolor*. Blad brokiga. Hemland: *Europa, Sibirien*.”¹⁰⁸⁰

Experimentalfältet 1873-74: *Salix alba cinerea* L. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Salix cinerea*. Kommentar (Exp. 1873-74): 8-12 f. ”Sverige”. Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 8-12 f. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 2-4 m.

”**tricolor**” – Experimentalfältet 1873-74: *Salix alba cinerea tricolor (caprea tricolor)*. Exp. 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Salix cinerea tricolor*. Kommentar (Exp. 1873-74): ”brokbladig”. Kommentar (Exp. 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900): ”med brokiga löf”.

¹⁰⁷⁶ Svensson 1893 s. 121.

¹⁰⁷⁷ Lindgren 1878 s. 97.

¹⁰⁷⁸ Svensson 1893 s. 122.

¹⁰⁷⁹ Lindgren 1878 s. 97.

¹⁰⁸⁰ Svensson 1893 s. 121.

***Salix daphnoides* Vill. – daggvide**

• "*jaspidea*"

N och SC Europa (Sverige). Arten såld från Experimentalfältet mellan 1879 och 1900, samt från Vassbo trädskola mellan 1925 och 1946. I Experimentalfältets priskuranter mellan 1869 och 1900, och i priskuranterna från Vassbo trädskola mellan 1895 och 1912, listades också *Salix daphnoides jaspidea*. Den sistnämnda beskrevs både av Lindgren (1878) och Svensson (1893) som en varietet (se nedan).

I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten *Salix daphnoides* Vill. med synonymerna *Salix cinerea* Willd., *Salix bigemmis* Hoffm., *Salix praecox* Hoppe och *Salix acutifolia* Horn. samt kommentaren:

”Sverige, 10-20 fot. Vacker, med daggbå grenar. Var.: *jaspidea (pulchella)*.”¹⁰⁸¹

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**S. daphnoides** VILL. *Daggpil*. Blad elliptiska, kortspetsade; bladskäft ovan täthåriga; stipler halft hjärtlika, grofsågade; grenar korta, äldre knöliga och rödgröna. – 4–5. Varietet: 1 v. *jaspidea*. Äldre grenar blåhvita, liksom bestrukna med kalk. Hemland: Europa”¹⁰⁸²

Experimentalfältet 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Salix daphnoides*. Kom. (Exp. 1879-80, 1883-84, 1885-86): 10-20 f. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 3-4 m.

Vassbo 1925-1927, 1930, 1932-1946: *Salix daphnoides*. Kom. ”Glänsande blad och blådagliga grenar.”

”*jaspidea*” – Experimentalfältet 1869-70: *Salix jaspidea* hort. (*prunosa* Wendl.) Exp. 1873-74: *Salix alba daphnoides jaspidea* hort. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Salix daphnoides jaspidea*. Kommentar (Exp. 1869-70): 15-20? f. ”troligen varietet. En utmärkt vacker snabbväxt pilsort med mer daggbått pudrade grenar än på *Salix acutifolia*.” Äldre ex. och 1 års plantor listades. Kommentar (Exp. 1873-74): 10-20 f. ”varietet”. Kommentar (Exp. 1874-75): 10-20 f. Kommentar (Exp. 1889-90): ”stamexemplar”.

Vassbo 1895, 1900-1901, 1910-1912: *Salix daphnoides jaspidea*.

***Salix dasyclados* Wimm. – sammetsvide**

NÖ Tyskland, NÖ Europa, N Asien? Arten såld från Experimentalfältet mellan 1869 och 1900 och från Vassbo trädskola 1895. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten *Salix dasyclados* Wimm. med synonymerna *Salix stipularis* Sm., *Salix longifolia* Host., *Salix holosericea* Hort., *Salix viminalis-acuminata* Patz. och *Salix candida* Hort. samt kommentaren:

”troligen hybrid, 20-25 fot, utm. vacker och snabbväxande, lembar förträffliga vidjor för grövre korgarbeten m.m. En bland de allra bästa pilsorter.”¹⁰⁸³

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**S. dasyclados** WIMM. Blad elliptiskt lansettlika, långspetsade, fint glandelsågade; stipler ungefär af bladskäftets halva längd; årgrenar grått filthåriga, äldre svartgrå.”¹⁰⁸⁴

Experimentalfältet 1869-70: *Salix dasyclados* Wimm. Exp. 1873-74: *Salix alba dasyclados* Wimm. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Salix dasyclados*. Kommentar (Exp. 1869-70): 10-20 f. ”Tyskland. En utmärkt präktig snabbväxande art, torde vara den allrabästa till gröfre korgarbeten o.d.” Äldre ex. och 1 års plantor listade. Kommentar (Exp. 1873-74): 20-25 f. ”Anses vara hybrid”. Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 20-25 f. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 6-8 m.

Vassbo 1895: *Salix dasyclados*.

¹⁰⁸¹ Lindgren 1878 s. 97.

¹⁰⁸² Svensson, 1893, s. 123.

¹⁰⁸³ Lindgren 1878 s. 97.

¹⁰⁸⁴ Svensson, 1893, s. 120.

***Salix x doniana* Sm. – skottlandsvide**

Kulturursprung, korsning mellan *Salix purpurea* och *Salix repens*. Såld från Experimentalfältet mellan 1873 och 1900. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten *Salix Doniana* Sm. med synonymerna *Salix parviflora* Host., *Salix purpurea-repens* Wimm. och *Salix repens-purpurea* Wimm. samt kommentaren: ”Tyskland, 4-5 fot.”¹⁰⁸⁵

Experimentalfältet 1873-74: *Salix Doniana* Sm. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90: *Salix Doniana*. Exp. 1894-95, 1899-1900: *Salix Doniana* (*Otites*). Kommentar (Exp. 1873-74): 4-5 f. ”Tyskland” Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 4-5 f. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 1-1,5 m.

***Salix x fragilis* L. – knäckepil**

- ”*Whitworthii*” / ”*pendula*”
- ”*decipiens*”

Troligen kulturursprung, härstamning *Salix alba* x *Salix euxina*. Arten såld från Experimentalfältet 1836 och 1869-70. I Experimentalfältets priskuranter listades också mellan 1864 och 1900 *Salix fragilis Whitworthii* (*pendula*) och mellan 1869 och 1900 *Salix viridis*. I Vassbo trädskolas priskuranter listades mellan 1895 och 1913 *Salix decipiens*. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten *Salix fragilis* L. skörpil, knäckpil, med synonymerna *Salix Russeliana* Sm. och *Salix pendula* Ser. samt kommentaren:

”Sverige, 40-60 fot, allmänt bekant. Var.: *decipiens*, med gul bark på de unga grenarne; *pendula* (*Whithorwhii?*), med hängande grenar.”¹⁰⁸⁶

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**S. fragilis** L. *Skörpil*. Hängen slaka, slutl. nedböjda; märken 2-klufna; hängefjäll snart affallande; blad snedspetsade, slutl. rent glatta, på äldre träd under isgrå, sågtänder glandelspetsade; stipler halft hjärtlika, snart affallande. – 5 . [...] Hemland: *Hela Europa, Orienten, Sibirien*. – Allmänt planterad vid vägar och byar. – Honträdet mer sällsynt.”¹⁰⁸⁷

”***Whitworthii*”/”*pendula*”** – I Experimentalfältets priskurant listades 1864 *Salix fragilis Whitworthii*, 1883-84 *Salix fragilis Whitworthii* (*pendula*) och mellan 1885 och 1900 *Salix fragilis Whitworthii pendula*. Lindgren (1878) listade ”*pendula* (*Whithorwhii?*)” som en varietet av *S. fragilis* med kommentaren: ”med hängande grenar” (se ovan).

”***decipiens*”** – I priskuranterna från Vassbo trädskola listades mellan 1895 och 1913 *Salix decipiens*. Lindgren (1878) nämner den som en varietet under *S. fragilis* med kommentaren: ”gul bark på de unga grenarne” (se ovan). Enligt IPNI är *Salix x decipiens* Hoffm. en äldre synonym för *Salix x fragilis* L. var. *decipiens* (Hoffm) W.D.J.Koch¹⁰⁸⁸.

Experimentalfältet 1836: *Salix fragilis* L. Exp. 1869-70: *Salix fragilis* L. knäckpil. Kommentar (Exp. 1869-70): 40-60 f. ”Sverige” Äldre ex. och 1 års plantor listas.

”***Whitworthii/pendula*”** – Experimentalfältet 1864: *Salix fragilis Whitworthii*. Exp. 1883-84: *Salix fragilis Whitworthii* (*pendula*). Exp. 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Salix fragilis Whitworthii pendula*. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 12-18 m.

”***decipiens*”** – Vassbo 1895, 1906, 1909-1913: *Salix decipiens*.

***Salix glauca* L. – ripvide**

Nordligt circumpolar (Sverige). I Experimentalfältets priskuranter listades mellan 1894 och 1900 *Salix alba glauca*. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för

¹⁰⁸⁵ Lindgren 1878 s. 98.

¹⁰⁸⁶ Ibid.

¹⁰⁸⁷ Svensson 1893 s. 123f.

¹⁰⁸⁸ IPNI ID: 777432-1, *Salix decipiens* Hoffm., 111206.

Experimentalfältet, arten *Salix glauca* L. med synonymerna *Salix sericea* Vill. och *Salix appendiculata* Vahl. samt kommentaren:

”n. Sverige, 3-4 fot. Liknar S. Lapponum.”¹⁰⁸⁹

Experimentalfältet 1894-95, 1899-1900: *Salix alba glauca*.

***Salix holosericea* Willd. – sidenvide**

Naturhybrid i huvudsak i C Europa. I Experimentalfältets priskuranter 1836 och 1869-70 listades *Salix holosericea* Willd. År 1836 listades också *Salix lanceolata* Fries. vilket åtminstone enligt Lindgren (1878) skall vara en synonym. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten *Salix holosericea* Willd. med synonymerna *Salix mollissima* Sm., *Salix lanceolata* Fries. och *Salix viminalis-cierea* Wimm. samt kommentaren: ”hybrid, Sverige etc., 10-15 fot, vacker.”¹⁰⁹⁰

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”S. **holosericea** WILLD. *Sidenvide*. Hanhängen långa ock smala; blad små, tunglika, ovan yngre småhåriga; buske. Hemland: *Europa*.”¹⁰⁹¹

Experimentalfältet 1836, 1869-70: *Salix holosericea* Willd. Kommentar (Exp. 1869-70): 10-15 f. ”Sverige”. Äldre ex. och 1 års plantor listade.

Experimentalfältet 1836 *Salix lanceolata* Fries.

***Salix japonica* Thunb.**

Japan.¹⁰⁹² I Experimentalfältets priskurant 1869-70 listades *Salix japonica* hort. Gissningsvis avses *Salix japonica* Thunb. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten *Salix japonica* Thunb. med synonymen *Salix Pierotii* Miq. samt kommentaren: ”Japan, 15-30? fot.”¹⁰⁹³

Experimentalfältet 1869-70: *Salix japonica* hort. Kommentar: 15-20? f. ”heml. obekt.” Äldre ex. och 1 års plantor listades.

***Salix lapponum* L. – lappvide**

Europa (Sverige) – C Sibirien. Arten såld från Experimentalfältet mellan 1869 och 1900. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten *Salix Lapponum* L. med synonymerna *Salix nitens* Gillb., *Salix leucophylla* Willd., *Salix limosa* Wahlb., *Salix lactea* De Bray, *Salix glaucophylla* Bess., *Salix sudetica* Host. samt kommentaren: ”Sverige, 5-10 fot, utmärkt vacker art med hvitludna blad.”¹⁰⁹⁴ Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”S. **Lapponum** L. *Lapp-pil*. Ståndarknappar bruna; hängefjäll överallt håriga, med hår längre än fröhuset; hängen oskaftade; blad lansettlikt elliptiska, nästan helbräddade, ovan glest, under tätt hvitludna, yngre med svagt tillbakavikna kanter; yngre grenar korta, något knöliga, slutl. svartbruna; buske. – 4–5. Hemland: *Skandinavien, Skottland, Schweiz, Schlesien*.”¹⁰⁹⁵

Experimentalfältet 1869-70, 1873-74: *Salix lapponum* L. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Salix lapponum*. Kommentar (Exp. 1869-70): 6-10 f. ”Sverige” Äldre ex. och 1 års plantor listade. Kommentar (Exp. 1873-74): 10-15 f. ”Sverige”. Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 5-10 f. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 1-3 m.

¹⁰⁸⁹ Lindgren 1878 s. 98.

¹⁰⁹⁰ Ibid.

¹⁰⁹¹ Svensson 1893 s. 121.

¹⁰⁹² GRIN, Nomen No. 32723 *Salix japonica*, 111206.

¹⁰⁹³ Lindgren 1878 s. 98.

¹⁰⁹⁴ Ibid.

¹⁰⁹⁵ Svensson 1893 s. 123.

***Salix x laurina* Sm. – lagervide**

• "*buxifolia*"

Kulturursprung, även naturhybrid i S Tyskland. Härstamning *Salix phylicifolia* och sannolikt *Salix cinerea* ssp. *oleifolia*. I Experimentalfältets priskuranter listades 1836 samt mellan 1869 och 1900 *Salix laurina*. Mellan 1873 och 1900 listades även *Salix laurina buxifolia*. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten *Salix laurina* Sm. med synonymerna *Salix bicolor* Sm., *Salix phylicaeifolia* var. *laurina* Koch, *Salix caprea-phylicaeifolia* Wimm., *Salix caprea-Weigeliiana* Wimm. samt kommentaren: "Sverige, 12-16 fot."¹⁰⁹⁶

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

"**S. laurina** SM. *Lagervide*. Fröhustätt silkeshåriga; fröhustets skaft något kortare än hängefjället; blad nästan helbräddade, yngre tilltryckt småhåriga, efter torkning gröna. Skall vara bastard mellan *bicolor* ock *caprea*."¹⁰⁹⁷

Experimentalfältet 1836, 1869-70, 1873-74: *Salix laurina* Sm. Experimentalfältet 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Salix laurina*. Kommentar (Exp. 1869-70): 6-10 f. "Sverige" äldre ex. och 1 års plantor listade. Kommentar (Exp. 1873-74): 12-16 f. "Sverige". Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 12-16 f. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 3-5 m.

"***buxifolia***" – Experimentalfältet 1873-74, 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Salix laurina buxifolia*. Kommentar (Exp. 1874-75): 12-16 f.

***Salix lucida* Mühl. – glanspil**

NC-NÖ Nordamerika. Listad i Experimentalfältets priskuranter mellan 1869 och 1900: 1869-70 som *Salix lucida* hort. (*pentandra latifolia* hort.) och mellan 1873 och 1900 *Salix pentandra lucida* (*latifolia*). I priskuranterna från Vassbo trädskola listades 1895 *Salix pentandra lucida*, och 1902 *Salix pentandra lucida* (*latifolia*). Lindgren (1878) nämnde *lucida* (*latifolia*) som en varietet av *S. pentandra* (jolster) (se *S. pentandra*). Svensson (1893) beskriver f. *lucida* som en form av *S. pentandra*: "Blad ovan olje-glänsande; stipler större, njurlika, längre kvarsittande."¹⁰⁹⁸

SKUD tar upp *Salix lucida* Mühlenb. glanspil som en art från NC-NÖ Nordamerika.¹⁰⁹⁹ Enligt The Plant list är detta namn synonymt med *Salix lucida* var. *lucida* som i sin tur beskrivs som "an unresolved name". Även *Salix pentandra* var. *lucida* (Muhl.) Kuntze skall enligt samma källa vara en synonym för *Salix lucida* var. *lucida*.¹¹⁰⁰

Experimentalfältet 1869-70: *Salix lucida* hort. (*pentandra latifolia* hort.) Exp. 1873-74, 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Salix pentandra lucida* (*latifolia*). Kommentar (Exp. 1869-70): 20-30 f. "En vacker form af vår vanliga hjolster, med stora glänsande löf." Äldre ex. och 1 åriga plantor listas. Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 20-30 f. "en vacker varietet af hjolster". Kommentar (Exp. 1889-90): 6-9 m. "en vacker varietet af hjolster [...] stamexemplar". Kommentar (Exp. 1894-95, 1899-1900): 6-9 m. "en vacker varietet af hjolster".

Vassbo 1895: *Salix pentandra lucida*. Vassbo 1902: *salix pentandra lucida* (*latifolia*)

***Salix x meyeriana* Willd. – hybridpil**

Naturhybrid C Europa, härstamning *Salix fragilis* x *pentandra*. Sål原因 från Vassbo trädskola mellan 1895 och 1912. Den nämns inte av Lindgren (1878).

Vassbo 1895, 1906, 1909-1912: *Salix Meyeriana*. Kommentar: "låg, vacker"

¹⁰⁹⁶ Lindgren 1878 s. 98.

¹⁰⁹⁷ Svensson 1893 s. 121.

¹⁰⁹⁸ Ibid s. 125.

¹⁰⁹⁹ Aldén & Ryman, 2009, s. 463.

¹¹⁰⁰ The Plant List, <http://www.theplantlist.org/tpl/record/tro-28300384>, 111206.

***Salix x mollissima* Elwert – fyrisvide**

• *“undulata”*

Naturhybrid i C Europa, härstamning *Salix triandra* x *Salix viminalis*. Såld från Experimentalfältet mellan 1869 och 1900. Mellan 1836 och 1874 såldes även *Salix undulata* (se vidare nedan).

I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten *Salix mollissima* Ehrh. med synonymerna *Salix membranacea* Thull. och *Salix pubera* Koch. samt kommentaren: ”Sverige, 10-15 fot.”¹¹⁰¹

“undulata” – I Experimentalfältets priskurant listades mellan 1836 och 1874 *Salix undulata* Ehrh. och mellan 1874 och 1900 *Salix undulata*. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten *Salix undulata* Ehrh. vanlig korgpil, med synonymen *Salix viminalis* L. (*S. Longifolia* Lam.) och kommentaren: ”Sverige, 10-15 fot.”¹¹⁰² Enligt Svensk Kulturväxtdatabas (SKUD) är *Salix x undulata* Ehrh. en äldre synonym för *Salix x mollissima* Elwert.¹¹⁰³ *Salix undulata* nämns inte i *The Plant List*.

Experimentalfältet 1869-70, 1873-74: *Salix mollissima* Ehrh. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Salix mollissima*. Kommentar (Exp. 1869-70): 10-15 f. ”s. Sverige. En präktig snabbväxt pilart.” Äldre ex. och 1 års plantor listade. Kommentar (Exp. 1873-74): 10-15 f. ”Sverige”. Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 10-15 f. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 3-5 m.

Experimentalfältet 1836, 1869-70, 1873-74: *Salix undulata* Ehrh. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Salix undulata*. Kommentar (Exp. 1869-70): 3-6 f. ”Sverige” Äldre ex. och 1 års plantor listade. Kommentar (Exp. 1873-74): 10-15 f. ”Sverige”. Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 10-15 f. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 3-5 m.

***Salix myrsinifolia* Salisb. – svartvide**

• *ssp. borealis* (Fr.) Hyl.

N och C Europa (Sverige), N Asien. Listad i Experimentalfältets priskuranter mellan 1873 och 1900 under namnet *Salix nigricans*. Arten såldes också från Vassbo trädskola mellan 1895 och 1903 under namnet *Salix prunifolia* som enligt *GRIN Taxonomy* skall vara en synonym.¹¹⁰⁴ Även underarten *Salix myrsinifolia* *ssp. borealis* (Fr.) Hyl. som härstammar från N Europa (Sverige) såldes från Experimentalfältet mellan 1873 och 1900 under namnet *Salix nigricans borealis*.

I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten *Salix nigricans* Sm. med synonymen *Salix spadicea* Choix., *Salix hybrida* Hoffm., *Salix stylosa* DC., *Salix crataegifolia* Bert., *Salix stylaris* Ser., *Salix Peloriana* Presl., *Salix silesiaca* Ten. och *Salix strigata* Hart. samt kommentaren: ”Sverige, 3-6-10 fot.”¹¹⁰⁵

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**S. nigricans** SM. *Svartvide*. Fröhus glest småhåriga; fröhusets skaft något längre än hängefjället; blad småsågade, ovan glatta, under nervhåriga, efter torkning svarta. Denna art varierar i hög grad. Bladen äro ön större än mindre, på undersidan än glatta än gråldna, i kanterna än platta än krusiga. På samma sätt variera fröhus (till hårlighet) ock hängeskaft (till längd ock bladighet). I herbarier nedsvärtas pappret af de svartnade bladen.” Hemland: *Europa (mest i bärgstrakter)*.”

Exp. 1873-74: *Salix nigricans* Sm. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Salix nigricans*. Kommentar (Exp. 1869-70): 6-10 f. Äldre ex. och 1 års plantor listade. Kommentar (Exp. 1873-74): 6-10 f. ”Sverige” Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 6-10 f. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 2-3 m.

Vassbo 1895, 1900, 1902-1903: *Salix prunifolia*.

ssp. borealis – Experimentalfältet 1873-74: *Salix nigricans borealis* Fries. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Salix nigricans borealis*. Kommentar (Exp. 1874-75): 6-10 f.

¹¹⁰¹ Lindgren 1878 s. 99.

¹¹⁰² Ibid s. 100.

¹¹⁰³ Aldén & Ryman 2009 s. 463.

¹¹⁰⁴ GRIN, Nomen No. 414516, *Salix prunifolia*, 111206.

¹¹⁰⁵ Lindgren 1878 s. 99.

***Salix x pendulina* Wender.**

- 'Elegantissima' (fontänpil)

Kulturursprung, hybrid mellan *Salix babylonica* och *fragilis* eller *x rubens*. Sannolikt såldes sorten 'Elegantissima' från Experimentalfältet mellan 1836 och 1900, och från Vassbo trädskola mellan 1895 och 1912. I Experimentalfältets priskuranter användes mellan 1836 och 1864 namnet *Salix babylonica* tårpil, 1869-70 *Salix babylonica* hort. (*americana pendula* etc.) tårpil, hängpil, 1873-74 *Salix elegantissima* C. Koch. (*americana pendula* etc.) tårpil hängpil, mellan 1874 och 1890 *Salix elegantissima* (*babylonica, femina, americana, pendula*) tårpil, och mellan 1894 och 1900 *Salix elegantissima*. Vassbo trädskola använde 1895 namnet *Salix elegantissima*, mellan 1906 och 1913 *Salix elegans* och mellan 1909 och 1912 *Salix americana pendula*.

I Handbok i svenska trädgårdsskötseln (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten *Salix elegantissima* C. Koch. med synonymerna *Salix Sieboldii* Holt., *Salix babylonica femina* Hort., *Salix babylonica mas* Hort., *Salix sibirica* Hort., *Salix nigra pendula?* och *Salix americana pendula?* samt kommentaren:

"Japan?, en hängande, vacker pilart; den tårpil, som allmännast odlas hos oss och förekommer under åtskilliga här anförda namn. Blir 15-20 fot och deröfver hög."¹¹⁰⁶

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

"**S. babylonica** L. *Tårpil*. Märken 2-klufna; hängefjäll kvarsittande; blad glatta, under blågröna; stipler halft hjärtlika, småågade; årgrenar glatta; yngre grenar slokigt nedhängande. Stundom ända ned till marken. – Vistnok det smukkeste af alle Traer med haengende Grene (A. S. Ørsted). Träd med hängande grenar (sörjande träd, *arbores tristes* PLIN.) planterades af de gamle (ock så ännu idag) på gravar såsom sinnebilder af sorgen. Cypress, Tuja, Pyramidpoppel m. fl. (s.k. lifsträd, *arbores vitae*), som sträcka sina grenar mot höjden (mot himlen, föremålet för de kristna folkens hopp ock tro), hava till stor del trädt i de förras ställe. – 5. Warietet: 1 v. *annularis*. Blad ringformigt hoprullade, i kanterna krusiga. [...] Hemland: Södra delarne af Asien (ock där sällsynt). – Odlas i parker ock på kyrkogårdar. – Honträdet."¹¹⁰⁷

Salix elegantissima K.Koch skall enligt SKUD vara synonym för *S. x pendulina* 'Elegantissima'. *Salix babylonica* L. är visserligen ett accepterat namn på en egen art, men eftersom priskuranterna i stort sett hela tiden ger synonymer och svenska namn som betonar att det rör sig om en hängande typ, verkar det sannolikt att det hela tiden är *S. x pendulina* 'Elegantissima' som avses. Enligt *the Hillier Manual of Trees and Shrubs* (2002) uppkom *S. x pendulina* i Tyskland under tidigt 1800-tal, och sorten 'Elegantissima' beskrevs av Hillier (2002):

"'Elegantissima' (*S. x elegantissima* C.Koch) Thurlow weeping willow. Similar to 'Blanda' in habit but more strongly weeping. Both trees are sometimes found in cultivation under the name *S. babylonica*."¹¹⁰⁸

För en intressant discussion kring *Salix babylonica* och andra hängande typer av *Salix* se t.ex. artikeln 'Cultivars of *Salix babylonica* and other Weeping Willows' (1988) av F. S. Santamour, Jr. Och A. J. McArdle¹¹⁰⁹.

Experimentalfältet 1836: *Salix babylonica* L. Exp. 1864: *Salix babylonica* tårpil. Exp. 1869-70: *Salix babylonica* hort. (*americana pendula* etc) tårpil, hängpil. Exp. 1873-74: *Salix elegantissima* C.Koch (*americana pendula* etc) tårpil, hängpil. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90: *Salix elegantissima* (*babylonica, femina, americana, pendula*) tårpil. Exp. 1894-95, 1899-1900: *Salix elegantissima*. Kommentar (Exp. 1869-70): 15-20?f. "Vacker tårpil af okänt ursprung" Stamformiga och buskformiga exemplar listas. Kommentar (Exp. 1873-74): 15-20 f. "Japan?" Kommentar (Exp. 1874-75): 15-20?f. "Stamformiga" Kommentar (Exp. 1879-80, 1883-84, 1885-86): 15-20?f. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 5-6 m.

Vassbo 1895: *Salix elegantissima*. Vassbo 1906, 1909-1913: *Salix elegans*. Vassbo 1909-1912: *Salix americana pendula*. Kommentar: "2,5 met. Höga, stora kronor"

¹¹⁰⁶ Lindgren 1878 s. 98.

¹¹⁰⁷ Svensson s. 124.

¹¹⁰⁸ Hillier 2002 s. 333.

¹¹⁰⁹ Santamour & McArdle 1988.

Salix pentandra L. – jolster

Europa (Sverige) – C Sibirien. Arten såld från Experimentalfältet 1836 och 1873-74. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten *Salix pentandra* L. jolster, med kommentaren:

”Sverige, blir på sank mark 6-10 fot, på torrare, bättre jord 20-30 fot, utm. vacker art. Var: *lucida* (*latifolia*).”¹¹¹⁰

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**S. pentandra** L. *Jolsterpil*. Ståndare minst 4, vanl. 5; fröhus kortskaftadt, flera ggr längre än skaftet; hängfjäll snart affallande; blad ovan starkt glänsande, under blekgröna; bladskäft vid skivans bas vanl. med talrika glandler; stipler små, äggrundt aflånga, snart affallande. – 5–6. Form: 1 *f. lucida*. Blad ovan oljeglänsande; stipler större, njurlika, längre kvarsittande. [...] Hemland: *Hela Europa, ryska Asien (på fuktiga skogsängar)*.”¹¹¹¹

Experimentalfältet 1836: *Salix pentandra* L. Exp. 1873-74: *Salix pentandra* L. jolster. Kommentar (Exp. 1873-74): 20-30 f. ”Sverige”

Salix purpurea L. – rödvide

- ”*Napoleonis*” och ”*Napoleonis pendula*” (=föregående ympad på stam)
- ”*Helix*”
- ”*Helix Lambertiana*”
- ”*Helix Otites*”
- ”*Helix Pyramidalis*”

C Europa, NV Afrika. Artnamnet *S. purpurea* L. listades i Experimentalfältets priskuranter 1836 och mellan 1869 och 1900, och från Vassbo trädskola mellan 1895 och 1939. Bland annat användes det svenska namnet röd korgpil, och den kommenterades t.ex. 1869-70:

”En utmärkt vacker pilart. Har de segaste vidjor af alla och är derföre den bästa till finare korgarbeten. Förtjenar att allmänt odlas”.

I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten *Salix purpurea* L. med kommentaren:

”Tyskland, Sverige etc., 4-10 fot. Utmärkt vacker art, med röda årsskott. Vidjorna fina, ytterst sega. Den bästa af alla till fina korgarbeten. Var.: *Napoleonis (purpurea pendula)*, n. krypande; ympas på höga stammar af *S. caprea* eller *S. daphnoides jaspidea* för erhållande af hängträd.”¹¹¹²

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**S. purpurea** L. *Purpurvira*. Stift kortare än märkena; grenar rödgröna. Form: 1 *f. pendula*. Grenar långa, hängande. [...] Hemland: *Europa, Sibirien, Orienten ända till Persien*. – I Sverige allmänt planterad till häckar och på vallar; formen på kyrkogårdar. – användes till finare korgarbeten”¹¹¹³

”*Napoleonis*” och ”*Napoleonis pendula*” – I Experimentalfältets priskuranter listades mellan 1873 och 1900 *Salix purpurea Napoleonis* med kommentaren: ”nästan krypande”, och *Salix purpurea Napoleonis pendula* mellan 1889 och 1900, exempelvis 1899-1900 med kommentaren: ”ympad på från 1,5–2,5 meter höga stammar” – detta är alltså detsamma som *Napoleonis* men ympad på stam. Det är oklart varför namnet *Napoleonis* används här, eventuellt finns någon slags hänsyftning till de hängpilar som växte på St. Helena kring Napoleons grav, men det är mycket oklart.¹¹¹⁴

”*Helix*” – I Experimentalfältet priskuranter användes 1836, 1869-70 namnet *Salix purpurea Helix*, 1864 *Salix purpurea Helix* fin korgpil, 1873-74 *Salix elegantissima Helix*, och mellan

¹¹¹⁰ Lindgren 1878 s. 99.

¹¹¹¹ Svensson 1893 s. 125.

¹¹¹² Lindgren 1878 s. 99.

¹¹¹³ Svensson, 1893, s. 119f.

¹¹¹⁴ Santamour & McArdle 1988 s. 182.

1874 och 1900 *Salix Helix*. Den kommenterade 1869-70: ”Har något starkare växt än arten men är icke fullt så vacker”. Den såldes också från Vassbo trädskola mellan 1895 och 1912 under namnet *Salix Helix*. Både Lindgren (1878) och Svensson (1893) behandlar denna som en egen art. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten *Salix Helix L.* med synonymerna *Salix monandra* With., *Salix woolgariana* Hook., *Salix purpurea Helix* samt kommentaren: ”mel. Eur., 10-20 fot.”¹¹¹⁵ Den beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**S. Helix** L. *Bäckvira*. Stift längre än märkena; grenar gulgröna. Form: 1 f. *Lambertiana*. Hängen tjockare; blad bredare. Hemland: *Europa, Orienten*. – *Användning som föregående* [S. *purpurea*].”¹¹¹⁶

Enligt *The Plant List* är *Salix helix* L.”an unresolved name”¹¹¹⁷.

”**Helix Lambertiana**” – I Experimentalfältets priskuranter listades 1873-74 *Salix elegantissima Helix Lambertiana* och mellan 1873 och 1900 *Salix Helix Lambertiana*. Svensson (1893) beskrev den som en form av *Salix helix* (se ovan).

”**Helix Otites**” – I Experimentalfältets priskuranter listades 1873-74 *Salix elegantissima Helix Otites*, och mellan 1883 och 1890 *Salix Helix Otites*.

”**Helix pyramidalis**” – I Experimentalfältets priskuranter listades mellan 1883 och 1900 *Salix Helix pyramidalis*. Denna såldes också från Vassbo trädskola 1914.

Experimentalfältet 1836, 1869-70, 1873-74: *Salix purpurea* L. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Salix purpurea* röd korgpil. Kommentrar (Exp. 1869-70): 6-10 f. ”Tyskland, Sverige. En utmärkt vacker pilart. Har de segaste vidjor af alla och är derföre den bästa till finare korgarbeten. Förtjenar att allmänt odlas” Äldre ex. och 1 års plantor listas. Kommentrar (Exp. 1873-74): 4-10 f. ”Sverige”. Kommentrar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 4-10 f. Kommentrar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 2-3 m.

Vassbo 1895: *Salix purpurea*. Vassbo 1903, 1906, 1909-1912: *Salix purpurea* röd korgpil. Vassbo 1925-1927, 1930, 1932-1939: *Salix purpurea*. Kommentrar (Vassbo 1925-1927, 1930, 1932-1939): ”Vacker art med röda grenar.”

”**Napoleonis**” – Experimentalfältet 1873-74, 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Salix purpurea Napoleonis*. Kommentrar (Exp. 1873-74, 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90): ”n. krypande”. Kommentrar (Exp. 1894-95, 1899-1900): ”nästan krypande”

Vassbo 1902-1903, 1906, 1909-1912: *Salix purpurea Napoleonis*. Kommentrar: ”nästan krypande”.

”**Napoleonis pendula**” – Experimentalfältet 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Salix purpurea Napoleonis pendula*. Kommentrar (Exp. 1889-90, 1894-95): ”hängpil, ympad på stam”. Kommentrar (Exp. 1899-1900): ”ympad på från 1,5–2,5 meter höga stammar” Även listad under rubriken Häng- eller slokträd: ”S. *purpurea Napoleonis pendula*.”

”**helix**” – Experimentalfältet 1836: *Salix purpurea L. Helix*. Exp. 1864: *Salix purpurea Helix* fin korgpil. Exp. 1869-70: *Salix purpurea Helix L.* Exp. 1869-70: *Salix purpurea Helix L.* Exp. 1873-74: *Salix elegantissima Helix L.* Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Salix Helix*. Kommentrar (Exp. 1869-70): ”Har något starkare växt än arten men är icke fullt så vacker”. Äldre ex. och 1 års plantor listade. Kommentrar (Exp. 1873-74): 10-20 f. ”mel. Eur.” Kommentrar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 10-20 f. Kommentrar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 3-6 m.

Vassbo 1895, 1900-1903, 1906, 1909-1912: *Salix Helix*.

”(**Helix**) **Lambertiana**” – Experimentalfältet 1873-74: *Salix elegantissima Helix Lambertiana*. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Salix Helix Lambertiana*.

Vassbo 1895, 1906, 1909-1912: *Salix Lambertiana*.

”(**Helix**) **Otites**” – Experimentalfältet 1873-74: *Salix elegantissima Helix Otites*. Exp. 1883-84, 1885-86, 1889-90: *Salix Helix Otites*. Kommentrar (Exp. 1883-84, 1885-86): 2-3f. Kommentrar (Exp. 1889-90): 0,5-1 m.

”(**Helix**) **pyramidalis**” – Experimentalfältet 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Salix Helix pyramidalis*. Kommentrar (Exp. 1883-84, 1885-86): ”ny”. Kommentrar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 3-6 m ”ny”.

Vassbo 1914: *Salix Helix pyramidalis*.

¹¹¹⁵ Lindgren 1878 s. 98.

¹¹¹⁶ Svensson, 1893, s. 120.

¹¹¹⁷ The Plant List, <http://www.theplantlist.org/tpl/record/tro-50320356>, 111206.

***Salix x rubra* Huds. – flätvide**

Naturhybrid i Europa, härstamning *Salix purpurea* x *Salix viminalis*. Såld från Experimentalfältet 1836, och mellan 1869 och 1900 under namnet *Salix rubra*. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten *Salix rubra* Huds. med synonymerna *Salix fissa* Hoffm., *Salix virescens* Vill., *Salix olivacea* Thuill. och *Salix nalis* Wimm. kommentaren: ”Sverige odlad, 10-15 fot”.¹¹¹⁸ Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**S. rubra** HUDS. *Rödvira*. Stift något längre än de smala, utstående märkena; hängefjäll till större delen svartbruna; årsgrenar småludna. Hemland: *Europa*. – *Användning som föregående* [S. *purpurea*].”¹¹¹⁹

Experimentalfältet 1836: *Salix rubra* Hudson. Exp. 1869-70, 1873-74: *Salix rubra* Huds. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Salix rubra*. Kommentar (Exp. 1869-70): 10-15 f. ”Tyskland” Äldre ex. och 1 års plantor listade. Kommentar (Exp. 1873-74): 10-15 f. ”Sverige”. Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 10-15 f. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 3-5 m.

***Salix x rubens* Schrank – grönpil**

- ‘*Russeliana*’ ädelpil

Naturhybrid i C Europa (*S. alba* x *fragilis*). I Experimentalfältets priskuranter listades mellan 1869 och 1900 *Salix viridis*, 1869-70 angavs namnet närmare till *Salix viridis* Fries. grönpil. Enligt SKUD är *Salix viridis* Fr. en synonym för *Salix x rubens*.¹¹²⁰

‘*Russeliana*’ – I Experimentalfältets priskuranter listades 1836 och mellan 1869 och 1900 *Salix Russeliana* Sm. Lindgren (1878) tog upp namnet som synonym till *S. fragilis*, men enligt SKUD är *S. fragilis* var. *russeliana* (Sm.) K.Koch synonym för *S. x rubens* ‘*Russeliana*’.¹¹²¹

Experimentalfältet 1869-70: *Salix viridis* Fries. grönpil. Exp. 1873-74: *Salix viridis* Fries. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Salix viridis*. Kommentar (Exp. 1869-70): 40-50? f. ”Sverige” Äldre ex. och 1 års plantor listade. Kommentar (Exp. 1873-74): 30-40 f. ”Sverige”. Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 30-50 f. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 9-15 m.

‘*Russeliana*’ (ädelpil) – Experimentalfältet 1836: *Salix Russeliana* Sm. Exp. 1869-70: *Salix Russeliana* Sm. Exp. 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Salix Russeliana*. Kommentar (Exp. 1869-70): 40-50 f. Äldre ex. och 1 års plantor listas. Kommentar (Exp. 1879-80, 1883-84, 1885-86): 40-60 f. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 12-18 m.

***Salix phylicifolia* L.**

Kaukasus, Sibirien, N och Ö Europa¹¹²². Artnamnet listat i Experimentalfältets priskurant 1836. Namnet nämns inte i *The Plant List*, men *GRIN Taxonomy* tar upp det¹¹²³.

Experimentalfältet 1836: *Salix phylicifolia* L.

***Salix repens* L. – krypvide**

- “*argentea (californica)*”
- var. *rosmarinifolia* (L.) Andersson (rosmarinvide)

N, V och C Europa (Sverige). I Experimentalfältets priskurant 1836 listades *Salix fusca* L., mellan 1873 och 1895 listades *Salix repens argentea (californica)* och mellan 1836 och 1900 ssp. *rosmarinifolia* (rosmarinvide). I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren,

¹¹¹⁸ Lindgren 1878 s. 99.

¹¹¹⁹ Svensson, 1893, s. 120.

¹¹²⁰ Aldén & Ryman, 2009 s. 464.

¹¹²¹ Ibid s. 462.

¹¹²² GRIN, Nomen No. 406547, *Salix phylicifolia*, 111206.

¹¹²³ Ibid.

direktör för Experimentalfältet, arten *Salix repens* L. med synonymerna *Salix depressa* Hoffm. och *Salix fusca* Loud. samt kommentaren: ”Sverige, låg. Var.: *argentea (californica)*.”¹¹²⁴

Salix fusca L. som listas i Experimentalfältets priskurant 1836 betraktas av *The Plant List* som ”an unresolved name”.¹¹²⁵ Lindgren (1878) nämner det som en synonym till *Salix repens*. J. C. Loudon beskrev 1853 ”S. FUSCA L. The brown Willow”:

“*Synonymes*. *S. repens* Hook. *Fl. Scot. 1. p. 284*; *S. repens* Koch. part of, *Koch Comm. p. 47*. [...] Stems more or less procumbent. Leaves elliptical or elliptic-lanceolate, acute; entire, or serrated with minute glanded serratures; somewhat downy; glaucous, and generally very silky beneath. Ovary lanceolate, very silky, seated upon a long stalk. Stigmas bifid. (Hook.) A decumbent shrub. Britain, on heaths. Height 6 in. to 1 ft. Satmens yellow; May.

Varieties. *S. f. 1 vulgaris* [...] *S. f. 2 repens*. *S. f. 3 Hook. Br. Fl. ed. 2.*; *S. repens* *Lin. Sp. Pl. 12447* [...] Leaves elliptic-lanceolate, straight, somewhat pointed, nearly entire; almost naked above, glaucous and silky beneath. Stipules none. Stem depressed, with short upright branches. *S. f. 3 prostrata* [...] *S. f. 4 foetida* [...] *S. f. 5 incubæca* [...] *S. f. 6 argentea*. *S. f. 6 Hook. Br. Fl. ed. 2.*; *S. argentea* *Smith Eng. Bot. t.1364.*, [...] Leaves elliptical, entire, somewhat revolute, with a recurved point; rather downy above, silky and shining beneath, as well as the branches. Stem upright. Ovary ovate-lanceolate, silky; its silky stalk nearly equal to the linear oblong bractea. Style not longer than the stigmas.¹¹²⁶

”***argentea (californica)***” – I Experimentalfältetspriskuranter mellan 1873 och 1895 *Salix repens argentea (californica)*. Den nämndes av Lindgren (1878) som en varietet av *S. repens*. Sannolikt är detta en synonym för *Salix repens* ssp. *argentea* (Sm.) E.G. & A. Camus (sandvide) som i sin tur enligt GBIF skall vara en synonym för *Salix repens* ssp. *arenaria*.¹¹²⁷

ssp. *rosmarinifolia* (L.) Andersson (rosmarinvide) – I Experimentalfältets priskuranter listades mellan 1836 och 1900 *Salix rosmarinifolia*. Denna underart har sitt ursprung i Europa (Sverige) – Ö Asien. Arten beskrevs av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**S. rosmarinifolia** L. *Rosmarinvide*. Ståndarknappar och märken mörkröda; blad smala, lansettlikt jämbreda; buske upprätt. Hemland: *Ryssland, Österrike*.”¹¹²⁸

Experimentalfältet 1836: *Salix fusca* L.

”***argentea (californica)***” – Experimentalfältet 1873-74, 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95: *Salix repens argentea (californica)*. Kommentar (Exp. 1873-74): ”Sverige varietet låg n. krypande, utm. vacker” Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): ”låg n. krypande” Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95): ”låg nästan krypande”.

var. *rosmarinifolia* – Experimentalfältet 1836, 1869-70, 1873-74: *Salix rosmarinifolia* L. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Salix rosmarinifolia*. Kommentar (Exp. 1869-70): 2-3 f. ”s. Sverige” Äldre ex. och 1 års plantor listade. Kommentar (Exp. 1873-74): 1-2 f. ”Sverige” Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 1-2 f. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 0,3-0,6 m.

***Salix x sepulcralis* 'Chrysocoma' – kaskadpil**

Kulturursprung, härstamning *Salix alba* x *Salix babylonica*. I Experimentalfältets priskurant 1889-90 listades *Salix vittelina (aurea) pendula*. I priskuranterna från Vassbo trädskola listades 1906, 1909-12 *Salix aurea pendula nova* och 1935-37: *Salix alba vitellina pendula*. Enligt *the Hillier Manual of Trees and Shrubs* (2002) hör dessa alla hemma under *Salix x sepulcralis* 'Chrysocoma':

”**'Chrysocoma'** (*S. alba* var. *vitellina* x *S. babylonica*) (*S. x chrysocoma* Dode., *S. alba* 'Vitellina Pendula', *S. alba* 'Tristis', *S. babylonica* 'Ramulis Aureis' Possibly the most beautiful, weeping tree hardy in the British Isles. A medium-sized, widespreading tree producing vigorous, arching branches

¹¹²⁴ Lindgren 1878 s. 99.

¹¹²⁵ The Plant List, <http://www.theplantlist.org/tpl/record/tro-50320279>, 111206.

¹¹²⁶ Loudon 1853 767f.

¹¹²⁷ GBIF, <http://data.gbif.org/species/5833614/>, 111206.

¹¹²⁸ Svensson 1893 s. 122.

which terminate in slender, golden-yellow, weeping branchlets, ultimately of great length. Leaves lanceolate; catkins appearing with the leaves in April, both male and female flowers in the same catkin, or occasionally catkins all male or all female. Frequently seen planted in small gardens for which it is not suitable. Unfortunately subject to scab and canker, which may be controlled on young trees by spraying with a suitable fungicide. C 1888.”

Namnet *Salix aurea pendula nova* som används i katalogerna från Vassbo mellan 1906 och 1912 är intressant på grund av att den sort som 1888 presenterades av Späths plantskolor utanför Berlin kallades just *Salix vitellina pendula nova*. Den fick 1908 det nya namnet *Salix x chrysocoma* Dode, och kallas idag *Salix x sepulcralis* 'Chrysocoma'.¹¹²⁹ För en intressant discussion kring *Salix babylonica* och andra hängande typer av *Salix* se även artikeln 'Cultivars of *Salix babylonica* and other Weeping Willows' (1988) av F. S. Santamour, Jr. Och A. J. McArdle¹¹³⁰.

”*vitellina (aurea) pendula*” – Experimentalfältet 1889-90: *Salix vittellina (aurea) pendula*.

”*aurea pendula nova*” – Vassbo 1906, 1909-1912: *Salix aurea pendula nova*.

”*vitellina pendula*” – Vassbo 1935-1937: *Salix alba vitellina pendula*. Kommentar: Liknar föregående [*vitellina*] men har långa, hängande grenar.

***Salix x smithiana* Will. – häckvide**

Naturhybrid i Europa, härstamning *Salix caprea* x *Salix viminalis*. Såld från Experimentalfältet mellan 1869 och 1900, och från Vassbo trädskola mellan 1895 och 1913. I Handbok i svenska trädgårdsskötseln (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten *Salix Smithiana* Willd. med synonymerna *Salix affinis* Gren., *Salix acuminata* Sm., *Salix holosericea* Gaud., *Salix macrostipulacea* Forb., *Salix caprea-viminalis* Wimm. samt kommentaren:

”Sverige, 20-30 fot, utmärkt vacker; förträfflig till gröfre korgarbeten”¹¹³¹

Den beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**S. Smithiana** WILD. Blad lansettlikt elliptiska, kortspetsade, helbräddade; stipler flera ggr kortare än bladskafte; årsgrenar grålundna, äldre smutsgrå till slutl. glatta. Båda arterna (liksom num. 11 [*S. holosericea*] ock form. Under num. 17) [*S. viminalis* f. *stipularis*] skola vara bastarder mellan *viminalis* å ena sidan samt *cinerea* ock *caprea* å andra. – *S. acuminata* SM. ock *S. lanceolata* FR. äro ytterligar uppkomna blandningsformer.”¹¹³²

Experimentalfältet 1869-70, 1873-74: *Salix Smithiana* Willd. Exp. 1874-75, 1879-80: *Salix Smithiana*. Exp. 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Salix Smithiana (acuminata)*. Kommentar (Exp. 1869-70): 10-20 f. Äldre ex. och 1 års plantor listade. Kommentar (Exp. 1873-74): 20-30 f. ”Sverige”. Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 20-30 f. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 6-9 m.

Vassbo 1895, 1900-1901: *Salix Smithiana*. Vassbo 1902-1903: *Salix Smitiana*. Vassbo 1906, 1909-1913: *Salix Smithiana*.

***Salix triandra* L. – mandelpil**

• ”*bicolor*”

N och V Europa (Sverige) - V Sibirien, NV Afrika, Turkiet – Afghanistan. I Experimentalfältets priskuranter listades 1836 *Salix triandra* L., och mellan 1869 och 1900 *Salix amygdalina* mandelpil. I priskuranterna från Vassbo trädskola listades mellan 1895 och 1902 också *Salix amygdalina bicolor*. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för

¹¹²⁹ Govaerts, Kew Gardens, <http://www.kew.org/plants-fungi/Salix-x-sepulcralis.htm>, 111206.

¹¹³⁰ Santamour & McArdle 1988.

¹¹³¹ Lindgren 1878 s. 100.

¹¹³² Svensson 1893 s. 120.

Experimentalfältet, arten *Salix amygdalina* L., mandelpil, med synonymen *Salix triandra* Hoffm. och kommentaren: ”Sverige, 10-20 fot”¹¹³³

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**S. triandra** L. *Mandelpil*. Ståndare 3; fröhus långskaftadt, föga längre än skaftet; hängfjäll kvarsittande; blad ovan svagt glänsande, under mer eller mindre blågröna; bladskäft vid skivans bas vanl. utan glandler; stipler stora, halft hjärtlika, kvarsittande. – 5–6. Hemland: *Hela Europa, ryska Asien (mest vid flodstränder)*. [...] ”LINNÉ (sp. plant. ed. 1) uppställde häraf 2 arter: *S. triandra* ock *amygdalina*, som knappt skilja sig från hvarandra. Troligtvis har han, då han vid den senare icke omnämner ståndarnes antal (såsom förhållandet är vid *tri-* och *pentandra*) fått eller sett växten (den svenska, som sparsamt förekommer vid de norrländska älvarne) utan hängen ock frukt samt i ett långt framskridet tillstånd, ock hvarigenom han således trott sig se en ny art. *S. triandra* säger han förekomma i Helvetien ock Sibirien. – Namnet *triandra* bör bibehållas, alldenstund arten är den enda, som har 3 ståndare. Bladens likhet med Mandelträdets tryckes genom det svenska namnet.”¹¹³⁴

Experimentalfältet 1836: *Salix triandra* L. Exp. 1869-70, 1873-74: *Salix amygdalina* L. mandelpil. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Salix amygdalina mandelpil*. Kommentar (Exp. 1869-70, 1873-74): 10-20 f. ”Sverige”. Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 10-20 f. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 3-6 m.

”*bicolor*” – Vassbo 1895, 1900-1902: *Salix amygdalina bicolor*.

***Salix viminalis* L. – korgpil**

• ”*regalis*”

Ö Europa - C Asien. Söld från Experimentalfältet mellan 1836 och 1900, och från Vassbo mellan 1895 och 1939. I Experimentalfältets priskuranter listades 1836 *Salix viminalis* L., mellan 1864 och 1870 *Salix viminalis* tysk bandpil och mellan 1873 och 1900 *Salix viminalis* vanlig korgpil. Mellan 1894 och 1900 listades från Experimentalfältet också *Salix viminalis regalis*.

I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, *Salix viminalis* som en synonym till ”*Salix undulata* Ehrh. vanlig korgpil”.¹¹³⁵ Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**S. viminalis** L. *Korgpil*. Ståndarknappar gula; hängfjäll upptill håriga, med hår kortare än fröhuset; hängen kort skaftade; blad långa, smala, långspetsade, hhelbräddade, ovan glatta, under silkeshåriga, yngre med starkt, senare svagt tillbakavikna kanter; yngre grenar långa, vidjelika, gulgröna; stor buske, stund. litet träd. – 4–5. Form: 1 *f. stipularis*. Blad bredare ock icke fullt så långspetsade, snart platta; stipler nästan af bladskäftets längd. Denna form liknar till det yttre i hög grad num. 5[S. *dasyclados*] ock 6 [S. *Smithiana*], men har årsgrenarne nedtill glatta, upptill småludna. – S. *stip. Sm.* Hemland: *Asien; förvildad öfver hela Europa ock Nordamerika*. – *Allmännt planterad på åkervallar, sandiga hafsstränder o. s. v. – Avändes till korgarbeten.*”¹¹³⁶

Experimentalfältet 1836: *Salix viminalis* L. Exp. 1864: *Salix viminalis* tysk bandpil. Exp. 1869-70: *Salix viminalis* L. tysk korgpil. Exp. 1873-74: *Salix viminalis* L. vanlig korgpil. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Salix viminalis* vanlig korgpil. Kommentar (Exp. 1869-70): 10-15 f. ”Sverige” Äldre ex. och 1 års plantor listade. Kommentar (Exp. 1873-74, 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 10-20 f. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 3-6 m.

Vassbo 1895, 1901: *Salix viminalis*. Vassbo 1902-1903, 1906, 1909-1914: *Salix viminalis* vanlig korgpil. Vassbo 1921, 1923-1924: *Salix viminalis* korgpil. Vassbo 1925-1927, 1930, 1932-1939: *Salix viminalis* vanlig korgpil.

”*regalis*” – Experimentalfältet 1894-95, 1899-1900: *Salix viminalis regalis*.

¹¹³³ Lindgren 1878 s. 97.

¹¹³⁴ Svensson 1893 s. 125.

¹¹³⁵ Lindgren 1878 s. 100.

¹¹³⁶ Ibid s. 122f.

Sambucus – flädersläktet

Sambucus canadensis L. – kanadafläder

- "*cauliflower*"

C och Ö Nordamerika – Nicaragua. Arten såld från Experimentalfältet mellan 1836 och 1900. Mellan 1885 och 1900 såldes även sorten *Sambucus canadensis cauliflower*. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten *Sambucus canadensis* L. med kommentaren:

"Kanada, 6-10 fot, med hvita blr i juli och små, svartröda bär. Liknar vår vanliga fläder och har samma medicinska egenskaper."¹¹³⁷

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

"**S. canadensis** L. *Kanadahyll*. Blommor i kvastlik, 5-grenig samling, hvita; frukt svartröd; nedre småblad ofta met ett par nya småblad vid basen; bladspindel ovan smalfårad; grenar med hvit mærg. – 7–8. Hemland: Nordamerika."¹¹³⁸

Experimentalfältet 1836: *Sambucus canadensis* L. Exp. 1864: *Sambucus canadensis* kanadisk fläder. Exp. 1869-70, 1873-74: *Sambucus canadensis* L. kanadisk fläder. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Sambucus canadensis*. Kommentarer (Exp. 1869-70, 1873-74): 10-15 f. "Kanada. Har större blomklasar och frodigare växtsätt än vår vanliga fläder, hvilken den för öfrigt liknar äfven till sina medicinska egenskaper." Kommentarer (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 6-10 f. Pris angavs för 1 och 10 plantor. Kommentarer (Exp. 1889-90, 1894-95): 2-3 m. Pris angavs för 1 och 10 plantor. Kommentarer (Exp. 1899-1900): 2-3 m.

"*cauliflower*" – Experimentalfältet 1885-86: *Sambucus nigra cauliflower*. Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Sambucus canadensis cauliflower*. Kommentarer (Exp. 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900): "Intressant engelsk varietet."

Sambucus nigra L. – fläder

- f. *laciniata* (L.) Zabel (flikfläder)
- "*pulverulenta*" / "*fol. argent. varieg.*"
- "*fruct. viridi*"
- "*fol. luteis*" ('Aurea'?)
- "*fol. aur. marg.*" / "*fol. aur. varieg.*"
- "*flor. alba plen.*"
- "*semperflorens*"
- "*leucocarpa*"
- "*linearis*"
- "*monstrosa*"
- 'Pyramidalis'
- "*rotundifolia*"

Europa (Sverige) - V Sibirien, NV Afrika, Turkiet, Kaukasus. Arten såld från Experimentalfältet mellan 1836 och 1900, och från Vassbo trädskola mellan 1900 och 1927. I Experimentalfältets priskuranter listades genom åren även f. *laciniata*, "*pulverulenta*" / "*fol. argent. varieg.*", "*fruct. viridi*", "*fol. luteis*" ('Aurea?'), "*fol. aur. marg.*" / "*fol. aur. varieg.*", "*flor. alba plen.*", "*semperflorens*", "*leucocarpa*", "*linearis*", "*monstrosa*", "*pyramidalis*" och "*rotundifolia*".

I Vassbo trädskolas priskuranter listades f. *laciniata*, "*fol. luteis*" ('Aurea?') och "*flor. alba plen.*" I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten *Sambucus nigra* L. vanlig fläder med kommentaren:

"Sverige, 10-20 fot, med hvita blr och svarta bär. Varieteter: *bourgoniensis*, *elegans*, *fol. argent. var.* (med hvitfläckiga löf), *fol. aur. var.* (med gulkantade löf), *fol. luteis* (med helt gula löf), *fol. laciniatis*, *linearis* (öm), *monstrosa*, *pulverulenta*, *rotundifolia* (öm), *fl. pl.* (med snöhvita dubbla blr),

¹¹³⁷ Lindgren 1878 s. 101.

¹¹³⁸ Svensson 1893 s. 526.

semperflorens (med mycket stora blomknippen, som framkomma ända till sent på hösten), *fruct. viridi* (med gröna bär), *leucocarpa* (med hvita bär), *pyramidalis*. Under sistnämnda namn odlas två sorter, hvaraf den ena uthärdar vid Stockholm, den andra ej.¹¹³⁹

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**S. nigra** L. *Fläderhyll*. Blommor i kvastlik, ovan platt samling, gulhvita; frukt svart (huvudf.); grenar med vit mærg. – 7. Former: 1 *f. laciniata*. Småblad parbladigt delade, med fliktandade flikar. 2 *f. linearis*. Bladflikar upptill trådsmla. 3 *f. lutea*. Blad gula. 4 *f. variegata*. Blad gul- eller vitbrokiga. 5 *f. monstrosa*. Grenar hoptryckta, bandlika. 6 *f. chlorocarpa*. Frukt grön. 7 *f. leucocarpa*. Frukt vit. Sv. syn. *Fläderbuske* [...] Hemland: *Europa, Asien*.¹¹⁴⁰”

f. laciniata (flikfläder) – I Experimentalfältets priskuranter listades mellan 1836 och 1900, och i priskuranterna från Vassbo trädskola mellan 1895 och 1912, *Sambucus nigra laciniata/laciniatis*. Den omnämndes av Lindgren (1878) som varieteten *fol. laciniatis*, och av Svensson (1893) som *f. laciniata*: ”Småblad parbladigt delade, med fliktandade flikar”.

”**pulverulenta**” / ”**fol. argent. varieg.**” – I Experimentalfältets priskuranter listades 1836 och 1869-70 *Sambucus nigra pulverulenta*, 1873-74 *Sambucus nigra fol. argent. varieg. (pulverulenta)*, mellan 1874 och 1890 *Sambucus nigra fol. argent. varieg.*, och 1894-95 *Sambucus nigra pulverulenta*. Den kommenterades 1873-74: ”med vitbrokiga blad. Har lägre växtsätt än de öfriga”, mellan 1874 och 1890: ”med vitbrokiga löf, lågväxt”, och 1894-95: ”med vitprickiga löf, lågväxt”. Lindgren (1878) nämnde varieteten *fol. argent. var.*: ”med vitfläckiga löf”, och varieteten *pulverulenta* utan närmare kommentar.

”**fruct. viridi**” – I Experimentalfältets priskurant 1836 listades *Sambucus nigra fruct. virid.* Sorten omnämndes av Lindgren (1878) som varieteten *fruct. viridi* med gröna bär, och av Svensson (1893) som *f. chlorocarpa* med grön frukt.

”**fol. luteis**” (’Aurea’?) – I Experimentalfältets priskuranter listades mellan 1873 och 1900 *Sambucus nigra fol. luteis/Sambucus nigra luteis*. Den såldes också från Vassbo trädskola 1903. Sorten omnämndes av Lindgren (1878) som varieteten *fol. luteis*: ”med helgula löf”, och av Svensson (1893) som *f. lutea*: ”Blad gula”. Gissningsvis avses ’Aurea’ gulbladig fläder.

”**fol. aur. marg.**” / ”**fol. aur. varieg.**” – I Experimentalfältets priskuranter listades mellan 1869 och 1886 *Sambucus nigra fol. aur. varieg.* och mellan 1894 och 1900 *Sambucus nigra fol. aur. marg.* Även när namnet *variegata* används kommenteras den gång på gång i priskuranterna som en sort med gulkantade blad, fram till 1894 då man går över till att skriva med gul- eller vitkantade blad. I priskuranten 1873-74 gavs kommentaren:

”med guldkantade blad. Praktfull varietet. Somliga år å somliga platser bli bladens kanter hvita istället för gula. Denna sort går derföre ofta i handel både under namn af argent. och aurea varieg.”

Sorten omämnd av Lindgren (1878) som varieteten *fol. aur. var.*: ”med gulkantade löf”. Svensson (1893) nämnde en *f. variegata*: ”Blad gul- eller vitbrokiga”.

”**flor. alba plen.**” – I Experimentalfältets priskuranter listades mellan 1869 och 1900 *Sambucus nigra flor. alba plen*. Den såldes också från Vassbo trädskola mellan 1895 och 1912. Sorten kommenterades i Experimentalfältets priskurant 1873-74: ”Har dubbla rent hvita praktfulla blommor”. ”fl. pl.” omnämndes av Lindgren (1878) som varietet med kommentaren: ”med snöhvita dubbla blr”.

”**semperflorens**” – I Experimentalfältets priskuranter listades mellan 1869 och 1900 *Sambucus nigra semperflorens*. Den kommenterades 1873-74: ”Ständigt blommande. Har stora, rent hvita blomflockar eller så kallade knippen af ända till 1 fots diameter”, och mellan 1874 och 1880: ”Blommar ända till sent på hösten, med mycket stora, rent hvita blomknipp.” Sorten omnämndes av Lindgren (1878) som varieteten *semperflorens* ”med mycket stora blomknippen, som framkomma ända till sent på hösten”.

¹¹³⁹ Lindgren 1878 s. 100.

¹¹⁴⁰ Svensson 1893 s. 527.

"leucocarpa" – I Experimentalfältets priskuranter listades mellan 1873 och 1900 *Sambucus nigra leucocarpa*. Den kommenterades 1873-74: "med grönvhita bär". Sorten omnämndes av Lindgren (1878) som varieteten *leucocarpa*: "med hvita bär", och av Svensson (1893) som f. *leucocarpa*: "frukt hvit".

"linearis" – I Experimentalfältets priskuranter listades mellan 1873 och 1900 *Sambucus nigra linearis/fol. linearis*. Den kommenterades 1873-74: "En egendomlig form med delvis trådsmla löf. Blommar här mycket senare än vanliga flädern och med stora blomklasar." Sorten omnämndes av Lindgren (1878) som varieteten *linearis*: "öm", och av Svensson (1893) som f. *linearis* "Bladflikar upptill trådsmla".

"monstrosa" – I Experimentalfältets priskuranter listades mellan 1873 och 1900 *Sambucus nigra monstrosa*. Den kommenterades mellan 1874 och 1880: "Egendomlig, med grofva ofta bandformiga grenar" Sorten omnämndes av Lindgren (1878) som varieteten *monstrosa* utan vidare kommentar, och av Svensson (1893) som f. *monstrosa*: "Grenar hoptryckta, bandlika".

"pyramidalis" – I Experimentalfältets prisurant 1873-74 listades *Sambucus nigra pyramidalis*. Sorten omnämndes av Lindgren (1878) som varieteten *pyramidalis* med kommentaren: "Under sistnämnda namn odlas två sorter, hvaraf den ena uthärdar vid Stockholm, den andra ej."

"rotundifolia" – I Experimentalfältets priskuranter listades mellan 1873 och 1900 *Sambucus nigra rotundifolia*. Den kommenterades 1873-74: "Med runda mörkt gröna löf och ett egendomligt utseende. Effektfull. Något öm." Sorten omnämndes av Lindgren (1878) som varieteten *rotundifolia*: "öm".

Experimentalfältet 1836: *Sambucus nigra* L. Exp. 1864: *Sambucus nigra* vanlig fläder. Exp. 1869-70, 1873-74: *Sambucus nigra* L. vanlig fläder. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86: *Sambucus nigra* vanlig fläder. Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Sambucus nigra* vanl. fläder. Kommentar (Exp. 1869-70, 1873-74): 10-20 f. "Sverige". Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84): 10-20 f. Pris angavs för 1 och 10 plantor. Kommentar (Exp. 1885-86): 10-20 f. Pris angavs för en och 10 plantor. Även listad under rubriken Häckplantor: "druffläder [...] Drufflädern är af högsta värde till skyddshäckar, hvilka utomordentligt hastigt uppnå flera alnars höjd." Pris angavs här för tre storlekar och partier om 100 plantor, "större häckplantor", "smärre" och "1-års". Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 3-6 m. Pris angavs för 1 och 10 plantor.

Vassbo 1900-1903, 1906, 1909-1913: *Sambucus nigra*. Vassbo 1916: *Sambucus nigra* fläder, hyll. Vassbo 1917: *Sambucus nigra* fläder. Vassbo 1919: *Sambucus nigra*. Vassbo 1920: *Sambucus nigra* fläder. Vassbo 1921, 1923-1927: *Sambucus nigra*. Kommentar (Vassbo 1916-1917, 1919-1920): "Med svarta bär, användbara i hushållet." Häckplantor omnämns 1917 och 1920, 50-100 cm, 25 öre pr st, år 1917 kostade 100 st 8 kr, och år 1920 kostade 100 st 12 kr.

f. laciniata – Experimentalfältet 1836, 1864: *Sambucus nigra laciniata*. Exp. 1869-70, 1873-74: *Sambucus nigra laciniata*. flikbladig fläder. Exp. 1874-75, 1879-80: *Sambucus nigra laciniatis*. Exp. 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Sambucus nigra fol. laciniatis*. Kommentar (Exp. 1869-70): Pris angavs per planta och per dussin. Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900): "flikbladig"

Vassbo 1895, 1900: *Sambucus nigra fol. laciniata*. Vassbo 1901-1903: *Sambucus nigra fol. laciniatis*. Vassbo 1906, 1909-1912: *Sambucus nigra fol. laciniatus*. Kommentar (Vassbo 1901-1903): "flikiga blad" Kommentar (Vassbo 1906, 1909-1912): "med flikiga blad, vackert"

"pulverulenta" / "fol. argent. varieg." – Experimentalfältet 1836, 1869-70: *Sambucus nigra pulverulenta*. Exp. 1873-74: *Sambucus nigra fol. argent. varieg. (pulverulenta)*. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90: *Sambucus nigra fol. argent. varieg.* Exp. 1894-95: *Sambucus nigra pulverulenta*. Kommentar (Exp. 1869-70): 3-6 f. Kommentar (Exp. 1873-74): 3-6 f. "med hvitbrokiga blad. Har lägre växtsätt än de öfriga." Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 3-6 f. "med hvitbrokiga löf, lågväxt." Kommentar (Exp. 1889-90): 1 m "med hvitbrokiga löf, lågväxt" Kommentar (Exp. 1894-95): "med hvitprickiga löf, lågväxt."

"fruct. viridi" – Experimentalfältet 1836: *Sambucus nigra fruct. virid.*

"fol. luteis" ('Aurea?') – Experimentalfältet 1869-70: *Sambucus nigra fol. luteis*. Exp. 1873-74: *Sambucus nigra luteis*. Exp. 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Sambucus nigra fol. luteis*. Kommentar (Exp. 1873-74): "med helgula löf". Kommentar (Exp. 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900): "med gula löf"

Vassbo 1903: *Sambucus nigra fol. luteis*. Kommentar: "med gula löf"

"fol. aur. marg." / "fol. aur. varieg." – Experimentalfältet 1869-70, 1873-74, 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86: *Sambucus nigra fol. aur. varieg.* Exp. 1894-95, 1899-1900: *Sambucus nigra fol. aur. marg.* Kommentar (Exp. 1869-70): "med gulkantade blad". Kommentar (Exp. 1873-74): "med guldkantade blad. Praktfull varietet. Somliga år å somliga platser bli bladens kanter hvita istället för gula. Denna sort går derföre ofta i handel både under namn af argent. och aurea varieg." Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80): "med guldkantade löf". Kommentar (Exp. 1883-84, 1885-86): "med gulkantade löf." Kommentar (Exp. 1894-95, 1899-1900): "med gul- eller hvitkantade blad".

"flor. alba. plen." – Experimentalfältet 1869-70, 1873-74, 1874-75: *Sambucus nigra fl. plen.* Exp. 1879-80: *Sambucus nigra flor. plen.* Exp. 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Sambucus nigra flor. pl.* Kommentar (Exp. 1873-74): "Har dubbla rent hvita praktfulla blommor". Kommentar (Exp. 1874-75): "med dubbl. snöhv. bl." Kommentar (Exp. 1879-80, 1883-84, 1885-86): "med dubbla snöhvita blor" Kommentar (exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): "med dubbla, snöhvita blommor".

Vassbo 1895: *Sambucus nigra flor. plen.* Vassbo 1900: *Sambucus nigra fl. alb. pleno.* Vassbo 1901-1902: *Sambucus nigra flora alba pleno.* Vassbo 1903, 1906, 1909-1912: *Sambucus nigra fl. alba pl.* Kommentar (Vassbo 1900): "vacker med hvita, dubbla blommor." Kommentar (Vassbo 1901-1903, 1906, 1909-1912): "med hvita dubbla blommor, vacker".

"semperflorens" – Experimentalfältet 1869-70, 1873-74, 1874-75, 1879-80, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Sambucus nigra semperflorens.* Kommentar (Exp. 1869-70): "Den sistnämnda blommor hela sommaren med stora blomklasar". Kommentar (Exp. 1873-74): "Ständigt blommande. Har stora, rent hvita blomflockar eller så kallade knippen af ända till 1 fots diameter". Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80): "blommor ända till sent på hösten, med mycket stora, rent hvita blomknipp."

"leucocarpa" – Experimentalfältet 1873-74: *Sambucus nigra leucocarpa.* Exp. 1879-80: *Sambucus leucocarpa.* Exp. 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Sambucus nigra leucocarpa.* Kommentar (Exp. 1879-80): "med grönhvita bär"

"linearis" – Experimentalfältet 1873-74, 1874-75, 1879-80: *Sambucus nigra linearis.* Exp. 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Sambucus nigra fol. linearis.* Kommentar (Exp. 1873-74): "En egendomlig form med delvis trådsmala löf. Blommor här mycket senare än vanliga flädern och med stora blomklasar."

"monstrosa" – Experimentalfältet 1873-74, 1874-75, 1879-80, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Sambucus nigra monstrosa.* Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80): "egendomlig, med grofva ofta bandformiga grenar".

"pyramidalis" – Experimentalfältet 1873-74: *Sambucus nigra pyramidalis.*

"rotundifolia" – Experimentalfältet 1873-74, 1874-75, 1879-80, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Sambucus nigra rotundifolia.* Kommentar (Exp. 1873-74): "Med runda mörkt gröna löf och ett egendomligt utseende. Effektfull. Något öm."

***Sambucus racemosa* L. – druvfläder**

- **ssp. pubens (Michx.) House**
- **"fol. varieg."**
- **"serratifolia"**

Europa (Sverige) – NÖ Asien, Kina. Arten såld från Experimentalfältet mellan 1836 och 1900, och från Vassbo trädskola mellan 1895 och 1946. Dessutom listades i Experimentalfältets priskuranter underarten ssp. *pubens* 1836 samt mellan 1879 och 1886, *Sambucus racemosa fol. varieg.* mellan 1873 och 1884, och *Sambucus racemosa serratifolia* 1899-1900. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten *Sambucus racemosa* L. druffläder med kommentaren:

"m. Eur. på berg och i sandiga skogar, å Landtbr.-Akademiens Experimentalfält förvildad, 10-15 fot, med gulaktiga blr och skarlakansröda bär. Den vackraste arten af släktet och en bland de allra skönaste och snabbväxande buskar, som trivas hos oss. Är särdeles förnöjsam och trives öfver allt, äfven å den dåligaste jordmån. Var: *fol. var.*"¹¹⁴¹

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

¹¹⁴¹ Lindgren 1878 s. 100f.

”**S. racemosa** L. *Drufhyll*. Blommor i klaselik, äggformig samling, hvitgula; frukt röd; grenar med brungul märg. – 6. Form: 1 f. *serratifolia*. Småblad fliktandade till parkluftna. Hemland: *Mellersta och södra Europa, Orienten, Sibirien, Nordamerika*.¹¹⁴²”

ssp. pubens (Michx.) House – I Experimentalfältets priskuranter listades 1836 *Sambucus pubens* Michx. och mellan 1879 och 1886 *Sambucus pubescens*. Sannolikt avses underarten *ssp. pubens* från Nordamerika.

”**fol. varieg.**” – I Experimentalfältets priskuranter listades mellan 1873 och 1884 *Sambucus racemosa fol. varieg.* hela tiden med kommentaren: ”med brokiga löf”.

”**serratifolia**” – I Experimentalfältets priskuranter listades 1899-1900 *Sambucus racemosa serratifolia* med kommentaren: ”Utmärkt vacker varietet”.

Experimentalfältet 1836: *Sambucus racemosa* L. Exp. 1864: *Sambucus racemosa* druffläder. Exp. 1869-70, 1873-74: *Sambucus racemosa* L. druffläder. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Sambucus racemosa* druffläder. Kommentar (Exp. 1869-70): 10-15 f. ”Sverige etc. Har ett yppigt utseende, växer lätt och fort, trives öfverallt och är en utmärkt prydnad i parkanläggningar.” Priset anavs för 100 st, per dussin och för 1 planta. Även listad under rubriken Häckplantor: ”Växer fort och är derföre i synnerhet lämplig der man snart vill erhålla skydd emot häftiga vindar.” Priset angavs här för 100 plantor. Kommentar (Exp. 1873-74): 10-15 f. ”Sverige (här å exmerimentalfältet), mell. Europas berg. Har yppigt utseende, växer tätt och fort, trives öfverallt och är en utmärkt prydnad i parkanläggningar. Se vidare häckplantor.” Pris angavs för 100, 10 och 1 planta. Även listad under rubriken Häckplantor, här listades två storlekar i partier om 100 st: ”buskar” och ”smärre plantor”. Kommentar (Exp. 1874-75): 10-15 f. Pris angavs per 10 och 1 planta. Kommentar (Exp. 1879-80): 10-15 f. Pris angavs per 100, 10 och 1 planta. Även listad under rubriken Häckplantor: ” drufflädern är af högsta värde till skyddshäckar, hvilka utomordentligt hastigt uppnå flere alnars höjd.” Pris angavs för 100 plantor i två storlekar ”kraftiga buskar” och ”smärre buskar”. Kommentar (Exp. 1883-84): 10-15 f. ”Se vidare häckplantor”, pris angavs för ”äldre buskar” och 100 respektive 1 planta. Även listad under rubriken Häckplantor: ” Drufflädern är af högsta värde till skyddshäckar, hvilka utomordentligt hastigt uppnå flera alnars höjd.” Pris angavs för tre plantstorlekar och partier om 100 st: ”häckplantor”, ”smärre” och ”1-års”. Kommentar (Exp. 1885-86): 10-15 f. ”Se vidare häckplantor”, pris angavs för ”äldre buskar” och 100 respektive 1 planta. Kommentar (Exp. 1889-90): 3-5 m. Priset angavs för fyra storlekar; ”äldre buskar” en och 100 plantor, ”större häckplantor” 100 plantor, ”smärre” 100 plantor och ”1-års” 100 plantor. Även listad under rubriken Häckplantor: ”Drufflädern är af högsta värde till skyddshäckar, hvilka utomordentligt hastigt uppnå flera meters höjd.” Pris angavs här för tre storlekar; ”buskar” 100 plantor, ”större häckplantor” 100 plantor, ”smärre” 100 plantor. och ”1-års” 100 plantor. Kommentar (Exp. 1894-95): 3-5 m. Pris angavs för ”äldre buskar” och per en och 100 plantor. Även listad under rubriken Häckplantor: ”Drufflädern är af högsta värde till skyddshäckar, hvilka utomordentligt hastigt uppnå flera meters höjd.” Priset angavs här för tre storlekar; ”buskar” 100 plantor, ”större häckplantor” 100 plantor och ”smärre” 100 plantor. Kommentar (Exp. 1899-1900): 3-5 m. Pris angavs för en och 10 plantor. Även listad under Häckplantor: ”Drufflädern är af högsta värde till skyddshäckar, hvilka utomordentligt hastigt uppnå flera meters höjd.” Pris angavs här för tre storlekar samtliga i partier om 100 plantor: ”buskar”, ”större häckplantor” och ”smärre”.

Vassbo 1895, 1900-1903, 1906, 1909-1913, 1915-1917: *Sambucus racemosa* Druffläder. Vassbo 1919: *Sambucus rasemosa* druffläder. Vassbo 1920: *Sambucus rasemosa* druvfläder. Vassbo 1921: *Sambucus racemosa* druvfläder. Vassbo 1923-1924: *Sambucus racemosa*. Vassbo 1925-1927: *Sambucus racemosa* Druffläder. Vassbo 1930, 1932-1946: *Sambucus racemosa*. Kommentar (Vassbo 1915-1917, 1919-1920): ”3-4 [m] med gulaktiga blommor och röda bär.” Kommentar (Vassbo 1921, 1923-1927, 1930, 1932-1946): ”3-5 [m]. Härdig snabbväxande buske.” Druvfläder såldes också från Vassbo under rubriken häckplantor mellan åtminstone 1895 till 1926. Mellan 1895 och 1901 angavs priset per 100 plantor. 1902 listades två storlekar på häckplantor, stora buskar och 2-års plantor, för båda angavs priset per 100 plantor. 1903 listades 2-års plantor och pris angavs för 100 stycken. 1906, 1909-1912 listades två storlekar, större buskar och 2-års plantor skolade, för båda angavs priset för 100 plantor. 1917 listades enbart ”häckplantor” och priset angavs för 1 och 100 plantor. Åren 1921, 1925 och 1926 listas slutligen häckplantor, 25-50 cm, och pris angavs för 10 och 100 plantor.

ssp. pubens – Experimentalfältet 1836: *Sambucus pubens* Michx. Exp. 1879-80, 1883-84, 1885-86: *Sambucus pubescens*. Kommentar (Exp. 1879-80, 1883-84, 1885-86): 10-18 f.

¹¹⁴² Svensson 1893 s. 526.

"fol. varieg." – Experimentalfältet 1873-74, 1874-75, 1879-80, 1883-84: *Sambucus racemosa fol. varieg.* Kommentar (Exp. 1873-74, 1874-75, 1879-80, 1883-84): "med brokiga löf".

"serratifolia" – Experimentalfältet 1899-1900: *Sambucus racemosa serratifolia.* Kommentar: "Utmärkt vacker varietet".

Saxegothaea

Saxegothaea conspicua Lindl.

Argentina, Chile¹¹⁴³ Arnamnet listad i Experimentalfältets priskuranter mellan 1873 och 1875. Det nämns varken av Lindgren (1878) eller Svensson (1893).

Experimentalfältet 1873-74: *Saxegothaea conspicua* Lindl. Exp. 1874-75: *Saxegothaea conspicua.* Kommentar (Exp. 1873-74): 10-20?f. "Patagonien. [...] smärre ex. [...] underhållas helst i kurkor eller korgar och öfvervintres frostfritt i källare eller täckta öfvervintringskaster." Kommentar (Exp. 1874-75): 10-20?f. "Har uthärdat sista vintern utan betäckning"

Sequoiadendron – mammutträds släktet

Sequoiadendron giganteum (Lindl.) J.Buchholz – mammutträd

Kalifornien. Arten såld från Experimentalfältet mellan 1874 och 1886 under namnet *Wellingtonia gigantea.* I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Wellingtonia gigantea* Hort. Amer. med synonymerna *Sequoia gigantea* Torr., *Washingtonia gigantea* Hort. Amer., *Americanus giganteus* Hort. Amer. och *Taxodium Washingtonianum* Winslow. samt kommentaren:

"Kalifornien, 250-300 fot (enligt Henkel). Mammothträdet är bekant såsom världens största träd. Har uthärdat många vintrar på kalljord vid Göteborg, men stundom skadats. I Stockholm å Charlottenburg har äfven ett ex. uthärdat några vintrar, men frös slutligen bort. Trädet synes emellertid kunna anses passande för södra Sverige. Fordrar i mell. Sverige en särdeles varm, skyddad plats och täckning i ungdomen. Fortpl. genom införskrifna frön och sättqvistar under glas. Kaliforniska frön, som erhållits till Landtbr.-Akademiens Experimentalfältet, grodde lätt."¹¹⁴⁴

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

"W[ellingtonia] **gigantea** LINDL. Barr nedtill vidväxta, upptill från stående, yttre sidor platta, insida nedtill 2-fårad; smågrenar strödda och nästan allsidigt riktade; högt träd. Hemland: *Kalifornien (där trädet uppnår en höjd af över 100 meter).* – *Wärldens största träd (icke högsta).*"

Experimentalfältet 1874-75: *Wellingtonia gigantea* mammothträdet. Exp. 1883-84, 1885-86: *Wellingtoniana gigantea* mammothträdet. Kommentar (Exp. 1874-75): 250-300 f. "Öfvervintres här i kruka [...] 1-1½ fot höga exemplar" Kommentar (Exp. 1883-84, 1885-86): 250-300 f. "Bekant såsom världens största träd. Uthärdar med möda hos oss; odlas säkrast i krukor eller baljor och öfvervintres frostfritt."

Shepherdia – bisonbusksläktet

Shepherdia canadensis (L.) Nutt. – kanadensisk bisonbuske

N och C Nordamerika. Arten såld från Experimentalfältet 1836 samt mellan 1869 och 1886 under namnet *Hippophaë canadensis.* I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Shepherdia canadensis* Nutt. med synonymen *Hippophaë canadensis* L. samt kommentaren:

"n. Amerika, 6-10 fot, vacker buske med rostfärgade blad och gula frukter."¹¹⁴⁵

¹¹⁴³ GRIN, Nomen No. 33207, *Saxegothaea conspicua*, 091227,

¹¹⁴⁴ Lindgren 1878 s. 113.

¹¹⁴⁵ Lindgren 1878 s. 101.

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**Sh. Canadensis** (L.) NUTT. Ståndarsträngar glatta; skenbär gult; blad längre skaftade, äggrunda, ovan gröna och glest stjärnhåriga, under stjärnhåriga och med rostfärgade fjäll; grenar med rostfärgade fjäll. Hemland: Nordamerika (från havet vid Nya England och N. Skottland kring sjöarne ända till Klippbärgen).”¹¹⁴⁶

Experimentalfältet 1836: *Hippophaë canadensis* L. Exp. 1869-70, 1873-74: *Hippophaë canadensis* L. (*Shepherdia canadensis* Nutt.) Exp. 1874-75, 1879-80: *Shepherdia (Hippophaë) canadensis*. Exp. 1883-84, 1885-86: *Shepherdia canadensis*. Kommentar (Exp. 1869-70, 1873-74): 6-10 f. “n. Am.” Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80): 8-12-20 f. Kommentar (exp. 1883-84, 1885-86): 6-10 f.

Sibiraea - axspireasläktet

Sibiraea laevigata (L.) Maxim. – axspirea

Balkan, Kazachstan, S Sibirien, V och C Kina, Mongoliet. Såld från Experimentalfältet 1836 samt mellan 1873 och 1900, och från Vassbo trädskola mellan 1900 och 1913. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Spiraea laevigata* L. med synonymerna *Spiraea altaiensis* Laxm. och *Spiraea altaica* Pall. samt kommentaren:

”Sibirien, 3-4 fot, vacker, egendomlig art med hvita blr.”¹¹⁴⁷

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**S. laevigata** L. Blommor hvita; foderflikar tandlika, uppräta; blad blågröna, omvänt äggrundt elliptiska, afsmalnande till skaft, uddspetsiga; grenar tjocka, glatta, bruna. – 5–6. Hemland: Sibirien.”¹¹⁴⁸

J. C. Loudon beskrev 1853 *S. LAEVIGATA* L. The smooth-leaved Spiraea:

“*Identification*. Lin. Mant., 244. [...] Synonymes *S. altaicensis* Laxm. *Nov. Act. Petrop.* [...] *S. altaica* Pall. *Fl. Ross.* [...] Leaves obovate-oblong, perfectly smooth, entire, sessile, tipped with a small mucro. [...] A spreading shrub. Siberia, in valleys at the foot of the more lofty of the Altaian Mountains. Height 2 ft. to 4 ft. Introd. In 1774. Flowers white; May and June. Capsule reddish; ripe in September. A very interesting and handsome species, with a habit exceedingly dissimilar to that of spiraeas in general.”¹¹⁴⁹

Exp. 1836, 1873-74: *Spiraea laevigata* L. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Spiraea laevigata*. Kommentar (Exp. 1873-74): 3-6 f. ”Sibirien. Hvita blr” Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 3-4 f. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 1-1,5 m.

Vassbo 1900-1901: *Spiraea laevigata*. Vassbo 1902-1903, 1906, 1909-1913: *Spiraea laevigata*. Kommentar (1902-1903, 1906, 1909-1913): ”praktfull”.

Solanum – potatissläktet

Solanum dulcamara L. – besksöta

Tempererade Eurasien (Sverige), NV Afrika. Klättrande halvbuske. Såld från Experimentalfältet mellan 1869 och 1900. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Solanum Dulcamara* L. med kommentaren:

”Sverige, rankande, 10-15 fot hög, med violetta blr och röda, aflånga bär. Tjenlig till beklädande af väggar, murar etc. Varieteten fol. varieg. har vackra, gulbrokiga blad. Qvesved fordrar något fuktig, fet jordmån och fotpl. Genom sättqvistar, afläggning och frö, som helst utsås strax efter mognaden.”¹¹⁵⁰

¹¹⁴⁶ Svensson 1893 s. 157.

¹¹⁴⁷ Lindgren 1878 s. 104.

¹¹⁴⁸ Svensson 1893 s. 350.

¹¹⁴⁹ Loudon 1853 s. 309.

¹¹⁵⁰ Lindgren 1878 s. 101.

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**S. Dulcamara** L. *Besksöta*. Blommor i knippen från stjälkens sidor, ofta motsatta bladen; blomknippen utspärrat greniga; blommor violetta, sällan hvita; krona i svalget med 10 röda prickar; kronflikar spetsade, slutl. nedböjda; ståndarknappar gula; bär äggformiga, röda; foder nästan tvärhugget; blad hjärtligt äggrunda, spetsade, de öfre genom 2 flikar vid pasen spjutlika, alla skaftade ock glatt; blad ock bladflikar helbräddade; stjälk buskartad, slingrande. [...] Hemland: *Europa, i Sverige till Medelpad*.”

Experimentalfältet 1869-70, 1873-74: *Solanum dulcamara* L. qväsved. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Solanum dulcamara* qvesved. Kommentar (Exp. 1869-70): ”rankar 10-15 fot högt” Även listad under rubriken Rankväxter: ”Trifvas väl äfven å fuktiga platser; uppnår en höjd af 10-15 fot.” Pris angavs för en och ett dussin plantor. Kommentar (Exp. 1873-74): ”Sverige, rankar 10-15 f. högt” Även listad under rubriken Rankväxter: ”Trifvas väl äfven å fuktiga platser; uppnår en höjd af 10-15 fot.” Pris angavs för en och 10 plantor. Kommentar (Exp. 1874-75): 10-15 f. ”rankväxt” Även listad under rubriken Rankväxter: ”Trifvas väl äfven å fuktiga platser; uppnår en höjd af 10-15 fot.” Kommentar (Exp. 1879-80): 10-15 f. ”rankväxt”. Kommentar (Exp. 1883-84, 1885-86): 10-15 f. ”rankväxt” Pris angavs för 1 och 10 plantor. Även listad under rubriken Rankväxter: ”Trifves väl äfven å fuktiga platser; uppnår en höjd af 10-15 fot.” Pris angavs här för 1 och 10 plantor. Kommentar (Exp. 1889-90): 3-5 m ”rankväxt.” Pris angavs för 1 och 10 plantor. Även listad under rubriken Rankväxter: ”Trifves väl äfven å fuktiga platser; uppnår en höjd af 3-5 meter.” Kommentar (Exp. 1894-95, 1899-1900): 3-5 m ”rankväxt.” Även listad under rubriken Rankväxter: ”Trifves väl äfven å fuktiga platser; uppnår en höjd af 3-5 meter.”

Sorbaria – rönnspireasläktet

***Sorbaria grandiflora* (Sweet) Maxim. – liten rönnspirea**

Ö Sibirien – Amur. Såld från Experimentalfältet mellan 1879 och 1900 under namnet *Spiraea grandiflora* (*Pallasii*). I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Spiraea grandiflora* Sweet., *Spiraea sorbifolia alpina* Pall. och *Spiraea Pallasii* Don. med kommentaren:

”Sibirien, 1-2 fot; buske, liknande *Spiraea sorbifolia*, ehuru med lägre växt och smärre blad, har hvita blr. (*S. grandiflora*, HOOK., är en helt annan växt, och icke ens en *Spiraea*, utan heter rätteligen *Exochorda grandiflora* och liknar temligen nära en *Amelanchier*. Denna växt har icke velat uthärdas på Experimentalfältet.)”¹¹⁵¹

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**S[piraea] grandiflora** SWT. Blommor större; kronblad icke kortare än ståndarne; blad 6 – 8-pariga; småblad jämbreda, kortspetsade; de större sågtänderna breda, trubbspetsade. – 8; sälls. *S. sorbif. f. alpina* Pall. Hemland: *Sibirien (kring sjön Bajkal)*.”¹¹⁵²

J. C. Loudon beskrev den 1853 som en varietet av *S. SORBIFOLIA* L.:

”*Variety. S. s. 2 alpina* Pall. Fl. Ross. i. p. 34. and 89. t. 25. *S. grandiflora* Sweet’s Hort. Brit. p. 194.; *S. Pallasii* Don’s Mill. ii. p. 520. – Suffruticose. Flowers twice the size of those of the species, and disposed in corymbs. Leaves smaller, and serrately incised. A native of Eastern Siberia and of Kamtschatka. [...] This is very different from *S. s. grandiflora*, the *S. grandiflora* of Lodd., described above, among the varieties of *S. salicifolia*.”¹¹⁵³

Experimentalfältet 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Spiraea grandiflora* (*Pallasii*). Kommentar (Exp. 1879-80, 1883-84, 1885-86): 2f. Kommentar (Exp. 1889-90): 0,6 m. Kommentar (Exp. 1894-95, 1899-1900): 0,6 m. Pris angavs för 1 och 10 plantor.

¹¹⁵¹ Lindgren 1878 s. 104.

¹¹⁵² Svensson 1893 s. 346.

¹¹⁵³ Loudon 1853 s. 309f.

***Sorbaria sorbifolia* (L.) A. Braun – rönnspirea**

• "davurica"

Sibirien - NÖ Asien, Japan. Såld från Experimentalfältet mellan 1836 och 1900, och från Vassbo trädskola mellan 1895 och 1946. I Experimentalfältets priskurant listades 1874-75 också *Spiraea sorbifolia davurica*. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Spiraea sorbifolia* L. med synonymen *Spiraea pinnata* Mch. och kommentaren:

"Sibirien, n. Kina, Mongoliet, 4-6 fot, med vackert, parbladigt löfverk och hvita blr i juli. En bland de förträffligaste prydnadsbuskar. Kallas stundom: *Spiraea floribunda*."¹¹⁵⁴

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

"S[piraea] **sorbifolia** L. Blommor mindre; kronblad kortare än ståndarne; blad 7-9-pariga; småblad nästan jämbreda, långspetsade; de större sågtänderna smala, hvassspetsade. – 7–8; allm. Hemland: *Sibirien, Nordkina*."¹¹⁵⁵

J. C. Loudon beskrev 1853 S. SORBIFOLIA L. The Sorbus-leaved Spiraea:

"Identification. Lin. Sp., 702 [...] Leaves stipuled, pinnate; the leaflets sessile, opposite, lanceolate, doubly and sharply serrated. [...] A thick stiff-branched shrub. Siberia, in moist places. Height 3 ft. to 6 ft. Introd. In 1759. Flowers white; July and August."¹¹⁵⁶

Experimentalfältet 1836: *Spiraea sorbifolia* L. Exp. 1864: *Spiraea sorbifolia*. Exp. 1869-70, 1873-74: *Spiraea sorbifolia* L. Exp. 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Spiraea sorbifolia*. Kommentar (Exp. 1869-70): 4-6 f. "Ö. Sibirien. Hvita blr" Kommentar (Exp. 1873-74): 4-6 f. "Ö. Sibirien. Hvita blr" Pris för 1 och 10 plantor. Kom. (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 4-6 f. Pris angavs för 1 och 10 plantor. Kom. (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 1-1,5 m. Pris angavs för 1 och 10 plantor.

Vassbo 1895, 1900-1903, 1906, 1909-1913: *Spiraea sorbifolia*. Vassbo 1914-1917, 1919-1920: Vassbo *Spiraea sorbifolia* Rönnspirea. Vassbo 1921, 1923-1927, 1930, 1932-1946: *Spiraea "sorbifolia*. Kommentar (Vassbo 1914-1918, 1919-1920): "1-2 [m]. Har vackra, parbladiga blad, som framkomma mycket tidigt om våren, och hvita blommor i juni-juli." Kom. (Vassbo 1921, 1923-1927, 1930, 1932-1946): "1-1,5 [m]. Mycket hårdig, har vackert bladverk och vita blommor i juni-juli. Värdefull för Norrland."

"*davurica*" – Experimentalfältet 1874-75: *Spiraea sorbifolia davurica*.

Sorbaria tomentosa* (Lindl.) Rehder var. *tomentosa

Afghanistan, Tajikistan, Indien, Nepal, Pakistan.¹¹⁵⁷ I Experimentalfältets priskuranter listades mellan 1873 och 1895 *Spiraea lindleyana* Wall. och *Spiraea lindleyana*. *Spiraea lindleyana* Wall. ex Lindl. är enligt databasen *GRIN Taxonomy* en äldre synonym för *Sorbaria tomentosa* (Lindl) Rehder var. *tomentosa*¹¹⁵⁸. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Spiraea Lindleyana* Wall. med kommentaren:

"Himalaja, 4-6 fot, utmärkt vacker art med hvita blr. Liknar sorbifolia, men är något ömtålig vid Stockholm."¹¹⁵⁹

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

"S[piraea] **Lindleyana** WALL. Blomklase mycket stor, flera ggr sammansatt, något ensidig; kronblad kortare än ståndarne; fruktskaft bågböjda; blad 8–12-pariga; småblad långa, från äggrund bas småningom afsmalnande, hvasst sågade, under nervhåriga; bladskäft vid basen uppsvällda; hög buske. – 8; sälls. Hemland: *Himalaya*."

¹¹⁵⁴ Lindgren 1878 s. 105.

¹¹⁵⁵ Svensson 1893 s. 346.

¹¹⁵⁶ Loudon 1853 s. 309.

¹¹⁵⁷ GRIN, Nomen No. 315164, *Sorbaria tomentosa* var. *tomentosa*, 111206.

¹¹⁵⁸ GRIN, Nomen No. 34982, *Spiraea lindleyana* (Wall. ex Lindl.) Maxim., 100102.

¹¹⁵⁹ Lindgren 1878 s. 105.

J. C. Loudon beskrev 1853 S. LINDLEYANA Wall. Lindley's Spiraea:

”Identification. Wall. Cat., and Gard. Mag. 1840, p. 3. [...] Leaflets ovate lanceolate, acuminate, finely and sharply serrated. A large shrub. Nepal. Height 6 ft. to 8 ft. Flowers white; July and August. The leaves are larger than those of any other species of the genus; and, altogether, it forms a remarkably handsome plant, well deserving a place in collections.”¹¹⁶⁰

Experimentalfältet 1873-74: *Spiraea Lindleyana* Wall. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95: *Spiraea Lindleyana*. Kommentar (Exp. 1873-74): 3-5 f. ”Himalaja. Hvita blr” Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 3-5 f. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95): 1-1,5 m.

x *Sorbaronia* – sorbaroniasläktet

x *Sorbaronia hybrida* (Moench) C.K.Schneid.

Kulturursprung, korsning *Sorbus aucuparia* x *Aronia arbutifolia*.¹¹⁶¹ I Experimentalfältets priskuranter listades mellan 1869 och 1900 som *Sorbus spuria* (*Aronia sorbifolia*). *Sorbus spuria* Pers. är enligt GRIN Taxonomy är en synonym för x*Sorbaronia hybrida* (Moench) C.K.Schneid.¹¹⁶² I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Sorbus spuria* Pers. med synonymerna *Azarolus heterophylla* Borkh, *Aronia sorbifolia* Spach., *Mespilus sorbifolia* Poir. och *Pyrus hybrida* Münch. samt kommentaren

”bastard af *Sorbus arbutifolia* och *S. Aucuparia*, 16-20 fot, med svarta frukter. Intressant form.”¹¹⁶³

Experimentalfältet 1869-70, 1873-74: *Sorbus spuria* L. (*Aronia sorbifolia* Spach.) Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Sorbus spuria*. Kommentar (Exp. 1869-70): 20-40 f. ”heml?” Kommentar (Exp. 1873-74): 20-30 f. ”hybrid” Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 16-20 f. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 5-6 m.

x *Sorbopyrus* – päronoxelsläktet

x *Sorbopyrus auricularis* (Knoop) C.K.Schneid. – päronoxel

Kulturursprung, härstamning *Pyrus communis* x *Sorbus aria*. Listad i Experimentalfältets priskuranter mellan 1836 och 1900 som *Pyrus pollveria*. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Pyrus Pollveria* L. med synonymerna *Pyrus acicularis* Koop., *Pyrus irregularis* Münchh., *Pyrus tomentosa* Mnch., *Pyrus Bollvylleriana* Borkh. och *Lazarolus Pollveria* Med. samt kommentaren:

”hybrid af *Pyrus communis* och *Sorbus Aria*, uppdragen af Joh. Bauhin i Bollvyller i Elsass. Bildar ett litet, 15-20 fot högt träd med små vackra, sockersöta päron. Härdig, intressant form.”¹¹⁶⁴

Experimentalfältet 1836: *Pyrus pollveria* L. Exp. 1864: *Pyrus Pollveria*. Exp. 1869-70, 1873-74: *Pyrus Pollveria* L. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Pyrus Pollveria*. Kommentar (Exp. 1869-70, 1873-74): 20-30 f. ”Elsass. Bär små vackra gulröda, söta, välsmakade päron” Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 15-20 f. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 5-6 m.

¹¹⁶⁰ Loudon 1853 s. 310.

¹¹⁶¹ GRIN, Nomen No. 34987, x *Sorbaronia hybrida*, 111206.

¹¹⁶² GRIN, Nomen No. 454021, *Sorbus spuria*, 111206.

¹¹⁶³ Lindgren 1878 s. 103.

¹¹⁶⁴ Lindgrn 1878 s. 83.

Sorbus – rönnsläktet

Släktet *Sorbus* är stort med minst ett hundratal arter. De namn som angivits i Experimentalfältets priskuranter under detta släktnamn har delvis varit svårtolkade. Vissa namn har hittills inte kunnat identifieras alls. Ett av dessa är *Sorbus alpina* Koch. vilken förekom 1873-74 med kommentaren att den kan bli 15-20 f. samt: ”södra Europas berg. Ny vacker härdig art.” Möjligen avser detta en växt som inte ens längre räknas till *Sorbus*: *Aronia arbutifolia*, men denna såldes dock samtidigt samma år under ett annat namn.

Ett annat svårplacerat namn är *Sorbus micrantha* Pers. som nämns i Experimentalfältets priskurant 1873-74 med kommentaren: 30-40 f. ”n.Am.” Möjligen kan det röra sig om en typ av *Sorbus americana* men detta är osäkert.

I Experimentalfältets priskurant 1836 listades även *Pyrus edulis* Willd. som inte gått att placera men som möjligen skulle kunna vara detsamma som *Sorbus latifolia*.

”*Sorbus alpina*” – Exp. 1873-74: *Sorbus alpina* Koch. Kommentar (Exp. 1873-74): 15-20 f. ”södra Europas berg. Ny vacker härdig art.”

”*Sorbus micrantha*” – Exp. 1873-74: *Sorbus micrantha* Pers. Kom. (Exp. 1873-74): 30-40 f. ”n. Am.”

”*Pyrus edulis* – Experimentalfältet 1836: *Pyrus edulis* Willd.

***Sorbus americana* Marshall – amerikansk rönn**

NC USA och Ö Kanada – Appalacherna. Söld från Experimentalfältet 1836 samt mellan 1869 och 1900. I Experimentalfältets priskurant 1873-74 listades också *Sorbus micrantha*, vilket möjligen kan vara en synonym för denna art. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Sorbus americana* LWilld. amerikansk rönn, med synonymerna *Sorbus micrantha* Hort., *Sorbus microcarpa* Pursh. och *Pyrus americana* DC. samt kommentaren:

”n. Amerika, 20-30 fot. Liknar temligen nära vår vanliga rönn.”¹¹⁶⁵

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**S. americana** WILLD. *Amerikansk Rönn*. Blommor ock frukt senare ock mindre; frukt scharlakansröd; småblad mest smalspetsade; småbladets sågtänder sylspetsade; knoppar gleshåriga, starkt klibbiga. Hemland: *Nordamerika*.”¹¹⁶⁶

Följande beskrivning gavs i *The Hillier Manual of Trees and Shrubs* (2002):

”**americana** Marshall (Aucuparia section) American mountain ash, Roundwood. A small tree of vigorous growth with ascending branches and long-pointed, red, sticky buds. Leaves with 13-17 sharply toothed, long-acuminate leaflets. Rich autumn tints. Fruits small, bright red, borne in large, densely packed bunches. E North America. I 1782”¹¹⁶⁷

Experimentalfältet 1836: *Sorbus americana* Willd. Exp. 1869-70, 1873-74: *Sorbus americana* Willd. amerikansk rönn. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86: *Sorbus americana* amerik. rönn. Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Sorbus americana* amerikansk rönn. Kommentar (Exp. 1869-70, 1873-74): 30-40 f. ”n. Am.” Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 20-30 f. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 6-9 m.

¹¹⁶⁵ Lindgren 1878 s. 101f.

¹¹⁶⁶ Svensson 1893 s. 325.

¹¹⁶⁷ Hillier 2002 s. 344.

***Sorbus aria* (L.) Crantz – vitoxel**

- ***"tomentosa"***
- ***"latifolia"***
- ***"microphylla"***
- ***"nepalensis"***
- ***"rotundifolia"***
- ***"obtusata (argentea)"***
- ***"carpinifolia"***

Europa, NV Afrika, Turkiet, Kaukasus. Arten såld från Experimentalfältet mellan 1836 och 1900 samt från Vassbo trädskola mellan 1932 och 1937. Mellan 1869 och 1900 listades från Experimentalfältet också *Sorbus aria tomentosa*. Kommenterad 1873-74: ”Har stora hvitludna löf. Är den praktfullaste af alla sorbussorter” och mellan 1874 och 1900: ”med silfverhvita löf”. Dessutom listades från Experimentalfältet mellan 1869 och 1900 *Sorbus aria latifolia*, mellan 1874 och 1880 *Sorbus aria carpinifolia*, mellan 1879 och 1890 *Sorbus aria microphylla*, mellan 1879 och 1900 *Sorbus nepalensis* och mellan 1879 och 1885 *Sorbus aria rotundifolia*. Vidare listades mellan 1869 och 1874 *Sorbus obtusata (argentea)*, och mellan 1879 och 1886 *Sorbus aria obtusata*, vilket sannolikt avser samma sort. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Sorbus Aria* Crantz, norsk oxel, med synonymen *Crataegus aria* L. och kommentaren:

”Norge, Sverige, 40-50 fot, utmärkt vackert träd. Varieteter: *tomentosa* (med hvitludna löf, högst praktfull), *angustifolia*, *carpinifolia*, *nepalensis*, *longifolia*, *argentea (obtusata, nivea) rotundifolia*, *graeca* (10-15 fot), *latifolia* m.fl.”¹¹⁶⁸

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

“**S. Aria** (L.) CRTZ. *Norsk Oxel*. Blommor hvita; blomkvast filtluden; blad upptill dubbelt, nedom midten enkelt sågade, vid basen helbräddade, under hvitt filtludna; träd högt. – *Crataegus* L.

Följande beskrivning gavs i *The Hillier Manual of Trees and Shrubs* (2002):

“**aria** (L.) Crantz. Whitebeam. A small to medium-sized tree with a compact, usually rounded head of branches. Leaves oval or obovate, greyish-white at first, later bright green above, vivid white-tomentose beneath, turning to gold and russet in autumn, when the bunches of deep crimson fruits are shown to advantage. A familiar tree, particularly on chalk formations in the south of England, where it usually accompanies yew (*Taxus*). One of the best trees for windswept or maritime districts and industrial areas. Europe.”

"tomentosa" – I Experimentalfältets priskuranter listades mellan 1869 och 1900 *Sorbus aria tomentosa*, 1873-74 med kommentaren: ”Har stora hvitludna löf. Är den praktfullaste af alla sorbussorter” och därefter med kommentaren: ”med silfverhvita löf”. Den nämns som en varietet av Lindgren (1878) med kommentaren: ”med hvitludna löf, högst praktfull.”

"latifolia" – I Experimentalfältets priskuranter listades mellan 1869 och 1900 *Sorbus aria latifolia*. Den nämns som en varietet av Lindgren (1878).

"microphylla" – I Experimentalfältets priskuranter listades mellan 1879 och 1890 *Sorbus aria microphylla*.

"nepalensis" – I Experimentalfältets priskuranter listades mellan 1869 och 1900 *Sorbus nepalensis*. Den kommenterades mellan 1869 och 1874: ”hemland? Synes vara en varietet af *Sorbus aria* och torde uppnå samma storlek som denna.” Lindgren (1878) nämnde ”nepalensis” som en varietet.

"rotundifolia" – I Experimentalfältets priskuranter listades mellan 1879 och 1886 *Sorbus aria rotundifolia*. Den nämns som en varietet av Lindgren (1878).

¹¹⁶⁸ Lindgren 1878 s. 102.

"obtusata (argentea)" – I Experimentalfältets priskuranter listades mellan 1869 och 1874 *Sorbus obtusata (argentea)*, och mellan 1879 och 1886 *Sorbus aria obtusata*. Lindgren (1878) nämnde *argentea (obtusata, nivea)* som en varietet.

"carpinifolia" – I Experimentalfältets priskuranter listades mellan 1874 och 1880 *Sorbus aria carpinifolia*. Lindgren (1878) listade den som en varietet.

Experimentalfältet 1836: *Sorbus aria* Crantz. Exp. 1869-70, 1873-74: *Sorbus aria* Crtz. Norsk oxel. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Sorbus aria* norsk oxel. Kommentar (Exp. 1869-70, 1873-74): 40-50 f. "Norge, Sverige". Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 40-50 f. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 12-15 m.

Vassbo 1932-1937: *Sorbus aria* norsk oxel. Kommentar: "Blad på undersidan vita. Skarlakansröda frukter." Sålades som buskformade exemplar.

"tomentosa" – Experimentalfältet 1869-70, 1873-74, 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 2889-90, 2894-95, 2899-1900: *Sorbus aria tomentosa*. Kommentar (Exp. 1873-74): "Har stora hvitludna löf. Är den praktfullaste af alla sorbussorter." Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 2889-90, 2894-95, 2899-1900): "med silfverhvita löf".

"latifolia" – Exp. 1869-70, 1873-74, 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Sorbus aria latifolia*.

"microphylla" – Experimentalfältet 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90: *Sorbus aria microphylla*.

"nepalensis" – Experimentalfältet 1869-70, 1873-74: *Sorbus nepalensis* hort. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Sorbus nepalensis*. Kommentar (Exp. 1869-70, 1873-74): "hemland? Synes vara en varietet af *Sorbus aria* och torde uppnå samma storlek som denna."

"rotundifolia" – Experimentalfältet 1879-80, 1883-84, 1885-86: *Sorbus aria rotundifolia*.

"obtusata (argentea)" – Experimentalfältet 1869-70, 1873-74: *Sorbus obtusata (argentea)*. Exp. 1879-80, 1883-84, 1885-86: *Sorbus aria otusata*.

"carpinifolia" – Experimentalfältet 1874-75, 1879-80: *Sorbus aria carpinifolia*.

***Sorbus aucuparia* L. – rönn**

- 'Pendula'
- 'Edulis'
- 'Dulcis'
- 'Fructo Luteo'
- "fol luteo-variegatis"
- "languinosa"
- ssp. *sibirica*

Europa (Sverige), V Sibirien, Turkiet, Kaukasus. Arten såld från Experimentalfältet mellan 1836 och 1900, samt från Vassbo trädskola mellan 1895 och 1946. Sorten 'Pendula' hänggrön/slokrönn såldes från Experimentalfältet mellan 1869 och 1900, och från Vassbo trädskola 1895 samt 1902-1903. I Experimentalfältets priskuranter listades också mellan 1869 och 1886 *Sorbus languinosa/Sorbus aucuparia languinosa*, mellan 1869 och 1900 'Edulis', mellan 1889 och 1900 'Dulcis' samt mellan 1894 och 1900 *Sorbus aucuparia fol. luteo-variegatis*, med kommentaren: "Ny, gulbladig, vacker". Vidare såldes från Experimentalfältet mellan 1889 och 1900, och mellan 1903 och 1912 från Vassbo trädskola, sorten 'Fructo Luteo'. Slutligen såldes underarten *sibirica* från Experimentalfältet mellan 1873 och 1900. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Sorbus Aucuparia* L. vanlig rönn, med kommentaren:

"Sverige, 20-40 fot. Varieteter: *fol. varieg. monstrosa* (med krusiga blad), *lanuginosa*, *sambucifolia (saturejaefolia)*, *fruct. lut.*, *pendula*, *sibirica nana* m. fl."¹¹⁶⁹

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

"**S. Aucuparia** L. *Fogelrönn*. Blommor och frukt tidigare och större; frukt högröd (huvudf.); småblad mest trubbspetsade; småbladens sågtänder uddspetsade; knoppar filthåriga, icke klibbiga. Former: 1 f.

¹¹⁶⁹ Lindgren 1878 s. 102.

xanthocarpa. Frukt gul. 2 *f. pendula*. Grenar hängande. 3 *f. aspleniifolia*. Småblad flikiga.[...] Hemland: *Hela Europa, ryska Asien.*¹¹⁷⁰

Följande beskrivning gavs i *The Hillier Manual of Trees and Shrubs* (2002):

“**aucuparia** L. Mountain ash, Rowan. A familiar, native tree of small to medium size, with greyish-downy winter buds. Leaves pinnate with 11-19 sharply toothed leaflets. Fruits bright red, carried in large, dense bunches during autumn, but soon devoured by hungry birds. An easily grown species, quite the equal to its Chinese counterparts, but not long-lived on very shallow, chalk soils. Very tolerant of extreme acidity. A parent of numerous hybrids. Europe¹¹⁷¹”

’**Pendula**’ – I Experimentalfältets priskuranter listades mellan 1869 och 1900 *Sorbus aucuparia pendula* slokrönn, den listades också från Vassbo trädskola 1895 och 1902-1903 under samma latinska namn men med det svenska namnet hänggrönn. Beskriven i *The Hillier Manual of Trees and Shrubs* (2002): ”A small, ungainly, widespreading tree with weeping branches.”¹¹⁷²

’**Edulis**’ – Såld från Experimentalfältet mellan 1869 och 1900 under namnet *Sorbus edulis*, mellan 1869 och 1874 med Frankrike angivet som ursprungsort. Beskriven i *The Hillier Manual of Trees and Shrubs* (2002):

”’**Edulis**’ (’Moravica’, ’Duclis’) A strong-growing, extremely hard tree, differing in its larger leaves with longer, broader leaflets, toothed mainly near the apex, and its larger fruits, which are edible and sweet, carried in heavier bunches. Originated about 1800.”¹¹⁷³

’**Dulcis**’ – Såld från Experimentalfältet mellan 1889 och 1900, och från Vassbo 1903 och 1912. Enligt *The Hillier Manual of Trees and Shrubs* (2002) är detta en synonym till ’**Edulis**’ men från Experimentalfältet såldes sorterna parallellt, och ’**Dulcis**’ kommenterades till exempel 1889-90 på följande sätt:

”En ny rönnvarietet med söta välsmakande frukter, hvilken uppstått vid byn Peterswald i norra Mähren 720 meter högt öfver hafvet, der klimatet är så hårdt, att hafre med knapp nöd kan odlas i dalgångarne. Har ock visat sig absolut hårdig under de sista i hög grad förödande vintrarne. Bör blifva ett värdefullt fruktträd för våra nordligaste provinser. Se vidare *Tidning för trädgårdssodlare* 1885 sid. 67. På senare tiden har österrikiska regeringen offrat medel på att få detta träd spridd, hvilket torde tala för, att det har värde, betraktats såsom fruktträd.”

’**Fructo Luteo**’ – Såld från Experimentalfältet mellan 1869 och 1900, med kommentaren att den har gula frukter. Beskriven i *The Hillier Manual of Trees and Shrubs* (2002):

”’**Fructo Luteo**’ (’Xanthocarpa’, ’Fifeana’) Fruits amber-yellow. [...] A[ward of] M[erit] 1895.”¹¹⁷⁴

’**fol. luteo-variegatis**’ – Såld från Experimentalfältet mellan 1894 och 1900, till exempel 1894-95 med kommentaren: ”Ny, gulbladig, vacker.”

’**languinosa**’ – I Experimentalfältets priskuranter listades mellan 1869 och 1874 *Sorbus languinosa*, och mellan 1874 och 1886 *Sorbus aucuparia languinosa*. Mellan 1869 och 1874 angavs i Experimentalfältets priskuranter Ungern som ursprungsort.

ssp. sibirica – I Experimentalfältets priskurant listades 1873-74 *Sorbus aucuparia nana*, 1874-75 *Sorbus aucuparia sibirica nana* och mellan 1879 och 1900 *Sorbus aucuparia sibirica*. Namnet *Sorbus sibirica* Hedl. Betraktas av The Plant List som ”an unresolved name”¹¹⁷⁵ medan *GRIN Taxonomy* anger den som en synonym för *Sorbus aucuparia* L. ssp. *sibirica* (Hedl.) Krylov¹¹⁷⁶.

Experimentalfältet 1836: *Sorbus aucuparia* L. Exp. 1869-70, 1873-74: *Sorbus aucuparia* L. rönn. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Sorbus aucuparia* rönn. Kommentar (Exp. 1869-70): 30-40 f. ”Sverige. Smärre ex.” Kommentar (Exp. 1873-74): 30-40 f. ”Sverige” Pris angavs

¹¹⁷⁰ Svensson 1893 s. 325.

¹¹⁷¹ Hillier 2002 s. 344.

¹¹⁷² Ibid s. 345.

¹¹⁷³ Ibid.

¹¹⁷⁴ Hillier 2002 s. 345.

¹¹⁷⁵ The Plant List, <http://www.theplantlist.org/tpl/record/tro-27802462>, 111206.

¹¹⁷⁶ GRIN, Nomen No. 35067, *Sorbus sibirica* Hedl., 111206.

för ”stamf.” respektive ”6-8 fot höga”. Även listad under rubriken Alléträd: ”rönnar högstammiga”. Kommentrar (Exp. 1874-75): 20-40 f. Pris angavs för ”stamformiga” respektive ”6-8 fot höga”. Kommentrar (Exp. 1879-80, 1883-84, 1885-86): 20-40 f. Pris angavs för ”stamformiga” respektive ”6-8 fot höga”. Även listad under rubriken Alléträd, även här angavs pris för ”stamformiga” respektive ”6-8 fot höga” plantor. Kommentrar (Exp. 1889-90, 1894-95): 6-12 m. Pris angavs för ”stamexemplar” respektive ”2-2,5 meter höga”. Även listad under rubriken Alléträd, pris angavs för ”stamexemplar” respektive 2-3 m höga” plantor. Kommentrar (Exp. 1899-1900): 6-12 m. Pris angavs för ”stamexemplar” respektive ”2-2,5 meter höga”. Även listad under rubriken Alléträd där priset angavs för ”stamexemplar”.

Vassbo 1895, 1906, 1909-1913: *Sorbus aucuparia* rönn. Vassbo 1914-1916: *Sorbus aucuparia* vanlig rönn. Vassbo 1917: *Sorbus aucuparia* rönn. Vassbo 1917, 1919-1921: *Sorbus aucuparia*. Vassbo 1923-1927, 1930, 1932-1946: *Sorbus aucuparia* rönn. Kommentrar (Vassbo 1912-1916): direkt under rubriken Sorbus, rönn, oxel: ”Sorbusarterna med varieteter äro de mest anspråkslösa och härdiga af alla de träd, som kunna komma till användning i våra trädgårdar och parker. Såväl på magra grusbackar som på fuktig mark trifvas de utmärkt och äro ej nogräknade vare sig de stå på skuggiga lägen eller äro utsatta för fullt solljus. Dessutom äro de genom sitt imposanta växtsätt, frodiga grönska samt lysande blommor och frukter förträffliga solitär- och prydnadsträd, hvarför de icke nog kunna rekommenderas för allmän plantering.” *S. aucuparia* såldes under hela perioden som stamformade exemplar, även listad under rubrik alléträd respektive park- och alléträd, i katalogen från Vassbo.

”*fol. luteo-variegatis*” – Experimentalfältet 1894-95, 1899-1900: *Sorbus aucuparia fol. luteo-variegatis*. Kommentrar (Exp. 1894-95): ”Ny, gulbladig, vacker.”

’**Fructo Luteo**’ – Experimentalfältet 1869-70, 1873-74: *Sorbus aucuparia fruct. lut.* Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Sorbus aucuparia fruct. luteo*. Kommentrar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900): ”med gula frukter”.

”*languinosa*” – Experimentalfältet 1869-70, 1873-74: *Sorbus languinosa* Kit. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86: *Sorbus aucuparia languinosa*. Kommentrar (Exp. 1869-70, 1873-74): 30-40f.? ”Ungern”.

’**Pendula**’ – Experimentalfältet 1869-70, 1873-74, 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Sorbus aucuparia pendula* slokrönn. Kommentrar (Exp. 1869-70, 1873-74, 1874-75): ”högstammiga” Kommentrar (Exp. 1899-1900): Även listad under rubriken Häng- eller slokträd.

Vassbo 1895: *Sorbus aucuparia pendula*. Vassbo 1902: hänggrönn. Vassbo 1903: *Sorbus aucuparia pendula* hänggrönn. Kommentrar (Vassbo 1902-1903): ”2 mtr hög stam, små kronor”

’**Edulis**’ – Experimentalfältet 1869-70, 1873-74: *Sorbus edulis* Kock. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Sorbus edulis*. Kommentrar (Exp. 1869-70, 1873-74): 40-50 f. ”Frankrike”. Kommentrar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 40-50 f. Kommentrar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 12-15 m.

’**Dulcis**’ – Experimentalfältet 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Sorbus aucuparia fruct. dulc.* sötrönn. Kommentrar (Exp. 1889-90): ”ympad på 1-1,5 m höga stammar. En ny rönnvarietet med söta välsmakande frukter, hvilken uppstått vid byn Peterswald i norra Mähren 720 meter högt öfver hafvet, der klimatet är så hårdt, att hafre med knapp nöd kan odlas i dalgångarne. Har ock visat sig absolut härdig under de sista i hög grad förödande vintrarne. Bör blifva ett värdefullt fruktträd för våra nordligaste provinser. Se vidare Tidning för trädgårdsodlare 1885 sid. 67. På senare tiden har österrikiska regeringen offrat medel på att få detta träd spriddt, hvilket torde tala för, att det har värde, betraktats såsom fruktträd.” Kommentrar (Exp. 1894-95): ”Denna nya rönnvarietet förtjenar den mest vidsträckta spridning. Redan sjelfva trädets utseende är ståtligare än hos vanlig rönn och dess frukter som äro omkring dubbelt så stora som vanliga rönnbär äro sedan de blifvit fullkomligt mogna angenämt sötsyrliga, välsmakande. Sorten har uppstått vid byn Peterswald i norra Mähren 720 meter högt öfver hafvet, der klimatet är så hårdt, att hafre med knapp nöd kan odlas i dalgångarne. Den har ock här visat sig absolut härdig under de på senare åren inträffande, i hög grad förödande vintrarne, hvarjemte löfvet utslår tidigare om våren än hos vår vanliga rönn. Trädet är alltså väl egnadt till odling i våra nordligaste provinser. Se vidare Tidning för trädgårdsodlare 1885 sid. 67 och 1893 sid. 45.” Pris angavs för större plantor, samt för ”1-års ympar” där pris angavs för 100, 10 och en planta. Kommentrar (Exp. 1899-1900): ”Denna utmärkta, äfven i våra nordligaste bygder fullt härdiga rönnvarietet förtjenar den mest vidsträckta spridning. se vidare föregående årgångar af denna priskurant samt Tidning för Trädgårdsodlare 1885 sid. 67, 1893 sid. 45 och 1897 sid. 64.” Även listad under rubriken Alléträd: ”stamex. Denna nya rönnvarietet förtjenar den mest vidsträckta spridning. Redan sjelfva trädets utseende är ståtligare än hos vanlig rönn och dess frukter som äro omkring dubbelt så stora som vanliga rönnbär äro sedan de blifvit fullkomligt mogna angenämt sötsyrliga, välsmakande. Sorten har uppstått vid byn Peterswald i norra Mähren 720 meter högt öfver hafvet, der klimatet är så hårdt, att hafre med knapp nöd kan odlas i dalgångarne. Den har ock här visat sig absolut härdig under de på senare åren inträffande, i hög grad förödande vintrarne, hvarjemte löfvet utslår tidigare om våren än hos vår vanliga rönn. Trädet är

alltså väl egnadt till odling i våra nordligaste provinser. Se vidare Tidning för trädgårdsodlare 1885 sid. 67 och 1893 sid. 45.”

Vassbo 1903-1903, 1906, 1909-1912: *Sorbus aucuparia fruct. dulc.* sötrönn. Kom.: ”med ätliga frukter”
ssp. sibirica – Experimentalfältet 1873-74: *Sorbus aucuparia nana* hort. Exp. 1874-75: *Sorbus aucuparia sibirica nana*. Exp. 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Sorbus aucuparia sibirica*.

***Sorbus chamaespilus* (L.) Crantz – dvärgoxel**

C och S Europa. Såld från Experimentalfältet mellan 1836 och 1900. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Sorbus chamaespilus* Crantz. dvergoxel, med synonymerna *Chamaespilus humilis* Roem., *Crataegus humilis* Lam., *Aria Chamaespilus* Host., *Mespilus Chamaespilus* L., *Aronia Chamaespilus* Pers., *Azarolus Chamaespilus* Borkh., *Crataegus Chamaespilus* Jacq. och *Pyrus Chamaespilus* Ehrh. samt kommentaren:

”Alperna, Pyreneerna, 2-3 fot, vacker, lågväxt buske med rödaktiga blr och stora röda frukter. Ympad på höga stammar af rönn eller oxel bildar den en tät, vacker krona; är ytterst hårdig.”¹¹⁷⁷

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**S. Chamaespilus** (L.) CRTZ. *Dvärgoxel*. Blommor ljust rosenröda; blomkvast gleshårig; blad fint och ojämnt sågade, under ljusgröna, slutl. glatta; bladskafv gleshåriga; träd lågt, buskartat. – *Mespilus* L. Övergångsform till följande [S. *Aria*] är 1 f. *sudetica*. Blad skarpare sågade, under fältludna. – S. *Hostii* Jacq. Hemland: *Alperna, Pyreneerna*.”¹¹⁷⁸

Följande beskrivning gavs i *The Hillier Manual of Trees and Shrubs* (2002):

“***chamaespilus*** (L.) Crantz (*Aria* Section) A small, slowgrowing shrub of dense, compact habit up to 1.8m. Twigs stout, bearing elliptic, sharply toothed leaves, glossy dark green above, paler beneath, truning rich yellow, orange and russet in autumn. Flowers pink, densely packed in terminal corymbs. Fruits 12mm long, red. A distinct species of neat appearance. Mts of C and S Europe. I 1683.”

Experimentalfältet 1836: *Pyrus chamaespilus* Ehrh. Exp. 1864: *Sorbus chamaespilus*. Exp. 1869-70, 1873-74: *Sorbus chamaespilus* Crantz. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Sorbus chamaespilus*. Kommentar (Exp. 1869-70, 1873-74): “s. Europas alper. Rotäkta blir denna art blott 2-3 fot hög; de ex. som härifrån säljas äro förädlade på oxel och blir dessa 6-10 fot höga.” Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): ”2-3 f. ympad 6-10 f.” Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): ”0,6-1 m. ympad 2-3 m”

***Sorbus x hostii* (J. Jacq.) Heynh.**

Europa, korsning mellan *Sorbus chamaespilus* och *Sorbus mougeotii*¹¹⁷⁹. Såld från Experimentalfältet mellan 1869 och 1900. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, den under namnet *Sorbus Hostii* Hort. med synonymen *Aria Hostii* Jacq. samt kommentaren:

”Böhmen, 10-15 fot, bastard af S. *Aria* och S. *Chamaespilus*. Vacker.”¹¹⁸⁰

Av P. Svensson beskrevs den som en form *S. chamaespilus* f. *sudetica*, och han kommenterade den också som en övergångsform mellan *S. chamaespilus* och *S. aria* (se vidare *S. chamaespilus*). Följande beskrivning gavs i *The Hillier Manual of Trees and Shrubs* (2002):

“***x hostii*** (Jacq.) K. Koch (*S. chamaespilus* x *S. mougeotii*) A small tree or large shrub of compact habit. Leaves oval or obovate, sharply toothed, green above, grey-pubescent beneath. Flowers pale pink, followed by bright red fruits which open early. Occurs with the parents in the wild. C 1820.”¹¹⁸¹

¹¹⁷⁷ Lindgren 1878 s. 102.

¹¹⁷⁸ Svensson 1893 s. 324.

¹¹⁷⁹ GRIN, Nomen No. 35027, *Sorbus x hostii*, 111206.

¹¹⁸⁰ Lindgren 1878 s. 102.

Experimentalfältet 1869-70: *Sorbus Hostii* hort. Kock. Exp. 1873-74: *Sorbus Hostii* Jacq. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Sorbus Hostii*. Kommentar (Exp. 1869-70): 40-50 f. ”Tyskland?” Kommentar (Exp. 1873-74): 40-50 f. ”hybrid”. Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86). 10-15 f. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 3-5 m.

***Sorbus hybrida* L. – finnoxel**

N Europa (Sverige). Såld från Experimentalfältet mellan 1836 och 1900. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, *Sorbus hybrida* L. oxelrönn, med synonymen *Sorbus fennica* Fries. och *Crataegus fennica* Kalm. samt kommentaren:

”Sverige, 40-50 fot. Anses vara bastard af oxel och rönn, fortpl. dock äkta genom frö. Vackert träd.”¹¹⁸²

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

“**S. fennica** (Kalm.) FR. *Finsk Oxel*. Stift vanl. 3-4; blad upptill flikigt inskurna, nedtill parbladigt delade. – *S. hybrida* L.; *Crataegus* Kalm. Hemland: *Norra Europa*.”¹¹⁸³

Följande beskrivning gavs i *The Hillier Manual of Trees and Shrubs* (2002):

“**hybrida** L. (Aria Section) (*S. fennica* (Kalm) Fries) A small to medium-sized, compact tree. Leaves broad ovate, one to one and a half times as long as broad, divided at the base into one or two pairs of long leaflets, the upper half variously toothed and lobed, green above, grey tomentose beneath. Fruits red, globose, almost 12mm across, in large clusters. Probably originated as a hybrid between *S. aucuparia* and *S. rupicola*. Wild in Scandinavia.”¹¹⁸⁴

Exp.1836: *Sorbus hybrida* L. Exp. 1864: *Sorbus hybrida* (*pinnatifida*) oxelrönn. Exp. 1869-70, 1873-74: *Sorbus hybrida* L. oxelrönn. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Sorbus hybrida* oxelrönn, finsk oxel. Kom. (Exp. 1869-70, 1873-74): 40-50 f. ”Sverige”. Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 40-50 f. Kom. (Exp. -90, 1894-95, 1899-1900): 12-15 m.

***Sorbus intermedia* (Ehrh.) Pers. – oxel**

- “*dentatum*”
- “*corymbiflora*”

N Europa (Sverige). Arten såld från Experimentalfältet mellan 1836 och 1900, samt från Vassbo trädskola mellan 1906 och 1946. Mellan 1883 och 1886 listades i Experimentalfältets pris-kuranter också *Sorbus scandica corymbiflora* och *Sorbus scandica dentatum*, som ännu inte kunnat identifieras närmare. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Sorbus scandica* Fries. svensk oxel, med synonymen *Sorbus intermedia* Pers., *Pyrus intemedica* Ehrh., *Azarolus intermedia* Borkh. och *Crataegus scandica* Wahlenb. samt kommentaren:

”Sverige, 40-60 fot, utm. vackert, bekant träd, med ätliga frukter. Förjenar vidsträckt odling till och med för frukternas skull. Var.: *semitplena*.”¹¹⁸⁵

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

“**S. scandica** (L.) FR. *Svensk Oxel*. Stift vanl. 2; blad grundt parklufna, med trubbiga flikar, vid basen helbräddade.[...] Hemland: *Norra ock mellersta Europa*.”¹¹⁸⁶

¹¹⁸¹ Hillier 2002 s. 346.

¹¹⁸² Lindgren 1878 s. 102.

¹¹⁸³ Svensson 1893 s. 324.

¹¹⁸⁴ Hillier 2002 s. 347.

¹¹⁸⁵ Lindgren 1878 s. 103.

¹¹⁸⁶ Svensson 1893 s. 324.

Följande beskrivning gavs i *The Hillier Manual of Trees and Shrubs* (2002):

“*intermedia* (Ehrh.) Pers. (Aria section) Swedish whitebeam. A small to medium-sized tree with a dense, usually rounded head of branches. Leaves ovate to broad-elliptic, lobed in the lower half, coarsely toothed above, dark green and glossy above, grey-tomentose beneath. Fruits 12mm across, orange-red, in bunches. NW Europe.”¹¹⁸⁷

Experimentalfältet 1836: *Sorbus scandica* Fries. Exp. 1864: *Sorbus scandica* oxel. Exp. 1869-70, 1873-74: *Sorbus scandica* Fries. oxel. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Sorbus scandica* vanlig oxel. Kommentar (Exp. 1869-70): 40-60 f. ”Sverige” Pris angavs för ”stamformiga” och för ”6-8 fot höga” plantor. Även listad under rubriken Alléträd, samma två storlekar. Kommentar (Exp. 1873-74): 40-60 f. ”Sverige” Pris angavs för ”stamformiga” per 100 st, och per ”6-8 fot höga” 100 st och per styck. Även listad under rubriken Alléträd där pris angavs för ”högstammiga” 100 st och per styck. Kommentar (Exp. 1874-75): 40-60 f. Pris angavs per styck för ”stamformiga” och ”6-8 fot höga”. Även listad under rubriken Alléträd där man listar samma två storlekar. Kom. (Exp. 1879-80): 40-60 f. Pris angavs per styck för ”stamformiga” och ”6-9 fot höga”. Även listad under rubriken Alléträd där man listar samma två storlekar. Kom. (Exp. 1883-84): 40-60 f. Pris angavs per styck för ”stamformiga” och ”6-9 fot höga”. Även listad under rubriken Alléträd där man listar endast storleken ”6-9 fot höga”. Kom. (Exp. 1885-86): 40-60 f. Pris angavs per styck för ”stamformiga” och ”6-8 fot höga”. Även listad under rubriken Alléträd där man listar endast storleken ”6-8 fot höga”. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 12-18 m. Pris angavs per styck för ”stamexemplar. Även listad under rubriken Alléträd: ”stamexemplar”.

Vassbo 1906, 1909-1913: *Sorbus scandica* vanlig oxel. Vassbo 1917: *Sorbus scandica* oxel. Vassbo 1925-1927: oxel. Vassbo 1930: *Sorbus scandica*. Vassbo 1932-1946: *Sorbus scandica* vanlig oxel. Kommentar (Vassbo 1906, 1909-1913): ”Ett utmärkt träd för Dalarna, starkt o. hårdigt.” Kommentar (Vassbo 1912-1916): direkt under rubriken Sorbus, rönn, oxel: ”Sorbusarterna med varieteter äro de mest anspråkslösa och hårdiga af alla de träd, som kunna komma till användning i våra trädgårdar och parker. Såväl på magra grusbackar som på fuktig mark trifvas de utmärkt och äro ej nogräknade vare sig de stå på skuggiga lägen eller äro utsatta för fullt solljus. Dessutom äro de genom sitt imposanta växtsätt, frodiga grönska samt lysande blommor och frukter förträffliga solitär- och prydnadsträd, hvarför de icke nog kunna rekommenderas för allmän plantering.” *S. aucuparia* såldes under hela perioden som stamformade exemplar, även listad under rubrik alléträd respektive park- och alléträd, i katalogen från Vassbo. Kommentar (Vassbo 1932-1946): ”Utmärkt på torra och blåsiga platser.” Såld som träd under hela perioden från Vassbo, även listad under rubrik alléträd respektive park- och alléträd. Buskformade plantor listades till försäljning från Vassbo åren 1932-1946. Häckplantor listades speciellt i katalogen från Vassbo år 1917, med kommentar: ”mycket hårdig, bildar starka häckar, utmärkt i blåsiga lägen, 80-120 cm. hög pr st 25 öre 100 st 8 kr.”, samt åren 1942-1946 då man sålde häckplantor 40-65 cm höga 100 st. för 45 kr.

”*dentatum*” – Experimentalfältet 1883-84, 1885-86: *Sorbus scandica dentatum*.

”*corymbiflora*” – Experimentalfältet 1883-84, 1885-86: *Sorbus scandica corymbiflora*.

***Sorbus meinichii* (Lindeb.) Hedl. – fagerrönn**

V och S Norge, Ö Sverige. Arten såld från Experimentalfältet 1899-1900. Den nämndes varken av Lindgren (1878) eller Svensson (1893). Följande beskrivning gavs i *The Hillier Manual of Trees and Shrubs* (2002):

“*meinichii* (Hartm.) Hedl. (*S. hybrida* var. *meinichii* (Hartm.) Rehder) A small, erect tree with a compact head of fastigiate branches. Leaves with 4-6 pairs of distinct leaflets and a deeply toothed or lobed terminal portion, green above, grey-tomentose beneath. Fruits rounded, red. An apomictic species said to have originated as a hybrid between *S. aucuparia* och *S. hybrida*, though it resembles more the former. S and W Norway.”

Experimentalfältet 1899-1900: *Sorbus Meinichi*. Kommentar: 6-12 m ”hybrid”

¹¹⁸⁷ Hillier 2002 s. 347.

***Sorbus mougeotii* Soy.-Will. & Godr. – häckoxel**

VC Europa. Arten såld från Experimentalfältet mellan 1879 och 1900 som *Sorbus aria Mougotti*. Artnamnet nämndes varken av Lindgren (1878) eller Svensson (1893). Namnet som listades i Experimentalfältets priskuranter visar att den betraktades som en underart eller sort av *Sorbus aria*. Följande beskrivning gavs i *The Hillier Manual of Trees and Shrubs* (2002):

”*mougeotii* Soy.-Will. & Godron (Aria Section) generally a large shrub or small tree with ovate or obovate, shallowly lobed leaves, green above, whitish-grey-tomentose beneath. Fruits slightly longer than wide, red, with a few speckles. European Alps (mail in the west), Pyrenees. C 1880.”¹¹⁸⁸

Experimentalfältet 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Sorbus aria Mougotti*.

***Sorbus latifolia* (Lam.) Pers. – bergoxel**

• ”*Fontainebleu*”

SV – C Europa. I Experimentalfältets priskuranter listades mellan 1864 och 1900 *Sorbus latifolia*. Mellan 1873 och 1900 listades också *Sorbus Fontainebleu/Sorbus aria Fontainebleu* vilken också verkar höra hit (se nedan). Arten beskrivs på följande sätt i *The Hillier Manual of Trees and Shrubs* (2002):

”*latifolia* (Lam.) Pers. (Aria Section) Service tree of Fontainebleau. A small to medium-sized tree with downy young shoots and shaggy, peeling bark. Leaves ovate or broad-elliptic, sharply lobed, glossy green above, grey-felted beneath. Fruits globular, russet-yellow with large, brownish speckles. An apomictic species derived from a hybrid between *S. torminalis* and a species of the Aria Section. EC Portugal to SW Germany.”¹¹⁸⁹

”*Fontainebleau*” – Att döma av beskrivningen i *Hillier Manual of Trees and Shrubs* (2002), där *S. latifolia* ges det engelska namnet ”Service tree of Fontainebleu”, är detta en synonym för *S. latifolia*. Men det faktum att de säljs parallellt under så pass lång tid från Experimentalfältet tyder på att det finns en viss skillnad.

Experimentalfältet 1864: *Sorbus latifolia*. Exp. 1869-70: *Sorbus latifolia* Pers. Exp. 1873-74: *Sorbus latifolia* Lam. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86: *Sorbus latifolia*. 1899-1900: *Sorbus latifolia*. Kommentar (Exp. 1869-70): 20-30 f? ”Tyskland” Kommentar (Exp. 1873-74): 20-30? f. ”hybrid”. Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 20-40 f. Kommentar (Exp. 1899-1900): 6-12 m.

”*Fontainebleau*” – Exp. 1873-74: *Sorbus Fontainebleu* hort. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Sorbus aria Fontainebleau*. Kommentar (Exp. 1873-74): ”Troligen varietet af *S. aria*” Exp.

***Sorbus sambucifolia* (Cham. & Schtdl.) M. Roem**

Ryssland, Japan, Korea, Alaska¹¹⁹⁰. Arten listad i Experimentalfältets priskurant 1899-1900.

Experimentalfältet 1899-1900: *Sorbus sambucifolia*. Kommentar: 10 m.

***Sorbus torminalis* (L.) Crantz – tyskoxel**

V, C och S Europa – N Iran, Kaukasus, NV Afrika. Såld från Experimentalfältet 1836, och mellan 1869 och 1900. År 1936 listades både *Sorbus torminalis* Crantz och *Pyrus torminalis* Ehrh. vilka enligt Lindgren (1878) är synonymer (se citat nedan). I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Sorbus torminalis* Crantz med synonymerna *Sorbus Crataegus torminalis* L., *Azarolus torminalis* Borkh., *Mespilus torminalis* All., *Pyrus torminalis* Ehrh. och *Pyrenia torminalis* Clairv. samt kommentaren:

¹¹⁸⁸ Hillier 2002 s. 348.

¹¹⁸⁹ Hillier 2002 s. 347.

¹¹⁹⁰ GRIN, Nomen No. 35060, *Sorbus sambucifolia*, 111206.

”m. Eur. etc., 40-50 fot, med blad n. liknande lönnens och med bruna, ätliga frukter, stora som körsbär. Ett praktfullt, hårdigt träd.”¹¹⁹¹

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**S. torminalis** (L.) CRTZ. *Tysk Oxel*. Stift 2, nedtill hopväxta; blad med hjärtlik bas, grundt parklufna, nästan nedtill bladskafet sågade, slutl. glatta; bladflikar spetsade, de 2 nedre nästan rakt utstående. Liknar en *Crataegus*. [...] Hemland: *Södra och mellersta Europa, Orienten*.”¹¹⁹²

Följande beskrivning gavs i *The Hillier Manual of Trees and Shrubs* (2002):

“**torminalis** (L.) Crantz (Aria Section) Chequer tree, Wild service tree. An attractive, medium-sized, native tree with ascending branches, spreading with age, scaly bark and brown twigs, wooly-pubescent when young. Leaves maple-like, ovate, sharply and conspicuously lobed, glossy dark green above, pubescent beneath at first, turning bronzy-yellow in autumn; fruits longer than broad, russet-brown. Europe including England, Asia Minor, N Africa.”¹¹⁹³

Experimentalfältet 1836: *Pyrus torminalis* Ehrh.

Experimentalfältet 1836: *Sorbus torminalis* Crantz. Exp. 1869-70: *Sorbus torminalis* Crantz. (*Pyrus* och *Crataegus torminalis*). Exp. 1873-74: *Sorbus torminalis* L. (*Pyrus* och *Crataegus torminalis*). Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Sorbus torminalis*. Kommentar (Exp. 1869-70): 40-60 f. ”m. Eur. En utmärkt vacker art, med blad nästan liknande lönnens.” Kommentar (Exp. 1873-74): 40-60 f. ”m. Eur. En utmärkt vacker art, med blad nästan liknande lönnens. Hithörande sorter förtjena den största uppmärksamhet för parkanläggningar. De äro vackra och hårdiga, trifvas i nästan hvarje jordmån, hvarjemte deras frukter utgöra näring för flera nyttiga småfoglar.” Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 40-50 f. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 12-15 m.

***Sorbus x thuringiaca* (Nyman) Schonach**

Europa, korsning mellan *Sorbus aria* och *Sorbus aucuparia*¹¹⁹⁴. Såld från Experimentalfältet mellan 1873 och 1900 som *Sorbus quercifolia* och *Sorbus hybrid quercifolia*. *Sorbus quercifolia* Hedl. är enligt *GRIN Taxonomy* en synonym för *Sorbus x thuringiaca* (Nyman) Schonach.¹¹⁹⁵ Namnet *Sorbus quercifolia* nämns inte i *The Plant List*. *S. x thuringiaca* beskrevs i *The Hillier Manual of Trees and Shrubs* (2002):

”**x thuringiaca** (Ilse) Fritsch (*S. aria* x *S. aucuparia*) (*S. pinnatifida* hort., *S. x hybrida* hort.) A small tree with a dense head of ascending branches. Leaves narrowly oval to oblong, lobed and toothed, divided at the base into 1-3 pairs of leaflets, dull green above, grey-tomentose beneath. Fruits scarlet with a few brown speckles. Occurs rarely with the parents in the wild. Frequently confused with *S. hybrida* in cultivation, it differs in its stricter, more compact habit, and in its slightly larger, more elongated leaves with smaller, oval leaflets.”¹¹⁹⁶

Experimentalfältet 1873-74: *Sorbus hybrid quercifolia*. Exp. 1874-75: *Sorbus quercifolia*. Exp. 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Sorbus hybrid quercifolia*.

***Sorbus umbellata* (Desf.) Fritsch**

- ”*graeca*”
- ”*flabelliformis*”

N Afrika, V & C Asien, Kaukasus, Ö och SÖ Europa.¹¹⁹⁷ I Experimentalfältets priskuranter listades 1864 *Sorbus graeca*, mellan 1869 och 1874 *Sorbus graeca* Koch (*rotundifolia* hort.) och mellan 1874 och 1890 *Sorbus aria graeca*. Troligen hör denna hemma under *Sorbus umbellata*,

¹¹⁹¹ Lindgren 1878 s. 103.

¹¹⁹² Svensson 1893 s. 324.

¹¹⁹³ Hillier 2002 s. 350.

¹¹⁹⁴ GRIN, Nomen No. 104694, *Sorbus x thuringiaca*, 111206.

¹¹⁹⁵ GRIN, Nomen No. 314488, *Sorbus quercifolia*, 111206.

¹¹⁹⁶ Hillier 2002 s. 349.

¹¹⁹⁷ GRIN, Nomen No. 35074, *Sorbus umbellata*, 111206.

bland annat skall *Sorbus aria* (L.) Crantz var. *graeca* Boiss vara en synonym för *S. umbellata*.¹¹⁹⁸ Från Experimentalfältet listades också mellan 1879 och 1890 *Sorbus flabelliformis*, vilket troligen också hör hemma här som t.ex. *Sorbus umbellata* ssp. *flabelliformis*.¹¹⁹⁹

ssp. *graeca* – Experimentalfältet 1864: *Sorbus graeca*. Exp. 1869-70, 1873-74: *Sorbus graeca* Kock. (*rotundifolia* hort.). Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90: *Sorbus aria graeca*. Kommentar (Exp. 1869-70, 1873-74): 10-15 f. ”Grekland” Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 10-15 f. ”lågväxande”. Kommentar (Exp. 1889-90): 3-5 m ”lågväxande”.

ssp. *flabelliformis* – Experimentalfältet 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90: *Sorbus flabelliformis*. Kommentar (Exp. 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90): ”obestämd art, vacker”

Spiraea – spireasläktet

Släktet *Spiraea* är stort och omfattar många arter som odlas eller har odlats som pryddsväxter. Lindgren, direktör för Experimentalfältet, skrev i *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878):

”De till detta släkte hörande buskväxter äro alla vackra och i hög grad omvexlande till växtsätt, bladformer och blomningssätt, samt kunna betraktas såsom alldeles oumbärliga i anläggningar. De äro i allmänhet icke nogräknade på jordmån, men trifvas bäst i en lös, bördig jord; de ömtåliga fordra en varm plats i en sluttning mot söder. Alla kunna fortplantas genom afläggning, flertalet äfven genom sättqvistar, rotskott eller delning, och de hårdigare arterna äfven genom frön. Fröen, som i allmänhet äro ganska fina, sås säkrast på drifbank i mars eller april”.¹²⁰⁰

Spireor gick till exempel under 1880- och 1890-talet att köpa i färdiga kollektioner från Experimentalfältet, med 25 eller 12 plantor av olika sort, 1899-1900 skrev man till exempel:

”Spiraeerne äro särdeles vackra blomsterbuskar, företeende rik omvexling med hänsyn till växtsätt, blomning och blomningstid, m.m. Icke få af dem höra till våra praktfullaste blomsterbuskar. Då sorterna af köparen icke bestämmas, lemnas: 25 st. spiraeer i 25 sorter med namn för 5 kr. 12 st spiraeer i 12 sorter med namn för 2 kr 50 öre.”

Under rubriken Häckplantor angav man från Experimentalfältets mellan 1874 och 1900 t.ex. att man sålde: ”spiraea, diverse till pryddshäckar passande sorter”, pris angavs för 100 plantor. I stort sett samma formulering fanns under rubrik Häckplantor från Vassbo trädskola 1900-1912.

En stor hjälp för att identifiera många arter och sorter har varit skriften *The genus Spiraea in cultivation in Bohemia, Moravia and Slovakia* av Roman Businský och Ludmila Businská¹²⁰¹. Trots detta återstår vissa namn som ännu inte kunnat tolkas. Ett är *Spiraea candida* som såldes från Experimentalfältet mellan 1883 och 1900, med ”varietet” som enda kommentar. Ett annat är *Spiraea aubifolia* som listades i Experimentalfältets priskuranter mellan 1894 och 1900, med 2-3 meter hög som enda kommentar. Namnet förekom dock hos Dippel 1893.¹²⁰² Ett tredje problematiskt namn är *Spiraea confusa* som nämns i Vassbo trädskolas priskurant 1895. Namnet återfinns i *The Plant List* som ”unresolved”.¹²⁰³ Inte heller namnet *Spiraea hybrida* som listas i Experimentalfältets priskuranter mellan 1870 och 1900 har kunnat tolkas på ett tillfredsställande sätt.

”*Spiraea candida*” – Experimentalfältet 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Spiraea candida*. Kommentar (Exp. 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900): ”varietet”.

”*Spiraea aubifolia*” – Experimentalfältet 1894-95, 1899-1900: *Spiraea aubifolia*. Kommentar (Exp. 1894-95, 1899-1900): 2-3 m

”*Spiraea confusa*” – Experimentalfältet 1895: *Spiraea confusa*.

”*Spiraea hybrida*” – Experimentalfältet 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Spiraea hybrida*. Kommentar (Exp. 1879-80, 1883-84, 1885-86): 3-5 f. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 1-1,5 m.

¹¹⁹⁸ GRIN, Nomen No. 35074, *Sorbus umbellata*, 111206.

¹¹⁹⁹ EOL, <http://eol.org/pages/1257237/entries/34431463/overview>, 111206.

¹²⁰⁰ Lindgren 1878 s. 105f.

¹²⁰¹ Businský 2002 s. 105

¹²⁰² Dippel 1893 s. 484 (*Spiraea aubifolia* Hort. ex Zabel, ”Die strauchig Spiraeeen”)

¹²⁰³ The Plant List, <http://www.theplantlist.org/tpl/record/tro-27808372>, 111206.

***Spiraea alba* Du Roi – vitspirea**

- **”paniculata”**
- **”lanceolata”**
- **”undulata”**

VC, C och Ö Nordamerika. Arten såld från Experimentalfältet mellan 1874 och 1900 och från Vassbo trädskola mellan 1895 och 1913 under namnet *Spiraea alba*. År 1836 samt mellan 1873 och 1900 listades *Spiraea salicifolia alba* vilket sannolikt också avgser denna art. År 1836 samt mellan 1869 och 1900 listades även *Spiraea salicifolia paniculata*, och mellan 1874 och 1900 *Spiraea paniculata*, vilket bör vara en typ av *S. alba*. År 1864 listades dessutom *Spiraea lanciolata*, och mellan 1869 och 1900 *Spiraea alba lanceolata (lancifolia)*, vilket bör motsvara *Spiraea alba var. lanceolata*. Namnet *Spiraea lanceolata* förekommer också i priskuranten från Vassbo trädskola 1895. Roman Businský och Ludmila Businská som gjort en studie av den historiska odlingen av släktet *Spiraea* i Böhmen, Moravien och Slovakien (2002) skrev följande:

”***Spiraea alba* Du Roi (1772)** A species with an extensive natural geographic range in North America from Alberta to Quebec in the north as far as Missouri to Georgia in the south. It was introduced into Europe probably in 1752 (REHDER 1958). It is very close to *Spiraea salicifolia*, therefore it was usually considered to be its variety in the 19th century, sometimes under the name *S. salicifolia var. paniculata* Aiton (1789). The species occurs in similar moist to very wet sites and also forms thickets spreading by suckers. It participated on the origination of several cultural interspecific hybrids. The horticultural importance and utilization scope of *S. alba* are similar as in its sister Eurasian species. On the basis of herbarium specimens preserved from the Czech countries was found that it has been cultivated here since the 1840’s and found naturalized from the end of the 19th century.”¹²⁰⁴

I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Spiraea alba* Dur. med synonymerna *Spiraea salicifolia paniculata* Ait., *Spiraea undulata* Borkh. och *Spiraea cuneifolia* Borkh. samt kommentaren:

”n. Amerika, 3-4 fot, liknar salicifolia, men har större, hvitaktiga blomspiror. Var.: *lanceolata*, BORKH. (*lancifolia*, HOFFMGG.; *angustifolia*, O. & D.”¹²⁰⁵

P. Svensson nämner *S. alba* Dur. som synonym till *Spiraea salicifolia var. paniculata* Aiton.:

”f. *paniculata* Ait. Blommor hvita; blad elliptiskt lansettlika, glest ock fint sågade. – *S. alba* Dur.”¹²⁰⁶

”**”paniculata”** – I Experimentalfältets priskuranter listades 1836 samt mellan 1869 och 1900 *Spiraea salicifolia paniculata* med kommentaren vita blommor. Namnet *Spiraea paniculata* hort. listades 1873-74, och mellan 1874 och 1900 också *Spiraea paniculata*, 1873-74 med kommentaren: ”En utmärkt vacker sort af okänt ursprung med stora hvita flocklika blomknippen. Vida skiljd från Sp. salicif. paniculata.” och 1889-90: ”oviss men utm. vacker, hvitblommig art”. Lindgren (1878) beskrev *Spiraea salicifolia paniculata* som en synonym för *Spiraea alba* (se citat ovan). Enligt Businský & Businská (2002) står *S. alba* mycket nära *S. salicifolia*, och under 1800-talet betraktades den vanligen som en varietet av denna, ibland under namnet *S. salicifolia var. paniculata* Aiton (1789). Kommentaren i Experimentalfältets priskurant 1873-74 att det skall vara stor skillnad mellan *Spiraea paniculata* och *Spiraea salicifolia paniculata* är intresserant, men har inte kunnat utredas ytterligare. P. Svensson behandlar den i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893) som en form av *S. salicifolia*, med *S. alba* Dur. som en synonym (citat ovan). ”**”lanceolata”** – Mellan 1869 och 1874 listades i Experimentalfältets priskuranter *Spiraea lanceolata* Borkh. (*lancifolia* Hoffmsg.) och mellan 1874 och 1900 *Spiraea alba lanceolata (lancifolia)*. Lindgren omnämnde 1878 *lanceolata* Borkh. som en varietet av *Spiraea alba* Du Roi med synonymerna *S. lancifolia* Hoffmsg. och *S. angustifolia* O. & D (se citat ovan). Eftersom Lindgren var föreståndare för Experimentalfältet vid samma tid som han skrev sin bok, bör boken och informationen i katalogen vid samma tid motsvara varandra, och det verkar därför

¹²⁰⁴ Businský 2002 s. 105.

¹²⁰⁵ Lindgren, 1878, s. 103.

¹²⁰⁶ Svensson 1893 s. 350.

sannolikt att det verkligen var en typ av *Spiraea alba* som såldes. Det måste dock nämnas att Businský och Businská i sin studie (2002) skriveratt *Spiraea lancifolia* Hoffmannsegg är en synonym för *Spiraea tomentosa* var. *tomentosa* Poech (1844):

”*Spiraea decumbens* var. *tomentosa* was often mentioned as a separate species in the past, either under the name of *S. hackquetii* Fenzl & K. Koch or as *S. lancifolia* Hoffmannsegg (the latter name was used for this taxon, e.g., by REHDER, 1927, 1949, 1958, though its identity is dubious – cf. SCHNEIDER 1905, ADOLPHI 1995), and in the last decades also as *S. decumbens* subsp. *tomentosa* (Poech) Dostál (cf. ADOLPHI 1995).

Sannolikt är det samma växt som även avses i Experimentalfältets kataloger med namnet *Spiraea lancifolia* 1864, och *Spiraea lanceolata* (*lancefolia*) mellan 1879 och 1886 med kommentaren nordamerikansk art med vita blommor. Troligen är det också denna om såldes från Vassbo 1895 som *Spiraea lanciolata*, men när beskrivning och auktorsbeteckning saknas, och olika varianter på namnet *lanceolata/lancifolia* även använts för andra arter, finns osäkerhet.

”**undulata**” – I Experimentalfältets priskurant 1836 listades *Spiraea salicifolia undulata*, vilket möjligen kan vara en typ av *S. alba*. eftersom Lindgren (1878) räknar *Spiraea undulata* Borkh. som en äldre synonym för *Spiraea alba* Dur. Den har inte hittats i någon annan litteratur.

Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Spiraea alba*. Kom. (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 3-4 f. Kom. (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 1-1,5 m.

Exp. 1836, 1873-74, 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Spiraea salicifolia alba*.

Vassbo 1895, 1900-1903, 1906, 1909-1913: *Spiraea alba*.

”**paniculata**” – Experimentalfältet 1836, 1869-70, 1873-74, 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Spiraea salicifolia paniculata*. Kom. (Exp. 1869-70, 1873-74): ”m. hvita blr”

Exp. 1873-74: *Spiraea paniculata* hort. Exp. 1873-74, 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Spiraea paniculata*. Kom. (Exp. 1873-74): ”En utmärkt vacker sort af okänt ursprung med stora hvita flocklika blomknippen. Vida skiljd från Sp. salicif. paniculata. Kom. (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1885-86): 1-2 f. ”oviss, men utmärkt vacker, hvitblom. art” Kom. (Exp. 1889-90): 0,3-0,5 m. ”oviss men utm. vacker, hvitblommig art” Kommentar (Exp. 1894-95, 1899-1900): 0,3-0,5 m. ”utmärkt vacker, hvitblommig art.” Pris angavs för 10 och 1 planta.

”**lanceolata**” – Experimentalfältet 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Spiraea alba lanceolata* (*lancifolia*).

Exp. 1879-80, 1883-84, 1885-86: *Spiraea lanceolata* (*lancefolia*). Kommentar (Exp. 1869-70): 3-6 f. ”n. Am. hvita blr” Pris angavs för ett dussin och en planta. Kommentar (Exp. 1873-74): 3-6 f. ”n. Am. hvita blr” Kommentar (Exp. 1879-80, 1883-84, 1885-86): 3-4 f.

Vassbo 1895: *Spiraea lanciolata*.

Exp. 1864: *Spiraea lancifolia*.

Exp. 1869-70, 1873-74: *Spiraea lanceolata* Borkh. (*lancifolia* Hoffmsg.)

”**undulata**” – Experimentalfältet 1836: *Spiraea salicifolia undulata*.

***Spiraea alpina* Pall.**

Sibirien, Mongoliet, Kina, Indien.¹²⁰⁷ Listad i Experimentalfältets priskuranter mellan 1869 och 1874. Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**S. alpina** PALL. Blomkvast flerblommig; foderflikar efter blomningen upprätta; karpeller med utstående spröt; blad smalt elliptiska eller smalt omvänt äggrundt elliptiska, helbräddade eller i spetsen tandade, hårbräddade, under fint ock glest håriga; årsgrenar småludna. Denna art sammanbinder o b l o n g i f o l i a (via f. m e d i a-varieteter) med a c u t i f o l i a. – 6. Hemland: *Altajbärgen*.”¹²⁰⁸

J. C. Loudon beskrev 1853 *S. ALPINA* Pall. The *Siberian alpine Spiraea*:

”An erect shrub. Siberia, in wooden alps. Height 4 ft. to 6 ft. Introduced in 1806. Flowers white; June and Jly. Capsule reddish; ripe in September. The corymbs of flowers being large in proportion to the

¹²⁰⁷ GRIN, Nomen No. 405122, *Spiraea alpina*, 111206.

¹²⁰⁸ Svensson 1893 s. 349.

leaves renders this species very ornamental when in bloom; and its beauty is farther heightened by the plant being of erect growth”¹²⁰⁹

Experimentalfältet 1869-70, 1873-74: *Spiraea alpina* Pall. Kommentar (Exp. 1869-70): 2-3 f. ”Sibirien. hvitblommig” Kommentar (Exp. 1873-74): 2-4 fot. ”Sibirien. hvitblommig”

***Spiraea aquilegifolia* Pall.**

Ryssland, Mongoliet, N Kina¹²¹⁰. I Experimentalfältets priskuranter listad under namnet *Spiraea hypericifolia aquilegifolia* mellan 1879 och 1900. År 1836 samt mellan 1874 och 1895 listades dessutom *Spiraea thalictroides* som av Loudon (1853) betraktades som en synonym (se nedan). Businský & Businská som gjort en studie av den historiska odlingen av släktet *Spiraea* i Böhmen, Moravien och Slovakien (2002) nämner arten som nära besläktad med *Spiraea hypericifolia*:

”*Spiraea aquilegifolia* Pall. (1776), native of Transbaikalia, Mongolia and N China”¹²¹¹

J. C. Loudon beskrev 1853 ”S. (H.) THALICTROIDES Pall. The Meadow-Rue-leaved Spiraea” som en synonym:

”Synonymes. *S. aquilegifolia* Pall. [...] *S. hypericifolia* var. *flava*; and *S. alpina* *latifolia*. [...] Leaves obovate, obtuse, indistinctly 3-lobed, inconspicuously 3-nerved, glaucous beneath. Flowers in lateral sessile umbels. [...] A low erect shrub. Alps of Dahuria. Height 1 ft. to 3 ft. Introduced in 1816. Flowers white; May to June.”¹²¹²

Lindgren (1878) beskrev den som en varietet av *S. hypericifolia* L.:

”Sibirien, östra Europa, Orienten, 2-3 fot, utmärkt vacker art med hvita blr tidigt om våren. Var.: *thalichtroides* (*S. thalichtroides* PALL.), *obovata*.”

Sannolikt är det också denna art som P. Svensson beskrev i *Flora över Sveriges Kulturväxter* (1893) trots att auktorsbeteckningen är en annan:

”**S. aquilegiaefolia** HOUTTE. Blad från vigglik bas nästan rombiska, minst så långa som breda, grundt 3 – 5-flikiga, med sågtandade flikar, under blågröna; högre buske. – 7. Hemland: *Kina, Sibirien*.¹²¹³

”***aquilegifolia***” – Experimentalfältet 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Spiraea hypericifolia aquilegifolia*.

”***thalichtroides***” – Experimentalfältet 1836: *Spiraea thalictroides* L. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95: *Spiraea hypericifolia thalichtroides*.

***Spiraea x arguta* Zabel – brudspirea**

Kulturursprung, härstamning *Spiraea x multiflora x ?thunbergii*. Såld från Vassbo trädskola mellan 1933 och 1946. Businský & Businská som gjort en studie av den historiska odlingen av släktet *Spiraea* i Böhmen, Moravien och Slovakien (2002) skriver följande om den:

”*Spiraea 'Arguta'* = *Spiraea x arguta* Zab. (1884) Supposed double hybrid without an accurate known origin, found as a seedling grown from *Spiraea x multiflora* Zab. [...] pollinated probably by *S. thunbergii* around the turn of the 1870's and the 1880's (BEAN 1981) [...] Clone: England, Hillier Nursery (1970's)”¹²¹⁴

Vassbo 1933-1946: *Spiraea arguta*. Kommentar: ”1 m. vita blommor”. Från 1936 visar katalogen även ett svartvitt foto av den.

¹²⁰⁹ Loudon 1853 s. 303.

¹²¹⁰ Businský 2002 s. 22.

¹²¹¹ Ibid.

¹²¹² Loudon 1853 s. 305.

¹²¹³ Svensson 1893 s. 348.

¹²¹⁴ Businský 2002 s. 130.

***Spiraea bella* Sims.**

- **”coccinea”**
- **”pulchella”**
- **”Hookeri”**

Himalaya – SV Kina. Arten såld från Experimentalfältet 1836 samt mellan 1869 och 1900, med bland annat kommentaren från Nepal, ljusröda blommor. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren arten under namnet *Spiraea bella* Sims. med kommentaren:

”Himalaja, 3-4 fot, med röda blr i juli-okt. Utmärkt vacker. Var.: *pulchella*, *coccinea*, *ruberima*.”

Den beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**S. bella** SIMS. Blommor röda; ståndare af kronbladens längd; karpeller med utböjdt spröt; blad från mer eller mindre tvär bas äggrunda. – 6. Hemland: *Himalaya-bärgen*.”¹²¹⁵

J. C. Loudon beskrev 1853 *S. BELLA Sims*. The beautiful *Spiraea*:

”Stems erect, branched, glabrous, and reddish. Leaves ovate, acute, sharply serrated, whitishly tomentose on the surface. Flowers pretty, rose-coloured, in corymbs laxly disposed. Lobes of the calyx deflexed. [...] An erect, loose-growing shrub. Nepal. Height 3 ft. to 4 ft. Introd. 1820. Flowers beautiful rose-coloured; May and June. Capsule reddish; ripe in September. This species is as hardy, and as easily propagated, as the very common shrub, *S. salicifolia*, from which species it differs in its loose branchy manner of growth; and in the flowers being in corymbs. One of the most beautiful species of the genus.”¹²¹⁶

Businský & Businská som gjort en studie av den historiska odlingen av släktet *Spiraea* i Böhmen, Moravien och Slovakien (2002) skriver följande om arten:

”*Spiraea bella* Sims (1823) A dioecious species native of the Himalayan region from Kashmir eastwards to the Chinese province of Yunnan. It was introduced into Europe from Nepal already about 1820 and allegedly distributed in garden culture of the 19th century (BEAN 1981) in spite of its rather low attractiveness and insufficient frost tolerance in more cool regions of Europe. On the basis of old herbarium evidences both from the Czech countries and from abroad we can assume that various species and clones were cultivated in garden culture in the past (mostly from th end of the 19th century to World War II) under the name *Spiraea bella*, though they were quite often very different and unrelated. Therefore, at the present time it is difficult to determine the scope of cultivation of the true *S. bella*. From Bohemia, the species is surely documented by herbarium specimens collected before half of the 19th century”¹²¹⁷

”**”coccinea”** – Namnet *Spiraea bella coccinea* listas i priskuranterna från Experimentalfältet mellan 1869 och 1886, bland annat med kommentaren ”röda blommor”. Lindgren (1878) nämner den som en varietet (se citat ovan).

”**”pulchella”** – Namnet *Spiraea bella pulchella* listas i prisukranterna från Experimentalfältet mellan 1883 och 1900. Lindgren (1878) nämner *pulchella* som en varietet (se citat ovan). Mellan samma år listas också *Spiraea pulchra* med kommentaren ”varietet”, gissningsvis är densamma, men detta är osäkert.

”**”Hookeri”** – Mellan 1869 och 1974 listas i Experimentalfältet *Spiraea Hookerii* Hort. och mellan 1879 och 1900 *Spiraea bella Hookeri*, vilket gissningsvis bör avse samma sak. Namnet nämns inte av Lindgren (1878).

Experimentalfältet 1836, 1869-70, 1873-74: *Spiraea bella* Sims. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Spiraea bella*. Kommentar (Exp. 1869-70): 2-3 f. ”Nepal. ljusr. blr” Kommentar (Exp. 1873-74): 2-3 f. ”Nepal. ljusröda blommor” Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86: 3-4 f. Kommentar (Exp. 1889-90. 1894-95, 1899-1900): 1-1,5 m.

”**”coccinea”** – Experimentalfältet 1869-70, 1873-74, 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86: *Spiraea bella coccinea*. Kommentar (Exp. 1869-70): ”röda blr” Kommentar (Exp. 1873-74): ”röda blommor”.

¹²¹⁵ Svensson 1893 s. 351.

¹²¹⁶ Loudon 1853 s. 306.

¹²¹⁷ Businský 2002 s. 68.

"puchella" – Exp. 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Spiraea bella puchella*.
Experimentalfältet 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Spiraea pulchra*. Kommentar (Exp. 1883-84, 1885-86): 3-4 f. "varietet". Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 1-1,5 m "varietet".

"Hookeri" – Experimentalfältet 1869-70, 1873-74: *Spiraea Hookerii* Hort. Exp. 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Spiraea bella Hookeri*. Kommentar (Exp. 1869-70, 1873-74): 2-3 f. "Himalaja? Rödhvita blr"

***Spiraea betulifolia* Pall. – björkspirea**

- **var. *corymbosa*** (Raf.) Taylor & MacBryde

V Kanada – Oregon, NC – Ö USA, NÖ Asien, Japan. Såld från Experimentalfältet mellan 1869 och 1874 under namnet *Spiraea betulaefolia* Pall. och mellan 1874 och 1900 som *Spiraea betulaefolia*, bland annat med kommentaren: "Sibirien, hvita blommor". Dessutom listades 1836 *Spiraea corymbosa* Schmaltz., 1864 samt mellan 1874 och 1880 *Spiraea corymbosa*, mellan 1869 och 1874 *Spiraea corymbosa* Raf., och mellan 1883 och 1900 *Spiraea corymbosa (crataegifolia)*, vilka alla bör vara rundspirea som av Businský & Businská (2002) betraktas som en varietet eller underart av *Spiraea betulifolia*, och av dem kallas *Spiraea betulifolia* var. *corymbosa* (Raf.) Taylor & MacBryde. Möjligen såldes denna också från Vassbo 1895 (se vidare nedan). Businský & Businská som gjort en studie av den historiska odlingen av släktet *Spiraea* i Böhmen, Moravien och Slovakien (2002) skriver följande:

"*Spiraea betulifolia* Pall. (1784) A polymorphous species, or a group of closely related taxa in an alternative concept, differently classified by authors of flora monographs of particular regions where it is native. To this group the following taxa belong when accepted in the rank of species in a narrow sense (consistently with the concept of authors of the below cited publications), with a corresponding geographic distribution:

Spiraea betulifolia Pall., s. str. – Russian Far East from 125° E to N Kamtchatka (SVJAZEVA 1980) southwards to central Honshu (OHWI 1984). [...]

Spiraea corymbosa Raf. (1814) – E part of North America from New York to Georgia and Kentucky (REHDER 1958).

[...]

Probably the only later work where these taxa are accepted parallelly as separate species was published by SVJAZEVA (1980). [...] the former present author leans towards the following classification of the group: *Spiraea betulifolia* (subsp. *betulifolia*) var. *betulifolia* [...] *Spiraea betulifolia* subsp. *corymbosa* (Raf.) Taylor & MacBryde"¹²¹⁸

var. *betulifolia* – Såld från Experimentalfältet mellan 1869 och 1900. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, den under namnet *Spiraea betulaefolia* Pall. med kommentaren:

"Sibirien, 3-4 fot, med hvita, praktfulla blr tidigt om våren."¹²¹⁹

J. C. Loudon skrev 1853 om "*S. (C.) BETULAEFOLIA* Pall. The Birch-leaved *Spiraea*":

"Leaves broadly ovate, serrated, glabrous; the petiole very short. Flowers in fastigate panicles. [...] An erect shrub. Siberia; and North America, on the Blue Mountains, and in various other places on the western coast. Height 3 ft. to 6 ft. Introd. in 1812. Flowers white; June and July."¹²²⁰

var. *corymbosa* – även kallad rundspirea *Spiraea corymbosa* Raf. såldes från Experimentalfältet mellan 1836 och 1900. I Vassbo trädskolas priskurant 1895 listades en *Spiraea corymbiflora* som möjligen också kan vara denna. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, den under namnet *Spiraea corymbosa* Raf. med synonymerna *Spiraea crataegifolia* Lk, *Spiraea ceanothifolia* Horn. och *Spiraea betulaefolia* Wats. samt kommentaren:

"n. Amerika, 1-2 fot, med hvita blr. Utmärkt vacker."¹²²¹

¹²¹⁸ Businský 2002 s. 95f.

¹²¹⁹ Lindgren 1878 s. 103.

¹²²⁰ Loudon 1853 s. 302.

Den beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**S. corymbosa** RAF. Blomkvast mycket stor, tät; blad stora, bredt aflånga, ofta nästan cirkelrunda, öfre hälften groft sågade, nedre hälften helbräddade; buske upprätt, föga grenig. – 7 . Hemland: Nordamerika.”

J. C. Loudon beskrev 1853 **S. CORYMBOSA Raf.** The corymbose-flowering *Spiraea*:

”Leaves oval-oblong, unequally serrated, glabrous, green above, hoary below. Flowers trigynous, disposed in terminal corymbs. [...] A handsome shrub. Virginia. Height 4 ft. to 5 ft. Introd. In 1819. Capsule reddish; ripe in Sept. *Variety*. S. c. 2 *sororia*, S. *sororia Penny* in Hort. Brit., is a smaller plant, seldom growing higher than 2 ft., and flowers rather later than the species. A very desirable species, on account of its large corymbs of white flowers, and its distinctness in external character.”¹²²²

var. betulaefolia - Experimentalfältet 1869-70, 1873-74: *Spiraea betulaefolia* Pall. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Spiraea betulaefolia*. Kommentar (Exp. 1869-70, 1873-74): 3-6 f. ”Sibirien. hvita blommor” Kommentar (Exp. 1874-75): 3-4 f. Kommentar (Exp. 1879-80, 1883-84, 1885-86): 3-4 f. Pris angavs för 1 och 10 plantor. Kommentar (Exp. 1889-90): 1-1,5 m. Pris angavs för 1, 10 och 100 plantor. Kommentar (Exp. 1894-95, 1899-1900): 1-1,5 m.

var. corymbosa - Experimentalfältet 1836: *Spiraea corymbosa* Schmaltz. Exp. 1864: *Spiraea corymbosa*. Exp. 1869-70, 1873-74: *Spiraea corymbosa* Raf. Exp. 1874-75, 1879-80: *Spiraea corymbosa*. Exp. 1883-84 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Spiraea corymbosa (crataegifolia)*. Kommentar (Exp. 1869-70, 1873-74): 2-3 f. ”n. Am. hvita blr. En vacker art.” Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80): 2 f. Kommentar (Exp. 1883-84, 1885-86): 2 f. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 0,6 m.

Vassbo 1895: *Spiraea corymbiflora*.

***Spiraea x billardii* Hérincq – klasespirea**

• ”*lenneana*”

Kulturursprung, *S. douglasii* x *S. salicifolia*. Såld från Experimentalfältet mellan 1869 och 1900, och från Vassbo trädskola mellan 1895 och 1913. Dessutom listades *Spiraea lenneana* mellan 1879 och 1900. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, den under namnet *Spiraea Billardii* Hort. med kommentaren:

”bastard af Douglasii och salicifolia, 4-5 fot, med praktfulla, karminröda blr.”¹²²³

P. Svensson beskrev den på följande sätt i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893) i en fotnot i anslutning till *S. salicifolia* L.:

”En allmänt förekommande form *S. Billardii* – bastard mellan *S. salicifolia* (genuina) ock *Douglasii* – har småklasar kort skaftade, blommor mörkröda ock tätt sammanpackade, blad jämbredt till lansettlikt elliptiska ock under svagt grålundna, grenar smålundna.”¹²²⁴

Roman Businský och Ludmila Businská som gjort en studie av den historiska odlingen av släktet *Spiraea* i Böhmen, Moravien och Slovakien (2002) skrev följande om denna:

”***Spiraea x billardii* Hérincq** (1855) A group of hybrid forms risen spontaneously in garden culture on more places in Europe, considered to be a hybrid between *Spiraea douglasii* (including its var. *menziesii*) and *S. salicifolia* s. lat. (cf. ZABEL 1893). The hybrid plants belonging to this parent combination were found for the first time around 1850 (REHDER 1958, BEAN 1981). Already in the 19th century there were distinguished and described a few forms of the group, taken to be cultivars later. [...] the hybrid *S. x billardii* s. str. remains represented by more forms or clones in the European garden culture, whose identity with old horticultural names (*S. menziesii* f. *eximia* Hort. ex. Zab., f. *lenneana* Hort. ex Zab., *S. speciosa* Dipp.), sometimes considered to be cultivars, is now doubtful.”¹²²⁵

¹²²¹ Lindgren 1878 s. 104.

¹²²² Loudon 1853 s. 306.

¹²²³ Lindgren 1878 s. 103.

¹²²⁴ Svensson 1893 s. 250.

¹²²⁵ Businský 2002 s. 123f.

“*lenneana*” – *Spiraea lenneana* listas i Experimentalfältets priskuranter mellan 1879 och 1900. Businský & Businská (2002) nämner *S. menziesii* f. *lenneana* Hort. ex Zab. som sannolikt en typ av *S. x billardii* (se citat ovan).

Experimentalfältet 1869-70, 1873-74: *Spiraea Billardii* hort. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Spiraea Billardii*. Kommentar (Exp. 1869-70): 3-5 f. ”hybrid. karminröda blr. En utmärkt vacker sort” Pris angavs per planta och per dussin. Kommentar (Exp. 1873-74): 3-5 f. ”hybrid. karminröda blr. En utmärkt vacker sort - se vidare häckplantor.” Pris angavs för 1 och 10 plantor. Även listad under rubriken Häckplantor, här angavs priset per 100 plantor. Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 4-5 f. Pris angavs för 1, 10 och 100 plantor. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 1-1,5 m. Pris angavs för 1, 10 och 100 plantor.

Vassbo 1895, 1901-1903, 1906, 1909-1913: *Spiraea Billardi*.

”*lenneana*” – Experimentalfältet 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Spiraea lenneana*. Kommentar (Exp. 1879-80, 1883-84, 1885-86): 3-5 f. ”hybrid”. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 1-1,5 m. ”hybrid”.

***Spiraea x brachybotrys* Lange**

Kulturursprung, sannolikt *S. canescens* x *S. douglasii*. Såld från Experimentalfältet mellan 1879 och 1900 under namnet *Spiraea pruinosa*, bland annat med kommentaren ”hybrid”. Roman Businský och Ludmila Businská som gjort en studie av den historiska odlingen av släktet *Spiraea* i Böhmen, Moravien och Slovakien (2002) skrev följande:

”*Spiraea x brachybotrys* Lange (1882) A supposed hybrid between morphologically distant species, the Himalayan *Spiraea canescens* and W-American *S. douglasii*, originated in culture without known detailed data. It was described on the basis of a plant cultivated at Kew, London, which was sent from the nurseryman Booth of Hamburg under the name *S. pruinosa* around 1880. Perhaps the same clone came to Kew around the same time from Lavallée as *S. luxurians* (BEAN 1981). It is at tall, sparse graceful shrub utilizable solitarily for park or garden settings but it is not fully frost-hardy in climatic conditions of central Europe.”¹²²⁶

Experimentalfältet 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Spiraea pruinosa*. Kommentar (Exp. 1879-80, 1883-84, 1885-86): 3-4 f. ”hybrid”. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 1-1,5 m ”hybrid”.

***Spiraea cana* Waldst. & Kit. – gråspirea**

NÖ Italien, Slovenien. Såld från experimentalfältet mellan 1869 och 1895. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Spiraea cana* W. & K. med synonymen *Spiraea nana* hort.samt kommentaren:

”östra Europa, helt låg, ½-1 fot, praktfull buske, bokstafligen öfverklädd med hivta blr om våren.”¹²²⁷

J. C. Loudon beskrev 1853 *S. CANA* Waldst. et Kit. The hoary-leaved *Spiraea*:

“Leaf ovate, of about the size of that of *Salix repens* or *s. argentea*, acute, perfectly entire, or slightly toothed, hoarily villose. Corymbs somewhat racemose; the lateral ones peduncled, of fex flowers, and lax. [...] A low shrub. Croatia, on high rocks. Height 1 ft. to 2 ft. Introduced in 1825. Flowers white; June and July. [...] A very distinct little species approaching *S. vacciniifolia*, *D. Don*.”¹²²⁸

Roman Businský och Ludmila Businská som gjort en studie av den historiska odlingen av släktet *Spiraea* i Böhmen, Moravien och Slovakien (2002) skrev följande om denna:

”*Spiraea cana* Waldst. & Kit. (1807) A south-European species with limited natural distribution in countries of the former Yugoslavia [...] It was introduced into culture in 1825 (REHDER 1958). The species forms dense erect shrubs usually to 1 m high, conspicuous by dense indumentum. [...] It

¹²²⁶ Businský 2002 s. 134.

¹²²⁷ Lindgren 1878 s. 104.

¹²²⁸ Loudon 1853 s. 302f.

seems that *S. cana* is generally more rare in culture than before one hundred years, partly probably for the reason of its replacing by somewhat resemble and abundantly blossoming hybrid *S. x cinerea*.¹²²⁹

Experimentalfältet 1869-70, 1873-74: *Spiraea cana* Waldst. & Kit. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1894-95: *Spiraea cana*. Kommentar (Exp. 1869-70, 1873-74): 1-2 f. ”Kroatien. Är tidigt på våren bokstafligen överklädd med vackra hvita blr. Är en utmärkt vacker art.” Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): ½-1 f. Kommentar (Exp. 1894-95): 0,2-0,3 m.

***Spiraea canescens* Don.**

- ”*argentea*”
- ”*nepalensis*”
- ”*lanata*”

Kina, Bhutan, Indien, Nepal.¹²³⁰ Arten såld från Experimentalfältet 1874-75 under namnet *Spiraea cuneifolia (canescens)*, mellan 1883 och 1886 *Spiraea canescens* samt mellan 1879 och 1895 under namnet *Spiraea cuneifolia*. Businský & Businská som gjort en studie av den historiska odlingen av släktet *Spiraea* i Böhmen, Moravien och Slovakien (2002) skrev om den:

”*Spiraea canescens* D. Don (1825) A species native of the Himalayan region, including the E bordering mountain ranges from north Pakistan and Kashmir as far as the Chinese province of Sichuan. It was introduced into W Europe in 1837 (REHDER 1958, BEAN 1981) and probably it was widely used in garden culture, where it has participated on interspecific hybrids origination, in particular with two representatives of the section *Spiraea*. The species forms tall shrubs that are attractive by their long arching shoots with densely arranged floriferous twigs. *Spiraea canescens* var. *myrtifolia* Zab. (1893), with its more narrow leaves, is often differentiated in culture. It was described on the basis of plants from a culture of an unknown origin. This variety has a lower taxonomic value and represents probably an individual variation of the species only. YÜ & LU (1974) include this taxon under the var. *glaucophylla* Franch. (1889), occurring in Yunnan and Sichuan.”¹²³¹

I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren arten under namnet *Spiraea canescens* Don. med synonymen *Spiraea cuneifolia* Wall. samt kommentaren:

”Himalaja, 3-5 fot, finbladig buske med hvita blr. Något ömtålig för våra vintrar. Förekommer i trädgårdarne under följande namn: *nepalensis*, *indica*, *dahurica*, *nutans*, *vaccinifolia*, *grandiflora*, *cuneata*, *ovalifolia*, *serratifolia*, *lanata*, *nivea*, *argentea*, *ruscifolia*, *rotundifolia*. En del av dessa namn afse emellertid olika formförändringar.”¹²³²

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**S. canescens** DON. Karpeller 4-5, håriga; blomkvast starkt hårig; kvastskäft hårigt, mångbladigt, med elliptiska, hårbräddade, i spetsen småtandade blad; sterila grenar upprätta, raka, tätbladiga, med kort skäftade, aflånga, hårbräddade, upptill trubbtandade blad. – 7–8; sälls. Form. 1 f. *rotundifolia*. Blad på de sterila grenarne cirkelrunda. Hemland: *Himalaya*.”

J. C. Loudon beskrev 1853 **S. CUNEIFOLIA** Wall. The wedge-leaved *Spiraea*:

”*Synonymes*. *S. canescens*; Don Prod.; Dec. Prod., 2. P.544.; Don’s Mill., 2 p.519.; *S. argentea* Hort. [...] Leaves oval or obovate, obtuse, stalked, quite entire, villous; corymbs crowded, and as well as the branches tomentose [...] An erect-branched canescent shrub, with the habit of *S. hypericifolia*. Nepal, at Sirinagur. Height ?. Introduced in 1837. Flowers white, downy, in close corymbose panicles. The leaves are small, thick, downy, wedge-shaped, and either crenated near the point, or undivided; they are bright green on the upper side, and glaucous beneath, with nothing of a canescent appearance, which is only visible when they are dried.”¹²³³

¹²²⁹ Businský 2002 s. 34.

¹²³⁰ GRIN, Nomen No. 35274, *Spiraea canescens*, 111206.

¹²³¹ Businský 2002 s. 54.

¹²³² Lindgren 1878 s. 104.

¹²³³ Loudon 1853 s. 305.

"argentea" – Namnet *Spiraea canescens argentea* listas i priskuranterna från Experimentalfältet mellan 1883 och 1886. Lindgren (1878) nämner den (se citat ovan).

"nepalensis" – Namnet *Spiraea nepalensis* listas i priskuranterna från Experimentalfältet mellan 1879 och 1886. Lindgren (1878) nämner den (se citat ovan).

Businský och Businská (2002) nämner både *argentea* och *nepalensis* som *S. canescens*:

"*Spiraea canescens* was documented from Bohemia by herbarium specimens, collected by A. Roth under the name of *S. nepalensis* hort. or *S. argentea* hort. in 1844-1857 in a nursery at the Červený Hrádek (Rothenhaus) castle near Jirkov near Chomutov."¹²³⁴

"lanata" – Namnet *Spiraea lanata* listas i priskuranterna från Experimentalfältet mellan 1883 och 1900 med kommentaren: "varietet". Lindgren (1878) nämner den (se citat ovan).

Experimentalfältet 1874-75: *Spiraea cuneifolia (canescens)*. Exp. 1883-84: *Spiraea canescens*. Exp. 1885-86: *Spiraea canescens*. Kommentar (Exp. 1874-75, 1883-84, 1885-86): 3-5 f.

Experimentalfältet 1879-80, 1885-86, 1889-90, 1894-95: *Spiraea cuneifolia*. Kommentar (Exp. 1879-80, 1885-86): 3-5 f. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95): 1-1,5 m.

"argentea" – Experimentalfältet 1883-84, 1885-86: *Spiraea canescens argentea*.

"nepalensis" – Exp. 1879-80, 1883-84, 1885-86: *Spiraea nepalensis*. Kom. (Exp. 1879-80, 1883-84, 1885-86): 3-5 f.

"lanata" – Experimentalfältet 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Spiraea lanata*. Kommentar (Exp. 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900): "varietet".

***Spiraea cantoniensis* Lour. – kantonspirea**

• **"Reevesii fl. pl."**

ÖC Kina. Sålåd från Experimentalfältet 1836 under namnet *Spiraea lanceolata* Poir., mellan 1869 och 1874 som *Spiraea sinensis* hort. (*cantoniensis* Lour.) med kommentaren att den var från Kina och Nepal och had vita blommor, och mellan 1879 och 1886 som *Spiraea cantoniensis*. Mellan 1879 och 1886 listades från Experimentalfältet också en fylldblommig sort under namnet *Spiraea cantoniensis Reevesii fl. pl.* I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Spiraea cantoniensis* Lour. med synonymerna *Spiraea lanceolata* Poir., *Spiraea corymbosa* Roxb. och *S. Reevesiana* Lindl. samt kommentaren:

"Japan, Kina, 3-5 fot, med hvita blr i juni och juli. Passar endast för södra och skyddade platser i mell. Sverige. Var.: *Reevesii fl. pl.* (vacker, men öm), *chinensis speciosa (Humanni)*."¹²³⁵

I Experimentalfältets priskurant 1836 listades *Spiraea lanceolata* Poiret. Enligt P. Svensson 81893) är etta en synonym för *S. cantoniensis* Lour.:

"**S. lanceolata** POIR.[J. L. M. Poiret] Blad rombiskt lansettlika, minst dubbelt så långa som breda, flikigt inskurna och sågtandade, nedtill helbräddade, under blågröna; grenar bruna. – 6–7. – *S. cantoniensis* LOUR. Hemland: *Kina, Japan*."¹²³⁶

Roman Businský och Ludmila Businská som gjort en studie av den historiska odlingen av släktet *Spiraea* i Böhmen, Moravien och Slovakien (2002) skriver följande om arten:

"**S. cantoniensis** Lour. (1790) A species native of S China, where it is considered indigenous from Guangxi to Hunan and Zhejiang, and cultivated elsewhere (YÜ & LU 1974), perhaps for few centuries. It is also used for a long time in horticulture in Japan, where is not autochthonous (OHWI 1984). It was introduced into Europe in 1824 (REHDER 1958), where is popular mostly in warmer regions of southern and western part, above all in double-flowered cultivar 'Lanceata' with narrower leaves, originated in 1855 (REHDER 1958). The species is not fitted for an extensive cultivation in the Czech countries with respect to the lower frost tolerance [...] The species is the parent of *Spiraea x vanhouttei* (Briot) Zab. [...] In Bohemia, *S. cantoniensis* was cultivated already around the half of the 19th century under the synonym *S. reevesiana* Lindl."¹²³⁷

¹²³⁴ Businský 2002 s. 54.

¹²³⁵ Lindgren 1878 s. 104.

¹²³⁶ Svensson 1893 s. 348.

¹²³⁷ Businský 2002 s. 41.

“*Reevesii fl. pl.*” – Namnet listas av Experimentalfältet mellan 1879 och 1886. Den är av namnet att döma fylldblommig, och nämns som en varietet av Lindgren (1878) med kommentaren ”vacker, men öm”. Gissningsvis är detta samma dubbelblommande sort, uppkommen 1855, som nämns av Businský & Businská (2002) under namnet ’Lanceata’ (se ovan).

Experimentalfältet 1836: *Spiraea lanceolata* Poiret.

Experimentalfältet 1869-70, 1873-74: *Spiraea sinensis* hort. (*cantonensis* Lour.) Exp. 1879-80, 1883-84, 1885-86: *Spiraea cantonensis*. Kommentar (Exp. 1869-70, 1873-74): 2-3 f. “Kina, Nepal. hvita blr” Kommentar (Exp. 1879-80): 3-5 f. Exp. 1883-84, 885-86: 3-4 f.

”*Reevesii fl. pl.*” – Experimentalfältet 1879-80, 1883-84, 1885-86: *Spiraea cantonensis Reevesii fl. pl.*

***Spiraea chamaedryfolia* L. – kvastspirea**

- **var. *ulmifolia* (Scop.) Maxim.** (snårspirea)
- **”var. *crataegifolia*”**

V Sibirien - NÖ Asien, Kina, Japan. *Spiraea chamaedryfolia* listas i Experimentalfältets priskuranter 1836, samt mellan 1873 och 1900, bland annat med kommentaren: ”Sibirien, hvita blommor”. Den såldes under samma namn från Vassbo trädskola mellan 1895 och 1913. Underarten eller varietetet *ulmifolia*, snårspirea, såldes från Experimentalfältet mellan 1864 och 1900 och från Vassbo trädskola mellan 1895 och 1913. Dessutom såldes *Spiraea chamaedryfolia crataegifolia* från Vassbo trädskola 1909-1913. Businský & Businská (2002) skrev om den:

”*Spiraea chamaedryfolia* L. (1753) A species with an extensive geographic range divide into two areas separated by a gap in the extent of about 4000 km. The typical subspecies occurs in central Siberia, where is mostly distributed in the Altai region and continuing NE-wards, reaching eastwards about 115° E by the sparse occurrence, with northern limit overlapping 60° N (SVAJAZEVA 1980), and southward reaching NW margin of China (N Xinjiang) and N Mongolia. In European part of the range, the species is represented by the **subsp. *ulmifolia*** (Scop.) J. Duvigneaud, described originally as a separate species from Carinthia in 1772, and later accepted usually in the rank of variety. It is distributed from E Alps across countries of the former Yugoslavia to E Carpathians and Bulgaria. It differs, in clear-cut morphotypes, from the typical subspecies above all by vigorous erect growth, raceme-like elongating inflorescence, rounded base of leaves, and it probably corresponds to the tetraploid cytotype (2 n = 36; cf. ADOLPHI 1995). Morphological distinction between both subspecies is not unambiguous in some forms, and, above all in culture, can be problematic in some cases. [...] Typical *Spiraea chamaedryfolia* was introduced into culture in 1789, the subsp. *ulmifolia* one year later (REHDER 1958).¹²³⁸“

I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren arten under namnet *Spiraea chamaedryfolia* L. med synonymen *Spiraea flexuosa* Fisch. och kommentaren:

”Sibirien, 3-4 fot, med hvita blr tidigt på våren. Var.: *oblongata* (*S. oblongata*, WEND.), *alpina* (*S. alpina*, WILLD.)¹²³⁹“

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**S. *chamaedryfolia*** L. Blomkvast flerblommig; sterila grenar nästan raka och upprätta; de sterila grenarnes blad lansettlikt äggrunda, ända ned om midten groft ock flikigt sågade. Denna art sammanbinder föreg. [*flexuosa*] med efterf. [*ulmifolia*] – 5–6. Hemland: *Sibirien*.¹²⁴⁰“

J. C. Loudon skrev 1853 om “**S. CHAMAEDRIFOLIA L.** The Germander-leaved *Spiraea*”:

“*Synonyme. S. cantoniensis Lour.* [...] An erect shrub. Siberia, Kamtschatka, Dahuria, the N. W. coast of N. America, China, and Japan. Height 2 ft. to 8 ft. Introduced in 1789. Flowers white; June and July. Capsule reddish; ripe Sept. [...] In Kamtschatka the leaves are used as a substitute for tea; and the shoots, when straight, are bored for tobacco-pipes. In its wild state, it varies exceedingly in the magnitude of the entire plants, in the largeness or smallness of tis leaves, and in their being more

¹²³⁸ Businský 2002 s. 38.

¹²³⁹ Lindgren 1878 s. 104.

¹²⁴⁰ Svensson 1893 s. 347.

or less cut or serrated, and more or less smooth or pubescent. A very ornamental hardy shrub, producing its corymbs of white flowers, which are tolerably large, in June and July. It is said to make beautiful garden hedges. Though the seeds ripen in England, plants can seldom be raised from them; and, as this species does not produce suckers freely, it is generally raised by layers or cuttings.”¹²⁴¹

Loudon beskriver fem han kallar varieteter (*vulgaris*, *media*, *oblongifolia*, *subracemosa*, *incisa*) och noterar ytterligare tre som han menar kanske bör räknas som varieteter, men som vid hans tid oftast beskrevs som arter (*flexuosa*, *crataegifolia*, *betulaefolia*):

Varieties. Seringe enumerates the first four of the following forms of this species; to which, we think, might be added *S. ulmifolia*, *S. flexuosa*, *S. crataegifolia*, *S. betulaefolia*, and, perhaps, some others.
S. c. 1 *vulgaris* Camb. Monog. – Leaves with the disks broad and glabrous; the petioles ciliated.
S. c. 2 *media* Ph. Fl. Amer. Sept. i. p. 342., Camb. Monog., and our *fig.* 494. – Leaves smaller, slightly villose upon both surfaces. Flowers smaller. Wild in Canada, and upon the rocks of Dahuria.
S. c. 3 *oblongifolia* Camb. Monog. *S. oblongifolia* Waldst. Et. Kit. Pl. Hung. Iii.p.261.t.235. – Leaves narrower, and less serrated.
S. c. 4 *subracemosa* Ser. – Flowers distantly disposed along a lengthened rachis.
S. c. 5 *incisa* Hort. (*S. chamaedrifolia latifolia* Hort.) has been raised from seeds received from Germany through Mr. Hunneman; and it appears to be only a variety of this species.”

var. *ulmifolia* – Namnet *Spiraea ulmifolia* listas i Experimentalfältets priskuranter mellan 1864 och 1900. Den såldes också under samma namn från Vassbo trädskola mellan 1895 och 1913. Detta är enligt Businský & Businská (2002) en starkväxande europeisk underart (se citat ovan). I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren den som *Spiraea ulmifolia* Scop., almbladig spirea, med synonymen *Spiraea chamaedryfolia* Jacq. samt kommentaren:

”Ungern etc., 5-6 fot, med hvita blr i juni. En utmärkt vacker art; liknar chamaedryfolia. Var.: *latifolia*, *corymbosa*, *undulata*.”¹²⁴²

Den beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**S. *ulmifolia*** SCOP. Blomkvast mångblommig, slutl. klaselikt utdragen; blad äggrunda, kortspetsade, groft ock ojämnt sågade; sterila grenar nästan upprätta. – 6; allm. Hemland: *Österrikiska Alperna, Ungern*.”¹²⁴³

J. C. Loudon skrev 1853 följande om “*S. (C.) ULMIFOLIA Scop.* The Elm-leaved *Spiraea*”:
“*Synonyme. S. chamaedrifolia Jacq. Hort. Vindob.* t. 140. [...] An erect shrub. Carinthia and Siberia. Height 3 ft. to 5 ft. Introduced in 1790. Flowers white; June and July. One of the handsomest species of this section”

“**var. *crataegifolia***” – Namnet *Spiraea chamaedryfolia crataegifolia* listas i priskuranterna från Vassbo trädskola 1909-1913. J. C. Loudon noterade 1853 att den vid hans tid betraktas både som art och varietet, han beskrev “*S. (C.) CRATAEGIFOLIA Lk.* The Crataegus-leaved *Spiraea*”:

“Leaves obovate, obtuse; int the terminal part doubly serrate; glabrous, reticulate on the under surface. Flowers white, disposed in terminal compound corymbs, whose composite parts are rather capitate. (*Dec. Prod.*) An erect shrub. Native country unknown. Cultivated in 1823. Flowers white; June and July.”¹²⁴⁴

Experimentalfältet 1836: *Spiraea chamaedrifolia*. Exp. 1873-74: *Spiraea chamaedryfolia*. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Spiraea chamaedryfolia*. Kommentar (Exp. 1873-74): 3-6 f. ”Sibirien. hvita blommor” Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 3-4 f. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 1-1,2 m.

Vassbo 1895, 1902-1903, 1906, 1909-1913: *Spiraea chamaedryfolia*.

”***ulmifolia***” – Experimentalfältet 1864: *Spiraea ulmifolia*. Exp. 1869-70, 1873-74: *Spiraea ulmifolia* Scop. Kärnthen. Exp. 1874-75, 1870-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Spiraea ulmifolia*. Kom. (Exp. 1869-70): 3-6 f. ”Sibir. Hvita blr” Kom. (Exp. 1873-74): 3-6 f. ”Sibir. Hvita blr. Pris

¹²⁴¹ Loudon 1853 s. 300f.

¹²⁴² Lindgren 1878 s. 105.

¹²⁴³ Svensson 1893 s. 347.

¹²⁴⁴ Loudon 1853 s. 302.

angavs för 1 och 10 plantor. Kom. (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 5-6 f. Pris angavs för 1 och 10 plantor. Kom. (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 1,5-2 m. Pris angavs för 1 och 10 plantor.

Vassbo 1895, 1900-1903, 1906, 1909-1913: *Spiraea ulmifolia*.

”*crataegifolia*” – Vassbo 1909-1913: *Spiraea chamaedryfolia crataegifolia*.

***Spiraea crenata* L. – altajspirea**

• ”*Nicoudiertii* (*Pikowiensis*)”

Sö Europa – Kaukasus, Altaj. Såld från Experimentalfältet mellan 1869 och 1900. Roman Businský och Ludmila Businská som gjort en studie av den historiska odlingen av släktet *Spiraea* i Böhmen, Moravien och Slovakien (2002) skrev följande om arten:

”*Spiraea crenata* L. (1753) A species with an extensive natural geographic range from SE Europe continuing NE and E-wards in the zone between 46° and 58° to the Altaj and Zapadnyj Sajan Mountains (SVJAZEVA 1980), and with disjunct southern area from central Caucasus to N Iran. [...] The species has been cultivated since 1800 (REHDER 1958), but not very often.”¹²⁴⁵

I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Spiraea crenata* L. med kommentaren:

”Sibirien etc., 2-4 fot, med hvita blr om våren. Varieteter eller hybrider: *Nicoudiertii* (*Pikowiensis*, BESS.), *inflexa* (hybrid af denna art och *cana*), *sawranica*, *Besseriana*.”¹²⁴⁶

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**S. crenata** L. Blommor små; blad raka, omvänt äggrundt vigglika, upptill trubbtandade, på sidorna helbräddade, ovan glanslösa, under blågröna ock glatta; grenar nästan glatta. – 6. Denna art övergår i *hypericifolia* genom en mängd allmänt förekommande former ock varieteter, som i trädgårdar gå under namn af *hypericifolia*. (Det är i följd häraf som man har kunnat uppställa *S. hypericif.* f. *cana* som egen art.) Att namngiva dessa former ock varieteter är omöjligt, då de äro oändliga ock alltjämt sammanflytande”¹²⁴⁷

”*Nicoudiertii*” – Namnet *Spiraea crenata Nicoudiertii* listas i priskuranterna från Experimentalfältet mellan 1874 och 1886. Lindgren (1878) nämner den som en varietet eller hybrid, synonym med *Pikowiensis* Bess. (se ovan).

Experimentalfältet 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Spiraea crenata*. Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 2-4 f. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 0,6-1 m.

”*Nicoudiertii*” – Experimentalfältet 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86: *Spiraea crenata Nicoudiertii*.

***Spiraea douglasii* Hook. – douglasspirea**

Alaska – Kalifornien. Arten listad som *Spiraea douglasii* Hook. och *Spiraea Douglasii* i Experimentalfältets priskuranter mellan 1869 och 1900, bland annat med kommentaren att den är från nordvästra Amerika och har purpurröda blommor i långa ax. Roman Businský och Ludmila Businská som gjort en studie av den historiska odlingen av släktet *Spiraea* i Böhmen, Moravien och Slovakien (2002) skriver följande om arten:

”*Spiraea douglasii* Hook. (1834) A species naturally distributed in the west of North America from Alaska to California, in a modern concept (cf. KARTESZ 1994) divided into two varieties, the typical one with leaves grey feltlike beneath, and the **var. menziesii** (Hook.) Presl with leaves glabrous or faintly puberulous beneath. The latter was given as a separate species, *Spiraea menziesii* Hook. (1834), in older literature (See REHDER 1949, 1958), originally described parallelly to *S. douglasii*. The natural range of both varieties considerably overlaps; while the typical variety is distributed from British Columbia southwards, the *var. menziesii* occurs northwards of north Oregon and Idaho and reaches more to the inland. The typical variety was revealed by D. Douglas in British Columbia

¹²⁴⁵ Businský 2002 s. 24.

¹²⁴⁶ Lindgren 1878 s. 104.

¹²⁴⁷ Svensson 1893 s. 349.

around 1827 and for the first time grown in the Glasgow Botanical Garden from seeds (BEAN 1981); the var. *menziesii* was introduced to Europe in 1838. [...] Particularly some clones of the typical variety are attractive by bicolour foliage and bright flowers.”¹²⁴⁸

I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Spiraea Douglasii* Hook. med kommentaren:

”nordv. Amerika, 3-4 fot, utmärkt vacker art med röda blr i juli. Varieter eller hybrider: *Billardii* (se ofvan), *sanssouciana*, *Nobleana*, *pachystachys*, *Regeliana*, *expansa rubra*, *parvifolia*.”¹²⁴⁹

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**S. Douglasii** HOOK. Blommor mörkröda; ståndare mycket längre än kronbladen; karpeller glatta; blad jämbredt aflånga, endast på öfre tredjedelen glest och hvasst sågade (huvudf.), ovan svagt småludna och glanslösa; smågrenar grå. – 7–9- Form: 1 f. *eximia*. Blad elliptiska, tätt sågade, endast på nedre tredjedelen helbräddade. Hemland: *Nordvästra delen af Förenta staterna*.”¹²⁵⁰

Experimentalfältet 1869-70, 1873-74: *Spiraea douglasii* Hook. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Spiraea Douglasii*. Kommentar (Exp. 1869-70, 1873-74): 3-6 f. ”nordv. Am. purpurröda blr i långa ax. Utm. vacker art.” Pris angavs per dussin och per styck. Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 3-6 f. Pris angav för 1 och 10 plantor. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 1-2 m. Pris angavs för 1 och 10 plantor.

***Spiraea expansa* Wall.**

Himalaya. Såld från Experimentalfältet 1879-80 och 1894-1900 under namnet *Spiraea expansa* och mellan 1883 och 1886 under namnet *Spiraea eximia expansa*. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Spiraea expansa* Wall. med synonymen *Spiraea amoena* Morr. och kommentaren:

”Himalaja, 4-6 fot, med röa blr. Förekommer i odling under namn af: *S. spec. de Kamaon*, *kamaonensis* och *nepalensis*. Är ömtålig vid Stockholm.”¹²⁵¹

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**S. expansa** WALL. Blommor hvita; karpeller håriga; blad längre skaftade, elliptiska, kortspetade, ovan högröna, under glest håriga. – 7–8. Hemland: *Himalaya-bärgen*.”¹²⁵²

Roman Businský och Ludmila Businská som gjort en studie av den historiska odlingen av släktet *Spiraea* i Böhmen, Moravien och Slovakien (2002) skrev att *Spiraea expansa* Wall. Ex K. Koch (1853), även kallad *S. amoena* Spae, är en art som introducerades till Europa 1843 enligt REHDER 1958, och att den inte är tillräckligt frosthärdig för att passa att odlas inom det område de studerat.¹²⁵³

Experimentalfältet 1879-80: *Spiraea expansa*. Exp. 1883-84, 1885-86: *Spiraea eximia expansa*. Exp. 1894-95, 1899-1900: *Spiraea expansa*. Kommentar (Exp. 1879-80, 1883-84, 1885-86): 4-6 f. Kommentar (Exp. 1894-95, 1899-1900): 1-1,5 m.

***Spiraea flexuosa* Fisch. ex Cambess.**

Ö Sibirien, Mongoliet, N Kina (se vidare nedan). Såld från Experimentalfältet mellan 1873 och 1900. Enligt Roman Businský och Ludmila Businská (2002) idag att betrakta som en egen art:

”***Spiraea flexuosa*** Fisch. ex Cambess. (1824) A species from the group of *Spiraea chamaedryfolia* distributed mostly in central to E Siberia, from Altai eastwards to the Japan Sea, with northern limit overlapping 60° N (SVAJZEVA 1980). Through Mongolia it reaches N China, where it distributed from N Xinjiang in the west to the Heilong Jiang (Amur) basin, and possibly reaches N Korea. It was united to *S. chamaedryfolia* by authors in the past, either classified as its variety (MAXIMOWICZ

¹²⁴⁸ Businský 2002 s. 110.

¹²⁴⁹ Lindgren 1878 s. 104.

¹²⁵⁰ Svensson 1893 s. 350

¹²⁵¹ Lindgren 1878 s. 104.

¹²⁵² Svensson 1893 s. 351.

¹²⁵³ Businský 2002 s. 68.

1879, ZABEL 1893), or considered only its synonym (REHDER 1927, 1949, 1958). However, it is accepted in last decades as a separate species in countries where it is indigenous. *Spiraea flexuosa* is generally missing in culture except for botanical gardens of the former USSR and some arboreta in Europe.¹²⁵⁴

Den beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**S. flexuosa** FISCH. Blomkvast fåblommig; sterila grenar upptill bågformigt utböjda; de sterila grenarnes blad äggrundt lansettlika, ovan midten glest finsågade. – 5–6. Hemland: *Sibirien*.”¹²⁵⁵

J. C. Loudon skrev visserligen 1853 att den eventuellt borde räknas som en varietet av *S. chamaedryfolia* (se ovan): “*S. (C.) FLEXUOSA* Fisch. The flexible-branched *Spiraea*”:

“*Synonymes*. *S. alpina* Hort. Par., according to Camb. And Fisch. In Litt. 3; *S. sibirica* Hort. [...] Leaves lanceolate, glabrous; from the tip to the middle dentately serrate. Flowers in corymbs. (Dec. Prod.) A slender-branched shrub. Native country unknown. Height 4 ft. to 6 ft. Cultivated in 1820. Flowers whit; June and July. Capsule reddish; ripe in September.

Varieties. *S. flexuosa latifolia* Hort., *S. daurica* Hort.; *S. ulmifolia*, *S. carpinifolia*, *S. betulaefolia*, in Messrs. Loddige’s collection, are identical with, or very slight variations of, this species.”¹²⁵⁶

Experimentalfältet 1873-74: *Spiraea flexuosa* Fisch. Exp. 1883-84, 1885-86, 1894-95, 1899-1900: *Spiraea flexuosa*. Kommentar (Exp. 1873-74): 3-4 f. ”Sibirien” Kommentar (Exp. 1883-84, 1885-86): ”varietet”. Kommentar (Exp. 1894-95, 1899-1900): 1-1,5 m.

***Spiraea x fontenaysii* Lebas – fontenayspirea**

- ”*alba*”
- ’*Rosea*’ (”*rubra*”)

Kulturursprung, härstamning *Spiraea canescens* x *salicifolia*. Den vitblommande sorten såld från Experimentalfältet mellan 1883 och 1900 under namnet *Spiraea Fontenayi alba*, och den rosablommande sorten mellan 1883 och 1890 under namnet *Spiraea Fontenayi rubra*. Roman Businský och Ludmila Businská som gjort en studie av den historiska odlingen av släktet *Spiraea* i Böhmen, Moravien och Slovakien (2002) skriver följande om arten:

”***Spiraea x fontenaysii*** Lebas (1866) A hybrid between *Spiraea canescens* and *S. salicifolia*, close to *S. x brachybotrys*, raised probably from intentional pollination of *S. canescens* by Billiard of Fontenay aus Roses near Paris before 1866 (BEAN 1981). The hybrid is known in two clones, the typical white-flowered, and pink-flowered calles ‘Rosea’.”¹²⁵⁷

”***alba*”** – Experimentalfältet 1883-84, 1885-86, 1889-90: *Spiraea Fontenayi alba*. Exp. 1899-1900: *Spiraea Fontenaysi alba*. Kommentar (Exp. 1883-84, 1885-86): 4-5 f. ”Vackra trädgårdsformer av obekant ursprung”. Kommentar (Exp. 1889-90): 1-1,5 m. ”Vackra trädgårdsformer av obekant ursprung” Kommentar (Exp. 1899-1900): 1-1,5 m ”hybrid”.

”***rubra*”** – Experimentalfältet 1883-84, 1885-86, 1889-90: *Spiraea Fontenayi rubra*. Kommentar (Exp. 1883-84, 1885-86): ”Vackra trädgårdsformer av obekant ursprung. Kommentar (Exp. 1899-90): 1-1,5 m. ”Vackra trädgårdsformer av obekant ursprung”.

***Spiraea x foxii* K.Koch ex. Zab.**

Kulturursprung, härstamning troligen *S. japonica* x *S. betulifolia* ssp. *corymbosa*.¹²⁵⁸ I Experimentalfältets priskuranter listad 1873-1874 under namnet *Spiraea Foxii* hort. och mellan 1874 och 1900 *Spiraea callosa* Foxii. Lindgren (1878) kallar den *Spiraea callosa* var. *Foxii*. Roman Businský och Ludmila Businská (2002) skriver följande om den:

¹²⁵⁴ Businský 2002 s. 41.

¹²⁵⁵ Svensson 1893 s. 347.

¹²⁵⁶ Loudon 1853 s. 301f.

¹²⁵⁷ Businský 2002 s. 134.

¹²⁵⁸ Ibid s. 119.

”*Spiraea x foxii* K.Koch ex. Zab. (1893) = *S. callosa* Thunb. var. *superba* Froebl (1870), nom. inval. A hypothetic hybrid between *Spiraea japonica* and *S. betulifolia* subsp. *corymbosa*, risen in culture before 1870 (BEAN 1981). *Spiraea x foxii* in narrow sense has rather lower decorative value, somewhat similar to some cultivars of *S. japonica*, a few of them are more valuable.”¹²⁵⁹

Experimentalfältet 1873-74: *Spiraea Foxii* hort. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Spiraea callosa Foxii*. Kommentar(Exp. 1873-74): ”n. hvita blr. Anses vara en form av *Spiraea callosa*.”

***Spiraea hypericifolia* L. – rysk spirea**

- var. *obovata* (Willd.) Dostál
- ”*acutifolia*”

SÖ Europa – C Asien. Arten såld från Experimentalfältet 1836 samt mellan 1874 och 1900, och från Vassbo trädskola mellan 1910 och 1913. Experimentalfältet listade även *Spiraea acutifolia* Willd. 1836 och *Spiraea acutifolia (alpina)* mellan 1874 och 1900, som nämns av Loudon (1853) som en varietet av *S. hypericifolia*, och av Lindgren (1878) och Svensson (1893). Den har varit svår att finna i modern litteratur, men eftersom den sannolikt antingen är en typ av *S. hypericifolia* eller en art lik denna placeras den här tills vidare.

I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Spiraea hypericifolia* L. med kommentaren:

”Sibirien, östra Europa, Orienten, 2-3 fot, utmärkt vacker art med hvita blr tidigt om våren. Var.: *thalichroides* (*S. thalichroides* PALL.), *obovata*.”

P. Svensson beskrev arten i *Flora över Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**S. hypericifolia** L. Karpeller med nästan upprätt spröt; blad mindre, elliptiska, dels helbräddade, dels i spetsen glest tandade, under småludna (huvudf.); årgrenar småludna, äldre nästan glatta. – 5–6. Form: 1. *f. cana*. Blad mera grått filtludna, oftare helbräddade; buske låg. – *S. cana* W. & K. Hemland: *Osteuropa, Orienten, Sibirien*.”¹²⁶⁰

J. C. Loudon skrev 1853 om “*S. HYPERICIFOLIA* Dec. The Hypericum-leaved *Spiraea*”:

“Leaves obovate-oblong, 3-4-nerved, entire or toothed, glabrous, slightly downy; primary veins pinnately branched. Flowers in either peduncled corymbs, or sessile umbels. Pedicels glabrous, or slightly downy. Sepals ascending. A species that presents diversified appearances. (*Dec. Prod.*) An erect shrub. Supposed by some to be a native of Canada; but Smith and Hooker think that, like most of the species of the section to which it belongs, it is only to be found wild in the Old World. Height 4 ft. to 6 ft. Introduced in 1640. Flowers white; June and July.[...]

Varieties. Seringe has characterised six forms of this species which he describes as follows: –

S. h. 1 *uralensis* Ser. *S. crenata* Lin., *Fisch.* in Litt., and *Don's Mill.* ii. p. 519.; *S. hypericifolia* Camb. *Monog.* (Our fig. 504) – Branches rigid, thickish. Leaves ovate-rounded; the whole margin crenated. A native of the Ural Mountains.

S. h. 2 *Plukentiana* Ser. *S. hypericifolia* Lin. *Sp. Pl.* 701., and *Don's Mill.* ii. p. 519.; *S. h.* var β Dec. *Fl. Fr.* v. p. 645. (*Pluk. Phyt.*, t.218.f.5.) – Leaves perfectly entire, glabrous. Flowers in sessile corymbs. A native of Canada.

S. h. 3 *acuta* Ser. *S. acutifolia* Willd. *Enum.* 540., *Camb. Monog.*, and *Don's Mill.* ii. p. 519.; *S. sibirica* Hort. *Par.*, according to *Camb. Monog.*; *S. ambigua* Pall. (Our fig. 505). – Leaves spatulate, elongate, acute, perfectly entire, or rarely 3-5-toothed, rather glabrous. Flowers in sessile corymbs.

S. h. 4 *crenata* Ser. *S. obovata* Waldst. et Kit.? in Willd. *Enum.* 541., *Camb. Monog.*, *Barr. Lcon. Rar.* n. 1376. t. 564.; *S. hypericifolia* γ Dec. *Fl. Fr.* v. p. 645.; *S. crenata* Lin. *Sp.* 701., *Camb. Monog.*, *Don's Mill.* ii. p. 519., *Lodd. Cat.* (Our fig. 506) – Leaves obovate.

S.h. 5. *savranica* Ser. *S. savranica* Besser in Litt., *Don's Mill.* ii. p. 519., *S. crenata* Pall. *Fl. Ross.* i. p. 35. t. 19.: *S. hypericifolia* var. β *longifolia* Led. *Fl. Ross. Alt. Ill.* t. 429. (Our fig. 507) – All parts

¹²⁵⁹ Ibid.

¹²⁶⁰ Svensson 1893 s. 348.

pubescent Leaves entire, or, at the tip, toothed. Flowers minute, disposed in dense terminal corymbs. It is wild about Barnaoul, and in Podolia.

S. h. 6 *Bessariana* Ser. *S. crenata* Besser in Litt.; *S. savranica* β *Bessariana* Don's Mill. ii. p. 519. (Lodd. Bot. Cab., t. 1252; and our fig. 508) – All parts rather glabrous. Leaves mostly entire. Flowers disposed in rather lax terminal corymbs. A native of Podolia and Caucasus.

Other Varieties or Synonymes. The following kinds, in Messrs. Loddige's collection, and in the Hort. Soc. Garden, appear to be either identical with or varieties of, *S. hypericifolia*: – *S. inflexa* *Wendland* (Hort. Soc. Gard.), *S. obovata* *Wendland* (Hort. Soc. Gard.), *S. argentea* *S. cuneata*, *S. nana*, *S. alpina*, *S. acutifolia*, *S. decumbens*.

This species has small hard stems, with numerous side branches, clothed with a dark green bark, and with numerous wedge-shaped leaves, like those of St. John's wort, with glands in their substance, which give them the appearance of being punctured on the surface; whence the name. The flowers are produced in great abundance; and, when the shrub is allowed space to expand on every side, it forms a very beautiful bush in the flowering season. It makes handsome garden hedges, and will bear the shears, which were formerly applied to it, to shape it into artificial forms, when topiary work was fashionable in garden scenery. It is readily propagated by layers, or by detaching its suckers.”¹²⁶¹

Roman Businský och Ludmila Businská som gjort en studie av den historiska odlingen av släktet *Spiraea* i Böhmen, Moravien och Slovakien (2002) skriver följande om arten:

“*Spiraea hypericifolia* L. (1753) A species with an extensive natural geographic range in Eurasia. The typical subspecies is distributed from E Europe to Central Asia, W Mongolia, N China and SE Siberia (Transbaikalia), while the **subsp. obovata** (Willd.) Dostál (= *S. obovata* Waldst. & Kit. ex Willd., 1809) occurs in SW Europe. It has been cultivated allegedly already since 1640 (!, REHDER 1958), or 1800 (subsp. *obovata*). [...] *Spiraea hypericifolia* subsp. *obovata* was formerly often treated as a separate species”¹²⁶²

“*acutifolia*” – I Experimentalfältets priskurant 1836 listades *Spiraea acutifolia* Willd. och mellan 1874 och 1900 *Spiraea acutifolia* (*alpina*). Namnet *acutifolia* nämndes inte av Businský och Businská (2002). I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, den som *Spiraea acutifolia* Willd. med synonymen *Spiraea alpina* Hort. och kommentaren:

”Sibirien, 1-2 fot, finbladig, med hvita blr tidigt om våren. Förvexlas ej sällan med *hypericifolia*.”¹²⁶³

P. Svensson beskrev i *Flora över Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**S. acutifolia** WILLD. Blad helbräddade, stundom i spetsen spetstandad; smågrenar glatta. – 6. Hemland: *Sibirien*”

J. C. Loudon beskrev 1853 densamma som en varietet av *Spiraea hypericifolia* Dec.:

“S. h. 3 *acuta* Ser. *S. acutifolia* Willd. *Enum.* 540., *Camb. Monog.*, and *Don's Mill.* ii. p. 519.; *S. sibirica* *Hort. Par.*, according to *Camb. Monog.*; *S. ambigua* *Pall.* (Our fig. 505.) – Leaves spatulate elongate, acute, perfectly entire, or rarely 3-5-toothed, rather glabrous. Flowers in sessile corymbs.”¹²⁶⁴

Experimentalfältet 1836: *Spiraea hypericifolia* L. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Spiraea hypericifolia*. Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 2-3 f. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 0,6-1 m.

Vassbo 1910-1913: *Spiraea hypericifolia*.

“*acutifolia*” – Experimentalfältet 1836: *Spiraea acutifolia* Willd. Experimentalfältet 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Spiraea acutifolia* (*alpina*). Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 1-2 f. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 0,3-0,6 m.

¹²⁶¹ Businský 2002 s. 303f.

¹²⁶² Businský 2002 s. 22

¹²⁶³ Lindgren, 1878, s. 103.

¹²⁶⁴ Businský 2002 s. 303f.

***Spiraea x inflexa* K. Koch**

Kulturursprung, sannolikt korsning mellan *S. crenata* och annan art, eventuellt *S. media* var. *mollis*.¹²⁶⁵ Såld från Experimentalfältet mellan 1873 och 1900 som *Spiraea inflexa* och *Spiraea crenata inflexa*, bland annat med kommentaren: ”hybrid”. Lindgren (1878) omnämner den under *S. crenata* som en hybrid mellan denna art och *S. crenata* L.¹²⁶⁶ Roman Businský och Ludmila Businská (2002) nämner den i förbigående:

”A very close hybrid [to *Spiraea x conferta* Zab.] of unknown origin with supposed parents *S. crenata* and *S. media* var. *mollis* (cf. SCHNEIDER 1905) was described as *S. x inflexa* K. Koch (1854).”¹²⁶⁷

Experimentalfältet 1873-74: *Spiraea inflexa* hort. Exp. 1879-80: *Spiraea inflexa*. Exp. 1883-84: *Spiraea crenata inflexa*. Exp. 1883-84: *Spiraea inflexa*. Exp. 1885-86: *Spiraea crenata inflexa*. Exp. 1885-86: *Spiraea inflexa*. Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Spiraea inflexa*. Kommentar (Exp. 1873-74): 2-3 f. ”heml.? hvita blr” Kommentar (Exp. 1879-80, 1883-84, 1885-86): 2-4 f. ”hybrid” Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900: 0,6-1,2 m. ”hybrid”.

***Spiraea japonica* L.f. – praktspirea**

- **var. *fortunei*** (Planchon) Rehd.
- **'Albiflora'** (höstspirea)
- **'Macrophylla'**
- **'Bumalda'**
- **'Anthony Waterer'** (rosenspirea)
- **"rosea superba"**

Himalaya - Korea och Japan. *Spiraea japonica* (var. *fortunei*) såld från Experimentalfältet mellan 1869 och 1900, och från Vassbo trädskola mellan 1900 och 1913, under namnet *Spiraea callosa* (se nedan). Sorten 'Albiflora' såld från Experimentalfältet mellan 1873 och 1900, och från Vassbo trädskola mellan 1937 och 1846. Sorten 'Macrophylla' såld från Experimentalfältet mellan 1874 och 1900. Mellan 1894 och 1900 listades i Experimentalfältets priskuranter även sorten 'Bumalda'. Sorten 'Anthony Waterer' såldes från Experimentalfältet 1899-1900 och från Vassbo trädskola 1909-1913. Dessutom listades en *Spiraea callosa rosea superba* i priskuranterna från Vassbo trädskola 1916-1920. Businský & Businská (2002) skrev om arten:

”*Spiraea japonica* L. fil. (1781) A species with considerable variation and extensive range of natural distribution in SE asia. Its typical variety occurs in Japan only, from Hokkaido to Kyushu. However, the species shows a more extensive distribution in the Chinese territory, where it occurs in its central and south part (includin the tropical area margin) represented by six native varieties (YÜ & LU 1974), from them the most extensively distributed in nature and known in culture are: **var. *acuminata*** Franch. (1886), **var. *fortunei*** (Planchon) Rehd. (= *S. fortunei* Planchon, 1753) and **var. *ovalifolia*** Franch. (1886). [...] *S. japonica*, as the only cultivated species with red flowers in corymbose inflorescences and the only one tolerant of dry habitats, has an exceptional position and, above all, an unreplaceable ornamental value among spireas in culture. The largest number of cultivars and cultural hybrids was grown and has been cultivated from this species. The oldest cultural varieties have originated from the old garden culture in Japan – that are, above all, 'Albiflora' and 'Bullata', both of them have been cited in the late literature as separate species (e.g., REHDER 1958), however, in the new concept they are cultivars, since they are not known from nature (cf. BEAN 1981, OHWI 1984). The first plants that were sent to Europe by R. Fortune in 1849 or 1859 from China belonged to the tall var. *fortunei*, while the Japanese plants were imported for the first time before 1864 in the low, white-flowered cultural variety 'Albiflora' (BEAN 1981). Both the other mentioned Chinese varieties were introduced into Europe in 1908 (REHDER 1958). In the old litterature, in particular in the 19th century and in horticulture still at the beginning of the 20th century, this species was cited under the synonym of. *S. callosa* Thunb., later by three years, and in culture represented either by the var.

¹²⁶⁵ Businský 2002 s. 114.

¹²⁶⁶ Lindgren 1878 s. 104.

¹²⁶⁷ Businský 2002 s. 114.

fortunei or perhaps by the typical variety. Besides this a part of low growing cultivars of *S. japonica* was classified beforehand under *S. bumalda* Burvenich (resp. *S. x bumalda*), a hypothetical hybrid between *Spiraea japonica* and *S. albiflora* (Miq.) Zab. (= *S. japonica* 'Albiflora') of an unknown origin. *Spiraea x bumalda* together with a group of ten cultivars was still accepted by KRÜSSMANN (1978), whose authority in the horticultural circles was the very reason why this concept is still used routinely.¹²⁶⁸

var. *fortunei* (Planchon) Rehd. – I Experimentalfältets priskuranter listades mellan 1869 och 1874 *Spiraea callosa* Lindl. och mellan 1874 och 1900 *Spiraea callosa*, bland annat med kommentaren att den hade rosenröda blommor och härstammade från Kina, Japan (1869-1874). Namnet *Spiraea callosa* återfinns även i priskuranterna från Vassbo trädskola mellan 1900 och 1913. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, den under namnet *Spiraea callosa* Thunb. med synonymen *Spiraea Fortunei* Pl. samt kommentaren:

”Japan, Kina, 3-4 fot, med röda blr från juli till hösten. Praktfull art. Var.: *Foxii*, *syringaeiflora*, *fl. alb.* (låg, 1-1½ fot, utmärkt vacker med hvita blr, ovissst likväl om denna verkligen tillhör ifrågasvarande art, enär den till växetsättet allt för mycket skiljer sig från *callosa*).¹²⁶⁹

Den beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**S. callosa** THUNB. Blommor röda (huvudf.); karpeller glatta: blad mycket kort skaftade, lansettlikt elliptiska, långspetsade, ovan rödgröna, under slutl. glatta. Af denna art ock *S. Douglasii* i förekomma bastarder. – 8–9. Form: 1 *f. albiflora*. Blommor hvita; buske lågväxt. Hemland: *Japan, Kina*.¹²⁷⁰

Båda dessa omnämningen verkar stämma väl överens med Businský & Businská (2002) som skrev att *S. callosa* Lindl. & Paxton (1851) är en äldre synonym för *S. japonica* var. *fortunei* (Planchon, 1853) Rehd. (1902)¹²⁷¹ samt att den i äldre litteratur ofta kallas *S. callosa* Thunb. vilket är en annan art, samt att de första plantorna som skickades från Kina till Europa av Robert Fortune 1849 eller 1850 var just var. *fortunei*. (se ovan). Varken Lindgren (1878) eller Svensson (1893) nämner för övrigt namnet *Spiraea japonica*.

'Albiflora' – I Experimentalfältets priskuranter listad mellan 1873 och 1890 under namnet *Spiraea callosa flor. alb.* och mellan 1894 och 1900 som *Spiraea albiflora*. Den listades också i Vassbo trädskolas priskuranter mellan 1937 och 1946 under namnet *Spiraea albiflora*. En vitblommig mutation tillvaratagen och odlad i Japan, som kom till Frankrike från Japanska trädgårdar före 1864. Fram till realltvt nyligen beskrevs den ofta som en egen art under namnet *Spiraea albiflora* (Miq.) Zab (1878).¹²⁷² Lindgren (1878) nämner den som *Spiraea callosa* var. *fl. alb.* med kommentaren att han är tveksam om den verkligen hör till arten *callosa* eftersom den är så mycket mindre. Svensson (1893) nämner den under namnet *Spiraea callosa f. albiflora* med kommentaren att den är lågväxt med vita blommor (se ovan).

'Macrophylla' – I Experimentalfältets priskuranter listad mellan 1874 och 1900 under namnet *Spiraea callosa macrophylla*. Roman Businský och Ludmila Businská (2002) skriver följande:

”**'Macrophylla'** A cultivar described by Zabel in 1893 as *Spiraea japonica* var. *macrophylla*, grown from seeds and introduced into culture by the firm Simon-Louis in France before 1866 under the name *S. Fortunei macrophylla* (REHDER 1949). It is conspicuous by broad infated leaves, but is only poorly blossoming, interesting rather as a botanical rarity than a decorative shrub¹²⁷³

'Bumalda' – I Experimentalfältets priskuranter listad mellan 1894 och 1900 under namnet *Spiraea Bumalda*, och i priskuranterna från Vassbo trädskola mellan 1914 och 1946 under samma namn. Roman Businský och Ludmila Businská (2002) skriver följande:

¹²⁶⁸ Businský 2002 s. 73f.

¹²⁶⁹ Lindgren 1878 s. 103f.

¹²⁷⁰ Svensson 1893 s. 351.

¹²⁷¹ Businský 2002 s. 172.

¹²⁷² Ibid s. 76.

¹²⁷³ Ibid s. 91.

”**Bumalda**’ A cultivar of unknown origin described by Belgian horticulturist F. Burvénich in 1891 as a separate species, *Spiraea bumalda*. The history of the cultivar was followed from its growing in Zürich, from where it was sent for the first time to England in 1885 (BEAN 1981). The original clone has a habitus similar to the cultivar ‘Albiflora’ but with carmine-pink flowers. For its morphology it was accepted as a separate species. ZABEL (1893) and BEAN (1981) mention that the original clone had some leaves “edged or marked with yellow”. In the older horticultural literature, under the name *S. bumalda*, a group of lower cultivars of *S. japonica* was included, but sometimes another collective name, *S. pumila* Zab., was used.”

’**Anthony Waterer**’ – Såld från Experimentalfältet 1899-1900 under namnet *Spiraea callosa* *Anthony Waterer*, med kommentaren: ”En mycket berömd nyhet”, och från Vassbo trädskola 1909-1913 under namnet *Spiraea Bumalda Anthony Waterer*. Roman Businský och Ludmila Businská (2002) skriver följande:

”**Anthony Waterer**’ A cultivar originated as a bud mutation on the clone corresponding to ‘Bumalda’ in Knap Hill Nursery in England not long before 1890 (BEAN 1981). It is characterized by bright crimson flowers and here and there by yellow or pale green variegated leaves.”¹²⁷⁴

”**rosea superba**” – Namnet *Spiraea callosa rosea superba* listas i priskuranterna från Vassbo trädskola 1916-1920. Namnet har varit svårt att finna, möjligen rör det sig om en rosablommande variant av *Spiraea x foxii*, som tidigare kallats *Spiraea callosa* Thunb. var. *superba* Froebel (1870).¹²⁷⁵ Men det verkar ändå mer sannolikt att det rör sig om någon typ av *Spiraea japonica*.

Experimentalfältet 1869-70, 1873-74: *Spiraea callosa* Lindl. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Spiraea callosa*. Kommentar (Exp. 1869-70, 1873-74): 3-5 f. ”Kina, Japan. rosenröda blr. En bland de allra vackraste sorter.” Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 3-4 f. Pris angavs för 1 och 10 plantor. Kommentar (Exp. 1889-90): 1-1,5 m. Pris angavs för 1 och 10 plantor. Kommentar (Exp. 1894-95, 1899-1900): 1-1,5 m.

Vassbo 1900, 1903, 1906, 1909-1913: *Spiraea callosa*.

’**Albiflora**’ – Experimentalfältet 1873-74: *Spiraea callosa fl. alb.* Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90: *Spiraea callosa flor. alb.* Exp. 1894-95, 1899-1900: *Spiraea albiflora*. Kommentar (Exp. 1873-74): ½-1 f. ”hvita blr” Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 1-1½ f. ”låg”. Kommentar (Exp. 1889-90): 0,3-0,5 m. ”låg”. Kommentar (Exp. 1894-95, 1899-1900): 0,4 m. ”utmärkt vacker med hvita blommor. Fullt härdig.”

Vassbo 1937-1946: *Spiraea albiflora*. Kommentar: ”0,75 [m]. Vita blommor i jul-aug.”

’**Macrophylla**’ – Exp. 1874-75, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Spiraea callosa macrophylla*.

’**Bumalda**’ – Experimentalfältet 1894-95, 1899-1900: *Spiraea Bumalda*. Kommentar (Exp. 1894-95, 1899-1900): 0,3-0,5 m. ”Ny, rödblommande, utmärkt hybrid.”

Vassbo 1914-1917, 1919-1921, 1923-1927, 1930, 1932-1946: *Spiraea bumalda*. Kommentar (Vassbo 1914-1917, 1919-1920): ”0,4-0,5 [m]. med röda blommor i juli-aug. ytterst rikblommig”

’**Anthony Waterer**’ – Experimentalfältet 1899-1900: *Spiraea callosa Anthony Waterer*. Kommentar (Exp. 1899-1900): ”En mycket berömd nyhet”

Vassbo 1909-1913: *Spiraea Bumalda Anthony Waterer*. Kommentar (Vassbo 1909-1913): ”En ny, half met.hög buske med mörkt karmosinröda blommor under hela eftersommaren, mycket täck.”

”**Rosea superba**” – Vassbo 1916-17, 1919-20: *Spiraea callosa rosea superba*. Kommentar: 2-1,5 [m].

***Spiraea latifolia* (Aiton) Borkh. – bredbladig spirea**

NÖ Nordamerika. Såld från Experimentalfältet mellan 1869 och 1900. Mellan 1869 och 1874 användes namnet *Spiraea carpinifolia* Willd, mellan 1874 och 1880 *Spiraea carpinifolia*, och mellan 1879 och 1900 listas både *Spiraea latifolia* (*carpinifolia*) och *Spiraea carpinifolia* (*latifolia*). I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgrenden under namnet *Spiraea carpinifolia* Willd. med synonymen *Spiraea latifolia* Borkh. samt kommentaren:

”n. Amerika, 3-5 fot, med rödhvita blr. Liknar *salicifolia*.”¹²⁷⁶

¹²⁷⁴ Businský 2002 s. 80.

¹²⁷⁵ Ibid s. 119.

¹²⁷⁶ Lindgren 1878 s. 104.

Roman Businský och Ludmila Businská som gjort en studie av den historiska odlingen av släktet *Spiraea* i Böhmen, Moravien och Slovakien (2002) skriver följande om arten:

”*Spiraea latifolia* (Ait.) Borkh. (1803) = *S. salicifolia* L. γ. *latifolia* Aiton (1789) North-American species very close to *Spiraea alba*, in which it was also recently included as *S. alba* var. *latifolia* (Ait.) Dippel (cf. KARTESZ 1994). The natural distribution of both taxa overlaps in a large area but the range of *S. latifolia* is situated more to the NE, with the southern limit in North Carolina. The time of its supposed first introduction into Europe coincides with the year of its first description in 1789 (REHDER 1958).¹²⁷⁷

P. Svensson beskrev den i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893) under *Spiraea salicifolia*:

”f. *latifolia*. Blommor rödhvita; blad äggrundt elliptiska till elliptiska, tätt ock groft sågade. – *S. carpinifolia* Willd.”¹²⁷⁸

J. C. Loudon (1853) verkar ha betraktat den som en varietet av *Spiraea salicifolia*:

“S. s. 4 *latifolia* Willd. [...] *S. obovata* Raf. in Litt., not of Waldst. et Kit., according to Willd. *Enum.* 541.; *S. carpinifolia* Willd. *Enum.* [...] Leaves ovate-oblong. Petals white. Bark of branches rather reddish.”¹²⁷⁹

Experimentalfältet 1869-70, 1873-74: *Spiraea carpinifolia* Willd. Exp. 1874-75, 1879-80: *Spiraea carpinifolia*. Exp. 1879-80: *Spiraea latifolia* (*carpinifolia*). Exp. 1883-84: *Spiraea carpinifolia* (*latifolia*). Exp. 1883-84: *Spiraea latifolia* (*carpinifolia*). Exp. 1885-86: *Spiraea carpinifolia* (*latifolia*). Exp. 1885-86: *Spiraea latifolia* (*carpinifolia*). Exp. 1889-90: *Spiraea carpinifolia* (*latifolia*). Exp. 1889-90: *Spiraea latifolia* (*carpinifolia*). Exp. 1894-95: *Spiraea carpinifolia* (*latifolia*). Exp. 1899-1900: *Spiraea carpinifolia* (*latifolia*). Kommentar (Exp. 1869-70): 2-3 f. “n. Am. röda blr” Kommentar (Exp. 1873-74): 2-3 f. ”n. Am. rödhvita blr” Exp. 1874-75: 3-5 f. Pris angavs för 1 och 10 plantor. Kommentar (Exp. 1879-80): 3-5 f. Kommentar (Exp. 1883-84, 1884-86): 3-5 f. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 1-1,5 m.

***Spiraea media* F.Schmidt – fransspirea**

C Europa – NÖ Asien. Såld från Experimentalfältet mellan 1883 och 1900 under namnet *Spiraea media* (*oblongifolia*). Roman Businský och Ludmila Businská som gjort en studie av den historiska odlingen av släktet *Spiraea* i Böhmen, Moravien och Slovakien (2002) skrev följande:

”*Spiraea media* Schmidt (1792) A polymorphic species with an extensive natural geographic range from SE and central Europe (westwards to Steiermark and W Slovakia) to E Siberia, Kamchatka, Sakhalin, Korea and N Japan, SE-wards to central China (Sichuan, Henan). In SE part of the range it occurs in the var. *sericea* (Turcz.) Regel (= *S. sericea* Turcz., 1843), that is by some authors treated as a separate species (see YÜ & LU 1974, SVAJAZEVA 1980). [...] The species was introduced into culture allegedly in 1789 (REHDER 1958), before its description. It is horticulturally attractive as rather low ornamental shrub [...] Some European authors distinguish *Spiraea media* subsp. *polonica* (Blocki) Pawlowski (= *S. polonica* Blocki, 1892) [...] Plants with dense indumentum from SE Europe are indicated as the var. *mollis* (K. Koch & Bouché) Schneid., described originally (1854) as a separate species, treated often as a taxon originated by hybridization with *Spiraea cana* (cf. ZABEL 1893). [...] A taxon described as *S. oblongifolia* Waldst. & Kit. (1812), accepted usually as *S. media* var. *oblongifolia* (Waldst. & Kit.) Dipp., represents mostly glabrous morphotype without taxonomic significance, commonly occurring above all in the European part of the geographic range of the species in the scope of their variation.”¹²⁸⁰

I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Spiraea media* Schmidt. med synonymerna *Spiraea oblongifolia* W. & K., *Spiraea chamaedryfolia* Koch., och *Spiraea praecox* Hort. samt kommentaren:

”Ungern etc., 1-2 fot, med hvita blr. Varieteter eller hybrider: *Pikowiensis*, *mollis*.”¹²⁸¹

¹²⁷⁷ Businský 2002 s. 108.

¹²⁷⁸ Svensson 1893 s. 350.

¹²⁷⁹ Loudon 1853 s. 307f.

¹²⁸⁰ Businský 2002 s. 34.

¹²⁸¹ Lindgren 1878 s. 105.

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**S. oblongifolia** W. & K. Karpeller med rakt utstående spröt; blad större, jämbredt aflånga (huvudf.), mot spetsen glest sågandade, under glest håriga; årsgrenar glest långhåriga, äldre glatta. – 6–7; allm. Form: 1 f. *media*. Blad dels mer äggrunda, dels elliptiska och helbräddade (särskildt på kavstgrenarne), hvarigenom denna form bildar övergång till följande art [*hypericifolia*]. Varieteter häraf äro: 1 v. *glabra* SVN. Blad (utom i kanten) glatta. – *S. confusa* Reg. 2 v. *mollis* K. KOCH: Blad gråhåriga. Hemland: Österrike, Ungern, sydvästra Ryssland.”

Experimentalfältet 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Spiraea media (oblongifolia)*.
Kommentar (Exp. 1883-84, 1885-86): 1-2 f. Kommentar (Exp. 1889-90): 0,3-0,5 m. Kommentar (Exp. 1894-95, 1899-1900): 1-1,5 m.

***Spiraea prunifolia* Siebold & Zucc. – slånspirea**

Kulturursprung (?), troligen i S Kina. Den fylldblommiga såld från Experimentalfältet mellan 1873 och 1900, 1873-74 under namnet *Spiraea prunifolia* S. & Z. och mellan 1874 och 1900 *Spiraea prunifolia flor. plen.* Roman Businský och Ludmila Businská (2002) skrev följande:

”***Spiraea prunifolia*** Sieb. & Zucc. (1835) A species native of central and eastern China to Taiwan and Korea, since long ago cultivated in Japan, from where it was introduced into Europe by P. F. Siebold around 1845. It was described on the basis of a double-flowered form (species type) that occurs also in nature, found by E. H. Wilson in W Hubei (BEAN 1981). Plants with simple flowers, identified as the var. *simplicifolia* Nakai (1916), were introduced into Europe in 1864 (REHDER 1958). [...] The typical double-flowered variety is known from ten provinces in China from the extensive range from Shaanxi, E Sichuan and Guizhou as far as Shandong to Zhejiang, while the var. *simplicifolia* occurs in six provinces only (YÜ & LU 1974). As an ornamental shrub the species is notable by early blossoming, by double flowers and red autumn foliage.”¹²⁸²

I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren arten under namnet *Spiraea prunifolia* S. & Z. med kommentaren:

”Japan, 6-8 fot, med hvita blr. Ömtålig för våra vintrar och lönar knappt att odla på kalljord hos oss. Var.: *fl. pl.*, med utmärkt vackra, hvita, dubbla blr; förträfflig till drifning under vintern i kruka.”¹²⁸³

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**S. prunifolia** S. & W. Blommor täml. stora, ofta fyllda; blad bågformigt utböjda, äggrundt elliptiska, fint sågtandade, ovan glänsande, under håriga; grenar småhåriga. – 5 – 6-. Hemland: Japan.”¹²⁸⁴

Exp. 1873-74: *Spiraea prunifolia* S. & Z. fl. pl. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86: *Spiraea prunifolia flor. plen.* Exp. 1894-95, 1899-1900: *Spiraea prunifolia fl. plen.* Kom. (Exp. 1873-74): 3-5 f. ”Japan, hvita dubbla blr. Odlas hos oss säkrast i kruka” Kom. (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 6-8 f. ”med dubbla bl, odlas säkrast i kruka” Kom. (Exp. 1894-95, 1899-1900): 1-2 m. ”Särdeles vacker med hvita dubbla blommor”.

***Spiraea pubescens* Turcz**

• ”argentea”

Ryssland, Mongoliet, Kina, Korea¹²⁸⁵. Namnet *Spiraea pubescens* listades i Experimentalfältetets priskuranter mellan 1874 och 1900, liksom *Spiraea pubescens argentea* under samma period. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Spiraea pubescens* Turcz. med synonymen *Spiraea procumbens* Hort. samt kommentaren:

”n. Kina, 2-3 fot, med hvita blr och hvitludna blad; vacker. Har under ett par vintrar visat sig temligen härdig å Experimentalfältet. Var.: *argentea, dasyantha*.”¹²⁸⁶

¹²⁸² Businský 2002 s. 16.

¹²⁸³ Lindgren 1878 s. 105.

¹²⁸⁴ Svensson 1893 s. 349.

¹²⁸⁵ GRIN, Nomen No. 35308, *Spiraea pubescens*, 111206.

¹²⁸⁶ Lindgren 1878 s. 105.

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**S. pubescens** TURCZ. Blomkvast flocklik; karpeller med uppstående spröt; blad rombiskt äggrunda, i öfre kanternna flikigt inskurna, under grålundna; årsgrenar grålundna. – 6–7; sälls. Hemland: *Nordkina*.”

Roman Businský och Ludmila Businská (2002) nämner arten i förbifarten:

”*Spiraea pubescens* Turcz. (1832), native of central to E China, in Mongolia, Transbaikalia and Korea, introduced into Europe not until 1883 (REHDER 1958)¹²⁸⁷”

Experimentalfältet 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90: *Spiraea pubescens*. Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 2-3 f. Kommentar (Exp. 1889-90): 0,6-1 m.

Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Spiraea pubescens argentea*.

***Spiraea salicifolia* L. – häckspirea**

- ”*Bethlehemensis rubra*”
- ”*carnea*”
- ”*rubor vividus*”
- ”*californica*”
- ”*eximia*”

C och Ö Europa - Ö Asien. Arten såld från Experimentalfältet mellan 1836 och 1900 samt från Vassbo trädskola mellan 1895 och 1913. Mellan 1879 och 1900 listades från Experimentalfältet också *Spiraea salicifolia Bethlehemensis rubra*, och 1864 och 1900 *Spiraea salicifolia carnea*. I Experimentalfältets priskuranter mellan 1836 och 1900, och från Vassbo 1895, listades också *Spiraea salicifolia rubor vividus*. Mellan 1883 och 1900 listades även *californica* och *eximia*, vilka ev. istället hör till en närbesläktad amerikansk art. Businský och Businská (2002) skrev:

”*Spiraea salicifolia* L. (1753) A species with an extensive natural geographic range divided into two areas, the small one in central to eastern Europe [...] and the large one in Siberia from 70° E eastwards as far as to the Bering Sea, Kamchatka and Japan. The species occurrence extends in Asia southwards to E Mongolia, NE China, Korea and central Honshu. To the north, the species reaches farthest from all Eurasian spiraeas, over the 70th parallel at the lower Lena river (SVAJAZEVA 1980). The occurrence of the species, in the narrow taxonomic concept, in NW part of North America is sometimes erroneously given on the basis of confusion with similar morphotypes of *Spiraea alba* Du Roi or *S. latifolia* (Ait.) Borkh. The species has been cultivated in Europe since the 16th century and naturalized in many regions west and north of its natural range inclusive of Great Britain (BEAN 1981). It is the parent of interspecific hybrids with closely related American species, and also with some species of the section *Calospira*, both originated mostly spontaneously in culture in consequence of introduction of those alien species into Europe. Hybrids with American species of the section *Spiraea* often naturalize in favourable moist sites, where they can represent a rather invasive spreading.”¹²⁸⁸

I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Spiraea salicifolia* L. med kommentaren:

”Sibirien och förvildad i Sverige, 3-5 fot, med ljusröda blr. Varieteter och hybrider: *incarnata*, *grandiflora*, *nana*, *eximia*, *californica*, *Bethlemensis rubra*, *corymbosa*; äfven *Billardii* räknas emellanåt hit.”¹²⁸⁹

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**S. salicifolia** L. Blad endast vid basen helbräddade; stor buske. – 7–9. Uppträder i följande former:

* Småklasar täta, på korta sidogrenar, sammanträngda mot toppen. Hemland: *Sibirien, Österrike; i Sverige förvildad*. 1 f. *salicifolia* (genuina). Blommar ljusröda till nästan hvita; blad äggrundt till lansettlikt elliptiska.

** Småklasar glesare, på långa, utspärrade sidogrenar, glest närmade mot toppen. Hemland: Nordamerika.

¹²⁸⁷ Businský 2002 s. 51.

¹²⁸⁸ Ibid s. 105.

¹²⁸⁹ Lindgren 1878 s. 105.

2 f. *paniculata* AIT. Blommor hvita; blad elliptiskt lansettlika, glest ock fint sågade. – *S. alba* Dur. 3 f. *latifolia*. Blommor rödhvita; blad äggrundt elliptiska till elliptiska, tätt ock groft sågade. – *S. carpinifolia* Willd. 4 f. *angustifolia*. Blommor hvita; blad små, lansettlikt elliptiska, tätt ock fint sågade.”¹²⁹⁰

J. C. Loudon beskrev 1853 *S. SALICIFOLIA* L. The Willow-leaved Spiraea:

“*Identification*. Lin. Sp., 700. [...] *Synonymes*. *Spiraea frutex* Hort. [...] Stem and peduncles glabrous. Leaves lanceolate, serrated, and, more or less, doubly so; glabrous. Lobes of the calyx triangular, spreading. Carpels glabrous. [...] An erect shrub. Siberia, Tartary, and Bohemia; also of Canada, and, perhaps, of Britain. Height 4 ft. to 6 ft. Cultivated in 1665. Flowers red; July and August. Capsule red; ripe in September.

Varieties. [...] *S. s. 1 carnea* Ait. [...] Leaves lanceolate. Panicles consisting of racemes more or less spicated. Petals of a flesh colour. Bark of the branches yellowish. This is the form found wild in Britain: whether it be indigenous or not, botanists are not agreed. Professor Henslow considers it “possibly introduced by the agency of man”.

S. s. 2 alpestris Pall. [...] A small shrub. Leaves shorter than those of *S. s. carnea*. Branches very short. *S. s. 3 paniculata* Willd. [...] *S. alba* Ehrh. *Beitr.* [...] Leaves ovate-oblong. Petals white. Bark of the branches red. It is likely that this is also the *S. alba* of Miller, of *Wats. Dend. Brit.* T. 133., and of *Muhlenberg’s Catalogue of North-American Plants*.

S. s. 4 latifolia Willd. [...] *S. obovata* Raf. in Litt., not of Waldst. et Kit., according to *Willd. Enum.* 541.; *S. carpinifolia* Willd. *Enum.* [...] Leaves ovate-oblong. Petals white. Bark of branches rather reddish.

S. s. 5 grandiflora; *S. grandiflora* Lodd. [...] has its pink flowers nearly twice as large as those of the species; and is a very ornamental free-growing shrub. Raised from seeds sent from Kamtschatka, in 1826.

S. s. 6 taurica. *S. taurica* Hort. – An upright shrub, 8 ft. To 10 ft. high, tolerably distinct, and coming into flowers before any other variety. Hort. Soc. Garden.

Other Varieties or Synonymes. The following kinds, in Messrs. Loddige’s collection and in that of the Hort. Soc., are either varieties of, or identical with, *S. salicifolia*: – *S. canadensis*, *S. urticaefolia*, *S. laciniata*, *S. chamaedrifolia*, *S. lanceolata*, *S. carpinifolia*, *S. reflexa*, *S. incarnata*. This species sends up numerous straight rod-like stems, and these and the lateral branches terminate in large, conical, spiked panicles, of pale red, or flesh-coloured, flowers. In deep moist soils, a sucker will attain the height of 4 ft. in one season, and flower. These suckers are produced in such abundance, that, in order to keep the shrub in a vigorous state, they ought to be cut down when they have flowered two years, in the same manner as is practiced with raspberries; and the entire plant ought also be taken up every three or four years, and separated; otherwise the old shoots are apt to die, and render the bush unsightly. It is one of the hardiest of garden shrubs, and is, also, very beautiful, from its long spicate panicles full of light feathery-looking flowers.”¹²⁹¹

“***Bethlehemensis rubra***” – Mellan 1879 och 1900 listades från Experimentalfältet också *Spiraea salicifolia Bethlehemensis rubra*. Den omnämns av Lindgren (1878) som en varietet eller hybrid av *Spiraea salicifolia* (se citat ovan).¹²⁹² Den har varit svår att finna i annan litteratur.

“***carnea***” – I Experimentalfältets priskuranter mellan 1864 och 1900 listades *Spiraea salicifolia carnea*, 1873-74 med kommentaren rödvita blommor. Den nämns inte av Lindgren (1878) eller Svensson (1893) men däremot som en varietet *S. salicifolia carnea* Ait. av Loudon (1853) (se citat ovan) som skriver att detta är den som man finner vildväxande i Storbritanien.

“***rubor vividus***” – I Experimentalfältets priskuranter listades under hela perioden från 1836 till 1900 *Spiraea salicifolia rubor vividus*, 1873-74 med kommentaren högröda blommor. År 1895 listades den under samma namn i priskuranten från Vassbo trädskola.

“***californica***” – I Experimentalfältets priskurant er mellan 1883 och 1900 listades även *Spiraea californica*, vilken Lindgren (1878) räknar upp som under *Spiraea salicifolia*, under rubriken varieteter och hybrider. Namnet antyder att det troligen istället bör röra sig om en

¹²⁹⁰ Svensson 1893 s. 350.

¹²⁹¹ Loudon 1853 s. 307f.

¹²⁹² Lindgren 1878 s. 105.

amerikansk art, inte *S. salicifolia*, men eftersom ytterligare uppgifter ännu inte kunnat hittas placeras den här tills vidare.

"eximia" – I Experimentalfältets priskuranter listades mellan 1883 och 1900 även *Spiraea eximia* med kommentaren "varietet". Lindgren (1878) listar den under *Spiraea salicifolia*, under rubriken varieteter och hybrider. Möjligen är dock denna, liksom eventuellt *californica*, eventuellt nordamerikansk, eftersom Svensson (1893) listar en f. *eximia* som en form av *S. douglasii*:

"Form: 1 f. *eximia*. Blad elliptiska, tätt sågade, endast på nedre tredjedelen helbräddade. Hemland: Nordvästra delen af Förenta staterna."¹²⁹³

Experimentalfältet 1836: *Spiraea salicifolia* L. Exp. 1864: *Spiraea salicifolia*. Exp. 1869-70, 1873-74: *Spiraea salicifolia* L. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Spiraea salicifolia*. Kommentar (Exp. 1869-70): 3-6 f. "Sibirien" Pris angavs för en och ett dussin plantor. Kommentar (Exp. 1873-74): 3-6 f. "Sibirien" Pris angavs för 1 och 10 plantor. Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 3-5 f. Pris angavs för 1 och 10 plantor. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 1-1,5 m. Pris angavs för 1 och 10 plantor.

Vassbo 1895, 1906, 1909-1913: *Spiraea salicifolia*.

"Bethlehemensis rubra" – Experimentalfältet 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Spiraea salicifolia Bethlehemensis rubra*.

"carnea" – Experimentalfältet 1864: *Spiraea sal. carnea*. Exp. 1869-70, 1873-74, 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Spiraea salicifolia carnea*. Kommentar (Exp. 1869-70): "rödhvita blr" pris angavs per planta och per dussin. Kommentar (Exp. 1873-74): "rödhvita blr" Pris angavs för 1 och 10 plantor.

"rubor vividus" – Experimentalfältet 1836: *Spiraea salicifolia rubro-viridis*. Exp. 1864: *Spiraea sal. rubor vividus*. Exp. 1869-70, 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Spiraea salicifolia rubor vividus*. Kommentar (exp. 1869-70): "högröda blr" Pris angavs per planta och per dussin. Kommentar (Exp. 1873-74): "högröda blr" Pris angavs för 1 och 10 plantor.

Vassbo 1895: *Spiraea salicifolia rubor vividus*.

"californica" – Exp. 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95: *Spiraea callifornica*. Exp. 1899-1900: *Spiraea californica*. Kommentar (Exp. 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900): "varietet".

"eximia" – Experimentalfältet 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Spiraea eximia*. Kommentar (Exp. 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900): "varietet".

***Spiraea x sanssouciana* K.Koch – kejsarspirea**

- **"Regeliana"**
- **"Nobleana"**

Kulturursprung, härstamning *Spiraea douglasii x japonica*. Namnet *sanssouciana* nämns inte i Experimentalfältets priskuranter, däremot två andra hybrider med samma "föräldrar", *Regeliana* mellan 1869 och 1900 och *Nobleana* mellan 1869 och 1874.

"Regeliana" – Namnen *Spiraea Regeliana* Rinz., *Spiraea Douglasii Regeliana* och *Spiraea Regeliana* listas i Experimentalfältets priskuranter mellan 1869 och 1900, bland annat med kommentaren: "hybrid mellan *callosa* och *Douglasii*, röda blr" 1869-70. I *Handbok i svenska trädgårdsskötsel* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, den under varieteter och hybrider av *S. douglasii* Hook.

"*S. Douglasii* HOOK. nordv. Amerika, 3-4 fot, utmärkt vacker art med röda blr i juli. Varieter eller hybrider: *Billardii* (se ofvan), *sanssouciana*, *Nobleana*, *pachystachys*, *Regeliana*, *expansa rubra*, *parvifolia*."¹²⁹⁴

"Nobleana" – Namnet *Spiraea Nobleana* listades i Experimentalfältets priskuranter mellan 1869 och 1874, bland annat med kommentaren: "hybrid, ny, hvita blommor" 1869-70. Lindgren (1878) nämnde den under varieteter och hybrider av *S. douglasii*. Businský & Businská (2002) skrev att den har samma "föräldrar" som *Spiraea x sanssouciana* K. Koch (1857), men en annan historia:

¹²⁹³ Svensson 1893 s. 350

¹²⁹⁴ Lindgren 1878 s. 104.

”Another hybrid of the same parent combination rose from seeds of *S. douglasii* pollinated spontaneously by a plant of the second parent planted nearby, in Sunningdale in England, from where it was sent by C. Noble in 1859 to Kew, where it was named *S. nobleana* by W. Hooker. [...] Additionally, a clone raised from the Noble’s plant was taken to be a cultivar, ‘Nobleana’, and correctly referred to the hybrid name *S. x sanssouciana* (cf. BEAN 1981).¹²⁹⁵

Regeliana – Experimentalfältet 1869-70, 1873-74: *Spiraea Regeliana* Rinz. Exp. 1874-75, 1879-80: *Spiraea Douglasii Regeliana*. Exp. 1879-80: *Spiraea Regeliana*. Exp. 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Spiraea Douglasii Regeliana*. Kom. (Exp. 1869-70, 1873-74): ”hybrid mellan callosa och Douglasii, röda blr, ny” Kom. (Exp. 1874-75, 1879-80): ”vackra röda blommor”. Kom. (Exp. 1879-80): 3-4 f. ”hybrid”. Kom. (Exp. 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900): ”vackra röda blommor”

Nobleana – Exp. 1869-70, 1873-74: *Spiraea Nobleana*. Kommentar (Exp. 1869-70): 3-4? f. ”hybrid, ny, hvita blr” Pris angavs per dussin och per styck. Kommentar (Exp. 1873-74): 3-4?f. ”hybrid, ny, röda blr”

***Spiraea x semperflorens* Zab.**

- ”*semperflorens*”
- ”*syringiflora*”

Kulturursprung, härstamning *S. japonica* x *S. salicifolia*. I Experimentalfältets priskuranter listades *Spiraea semperflorens* mellan 1883 och 1900 med kommentaren: ”varietet”, och mellan 1894 och 1900 även *Spiraea callosa syringaeflora*. Businský & Businská (2002) skrev följande:

”*Spiraea x semperflorens* Zab. (1893) = *S. semperflorens* Dieck (1885), nom. inval. A group of hybrid forms between *Spiraea japonica* and *S. salicifolia*, the oldest of them rose in culture somewhere in Europe, probably in 1870 (REHDER 1927, 1958). Other forms were grown in French or German nurseries or gardens (cf. ZABEL 1893). The most distributed form in western Europe, in the end of the 19th and the beginning of the 20th century, became the hybrid with *S. japonica* ‘Albiflora’, named *S. syringiflora* Lemoine ex Zab. (1893). It rose in French nurseries before 1885 (either of Simon Louis in opinion of ZABEL, 1893, or more likely of Lemoine in opinion of BEAN, 1981) and later it was taken to be a cultivar correctly given as *S. x semperflorens* ‘Syringiflora’ (cf. BEAN 1981).¹²⁹⁶

”*syringaeflora*” – I Experimentalfältets priskuranter mellan 1894 och 1900 listas *Spiraea callosa syringaeflora*, utan närmare kommentar. Lindgren (1878) listar den som en varietet under *Spiraea callosa* var. *syringaeflora*. Den nämns varken av Svensson (1893) eller Businský (2002).

Exp. 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Spiraea semperflorens*. Kommentar: varietet”.

”*syringaeflora*” – Experimentalfältet 1894-95, 1899-1900: *Spiraea callosa syringaeflora*.

***Spiraea thunbergii* Blume – thunbergspirea**

Troligen Ö Kina. Sål原因 från Experimentalfältet mellan 1873 och 1900 och från Vassbo trädskola mellan 1909 och 1920. Businský & Businská (2002) skrev följande:

”*Spiraea thunbergii* Sieb. Ex Blume (1826) = *S. crenata* Thunb. (1784), nom. illeg. A species native of central and eastern China (in provinces Shaanxi, Shandong and Liaoning), since long ago cultivated in Japan where it is not autochthonous but extensively naturalized (OHWI 1984). It was introduced into Europe from Japan around 1863 (REHDER 1958). From growers’ viewpoint it is interesting by early blossoming and long persisting foliage.¹²⁹⁷

I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Spiraea Thunbergii* Blume med synonymen *Spiraea crenata* Thunb. samt kommentaren:

”Japan, 1-2 fot, finbladig buske med hvita blr. Hr uthärdad flera vintrar oskadad å Experimentalfältet.”¹²⁹⁸

¹²⁹⁵ Businský 2002 s. 137.

¹²⁹⁶ Ibid.

¹²⁹⁷ Businský 2002 s. 18.

¹²⁹⁸ Lindgren 1878 s. 105.

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**S. Thunbergii** BLME. Blad hvasst sågade, med uppåt riktade sågtänder; smågrenar håriga. – 6. Hemland: *Sibirien*.”

Experimentalfältet 1873-74: *Spiraea Thunbergii* Blum Exp. 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1894-95, 1899-1900: *Spiraea Thunbergii*. Kommentar (Exp. 1873-74): 1-2 f. ”Japan. Hvita blr” Kommentar (Exp. 1879-80, 1883-84, 1885-86): 1-2 f. Kommentar (Exp. 1894-95, 1899-1900): 0,3-0,6 m.

Vassbo 1909-1917: *Spiraea thunbergii*. Vassbo 1919-1920: *Spiraea thunbergii*. Kommentar (Vassbo 1914-1917, 1919-1920): 0,5-1 m. ”Finbladig art med talrika hvita blommor i juni”.

***Spiraea tomentosa* L. – luddspirea**

C & Ö Nordamerika. Såld från Experimentalfältet mellan 1836 och 1900 och från Vassbo trädskola mellan 1916 och 1920. Roman Businský och Ludmila Businská som gjort en studie av historisk odling av släktet *Spiraea* i Böhmen, Moravien och Slovakien (2002) skrev följande:

”***Spiraea tomentosa* L.** (1753) A species naturally distributed in eastern to inland part of North America from Manitoba to Nova Scotia peninsula in the north as far as Kansas to Georgia in the south. It was introduced into Europe allegedly already in 1736 (BEAN 1981), as the first species imported from another continent. In culture it has a similar use as other species of the section *Spiraea* but is interesting in addition by its morphological distinctness from them. As a decorative shrub it is decidedly more valuable than *Spiraea salicifolia*, and recently underestimated. It is also fitted for moist to very wet sites and also forms thickets spreading by suckers.”¹²⁹⁹

I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Spiraea tomentosa* L. med kommentaren:

”n. Amerika, 2-3 fot, utmärkt vacker art med röda blr i juli. Fordrar lätt, näringsrik jordmån, vill alls icke fortkomma på styfvare jordmåner.”¹³⁰⁰

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**S. tomentosa** L. Blommor rosenröda; ståndare knappt längre än kronbladen; karpeller filtludna; blad äggrunda, groft sågade, endast mot basen helbräddade, ovan glänsande glatta; smågrenar rostfärgade. – 7–9. Hemland: *Brittiska Nordamerika*.”¹³⁰¹

J. C. Loudon beskrev 1853 **S. TOMENTOSA L.** The downy *Spiraea*:

“*Identification.* Lin. Sp., 701. [...] *Synonyme.* S. *Douglasii* Hook. *Fl. Bor. Amer.* p. 172. [...] Nearly all the parts of this plant are more or less clothed with tomentum, the under surface of the leaves most so. The tomentum upon the stem and peduncles, and perhaps elsewhere, is of a reddish colour. The leaves are ovate and serrated, the latter partly doubly so. Lobes of the calyx triangular and deflexed. Carpels divaricate. [...] An erect shrub. Canada, on mountains. Height 2 ft. to 3 ft. Introduced in 1814. Flowers white; June and July. Capsule reddish; ripe in September. This species, or subspecies, in its mode of growth, resembles *S. salicifolia*; but differs from it in having rather smaller and more deeply serrated leaves, which are very tomentose beneath. The flowers are much smaller, and of a deeper red.”¹³⁰²

Experimentalfältet 1836: *Spiraea tomentosa* L. Exp. 1864: *Spiraea tomentosa*. Exp. 1869-70, 1873-74: *Spiraea tomentosa* L. Exp. 1873-74, 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Spiraea tomentosa*. Kommentar (Exp. 1869-70, 1873-74): 2-3 f. “n. Am. Röda blommor” Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 2-3 f. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 0,5- 1 m.

Vassbo 1916-1917, 1919-1920: *Spiraea tomentosa*.

¹²⁹⁹ Businský 2002 s. 113.

¹³⁰⁰ Lindgren 1878 s. 105.

¹³⁰¹ Svensson 1893 s. 350.

¹³⁰² Loudon 1853 s. 308.

***Spiraea trichocarpa* Nakai – koreansk spirea**

Korea. Såld från Vassbo trädskola 1938-1946. Businský & Businská (2002) skrev:

”*Spiraea trichocarpa* Nakai (1909) A species native of northern Korea, where was discovered in 1902 and introduced into England by E. H. Wilson in 1917 from the Diamant Mountains (BEAN 1981). Later it was found also in two provinces of E China. The species is considered to be closely related to Japanese *Spiraea nipponica* (cf. REHDER 1958) but its compound inflorescence it shares with members of the sect. *Calospira* (cf. Yü & LU 1974). From this viewpoint, the couple seems to represent a transition between (rather artificially circumscribed) sections *Calospira* and *Chamaedryon* of the genus. *Spiraea trichocarpa* is horticulturally a very valuable abundantly blossoming large shrub, suitable to plant out singly or on margins of higher growths.”¹³⁰³

Vassbo 1938-1946: *Spiraea trichocarpa*. Kommentar: ” 2 m. Nyare art med vita blommor. Senblommande”

***Spiraea trilobata* L. – sibirisk spirea**

• ”*grossulariaefolia*”

C Asien - NÖ Kina, Sibirien, Korea. Såld från Experimentalfältet mellan 1836 och 1900, samt från Vassbo trädskola mellan 1900 och 1941. Mellan 1879 och 1886 såldes från Experimentalfältet *Spiraea trilobata grossulariaefolia*. Ytterligare information om denna förmodade sort har ännu inte hittats. Roman Businský och Ludmila Businská som gjort en studie av den historiska odlingen av släktet *Spiraea* i Böhmen, Moravien och Slovakien (2002) skrev följande:

”*Spiraea trilobata* L. (1771) A species native of southern part of central Siberia (above all in Altai region) continuing through Mongolia to central and E China (with distribution from Gansu to Heilongjiang), and to Korea. It was introduced into Europe in 1801 (BEAN 1981). It is horticulturally not valuable enough [...] but the species is the parent of valuable hybrid, *Spiraea x vanhouttei*.”¹³⁰⁴

I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Spiraea trilobata* L. med synonymerna *Spiraea triloba* L., *Spiraea aquilegifolia* Hort., *Spiraea rotundifolia* Hort. samt kommentaren:

”Sibirien, n. Kina, 2-3 fot, utmärkt praktfull art med vackert löfverk och hvita blr i juni. En bland de vackraste i släktet”¹³⁰⁵

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**S. trilobata** L. Blad från tvär eller något hjärtlik bas nästan cirkelrunda, minst så breda som långa, upptill svagt 3-flikiga, med sågtandade flikar, under blekgröna; lägre buske. – 6. Hemland: *Sibirien, Nordkina*.”¹³⁰⁶

J. C. Loudon beskrev 1853 *S. TRILOBATA* L. The 3-lobed-leaved *Spiraea*:

“Leaves roundish, lobed, crenated, glabrous, reticulately veined. Flowers in umbel-like corymbs. [...] A low erect shrub. Alps of Altai. Height 1 ft. to 2 ft. Introduced in 1801. Flowers white; May. [...] This species is very handsome, with branches spreading horizontally, and bearing, in the flowering season, numerous compact corymbs of pure white flowers; which, combined with the neat appearance of the plant, and its glaucous leaves, rounded in their outline, and yet lobed, render the species a very interesting and ornamental one”¹³⁰⁷

Experimentalfältet 1836: *Spiraea triloba* L. 1964: *Spiraea triloba*.

Experimentalfältet 1873-74: *Spiraea trilobata* L. Exp. 1874-75: *Spiraea trilobata (aquilegifolia)*. Exp. 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95: *Spiraea trilobata*. Exp. 1899-1900: *Spiraea trilobata*.

¹³⁰³ Businský 2002 s. 52.

¹³⁰⁴ Ibid s. 44.

¹³⁰⁵ Lindgren 1878 s. 105.

¹³⁰⁶ Svensson 1893 s. 348.

¹³⁰⁷ Loudon 1853 s. 303.

Kommentar (Exp. 1873-74): 2-3 f. "Altai. Hvita blommor". Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 2-3 f. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95): 0,5-1 m. Kommentar (Exp. 1899-1900): 0,5-1 m.

Vassbo 1900-1903, 1906, 1909-1913, 1921, 1923-1927, 1930, 1932-1941: *Spiraea trilobata*. Kommentar (Vassbo 1902-1903, 1906, 1909-1913): "utm. vacker". Kommentar (Vassbo 1921, 1923-1927, 1930, 1932-1941): "0,5-0,8 [m]. Mycket hårdig, vita blommor i juni-juli. Vacker, värdefull."

"*grossulariaefolia*" – Experimentalfältet 1879-80, 1883-84, 1885-86: *Spiraea trilobata grossulariaefolia*.

***Spiraea x vanhouttei* (Briot) Zabel – bukettspirea**

Kulturursprung, härstamning *S. cantoniensis* x *S. trilobata*.¹³⁰⁸ Sål原因 från Experimentalfältet mellan 1894 och 1900, och från Vassbo trädskola mellan 1916 och 1946. Roman Businský och Ludmila Businská som gjort en studie av den historiska odlingen av släktet *Spiraea* i Böhmen, Moravien och Slovakien (2002) skrev följande:

"*Spiraea x vanhouttei* (Briot) Zab. (1884) = *S. aquilegifolia* Pall. (var.) *vanhouttei* Briot (1866) A hybrid between *Spiraea trilobata* and *S. cantoniensis*, grown by Billiard at Fontenay aux Roses near Paris about 1862 (BEAN 1981). This fully hardy taxon is one of the most valuable cultural spiraeas, as a decorative shrub characterized by very abundant blossoming of clear white flowers and by compact habitus fitted for hedges up to 2 m of height."¹³⁰⁹

Experimentalfältet 1894-95, 1899-1900: *Spiraea Van Houttei*. Kommentar (Exp. 1894-95): 1 m "hybrid. Ny hvitblommande". Kommentar (Exp. 1899-1900): 1 m. "Ny hvitblommande, utmärkt vacker hybrid".

Vassbo 1916-1917, 1919-1921, 1923-1927, 1930, 1932-1946: *Spiraea van Houttei*. Kommentar (Vassbo 1921, 1923-1927, 1930, 1932-1946): "1,5-3 [m]. Mycket vacker spiraea. Fordrar varm växtplats" År 1942 även listad under rubriken häckplantor i katalog från Vassbo, 100 st för 60 kr.

***Staphylea* – pimpernötsläktet**

***Staphylea colchica* Steven – kaukasisk pimpernnöt**

SV Kaukasus. Sål原因 från Experimentalfältet mellan 1889 och 1900. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten *Staphylea Colchica* Stev. med kommentaren:

"Kaukasus (Kochis), 8-12 fot, med hvita blr i juni och juli."¹³¹⁰

Experimentalfältet 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Staphylea Colchica*. Kommentar (Exp. 1889-90): 3-4 m. "En buske som utrikes användes till drifning under vintern" Kommentar (Exp. 1894-95, 1899-1900): 3-4 m "Användes med fördel till drifning under vintern."

***Staphylea pinnata* L. – pimpernnöt**

C, Ö och SÖ Europa - Turkiet, Kaukasus . Sål原因 från Experimentalfältet mellan 1836 och 1900. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten *Staphylea pinnata* L. med synonymen *Staphylodendron pinnatum* Scop. samt kommentaren:

"m. Europa, 6-12 fot, med hvita blr i juni och nötterna inneslutna i blåsor."¹³¹¹

Experimentalfältet 1836: *Staphylea pinnata* L. Exp. 1869-70, 1873-74: *Staphylea pinnata* L. pimpernöt. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90: *Staphylea pinnata* pimpernöt. Exp. 1894-95, 1899-1900: *Staphylea pinnata*. Kommentar (Exp. 1869-70, 1873-74): 10-12 f. "s. Eur." Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90): 6-12 m. Kommentar (Exp. 1894-95, 1899-1900): 2-3 m.

¹³⁰⁸ Businský 2002 s. 116.

¹³⁰⁹ Businský 2002 s. 116.

¹³¹⁰ Lindgren 1878 s. 106.

¹³¹¹ Ibid.

***Staphylea trifolia* L. – amerikansk pimpernnöt**

C - Ö USA och SÖ Kanada. Sål原因 från Experimentalfältet mellan 1836 och 1886. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten *Staphylea trifolia* L. med synonymen *Staphylodendron trifoliatum* Mnch.. samt kommentaren:

”n. Amerika, 5-10 fot, med hvita blr i juni.”¹³¹²

Experimentalfältet 1836: *Staphylea trifolia* L. Exp. 1864: *Staphylea trifoliata*. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86: *Staphylea trifoliata*. Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 5-10 f.

***Stephanandra* – stefanandrasläktet**

***Stephanandra incisa* (Thunb.) Zabel – stefanandra**

Korea, Japan. Sål原因 från Experimentalfältet mellan 1894 och 1900. Ej nämnd av Lindgren (1878).

Experimentalfältet 1894-95, 1899-1900: *Stephanandra incisa*. Kommentar (Exp. 1894-95): ”En ny, täck, lågväxt, hårdig buskväxt från Japan. Kommentar (Exp. 1899-1900): 1 m. ”En ny, täck, lågväxt, hårdig buskväxt från Japan.”

***Symphoricarpos* – snöbärssläktet**

***Symphoricarpos albus* ssp. *laevigatus* (Fernald) Hultén – snöbär**

Alaska, V Kanada - Kalifornien. Sål原因 från Experimentalfältet 1836 mellan och 1900 samt från Vassbo trädskola mellan 1895 och 1946. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten *Symphoria racemosa* Pursh. vanlig snöbärsbuske, med synonymerna *Symphoria alba* Raf. och *Symphoricarpus leucocarpus* hort. samt kommentaren:

”n. Amerika, 3-6 fot, med små ljusröda blr och snöhvita bär. Vacker, allmänt odlad buske.”¹³¹³

Experimentalfältet 1836: *Symphoria racemosa* Pursh. Exp. 1864: *Symphoria racemosa* snöbär. Exp. 1869-70, 1873-74: *Symphoria racemosa* Prsh. snöbär. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Symphoria racemosa* snöbär. Kommentar (Exp. 1869-70): 6-10 f. ”n. Am.” Pris angavs per planta och per dussin. Även listad under rubriken Häckplantor, där priset angavs för 100 st. Kommentar (Exp. 1873-74): 6-10 f. ”n. Am.” Pris angavs för 1 och 10 plantor. Även listad under rubriken Häckplantor, där priset angavs för 100 st. Kommentar (Exp. 1874-75): 3-6 f. Pris angavs för 1 och 10 plantor. Kommentar (Exp. 1879-80): 3-6 f. Pris angavs för 1 och 10 plantor. Även listad under rubriken Häckplantor, där priset angavs för 100 st. Kommentar (Exp. 1883-84, 1885-86): 3-6 f. Även listad under rubriken Häckplantor, där priset angavs för 100 st. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 1-2 m. Pris angavs för 1 och 10 plantor. Även listad under rubriken Häckplantor, där priset angavs för 100 st.

Vassbo 1895, 1900-1903, 1906, 1909-1913: *Symphoria racemosa* snöbärsbuske. Vassbo 1914: *Symphoria racemosa* vanlig snöbärsbuske. Vassbo 1915: *Symphoria racemosa* vanlig snöbärsbuske. Vassbo 1916: *Symphoria racemosa* vanlig snöbärsbuske. Vassbo 1917: *Symphoria racemosa* vanlig snöbärsbuske. Vassbo 1919-1920: *Symphoria rasemosa* vanlig snöbärsbuske. Vassbo 1921, 1923-1927, 1930, 1932-1946: *Symphoricarpus racemosus* snöbär. Kommentar (Vassbo 1914-1917, 1919-1920): ”1-2 [m]. har små ljusröda blad och hvita bär” Kommentar (Vassbo 1921, 1923-1936): ”1-2 [m]. Mycket hårdig buske med vita bär på hösten och vintern.” Kommentar (Vassbo 1937-1946): ”1-2 [m]. Hårdig buske m.vita bär på hösten o.vintern”. Även listad under rubriken Häckplantor mellan 1895 och 1912.

***Symphoricarpos orbiculatus* Moench – peterbuske**

- ”fol. aureo varieg.”

C och Ö USA, N Mexiko. Arten listad i Experimentalfältets priskuranter mellan 1869 och 1900 som *Symphoria vulgaris*. I Experimentalfältets priskuranter listades också 1869-70 ”fol. aur.

¹³¹² Lindgren 1878 s. 106.

¹³¹³ Ibid.

variegat.”, 1879-80 ”*fol. aur. var.*” och 1885-86 ”*fol. aur. varieg.*” Den sistnämnda kommenterades t.ex. 1869-70: ”med gulvariegerade blad. Praktfull. Tyckes vara något härdigare än själva arten”. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten *Symphoria vulgaris* Mx. med synonymerna *Lonicera Symphoricarpus* L., *Symphoricarpus orbiculatus* M., *Symphoria conglomeratus* Pers. och *Symphoria parviflorus* Desf. samt kommentaren:

”n. Amerika, 3-4 fot, med små grönhvita eller rödaktiga blr och små snöhvita bär. Vacker, men öm vid Stockholm. Var.: *fol. aur. varieg.*, med utmärkt vackert löf.”¹³¹⁴

Experimentalfältet 1869-70: *Symphoria vulgaris* Diet. Exp. 1879-80, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Symphoria vulgaris*. Kommentar (Exp. 1869-70): ”Virginien. Är vid Stockholm temligen ömtålig och blir därför der ej mer än 2 à 3 fot hög.” Kommentar (Exp. 1879-80, 1885-86): 3-4 f. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 1-1,5 m.

Experimentalfältet 1869-70: *Symphoria vulgaris fol. aur. variegat.* Exp. 1879-80: *Symphoria vulgaris fol. aur. var.* Exp. 1885-96: *Symphoria vulgaris fol. aur. varieg.* Kommentar (Exp. 1869-70): ”med gulvariegerade blad. Praktfull. Tyckes vara något härdigare än själva arten”.

Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Symphoria vulgaris fol. varieg.*

Syringa – syrensläktet

Syringa x chinensis Willd. – parksyren

- ”*Rothomagensis*”
- ”*sanguinea*”
- ”*Bicolor*”

Kulturursprung, härstamning *S. x laciniata* x *S. vulgaris*. Arten såld från Experimentalfältet mellan 1836 och 1886 under namnet *Syringa chinensis* japansk syren, och från Vassbo trädskola mellan 1900 och 1946 som *Syringa chinensis* japansk syren/”persisk syren”/trädgårdssyren. Den kommenterade till exempel i priskuranterna 1914-1917 från Vassbo: ”med rödvioletta blommor i stora klasar under juni”, och mellan 1921 och 1927: ”ljusvioletta hängande blomklasar, vacker”. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten *Syringa chinensis* Willd. japansk syren, med synonymerna *Syringa dubia* Pers., *Syringa Rothomagensis* Renault och *Syringa japonica* Hort. samt kommentaren:

”hybrid av *S. vulgaris* och *persica*, 6-10 fot, med röda eller rödblå blr i juni. Var.: *fl. albo*, med hvita blr, *bicolor* (*Rothomagensis bicolor*), *Suogeana* (*rubra*).”¹³¹⁵

Hybriden skall möjligen ha uppkommit naturligt i den botaniska trädgården i Rouen ca 1777, där av namnet Rouen lilac som ibland använts. Men liknande korsningar kan ha uppkommit på andra platser där de två arterna *Syringa persica* var. *laciniata* (*Syringa protolaciniata*) och *Syringa vulgaris* odlats tillsammans.¹³¹⁶

”*Rothomagensis*” – I Experimentalfältets priskuranter listades 1836 *Syringa chinensis Rothomagensis* och från Vassbo trädskola listades mellan 1916 och 1920 *Syringa rothomagensis*, exempelvis 1915-17 med kommentaren: ”Med mörkröda blommor”. Bara namnet *Rothomagensis* nämndes inte av Fiala & Vrugtman (2008), däremot beskrevs en ’Red Rothomagensis’:

”Baldwin pre-1934, single purple. A genetically distinct clone propagated and distributed in North America exclusively for use at phenological observation stations.”¹³¹⁷

”*sanguinea*” – I Experimentalfältets priskuranter listades mellan 1869 och 1900 *Syringa chinensis sanguinea* japansk syren med röda blommor. Inte heller denna nämndes av Fiala & Vrugtman (2008).

¹³¹⁴ Lindgren 1878 s. 106.

¹³¹⁵ Ibid.

¹³¹⁶ Fiala 2008 s. 83.

¹³¹⁷ Ibid s. 83f.

'**Bicolor**' – I Experimentalfältets priskuranter 1869-70 listades *Syringa vulgaris bicolor*. Fiala & Vrugtman (2008) nämner ingen annan sort med detta namn än *S. x chinensis* 'Bicolor'. Gissningsvis är det denna som avses i priskuranten:

"*S. x chinensis* 'Bicolor', single, Lemoine 1928, a lovely white lilac with a pert deep purple eye, a large shrub for backgrounds, very fine."¹³¹⁸

Experimentalfältet 1836: *Syringa chinensis* L. Exp. 1864: *Syringa chinensis* japansk syren. Exp. 1869-70, 1873-74: *Syringa chinensis* Willd. (*japonica* hort.) japansk syren. Exp. 1879-80, 1883-84, 1885-86: *Syringa chinensis* japansk syren. Kommentar (Exp. 1869-70, 1873-74): 8-10 f. "Kina". Kommentar (Exp. 1879-80, 1883-84): 6-10 f. Buskar och stamformiga exemplar till försäljning. Kommentar (Exp. 1885-86): 6-10 f.

Vassbo 1900-1902: *Syringa chinensis*. Vassbo 1903, 1906, 1909-1913: *Syringa chinensis* japansk syren. Vassbo 1914-1917: *Syringa chinensis* Trädgårdssyren. Vassbo 1921, 1923-1927: *Syringa chinensis* "persisk syren". Vassbo 1930, 1932-1946: *Syringa chinensis* trädgårdssyren. Kommentar (1903, 1906, 1909-1913): "med röda blommor". Kom. (Vassbo 1914-1917): "2-3 [m]. med rödvioletta blommor i stora klasar under juni." Kom. (Vassbo 1921, 1923-1927): "2-3 [m]. ljusvioletta hängande blomklasar, vacker". Kom. (Vassbo 1930, 1932-1946): "2-3 [m]. Har rödvioletta blommor i stora klasar under juni."

"**sanguinea**" – Experimentalfältet 1869-70, 1879-80: *Syringa chinensis sanguinea*. Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Syringa chinensis sanguinea* japansk syren med röda blommor. Kommentar (Exp. 1879-80): Buskar och stamformiga exemplar till försäljning. Kommentar (Exp. 1889-90): 2-3 m. Kommentar (Exp. 1894-95, 1899-1900): 2-3 m. Pris angavs för 1 och 10 plantor.

"**Rothomagensis**" – Experimentalfältet 1836: *Syringa chinensis Rothomagensis*.

Vassbo 1916-1917, 1919-1920: *Syringa rothomagensis*. Kommentar (1916-1917): "Med mörkröda blommor". Kommentar (1919-1920): 2-3 m. med mörkröda blommor".

'**Bicolor**' – Experimentalfältet 1869-70: *Syringa vulgaris Bicolor*.

***Syringa emodi* G. Don – himalayasyren**

V Himalaya. Arten såld från Experimentalfältet mellan 1874 och 1895, och från Vassbo trädskola 1903. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten *Syringa Emodi* Wall. med kommentaren:

"Himalaja, 10-15? fot, med hvita eller ljust blåaktiga, föga vackra blr i juni. Öm vid Stockholm."¹³¹⁹

Fiala & Vrugtman (2008) beskrev "*Syringa emodi* Wallich ex Royle, Himalayan lilac":

"Shrubs to 5 m; branches upright; branchlets rather robust; bark silvery gray, lenticellate. Leaves elliptic-oblong, to 9 x 5 cm, dark green and glabrous above, silvery grey and slightly pubescent beneath when young. Panicles terminal. Corolla white or purple; tube 1 cm; lobes short, valvate, linear-oblong, hooded at the tips. Anthers about one-half protruding. Flowering May-June, fruiting September-October. Habitat: Slopes; 2000-3000 m. Afghanistan, Pakistan, western Himalaya, Kashmir (Ladak), Nepal."¹³²⁰

Experimentalfältet 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95: *Syringa Emodi*. Kommentar (Exp. 1883-84, 1885-86): 10-15 f. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95): 3-4 m.

Vassbo 1903: *Syringa Emodi*.

***Syringa josikaea* Rchb. – ungersk syren**

Rumänien, Ukraina. Arten såld från Experimentalfältet mellan 1864 och 1900, och från Vassbo trädskola mellan 1895 och 1946. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten *Syringa Josikaea* Jacq. ungersk syren, med synonymen *Syringa vincetoxifolia* B. samt kommentaren:

"Ungern etc., 10-12 fot, med violetta blr i juni och juli. Utmärkt vacker art. Var.: *monstrosa*, *pallida*."¹³²¹

¹³¹⁸ Fiala 2008 s. 133.

¹³¹⁹ Lindgren 1878 s. 106.

¹³²⁰ Fiala 2008 s. 106.

¹³²¹ Lindgren 1878 s. 106.

Fiala & Vrugtman (2008) beskriver den som en av två arter inhemska i Europa, med *Syringa vulgaris* som den andra. Den skall ha upptäckts av den ungerske botanisten Paul Kitaibel (1747-1817) i vad som då var kungariket Ungern, idag västra Ukraina. Han kallade den *Syringa prunifolia*, men gav inte en tillfredsställande botanisk beskrivning. Äran för upptäckten har därför gått till botanisten och baronessan Rosalia von Josika, som upptäckte den växande i Kolosvar, Ungern, idag Cluj i Rumänien. Hon skickade plantor till universitetsträdgården i Wien, och de beskrevs av botanisten Joseph Franz von Jacquin (1766-1839) som kallade den *Syringa josikaea*. En av plantorna blommade för första gången i Wien 1830. Fiala & Vrugtman kommenterade:

”In all honesty Baroness von Josika popularized a native lilac that was already known among regional botanists. To her must be given the credit of collecting specimens of this lilac and seeing to their distribution to botanists in other countries and calling attention to it as a species native to her country.”¹³²²

Exp. 1864: *Syringa josikaea*. Exp. 1869-70, 1873-74: *Syringa josikaea* Jacq. ungersk syren. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Syringa josikaea* ungersk syren. Kom. (Exp. 1869-70): 10-12 f. ”Ungern. En utmärkt vacker art, som blommar senare än den vanliga syrenen.” Pris angavs per planta och per dussin. Kom. (Exp. 1873-74): 10-12 f. ”Ungern. En utmärkt vacker art, som blommar senare än den vanliga syrenen” Kom. (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 10-12 f. Pris angavs för 1 & 10 plantor. Kom. (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 3-4 m Pris angavs för 1 & 10 plantor.

Vassbo 1895, 1900-1902: *Syringa Josikaea*. Vassbo 1903, 1906: *Syringa Josikaea* ungersk syren. Vassbo 1914-1917, 1919-1920: *Syringa Josikaea* ungersk syren. Vassbo 1921, 1923-1927: *Syringa Josikaea* ”ungersk syren”. Vassbo 1930, 1932-1946: *Syringa josikaea* ungersk syren. Kom. (Vassbo 1914-1917, 1919-1920): ”3-4 [m]. Har mörkt bladverk och violetta blommor i juli.” Kom. (Vassbo 1921, 1923-1927): 3-4 [m]. Mycket hårdig.” Kom. (Vassbo 1930, 1932-1946): ”3-4 [m]. Har mörkt bladverk och violetta blommor i juli.”

***Syringa komarowii* ssp. *reflexa* (C.K.Scheid.) P.S.Green & M.C.Chang – hängsyren**

C Kina. Såld från Vassbo trädskola mellan 1932 och 1946. Ej nämnd av Lindgren (1878). Fiala & Vrugtman (2008) beskrev ”*Syringa komarowii* subsp. *reflexa* (C.K. Schneider) P.S. Green & M.-C. Chang, med synonymerna *Syringa reflexa* C. K. Schneider, *Syringa komarowii* var. *reflexa* (C. K. Schneider) Jien ex M.-C. Chang:

”Differs from subsp. *komarowii* in that the inflorescences are somewhat pyramidal, often interrupted; the corolla somewhat light red or pale lilac outside, and the lobes usually spreading. Habitat: Woods near gullies; 1800-2900 m. Western Hubei, northeastern Sichuan. *Syringa komarowii* subsp. *reflexa* was described in 1910 by Camillo Schneider from two herbarium specimens collected in Hubei, one by Augustine Henry between 1885 and 1889, the other by Ernest Wilson in 1901.”¹³²³

Frön som Ernest Wilson samlat i oktober 1910 sändes till Arnold Arboretum, och därifrån till Botanic Gardens, Kew. Detta var första gången den introducerades i odling i Europa och Nordamerika. Lemoines plantskola var den första att sälja den 1917.¹³²⁴

Vassbo 1932-1946: *Syringa reflexa*. Kommentar (Vassbo 1932-1946): ”2-3 [m]. Värdefull nyhet med 25 cm. långa klasar. Röda knoppar och rosa blommor. Fullt hårdig.”

***Syringa oblata* Lindl**

Kina. Såld från Experimentalfältet mellan 1879 och 1895. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren arten *Syringa oblata* Lindl. med kommentaren:

”Kina, med vackra röda eller hvita blr. En vacker art med stora, rundade, vid basen hjertformiga löf. Har sedan flera år tillbaka odlats å Experimentalfältet och är der fullt hårdig. Förtjenar att odlas allmänt.”¹³²⁵

¹³²² Fiala 2008 s. 44.

¹³²³ Ibid s. 110.

¹³²⁴ Ibid.

¹³²⁵ Lindgren 1878 s. 106f.

Fiala & Vrugtman (2008) beskrev ”*Syringa oblata* Lindley, Early blooming lilac, broadleaf lilac”:

”Shrubs or small trees to 4 m; branchlets glabrous, puberulent, or pubescent. Petiole 1-3 cm; leaf blade ovate, ovate-orbicular, to reniform, slightly broader than long or slightly narrower than long, 2-5-10(-14) x 2,5-8(-15) cm, glabrous or pubescent, villous to glabrescent, base subcorate or truncate to broadly cuneate, apex abruptly acute to long acuminate. Panicles erect, lateral, congested or lax, 4-16(-20) x 3-8(-10) cm. Pedicel to 3 mm, glabrous or pubescent. Calyx 2-3 mm. Corolla purple, lilac, or sometimes white; tube subcylindric [...]”¹³²⁶

Arten blommar tidigare än *S. vulgaris*. De första insamlade exemplaren kom främst från Kinesiska trädgårdar, dessa var också de första som introducerades i europeisk odling. Idag skiljer man mellan två underarter *S. oblata* ssp. *oblata* och *S. oblata* ssp. *dilatata*. Den förstnämnda, *S. oblata* ssp. *oblata*, har även kallats för ”the broad-leaved lilac” och Robert Fortune hade frön med sig av den när han återvände från sin tredje resa till Kina (1853-1856). John Lindley citerade Fortune 1859:

”The Chinese informed me it came from the north and was common in the gardens of Peking... it is more tree-like in general outline; the leaves, also, are very striking, being large, rather fleshy and notably cordate. The species blooms profusely, and its fine bunches of purple flowers are very ornamental. There is a white variety equally interesting [*S. oblata* subsp. *oblata* ‘Alba’] found in the same country which I have succeeded in getting home alive...”¹³²⁷

Underarten *S. oblata* subsp. *dilatata* upptäcktes av den japanske botanisten Takenoshin Nakai 1911, som först kallade den *S. dillatata*. Plantorna kom från Korea. Alfred Rehder (1926) uppmärksammade likheten med *S. oblata* och föreslog namnet *S. oblata* var. *dillatata*.¹³²⁸

Experimentalfältet 1879-80, 1889-90, 1894-95: *Syringa Oblata*. Kommentar (Exp. 1879-80): 10-15?f. ”ny praktfull art med först röda, slutligen n. hvita blommor” Kommentar (Exp. 1889-90): 3-4 m. ”En utm. vacker art med rödhvita blommor, som framkomma tidigare än hos vanligasyren” Kommentar (Exp. 1894-95): 3-4 m.

***Syringa x laciniata* Mill. – jasminsyren**

C Kina, härstamning *Syringa protolaciniata x oblata*? Såld från Experimentalfältet 1836 under namnet *Syringa persica laciniata*. *Syringa x laciniata* Miller (eng. Cut-leafed lilac) beskrevs först som en art, men den betraktas idag som en korsning mellan *Syringa protolaciniata* och en okänd art av släktet *Syringa*. Man vet inte var den uppstod. Den beskrevs till exempel 1768 av Philip Miller, som betraktade den som en art, och av Weston 1770, som såg den som en varietet av *Syringa persica*. Möjligen tittade den ene på *S. protolaciniata* och den andre på *S. x laciniata*.¹³²⁹

Experimentalfältet 1836: *Syringa persica* L. *laciniata*.

***Syringa x persica* L. – persisk syren**

• ‘Alba’

Kulturursprung, härstamning *S. x laciniata x S. oblata/vulgaris*. Arten och den en vitblommig sort *Syringa persica fl. alb.* såldes från Experimentalfältet 1836. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren arten *Syringa persica* L. persisk syren, med synonymen *Syringa capitata* Gmel. samt kommentaren:

”Daghestan (Kaukasus), 4-6 fot, med röda, ljusblåaktiga blr i juni. Var.: *laciniata*, *pteridifolia*, *fl. albo.*”

¹³²⁶ Fiala 2008 s. 75

¹³²⁷ Ibid s. 76.

¹³²⁸ Ibid s. 78.

¹³²⁹ Ibid s. 86f.

Fiala & Vrugtman (2008) beskrev ”*Syringa x persica* L.”:

”Shrubs 1-2 m, slightly broader, branches slender, upright to arching. Leaf blade lanceolate to ovate-lanceolate, entire, rarely lobed or lacinate, 2-6.5 x 0.5-1.5 cm. Panicles lateral, 5-10 x 5-7.5 cm. Corolla pale lilac, fragrant.”¹³³⁰

Den beskrevs av Linné (1753) som en art, men betraktas idag som en hybrid även om det är osäkert vilka föräldraarterna är. För Linné var endast en annan syrenart känd, *Syringa vulgaris*. Den beskrevs 1672 av den holländska botanisten och läkaren abraham Munting som: ”*Jasminum Persicum foliis integris*”.

’Alba’ – I Experimentalfältets priskurant 1836 listades *Syringa persica fl. alb.* Sorten är enkelblommande, av okänt ursprung, ca 1770¹³³¹.

Experimentalfältet 1836: *Syringa persica*.

’Alba’ – Experimentalfältet 1836: *Syringa persica* L. *fl. alb.*

***Syringa reticulata* (Blume) Hara ssp. *reticulata* – ligustersyren**

NÖ Asien, Japan. Såld från Vassbo trädskola mellan 1932 och 1946 under namnet *Syringa japonica* vilket skall vara synonymt med *S. reticulata* ssp. *reticulata*.¹³³² Fiala & Vrugtman (2008) nämmer två underarter av *Syringa reticulata* (Blume) H. Hara: *S. reticulata* ssp. *reticulata* (Japanese tree lilac) med synonymerna *Ligustrum reticulatum* Blume, *Syringa japonica* (Maximowicz) Decaisne, *Syringa amurensis* var. *japonica* (Maximowicz) Franchet & Savatier, och *S. reticulata* ssp. *amurensis* (Ruprecht) P.S. Green & M.-C. Chang (Amur tree lilac, Manchurian tree lilac) med synonymerna *Syringa amurensis* Ruprecht, *Ligustrina amurensis* Ruprecht, *Ligustrum amurensis* var. *mandschurica* (Maximowicz) H. Hara, och sannolikt även *Syringa fauriei* H. Léveillé.¹³³³ Fiala & Vrugtman (2008) beskrev hur *S. reticulata* ssp. *reticulata* introducerades genom att citera McKelvey (1928):

”first appeared in The Gardeners’ Chronicle of 1886 where a letter from Professor C. S. Sargent is quoted: “Mr. W. S. Clark, at that time President of the Agricultural College at Sapporo, in Japan, sent to the [Arnold] Arboretum in 1876, seed of an Oleaceous plant, described by him as a small tree. The plants raised from these seeds flowered last summer [1895] for the first time, and proved to be *Syringa japonica*.”¹³³⁴

Vassbo 1940-1946: *Syringa japonica*. Kommentar: ”2-3 [m]. Blommar i juli med gulvita, mycket stora blommippor.”

***Syringa villosa* Vahl – ullsyren**

S Amur, Manchuriet - Korea. Såld från Vassbo trädskola mellan 1932 och 1946. Ej nämnd av Lindgren (1878). Fiala & Vrugtman (2008) beskrev ”*Syringa villosa* Vahl.”:

”*Syringa villosa* Vahl. Synonyms: *Syringa bretschneideri* Lemoine, *Syringa emodi* var. *rosea* Cornu, *Syringa villosa* var. *rosea* Cornu ex Rehder. Shrubs to 4 m, glabrous or puberulent to villous. Petiole 0.8-2.5 cm; leaf blade ovate, broadly elliptic, to obovate-oblong, 4-11(-18) x 1.5-6(-11) cm, glabrous above, abaxially pilose or barbate only along veins, occasionally glabrous, base cuneate to subrounded, apex acute or short acuminate. Panicles erect, terminal, rather compact [...] Corolla lilac-red to pink to white, 1-2 cm; tube slender subcylindric, 0.7-1.5 cm [...] Flowering May-June, fruiting in September. Habitat: Near gullies, riverbanks, thickets; 1200-2200 m. Hebei, Shanxi.”¹³³⁵

Vassbo 1932-1946: *Syringa villosa*. Kommentar: ”2-3 [m]. Ljusröda blommor. Senblommande”

¹³³⁰ Fiala 2008 s. 87.

¹³³¹ Ibid s. 88.

¹³³² The Plant List, <http://www.theplantlist.org/tpl/record/kew-371865>, 111206.

¹³³³ Fiala 2008 s. 67.

¹³³⁴ Ibid.

¹³³⁵ Ibid s. 105.

***Syringa vulgaris* Vahl – syren**

- *"alba"*
- 'Andenken an Ludwig Späth'
- *"Caroli"*
- 'Charles X'
- *"darkred"*
- *"double purpur"* ('Azurea Plena'?)
- 'Duchesse de Nemours'
- 'Duchesse d'Orleans'
- 'Géant des Batailles'
- *"German"*
- *"Grandiflora"*
- 'Hugo Koster'
- *"Lawrensis"*
- 'Liberti'
- 'Mme Casimir Perrier'
- 'Mme Lemoine'
- 'Marie Legraye'
- 'Marlyensis'
- 'Michel Buchner'
- 'Noisettiana Alba'
- 'Plena'
- 'Président Grévy'
- 'Prince Camille de Rohan'
- 'Prince Notger'
- 'Princesse Marie'
- *"purple"*
- 'Speciosa'
- 'Triomphe d'Orleans'
- 'Valetteana'
- 'Versailiensis'

Ö & SÖ Europa. Arten såld från Vassbo trädskola mellan 1895 och 1946. Den enkla vita varianten listades i Experimentalfältets priskuranter mellan 1836 och 1880 som *Syringa vulgaris flor. alb.* vit syren, och i priskuranterna från Vassbo trädskola mellan 1906 och 1946 som *Syringa vulgaris alba*. Från Experimentalfältet listades 1836 också *Syringa vulgaris fl. plen.* som möjligen är detsamma som 'Plena'. I priskuranten från Experimentalfältet 1869-70 listades 18 sorter som i de studerade priskuranterna bara nämns med namn denna enda gång: *"Caroli"*, 'Charles X', *"darkred"*, *"double purpur"* (kanske 'Azurea Plena'?), 'Duchesse de Nemours', 'Géant des Batailles', *"German"*, *"Lawrensis"*, 'Liberti', 'Noisettiana Alba', 'Prince Camille de Rohan', 'Prince Notger', 'Princesse Marie', *"purple"*, 'Speciosa', 'Triomphe d'Orleans', 'Valetteana' och 'Versailensis'. Dessutom fanns i denna priskurant ytterligare 3 sorter som nämndes fler gånger fortsättningsvis i de studerade i priskuranterna: 'Duchesse d'Orleans' listad mellan 1869 och 1886, 'Grandiflora' listad mellan 1869 och 1900 samt från Vassbo mellan 1901 och 1913, och 'Marlyensis' listad 1869-70 och mellan 1894 och 1900. Det faktum att man i Experimentalfältets priskurant 1873-74 erbjöd en färdig kollektion med 12 plantor av 12 sorter, med ett paketpris, visar dock på att man måste ha sålt ett antal ytterligare sorter trots att de inte listades med namn i priskuranten. Mellan 1894 och 1900 listades dessuotm sorten 'Andenken an Ludwig Späth' från Experimentalfältet, den såldes också från Vassbo mellan 1914 och 1946. Från Vassbo trädskola listades vidare 'Hugo Koster' 1914, 'Marie Legraye' mellan 1914 och 1946, 'Mme Lemoine' mellan 1916 och 1946, 'Madame Casimir Perrier' 1927, 'President Grévy' 1927 och 'Michel Buchner' 1927 & 1946.

Syringa vulgaris härstammar från sydvästra Europa. I västeuropeiska trädgårdssammanhang skall den ha introducerats av diplomaten Ogier Ghiselin, greve av Busbecq, som skall ha haft den

med sig hem till Wien 1562 som en gåva från sultanens trädgårdar i Istanbul.¹³³⁶ Under åren skall närmare 2000 olika sorter ha introducerats av *S. vulgaris*.¹³³⁷ De första hade framförallt avvikande blomfärg, som t.ex. *alba*. Något senare började speciella kvaliteter uppmärksammas, t.ex. *grandiflora*. Vid mitten av 1800-talet började man arbeta allt mer intensivt på flera håll i Europa för att få fram nya färger och former. De nya sorterna fick ofta namn efter kända personer, vänner eller familjemedlemmar, speciella händelser eller platser.¹³³⁸ Före 1870 var hybridisering ett relativt ovanligt och utforskat område.¹³³⁹ År 1770 noterade den brittiske botanisten Richard Weston (1733-1806) två färgtyper, *S. vulgaris* var. *alba* och *S. vulgaris* var. *purpurea*:

”(the latter known today as 'Marlyensis'). The cultivars, mostly of *S. vulgaris*, were selections made from seedlings planted by nurserymen and garden enthusiasts; these seedlings were grown from seed that had resulted from open (uncontrolled) pollination. Some of the best seedlings were named, and a limited range of colors emerged. Among the most outstanding cultivars were 'Charles X' (pre-1830, single deep purple), 'Azurea Plena' (1843, small double blue, the first reported lilac with double florets), 'Macrostachya' (1874, single pale pink), 'Marie Legraye' (1879, single white), 'Lilarosa' (1887, single pale lavender), and 'Lucie Baltet' (1888, single pale pink).”¹³⁴⁰

I Sverige har man kallat namnsorterna för ädelsyrenor, till skillnad från arten och dess vita form vilka gått under namnet bondsyren. Som en hjälp för att ordna alla dessa sorter används ibland ett system av John Wister (1853) ("the Wister code") med en indelning i sju färggrupper:

- I - White (vit)
- II - Violet (violett)
- III - Blue (blå)
- IV - Lilac/Lavender (syrénlila, ursprungsfärgen)
- V - Pink (rosa)
- VI - Magenta (mörk rödlila)
- VII - Purple (mörklila)

I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten *Syringa vulgaris* L. vanlig syren, med kommentaren:

”Kina? Förvildad även i Sverige, 10-15 fot, allmänt bekant buske med blåaktiga, hvita och röda blr i många nyanser i slutet af maj eller förra delen af juni. Var.: *fl. alb.* (hvit syren, praktfull), *fl. rubr. major* eller *grandiflora (de Marly)*, *Marlyensis alba*, *fl. semipleno*, *fol. varieg. sibirica*, *virginalis*, *Justii*, *Croix de Braby*, *Ekenholm*, *azurea fl. pl.*, *Charlemagne*, *Dr Nobbe*, *James Booth*, *Charles X*, *hybrida*, *Libertii*, *lovaniensis*, *Noisettiana*, *purpurea fl. pl.*, *pyramidalis*, *spectabilis*, *Valettiana*, *amoena*, *Caroli regia*, *Colmariensis*, *Duchesse de Nemours*, *Duchesse d'Orleans*, *Princesse Marie*, *violacea fl. pl.*, *longibotrys*, *Notgeriana*, *Triomphe d'Orleans*, *Valentiana*, *versaliensis*, *versaliensis fl. pl.*, *versicolor*, *media*, *Moritz Eichler*, *Prof. Stöckhardt*, *Philemon*, *virginalis*, *Géant des Batailles*, *Noisettiana*, *speciosa*, *Prince Noetger*, *Prince Camille de Rohan*. Dessa varieteter äro uppräknade efter åtskilliga utländska arbeten och priskuranter, och finnes ett icke ringa antal deraf på Landtbr.-Akademiens Experimentalfält. I allmänhet öfverträffa dock varieteterna icke särdeles sjelfva den vanliga arten; *grandiflora* och *fl. alb.* äro bland de bästa.”¹³⁴¹

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**S. vulgaris** L. *Vanlig Syren*. Blommor violetta till röda, ofta hvita; bladens längd större än bredden, småningom afsmalnande till spets. Hemland: *Sydöstra Europa*. – *Allmänt odlad*.”¹³⁴²

”**alba**” – I Experimentalfältets priskuranter listades 1836 och mellan 1864 och 1880 *Syringa vulgaris flor. alb.*, hvit syren. Från Vassbo trädskola listades *Syringa vulgaris alba* hvit

¹³³⁶ Fiala 2008 s. 38.

¹³³⁷ ILR – International Lilac Registrar, <http://www.rbg.ca/Page.aspx?pid=327>, 111206.

¹³³⁸ Ibid s. 26.

¹³³⁹ Ibid s. 268

¹³⁴⁰ Ibid s. 269.

¹³⁴¹ Lindgren 1878 s. 107.

¹³⁴² Svensson 1893 s. 498.

syren/vanlig syren med hvita blommor/vanlig vit syren mellan 1906 och 1846. Lindgren (1878) nämnde *fl. alb.* ”hvit syren, praktfull” som en varietet. Fiala & Vrugtman (2008) skrev att de tidigaste vita sorterna liksom arten hade relativt små blommor och en ask- eller blåaktig färgton, de var inte rent vita som modera vita sorter:

”Often they were akin to the old *Syringa vulgaris* var. *alba* Weston 1770, a tall, treelike, with pallid leaves. It was not until Victor Lemoine and his son, Émile, introduced far better white lilacs that the real progress began. Hybridizers have made even greater strides at improving the white lilacs – using mostly Lemoine introductions. White has been purified, floret size increased, leaves are now a healthy dark green, and the shrub has been lowered to average height.”¹³⁴³

’Andenken an Ludwig Späth’ – I Experimentalfältets priskuranter listades mellan 1894 och 1900 *Syringa vulgaris Andenken an Ludwig Späth*, 1899-1900 med kommentaren: ”Har utomordentligt praktfulla, mörkpurröda blommor. Förtjenar den största uppmärksamhet.” Den såldes också från Vassbo trädskola mellan 1914 och 1946, 1914-17 med kommentaren: ”Blommor synnerligen praktfulla, mörkare röda än hos någon annan syren.” Ludwig Späths plantskola strax utanför Berlin började odla vedartade prydnadsväxter 1861. Mellan 1883 och 1920 presenterade man 11 nya sorter av *S. vulgaris* i handeln, samtliga odlas fortfarande. Verksamheten drevs då av Franz Ludwig Späth (1839-1913). Sorten listas i det internationella sortnamnsregistret för släktet *Syringa* (2011) Späth 1883, enkel blå (S VII). Namn efter Johan Ludwig Carl Späth (1793-1883), tysk plantskolist, Berlin. Synonymer ’Andenken an Ludwig Spaeth’, ’Ludwig Späth’, ’Souv. De Ludwig Spaeth’.¹³⁴⁴ Fiala & Vrugtman (2008) skrev om den:

”’Andenken an Ludwig Späth’ (*S. vulgaris*), single, deep magenta, 1883; an outstanding selection even by modern standards”¹³⁴⁵

’Caroli’ – Sorten listad i Experimentalfältets priskuranter 1869-70. Namnet nämns inte av Fiala & Vrugtman (2008). I det internationella sortnamnsregistret för släktet *Syringa* (2011) uppges att namnet oftast är en synonym för ’Charles X’¹³⁴⁶ men inte identisk i alla samlingar.¹³⁴⁷ Lindgren (1878) listade som varieteter också *’Charlemagne’* och *’Caroli regia’*.

’Charles X’ – Sorten listad i Experimentalfältets priskurant 1869-70, och i priskuranterna från Vassbo trädskola mellan 1914 och 1946, 1914-17 med kommentaren: ”med stora lilaröda blommor, mellan 1839 och 1946 med kommentaren: ”blå”, och 1946 med kommentaren: ”rödviolett”. Sorten tillhör de tidiga kultivarerna, tillkommen före 1830, enkel, mörkt rödlila (S VI). Plantor som odlas under detta namn:”show variations that are not true-to-name.” Namn efter Karl X (1757-1836) kung av Frankrike och Navarra 1824-1830.¹³⁴⁸ Lindgren (1878) listade *’Charles X’* som en varietet under *S. vulgaris*.

’darkred’ – I Experimentalfältets priskurant 1869-70 listades *Syringa vulgaris darkred*. Detta namn återfinns ej hos Fiala & Vrugtman (2008) eller i det internationella registret (2011).

’double purpur’ (’Azurea Plena’?) – I Experimentalfältets priskurant 1869-70 listades *Syringa vulgaris double purpur*. Detta är inte ett namn som återfinns hos Fiala & Vrugtman (2008) eller i det internationella registret (2011). Det verkar dock sannolikt att det rör sig om den gamla dubbla sorten ’Azurea Plena’ (1843), förälder till Victor Lemoines dubbla sorter:

¹³⁴³ Fiala 2008 s. 126.

¹³⁴⁴ Vrugtman 2011: ”Späth, Cat., 3 (1883); Stand. Pl. Names, 485, 496 (1923) – as Ludwig Spaeth (1923); Kache, Gartenschönheit 5:82 (1924); McKelvey, The Lilac, 257-258 (1928); Späth, Späth-Buch, 110, 303 (1930); Wister, Lilacs for America, 43, 52 (1942), 25, 34 (1953) [...] cultivar name presumed registered 1953; name established and accepted. Forcing cultivar in the Netherlands.”

¹³⁴⁵ Fiala 2008 s. 280

¹³⁴⁶ Vrugtman, 2011: ”Prince, Cat. 1844-1845, 70; McKelvey, The Lilac, 274 (1928); Wister, Lilacs for America, 44 (1942), 26 (1953) – “but not identical in some collections” cultivar name not established.”

¹³⁴⁷ Vrugtman, 2011: ”Prince, Cat. 1844-1845, 70; McKelvey, The Lilac, 274 (1928); Wister, Lilacs for America, 44 (1942), 26 (1953) – “but not identical in some collections” cultivar name not established.”

¹³⁴⁸ Vrugtman, 2011: ”Audibert, Cat. 1831-1832; McKelvey, The Lilac, 274-276 (1928) – description vary; Wister, Lilacs for America, 44, 45 (1942), 26 (1953) cultivar name presumed registered 1953. [...] *Nota bene*: Plants in cultivation show variations that are not true-to-name. Forcing cultivar in the Netherlands.”

”In 1843 a little-known, small double, bluish lilac, *Syringa vulgaris* 'Azurea Plena', had been discovered and introduced by Gilles Étienne Joseph Libert-Darimont (1804-1875), nurseryman at Thiers-à-Liège, Belgium (C.F. Morren 1853). A bush of this plant had grown for some years in Lemoine's garden; he had early recognized its merits and acquired the plant for future work and study.”¹³⁴⁹

'Azurea Plena' listas i det internationella sortnamnsregistret (2011) som ett etablerat namn. Framtagen av Libert-Darimont 1843, dubbel blå (D III). Synonymer *flore duplo Liberti*, *flore pleno Liberti*.¹³⁵⁰ Lindgren (1878) listade ”*azurea fl. pl.*” under varieteter.

'**Duchesse de Nemours**' – Sorten listad i Experimentalfältets priskuranter 1869-70. Omnämnd det internationella sortnamnsregistret (2011), okänt ursprung före 1845, enkel mörklila (S VII).¹³⁵¹ Lindgren (1878) listade ”*Duchesse de Nemours*” som en varietet under *S. vulgaris*.

'**Duchesse d'Orleans**' – Sorten listad i Experimentalfältets priskuranter mellan 1869 och 1886. Omnämnd i det internationella sortnamnsregistret (2011), okänt ursprung före 1846, enkel mörk rödlila (S VI).¹³⁵² Lindgren (1878) listade ”*Duchesse d'Orleans*” som en varietet.

'**Géant des Batailles**' – Sorten listad i Experimentalfältets priskurant 1869-70. Omnämnd det internationella sortnamnsregistret (2011), okänt ursprung före 1865, enkel mörk rödlila (S VI).¹³⁵³ Lindgren (1878) listade ”*Géant des Batailles*” som en varietet under *S. vulgaris*.

'**German**' – Sortnamnet listat i Experimentalfältets priskurant 1869-70. Namnet finns inte i det internationella sortnamnsregistret för släktet *Syringa* (2011).

'**Grandiflora**' – Sorten listad i Experimentalfältets priskuranter mellan 1869 och 1900 och från Vassbo trädskola mellan 1901 och 1913. Den kommenterades i Experimentalfältets priskurant 1873-74: ”med mycket stora violetteröda blomspiror, den vackraste af alla”, 1879-80: ”Praktfullaste af alla syrenvarieteter”, och 1899-1900: ”En bland de allra vackraste syrener, med mycket stora blomklasar af praktfull röd färg”. Namnet 'Grandiflora' nämns i det internationella sortnamnsregistret (2011) okänt ursprung före 1831, omnämnd av McKelvey i *The Lilac* (1928, 309-310) som ett ”confused name”.¹³⁵⁴ I registret omnämns också en 'Purpurea Grandiflora' okänt ursprung före 1841¹³⁵⁵, och en 'Rubra Grandiflora', okänt ursprung före 1846, enkel mörkt rödlila (S VI) som det också möjligen skulle kunna vara.¹³⁵⁶ Lindgren (1878) listade ”*fl. rubr. major* eller *grandiflora (de Marly)*” under variteter av *S. vulgaris*. Detta verkar dock snarast handla om sorten 'Marlyensis' (se vidare nedan).

'**Hugo Koster**' – Sorten såld från Vassbo 1946 med kommentaren: ”mörkt lilafärgad”. Omnämnd det internationella sortnamnsregistret (2011), som ett etablerat namn, Koster (eller van Tol) 1914, enkel syrenlila (S IV).¹³⁵⁷ Fiala & Vrugtman (2008) skrev följande om denna:

¹³⁴⁹ Fiala 2008 s. 270.

¹³⁵⁰ Vrugtman, 2011: ”C.F.A. Morren, Bull. Acad. Roy. Sci. Lettres, Beaux-arts Belg. Ser. I, 273 (1853) – as 'flore pleno Liberti'; Gartenflora 3:60 (1854) – as 'Azurea Plena'; Stand. Pl. Names 485, 486 (1923) – as Double Azure; McKelvey, *The Lilac*, 262-265, (1928); Wister, *Lilacs for America*, 44 (1942), 25 (1953); D. De Meyere, *Belgische Dendrologie* Belge 1998, p.41 (1999), cultivar name presumed registered 1953; name established and accepted.”

¹³⁵¹ Vrugtman, 2011: McKelvey, *The Lilac*, 293 (1928).

¹³⁵² Vrugtman, 2011: “McKelvey, *The Lilac*, 293 (1928); Wister, *Lilacs for America*, 47(1942), 28 (1953) cultivar name presumed registered 1953; name established and accepted.”

¹³⁵³ Vrugtman, 2011: “Koch, *Wichenschr. Ver. Beförd. Gartenb. Preuss.* 8:88 (1865); Vaughan's Seed Store – *Gardening Ill.*, Cat. 92 (1893); McKelvey, *The Lilac*, 293 (1928); Stand. Pl. Names 615 (1942) – as Geant des Batailles; Wister, *Lilacs for America*, 48 (1942), 30 (1953) cultivar name presumed registered 1953; name established and accepted.”

¹³⁵⁴ Vrugtman, 2011: ”McKelvey, *The Lilac*, 309-310 (1928) – as confused name, cultivar name not established.

¹³⁵⁵ Vrugtman, 2011: “Oudin, *Cat.*, 22 (1841); McKelvey, *The Lilac*, 371 (1928) cultivar name not established.

¹³⁵⁶ Vrugtman, 2011: “Oudin, *Cat.*, 17 (1846); McKelvey, *The Lilac*, 379 (1928) – confused name.”

¹³⁵⁷ Vrugtman 2011: ”Anon., *Jour. Hort. Home Farmer*, ser. 3, 66:260 (March 13, 1913); McKelvey, *The Lilac*, 312-313 (1928); Wister, *Lilacs for America*, 49 (1942), 31 (1953); Jongkind, *Seringensortiment voor*

”Either M. Koster and Sons or Jan van Tol Hzn, Boskoop, may have been the originator or introducer of the single lilac *Syringa vulgaris* ’Hugo Koster’. Introduced in 1914, it became known as an excellent lilac for forcing; the history of this cultivar remains obscure.”¹³⁵⁸

”**Lawrensis**” – Sort listad i Experimentalfältets priskuranter 1869-70. Namnet finns inte i det internationella sortnamnsregistret för släktet *Syringa* (2011).

’**Liberti**’ – Sort listad i Experimentalfältets priskuranter 1869-70. Omnämnd det internationella sortnamnsregistret (2011) Libert-Darimont före 1847, blå (S III), synonymer ’Libert’, ’Liberty’ men däremot är *flore duplo liberti* en synonym.¹³⁵⁹ Lindgren (1878) listade ”Libertii” som en varietet under *S. vulgaris*.

’**Mme Casimir Perrier**’ – Sort såld från Vassbo 1927 med kommentaren: ”vit dubbelblommande”. Omnämnd det internationella sortnamnsregistret (2011) Lemoine 1894, dubbel vit (D I), synonymer ’Casimir Perier’, ’C. Perier’, ’Madame C. Perriere’ etc. Troligen har den fått namnet efter hustrun till den framstående franske politikern Jean Pierre Paul Casimir-Périer (1847-1907).¹³⁶⁰

’**Mme Lemoine**’ – Sort såld från Vassbo mellan 1916 och 1946. Omnämnd det internationella sortnamnsregistret (2011) Lemoine 1890 (’Marie Legraye’ x ?dubbel) dubbel vit (D I), synonym ’Madame Lemoine’, ’Mad. Emile Lemoine’, ’Mad. Lemoine’.¹³⁶¹ Kommenterad av Fiala & Vrugtman (2008): ”very good but not Lemoine’s finest.”¹³⁶²

’**Marie Legraye**’ – Sort såld från Vassbo mellan 1914 och 1946, mellan 1914 och 1920 med kommentar: ”med stora, rent vita, enkla blommor”. Omnämnd det internationella sortnamnsregistret (2011), Legraye före 1879, enkel vit (S I), synonymer ’Mademoiselle Marie Legraye’, ’Marie LeGraye’, Marie Legray’, Mlle Marie Legraye, ’Marie Legray’. Den har fått sitt namn efter Marie Anne Victoire Legraye (1833-1903), florist, Établissement Marie Legraye, Liège, Belgien.¹³⁶³ Kommenterad av Fiala & Vrugtman (2008): ”very old but still good”.¹³⁶⁴

’**Marlyensis**’ – Sort såld från Experimentalfältet 1869-70, och mellan 1894 och 1900; 1894-95 med kommentaren: ”med ljust röda blommor” och 1899-1900: ”Blommorna ljusröda, utomordentligt praktfulla och välluktande”. Lindgren (1878) listade ”*fl. rubr. major* eller *grandiflora (de Marly)*” under varieteter (jfr ”*Grandiflora*” ovan). Omnämnd det internationella sortnamnsregistret (2011), okänt ursprung före 1733, enkel syrenlila (S IV), syn. ’Marleyensis’, Marliensis’, Marlyensis Rubra’, *purpurea*, ’Rouge de Marly’, ’Rubra de Marley’, Violaceae’, *S. vulgaris* var. *purpurea* Weston.¹³⁶⁵ Som nämnt ovan beskrev Richard Weston (1733-1806) år

de trek, p.4 (1997) – lists J. van Tol HZN as originator cultivar name presumed registered 1953; name established and accepted. Forcing cultivar in the Netherlands.”

¹³⁵⁸ Fiala 2008 s. 283f.

¹³⁵⁹ Vrugtman, 2011: “C. Lemaire, Fl. Serres 3:252b (1847); McKelvey, The Lilac 324-325, 563 (1928); Wister, Lilacs for America, 51 (1942), 33 (1953) – s DIII cultivar name presumed registered 1953; name established and accepted.”

¹³⁶⁰ Vrugtman, 2011: “Lemoine, Cat. No128, 10 (1894); Kache, Gartenschönheit 5:82 (1924); McKelvey, The Lilac, 331-332 (1928); Wister, Lilacs for America, 53 (1942), 36 (1953) [...] cultivar name presumed registered 1953; name established and accepted.”

¹³⁶¹ Vrugtman 2011: “Lemoine, Cat No116, 13 (1890); Kache, Gartenschönheit 5:82 (1924); McKelvey, The Lilac, 335-336(1928); Wister, Lilacs for America, 53(1942), 36(1953) Awards: RHS Award of Merit 1891, Award of Garden Merit 1937, First Class Certificate 1897, Award of Garden Merit 1993 cultivar name resumed registered 1953; name established and accepted. Forcing cultivar in the Netherlands.”

¹³⁶² Fiala 2008 s. 130.

¹³⁶³ Vrugtman 2011: ”C.J.E. Morren, Belg. Hort. 29:135,pl.8 (1879) – as ’Mademoiselle Marie Legraye’; McKelvey, The Lilac, 341-342 (1928); Wister Lilacs for America, 52 (1942), 34 81953).[...] cultivar name presumed registered 1953; name established and accepted. Forcing cultivar in the Netherlands.”

¹³⁶⁴ Fiala 2008 s. 128.

¹³⁶⁵ Vrugtman 2011: ”Stand. Pl. Names, 487, 488 (1923) – as Marly and Red Marly; McKelvey, The Lilac 239-241 (1928); Wister, Lilacs for America, 52 (1942), 35 (1953) cultivar name presumed registered 1953; name established and accepted.”

1770 två färgvarieteter av vanlig syren, förutom alba *S.* var. *purpurea*, den sistnämnda idag känd som 'Marlyensis'¹³⁶⁶.

'**Michel Buchner**' – Såld från Vassbo trädskola 1927 med kommentar: "rosa, dubbelblommande" och 1946 med kommentar: "dubbel ljuslila". Omnämnd det internationella sortnamnsregistret (2011) Lemoine 1885, dubbel syrenlila (D IV), synonymer: 'Michael Bchner', Michael Buchner', Michael Büchner', Michel Butcher', 'Michele Buchner'.¹³⁶⁷ Omnämnd av Fiala & Vrugtman (2008): "showy, very fine".¹³⁶⁸

'**Noisettiana Alba**' – Sorten såld från Experimentalfältet 1869-70 som *noisettiana*. Omnämnd det internationella sortnamnsregistret (2011) okänt ursprung före 1892, enkel vit (S I), synonym *S. noisettiana*, "common name" Noisette.¹³⁶⁹ Lindgren (1878) listade "*Noisettiana*" som en varietet under *S. vulgaris*.

'**Plena**' – I Experimentalfältets priskurant 1836 listades *Syringa vulgaris fl. plena*. I det internationella sortnamnsregistret (2011) omnämns sorten 'Plena', okänt ursprung före 1841, dubbel blå (D III) syn. *flore pleno, flore-pleno, fl. pleno, pleno*¹³⁷⁰.

'**Président Grévy**' – Såld från Vassbo trädskola 1927 som *president grevy* med kommentaren: "rosa, dubbelblommande". Omnämnd det internationella sortnamnsregistret (2011) Lemoine 1886, dubbel blå (D III), synonym: 'Pres. Grevy'. Namn efter François Paul Jules Grévy (1807-1891) fransk president 1879-1887.¹³⁷¹ Omnämnd av Fiala & Vrugtman (2008): "fine blue with large starry florets, immense panicles, excellent."¹³⁷²

'**Princesse Camille de Rohan**' – Såld från Experimentalfältet 1869-70 som *prince camille de rohan*. Omnämnd det internationella sortnamnsregistret (2011) Brahy-Ekenholm före 1856, enkel rosa (S V), syn.: 'Camille de Rohan', 'Princess Camille de Rohan'.¹³⁷³ Lindgren (1878) listade "*Prince Camille de Rohan*" som en varietet under *S. vulgaris*.

'**Prince Notger**' – Såld från Experimentalfältet 1869-70 som *prince noetger*. Omnämnd det internationella sortnamnsregistret (2011) okänt ursprung före 1841, enkel blå (S III), synonymer: 'Prince Nutger', 'Prinz Notger', *S. vulgaris* var. *notgeriana*. Namn efter biskop Notger (972-1008) av Lottringen och Liège, Belgien.¹³⁷⁴ Lindgren (1878) listade "*Notgeriana*" och "*Prince Noetger*" som varieteter av *S. vulgaris*.

¹³⁶⁶ Fiala 2008 s. 269.

¹³⁶⁷ Vrugtman 2011: "Lemoine, Cat. No 101, 8 (1885); McKelvey, The Lilac, 345 (1928); Wister, Lilacs for America, 53 (1942), 35 (1953). Awards: RHS Award of Merit 1891. Cultivar name presumed registered 1953; name established and accepted."

¹³⁶⁸ Fiala 2008 s. 151.

¹³⁶⁹ Vrugtman 2009: "Parsons, Cat., 49 (1889); Stand. Pl. Names, 487 (1923) – as Noisette; McKelvey The Lilac, 352-353 (1928); Wister, Lilacs for America, 55 (1842), 37 (1953) cultivar name presumed registered 1953; name established and accepted."

¹³⁷⁰ Vrugtman, 2011: Oudin, Cat, 22(1841); Ellwanger & Barry, Cat., (1892) – as flore pleno; McKelvey, The Lilac, 359(1928); Stand. Pl. Names, 615 (1942). cultivar name established and accepted."

¹³⁷¹ Vrugtman 2011: "Lemoine, Cat. No 104, 7 (1886); Kache, Gartenschönheit 5:opp. 82 – colour ill. (1924); McKelvey The Lilac 361 (1928); Stad. Pl. Names, 617 (1942) – as President Grevy; Wister, Lilacs for America, 56 (1942), 39 (1953) [...] Awards: RHS Award of Merit 1892. Cultivar name presumed registered 1953; name established and accepted."

¹³⁷² Fiala 2008 s. 144.

¹³⁷³ Vrugtman 2011: "C.F.A. Morren, Belg. Hort. 6:97 (1856); McKelvey, The Lilac, 368 (1928); Wister, Lilacs for America, 57 (1942), 39 (1953) [...] cultivar name presumed registered 1953; name established and accepted."

¹³⁷⁴ Vrugtman 2011: "Oudin, Cat., 22 (1841); McKelvey, The Lilac 366-367 (1928); Wister, Lilacs for America, 57 (1942), 39 (1953) cultivar name presumed registered 1953; name established and accepted."

'Princesse Marie' – Sålđ från Experimentalfältet 1869-70. Omnämnd det internationella sortnamnsregistret (2011), Bertin före 1846, enkel rosa (S V), synonymer: 'Princess Marie'.¹³⁷⁵ Lindgren (1878) listade "*Princesse Marie*" som en varietet under *S. vulgaris*.

"purple" – I Experimentalfältets priskurant 1869-70 listades *Syringa vulgaris purple*. Eftersom det finns ett antal sorter med "purple" i namnet, och dessutom ett antal sorter med denna färg, är det omöjligt att säga vilken som avses.

'Speciosa' – I Experimentalfältets priskurant 1869-70 listades *Syringa vulgaris speciosus*, och 1885-86 listades *Syringa vulgaris speciosa*. I det internationella sortnamnsregistret (2011) nämns 'Speciosa' som ett ej etablerat namn med okänt ursprung, före 1857, enkel av oklar färg.¹³⁷⁶ Lindgren (1878) listade "*speciosa*" som en varietet under *S. vulgaris*.

'Triomphe d'Orleans' – Sålđ från Experimentalfältet 1869-70. Omnämnd det internationella sortnamnsregistret (2011) Berniau 1854, enkel mörk rödlila (S VI), synonymer: 'Aurelianensis', 'Triumph d'Orleans', 'Triomphe d'Orleans', *S. vulgaris triumph Aureliae*.¹³⁷⁷ Lindgren (1878) listade "*Triomphe d'Orleans*" som en varietet under *S. vulgaris*.

'Valetteana' – Sålđ från Experimentalfältet 1869-70 som *vallettiana*. Omnämnd det internationella sortnamnsregistret (2011) okänt ursprung före 1845, enkel av oklar färg, synonymer: 'Valentiana', 'Valettiana', 'Valletiana', 'Valetteana' etc. common name: Valette.¹³⁷⁸ Lindgren (1878) listade både "*Valettiana*" och "*Valentiana*" som varieteter under *S. vulgaris*.

'Versaliensis' – Sålđ från Experimentalfältet 1869-70 som *versalliensis*. Omnämnd det internationella sortnamnsregistret (2011) okänt ursprung före 1857, enkel mörklila (S VII), synonymer: *versallensis*, 'Versailles'.¹³⁷⁹ Lindgren (1878) listade "*versaliensis*" och "*versaliensis fl. pl.*" som varieteter under *S. vulgaris*.

Experimentalfältet 1836: *Syringa vulgaris* L. Exp. 1864: *Syringa vulgaris* vanlig syren. Exp. 1869-70, 1873-74: *Syringa vulgaris* L. vanlig syren. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Syringa vulgaris* vanlig syren. Kommentar (Exp. 1869-70, 1873-74): 10-15 f. "Persien" Pris angavs för 100 plantor och per styck. Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80): 10-15 f. Kommentar (Exp. 1883-84, 1885-86): 10-15 f. Pris angavs för 100 plantor och per styck. Kommentar (Exp. 1889-90): 3-5 m. Pris angavs för 100 plantor och per styck. Kommentar (Exp. 1894-95): 3-5 m. Pris angavs för 100 plantor och per styck. Även listad under rubriken Häckplantor, pris angavs för buskar 100 st, och för 3-års skolade fröplantor 100 st. Kommentar (Exp. 1899-1900): 3-5 m. Pris angavs för 100 plantor och per styck. Även listad under rubriken Häckplantor: buskar 100 st, kraftiga häckplantor 100 st, 3-års skolade plantor 100 st. "Deribland förekommer något hvita inblandade: kunna icke lemnas i skilda färger."

Vassbo 1895, 1900-1903: *Syringa vulgaris*. Vassbo 1906, 1909-1913: *Syringa vulgaris* vanl. syren. Vassbo 1914-1917, 1919-1921, 1923-1927, 1930, 1932-1946: *Syringa vulgaris* vanlig syren. *S. vulgaris* såldes också under rubriken häckplantor under hela perioden. Kommentar (Vassbo 1895): Häckplantor: pris angivet per 100 plantor. Kommentar (Vassbo 1900-1903, 1906): Häckplantor: 3-års skolade plantor, pris per 100 st. Kommentar (Vassbo 1909-1912): Häckplantor: 3-års plantor skolade och äldre buskar, pris angavs för båda per 100 st. Kommentar (Vassbo 1916-1917): stamformade syrénor under rubriken

¹³⁷⁵ Vrugtman 2011: "Oudin, Cat., 11 (1846); McKelvey, The Lilac 369 (1928); Wister, Lilacs for America, 57 (1942), 39 (1953) – as 'Princess Marie' cultivar name presumed registered 1953; name established and accepted."

¹³⁷⁶ Vrugtman 2011: "Ellwanger & Barry, Cat. No. 2 (1857); McKelvey, The Lilac 385 (1928) – as doubtful name; Wister, Lilacs for America, 58 (1942), 42 (1953) cultivar name not established; doubtful name."

¹³⁷⁷ Vrugtman 2011: "Carrière, Rev. Hort., 363 (1852); McKelvey, The Lilac 389-390 (1928); Wister, Lilacs for America, 59 (1942) – as S IV, Wister, Lilacs for America, 42 (1953) cultivar name presumed registered 1953; name established and accepted."

¹³⁷⁸ Vrugtman 2011: "Oudin, Cat., 6 (1845); Stand. Pl. Names, 488 (1923) – as Vallette; McKelvey, The Lilac 391 (1928) – as S ?, poorly defined cultivar; Wister, Lilacs for America, 59 (1942), 42 (1953) – as D IV, refers to plants grown in North America. Cultivar name presumed registered 1953, but identity questionable"

¹³⁷⁹ Vrugtman 2011: "Oudin, Cat., 79, 8 (1857); Sand. Pl. Names, 488 (1923) – as Versailles; McKelvey, The Lilac 393 (1928); Wister, Lilacs for America, 59 (1942), 43 (1953) as S VI. cultivar name presumed registered 1953; name established and accepted."

Solitärträd 100-120 cm stam. Kommentar (Vassbo 1917, 1920): Häckplantor: 3-åriga buskiga häckplantor, pris angavs per styck och för 100 st. Kommenar (Vassbo 1919-1920): stamformade syréner under rubriken Solitärträd 100-120 cm stam. Kommentar (Vassbo 1921): Häckplantor: mindre buskar och större buskar, pris angavs för båda per 10 och 100 st. Kommentar (Vassbo 1925): Häckplantor: mindre buskar, pris angavs per 10 och 100 plantor. Kommentar (Vassbo 1926-1927): Häckplantor: mindre buskar och 2-åriga fröplantor, pris angivet för båda per 10 och 100 st. Kommentar (Vassbo 1930, 1932-1935): Häckplantor: 40-65 cm och 20-40 cm, pris angavs för båda per 10 och 100 st. Kommentar (Vassbo 1936-1938): Häckplantor 50-80 cm, och plantor 30-50 cm, pris angavs för båda per 10 och 100 st. Kommentar (Vassbo 1942-1946): Häckplantor 30-50 cm, och plantor 50-80 cm, pris angavs för båda per 100 st. Mellan 1930 och 1940 kostade plantor av vanlig syren från Vassbo 1 kr pr st, medan de förädlade sorterna kostade 3 kr pr st och stamformade exemplar 5-6 kr. Åren 1941-1946 såldes "vanliga" plantor för 2 kr, förädlade för 4 kr och stamformade exemplar 8 kr.

'Alba' – Experimentalfältet 1836: *Syringa vulgaris fl. alb.* Exp. 1864, 1869-70, 1873-74: *Syringa vulgaris alba* hvit syren. Exp. 1874-75, 1879-80: *Syringa vulgaris flor. alb.* Kommentar (Exp. 1869-70): Pris angavs per styck och per dussin. Kommentar (Exp. 1873-74): Pris angavs för 1 och 10 plantor. Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80): "hvitblommande".

Vassbo 1906, 1909-1917: *Syringa vulgaris alba* hvit syren. Vassbo 1919-1920: *Syringa vulgaris alba* vanlig syren med hvita blommor. Vassbo 1927, 1930, 1932-1946: *Syringa vulgaris alba* vanlig, vit syren. Kom.: Den vita formen f. *alba* kostade från då den började säljas 1906 samma som den vanliga syrenen.

'Andenken an Ludwig Späth' – Experimentalfältet 1894-95, 1899-1900: *Syringa vulgaris Andenken an Ludwig Späth.* Kommentar (Exp. 1894-95): "med mörkpurpuröda blommor". Kommentar (Exp. 1899-1900): "Har utomordentligt praktfulla, mörkpurpuröda blommor. Förtjenar den största uppmärksamhet." Buskformiga och stamexemplar såldes.

Vassbo 1914-1917, 1919-1921, 1923-1927, 1930, 1932-1946: *Syringa vulgaris 'Andenken an Ludwig Späth'*. Kommentar (Vassbo 1914-1917): "Blommor synnerligen praktfulla, mörkare röda än hos någon annan syren." Kommentar (Vassbo 1930, 1932-1946): "mörkröd".

'Caroli' – Experimentalfältet 1869-70: *Syringa vulgaris Caroli.*

'Charles X' – Experimentalfältet 1869-70: *Syringa vulgaris Charles X.*

Vassbo 1914-17, 1919-21, 1923-27, 1930, 1932-46: *Syringa vulgaris 'Charles X'*. Kom. (1914-17): med stora lilafärgade blommor". Kom.(Vassbo 1930, 1932-45): "blå". Kom. (Vassbo 1946): "rödviolett".

'darkred' – Experimentalfältet 1869-70: *Syringa vulgaris darkred.*

'double purpur' – Experimentalfältet 1869-70: *Syringa vulgaris double purpur.*

'Duchesse de Nemours' – Experimentalfältet 1869-70: *Syringa vulgaris Duchesse de Nemours.*

'Duchesse d'Orleans' – Experimentalfältet 1869-70, 1879-80, 1883-84, 1885-86: *Syringa Duchesse d'Orleans.* Kommentar (Exp. 1879-80): Förutom enstaka plantor såldes även stamformade exemplar.

'fl. plen.' – Experimentalfältet 1836: *Syringa vulgaris fl. plen.*

'Geant des batailles' – Experimentalfältet 1869-70: *Syringa vulgaris Geant des batailles.*

'German' – Experimentalfältet 1869-70: *Syringa vulgaris German.*

'Grandiflora' – Experimentalfältet 1869-70, 1873-74, 1879-80, 1884-85, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Syringa vulgaris grandiflora.* Kommentar (Exp. 1873-74): "med mycket stora violetteröda blomspiror, den vackraste af alla". Kommentar (Exp. 1879-80): "Praktfullaste af alla syrenvarieteter". Stamformiga och buskformiga exemplar. Kommentar (Exp. 1894-95): "En blan de allra vackraste syrener, med mycket stora blomklasar af praktfull röd färg. Buskformiga exemplar samt stamexemplar med från 60 centimeter till 1 meter höga stammar. Kommentar (Exp. 1899-1900): "En bland de allra vackraste syrener, med mycket stora blomklasar af praktfull röd färg" Buskformiga och stamformiga exemplar.

Vassbo 1901-1903, 1906, 1909-1913: *Syringa vulgaris grandiflora.* Kommentar: Den storblommiga sorten *Syringa vulgaris grandiflora* erbjöds mellan 1901 och 1913 i buskformiga exemplar för 1 kr pr st och stamformade exemplar för 2,50 kr. Under samma period kostade plantor av vanlig syren 25 öre pr st (1901-1903) till 35 öre pr st (1906, 1909-1913).

'Hugo Koster' – Vassbo 1946: *Syringa vulgaris 'Hugo Koster'* Kommentar: "mörkt lilafärgad".

'lawrensis' – Experimentalfältet 1869-70: *Syringa vulgaris lawrensis.*

'Liberti' – Experimentalfältet 1869-70: *Syringa vulgaris Liberti.*

'Madame Casimir Perrier' – Vassbo 1927: *Syringa vulgaris 'Mad. Casimir Perrier'* Kommentar: "vit dubbelblommande".

'Madame Lemoine' – Vassbo 1916-1917, 1919-1921: *Syringa vulgaris 'Mad. Lemoine'*. Vassbo 1923-1924: *Syringa vulgaris 'M:me Lemoinei'*. Vassbo 1925-1926: *Syringa vulgaris 'M:me Lemvinei'*. Vassbo 1927, 1930, 1932-1946: *Syringa vulgaris 'M:me Lemoine'*.

'Marie Legraye' – Vassbo 1914-1915: *Syringa vulgaris 'Marie Legraye'*. Vassbo 1916-1917, 1919: *Syringa vulgaris 'Marie Legrarye'*. Vassbo 1920-1921, 1923-1924, 1927, 1930, 1933-1946: *Syringa*

vulgaris 'Marie Legraye'. Kom. (Vassbo 1914-1917, 1919-1920): "med stora, rent vita, enkla blommor" Kommentar (Vassbo 1921, 1923-1924, 1927, 1933-1945): "vit". Kommentar (Vassbo 1946): "rent vit".

'**Marlyensis**' – Experimentalfältet 1869-70: *Syringa vulgaris Marlyensis*. Exp. 1894-95, 1899-1900: *Syringa vulgaris Marlyensis (de Marly)*. Kommentar (Exp. 1894-95): "med ljusst röda blommor". Kommentar (Exp. 1899-1900): "Blommorna ljusröda, utomordentligt praktfulla och välluktande"

'**Michel Buchner**' – Vassbo 1927: *Syringa vulgaris* 'Michel Buchner'. Vassbo 1946: *Syringa vulgaris* 'Michel Buchner'. Kom. (Vassbo 1927): "rosa, dubbelblommande". Kom. (Vassbo 1946): "dubbel ljuslila".

'**Noisettiana alba**' – Experimentalfältet 1869-70: *Syringa vulgaris Noisettiana*.

'**Président Grévy**' – Vassbo 1927: *Syringa vulgaris* 'President Grevy' Kommentar: "rosa, dubbelblommande".

'**Prince Camille de Rohan**' – Experimentalfältet 1869-70: *Syringa vulgaris Prince Camille de Rohan*.

'**Prince Notger**' – Experimentalfältet 1869-70: *Syringa vulgaris Prince Noetger*.

'**Princesse Marie**' – Experimentalfältet 1869-70: *Syringa vulgaris Princesse Marie*.

'**purple**' – Experimentalfältet 1869-70: *Syringa vulgaris purple*.

'**Speciosa**' – Exp. 1869-70: *Syringa vulgaris speciosus*. Exp. 1885-86: *Syringa vulgaris speciosa*.

'**Triomphe d'Orleans**' – Experimentalfältet 1869-70: *Syringa vulgaris Triomphe d'Orleans*.

'**Valetteana**' – Experimentalfältet 1869-70: *Syringa vulgaris Vallettiana*.

'**Versailiensis**' – Experimentalfältet 1869-70: *Syringa vulgaris Versailiensis*.

Tamarix – tamarisksläktet

Tamarix gallica L. – keltisk tamarisk

V Frankrike, V och C Medelhavsområdet. Arten såld från Experimentalfältet 1836 och mellan 1874 och 1900. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten *Tamarix gallica L.* med synonymerna *Tamariscus gallicus All.* och *Tamariscus pentandrus Lam.* samt kommentaren:

"s. Eur., 20-30 fot (hos oss 5-10 fot). Vacker."¹³⁸⁰

Den beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

"**T. gallica L.** Blommor i ax, små, ljusröda; fröhus 3-skaligt; foder 5-flikigt; blad mycket små, äggrunda, spetsade, rynkigt punkterade, i början tilltryckta, på de trådsmla smågrenarne tegellagda. Hemland: *Medelhafsländerna*. – *Odlas i parkanläggningar*."¹³⁸¹

Experimentalfältet 1836: *Tamarix gallica L.* Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1899-1900: *Tamarix gallica*. Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 5-10 f. Kommentar (Exp. 1899-1900): 1-2 m.

Taxus – idegranssläktet

Taxus baccata L. – idegran

- "**Barroni**"
- '**Dovastoniana**'
- '**Elegantissima**'
- '**Fastigiata**'
- "**pyramidalis (erecta)**"
- '**Washingtonii**'

Europa (Sverige) – N Iran, Kaukasus, NV Afrika. I Experimentalfältets priskuranter mellan 1873 och 1884, och i priskuranterna från Vassbo trädskola mellan 1916 och 1920. I priskuranterna från Experimentalfältet listades även 'Washingtonii' mellan 1883 och 1900, 'Elegantissima' mellan 1883 och 1900, "**Barroni**" 1883-84 och 1899-1900, 'Dovastoniana' mellan 1894 och 1900. I Experimentalfältets priskuranter listades också 'Fastigiata' "irländsk idgran" mellan 1873 och

¹³⁸⁰ Lindgren 1878 s. 107.

¹³⁸¹ Svensson 1893 s. 175.

1900, och "*pyramidalis (erecta)*" "vanlig pyramididgran" mellan 1873 och 1875. Från 1889 listades de som synonyma under 'Fastigiata' i katalogen (se vidare).

I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten *Taxus baccata* L. svensk idgran, med kommentaren:

"Sverige etc., 20-30 fot, mycket långsamt växande barrträd, hvilket, då det kommer i bördigare jordmån, enl. förf:s erfarenhet, oakadt vildväxande i Sverige, är temligen ömtåligt och för öfrigt rätt kinkigt att odla. Varieteter: *fruct. luteo, pendula (imperialis, Dovastoni, umbraculifera), erecta (stricta), aureo-variegata, argenteo-variegata, nana, ericoides, sparsifolia (monstrosa, Mitchelli), glauca, recurvata, hybernica (fastigiata)*, irländsk pyramid-idgran, pyramidformig, utm. vacker, något öm och täckes säkrast, *pyramidalis*, en pyramidformig varietet, som bildar vackrare pyramider än föregående; öm liksom denna."¹³⁸²

Den beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

"**T. baccata** L. *Bärtax*. Ståndare 5-8; hankottens skaft något framskjutande ur de vid basen varande skärmfjällen; barr med platta kanter; träd litet, upprätt. Form: 1 *f. fastigiata*. Barr mörkare och allsidigt riktade; grenar styvare och mer upprätta. Varieteter: 1 *v. aureo-variegata*. Barr gulbrokiga. 2 *v. argenteo-variegata*. Barr hvitbrokiga. Hemland: *Europas ock Nordafrikas bärgstrakter, går över till Mindre Asien ock följer bärgskedjorna över Centralasien ända till Amúrlandet*."¹³⁸³

"**Barroni**" – I Exoerimentalfältets priskuranter listades 1883-84 *Taxus Barroni*, och 1899-1900 *Taxus baccata Barroni*, med kommentaren: "gulbladig".

"**Dovastoniana**" (bågidegran) – I Experimentalfältets priskuranter listades mellan 1894 och 1900 *Taxus baccata Dovastoni* med kommentaren: "blågrön, nästan krypande." Beskriven i *The Hillier Manual of Trees and Shrubs* (2002):

"**Dovastnoiana**" Westfelton yew. A very distinct, wide-spreading, small, elegant tree with tiers of long, horizontal branches and long, weeping branchlets. Leaves blackish-green. It is normally female. The original tree, planted in 1777, is at Westfelton, Shropshire. Plants that have lost their leader when young form widespreading, shallowly vase-shaped bushes several meters across."¹³⁸⁴

"**Elegantissima**" – I Experimentalfältets priskuranter listades 1883-84 *Taxus elegantissima*, 1889-90 *Taxus elegantissima* gulbladig pyramid-idgran, och mellan 1894 och 1900 *Taxus baccata hybernica elegantissima* gulbladig pyramid-idgran. I priskuranten 1883-84 listades även "*hibernica aurea*" vilket sannolikt bara är ett annat namn för denna sort. Beskriven i *The Hillier Manual of Trees and Shrubs* (2002):

"**Elegantissima**" The most popular of the golden yews. A dense-growing, large bush with ascending branches. The yellow of the young leaves becomes straw-yellow and conified to the margin. Female. C 1852."¹³⁸⁵

"**Fastigiata**" (irländsk idegran) – I Experimentalfältets priskuranter listades 1873-74 *Taxus baccata hybernica* irländsk yramidid-idgran, 1874-75 *Taxus hybernica (fastigiata)* irländsk pyramid-idegran, mellan 1889 och 1900 *Taxus baccata hybernica (fastigiata, erecta, stricta)* pyramid-idgran. Beskriven i *The Hillier Manual of Trees and Shrubs* (2002):

"**Fastigiata**" Irish yew. A female clone of erect habit, forming a dense, compact, broad column of closelypacked branches. As a young specimen it is narrowly columnar. Leaves black-green, radially arranged. A very popular yew and a familiar resident of churchyards. Originally found as 2 plants on the moors in County Fermanagh in 1780. There is also a male form of slightly broader habit."¹³⁸⁶

"**pyramidalis (erecta)**" – Från Experimentalfältet listades 1873-74 *Taxus baccata pyramidalis* vanlig pyramididgran, och 1874-75 *Taxus pyramidalis (erecta)* vanlig pyramid-id-gran. Mellan 1889 och 1900 fördes den i priskuranterna samman med 'Fastigiata' under namnet *Taxus baccata hybernica (fastigiata, erecta, stricta)* pyramid-idgran. Lindgren kommenterade den 1878 som "en pyramidformig varietet som bildar vackrare pyramider än föregående ['Fastigiata']".

¹³⁸² Lindgren 1878 s. 108.

¹³⁸³ Svensson 1893 s. 30.

¹³⁸⁴ Hillier 2002 s. 469.

¹³⁸⁵ Ibid.

¹³⁸⁶ Hillier 2002 s. 469.

'Washingtonii' – I Experimentalfältets priskuranter listades mellan 1883 och 1890 *Taxus Washingtoniana* och mellan 1894 och 1900 *Taxus baccata Washingtoniana*. Beskriven i *The Hillier Manual of Trees and Shrubs* (2002):

“**'Washingtonii'** A vigorous, female form with ascending branches forming a broad, medium-sized bush. Young leaves rich yellow, ageing to yellowish-green, becoming bronzed during the winter. C 1874.”¹³⁸⁷

Exp.1836: *Taxus baccata* L. Exp. 1873-74: *Taxus baccata* L. idgran. Exp. 1874-75, 1883-84: *Taxus baccata* idgran. Kom. (Exp. 1873-74): 10-20 f. ”Sverige” Kom. (Exp. 1874-75): 20-30 f. ”1 fot höga”.

Vassbo 1916-1917, 1919-1920: *Taxus boccata* idgran.

'Barroni' – Experimentalfältet 1883-84: *Taxus Barroni*. Exp. 1899-1900: *Taxus baccata Barroni*. Kommenter (Exp. 1899-1900): ”gulbladig”.

'Dovastonia' (bågidegran) – Experimentalfältet 1894-95, 1899-1900: *Taxus baccata Dovastoni*. Kommenter (Exp. 1894-95, 1899-1900): ”blågrön, nästan krypande”.

'Elegantissima' – Experimentalfältet 1883-84: *Taxus elegantissima*. Exp. 1889-90: *Taxus elegantissima* gulbladig pyramid-idgran. Experimentalfältet 1894-95, 1899-1900: *Taxus baccata hibernica elegantissima* gulbladig pyramid-idgran. **'hibernica aurea'** – Experimentalfältet 1883-84: *Taxus hibernica aurea*.

'Fastigiata' (irländsk idegran) – Experimentalfältet 1873-74: *Taxus baccata hibernica* irländsk pyramid-idgran. Exp. 1874-75: *Taxus hibernica (fastigiata)* irländsk pyramid-idgran. Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Taxus baccata hibernica (fastigiata, erecta, stricta)* pyramid-idgran. Kommenter (Exp. 1873-74): ”4 fot höga”. Kommenter (Exp. 1874-75): ”3-4 fot höga”

'pyramidalis (erecta)' – Experimentalfältet 1873-74: *Taxus baccata pyramidalis* vanlig pyramid-idgran. Exp. 1874-75: Exp. *Taxus pyramidalis (erecta)* vanlig pyramid-id-gran. Kommenter (Exp. 1873-74): ”1-1½ fot höga”. Kommenter (Exp. 1874-75): ”1-2 fot höga”.

'Washingtonii' – Experimentalfältet 1883-84, 1889-90: *Taxus Washingtoniana*. Exp. 1894-95, 1899-1900: *Taxus baccata Washingtoniana*.

***Taxus canadensis* Marshall – kanadensisk idegran**

• 'Aurea'

NÖ Nordamerika. I Experimentalfältets priskuranter mellan 1894 och 1900 listades *Taxus canadensis* 'Aurea'. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten *Taxus canadensis* Willd. kanadensisk idgran, med kommentaren: ”n. Am., 4-5 fot, vidt utbredd buske”¹³⁸⁸ Den beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**T. canadensis** WILLD. *Kanadatat*. Ståndare 4-5; hankottens skaft inneslutet i de vid basen varande skärmfjällen; barr med nedvikna kanter; buske låg, nedliggande. Hemland: *Kanada ock spridd ned till Wirginien*.”¹³⁸⁹

Hillier beskrev i *The Hillier manual of Trees & shrubs* (2002):

“**canadensis** Marshall. Canadian yew. A small, erect-growing, monocious shrub, up to 1.8m high, with crowded branches and irregularly arranged, often 2-ranked leaves, 1-2cm long. Fruits with a red aril. In the wild the main shoots are loose, often becoming semi-prostrate and taking root, in time forming extensive carpets. Canada, NE USA. I 1800.”¹³⁹⁰

'Aurea' – Exp.1894-95, 1899-1900: *Taxus canadensis aurea*. Kom. (Exp. 1894-95, 1899-1900: 1-1,5 m. ”Vackert gul”.

¹³⁸⁷ Hillier 2002 s. 469.

¹³⁸⁸ Lindgren 1878 s. 108.

¹³⁸⁹ Svensson 1893 s. 30.

¹³⁹⁰ Hillier 2002 s. 470.

***Taxus cuspidata* Siebold & Zucc. – japansk idegran**

- **"brevifolia"** ('Nana'?)

NÖ Asien, Japan. I priskuranterna från Vassbo trädskola listades mellan 1937 och 1946 *Taxus cuspidata*, och mellan 1936 och 1946 också *Taxus cuspidata brevifolia*. Hillier beskrev i *The Hillier manual of Trees & shrubs* (2002):

"*cuspidata* Siebold & Zucc. Japanese yew. In its native habitats a small to medium-sized tree, but usually shrubby in cultivation. Leaves 1-2.5cm long, dark green above, yellowish-green beneath, ascending from the branchlets. Fruits with a red aril. In colder climes it proves hardier than *Taxus baccata*. NE Asia. I 1855 by Robert Fortune."

"brevifolia" ('Nana'?) – I priskuranterna från Vassbo trädskola listades mellan 1936 och 1946 *Taxus cuspidata brevifolia*, 1936-38 med kommentaren: "Tätvuxen med korta, utbredda grenar", och 1930-1946: "Tätvuxen typ av föregående [d.v.s. *Taxus cuspidata*] med korta, utbredda grenar." Det rör sig alltså om en dvärgform av *T. cuspidata*, möjligen synonym med 'Nana'.

Vassbo 1937-1946: *Taxus cuspidata*. Kommentar: "Upprättväxande, från Japan härstammande art."

"brevifolia" ('Nana'?) – Vassbo 1936-1946: *Taxus cuspidata brevifolia*. Kommentar (1936-1938): "Tätvuxen med korta, utbredda grenar." Kommentar (1939-1946): "Tätvuxen typ av föregående [d.v.s. *Taxus cuspidata*] med korta, utbredda grenar."

***Thuja* – tujasläktet**

***Thuja occidentalis* L – tuja**

- 'Ellwangeriana'
- 'Globosa'
- 'Hoveyi'
- 'Pyramidalis'
- **"tatarica"**
- 'Wareana'

NÖ Nordamerika. I Experimentalfältets priskuranter mellan 1836 och 1900, och i priskuranterna från Vassbo trädskola mellan 1909 och 1946 listades *Thuja occidentalis*, vanlig thuja, livsträd. Mellan 1883 och 1900 listades också 'Ellwangeriana', 'Globosa', *Thuja occidentalis tatarica*, och 'Pyramidalis'. 'Pyramidalis' såldes också från Vassbo trädskola mellan 1937 och 1946. Dessutom listades i priskuranterna från Vassbo trädskola mellan 1938 och 1946 sorten 'Wareana' och mellan 1939 och 1946 sorten 'Hoveyi'.

I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten *Thuja occidentalis* L. vanlig lifsträd, med kommentaren:

"n. Am., Sibirien, 40-50 fot, allmänt bekant, fullt härdigt träd. Varieteter: *aureo-variegata*, *argenteo-variegata*, *compacta* (*densa*, *caucasica*, *canadensis nana*), *pendula*, *Vervaineana*, *macrocarpa*."¹³⁹¹

Den beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

"**Th. occidentalis** L. Stora Lifsträdet. Kottefjäll mest 6; kantbarr trubbspetsade, med inböjd spets; grenar tämligen styva; träd. Hemland: Nordamerika (*från Hudson-bugten till Karolinastaterna*)."¹³⁹²

'Ellwangeriana' – Från Experimentalfältet listades mellan 1889 och 1900 *Thuja occidentalis Ellwangeriana*. Sorten skall vara grön med lågt, pyramidalt växtsätt.

'Globosa' – I Experimentalfältets priskuranter listades mellan 1889 och 1900 *Thuja occidentalis globosa* med kommentaren: "vacker, härdig, till växtsättet klotrund". Beskriven i *The Hillier Manual of Trees and Shrubs* (2002):

"**'Globosa'** A compact, globular bush, slowly reaching about 1.3m high by 2m wide. C 1875. 'Globularis' and 'Tom Thumb' are almost, if not wholly, identical."¹³⁹³

¹³⁹¹ Lindgren 1878 s. 108.

¹³⁹² Svensson 1893 s. 19.

'Hoveyi' – I priskuranterna från Vassbo trädskola listades mellan 1939 och 1946 *Thuja occidentalis Hoveyi* med kommentaren: "Tät, lågvuxen typ med vackert ljusgrön färg." Beskriven i *The Hillier Manual of Trees and Shrubs* (2002):

"'Hoveyi' A slow-growing bush of globular or ovoid habit, reaching 3m. The yellowish-green foliage is arranged in vertically held sprays. C 1868."¹³⁹⁴

'Pyramidalis' – I Experimentalfältets priskuranter listades mellan 1889 och 1900 *Thuja occidentalis pyramidalis*. Från Vassbo trädskola listades 1937 *Thuja pyramidalis* och mellan 1938 och 1946 *Thuja occidentalis pyramidalis* med kommentaren: Fullt härdig med regelbundet pyramidalt växtsätt."

"'tatarica' – I Experimentalfältets priskuranter listades mellan 1883 och 1900 *Thuja occidentalis tatarica* med kommentaren: "vacker, fullt härdig."

'Wareana' – I priskuranterna från Vassbo trädskola listades 1938-39 *Thuja Wareana* och mellan 1940 och 1946 *Thuja occidentalis Wareana*, med kommentaren: Har brett pyramidalt form med kompakt växtsätt. Vacker blågrön färg, som bättre än hos andra tujor bibehålles under vintern." Beskriven i *The Hillier Manual of Trees and Shrubs* (2002):

"'Wareana' ('Robusta') A compact, slow-growing, small bush of conical habit with short, thickened sprays of green foliage. Raised in the nursery of Messrs Weare at Coentry in about 1827."¹³⁹⁵

Experimentalfältet 1836: *Thuja occidentalis* L. Exp. 1869-70: *Thuja occidentalis* L. lifsträd, cypress. Exp. 1873-74: *Thuja occidentalis* L. vanlig thuja, lifsträd. Exp. 1874-75, 1879-80: *Thuja occidentalis* vanlig thuja. Exp. 1883-84, 1885-86: *Thuja occidentalis* vanl. thuja. Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Thuja occidentalis* vanlig thuja. Kommentar (Exp. 1869-70, 1873-74): 20-30 f. "n. Am." Kommentar (Exp. 1874-75): 40-50 f. "1½-2 fot höga". Kommentar (Exp. 1879-80): 40-50 f. "kraftiga ex." Pris angavs för 1 och 10 plantor. Kommentar (Exp. 1883-84, 1885-86): 40-50 f. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 12-16 m.

Vassbo 1909-1912: *Thuja occidentalis*. Vassbo 1913-1917, 1919-1920: *Thuja occidentalis* Lifsträd, Tuja. Vassbo 1937-1946: *Thuja occidentalis* vanl. tuja. Kommentar (Vassbo 1913-1917, 1919-1920): "Snabbväxande och motståndskraftigt barrträd med vacker grönska. Tål beskärning. Mycket lämplig till häck kring grafplatser." Kommentar (Vassbo 1937-1938): "Härdig, välbekant."

'Ellwangeriana' – Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Thuja occidentalis Ellwangeriana*.

'Globosa' – Experimentalfältet 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Thuja occidentalis globosa*. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): "vacker, härdig, till växtsättet klotrund"

'Hoveyi' – Vassbo 1939-1946: *Thuja occidentalis Hoveyi*. Kommentar (Vassbo 1939-1946): "Tät, lågvuxen typ med vackert ljusgrön färg."

'Pyramidalis' – Experimentalfältet 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Thuja occidentalis pyramidalis*.

Vassbo 1937: *Thuja pyramidalis*. Vassbo 1938-1946: *Thuja occidentalis pyramidalis*. Kommentar (Vassbo 1938-1938): "Fullt härdig med regelbundet pyramidalt växtsätt." Kommentar (1938-1946): "Regelbunden pyramidalt form med frisk grönska."

"'tatarica' – Experimentalfältet 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Thuja occidentalis tatarica*. Kommentar (Exp. 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95): "vacker, fullt härdig"

'Wareana' – Vassbo 1938-1939: *Thuja Wareana*. Vassbo 1940-1946: *Thuja occidentalis Wareana*. Kommentar (1938): "Har brett pyramidalt växtsätt och mörkt grågrön färg". Kommentar (1939-1946): "Har bred pyramidalt form med kompakt växt. Vacker blågrön färg, som bättre än hos andra tujor bibehålles under vintern."

¹³⁹³ Hillier 2002 s. 471.

¹³⁹⁴ Hillier 2002 s. 471.

¹³⁹⁵ Ibid.

Thujaopsis – hibasläktet

Thujaopsis dolabrata (L.f.) Siebold & Zucc. – hiba

Japan. Arten såld från Experimentalfältet mellan 1883 och 1900. Den nämdes inte av Lindgren (1878) i *Handbok i svenska trädgårdsskötseln*. P. Svensson beskrev den i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893) som en art under *Cupressus*:

”**Th. Dolabrata** S. & Z. Barr tegellagda, platta; kantbarr under konkava ock med ett silverhvitt band längs midten; sidobarr tilltryckta, upptill bredare ock något knöloga, trubbiga, de på grenarnes undersida med 2 silverhvita band; lågt träd. Hemland: *Japan*.”¹³⁹⁶

Experimentalfältet 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Thujaopsis dolabrata*. Kommentrar (Exp. 1883-84, 1885-86): ”Vacker, temligen härdig.” Kommentrar (Exp. 1889-90, 1894-95): 0,6-1,5 m. ”Vacker, härdig” Kommentrar (Exp. 1899-1900): 0,6-1,5 m. ”35 m enl. Koehne. Vacker, härdig”

Tilia – lindsläktet

Släktet *Tilia* är taxonomiskt mycket komplicerat, med mängder av synonymer och olika klassificeringssätt vid olika tidpunkter. Bara i östra USA räknade till exempel C. S. Sargent 1918 med 14 arter och 4 varieteter, men när L. G. Hickok och J. C. Anway publicerade resultaten av sina kemiska och morfologiska analyser i en artikel i tidskriften *Brittonia* 1972, kom de fram till att det faktiskt bara verkar röra sig om en art, *T. americana*. I föreliggande rapport har sorter och varieteter efter bästa förmåga placerats in under artnamn, efter det synsätt som presenteras av Santamour och McArdle i artikeln ”Checklist of cultivars of linden (*Tilia*) species” (1985). De räknade med omkring 30 arter av släktet *Tilia*, där fyra är från Nordamerika, sex från Europa och övriga från Asien. De europeiska arterna är enligt samma författare *T. cordata* Miller, *T. dasystyla* Steven, *T. platyphyllos* Scopoli och *T. tomentosa* Moench. Dessutom är den art som kallats *T. europaea* L. (= *T. vulgaris* Hayne) vida spridd i Europa – den bör enligt dem benämnas *T. x europaea* L., och är en hybrid mellan *T. cordata* och *T. platyphyllos* som även förekommer i naturen där föräldrararterna finns.¹³⁹⁷

Tilia americana L. – svartlind

- var. *caroliniana*
- ”*alba*”
- ”*alba laxiflora*”
- ”*alba pyramidalis*”
- ”*macrophylla*”
- var. *heterophylla*

S Kanada, NC - NÖ USA och Appalacherna. I Experimentalfältets priskuranter listades mellan 1836 och 1900 *Tilia americana*. Mellan 1869 och 1886 såldes var. *caroliniana* under namnet *T. pubescens* nordamerikansk silfverlind. Mellan 1873 och 1900 listades *Tilia alba*/*Tilia alba (americana)* och 1889 och 1900 tillkom ytterligare två namn under denna: *Tilia alba laxiflora* och *Tilia alba pyramidalis*. Mellan 1873 och 1886 listades slutligen *T. macrophylla*/*T. pubescens macrophylla*, och 1836 var. *heterophylla* (se vidare nedan).

I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten *Tilia americana* L. svartlind, med synonymerna *Tilia glabra* Vent., *Tilia canadensis* Mx. och *Tilia nigra* Borkh. samt kommentaren:

”Kanada, 30-40 fot. Varieteter: *densiflora*, *flaccida*, *laxiflora (mississippiensis, hybrida superba)*, *latifolia*, *longidentata (longiflora dentata)*, *oblongata*, *parviflora*, *rubra truncata*.”¹³⁹⁸

¹³⁹⁶ Svensson 1893 s. 20.

¹³⁹⁷ Santamour 1985b s. 157.

¹³⁹⁸ Lindgren 1878 s. 109.

Den beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**T. glabra** VENT. *Glatt Lind*. Blomkvast mångblommig; stift vid basen hårigt; frukt tjockskalig; blad stora, groft och hvasst sågade, under i nervvinklarna luddiga; bladskåft trinda, glatta. – 7–8. – *T. americana* L. Hemland: *Kanada, nordöstra delen af Förenta staterna*.”¹³⁹⁹

J.C. Loudon beskrev 1853: “*T. AMERICANA* L. The American Lime Tree.”:

“A large tree. Canada, Virginia, and Georgia. Height 70 ft. to 80 ft. in America; in England 60 ft. to 70 ft. Introduced in 1752. Flowers yellowish white; July to August. Fruit the size of a large pea, yellow; ripe in October. Decaying leaves yellowish brown. Naked young wood dark brown.

Varieties. Those which we shall give as such are described in the *Flora* of Torrey and Gray as species [...] *T. a. 2 heterophylla*. *T. heterophylla* Vent., Pursh, Dec. Prod., Tor. & Gray. – A tree of 30 ft. To 50 ft. High, found on the banks of the Ohio and Mississippi, and introduced in 1811. Leaves glabrous and deep green above, very white and velvety tomentose beneath; the veins dark-coloured, and nearly glabrous, with coarse mucronate serratures. Petals obtuse, crenulate[...]

T. a. 3 alba. *T. alba* Michx., Tor. & Gray; *T. laxiflora* Pursh. [...] – A large tree in Pennsylvania and Maryland. Height 30 ft. to 50 ft. Introduced in 1820. Flowers yellowish white, very pale, June. Leaves 3 in. To 4 in. In diameter, with a short abrupt acumination, cordate, somewhat unequal at the base; the under surface rather thinly pubescent, very pale, but scarcely white. [...] We have only seen this tree in the H. S., where, 10 years planted, it was about 10 ft. high in 1837.

T. a. 4 pubescens. *T. pubescens* Ait., Vent., Tor. & Gray. [...] – A large tree found in Carolina and Florida, along the sea coast. Height 50 ft. to 70 ft. Introduced in 1726.”¹⁴⁰⁰

Hillier beskrev i *The Hillier manual of Trees & shrubs* (2002):

“*americana* L. American lime, Basswood. A medium-sized tree with glabrous shoots and huge, broad leaves, up to 30cm long. They are coarsely toothed, green on both sides, and glabrous, except for minute axillary tufts beneath. [...] The bark of old trees is rough, almost corky in appearance. E and C North America. I 1752.”¹⁴⁰¹

var. caroliniana – I Experientalfältets priskuranter listades mellan 1869 och 1886 *Tilia pubescens*, nordamerikansk silfverlind, bland annat med kommentaren ”En vacker art med stora hvitaktiga ludna löf; kallas därför äfven för silfverlind”. *Tilia pubescens* Ait. betraktas av *the Plant list* som ”unresolved”¹⁴⁰² medan *ITIS* menar att det är en äldre synonym för *Tilia americana* var. *caroliniana* (P. Mill.) Castigl.¹⁴⁰³ I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren arten *Tilia pubescens* Ait., nordamerikansk silfverlind, med kommentaren:

”n. Amerika, 40-50 fot, vacker men något öm i ungdomen. *T. macrophylla* skall vara synonym till denna eller möjligen varietet.”¹⁴⁰⁴

Den beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**T. pubescens** AIT. *Luddlind*. Stift långt, vid basen ullhårigt; frukt upptill spetsad; fruktskåft från hvarandra utspärrade; blad mycket stora, groft och hvasst, nästan inskuret sågade, under ludna; bladskåft glatta. – 7–8 ; sälls. Hemland: *Sydöstra delen af Förenta staterna*.”¹⁴⁰⁵

Loudon (1853) betraktade *Tilia americana pubescens* som en varietet:

T. a. 4 pubescens. *T. pubescens* Ait., Vent., Tor. & Gray. [...] – A large tree found in Carolina and Florida, along the sea coast. Height 50 ft. to 70 ft. Introduced in 1726.”¹⁴⁰⁶

Hillier beskrev i *The Hillier manual of Trees & shrubs* (2002):

“*caroliniana* Mill. A medium-sized tree with tomentose, reddish-brown or yellowish twigs. Leaves broad-ovate and coarsely toothed, dark yellowish-green above, stellate-tomentose beneath. SE USA.”¹⁴⁰⁷

¹³⁹⁹ Svensson 1893 s. 226.

¹⁴⁰⁰ Loudon 1853 s. 68 f.

¹⁴⁰¹ Hillier 2002 s. 364.

¹⁴⁰² The Plant List, <http://www.theplantlist.org/tpl/record/kew-2517528>, 111206.

¹⁴⁰³ ITIS, Taxonomic Serial No.: 21542 *Tilia pubescens* Ait., 111206.

¹⁴⁰⁴ Lindgren 1878 s. 109.

¹⁴⁰⁵ Svensson 1893 s. 226.

¹⁴⁰⁶ Loudon 1853 s. 68 f.

”alba” – I Experimentalfältets priskuranter listades mellan 1873 och 1883 *Tilia alba*, 1873-74 med kommentaren att den hade sitt ursprung i Nordamerika. Mellan 1889 och 1900 listades *Tilia alba (americana)*. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten *Tilia alba* Ait. hänglind med synonymerna *Tilia americana* Dur., *Tilia heterophylla* Vent. och *Tilia americana pendula* Hort. samt kommentaren:

”n. Am., 20-30 fot, med något hängande grenar; förädlas därför ofta på höga stammar för att användas såsom häng- eller slokträäd.”

Den beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**T. alba** AIT. *Hvit Lind*. Stift längre än kronbladen, vid basen gleshårigt; frukt ovan platt; bladskaff glatta; grenar slokiga, något hängande. – 8. Hemland: *Nordamerika (på stränderna af Mississippi ock Ohio)*.”¹⁴⁰⁸

Loudon (1853) betraktade *Tilia americana alba* som en varietet:

”T. a. 3 *alba*. T. *alba Michx.*, *Tor. & Gray*; T. *laxiflora Pursh*. [...] – A large tree in Pennsylvania and Maryland. Height 30 ft. to 50 ft. Introduced in 1820. Flowers yellowish white, very pale, June. Leaves 3 in. To 4 in. In diameter, with a short abrupt acumination, cordate, somewhat unequal at the base; the under surface rather thinly pubescent, very pale, but scarcely white. [...] We have only seen this tree in the H. S., where, 10 years planted, it was about 10 ft. high in 1837.”¹⁴⁰⁹

”alba laxiflora” – I Experimentalfältets priskuranter listades mellan 1889 och 1900 *Tilia alba laxiflora*. Loudon (1853) betraktade *T. laxiflora* Pursh. som en synonym för varieteten *Tilia americana alba* (se citat ovan). Santamour & McArdle (1985) beskrev ’Laxiflora’ som ett inaktullt kultivarnamn under *T. americana*:

”LAXIFLORA (J. C: Loudon, *Arboretum et Fruticetum Britannicum*, Ed. 2, Vol. 1, 1844, p 374). – as *T. a. laxiflora*, the loose-cymed-flowered American Lime Tree. Although plants bearing this name were then being grown in the garden of the London Horticultural Society, they were probably grown from seed and the described “variety” was well within the normal range of variation for the species.”¹⁴¹⁰

”alba pyramidalis” – I Experimentalfältets priskuranter listades mellan 1889 och 1900 *Tilia alba pyramidalis*. Santamour & McArdle (1985) beskrev ’Pyramidal’, ’Pyramidalis’ och ’Fastigiata’ under *T. americana*., de två första inaktuella kultivarnamn det tredje en selektion gjord i New York 1931. Alla namnen verkar dock vara från 1900-talet, och alltså för sena för att kunna överensstämma med namnet i Experimentalfältets priskuranter.¹⁴¹¹

”macrophylla” – I Experimentalfältets priskuranter listades 1873-74 *Tilia macrophylla* hort. (*gigantea* hort.) med kommentaren ”Varietet. Har ovanligt stora blad” och mellan 1873 och 1886 *Tilia pubescens macrophylla* bland annat med kommentaren ”med utomordentligt stora löf”. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) skrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, att *T. macrophylla* skall vara synonym till *T. pubescens* Ait. eller möjligen en varietet av denna (se citat ovan). Santamour & McArdle (1985) beskrev ’Macrophylla’ som ett inaktuellt kultivarnamn under *T. americana*: ”not considered outside the normal species variability”¹⁴¹²

var. heterophylla (Vent.) Loudon – I Experimentalfältets priskurant 1836 listades *Tilia heterophylla* Vent.¹⁴¹³ Loudon (1853) betraktade *Tilia americana heterophylla* som en varietet:

”T. a. 2 *heterophylla*. T. *heterophylla Vent.*, *Pursh, Dec. Prod.*, *Tor. & Gray*. – A tree of 30 ft. To 50 ft. High, found on the banks of the Ohio and Mississippi, and introduced in 1811. Leaves glabrous and deep green above, very white and velvety tomentose beneath; the veins dark-coloured, and nearly glabrous, with coarse mucronate seratures. Petals obtuse, crenulate”¹⁴¹⁴

¹⁴⁰⁷ Hillier 2002 s. 364.

¹⁴⁰⁸ Svensson 1893 s. 226.

¹⁴⁰⁹ Loudon 1853 s. 69.

¹⁴¹⁰ Santamour 1985b s. 159.

¹⁴¹¹ Ibid s. 159f.

¹⁴¹² Ibid s. 159.

¹⁴¹³ GRIN, Nomen No. 411224, *Tilia americana* var. *heterophylla*, 111206.

¹⁴¹⁴ Loudon 1853 s. 69.

Hillier beskrev i *The Hillier manual of Trees & shrubs* (2002):

“**heterophylla** Vent. (*T. heterophylla* var. *michauxii* (Nutt.) Sarg.) A medium-sized tree with glabrous branches and large, broadly ovate, coarsely toothed leaves, dark green above and covered on the undersides by a close, silvery tomentum. E USA. C 1755.”¹⁴¹⁵

Experimentalfältet 1836: *Tilia americana* L. Exp. 1864: *Tilia americana* amerikansk lind. Exp. 1869-70, 1873-74: *Tilia americana* L. amerikansk storbladig lind. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86: *Tilia americana*. Kommentar (Exp. 1869-70, 1873-74): 30-40 f. ”n. Am.” Kommentar (Exp. 1874-75): 30-40 f. ”små ex.” Kommentar (Exp. 1879-80, 1883-84, 1885-86): 30-40 f.

var. caroliniana – Experimentalfältet 1869-70: *Tilia pubescens* Ait. Exp. 1873-74: *Tilia pubescens* Ait. nordamerikansk silfverlind. Exp. 1874-75: *Tilia pubescens* nordamerikansk silfverlind. Exp. 1883-84, 1885-86: *Tilia pubescens* silfverlind. Kommentar (Exp. 1869-70): 40-50 f. ”n. Am. En vacker art med stora hvitaktiga ludna löf; kallas därför äfven för silfverlind. Smärre ex.” Kommentar (Exp. 1873-74): 40-50 f. ”n. Am. En vacker art med stora hvitaktiga ludna löf; kallas därför äfven för silfverlind.” Kommentar (Exp. 1874-75): 40-50 f. ”små ex.” Kommentar (Exp. 1883-84, 1885-86): 40-50 f.

”alba” – Experimentalfältet 1873-74: *Tilia alba* M x. Exp. 1874-75: *Tilia alba* Exp. 1883-84, 1885-86: *Tilia alba* hänglind. Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Tilia alba* (*americana*). Kommentar (Exp. 1873-74): 40-60 f. ”n. Am.” Kommentar (Exp. 1874-75): 20-30 f. ”små ex.” Kommentar (Exp. 1883-84, 1885-86): 20-30- f. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 6-9 m.

”alba laxiflora” – Experimentalfältet 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Tilia alba laxiflora*.

”pyramidalis” – Experimentalfältet 1889-90, 1894-95: *Tilia alba pyramidalis*.

”macrophylla” – Experimentalfältet 1873-74: *Tilia macrophylla* hort. (*gigantea* hort.) Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86: *Tilia pubescens macrophylla*. Kommentar (Exp. 1873-74): ”varietet. Har ovanligt stora blad. Små” Kommentar (Exp. 1874-75): ”med utomordentligt stora löf, små ex.” Kommentar (Exp. 1879-80): ”med utomordentligt stora löf”. Kommentar (Exp. 1883-84, 1885-86): ”med enormt stora löf”.

var. heterophylla – Experimentalfältet 1836: *Tilia heterophylla* Vent.

***Tilia cordata* Mill. – skogslind**

Europa (Sverige), Kaukasus, V Sibirien. Arten såld från Experimentalfältet 1836 och mellan 1869 och 1880, samt från Vassbo trädskola mellan 1916 och 1920. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Tilia parvifolia* Ehrh. svensk lind, småbladig lind, med synonymerna *Tilia europaea* L., *Tilia sylvestris* Desf., *Tilia ulmifolia* Scop., *Tilia microphylla* Vent. och *Tilia cordata* Mill. samt kommentaren:

”Sverige, 60-100 fot, stort, ståtligt träd, ehuru det växer långsammare än den s. k. holländska linden; blommar rikare och lemnar ymnigare föda åt bin än någon annan.”¹⁴¹⁶

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**T. parvifolia** EHRH. *Winterlind*. Frukt tunnskalig, kortullig, mot basen något afsmalnad; kvastskaft nedom skärmbladet högst 2 ggr kortare än den skärmbladet vidväxta delen; blad små. – 7-8. Hemland: *Hela Europa (i Sverige till Ångermanälven, söderut täml. allm., norrut sälls.)*.”¹⁴¹⁷

Hillier beskrev i *The Hillier manual of Trees & shrubs* (2002):

“**cordata** Mill. (*T. parvifolia* Ehrh.) Small-leaved lime. A medium-sized to large tree of rounded habit. Leaves heart-shaped, 5-7.5cm long, rather leathery, glossy dark green above, pale green, with reddish-brown axillary tufts beneath. The characteristic spreading inflorescences appear in late July, generally after those of the Common Lime or Large-leaved Lime; flowers ivory-coloured and sweetly scented. Europe (including the British Isles).”¹⁴¹⁸

Experimentalfältet 1836: *Tilia europaea parvifolia*. Exp. 1869-70: *Tilia parvifolia* Ehrh. småbladig lind. Exp. 1873-74: *Tilia parvifolia* Ehrh. småbladig lind. Exp. 1874-75, 1879-80: *Tilia parvifolia* småbladig

¹⁴¹⁵ Hillier 2002 s. 365.

¹⁴¹⁶ Lindgren 1878 s. 109.

¹⁴¹⁷ Svensson 1893 s. 227.

¹⁴¹⁸ Hillier 2002 s. 364.

lind. Kommentar (Exp. 1869-70): 60-100 f. "Sverige". Kommentar (Exp. 1873-74): 60-100 f. "Sverige. Stamf." Kommentar (exp. 1874-75, 1879-80): 60-100 f. "buskformiga".

Vassbo 1916: *Tilia parvifolia*. Vassbo 1917: *Tilia parvifolia* Lind, småbladig. Vassbo 1919: *Tilia parvifolia*. Vassbo 1920: *Tilia parvifolia* Lind, småbladig. I katalogerna från Vassbo listas buskformade plantor, samt häckplantor 50-80 cm. För häckplantor angavs priset 1917 och 1919 för 1 och 100 plantor.

***Tilia x euchlora* K. Koch. – glanslind**

Enligt Svensk Kulturväxtdatabas (SKUD) skall 'Euchlora' (Glanslind) vara en sort av parklind *Tilia x europaea*. Men eftersom *T. x europaea* är en hybrid mellan *T. platyphyllos* Scop. och *T. cordata* Mill. och *euchlora* samtidigt omtalas som en hybrid mellan *T. cordata* Mill. och *T. dasystyla* Steven känns denna placering inte helt oproblematiske. I föreliggande studie placeras därför *euchlora* tills vidare under eget hybridnamn, på samma sätt som man gör till exempel i *The Hillier Manual of Trees and Shrubs* (2002) (se vidare nedan).

I Experimentalfältets priskuranter listades 1864 *Tilia dasystyla* fransbladig lind, 1873-74 *Tilia dasystyla* Stev, 1874-75 *Tilia dasystyla*, och mellan 1883 och 1900 *Tilia euchlora (dasystyla)*. Mellan 1873 och 1875 angavs ursprungsplatsen som "Krim". Det verkar alltså som det är relativt säkert att det är hybriderna *T. x euchlora* som såldes mellan 1883 och 1900, och på grund av att ursprungsplatsen anges som Krim även tidigare verkar det sannolikt att det var denna som såldes även tidigare, även om det finns en möjlighet att man haft *Tilia dasystyla* Stev. i sortimentet åtminstone 1864.

I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, den under namnet *Tilia dasystyla* Loud. med synonymen *Tilia euchlora* Koch. samt kommentaren:

"Orienten, 40-50 fot, vacker art, med mörk, vacker grönska"¹⁴¹⁹

Den beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

"**T. euchlora** K. KOCH. Glands lind. Stift nedtill ullhårigt; frukt tjockt ullhårig, mot spetsen något afsmalnad; blad täml. stora, med rundade, till spets tvärt hopdragna sågtänder. – 8 ; sälls. Hemland: *Bärgstrakterna kring Svarta havet.*"¹⁴²⁰

Hilliers beskrivning av *T. dasystyla* i *The Hillier manual of Trees & shrubs* (2002) stöder uppfattningen att det sannolikt var hybriderna *T. x euchlora* som såldes från Experimentalfältet:

"*dasystyla* Steven. This species, a native of the Crimea, is rare in cultivation. Plants grown under this name are usually subsp. *caucasica* or *T. x euchlora*. It differs from the following form in its neatly rounded, glossy green leaves. **subsp. caucasica** (V. Engl.) Pigott (*T. begoniifolia* Steven, *T. caucasica* Rupr.) a medium-sized tree with greenish twigs, pubescent at first, and orbicular-ovate, sharply and conspicuously bristle-toothed leaves, dull green above, paler with yellow axillary tufts beneath. Caucasus to N Iran. C 1880. An introduction was also made in 1972 by Mrs Ala and Roy Lancaster from N Iran as *T. begoniifolia* (Ala & Lancaster 16). It has reached 9m in the Sir Harold Hillier gardens and Arboretum (1990)." ¹⁴²¹

Hillier beskrev i *The Hillier manual of Trees & shrubs* (2002):

"*x euchlora* K. Koch (*T. x dasystyla* hort.) (*T. cordata* x *T. dasystyla*) A medium-sized tree with generally glabrous green twigs. Leaves orbicular-ovate, intermediate in size between those of the parents, shining dark green above, paler almost glaucous, with brown axillary tufts beneath. An elegant tree when young with glossy leaves and arching branches, becoming dense and twiggy with pendent lower branches in maturity. It is a "clean" lime, being free from aphids, but its flowers tend to have a narcotic effect on bees. Possibly a form of *T. caucasica*. C 1860."

Experimentalfältet 1864: *Tilia dasystyla* fransbladig lind. Exp. 1873-74: *Tilia dasystyla* Stev. Exp. 1874-75: *Tilia dasystyla*. Exp. 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Tilia euchlora (dasystyla)*. Kommentar (Exp. 1873-74, 1874-75): 40-50 f. "Krim. Små". Kommentar (Exp. 1883-84, 1885-86): 40-50 f. "med vackert glänsande löfverk". Kommenar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 12-15 m.

¹⁴¹⁹ Lindgren 1878 s. 109.

¹⁴²⁰ Svensson 1893 s. 226.

¹⁴²¹ Hillier 2002 s. 365.

***Tilia x europaea* L. – parklind**

Natur- och kulturursprung, härstamning *Tilia cordata* x *platyphyllos*. I Experimentalfältets priskuranter listades 1836 *Tilia europaea* L., 1864 *Tilia europaea grandifolia* holl. lind, 1869-70 *Tilia grandifolia* Ehrh. holländsk lind, och mellan 1873 och 1900 *Tilia vulgaris* vanlig eller s.k. holländsk lind. Eventuellt fanns alltså *T. x europaea* inte i sortimentet 1869-70 (se vidare *T. platyphyllos* ovan). I priskuranterna från Vassbo trädskola listades mellan 1921 och 1946 *Tilia vulgaris* lind.

I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten *Tilia vulgaris* Hayne. vanlig eller s.k. holländsk lind, med synonymerna *Tilia intermedia* DC., *Tilia europaea* L., *Tilia Tecksiana* Court., *Tilia floribunda* Rehb. och *Tilia argentea* DC. samt kommentaren:

”Sverige, 80-100 fot, med större blad och snabbare, ståtligare växtsätt än den småbladiga linden. Är den som allmännast odlas hos oss, men sällsynt såsom vild i Sverige. Ett bland de allra bästa allé- och parkträd.”

Den beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**T. vulgaris** HAYN. *Parklind*. Frukt tjockskalig, tjockkullig, nästan klotformig; kvastskäft nedom skärmblandet minst 2 ggr kortare än den skärmblandet vidväxta delen; blad täml. stora. – 7–8; allm. – *T. intermedia* DC. Hemland: *Mellaneuropa*; i *södra Sverige på några ställen*.”¹⁴²²

Hillier beskrev i *The Hillier manual of Trees & shrubs* (2002):

“**x europaea** L. (*T. cordata* x *T. platyphyllos*) (*T. x vulgaris* Hayne, *T. x intermedia* DC.) Common lime. A familiar avenue tree and, at least in the past, the most commonly planted lime. A large, vigorous tree with glabrous, greenish zig-zag shoots. Leaves broadly ovate or rounded, obliquely heart-shaped at base, sharply toothed, glabrous except for axillary tufts beneath. A long-lived tree, easily recognised by its densely suckering habit. Occasionally found with its parents in the wild. The honey-dew produced by aphids on this tree is a problem in late summer.”¹⁴²³

Experimentalfältet 1836: *Tilia europaea* L. Exp. 1864: *Tilia europaea grandifolia* holl. lind. Exp. 1869-70: *Tilia grandifolia* Ehrh. holländsk lind. Exp. 1873-74: *Tilia vulgaris* Hayne. vanlig eller s.k. holländsk lind. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Tilia vulgaris* vanlig eller s.k. holländsk lind. Kommentar (Exp. 1869-70): 100-120 f. ”m. Eur. Högstammiga” Även listad under rubriken Alléträd: ”högstammiga”. Kommentar (Exp. 1873-74): 80-100 f. ”mell. och n. Eur. stamexemplar. Även listad under rubriken Alléträd: ”högstammiga”. Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80): 80-100 f. ”den vanligaste och bästa till alléer etc.” Stamexemplar och buskformiga exemplar till salu. Även listad under rubriken Alléträdet: ”högstammiga”. Kommentar (Exp. 1883-84, 1885-86): 80-100 f. ”den vanligaste och bästa till alléer etc.” Stamexemplar. Även listad under rubriken Alléträdet: ”högstammiga”. Kommentar (Exp. 1889-90): 24-30 m. ”Den vanligaste och bästa till alléer etc.” stamexemplar. Pris angavs per styck och per 100 stycken. Även listad under rubriken Alléträd: ”högstammiga”, pris angavs för 1 och 100 stycken. Kommentar (Exp. 1894-95): 24-30 m. ”Den vanligaste och bästa till alléer etc.” Stamexemplar pris angavs för 1 och 100 plantor. Buskformiga pris angavs för 1 och 10 plantor. Även listad under rubriken Alléträd: ”högstammiga” pris angavs för 1 och 100 plantor. Även listad under rubriken Häckplantor: ”buskformiga” pris angavs för 1 och 10 plantor. Kommentar (Exp. 1894-95): 24-30 m. ”Den vanligaste och bästa till alléer etc.” Stamexemplar pris angavs för 1 och 100 plantor. Buskformiga. Även listad under rubriken Alléträd: ”högstammiga” pris angavs för 1 och 100 plantor. Även listad under rubriken Häckplantor: ”Buskformiga”.

Vassbo 1921, 1923-1927, 1930, 1932-1946: *Tilia vulgaris* lind. Kommentar (1921): buskformiga exemplar och stamformade exemplar vilka även listades under rubriken Park- och alléträd. Förutom den vanliga storleken salufördes också ”extra stora”. Häckplantor såldes också, pris för 10 och 100 st. Kommentar (Vassbo 1930): buskformade exemplar, stamformade exemplar förutom vanlig storlek också ”extra stora”. Häckplantor 100 cm, pris för 10 och 100 st., och 50 cm pris för 10 och 100 st. Kommentar (Vassbo 1940, 1943-1946): buskformiga exemplar, stamformade exemplar; vanlig storlek och ”extra stora”.

¹⁴²² Svensson 1893 s. 226.

¹⁴²³ Hillier 2002 s. 365.

***Tilia platyphyllos* Scop., nom. cons. – bohuslind**

- 'Laciniata' ('Aspleniifolia')
- 'Rubra' ('Corallina')
- 'Pyramidalis'

Europa (Sverige), Turkiet - N Iran. I Experimentalfältets priskuranter listades 1836 och mellan 1869 och 1900 *Tilia grandifolia*. Samma namn listades från Vassbo trädskola mellan 1895 och 1946. Från Experimentalfältet såldes även sorten 'Rubra' ('Corallina') mellan 1836 och 1900, 'Laciniata' ('Aspleniifolia') mellan 1869 och 1900 och 'Pyramidalis' mellan 1869 och 1900. Av kommentaren att döma såldes den sistnämnda även tidigare under namnet *T. pauciflora*, dock ej så tidigt som 1836. (se vidare nedan).

I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten *Tilia grandifolia* Ehrh. storbladig lind, med synonymerna *Tilia platyphyllos* Scop., *Tilia europaea* Mill., *Tilia pauciflora* Hayn. och *Tilia mollis* Spach. samt kommentaren:

”m. Europa, 60-100 fot; varierar i hög grad. Varieteter: **pyramidalis*, **corallina*, *asplenifolia* (*laciniata*, *lobata*), (lågväxt, 15-20 fot), *aurea*, *fol. argent. varieg.*, *corylifolia*, *obliqua*, *latifolia*, *serratifolia*, *speciosa*, *vitifolia*, *tenuifolia*, *lucida*, *mutabilis*, *pubesens*, HORT., *fl. rubra*, *pluriflora* m.fl.”

Den beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**T. pauciflora** HAYN. Sommarlind. Frukt tjockskalig; skärblad nästan af blomkvastens längd; blad täml. stora, ovan sträfludna, under mjukludna ock i nervvinklarna täthåriga. – 7. – *T. platyphylla* SCOP.; *T. grandifolia* Ehrh. Hemland: *Mellersta Europa*.”¹⁴²⁴

Hillier beskrev i *The Hillier manual of Trees & shrubs* (2002):

“***platyphyllos*** Scop. (*T. grandifolia* Ehrh.) Broad-leaved lime. A large, vigorous, rounded tree with downy shoots. Leaves roundish-ovate, sharply toothed, shortly pubescent above, densely so beneath, especially on veins and midrib. Flowers appear in late June or early July. A commonly planted tree, especially in parks. Suckers are produced, though not as prolifically as in *T. x europaea*, but it still has the same aphid problems. C and S Europe to N France and SW Sweden. Possibly native in the Wye Valley and S Yorkshire. FCC 1892.”¹⁴²⁵

'**Laciniata**' ('**Aspleniifolia**') – Mellan 1869 och 1874 listades i Experimentalfältets priskuranter *Tilia asplenifolia* hort. (*laciniata* Loud.) med kommentaren: ”varietet af holländsk lind”. I priskuranten 1874-75 listaes *Tilia grandifolia asplenifolia* (*laciniata*), mellan 1879 och 1886 *Tilia grandifolia asplenifolia*, och mellan 1889 och 1900 *Tilia grandifolia asplenifolia* trasbladig lind. Santamour & McArdle (1985) beskrev 'Asplenifolia' som ett inaktuellt kultivarnamn sannolikt synonymt med 'Laciniata'.¹⁴²⁶ 'Laciniata' listade de som ett aktuellt kultivarnamn med beskrivningen: ”Leaves deeply and irregularly cut and twisted.”¹⁴²⁷

'**Rubra**' ('**Corallina**') – I Experimentalfältets priskuranter listades 1836 *Tilia europaea corallina*, mellan 1869 och 1874 *Tilia corallina* Ait. med kommentaren: ”sannolikt varietet af holl. lind, med lysande röda årsskott, vacker”, och mellan 1874 och 1900 *Tilia grandifolia corallina*. Santamour & McArdle (1985) nämnde kultivarnamnet 'Corallina' som synonymt med 'Rubra':

“‘CORALLINA’ – Name first used to describe red-twigged variants occurring in the wild. W. J. Bean, *Trees and Shrubs Hardy in the British Isles*, Ed. 8, Vol. 4, 1980. Considered the cultivated selection the same as RUBRA.”¹⁴²⁸

¹⁴²⁴ Svensson 1893 s. 226.

¹⁴²⁵ Hillier 2002 s. 366.

¹⁴²⁶ Santamour 1985b s. 162: “(E. Petzold and G. Kirchner, *Arboretum Muscaviense*, Gotha, 1864, p. 154-155) – as *T. platyphyllos asplenifolia* Hort.; probably equivalent to LACINIATA”

¹⁴²⁷ Santamour 1985 s. 162: “(J. C. Loudon, *Arboretum et Fruticetum Britannicum*, London, Ed. 2, Vol. 1, 1844, p. 366) – as *T. europaea laciniata*, with synonym *T. platyphylla laciniata* Hort. “

¹⁴²⁸ Santamour 1985b s. 162.

'Rubra' betraktades av Santamour & McArdle (1985) som ett aktuellt kultivarnamn:

”'RUBRA' (R. Weston, Universal Botanist and Nurseryman, Vol. 1, London, 1770, p. 298) – as the *Tilia europea rubra*, the red-twigged lime-tree. J. C. Loudon, arboretum et fruticetum Britannicum, Ed. 2. Vol. 1, 1844, p. 365-366, considered this as only a naturally-occurring variation, not purposely cultivated. According to W. J. Bean, Trees and Shrubs Hardy in the British Isles, Ed. 8, Vol. 4, 1980, the presently cultivated plants are propagated by grafting or layering and may represent an old nursery clone of unknown origin.”¹⁴²⁹

'**Pyramidalis**' – I Experimentalfältets priskurant listades mellan 1869 och 1874 *Tilia pyramidalis* pyramidlind, 1869-70 med kommentaren: ”Är samma sort som förr under namn af *Tilia pauciflora*, spredds härifrån. Stora här befintliga ex. af 30-40 fots höjd utvisa att sorten äfven såsom äldre fortfar att växa i pyramidform”, och mellan 1874 och 1900 *Tilia grandifolia pyramidalis* pyramidlind. Santamour & McArdle (1985) betraktade 'Pyramidalis' som ett aktuellt kultivarnamn, och kommenterar endast sorten: ”of pyramidal growth habit”.¹⁴³⁰

Experimentalfältet 1836: *Tilia grandifolia* Ehrh. Exp. 1869-70: *Tilia grandifolia* Ehrh. holländsk lind. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Tilia grandifolia*. Kommentar (Exp. 1869-70): 100-120 M. ”m. Eur. Högstammiga” Även listad under rubriken alléträd: ”högstammiga”. Kommentar (Exp. 1874-75): 60-100 f. Kommentar (Exp. 1879-80, 1883-84): ”högstammiga”. Kommentar (Exp. 1885-86): 60-100 f. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 18-30 m. ”stamexemplar”.

Vassbo 1895, 1900-1903: *Tilia grandifolia* storbladig lind. Vassbo 1906, 1909-1916: *Tilia grandifolia* storbladig holländsk lind. Vassbo 1917, 1919-1920: *Tilia grandifolia* lind, storbladig, holländsk lind. Vassbo 1930: *Tilia grandifolia*. Vassbo 1934: *Tilia grandifolia* lind. Vassbo 1935-1938: *Tilia grandifolia*. Vassbo 1942-1946: *Tilia grandifolia* lind. Kommentar (Vassbo 1900): träd med 2 m stam, buskformiga exemplar och häckplantor; starka plantor, pris angivet för 100 st, och buskformiga plantor till bersåer, pris angivet per styck. Kommentar (Vassbo 1910): buskformiga exemplar, trädformiga exemplar, vilka även listades under rubriken alléträd, där två storlekar angavs, förutom vanliga även ”stora praktexemplar”. Under häckplantor listades ”buskformiga starka” och ”avläggare av lind” där pris angavs för 100 st. Kommentar (Vassbo 1920): kraftiga buskar. Park och alléträd, där två storlekar angavs, förutom de vanliga även ”extra stora exemplar”. Under häckplantor listades ”kraftiga buskar” och häckplantor 50-80 cm där pris angavs för 1 och 100 plantor. Kommentar (Vassbo 1943-1946): Park- och alléträd pris angivet för 1 och 100 stycken, dessutom såldes ”extra stora” där pris angavs för 1 och 10 stycken. Häckplantor: 80-100 cm och 50-80 cm, pris angavs för båda storlekarna för 100 stycken.

'**Laciniata**' ('**Aspleniifolia**') – Experimentalfältet 1869-70, 1873-74: *Tilia asplenifolia* hort. (*laciniata* Loud.). Exp. 1874-75: *Tilia grandifolia asplenifolia (laciniata)*. Exp. 1879-80, 1883-84, 1885-86: *Tilia grandifolia asplenifolia*. Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Tilia grandifolia asplenifolia* trasbladig lind. Kommentar (Exp. 1869-70): ”varietet af holländsk lind”. Kommentar (Exp. 1873-74): ”varietet”. Kommentar (Exp. 1874-75): 20-30? f. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95): 6-9 m. Kommentar (Exp. 1899-1900): 6-9 m. Buskformiga och stamformiga exemplar till försäljning.

'**Rubra**' ('**Corallina**') – Experimentalfältet 1836: *Tilia europaea corallina*. Exp. 1869-70, 1873-74: *Tilia corallina* Ait. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Tilia grandifolia corallina*. Kommentar (Exp. 1869-70, 1873-74): ”sannolikt varietet af holl. lind, med lysande röda årsskott, vacker. Små ex.” Kommentar (Exp. 1874-75): ”med korallröda skott. Små.” Kommentar (Exp. 1879-80, 1883-84, 1885-86): ”med lysande röd bark på de yngre grenarne”. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): ”med korallröda årsskott”.

'**Pyramidalis**' – Experimentalfältet 1869-70, 1873-74: *Tilia pyramidalis* pyramidlind. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Tilia grandifolia pyramidalis* pyramidlind. Kommentar (1869-70): ”Är samma sort som förr under namn af *Tilia pauciflora*, spredds härifrån. Stora här befintliga ex. af 30-40 fots höjd utvisa att sorten äfven såsom äldre fortfar att växa i pyramidform.” Kommentar (Exp. 1873-74): ”varietet”.

¹⁴²⁹ Santamour 1985b s. 163.

¹⁴³⁰ Santamour 1985b s. 163: (E. Petzold and G. Kirchnner, Arboretum Muscaviense, Gotha, 1864, p. 155)

***Tilia tomentosa* Moench – silverlind**

SÖ Europa – Turkiet. I Experimentalfältets priskurant 1869-70 listades *Tilia alba* W. & K. (*tomentosa* M.) silfverlind och mellan 1873 och 1875 listades parallellt både *Tilia tomentosa* europeisk silfverlind och *Tilia alba*. I priskuranten 1873-74 angavs för *Tilia alba* att den kunde bli 40-60 fot hög och hade sitt ursprung i Nordamerika. Från 1883 och framåt listades enbart *Tilia alba* (se vidare under *T. americana* ovan). Det verkar alltså klart att arten *T. tomentosa* såldes från Experimentalfältet mellan 1869 och 1875. Efter detta listades enbart *Tilia alba*, och även om detta namn har använts som en synonym, har det också lätt skett sammanblandningar med varieteter av *T. americana*, och sannolikt är det den arten som såldes från Experimentalfältet under namnet, eftersom Lindgren (1878) och Svensson (1893) båda anger *T. alba* som en egen art från Nordamerika. Loudon (1853) beskrev också en varietet *T. americana alba*, som stämmer väl överens med deras beskrivningar. Loudon (1853) använde namnet *T. alba* W. & K. för silverlinden från Ungern, och angav där *T. tomentosa* Moench och *T. americana* Du Roi som synonymer, i sin beskrivning av: ”T. (EUR.) ALBA Waldst. & Kit. The white-leaved European Lime Tree.”:

“*Synonymes* T. americana Du Roi; T. argentea Desf. [...] T. tomentosa Moench. [...] Petals each with a scale at the base inside. Leaves cordate, somewhat acuminate, and rather unequal at the base, serrated, clothed with white down beneath, but smooth above, 4 times longer than the petioles. Fruit ovate, with 5 obscure ribs. [...] A large tree. Hungary. Height 30 ft. To 50 ft. Introduced in 1767. Flowers yellowish white, very fragrant; June to August. Fruit yellow; ripe in October. Our own opinion is, that this is nothing more than a very distinct race of the common lime; [...]. the tree bears such a general resemblance to T. europaea in all its main features, that it seems to us impossible to doubt the identity of their origin. [...] We have, however, placed this lime by itself, rather than among the other varieties; because, from the whiteness of its foliage, it is far more obviously distinct than T. e. grandifolia or T. e. parvifolia. [...] Its wood and shoots resemble those of the common lime; but it does not attain the same height as that tree.”¹⁴³¹

I *Handbok i svenska trädgårdsskötsel* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten *Tilia tomentosa* Mnch. europeisk silfverlind, med synonymerna *Tilia alba* W. & K., *Tilia rotundifolia* Vent. och *Tilia argentea* DC. samt kommentaren:

”Ungern etc., 20-40 fot, vacker art; passar endast för södra och mell. Sverige.”¹⁴³²

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**T. argentea** DESF. *Silverlind*. Stift af kronbladens längd, vid basen filthårigt; frukt ovan kullrig; bladskåft filthåriga; grenar styva, utstående. – 8. – *T. tomentosa* Mch. Hemland: *Sydöstra Europa, Mindre Asien*.”¹⁴³³

Hillier beskrev i *The Hillier manual of Trees & shrubs* (2002):

“***tomentosa*** Moench. (*T. argentea* DC., *T. alba* Aiton in part) Silver lime. A handsome, but variable, large stately tree. Branches erect, often pendent at their tips, shoots white-felted. Leaves shrotly-stalked, ovate-orbicular, sharply toothed, dark green above, silvery-white-tomentose beneath. They are particularly effective when disturbed by a breeze. Free from aphid problems but flowers toxic to bees. SE and EC Europe. I 1767.”¹⁴³⁴

Exp. 1869-70: *Tilia alba* W. & K. (*tomentosa* M.) silfverlind. Exp. 1873-74: *Tilia tomentosa* Mnch. europeisk silfverlind. Exp. 1874-75: *Tilia tomentosa* europeisk silfverlind. Kommentar (Ex. 1869-70): 20-30 f. ”Ungern. Små ex.” Kom. (Exp. 1873-74): 20-40 f. ”Ungern”. Kom. (Exp. 1874-75): 20-40 f. ”små ex.”

¹⁴³¹ Loudon 1853 s. 67f.

¹⁴³² Lindgren 1878 s. 109.

¹⁴³³ Svensson 1893 s. 226.

¹⁴³⁴ Hillier 2002 s. 366.

Tsuga – hemlocksläktet

Tsuga canadensis (L.) Carrière – hemlock

NÖ Nordamerika. Såld av Experimentalfältet 1836 samt mellan 1873 och 1875. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Pinus canadensis* L. hemlocksgran, med synonymerna *Tsuga canadensis* Carr., *Picea canadensis* Link. och *Abies canadensis* Mx. samt kommentaren:

”Amerika (Kanada, Klippbergen, Sitkaön etc.), 70-100 fot, vacker art. Är temligen hårdig å Landtbr.-Akademiens Experimentalfält. Synes vara kinkig på jordmån och har dött ut på styfvare lerjord; trivses bäst i lös, varm, myllrik jord.”¹⁴³⁵

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**Ts. canadensis** CARR. Kottefjäll upptill urnupna; brakteer 2-flikiga; frövingar endast täckande en mindre del af kottefjällets insida; barr jämbreda, i spetsen urnupna, i kanterna släta; årgrenar glatta. – *Abies Tsuga* Sbd & Zucc. Hemland: *Japan*.”

Exp. 1836: *Pinus canadensis* L. 1873-74: *Pinus canadensis* L. (*Tsuga canad.* Mx) Exp. 1874-75: *Pinus canadensis*. Kom. (Exp. 1873-74): 20-40 f ”n. Am.” Kom. (Exp. 1874-75): 70-100 f. ”helt små exemplar”.

Ulex – ärtörnesläktet

Ulex europaeus L. – ärtörne

V och C Europa (Sverige). Listad i Experimentalfältets priskuranter 1836 och 1869-70. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren den under namnet *Ulex europaeus* L. med kommentaren:

”n. Tyskland samt förvildad i Sverige, 2-3 fot hög, ständigt grön, taggig buske md gula blr i juni och juli. Vill blott med möda uthärda vid Stockholm och fryser der alltid bort å bördigare jord. Måste för att kunna uthärda odlas på torr, mager sandjord. Fortpl. genom införskrifna frön. Har visat sig kinkig för omplantering och sås derfor bös på den plats der den skall förbli stående. *U. nanus*, SM., torde blott vara en lågväxt form af *europaeus*.”¹⁴³⁶

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**U. europaeus** L. Blommor 1-2 i öfre bladvecken, tillsamman bildande en axlik klase, gula; segel hjärtligt; köl båtformig, trubbig, på kanten hårig; baljor tjocka, håriga; foder brunhårigt; blomskärm 3, 2 vid fodrets bas, äggrunda, 1 vid blomskaftets bas, smalt; buske tornig, med färade tornar. Hemland: *Wästra och mellersta Europa*.”

Experimentalfältet 1836: *Ulex europaeus* L. Exp. 1869-70: *Ulex europaeus* L. Kommentar (Exp. 1869-70): 2-3 f. ”n. Tyskland. Uthärdar ej annat än å torr, mager sandjord och i varmt läge.”

Ulmus – almsläktet

En stor mängd sorter av *Ulmus* har sålts genom åren, de flesta under två artnamn *U. campestris* och *U. montana*, båda namn som idag inte längre används. Många sortnamn verkar endbart ha funnits en kortare tid. Mellan 1883 och 1886 listade Experimentalfältet ett paketpris för ett dussin olika *Ulmus*: ”Då sorterna af köparen icke bestämmes lemnas 12 st. *Ulmus* i 12 sorter för 7 kr”.

Ulmus alata Michx.

C och Ö USA. Arten såld från Experimentalfältet 1836 samt mellan 1883 och 1886. Ett litet till medelstort träd med rundad krona, introducerad i Europa 1820.¹⁴³⁷ Lindgren beskrev den i *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) som en varietet av *Ulmus americana*. (se nedan).

Experimentalfältet 1836: *Ulmus alata* Michx. Exp. 1883-84, 1885-86: *Ulmus americana alata* (*suberosa alata*).

¹⁴³⁵ Lindgren 1878 s. 74.

¹⁴³⁶ Ibid s. 110.

¹⁴³⁷ Hillier 2002 s. 368.

***Ulmus americana* L. – amerikansk alm**

• 'Pendula'

C och Ö Nordamerika. Arten såld från Experimentalfältet 1836 och mellan 1869 och 1890. Sorten 'Pendula' såldes sannolikt från Experimentalfältet åtminstone mellan 1864 och 1874, kanske ända fram till 1900, men det finns också en klar risk att det skett en sammanblandning med *U. glabra* 'Pendula'/'Horizontalis' (se vidare nedan). Lindgren (1878) nämnde "*horizontalis (americana pendula, serpentina etc.*; den vanliga hängalmen)" som en varietet under *Ulmus montana* Smith. (se nedan). *U. americana* är ett stort starkväxande träd med askgrå bark, introducerat till Europa 1752.¹⁴³⁸ I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren arten under namnet *Ulmus americana* L. med kommentaren:

"n. Amerika, 40-50 fot, vackert träd med 3-4 tum långa, 1½-1¾ tum breda blad, som mycket likna avenbokens. Var.: *alata*, 20-30 fot, med korklik bark."¹⁴³⁹

'Pendula' – I Experimentalfältets priskurant 1864 listades *Ulmus americana pendula* hängalm och mellan 1869 och 1874 *Ulmus americana pendula* slokalm. Från 1874 och framåt övergick man till att sätta americana pendula inom parenteser: mellan 1874 och 1880 listades *Ulmus montana pendula (americana pendula)* hängalm, och mellan 1883 och 1900 *Ulmus montana horizontalis (americana pendula)* hängalm. Det verkar troligt att det verkligen var *U. americana* 'Pendula' som såldes åtminstone fram till 1874, men därefter finns det en möjlighet att det skett en sammanblandning med *U. glabra* 'Pendula'/'Horizontalis', och att det egentligen var denna sort som såldes. Att en sådan sammanblandning skett på andra håll bekräftas exempelvis av Green (1964), som skrev i sin artikel i *Arnoldia* 1964 att *U. americana* 'Pendula' beskrevs av Aiton 1789¹⁴⁴⁰ samt:

"Has a vase-shaped habit but with branches pendulous at their ends. This habit is part of the natural variation of *U. americana* and would seem to warrant no higher botanical rank than *forma*. It is doubtful if the original clone cultivated in Britain in 1752 still exists. It was later confused with a pendulous variant of *U. glabra*."¹⁴⁴¹

Exp. 1836: *Ulmus americana* L. Exp. 1869-70, 1873-74: *Ulmus americana* L. amerikansk alm. Exp. 1883-84, 1885-86: *Ulmus americana*. Exp. 1889-90: *Ulmus americana* amerikansk alm. Kom. (Exp. 1869-70, 1873-74): 60-80 f. Kom. (Exp. 1883-84, 1885-86): 40-50 f. Kom. (Exp. 1889-90): 12-15 f. Stamexemplar och buskformiga såldes. Även listad under rubriken Alléträd: "stamexemplar".

'Pendula' – Experimentalfältet 1864: *Ulmus americana pendula* hängalm. Exp. 1869-70, 1873-74: *Ulmus americana pendula* slokalm. Exp. 1874-75, 1879-80: *Ulmus montana pendula (americana pendula)* hängalm. Exp. 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Ulmus montana horizontalis (americana pendula)* hängalm. Kommentar (Exp. 1869-70): "högstammiga". Kommentar (Exp. 1879-80): "smärre". Kommentar (Exp. 1883-84, 1885-86): "låga". Kommentar (Exp. 1889-90): "låga" och "stamexemplar". Kommentar (Exp. 1894-95, 1899-1900): "stamexemplar" Även listad under rubriken Häng- eller slokträd.

***Ulmus glabra* Huds. – alm**

- 'Corylifolia'
- 'Corylifolia purpurea'
- 'Pendula'/'Horizontalis'
- 'Cornuta'
- 'Crispa'
- 'Exoniensis' (pyramidalm)
- "*pyramidalis (fastigiata glabra)*"
- 'Macrophylla'
- 'Monstrosa'

¹⁴³⁸ Ibid s. 369.

¹⁴³⁹ Lindgren 1878 s. 110.

¹⁴⁴⁰ Green 1964 s. 69: "(Aiton, Hort. Kew. 1:320. 1789, as *U. americana* var. *pendula*)."

¹⁴⁴¹ Green 1964 s. 69.

- 'Nigra'
- 'Latifolia Nigricans'
- "fol. argent. maculata"
- 'Rugosa'
- 'Tiliaefolia'

Europa (Sverige), Turkiet - N Iran, Kaukasus. Arten listades i Experimentalfältets priskuranter mellan 1869 och 1900 under namnet *Ulmus montana*. Den listades under samma namn mellan 1895 och 1946 i priskuranterna från Vassbo trädskola. Mellan 1836 och 1880 listades från Experimentalfältet även *Ulmus campestris*, som idag motsvarar *Ulmus minor*, men 1869-70 och 1873-74 gavs också kommentaren: "Den här hittills under detta namn odlade är rätteligen *Ulmus montana*" vilket bör innebära att arten *Ulmus glabra* såldes redan 1836.

Av *U. glabra* har också sålts många sorter genom åren. Sorten 'Crispa' verkar ha funnits i Experimentalfältets sortiment under hela perioden från 1836 till 1900. Sorten 'Nigra' listades från Experimentalfältet 1836 och mellan 1894 och 1900, liksom från Vassbo trädskola 1895. Sorten 'Exoniensis' fanns i Experimentalfältets sortiment mellan 1864 och 1900, och i Vassbo trädskolas sortiment mellan 1895 och 1946. Mellan 1883 och 1886 listades dessutom från Experimentalfältet "*pyramidalis (fastigiata glabra)*". Mellan 1864 och 1900 listades från Experimentalfältet "*fol. argent. maculata*" och mellan 1874 och 1900 eventuellt 'Pendula'/'Horizontalis', vilken också möjligen kan ha sålts tidigare (se vidare nedan). Vidare listades från Experimentalfältet 'Tiliaefolia' mellan 1873 och 1880, 'Rugosa' mellan 1879 och 1890, 'Monstrosa' mellan 1883 och 1900, 'Latifolia Nigricans' mellan 1883 och 1890, 'Cornuta' mellan 1885 och 1900 och 'Macrophylla' mellan 1889 och 1900. År 1895 listades i priskuranten från Vassbo trädskola sorten 'Corylifolia' och mellan 1885 och 1900 från Experimentalfältet 'Corylifolia purpurea'.

I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten *Ulmus montana* Smith., vanlig alm, med synonymerna *Ulmus scabra* Mill., *Ulmus hollandica* Pall. och *Ulmus excelsa* Borkh. samt kommentaren:

"Sverige, England, mell. Europa, 60-80 fot. Ett bland våra allra bästa allé- och parkträd och hvars virke tillika är värdefullt. Varieteter: *tiliaefolia (glabra sibirica, Scampstoniensis, gigantea?)*, *corylifolia, pyramidalis, latifolia, tricunspis (tridens, triserrata, intermdeia)*, *oblongata, Exoniensis* (vanlig pyramidalm), *Exoniensis Dampieri, purpurea, Pitteursii, horizontalis (americana pendula, serpentina, etc.; den vanliga hängalmen)*, *crispa* (asplenifolia), *rugosa, viminalis* (finbladig, blir 20-30 fot), *antarctica (gracilis)* (en högst egendomlig form af 4-6-10 fots höjd, med helt små blad och n. trådsmala årsskott, hvilken uppgifvits vara en art från Patagonien) Härtill komma åtskilliga brokbladiga former: *fol. varieg.*, i flere sorter, m. fl."¹⁴⁴²

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

"**U. montana** WITH. *Bärgalm*. Ståndare 5-6; kalk 5-6-kluven; vingfrukt i spetsen grundt, icke ned till frögömmet inskuren; blad större, mycket sträva. Form. 1 f. *exoniensis* Pyramidalm. Blad mörkare samt tillbakavikna på smågrenarne; grenar upprätta. Hemland: Nordligare delarne af Europa ock Asien."¹⁴⁴³

'Pendula'/'Horizontalis' (paraplyalm) – Sorten eventuellt såld från Experimentalfältet mellan 1874 och 1900, möjligen tidigare: mellan 1874 och 1880 listades *Ulmus montana pendula (americana pendula)* hängalm, och mellan 1883 och 1900 *Ulmus montana horizontalis (americana pendula)* hängalm. Innan dess listades enbart namnet *Ulmus americana pendula* (se vidare ovan). Att en sammanblandning mellan de två skett på andra håll bekräftas exempelvis av Green (1964), som skrev i sin artikel "Registration of cultivar names in *Ulmus*" (*Arnoldia* 1964) att han var osäker på om den ursprungliga klonen av *U. americana* 'Pendula' som odlades i Storbritannien 1752 fanns kvar samt att den senare blandats ihop med en: "pendulous variant of

¹⁴⁴² Lindgren 1878 s. 111.

¹⁴⁴³ Svensson, 1893, s. 141.

U. glabra” (se vidare *U. americana* ovan).¹⁴⁴⁴ Lindgren (1878) nämnde “*horizontalis (americana pendula, serpentina etc.*; den vanliga hängalmen)” som en varietet under *Ulmus montana* Smith. (se ovan). Sorten *U. glabra* ’Horizontalis’¹⁴⁴⁵ beskrevs av Loudon 1838, och namnet ‘Pendula’ förekommer i litteraturen som en synonym för ‘Horizontalis’¹⁴⁴⁶. ’Horizontalis’ beskrivs av Green i artikeln ”Registration of cultivar names in *Ulmus*” (*Arnoldia* 1964):

“Branches horizontally spreading and, when grafted, forming a low flat top with pendulous branches. Originated early in the 19th century as a seedling in a nursery at Perth, Scotland. A tree of this cultivar was selfed by Melville at Kew (personal communication); it segregated for the pendulous habit but remained true to species. *U. glabra*.”¹⁴⁴⁷

Arvid Nilsson skrev vidare följande i tidskriften *Lustgården* (1958-59):

”Den snarlika [alltså snarlik ’Camperdownii’], men spärrigt och utbrett greniga paraplyalmen, f. *pendula* eller f. *horizontalis*, som formens mera karakteristiska namn fordom lydde, är däremot sällsynt”¹⁴⁴⁸

Hillier beskrev i *The Hillier manual of Trees & shrubs* (2002):

“‘**Pendula**’ (‘Horizontalis’) Weeping wych elm. A small tree occasionally reaching 9m, developing a wide head of spreading branches with long, pendent branchlets. Suitable as an isolated specimen for a large garden or park.”¹⁴⁴⁹

‘**Corylifolia**’ – I priskuranten 1895 från Vassbo trädskola listades *Ulmus corylifolia* utan kommentar. Lindgren (1878) nämnde “*corylifolia*” som en varietet under *Ulmus montana* Smith. (se ovan). Sorten beskrevs av Host 1827 som *Ulmus corylifolia*, och enligt Green (*Arnoldia* 1964):

“Described as having broad-ovate, scabrid leaves, doubly toothed with broad, obtuse teeth. Later as having “leaves 8 x 6 cm., rather crowded, usually slightly rough and similar to *scabra* [glabra] but according to the texture, position and fruits, belonging to *glabra* [carpinifolia].” *U. glabra*.”¹⁴⁵⁰

‘**Corylifolia Purpurea**’ – I Experimentalfältets priskuranter listades mellan 1885 och 1900 *Ulmus montana corylifolia purpurea* med kommentaren ”med rödbruna löf, ny”. Sorten beskrevs av Pynaert 1879 som *Ulmus campestris corylifolia purpurea*, och enligt Green (*Arnoldia* 1964):

“Described as having large purplish leaves resembling those of a Hazel in shape. Raised from seed of ‘Purpurea’. *U. glabra*.”¹⁴⁵¹

‘**Cornuta**’ – I Experimentalfältets priskuranter listades mellan 1883 och 1900 *Ulmus montana triserrata*, enligt Green (1964) en synonym för ’Cornuta’.¹⁴⁵² Lindgren (1878) nämnde “*tricuspis (tridens, triserrata, intermedia)*” som en varietet under *Ulmus montana* Smith. (se ovan). Sorten ’Cornuta’ beskrevs av David 1845 som *Ulmus campestris cornuta*, enligt Green (*Arnoldia* 1964):

“The large leaves have two long projections or lobes on the shoulders of apex. *U. glabra*.”¹⁴⁵³

‘**Crispa**’ – I Experimentalfältets priskuranter listades 1836 *Ulmus campestris crispa*, 1864 *Ulmus montana crispa* krusbladig alm, mellan 1869 och 1874 *Ulmus adiantifolia* hort. (*crispa, asplenifolia*) och mellan 1874 och 1900 som *Ulmus montana crispa (adiantifolia)*. Både

¹⁴⁴⁴ Green 1964 s. 69.

¹⁴⁴⁵ Green 1964 s. 62: “(Loudon, Arb. Frut. Brit.3: 1898.1838, as *U. horizontalis* Hort., name in synonymy)”

¹⁴⁴⁶ Green 1964 s. 69: (Loddiges, Hackney, London, Cat.1836 [not seen]; Loudon, Arb. Frut. Brit.3:1398. 1838, as *U. montana* var. *pendula*; Krüssmann in Parey’s Blumengartn. Ed.2.1:519.1958, as a cv.) = ‘Horizontalis.’

¹⁴⁴⁷ Green 1964 s. 62.

¹⁴⁴⁸ Nilsson 1959 s. 60.

¹⁴⁴⁹ Hillier 2002 s. 369.

¹⁴⁵⁰ Green 1964 s. 53f.: (Host, Fl. Austr. 1:329. 1827, as *U. corylifolia*)

¹⁴⁵¹ Green 1964 s. 54: (Pynaert, Tijdschr. Boomteelt. [Bull. Arb. Flor. Cult. Potag] 1879:57)

¹⁴⁵² Green 1964 s. 76: (Kirchner in Petzold&Kirch. Arb. Muscav.567.1864, as *U. triserrata* Hort.) = ‘Cornuta’

¹⁴⁵³ Green 1964 s. 53: (David, Revue. Hort. II. 4:102. 1845, as *U. campestris cornuta*; Boom, Ned. Dendr. 1:157. 1959, as a cv.)

'Adiantifolia' och 'Asplenifolia' listas som synonymer till 'Crispa' av Green (1964).¹⁴⁵⁴ Lindgren (1878) nämnde "*crispa* (asplenifolia)" som en varietet under *Ulmus montana* Smith. (se ovan). Sorten 'Crispa' beskrevs av Willdenow 1809 som *Ulmus crispa*, enligt Green (*Arnoldia* 1964):

"The Fernleaf Elm. Leaves narrow, incisely serate with twisted and incurved teeth; of slow growth. *U. glabra*."¹⁴⁵⁵

Hillier beskrev i *The Hillier manual of Trees & shrubs* (2002):

"**'Crispa'** ('Asplenifolia', 'Urticifolia') An unusual form, of slow growth and generally loose habit, with narrow leaves that are curiously infolded, with jaggedly toothed margins."¹⁴⁵⁶

'Exoniensis' (Pyramidalm) – Sortnamnet listades i Experimentalfältets priskuranter mellan 1864 och 1900, samt från Vassbo trädskola 1895, 1906 och 1932-1946. Lindgren (1878) nämnde "*Exoniensis* (vanlig pyramidalm)" som en varietet under *Ulmus montana* Smith. (se ovan). Den beskrevs av Loddiges 1823, enligt Green (*Arnoldia* 1964):

"The Ford Exeter Elm. Said to have strictly upright branches forming a narrow columnar head, leaves small, broadly obovate, coarsely and deeply serrate, wrinkled above and often twisted. Raised at Exeter, England, by Mr. Ford. *U. glabra*."¹⁴⁵⁷

Arvid Nilsson skrev vidare följande i tidskriften *Lustgården* (1958-59):

"Av skogsalmens [*U. glabra*] många kulturformer kan nämnas den s.k. pyramidalmen, var. *exoniensis*, en form som endast genom ständig inskärning förmår bibehålla sitt fastigiata växtsätt. Från normaltypen avviker den emellertid även i andra egenskaper, bl.a. genom sina ovanligt mörka, mot spetsen tvärt avsatta, krusigt tandade, långt fram på försommaren utslående och sent avfallande blad. I Landskrona får den s.k. pyramidalmen oftast utveckla sina efterhand upptill breda, trattformiga kronor i full frihet."¹⁴⁵⁸

Hillier beskrev i *The Hillier manual of Trees & shrubs* (2002):

"**'Exoniensis'** ('Fastigiata', *U. scabra* 'Pyramidalis', *U. exoniensis* hort.) An erect tree of medium to large size, narrowly columnar when young, broadening with age. Leaves broad, jaggedly toothed, occurring in clusters on the ascending branches. Found near Exeter in about 1826."¹⁴⁵⁹

"pyramidalis (fastigiata glabra)" – I Experimentalfältets priskuranter mellan 1883 och 1886 listades *Ulmus montana pyramidalis (fastigiata glabra)* pyramidalm. Namnet listas parallellt med 'Exoniensis', som under samma period kallas vanlig pyramidalm, och det har ännu inte kunnat utredas fullständigt. Lindgren (1878) nämnde "*pyramidalis*" som en varietet under *Ulmus montana* Smith. (se ovan). Hillier anger dock 'Fastigiata' som en synonym till 'Exoniensis'.

'Macrophylla' – I Experimentalfältets priskuranter listades mellan 1889 och 1900 *Ulmus campestris macrophylla*. En beskrevs av Lavallée 1877, enligt Green (*Arnoldia* 1964):

"Later described as having the largest leaves and being of very strong growth. *U. glabra*."¹⁴⁶⁰

'Monstrosa' – I Experimentalfältets priskuranter listades mellan 1883 och 1900 *Ulmus montana monstrosa*. Sorten nämnd av Lavallée 1877 som *U. campestris* var. *monstrosa*, och av Hartwig 1892 som *U. scabra* var. *monstrosa*, enligt Green (*Arnoldia* 1964):

"Described as a compact shrub; branchlets often fasciated, leaves 5-8 cm. lång partly pitcher shaped at the base and on a slender stalk to 2.5 cm. long. *U. glabra*."¹⁴⁶¹

¹⁴⁵⁴ Green 1964 s. 47: 'Adiantifolia' (Kirchner in Petzold & Kirchner, Arb. Muscav. 563. 1864, as *U. adiantifolia* Hort., name in synonymy) = 'Crispa'. Green 1964 s. 49: 'Asplenifolia' (Rehder in Bailey, Cycl. Amer. Hort. (4):1881- 1902, as *U. asplenifolia* Hort., in synonymy) = 'Crispa'.

¹⁴⁵⁵ Green 1964 s. 54: (Willdenow, Enum. Pl. Hort. Berol. 295. 1809, as *U. crispa*; Krüssmann, Hand. Laubeh. 2:536. 1962, as a cv.)

¹⁴⁵⁶ Hillier 2002 s. 369.

¹⁴⁵⁷ Green 1964 s. 57: (Loddiges, Hackney, London, Cat. 1823, p. 35, *U. exoniensis*, without description; Krüssmann in Parey's Blumentärtn. Ed. 2. 1: 519. 1958, as a cv.)

¹⁴⁵⁸ Nilsson 1959 s. 60.

¹⁴⁵⁹ Hillier 2002 s. 369.

¹⁴⁶⁰ Green 1964 s. 65: (Lavallée, arb. Segrez. 237. 1877, without description)

‘**Nigra**’ – I Experimentalfältets priskurant listades 1836 *Ulmus nigra* och mellan 1894 och 1900 *Ulmus montana nigra*. Från Vassbo trädskola listades 1895 *Ulmus nigra*. Sorten beskrevs av Loddiges 1839 som *Ulmus montana* var. *nigra*, enligt Green (*Arnoldia* 1964):

“The Black Irish Elm. Said to have particularly deep green leaves. *U. glabra*.”¹⁴⁶²

‘**Latifolia Nigricans**’ – I Experimentalfältets priskuranter listades mellan 1883 och 1886 *Ulmus montana latifolia nigrescens*. Gissningsvis är det den samma som sedan såldes 1889-90 under namnet *Ulmus montana horizontalis nigrescens*, eftersom kommentarerna i priskuranten är samma, men det sista namnet har ännu inte kunnat finnas. Sorten ’Latifolia Nigricans’ beskrevs av Pynaert 1879 som *Ulmus campestris latifolia nigricans*, och enligt Green (*Arnoldia* 1964):

“Described as very vigorous, the leaves being large and of a dark tint. Raised from seed of ‘Purpurea’. *U. glabra*.”¹⁴⁶³

‘**fol. argent. maculata**’ (‘Maculata’?) – I Experimentalfältets priskuranter listades 1864, samt mellan 1869 och 1874 *Ulmus microphylla fol. argent. maculata*, mellan 1874 och 1880 *Ulmus campestris fol. argent. maculat.* och mellan 1894 och 1900 *Ulmus campestris fol. maculatis*. År 1864 gavs kommentaren: ”med hvitfläckiga utmärkt vackra löf” och mellan 1869 och 1900 kommentaren: ”med hvitflammiga löf”. Trots att *microphylla* anges före 1874 och *campestris* efter är alltså kommentaren densamma. Det bör alltså vara samma sort som säljs under hela perioden. Sortnamnet ’Argenteo-maculata’ förekommer i litteraturen, dels syftande på sorten ’Maculata’ vilken beskrevs av Audibert 1831-32 som prickbladig och skall vara av arten *U. glabra*.¹⁴⁶⁴ Men namnet ’Argenteo-maculata’ förekommer vid ytterligare minst två tillfällen, då sannolikt syftande på *U. procera* ’Argenteo-Variegata’.¹⁴⁶⁵

‘**Rugosa**’ – I Experimentalfältets priskuranter listades mellan 1879 och 1890 *Ulmus montana rugosa*. Lindgren (1878) nämnde “*rugosa*” som en varietet under *Ulmus montana* Smith. (se ovan). Sannolikt är detta samma sort som beskrevs av Loudon 1839 som *U. montana* var. *rugosa*, enligt Green (*Arnoldia* 1964):

”dark reddish-brown bark, cracking into short regular pieces, very like *Acer campestris*; a tree of spreading growth and moderate size.” Possibly different from the previous cultivar [‘Rugosa’] (Audibert, Tonelle, France, Cat. 1817, p. 23, as *U. campestris* var. *rugosa*, without description; Hartwig & Rümpler, Ill. Gehölzb. 583. 1875, as *U. montana* var. *rugosa* Hort.). Described as having very hard, roughly harsh, somewhat folded leaves, and as being pyramidal and thick bushy. *U. glabra*.]. *U. glabra*.”¹⁴⁶⁶

‘**Tiliaefolia**’ – Från Experimentalfältets listades 1873-74 *Ulmus tiliaefolia*, och mellan 1874 och 1880 *Ulmus montana tiliaefolia (gigantea)* med kommentar: ”särdeles storbladig och frodigt växande”. Samtidigt listades mellan 1883 och 1900 *Ulmus montana gigantea (tiliaefolia)*, vilken ligger närmare till hands att tolka som *U. x hollandica* ’Major’. Kanske salufördes båda (se vidare diskussion *U. x hollandica* ’Major’ och ’Superba’). Lindgren (1878) nämnde “*tiliaefolia (glabra sibirica, Scamstoniensis, gigantea?)*” som varietet under *Ulmus montana* Smith. (se ovan). ’Tiliaefolia’ beskrevs av Host 1827 som *U. tiliaefolia*, och enligt Green (*Arnoldia* 1964):

“Said to be a form with ovate leaves, rounded or subcordate, and usually not strongly oblique, at the base, *U. glabra*.”¹⁴⁶⁷

¹⁴⁶¹ Green 1964 s. 67: (Lavallée, Arb. Segrez. 235. 1877, as *U. campestris* var. *monstrosa*, without descr.; Hartwig, Ill. Gehölzb. Ed. 2. 394. 1892, as *U. scabra* var. *monstrosa* Hort.; Krüssmann, Handb. Laubgeh. 2:536. 1962, as a cv.).

¹⁴⁶² Green 1964 s. 68: (Loddiges ex Loudon, Arb. Frut. Brit. 3:1398. 1839, as *U. montana* var. *nigra*)

¹⁴⁶³ Green 1964 s. 64: (Pynaert in Tijdschr. Boomteelt. [Bull. Arb. Flor. Cult. Potag.] 1879: 58. 1879, as *U. campestris latifolia nigricans*).

¹⁴⁶⁴ Green 1964 s. 65: ‘Maculata’ (Audibert, Tonelle, France, Cat. 2, p. 53. 1831-32, as *U. scabra maculata*). Described as spotted. *U. glabra*.

¹⁴⁶⁵ Green 1964 s. 48: ‘Argenteo-maculata’ (Audibert, Tonelle, France, Cat. 1817, p. 23, as *U. campestris* var. *argenteo-maculata*, without description). Referred to as the stripe elm. = *U. procera* ‘Argenteo-variegata’?

¹⁴⁶⁶ Green 1964 s. 73: (Loudon, Arb. Frut. Brit. 3:1398. 1839, som *U. montana* var. *rugosa* Masters)

¹⁴⁶⁷ Green 1964 s. 75: (Host, Fl. Austr. 1:329. 1827, as *U. tiliaefolia*).

Experimentalfältet 1836: *Ulmus campestris* L. Exp. 1864 *Ulmus campestris* vanlig alm. Exp. 1869-70, 1873-74: *Ulmus campestris* L. Kommentar (Exp. 1869-70, 1873-74): "Sverige. Den här hittills under detta namn odlade är rätteligen *Ulmus montana*."

Experimentalfältet 1869-70, 1873-74: *Ulmus montana* Sm. vanlig alm. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Ulmus montana* vanlig alm. Kommentar (Exp. 1869-70): "Sverige 60-80 f. Tre plantstorlekar listade: "högstammiga", "6-8 fot höga" och "större buskformiga" pris angavs för alla för 100 plantor och per styck. Även listad under rubriken Häckplantor, där tre storlekar listades: "större buskformiga" pris angavs för 100 st, "smärre buskformiga" pris angavs för 100 st. och "3-års plantor" pris angavs för 100 och 1000 st. Även listad under rubriken Alléträd, där två storlekar listades: "högstammiga" och "6-8 fot höga", pris angavs för 1 och 100 plantor. Kommentar (Exp. 1873-74): "Sverige 60-80 f. Tre plantstorlekar listade: "högstammiga", "6-9 fot höga" och "större buskformiga" pris angavs för alla för 100 plantor och per styck. Även listad under rubriken Häckplantor, där fyra storlekar listades: "större buskformiga", "smärre buskformiga", "3-års plantor" och "2-års plantor", pris angavs genomgående för 100 plantor. Även listad under rubriken Alléträd, där två storlekar listades: "högstammiga" och "6-9 fot höga", pris angavs för 1 och 100 plantor. Kommentar (Exp. 1874-75): "60-80 f. Sju plantstorlekar listade: "stamf.", "6-9 fot höga" och "buskformiga", "4-års skolade plantor", "3-års plantor" och "2-års plantor" för vilka pris angavs per styck, samt "smärre till häck" där pris angavs för 100 plantor. Även listad under rubriken Häckplantor, där fem storlekar listades: "större buskar" pris per styck, "smärre buskformiga" pris för 100 st., "4-års skolade" pris per 100 st., "3-års plantor" pris per styck och "2-års plantor" pris per styck. Även listad under rubriken Alléträd, där två storlekar listades: "högstammiga" och "6-9 fot höga", pris angavs per styck. Kommentar (Exp. 1879-80): "60-80 f. Tre plantstorlekar listade: "stamf." pris angavs per styck, "6-9 fot höga" pris angav per styck, och "buskformiga" pris angavs per styck. Även listad under rubriken Häckplantor, där tre storlekar listades: "större buskar" pris per styck, "smärre buskformiga" pris per styck, "3-års skolade plantor" pris 100 och 1000 plantor. Även listad under rubriken Alléträd, där två storlekar listades: "högstammiga" och "6-9 fot höga", pris angavs per styck. Kommentar (Exp. 1883-84, 1885-86): "60-80 f. Två plantstorlekar listade: "stamf." pris angavs per styck, "6-9 fot höga" pris angav per styck. Även listad under rubriken Häckplantor, där två storlekar listades: "större buskar" pris per styck, "smärre"pris för 1 och 100 stycken. Även listad under rubriken Alléträd, där två storlekar listades: "högstammiga" och "6-9 fot höga", pris angavs per styck. Kommentar (Exp. 1889-90): 18-24 m. Tre plantstorlekar listade: "högstammiga ex." pris angivet för 100 och per styck, "2-2,5 meter höga stamexemplar" pris angavs per styck, "2-3 meter höga, utskotts stamexemplar, passande till bersåer, buskager och höga häckar" pris angavs för 100 och per styck. Även listad under rubriken Häckplantor: fyra storlekar: "2-3 m höga, utskotts (missbildade) stamexemplar" pris angavs för 100 och per styck, med kommentaren: "Dessa almar äro passande att använda till bersåer, höga häckar, som man genast vill hafva färdiga, och till plantering af buskager i parker. Den vanligen kala stammen får man med lätthet att slå ut skott ända ned från roten och upp till spetsen, om exemplaren aftoppas starkt, helst sedan de efter planteringen stått ett år på platsen och hunnit rotfästa sig". Vidare listade under Häckplantor även: "kraftiga buskexemplar" pris angavs för 10 plantor och per styck, "smärre buskar" pris angavs för 100 plantor och per styck, "3-års skolade plantor" pris angavs för 100 plantor. Även listad under rubriken Alléträd, två storlekar: "högstammiga" pris angavs för 100 st och per styck, "2-2,5 m höga" pris angavs för 100 st. och per styck. Kommentar (Exp. 1894-95): 18-24 m. Tre plantstorlekar listade: "högstammiga ex." pris angivet för 100 och per styck, "2-2,5 meter höga stamexemplar" pris angavs per styck, "2-3 meter höga, utskotts stamexemplar, passande till bersåer, buskager och höga häckar" pris angavs för 10 plantor och per styck. Även listad under rubriken Häckplantor: tre storlekar: "utskotts stamexemplar, användbara till bersåer etc." pris angavs för 10 st och per styck, "större buskar" pris angavs för 10 plantor och per styck, "3-års skolade plantor" pris angavs för 100 plantor. Även listad under rubriken Alléträd, två storlekar: "högstammiga" pris angavs för 100 st och per styck, "2-2,5 m höga" pris angavs för 100 st. och per styck. Kommentar (Exp. 1899-1900): 18-24 m. Tre plantstorlekar listade: "högstammiga ex." pris angivet för 100 och per styck, "2-2,5 meter höga stamexemplar" pris angavs per styck, "2-3 meter höga, utskotts stamexemplar, passande till bersåer, buskager och höga häckar" pris angavs för 10 plantor och per styck. Även listad under rubriken Häckplantor: tre storlekar: "större buskar" pris angavs för 100 st., 10 st och per styck, "smärre buskar" pris angavs för 100 plantor, "3-års skolade plantor" pris angavs för 100 plantor, "2-års skolade plantor" pris angavs för 100 plantor. Även listad under rubriken Alléträd, två storlekar: "högstammiga" pris angavs för 100 st och per styck, "2-2,5 m höga" pris angavs för 100 st. och per styck.

Vassbo 1895, 1900-1901: *Ulmus montana* alm. Vassbo 1902-1903, 1906, 1909-1916: *Ulmus montana* vanlig alm. Vassbo 1917: *Ulmus montana* storbladig alm, vanlig storbladig alm. Vassbo 1919: *Ulmus montana* storbladig alm, vanlig alm. Vassbo 1921, 1923-1946: *Ulmus montana* alm. Kommentar (Vassbo 1895): trädformiga almplantor, samt häckplantor för vilka pris angavs för 100 st. Kommentar (Vassbo 1900-1901): trädformiga almplantor, buskformiga exemplar. Dessutom listades häckplantor: 3-års skolade där

priset angavs för 100 stycken, samt stora buskar till bersåer, där pris angavs för en och tio plantor. Kommentar (Vassbo 1910): trädformiga almplantor pris per styck, vilka även listades under rubriken Alléträd, samt häckplantor: 3-års skolade där priset angavs för 100 stycken, samt större buskar där pris angavs per styck. Kommentar (Vassbo 1920) träd pris per styck, vilka även listades under rubriken Park- och alléträd, samt buskexemplar pris per styck, mindre buskar pris per styck, samt häckplantor 65-100 cm med pris för 1 och 100 stycken. Kommentar (Vassbo 1930): stamformiga plantor pris per styck, buskformiga pris per styck, häckplantor 30-50 cm pris för 10 och 100 st. Under rubriken Park- och alléträd listades träd pris för en och tio plantor. Kommentar (Vassbo 1942-1946): stamformade träd pris per styck, buskformiga pris per styck och häckplantor 40-65 cm pris angavs för 100 stycken. Under rubriken Park- och alléträd: listades träd med pris angivet för en och tio plantor.

'Pendula' – Experimentalfältet 1864: *Ulmus americana pendula* hängalm. Exp. 1869-70, 1873-74: *Ulmus americana pendula* slokalm. Exp. 1874-75, 1879-80: *Ulmus montana pendula (americana pendula)* hängalm. Exp. 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Ulmus montana horizontalis (americana pendula)* hängalm. Kommentar (Exp. 1869-70): "högstammiga". Kommentar (Exp. 1879-80): "smärre" Kommentar (Exp. 1883-84, 1885-86): "låga". Kommentar (Exp. 1889-90): "låga" och "stamexemplar". Kommentar (Exp. 1894-95, 1899-1900): "stamexemplar" Även listad under rubriken Häng- eller slokträd.

'Corylifolia' – Vassbo 1895: *Ulmus corylifolia*.

'Corylifolia purpurea' – Experimentalfältet 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Ulmus montana corylifolia purpurea*. Kommentar (Exp. 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900): "med rödbruna löf, ny"

'Cornuta' – Exp. 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Ulmus montana triserrata*.

'Crispa' – Experimentalfältet 1836: *Ulmus campestris crispa*. Exp. 1864: *Ulmus mont. crispa* krusbladig alm. Experimentalfältet 1869-70, 1873-74: *Ulmus adiantifolia* hort. (*crispa, asplenifolia*). Experimentalfältet 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Ulmus montana crispa (adiantifolia)*. Kommentar (Exp. 1869-70, 873-74): "anses vara varietet af montana, men synes ej bli mer än 15-20 fot hög." Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 15-20?f. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 5-6 m.

'Exoniensis' (pyramidalm) – Experimentalfältet 1864: *Ulmus montana exoniensis* pyramidalm. Exp. 1869-70, 1873-74: *Ulmus exoniensis (montana exon.)* pyramidalm. Exp. 1874-75, 1879-80: *Ulmus montana exoniensis* pyramidalm. Exp. 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Ulmus montana exoniensis* vanlig pyramidalm. Kommentar (Exp. 1869-70, 1873-74): 20-30?f. Även listad under rubriken Alléträd. Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80): 20-30?f. Kommmentar (Exp. 1883-84, 1885-86): 20-30?f. Även listad under rubriken Alléträd. Kommentar (Exp. 1889-80, 1894-95): 6-9 m. Även listad under rubriken Alléträd: "kraftiga". Kommentar (Exp. 1899-1900): 6-9 m. Även listad under rubriken Alléträd.

Vassbo 1895, 1906: *Ulmus exoniensis* Pyramidalm. Vassbo 1932-1946: *Ulmus montana exoniensis* pyramidalm. Såld som träd.

"pyramidalis (fastigiata glabra)" – Experimentalfältet 1883-846: *Ulmus montana pyramidalis (fastigiata glabra)*. Exp. 1885-86: *Ulmus montana pyramidalis (fastigiata glabra)* pyramidalm.

'Macrophylla' – Experimentalfältet 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Ulmus campestris macrophylla*. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): "storbladig"

'Monstrosa' – Experimentalfältet 1883-84, 1885-86, 1894-95, 1899-1900: *Ulmus montana monstrosa*.

'Nigra' – Experimentalfältet 1836: *Ulmus nigra*. Exp. 1894-95, 1899-1900: *Ulmus montana nigra*.

Vassbo 1895: *Ulmus nigra*.

'Latifolia nigricans' – Experimentalfältet 1883-84, 1885-86: *Ulmus montana latifolia nigrescens*. Exp. 1889-90: *Ulmus montana horizontalis nigrescens*. Kommentar (Exp. 1883-84, 1885-86, 1889-90): "med brunaktiga löf"

"fol. argent. maculata" – Experimentalfältet 1864: *Ulmus micr. fol. arg. maculata*. Exp. 1869-70, 1873-74: *Ulmus microphylla fol. arg. maculata*. Exp. 1874-75, 1879-80: *Ulmus campestris fol. arget. maculat*. Exp. 1894-95, 1899-1900: *Ulmus campestris fol. maculatis*. Kommentar (Exp. 1864): "med vitfläckiga utmärkt vackra löf" Kommentar (Exp. 1869-70, 1873-74, 1874-75, 1879-80, 1894-95, 1899-1900): "med vitflammiga löf".

'Rugosa' – Experimentalfältet 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90: *Ulmus montana rugosa*.

'Tiliaefolia' – Experimentalfältet 1873-74: *Ulmus tiliaefolia*. Exp. 1874-75, 1879-80: *Ulmus montana tiliaefolia (gigantea)*. Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80): "särdeles storbladig och frodigt växande".

Ulmus x hollandica Mill. – hybridalm

- 'Microphylla'
- 'Argenteo-marginata'
- 'Pitteurs'
- 'Scampstoniensis'
- 'Dampieri'
- 'Wredei' ('Dampieri Aurea')
- 'Major'
- 'Superba'
- 'Modiolina'
- 'Myrtifolia'
- 'Vegeta'

Natur- och kulturursprung, härstamning *U. glabra* x *U. minor*, synonym *Ulmus elegantissima* Horw. Lindgren nämnde i Handbok i svenska trädgårdsskötseln (1878) *Ulmus hollandica* Pall. som en synonym för *Ulmus montana* Smith. [*U. glabra*] (se vidare ovan). Hybridnamnet omnämns inte av Svensson (1893). En del av de sortnamn som i denna rapport placerats under *U. x hollandica* nämndes av Lindgren under artnamnen *U. montana* eller *U. campestris*. Ett antal sorter har saluförts av Experimentalfältet genom åren. En del namn är svåra att tolka, men det verkar som sorten 'Microphylla' såldes mellan 1864 och 1886, sorten 'Argenteo-Marginata' sannolikt mellan 1869 och 1900, 'Major' 1836 samt mellan 1869 och 1900, 'Dampieri' mellan 1869 och 1900, 'Tricolor' mellan 1873 och 1885, 'Superba' mellan 1883 och 1900 eventuellt tidigare, 'Myrtifolia' mellan 1883 och 1900, 'Pitteurs' mellan 1885 och 1890, 'Vegeta' mellan 1885 och 1900, 'Scampstoniensis' 1889-90, 'Wredei' ('Dampieri Aurea') mellan 1894 och 1900 och 'Modiolina' 1894-95. Hillier beskrev i *The Hillier manual of Trees & shrubs* (2002):

"*x hollandica* Mill. (*U. glabra* x *U. minor*) An extremely variable, natural hybrid widespread in W Europe. According to Dr. Melville this hybrid, in its numerous forms, constitutes almost the entire elm population of Germany, Holland, Belgium and France, as well as being quite abundant in East Anglia and the Midlands. R. H. Richens has more recently expressed the view that it is less common but occurs where the parents grow together. The cultivars described below under this name are of similar parentage, but independent origin."¹⁴⁶⁸

Arvid Nilsson skrev följande om den i tidskriften *Lustgården* 1958-59:

"Hybridformer mellan skogs- och fältalm, *U. x hollandica*, är i Landskrona och trakten däromkring ingen ovanlighet. Sedan många år är de tyvärr försvunna ur plantskolekatalogerna, i vilka man numera, förutom vanlig skogsalm, på sin höjd finner hörsholms- och pyramidalm. Den holländska almen förekommer i flera olika namngivna typer, men det är endast en av dem, *U. x h.[hollandica] belgica*, som har nått någon större utbredning. I Landskrona med omgivning och på Ven utgör den ett karakteristiskt inslag i alléer och parker. Den bekanta och sevärda, snart 100-åriga, ståtliga allé, som från Landskrona kantar vägen norrut mot Hälsingborg, består till större delen ju av denna almform. Till grenbyggnad och blad samt andra egenskaper intager den, som sig bör, en tydlig intermediär ställning mellan föräldrarterna. Stammen blir under någorlunda goda förhållanden påfallande hög och rak, kronan bygges upp av finare och graciösare kvistar än hos skogsalmen; bladen är också mindre än hos denna och blir efterhand nästan lika glänsande glatta som hos fältalmen. Mest iögonfallande är emellertid denna alms påfallande resliga växt och goda förmåga att stå emot ihållande och starka vindar; den förefaller vara det verkliga stormträdet."¹⁴⁶⁹

'**Microphylla**' – I Experimentalfältets priskuranter listades 1864 *Ulmus microphylla* (*planifolia*) småbladig alm, mellan 1869 och 1874 *Ulmus microphylla* Pers. (*planifolia* hort.) småbladig alm, mellan 1874 och 1880 listades *Ulmus campestris microphylla* småbladig alm och mellan 1883 och 1886 *Ulmus campestris microphylla*. Lindgren (1878) nämnde "*microphylla*" som en form under *Ulmus campestris* L.(se ovan). Sorten nämnd av Loddiges 1823 som *U. stricta microphylla*, enligt Green (*Arnoldia* 1964):

¹⁴⁶⁸ Hillier 2002 s. 369.

¹⁴⁶⁹ Nilsson 1959 s. 61f.

”The specimen of this cultivar in Herb. Nicholson at Kew has been identified by Dr. Melville as *U. x hollandica* with leaf shape approaching *U. carpinifolia*.”¹⁴⁷⁰

'Argenteo-Marginata' – I Experimentalfältets priskuranter listades mellan 1874 och 1900 *Ulmus campestris fol. arg. marg.* bland annat med kommentaren: ”med hvitkantade, stundom nästna helvita löv”. 1869-70 listades *Ulmus microphylla fol. varieg.* med kommentaren: ”med hvitkantiga stundom helhvita löf”. Eftersom kommentaren är densamma verkar det sannolikt att det är samma sort som avses. Sannolikt rör det sig om sorten 'Argenteo-marginata' beskriven av Deegen 1879 (Deegen in *Deutsch. Mag. Gart. Blumenk.* 1879:60. pl. 1879, som *U. campestris elegans argenteo-marginatis*), enligt Green (*Arnoldia* 1964):

“Described as having the leaves bordered with white, and in a later reference, as rather strongly rough, weakly hairy below, measuring 6-8 by 3-4 cm. *U. carpinifolia* or, possibly, *x hollandica*.”¹⁴⁷¹

'Pitteurs' – I Experimentalfältets priskuranter listades mellan 1885 och 1890 *Ulmus montana Pitteursii*. Lindgren (1878) nämnde “*Pitteursii*” som en varietet under *Ulmus montana* Smith. (se ovan). Sorten beskriven av Morren 1848, enligt Green (*Arnoldia* 1964):

Described as a tall tree, with very large (20 cm. long x 18-19 cm. broad) convex rounded leaves, a little attenuate at the apex and with prominent nerves. Said to have originated in the Pitteurs estate at St. Trond, Belgium. *U. x hollandica*.”¹⁴⁷²

'Scampstoniensis' – I Experimentalfältets priskurant 1889-90 listades *Ulmus montana Schampstoniensis*. Sorten beskriven av Kirchner 1864 som *Ulmus glabra* var. *scampstoniensis*, och enligt Green (*Arnoldia* 1964):

”The Scampston Elm. Originated at Scampston Hall, Yorkshire, England, before 1810. A quick growing weeping form possibly no longer in existence. Probably a form of *U. x hollandica*.”¹⁴⁷³

'Dampieri' – I Experimentalfältets priskuranter listades mellan 1869 och 1874 *Ulmus Dampieri* Hort. (*mont. Damp., exoniensis Damp.*) finbladig pyramidalm, och mellan 1874 och 1900 som *Ulmus montana exoniensis Dampieri* finbladig pyramidalm. Lindgren (1878) nämnde “*Exoniensis Dampieri*” som en varietet under *Ulmus montana* Smith. (se ovan). Sorten beskrevs av Wesmael 1863 som *U. campestris* var. *nuda* subvar. *fastigiata Dampieri*, och enligt Green (*Arnoldia* 1964):

”Described as a narrow pyramidal tree, leaves crowded on short branchlets, broadly ovate, deeply and doubly toothed with crenately serrate teeth. Specimens in the Kew herbarium from cultivation have been determined by Dr. Melville as *U. x hollandica*.”¹⁴⁷⁴

'Wredei' ('Dampieri Aurea') – I Experimentalfältets priskuranter listades mellan 1894 och 1900 *Ulmus montana exoniensis Dampieri Wredei* finbladig pyramidalm med gula löf. Sorten beskrevs av Jühlke 1877 som *U. Dampieri* var. *Wredei*, enligt Green (*Arnoldia* 1964):

”Described as yellowish-leaved variant of 'Dampieri'. Originated in 1875 at the Arboretum at Alt-Geltow, near Potsdam, Germany. It may be a chimaera as it often develops green twigs which are identical with 'Dampieri'. The Kew tree of this name has been identified by Dr. Melville as *U. x hollandica*.”¹⁴⁷⁵

¹⁴⁷⁰ Green 1964 s. 66: 'Microphylla' (Loddiges, Hackney, London, Cat. 1823, p. 35, as *U. stricta microphylla*, without description).

¹⁴⁷¹ Green 1964 s. 48: (Deegen in *Deutsch. Mag. Gart. Blumenk.* 1879:60. pl. 1879, som *U. campestris elegans argenteo-marginatis*).

¹⁴⁷² Green 1964 s. 70: (Morren in *Jour. Agric. Prat. Belg.* 1:114, fig. 1848, as L'orme Pitteurs, & Belg. Hort. 2:133. 1852). / ” 'Pitteursii' (Wesmael in *Bull. Féd. Soc. Hort. Belg.* 1862:382. 1863, as *U. campestris* var. *pitteursii* Mor.; Krüssmann in *Parey's Blumengärtn. Ed. 2* 1:519, 1958, as a cv.) = 'Pitteurs'.”

¹⁴⁷³ Green 1964 s. 74: (Kirchner in *Petzold & Kirchner, Arb. Muscav.* 560. 1864, as *U. glabra* var. *scampstoniensis* Loud.)

¹⁴⁷⁴ Green 1964 s. 54: (Wesmael in *Bull. Féd. Soc. Hort. Belg.* 1862:389. 1863, as *U. campestris* var. *nuda* subvar. *fastigiata Dampieri* Hort. *Vilv.: Boom, Ned. Dendr.* 1:158. 1959, as a cv.)

¹⁴⁷⁵ Green 1964 s. 79: (Jühlke in *Hamburg Gart.- & Blumenzeit.* 33:485. 1877, as *U. Dampieri* var. *Wredei*; Krüssmann in *Parey's Blumengärtn. Ed. 2.* 1:519. 1958, as a cv.)

Arvid Nilsson skrev i tidskriften Lustgården 1958-59 om ”f. *Wredei*” som han räknade till ”fältalmens formkrets”:

”Den gulbladiga f. *Wredei* planterades 1939 på Weibullsholm och är nu ett ca 6 m högt träd med smal krona. Efter svåra vintrar har denna form ibland företett mer eller mindre utpräglad topptorka hos årsskotten, och så var förhållandet även våren 1958.”¹⁴⁷⁶

‘**Major**’ – I Experimentalfältets priskuranter listades 1836 *Ulmus gigantea*, mellan 1869 och 1874 *Ulmus gigantea* (mont. *gig. major*, mont. *superba*) storbladig alm, och mellan 1883 och 1900 *Ulmus montana gigantea* (*tiliaefolia*). ’Gigantea’ skall vara en synonym för ’Major’.¹⁴⁷⁷ Sortenn beskrevs av Smith 1814 som *U. major*, enligt Green (*Arnoldia* 1964):

A nothomorph of *U. x hollandica* widely planted in Britain.”¹⁴⁷⁸

Det finns även en annan ’Major’ som beskrevs av Loudon 1838 och som skall vara synonym med ’Superba’¹⁴⁷⁹ (se nedan). Ytterligare ett problem är att man i Experimentalfältets priskuranter mellan 1883 och 1900 även använder namnet ’Tiliaefolia’ vilket är ytterligare en känd sort, men av arten *U. glabra*. För att göra saken ännu krångligare listade man parallellt 1873-74 *Ulmus tiliaefolia*, och mellan 1874 och 1880 *Ulmus montana tiliaefolia* (*gigantea*). Kanske har man sålt båda sorterna men tyckt att de var mycket lika? Att ’Gigantea’ är en synonym för ’Major’ verkar klart, men när de andra namnen blandas in blir det svårt. Kanske hade man ’Major’ bara 1836, och de senare sålda är bara ’Superba’ och ’Tiliaefolia’?

‘**Superba**’ – I Experimentalfältets priskuranter listades mellan 1883 och 1900 *Ulmus montana superba*, med kommentaren storbladig. Mellan 1869 och 1874 nämndes även namnet ’Superba’ i Experimentalfältets priskuranter inom parentes som en synonym till ’Major’ (se ovan). Sorten beskrevs av Morren 1848 som *U. montana* var. *superba*, enligt Green (*Arnoldia* 1964):

“Raised in Masters Nursery near Canterbury, probably early in the 19th century, and referred to as Master’s Canterbury seedling; later known by the epithet *major* (but not that of Smith). *U. x hollandica*.”¹⁴⁸⁰

‘**Modiolina**’ – I Experimentalfältets priskurant 1894-95 listades *Ulmus montana modiolina*. Sorten beskrevs av Dumont de Courset 1802 som *U. campestris* var. *modiolina*, enligt Green (*Arnoldia* 1964):

“L’orne tortillard.” Described as a pyramidal form of medium hight with small leaves and crowded branches and by later authors as having twisted and crowded branches and gnarled stems. The Kew tree under this name has been identified by Dr. Melville as *U. x hollandica*.”¹⁴⁸¹

‘**Myrtifolia**’ – I Experimentalfältets priskuranter listades mellan 1883 och 1900 *Ulmus campestris myrtifolia*, med kommentaren småbladig. Sorten beskrevs av Nicholson 1896 som *U. campestris* var. *myrtifolia*, enligt Green (*Arnoldia* 1964):

”Leaves ovate or rhombic-ovate to oblong-ovate, 2-3(.5) cm. long, with nearly simple teeth, loosely pilose on both sides; fruit obovate, 12-15 mm. long. The specimen under this name in Herb. Nicholson at Kew has been identified by Dr. Melville as having small-leaved, juvenlie-type foliage and probably beeing *U. carpinifolia x plotii* or *U. x hollandica*.”¹⁴⁸²

¹⁴⁷⁶ Nilsson 1959 s. 61.

¹⁴⁷⁷ Green 1964 s. 60: ’Gigantea’ (Kirchner in Petzold & Kirchner, arb. Muscav. 564. 1864, as *U. montana* var. *gigantea* Hort.) = *U. x hollandica* ’Major’

¹⁴⁷⁸ Green 1964 s. 65: (Smith in Sowerby, English Botany 36: t.2542. 1814, as *U. major*; Krüssmann, Handb. Laubgeh. 2:537. 1962, as a cv.)

¹⁴⁷⁹ Green 1964 s. 65: ’Major’ (Loudon, Arb. Fruit. Brit. 3:1398. 1838, as *U. Montana* var. *major* Masters). Described as having an “upright and rapid growth with few branches, approaching the habit of the Scotch elm but of a more tapering form.” = ’Superba’.

¹⁴⁸⁰ Green 1964 s. 60 ’Superba’ (Morren in Jour. Agric. Prat. Belg. 1:411. 1848, as *U. montana* var. *superba*; Krüssmann, Handb. Laubgeh. 2:537. 1962, as a cv.).

¹⁴⁸¹ Green 1964 s. 67: (Dumont de Courset, Bot. Cult. 3:700. 1802, as *U. campestris* var. *modiolina*)

¹⁴⁸² Green 1964 s. 67f: (Nicholson, Kew Hand-List Trees & Shrubs 2;135. 1896, as *U. campestris* var. *myrtifolia* Hort., without description; Rehder in Jor. Arnold. Arb. 20:87. 1939; Krüssmann, Handb. Laubgeh. 2:540. 1962 as a cv.)

'Vegeta' – I Experimentalfältets priskuranter listades mellan 1885 och 1900 *Ulmus montana vegeta* (Huntingdon). Sorten nämndes av Lindley 1823, enligt Green (*Arnoldia* 1964):

"The Huntingdon or Chichester Elm, said to have originated at Wood & Ingrams Nursery at Huntingdon, in England, about the middle of the 18th century. Considered by Dr. Melville as a hybrid of *U. carpinifolia* x *glabra* for which it is the earliest epithet, but treated by Rehder and others as a variety of the hybrid *U. x hollandica*. The widespread clone may be known as *Ulmus* 'Vegeta' in either case."¹⁴⁸³

'Tricolor' – I Experimentalfältets priskuranter listades 1873-74 *Ulmus suberosa tricolor*, och mellan 1873 och 1885 *Ulmus campestris fol. varieg. (tricolor)*. Sorten 'Tricolor' beskrevs av C. de Vos 1867 som *Ulmus suberosa tricolor*, enligt Green (*Arnoldia* 1964):

"Described as beautifully silver-variegated, the leaves near the top of growing branches colored red, but not a vigorous grower. *U. x hollandica*"¹⁴⁸⁴

'Microphylla' – Experimentalfältet 1864: *Ulmus microphylla (Planifolia)* småbladig alm. Exp. 1869-70, 1873-74: *Ulmus microphylla* Pers. (*planifolia* hort.) småbladig alm. Exp. 1874-75, 1879-80: *Ulmus campestris microphylla* småbladig alm. Exp. 1883-84, 1885-86: *Ulmus campestris microphylla*. Kommentarer (Exp. 1869-70, 1873-74): 15-20?f. "heml? En utmärkt vacker sort." Kommentarer (Exp. 1874-75, 1879-80): 15-20?f. Kommentarer (Exp. 1883-84, 1885-86): 15-20?f. "småbladig".

'Argenteo-marginata' – Experimentalfältet 1869-70: *Ulmus microphylla fol. varieg.* Exp. 1874-75, 1879-80: *Ulmus campestris fol. argent. marg.* Exp. 1883-84, 1885-86, 1889-1900: *Ulmus campestris fol. arg. marg.* Kommentarer (Exp. 1869-70): "med hvitkantiga stundom helhvita löf". Kommentarer (Exp. 1874-75, 1879-80): "med hvitkantade, stundom n. helhvita löf. Små." Kommentarer (Exp. 1883-84, 1885-86): "med hvitkantade löf. Små." Kommentarer (Exp. 1899-1900): "med hvitkantade löf".

'Pitteursii' – Experimentalfältet 1885-86, 1889-90: *Ulmus montana Pitteursii*.

'Scampstoniensis' – Experimentalfältet 1889-90: *Ulmus montana Schampstoniensis*.

'Dampieri' – Experimentalfältet 1869-70, 1873-74: *Ulmus Dampieri* hort. (*mont. Damp., exoniensis Damp.*) finbladig pyramidalm. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Ulmus montana exoniensis Dampieri* finbladig pyramidalm. Kommentarer (Exp. 1869-70, 1873-74): 15-20?f. Kommentarer (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 20-30?f. Kommentarer (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 6-8 m.

'Wredei' ('Dampieri Aurea') – Experimentalfältet 1894-95, 1899-1900: *Ulmus montana exoniensis Dampieri Wredei* finbladig pyramidalm med gula löf. Kommentarer (Exp. 1894-95): "små".

'Major' – Experimentalfältet 1836: *Ulmus gigantea*. Exp. 1869-70, 1873-74: *Ulmus gigantea (mont. gig. major, mont. superba)* storbladig alm. Exp. 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Ulmus montana gigantea (tiliaefolia)*. Kommentarer (Exp. 1869-70, 1873-74): 60-80 f. "En stålig, frodig, storbladig sort." Kommentarer (Exp. 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900): "Storbladig och frodigt växande". Dessutom:

'Superba' – Experimentalfältet 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Ulmus montana superba*. Kommentarer (Exp. 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900): "storbladig".

'Modiolina' – Experimentalfältet 1894-95: *Ulmus montana modiolina*.

'Myrtifolia' – Experimentalfältet 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Ulmus campestris myrtifolia*. Kommentarer (Exp. 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900): "småbladig".

'Vegeta' (Huntingdon Elm) – Experimentalfältet 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Ulmus montana vegeta (Huntingdon)*.

'Tricolor' – Experimentalfältet 1873-74: *Ulmus suberosa tricolor*. Exp. 1873-74: *Ulmus campestris fol. varieg. (tricolor)*. Exp. 1874-75: *Ulmus campestris varieg. (tricolor)*. Exp. 1879-80: *Ulmus campestris fol. varieg. (tricolor)*. Exp. 1885-86: *Ulmus campestris tricolor*. Kommentarer (Exp. 1873-74): "med hvitfläckiga blad". Kommentarer (Exp. 1874-75, 1879-80, 1885-86): "med brokiga löf".

¹⁴⁸³ Greene 1964 s. 77: (Lindley in Donn, Hort. Cantab. Ed. 10.193. 1823, without description; Krüssmann in Parey's Blumengärtn. Ed. 2 1:519. 1958, as a cv.)

¹⁴⁸⁴ Green 1964 s. 76: (C. de Vos, Woordenboek 137. 1867, as *U. suberosa tricolor*)

***Ulmus laevis* Pall. – vresalm**

• 'Colorans'

N, C och Ö Europa (Sverige), NV Turkiet, N Kaukasus. I Experimentalfältet listades 1889-90 *U. effusa* vresalm. Sannolikt såldes även sorten 'Colorans' mellan 1869 och 1874 (se vidare nedan). I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Ulmus effusa* Willd. med synonymerna *Ulmus laevis* Pall., *Ulmus pendunculata* Foug. och *Ulmus ciliata* Ehrh. samt kommentaren:

Sverige etc., 50-80 fot, vackert träd. Liknar vår vanliga alm.¹⁴⁸⁵

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**U. effusa** WILLD. *Bastalm*. Ståndare 6-8; kalk 6-8-kluven; vingfrukt mycket kortare än skaffet, elliptisk, i spetsen djupt inskuren; blad mindre, ovan glatta, under i början småludna och i nervvinklarna utan hinna. Hemland: Europa, Kaukasien; i Sverige på Öland.”¹⁴⁸⁶

Hillier beskrev i *The Hillier manual of Trees & shrubs* (2002):

“*U. laevis* Pall. (*U. effusa* Willd.; *U. pedunculata* Foug.) European white elm. A large tree with a widespreading head and rounded to ovate or obovate, double-toothed leaves, softly downy below, markedly unequal at base. Fruits ciliate. CE and SE Europe to W Asia.”¹⁴⁸⁷

‘Colorans’ – I Experimentalfältets priskuranter listades mellan 1869 och 1874 *Ulmus campestris fol. purpur.* (*effusa colorans?*) med kommentaren: ”med rödaktiga löf”. Det finns en möjlighet att det var *U. minor* 'Purpurea' som såldes, men det kan också ha varit *U. effusa* 'Colorans', som beskrevs av Kirchner 1863, enligt Green (*Arnoldia* 1964):

“Described as turning a beautiful scarlet red in the autumn, not golden. *U. laevis*.”¹⁴⁸⁸

Experimentalfältet 1889-90: *Ulmus effusa* vresalm. Kommentar (Exp. 1889-90): 15-25 m.

'Colorans' – Experimentalfältet 1869-70, 1873-74: *Ulmus campestris fol. purpur.* (*effusa colorans?*). Kommentar (Exp. 1869-70, 1873-74): ”med rödaktiga löf”

***Ulmus minor* Mill. – lundalm**

- **ssp. angustifolia** (Weston) Stace
- 'Monumentalis'
- "stricta purpurea"
- **ssp. sarniensis** (C.K. Schneid.) Stace
- 'Variegata'
- "planifolia maculata"
- "planifolia pendula"
- 'Concavaefolia'
- 'Nigrescens'
- "suberosa"
- "suberosa pendula"
- 'Purpurascens'
- 'Purpurea'
- 'Folia Rubra'

Europa (Sverige), NV Afrika, Turkiet - N Iran, Kaukasus. Artnamnet *Ulmus campestris* listas i Experimentalfältet priskuranter mellan 1836 och 1880, men 1869-70 med kommentaren: ”Den här hittills under detta namn odlade är rätteligen *Ulmus montana*” och mellan 1874 och 1880: ”odlas sällan; vanlig alm, se montana”. Ett sätt att olka dessa uppgifter är att man före 1869-70 sålde *U. glabra* under namnet *U. campestris*, men att man mellan 1874 och 1880 sålde en annan

¹⁴⁸⁵ Lindgren 1878 s. 110.

¹⁴⁸⁶ Svensson 1893 s. 141.

¹⁴⁸⁷ Hillier 2002 s. 370

¹⁴⁸⁸ Green 1964 s. 53: 'Colorans' (Kirchner in Petzold & Kirchner, arb. Muscav. 559. 1864, as *U. effusa* var. *colorans*).

art, sannolikt *Ulmus minor*, under detta namn – därav kommentaren sällan odlad, och hänvisningen till *U. montana* för ”vanlig alm”. I Experimentalfältets priskurant 1889-90 listas så *Ulmus campestris* med det svenska namnet småbladig alm, vilket definitivt bör vara *Ulmus minor*. Sannolikt var det också denna art som såldes 1889-90.

Av *U. glabra* har också sålts många sorter genom åren. Sorten ’Variegata’ verkar ha funits i Experimentalfältets sortiment 1836, samt mellan 1869 och 1886, och den såldes även från Vassbo trädskola 1895. Mellan 1836 och 1900 listades från Experimentalfältet även ”*suberosa*”, ’*Concavaefolia*’ mellan 1869 och 1900, ”*suberosa pendula*” mellan 1869 och 1874 samt ’*Purpurea*’ mellan 1869 och 1900. Sorten ’*Monumentalis*’ fanns i Experimentalfältets sortiment mellan 1874 och 1900, ssp. *sarniensis* mellan 1883 och 1886, ”*planifolia maculata*” mellan 1883 och 1886, ”*planifolia pendula*” mellan 1883 och 1886, ’*Nigrescens*’ 1885-86 och ’*Purpurascens*’ 1885-86. Slutligen listades från Experimentalfältet mellan 1864 och 1900 ”*stricta purpurea*” mellan 1894 och 1900, ’*Folia Rubra*’ mellan 1894 och 1900 och ssp. *angustifolia* 1899-1900.

I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, *Ulmus campestris* L. med synonymerna *Ulmus vulgaris* Dum. och *Ulmus foliacea* Gil. samt kommentaren:

”Sverige etc., 50-60-80? fot. Hit hör ett icke ringa antal former, hvaribland må anföras; *suberosa* (med korklik bark), *glabra*, *angustifolia (minor)*, MILLER), *parvifolia*, *monumentalis (stricta, fastigiata)*, *betulaefolia*, *microphylla*, *sarnienses (minor)*, *virens*, *Berardii* (låg), *tortuosa* (låg), *concavaefolia (cucullata)*, *Webbiana*, *microphylla pendula*, *fol. varieg.* m.fl., hvaraf troligen äfven åtskilliga, som återfinnas under *U. montana*.”

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**U. campestris** SM. *Fältalm*. Ståndare 4-5; kalk 4-5-kluven; vingfrukt i spetsen nästan ned till frögömmet inskuren; blad mindre föga sträva. Form: 1 f. *suberosa*. Korkalm. Grenar kantiga ock korkbarkiga. Hemland: *Europa, Sibirien, Kaukasien, Nordafrika*.”¹⁴⁸⁹

Arvid Nilsson använde i tidskriften *Lustgården* 1858-59 istället namnet *U. carpinifolia*:

”Fältalmen, *U. carpinifolia* (= *U. foliacea* eller *U. campestris* i äldre litteratur) förekommer sparsamt i Landskrona, mest som häckväxt i koloniträdgårdsmrådena. [...] Med hänsyn till fältalmens finare kronbyggnad, i regel mörkare grönska och senare bladfällning tycker man att denna art borde ha ett större rum i våra planteringar. Kanske fältalmens ringa frekvens som park- och alléträd bottnar i en rädsla för artens kända förmåga att skjuta rotskott. Vissa typer kan med dessas hjälp vandra vitt omkring och bilda täta, icke överallt önskvärda snår. Det synes dock som om icke alla former var lika besvärliga. De nämnda parkträden i Landskrona visar i varje fall inget tecken på denna egenskap, medan däremot den småbladiga alm (en i plantskolor allmänt brukad beteckning för fältalmen), som planterats i trädgårdshäckar ofta visar stor aktivitet.”¹⁴⁹⁰

Enligt Johnson (2006) är *U. carpinifolia* en äldre synonym för ”Smooth-leaved elm” *Ulmus minor* var. *minor*.¹⁴⁹¹ Hillier (2002) anger tre äldre synonymer: *U. carpinifolia* Gled., *U. nitens* Moench och *U. foliacea* Gilib.¹⁴⁹²

ssp. *angustifolia* (Weston) Stace – I Experimentalfältets priskuranter listades 1899-1900 *Ulmus campestris cornubiensis*. Lindgren (1878) nämnde “*angustifolia (minor)*, MILLER)” som en form under *Ulmus campestris* L. (se ovan). Enligt Hillier (2002) är detta en synonym för ssp. *angustifolia*, och den räknas även dit av Green (1964)¹⁴⁹³ Underarten *angustifolia* (Weston) Stace. ”Cornish Elm” beskrevs av Hillier (2002) med synonymerna var. *cornubiensis* (Weston) Richens, *U. angustifolia* (Weston) Weston, *U. stricta* (Aiton) Lindl., *U. angustifolia* var.

¹⁴⁸⁹ Svensson, 1893, s. 141.

¹⁴⁹⁰ Nilsson 1959 s. 60f.

¹⁴⁹¹ Johnson 2006 s. 246.

¹⁴⁹² Hillier 2002 s. 370.

¹⁴⁹³ Green 1964 s. 53: “ ‘*Cornubiensis*’ ([Weston] Boom, Ned. Dendr. 1:158. 1959, as a cv.). The Cornish Elm. More correctly placed in the botanical rank of variety; *U. angustifolia* (Weston) Weston var. *cornubiensis* (Weston) Melville (*U. carpinifolia* Gled. var. *cornubiensis* (Weston) Rehder).”

cornubiensis (Weston) Melv. och *U. carpinifolia* var. *cornubiensis* (Weston) Rehder., samt beskrivningen:

”A familiar elm, easily recognised by its dense, conical head of ascending branches, eventually attaining a large size and then more open and looser in growth. Leaves small, obovate or ovate; fruits glabrous. Occurs wild in Dorset, Devon and Cornwall in England, and in Brittany in France, from where it probably came to Cornwall in Anglo-Saxon times. An excellent maritime tree.”¹⁴⁹⁴

Arvid Nilsson skrev vidare följande i tidskriften *Lustgården* (1958-59):

”Ännu en av Landskronas almformer förtjänar ett omnämmande, ehuru den långt ifrån är vanlig. Jag syftar på de från sydvästra England härstammande mycket vackra almtyper, som i moderna engelska floror betraktas som art och benämnes *U. stricta*, men i äldre litteratur oftast föres till fältalmens [*U. carpinifolia* (= *U. foliacea* eller *U. campestris* i äldre litteratur)] formkrets under namnet *cornubiensis*. Knappast någon almform bygger upp så smala och fulländat pyramidala kronor. En nackdel är att den kan taga skada under särskilt svåra vintrar. Så skedde t.ex. i början av 1940-talet, då några av de i Lunds Stadspark stående, mycket vackra träden erhöll ganska svåra barkskador.”¹⁴⁹⁵

Johnson beskrev i *Tree Guide* (2006) ”Cornish elm *Ulmus minor* var. *cornubiensis* (*U. stricta*)” på följande sätt:

”A group of Field Elms locally abundant in Cornwall, W Devon and SW Ireland; nearly extinct as planted trees elsewhere. Typically narrow-domed on a stright bole; the branches rise quite steeply with (in exposure) sky visible between dense systems of *vivid green* foliage. The bark grows very scaly grey-brown ridges, which may *curl free at each end*. The shoots are finely hairy only at first; the leaves small (about 6 cm) and sometimes cupped; leathery-smooth above (but scrubby on suckers and low shoots) and downy only under the midrib; on good 1 cm stalks downy above. The teeth (with 0-2 secondary teeth) are rather *blunt*.”¹⁴⁹⁶

’**Monumentalis**’ – I Experimentalfältets priskuranter listades mellan 1874 och 1900 *Ulmus campestris monumentalis*. Lindgren (1878) nämnde ”*monumentalis (stricta, fastigiata)*” som en form under *Ulmus campestris* L. (se ovan). Sorten beskevs av Kirchner 1864 som *U. campestris* var. *monumentalis*, enligt Green (*Arnoldia* 1964):

”Said to be a columnar tree, with a few upright main branches and numerous short twigs bearing dense crowded dark green leaves which was propagated by Rinz at Frankfurt from a sucker of ”*U. suberosa*”. Possibly *U. carpinifolia* but placed by some as a synonym of ‘Sarniensis’.”¹⁴⁹⁷

’**stricta purpurea**’ – I Experimentalfältets priskuranter listades mellan 1894 och 1900 *Ulmus campestris stricta purpurea*, med kommentaren: ”med rödaktiga löf”. Namnet *stricta purpurea* har ännu inte kunnat hittas i litteraturen, men *U. stricta* är en äldre synonym för ssp. *angustifolia*, vilket möjligen kan ge en ledtråd till vart den hör hemma.

ssp. **sarniensis** (C.K. Schneid.) Stace – Listad från Experimentalfältet mellan 1883 och 1886 *Ulmus montana sarniensis (Wheatleyi)*¹⁴⁹⁸ Lindgren (1878) nämnde ”*sarnienses (minor)*” som en form av *U. campestris* L. (se ovan). Beskrevs av Loddiges 1836, enligt Green (*Arnoldia* 1964):

”The Jersey, Guernsey or Wheatley Elm. Usually treated as a variety of *U. carpinifolia*; Dr. Melville believes it is more correctly considered as a hybrid between *U. angustifolia* and *U. x hollandica*, for which the botanical name would be *U. x sarniensis* (Loud.) Bancroft. However the original clone may still be called cultivar ‘Sarniensis’.”¹⁴⁹⁹

Enligt Hillier (2002) är detta en synonym för ssp. *sarniensis*, och den räknas även dit av Green (1964)¹⁵⁰⁰ Underarten *sarniensis* (C.K. Schneid.) Stace. ”Guernsey Elm, Wheatley Elm”

¹⁴⁹⁴ Hillier 2002 s. 370.

¹⁴⁹⁵ Nilsson 1959 s. 62.

¹⁴⁹⁶ Johnson 2006 s. 244.

¹⁴⁹⁷ Green 1964 s. 67: (Kirchner in Petzold & Kirchner, Arb. Muscav. 554. 1864, as *U. campestris* var. *monumentalis* Rinz)

¹⁴⁹⁸ Green 1964 s. 79: ‘Wheatleyi’ (Simon-Louis, Metz, France, cat. 1869, p. 98 [not seen]) = ‘Sarniensis’

¹⁴⁹⁹ Green 1964 s. 73.

¹⁵⁰⁰ Green 1964 s. 73: (Loddiges, Hackney, London, Cat. 1836 [not seen]; Boom, Ned. Dendr. 1:158. 1959, as a cv.)”

beskrevs av Hillier (2002) med synonymerna *U. minor* var. *sarniensis* (Loudon) Druce, *U. sarniensis* (C.K. Schneid) Bancroft, *U. carpinifolia* f. *sarniensis* (C.K. Schneid.) Rehder och *U. wheatleyi* (Bean) Druce., samt beskrivningen:

”A large tree of conical habit with strictly ascending branches, developing a narrower, denser crown than the Cornish elm. Leaves small, ovate to obovate, broader than those of th Cornish elm. Fruit glabrous. One of the finest of all trees for roadside planting, especially near the coast. Occurs in Guernsey and the other Channel Islands. Commonly planted elsewhere. Probably a selection from N France.”¹⁵⁰¹

’Variegata’ (’Argenteo-Variegata’?) – I Experimentalfältets priskuranter listades 1836, 1869-70, 1873-74, 1883-84, 1885-86: *Ulmus campestris fol. varieg.* Mellan 1869 och 1874 med kommentaren: ”med hvitfläckiga blad, vacker” och mellan 1883 och 1886 med kommentaren: ”med vitbrokiga löf”. Även i priskuranten från Vassbo trädskola 1895 listades *Ulmus campestris fol. varieg.* Lindgren (1878) nämnde ”*fol. varieg.*” som en form under *Ulmus campestris* L. (se ovan). Mellan 1869 och 1874 listades parallellt från Experimentalfältet också *Ulmus montana fol. varieg.* brokbladig alm. Det mest sannolika är antagligen att det är en och samma sort som avses, möjligen kan de också ha funnits två under denna korta tid. Lindgren (1878) nämnde ”Härtill komma åtskilliga brokbladiga former: *fol. varieg.*, i flere sorter, m.fl.” under *Ulmus montana* Smith. vilket å andra sidan kanske snarast tyder på att det är olika variegerade sorter som avses (se ovan). Minst två gånger i litteraturen nämns en ’Variegata’ sannolikt motsvarande sorten ’Argenteo-Variegata’¹⁵⁰² under namnet *U. campestris* (var.) *variegata*, den ena utan kommentar, den andra enligt Green (*Arnoldia* 1964):

”Described as having leaves like those of *Ficus Parcellii*, i.e., marked with a creamy-white mosaic.”¹⁵⁰³

Det skall även ha existerat brokbladiga sorter av *U. glabra*¹⁵⁰⁴ och om det är en annan sort som avses med *Ulmus montana fol. varieg.* i Experimentalfältets priskuranter mellan 1869 och 1874 skulle det möjligtvis kunna vara en som förekommer tillfälligt. Arvid Nilsson diskuterar i tidskriften *Lustgården* 1958-59 endast en typ av brokbladig alm, ”f. *variegata*” som han räknade till ”fältalmens formkrets (*U. carpinifolia* = *U. foliacea* eller *U. campestris*)”:

”Av äldre kulturformer förekommer i stadens [Landskrona] parker för övrigt endast ett par träd av den vitbrokiga f. *variegata*: ett äldre, snart 80 år gammalt i Stadsparken och ett yngre (ca 35 år) i Dammhagsparken.”¹⁵⁰⁵

Hillier beskrev i *The Hillier manual of Trees & shrubs* (2002):

“**’Variegata’** (*U. carpinifolia* ‘Variegata’) Leaves densely mottled white, giving a silvery-grey effect”¹⁵⁰⁶

“*planifolia maculata*” – Från Experimentalfältet listades mellan 1883 och 1886 *Ulmus campestris planifolia maculata*, med kommentaren: ”med hvitflammiga löf”. Sorten ’Planifolia’ beskrevs av Loudon 1838 som *U. campestris* var. *planifolia* Hort. med kommentaren lik *U. campestris* var. *parvifolia* (*U. parvifolia* Jacq.). Vilken art det rör sig om är dock osäkert enligt Green (1964) och han förmodade också att den inte längre fanns kvar.¹⁵⁰⁷ Namnet *planifolia maculata* nämns inte av Green.

¹⁵⁰¹ Hillier 2002 s. 370.

¹⁵⁰² Green 1964 s. 48: ’Argenteo-variegata’ (Weston, Bot. Univ. 1:314. 1770, as *U. campestris argenteo-var.*: Krüssmann in Parey’s Blumeng’rtn. Ed.2. 1:519. 1958, as a cv.). Said to have originated in England by 1677 and to have leaves striped and spotted with white. *U. procera*.

¹⁵⁰³ Green 1964 s. 77: ’Variegata’ (Lee ex Jour. Roy. Hort. Soc. 6:cxxix. 1880, as *U. campestris variegata*). Probably: ’Argenteo-Variegata.’/ ’Variegata’ (Dippel, Handb. Laubh. 2:25. 1892, as *U. campestris* var. *variegata* Hort.) = ’Argenteo-Variegata’

¹⁵⁰⁴ Green 1964 s. 47: ’Albo-variegata’ (Weston, Bot. Univ. 1:315. 1770, as *U. glabra* var. *albo-varieg.*). Described as having leaves striped with white. *U. glabra*

¹⁵⁰⁵ Nilsson 1959 s. 61.

¹⁵⁰⁶ Hillier 2002 s. 370

¹⁵⁰⁷ Green 1964 s. 70: ’Planifolia’ (Loudon, Arb. Frut. Brit. 3:1377. 1838, as *U. campestris* var. *planifolia* Hort.). Described as “a handsome small tree, closely resembling *U. campestris* var. *parvifolia*” (i.e. *U. parvifolia* Jacq.). Species uncertain and probably now extinct.

"planifolia pendula" – I Experimentalfältets priskuranter listades mellan 1883 och 1886 *Ulmus campestris planifolia pendula*, med kommentaren: "med slokande grenar". Namnet har inte kunnat identifieras i litteraturen (se vidare "planifolia maculata" ovan).

'Concavaefolia' – I Experimentalfältets priskuranter listades mellan 1869 och 1874 *Ulmus campestris concavaefolia (mont. crispa)* och mellan 1874 och 1900 *Ulmus concavaefolia (cucullata)*. Lindgren (1878) nämnde "*concavaefolia (cucullata)*" som en form under *Ulmus campestris* L. (se ovan). Sorten 'Concavaefolia' beskrevs av Loudon 1838¹⁵⁰⁸ som ansåg den lik var. *cucullata*.¹⁵⁰⁹ Det är svårt att vara helt säker vilken av de två sorterna som avses i Experimentalfältets priskuranter, men eftersom man placerat namnet 'Concavaefolia' först, och det andra namnet inom parentes, borde det vara denna.

'Nigrescens' – I Experimentalfältets priskurant 1885-86 listades *Ulmus montana betulaefolia nigrescens*, med kommentaren "med mörkbruna löf, ny". Sorten beskrevs under samma namn som i priskuranten av Pynaert 1874, enligt Green (*Arnoldia* 1964):

"Described as havinig leaves like a birch and of a darker more persistent color than 'Purpurea'. Probably *U. carpinifolia* but said to have been raised from seed of 'Purpurea'."¹⁵¹⁰

"suberosa" (korkalm) – I Experimentalfältets priskuranter listades 1836, 1864 och mellan 1869 och 1874 *Ulmus suberosa* (korkalm), & mellan 1874 och 1900 *Ulmus campestris suberosa* (korkalm). Den beskrevs av Moench 1785 som *U. suberosa*, enligt Green (*Arnoldia* 1864):

"Said to differ chiefly in the corky-winged branches but this is a juvenile character which occurs here and there in otherwise unrelated populations of *U. carpinifolia* and related elms and is inapplicable, along with *fungosa*, and possibly *alata*, as the name of a clone or cultivar."¹⁵¹¹

Lindgren (1878) nämnde "*suberosa* (med korklik bark)" som en form under *Ulmus campestris* L. Även Svensson (1893) nämnde "f. *suberosa*. Korkalm. Grenar kantiga ock korkbarkiga" som en form av *U. campestris* Sm. (se ovan).

"suberosa pendula" ('Propendens'?) – I Experimentalfältets priskuranter listades mellan 1869 och 1874 *Ulmus suberosa pendula*. Den nämndes under samma namn av Audibert 1831-32 utan beskrivning, och av Späth 1887 under namnet *U. campestris suberosa pendula*¹⁵¹². Enligt Green (1964) är detta en synonym för 'Propendens', vilken beskrevs av Schneider 1904 som *U. glabra* var. *suberosa* f. *propendens*, enligt Green (*Arnoldia* 1864):

"Described as "a form of var. *suberosa* with pendulous branches" *U. carpinifolia*."¹⁵¹³

'Purpurascens' – I Experimentalfältets priskuranter listades 1885-86 *Ulmus campestris myrtifolia purpurea* med kommentaren: "med små mörkbruna löf, ny utm." Enligt Green (1964) är 'Myrtifolia Purpurea'¹⁵¹⁴ en synonym för 'Purpurascens' som beskrevs av Lavallée 1877, enligt Green (*Arnoldia* 1964):

¹⁵⁰⁸ Green 1964 s. 53: (Loudon, Arb. Frut. Brit. 3:1378. 1838, as *U. campestris* var. *concavaevolia* Hort.). Described as resembling var. *cucullata*. *U. carpinifolia*.

¹⁵⁰⁹ Green 1964 s. 54: (Loddiges, Hackney, England, Cat. 1823, p. 35, as *U. campestris cucullata*, without description; Loudon, arb. Frut. Brit. 3:1378. 1838, as *U. campestris* var. *cucullata*. Has the leaves curiously curved, something like a hood. *U. carpinifolia*).

¹⁵¹⁰ Green 1964 s. 68: (Pynaert in Tijdschr. Boomteelt. [Bull. Arb. Flor. Cult. Potag.] 1879:57. 1879, as *U. campestris betulaefolia nigrescens*)

¹⁵¹¹ Green 1964 s. 75: (Moench, Verz. Baume Weissenst. 136. 1785, as *U. suberosa*).

¹⁵¹²¹⁵¹²¹⁵¹² Green 1964 s. 75: 'Suberosa Pendula' (Audibert, Tonelle, France, Cat. 1831-32, p.53, as *U. suberosa pendula*, without description; Späth, Berlin, Germany, Cat. 69, p.9. 1887 as *U. campestris suberosa pendula* Hort.) = 'Propendens'

¹⁵¹³ Green 1964 s. 71: (Schneider, Ill. Handb. Laubh. 1:220. 1904, as *U. glabra* var. *suberosa* f. *propendens*; Krüssmann, Handb. Laubgeh. 2:535. 1962, as a cv.).

¹⁵¹⁴ Green 1964 s. 68: 'Myrtifolia Purpurea' (Louis de Smet, Ghent, Belgium, Cat. 19, p. 59. 1877, as *U. myrtifolia purpurea*) = 'Purpurascens'.

“Said to have leaves about 1 inch long tinged with purple or purplish when young, dark green later, and normally remaining a shrub. Possibly *U. carpinifolia*.”¹⁵¹⁵

‘Purpurea’ – I Experimentalfältets priskuranter listades mellan 1874 och 1880 *Ulmus montana* fol. *purpur.* med kommentaren: ”med rödaktiga löf”, mellan 1883 och 1886 *Ulmus campestris* fol. *purpur.* med kommentaren: ”med brunaktiga löf”, och mellan 1883 och 1900 *Ulmus montana* fol. *purpur.* med kommentaren: ”med brunaktiga löf”. *U. campestris* fol. *purpur.* listas alltså parallellt med *U. montana* fol. *purpur.* mellan 1883 och 1886. Från Vassbo trädskola listades 1895 *Ulmus purpurea*. Lindgren (1878) nämnde “*purpurea*” som en varietet under *Ulmus montana* Smith. (se ovan). Troligen är det samma sort som avses, även om det är möjligt att det är ytterligare en sort som fanns under den korta tiden, kanske en *U. glabra*. Dessutom listades i Experimentalfältets priskuranter mellan 1869 och 1874 *Ulmus campestris* fol. *purpur.* (effusa colorans?) med kommentaren: ”med rödaktiga löf” vilket också kan vara denna sort, eller möjligen *U. effusa* ’Colorans’ (se vidare *U. laevis*). Lavallée nämnde 1877 *U. campestris* var. *purpureis* utan närmare beskrivning, Green (*Arnoldia* 1964) tolkar detta som troligen synonymt med *U. carpinifolia*(?) ’Purpurea’.¹⁵¹⁶ Sorten ’Purpurea’ beskrevs av Wesmael 1863 under namnet *U. campestris* var. *purpurea* Hort., enligt Green (*Arnoldia* 1964):

”Described as having the leaves tinged with dark purple-brown when unfolding and reddish-green later. Cultivated in Belgium by 1863. Probably *U. carpinifolia*.”¹⁵¹⁷

‘Folia Rubra’ – I Experimentalfältets priskuranter mellan 1894 och 1900 listades *Ulmus campestris* fol. *rubr.* Det finns åtminstone två alternativ till vilken art och sort det kan vara som avses här. Gissningsvis rör det sig om ’Folia Rubra’ som beskrevs av Louis de Smet 1877 som *U. campestris foliis rubris*, enligt Green (*Arnoldia* 1964):

“Later described as having small leaves with reddish green tinge. Probably *U. carpinifolia*.”¹⁵¹⁸

Det kan även vara sorten *U. glabra* ’Rubra’ som avses. Den beskrevs av Simon-Louis 1869 som *U. campestris rubra*, enligt Green (*Arnoldia* 1964):

“Distinguished by the inner bark of young branchlets deep red. *U. glabra*.”¹⁵¹⁹

Exp. 1874-75, 1879-80: *Ulmus campestris*. Exp. 1889-90: *Ulmus campescols* småbladig alm. Exp. 1899-1900: *Ulmus campestris*. Kommentär (Exp. 1874-75, 1879-80): ”odlas sällan; vanlig alm, se montana.” Kommentär (Exp. 1889-90): 15-18 m ”smärre ex.” Kommentär (Exp. 1899-1900): 18-24 m.

spp. angustifolia – Experimentalfältet 1899-1900: *Ulmus campestris cornubiensis*.

‘Monumentalis’ – Experimentalfältet 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Ulmus campestris monumentalis*.

“stricta purpurea” – Experimentalfältet 1894-95, 1899-1900: *Ulmus campestris stricta purpurea*. Kommentär (Exp. 1894-95, 1899-1900): “med rödaktiga löf”.

spp. sarniensis – Experimentalfältet 1883-84: *Ulmus montana sarniensis*. Exp. 1885-86: *Ulmus montana sarniensis* (*Wheatleyi*).

‘Variiegata’ – Experimentalfältet 1836: *Ulmus campestris fol. varieg.* Exp. 1869-70: *Ulmus campestris fol. var.* Exp. 1873-74: *Ulmus campestris fol. var.* Exp. 1883-84, 1885-86: *Ulmus campestris fol. varieg.* Kommentär (Exp. 1869-70, 1873-74): ”med hvitfläckiga blad, vacker” Kommentär (Exp. 1883-84, 1885-86): ”med hvitbrokiga löf”

Vassbo 1895: *Ulmus campestris fol. varieg.*

¹⁵¹⁵ Green 1964 s. 71: (Lavallée, arb. Segrez. 236. 1877, as *U. campestris* var. *purpurascens*, without description; Schneider, Ill. Handb. Laubh. 1:220. 1904; Krüssmann, Handb. Laubgeh. 2:540. 1962, as a cv.)

¹⁵¹⁶ Green 1964 s. 59: ‘Folia Purpurea’ (Lavallée, Arb. Segrez. 235. 1877, as *U. campestris* var. *foliis purpureis*, without description) = *U. carpinifolia* (?) ‘Purpurea’

¹⁵¹⁷ Green 1964 s. 71f: ‘Purpurea’ (Wesmael in Bull. Féd. Soc. Hort. Belg. 1862:390. 1963, as *U. campestris* var. *purpurea* Hort. Vilv.: Krüssmann in Parey’s Blumengärtn. Ed. 2. 1:519. 1958, as a cv.)”

¹⁵¹⁸ Green 1964 s. 59: “ ‘Folia Rubra’ (Louis de Smet, Ghent, Belgium, Cat. 10, p. 59. 1877, as *U. campestris foliis rubris*)

¹⁵¹⁹ Green 1964 s. 73: ‘Rubra’ (Simon-Louis, Metz, France, Cat. 1869, p. 97, as *U. campestris rubra*; Krüssmann, Handb. Laubgeh. 2:536. 1962, as a cv.)

Experimentalfältet 1869-70, 1873-74: *Ulmus montana fol. varieg.* brokbladig alm.
“planifolia maculata” – Experimentalfältet 1883-84, 1885-86: *Ulmus campestris planifolia maculata*.
 Kommentar (Exp. 1883-84, 1885-86): “med hvitflammiga löf.”
“planifolia pendula” – Experimentalfältet 1883-84, 1885-86: *Ulmus campestris planifolia pendula*.
 Kommentar (Exp. 1883-84, 1885-86): “med slokande grenar”
‘Concavaefolia’ – Experimentalfältet 1869-70, 1873-74: *Ulmus campestris concavaefolia (mont. crispa)*. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1899-1900: *Ulmus campestris concavaefolia (cucullata)*.
 Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80): 50-60 f. Kommentar (Exp. 1883-84, 1885-86): 50-60 f.
 “med egendomligt krusiga löf” Kommentar (Exp. 1889-90, 1899-1900): ”med egendomligt krusiga löf”
‘Nigrescens’ – Experimentalfältet 1885-86: *Ulmus montana betulaefolia nigrescens*. Kommentar (Exp. 1885-86): ”med mörkbruna löf, ny”
“suberosa” – Experimentalfältet 1836: *Ulmus suberosa*. Exp. 1864: *Ulmus suberosa* korkalm. Exp. 1869-70, 1873-74: *Ulmus suberosa* Ehrh. korkalm. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86: *Ulmus campestris suberosa* korkalm. Exp. 1894-95, 1899-1900: *Ulmus campestris suberosa*.
 Kommentar (Exp. 1869-70, 1873-74): 40-60 f. ”Eur.”
“suberosa pendula” – Experimentalfältet 1869-70, 1873-74: *Ulmus suberosa pendula*. Kommentar (Exp. 1869-70, 1873-74): ”högstammiga”
‘Purpurascens’ – Experimentalfältet 1885-86: *Ulmus campestris myrtifolia purpurea*. Kommentar (Exp. 1885-86): “med små mörkbruna löf, ny utm.”
‘Purpurea’ – Experimentalfältet 1869-70, 1873-74: *Ulmus campestris fol. purpur. (effusa colorans?)*.
 Exp. 1874-75, 1879-80: *Ulmus montana fol. purpur.* Experimentalfältet 1883-84, 1885-86: *Ulmus campestris fol. purpur.* Experimentalfältet 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Ulmus montana fol. purpur.* Kommentar (Exp. 1869-70, 1873-74): ”med rödaktiga löf”. Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80): ”med rödaktiga löf”. Kommentar (Exp. 1883-84, 1885-86): ”med brunaktiga löf”.
 Kommentar (Exp. 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900): ”med brunaktiga löf”.
 Vassbo 1895: *Ulmus purpurea*.
‘Folia Rubra’ - Experimentalfältet 1894-95, 1899-1900: *Ulmus campestris fol. rubr.* Kommentar (Exp. 1894-95, 1899-1900): ”med rödbruna löf”

***Ulmus pumila* L. – turkestanisk alm**

• ‘Berardii’

Sibirien och C Asien – NÖ Asien. I Experimentalfältets priskuranter listades mellan 1869 och 1874 *Ulmus pumila* Willd. (*nemorosa* Borkh.), och mellan 1874 och 1886 *Ulmus pumila*.) Mellan 1885 och 1900 listades från Experimentalfältet även sorten ’Berardii’. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Ulmus pumila* L. med kommentaren:

”Sibirien, 6-10? Fot, buskartad form med små blad. Möjligen är detta blott en variete af *campestris*.”¹⁵²⁰

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**U. pumila** L. *Dvärgalm*. Blad små, glatta, glänsande, med trubbiga sågtänder; litet träd. Hemland: Sibirien (kring sjön Bajkal).”¹⁵²¹

Hillier beskrev i *The Hillier manual of Trees & shrubs* (2002):

“**pumila** L. Dwarf elm, Siberian elm. A species varying from a large shrub to a medium-sized tree, the latter being the form in general cultivation. Leaves ovate to ovate-lanceolate, 2.5-3.5cm long, thin in texture, simply toothed. Fruits glabrous. N Asia. I 1770.”¹⁵²²

‘Berardii’ – I Experimentalfältets priskuranter listades 1885-86 *Ulmus campestris Berardi* och mellan 1885 och 1900 *Ulmus montana Berardi*. Lindgren (1878) nämnde “*Berardii* (låg)” som en form under *Ulmus campestris* L. (se ovan). Sorten beskrevs av Simon-Louis 1869 som *Ulmus Berardii*, och enligt Green (*Arnoldia* 1964):

¹⁵²⁰ Lindgren 1878 s. 111.

¹⁵²¹ Svensson 1893 s. 141.

¹⁵²² Hillier 2002 s. 371.

”Raised in the nursery of Messrs. Simon-Louis, near Metz, in 1863. A bushy tree with slender upright branches. Judging from dried specimens of this plant it is possibly a form of *U. pumila*.”¹⁵²³

Experimentalfältet 1869-70, 1873-74: *Ulmus pumila* Willd. (*nemorosa* Borkh.) dvärgalm. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86: *Ulmus pumila*. Kommentar (Exp. 1869-70, 1873-74): 15-20? f. ”Tyskland. En utmärkt vacker finbladig art.” Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80): 6-10? f. Kommentar (Exp. 1883-84, 1885-86): 8-10 f. ”småbladig, särdeles vacker”

’**Berardii**’ – Experimentalfältet 1885-86: *Ulmus campestris Berardi*. Exp. 1894-95, 1899-1900: *Ulmus montana Berardi*. Kommentar (Exp. 1885-86): ”egendomlig och synnerligen vacker” Kommentar (Exp. 1894-95, 1899-1900): ”särdeles vacker sort”

***Ulmus rubra* Muhl. – rödalm**

SÖ Kanada, C och Ö USA. I Experimentalfältets priskuranter listades mellan 1869 och 1880 *Ulmus fulva*. Det är möjligt att det var rödalm som såldes, men som kan avläsas av Lindgrens kommentar (1878) är det också möjligt att det var ”former av *U. montana*” som såldes (se nedan). Svensson (1893) nämner inte arten. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Ulmus fulva* Mx. med synonymerna *Ulmus pendula* Willd. och *Ulmus americana* Ait. samt kommentaren:

”n. Amerika, 40-50? Fot. Enligt Koch skulle denna art ytterst sällan förefinnas i odling, utan lära under detta namn odlas former af *U. montana*, och detta synes äfven vara fallet med å Landtbr.-Akademiens Experimentalfält förekommande exemplar.”¹⁵²⁴

Experimentalfältet 1869-70, 1873-74: *Ulmus fulva* Mx. Exp. 1879-80: *Ulmus fulva*. Kommentar (Exp. 1869-70, 1873-74): 60-80 f. ”n. Am.” Kommentar (Exp. 1879-80): 40-50 f.

***Ulmus x viminalis* Lodd.**

- ”*Viminalis*”
- ”*antarctica*”
- ’*Aurea*’
- ’*Viminalis marginata*’

Kulturursprung¹⁵²⁵, förr betraktad som en varietet av *U. procera*, men sedermera som en hybrid mellan *U. minor* ssp. *minor* Richens och *U. minor* var. *plottii* Druce. ’*Viminalis*’ såldes från Experimentalfältet mellan 1873 och 1900. Mellan 1869 och 1886 listades ”*antarctica*”, mellan 1883 och 1886 sorten ’*Aurea*’ och 1885-86 sorten ’*Marginata*’. Hybridnamnet omnämns varken av Lindgren (1878) eller Svensson (1893), däremot nämner Lindgren ”*viminalis* (finbladig, blir 20-30 fot)” och ”*antarctica (gracilis)* (en högst egendomlig form af 4-6-10 fots höjd, med helt små blad och n. trådsmala årsskott, hvilken uppgifvits vara en art från Patagonien)”¹⁵²⁶ som varieteter under *Ulmus montana*. Hillier beskrev i *The Hillier manual of Trees & shrubs* (2002):

”**x viminalis** Lodd. (*U. minor* ’*Viminalis*’, *U. procera* ’*Viminalis*’), *U. antarctica* Kirchn.) (*U. minor* x *U. plottii*) An extremely graceful, medium-sized tree, recalling *Zelkova x verschaffeltii*, of slow growth with arching and drooping branches. Leaves small, oblanceolate to narrowly oval, tapered at base, the margins deeply toothed. E and C England. Long cultivated.”¹⁵²⁷

”**viminalis**” – I Experimentalfältets priskurant 1873-74 listades *Ulmus viminalis*, och mellan 1879 och 1900 *Ulmus montana viminalis*, bland annat med kommentaren ”finbladig, vacker”. Lindgren (1878) nämnde ”*viminalis* (finbladig, blir 20-30 fot)” som en varietet under *Ulmus*

¹⁵²³¹⁵²³ Green 1964 s. 50: (Simon-Louis, Metz., France, Cat. 1869, p. 96. Fig. 7. 1869, as *U. Berardii*, Krüssmann, Handb. Laubgeh. 2:539. 1962, as a cv.)

¹⁵²⁴ Lindgren 1878 s. 110.

¹⁵²⁵ GRIN, Nomen No. 101703, *Ulmus x viminalis*, 100108.

¹⁵²⁶ Lindgren 1878 s. 111.

¹⁵²⁷ Hillier 2002 s. 371.

montana Smith. (se ovan). Den omnämndes av Masters 1831 som *U. campestris viminalis*, enligt Green (*Arnoldia* 1964):

”Described as a tree with ascending branches but pendulous branchlets, slightly pubescent while young; leaves obovate to narrow-elliptic, 2—6 cm. long, acuminate, incised doubly serrate, scabrous above, slightly pubescent beneath. Said to have been raised by Mr. Masters in 1817. Usually treated as a variety of *U. procera* but according to Dr. Melville this is of hybrid origin: *U. carpinifolia* x *plottii*, and is the correct epithet for this hybrid, as *U. x viminalis*. However the original clone may still be known as *Ulmus* ‘Viminalis’.”¹⁵²⁸

”**antarctica**” – I Experimentalfältets priskuranter listades mellan 1869 och 1880 *Ulmus montana antarctica (gracilis)*, bland annat med kommentaren att den var finbladig, egendomlig och småvuxen. Mellan 1869 och 1874 angavs ”sydligaste spetsen af s. Am.?” som ursprungsort, vilket förklarar namnet. Den kommentaren försvann i senare priskuranter. Lindgren (1878) nämnde “*antarctica (gracilis)* (en högst egendomlig form af 4-6-10 fots, höjd, med helt små blad och n. trådsmala årsskott, hvilken uppgifvits vara en art från Patagonien)” som en varietet under *Ulmus montana* Smith. (se ovan). Den beskrevs av Kirchner 1864 som *U. antarctica*, och detta skall vara synonymt med ‘Viminalis’¹⁵²⁹ vilket för övrigt också namnet ‘Gracilis’ skall vara.¹⁵³⁰

’**Aurea**’ – I Experimentalfältets priskuranter listades mellan 1883 och 1886 *Ulmus antarctica aurea*¹⁵³¹ med kommentaren ”gulbladig, vacker”. Den beskrevs av Morren 1866 som *U. campestris* var. *aurea*, enligt Green (*Arnoldia* 1964):

”Described as having golden-yellow leaves, occasionally approaching bronze, branchlets drooping. Originated by Mr. Egide Rosseels at Loewen in Belgium about the middle of the last century. *U. x viminalis* (that is *U. procera* var. *viminalis* sensu Rehder).”¹⁵³²

Hillier beskrev i *The Hillier manual of Trees & shrubs* (2002):

“’**Aurea**’ (*U. minor* ‘Viminalis Aurea’, *U. campestris* ‘Rosseelsii’, *U. campestris* ‘Aurea’) a picturesque form with leaves suffused golden-yellow when young, becoming yellowish-green. C about 1865.”¹⁵³³

’**Marginata**’ – I Experimentalfältets priskurant 1885-86 listades *Ulmus montana viminalis marginata*, med kommentaren ”ny högst egendomlig”. Sorten beskrevs av Kirchner som *U. campestris* var. *viminalis marginata* 1864, enligt Green (*Arnoldia* 1964):

”Said to be a form of ‘Viminalis’ with the leaves variegated with creamy white near the margin.”¹⁵³⁴

Hillier beskrev i *The Hillier manual of Trees & shrubs* (2002):

“’**Marginata**’ (‘Argentea’, *U. minor* ‘Viminalis Marginata’) This has leaves mottled with greyish-white, especially near the margins.”¹⁵³⁵

”**viminalis**” – Experimentalfältet 1873-74: *Ulmus viminalis*. Exp. 1879-80: *Ulmus montana viminalis*. Exp. 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Ulmus montana viminalis*. Kommentar (Exp. 1879-80): 20-30 f. ”finbladig”. Kommentar (Exp. 1883-84, 1885-86): 20-30 f. ”finbladig, vacker”. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): ”finbladig, vacker”.

¹⁵²⁸ Green 1964 s. 77: (Masters, Hort. Duroverni 66. 1831, as *U. campestris viminalis*, without description; Boom, Ned. Dendr. 1:158. 1959, as a cv.)

¹⁵²⁹ Green 1964 s. 47: ‘Antarctica’ (Kirchner in Petzold & Kirchner, Arb. Muscav. 551. 1864, as *U. Antarctica* Hort.) = ‘Viminalis’.

¹⁵³⁰ Green 1964 s. 60: ‘Gracilis’ (Kirchner in Petzold & Kirchner, Arb. Muscav. 551. 1864, as *U. gracilis* Hort., name in synonymy) = ‘Viminalis’

¹⁵³¹ Green 1964 s. 48: ‘Antarctica Aurea’ (Hartwig, Ill. Geholzb. Ed.2. 391. 1892, as *U. campestris* var. *Antarctica aurea* A.M.). Described as a golden-colored ‘Antarctica’, = ‘Aurea’

¹⁵³² Green 1964 s. 49: (Morren in Belg. Hort. 16:365.t.19. 1866, as *U. campestris* var. *aurea*; Krüssmann in Parey’s Blumengärtn. Ed.2. 1:519. 1958, as a cv.)

¹⁵³³ Hillier 2002 s. 371.

¹⁵³⁴ Green 1964 s. (Kirchner in Petzold & Kirchner, Arb. Muscav. 556. 1864, as *U. campestris* var. *viminalis marginata* Hort.)

¹⁵³⁵ Hillier 2002 s. 371.

"antartica" – Experimentalfältet 1869-70, 1873-74: *Ulmus antartica* hort. (*gracilis* hort.) Exp. 1874-75, 1879-80: *Ulmus montana antartica (gracilis)*. Exp. 1883-84, 1885-86: *Ulmus antarctica (mont. anartct.)* Kommentar (Exp. 1869-70, 1873-74): "sydligaste spetsen af S. Am.? En vacker, finbladig egendomlig almsort, torde ej uppnå mer än 8-10 fots höjd." Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80): 4-6-10 f. "egendomlig". Kommentar (Exp. 1883-84, 1885-86): 4-6-10 f. "finbladig, egendomlig".

'Aurea' – Experimentalfältet 1883-84, 1885-86: *Ulmus antarctica aurea*. Kommentar (Exp. 1883-84, 1885-86): "gulbladig, vacker".

'Marginata' – Experimentalfältet 1885-86: *Ulmus montana viminalis marginata*. Kommentar (Exp. 1885-86): "ny högst egendomlig"

Weigela – praktrtryläktet

Förutom de två asiatiska arterna stor praktrtry (*Weigela coraeensis*) och rosenpraktrtry (*Weigela florida*) nämns ett antal olika namnsorter i priskuranterna genom åren. Eftersom härstamningen för dessa inte kunnat bekräftas med säkerhet, placeras de här tills vidare direkt under *Weigela*, för enkelhetens skull i bokstavsordning.

Weigela

- **"amabilis alba"** (1869-70)
- **Desboisii'** (1869-70)
- **'Eva Rathke'** (1940-1946)
- **'Groenewegenii'** (1869-70, 1889-1900)
- **'Isoline'** (1869-70)
- **'Madame Couturier'** (1889-1900)
- **'Madame Lemoine'** (1889-1900)
- **'Monsieur Dauvesse'** (1889-90)
- **'Nana Variegata'** (1869-70)
- **'Stelzneri'** (1869-70, 1889-1900)
- **'Van Houttei'** (1869-1874, 1889-90)
- **'Verschaffeltii'** (1889-1900)
- **'Versicolor'** (1889-1900)

"amabilis alba" – Sorten listad i Experimentalfältets priskurant 1869-70 som *Weigelia amabilis amabilis alba*. Det har funnits flera sorter av *Weigela* genom åren som kallats *alba*, och det är osäkert vilken som avses. Lindgren beskrev i *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) *alba* som en varietet av *Weigela amabilis* (se vidare *Weigela coraeensis*).

'Desboisii' – Sorten listad i Experimentalfältets priskurant 1869-70 som *amabilis Desboisii*. Av Lindgren i *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) listad som en varietet av *Weigela rosea* (se vidare *Weigela florida*). Omnämnd i tidskriften *Revue Horticole* 1861 (Carrière, *Revue Hort.* 1861: 332. 1861). Enligt "A check-list of cultivar names in *Weigela*" (*Arnoldia* 1965):

"More vigorous than 'Groenewegenii' and more ramified with the leaves larger and softer. Flowers but once. Corolla wide mouthed, deep red almost carmine."¹⁵³⁶

'Eva Rathke' – Sål原因 Vassbo trädskola mellan 1940 och 1946 under namnet *Diervilea hybrida Eva Rathke* och kommenterad som en lågvuxen buske med mörkröda synnerligen vackra blommor. Sorten omnämnd i en katalog från Lemoine & fils 1892 (Lemoine & Fils, Nancy, Fr., Cat. 122, p. 17, 1892) stora blommor, upprätt växtsätt, karmosinröd.¹⁵³⁷

'Groenewegenii' – Sorten listad i Experimentalfältets priskuranter 1869-70 och mellan 1889 och 1900 som *amabilis groenewegenii/Groenwegeni*. Lindgren listade i *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) *Groenewegenii* som en varietet av *Weigela amabilis* (se *Weigela*

¹⁵³⁶ Howard 1965 s. 55.

¹⁵³⁷ Ibid s. 56.

coraeensis). Omnamnd i tidskriften *Revue Horticole* 1861 (Carrière, *Revue hort.*, 1861:332, 1861) Enligt "A check-list of cultivar names in Weigela" (*Arnoldia* 1965):

"Plants reported to be less ramified than *W. amabilis* with stems larger, leaves shiny and flowers deeper in color."¹⁵³⁸

'Isoline' – Sorten listad i Experimentalfältets priskurant 1869-70 som *amabilis Isoline*. Lindgren listade i *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) *Isoline* som en varietet av *Weigela amabilis* (se *Weigela coraeensis*). Omnamnd av Van Houtte 1861 (Van Houtte, *Fl. Serres* 14: 142. 1861). Enligt "A check-list of cultivar names in Weigela" (*Arnoldia* 1965):

"Flowers white, throat pale yellow with a large spot of gold on the lower surface."¹⁵³⁹

'Madame Couturier' – Sorten listad i Experimentalfältets prisukranter mellan 1889 och 1900 som *amabilis Madame Couturier*. Omnamnd i tidskriften *Revue Horticole* 1861 (Carrière, *Revue Hort.* 1868:240. 1868). Enligt "A check-list of cultivar names in Weigela" (*Arnoldia* 1965):

"A late flowering variety with numerous white flowers which turn rose. Selected by Billiard, Fontenay-aux-Roses."¹⁵⁴⁰

'Madame Lemoine' – Sorten listad i Experimentalfältets priskuranter mellan 1889 och 1900 som *amabilis Madame Lemoine*. Omnamnd i en katalog från Späth 1887-88 (Späth Baumsch., Berlin, Germ., Cat. 69, p. 120. 1887-88). Enligt "A check-list of cultivar names in Weigela" (*Arnoldia* 1965):

"Flowers a bright rose becoming darker in age."¹⁵⁴¹

'Monsieur Dauvesse' – Sorten listad i Experimentalfältets priskurant 1889-90 som *amabilis Monsieur Dauvesse*. Omnamnd i tidskriften *Revue Horticole* 1868 (Carrière, *Revue Hort.* 1868:240. 1868). Enligt "A check-list of cultivar names in Weigela" (*Arnoldia* 1965):

"A selection of *W. rosea* made by Billiard, Fontenay-aux-Roses. Extra heavily flowered, branches short, erect, flowers flesh colored not changing with age and long lasting."¹⁵⁴²

'Nana Variegata' – Sorten listad i Experimentalfältets priskurant 1869-70 som *Weigelia rosea nana fol. varieg.* Av Lindgren i *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) listad som en varietet av *Weigela rosea* (se vidare *Weigela florida*). Omnamnd i en katalog från Baudriller 1880 (Baudriller, Gennes (Maine-et-Loire), Fr., Cat. 43, p. 146. 1880). Enligt "A check-list of cultivar names in Weigela" (*Arnoldia* 1965):

"A small shrub remaining in a ball, leaves margined with yellow."¹⁵⁴³

'Stelzneri' – Sorten listad i Experimentalfältets prisurranter 1869-70 samt mellan 1889 och 1900 som *amabilis Stelznerii/Stelzneri*. Lindgren listade i *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) *Stelznerii* som en varietet av *Weigela amabilis* (se *Weigela coraeensis*). Omnamnd av Van Houtte 1861 (Van Houtte, *Fl. Serres* 14:142. 1861). Enligt "A check-list of cultivar names in Weigela" (*Arnoldia* 1965):

"Buds blood-red, flowers expanding, red-purple in color, large, well rounded, the most floriferous of the Weigelas."¹⁵⁴⁴

'Van Houttei' – Sorten listad i Experimentalfältets priskuranter mellan 1869 och 1874, samt 1889-90 som *amabilis Van Houttei/Van Houtte*. Lindgren listade i *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) *van Houttei* som en varietet av *Weigela amabilis* (se *Weigela coraeensis*). Omnamnd av Van Houtte 1861 (Van Houtte, *Fl. Serres* 14:143. 1861). Enligt "A check-list of cultivar names in Weigela" (*Arnoldia* 1965):

¹⁵³⁸ Howard 1965 s. 59.

¹⁵³⁹ Ibid s. 60.

¹⁵⁴⁰ Ibid s. 62.

¹⁵⁴¹ Ibid.

¹⁵⁴² Ibid s. 63.

¹⁵⁴³ Ibid s. 64.

¹⁵⁴⁴ Ibid s. 67.

“Flowers carmine colored washed with rose, the large mouth pure white, the interior lilac violet. Published as *Weigela Van Houttei*.¹⁵⁴⁵

‘**Verschaffeltii**’ – Sorten listad i Experimentalfältets priskuranter mellan 1889 och 1900 som *amabilis Verschaffeltii*. Omnämnd i en priskurant från Van Houtte 1876-77 (Van Houtte, Ghent, Belg., Cat. 170 QQ, p. 57. 1876-77) utan närmare beskrivning.¹⁵⁴⁶

“**versicolor**” – Sorten listad i Experimentalfältets priskuranter mellan 1889 och 1900 som *Weigela rosea versicolor*. Namnet förekommer i mer än ett sammanhang i litteraturen, och det är osäkert exakt vilken sort som avses.¹⁵⁴⁷

“**amabilis alba**” – Experimentalfältet 1869-70: *Weigelia amabilis amabilis alba*.

‘**Desboisii**’ – Experimentalfältet 1869-70: *Weigelia amabilis Desboisii*.

‘**Eva Rathke**’ – Vassbo 1940-1946: *Diervillea hybrida Eva Rathke*. Kommentar: ”Lågväxande buske med mörkröda, synnerligen vackra blommor.”

‘**Groenwegeni**’ – Experimentalfältet 1869-70: *Weigelia amabilis groenwegeni*. Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Weigela amabilis Groenwegeni*.

‘**Isoline**’ – Experimentalfältet 1869-70: *Weigelia amabilis Isoline*.

‘**Madame Couturier**’ – Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Weigela amabilis Madame Couturier*.

‘**Madame Lemoine**’ – Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Weigela amabilis Madame Lemoine*.

‘**Monsieur Dauvesse**’ – Experimentalfältet 1889-90: *Weigela amabilis Monsieur Dauvesse*.

“**nana fol. varieg.**” – Experimentalfältet 1869-70: *Weigelia rosea nana fol. varieg.*

‘**Stelznerii**’ – Experimentalfältet 1869-70: *Weigelia amabilis Stelznerii*. Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Weigela amabilis Stelznerii*.

‘**Van Houttei**’ – Experimentalfältet 1869-70: *Weigelia amabilis van Houttei*. Exp. 1869-70, 1873-74: *Weigelia amabilis Van Houtte*. Exp. 1889-90: *Weigelia amabilis van Houttei*. Kommentar (Exp. 1869-70, 1873-74): 3-6 f. ”Japan”.

‘**Verschaffeltii**’ – Experimentalfältet 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Weigela amabilis Verschaffeltii*.

“**versicolor**” – Experimentalfältet 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Weigela rosea versicolor*.

***Weigela coraeensis* Thunb. – stor praktry**

Japan. Arten såld från Experimentalfältet mellan 1874 och 1900 under namnet *Weigela amabilis*. I *Handbok i svenska trädgårdsskötsel* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Weigela amabilis* Hort. med synonymerna *Weigela coracensis* Thunb., *Diervilla coracensis* DC., *Diervilla amabilis* Carr., *Diervilla grandiflora* S. & Z. och *Weigela Metelerkampii* Hort. samt kommentaren:

”Japan, 3-4 fot, med rosenröda blr i juni-augusti. Varieter: *alba*, *fol. varieg.*, *Groenwegeni*, *Isoline*, *Stelznerii*, *striata*, *van Houttei*.”¹⁵⁴⁸

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**W. amabilis** HOUTTE. Foderflikar i kanterna tätt borsthåriga; blad småågade; fjorårsgrenar rödgrå. – *Diervilla coraeensis* DC.”¹⁵⁴⁹

Många av de sorter som nämns ovan direkt under släktnamnet *Weigela* hör sannolikt egentligen hemma inom denna art, även om uppgifter om deras exakta härstamning varit svåra att finna (se ovan).

Experimentalfältet 1874-75, 1879-80: *Weigelia amabilis*. Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Weigela amabilis*. Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80): 3-4 f. ”i diverse varietet.” Kommentar (Exp. 1889-90): 1-1,5 m. Kommentar (Exp. 1894-95, 1889-1900): 1-1,5 m. ”Alla *Weigela* äro vackra, menn fordra skyddat läge och icke för styf och kall jord för att kunna uthärda vintrarne i mellersta Sverige”.

¹⁵⁴⁵ Howard 1965 s. 68.

¹⁵⁴⁶ Ibid.

¹⁵⁴⁷ Ibid s. 69.

¹⁵⁴⁸ Lindgren 1873 s. 113.

¹⁵⁴⁹ Svensson 1893 s. 524.

***Weigela florida* (Bunge) A.DC. – rosenpraktrtry**

Manchuriet, Korea, Japan. Arten såld från Experimentalfältet mellan 1869 och 1900 under namnet *Weigelia rosea* och *Weigela rosea*. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Weigela rosea* Lindl. med synonymerna *Weigela japonica* Thunb., *Diervilla japonica* R. Br., *Diervilla versicolor* S. & Z., *Diervilla rosea* W. och *Weigela Calophyrum roseum* B. samt kommentaren:

”n. Kina, Japan, 3-4 fot, med rosenröda blommor i juni. Varieteter: *Desboisii*, *fol. varieg.*, *hortensis rubra*, *nana fol. varieg.*”¹⁵⁵⁰

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**W. rosea** LINDL. Foderflikar i kantrna nästan glatta; blad naggsågade; fjorårsgrenar vitgrå.”¹⁵⁵¹

Experimentalfältet 1869-70, 1873-74: *Weigelia rosea* Lindl. Exp. 1874-75: *Weigelia rosea*. Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Weigela rosea*. Kommentar (Exp. 1869-70, 1873-74): 3-6 f. ”n. Kina, Japan” Kommentar (Exp. 1874-75): 3-4 f. ”i några varieteter”. Kommentar (Exp. 1889-90): 1-1,5 m. Kommentar (Exp. 1894-95, 1899-1900): 1-1,5 m. ”Alla Weigela äro vackra, men fördras skyddat läge och icke för styf och kall jord för att kunna uthärda vintrarne i mellersta Sverige”.

***Viburnum* – olvonsläktet**

Redan 1836 listades sex olika *Viburnum* i Experimentalfältets priskuranter, förutom snöbollsbuske (*V. opulus* 'Roseum') och parkolvon (*V. lantana*) även fyra ursprungligen nordamerikanska arter: *V. edule*, *V. lentago* (*pyrifolium*), *V. prunifolium* och tandolvon (*V. dentatum*). Samtliga *Viburnum*-arter kommenteras i Experimentalfältets priskurant 1873-74: ”alla vackra och förtjena plats i hvarje anläggning.” Endast ett namn har inte kunnat hittas i någon annan litteratur, *Viburnum bullatum*, som förekommer i Experimentalfältets priskurant 1894-95 med kommentaren ”0,5-1 m? Ny, särdeles vacker”.

***Viburnum carlesii* Hemsl. – luktolvon**

Korea, Japan. Såld från Vassbo trädskola mellan 1940 och 1946. Den skall ha introducerats i europeisk odling 1901, då den skall ha skickats från en plantskola i Japan till Kew i England, med kommentaren att den dragits upp från frön som man fått från Korea 1885.¹⁵⁵²

Vassbo 1940-1946: *Viburnum Carlesii*. Kommentar: ”0,5-1 [m]. Värdefull nyhet. Vita blommor i maj-juni och rosafärgade blomknoppar. Den vackraste av detta släkte.”

***Viburnum dentatum* L. – tandolvon**

Ö Nordamerika. Såld från Experimentalfältet 1836 och mellan 1894 och 1900, samt från Vassbo trädskola mellan 1937 och 1946. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Viburnum dentatum* L. med synonymen *Viburnum acuminatum* Hort. samt kommentaren:

”n. Am., 8-15 fot, med hvita blr i juni och juli samt mörkblå bär.”¹⁵⁵³

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**V. dentatum** L. *Tand-olvon*. Blomkvast skaftad, 7-strålig; blad groftandade, med triangulära tänder, glest hårbräddade; bladskäft färrade. Hemland: *Östra delen af Förenta staterna*.”¹⁵⁵⁴

Experimentalfältet 1836: *Viburnum dentatum* L. Exp. 1894-95, 1899-1900: *Viburnum dentatum*. Kommentar (Exp. 1894-95): 3-5 m. Kommetar (Exp. 1899-1900): 2 m.

Vassbo 1937-1946: *Viburnum dentatum*. Kommentar: ”3-4 [m]. Vita blommor i juli och mörkblå bär.”

¹⁵⁵⁰ Lindgren 1878 s. 113.

¹⁵⁵¹ Svensson 1893 s. 524.

¹⁵⁵² Prain 1907 Tab. 8114.

¹⁵⁵³ Lindgren 1878 s. 111.

¹⁵⁵⁴ Svensson 1893 s. 527.

***Viburnum edule* (Michx.) Raf.**

Nordamerika.¹⁵⁵⁵ Såld från Experimentalfältet 1836 samt mellan 1869 och 1900. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Viburnum edule* Pursh. med synonymen *Viburnum Opulus edule* Mx. samt kommentaren:

”n. Am., 5-8 fot, med hvita blr i juni och juli samt röda, ätliga bär.”¹⁵⁵⁶

P. Svensson beskriver i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893) inte arten under detta namn, däremot nämner han en form *edulis* under *Viburnum opulus* som troligen avser denna, med kommentaren:

”2. f. *edulis*. Frukt större, mera klotformig, ätbar; buske mindre.”¹⁵⁵⁷

Experimentalfältet 1836: *Viburnum edule* Pursh. Exp. 1869-70, 1873-74: *Viburnum edule* Prsh. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Viburnum edule*. Kommentar (Exp. 1869-70, 1873-74): 6-10 f. ”n. Am.” Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 5-8 f. Kommentar (Exp. 1889-90, 1894-95, 1899-1900): 2-3 m.

***Viburnum lantana* L. – parkolvon**

C, Ö och S Europa - N Iran, Kaukasus, NV Afrika. Såld från Experimentalfältet 1836 samt mellan 1869 och 1900, och från Vassbo trädskola mellan 1906 och 1946. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Viburnum Lantana* L. med synonymen *Viburnum tomentosum* Lam. samt kommentaren:

”mell. och s. Eur., 8-12 fot, med hvita blr i maj och juni samt först gröna, derefter lysande röda och slutligen svarta bär. En präktig art.”¹⁵⁵⁸

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”V. **Lantana** L. *Park-olvon*. Frukt hoptryckt, först grön, sedan röd, slutl. svart; blad hjärtligt äggrunda, uddtandade, under upphöjdt nerviga; bladskäft och årsgrenar fint ock tätt stjärnhåriga. Hemland: *Mellersta ock södra Europa, Orienten*.”¹⁵⁵⁹

Experimentalfältet 1836, 1869-70, 1873-74: *Viburnum lantana* L. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Viburnum Lantana*. Kommentar (Exp. 1869-70): 8-12 f. ”mell. Eur.” Kommentar (Exp. 1873-74): 8-12 f. ”mell. Eur.” Pris angavs för 1 och 10 plantor. Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 8-12 f. Kommentar (Exp. 1889-90): 3-4 m. Kommentar (Exp. 1894-95, 1899-1900): 3-4 m. Pris angavs för 1 och 10 plantor.

Vassbo 1906, 1909-1917, 1919-1920: *Viburnum lantana* parkolvon. Vassbo 1921: *Viburnum lantana*. Vassbo 1923-1924: *Viburnum lantana* olvon. Vassbo 1925-1927, 1930, 1932-1946: *Viburnum lantana*. Kommentar (Vassbo 1914-1917, 1919-1920): ”3-4 [m]. med hvita blommor i maj-juni samt först gröna, derefter lysande röda och slutligen svarta bär.” Kommentar (Vassbo 1921, 1924-1927, 1930, 1932-1946): 2-3 [m]. mycket hårdig.”

***Viburnum lantanoides* Michx.**

Nordamerika.¹⁵⁶⁰ Såld från Experimentalfältet mellan 1873 och 1886. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Viburnum lantanoides* Mx. med synonymen *Viburnum lantana canadensis* Pers. och *Viburnum lantana grandifolia* Ait. samt kommentaren:

”n. Am., 3-4 fot, lik föreg., men har större bald och lägre växtsätt. Har hvita blr i maj och juni samt svarta bär.”¹⁵⁶¹

¹⁵⁵⁵ GRIN, Nomen No. 41348, *Viburnum edule*, 111206.

¹⁵⁵⁶ Lindgren 1878 s. 111.

¹⁵⁵⁷ Ibid s. 526.

¹⁵⁵⁸ Lindgren 1878 s. 111.

¹⁵⁵⁹ Svensson 1893 s. 527.

¹⁵⁶⁰ GRIN, Nomen No. 70828, *Viburnum lantanoides*, 111206.

¹⁵⁶¹ Lindgren 1878 s. 112.

Experimentalfältet 1873-74: *Viburnum lantanoides* Mx. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86: *Viburnum lantanoides*. Kommentar (Exp. 1873-74): 5-8 f. ”n. Am. Liknar föreg. [lantana] men har större löf.” Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 3-4 f.

***Viburnum lentago* L. – glansolvon**

N Nordamerika. Såld från Experimentalfältet mellan 1836 och 1900: mellan 1869 och 1874 under namnet *Viburnum pyrifolium*, mellan 1874 och 1886 som *Viburnum lentago* (*pyrifolium*) och mellan 1894 och 1900 som *Viburnum lentago*. Den såldes även från Vassbo trädskola mellan 1932 och 1946 under namnet *Viburnum lentago*. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Viburnum Lentago* L. med synonymerna *Viburnum pyrifolium* Hort. och *Viburnum prunifolium* Hort. samt kommentaren:

”Kanada, 10-15 fot, med hvita blr i juni och juli samt svarta bär.”¹⁵⁶²

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**V. Lentago** L. *Glans-olvon*. Blad något läderartade; bladskaft beströdda med rostfärgade fjäll, samt försedda med nedvikna, krusiga vingkanter. Eng. *The Pliant-branched Viburnum*. Hemland: *Nordamerikas östliga delar*.”

J. C. Loudon beskrev 1853 ”**V. LENTAGO** L. *The Lentago, or pliant-branched, Viburnum*”:

“[...] A robust shrub or low tree. New England to Carolina, among hedges and on the borders of woods; and found throughout Canada. Height 6 ft. to 10 ft. Introduced in 1761. Flowers white; July. Fruit black; ripe in September. Decaying leaves purple red and yellow Naked young wood yellowish and reddish green. In British gardens, this species forms, when pruned to a single stem, a handsome small tree, flowering freely and producing abundance of fruit.[...]”¹⁵⁶³

Under *Viburnum lentago* L. beskrev J. C. Loudon (1853) *Viburnum pyrifolium* Poir. med ett L. inom parentes för att visa närheten till *lentago*: ”**V. (L.) PYRIFOLIUM** Poir. *The Pear-tree-leaved Viburnum*”:

”A large shrub or low tree. Pennsylvania, New Jersey, & c., on the banks of rivers. Height 5 ft. to 8 ft. Introduced in 1812. Flowers white; May and June. Fruit ovate oblong, black; ripe in September”¹⁵⁶⁴

Experimentalfältet 1836: *Viburnum pyrifolium* Lam. Exp. 1869-70, 1873-74: *Viburnum pyrifolium* Poir. Kommentar (Exp. 1869-70): 5-8 f. ”Pensylvanien. Fordrar varm växtplats”. Kommentar (Exp. 1873-74): 5-8 f. ”Pensylvanien. Fordrar varm växtplats. Experimentalfältet 1874-75, 1879-80, 1885-86: *Viburnum Lentago* (*pyrifolium*). Exp. 1894-95, 1899-1900: *Viburnum Lentago*. Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1885-86): 10-15 f. Kommentar (Exp. 1894-95, 1899-1900): 3-5 m.

Vassbo 1932-1946: *Viburnum lentago*. Kommentar: ”2-3 [m]. Tätväxande och vacker sort med glänsande gröna blad och vita blommor i juli.”

***Viburnum nudum* L.**

Ö och SC USA. Såld från Experimentalfältet mellan 1883 och 1900. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Viburnum nudum* L. samt kommentaren: ”n. Am., 8-10 fot.” Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**V. nudum** L. *Bar-olvon*. Blomkvast utan skärmblad vid basen (*corymbus nudus*); blad något läderartade; bladskaft beströdda med rostfärgade fjäll, samt försedda med upprätta, släta, icke krusiga kanter. Eng. *The naked-corymbed Viburnum*. Arten torde övergå såväl i den ena [*lentago* L.] som i den andra [*prunifolium* L.] af de 2 följande arterna, samt å andra sidan hava nästan helbräddade blad. Hemland: *Östra delen af Förenta staterna*.”¹⁵⁶⁵

Experimentalfältet 1883-84, 1885-86, 1894-95, 1899-1900: *Viburnum nudum*. Kommentar (Exp. 1883-84, 1885-86): 8-10 f. Kommentar (Exp. 1894-95, 1899-1900): 2-3 m.

¹⁵⁶² Lindgren 1878 s. 112.

¹⁵⁶³ Loudon 1853 s. 517f.

¹⁵⁶⁴ Ibid s. 518.

¹⁵⁶⁵ Svensson 1893 s. 527.

***Viburnum opulus* L. – skogsolvon**

- 'Roseum' (snöbollsbuske)

Europa (Sverige), N och V Asien. Arten listas i Experimentalfältets priskuranter mellan 1869 och 1900, och från Vassbo trädskola mellan 1895 och 1946, under namnet *Viburnum opulus*. Den fylldblommiga sorten 'Roseum' såldes från Experimentalfältet mellan 1836 och 1900 och från Vassbo trädskola mellan 1895 och 1946. Mellan 1916 och 1927 såldes 'Roseum' även som litet stamträd från Vassbo trädskola. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Viburnum Opulus* L. olvon, med kommentaren:

”Sverige, 6-10 fot, med hvita blr i juni och juli samt röda, praktfulla bär. Varieteter: *fol. aur. varieg.*, *fol. punctatis*, *fruct. luteo*, *grandiflorum*, *rigidum*, *roseum (sterile)*, s.k. dubbel snöboll, praktfull. Både arten och dess varieteter hör till de allra vackraste prydnadsbuskar.”¹⁵⁶⁶

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**V. Opulus** L. *Skogs-olvon*. Kantblommor med tillslutet svalg ock lång, smal pip; frukt högröd; blad ovan glatta, under glest småhåriga; bladflikar groft hvasstandade; bladskäft djupt färad, upptill med vårtlika glandler; stipler trådlika. Former: 1 *f. sterilis*. *Snöbollsbuske*. Blomsamling klotformig ock alla blommor könlösa. – *Kulturform*. [...] Hemland: *Norra tempererade zonen*.”¹⁵⁶⁷

Experimentalfältet 1869-70, 1873-74: *Viburnum opulus* L. snöboll, olvon, ulftry. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Viburnum opulus* olvon. Kommentar (Exp. 1869-70, 1873-74): 6-10 f. ”Sverige. Gör stor effekt genom sina vackra löf och talrika lysande röda bär om hösten” Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 6-10 f. Kommentar (Exp. 1889-90): 2-3 m. Kommentar (Exp. 1894-95, 1899-1900): 2-3 m. Pris angavs för 1 och 10 plantor.

Vassbo 1895, 1900-1903: *Viburnum opulus*. Vassbo 1906, 1909-1913: *Viburnum opulus* olvon. Vassbo 1921, 1923-1927, 1930, 1932-1946: *Viburnum opulus* vanligt olvon. Kommentar (Vassbo 1921, 1923-1927, 1930, 1932-1936): ”3-4 [m]. vanligt olvon”. Kommentar (Vassbo 1937): ”3-4 [m]. vanlig olvin.” Kommentar (1925-1927): även listad under rubriken Häckplantor: ”mindre buskar”, pris angavs här 10 och 100 plantor.

'**Roseum**' – Experimentalfältet 1836: *Viburnum opulus* L. v. *roseum*. Exp. 1869-70, 1873-74: *Viburnum opulus roseum (sterile)* s.k. dubbel snöboll. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1889-90, 1894-95, 1899-1900: *Viburnum opulus roseum (sterile)* snöboll. Kommentar (Exp. 1873-74): ”En bland trädgårdens förnämsta prydnader” Pris angavs för 1 och 10 plantor. Kommentar (Exp. 1874-75): Pris angavs för 1 och 10 plantor. Kommentar (Exp. 1894-95, 1899-1900): ”En bland de praktfullaste parkbuskar som existera. Förtjenar att allmänt odlas.” Pris angavs för 1, 10 och 100 plantor.

Vassbo 1895, 1900-1901: *Viburnum opulus roseum*. Vassbo 1902-1903, 1906, 1909-1913: *Viburnum opulus roseum* snöbollsbuske. Vassbo 1914-1915: *Viburnum roseum* snöboll. Vassbo 1916-1917: solitärträd: *Viburnum opulus (sterile)*/träd och buskar: *Viburnum roseum* snöboll. Vassbo 1919-1920: *Viburnum opulus (sterile)* roesum snöboll. Vassbo 1921, 1923-1927, 1930, 1932-1946: *Viburnum opulus roseum* snöboll. Kommentar (Vassbo 1914-1915): ”3-4 [m] har stora hvita, i runda bollar sittande blommor i juni-juli.” Kommentar (Vassbo 1916-1917, 1919-1920): ”3-4 [m] har stora hvita, i runda bollar sittande blommor i juni-juli.” Även listad under rubriken Solitärträd, plantor med 100-120 cm hög stam. Kommentar (Vassbo 1921): ”Bör ej förväxlas med snöbäret hos vilken bären utgöra prydnaden. Här är det de vita runda blomsamlingarna, som giva namnet snöboll. Mycket vacker, fordrar varmt läge.” Även listad under rubriken Solitärträd, plantor med 100-120 cm hög stam. Kommentar (Vassbo 1923-1927): ”Bör ej förväxlas med snöbäret hos vilken bären utgöra prydnaden. Här är det de vita runda blomsamlingarna, som giva namnet snöboll. Mycket vacker, fordrar varmt läge.” Stamformade och buskformade plantor. Kommentar (Vassbo 1930, 1932-1946): ”Bör ej förväxlas med snöbäret hos vilken bären utgöra prydnaden. Här är det de vita runda blomsamlingarna, som giva namnet snöboll. Mycket vacker, fordrar varmt läge.” Enbart buskformiga plantor såldes.

¹⁵⁶⁶ Lindgren 1878 s. 112.

¹⁵⁶⁷ Ibid s. 526.

***Viburnum plicatum* f. *tomentosum* (Miq.) Rehder – japanskt olvon**

Kina, Japan, Taiwan. Såld från Experimentalfältet mellan 1894 och 1900. Den nämns varken av Lindgren (1878) eller Svensson (1893).

Experimentalfältet 1894-95, 1899-1900: *Viburnum tomentosum* (*plicatum*). Kommentar (Exp. 1894-95, 1899-1900): 1-1,5 m.

***Viburnum prunifolium* L.**

Nordamerika.¹⁵⁶⁸ Såld från Experimentalfältet 1836 samt mellan 1869 och 1900. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Viburnum prunifolium* L. med synonymen *Viburnum Lentago* Dur. samt kommentaren:

”Kanada etc., 6-8 fot, med hvita blr i juni och svartblå bär”¹⁵⁶⁹

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**V. prunifolium** L. Hägg-olvon. Blad icke läderartade; bladskaff utan fjäll, samt med släta, icke krusiga kanter. Hemland: *Förenta staterna*.”¹⁵⁷⁰

J. C. Loudon beskrev 1853 arten med ett L. inom parentes i namnet för att peka på närheten till *lentago*: ”V. (L.) PRUNIFOLIUM L. The Plum-tree-leaved *Viburnum*”:

”*Synonyme*. V. *Lentago Du Roi*. [...] A large shrub or low tree. New England to Carolina, in hedges and fields; and also Canada, about Lake Huron. Height 8 ft. to 10 ft. Introduced in 1731. Flowers white; May and June. Fruit dark blue; ripe in September”¹⁵⁷¹

Experimentalfältet 1836, 1869-70, 1873-74: *Viburnum prunifolium* L. Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86, 1894-95, 1899-1900: *Viburnum prunifolium*. Kommentar (Exp. 1869-70, 1873-74): 6-10 f. ”Kanada”. Kommentar (Exp. 1874-75, 1879-80, 1883-84, 1885-86): 6-8 f. Kommentar (Exp. 1894-95, 1899-1900): 2-3 m.

***Xanthorrhiza* – gulrotssläktet**

***Xanthorrhiza simplicissima* Marshall – gulrot**

Ö USA. Arten såld från Experimentalfältet mellan 1836 och 1900 men inte regelbundet. I *Handbok i svenska trädgårdsskötseln* (1878) beskrev Lindgren, direktör för Experimentalfältet, arten under namnet *Zanthorrhiza apiifolia* l’Her. med synonymen *Xanthorrhiza apiifolia* Spr. samt kommentaren:

”n. Am., 2-3 fot, med brunvioletta blr i juni. Fordrar lätt, torr jordmån och fortplantas genom rotskott och sannolikt äfven genom afläggning. Har oskadad uthärdat flere vintrar å Experimentalfältet.”¹⁵⁷²

Arten beskrevs på följande sätt av P. Svensson i *Flora öfver Sveriges Kulturväxter* (1893):

”**X. apiifolia** l’Her. Blomklasar i vipa; blommor små, brunvioletta; stift vridna; kronblad med kort, 2-kluven ock vid basen tvärhuggen skiva samt skaftlik klo; foderblad utbredda, längre än kronbladen, lansettlikt rombiska; skärm syllika, af blomskaftens längd; blad parbladigt delade, 2-pariga, med 3-flikig uddflik; bladflikar med vigglik bas, inskurna ock tandade, yngre hårbräddade; bladskaff grundt färade; rot gul. Hemland: *Östra delen af Förenta staterna*.”¹⁵⁷³

Exp. 1836: *Xanthorrhiza apiifolia* Herit. Exp. 1874-75, 1879-80: *Zanthorrhiza apiifolia*. Exp. 1889-90: *Zanthorrhiza apiifolia*. Exp. 1899-1900: *Zanthorrhiza apiifolia*. Kom. (Exp. 1874-75): 10-12 f. Kommentar (Exp. 1879-80): 2-3 f. Kommentar (Exp. 1889-90): 0,5-1 m. Kommentar (Exp. 1899-1900): 0,5 m.

¹⁵⁶⁸ GRIN, Nomen No. 41408, *Viburnum prunifolium*, 111206.

¹⁵⁶⁹ Lindgren 1878 s. 112.

¹⁵⁷⁰ Svensson 1893 s. 527.

¹⁵⁷¹ Loudon 1853 s. 518.

¹⁵⁷² Lindgren 1878 s. 114.

¹⁵⁷³ Svensson 1893 s. 214.

Xanthoceras – blomsterkastanjesläktet

***Xanthoceras sorbifolia* Bunge – blomsterkastanj**

Mongoliet, N – NÖ Kina, Korea? Arten såld från Experimentalfältet mellan 1894 och 1900. Den nämns varken av Lindgren (1878) eller Svensson (1893). Släktet har endast denna art. Den står nära släktet *Koelreuteria* (kinesträdssläktet) men har ett helt annat utseende. Den är lövfällande buske, lättodlad i rätt klimat, men klarar inte frost sent på våren. Blommorna är doftande och liknar hästkastanjens.¹⁵⁷⁴ Den skall vara härdig i zon 1-2.

Experimentalfältet 1894-95, 1899-1900: *Xanthoceras sorbifolia*. Kommentar (Exp. 1894-95, 1899-1900): 5 m. ”Temligen ny, vacker buske från Kina med särdeles vackra flerfärgade blommor, hvilka framkomma temligen tidigt. Särdeles passande till drifning.”

¹⁵⁷⁴ Burnie 2000 s. 938.

Referenser

- Aldén, Björn, Ryman, Svengunnar & Hjertson, Mats (2009) *Våra kulturväxters namn: ursprung och användning*, Formas, Stockholm. (se även SKUD – Svensk kulturväxtdatabas)
- Bean, W. J. (1970) *Trees and shrubs hardy in the British Isles*. 8, Vol. 1, A-C, fully rev ed. Murray, London.
- Bengtsson, R. (1998) *Stadsträd från A till Z*. Movium, Alnarp.
- Burnie, G. (red.) (2000). *Botanica: illustrerat botaniskt lexikon med över 10000 trädgårdsväxter inklusive odlingsråd*. Könemann, Köln.
- Businský R & Businská L. (2002) *The genus Spiraea in cultivation in Bohemia, Moravia and Slovakia*. Acta Pruhoniciana 72. Även tillgänglig via internet: <http://www.ueb.cas.cz/en/content/genus-spiraea-cultivation-bohemia-moravia-and-slovakia>
- Cappiello, P. & Shadow, D. (2005) *Dogwoods – The Genus Cornus*. Timber Press, Portland.
- COSEWIC (2006) *COSEWIC assessment and status report on the cherry birch Betula lenta in Canada*. (Ambrose, J.D.) Committee on the Status of Endangered Wildlife in Canada, Ottawa. Tillg. via internet: <http://publications.gc.ca/collections/Collection/CW69-14-467-2006E.pdf>
- Dersal, W. R., van (1938) *Native woody plants of the united states, their erosion-control and wildlife values*. United states department of agriculture, miscellaneous publication No. 303, Issued June 1938. Washington, D.C. Tillgänglig via internet (Biodiversity Heritage Library: <http://www.biodiversitylibrary.org/item/70405>
- Dippel, L. (1893). *Handbuch der Laubholzkunde: Beschreibung der in Deutschland heimischen und im Freien kultivierten Bäume und Sträucher. T. 3, Dicotyleae, Choripetalae (einschliesslich Apetalae): Cistinae bis Serpentariae*. Parey, Berlin.
- Fiala, J. L. (2008) *Lilacs: a Gardener's Encyclopedia*. 2nd ed./ rev. and updated by Freek Vrugtman. First published in 1988. Timber Press, Portland, Oregon.
- Flint, H. L. (1997) *Landscape plants for eastern North America: exclusive of Florida and the immediate Gulf Coast*. John Wiley and sons, Hoboken.
- Gelderen, D. M. van, Jong, P. C. de & Oterdoom, H. J. (1994) *Maples of the world*. Timber Press, Portland.
- Grandtner, M. (2005). *Elsevier's dictionary of trees: with names in Latin, English, French, Spanish and other languages*. Vol. 1, North America. Elsevier, Amsterdam.
- Green, P.S. (1964) Registration of cultivar names in Ulmus. *Arnoldia*. A continuation of the Bulletin of Popular Information of the Arnold Arboretum, Harvard University. Vol. 24. Nr.6-8. July 24, 1964. s. 41-80. Tillg. via internet: <http://arnoldia.arboretum.harvard.edu/issues/29>
- Hillier manual of Trees & Shrubs* (2002) Rev. 8th ed. David & Charles, Newton Abbot.
- Houtman, R. (2004). *Variiegated trees and shrubs: the illustrated encyclopedia*. Timber Press, Portland, Oregon.
- Howard, R. A. (1965) A check-list of cultivar names in Weigela. *Arnoldia*. A continuation of the bulletin of popular information of the Arnold Arboretum, Harvard University. Vol. 25, Nr. 9-11, 1965. s. 49-69. Tillgänglig via internet: <http://arnoldia.arboretum.harvard.edu/issues/8>
- Hu, S. (1954) A monograph of the genus Philadelphus. *Journal of the Arnold Arboretum*, Harvard University, Vol XXXV, 1954, Jamaica Plain, Massachusetts. s. 275-333. Tillgänglig på internet t.ex. via: <http://biostor.org/reference/61815>
- Johnson, O. (2006). *Collins tree guide [the most complete field guide to the trees of Britain and Europe]*. First published in 2004, paperback edition 2006. Collins, London.
- Judd, W. S. (2008) *Plant systematics: a phylogenetic approach*, 3. ed., Sinauer Associates, Sunderland, Mass.
- Krüssmann, Gerd (1977). *Handbuch der Laubgehölze*. Bd 2, E-PRO. Berlin.
- Larsdotter, Annica (2004). *Trädgårds- och parkmiljöer i Dalarnas odlingslandskap*. Länsstyrelsen i Dalarnas län, Falun.
- Lange, Ulrich (2000). *Experimentalfältet: Kungl. Lantbruksakademiens experiment- och försöksverksamhet på norra Djurgården i Stockholm 1816-1907*, Kungl. Skogs- och lantbruksakademien, Stockholm.

- Lawrence, Elizabeth, Armstrong, A. L. & Wilson, L. (2007) *Beautiful at all seasons: southern gardening and beyond*. Duke University Press, Durham U.S.A.
- Le Hardy De Beaulieu, A. (2003) *An Illustrated Guide to Maples*. Timber Press, Oregon.
- Lindgren, E. (1878). Trädplantering, omfattande uppdragning, plantering och skötsel af de träd och buskar som anses kunna fortkomma i det fria inom Sverige. *Handbok i svenska trädgårdsskötseln*. Femte afdelningen.2. uppl. Flodin, Stockholm.
- Long, G. (red.) (1833) *Penny cyclopaedia of the Society for the Diffusion of Usefull knowledge. Great Britain*, Vol.1, A- Andes, 1833, Charles Knight, London.
- Loudon, J. C. (1853) *An encyclopædia of trees and shrubs; being the Arboretum et fruticetum Britannicum abridged: containing the hardy trees and shrubs of Britain, native and foreign, scientifically described: with their propagation, culture, and uses in the arts. Abridged from the large edition in eight volumes, and adapted for the use of nurserymen, gardeners, and foresters*. Longman, Brown, Green, & Longmans, London. Tillgänglig via internet: <http://www.archive.org/details/anencyclopdiatr03loudgoog>
- Miller, R. B. & Meyer, F. G. (1989) Identification of the Heath-Leaved Cypress, *Chamaecyparis thyoides* 'Ericoides' (Cupressaceae), *Baileya* 23(2) s. 57-67. Tillgänglig via internet: <http://www.fpl.fs.fed.us/documnts/pdf1989/mille89a.pdf>
- Millsbaugh, C. F. & Harrar, E. S. (1974) *American medicinal plants: an illustrated and descriptive guide to plants indigenous to and Naturalized in the United States Which are Used in Medicine*. Dover Publications, New York.
- Newmaster, S.G. (red.) (1998) *Ontario Plant List*. Forest research information paper No. 24/123. Ontario Forest Research Institute, Sault Ste. Marie, Ontario.
- Nilsson, A. (1959) Dendrologiska anteckningar från Landskrona. *Lustgården* 39-40, s. 43-88.
- Palmer, E. J. (1925) Synopsis of North American Crataegi. *Journal of the Arnold Arboretum*. Vol. VI. No. 1 and 2, April 3, 1925. s. 5 -128.
- Phipps, J.B. (1987) What is *Crataegus fontanesiana* (Spach) Steud.? (Rosaceae). *Taxon* 36: 641–644.
- Phipps, J. B. (2003) *Hawthorns and Medlars. Royal Horticultural Society Plant Collector Guide*. Timber press, Portland.
- Prain, D. (1907) *Viburnum Carlesii*, Tab. 8114. *Curtis's botanical magazine*. Illustrating and describing plants of the Royal Botanic Gardens of Kew and of other botanical establishments, edited by D. Prain, Vol. III. Ser. 4 (Vol. CXXXIII) Lovell Reeve & Co, London. Tillgänglig via internet: <http://www.botanicus.org/item/31753002722426>
- Sampson, D.R. (1965) Breeding *Philadelphus* for double flower, purple center and low stature. *Euphytica* 14 (1965) s. 157-160. Tillgänglig via internet: <http://www.springerlink.com/content/j3hp5747775t6711/>
- Santamour F.S., Jr. & McArdle A. J. (1985) Cultivar checklist for english oak (*Quercus robur*). *Journal of arboriculture* 11(10): October 1985. Tillgänglig via internet: <http://joa.isa-arbor.com/articles.asp?JournalID=1&VolumeID=11&IssueID=10>
- Santamour, F.S., Jr. & McArdle, A. J. (1985b) Checklist of cultivars of linden (*Tilia*) species. *Journal of Arboriculture* 11(5): May 1985 s. 157-164. Tillgänglig via internet: <http://joa.isa-arbor.com/articles.asp?JournalID=1&VolumeID=11&IssueID=5>
- Santamour, F.S., Jr. & McArdle, A. J. (1988) Cultivars of *Salix babylonica* and other Weeping Willows, *Journal of Arboriculture* 14(7): July 1988. s. 180-184. Tillgänglig via internet: <http://joa.isa-arbor.com/request.asp?JournalID=1&ArticleID=2230&Type=2>
- Sargent, C.S. (1921) 'Laburnum alpinum', *Arnold Arboretum Bulletin of Popular Information*, New Series Vol. VII, No. 9: June 7, 1921. Jamaica Plain, Mass. s. 36. Tillgänglig via internet: <http://arnoldia.arboretum.harvard.edu/issues/47>
- Sargent, C.S. (1916) *Plantae Wilsonianae: an enumeration of the woody plants collected in western China for the Arnold Arboretum of Harvard University during the years 1907, 1908, and 1910 by E. H. Wilson. Edited by Charles Sprague Sargent*, Vol II. Publications of the Arnold Arboretum, No. 4. Cambridge University Press, Cambridge. Tillgänglig via internet: <http://www.archive.org/details/plantaewilsonian02sarg>

- Silba, J. (1986) *An international census of the Coniferae*. Phytologia memoirs no. VIII. H.N. Moldenke and A.L. Moldenke, Plainfield, USA. Tillgänglig via internet (Biodiversity Heritage Library): <http://www.biodiversitylibrary.org/item/46764>
- Standish, J. & Noble, C. (1852) *Practical hints on planting ornamental trees, with particular reference to coniferae*. Bradbury and Evans, London. Tillgänglig via internet (Biodiversity Heritage Library): <http://www.biodiversitylibrary.org/item/57198>
- Svensson, P. (1893) *Flora över Sveriges kulturväxter* av P. Svensson, adjunkt vid allm. läroverket i Hernösand. Nordstedt, Stockholm.
- Vrugtman, F. (2011) *Internationa Register and Checklist of Cultivar names in the genus Syringa L. (Oleaceae)*. ("Work-in-Progress" Lilac Register) Last updated: December 3, 2011. Contribution No 91, Royal Botanical Gardens, Hamilton, Ontario, Canada. Tillgängligt i sin helhet via www.rbg.ca/Page.aspx?pid=327 och www.SyringaRegistry.info
- Weakley, A. S. (2007) *Flora of the Carolinas, Virginia, and Georgia, and Surrounding Areas*. UNC Herbarium, North Carolina Botanical Garden, University of North Carolina at Chapel Hill. January 2007 version. Part 4. Tillg. via internet: <http://www.herbarium.unc.edu/flora.htm>
- Wilson, E. H. (1927) Philadelphia. *Arnold arboretum Harvard University Bulletin of popular information*. Series 3. Vol. 1 June 25, 1927. No. 13. s. 49-52. Tillgänglig via internet: <http://arnoldia.arboretum.harvard.edu/issues/15>
- Wyman, D. (1965) The mock-oranges. *Arnoldia*. A continuation of the Bulletin of popular information of the Arnold arboretum, Harvard University. 25:5. June 18, 1965.s. 29-36. Tillgänglig via internet: <http://arnoldia.arboretum.harvard.edu/issues/8>

Internet – databaser

- Catalogue of Life 2011:** Bisby F.A., Roskov Y.R., Orrell T.M., Nicolson D., Paglinawan L.E., Bailly N., Appeltans W., Kirk P.M., Bourgoin T., Baillargeon G., Ouvrard D., eds (2011). Species 2000 & ITIS Catalogue of Life, 5th December 2011. Digital resource at www.catalogueoflife.org/col/. Species 2000: Reading, UK.
- Clematis on the Web**, <http://www.clematis.hull.ac.uk/> ©1999-2011 *Clematis on the Web* and individual copyright holders. In association with: Library & Learning Innovation, The University of Hull.
- Den virtuella floran**, Naturhistoriska riksmuseet, <http://linnaeus.nrm.se/flora/>
- eFloras.org: FNA** – Flora of North America. http://www.efloras.org/flora_page.aspx?flora_id=1
- eFloras.org: FOC** – Flora of China. http://efloras.org/flora_page.aspx?flora_id=2
- EOL**, Encyclopedia of Life. <http://www.eol.org>
- GBIF**, Global Biodiversity Information Facility <http://data.gbif.org>
- GRIN**, USDA, ARS, National Genetic Resources Program. Germplasm Resources Information Network - (GRIN) [Online Database]. National Germplasm Resources Laboratory, Beltsville, Maryland. URL: <http://www.ars-grin.gov/cgi-bin/npgs/html/index.pl> (27 November 2011)
- The Gymnosperm database**, edited by Christopher J. Earle. <http://www.conifers.org/>
- HUH**, Harvard University Herbaria, Index of Botanical Specimens, http://asaweb.huh.harvard.edu:8080/databases/specimen_index.html
- ILDIS**, International Legume Database & Information Service, The ILDIS Coordinating Centre is in the School of Biological Sciences at the University of Reading, UK. <http://www.ildis.org/>
- IPNI**, The International Plant Names Index. <http://www.ipni.org>
- ITIS**, Integrated Taxonomic Information System. <http://www.itis.gov>
- Liber Herbarum II**, The incomplete reference-guide to Herbal medicine, Edited by © Erik Gotfredsen. <http://www.liberherbarum.com/>
- NBN Gateway 4.1**, National Biodiversity Network's Gateway. <http://www.searchnbn.net/>
- NLBIF**, biodiversity data portal, Netherlands Biodiversity Information Facility, http://www.nlbif.nl/about_nlbif.php
- SKUD**, Svensk Kulturväxtdatabas, <http://skud.ngb.se/>
- Tela Botanica**, Le réseuau de la botanique francophone, <http://www.tela-botanica.org/site:botanique>

The Plant List, a working list of all plant species, Version 1. Published on the Internet

<http://www.theplantlist.org>

Tropicos, Tropicos.org. Missouri Botanical Garden, <http://www.tropicos.org/> © 2011 Missouri Botanical Garden, Saint Louis, Missouri.

Internet – övrigt

Arborum – Ett virtuellt arboretum, av PerOla Fritzon, på Trädgårdsakademins webbplats,

<http://www.tradgardsakademin.se/ask/fraxinus-excelsior-coactata-typ-av-ask>, 111202.

Govaerts, R. (Ed.), *Salix x sepulcralis* (Golden weeping willow), Kew Gardens. Hämtat 111206 från: <http://www.kew.org/plants-fungi/Salix-x-sepulcralis.htm>

Hatch, L. C. 2007. Cultivars of woody plants Volume I A-G. A Horticultural PDF eBook from TCR Press published in cooperation with the New Ornamentals Society. www.cultivar.org.

Lonicera.nl, The Dutch Plant Collection – climbing – *Lonicera*. <http://www.lonicera.nl/> Hämtat 1112002.

New Ornamentals Society, 2001/2003, *Amorpha*. Hämtat 090828 från:

<http://www.raretrees.org/amor76.html>

USDA Plants. Plants profile for *Cornus foemina*, Hämtat 090825 från:

<http://plants.usda.gov/java/profile?symbol=COFO>

USDA Plants profile for *Cornus rugosa*, Hämtat 090825 från:

<http://plants.usda.gov/java/profile?symbol=CORU>

Vrugtman (2011). Se vidare under rubriken Referenser ovan.

Index

<i>Abies ajanensis</i>	205	<i>Acer parviflorum</i>	27
<i>Abies alba</i> Mill.	12	<i>Acer pensylvanicum</i> Dur.	27
<i>Abies alba</i> Mx.	204	<i>Acer pensylvanicum</i> L:	21
<i>Abies arizonica</i>	14	<i>Acer pictum</i>	21
<i>Abies balsamea</i>	13	<i>Acer platanoides</i>	21
<i>Abies canadensis</i>	370	<i>Acer platanoides crispum</i>	22
<i>Abies cephalonica</i>	13	<i>Acer platanoides</i> 'Dissectum'	22
<i>Abies concolor</i>	13	<i>Acer platanoides laciniatum</i>	22
<i>Abies deodara</i>	66	<i>Acer platanoides</i> 'Laciniatum'	22
<i>Abies Douglasii</i>	240	<i>Acer platanoides</i> 'Reitenbacki'	23
<i>Abies engelmanni</i>	204	<i>Acer platanoides</i> 'Schwedleri'	22
<i>Abies excelsa</i>	201	<i>Acer pseudopatanus</i> 'Variegatum'	24
<i>Abies excelsa pygmaea</i>	204	<i>Acer pseudoplatanus</i>	24
<i>Abies fraseri</i>	14	<i>Acer pseudoplatanus</i> 'Atropurpureum'	24
<i>Abies homolepis</i>	14	<i>Acer pseudoplatanus fol. atropurpureus</i>	24
<i>Abies lasiocarpa</i> var. <i>arizonica</i>	14	<i>Acer pseudoplatanus fol. purp. varieg.</i>	24
<i>Abies nigra</i>	205	<i>Acer pseudoplatanus fol. varieg.</i>	24
<i>Abies nobilis</i>	15	<i>Acer pseudoplatanus</i> 'Purpureo-variegatum'	24
<i>Abies nordmanniana</i>	14	<i>Acer rotundifolium</i>	20
<i>Abies orientalis</i>	205	<i>Acer rubrum</i>	25
<i>Abies pichta</i>	15	<i>Acer saccharinum</i>	25
<i>Abies procera</i>	15	<i>Acer saccharinum</i> f. <i>laciniatum</i>	25
<i>Abies sibirica</i>	15	<i>Acer saccharinum</i> Wengenh.	26
<i>Abies tsuga</i>	370	<i>Acer saccharum</i>	26
<i>Abies veitchii</i>	16	<i>Acer saccharum</i> ssp. <i>nigrum</i>	26
<i>Acer austriacum</i>	17	<i>Acer spicatum</i>	27
<i>Acer campestre</i> 'Austriacum'	16	<i>Acer striatum</i>	21
<i>Acer campestre</i> 'Pulverulentum'	16	<i>Acer tataricum</i>	27
<i>Acer campestre</i> 'Tauricum'	16	<i>Acer tataricum</i> ssp. <i>ginnala</i>	27
<i>Acer carolinianum</i>	25	<i>Acer tauricum</i>	17
<i>Acer circinatum</i>	17	<i>Acer trilobatum</i>	18
<i>Acer coccineum</i>	25	<i>Acer trilobum</i>	18
<i>Acer colchicum rubrum</i>	21	<i>Acer virginianum</i>	25
<i>Acer cordifolium</i>	27	<i>Acer x hybridum</i>	17
<i>Acer cultratum</i>	21	<i>Actinidia kolomikta</i>	28
<i>Acer dasycarpum</i>	25	<i>Actinidia polygama</i>	28
<i>Acer eriocarpum</i>	26	<i>Aesculus discolor</i>	33
<i>Acer glaucum</i>	26	<i>Aesculus echinata</i>	30
<i>Acer hyreanum</i>	17	<i>Aesculus flava</i>	29
<i>Acer illyricum</i>	18	<i>Aesculus glabra</i>	30
<i>Acer italum</i>	20	<i>Aesculus hippocast. heterophylla laciniata</i>	31
<i>Acer laetum</i>	21	<i>Aesculus hippocastanum</i>	30
<i>Acer macrophyllum</i>	18	<i>Aesculus hippocastanum</i> 'Digitata'	31
<i>Acer monspessulanum</i>	18	<i>Aesculus hippocastanum</i> 'Nigra'	31
<i>Acer montanum</i>	27	<i>Aesculus hippocastanum</i> 'Praecox'	31
<i>Acer neapolitanum</i>	20	<i>Aesculus hippocastanum</i> 'Pumila'	31
<i>Acer negundo</i>	18	<i>Aesculus hippocastanum</i> f. <i>laciniata</i>	31
<i>Acer negundo</i> var. <i>californicum</i>	19	<i>Aesculus hippocastanum fol. aureis.varieg.</i>	31
<i>Acer negundo</i> var. <i>violaceum</i>	19	<i>Aesculus hippocastanum fol. varieg.</i>	31
<i>Acer negundo</i> 'Variegatum'	19	<i>Aesculus hippocastanum variegata</i>	31
<i>Acer nigrum</i>	26	<i>Aesculus hippocatanum flor. alb. plen.</i>	31
<i>Acer opalus</i>	20	<i>Aesculus lutea</i>	29
<i>Acer opalus</i> ssp. <i>obtusatum</i>	20	<i>Aesculus ohioënsis</i>	30
<i>Acer opalus</i> ssp. <i>opalus</i>	20	<i>Aesculus parviflora</i>	33
<i>Acer opulifolium</i>	20	<i>Aesculus pavia</i>	32
<i>Acer opulus</i>	20	<i>Aesculus rubicunda</i>	29
<i>Acer opulus italum</i>	20	<i>Aesculus x carnea</i>	29

<i>Aesculus x hybrida</i>	33	<i>Amorpha fruticosa</i>	40
<i>Ailanthus altissima</i>	34	<i>Amorpha fruticosa fragrans</i>	40
<i>Ailanthus glandulosa</i>	34	<i>Amorpha fruticosa Lewisii</i>	40
ajangran	205	<i>Amorpha glabra</i>	41
akasia	265	<i>Amorpha herbacea</i>	41
<i>Akebia quinata</i>	34	<i>Amorpha Lewisii</i>	40
<i>Alaternus alpinus</i>	248	<i>Amorpha nana</i>	41
alm	372	<i>Amorpha pumila</i>	41
almbladig spirea	322	<i>Ampelopsis engelmanni</i>	187
<i>Alnus acuminata</i> ssp. <i>acuminata</i>	35	<i>Ampelopsis hederacea</i>	187
<i>Alnus cordata</i>	35	<i>Ampelopsis hederacea hirsuta</i>	187
<i>Alnus cordifolia</i>	35	<i>Ampelopsis hederacea macrophylla</i>	187
<i>Alnus ferruginea</i>	35	<i>Ampelopsis quinquefolia</i>	187
<i>Alnus glutinosa</i> 'Imperialis'	36	<i>Ampelopsis veitchii robusta</i>	188
<i>Alnus glutinosa</i> 'Incisa'	36	<i>Amygdalopsis acutifolia</i>	239
<i>Alnus glutinosa</i> 'Laciniata'	36	<i>Amygdalopsis lindleyi</i>	239
<i>Alnus glutinosa</i> 'Oxyacanthaefolia'	36	<i>Amygdalus communis</i> fl. <i>plen.</i>	230
<i>Alnus glutinosa</i> 'Quercifolia'	36	<i>Amygdalus nana</i>	237
<i>Alnus incana</i>	36	<i>Amygdalus nana campestris</i>	237
<i>Alnus incana argentea</i>	36	<i>Amygdalus persica</i>	235
<i>Alnus incana laciniata</i>	37	<i>Amygdalus persica</i> fl. <i>plen.</i>	235
<i>Alnus incana</i> ssp. <i>rugosa</i>	37	<i>Amygdalus pumila</i>	231
<i>Alnus serrulata</i>	37	<i>Amygdalus sibirica</i>	237
alpgetapel	248	<i>Andromeda polifolia</i>	41
alpgullregn	158	<i>Aralia elata</i>	42
alpklematis	76	<i>Aralia spinosa</i>	42
alptry	165	<i>Aria chamaemespilus</i>	305
alpvinbär	260	<i>Aria hostii</i>	306
altajspirea	323	<i>Aristolochia macrophylla</i>	42
ambraträd	164	<i>Aristolochia siphon</i>	43
<i>Amelanchier asiatica</i>	37	<i>Aronia arbutifolia</i>	43
<i>Amelanchier bartramiana</i>	37	<i>Aronia botryapium</i>	38
<i>Amelanchier botryapium</i>	38	<i>Aronia chamaemespilus</i>	305
<i>Amelanchier lamarckii</i>	38	<i>Aronia melanocarpa</i>	44
<i>Amelanchier oligocarpa</i>	37	<i>Aronia rotundifolia</i>	39
<i>Amelanchier ovalis</i>	39	<i>Aronia sanguinea</i>	39
<i>Amelanchier rotundifolia</i>	39	<i>Aronia sorbifolia</i>	299
<i>Amelanchier sanguinea</i>	39	<i>Aronia x prunifolia</i>	43
<i>Amelanchier spicata</i>	39	asiatisk mänfröranka	184
<i>Amelanchier vulgaris</i>	39	ask	141
<i>Americanus giganteus</i>	295	askbladig lönn	19
amerikansk alm	371	asklönn	18
amerikansk asklönn	19	asp	222
amerikansk asp	222	atlasceder	66
amerikansk berberis	45	<i>Atragane alpina</i>	76
amerikansk bok	138	avenbok	63
amerikansk hassel	89	axlönn	27
amerikansk hästkastanj	32	axspirea	296
amerikansk mänfröranka	183	<i>Azalea pontica</i>	251
amerikansk pimpermöt	340	azarolhagtorn	96
amerikansk platan	212	<i>Azarolus chamaemespilus</i>	305
amerikansk rön	300	<i>Azarolus heterophylla</i>	299
amerikansk silvergran	15	<i>Azarolus intermedia</i>	307
amerikansk strimlönn	21	<i>Azarolus torminalis</i>	309
amerikansk trollhassel	147	balkanginst	72
amerikansk trädödare	67	balsamgran	13
amerikanska hallon	268	balsampoppel	215
amerikanskt judasträd	68	balsamsilvergran	13
<i>Amorpha canescens</i>	40	banksianatall	207

bastalm	383	<i>Betula papyrifera</i> Marshall	50
benved	134	<i>Betula pendula</i>	51
<i>Berberidopsis corallina</i>	44	<i>Betula pendula</i> 'Dalecarlica'	51
berberis	47	<i>Betula pendula</i> 'Fastigiata'	51
<i>Berberis aquifolium</i>	177	<i>Betula pendula</i> 'Laciniata'	51
<i>Berberis asperrima</i>	44	<i>Betula pendula</i> 'Laciniata Nova'	51
<i>Berberis buxifolia</i>	44	<i>Betula pendula</i> 'Purpurea'	51
<i>Berberis buxifolia nana</i>	45	<i>Betula pendula virgultosa</i>	51
<i>Berberis canadensis</i>	45	<i>Betula pendula</i> 'Youngii'	51
<i>Berberis canadensis macracantha</i>	46	<i>Betula populifolia</i>	50
<i>Berberis canadensis provincialis</i>	46	<i>Betula verrucosa</i>	52
<i>Berberis caroliniana</i>	45	<i>Betula verrucosa dalecarlica</i>	53
<i>Berberis chinensis</i>	46	<i>Betula verrucosa virgultosa</i>	52
<i>Berberis cretica</i>	46	bindvide	275
<i>Berberis empetrifolia</i>	46	<i>Biota aurea</i>	213
<i>Berberis koreana</i>	47	<i>Biota orientalis</i>	213
<i>Berberis napaulensis</i>	47	björk	52
<i>Berberis nepalensis</i>	47	björkspirea	316
<i>Berberis repens</i>	177, 178	björnbär	266
<i>Berberis sibirica</i>	47	björnhallon	267
<i>Berberis spathula</i>	46	blodberberis	47
<i>Berberis spathulata</i>	46	blodbjörk	51
<i>Berberis thunbergii</i>	47	blodlönn	22
<i>Berberis thunbergii atropurpurea</i>	47	blodplommon	225
<i>Berberis vulgaris</i>	47	blomsterkastanj	402
<i>Berberis vulgaris 'Atropurpurea'</i>	47	blomsterkornell	86
<i>Berberis vulgaris atropurpureus</i>	49	blyertsen	156
<i>Berberis vulgaris 'Jacquinii'</i>	48	blågran	206
<i>Berberis vulgaris marginata aurea</i>	47	blåhallon	266
<i>Berberis x macracantha</i>	44, 45	blåsärt	80
<i>Berberis x provincialis</i>	44, 45	blåtry	166
berberismahonia	177	bocktörne	176
bergek	245	bohuslind	367
berghäggmispel	39	bok	138
bergklematis	77	bollbuske	67
berglönn	24	borstkaragan	60
bergoxel	308	borstrobina	264
bergtall	208	brakved	140
berliner lagerpoppel	216	bredbladig kalmia	156
berlinerpoppel	216	bredbladig spirea	331
besksöta	296	brokbladig alm	387
<i>Betula acuminata</i>	50	brokbladig sykomorlönn	24
<i>Betula alba</i>	52	brokbladigt päronträd	242
<i>Betula alba pendula</i>	52	<i>Broussonetia papyrifera</i>	53
<i>Betula alba pyramidalis</i>	52	bruddeutzia	129
<i>Betula alleghaniensis</i>	49	brudhallon	266
<i>Betula carpinifolia</i>	50	brudkrusbär	260
<i>Betula excelsa</i> Ait.	49	brudspirea	314
<i>Betula excelsa</i> Pursh.	49	brödtall	207
<i>Betula fruticosa</i>	49	bukettspirea	340
<i>Betula grandis</i>	50	busktörne	186
<i>Betula laciniata</i>	53	buskväppling	148
<i>Betula latifolia</i>	50	buxbomsberberis	44
<i>Betula lenta</i> Dur.	50	<i>Buxus sempervir. arbor. fol. marginatis</i>	54
<i>Betula lenta</i> L.	50	<i>Buxus sempervirens 'Arborescens'</i>	54
<i>Betula lutea</i>	49	<i>Buxus sempervirens subglobosa</i>	54
<i>Betula nana</i>	53	<i>Buxus sempervirens 'Suffruticosa'</i>	54
<i>Betula nigra</i>	50	bågforsythia	140
<i>Betula papyracea</i> Ait.	50	bågidegran	357

bäckvira	284	<i>Ceanothus americanus</i>	65
bärapel	179	<i>Ceanothus herbaceus</i>	65
Bärgalm	373	<i>Ceanothus perennis</i>	65
bärtax	357	<i>Ceanothus tardiflorus</i>	65
bäräpplen	179	<i>Cedrus atlantica</i>	66
<i>C. acutifolius</i> var. <i>lucidus</i>	93	<i>Cedrus deodora</i>	66
<i>Calluna vulgaris</i>	55	<i>Cedrus indica</i>	66
<i>Calluna vulgaris</i> 'Alportii'	55	<i>Cedrus libani</i>	67
<i>Calophaca wolgarica</i>	55	<i>Celastrus scandens</i>	67
<i>Calycanthus floridus</i>	56	cembratall	207
<i>Caprifolium alpinum</i>	165	<i>Cephalanthus occidentalis</i>	67
<i>Caprifolium bracteosum</i>	168	<i>Cephalanthus oppositifolius</i>	67
<i>Caprifolium Fraseri</i>	168	<i>Cerasus borealis</i>	234
<i>Caprifolium glaucum</i> Mnch.	168	<i>Cerasus canadensis</i>	235
<i>Caprifolium glaucum</i> Sweet.	170	<i>Cerasus depressa</i>	236
<i>Caprifolium gratum</i>	165	<i>Cerasus glauca</i>	235
<i>Caragana Altagana</i>	60	<i>Cerasus japonica</i>	231
<i>Caragana altagana arenaria</i>	61	<i>Cerasus pumila</i>	235
<i>Caragana arborescens</i>	56	<i>Cerasus vulgaris</i>	228
<i>Caragana arborescens globosa</i>	57	<i>Cercis canadensis</i>	68
<i>Caragana arborescens</i> 'Lorbergii'	57	<i>Cervispina cathartica</i>	248
<i>Caragana arborescens</i> 'Nana'	57	<i>Chaenomeles japonica</i>	68
<i>Caragana arborescens</i> 'Pendula'	57	<i>Chamaecyparis lawsoniana</i>	69
<i>Caragana arborescens</i> Redowskii	56	<i>Chamaecyparis nootkatensis</i>	69
<i>Caragana arenaria</i>	61	<i>Chamaecyparis nutkaënsis</i>	69
<i>Caragana argentea</i>	147	<i>Chamaecyparis nutkatensis</i>	69
<i>Caragana chamlagu</i>	62	<i>Chamaecyparis obtusa</i>	70
<i>Caragana cuneata</i>	58	<i>Chamaecyparis pisifera</i>	70
<i>Caragana digitata</i>	58	<i>Chamaecyparis pisifera</i> 'Plumosa'	70
<i>Caragana ferox</i>	63	<i>Chamaecyparis pisifera</i> 'Plumosa Albopicta'	70
<i>Caragana frutescens</i>	58	<i>Chamaecyparis pisifera</i> 'Plumosa Aurea'	70
<i>Caragana frutescens mollis</i>	59	<i>Chamaecyparis pisifera</i> 'Squarrosa'	70
<i>Caragana frutex</i>	58	<i>Chamaecyparis thyoides</i> 'Ericoides'	72
<i>Caragana glomerata</i>	60	<i>Chamaecytisus austriacus</i>	72
<i>Caragana grandiflora</i>	59	<i>Chamaecytisus biflorus</i>	74
<i>Caragana jubata</i>	60	<i>Chamaecytisus elongatus</i>	73
<i>Caragana microphylla</i>	60	<i>Chamaecytisus glaber</i>	73
<i>Caragana microphylla arenaria</i>	61	<i>Chamaecytisus hirsutus</i>	73
<i>Caragana mollis</i>	59	<i>Chamaecytisus purpureus</i>	74
<i>Caragana pygmaea</i>	61	<i>Chamaecytisus supinus</i>	74
<i>Caragana pygmaea</i> 'Pendula'	61	<i>Chamaecytisus triflorus</i>	73
<i>Caragana pygmaea arenaria</i>	62	<i>Chamaespilus humilis</i>	305
<i>Caragana pygmaea gracilis</i>	62	<i>Chrysobatrachya revoluta</i>	256
<i>Caragana Redowskii</i>	57	<i>Cissus hederacea</i>	187
<i>Caragana sinica</i>	62	<i>Cissus quinquefolia</i>	187
<i>Caragana spinosa</i>	63	citrusmullbär	177
<i>Caragana tragacanthoides</i>	63	<i>Cladrastis kentukea</i>	75
<i>Carpinus betulus</i>	63	<i>Cleamatis viticella caerulea</i>	79
<i>Carpinus betulus</i> fol. <i>lacin.</i>	63	<i>Clematis</i> (Sena Storbloommiga Gruppen)	75
<i>Carpinus betulus</i> fol. <i>purp.</i>	63	<i>Clematis alpina</i> .	76
<i>Carpinus ostrya</i> L.	186	<i>Clematis anemonaeflora</i>	77
<i>Carpinus ostrya</i> W.	187	<i>Clematis azaurea grandiflora</i>	79
<i>Carpinus virginiana</i>	187	<i>Clematis caerulea grandiflora</i>	79
<i>Carya alba</i>	64	<i>Clematis caerulea</i> Lindl.	79
<i>Carya tomentosa</i>	64	<i>Clematis canadensis</i>	77
<i>Castanea pumila</i>	65	<i>Clematis catesbuyana</i>	77
<i>Castanea sativa</i>	65	<i>Clematis cordifolia</i>	77
<i>Castanea vesca</i>	65	<i>Clematis dumosa</i>	78
catawba-rododendron	249	<i>Clematis flammula</i>	76

<i>Clematis fragrans</i>	77	<i>Cornus racemosa</i>	87
<i>Clematis grahamii</i>	77	<i>Cornus rubiginosa</i>	85
<i>Clematis 'Jackmanii'</i>	75	<i>Cornus rugosa</i>	87
<i>Clematis Jackmanni</i>	76	<i>Cornus sanguinea</i>	87
<i>Clematis lugubris</i>	78	<i>Cornus sanguinea australis</i>	88
<i>Clematis montana</i>	77	<i>Cornus sanguinea fol. varieg.</i>	88
<i>Clematis montana var. rubens</i>	77	<i>Cornus sanguinea ssp. australis</i>	88
<i>Clematis odoratissima</i>	80	<i>Cornus sericea</i> L.	82
<i>Clematis patens</i>	79	<i>Cornus sericea</i> L'Her.	85
<i>Clematis sepium</i>	78	<i>Cornus sericea ssp. sericea</i>	82
<i>Clematis suaveolens</i>	76	<i>Cornus sibirica</i>	82
<i>Clematis tangutica</i>	80	<i>Cornus sibirica fol. var. elegans</i>	83
<i>Clematis 'Ville de Lyon'</i>	75	<i>Cornus sibirica stricta</i>	86
<i>Clematis virginiana</i>	77	<i>Cornus stolonifera</i>	82
<i>Clematis vitalba</i>	78	<i>Cornus stolonifera fol. varieg.</i>	82
<i>Clematis viticella</i>	78	<i>Cornus striata</i>	86
<i>Clematis viticella flore coeruleo</i>	78	<i>Cornus stricta</i> L'Her.	86
<i>Clematis viticella 'Flore Pleno'</i>	78	<i>Cornus stricta</i> Lam.	86
<i>Clematis viticella flore rubro</i>	78	<i>Cornus tatarica</i>	83
<i>Clematis viticella multiplex</i>	78	<i>Cornus tomentulosa</i>	87
<i>Clematis viticella pulchella</i>	78	<i>Cornus verrucosa</i>	87
<i>Cocculus carolinianus</i>	183	<i>Coronilla Emerus</i>	148
<i>coloradogran</i>	13	<i>Corylus americana</i>	89
<i>Colubrina arborescens</i>	80	<i>Corylus avellana</i>	89
<i>Colutea arborescens</i>	80	<i>Corylus avellana 'Atropurpurea'</i>	89
<i>Colutea cruenta</i>	81	<i>Corylus avellana 'Laciniata'</i>	89
<i>Colutea orientalis</i>	81	<i>Corylus avellana 'Pendula'</i>	89
<i>Colutea sanguinea</i>	81	<i>Corylus avellana 'Quercifolia'</i>	Se
<i>Corchorus japonicus</i>	157	<i>Cotinus coggygria</i>	90
<i>Coreosma florida</i>	255	<i>Cotoneaster acuminatus</i>	90
<i>Corniola tinctoria</i>	145	<i>Cotoneaster adpressus</i>	91
<i>Cornus alba</i>	82	<i>Cotoneaster applanatus</i>	91
<i>Cornus alba 'Sibirica'</i>	83	<i>Cotoneaster auctifolia</i>	93
<i>Cornus alba foliis albomarginatis</i>	83	<i>Cotoneaster borealis</i>	91
<i>Cornus alba 'Sibirica Variegata'</i>	83	<i>Cotoneaster bullatus</i>	91
<i>Cornus alba 'Spaethii'</i>	83	<i>Cotoneaster buxifolia</i>	94
<i>Cornus alba Wangenh.</i>	82	<i>Cotoneaster dielsianus</i>	91
<i>Cornus alba variegata</i>	83	<i>Cotoneaster divaricatus</i>	92
<i>Cornus alternifolia</i>	84	<i>Cotoneaster horizontalis</i>	92
<i>Cornus amomum</i>	85	<i>Cotoneaster integerrimus</i>	92
<i>Cornus asperifolia</i>	85	<i>Cotoneaster lucidus</i>	93
<i>Cornus australis</i>	88	<i>Cotoneaster melanocarpa</i>	94
<i>Cornus caerulea</i>	85	<i>Cotoneaster microphylla</i>	94
<i>Cornus candidissima</i>	87	<i>Cotoneaster microphylla Uva ursi</i>	94
<i>Cornus circinata</i>	87	<i>Cotoneaster multiflorus</i>	93
<i>Cornus cyanocarpus</i> Gm.	86	<i>Cotoneaster nanshan</i>	93
<i>Cornus cyanocarpus</i> Mnch.	85	<i>Cotoneaster niger</i>	93
<i>Cornus fastigiata</i> hort.	87	<i>Cotoneaster praecox</i>	93
<i>Cornus fastigiata</i> Mx.	86	<i>Cotoneaster pyracantha</i>	242
<i>Cornus femina</i>	86	<i>Cotoneaster rotundifolius</i>	94
<i>Cornus ferruginea</i>	85	<i>Cotoneaster simonsii</i>	94
<i>Cornus florida</i>	86	<i>Cotoneaster tomentosus</i>	95
<i>Cornus foemina</i>	86	<i>Cotoneaster vulgaris</i>	92
<i>Cornus languinosa</i>	85	<i>Crataegus acerifolia</i>	114
<i>Cornus mas</i>	88	<i>Crataegus amelanchier</i>	39
<i>Cornus mascula</i>	89	<i>Crataegus apiifolia</i> Hort.	104
<i>Cornus mascula fol. varieg.</i>	89	<i>Crataegus apiifolia</i> Mx.	108
<i>Cornus paniculata</i>	87	<i>Crataegus aria</i>	301
<i>Cornus purpurea</i>	83	<i>Crataegus aronia</i>	96

<i>Crataegus axillaris</i>	122	<i>Crataegus nigra</i>	111
<i>Crataegus azarolus</i>	96	<i>Crataegus odorata</i>	100, 112
<i>Crataegus azarolus</i> var. <i>aronia</i>	96	<i>Crataegus odoratissima</i>	112
<i>Crataegus caroliniana</i>	103	<i>Crataegus oliveriana</i>	113
<i>Crataegus caroliniana trubrinata</i>	103	<i>Crataegus orientalis</i>	112
<i>Crataegus Celsii</i>	98, 113	<i>Crataegus oxyac.</i> 'Paul's double scarlet'	107
<i>Crataegus chamaemespilus</i>	305	<i>Crataegus oxyacantha</i>	104
<i>Crataegus chinensis</i>	116	<i>Crataegus oxyacantha</i> 'Double pink'	106
<i>Crataegus chrysoarpa</i>	98	<i>Crataegus oxyacantha brevispina</i>	107
<i>Crataegus coccinea</i>	95	<i>Crataegus oxyacantha fastigiata</i>	107
<i>Crataegus coccinea corallina</i>	100	<i>Crataegus oxyacantha fl. coccineo plen.</i>	107
<i>Crataegus coccinea</i> L.	99	<i>Crataegus oxyacantha fl. kermesino pleno</i>	107
<i>Crataegus coccinea macrantha</i>	100	<i>Crataegus oxyacantha fl. puniceo plen.</i>	106
<i>Crataegus coccinea macrocarpa</i>	100	<i>Crataegus oxyacantha fl. rubr.</i>	106
<i>Crataegus coccinea odorata</i>	100	<i>Crataegus oxyacantha fl. rubra pl.</i>	106
<i>Crataegus coccinea pyriformis</i>	100	<i>Crataegus oxyacantha flor. alb. plen.</i>	106
<i>Crataegus cordata</i>	114	<i>Crataegus oxyacantha fol. luteis</i>	107
<i>Crataegus crus-galli</i>	101	<i>Crataegus oxyacantha fol. var. nova</i>	107
<i>Crataegus crus-galli ovalifolia</i>	101	<i>Crataegus oxyacantha multiplex</i>	106
<i>Crataegus crus-galli pyrifolia</i>	101	<i>Crataegus oxyacantha pendula</i>	107
<i>Crataegus crus-galli salicifolia</i>	101	<i>Crataegus oxyacantha spledens</i>	106
<i>Crataegus cunctata</i>	117	<i>Crataegus Pallasii</i>	113
<i>Crataegus douglasii</i>	102	<i>Crataegus parvifolia</i>	122
<i>Crataegus elliptica</i>	103	<i>Crataegus pentagyna</i>	112
<i>Crataegus fennica</i>	306	<i>Crataegus phaenopyrum</i>	114
<i>Crataegus flava</i> Ait.	103	<i>Crataegus pinnatifida</i>	115
<i>Crataegus flava apiifolia</i>	108	<i>Crataegus pinnatifida chinensis</i>	116
<i>Crataegus flava</i> Ell.	103	<i>Crataegus pinnatifida Lambertiana</i>	116
<i>Crataegus fontanesia</i>	96	<i>Crataegus pinnatifida Layi</i>	116
<i>Crataegus fontanesiana</i>	97	<i>Crataegus platyphyllos</i>	113
<i>Crataegus germanica</i>	184	<i>Crataegus populifolia</i>	114
<i>Crataegus glandulosa</i>	103, 119	<i>Crataegus pruinosa</i>	116
<i>Crataegus glandulosa Douglasii</i>	102	<i>Crataegus prunifolia</i>	43
<i>Crataegus glandulosa odorata</i>	100	<i>Crataegus punctata</i>	117
<i>Crataegus glandulosa prunifolia.</i>	114	<i>Crataegus punctata rubra</i>	117
<i>Crataegus grandiflora</i>	122	<i>Crataegus purpurea</i>	118
<i>Crataegus horrida</i>	95	<i>Crataegus pyracantha</i>	242
<i>Crataegus humilis</i>	305	<i>Crataegus pyrifolia</i>	97
<i>Crataegus laevigata</i>	104	<i>Crataegus racemosa</i>	38
<i>Crataegus laevigata</i> 'Paul's scarlet'	107	<i>Crataegus rotundifolia</i>	98
<i>Crataegus laevigata fl. kermesino pleno</i>	107	<i>Crataegus sanguinea</i>	118
<i>Crataegus Lambertiana</i>	116	<i>Crataegus scandica</i>	307
<i>Crataegus latifolia</i>	97	<i>Crataegus spathulata</i>	103, 119
<i>Crataegus laurifolia</i>	101	<i>Crataegus spicata</i>	39
<i>Crataegus Layi</i>	116	<i>Crataegus succulenta</i>	119
<i>Crataegus leucophleos</i>	96	<i>Crataegus tanacetifolia</i>	98, 121
<i>Crataegus lobata</i>	104	<i>Crataegus tomentosa</i>	97, 122
<i>Crataegus lucida</i>	101	<i>Crataegus turbinata</i>	103
<i>Crataegus macrantha</i>	120	<i>Crataegus uniflora</i>	122
<i>Crataegus macrophylla</i>	43	<i>Crataegus x celsiana</i>	98
<i>Crataegus marshallii</i>	108	<i>Crataegus x persimilis</i>	114
<i>Crataegus melanocarpa</i>	98, 113	<i>Cryptomeria elegans</i>	123
<i>Crataegus Michauxii</i>	103	<i>Cryptomeria japonica</i>	123
<i>Crataegus microcarpa</i>	119	<i>Cryptomeria japonica elegans</i>	123
<i>Crataegus monogyna</i>	109	<i>Cupressus americana</i>	69
<i>Crataegus monogyna filicifolia</i>	110	<i>Cupressus ericoides</i>	72
<i>Crataegus monogyna fl. alb. pl.</i>	110	<i>Cupressus goveniana</i>	123
<i>Crataegus monogyna fl. rosea pl.</i>	110	<i>Cupressus Lawsoniana</i>	69
<i>Crataegus monogyna nigra</i>	113	<i>Cupressus lusitanica</i> var. <i>lusitanica</i>	124

<i>Cupressus Nootkatensis</i>	69	<i>Diervilla grandiflora</i>	396
<i>Cupressus nutkaënsis</i>	69	<i>Diervilla humilis</i>	130
<i>Cupressus obtusa</i>	70	<i>Diervilla japonica</i>	396
<i>Cupressus pisifera</i>	71	<i>Diervilla lonicera</i>	130
<i>Cupressus sempervirens</i>	124	<i>Diervilla lutea</i>	130
<i>Cupressus sempervirens pyramidalis</i>	124	<i>Diervilla rosea</i>	396
<i>Cupressus sempervirens stricta elegans</i>	124	<i>Diervilla tournefortii</i>	130
<i>Cupressus tournefortii</i>	124	<i>Diervilla trifida</i>	130
<i>Cydonia japonica</i>	68, 69	<i>Diervilla versicolor</i>	396
<i>Cydonia japonica Maulei</i>	69	<i>Diervilla x splendens</i>	131
<i>Cydonia nigricans</i>	125	doftschersmin	191
<i>Cydonia oblonga</i>	124	dorsetljung	133
<i>Cydonia vulgaris</i>	124	doucine	182
<i>Cytisus alpinus</i>	158	douglasgran	240
<i>Cytisus alpinus grandiflorum</i>	158	douglasspirea	324
<i>Cytisus alschingeri</i>	160	drufhyll	293
<i>Cytisus austriacus</i>	72	<i>Druparia spinosa</i>	237
<i>Cytisus biflorus</i>	74	druvfläder	293
<i>Cytisus canescens</i>	72	dubbel snöboll	400
<i>Cytisus capitatus</i> Jacq.	74	dubbelblommande fågelbärsträd	228
<i>Cytisus capitatus</i> Scop.	74	dvergschersmin	192
<i>Cytisus cinereus</i>	74	dvärgalm	391
<i>Cytisus glaber</i>	73	dvärgask	142
<i>Cytisus grandiflorus</i>	158	dvärgbjörk	53
<i>Cytisus hirsutus</i>	73	dvärgkaragan	61
<i>Cytisus laburnum</i>	159	dvärglönn	18
<i>Cytisus Lamarckii</i>	73	dvärgmandel	237
<i>Cytisus nigricans</i>	125	dvärgoxel	305
<i>Cytisus pallidus</i>	72	dvärgtall	208
<i>Cytisus purpureus</i>	74	ek	246
<i>Cytisus Ratisbonensis</i>	74	<i>Elaeagnus angustifolia</i>	131
<i>Cytisus ruthenicus</i>	74	<i>Elaeagnus argentea</i>	131
<i>Cytisus scoparius</i>	125	<i>Elaeagnus commutata</i>	131
<i>Cytisus sessilifolius</i>	125	<i>Elaeagnus edulis</i>	132
<i>Cytisus supinus</i>	74	<i>Elaeagnus hortensia</i>	131
<i>Cytisus tinctoris</i>	145	<i>Elaeagnus latifolia</i>	131
<i>Cytisus triflorus</i>	73	<i>Elaeagnus longipes</i>	132
<i>Cytisus villosus</i>	73	<i>Elaeagnus macrophylla</i>	131
<i>Cytisus virgatus</i>	73	<i>Elaeagnus multiflora</i>	132
<i>Daboecia cantabrica</i>	126	eldkaprifol	168
daggpil	277	eldtorn	242
daggvide	277	<i>Eleutherococcus sessiliflorus</i>	132
<i>Daisphora fruticosa</i> ssp. <i>fruticosa</i>	224	<i>Emerus major</i>	148
<i>Daphne cneorum</i>	126	en	155
<i>Daphne laureola</i>	126	engelmannsgran	204
<i>Daphne mezereum</i>	127	<i>Erica carnea</i>	132
<i>Dapisphora fruticosa floribunda</i>	224	<i>Erica carnea</i> 'Coccinea'	133
deutzia	128	<i>Erica ciliaris</i>	133
<i>Deutzia crenata</i>	128	<i>Erica cinerea</i>	133
<i>Deutzia crenata</i> fl. pl.	129	<i>Erica cinerea</i> 'Coccinea'	133
<i>Deutzia gracilis</i>	129	<i>Erica herbacea coccinea</i>	133
<i>Deutzia grandiflora</i>	128	<i>Erica mediterranea</i>	132
<i>Deutzia scabra</i>	128	<i>Erica tetralix</i>	133
<i>Deutzia scabra</i> 'Plena'	129	<i>Erica vulgaris</i>	55
<i>Deutzia scabra</i> fol. varieg.	129	<i>Euonymus alternifolia</i>	134
<i>Deutzia x lemoinei</i>	130	<i>Euonymus americanus</i>	134
<i>Diervilla amabilis</i>	396	<i>Euonymus angustifolia</i>	136
<i>Diervilla canadensis</i>	130	<i>Euonymus atropurpureus</i>	134
<i>Diervilla coracensis</i>	396	<i>Euonymus caroliniensis</i>	134

<i>Euonymus europaea</i>	134	<i>Fraxinus excelsior</i>	141
<i>Euonymus europaea fol. purp.</i>	135	<i>Fraxinus excelsior</i> 'Crispa'	142
<i>Euonymus europaea fol. varieg.</i>	135	<i>Fraxinus excelsior</i> arbutifolia	143
<i>Euonymus europaeus fruct. alb.</i>	135	<i>Fraxinus excelsior</i> asplenifolia	143
<i>Euonymus europaeus fruct. coccin.</i>	135	<i>Fraxinus excelsior</i> 'Aurea'	142
<i>Euonymus nana pendula</i>	136	<i>Fraxinus excelsior</i> autumnalis	142
<i>Euonymus nanus</i>	136	<i>Fraxinus excelsior</i> coarctata	143
<i>Euonymus radicans vegeta</i>	136	<i>Fraxinus excelsior</i> coarita	143
<i>Euonymus rosmarinifolia</i>	136	<i>Fraxinus excelsior</i> 'Diversifolia'	142
<i>Euonymus sempervirens</i>	134	<i>Fraxinus excelsior</i> elegantissima	143
<i>Euonymus verrucosus</i>	137	<i>Fraxinus excelsior</i> heterophylla laciniata	142
<i>Euonymus vulgaris</i>	135	<i>Fraxinus excelsior</i> heterophylla nigra	142
<i>Euronymus europaeus leprosa</i>	137	<i>Fraxinus excelsior</i> linearis	143
euuropeisk lärk	161	<i>Fraxinus excelsior</i> 'Pendula'	141
euuropeisk silfverlind	369	<i>Fraxinus excelsior</i> polemonifolia	143
euuropeisk trädsling	188	<i>Fraxinus excelsior</i> simplicifolia laciniata	142
<i>Evonymus fortunei</i> var. <i>vegetus</i>	136	<i>Fraxinus excelsior</i> simplicifolia nigra	142
<i>Evonymus latifolius</i>	136	<i>Fraxinus excelsior</i> spectabilis	143
experimentalfältets flikbladiga björk	51	<i>Fraxinus laevigata</i>	241
fågerapel	182	<i>Fuchsia</i> 'Riccantonii'	144
fågerpoppel	223	<i>Fuchsia coccinea</i>	144
fågerrönn	308	fujigran	16
<i>Fagus Castanea</i>	65	<i>Fyrbladig Ärtbuske</i>	59
<i>Fagus ferruginea</i>	138	fytisvide	281
<i>Fagus grandifolia</i>	138	fältalm	385
<i>Fagus sylvatica</i>	138	färgök	245
fembladig akebia	34	färgginst	145
fin korgpil	284	<i>Genista inermis</i>	145
finbladig pyramidalm	381	<i>Genista sagittalis</i>	144
fingerörtbuske	224	<i>Genista sibirica</i>	145
finnoxel	306	<i>Genista tinctoria</i>	145
<i>Fitzroya cupressoides</i>	139	<i>Genista tinctoria</i> sibirica	145
fjäderkaragan	57	getapel	248
flikbjörnbär	268	getris	130
flikbladig avenbok	63	ginkgo	145
flikbladig silverlönn	25	<i>Ginkgo biloba</i>	145
flikbladig skogslönn	21	ginnalalönn	27
flikek	246	ginst	144
flockoxbär	93	glanshägg	236
fläder	290	glanslind	365
fläderhyll	290	glansolvon	398
flätvide	285	glanspil	280
fogelbär	226	<i>Glatt Lind</i>	362
fogelkårsbärsträd	226	glattbladig hästkastanj	30
<i>Fontanesia Fortunei</i>	139	<i>Gleditsia horrida</i>	145
<i>Fontanesia philliraeoides</i> ssp. <i>fortunei</i>	139	<i>Gleditsia sinensis</i>	145
fontenayspirea	325	<i>Gleditsia triacanthos</i>	146
fontänpil	282	gordonrips	257
<i>Forsythia Fortunei</i>	140	gordonschersmin	196
<i>Forsythia suspensa</i>	140	gran	201
<i>Forsythia suspensa</i> var. <i>fortunei</i>	140	grekgran	13
<i>Forsythia viridissima</i>	140	grekisk silvergran	13
<i>Frangula alnus</i>	140	<i>Grossularia triflora</i>	261
<i>Frangula americana</i>	248	grå segelbuske	40
<i>Frangula caroliniana</i>	141	grå valnöt	154
<i>Frangula latifolia</i>	248	gråal	36
fransbladig lind	365	gråpoppel	217
fransk lönn	18	gråspirea	318
fransspirea	332	gråvide	276

grönpil	285	<i>Hydrangea arborescens cordata</i>	150
gudaträd	34	<i>Hydrangea arborescens</i> var. <i>radiata</i>	150
<i>Guilandina dioica</i>	146	<i>Hydrangea arborescens</i>	150
gulbarkig ask	142	<i>Hydrangea Bretschneideri</i>	151
gulbjörk	49	<i>Hydrangea frutescens</i>	150
gulblommig hästkastanj	29	<i>Hydrangea heteromalla</i>	151
guldzalea	251	<i>Hydrangea heteromalla</i> 'Bretschneideri'	151
gulek	246	<i>Hydrangea hortensis</i> 'Otaksa'	151
gullhyperikum	152	<i>Hydrangea hortensis</i> 'Thomas Hogg'	151
gullklematis	80	<i>Hydrangea hortensis</i> fol. <i>varieg.</i>	151
gullkronill	148	<i>Hydrangea japonica</i>	151
gullregn	158	<i>Hydrangea macrophylla</i>	151
gullrips	256	<i>Hydrangea nivea</i>	150
gulltry	167	<i>Hydrangea paniculata</i>	152
gullvide	275	<i>Hydrangea paniculata</i> 'Grandiflora'	152
gulpil	273	<i>Hydrangea vulgaris</i>	150
gulrot	401	<i>Hyperanthera dioica</i>	146
gulved	75	<i>Hypericum</i> x <i>moserianum</i>	152
<i>Gymnocladus canadensis</i>	146	håralpros	250
<i>Gymnocladus dioicus</i>	146	hårig kryddbuske	56
<i>Halesia carolina</i>	146	häckberberis	47
<i>Halesia tetraptera</i>	146	häckfuchsia	144
<i>Halimodendron argenteum</i>	147	häckkaragan	56
<i>Halimodendron halodendron</i>	147	häckoxbär	93
hallon	267	häckoxel	308
hallonros	269	häckpoppel	221
<i>Hamamelis corylifolia</i>	147	häckspirea	333
<i>Hamamelis virginiana</i>	147	häckvide	288
harris	125	hägg	233
hassel	89	hängalm	373
havtorn	149	hängande fogelbärsträd	226
<i>Hedera helix</i>	147	hängask	141
<i>Hedera quinquefolia</i>	187	hängasp	223
<i>Hedysarum multijugum</i>	148	hängbjörk	53
helbladig ask	142	hängkaragan	57
hemlock	370	hängpil	282
hemlocksgran	370	hängsyren	344
himalayaceder	66	hängtry	165
himalayaen	156	hängärtbuske	61
himalayasyren	343	hästkastanj	30
himalayatall	211	<i>Iberis sempervirens</i>	153
<i>Hippocastanum vulgare</i>	30	iberisk try	170
<i>Hippocrepis emerus</i>	148	idegran	356
<i>Hippophaë canadensis</i>	295	<i>Ilex aquifolium</i>	153
<i>Hippophaë nepalensis</i>	148	<i>Ilex verticillata</i>	153
<i>Hippophaë rhamnoides</i>	149	<i>Indigofera dosua</i>	153
<i>Hippophaë salicifolia</i>	149	indiskt oxbär	94
hjärtbladig poppel	218	irländsk idegran	357
hjärtal	35	irländsk ljun	126
holländsk lind	366	<i>Isika lucida</i>	165
<i>Holodiscus discolor</i>	149	italiensk al	35
hortensia	151	italiensk klematis	78
humlebok	186	italiensk lönn	20
huvudginst	74	italiensk sippranka	79
hvitbok	64	itea	154
hybridalm	379	<i>Itea virginica</i>	154
hybridgetris	131	jackmanklematis	75
hybridgullregn	160	japansk idegran	359
hybridpil	281	japansk silverbuske	132

japansk syren	342	kinesisk apel	179
japansk ädelcypress	70	kinesisk azalea	251
japanskt olvon	400	kinesisk forsythia	140
jasminsyren	345	kinesisk hagtorn	115
<i>Jasminum nudiflorum</i>	154	kinesisk pyramidpoppel	221
johannisäpplet	182	kinesisk ärtbuske	62
jolster	283	klasespirea	317
jolsterpil	283	klibbal	35
<i>Juglans cathartica</i>	154	klippoxbär	93
<i>Juglans cinerea</i>	154	klockljung	133
<i>Juglans fraxinifolia</i>	241	klotask	142
<i>Juglans nigra</i>	154	klådris	185
<i>Juglans oblonga</i>	154	klätteraktinidia	28
<i>Juglans pterocarpa</i>	241	klättersumak	253
<i>Juglans regia</i>	155	klättevildvin	187
<i>Juglans regia fertilis</i>	155	klöveralm	241
<i>Juglans regia praepaturiensis</i>	155	klöverginst	125
jungfruvín	188	kniflönn	21
<i>Juniperus communis</i> 'Hibernica'	155	knäckepil	278
<i>Juniperus communis</i> 'Suecia'	155	<i>Kolkwitzia amabilis</i>	157
<i>Juniperus sabina</i>	155	kopparblåsärt	81
<i>Juniperus squamata</i>	156	korallbuske	44
<i>Juniperus virginiana</i>	156	korallkornell	83
järnek	153	korallsumak	253
jättelönn	18	koreansk berberis	47
jättepoppel	223	koreansk smållspirea	200
kaffecolubrina	80	koreansk spirea	338
kalifornisk asklönn	19	korgpil	289
kalifornisk silvergran	14	korkalm	388
kalifornisk skärmtry	170	korkgran	14
<i>Kalmia angustifolia</i>	156	kornellkors	89
<i>Kalmia latifolia</i>	156	korstörne	146
kameleontbuske	28	kranskornell	84
kameliaschersmin	191	krusbladig alm	374
kanadafläder	289	krusbär	264
kanadahyll	290	kryphallon	268
kanadapoppel	216, 217	krypkörsbär	235
kanadax	358	krypmahonia	178
kanadensisk bisonbuske	295	kryptomeria	123
kanadensisk idegran	358	krypvide	286
kanadiskt kaffeträd	146	kungsek	245
kantbuxbom	54	kungsschersmin	197
kantonspirea	320	kvastspirea	321
kaprifol	166	kvitten	124
kaprifolium	166	kålask	142
kaskadgran	15	källerrhals	127
kaskadpil	287	körsbärsbjörk	50
kaukasisk getapel	249	körsbärskornell	88
kaukasisk pimpernnöt	340	körbärslager	232
kaukasisk try	167	körbärsplommon	227
kaukasisk vingnöt	241	körshägg	240
kejsarspirea	336	körsväjkse	234
keltisk tamarisk	356	<i>Laburnum alpinum</i>	158
kentuckykaffe	146	<i>Laburnum anagyroides</i>	159
kerria	157	<i>Laburnum Parksii</i>	160
<i>Kerria japonica</i>	157	<i>Laburnum vulgare</i>	159, 160
<i>Kerria japonica flor.plen.</i>	157	<i>Laburnum x watereri</i>	160
<i>Kerria japonica</i> 'Plena'	157	lagerhägg	232
kinakaragan	62	lagerpoppel	219

lagertibast	126	<i>Lonicera chrysantha</i>	167
lagervide	280	<i>Lonicera Diervilla</i>	130
lapppil	280	<i>Lonicera dioica</i>	168
lappvide	279	<i>Lonicera dioica</i> var. <i>douglasii</i>	168
<i>Larix decidua</i>	161	<i>Lonicera diversifolia</i>	167
<i>Larix Deodara</i>	66	<i>Lonicera Douglasii</i>	169
<i>Larix europaea</i>	161	<i>Lonicera epsomiensis</i>	169
<i>Larix sibirica</i>	161	<i>Lonicera etrusca Brownii</i>	168
Lawsons cypress	69	<i>Lonicera fl. alb.</i>	174
<i>Lazarolus Pollveria</i>	300	<i>Lonicera flava</i>	168
<i>Ledum palustre</i>	252	<i>Lonicera flavescens</i>	171
<i>Lembotropis Lobelii</i>	125	<i>Lonicera flexuosa</i>	171
<i>Lembotropis nigricans</i>	125	<i>Lonicera Goldii</i>	170
libanonceder	67	<i>Lonicera grata</i>	164
lifsträd	360	<i>Lonicera hirsuta</i>	169
lifsträdet, lilla	213	<i>Lonicera hispida</i>	170
liguster	161	<i>Lonicera iberica</i>	170
ligustersyren	346	<i>Lonicera involucrata</i>	170
<i>Ligustrina amurensis</i>	346	<i>Lonicera involucrata</i> var. <i>ledebourii</i>	170
<i>Ligustrum reticulatum</i>	346	<i>Lonicera japonica</i>	171
<i>Ligustrum vulgare</i>	161	<i>Lonicera Ledebourii</i>	170
<i>Ligustrum vulgare angustifolium</i>	162	<i>Lonicera media</i>	168
<i>Ligustrum vulgare atrovirens</i>	162	<i>Lonicera morrowii</i>	171
<i>Ligustrum vulgare</i> 'Aureum'	162	<i>Lonicera nigra</i>	171
<i>Ligustrum vulgare</i> f.ol. eleg. varieg.	162	<i>Lonicera occidenatlis</i>	168
<i>Ligustrum vulgare</i> fol. alb. varieg.	162	<i>Lonicera orientalis</i>	167
<i>Ligustrum vulgare</i> fol. luteis	162	<i>Lonicera parviflorum</i>	168
<i>Ligustrum vulgare</i> fol. varieg.	162	<i>Lonicera pericl. quercifolium</i> fol. varieg.	172
<i>Ligustrum vulgare foliosum</i>	162	<i>Lonicera periclymenum</i>	172
<i>Ligustrum vulgare fruct. lut.</i>	162	<i>Lonicera periclymenum</i> fl. lut. och	172
<i>Ligustrum vulgare italicum</i>	162	<i>Lonicera pileata</i>	173
<i>Ligustrum vulgare pyramidalis</i>	162	<i>Lonicera pubescens</i>	170
<i>Ligustrum vulgare sempervirens</i>	162	<i>Lonicera ruprechtiana</i>	173
<i>Ligustrum vulgare</i> var. <i>italicum</i>	162	<i>Lonicera sempervirens</i>	173
<i>Ligustrum vulgare baccis flavis</i>	162	<i>Lonicera Symphoricarpus</i>	342
<i>Ligustrum vulgare lancifolium</i>	162	<i>Lonicera tatarica</i>	174
lilla lifsträdet	213	<i>Lonicera tatarica alba</i>	174
lingonoxbär	92	<i>Lonicera tatarica albiflora</i>	174
lingontry	173	<i>Lonicera tatarica</i> fl. rubr.	174
<i>Linnaea borealis</i>	163	<i>Lonicera tatarica rosea</i>	174
linnaea	163	<i>Lonicera x brownii</i>	168
<i>Liquidambar styraciflua</i>	164	<i>Lonicera xylosteum</i>	175
<i>Liriodendron procerum</i>	164	luddginst	73
<i>Liriodendron tulipifera</i>	164	luddhagtorn	112
liten rosenkvitten	68	luddkörsbär	238
liten rönnspirea	297	luddlind	363
ljung	55	luddsjärsmint	194
<i>Lonicera albertii</i>	165	luddspirea	338
<i>Lonicera alpigena</i>	165	lukthallon	268
<i>Lonicera altaica</i>	166	luktlös järsmint	195
<i>Lonicera americana</i>	164	luktolvon	397
<i>Lonicera brachypoda</i>	171	luktsjärsmint	192
<i>Lonicera brachypoda aureo-reticulata</i>	171	lundalm	384
<i>Lonicera Brownii</i>	168	<i>Lycium barbarum</i>	176
<i>Lonicera caerulea</i>	166	<i>Lycium euopaeum</i>	175
<i>Lonicera caerulea</i> var. <i>altaica</i>	166	<i>Lycium flaccidum</i>	176
<i>Lonicera caprifolium</i>	166	<i>Lycium ovatum</i>	175
<i>Lonicera Caprifolium</i>	166	<i>Lycium ruthenicum</i>	175
<i>Lonicera caucasica</i>	167	<i>Lycium trevianum</i>	175

<i>Lycium vulgare</i>	176	<i>Mespilus latifolia</i>	97
lyckobladsbuske	58	<i>Mespilus Oliveriana</i>	113
lärkträd	161	<i>Mespilus Phaenopirum</i>	114
lön	17	<i>Mespilus prunellaefolia</i>	95
<i>Maclura aurantiaca</i>	177	<i>Mespilus pyracantha</i>	242
<i>Maclura pomifera</i>	177	<i>Mespilus pyrifolia</i>	117
mahonia	177	<i>Mespilus rotundifolia</i>	95
<i>Mahonia aquifolium</i>	177	<i>Mespilus sorbifolia</i>	299
<i>Mahonia fascicularis</i>	178	<i>Mespilus tanacetifolia</i>	121
<i>Mahonia pinnata</i>	178	<i>Mespilus tomentosa</i>	95
<i>Mahonia repens</i>	178	<i>Mespilus torminalis</i>	309
<i>Malus baccata</i>	179	<i>Mespilus vulgaris</i>	184
<i>Malus domestica</i> 'Elise Rathke'	180	<i>Mespilus Xanthocarpos</i>	122
<i>Malus domestica aucubaefolia</i>	180	mexikansk cypress	124
<i>Malus domestica tricolorum</i>	180	mispel	184
<i>Malus Kaido</i>	180	mispelhagtorn	122
<i>Malus prunifolia</i>	181	<i>Morus alba</i>	184
<i>Malus prunifolia</i> 'Fructo Coccineo'	182	<i>Morus alba</i> 'Morettiana'	184
<i>Malus prunifolia</i> 'Fructo Flavo'	182	<i>Morus alba</i> var. <i>tatarica</i>	184
<i>Malus prunifolia</i> 'Fructo Nigro'	182	<i>Morus Morettiana</i>	184
<i>Malus prunifolia fruct. lut.</i>	182	<i>Morus nigra</i>	185
<i>Malus prunifolia fruct. rubr.</i>	182	<i>Morus tatarica</i>	184
<i>Malus prunifolia pendula</i>	182	murglöna	147
<i>Malus prunifolia pendula nova</i>	182	myrölanplommon	227
<i>Malus pumila</i>	182	<i>Myrica cerifera</i>	185
<i>Malus ringo</i>	179	<i>Myrica gale</i>	185
<i>Malus sinensis</i>	183	<i>Myricaria germanica</i>	185
<i>Malus spectabilis</i>	182	måbär	254
<i>Malus sylvestris</i>	183	månfröranka	184
<i>Malus toringo</i>	183	mångbladig ärtbuske	60
<i>Malus tricolorum</i>	180	naverlön	16
<i>Malus upsaliensis</i>	179	<i>Negundo californicum</i>	18
<i>Malus x micromalus</i>	180	<i>Negundo fraxinifolia</i>	18
mammuträd	295	nikkogran	14
mandel	230	nordamerikansk silfverlind	362
mandelpil	288	nordmanns silvergran	15
man-ärtbuske	60	nordmannsgran	14
mattoxbär	91	norsk oxel	301
<i>Menispermum canadense</i>	183	nutkacypress	69
<i>Menispermum dahuricum</i>	184	nutkahallon	269
<i>Menispermum dauricum</i>	184	oleasterbladigt päron	243
<i>Menziesia polifolia</i>	126	olikfärgad hästkastanj	33
<i>Mespilus Amelanchier</i>	39	<i>Ononis campestris</i>	186
<i>Mespilus arborea</i>	38	<i>Ononis repens</i>	186
<i>Mespilus canadensis</i>	38	<i>Ononis rotundifolia</i>	186
<i>Mespilus chamaemespilus</i>	305	<i>Ononis spinosa</i>	186
<i>Mespilus coccinea</i>	95	<i>Ononis spinosa</i> ssp. <i>procurrens</i>	186
<i>Mespilus coralilina</i>	114	ontariopoppel	218
<i>Mespilus cordata</i>	114	orientalisk platan	213
<i>Mespilus cornifolia</i>	117	orientalisk tuja	213
<i>Mespilus Cotoneaster</i>	92	orientgran	205
<i>Mespilus criocarpa</i>	95	ormbunksbladigt fogelbärsträd	226
<i>Mespilus cuneifolia</i>	117	ornäsbörk	51
<i>Mespilus cuneiformis</i>	117	<i>Ostia Mespilus</i>	184
<i>Mespilus domestica</i>	184	<i>Ostrya carpinifolia</i>	186
<i>Mespilus flexuosa</i>	122	<i>Ostrya italica</i>	186
<i>Mespilus germanica</i>	184	<i>Ostrya virginiana</i>	187
<i>Mespilus glandulosa</i>	96	<i>Ostrya vulgaris</i>	186
<i>Mespilus grandiflora</i>	122	oxbär	92

oxel	307	<i>Philadelphus indodorus grandiflorus</i>	195
oxelrönn	307	<i>Philadelphus inodorus</i>	194
oäkta akasia	264	<i>Philadelphus latifolius</i>	198
<i>Padus Laurocerasus</i>	232	<i>Philadelphus laxus</i>	195
<i>Padus rubra</i>	239	<i>Philadelphus Lemoine Virginal</i>	191
<i>Padus vulgaris</i>	233	<i>Philadelphus lewisii</i>	196
<i>Panax sessiliflorum</i>	132	<i>Philadelphus myrtifolius</i>	190
pappersbjörk	50	<i>Philadelphus nanus</i>	192
pappersmullbär	53	<i>Philadelphus pubescens</i> Bosc.	194
paradisbuske	157	<i>Philadelphus pubescens</i> Loisel.	197
paradisäpplet	182	<i>Philadelphus satsumi</i>	199
paraplyalm	373	<i>Philadelphus schrenkii</i>	199
parkaralia	42	<i>Philadelphus speciosus</i> Lidl.	198
parklind	366	<i>Philadelphus speciosus</i> Shrad.	195
parkolvon	398	<i>Philadelphus tomentosus</i>	190
parksyren	342	<i>Philadelphus triflorus</i>	190
parktistron	255	<i>Philadelphus trinervis</i>	194
<i>Parthenocissus quinquefolia</i>	187	<i>Philadelphus verucosus</i>	197
<i>Parthenocissus quinquefolia macrophylla</i>	187	<i>Philadelphus 'Virginal'</i>	191
<i>Parthenocissus tricuspidata</i>	188	<i>Philadelphus zeyheri</i>	190
Pauls double scarlet	107	<i>Physocarpus amurensis</i>	200
<i>Pavia alba</i>	33	<i>Physocarpus opulifolius</i>	199
<i>Pavia discolor</i>	33	<i>Physocarpus riparia</i>	200
<i>Pavia flava</i>	29	<i>Picea abies</i>	201
<i>Pavia glabra</i>	30	<i>Picea alba</i>	204
<i>Pavia lutea</i>	29	<i>Picea balsamea</i>	13
<i>Pavia octandra</i>	32	<i>Picea canadensis</i>	370
<i>Pavia rubra</i>	32	<i>Picea cephalonica</i>	13
<i>Pavia Willdenowiana</i>	32	<i>Picea Douglasii</i>	240
pavii hästkastanj	32	<i>Picea engelmannii</i>	204
pelarbjörk	51	<i>Picea excelsa</i>	201
pelarek	246	<i>Picea fraseri</i>	14
pensylvansk poppel	217	<i>Picea glauca</i>	204
<i>Periploca graeca</i>	188	<i>Picea jezoensis</i>	205
<i>Persica vulgaris</i>	235	<i>Picea mariana</i>	205
persika	235	<i>Picea nigra</i> Link	205
persikebladig hägg	234	<i>Picea nobilis</i>	15
persikebladigt körsbärsträd	234	<i>Picea nordmanniana</i>	15
persisk ek	245	<i>Picea orientalis</i>	205
persisk syren	346	<i>Picea pectinata</i>	12
perukbuske	90	<i>Picea pichta</i>	15
peterbuske	341	<i>Picea pungens</i>	206
<i>Phellodendron amurense</i>	189	<i>Picea pungens 'Koster'</i>	206
<i>Phiadelphus gordonianus</i>	196	<i>Picea pungens argentea</i>	206
<i>Philadelphus nepalensis</i>	190	<i>Picea pungens glauca</i>	206
<i>Philadelphus coronarius</i>	191	pichtagran	15
<i>Philadelphus coronarius 'Variegatus'</i>	192	pilbladigt päron	243
<i>Philadelphus coronarius angustifolius</i>	193	pilek	245
<i>Philadelphus coronarius 'Aureus'</i>	193	pimpernnöt	340
<i>Philadelphus coronarius flor. plen.</i>	193	<i>Pinus abies</i>	12
<i>Philadelphus coronarius Gordonianus</i>	196	<i>Pinus abies 'Clanbrasiliana'</i>	201
<i>Philadelphus coronarius 'Nanus'</i>	192	<i>Pinus abies 'Gregoryana'</i>	202
<i>Philadelphus coronarius Satsumanus</i>	199	<i>Pinus abies pectinata</i>	12
<i>Philadelphus coronarius zeyheri</i>	190	<i>Pinus abies 'Pygmaea'</i>	202
<i>Philadelphus floribundus</i>	197	<i>Pinus abies pyramidalis compacta'</i>	202
<i>Philadelphus gordonianus columbianus</i>	196, 197	<i>Pinus abies 'Virgata'</i>	202
<i>Philadelphus gracilis</i>	194	<i>Pinus austriaca</i>	209
<i>Philadelphus grandiflorus</i>	195	<i>Pinus balsamea</i>	13
<i>Philadelphus hirsutus</i>	194	<i>Pinus banksiana</i>	207

<i>Pinus canadensis</i>	370	<i>Populus bolleana</i>	215
<i>Pinus cembra</i>	207	<i>Populus canadensis</i>	217
<i>Pinus cembra sibirica</i>	210	<i>Populus canadensis</i> Michaux	216
<i>Pinus cephalonica</i>	13	<i>Populus canadensis</i> Moench	216
<i>Pinus Clanbrasiliiana</i>	203	<i>Populus candicans</i>	218
<i>Pinus concolor</i>	14	<i>Populus cordata</i>	218
<i>Pinus douglasii</i>	240	<i>Populus deltoides</i>	217
<i>Pinus douglasii</i> Colorado	240	<i>Populus dilatata</i>	220
<i>Pinus excelsa</i>	212	<i>Populus fastigiata</i>	220
<i>Pinus fraseri</i>	14	<i>Populus graeca</i>	222
<i>Pinus griffithii</i>	212	<i>Populus italica</i>	220
<i>Pinus humilis</i>	208	<i>Populus laurifolia</i>	219
<i>Pinus inops</i>	211	<i>Populus macrophylla</i>	217
<i>Pinus Laricio</i>	209	<i>Populus monilifera</i>	217
<i>Pinus Larix</i>	161	<i>Populus nigra</i>	220
<i>Pinus montana</i>	208	<i>Populus nigra betulaefolia</i>	221
<i>Pinus mugo</i> Turra	208	<i>Populus nigra</i> 'Italica'	220
<i>Pinus nigra</i> Ait.	205	<i>Populus nigra</i> 'Pyramidalis'	220
<i>Pinus nigra</i> J.F. Arnold	209	<i>Populus nivea</i>	214
<i>Pinus nigra</i> ssp. <i>laricio</i>	209	<i>Populus ontariensis</i>	218
<i>Pinus nigra</i> var. <i>austriaca</i>	209	<i>Populus pendula</i>	223
<i>Pinus nobilis</i>	15	<i>Populus pyramidalis</i>	220
<i>Pinus nordmanniana</i>	15	<i>Populus pyramidata</i>	220
<i>Pinus orientalis</i>	205	<i>Populus simonii</i> 'Fastigiata'	221
<i>Pinus pectinata</i>	13	<i>Populus suaveolens</i>	222
<i>Pinus picea</i>	12	<i>Populus Tacamahaca</i>	215
<i>Pinus Picea</i>	201	<i>Populus tremula</i>	222
<i>Pinus pichta</i>	15	<i>Populus tremuloides</i>	222
<i>Pinus pinaster</i>	209	<i>Populus tremuloides pendula</i>	223
<i>Pinus pumilo</i>	208	<i>Populus tremuloides</i> 'Pendula'	222
<i>Pinus sibirica</i>	210	<i>Populus trichocarpa</i>	223
<i>Pinus strobus</i>	210	<i>Populus viridis</i>	220
<i>Pinus sylvestris</i>	211	<i>Populus x berlinensis</i>	216
<i>Pinus walliciana</i>	211	<i>Populus x canadensis</i> Moench	216
<i>Pinus virginiana</i>	211	<i>Populus x canescens</i>	217
pipblomster	43	<i>Populus x jackii</i>	218
pipranka	42	pors	185
<i>Planera aquatica</i>	212	<i>Potentilla davurica</i>	224
<i>Planera aquatica repens</i>	212	<i>Potentilla floribunda</i>	224
<i>Planera repens</i>	212	<i>Potentilla Friedrichsenii</i>	224
<i>Platanus occidentalis</i>	212	<i>Potentilla fruticosa</i>	224
<i>Platanus orientalis</i>	213	<i>Potentilla fruticosa</i> 'Friedrichsenii'	224
<i>Platanus vulgaris</i>	213	<i>Potentilla fruticosa floribunda</i>	224
<i>Platyclusus orientalis</i>	213	<i>Potentilla fruticosa</i> ssp. <i>floribunda</i>	224
plommon	229	<i>Potentilla fruticosa</i> var. <i>davurica</i>	224
<i>Podocarpus coriaceus</i>	214	prakthallon	270
<i>Podocarpus japonica</i>	214	prakthäggmispel	38
pontisk rododendron	251	praktklematis	79
<i>Populus (nigra) hudsonica</i>	221	praktspirea	328
<i>Populus alba</i>	214	prunkhallon	270
<i>Populus alba</i> 'Bolleana'	215	Prunus	225
<i>Populus alba</i> 'Pyramidalis'	215	<i>Prunus acida</i>	228
<i>Populus angulata</i>	217	<i>Prunus acida</i> Rhexii	228
<i>Populus argentea vera</i>	215	<i>Prunus acida semperflorens</i>	228
<i>Populus Atheniensis</i>	222	<i>Prunus americana</i>	225
<i>Populus australis</i>	222	<i>Prunus americana</i> fol. var.	225
<i>Populus balsamifera</i> L.	215	<i>Prunus asplenifolia</i>	226
<i>Populus balsamifera</i> Mill.	217	<i>Prunus aucubaefolia</i>	233
<i>Populus balsamifera suaveolens</i>	222	<i>Prunus avium</i>	226

<i>Prunus avium</i> 'Aspleniifolia'	226	<i>Prunus triloba</i> 'Multiplex'	238
<i>Prunus avium</i> flor. plen.	226	<i>Prunus virginiana</i>	236, 239
<i>Prunus avium</i> fol. aur.	226	<i>Prunus virginiana</i> aucubaefolia	239
<i>Prunus avium</i> pendula	226	<i>Prunus virginiana</i> rotundifolia	239
<i>Prunus avium</i> 'Pendula'	226	<i>Pseudoacacia</i> Halodendron	147
<i>Prunus avium</i> 'Plena'	226	<i>Pseudotsuga menziesii</i>	240
<i>Prunus avium</i> 'Pulverulentum'	226	<i>Pseudotsuga menziesii</i> spp. menziesii	240
<i>Prunus borealis</i>	234	<i>Pseudotsuga menziesii</i> var. glauca	240
<i>Prunus Brigantiaca</i>	227	<i>Ptelea trifoliata</i>	241
<i>Prunus brigantina</i>	227	<i>Pterocarya caucasica</i>	241
<i>Prunus caroliniana</i>	227	<i>Pterocarya fraxinifolia</i>	241
<i>Prunus cerasifera</i>	227	puktörne	186
<i>Prunus cerasifera</i> fol. purp.	228	purpurljung	133
<i>Prunus cerasifera</i> 'Pissardi'	227	purpurvira	284
<i>Prunus cerasus</i>	228	<i>Pyracantha coccinea</i>	242
<i>Prunus cerasus</i> 'Plena'	228	pyramidalm	375
<i>Prunus cerasus</i> 'Rhexii'	228	pyramidalm, finbladig	381
<i>Prunus cerasus</i> f. semperflorens	228	pyramidbjörk	52
<i>Prunus cerasus</i> fl. pl.	228	pyramidlind	368
<i>Prunus chamaecerasus</i>	230	pyramidsilverpoppel	215
<i>Prunus chamaecerasus</i> pendula	230	<i>Pyrenia pyrus</i>	243
<i>Prunus depressa</i>	235	<i>Pyrenia torminalis</i>	309
<i>Prunus divaricata</i>	227	<i>Pyrus achras</i>	243
<i>Prunus domestica</i> fol. var.	229	<i>Pyrus acicularis</i>	299
<i>Prunus domestica</i> maculatis	229	<i>Pyrus alpina</i>	43
<i>Prunus dulcis</i>	230	<i>Pyrus amelanchier</i>	39
<i>Prunus dulcis</i> 'Plena'	230	<i>Pyrus americana</i>	300
<i>Prunus fruticosa</i>	230	<i>Pyrus amygdaliformis</i>	243
<i>Prunus fruticosa</i> 'Pendula'	230	<i>Pyrus arbutifolia</i>	43
<i>Prunus hyemalis</i>	225	<i>Pyrus bollvylleriana</i>	300
<i>Prunus insititia</i> orientalis argentea	229	<i>Pyrus botryapium</i>	38
<i>Prunus laurocerasus</i>	232	<i>Pyrus chamaemespilus</i>	305
<i>Prunus laurocerasus</i> 'Rotundifolia'	232	<i>Pyrus communis</i> fol. var.	242
<i>Prunus mahaleb</i>	232	<i>Pyrus Cydonia</i>	124
<i>Prunus myrobalanus</i>	227	<i>Pyrus edulis</i>	300
<i>Prunus nigra</i>	225	<i>Pyrus elæagnifolia</i>	243
<i>Prunus padus</i>	233	<i>Pyrus elaeagnifolia</i> amygdaliformis	243
<i>Prunus padus</i> 'Aucubifolia'	233	<i>Pyrus hybrida</i>	299
<i>Prunus padus</i> flor. plen.	233	<i>Pyrus intemedia</i>	307
<i>Prunus padus</i> heterophylla fol. varieg.	233	<i>Pyrus irregularis</i>	300
<i>Prunus padus</i> rotundifolia	233	<i>Pyrus japonica</i>	68
<i>Prunus pensylvanica</i>	234	<i>Pyrus kaido</i>	180
<i>Prunus persica</i> fl. plen.	235	<i>Pyrus malus</i> aucubaefolia	180
<i>Prunus Pissardii</i>	228	<i>Pyrus Malus baccata</i>	179
<i>Prunus pumila</i>	235	<i>Pyrus malus</i> paradisiaca	182
<i>Prunus semperflorens</i>	228	<i>Pyrus malus</i> pendula 'Elise Rathke'	180
<i>Prunus serotina</i> Ehrh.	236	<i>Pyrus malus</i> prunifolia	181
<i>Prunus serotina</i> pendula.	236	<i>Pyrus malus</i> prunifolia fr. coccineo	182
<i>Prunus serotina</i> Pursh.	239	<i>Pyrus malus</i> prunifolia fr. nigro	182
<i>Prunus sibirica</i>	237	<i>Pyrus malus</i> pumila	182
<i>Prunus sinensis</i>	231	<i>Pyrus malus</i> spectabilis	183
<i>Prunus spinosa</i>	237	<i>Pyrus malus</i> sylvestris	183
<i>Prunus spinosa</i> flor. plen.	237	<i>Pyrus malus</i> toringo	183
<i>Prunus susquehanæ</i>	235	<i>Pyrus Malus tricolorum</i>	180
<i>Prunus sylvestris</i>	237	<i>Pyrus malus</i> upsaliensis	179
<i>Prunus tenella</i>	237	<i>Pyrus pendula</i>	242
<i>Prunus tomentosa</i>	238	<i>Pyrus pendula</i> nova	242
<i>Prunus triloba</i>	238, 239	<i>Pyrus persica</i>	244
<i>Prunus triloba</i> fl. pl.	238, 239	<i>Pyrus pollveria</i>	299

<i>Pyrus praeox</i>	182	<i>Rhamnus colubrinus</i>	80
<i>Pyrus prunifolia fruct. lut.</i>	182	<i>Rhamnus frangula</i>	140
<i>Pyrus prunifolia fruct. rubr.</i>	182	<i>Rhamnus franguloides</i>	248
<i>Pyrus prunifolia pendula</i>	182	<i>Rhamnus grandifolia</i>	249
<i>Pyrus prunifolia pendula nova.</i>	182	<i>Rhamnus imeretina</i>	249
<i>Pyrus pyraster</i>	243	<i>Rhamnus imeretina</i>	249
<i>Pyrus ringo</i>	179	<i>Rhamnus lanceolata</i>	249
<i>Pyrus salicifolia</i>	243	<i>Rhamnus spinosa</i>	248
<i>Pyrus sanguinea</i>	39	<i>Rhamnus tinctoria</i>	249
<i>Pyrus sieboldii</i>	183	<i>Rhamnus zichelli</i>	249
<i>Pyrus sieversii</i>	182	<i>Rhododendron catawbiense</i>	249
<i>Pyrus sinaica</i>	243	<i>Rhododendron dauricum</i>	250
<i>Pyrus spinosa</i>	243	<i>Rhododendron ferrugineum</i>	250
<i>Pyrus tomentosa</i>	300	<i>Rhododendron hirsutum</i>	250
<i>Pyrus torminalis</i>	309	<i>Rhododendron luteum</i>	251
<i>Pyrus upsaliensis</i>	179	<i>Rhododendron molle</i>	251
<i>Pyrus x michauxii</i>	244	<i>Rhododendron ponticum</i>	251
<i>Pyrus x nivalis</i>	244	<i>Rhododendron tomentosum</i>	252
pärlbandspoppel	218	<i>Rhododendron flavum</i>	251
päron	242	<i>Rhodotypos scandens</i>	252
päronoxel	299	<i>Rhus cacodendron</i>	34
<i>Quercus burgundiaca</i>	244	<i>Rhus cotinus</i>	90
<i>Quercus cerris</i>	244	<i>Rhus elegans</i>	253
<i>Quercus coccinea</i>	244	<i>Rhus glabra</i>	253
<i>Quercus fæmina</i>	246	<i>Rhus michauxii</i>	253
<i>Quercus macranthera</i>	245	<i>Rhus obscura</i>	241
<i>Quercus pedunculata</i>	246	<i>Rhus pumila</i>	253
<i>Quercus petraea purpurea</i>	245	<i>Rhus radicans</i>	253
<i>Quercus phellos</i>	245	<i>Rhus toxicodendron</i>	253
<i>Quercus racemosa</i>	246	<i>Rhus toxicodendron quercifolia</i>	253
<i>Quercus robur</i>	246	<i>Rhus typhina</i>	254
<i>Quercus robur</i> 'Argenteo-picta'	247	<i>Rhus typhina arborescens</i>	254
<i>Quercus robur</i> 'Aureo-marginata'	247	<i>Rhus vernix</i>	254
<i>Quercus robur</i> 'Concordia'	246	<i>Rhus virginiana</i>	254
<i>Quercus robur</i> 'Dauvessei pendula'	247	<i>Rhus virginica</i>	253
<i>Quercus robur</i> f. <i>fastigiata</i>	246	<i>Ribes aconitifolium</i>	259
<i>Quercus robur</i> fol. <i>alb. pictis</i>	247	<i>Ribes albidum</i>	254
<i>Quercus robur</i> fol. <i>varieg</i>	247	<i>Ribes alpinum</i>	254
<i>Quercus robur</i> 'Pectinata'	246	<i>Ribes alpinum laciniatum</i>	255
<i>Quercus robur</i> 'Pendula Dauvessei'	247	<i>Ribes alpinum opulifolium</i>	255
<i>Quercus robur</i> 'Variegata'	247	<i>Ribes alpinum praeox</i>	255
<i>Quercus rubra</i>	248	<i>Ribes americanum</i>	255
<i>Quercus tinctoria</i>	245	<i>Ribes aureum</i>	256
<i>Quercus velutina</i>	245	<i>Ribes aureum tenuifolium</i>	256
qvesved	297	<i>Ribes Beatonii</i>	257
<i>Retinospora aurea</i>	71	<i>Ribes campanulatum</i>	255
<i>Retinospora ericoides</i>	72	<i>Ribes caucasicum</i>	260
<i>Retinospora obtusa</i>	70	<i>Ribes cuneatum</i>	262
<i>Retinospora picta</i>	71	<i>Ribes diacantha</i>	257
<i>Retinospora pisifera</i>	70	<i>Ribes diacanthum</i>	257
<i>Retinospora plumosa</i>	71	<i>Ribes Dillenii</i>	255
<i>Retinospora plumosa aurea</i>	71	<i>Ribes echinatum</i>	258
<i>Retinospora plumosa picta</i>	71	<i>Ribes floridum</i>	255
<i>Retinospora plumosa squarrosa</i>	71	<i>Ribes fragrans</i>	256
<i>Retinospora squarrosa</i>	71	<i>Ribes fuchsoides</i>	263
<i>Rhamnus alnifolia</i>	248	<i>Ribes glandulosum</i> Ait.	257
<i>Rhamnus alpina</i>	248, 249	<i>Ribes glandulosum</i> Grauer	257
<i>Rhamnus canadensis</i>	141	<i>Ribes glandulosum</i> Mx.	255
<i>Rhamnus cathartica</i>	248	<i>Ribes gordonianum</i>	257

<i>Ribes gracile</i>	261	rosmarinvide	287
<i>Ribes Grossularia</i>	264	rostalpros	250
<i>Ribes lacustre</i>	258	<i>Rubus caesius</i>	266
<i>Ribes multiflorum</i>	258	<i>Rubus deliciosus</i>	266
<i>Ribes nigrum</i>	258	<i>Rubus fruticosus</i>	266
<i>Ribes nigrum aconitifolium</i>	258	<i>Rubus fruticosus alb. plen.</i>	266
<i>Ribes nigrum fol. arg. var.</i>	259	<i>Rubus fruticosus fruct. alb.</i>	267
<i>Ribes nigrum fol. varieg.</i>	259	<i>Rubus glandulosus</i>	267
<i>Ribes nigrum fruct. viridis</i>	259	<i>Rubus hybridus</i>	267
<i>Ribes nigrum heterophylla</i>	259	<i>Rubus idaeus fruct. maxim.</i>	267
<i>Ribes niveum</i>	260	<i>Rubus japonicus</i>	157
<i>Ribes oxyacanthoide</i>	258	<i>Rubus laciniatus</i>	268
<i>Ribes oxyacanthoides</i>	260	<i>Rubus nutkanus</i>	269
<i>Ribes palmatum</i>	256	<i>Rubus occidentalis</i>	268
<i>Ribes pensylvanicum</i>	255	<i>Rubus odoratus</i>	268
<i>Ribes petraeum</i>	260	<i>Rubus parviflorus</i>	269
<i>Ribes petraeum var. biebersteinii</i>	260	<i>Rubus phoenicolasius</i>	269
<i>Ribes prostratum</i>	257	<i>Rubus spectabilis</i>	270
<i>Ribes recurvatum</i>	255	<i>Rubus suberectus</i>	266
<i>Ribes ringens</i>	254	<i>Rubus wahlbergii</i>	270
<i>Ribes rotundifolium</i>	261	<i>Rubus x binatus</i>	266
<i>Ribes rubrum acerifolium</i>	261	rundbladig lönn	17
<i>Ribes rubrum fo. aur. var.</i>	261	rundbladigt puktörne	186
<i>Ribes sanguineum</i>	262	rundhagtorn	104
<i>Ribes sanguineum atrosanguineum</i>	262	rundspirea	316
<i>Ribes sanguineum flor. alb.</i>	262	rynkoxbär	91
<i>Ribes sanguineum flor. plen.</i>	262	rysk kornell	82
<i>Ribes saxatile</i>	262	rysk lönn	27
<i>Ribes speciosum</i>	263	rysk skönvedel	55
<i>Ribes spicatum</i>	263	rysk spirea	326
<i>Ribes trifidum</i>	257	rysk vittok	224
<i>Ribes triste</i>	263	rådhusvin	188
<i>Ribes uva-crispa</i>	264	röd bergklematis	77
rimfrostgran	205	röd ceder	156
ripvide	279	röd häckberberis	47
robinia	264	rödalm	391
<i>Robinia altagana</i>	60	rödaronia	43
<i>Robinia caragana</i>	56	rödblädig skogslönn	22
<i>Robinia ferox</i>	63	rödblommig bönbuske	74
<i>Robinia halodendron</i>	147	rödblommig hästkastanj	29
<i>Robinia hispida</i>	264	rödek	248
<i>Robinia jubata</i>	60	rödlönn	25
<i>Robinia neomexicana</i>	264	rödvide	283
<i>Robinia pseudoacacia</i>	264	rödvira	285
<i>Robinia pseudoacacia volubilis</i>	265	rönn	302
<i>Robinia rosea</i>	264	rönnbärsapel	183
<i>Robinia spinosa</i>	63	rönnspirea	298
<i>Robinia spinosissima</i>	63	rönnsumak	254
rosenginst	74	<i>Salisburia adiantifolia</i>	145
rosenhallon	268	<i>Salix (repens) californica</i>	287
rosenhortensia	151	<i>Salix acuminata</i> Mill.	276
rosenmandel	238	<i>Salix acuminata</i> Sm.	288
rosenoxbär	91	<i>Salix acutifolia</i> Horn.	277
rosenpraktry	396	<i>Salix acutifolia</i> Willd.	272
rosenrips	262	<i>Salix affinis</i>	288
rosenrobinia	264	<i>Salix alba</i>	273
rosentibast	126	<i>Salix alba argentea</i>	274
rosentry	174	<i>Salix alba aurea</i>	274
rosling	41	<i>Salix alba 'Britzensis'</i>	274

<i>Salix alba casteriana</i>	274	<i>Salix holosericea</i> Willd.	279
<i>Salix alba glauca</i>	279	<i>Salix hybrida</i> Hoffm.	282
<i>Salix alba splendens</i>	274	<i>Salix hybrida</i> Vill.	276
<i>Salix alba splendens sibirica</i>	274	<i>Salix incanescens</i>	276
<i>Salix alba</i> var. <i>sericea</i>	274	<i>Salix japonica</i>	279
<i>Salix alba</i> var. <i>vitellina</i>	273	<i>Salix lactea</i>	280
<i>Salix alba vitellina</i> Britzensis	274	<i>Salix lanata</i> Lightf.	276
<i>Salix americana pendula</i>	282	<i>Salix lanata</i> Vill.	276
<i>Salix amygdalina</i>	288	<i>Salix lanceolata</i> Fries.	279
<i>Salix amygdalina bicolor</i>	288	<i>Salix lapponum</i>	279
<i>Salix appendiculata</i> Vahl.	279	<i>Salix laurina</i>	275
<i>Salix appendiculata</i> Vill.	275	<i>Salix laurina buxifolia</i>	280
<i>Salix aurigerana</i>	276	<i>Salix leucophylla</i>	279
<i>Salix aurita</i>	275	<i>Salix limosa</i>	279
<i>Salix babylonica</i>	282	<i>Salix longifolia</i>	277
<i>Salix bicolor</i> Ehrh.	275	<i>Salix lucida</i>	280
<i>Salix bicolor</i> Sm.	280	<i>Salix macrostipulacea</i>	288
<i>Salix bicolor</i> Willd.	275	<i>Salix membranacea</i>	281
<i>Salix bigemmis</i>	277	<i>Salix mollissima</i>	279
<i>Salix buxifolia</i>	272	<i>Salix monandra</i>	284
<i>Salix candida</i>	277	<i>Salix myrsinifolia</i>	281
<i>Salix caprea</i>	276	<i>Salix myrsinifolia</i> ssp. <i>borealis</i>	281
<i>Salix caprea phylicaeifolia</i>	280	<i>Salix nalis</i>	285
<i>Salix caprea viminalis</i>	288	<i>Salix nigricans</i>	281
<i>Salix caspica</i>	272	<i>Salix nitens</i>	279
<i>Salix cinerea</i> L.	276	<i>Salix oleifolia</i> Sm.	276
<i>Salix cinerea tricolor</i>	276	<i>Salix olivacea</i> Thuill.	285
<i>Salix cinerea</i> Willd.	277	<i>Salix otites</i>	278
<i>Salix conifera</i>	271	<i>Salix parviflora</i>	278
<i>Salix constricta</i>	276	<i>Salix pedicellaris</i>	272
<i>Salix cotinifolia</i>	272	<i>Salix peloriana</i>	282
<i>Salix crataegifolia</i>	282	<i>Salix pentandra</i>	283
<i>Salix daphnoides</i>	277	<i>Salix pentandra latifolia</i>	280
<i>Salix daphnoides jaspidea</i>	277	<i>Salix pentandra lucida</i>	280
<i>Salix daphnoides pulchella</i>	277	<i>Salix phillyreaefolia</i>	275
<i>Salix daphnoides</i> var. <i>angustifolia</i>	272	<i>Salix phylicaeifolia</i> Sm.	275
<i>Salix dasyclados</i>	277	<i>Salix phylicaeifolia</i> var. <i>laurina</i>	280
<i>Salix decipiens</i>	278	<i>Salix phyllicifolia</i> L.	286
<i>Salix dumetorum</i>	276	<i>Salix pierotii</i>	279
<i>Salix elegans</i>	282	<i>Salix polymorpha</i>	276
<i>Salix elegantissima</i>	282	<i>Salix praecox</i>	277
<i>Salix elegantissima grandifolia</i>	272	<i>Salix pruinosa</i> Bess.	272
<i>Salix elegantissima helix</i>	284	<i>Salix prunosa</i> Wendl.	277
<i>Salix elegantissima helix lambertiana</i>	284	<i>Salix pubera</i>	281
<i>Salix elegantissima helix otites</i>	284	<i>Salix purpurea</i>	283
<i>Salix fissa</i>	285	<i>Salix purpurea helix</i>	284
<i>Salix floribunda</i>	275	<i>Salix purpurea napoleonis</i>	284
<i>Salix fragilis</i> Russeliana	286	<i>Salix purpurea napoleonis pendula</i>	284
<i>Salix fragilis whitworthii pendula</i>	278	<i>Salix purpurea-repens</i>	278
<i>Salix glauca</i>	279	<i>Salix repens</i>	286
<i>Salix glaucophylla</i>	280	<i>Salix repens arenaria</i>	287
<i>Salix helix</i>	284	<i>Salix repens argentea</i>	287
<i>Salix helix lambertiana</i>	284	<i>Salix repens</i> ssp. <i>rosmarinifolia</i>	287
<i>Salix helix otites</i>	284	<i>Salix repens-purpurea</i>	278
<i>Salix helix pyramidalis</i>	284	<i>Salix rosmarinifolia</i>	287
<i>Salix heterophylla</i>	275	<i>Salix rufinervis</i>	276
<i>Salix hoffmanniana</i>	276	<i>Salix rugosa</i>	275
<i>Salix holosericea</i> Gaud.	288	<i>Salix Russeliana</i>	286
<i>Salix holosericea</i> Hort.	277	<i>Salix sericea</i>	279

<i>Salix sibirica</i>	282	<i>Sambucus pubescens</i>	294
<i>Salix silesiaca</i>	282	<i>Sambucus racemosa</i>	293
<i>Salix spadicea</i>	282	<i>Sambucus racemosa fol. varieg.</i>	294
<i>Salix sphacelata</i>	276	<i>Sambucus racemosa serratifolia</i>	294
<i>Salix stipularis</i>	277	<i>Sambucus racemosa ssp. pubens</i>	294
<i>Salix strigata</i>	282	sammetsvide	277
<i>Salix stylaris</i>	282	sandkaragan	60
<i>Salix stylosa</i>	282	sandkörsbär	235
<i>Salix sudetica</i>	280	<i>Sarothamnus scoparius</i>	125
<i>Salix tomentosa</i>	276	<i>Sarothamnus vulgaris</i>	125
<i>Salix triandra</i>	288	<i>Saxegothea conspicua</i>	295
<i>Salix triandra bicolor</i>	288	scharlakansek	244
<i>Salix ulmifolia</i> Thuill.	276	schersmin	189, 192
<i>Salix ulmifolia</i> Vill.	275	schersminros	252
<i>Salix undulata</i>	281	segelbuske	40
<i>Salix weigeliana</i>	275	sen storblommig klematis	75
<i>Salix viminalis</i>	289	<i>Sequoia gigantea</i>	295
<i>Salix viminalis regalis</i>	289	<i>Sequoiadendron giganteum</i>	295
<i>Salix viminalis-acuminata</i>	277	<i>Shepherdia canadensis</i>	295
<i>Salix viminalis-cienea</i>	279	<i>Sibiraea laevigata</i>	296
<i>Salix violacea</i>	272	sibirisk apel	181
<i>Salix virescens</i>	285	sibirisk brödtall	210
<i>Salix viridis</i>	286	sibirisk cembratall	210
<i>Salix vitelliana</i>	274	sibirisk hagtorn	118
<i>Salix vitellina pendula nova</i>	287	sibirisk lärk	161
<i>Salix woolgariana</i>	284	sibirisk poppel	222
<i>Salix x chrysocoma</i>	287	sibirisk silvergran	16
<i>Salix x doniana</i>	278	sibirisk spirea	339
<i>Salix x fragilis</i>	278	sibiriskt korkträd	189
<i>Salix x laurina</i>	280	sibiriskt ärtträd	58
<i>Salix x meyeriana</i>	281	sidoblommig bönbuske	73
<i>Salix x mollissima</i>	281	<i>Siliqueastrum cordatum</i>	68
<i>Salix x pendulina</i> 'Elegantissima'	282	silkeskornell	85
<i>Salix x rubens</i>	285	silveral	36
<i>Salix x rubens</i> 'Russeliana'	286	silverasp	215
<i>Salix x rubra</i>	285	silverbuske	131
<i>Salix x sepulchralis</i> 'Chrysocoma'	287	silvergran	12
<i>Salix x smithiana</i>	288	silverhagtorn	121
saltbuske	147	silverlind	369
<i>Sambucus canadensis</i>	289	silverlön	25
<i>Sambucus canadensis cauliflower</i>	289	silverpoppel	214
<i>Sambucus nigra</i>	290	silverpäron	243
<i>Sambucus nigra</i> 'Pulverulenta'	291	sippranka	79
<i>Sambucus nigra</i> 'Aurea'	291	självlättrande vildvin	188
<i>Sambucus nigra</i> 'Aureomarginata'	291	skafthagtorn	99
<i>Sambucus nigra</i> 'Aureovariegata'	291	skogsalm	375
<i>Sambucus nigra chlorocarpa</i>	291	skogsek	246
<i>Sambucus nigra</i> f. <i>laciniata</i>	291	skogsklematis	78
<i>Sambucus nigra flor. alba plen.</i>	291	skogskornell	87
<i>Sambucus nigra fol. argent. varieg.</i>	291	skogslind	364
<i>Sambucus nigra fol. luteis</i>	291	skogslön	21
<i>Sambucus nigra fruct. viridi</i>	291	skogsolvon	399
<i>Sambucus nigra leucocarpa</i>	291	skogstreva	79
<i>Sambucus nigra linearis</i>	292	skogstall	211
<i>Sambucus nigra monstrosa</i>	292	skogstry	175
<i>Sambucus nigra</i> 'Pyramidalis'	292	skogsvinbär	263
<i>Sambucus nigra rotundifolia</i>	292	skottlandsvide	278
<i>Sambucus nigra semperflorens</i>	291	SKUD	9
<i>Sambucus nigra variegata</i>	291	skvattram	252

skärmtry	170	<i>Sorbus latifolia</i>	308
skörpil	278	<i>Sorbus meinichii</i>	308
slingertry	171	<i>Sorbus melanocarpa</i>	44
slokpoppel	223	<i>Sorbus micrantha</i>	300
slokrönn	303	<i>Sorbus microcarpa</i>	300
slån	237	<i>Sorbus mougeotii</i>	308
slånaronia	43	<i>Sorbus nepalensis</i>	301
slånspirea	332	<i>Sorbus obtusata</i>	301
smalbladig silverbuske	131	<i>Sorbus pyrus</i>	243
småbladig alm	380	<i>Sorbus rotundifolia</i>	310
småbladig dvärgbenved	136	<i>Sorbus sambucifolia</i>	309
småbladig lind	364	<i>Sorbus scandica</i>	307
småblommig hästkastanj	33	<i>Sorbus scandica corymbiflora</i>	307
smällspirea	199	<i>Sorbus scandica dentatum</i>	307
snöbollsbuske	399	<i>Sorbus spuria</i>	299
snöbär	341	<i>Sorbus torminalis</i>	309
snödropsträd	146	<i>Sorbus umbellata</i> ssp. <i>graeca</i>	310
snövit vidjehortensia	150	<i>Sorbus x hostii</i>	306
sockerlönn	26	<i>Sorbus x thuringiaca</i>	310
<i>Solanum dulcamara</i>	296	<i>Sorbus edulis</i>	303
solcypress	70	<i>Sorbus umbellata</i> ssp. <i>flabelliformis</i>	310
sommarek	246	spansktry	173
sommarlind	367	<i>Spartium scoparium</i>	125
<i>Sorbaria grandiflora</i>	297	<i>Spartium tinctoria</i>	145
<i>Sorbaria sorbifolia</i>	298	<i>Spartocytisus sessilifolius</i>	125
<i>Sorbaria tomentosa</i> var. <i>tomentosa</i>	298	spetsbladig pil	272
<i>Sorbus alpina</i> Hort.	43	spetsdaggvide	272
<i>Sorbus alpina</i> Koch.	300	spetslönn	21
<i>Sorbus amelanchier</i>	39	<i>Spiraea acutifolia</i>	326, 327
<i>Sorbus americana</i>	300	<i>Spiraea alba</i>	311
<i>Sorbus arbutifolia</i>	43	<i>Spiraea alba lanceolata</i>	312
<i>Sorbus argentea</i>	301	<i>Spiraea albiflora</i>	329
<i>Sorbus aria</i>	301	<i>Spiraea alpina</i> Hort.	327
<i>Sorbus aria carpinifolia</i>	301	<i>Spiraea alpina</i> Pall.	313
<i>Sorbus aria Fontainebleu</i>	309	<i>Spiraea altaica</i>	296
<i>Sorbus aria latifolia</i>	301	<i>Spiraea altaiensis</i>	296
<i>Sorbus aria microphylla</i>	301	<i>Spiraea amoena</i>	324
<i>Sorbus aria Mougotti</i>	308	<i>Spiraea amurensis</i>	200
<i>Sorbus aria obtusata</i>	301	<i>Spiraea angustifolia</i>	312
<i>Sorbus aria tomentosa</i>	301	<i>Spiraea aquilegifolia</i>	314
<i>Sorbus aucuparia</i>	302	<i>Spiraea ariaefolia</i>	149
<i>Sorbus aucuparia</i> 'Dulcis'	303	<i>Spiraea aubifolia</i>	311
<i>Sorbus aucuparia</i> 'Edulis'	303	<i>Spiraea bella</i>	314
<i>Sorbus aucuparia</i> fol. <i>luteo-variegatis</i>	304	<i>Spiraea bella coccinea</i>	315
<i>Sorbus aucuparia</i> 'Fructo Luteo'	303	<i>Spiraea bella Hookeri</i>	315
<i>Sorbus aucuparia languinosa</i>	304	<i>Spiraea bella puchella</i>	315
<i>Sorbus aucuparia nana</i>	304	<i>Spiraea betulifolia</i>	316
<i>Sorbus aucuparia</i> 'Pendula'	303	<i>Spiraea betulifolia corymbosa</i>	316
<i>Sorbus aucuparia sibirica nana</i>	304	<i>Spiraea billardii lenneana</i>	318
<i>Sorbus aucuparia</i> ssp. <i>sibirica</i>	304	<i>Spiraea bumalda</i>	330
<i>Sorbus chamaemespilus</i>	305	<i>Spiraea bumalda</i> Anthony Waterer	330
<i>Sorbus crataegus torminalis</i>	309	<i>Spiraea californica</i>	335
<i>Sorbus fennica</i>	306	<i>Spiraea callosa</i>	329
<i>Sorbus flabelliformis</i>	310	<i>Spiraea callosa albiflora</i>	330
<i>Sorbus Fontainebleu</i>	308	<i>Spiraea callosa</i> Anthony Waterer	330
<i>Sorbus graeca</i>	310	<i>Spiraea callosa</i> flor. <i>alb</i>	329
<i>Sorbus hybrida</i>	306	<i>Spiraea callosa</i> Foxii	326
<i>Sorbus intermedia</i>	307	<i>Spiraea callosa macrophylla</i>	330
<i>Sorbus languinosa</i>	304	<i>Spiraea callosa rosea superba</i>	330

<i>Spiraea callosa syringaeiflora</i>	337	<i>Spiraea opulifolia</i> 'Lutea'	200
<i>Spiraea cana</i>	318	<i>Spiraea pallasii</i>	297
<i>Spiraea candida</i>	311	<i>Spiraea paniculata</i>	312
<i>Spiraea canescens</i>	319	<i>Spiraea pikowiensis</i>	323
<i>Spiraea canescens argentea</i>	320	<i>Spiraea pinnata</i>	298
<i>Spiraea cantonensis Reevesii fl. pl.</i>	320	<i>Spiraea praecox</i>	332
<i>Spiraea cantoniensis</i>	320	<i>Spiraea procumbens</i>	333
<i>Spiraea carpinifolia</i>	331	<i>Spiraea prunifolia</i>	332
<i>Spiraea ceanothifolia</i>	316	<i>Spiraea pubescens</i>	333
<i>Spiraea chamaedryfolia crataegifolia</i>	322	<i>Spiraea pubescens argentea</i>	333
<i>Spiraea chamaedryfolia</i> Jacq.	322	<i>Spiraea pulchra</i>	315
<i>Spiraea chamaedryfolia</i> Koch.	332	<i>Spiraea reevesiana</i>	320
<i>Spiraea chamaedryfolia</i> L.	321	<i>Spiraea regeliana</i>	336
<i>Spiraea corymbiflora</i>	316	<i>Spiraea rotundifolia</i>	339
<i>Spiraea corymbosa</i> Raf.	316	<i>Spiraea salicifolia</i>	333
<i>Spiraea corymbosa</i> Roxb.	320	<i>Spiraea salicifolia alba</i>	311
<i>Spiraea crataegifolia</i>	316	<i>Spiraea salicifolia Bethlehemensis rubra</i>	335
<i>Spiraea crenata inflexa</i>	328	<i>Spiraea salicifolia carnea</i>	335
<i>Spiraea crenata</i> L.	323	<i>Spiraea salicifolia rubor vividus</i>	335
<i>Spiraea crenata Nicoudiertii</i>	323	<i>Spiraea salicifolia undulata</i>	313
<i>Spiraea crenata</i> Thunb.	337	<i>Spiraea salicifolia paniculata</i>	311
<i>Spiraea cuneifolia</i>	312, 319	<i>Spiraea sinensis</i>	320
<i>Spiraea decumbens tomentosa</i>	312	<i>Spiraea sorbifolia alpina</i>	297
<i>Spiraea douglasii</i>	324	<i>Spiraea sorbifolia davurica</i>	298
<i>Spiraea douglasii Regeliana</i>	336	<i>Spiraea thalictroides</i>	314
<i>Spiraea eximia</i>	335	<i>Spiraea thunbergii</i>	337
<i>Spiraea eximia expansa</i>	324	<i>Spiraea tomentosa</i>	312, 338
<i>Spiraea expansa</i>	324	<i>Spiraea trichocarpa</i>	338
<i>Spiraea flexuosa</i> Fisch.	321, 325	<i>Spiraea trilobata</i>	339
<i>Spiraea floribunda</i>	298	<i>Spiraea trilobata grossulariaefolia</i>	339
<i>Spiraea fontenayi alba</i>	325	<i>Spiraea ulmifolia</i>	322
<i>Spiraea fontenayi rubra</i>	325	<i>Spiraea undulata</i>	312, 313
<i>Spiraea fortunei</i>	329	<i>Spiraea x arguta</i>	314
<i>Spiraea grandiflora</i>	297	<i>Spiraea x billardii</i>	317
<i>Spiraea hookerii</i>	315	<i>Spiraea x brachybotrys</i>	318
<i>Spiraea hybrida</i>	311	<i>Spiraea x fontenaysii</i>	325
<i>Spiraea hypericifolia</i>	326	<i>Spiraea x fontenaysii 'Rosea'</i>	325
<i>Spiraea hypericifolia aquilegifolia</i>	314	<i>Spiraea x foxii</i>	326
<i>Spiraea japonica</i>	328	<i>Spiraea x inflexa</i>	328
<i>Spiraea japonica 'Albiflora'</i>	329	<i>Spiraea x sanssouciana</i>	336
<i>Spiraea japonica 'Anthony Waterer'</i>	330	<i>Spiraea x semperflorens</i>	337
<i>Spiraea japonica 'Bumalda'</i>	330	<i>Spiraea x vanhouttei</i>	340
<i>Spiraea japonica 'Macrophylla'</i>	330	sporrhagtorn	101
<i>Spiraea japonica</i> var. <i>fortunei</i>	329	spärroxbär	92
<i>Spiraea lanata</i>	320	spärtry	171
<i>Spiraea lanceolata</i> Borkh.	312	<i>Staphylea colchica</i>	340
<i>Spiraea lanceolata</i> Poir.	320	<i>Staphylea pinnata</i>	340
<i>Spiraea lancifolia</i> Hoffmsg.	312	<i>Staphylea trifolia</i>	340, 341
<i>Spiraea latifolia</i>	331	<i>Staphylodendron pinnatum</i>	340
<i>Spiraea lenneana</i>	318	<i>Staphylodendron trifoliatum</i>	341
<i>Spiraea lindleyana</i>	298	stefanandra	341
<i>Spiraea media</i>	332	stenweichsel	232
<i>Spiraea media</i> ssp. <i>media</i>	311	<i>Stephanandra incisa</i>	341
<i>Spiraea menziesii lenneana</i>	318	stickgran	206
<i>Spiraea nana</i>	318	stinkhästkastanj	30
<i>Spiraea nepalensis</i>	320	stor prakttry	396
<i>Spiraea nobleana</i>	336	storbladig benved	136
<i>Spiraea oblongifolia</i>	332	storbladig hickory	64
<i>Spiraea opulifolia</i>	200	storbladig klätterbenved	136

storbladig lind	367	<i>Syringa komarowii</i> ssp. <i>reflexa</i>	344
storbladig lönn	18	<i>Syringa oblata</i> ssp. <i>dilatata</i>	345
storblommig schersmin	194	<i>Syringa oblata</i> ssp. <i>oblata</i>	345
stormhattbladig svartvinbär	259	<i>Syringa persica</i> fl. <i>alb.</i>	346
stormhattbladiga svartavinbär	258	<i>Syringa persica</i> <i>laciniata</i>	345
strimlönn	21	<i>Syringa protolaciniata</i>	345
strävdeutzia	128	<i>Syringa prunifolia</i>	344
ständigt blommande körsbärsträd	228	<i>Syringa reflexa</i>	344
stäppkörsbär	230	<i>Syringa reticulata</i>	346
surkörsbär	228	<i>Syringa reticulata</i> ssp. <i>amurensis</i>	346
svart mullbär	185	<i>Syringa reticulata</i> ssp. <i>reticulata</i>	346
svart tårpil	272	<i>Syringa rothomagensis</i>	342
svart valnöt	154	<i>Syringa villosa</i>	347
svarta vinbär	258	<i>Syringa villosa</i> var. <i>rosea</i>	347
svartaronia	44	<i>Syringa vincetoxifolia</i>	344
svartginst	125	<i>Syringa</i> vulg. 'Princesse Camille de Rohan'	353
svartgran	205	<i>Syringa</i> vulg. 'Andenken an Ludwig Späth'	349
svarthagtorn	111	<i>Syringa vulgaris</i>	347
svarthallon	268	<i>Syringa vulgaris</i> 'Azurea Plena'	348, 350
svartlind	361	<i>Syringa vulgaris</i> 'Duchesse d'Orleans'	350
svartlönn	26	<i>Syringa vulgaris</i> 'Duchesse de Nemours'	350
svartoxbär	93	<i>Syringa vulgaris</i> 'Géant des Batailles'	351
svartpil	272	<i>Syringa vulgaris</i> 'Grandiflora'	351
svartpoppel	220	<i>Syringa vulgaris</i> 'Hugo Koster'	351
svarttall	209	<i>Syringa vulgaris</i> 'Liberti'	351
svarttry	171	<i>Syringa vulgaris</i> 'Madame Casimir Perrier'	352
svartvide	281	<i>Syringa vulgaris</i> 'Marie Legraye'	348, 352
svensk asp	222	<i>Syringa vulgaris</i> 'Michel Buchner'	352
svensk gran	203	<i>Syringa vulgaris</i> 'Noisettiana'	353
svensk kaprifolium	172	<i>Syringa vulgaris</i> 'Président Grévy'	353
svensk kornell	88	<i>Syringa vulgaris</i> 'Prince Notger'	353
svensk källerhals	127	<i>Syringa vulgaris</i> 'Princesse Marie'	353
svensk lind	364	<i>Syringa vulgaris</i> 'Triomphe d'Orleans'	354
svensk lönn	22	<i>Syringa vulgaris</i> 'Valetteana'	354
sydgullregn	159	<i>Syringa vulgaris</i> 'Versaliensis'	354
sykomorlönn	25	<i>Syringa vulgaris</i> 'Aureliensis'	354
sylhagtorn	114	<i>Syringa vulgaris alba</i>	349
<i>Symphoria alba</i>	341	<i>Syringa vulgaris bicolor</i>	343
<i>Symphoria conglomeratus</i>	342	<i>Syringa vulgaris Caroli</i>	350
<i>Symphoria parviflorus</i>	342	<i>Syringa vulgaris</i> 'Charles X'	348, 350
<i>Symphoria racemosa</i>	341	<i>Syringa vulgaris darkred</i>	350
<i>Symphoria vulgaris</i>	342	<i>Syringa vulgaris doble purpur</i>	350
<i>Symphoricarpos albus</i> ssp. <i>laevigatus</i>	341	<i>Syringa vulgaris fl. rubr. major</i>	351
<i>Symphoricarpos orbiculatus</i>	341	<i>Syringa vulgaris flor. alb.</i>	349
<i>Symphoricarpus leucocarpus</i>	341	<i>Syringa vulgaris German</i>	351
<i>Symphoricarpus orbiculatus</i>	342	<i>Syringa vulgaris Lawrensis</i>	351
syren	347	<i>Syringa vulgaris</i> 'Marlyensis'	348, 352
syrenhortensia	152	<i>Syringa vulgaris purple</i>	354
<i>Syringa amurensis</i>	346	<i>Syringa vulgaris speciosa</i>	354
<i>Syringa bretscheideri</i>	347	<i>Syringa vulgaris trimphum Aureliae</i>	354
<i>Syringa capitata</i>	346	<i>Syringa vulgaris</i> var. <i>alba</i>	348, 349
<i>Syringa chinensis Rothomagensis</i>	342	<i>Syringa vulgaris</i> var. <i>notgeriana</i>	353
<i>Syringa chinensis sanguinea</i>	343	<i>Syringa vulgaris</i> var. <i>purpurea</i>	348, 352
<i>Syringa dubia</i>	342	<i>Syringa</i> x <i>chinensis</i>	342
<i>Syringa emodi</i>	343	<i>Syringa</i> x <i>laciniata</i>	345
<i>Syringa emodi</i> var. <i>rosea</i>	347	<i>Syringa</i> x <i>persica</i>	346
<i>Syringa japonica</i> (Maxim.) Decne	346	sälgvide	276
<i>Syringa japonica</i> Hort.	342	sävenbom	155
<i>Syringa josikaea</i>	344	sötfruktig berberis	45

sötkörbär	226	<i>Tilia begoniifolia</i>	366
taggaralia	42	<i>Tilia canadensis</i>	362
tall	211	<i>Tilia caroliniana</i>	363
<i>Tamariscus decandrus</i>	185	<i>Tilia corallina</i>	368
<i>Tamariscus pentandrus</i>	356	<i>Tilia cordata</i>	364
<i>Tamarix gallica</i>	356	<i>Tilia dasystyla</i>	365
<i>Tamarix germanica</i>	185	<i>Tilia dasystyla</i> ssp. <i>caucasica</i>	366
tandolvon	397	<i>Tilia europaea corallina</i>	368
tatarmullbär	184	<i>Tilia europaea grandifolia</i>	366
<i>Taxodium Washingtonianum</i>	295	<i>Tilia europaea</i> L.	364, 366
<i>Taxus baccata</i>	356	<i>Tilia europaea</i> Mill.	367
<i>Taxus baccata</i> 'Barroni'	357	<i>Tilia europea rubra</i>	368
<i>Taxus baccata</i> 'Dovastoniana'	357	<i>Tilia floribunda</i>	366
<i>Taxus baccata</i> 'Elegantissima'	357	<i>Tilia gigantea</i> hort.	364
<i>Taxus baccata erecta</i>	358	<i>Tilia glabra</i>	362
<i>Taxus baccata</i> 'Fastigiata'	357	<i>Tilia grandifolia</i>	367
<i>Taxus baccata hibernica</i>	357	<i>Tilia grandifolia asplenifolia</i>	368
<i>Taxus baccata hibernica aurea</i>	357	<i>Tilia grandifolia corallina</i>	368
<i>Taxus baccata hibernica elegantissima</i>	357	<i>Tilia grandifolia pyramidalis</i>	368
<i>Taxus baccata pyramidalis</i>	358	<i>Tilia heterophylla</i>	363, 364
<i>Taxus baccata</i> 'Washingtonii'	358	<i>Tilia heterophylla</i> var. <i>michauxii</i>	364
<i>Taxus canadensis</i> 'Aurea'	358	<i>Tilia intermedia</i>	366
<i>Taxus cuspidata</i>	359	<i>Tilia laciniata</i>	368
<i>Taxus cuspidata</i> 'Nana'	359	<i>Tilia laxiflora</i>	363
<i>Taxus elegantissima</i>	357	<i>Tilia macrophylla</i> hort.	364
<i>Taxus erecta</i>	358	<i>Tilia microphylla</i>	365
<i>Taxus pyramidalis</i>	358	<i>Tilia mollis</i>	367
<i>Taxus Washingtoniana</i>	358	<i>Tilia nigra</i> Borkh.	362
terpentintall	209	<i>Tilia parvifolia</i>	364
<i>Thuja ericoides</i>	72	<i>Tilia pauciflora</i>	367, 368
<i>Thuja excelsa</i> Bong.	70	<i>Tilia platyphyllos</i>	367
<i>Thuja occidentalis</i>	359	<i>Tilia platyphyllos</i> 'Asplenifolia'	368
<i>Thuja occidentalis</i> 'Globosa'	360	<i>Tilia platyphyllos</i> 'Corallina'	368
<i>Thuja occidentalis</i> 'Robusta'	360	<i>Tilia platyphyllos</i> 'Laciniata'	368
<i>Thuja occidentalis</i> 'Wareana'	360	<i>Tilia platyphyllos</i> 'Pyramidalis'	368
<i>Thuja occidentalis</i> 'Elwangeriana'	360	<i>Tilia platyphyllos</i> Rubra	368
<i>Thuja occidentalis</i> 'Hoveyi'	360	<i>Tilia pubescens</i>	362
<i>Thuja occidentalis pyramidalis</i>	360	<i>Tilia pubescens macrophylla</i>	364
<i>Thuja occidentalis tatarica</i>	360	<i>Tilia pyramidalis</i>	368
<i>Thuja orientalis</i>	213	<i>Tilia rotundifolia</i>	370
<i>Thuja orientalis aurea</i>	213	<i>Tilia sylvestris</i>	365
<i>Thuja Wareana</i>	360	<i>Tilia Tecksiana</i>	366
<i>Thujopsis borealis</i>	70	<i>Tilia tomentosa</i>	369
thunbergdeutzia	127, 128	<i>Tilia ulmifolia</i>	365
thunbergspirea	337	<i>Tilia vulgaris</i>	366
tibast	127	<i>Tilia x euchlora</i>	365
<i>Tilia alba</i> Ait.	363	<i>Tilia x europaea</i>	366
<i>Tilia alba laxiflora</i>	363	<i>Tilia x europaea</i> 'Euchlora'	365
<i>Tilia alba pyramidalis</i>	363	tjuacypress	72
<i>Tilia alba</i> Waldst. & Kit	369	tok	224
<i>Tilia americana</i>	361	toppblommig bönbuske	74
<i>Tilia americana</i> Du Roi	369	tornärtbuske	63
<i>Tilia americana pendula</i>	363	<i>Toxicodendron glabrum</i>	253
<i>Tilia americana pubescens</i>	363	<i>Toxicodendron pubescens</i>	253
<i>Tilia americana</i> var. <i>caroliniana</i>	362	<i>Toxicodendron radicans</i>	253
<i>Tilia americana</i> var. <i>heterophylla</i>	364	<i>Toxicodendron vernix</i>	254
<i>Tilia argentea</i> DC.	366, 370	<i>Toxicodendron vulgare</i>	253
<i>Tilia argentea</i> Desf.	369	trasbladig lind	368
<i>Tilia asplenifolia</i>	368	trollhassel	147

trubbhagtorn	109	<i>Ulmus campestris</i>	372, 384
trubbladig lönn	21	<i>Ulmus campestris Berardi</i>	391
trädbuxbom	54	<i>Ulmus campestris concavaefolia</i>	388
Trädgårdskornell	83	<i>Ulmus campestris cornubiensis</i>	385
<i>Tsuga canadensis</i>	370	<i>Ulmus campestris cornuta</i>	374
<i>Tsuga Douglasii</i>	240	<i>Ulmus campestris corylifolia purpurea</i>	374
tuja	359	<i>Ulmus campestris crispa</i>	374
<i>Tulipifera Liriodendron</i>	164	<i>Ulmus campestris fol. arg. marg.</i>	380
tulpanträd	164	<i>Ulmus campestris fol. argent. maculat.</i>	376
tuppsporrhagtorn	102	<i>Ulmus campestris fol. maculatis</i>	376
turkestansk alm	390	<i>Ulmus campestris fol. purpur</i>	389
turkisk ek	244	<i>Ulmus campestris fol. varieg.</i>	387
tuvkaragan	57	<i>Ulmus campestris foliis rubris</i>	389
tvåfärgad hästkastanj	33	<i>Ulmus campestris latifolia nigricans</i>	376
tysk bandpil	289	<i>Ulmus campestris macrophylla</i>	375
tysk silvergran	12	<i>Ulmus campestris modiolina</i>	382
tysk sippranka	78	<i>Ulmus campestris monumentalis</i>	386
tysklönn	24	<i>Ulmus campestris myrtifolia</i>	382
tyskoxel	309	<i>Ulmus campestris myrtifolia purpurea</i>	389
tårbjörk	51	<i>Ulmus campestris planifolia maculata</i>	387
tårpil	282	<i>Ulmus campestris planifolia pendula</i>	388
tårtall	211	<i>Ulmus campestris purpur.</i>	384
<i>U. campestris elegans argenteo-marginatis</i>	380	<i>Ulmus campestris rubra</i>	389
<i>U. campestris monstrosa</i>	375	<i>Ulmus campestris sarnienses</i>	386
<i>U. campestris</i> var. <i>purpureis</i>	389	<i>Ulmus campestris stricta purpurea</i>	386
<i>U. carpinifolia</i> f. <i>sarniensis</i>	386	<i>Ulmus campestris suberosa</i>	388
<i>U. glabra</i> 'Horizontalis'	373	<i>Ulmus campestris suberosa pendula</i>	388
<i>U. glabra</i> 'Pendula'	373	<i>Ulmus campestris tricolor</i>	382
<i>U. scabra</i> var. <i>monstrosa</i>	376	<i>Ulmus campestris</i> var. <i>aurea</i>	392
<i>Ulex europaeus</i>	371	<i>Ulmus campestris</i> var. <i>viminalis marginata</i>	393
<i>Ullmus</i> x <i>hollandica</i> 'Argenteo-Marginata'	380	<i>Ulmus carpinifolia</i>	386
<i>Ullmus</i> x <i>hollandica</i> 'Dampieri'	381	<i>Ulmus carpinifolia</i> 'Variegata'	387
<i>Ullmus</i> x <i>hollandica</i> 'Dampieri Aurea'	381	<i>Ulmus carpinifolia purpurea</i>	389
<i>Ullmus</i> x <i>hollandica</i> 'Major'	381	<i>Ulmus carpinifolia</i> var. <i>cornubiensis</i>	385
<i>Ullmus</i> x <i>hollandica</i> 'Microphylla'	380	<i>Ulmus ciliata</i>	383
<i>Ullmus</i> x <i>hollandica</i> 'Modiolina'	382	<i>Ulmus concavaefolia</i>	388
<i>Ullmus</i> x <i>hollandica</i> 'Myrtifolia'	382	<i>Ulmus corylifolia</i>	374
<i>Ullmus</i> x <i>hollandica</i> 'Pitteurs'	380	<i>Ulmus crispa</i>	375
<i>Ullmus</i> x <i>hollandica</i> 'Scampstoniensis'	380	<i>Ulmus cucullata</i>	388
<i>Ullmus</i> x <i>hollandica</i> 'Superba'	382	<i>Ulmus Dampieri</i>	381
<i>Ullmus</i> x <i>hollandica</i> 'Tricolor'	382	<i>Ulmus Dampieri Wredei</i>	381
<i>Ullmus</i> x <i>hollandica</i> 'Vegeta'	382	<i>Ulmus effusa</i>	383
<i>Ullmus</i> x <i>hollandica</i> 'Wredei'	381	<i>Ulmus effusa colorans</i>	384
ulloxbär	95	<i>Ulmus elegantissima</i>	379
ullsyren	347	<i>Ulmus excelsa</i>	373
<i>Ulms nemorosa</i>	390	<i>Ulmus fastigiata</i>	386
<i>Ulms pumila</i>	212	<i>Ulmus fastigiata glabra</i>	375
<i>Ulmus</i> 'Argenteo-maculata'	376	<i>Ulmus foliacea</i>	385, 386
<i>Ulmus adiantifolia</i>	374	<i>Ulmus fulva</i>	391
<i>Ulmus alata</i>	371	<i>Ulmus gigantea</i>	381
<i>Ulmus americana</i>	371, 391	<i>Ulmus glabra</i>	372
<i>Ulmus americana alata</i>	371	<i>Ulmus glabra</i> 'Rubra'	389
<i>Ulmus americana pendula</i>	372, 373	<i>Ulmus glabra</i> 'Rugosa	376
<i>Ulmus angustifolia</i>	385	<i>Ulmus glabra</i> 'Cornuta'	374
<i>Ulmus angustifolia</i> var. <i>cornubiensis</i>	385	<i>Ulmus glabra</i> 'Corylifolia'	374
<i>Ulmus antarctica</i>	392	<i>Ulmus glabra</i> 'Corylifolia Purpurea'	374
<i>Ulmus antarctica aurea</i>	392	<i>Ulmus glabra</i> 'Crispa'	374
<i>Ulmus asplenifolia</i>	374	<i>Ulmus glabra</i> 'Exoniensis'	375
<i>Ulmus Berardii</i>	391	<i>Ulmus glabra fol. argent. maculata</i>	376

<i>Ulmus glabra</i> 'Latifolia Nigricans'	376	<i>Ulmus montana</i> <i>superba</i>	382
<i>Ulmus glabra</i> 'Macrophylla'	375	<i>Ulmus montana</i> <i>tiliaefolia</i>	377
<i>Ulmus glabra</i> 'Maculata'	376	<i>Ulmus montana</i> <i>tricuspis</i>	374
<i>Ulmus glabra</i> 'Monstrosa'	375	<i>Ulmus montana</i> <i>tridens</i>	374
<i>Ulmus glabra</i> 'Nigra'	376	<i>Ulmus montana</i> <i>triserrata</i>	374
<i>Ulmus glabra</i> <i>pyramidalis</i>	375	<i>Ulmus montana</i> <i>vegeta</i>	382
<i>Ulmus glabra</i> <i>scampstoniensis</i>	380	<i>Ulmus montana</i> <i>Wheatleyi</i>	386
<i>Ulmus glabra</i> 'Tiliaefolia'	377	<i>Ulmus montana</i> <i>viminalis marginata</i>	393
<i>Ulmus hollandica</i>	379	<i>Ulmus monumentalis</i>	386
<i>Ulmus laevis</i>	383	<i>Ulmus nigra</i>	376
<i>Ulmus laevis</i> 'Colorans'	384	<i>Ulmus pendunculata</i>	383
<i>Ulmus microphylla</i>	380	<i>Ulmus pendula</i>	391
<i>Ulmus microphylla</i> fol. <i>argent. maculata</i>	376	<i>Ulmus planifolia</i>	380
<i>Ulmus microphylla</i> fol. <i>varieg.</i>	380	<i>Ulmus procera</i> 'Viminalis'	392
<i>Ulmus minor</i> 'Viminalis Marginata'	393	<i>Ulmus pumila</i>	390
<i>Ulmus minor</i> 'Monumentalis'	386	<i>Ulmus pumila</i> 'Berardii'	391
<i>Ulmus minor</i> 'Propendens'	388	<i>Ulmus purpurea</i>	389
<i>Ulmus minor</i> 'Purpurea'	384	<i>Ulmus rubra</i>	391
<i>Ulmus minor</i> 'Argenteo-Variegata'	387	<i>Ulmus sarniensis</i>	386
<i>Ulmus minor</i> 'Concavaefolia'	388	<i>Ulmus scabra</i>	373
<i>Ulmus minor</i> 'Folia Rubra'	389	<i>Ulmus stricta</i>	385, 386
<i>Ulmus minor</i> 'Nigrescens'	388	<i>Ulmus suberosa</i>	388
<i>Ulmus minor</i> <i>planifolia maculata</i>	387	<i>Ulmus suberosa</i> <i>alata</i>	371
<i>Ulmus minor</i> <i>planifolia pendula</i>	388	<i>Ulmus suberosa</i> <i>pendula</i>	388
<i>Ulmus minor</i> 'Purpurascens'	389	<i>Ulmus suberosa</i> <i>tricolor</i>	382
<i>Ulmus minor</i> 'Purpurea'	389	<i>Ulmus tiliaefolia</i>	377
<i>Ulmus minor</i> ssp. <i>angustifolia</i>	385	<i>Ulmus wheatleyi</i>	386
<i>Ulmus minor</i> ssp. <i>sarniensis</i>	386	<i>Ulmus vulgaris</i>	385
<i>Ulmus minor</i> <i>stricta purpurea</i>	386	<i>Ulmus x hollandica</i>	379
<i>Ulmus minor</i> var. <i>cornubiensis</i>	386	<i>Ulmus x viminalis</i>	391
<i>Ulmus minor</i> 'Variegata'	387	<i>Ulmus x viminalis</i> 'Aurea'	392
<i>Ulmus montana</i>	372	<i>Ulmus x viminalis</i> 'Marginata'	393
<i>Ulmus montana</i> <i>antarctica</i>	392	<i>Ulmus x viminalis</i> 'Viminalis'	392
<i>Ulmus montana</i> <i>Berardi</i>	391	ungersk hagtorn	111
<i>Ulmus montana</i> <i>betulaefolia nigrescens</i>	388	ungersk syren	344
<i>Ulmus montana</i> <i>corylifolia purpurea</i>	374	valbjörk	248
<i>Ulmus montana</i> <i>crispa</i>	374	valnöt	155
<i>Ulmus montana</i> <i>Damperi</i>	381	vanlig ask	141
<i>Ulmus montana</i> <i>exoniensis Damperi</i>	381	vanlig björk	52
<i>Ulmus montana</i> <i>exoniensis Damperi Wredei</i>	381	vanlig ginst	145
<i>Ulmus montana</i> fol. <i>purpur</i>	389	vanlig hagtorn	104
<i>Ulmus montana</i> fol. <i>varieg.</i>	387	vanlig kaprifolium	166
<i>Ulmus montana</i> <i>gigantea</i>	377, 381	vanlig korgpil	289
<i>Ulmus montana</i> <i>gracilis</i>	392	vanlig kvitten	124
<i>Ulmus montana</i> <i>horizontalis</i>	373	vanlig lind	366
<i>Ulmus montana</i> <i>horizontalis nigrescens</i>	376	vanlig oäkta akasia	265
<i>Ulmus montana</i> <i>Huntingdon</i>	382	vanlig pyramididgran	358
<i>Ulmus montana</i> <i>intermedia</i>	374	vanlig pyramidpoppel	220
<i>Ulmus montana</i> <i>latifolia nigrescens</i>	376	vanlig rönn	303
<i>Ulmus montana</i> <i>modiolina</i>	382	vanlig silvergran	12
<i>Ulmus montana</i> <i>monstrosa</i>	375	vanlig vit syren	349
<i>Ulmus montana</i> <i>nigra</i>	376	vanligt vildvin	188
<i>Ulmus montana</i> <i>pendula</i>	373	<i>Washingtonia gigantea</i>	295
<i>Ulmus montana</i> <i>Pitteursii</i>	380	vaxpors	185
<i>Ulmus montana</i> <i>pyramidalis</i>	375	<i>Weigela amabilis</i>	396
<i>Ulmus montana</i> <i>rugosa</i>	376	<i>Weigela Calophyrum roseum</i>	396
<i>Ulmus montana</i> <i>sarniensis</i>	386	<i>Weigela coraeensis</i>	396
<i>Ulmus montana</i> <i>Schamstoniensis</i>	380	<i>Weigela</i> 'Desboisii'	394
<i>Ulmus montana</i> <i>serpentina</i>	373	<i>Weigela</i> 'Eva Rathke'	394

<i>Weigela florida</i>	396	vinterliguster	162
<i>Weigela</i> 'Groenewegenii'	394	winterlind	365
<i>Weigela</i> 'Isoline'	394	vipphortensia	152
<i>Weigela japonica</i>	396	vippklematis	76
<i>Weigela lutea</i>	130	vippspirea	149
<i>Weigela</i> 'Madame Couturier'	394	<i>Virgilia lutea</i>	75
<i>Weigela</i> 'Madame Lemoine'	394	virginiagran	14
<i>Weigela metelerkampii</i>	396	virginiahägg	239
<i>Weigela</i> 'Monsieur Dauvesse'	395	virginiapoppel	217
<i>Weigela</i> 'Nana Variegata'	395	virginiatall	211
<i>Weigela rosea</i>	396	virginsk skogsklematis	77
<i>Weigela splendens lutea</i>	131	vit lind	363
<i>Weigela</i> 'Stelzneri'	395	vit lönn	26
<i>Weigela</i> 'Van Houttei'	395	vit robinia	265
<i>Weigela</i> 'Verschaffeltii'	395	vit syren	349
<i>Weigelia amabilis amabilis alba</i>	394	vit säckbuske	65
vejskel	232	vitbrokig asklönn	18
<i>Wellingtonia gigantea</i>	295	vitgran	204
weymouthtall	210	<i>Viticella deltoidea</i>	78
<i>Viborgia purpurea</i>	74	<i>Vitis hederacea</i>	187
<i>Viburnum acuminatum</i>	397	vitoxel	301
<i>Viburnum bullatum</i>	397	vitpil	273
<i>Viburnum carlesii</i>	397	vitspirea	311
<i>Viburnum dentatum</i>	397	vitstrimmig lönn	21
<i>Viburnum edule</i>	397	vitt mullbär	184
<i>Viburnum lantana</i>	398	vresalm	383
<i>Viburnum lantana canadensis</i>	398	<i>vulgaris fl. plen.</i>	353
<i>Viburnum lantana grandifolia</i>	398	vårljung	132
<i>Viburnum lantanoides</i>	398	vårtbenved	137
<i>Viburnum lentago</i> Du Roi	401	vårtbjörk	51
<i>Viburnum lentago</i> L.	398	västerländsk platan	212
<i>Viburnum nudum</i>	399	<i>x Crataepilus grandiflora</i>	122
<i>Viburnum opulus</i>	399	<i>x Mahoberberis neubertii</i>	177
<i>Viburnum opulus</i> 'Roseum'	399	<i>x Sorbaronia hybrida</i>	299
<i>Viburnum opulus edule</i>	397	<i>x Sorbopyrus auricularis</i>	299
<i>Viburnum opulus sterile</i>	400	<i>Xanthoceras sorbifolia</i>	402
<i>Viburnum plicatum</i>	400	<i>Xanthorrhiza simplicissima</i>	401
<i>Viburnum plicatum</i> f. <i>tomentosum</i>	400	<i>Xanthorrhiza apiifolia</i>	401
<i>Viburnum prunifolium</i> Hort.	399	<i>Xylosteum canadense</i>	166
<i>Viburnum prunifolium</i> L.	401	<i>Zanthorrhiza apiifolia</i>	401
<i>Viburnum pyrifolium</i>	398	åkerbärshallon	266
<i>Viburnum tomentosum</i> Lam.	398	ädelcypress	69
<i>Widdringtonia ericoides</i>	72	ädelpil	285
vide	276	äkta cypress	124
videkornell	82	äkta guldregn	159
vidjeginst	73	äkta hästkastanj	31
vidjehortensia	150	äkta kaprifol	167
vildapel	183	äkta kastanj	65
vildkaprifol	172	äkta körsbärslager	232
vildvin	188	äkta körsbärsträd	228
vingginst	144	äkta plommon	229
vinhallon	269	äkta valnöt	155
vinlönn	17	äpple	180
vinteralpros	250	ärtcypress	70
vinterek	245	ärtträd	58
vintergrön kaprifol	173	ärttörne	371
vinteriberis	153	ölandstok	224
vinterjasmin	154	österländsk platan	213

